

บทบาทการฝึกหัดครุไทย กับการรับใช้มวลชนในรอบ ๑๐๐ ปี

ชั้นต้นที่ ๙

สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

**วิทยาลัยจันทระเกษม วิทยาลัยครูพระนคร
วิทยาลัยครูธนบุรี วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
วิทยาลัยครูสวนดุสิต วิทยาลัยครูสวนสุนันทา**

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961119397

บทความการฝึกหัดครูไทย กับการรับใช้มวลชนในรอบ ๑๐๐ ปี

โครงการจัดพิมพ์หนังสือชุด
"บทบาทการฝึกหัดครูไทย
กับการรับใช้มวลชนในรอบ ๑๐๐ ปี"

สงวนสิทธิ์
ลิขสิทธิ์ของกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ

จัดพิมพ์โดย
มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์
พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๓๕ จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม
ISBN 94905-8165-24-11

ข้อมูลบัตรรายการ
การฝึกหัดครู, กรม, กระทรวงศึกษาธิการ
บทบาทการฝึกหัดครูไทย
กับการรับใช้มวลชนในรอบ ๑๐๐ ปี
อันดับ ๙
มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

พิสูจน์อักษร

บุญช่วย ดาศรี
ผศ.สมศรี ทองชั้น
สุขชัย ประเสริฐวรรณกิจ
กัลยา ยวนมาลัย
สนิท บุญเคลือบ
เกษมศรี อัสวศรีพงษ์ธร
กานดา บางพาน

แบบปก ภาควิชาศิลปะ

ออกแบบรูปเล่ม

วิญญู มั่งคั่ง
มงคล แก้วพวงงาม
ประชิด ทิณบุตร

เรียงพิมพ์ เอสซี กราฟิก

เพดท์แม่พิมพ์ ชัยพรฟิล์ม

พิมพ์ที่ วิชาสการพิมพ์ ถนนกรุงเทพ-นนทบุรี เตาปูน กรุงเทพมหานคร

คำนำ

การพัฒนาประเทศจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งคือ "กำลังคนที่มีคุณภาพ" คนในชาติจะมีคุณภาพเพียงใด ขึ้นอยู่กับการจัดการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ก็คือ "ครู"

การเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาจาก "วัด-บ้าน-วัง" มาสู่ "โรงเรียน" นั้นทำให้มีการจัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์แห่งแรกขึ้นที่โรงเรียนเด็กยศเส เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๕ มีนักเรียนรุ่นแรกเพียง ๓ คน เพื่อผลิตครูให้กับโรงเรียน จากนั้นมาสถาบันการผลิตครูก็ก่อตั้งเพิ่มขึ้นตามลำดับ จนปัจจุบันนี้ มีครูสอนในระดับอนุบาล ประถม และ มัธยม เกือบ ๖ แสนคน ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ครูได้ทำหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่น อดทนและตั้งใจดี ครูเป็นผู้ให้ปัญญา ความรัก ความบริสุทธิ์ใจต่อศิษย์ ครูเป็นกัลยาณมิตร ที่ศิษย์พึงได้

ในวาระครบรอบ ๑๐๐ ปี การฝึกหัดครูไทย ใน พ.ศ. ๒๕๓๕ นี้ กรมการฝึกหัดครู โดยวิทยาลัยครูทั่วประเทศ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการผลิตครู ฝึกอบรม และพัฒนาครูมาโดยตลอด ได้ถือเป็นวาระอันสำคัญยิ่ง จึงร่วมกันจัดกิจกรรมเฉลิมฉลอง นานัปการตลอดปี มีการรวบรวมจัดพิมพ์งานวิจัย การจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการทั้งระดับภูมิภาค ระดับชาติ และระดับนานาชาติ การจัดประกวดหลากหลายเพื่อเสริมสร้างจินตนาการแก่วงการครู การคัดเลือกผู้มีอุปการคุณแก่วงการครู และศิษย์เก่าสถาบันฝึกหัดครูที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพต่างๆ การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น การจัดงานมหกรรม ที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย การจัดแข่งขัน กีฬา "๑๐๐ ปี การฝึกหัดครู" ที่วิทยาลัยครุนครราชสีมา การจัดตั้ง "กองทุน ๑๐๐ ปี การฝึกหัดครูไทย" เพื่อสร้างทุนที่จะสามารถใช้ดอกผลเพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพของวิชาชีพครูในรูปแบบต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดพิมพ์หนังสือ "บทบาทการฝึกหัดครูไทย กับการรับใช้มวลชนในรอบ ๑๐๐ ปี" ซึ่งเป็นหนังสือที่แสดงถึงวิวัฒนาการของการฝึกหัดครูไทยเล่มนี้

กรมการฝึกหัดครู ขอขอบคุณคณะทำงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน เป็นอย่างยิ่ง ไว้ ณ โอกาสนี้

คำสั่งกรรมการฝึกหัดครู

ที่ ๙๐๖/๒๕๓๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดพิมพ์หนังสือชุด "บทบาทการฝึกหัดครูไทย กับการรับใช้มวลชนในรอบ ๑๐๐ ปี"

อนุสนธิคำสั่งกรรมการฝึกหัดครู ที่ ๗๓๑/๒๕๓๔ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๓๔ เรื่องแต่งตั้งประธานอนุกรรมการดำเนินงาน ๑๐๐ ปีการฝึกหัดครูไทย ให้ประธานอนุกรรมการเสนอชื่อบุคคล แต่งตั้งเป็นอนุกรรมการเพื่อดำเนินงานตามวัตถุประสงค์นั้น

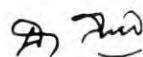
กรรมการฝึกหัดครู จึงเห็นสมควรแต่งตั้งบุคคลต่อไปนี้ เป็นอนุกรรมการจัดพิมพ์หนังสือชุด "บทบาทการฝึกหัดครูไทย กับการรับใช้มวลชนในรอบ ๑๐๐ ปี" คือ

๑. นายทองคุณ หงส์พันธุ์	ประธานอนุกรรมการ
๒. นายมานพ ภาณิตวิไลธรรม	รองประธานอนุกรรมการ
๓. ผู้แทนมหาวิทยาลัยอานนา	อนุกรรมการ
๔. ผู้แทนมหาวิทยาลัยพุทธชินราช	อนุกรรมการ
๕. ผู้แทนมหาวิทยาลัยอีสานเหนือ	อนุกรรมการ
๖. ผู้แทนมหาวิทยาลัยอีสานใต้	อนุกรรมการ
๗. ผู้แทนมหาวิทยาลัยศรีอยุธยา	อนุกรรมการ
๘. ผู้แทนมหาวิทยาลัยทวารวดี	อนุกรรมการ
๙. ผู้แทนมหาวิทยาลัยทักษิณ	อนุกรรมการ
๑๐. นางศรีวิการ์ เมฆธวัชชัยกุล	อนุกรรมการ
๑๑. นายไมตรี เกตุขาว	อนุกรรมการ
๑๒. นายสุชัย ประเสริฐวรรณกิจ	อนุกรรมการ
๑๓. นายนิยม บุญพิคำ	อนุกรรมการ
๑๔. นายสนิท บุญเคลือบ	อนุกรรมการ
๑๕. นางกัลยา ยวนมาลัย	อนุกรรมการ
๑๖. นางกานดา บางพาน	อนุกรรมการ
๑๗. นางเกษมศรี อัสวศรีพงษ์ธร	อนุกรรมการ
๑๘. นายบุญช่วย ศาสรี	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๙. นางสมศรี ทองชั้น	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐. นายมงคล แก้วพวงงาม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ดังนี้

๑. ดำเนินงานและประสานงานในการเรียบเรียงและจัดพิมพ์หนังสือ
๒. เสนอรายชื่ออนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำเนินงานในฝ่ายต่าง ๆ ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๔

(นายนิเชต สุนทรพิทักษ์)

อธิบดีกรมการฝึกหัดครู

บทนำ ของอริบถ กรมการฝึกหัดครู

ดร. นิเชต สุนทรพิทักษ์

จากความพยายามที่อยากจะเรียนรู้เพื่อชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งแสดงถึงความมีปัญญาของมนุษย์ การศึกษาในรูปแบบต่างๆ ก็เริ่มขึ้นในแต่ละสังคม รวมทั้งสังคมไทยของเรา การศึกษาก่อนรัชสมัยรัชกาลที่ ๕ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นการศึกษาที่นิยมเรียกว่า "วัด-บ้าน-วัง" ใครใคร่เรียน ถ้ามีคนรับสอนก็ได้เรียน ใครใคร่สอนถ้ามีผู้เรียนก็ได้สอนทุกอย่างอยู่ในรูปที่ค่อนข้างไปทางสมัครใจทั้งผู้เรียนผู้สอน จึงมีความผูกพันกันทางใจได้ลึกซึ้ง และยังผู้สอนส่วนใหญ่เป็นพระ ความผูกพันก็ยิ่งบริสุทธิ์ เพราะท่านเป็นผู้ให้ได้มากไม่เพียงความรู้ซึ่งอาจรวมไปถึงการอยู่กินและการฝึกกิริยามารยาทและจิตใจ ครูจึงได้รับการยกย่องเป็นผู้นำทางวิญญาณ เป็นปูชนียบุคคลค่านิยมในการมองสถาบันครูจึงซ้อนทับกับความรู้สึกนึกคิดของคนทั่วไปที่มีต่อพระภิกษุสงฆ์ ซึ่งเป็นสาวกของพระบรมครู คือ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ครั้นเราเปิดประเทศ ความรู้ที่ต่างไปจากที่เราเคยมี เช่น วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ รวมไปถึงการแต่งกาย กิริยามารยาท เครื่องจักรกล และ ความเชื่อถือในคุณค่าของชีวิตที่หนักไปทางวัตถุ มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตในสังคมไทยมากขึ้น และได้เริ่มเป็นตัวกำหนดที่ชี้ถึงความเจริญ ความศิวิไลซ์ สังคมที่เคยอยู่ด้วยความผูกพันทางจิตใจและศรัทธา ความเชื่อถือในความดีงาม ในคุณธรรม เริ่มคลายลง นับวันคุณภาพทางด้านวัตถุและจิตใจเริ่มคลอนแคลน จนปัจจุบันหลายคนต่างกล่าวว่า เราให้ความสำคัญแก่วัตถุมากเกินไปจนเสียคุณลย์ คลื่นวัตถุได้ทับถมและได้เป็นแรงโหม ความอยากรู้ อยากเป็น และความเห็นแก่ตัวให้แรงขึ้น หลายคนเริ่มเรียกกร้องหาจริยธรรมมากขึ้น

การจัดการศึกษาเพื่อสนองต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมอันเกิดจากที่เราต้องเปิดประเทศมากขึ้น ต้องเร่งรัดกระบวนการพัฒนาให้เป็นระบบ ให้ก้าวทันเชื่อมต่อกัน และเป็นที่ยอมรับจากนานาประเทศได้ มีความจำเป็นมากขึ้นเป็นลำดับ การจัดการศึกษา จึงก้าวจากจุดที่เรียนตามอรรถาัยดั้งสมัย "วัด-บ้าน-วัง" มาสู่สภาพที่ทุกคนควรจะได้รับ

การศึกษาในแนวทางที่รัฐเห็นสมควรและจัดให้ โดยได้เริ่มจัดการศึกษาเป็นระบบให้กับผู้ที่ต้องการเรียนให้มากขึ้น เริ่มมีโรงเรียน มีครูที่เป็นฆราวาส มีตารางเรียน มีหลักสูตร มีเงื่อนไขเวลา และอื่นๆ ที่ทางโรงเรียนต้องมี รวมทั้งการเริ่มยอมรับนับถือว่าครูเป็นอาชีพหนึ่ง จากจุดเริ่มเปิดโรงเรียนครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๑๔ การศึกษาเริ่มก่อตัวตามความจำเป็นและความสำคัญ มาถึงการเปิดโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ครั้งแรกเมื่อ ๑๒ ตุลาคม ๒๔๓๕ ที่โรงเรียนเด็กยศเส จากนักเรียนเพียง ๓ คน จนลุเข้าปีนี้ ๑๐๐ ปี ของการฝึกหัดครูไทย สถาบันแห่งนี้ได้เติบโตมาเป็นวิทยาลัยครูพระนคร เป็นสถาบันที่มีนักศึกษากว่า ๘,๐๐๐ คน และเป็นนักศึกษาครู ๒,๐๐๐ คน และมีครูในระบบการศึกษาของประเทศ รวม ๖ แสนคน และร่วม ๔ แสนคนจบการศึกษาถึงระดับปริญญาตรี ประเทศของเราได้เติบโตและพัฒนาตนเองอยู่ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงทั้งหลาย บางครั้งก็เผชิญกับสถานการณ์ที่รุนแรง และบางครั้งก็ราบเรียบ แต่ความเปลี่ยนแปลงในสังคมโลก โดยเฉพาะความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ทุกหนทุกแห่งของโลกก็ได้หยุดนิ่งนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่างๆ ทางการศึกษาก้าวหน้าต่อไปอย่างมีหยุดยั้ง ชาติชั้นนำได้คิดค้นและผลิตสินค้าด้วยเทคโนโลยีใหม่ๆ อย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อยด้วยทุนรอนและแรงขับเคลื่อนมหาศาล ความเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยเฉพาะด้านการสื่อสารคมนาคม ได้มีผลทำให้โลกเล็กลงอย่างไม่น่าเชื่อ เล็กกลงจนสามารถค่อยๆ สลายเส้นแบ่งเขตระหว่างประเทศทั้งหลายในสังคมโลกได้อย่างน่าอัศจรรย์ ปัญหาต่างๆ ของแต่ละประเทศกลายเป็นปัญหาสากล ที่ทุกคนจะต้องมีส่วนร่วมกันรับผิดชอบมากขึ้น ทั้งเรื่องสิ่งแวดล้อม มลภาวะ ยาเสพติด โรคเอดส์ จราจร และอื่นๆ จนมาถึงปัญหาเล็กๆ ที่เคยมองว่าเป็นเรื่องส่วนตัว เช่น การสูบบุหรี่ เศรษฐกิจ การเมืองและสังคม ซึ่งกระทบถึงแม้ภาษา ศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิต ก็มีโอกาสผสมกลมกลืน เปลี่ยนปรับเข้าหากันมากยิ่งขึ้น ชาติใดที่ไม่ระมัดระวัง ปล่อยตัวมากเกินไปก็คงจะถูกกระทบจนพื้นฐานวัฒนธรรมดั้งเดิมเลือนหายจนยากจะรื้อฟื้น ภาวะสังคมโลกที่เปิดมากยิ่งขึ้นนี้ ต้องการการจัดการศึกษาที่เน้นการส่งเสริมให้รู้จักคิด-วิเคราะห์และสังเคราะห์มากยิ่งขึ้น เพื่อแยกแยะ ถูก-ผิด ดี-ชั่ว จากคลื่นข้อมูลข่าวสารทั้งหลายที่พัดแรงและเร็วขึ้นทุกที

ชาติไทยได้เคลื่อนผ่านยุคสมัยในสังคมเปิดมากกว่า ๑๐๐ ปี จนเป็นและอยู่ ณ จุดนี้หลายชาติชื่นชมว่าเรามีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจสูงขึ้นอย่างไม่น่าเชื่อ หลายคนคงไม่คิดว่าเราจะเป็นอย่างที่เราเป็นได้มากมายเพียงนี้ ทั้งอุตสาหกรรมท่องเที่ยว...ธุรกิจโรงแรม สิ่งทอ อัญมณี อาหารผลไม้ ไม้ดอก และอื่นๆ อีกมากมายมีทั้งฐานเดิมและฐานใหม่ รวมทั้งชิ้นส่วนสำคัญๆ ของเครื่องจักรกล อุปกรณ์ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ และคอมพิวเตอร์...แต่

เราก็มาถึง และหลายอย่างที่ได้รับความเจ็บช้ำและปวดร้าว เราก็มาถึงระดับมาตรฐานโลก เป็นหนึ่งที่จะดูแคลนไม่ได้ แต่อย่างไรเราก็ยังมีข้อบกพร่องอยู่อีกมากมายที่ควรจะได้รับ การแก้ไข ทั้งเรื่องมลภาวะ การเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมโรคภัยไข้เจ็บ การกระจายรายได้ การศึกษา คุณภาพของประชากร การก้าวทันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและความมั่นคง ทางการเมือง...แต่เราก็เป็นเราที่มีหลายสิ่งที่คุณภาคภูมิใจ ท่ามกลางความหวั่นไหว สั่นคลอน และทุกข์ร้อนของหลายประเทศในโลก เรายังดำรงอยู่อย่างมั่นคง เป็นสุขและสันติ สู้ปัญหาประจำวัน และปะทะกับลมร้อนที่กระโชก ปลุกจิตสำนึกทางการเมืองเป็นครั้งคราว..เราต้องเดินต่อไปอย่างมั่นคง หนักแน่น และเข้มแข็ง ด้วยพื้นฐานและศักยภาพ ทั้งปวงที่เรามี ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม เราจะต้องเป็นประเทศหนึ่งพร้อมที่จะต่อสู้ แก้ไขปัญหาที่ท้าทายในโลกกว้างและพร้อมที่จะพัฒนาประเทศชาติของเราให้เป็นหนึ่งที่มีความหมาย เป็นหนึ่งที่จะชี้นำทางเดินที่เหมาะสม มิใช่เพียงเพื่อเราเท่านั้น แต่อาจรวมถึงมนุษยชาติทั้งหมด

บนเส้นทางนั้นเราอาจจะแข็งแกร่งได้เพียงใดก็อยู่ที่เราจะสามารถ ระดมทรัพยากร จากทุกส่วนได้เพียงใด โดยเฉพาะทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ได้ร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนาตนเอง หมั่นละ และงานที่ตนเอง รับผิดชอบอยู่ ให้เกิดคุณภาพ ได้มาตรฐานที่ดีพอ และหลอมรวมผลิตผลจากศักยภาพนั้นเข้าสู่สนามแข่งขันของโลกอย่างมีความหมาย

การฝึกหัดครูไทย โดยสถาบันที่สำคัญยิ่งสถาบันหนึ่ง คือ วิทยาลัยครู ได้ทำหน้าที่ มาอย่างต่อเนื่องเพราะกระจายอยู่ทั่วประเทศเพราะมีปรัชญาพื้นฐานที่จะให้โอกาส แก่คนในภูมิภาคต่าง ๆ ให้ได้ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่นของตนหรือใกล้เคียง เพื่อลดค่าใช้จ่าย เพื่อให้อยู่ติดกับพื้นที่เพื่อจะได้เป็นกำลังในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองและเพื่อให้ทุกคนได้เข้าศึกษาเพื่อหาความหมายในชีวิตที่กว้างขวาง เชื่อมมันยิ่งขึ้น ๑๐๐ ปีการฝึกหัดครูไทยที่ได้สร้างครูที่สอนระดับอนุบาล ประถม มัธยมให้แก่บ้านเมือง จนมีครู ในประเทศร่วม ๖ แสนคน ครูได้ทำหน้าที่อย่างดีที่สุด ท่ามกลางความจำกัดรอบด้าน ไม่เพียงจากระบบการศึกษาที่เบี่ยงเบนไป จนให้ความสำคัญและเน้นการสอบเข้ามหาวิทยาลัยเป็นเรื่องหลัก มาถึงงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาครู พัฒนาอุปกรณ์ การเรียนการสอน...และในที่สุดสำหรับปัจจุบันและอนาคตของชีวิตของครูเอง...สวัสดิการ และเกียรติภูมิของวิชาชีพในสังคมอย่างไรก็ดีประเทศไทยก็มาถึงจุดนี้อาจจะไม่สมบูรณ์ ทุกอย่าง แต่เป็นจุดที่มีเกียรติภูมิที่เราสมควรแก่ความพอใจ...ความสำเร็จของทุกส่วนทุก ฝ่ายอาจจะไม่สมบูรณ์ทุกอย่างทั้งภาครัฐและเอกชน...และรวมถึงแต่ละบุคคล...ใครจะปฏิเสธ

ความจริงได้ว่าครูคือผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จนั้นโดยแท้ ทั้งครูดีมาก-ครูดี-ครูพอใช้-และครูอาจจะมีปัญหาบ้าง อาจจะมีส่วนน้อยที่ใช้ไม่ได้ (ซึ่งที่สุกก็ต้องจากสถาบันครูไป) ครูเหล่านี้ล้วนมีบทบาทไม่ใช่น้อยในชีวิตของแต่ละบุคคลในทุกๆ อาชีพ เพราะทุกคนล้วนมีครู ศิษย์เรียนจากครู ได้ในทุกสถานการณ์ ครูจึงอยู่เบื้องหลังความสำเร็จทั้งหลาย และเพราะเสียงครูไม่ดังนัก แท้จริงครูก็ไม่อยากมีเสียงดังโดยไม่จำเป็น อาชีพครูผูกอยู่กับความรักความบริสุทธิ์ใจและความตั้งใจต่อศิษย์ ครูเป็น "กัลยาณมิตร" ที่ศิษย์พึ่งพาได้ และครูเป็นอาชีพที่ต้องปิดทองหลังพระ...แม้คนที่ตำหนิติติงครูอยู่เสมอก็คือคนที่ต้องมีครู...จะอย่างไรก็ตามประเทศเรามาได้ถึงเพียงนี้ ส่วนหนึ่งก็เพราะครู บทบาทของครูต่อการพัฒนาประเทศนั้นจึงซึมไปทั่วทุกแห่งทุกหน ทุกหน่วยงาน และทุกชีวิต

ยังมีปัญหาหลายอย่างในชาติที่ต้องแก้ไข และเช่นกัน ก็ยังมีปัญหา หลายอย่างที่ครูต้องได้รับการแก้ไข และถ้าจะแก้ไขปัญหาของชาติเพื่อให้ชาติเจริญก้าวหน้าด้วยความมั่นคงและมั่งคั่ง ก็ต้องแก้ไข สาเหตุสำคัญ คือ "ครู" เพื่อคุณภาพการศึกษา เพื่อผลอันสำคัญ คือคุณภาพของประชากรในชาติ ๑๐๐ ปีการฝึกหัดครูไทย จึงเป็นช่วงเวลาสำคัญที่เราควรจะได้ช่วยกันทบทวนภารกิจ ทั้งการผลิตและการสร้างครู, ฝึกอบรมและพัฒนาครู, ดูแลสวัสดิการ, เกียรติภูมิของวิชาชีพครู และอื่น ๆ เพื่อจะให้ครูได้เป็นกำลังสำคัญ มีกำลังใจที่จะทำหน้าที่อย่างดีที่สุดเพื่อแก้ปัญหาทั้งหลายของบ้านเมือง

กรมการฝึกหัดครูได้ใช้ช่วงเวลาสำคัญช่วงนี้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยการจัดกิจกรรมนานปีการ ตลอดปี กระจายไปทั่วทุกวิทยาลัยครู จัดพิมพ์หนังสือวิวัฒนาการของการฝึกหัดครูไทย การจัด-รวบรวมพิมพ์งานวิจัย การจัดสัมมนาวิชาการทุกระดับ ตั้งแต่ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ การจัดการประกวดหลากหลายเพื่อเสริมสร้างจินตนาการแก่วงการครู การสรรหาคัดเลือกผู้มีอุปการะคุณแก่วงการครู ศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในอาชีพที่หลากหลาย การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น การจัดมหกรรมรวมที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ในช่วงวันที่ ๓-๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๕ การจัดกีฬา ๑๐๐ ปีการฝึกหัดครู ที่วิทยาลัยครูนครราชสีมา ตลอดทั้งการจัดตั้ง "กองทุน ๑๐๐ ปี การฝึกหัดครูไทย" เพื่อสร้างทุนที่จะสามารถใช้ดอกผลเพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพของวิชาชีพครูในรูปแบบต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

เหล่านี้เป็นความพยายามของพวกเราทั้งมวลในกรมการฝึกหัดครูที่จะใช้เงินโอน ๑๐๐ ปีการฝึกหัดครูไทย ให้มีคุณค่าแก่วงการศึกษาคู และการศึกษาของชาติอย่างมีคุณค่า

ที่สุด ด้วยหวังที่จะเกิดความสืบเนื่อง ที่ตั้งาม ที่มีคุณภาพ ทั้งอดีต ปัจจุบัน และอนาคต และสำหรับการเริ่มใช้ชื่อพระราชทาน จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว "สถาบันราชภัฏ" แทน "วิทยาลัยครู" เพื่อสื่อความหมายว่า เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีความหลากหลายในการจัดการศึกษา เพื่อสนองความต้องการของสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อปัญหาของท้องถิ่น

แม้ภารกิจของวิทยาลัยครู ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครูพ.ศ. ๒๕๑๘ และแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๗ ซึ่งได้ขยายฐานการจัดการศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และมีภารกิจในฐานะสถาบันอุดมศึกษาของท้องถิ่น ที่ต้องผลิตบัณฑิต วิจัย บริการวิชาการแก่ชุมชน ส่งเสริม-อนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และการฝึกอบรมบุคลากรประจำการ...มาถึงบัดนี้แม้ในชื่อพระราชทาน "สถาบันราชภัฏ" ก็ยังมุ่งมั่น ดำเนินภารกิจทั้งปวงอย่างมั่นคง กว้างขวาง ครอบคลุม อย่างดีที่สุดต่อไป ยังมุ่งมั่นและปัญหาที่ต้องการการทำงานอย่างจริงจัง มุ่ง-มั่น และอดทน บนเส้นทางที่จะต้องเดิน เพื่อการพัฒนาคุณภาพยิ่งขึ้นต่อเนื่องไม่รู้จบ

ปัญหาในการปฏิบัติงานจะยังคงมีอยู่ตลอดไป เพียงแต่เปลี่ยนรูปตามระดับและความละเอียดของปัญหาเท่านั้น ถึงอย่างไรก็จะยังคงมุ่งมั่น แน่วแน่ในการผลิต และอบรมครูให้เพียงพอและมีคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป เพราะครุนั้นมีควมหมายต่อการพัฒนามนุษยชาติ ทุกคนเกิดมาย่อมต้องมีครู แม้จะในรูปแบบที่แตกต่างกันไปและเพราะ "ไม่มีการให้อะไรที่ยิ่งใหญ่ และมีคุณค่ายิ่งกว่าการให้ปัญญา"

ขอขอบคุณทุกท่าน ทุกหน่วยงาน ที่ได้ให้ความสนใจ ติดตามให้กำลังใจและสนับสนุนวิทยาลัยครูในชื่อพระราชทานใหม่"สถาบันราชภัฏ" ...เราทั้งปวง ทั้งครู-อาจารย์-คนงาน-ภารโรง-และนักศึกษาทั้งศิษย์เก่าและปัจจุบัน...จะเดินหน้าต่อไปอย่างมั่นคงแน่วแน่เพื่อสร้างประโยชน์ให้แก่คนส่วนใหญ่ของประเทศอย่างมีคุณภาพอย่างมีความหมาย มีความหวัง และมีเกียรติภูมิ

ในโอกาส ๑๐๐ ปี การฝึกหัดครูไทย ในปี ๒๕๓๕ นี้ กรมการฝึกหัดครูถือเป็นโอกาสอันสำคัญยิ่ง จึงได้จัดกิจกรรมหลากหลาย ทั้งการประกวด การแข่งขัน การเผยแพร่ความรู้ การแสดงทั้งนาฏศิลป์และดนตรีท้องถิ่นของภูมิภาคต่าง ๆ การจัดนิทรรศการ ที่แสดงวิวัฒนาการของการฝึกหัดครูไทยและภารกิจของสถาบันในปัจจุบัน ในฐานะสถาบันอุดมศึกษาของท้องถิ่น ในบรรดากิจกรรมทั้งหลาย การค้นคว้าเกี่ยวกับวิวัฒนาการของการฝึกหัดครูไทยในยุคสมัยต่าง ๆ ตลอดทั้งการรวบรวมทัศนะของบุคคลทั้งหลายทั้งที่อยู่ในวงการศึกษ และวงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้รวบรวมและจัดพิมพ์ไว้เป็นเอกสารทางวิชาการ

ของวงการฝึกหัดครู เพื่อเป็นเอกสารในการศึกษาค้นคว้าต่อไปในหลายมุมมอง...กระจายภารกิจและความรับผิดชอบไปยังวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยทั้งหลายตามความเหมาะสมและดำเนินงานต่อเนื่องมาตลอดปี

สำหรับเอกสารชุด "บทบาทการฝึกหัดครูไทย กับการรับใช้มวลชนในรอบ ๑๐๐ ปี"

มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ซึ่งดำเนินการโดยคณะทำงานที่มีมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์และวิทยาลัยครูในมหาวิทยาลัยเป็นผู้รับผิดชอบ ได้มีวิริยะจัดทำจนสำเร็จดังปรากฏ เชื่อมั่นว่าจะเกิดประโยชน์แก่ท่านผู้สนใจศึกษาค้นคว้าทั้งหลายและแก่วงการฝึกหัดครูโดยส่วนรวม

ในนามของกรมการฝึกหัดครู ขอขอบคุณคณะทำงานเป็นอย่างยิ่งไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ดร. นิเชต สุนทรพิทักษ์

อธิบดีกรมการฝึกหัดครู

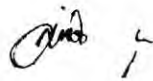
คำนำ

ประธานสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

หนังสือชุด "บทบาทการฝึกหัดครูไทยกับการรับใช้มวลชนในรอบ ๑๐๐ ปี" จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะรวบรวมผลงานหรือกิจกรรม ที่ดำเนินการโดยโรงเรียนฝึกหัดครู วิทยาลัยครู หรือกรมการฝึกหัดครู มาจัดทำเป็นหนังสือเล่มนี้ เพื่อเป็นอนุสรณ์ในวาระครบรอบ ๑๐๐ ปีการฝึกหัด ครูไทย และเผยแพร่เกียรติคุณของการฝึกหัดครูไทยเป็นที่ประจักษ์อย่างแพร่หลาย

และบริการชุมชน

มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์รู้สึกซาบซึ้ง และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากท่านผู้มีอุปการคุณที่ได้ให้ข้อมูล เอกสารในการค้นคว้า รวมทั้งการให้ความร่วมมือของคณะผู้จัดทำ และการสนับสนุนจากวิทยาลัยครูทั้ง ๖ แห่ง ในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ จนทำให้หนังสือเล่มนี้สำเร็จลุล่วงลงด้วยดี.

รองศาสตราจารย์ สำทอง บุญช่วย
ประธานมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

คำนำ

ประธานอนุกรรมการดำเนินงาน

ในรอบศตวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยได้พัฒนาก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทุกด้าน โดยอาศัยปัจจัยหลักของการพัฒนา คือ คนในชาติ คุณภาพของคนไทยคือสิ่งที่ทำให้ประเทศไทยเจริญรุดหน้ามาได้ระดับที่น่าพึงพอใจ คุณภาพของประชากรนั้นเป็นผลพวงมาจากกระบวนการศึกษาอบรมเป็นส่วนสำคัญและในระบบของการศึกษาอบรมนั้น "ครู" จึงเป็นผู้ที่อยู่เบื้องหลังของคุณภาพประชากร และอยู่เบื้องหลังของความเจริญก้าวหน้าของสังคม

ในโอกาสที่การฝึกหัดครูไทยเวียนมาบรรจบครบ ๑๐๐ ปี เราได้รวบรวมอดีตเพื่อเป็นพยานหลักฐานทางเอกสารให้ประจักษ์แก่สังคมในอนาคต ว่าการฝึกหัดครูไทยได้รับใช้ มวลชนอะไรบ้างในรอบ ๑๐๐ ปี

หนังสือชุดนี้มีทั้งหมด ๙ เล่ม โดยเล่มแรกนั้นเป็นการวาดภาพรวมของการฝึกหัดครูไทย กับการรับใช้มวลชนในรอบ ๑๐๐ ปี ส่วนเล่มที่ ๒-๙ นั้นจะแยกรายละเอียดเป็นรายสหวิทยาลัยและวิทยาลัย เพื่อให้สามารถมองเห็นบทบาทของการฝึกหัดครูไทยในแต่ละท้องถิ่นทั่วผืนแผ่นดินไทยได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

คณะผู้จัดทำต้องขอขอบคุณนักการศึกษาฝึกหัดครูไทยทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ได้ช่วยกันสร้างสรรค์งานอันยิ่งใหญ่นี้ให้ปรากฏแก่แผ่นดิน จนเราสามารถนำมาเผยแพร่ให้ประจักษ์ไว้เป็นหลักฐานสืบไป

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทองคุณ ทงสัมพันธ์)

อธิการวิทยาลัยครูจันทระเกษม

ประธานอนุกรรมการจัดพิมพ์หนังสือชุด

"บทบาทการฝึกหัดครูไทยกับการรับใช้มวลชนในรอบ ๑๐๐ ปี"

สารบัญ

วิทยาลัยครูจันทระเกษม

๑

วิทยาลัยครูธนบุรี

๙๓

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

๑๗๕

วิทยาลัยครูพระนคร

๒๕๙

วิทยาลัยครูสวนดุสิต

๓๓๕

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

๔๑๗

มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จันทรงามนามจันทรเกษม

จันทรเกษมเฟื่องฟ้า   พุสวรรณค์
การศึกษาสรรพสรรค์   เสกอ้าง
จากอดีตปัจจุบัน   เพราะบ่ม
สี่ยุคสมัยอ้าง   อวดหล้าลือขยาย

ยุคหลังกระทรวงศึกษามาก่อเกิด
ผลิตครูเชิดชูสูงส่งตรงจุดหมาย
ยุคบุกเบิกฟ้าลาดพร้าวพราย
เร่งมิวายไปข้างหน้าสร้างงาม
ยุคก้าวผลิตครูปริญญาวิชาหลัก
พร้อมพร้อมพร้อมเกรียงไกรในสยาม
ยุคหลายสาขาบัณฑิตเคียงติดตาม
ก้องเกียรตินามจันทรเกษมเต็มแผ่นดิน

ร้อยกรองโดย
รศ.ธนุ บุญยรัตพันธุ์

บทที่ 1

ประวัติความเป็นมา

วิทยาลัยครูจันทระเกษม มีประวัติสืบเนื่องมาจาก โรงเรียนฝึกหัดครูมัธยม จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๓ มีประวัติความเป็นมาที่ ม.ล.มานิจ ชุมสาย ได้บันทึกถึงการจัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมไว้เก็บความได้ดังนี้

ก่อนปี พ.ศ. ๒๔๘๓ ทั้งประเทศมีสถาบันฝึกหัดครูหลักสูตรประโยคครูมัธยม (ป.ม.) เพียงแห่งเดียว คือแผนกครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมีโรงเรียนฝึกหัดครูหลักสูตรประโยคครูประถม (ป.ป.) แห่งเดียวเช่นกันคือ โรงเรียนฝึกหัดครูประถมพระนครฯ ทั้งสองแห่งนี้ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร ส่วนในต่างจังหวัดมีแต่โรงเรียนฝึกหัดครูมูล (ป.) เท่านั้น

ในขณะนั้นโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศขาดแคลนครูเป็นอันมาก โรงเรียนประจำจังหวัดขนาดใหญ่ที่มีคุณวุฒิ ป.ม. ไดยาก ครูวุฒิ ป.ป. ก็มีน้อย ครูประจำบาลส่วนใหญ่มีวุฒิสถูที่สุด เพียงประถม ๔ เท่านั้น

นักเรียนฝึกหัดครูประถม (ป.ป.) สมัยนั้น ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนทุนที่จังหวัดต่าง ๆ ส่งมาเรียนเพื่อจะได้กลับไปเป็นครูในจังหวัดนั้น ๆ ทุกคนเป็นนักเรียนประจำ นักเรียนชายเรียนที่โรงเรียนฝึกหัดครูพระนคร และโรงเรียนฝึกหัดครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ส่วนนักเรียนหญิงเรียนที่ฝึกหัดครูสวนสุนันทาและโรงเรียน

ฝึกหัดครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ และเพื่อให้ครูวุฒิ ป.ป. ได้มีโอกาสเลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้นทั้งยังเพื่อผลิตครู ป.ม.ให้เพียงพอกับความต้องการของสังคมในขณะนั้น ม.ล.มานิจ ชุมสาย ได้บันทึกไว้ว่า “...ความรู้สึกที่ได้เห็นครูวุฒิต่ำ และไม่มีวุฒิทางครูเช่นนี้เอง ทำให้เกิดความรู้สึกแต่บัดนั้นว่าข้าพเจ้าต้องหาทางปฏิบัติอบรมครูวุฒิสูง ๆ ออกไปใช้ให้แพร่หลายให้ได้...” ดังนั้นจึงได้ดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมขึ้น โดยมีเจตนาที่จะผลิตครูที่มีความประพฤติดี ให้เป็นครูที่ดีให้สอนได้ทุกวิชาทั้งนี้ก็เพื่อสนองความต้องการของการศึกษาในขณะนั้น

จากบันทึกความทรงจำ “ปาร์ ลุย แมม” โดย ม.ล.มานิจ ชุมสาย ได้บันทึกเกี่ยวกับความคิดในการจัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมไว้ว่า

“ครูมัธยมในขณะนั้นมีแต่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแห่งเดียวเท่านั้นที่เป็นผู้ผลิตครูทำให้กระทรวงศึกษาธิการไม่มีครู ป.ม.ใช้ เพราะในปีที่ข้าพเจ้าไปเป็นหัวหน้าแผนกครุศาสตร์ มีนิสิตเพียง ๔ คนเท่านั้น ที่เรียนสำเร็จออกมา ครูที่กระทรวงศึกษาธิการผลิตในขณะนั้น โดยมากใช้วิธีเลื่อนครูที่ทำการสอนอยู่ในสอนวิชาครูได้ก็เลื่อนเป็นครู ป.ม. หรือให้ครูเรียนวิชาชุดเพิ่มเติม 4 วิชา แล้วสอบ

วิชาครู ป.ม.เพราะฉะนั้น จำนวนครูก็คงเท่าเดิม อยู่นั่นเอง เป็นแต่ครูเดิมได้เลื่อนวิทยฐานะขึ้นมา และการเรียนวิชาชุดกันเองเช่นนี้ ทำให้ครูส่วนใหญ่ เรียนได้แต่วิชาภาษาไทย วิชาประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ กสิกรรม การฝีมือ ฯลฯ แต่ไม่มีใคร สอนวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ หรือ ภาษาอังกฤษ เพราะเรียนด้วยตัวเองได้ยาก ครูวิชาซีพเหล่านี้จึง ขาดมาก ไม่มีใครสอนวิชาเหล่านี้ได้ทั่วประเทศ สำหรับการศึกาในโรงเรียนเวลานั้นมีแต่ชั้นฝึกหัด ครูประถม เวลาที่ข้าพเจ้าตั้งกองฝึกหัดครูก็มีอยู่ โรงเรียนเดียวเฉพาะชายที่โรงเรียนฝึกหัดครูประถม พระนครฯ อนึ่ง ครูสำเร็จวิชาประโยคครูประถม แล้วทางก็ติดตัน เพราะไปเรียนต่อในชั้นฝึกหัดครู มัธยมไม่ได้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่รับ จึง เป็นจุดประสงค์ของข้าพเจ้าที่จะให้ครูมีวิถีทางที่ แจ่มใสมยิ่งขึ้น คือ ป.ป. เรียนต่อ ป.ม.และปริญญา ทางครูได้เพื่อให้ครูได้เรียนต่อจบชั้นสูงสุดในทาง ครู ข้าพเจ้าจึงคิดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมขึ้น”

จากแนวความคิดดังกล่าว จึงได้มีการจัดตั้ง โรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมขึ้น ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ และโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมได้มีพัฒนาการ เปลี่ยนแปลงไปตามยุคตามสมัย ซึ่งอาจจะแบ่งได้เป็น ๔ ยุค ตามสภาวะเหตุการณ์ ได้ดังนี้

ยุคหลังกระทรวงศึกษา

โรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมได้ตั้งขึ้นตามประกาศของ กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๓ ตั้งขึ้นเป็นทางการเมื่อวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๔ ทำพิธีเปิดโรงเรียนเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๔ โดยหลวงสินธุสงครามไชย เปิดเป็นสหศึกษา มีนักเรียน ๒๑ คน (ชาย ๔ หญิง ๑๗ คน) ระยะ แรกยังไม่มีอาคารสถานที่ที่เรียน ต้องไปอาศัยเรียนที่ ฝึกหัดครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ ใกล้ซอยกิ่งเพชร นักเรียน ทุกคนต้องอยู่ประจำ นักเรียนชายฝากไว้ที่ฝึกหัดครูประถม พระนคร นักเรียนหญิงพักที่ฝึกหัดครูเพชรบุรีวิทยา- ลงกรณ์นั่นเอง โดยมี น.ส.จรรยา จารุณีล มฤตัต เป็น อาจารย์ประจำชั้น หม่อมหลวงมานิจ ชุมสาย หัวหน้า กองการฝึกหัดครูขณะนั้น เป็นผู้รักษาการอาจารย์ใหญ่ ได้เกณฑ์เพื่อนฝูงมาช่วยสอน ดังนี้

๑. นายเทือก กุสุมา ณ ออยุธยา (ภาษาไทย)
๒. หลวงสวัสดิ์สารศาสตร์พุทธิ (เคมีวิทยา)
๓. นายพร กองพูนศักดิ์ (ภาษาอังกฤษ)
๔. นายเกื้อม อิงควนิช (จิตวิทยา)
๕. นายจรรยา วงศ์สายัณห์ (ฟิสิกส์)
๖. หลวงประโมทย์จรรยาภิภาส (ประวัติการศึกษา)
๗. หลวงบุญपालิต (กลศาสตร์)
๘. หลวงชุนทกสิกร (ชีววิทยา)
๙. นายแพทย์ล่อ ปายนันท์ (การสุขาภิบาลโรงเรียน)
๑๐. หลวงปิยะวิทยาการ (ภูมิศาสตร์)
๑๑. นายวรรณสิทธิ ปคะวนิช (วาดเขียน)
๑๒. นายแก้ว เปลียนคารม (การฝีมือชาย)
๑๓. นายบุญ แจ้งจัน (หน้าที่พลเมือง)

๑๔. นายเผ่า เศรษฐมาตย์

(พลศึกษา)

๑๕. หลวงลือล้ำศาสตร์

(ประวัติศาสตร์)

ในปี พ.ศ. ๒๔๘๕ โรงเรียนสตรีเพชรบุรีต้องใช้เป็นที่พักทหารญี่ปุ่น จึงย้ายนักเรียนหญิงมาพักในบริเวณโรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัยชั่วคราว แล้วมาเรียนรวมกันที่โรงเรียนฝึกหัดครูพระนครหลังกระทรวงศึกษาธิการ ในปีนี้ได้เกิดภัยสงครามในจังหวัดพระนคร จึงอพยพนักเรียนปีที่ ๒ ไปที่โรงเรียนประจำจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๖ และเร่งสอนเสร็จเมื่อ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๗ แล้วส่งกลับบ้าน-ในการเปิดเทอมใหม่ พ.ศ. ๒๔๘๗ จึงย้ายโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมหลบภัยทางอากาศไปไว้ที่โรงเรียนสตรีฝึกหัดครูอยุธยาชั่วคราว แต่สถานที่ไม่เพียงพอ จึงเช่าโรงเรียนค่านวมการ จัดเป็นหอพักเพิ่มเติมอีกแห่งหนึ่ง

โรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมย้ายกลับจากจังหวัดอยุธยาเข้ากรุงเทพฯ เมื่อ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๘ แต่หาที่พักไม่ได้ จึงเช่าบ้านเป็นที่พักนักเรียน นักเรียนหญิงที่ร้านไทยภัยปัจจุบันเป็นร้านค้าภัณฑพานิชและธนาคารอาคารสงเคราะห์ และเช่าบ้านที่ศรียานอีกแห่งหนึ่งต่อมาจึงนำมารวมกันที่บ้านเช่าใหม่ คือ ตึกบ้านเจ้าพระยาธรรมศักดิ์ ที่ถนนนครสวรรค์ ส่วนห้องเรียนนั้นเปิดขึ้นที่หลังกระทรวงศึกษาธิการ นับเป็นปีแรกที่โรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมตั้งหลักฐานมั่นคงที่หลังกระทรวง ก่อนหน้านั้นไม่มีที่เป็นของตนเองต้องไปฝากไว้กับโรงเรียนอื่นและย้ายไป-มาสมัยสงคราม ลักษณะของโรงเรียนเป็นตึกแถวชั้นเดียวเก่า ๆ แคบ ๆ ยาว ๆ หน้าต่างมีลูกกรง นักเรียนเปรียบโรงเรียนเป็นกล่องขนมปังบ้าง โบกรถไฟบ้าง เล้าไก่บ้าง ที่ร้ายที่สุดคือเหมือนคุก นักเรียนคนหนึ่งเขียนว่า “มองแล้วใจละเหี่ย หายคล้ายตาราง”

วิธีเข้าเป็นนักเรียนฝึกหัดครูมัธยมมี ๒ วิธี คือ วิธีแรกทางโรงเรียนฝึกหัดครูประถมเป็นผู้คัดเลือกจากผู้เรียนดีชั้นเยี่ยม ๆ และความประพฤติดี เรียกร้อยส่วนอีกวิธีนั้น จัดสอบคัดเลือกเข้าเองรวมไปถึงผู้จบมัธยมศึกษาปีที่ ๘ เป็นการส่งเสริมให้ครูก้าวหน้าจากครู ป.ป. ไปสู่ครู ป.ม. ดังนั้นคุณภาพของนักเรียนที่จบจากโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมจึงสูงเป็นพิเศษ ซึ่งเป็นนโยบายหลักของกระทรวงศึกษาธิการ

ผู้บริหารของโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมในยุคนี้มีอยู่ ๓ ท่านคือ

๑. ม.ล.มานิจ ชุมสาย (๒๔๘๓-๒๔๙๑) เป็นอาจารย์ใหญ่ ได้มีการปรับปรุงการเรียนการสอน เช่น

- หลักสูตร การฝึกหัดครูสมัยนั้น ไม่มีวิชาเอก, วิชาโท ทุกคนต้องเรียนทุกวิชาเพื่อที่จะได้ออกไปเป็นครูที่สอนได้ทุกวิชา หลักสูตร ป.ม. เป็นหลักสูตร ๒ ปี มี ๒ แผนก แผนกวิทยาศาสตร์ และแผนกกลาง ซึ่งถ้าเป็นแผนกวิทยาศาสตร์ ก็เน้นวิชาวิทยาศาสตร์

- หลักสูตรแผนกวิทยาศาสตร์ประกอบด้วย ๖ หมวดวิชา ดังนี้ คือ

๑. หมวดวิชาภาษาไทย มีวิชา หลักภาษา, วรรณคดี, แต่งความ, อ่านนอกเวลา
๒. หมวดภาษาอังกฤษ มีวิชา อ่าน, พูด, วรรณคดี, แปล, แต่งความ, ไวยากรณ์, อ่านนอกเวลา
๓. หมวดคณิตศาสตร์ มีวิชา เลขคณิต, พีชคณิต, เรขาคณิต, ตรีโกณมิติ, คณิตศาสตร์สูง
๔. หมวดวิทยาศาสตร์ มีวิชา ความร้อน, แสง, แม่เหล็กไฟฟ้า, กลศาสตร์, เคมีปฏิบัติการ
๕. วิชาครู มีวิชา หลักการศึกษา, จิตวิทยา, ประวัติการศึกษา
๖. หมวดพลศึกษา

หลักสูตรแผนกกลาง มี ๖ หมวดวิชา ดังนี้

๑. วิทยาศาสตร์ — ฟิสิกส์, เคมี, กลศาสตร์, ปฏิบัติการ
๒. ภาษาไทย — หลักภาษา, วรรณคดี, แต่งความ, อ่านนอกเวลา
๓. อังกฤษ — อ่าน, พูด, วรรณคดี, แปล, แต่งความ, ไวยากรณ์, อ่านนอกเวลา
๔. ภูมิ-ประวัติ — ภูมิ-ประวัติ, ภาคปฏิบัติ
๕. วิชาครู — หลักการศึกษา, จิตวิทยา, ประวัติการศึกษา
๖. พลศึกษา

กิจกรรมเสริมหลักสูตร หลักฐานปรากฏว่าสมัยที่ยังเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมหลังกระทรวงก็เคยจัดกิจกรรมพิเศษ เช่น ออกร้านขายอาหารในงานศิลปะ หัตถกรรมนักเรียนติดต่อกันหลายปี แม้แต่เมื่อย้ายมาอยู่ที่วิทยาลัยครูจันทระเกษมและยังร่วมกิจกรรมบันเทิง เช่น การแสดงต่าง ๆ อีกด้วย กิจกรรมอีกอย่างหนึ่งที่นักศึกษานิยมชมชอบมากได้แก่การไปทัศนจร แสดงถึงความพร้อมเพรียงของนักศึกษาสมัยนั้น และนอกจากนี้ยังทำตามเทศกาลประจำปี เช่น ลอยกระทง ฯลฯ

๒. ดร.กมล เกาพิจิตร (๒๔๙๑-๒๔๙๗)
นับเป็นผู้บริหารคนที่ ๒

๓. อาจารย์โชค สุคันธวิช (๒๔๙๗-๒๕๐๑)
นับเป็นผู้บริหารคนที่ ๓

ยุคบุกเบิกฟาลาดพร้าว ในยุคนี้มีผู้บริหาร ๔ ท่าน ได้แก่

๑. อาจารย์ประยูร สวัสดิสิงห์ (๒๕๐๑-๒๕๐๓)
นับเป็นผู้บริหารคนที่ ๔

กระทรวงศึกษาธิการได้ยกฐานะโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมเป็นวิทยาลัยครู ได้สถานที่ตั้งใหม่ คือ บริเวณเนื้อที่ ๘๙ ไร่เศษ สดขอยลาดพร้าว ๒๓ (ซอยสังฆะวัฒนะ ๒) แขวงลาดยาว เขตบางเขน กทม.

ได้เปลี่ยนหลักสูตรประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยม (ป.ม.) มาเป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ปกศ.สูง)

เปลี่ยนชื่อโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมมาเป็นวิทยาลัยครูจันทระเกษม การใช้ชื่อนี้เพราะที่ตั้งสถานศึกษาแห่งนี้สมัยแรก ๆ ตั้งอยู่ที่อาคารริมถนนติดประตูด้านหลังของวังจันทระเกษม เมื่อมาอยู่ลาดพร้าว ชื่อจันทระเกษมได้

ติดตามมาด้วย เนื่องจากหลายฝ่ายเห็นว่าเป็นชื่อที่ไพเราะและเป็นสิริมงคล จึงอัญเชิญชื่อวังมาเป็นชื่อของวิทยาลัย

ในปี ๒๕๐๒ ถือว่าเป็นปีที่ผลิตครูประกาศนียบัตรครูมัธยม (ป.ม.) ซึ่งผลิตมาได้ ๑๘ รุ่น

เริ่มผลิตครูหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ปกศ.สูง)

วิทยาลัยครูจันทระเกษม รับสมัครนักศึกษา ป.กศ.สูง รุ่นแรก ๓๐๐ คน

สำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่วิทยาลัยครูจันทระเกษมริเริ่มก่อนวิทยาลัยครูแห่งอื่น ๆ ก็คือ

๑. การคิดคะแนนแบบเกรด เอ บี ซี ดี และอี (A B C D และ E) ซึ่งต่อมาริทยาลัยอื่น ๆ ก็ใช้ระบบนี้กันอย่างแพร่หลาย

๒. การเรียนการสอนภาษาถิ่น ทำให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้กว้างขวาง นอกเหนือจากภาษากลาง, ภาษาถิ่นตนเอง

จากฝึกหัดครูมัธยมมาสู่จันทระเกษม พ.ศ. ๒๕๐๒ ย้ายมาจากสถานที่เดิมมาอยู่ลาดพร้าวสดขอย ๒๓ (ซอยสังฆะวัฒนะ ๒) เนื้อที่ ๘๙ ไร่เศษ เปลี่ยนหลักสูตรครู ป.ม. ซึ่งรุ่นสุดท้ายคือรุ่นที่ ๑๘ มาเป็น ป.กศ.ชั้นสูง เมื่อย้ายมาในปี ๒๕๐๒ นั้น ที่ดินยังเป็นนาโดยทั่วไป อาคารมีเพียง ๕ หลัง คือ อาคารนอนหญิง ๑ หลัง (เป็นอาคาร ๘ ปัจจุบัน) อาคารนอนชาย ๑ หลัง (อาคาร ๖) อาคารเรียน ๑ หลัง (อาคาร ๑) โรงอาหาร ๑ หลัง และโรงฝึกงาน ๑ หลัง เมื่อ

แรกย้ายหอพักชายยังไม่เสร็จต้องฝากนักศึกษาชายไปอาศัยนอนกับหอพักวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จ ตอนเช้ารถวิทยาลัยไปรับมาเรียน ตอนเย็นไปส่งเป็นเวลาเกือบ ๓ เดือน หอพักชายจึงสร้างเสร็จ

หลักสูตรที่เปลี่ยนจาก ป.ม. มาเป็น ป.กศ.สูง นั้น กำหนดให้เรียนได้สำเร็จภายใน ๖ ภาคเรียน คิดปีการศึกษาละ ๓ ภาค (รวม ๒ ปี) ผู้ที่จะเรียนจบหลักสูตร ป.กศ.สูง จะต้องเรียนวิชาต่าง ๆ ทั้งวิชาบังคับ และวิชาเลือกอย่างน้อย ๑๒๐ หน่วยกิต

นักเรียนที่จะสำเร็จตามหลักสูตร จะต้องสอบ วิชาสามัญ วิชาการศึกษา และวิชาอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต และต้องได้ค่าคะแนนเฉลี่ย ระดับ ค. (๒.๐๐) ทั้งนี้ ไม่มีวิชาใดที่ยังสอบตกอยู่

นักเรียนที่มาเรียนแบ่งเป็น ๒ ส่วน ส่วนแรกมาจากนักเรียนที่จบ ป.กศ. ที่วิทยาลัยครูต่างจังหวัดส่งมาเรียน ส่วนที่ ๒ นักเรียน ม.๘ (ม.ศ.๕) ที่ผ่านการสอบคัดเลือกเข้ามาเรียน (เป็นวิทยาลัยครูแรกที่รับนักศึกษาที่จบ ม.๘)

การเดินทางมาเรียน ในระยะแรกจะมาด้วยรถเมล์ ๒ สาย คือ สาย ๘ มาลงสู่ระยะที่บริเวณโรงเรียนปานะพันธ์ ลงต่อรถสามล้อเครื่องเข้าวิทยาลัย ค่ารถคนละ ๕ บาท หรือ สาย ๒๗ ซึ่งวิ่งผ่านโรงเรียนปานะพันธ์ก็มาจันทร์เกษมได้

๒. อาจารย์สนอง สิงหะพันธ์ (๒๕๐๓-๒๕๐๘) นับเป็นผู้บริหารคนที่ ๕

๒๕๐๗ วิทยาลัยได้เปิดรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) อีกระดับหนึ่ง

๓. อาจารย์พงศ์อินทร์ ศุขขจร (๒๕๐๘-๒๕๑๕) นับเป็นผู้บริหารคนที่ ๖

สิ่งที่อาจารย์พงศ์อินทร์ ศุขขจร ได้พัฒนาบริเวณของวิทยาลัยจนน่ารื่นรมย์นั้นมีทั้งสวนอินทร์ ปลูกต้นหลิวและต้นแปรงขวดตามชายน้ำ ปลูกต้นเฟื่องฟ้าไว้ ๒-๓ ต้น เนื้อที่ราว ๒ ไร่เศษ ปลูกบัวสีต่าง ๆ ไว้ตามพื้นน้ำในสวนนั้น วิทยาลัยได้รักษาสภาพเดิมและปรับปรุงในบางส่วนมาเป็นระยะ ๆ สิ่งปลูกสร้างมีดังนี้

ศาลาลมโซย เป็นศาลาลงแรกที่สร้างขึ้น สร้างด้วยไม้เนื้อแข็งที่รื้อมาจากงานศิลปหัตถกรรมที่สนามกีฬาแห่งชาติ มารังเป็นผู้สร้าง ออกแบบ โดยอาจารย์สุขสันต์ แก้วม่วง ไม้ที่เหลือสร้างศาลาลมชายอีกหลัง

หนึ่ง ศาลาจันทร์เป็นศาลาลงใหม่ได้รับบริจาคจากนางจันทร์ ทรงสะอาด เป็นคำวิศดุก่อสร้าง ชื่อศาลาจึงชื่อตามชื่อผู้บริจาคเงิน

สระโสม สร้างหน้าอาคาร ๒ ที่เดิมเป็นแอ่งลึก มีน้ำขังในหน้าฝน มีทิวาและของสกปรกอื่น ๆ ในหน้าแล้ง สร้างเป็นสระรูปหัวใจเบี้ยวขวา มีน้ำพุตรงกลางสระประดับไฟได้นำสีต่าง ๆ

หอนาฬิกา สูง ๑๒ เมตรเศษ ประดับนาฬิกา ๔ หน้า สูงตระหง่านเป็นสง่าแก่วิทยาลัย

นอกจากนี้ยังสร้างอาคาร ๓, อาคาร ๔ เสาธง หน้าอาคาร ๓ ตลอดปรับพื้นที่เป็นเกาะแก่ง รือเกาะแก้วเกาะกาญจน์ ปัจจุบันสภาพของเกาะหายไปเพราะใช้เป็นที่ตั้งของหอสมุดมานิจ ชุมสาย คงเหลือแต่คูน้ำเท่านั้น

วิทยาลัยครูจันทร์เกษมกับโครงการฝึกหัดครูชนบท เพื่อเป็นการพัฒนาเด็กนักเรียนให้เกิดความเหมาะสมแก่การที่จะดำรงชีวิตอยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น โรงเรียนวัดพิชัย เขตบางกะปิ

๔. คุณหญิงบุญฉวี พรหมโมปกรณ์กิจ (๒๕๑๕-๒๕๑๗) นับเป็นผู้บริหารคนที่ ๗

การเปลี่ยนแปลงฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยก่อให้เกิดการตื่นตัวและมีการเคลื่อนไหว

ในวิทยาลัยครูทั่วประเทศให้มีการเปิดการสอนระดับปริญญา กรมการฝึกหัดครู จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติวิทยาลัยครูต่อสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณาอนุมัติ และในขณะเดียวกัน วิทยาลัยครูจันทระเกษม ได้เริ่มเปิดการศึกษาภาคปกติ ระดับประกาศนียบัตร อุดมศึกษา (ป.อ.) สู้เทียบเท่าปริญญาตรี ในปี ๒๕๑๗ มีวิชาเอกคณิตศาสตร์ เอกวิทยาศาสตร์ โดยใช้หลักสูตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ซึ่งเป็นก้าวแรกของการพัฒนาที่จะเป็นครูในระดับปริญญาตรี

วิทยาลัยครูจันทระเกษมได้สนองนโยบายของกรมการฝึกหัดครูด้วยการเปิดสอนนักศึกษาภาคนอกเวลา ระดับ ป.กศ. ในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ และเปิดสอนภาคนอกเวลาระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ มีผู้สนใจและสมัครเข้าเรียนอย่างมาจนับเป็นความสำเร็จอีกระดับหนึ่ง ขณะเดียวกันวิทยาลัยครูจันทระเกษมได้เริ่มต้นเปิดการศึกษาภาคปกติระดับประกาศนียบัตร อุดมศึกษา (ป.อ.) ซึ่งเทียบเท่าปริญญาตรีในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ นับเป็นก้าวแรกของการพัฒนาในอันที่จะผลิตนักศึกษาครูในระดับปริญญาตรีในโอกาสต่อไป

ยุคก้าวผลิตครูปริญญา ในยุคนี้มีผู้บริหาร ๑ ท่านคือ

๑. อาจารย์สนอง สิงหะพันธุ์ (๒๕๑๗-๒๕๑๙) นับเป็นผู้บริหารคนที่ ๘

๒๕๑๘ วิทยาลัยครูให้เป็นสถาบันการศึกษาผลิตครูได้ถึงระดับปริญญาตรี ซึ่งวิทยาลัยครูจันทระเกษมก็เป็นหนึ่งใน ๑๗ วิทยาลัยครูชุดแรกที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎร

กรมการฝึกหัดครูมีการเปลี่ยนแปลงระบบบริหารจากตำแหน่งผู้อำนวยการเปลี่ยนเป็นอธิการ ส่วนราชการวิทยาลัย ประกอบด้วยสำนักงานอธิการ คณะวิชาต่าง ๆ และภาควิชา

๒๕๑๙ วิทยาลัยครูจันทระเกษม ได้รับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรอุดมศึกษา (ป.อ.) ตั้งแต่ปี ๒๕๑๗ เปลี่ยนเป็นครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู ๒๕๑๘

๒๕๑๙ งดรับระดับนักศึกษา ป.กศ. เพิ่มการสอนระดับปริญญาตรี วิชาเอกเกษตรกรรม หลักสูตร ๒ ปี

จันทระเกษมเป็นสถาบันการศึกษาระดับปริญญาตรี (พ.ศ. ๒๕๑๘) และพระราชบัญญัติวิทยาลัยครูปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ก่อให้เกิดการจัดเปลี่ยนแปลงระบบการบริหาร ตำแหน่งผู้บริหารเปลี่ยนจาก “ผู้อำนวยการ” เป็น “อธิการ” ประกอบด้วย สำนักงานอธิการคณะวิชาต่าง ๆ และภาควิชา อย่างไรก็ตามเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่จะส่งเสริมวิทยฐานะให้กับวิชาชีพครูให้สูงขึ้น และมุ่งเน้นที่จะผลิตนักศึกษาครูระดับปริญญาตรี วิทยาลัยครูจันทระเกษมได้งดรับนักศึกษาระดับ ป.กศ. ในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ แต่ได้เพิ่มการสอนระดับปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกเกษตรกรรม หลักสูตร ๒ ปี อีกหนึ่งวิชาเอก

ยุคผลิตบัณฑิตหลายสาขา ในยุคนี้มีผู้บริหารจนถึงปัจจุบัน ๓ ท่านคือ

๑. ดร.วิเศษย์ ชุมวรารักษ์ (๒๕๑๙-๒๕๒๔) นับเป็นนักบริหารคนที่ ๙

กรมการฝึกหัดครูมีโครงการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ (กศ.บป.) ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ให้มีความรู้ระดับปริญญาตรี

๒๕๒๑ เริ่มโครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ (อ.ค.ป.) ในภาคฤดูร้อน

๒๕๒๔ สภาการฝึกหัดครูได้ออกข้อบังคับว่าด้วยกลุ่มวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๒๔ เพื่อพัฒนาไปเป็นสหวิทยาลัย ทำให้เกิดสหวิทยาลัยต่าง ๆ ขึ้น ๘ สหวิทยาลัย

๑. สหวิทยาลัยล้านนา

๒. สหวิทยาลัยพุทธชินราช

๓. มหาวิทยาลัยอีสาน-เหนือ
๔. มหาวิทยาลัยอีสาน-ใต้
๕. มหาวิทยาลัยศรีอยุธยา
๖. มหาวิทยาลัยทวารวดี
๗. มหาวิทยาลัยทักษิณ
๘. มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

ซึ่งจันทร์เกษม อยู่ในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

๒๕๒๘ วิทยาลัยครูจันทร์เกษมได้มีอายุครบ ๔๕ ปี มีการฉลองจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแสดงนิทรรศการทางวิชาการและวัฒนธรรม การจัดทำหนังสือ ๔๕ ปี จันทร์เกษม ตั้งกองทุน ๔๕ ปี จันทร์เกษม มีการจัดเดินการกุศล มีการจัดสร้างสวนธรรม

สวนธรรมวิทยาลัยครูจันทร์เกษม

การสร้าง สวนธรรม ในวิทยาลัยครูจันทร์เกษม มีวัตถุประสงค์เพื่อเทอดพระเกียรติและน้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวโรกาสจะทรงมีพระชนม์มายุครบ ๖๐ พรรษา ตามนโยบายของรัฐบาลส่วนหนึ่งและเพื่อให้นักศึกษาเยาวชน ประชาชนในละแวกใกล้เคียงใช้เป็นสถานที่ฝึกจิตปฏิบัติธรรมอันเป็นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมทางวัฒนธรรม ประเพณีอีกส่วนหนึ่ง พระพุทธรูปปางลีลา ซึ่งอธิบดีกรมการฝึกหัดครู (นายเดโช สวานานนท์) ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือแก่โครงการสวนธรรม มาประดิษฐานเป็นพระประธานประจำสวนธรรม เพื่อให้เป็นศูนย์รวมจิตใจแก่คณาจารย์ และนักศึกษา

๒. รศ.ดร.อินทร์ ศรีคุณ (๒๕๒๘-๒๕๓๒)

นับเป็นผู้บริหารคนที่ ๑๐

โครงการให้การศึกษาและฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ (อ.ค.ป.) ได้เปลี่ยนแปลงเป็นโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บ.ป.)

พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๒๙ มีผลให้วิทยาลัยครูจันทร์เกษม รวมกลุ่มอยู่ใน “มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์” และทำให้วิทยาลัยสามารถที่จะเปิดคณะวิชาสาขาวิชาการอื่น ๆ นอกจากสาขาวิชาอาชีพครูได้ในปี พ.ศ. ๒๕๒๘ ดังนี้

คณะวิชาเกษตรศาสตร์และอุตสาหกรรม
คณะวิชาวิทยาการจัดการ

๒๕๓๐ ได้เปิดสอนเป็น ๓ สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และสาขาวิชาศิลปศาสตร์

วิทยาลัยครูจันทร์เกษมได้สนองรับนโยบายของกรมการฝึกหัดครู ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ ๔ ข้อที่ ๓ ระบุว่า “ให้เร่งอบรมครูประจำการและบุคลากรหลัก ให้ทำหน้าที่ใหม่ตามแนวพัฒนาการศึกษา” โดยเริ่มโครงการฝึกอบรมแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ (อ.ค.ป.) และเริ่มดำเนินการเปิดรับนักศึกษาเป็นครั้งแรก ในภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา ๒๕๒๑

ยุคจันทร์เกษมพัฒนา, ผลิตบัณฑิตหลายสาขาวิชา

๓. รศ.ดร.ทองคุณ หงส์พันธุ์ (๒๕๒๘-ปัจจุบัน) นับเป็นผู้บริหารคนที่ ๑๑

จันทร์เกษมในปัจจุบัน ได้เจริญพัฒนามาโดยตลอดอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งด้านการเรียนการสอน และการพัฒนาวิทยาลัย ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ เป็นต้นมา เช่น ด้านการเรียนการสอนคณะวิชาครุศาสตร์ได้เปิดโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยขึ้น นับเป็นวิทยาลัยแห่งที่สองที่เปิดสอนโปรแกรมนี้ เพื่อพัฒนาคุณภาพประชากรวัย ๓-๕ ปี จึงเป็นการสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามความจำเป็นพื้นฐานและพัฒนาขึ้นมาเป็นโรงเรียนสาธิตแห่งวิทยาลัยครูจันทร์เกษม ซึ่งอาคารสถานที่ตั้งของสาธิต อยู่ทางซ้ายมือเมื่อเข้าประตูไป เป็นอาคารเล็กกระทัดรัดน่าเอ็นดู

และนอกจากนี้ยังจัดโครงการบริการนักศึกษาให้ เช่น

สถาบันจัดหาทุนการศึกษาให้กับนักศึกษาที่เรียนเก่ง ความประพฤติดี มีน้ำใจ แต่ขาดทุนทรัพย์ ปีละมากกว่า ๑๐๐ ทุน

โครงการสรรหาคนเก่งในด้านต่าง ๆ มีความสามารถพิเศษด้าน กีฬา กรีฑา ดนตรี ฯลฯ ที่มีความประพฤติดี เข้ามาเป็นนักศึกษากรณีพิเศษ

“โครงการน้ำใจครู” มีอาจารย์จำนวนหนึ่งจัดหาทุนช่วยเหลือให้นักศึกษาที่ยากจนได้รับประทานอาหารกลางวัน

“ไปรษณีย์” มีที่ทำการภายในบริเวณวิทยาลัยรับ-ส่ง จดหมาย พัสดุไปรษณีย์ โทรเลข และตัวแลกเงินในเวลาราชการ

เปิดบริการศูนย์หนังสือ ตำราทางวิชาการ ถ่ายเอกสาร จำหน่ายสิ่งพิมพ์ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอน บริการส่งหนังสือตำรา จากแหล่งพิมพ์ทั้งในและต่างประเทศ

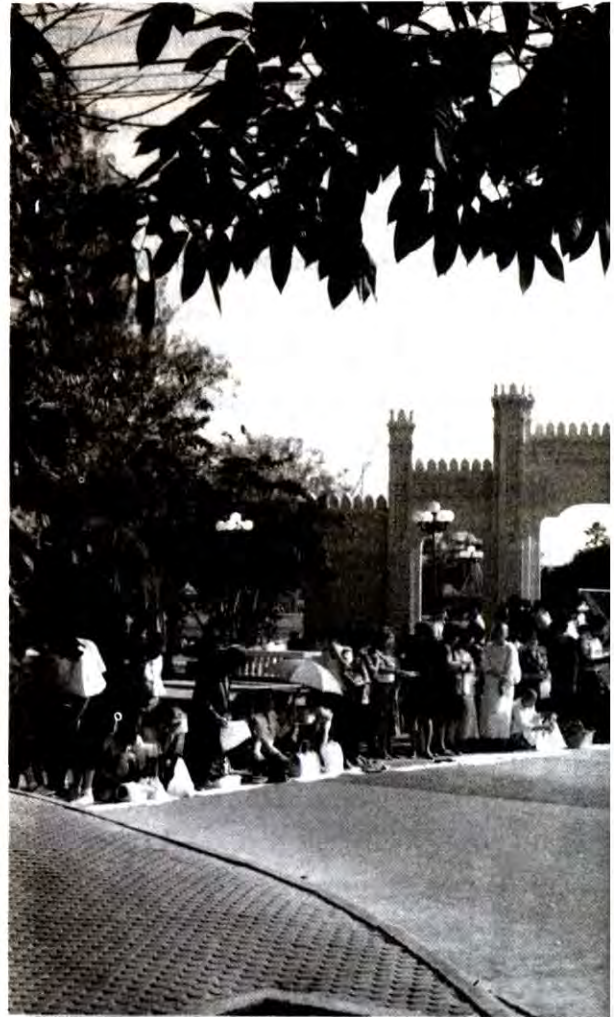
สร้างโรงพยาบาลสัตว์ ให้บริการแก่ครู-อาจารย์ และประชาชนได้ใช้บริการ

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามเป็น “สถาบันราชภัฏ” จันทระเกษม ผู้บริหารสูงสุดของสถาบันคืออธิการ ซึ่งปัจจุบันคือ รองศาสตราจารย์ ดร.ทองคุณ หงส์พันธุ์

สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ได้มีการกำหนดโครงการต่าง ๆ ที่จะสร้างความเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านวิชาการ
๒. โครงการปรับปรุงห้องปฏิบัติการต่าง ๆ เพื่อเพิ่มคุณภาพวิชาการ
๓. ด้านวิจัย
๔. ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและจริยธรรม
๕. ด้านการบริการทางวิชาการแก่ชุมชน
๖. ด้านกิจการนักศึกษา
๗. การพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

นอกจากนี้ยังได้ปรับปรุงอาคารสถานที่ให้เด่นเป็นสง่าสมศักดิ์ศรีวิทยาลัย เช่น มีลานจันทรเกษม

สถาบันราชภัฏจันทรเกษม มุ่งมั่นที่จะพัฒนาสถาบันให้สามารถรับใช้สังคมได้กว้างขวางขึ้น เพราะมีสาขาวิชาการที่เปิดสอนนอกเหนือไปจากวิชาชีพอื่น ๆ สถาบันแห่งนี้เคยผลิตบุคลากรชั้นดีในด้านการศึกษามากมายไปรับใช้สังคมมาแล้วในอดีต เราก็เชื่อมั่นว่าศตวรรษนี้ จะสามารถทำหน้าที่สถาบันอเนกประสงค์ ที่จะผลิตบุคลากรชั้นดีในแทบทุกสาขาออกไปรับใช้ประเทศชาติ และสังคมสืบไป

ทำเนียบผู้บริหาร

๒๕๔๓-๒๕๔๑ ม.ล.มานิจ ชุ่มสาย

๒๕๔๑-๒๕๔๗ ดร.กมล เกาพิจิตร

๒๕๔๗-๒๕๐๑ อาจารย์โชค สุคันธวิช

๒๕๐๑-๒๕๐๓ อาจารย์ประยูทธ สวัสดิสิงห์

๒๕๐๓-๒๕๐๘ อาจารย์สนอง สิงหะพันธ์

๒๕๐๘-๒๕๑๕ อาจารย์พงษ์อินทร์ ศุขขจร

๒๕๑๕-๒๕๑๗ คุณหญิงบุญฉวี พรหมโมปกรณ์กิจ

๒๕๑๗-๒๕๑๙ อาจารย์สนอง สิงหะพันธ์

๒๕๑๙-๒๕๒๘ ดร.วิศิษฐ์ ชุมวรฐายี

๒๕๒๘-๒๕๓๒ รศ.ดร.อินทร์ ศรีคุณ

๒๕๓๒-ปัจจุบัน รศ.ดร.ทองคุณ หงส์พันธุ์

บทที่ 2

หลักสูตร

การเรียนการสอน

ในช่วงระยะเวลา ๕๐ ปีเศษ ที่วิทยาลัยครู จันทระเกษมได้ถือกำเนิดมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๔๘๔ จนถึงปัจจุบัน มีการกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนตามสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมและบ้านเมืองตลอดมา ซึ่งพอจะแบ่งออกเป็น ๔ ยุคด้วยกัน คือ

ยุคหลังกระทรวงศึกษา

(ปี พ.ศ. ๒๔๘๔-๒๕๐๑)

ในระยะแรกหลักสูตรที่เกี่ยวกับการฝึกหัดครูมีเพียงแห่งเดียวในประเทศไทย คือ หลักสูตรประโยคครูมัธยม (ป.ม.) ของแผนกครูศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และหลักสูตรประโยคครูประถม (ป.ป.) ที่โรงเรียนฝึกหัดครูประถมพระนคร ส่วนในต่างจังหวัดมีแต่โรงเรียนฝึกหัดครูมูล (ป.) หรือทั่ว ๆ ไป เรียกว่า “ครู ป.”

หลังจากที่กระทรวงศึกษาธิการได้อนุมัติให้ตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมขึ้น เมื่อวันที่ ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๓ และทำพิธีเปิดเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๔ และมีอาคารเรียนอยู่หลังกระทรวงศึกษาธิการ เรียกกันว่า “ป.ม.หลังกระทรวง” นั้น ในด้านการเรียนการสอนใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยม (ป.ม.) เป็นหลักสูตร ๒ ปี มี ๒ แผนก คือ แผนกวิทยาศาสตร์และแผนกทั่วไป ต้องเรียนหนักทุก

วิชา เพื่อจะสอนได้หลาย ๆ วิชา เมื่อออกไปเป็นครูเป็นการสนองสภาพสังคมในตอนนั้น ส่วนนักเรียนที่จะเข้ามาเรียนนั้นมี ๒ ทาง คือ คัดเลือกจากนักเรียน ป.ป. ที่เรียนดีกับประเภทที่จบ ม.๘ ต้องสอบคัดเลือกเข้ามาเอง และเป็นการเรียนแบบสหศึกษา คือหญิงชายเรียนรวมกัน ซึ่งในสมัยนั้นไม่มี แต่มีชายล้วนหญิงล้วน (บ้านสมเด็จฯ พระนคร และสวนสุนันทา, สตรีเพชรบุรีวิทยาลัย) และหลักสูตรการเรียนการสอนนี้ใช้มาจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๐๑ รวมทั้งหมด ๑๘ รุ่น และ ป.ม.หลังกระทรวงได้สถานที่แห่งใหม่ที่ลาดพร้าว (ที่ตั้งปัจจุบัน) และกระทรวงศึกษาธิการโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมเป็นวิทยาลัยครู จึงใช้ชื่อว่า “วิทยาลัยครูจันทระเกษม”

ยุคบุกเบิกฟ้าลาดพร้าว

(ปี พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๑๘)

หลังจากที่เปลี่ยนชื่อเป็นวิทยาลัยครูจันทระเกษม ในปี พ.ศ. ๒๕๐๑ แล้ว ก็ได้ยกเลิกหลักสูตร ป.ม. แล้วมาใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูง (ปกศ.ชั้นสูง) เป็นปีแรก (ปี พ.ศ. ๒๕๐๑) มีนักศึกษา ๓๐๐ คน โดยรับจากผู้จบมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าเรียน ๒ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้เปิดสอบหลักสูตรระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ปกศ.) เพิ่มขึ้นอีกระดับหนึ่ง โดยรับจากผู้จบประโยคมัธยมศึกษาตอนต้นเข้าเรียน ๒ ปี

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ความต้องการของประชาชนต้องการเรียนเพิ่มมากขึ้นรัฐบาลจึงมีนโยบายสนองตอบโดยให้วิทยาลัยครูจันทระเกษมมีการสอนภาคนอกเวลา (ภาคค่ำ) ในระดับ ปกศ. ในปีนั้น และต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้เปิดสอนภาคนอกเวลา (ภาคค่ำ) ในระดับ ปกศ.สูง และใช้หลักสูตรการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรตลอดมา

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมเป็นไปอย่างรวดเร็ว การสอนในระดับประกาศนียบัตรดูเหมือนจะไม่เพียงพอ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรการเรียนการสอนจึงเกิดขึ้น เพื่อสนองสังคม และในปีนั้นเอง นักศึกษาภาคปกติได้มีโอกาสใช้หลักสูตรการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรอุดมศึกษา (ป.อ.) ซึ่งเทียบเท่าปริญญาตรีคือวิชาเอกคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ทั่วไป โดยขอใช้หลักสูตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษา (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ) นับว่าเป็นก้าวใหม่และก้าวสำคัญของวิทยาลัยครูจันทระเกษมที่จะผลิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรีต่อไป และพอลงถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๘ หลักสูตรประกาศนียบัตรอุดมศึกษา (ป.อ.) ได้เปลี่ยนเป็นครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘ นับได้ว่าวิทยาลัยครูจันทระเกษมมีสิทธิผลิตบัณฑิตตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ยุคก้าวผลิตครูปริญญา

(ปี ๒๕๑๘-๒๕๒๗)

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ จึงได้เป็นหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกเกษตรกรรม หลักสูตร ๒ ปี และในปีนี้ได้งดรับนักศึกษาระดับ ปกศ. และเลิกไปโดยปริยาย ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้มีการขยายหลักสูตรระดับปริญญาตรีครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) หลักสูตร ๒ ปี อีกหลายวิชาเอก เช่น วิชาเอกภาษาไทย, ภาษาอังกฤษ, สังคมศึกษา, พลศึกษา และการประถมศึกษา เป็นต้น และการเรียนภาคค่ำในระดับ ปกศ. ชั้นสูง ได้สิ้นสุดลง ทางวิทยาลัยจึงได้สนองตอบสังคมในช่วงนั้นโดยการเปิดโครงการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ (อคป.) ในระดับปริญญาตรีหลักสูตร ๒ ปี เรียกกันทั่วไปว่า “อบรมครูประจำการ” เรียนนอกเวลา

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้เปิดสอนหลักสูตร ๔ ปี ระดับปริญญาตรีครุศาสตร์ (ค.บ.) มีวิชาเอกภาษาไทย, ภาษาอังกฤษ, สังคมศึกษา, คณิตศาสตร์, เกษตรศาสตร์, วิทยาศาสตร์ทั่วไป และพลศึกษา และเพื่อสนองความต้องการของสังคมในด้านอื่น ๆ เพื่อพัฒนาประเทศดังนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ จึงได้เปิดสอนระดับปริญญาตรีครุศาสตร์บัณฑิต หลักสูตร ๒ ปี วิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์ สาขาช่างก่อสร้าง และศิลปหัตถกรรม, เทคโนโลยี และนวัตกรรมการศึกษาเพิ่มขึ้นอีก และในปีเดียวกันนี้ได้จัดการศึกษาต่อเนื่องระดับ ปกศ.ชั้นสูง สาขาวิชาชีพครู ให้กับผู้ที่ได้วุฒิ ปกศ.ที่ต้องการเรียนเพิ่ม ซึ่งในขณะนั้นมีจำนวนมากให้มีวุฒิสูงขึ้น และได้เปิดหลักสูตรภาคต่อเนื่องระดับ ปกศ.ชั้นสูง สาขาเทคนิคอาชีพ เพื่อใช้ประกอบอาชีพนอกจากเป็นครูให้ไปสู่วิชาชีพอื่น ๆ ได้แก่ วิชาเอกอังกฤษบริการ, วารสารการประชาสัมพันธ์, ศิลปกรรม, ธุรกิจการท่องเที่ยว, การกสิกรรม, การอาหาร, เสื้อผ้า, งานไฟฟ้า และคอมพิวเตอร์ศึกษา เป็นต้น และนอกจากนั้นในระบายนี้อังได้เปิดรับนักศึกษาค.บ. ระดับ ปกศ.ชั้นสูง สายวิชาชีพครูอีกด้วย ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๗ เพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงานและสังคมได้มีการเปิดหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต หลักสูตร ๒ ปี วิชาเอกศิลปศึกษา, บรรณารักษศาสตร์, จิตวิทยาและการแนะแนว

ยุคหลายสาขาบัณฑิต

(ปี ๒๕๒๗-ปัจจุบัน)

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๘ มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อสนองความต้องการของสังคมอย่างเด่นชัดและเป็นการเปลี่ยนแปลงแนวของวิทยาลัยครูจากเดิมที่ผลิตบัณฑิตครูอย่างเดียวไปสู่วิชาชีพมากขึ้นโดยมีการเปิดคณะวิชาเกษตรศาสตร์และอุตสาหกรรม และคณะวิชาวิทยาการจัดการ ขณะเดียวกันก็งดรับนักศึกษา ระดับ ปกศ.ชั้นสูง พร้อมกับเปิดสายวิชาชีพครุศาสตร์บัณฑิตหลักสูตร ๒ ปี คือวิชาเอกคหกรรมศาสตร์ สาขาอาหารและโภชนาการ และศิลปประดิษฐ์ ซึ่งในตลาดแรงงานมีความต้องการมาก นอกจากนั้นมีการเปิดสอนหลักสูตรสายวิชาการอื่นในระดับวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) หลักสูตร ๒ ปี วิชาเอกส่งเสริมและสื่อสารการเกษตร ส่วนในระดับ

อนุปริญญาวิทยาศาสตร (อ.วท.) หลักสูตร ๒ ปี มีวิชาเอกอาหาร อีเล็คทรอนิกส์ และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม การก่อสร้าง และยังมี การเปิดหลักสูตรอนุปริญญา ด้านศิลปศาสตร์ (อ.ศศ.) หลักสูตร ๒ ปี มีวิชาเอก บรรณารักษศาสตร์ วารสารศาสตร์ และการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งธุรกิจท่องเที่ยว จะเห็นว่าวิทยาลัยครูจันทระเกษม พยายามตอบสนองความต้องการของสังคมและยังเป็น ทางเลือกและรองรับผู้ที่พลาดหวังจากการสอบแข่งขันเข้า มหาวิทยาลัย และผู้ที่ต้องการหาความรู้ทั้งภาคปกติและ ภาคนอกเวลาในสาขาวิชาการต่าง ๆ

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๙ ด้านวิชาชีพครูที่เคยผลิตอยู่ ก็ไม่ได้ทิ้งไป นอกจากไม่ทิ้งแล้วยังได้ขยายสาขาที่มีความต้องการของสังคมในปัจจุบัน ได้มีการเปิดหลักสูตร ๔ ปี เช่น การวัดผลการศึกษาและธุรกิจศึกษา ส่วน หลักสูตร ๒ ปี เปิดวิชาเอกพิษศาสตร์, สัตวบาล และวิทยาการคอมพิวเตอร์ สำหรับหลักสูตรด้านอาชีพ มีเปิดหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) หลักสูตร ๔ ปี และ ๒ ปี วิชาเอกภาษาอังกฤษ ส่วนอนุปริญญา ศิลปศาสตร์ (อ.ศศ.) หลักสูตร ๒ ปี มีวิชาเอกภาษา อังกฤษ บริหารธุรกิจ และภาษาอังกฤษธุรกิจ และในปี พ.ศ. ๒๕๒๙ นี้ก็ได้เปิดโครงการจัดการศึกษาสำหรับ บุคลากรประจำการ (กศ.บ.ป.) รุ่นแรกขึ้นเพื่อให้ โอกาสแก่บุคคลที่มีอาชีพในสาขาต่าง ๆ ได้มีการเพิ่ม ความรู้ตามความสนใจของตนเองทั้งหลักสูตร ๒ ปี และ ๔ ปี ทั้งสายวิชาชีพครูและสายวิชาการอื่น ทั้งระดับ อนุปริญญาและปริญญาตรี

ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นต้นมา ได้มีการ ปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้สนองตลาดแรงงานชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อผู้เรียนและเลือกเรียนได้ตามต้องการ จึงแบ่งออก เป็น ๓ สาขาวิชาด้วยกัน คือ สาขาวิชาการศึกษา, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์, สาขาวิชาศิลปศาสตร์ กล่าวคือ ได้ผลิตบัณฑิตทั้งสาย ค.บ., วท.บ., และ ศศ.บ. ไม่ใช่ เฉพาะ ค.บ.อย่างที่เคยเป็นมา เป็นการสนองความ ต้องการของสังคมในปัจจุบันให้กว้างขวางยิ่งขึ้น หลักสูตร ค.บ. ๔ ปี ได้แก่ การประถมศึกษา, บรรณารักษศาสตร์ ศิลปศึกษา, อุตสาหกรรมศิลป์, เคมี, คหกรรมศาสตร์, เทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา, ดนตรีศึกษา, คณิตศาสตร์, ชีววิทยา, คอมพิวเตอร์ศึกษา ส่วน ค.บ. ๒ ปี ได้แก่ ประวัติศาสตร์, นาฏศิลป์และการละคร ส่วนในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์นั้น หลักสูตร วท.บ. ๔ ปี ได้เปิดวิชาเอก สถิติประยุกต์, เกษตรศาสตร์, วิทยาการ คอมพิวเตอร์ และหลักสูตร วท.บ. ๒ ปี ได้เปิดวิชาเอก สัตวบาล, สถิติประยุกต์ วิทยาการคอมพิวเตอร์ และ เทคโนโลยีอุตสาหกรรมก่อสร้าง สำหรับสาขาศิลปศาสตร์ หลักสูตร ศศ.บ. ๔ ปี นั้นได้เปิดวิชาเอกการจัดการ ทั่วไป, นิเทศศาสตร์, บรรณารักษศาสตร์, วารสารและ การประชาสัมพันธ์, บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศ ศาสตร์ และหลักสูตร ศศ.บ. ๒ ปี นั้น มีวิชาเอก นิเทศศาสตร์, เศรษฐศาสตร์สหกรณ์, การพัฒนาชุมชน ส่วนในระดับอนุปริญญา (อ.ศศ.) ๒ ปี ได้แก่ นาฏศิลป์ และการละคร, ดนตรีสากล, บรรณารักษศาสตร์, เศรษฐศาสตร์สหกรณ์, ออกแบบประยุกต์ศิลป์

สำหรับใน ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้มีการเปิดอนุปริญญาครุศาสตร์ (อ.คศ.) การศึกษาปฐมวัย (อนุบาล) และมีการสร้างโรงเรียนสาธิตอนุบาลจันทระเกษมเพื่อฟอวน เด็กอนุบาลและเป็นพี่เลี้ยงของนักศึกษาวิชาเอก การศึกษาปฐมวัย ในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ก็ได้มีการเปิด วิชาเอกในระดับอนุปริญญา (อ.วท.) อีกสาขาหนึ่ง คือ วิชาเอกสัตวรักษ์ (ทำนองเดียวกับสัตวแพทย์) และวิทยาลัยครูจันทระเกษมก็จะพัฒนาในด้านการเรียน การสอนต่อไปเรื่อย ๆ เพื่อสนองความต้องการของสังคม และรับใช้สังคมต่อไป และในปีนี้ก็ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทาน ชื่อใหม่ถือได้ว่าเป็นสิริมงคลยิ่ง คือ “สถาบันราชภัฏ จันทระเกษม” ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่สมบูรณ์แบบ ในการรับใช้สังคมต่อไป

บทที่ 3

การฝึกอบรม

และส่งเสริมวิทยฐานะบุคลากร

วิทยาลัยครูจันทระเกษม นอกจากจะดำเนินการสอนในภาคปกติตามหลักสูตรต่าง ๆ ดังได้กล่าวมาแล้ว วิทยาลัยยังได้ตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบ ต่อครู ในการที่จะส่งเสริมวิทยฐานะโดยการจัดให้มีการอบรมครูเพื่อให้ได้วุฒิและได้ความรู้ในการพัฒนางาน การเรียนการสอนให้ดีขึ้น นอกจากการอบรมครูแล้ว วิทยาลัยยังได้จัดการอบรมแก่บุคคลในวงการต่าง ๆ ที่ไม่มีวุฒิการศึกษาเพียงพอ เพื่อให้ได้รับวุฒิเพิ่มขึ้น หรือได้รับความรู้ และประสบการณ์ เพื่อพัฒนางานใน หน่วยงานต่าง ๆ อีกด้วย ซึ่งการจัดฝึกอบรม และ ส่งเสริมวิทยฐานะบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ คือ

๑. โครงการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา (อศป.)
๒. โครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากร (กศ.บป.)
๓. การอบรมการศึกษาภาคฤดูร้อน (อสร.)
๔. อบรมหลักสูตรระยะสั้น

๑. โครงการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา (อศป.)

การจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา นับได้ว่าเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งสร้างคนให้สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและสติปัญญา ให้มีฝีมือในการทำงาน ให้มี

คุณธรรม มีความสุขความพอใจตามฐานะและสภาพ ของตน และช่วยสร้างสรรค์สังคมให้ร่มเย็น และเจริญ รุ่งเรือง จึงเห็นได้ชัดว่าการพัฒนาคุณภาพของการ ประถมศึกษาตามที่กล่าวมานี้ จะมีผลโดยตรงต่อการ พัฒนาคุณภาพของประชากรส่วนใหญ่ของประเทศยิ่งกว่า การจัดให้บริการการศึกษาในระดับอื่น ๆ

คุณภาพของการประถมศึกษาขึ้นอยู่กับตัวครู และประสิทธิภาพในการทำงานของครูเป็นอย่างมาก ครู ประถมศึกษาจึงควรเป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพสูง การที่จะให้ ครูมีประสิทธิภาพสูงนั้นขึ้นอยู่กับ การเตรียมครูและการ ฝึกอบรมครูในขณะประจำการ ซึ่งทั้งสองประการนี้จะ ต้องเป็นกระบวนการต่อเนื่องเชื่อมโยงกันตลอดไปด้วย แนวคิดดังกล่าวกรมการฝึกหัดครูจึงมีนโยบายที่จะจัดครู ให้ได้รับการฝึกอบรมอยู่ตลอดเวลาในขณะที่ปฏิบัติงาน

วิทยาลัยครูจันทระเกษม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ กรมการฝึกหัดครูนับเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงใน การผลิตครูได้ตระหนักถึงความสำคัญของคุณภาพใน ตัวครู จึงได้กำหนดภารกิจสำคัญอันหนึ่งของวิทยาลัย ตามในพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่ให้ มีหน้าที่อบรมครูและบุคลากรประจำการ เพื่อให้ สามารถจัดการศึกษาที่มีผลดีต่อการพัฒนาชีวิตและสังคม ที่พึงปรารถนา ดังนั้นนับตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๒๑

เป็นต้นมา วิทยาลัยครูจันทระเกษมจึงได้ดำเนินการจัดอบรมครูและบุคลากรประจำการ เรียกชื่อโครงการว่า “โครงการฝึกอบรมครู และบุคลากร” หรือเรียกย่อ ๆ ว่า โครงการ อค.ป. โดยจัดอบรมติดต่อกันมาทุกปี วัตถุประสงค์ของโครงการมี ดังนี้คือ

๑. เพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะแก่ครูและบุคลากรประจำการให้สูงขึ้น
๒. เพื่อเพิ่มพูนสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรประจำการ ให้สามารถสนองความต้องการของหน่วยงานผู้ใช้ครู
๓. เพื่อเป็นการให้บริการทางการศึกษาแก่ครูและบุคลากรประจำการในท้องถิ่นอย่างเสมอภาค
๔. เพื่อยกสถานะภาพของวิชาชีพครูให้สูงขึ้น
๕. เพื่อเป็นการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรในท้องถิ่น มาใช้ในการเพิ่มพูนสมรรถภาพและวิทยฐานะของครู และบุคลากรประจำการ

เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปด้วยดีในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้นมา วิทยาลัยครูจันทระเกษมได้จัดตั้งหน่วยงานขึ้นหน่วยงานหนึ่ง เรียกว่า ฝ่ายฝึกอบรมและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งอยู่ในความดูแลของรองอธิการฝ่ายวิชาการ โดยมีหัวหน้าฝ่ายและหัวหน้างานต่าง ๆ เพื่อดูแลเกี่ยวกับการฝึกอบรมดังนี้

งานธุรการรับผิดชอบงานสารบรรณ งานประชาสัมพันธ์ ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ รับผิดชอบงบประมาณ การเงิน พัสดุ และอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายในส่วนที่เกี่ยวกับงานธุรการ

งานประสานงานกับคณะวิชาเกี่ยวกับโปรแกรมการฝึกอบรม แจกกำหนดเวลาเปิดรับสมัครครูและบุคลากรทางการศึกษาแต่ละรุ่น ให้คณะวิชาทราบ รวบรวมจำนวนหมู่เรียนตามโปรแกรมที่ภาควิชาพร้อมที่จะเปิดรับเข้าเรียน จัดการประชุมคณะกรรมการฯ เพื่ออนุมัติหมู่เรียนที่จะเปิดรับสมัครแจ้งจำนวนหมู่เรียนแต่ละโปรแกรมที่จะเปิดอบรมจริงตามจำนวนผู้สมัครให้คณะวิชาทราบ

งานประสานกับหน่วยงานผู้ใช้ครูและบุคลากรทางการศึกษา หน้าที่ แจกกำหนดวัน เวลา สถานที่ โปรแกรมการอบรมในการเปิดรับสมัครครู และบุคลากรทางการศึกษาให้หน่วยงานผู้สมัครสมัครของผู้สมัครตอบรับเข้าเรียนผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนและถูกต้องให้หน่วยงานต้นสังกัดทราบ

งานดำเนินการรับรายงานตัว แจกกำหนดการรายงานตัวเข้าเป็นนักศึกษาให้ผู้สมัครและหน่วยงานต้นสังกัดทราบ จัดทำคำสั่งแต่งตั้งกรรมการรับรายงานตัว จัดสถานที่วางแผนขั้นตอนการรายงานตัวแจ้งผลและประสานกับหน่วยงานภายใน วค. เพื่อรับรายงานตัวตามคำสั่งวิทยาลัย

งานจัดผู้เข้ารับการอบรมตามโปรแกรม รวบรวมแยกผู้สมัครตามโปรแกรมการเรียน รวบรวมและพิมพ์รายชื่อผู้สมัครเข้าหมู่เรียนตามโปรแกรมนั้น ๆ นำรายชื่อผู้สมัครตามโปรแกรมการเรียน แจกแผนกทะเบียนเพื่อดำเนินการต่อไป

งานประเมินผล อค.ป. รวบรวมชื่อ ตำแหน่ง หน่วยงานที่จะประเมินผลโครงการ ส่งแบบประเมินผลสำหรับครูประจำการและแบบประเมินผลสำหรับบุคลากรทางการศึกษาไปยังหัวหน้าหน่วยงาน ประเมินผลจากแบบที่ส่งกลับโดยไปรษณีย์และประเมินผลส่งแผนกทะเบียนและวัดผล ประสานงานกับหน่วยงานเจ้าสังกัดกรณีไม่ผ่านการประเมิน

งานเผยแพร่เอกสารทางวิชาการและประชาสัมพันธ์ รวบรวมความรู้ ฯลฯ ทางวิชาการพิมพ์และเผยแพร่ รวบรวมข้อมูล ระเบียบการ ข่าวสาร จากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา อค.ป.พิมพ์และเผยแพร่ และมีการจัดการงานประถมนิเทศ และปัจฉิมนิเทศ กำหนดวัน เวลา สถานที่ในการประถมนิเทศและปัจฉิมนิเทศ จัดเตรียมสถานที่ จัดเตรียมวิทยากร จัดเตรียมเอกสารประกอบการประถมนิเทศและปัจฉิมนิเทศ

วิทยาลัยครูจันทระเกษมได้ทำหน้าที่การอบรมครูและบุคลากรประจำการ ตามโครงการ อคป. เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ มาเรื่อย ๆ ทุกปี จนถึง พ.ศ. ๒๕๒๗ รวม ๙ รุ่นด้วยกัน ซึ่งรวมได้จัดการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาออกมาเป็นจำนวนถึง ๗,๐๖๘ คน ทั้งระดับ ป.กศ.สูง และระดับปริญญาตรี ดังต่อไปนี้

อคป. ป.กศ.สูง

รุ่น ๑	จำนวน	๔๖๔	คน
รุ่น ๒	จำนวน	๕๕๐	คน
รุ่น ๓	จำนวน	๖๕๙	คน
รุ่น ๔	จำนวน	๔๒๒	คน
	รวม	๒,๐๙๕	คน

จำนวนนักศึกษา ภาค อคป. ๑ ปริญญาตรี

รุ่น ๑	จำนวน	๒๔๔	คน
รุ่น ๒	จำนวน	๔๙๐	คน
รุ่น ๓	จำนวน	๔๖๓	คน
รุ่น ๔	จำนวน	๔๑๗	คน
รุ่น ๕	จำนวน	๖๙๓	คน
รุ่น ๖	จำนวน	๕๑๑	คน
รุ่น ๗	จำนวน	๕๕๘	คน
รุ่น ๘	จำนวน	๖๕๖	คน
รุ่น ๙	จำนวน	๙๔๑	คน
	รวม	๔,๙๗๓	คน

จากการประเมินผลของผู้บังคับบัญชาจากการปฏิบัติของครูประจำการระดับปริญญาตรีทั้ง ๙ รุ่น ของวิทยาลัย พบว่าผู้สำเร็จการศึกษามีผลการปฏิบัติงานอยู่

ในเกณฑ์ระดับที่น่าพอใจ ซึ่งนับว่านอกจากวิทยาลัยได้ช่วยให้ครูและบุคลากรประจำการได้เพิ่มพูนวิทยฐานะแล้วยังได้ช่วยเพิ่มพูนสมรรถภาพในการปฏิบัติงานตามความต้องการของหน่วยงานการศึกษานั้น ๆ ด้วย นับเป็นการส่งผลถึงระดับมาตรฐานการศึกษาของประเทศให้สูงขึ้นด้วย

๒. โครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.)

ในระยะ ๑๐ ปีที่ผ่านมามีปัญหาการผลิตครูเกินความต้องการเกิดขึ้น กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายให้ลดจำนวนนักศึกษาครูลง จึงดำเนินการขอแก้ไขพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้วิทยาลัยครูมีบทบาทในการจัดการศึกษาได้กว้างขวางยิ่งขึ้น สามารถจัดการศึกษาในสาขาวิชาการต่าง ๆ ตามความต้องการของท้องถิ่น นอกเหนือจากการผลิตครูได้ จึงได้ตราพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๒๗ พร้อมทั้งได้ยกเลิกโครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ (อคป.) เสียและจัดตั้งโครงการอบรมการศึกษาบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) ขึ้นใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายแห่งพระราชบัญญัติฉบับใหม่นี้

กศ.บป. เป็นวิธีการให้การศึกษากับบุคลากรประจำการทั่วไปในสาขาวิชาชีพครูและสาขาวิชาการอื่นในระดับอนุปริญญาและปริญญา ฝ่ายมุ่งเน้นการเปิดโอกาสในการศึกษาให้กว้างขวางขึ้นโดยให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของบุคลากรในท้องถิ่น

วิทยาลัยครู ๓๖ แห่ง ทั่วประเทศจัดการศึกษาตามโครงการนี้ สำหรับวิทยาลัยครูจันทระเกษมได้เริ่มตั้งแต่ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๒๙ เป็นต้นมา เมื่อวิทยาลัยรับสมัครผู้เรียนเข้าเป็นนักศึกษาแล้วจะมีอาจารย์ที่ปรึกษา (MENTOR - อาจารย์คู่คิด) ประจำนักศึกษาคนนั้น ๆ เพื่อร่วมกันวางแผนการศึกษาตลอดหลักสูตร ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาจะให้การปรึกษากับนักศึกษาอย่างใกล้ชิดด้วยกันจนจบการศึกษา

**หลักสูตรที่เปิดสอนในวิทยาลัยครูจันทระเกษม
สำหรับนักศึกษา กศ.บป. มีดังนี้คือ**

ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) มีทั้ง ๔ ปี และ ๒ ปี
วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) มีทั้ง ๔ ปี และ
๒ ปี

ศิลปศาสตร์บัณฑิต (ศศ.บ.) มีทั้ง ๔ ปี และ
๒ ปี

อนุปริญญา (สองปีแรก)
ประกาศนียบัตรทุกสาขา

เกี่ยวกับหลักสูตรของ กศ.บป. นั้น ตามระเบียบ
สภาการฝึกหัดครูว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากร
ประจำการ พ.ศ. ๒๕๒๘ ซึ่งประกาศ ณ วันที่ ๔
ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ กล่าวว่า “วิทยาลัยครูได้
ดำเนินการให้การศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อส่งเสริม
วิทยฐานะของครูอาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของกระทรวง
ศึกษาธิการ ได้ผลดีตลอดมา บัดนี้สถานการณ์ต่าง ๆ
ได้เปลี่ยนแปลงไป จึงจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุง
วิธีดำเนินการเสียใหม่ และเพื่อให้เป็นไปตามความ
ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ.
๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๗ โดยวิทยาลัยครูจะต้อง
มีภาระในการให้การศึกษาระดับปริญญาตรี แก่
บุคคลทั่วไป ตามความต้องการของท้องถิ่นอีกด้วย
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ (๑) แห่ง
พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๒๘ แก้ไข
เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่
๒) พ.ศ. ๒๕๒๗ สภาการฝึกหัดครูจึงได้กำหนด
ระเบียบว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากร
ประจำการ พ.ศ. ๒๕๒๘ ไว้” ระเบียบต่างๆ ที่
สภาการฝึกหัดครูได้กำหนดไว้ นั้นวิทยาลัยครูจันทระเกษม
ได้นำมาปฏิบัติในการจัดการฝึกอบรมโครงการ กศ.บป.
ของวิทยาลัยโดยตลอด

สำหรับค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในโครงการนั้น
ได้มีการปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมจากปี ๒๕๒๘
และได้ปรับในปี พ.ศ. ๒๕๓๐ และ ๒๕๓๑ จนเป็น
ปัจจุบันโดยมีระเบียบสภาการฝึกหัดครูว่าด้วยการรับ
จ่ายเงินเพื่อจัดการศึกษา สำหรับ กศ.บป. พ.ศ. ๒๕๓๒
ทั้งนี้เพื่อความเหมาะสม

ในปีการศึกษา ๒๕๒๘-๒๕๓๕ วิทยาลัยครู
จันทระเกษม ได้เปิดรับนักศึกษา กศ.บป. ใน ๒ ระดับ
หลักสูตรคือ

๑. ระดับอนุปริญญาสาขาวิชาการอื่น
๒. ระดับปริญญาสาขาวิชาชีพรูและสาขา
วิชาชีพอื่น

ทั้งนี้ เพื่อสนองนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับ
บุคลากรประจำการของกรมการฝึกหัดครู วิทยาลัยครู
จันทระเกษม จึงได้จัดนำโครงการผลิตบัณฑิต และ
อนุปริญญาสำหรับบุคลากรประจำการ เริ่มตั้งแต่ปี
พ.ศ. ๒๕๒๙ จนถึงปัจจุบัน ซึ่งขณะนี้ได้ทำการอบรม
บุคลากร เป็นรุ่นที่ ๘ ซึ่งสำเร็จการศึกษาไปรวม ๔
รุ่น ดังตารางดังกล่าวที่แสดงนี้

จำนวนนักศึกษา ภาค กศ.บป. ที่สำเร็จการศึกษา

จำนวนปี	ปริญญาตรี	ป.กศ.สูง	อนุปริญญา
ปี ๒๕๓๑	๘๗๘	๒๑๒	๑๕๗
ปี ๒๕๓๒	๑,๑๖๙	๖	๒๐๙
ปี ๒๕๓๓	๑,๒๒๙	๑	๓๑๙
ปี ๒๕๓๔	๒,๑๐๙	—	๕๑๑
รวม	๕,๓๘๕	๒๑๙	๑,๑๙๖

และในปัจจุบันนี้ วิทยาลัยก็ได้ทำการอบรม
บุคลากรประจำการอยู่ โดยในปีการศึกษา ๒๕๓๔ นี้
มีจำนวนนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ประมาณ ๘,๐๐๐ คน
ซึ่งวิทยาลัยครูจันทระเกษมจะคงดำเนินการอบรมต่อไป
ตามความต้องการของสังคม

3961119397

3. การอบรมการศึกษาภาคฤดูร้อน (อศ.ร.)

การอบรมการศึกษาภาคฤดูร้อน หรือเรียกย่อว่า อศ.ร. นั้น เป็นการฝึกอบรมครูประจำการ เพื่อให้ได้วิทยฐานะเพิ่มขึ้น โดยเมื่อเข้ารับการอบรมเพื่อสอบวิชาชุดประโยคครูพิเศษมัธยมหรือเรียกตัวย่อว่า พ.ม. ซึ่งวิทยาลัยครูจันทระเกษม จึงได้ดำเนินการจัดการฝึกอบรม โดยประสานกับกองส่งเสริมวิทยฐานะกรมการฝึกหัดครู ให้รับผิดชอบเป็นผู้จัดดำเนินการฝึกอบรมแก่ครู ในชุดวิชาคณิตศาสตร์และชุดวิชาพลศึกษาโดยสอนในปี พ.ศ. ๒๕๒๖-๒๕๒๘ จัดได้วารวมเป็นเวลาจัดอบรม ๓ ปี อบรมออกมา ๓ รุ่น ซึ่งมีจำนวนที่อบรมรวมประมาณ ๔๐๐ คน เป็นการส่งเสริมให้ครูมัธยมศึกษาได้รับความรู้ และวิทยฐานะเพิ่มขึ้น นับเป็นการยกระดับมาตรฐานการศึกษาของประเทศให้สูงขึ้นด้วย

๔. อบรมหลักสูตรระยะสั้น

๔.๑ การอบรมคอมพิวเตอร์ วิทยาลัยครูจันทระเกษมได้จัดตั้งศูนย์คอมพิวเตอร์ขึ้น ในปีการศึกษา ๒๕๒๕ โดยมีความเป็นมา คือ

เมื่อปีการศึกษา ๒๕๒๕ ภาควิชาฟิสิกส์ วิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้นและวิชาการเขียนโปรแกรมภาษาเบสิก ให้นักศึกษาวิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป และเอกอื่น ๆ ได้เรียนเป็นวิชาเลือก มีการจัดหาเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์จำนวนหนึ่ง ให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติด้วยทำนอธิการในขณะนั้น (ดร.วิศิษฐ์ ชุมวรฐายี) จึงได้ตั้งเป็นศูนย์คอมพิวเตอร์ขึ้นในเดือนมกราคม ๒๕๒๖

ความจำเป็นในการจัดตั้งเป็นศูนย์คอมพิวเตอร์นั้น เนื่องจากได้เห็นว่าความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์และการนำคอมพิวเตอร์มาใช้งานมีความจำเป็นต่อการทำงาน และการดำเนินชีวิตในปัจจุบันและประกอบกับการจัดการศึกษาทางคอมพิวเตอร์ที่จัดกันใหม่มหาวิทยาลัยนั้นมีจำนวนจำกัด ผู้สำเร็จการศึกษาจำนวนน้อยที่จะมาเป็น ครูอาจารย์ ใน ร.ร.มัธยมศึกษา ในวิทยาลัยครูหรือวิทยาลัยอาชีวศึกษา ดังนั้น การจะขยายโอกาสการศึกษาด้านคอมพิวเตอร์ให้กว้างขวางนั้นคงเป็นไปได้ยาก ซึ่งขณะนั้นวิทยาลัยครูเท่านั้นที่มีศักยภาพพอที่จะดำเนินการในด้านนี้ได้

ศูนย์คอมพิวเตอร์วิทยาลัยครูจันทระเกษมจึงได้เกิดขึ้นโดยตั้งจุดมุ่งหมายดังต่อไปนี้ คือ

๑. ฝึกอบรมครู อาจารย์ใน ร.ร.มัธยมศึกษา วิทยาลัยครู วิทยาลัยอาชีวศึกษา ให้มีความรู้ทางคอมพิวเตอร์สามารถนำไปใช้งาน การซ่อมบำรุงเบื้องต้นได้

๒. ร่วมกับภาควิชา จัดการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์กับนักศึกษา เพื่อเรียนเป็นวิชาเลือกเอกเลือกเสรี เพื่อเตรียมการจัดหลักสูตรเป็นวิชาเอกทางคอมพิวเตอร์ต่อไป

๓. จัดอบรมคอมพิวเตอร์กับบุคคลทั่วไปเพื่อเป็นบริการต่อสังคม ที่ขณะนั้นการอบรมทางคอมพิวเตอร์ที่จัด ณ ที่ต่าง ๆ คิดค่าใช้จ่ายแพงมาก ศูนย์คอมพิวเตอร์จะคิดค่าใช้จ่ายพอสมควร

หน้าที่ของศูนย์ฯ ในระยะแรกเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนกับนักศึกษา มีเครื่องขนาด ๘ บิต ๔ เครื่อง ในเดือน ต.ค.-พ.ย. ๒๕๒๖ วิทยาลัยได้สนับสนุนงบประมาณจากบ.อ.ค.ป. จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ ขนาด ๘ บิต ครุภัณฑ์ และปรับปรุงห้องเรียน ได้เครื่องคอมพิวเตอร์จำนวน ๑๕ ชุด พร้อมทั้งจะจัดการเรียนการสอน การฝึกอบรม บุคลากรต่าง ๆ ได้

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ เมื่อมีห้องปฏิบัติการที่พร้อมแล้วจึงได้รับการฝึกอบรมตามโครงการต่าง ๆ คือ

— ได้จัดการฝึกอบรมให้กับอาจารย์ เจ้าหน้าที่ภายในวิทยาลัยครูจันทระเกษม รวม ๒ รุ่น ๆ ละ ๒๐ คน รวม ๔๐ คน

— จัดอบรมให้กับอาจารย์ผู้สอนคอมพิวเตอร์ และผู้เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์กับวิทยาลัยครูต่าง ๆ จำนวน ๓ รุ่น ๆ ละ ๓๐ คน รวม ๙๐ คน

— ร.ร.มัธยมศึกษา จัดอบรมให้ครูอาจารย์ใน ร.ร.มัธยมศึกษาส่วนกลาง ๓ รุ่น ๆ ละ ๓๐ คน รวม ๙๐ คน

— จัดสัมมนาให้ผู้บริหารระดับสูงของกรมการฝึกหัดครู ตั้งแต่อธิบดี รองอธิบดี ผู้อำนวยการกองรวม ๑๐ ท่าน

— จัดอบรมอาจารย์วิทยาลัยครูทั่วประเทศ เพื่อให้นำไปใช้ในการเรียนการสอนจำนวน ๗ หลักสูตรรวม ๗ รุ่น ๆ ละ ๓๐ คน

— จัดอบรมบุคคลทั่วไป รวม ๗ รุ่น ๆ ละ ๑๕๐-๑๗๐ คน

ในปีการศึกษา ๒๕๒๘ กรมการฝึกหัดครู มีโครงการพัฒนาคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา โดยจะจัด

ตั้งวิทยาลัยครูหนึ่งเป็นศูนย์ รวม ๘ ศูนย์ทั่วประเทศ และมีวิทยาลัยครูโดยรอบศูนย์นั้นเป็นเครือข่าย การพัฒนาวิทยาลัยครูที่เป็นศูนย์จะมีเครื่องระดับมินิคอมพิวเตอร์ เป็นศูนย์เชื่อมโยงประกอบกับปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (สมาน แสงมะลิ) เสนอแนะให้ศูนย์สารสนเทศ ของสำนักงานปลัดฯ ทำหน้าที่แต่ด้านประมวลผลให้ประสบความสำเร็จก่อน ส่วนหน้าที่การฝึกอบรม วิชาการ เจ้าหน้าที่ในกระทรวงฯ ให้วิทยาลัยครูจันทร์เกษมช่วยอบรมให้ ทำนออธิบดีกรมการฝึกหัดครู (เดโช สนวนานนท์) ได้ติดต่อขอความร่วมมือกับบริษัทไอบีเอ็ม (ประเทศไทย) เพื่อการสนับสนุนการศึกษาทางด้านคอมพิวเตอร์ โดยทางบริษัทจะบริจาคเครื่องให้จำนวนหนึ่ง วิทยาลัยครูจันทร์เกษม จัดทำโครงการประชุมสัมมนาการเรียนการสอน การฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ กับครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและมีข้อกำหนดว่าจะต้องอบรมบุคลากรเหล่านี้ให้ได้ ๘๐๐ คน ในเวลา ๒ ปี ซึ่งวิทยาลัยได้จัดอบรมได้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

บริษัท ไอบีเอ็ม ได้บริจาคเครื่อง ไอบีเอ็มพีซี จำนวน ๒๐ ชุด เป็นระบบ LAN แบบ JAN-NET ทางศูนย์คอมพิวเตอร์ได้วางโครงการจัดทำหลักสูตรอบรม ๖ หลักสูตร เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่จะนำไปประมวลผลข้อมูล และจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยครู และในโรงเรียนมัธยมศึกษา การจัดอบรมจัดอย่างเข้มข้น วิชาละ ๒ สัปดาห์ ทำการจัดอบรมในช่วง ๔ ส.ค. ๒๕-๒๐ มี.ค. ๒๕๓๐ มีหลักสูตร ดังนี้ โดยอิงตามรายวิชาที่กำหนดเกี่ยวกับผู้สอนคอมพิวเตอร์ คือ

รุ่นที่ ๑ การพัฒนาโปรแกรมเพื่อใช้ในการบริหาร

รุ่นที่ ๒,๓,๔ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

การเขียนโปรแกรมภาษาเบสิก

รุ่นที่ ๕ โปรแกรมภาษา โคบอล และปาสคาล

รุ่นที่ ๖ โครงสร้างข้อมูล การวิเคราะห์ระบบ

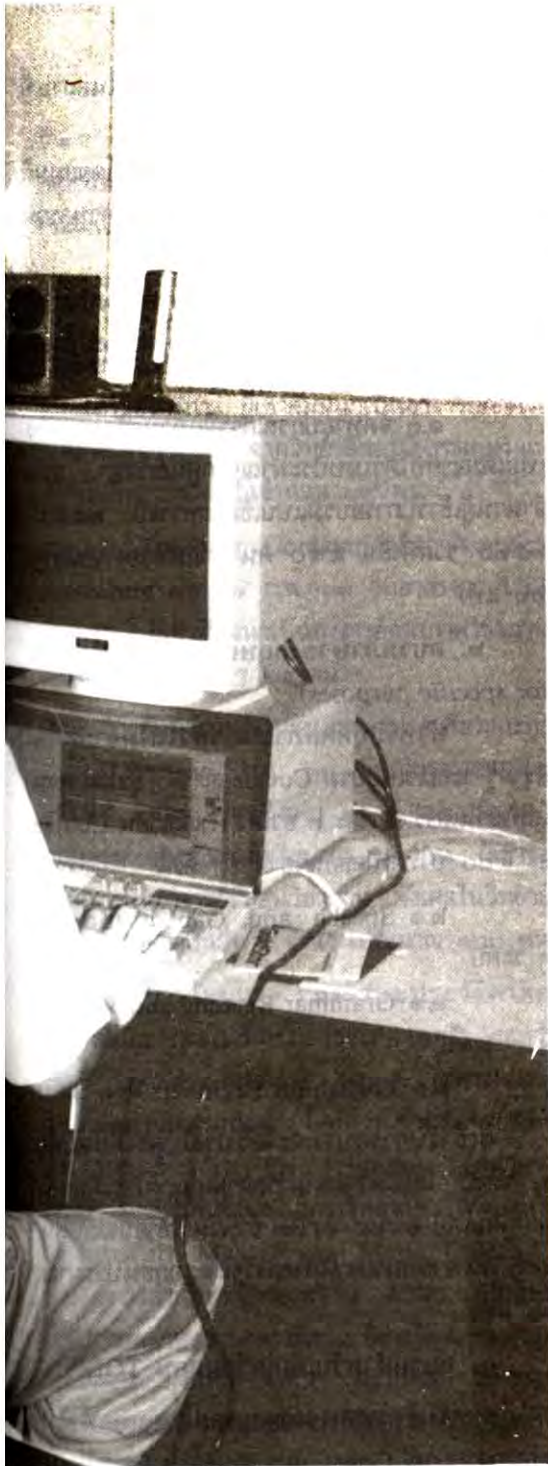
และการออกแบบข้อมูล

รุ่นที่ ๗ การประมวลผลแฟ้มข้อมูล

รุ่นที่ ๘ การวิเคราะห์ระบบ การออกแบบงาน

ลงทะเบียนนักศึกษา

นอกจากนี้ยังมีโครงการอบรมให้ข้าราชการเจ้าหน้าที่ ในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเมื่อรวมจำนวนผู้เข้าอบรมได้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด คือประมาณ ๘๐๐ คน ภายใน ๒ ปี ซึ่งนับว่าวิทยาลัยครูจันทรเกษม ได้มีบทบาทในการพัฒนาวิชาการด้านคอมพิวเตอร์แก่ครูและบุคลากรอื่นเป็นจำนวนมาก

๔.๒ การอบรมวิชาภาษาต่างประเทศ วิทยาลัยครูจันทรเกษม ได้จัดตั้งศูนย์ภาษาขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ โดยมีความเป็นมา คือ สำหรับศูนย์ภาษา วิทยาลัยครูจันทรเกษม ซึ่งเป็นศูนย์ภาษาแห่งแรกของกรมการฝึกหัดครู จึงทำหน้าที่เป็นศูนย์ภาษาในส่วนกลางรับผิดชอบในทางวิชาการ ให้วิทยาลัยครู ๖ แห่งในเขตกรุงเทพฯ มีหัวหน้าภาควิชาต่างประเทศทำหน้าที่หัวหน้าศูนย์ภาษา

ศูนย์ภาษาวิทยาลัยครูจันทรเกษม มีภาระหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. งานทางราชการ

- ๑.๑ งานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษา
- ๑.๒ งานพัฒนาและส่งเสริมการสอบอ่านแบบบรรดิกการ
- ๑.๓ งานสร้างข้อทดสอบทางด้านภาษา
- ๑.๔ งานสร้างตำราและวัสดุการเรียน
- ๑.๕ กิจกรรมเสริมหลักสูตร
- ๑.๖ งานเขียน/แปลบทความ หนังสือ บทสไลด์ทางวัฒนธรรม
- ๑.๗ งานพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศ ได้แก่ วิชาภาษาฝรั่งเศส วิชาภาษาเยอรมัน วิชาภาษาญี่ปุ่น

๒. งานด้านบริการ ได้จัดหน่วยบริการทางภาษาต่าง ๆ ดังนี้

- ๒.๑ Speech Laboratory
- ๒.๒ Instructional Unit
- ๒.๓ Departmental Library
- ๒.๔ Reading Laboratory
- ๒.๕ Self-Study Unit

๓. งานด้านการอบรม

สำหรับงานด้านอบรม ซึ่งเกี่ยวกับบทนี้ มีงานดังนี้ คือ

- ๓.๑ การอบรมภาษาอังกฤษแบบเข้มให้แก่บุคลากร กรมการฝึกหัดครูและหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ ระยะเวลาของการอบรม คือ ๘ สัปดาห์ ๒ ครั้งต่อปี
- ๓.๒ การสัมมนาและบรรยายทางวิชาการ สำหรับอาจารย์ผู้สอนภาษาของกรมการฝึกหัดครูและจากสถาบันการศึกษาอื่น ๆ จัดปีละ ๕ ครั้ง
- ๓.๓ การอบรมภาษาให้แก่บุคคลภายนอก มีหลายหลักสูตร ทั้งการฝึกสนทนา ฝึกการอ่านเขียน

และเตรียมสอบ TOEFL ภาษาอังกฤษเพื่อการโรงแรม และการท่องเที่ยว ภาษาอังกฤษ

ภาคฤดูร้อนสำหรับนักเรียน

๓.๔ การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับ นักศึกษา เพื่อเพิ่มทักษะทางภาษา

๓.๕ การอบรมสัมมนาครูสอนภาษาระดับ มัธยมและประถมศึกษา

๔. งานพัฒนาบุคลากรของศูนย์ภาษา โดย

๔.๑ สนับสนุนให้อาจารย์สอบชิงทุนเพื่อ เข้าอบรม หรือศึกษาต่อในต่างประเทศ

๔.๒ ให้อาจารย์สนับสนุนในการเดินทางไปรับ การอบรมในต่างประเทศ โดยใช้เงินรายได้จากการ อบรมบุคคลภายนอก

๔.๓ ให้อาจารย์ไปอบรมในประเทศ

การดำเนินงานของศูนย์ภาษาได้พัฒนา มา เรื่อย ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๓ จนถึง พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งนับว่ามีชื่อเสียงและได้รับความสนใจจากหน่วยงาน ทั้งของรัฐและเอกชน รวมเป็นเวลา ๑๓ ปี ด้วยกัน

ศูนย์ภาษาได้จัดการอบรมภาษาอังกฤษ ดัง รายการต่อไปนี้

๑. การอบรมภาษาอังกฤษแบบเข้ม (*Intensive Course*)

เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นต้นมา ศูนย์ ภาษาวิทยาลัยครูจันทระเกษม ได้จัดสำหรับข้าราชการ กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่น ๆ ปีละ ๒ ครั้ง ครั้งละ ๘ สัปดาห์ครั้งที่ ๑ ระหว่างเดือนสิงหาคม-กันยายน ครั้งที่ ๒ ระหว่างเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ โดยจัดกิจกรรมต่อไปนี้

๑.๑ กิจกรรมสถานการณ์จำลอง (*Simulation*) เพื่อฝึกใช้ภาษาอังกฤษ โดยจัด

— Tea Party ๒ ครั้ง ภายในสถานที่ อบรม

— นำชมสถานที่ท่องเที่ยว โดยสมมติ ให้ผู้เรียนเป็นนักท่องเที่ยว อาจารย์เจ้าของภาษารวม ทั้งผู้สอนเป็นมัคคุเทศ

๑.๒ จัดบริการแนะแนวศึกษาต่อต่างประเทศ โดยความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาต่อต่างประเทศ ของ A.U.A ณ สถาบัน A.U.A

๑.๓ จัดหาอุปกรณ์การฝึกภาษาด้วยตนเอง เพิ่มเติมจากที่ได้รับงบประมาณจากศูนย์ภาษา รวม จำนวนผู้เข้ารับการอบรมแบบเข้มระหว่างปี ๒๕๒๕-๒๕๒๗ รวมทั้งสิ้น ๕๕๐ คน จากหน่วยงานของรัฐ ๒๖ แห่ง

๒. อบรมภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ (*English for specific purposes*)

สำหรับบุคคลภายนอกทั่วไปไม่จำกัดพื้น ความรู้ ระยะเวลาอบรม Course ละ ๒๐ ชั่วโมง สอน เฉพาะวันเสาร์ เสาร์ละ ๓ ชั่วโมง ค่าเล่าเรียน Course ละ ๕๐๐ บาท เปิดสอนวิชาต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑ Speech and Conversation มี ๓ ระดับ

๒.๒ Grammar Reading and Writing มี ๓ ระดับ

๒.๓ English for Beginners มี ๓ ระดับ

ผู้เข้ารับการอบรมจะได้รับวุฒิบัตรเมื่อจบทั้ง ๓ ระดับ โดยมีความสามารถตามเกณฑ์ประเมินของ ผู้สอนตั้งแต่ปี ๒๕๒๕-๒๕๓๕ จำนวนผู้เข้าอบรมทั้งสิ้น ๕๐๐ คน จากหน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชนประมาณ ๒๐ แห่ง

๓. อบรมสำหรับเด็กเตรียมสอน TOEFL

สำหรับข้าราชการและบุคคลภายนอกทั่วไป ระยะเวลาอบรม Course ละ ๖๐ ชั่วโมง รวม ๑๒ สัปดาห์ ตั้งแต่ปี ๒๕๒๖-๒๕๓๕ มีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น ประมาณ ๕๐๐ คน

นอกจากนี้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๓ ในนามของ วิทยาลัยครูจันทระเกษม ซึ่งดำเนินงานโดยคณาจารย์ ภาควิชาภาษาต่างประเทศ วิทยาลัยครูจันทระเกษม ได้จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา, อาจารย์ ทั้งในวิทยาลัยครูจันทระเกษม และอาจารย์จากสถาบัน

อื่น ๆ พร้อมทั้งข้าราชการ และประชาชนในเขต กรุงเทพมหานคร และจังหวัดอื่น ๆ หลายรูปแบบด้วยกันดังนี้ คือ

๑. การสัมมนาทางวิชาการ ดังต่อไปนี้คือ

American Literature ระหว่างวันที่ ๗-๙ มิถุนายน ๒๕๓๒ วิทยากร คือ Dr. Richard Bucksted จากสหรัฐอเมริกา ผู้เข้าสัมมนาเป็นอาจารย์ภาควิชาภาษาต่างประเทศ จากวิทยาลัยครูจันทระเกษมและสถาบันอื่น ๆ รวมเป็นจำนวน ๑๙ คน

๒. Teaching Contemporary American Literature ๒๖-๒๗ ก.พ. ๓๓ วิทยากรจาก USIS ๓ คน ผู้เข้าสัมมนาเป็นอาจารย์จากภาควิชาภาษาต่างประเทศและอื่น ๆ ๒๑ คน

๓. สัมมนาภาษาฝรั่งเศสการท่องเที่ยวและการโรงแรม ๒๖-๓๐ พ.ย. ๓๓ วิทยากรจากสถานทูตฝรั่งเศส ๒ คน จากฝรั่งเศส ๑ คน และจากมหาวิทยาลัยศิลปากร ๓ คน ผู้เข้าร่วมสัมมนาเป็นอาจารย์ที่สอนวิชาภาษาฝรั่งเศสในวิทยาลัยครูและจากสถาบันอื่น ๆ จำนวนประมาณ ๑๐๐ คน

๔. การสัมมนา “การสอนประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอเมริกันในประเทศไทย” ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๔ ธันวาคม ๒๕๓๓ อาคารหอสมุดวิทยาลัยครูจันทระเกษม โดยความร่วมมือจากสำนักข่าวสารอเมริกัน Dr. Eric J. Sandeen ผู้อำนวยการโครงการอเมริกันศึกษา มหาวิทยาลัย Wyoming สหรัฐอเมริกา Ms. Donna Marie Oglesby ผู้อำนวยการสำนักข่าวสารอเมริกัน ศ.สมธ นิธิทัศน์-ประกาศ ม.เกษตร รศ.ดร.ชัยชนะ อิงคะวัต ม.รามคำแหง รศ.วิวัฒน์ มุ่งการดี ม.จุฬา ดร.สมบัติ จันทรวงศ์ ม.ธรรมศาสตร์ และคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องผู้เข้าร่วมสัมมนา เป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอเมริกันจากวิทยาลัยครูโรงเรียนมัธยมศึกษาและจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ รวม ๖๐ ท่าน

จึงนับได้ว่าศูนย์ภาษาของวิทยาลัย ได้ทำหน้าที่ในการให้การอบรมแก่บุคลากรต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในด้านภาษา เป็นเวลานานถึง ๑๓ ปีแล้ว

สรุป

จากการที่วิทยาลัยครูจันทระเกษมได้จัดการฝึกอบรม เพื่อส่งเสริมวิทยฐานะของบุคลากรในโครงการ อคป. กศ.บป. อศร. และหลักสูตรระยะสั้นนั้น นับว่าวิทยาลัยได้ทำหน้าที่ให้ความรู้ ประสบการณ์ และช่วยส่งเสริมวิทยฐานะแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา และบุคลากรจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ในแต่ละปี และแต่ละรุ่นเป็นจำนวนมาก ซึ่งนับว่าช่วยทำให้มาตรฐานและคุณภาพของการศึกษาของชาติสูงขึ้นเพราะผู้ที่ได้รับการอบรมแล้ว จะได้รับวุฒิทางการศึกษาเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นการยกระดับฐานะของคนเราให้สูงขึ้น พร้อมกับได้ความรู้และประสบการณ์ ที่จะนำไปใช้เพื่อพัฒนา งานของคนให้ดีขึ้น จึงนับว่าวิทยาลัยครูจันทระเกษม ได้ทำหน้าที่ที่สำคัญอันหนึ่ง

บทที่ 4

ความร่วมมือกับสถาบัน

และองค์กรอื่น

ทั้งภาครัฐและเอกชน

วิทยาลัยครูจันทระเกษมได้มีการร่วมมือกับสถาบันและองค์กรอื่นทั้งภาครัฐและเอกชนมาเป็นเวลานานและเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ซึ่งอาจจะแบ่งเป็นหน่วยงานได้ ๓ ประเภท ดังนี้

๑. การร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ วิทยาลัยครูจันทระเกษมมีการร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ ดังนี้

ก. กรมสามัญศึกษา กรมการฝึกหัดครู ร่วมกับกรมสามัญศึกษาได้จัดการอบรมครูทั่วประเทศเพื่อพัฒนาบุคลากรเป็นโครงการ ๕ ปี ระหว่างปี ๒๕๓๕-๒๕๓๙ มี ๒ หลักสูตร คือ

(i) โครงการสำหรับผู้บริหาร

(ii) อบรมครูผู้สอนของกรมสามัญศึกษาทุกกลุ่มวิชา โดยในปีนี้กลุ่มสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์รับผิดชอบกลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ตามผลการสำรวจความต้องการของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร นนทบุรี และ สมุทรปราการ

วิทยาลัยครูจันทระเกษมยังได้ให้ความอนุเคราะห์แก่กรมสามัญศึกษาโดยอนุญาตให้ใช้ห้องเรียนบางส่วนของวิทยาลัยเป็นสถานที่เรียนของนักเรียนโรงเรียนปดินทรเดชา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๓๒

นอกจากนี้นักศึกษาของวิทยาลัยครูจันทระเกษม

ยังทำการฝึกสอนในโรงเรียนต่าง ๆ ของกรมสามัญศึกษาประมาณปีละ ๕๐ โรงเรียน

ข. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) วิทยาลัยครูจันทระเกษมได้เริ่มพัฒนาครูผู้สอนในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ร่วมกับวิทยาลัยครูพระนคร ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ให้การอบรมครูในจังหวัดนนทบุรี ได้ทำการสำรวจผลปรากฏว่าวิชาที่ต้องการคือวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จึงได้จัดการอบรมเพื่อพัฒนาครู ๒.๑ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เนื้อหาวิทยาศาสตร์ และได้ทำการวิจัยติดตามผลการอบรมครูด้วย

ค. กรมตำรวจ เนื่องด้วยกรมตำรวจมีความประสงค์จะทราบความต้องการในการจัดตั้งสถานีย่อยของสถานีตำรวจพหลโยธิน วิทยาลัยครูจันทระเกษมได้ช่วยทำการวิจัยหาความต้องการของประชาชนในชุมชนซอยภาวนา ผลปรากฏว่ามีความต้องการให้ตั้งสถานีย่อยสูง จึงได้มีการจัดตั้งสถานีย่อยที่ชุมชนนี้เป็นที่เรียบร้อย

ง. การสื่อสารแห่งประเทศไทย เนื่องจากวิทยาลัยครูจันทระเกษมมีนักเรียนเป็นจำนวนมากและบริการไปรษณีย์ไกลจากวิทยาลัย ทางวิทยาลัยจึงได้ติดต่อขอไปรษณีย์เคลื่อนที่มาประจำที่วิทยาลัย เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษา ต่อมาชุมชนใน

สะพานนี้ขยายใหญ่ขึ้นทางการสื่อสารแห่งประเทศไทย เห็นสมควรตั้งเป็นไปรษณีย์ถาวรจึงติดต่อวิทยาลัยเพื่อขอใช้สถานที่ในการดำเนินงานไปรษณีย์ให้ครบทุกด้าน โดยทางการสื่อสารแห่งประเทศไทยให้งบประมาณซ่อมแซมตึกภายในวิทยาลัยเพื่อใช้เป็นไปรษณีย์ถาวร

จ. กรมประมง ในวาระครบรอบ ๔๕ ปี ของวิทยาลัยครูจันทระเกษม ทางวิทยาลัยได้ติดต่อขอพันธุ์ปลาบึกมาทดลองเลี้ยงในสระน้ำในวิทยาลัย ต่อมาวิทยาลัยได้ขอให้ ดร.สนิท ทองสง่า อาจารย์จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มาตรวจสุขภาพปลาบึก ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ และในโอกาสครบรอบ ๕๐ ปี ทางวิทยาลัยได้ขอพันธุ์ปลาบึกมาเลี้ยงเพิ่มอีก

ฉ. สำนักงานกรุงเทพมหานคร (กทม.) วิทยาลัยครูจันทระเกษมได้ให้บริการชุมชนร่วมกับสำนักงานกรุงเทพมหานคร เพื่อสนับสนุนโรงเรียนในเขตจตุจักรที่สังกัดสำนักงานกรุงเทพ โดยจัดทำโครงการต่าง ๆ ขึ้นสนับสนุนด้านวิชาการและอื่น ๆ และได้ขยายไปในชุมชนละแวกใกล้เคียง เช่น ชุมชนหลังโรงเจ และชุมชนซอยเสือใหญ่ด้วย

ช. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้มีการขยายงานการสอนวิทยาศาสตร์ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยจัดตั้งศูนย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ศวท.) ขึ้นในวิทยาลัยครูต่าง ๆ ซึ่งได้รับความช่วยเหลือด้านงบประมาณจากสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาลัยครูจันทระเกษมมีศูนย์นี้เพื่อให้การอบรมแก่นักศึกษาของวิทยาลัยก่อนจะออกไปทำการฝึกสอนและให้การอบรมแก่ครูโรงเรียนต่าง ๆ

ซ. ตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.) อาจารย์และนักศึกษาของวิทยาลัยครูจันทระเกษม ด้วยความร่วมมือของหน่วยงานเอกชนได้รวมหน้าใจ แสดงความจงรักภักดีต่อสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ จัดสร้างอาคารให้โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ๔ หลัง พร้อมทั้งจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนให้ด้วย

ณ. กรมอุตุนิยมวิทยา วิทยาลัยครูจันทระเกษมได้อนุญาตให้กรมอุตุนิยมวิทยาตั้งเครื่องมือวัดอากาศภายในบริเวณวิทยาลัย เพื่อทำการวัดอากาศในห้องที่แถบนี้

ญ. โรงพยาบาลราชวิถี วิทยาลัยครูจันทระเกษมได้ขอให้โรงพยาบาลราชวิถีทำการประกัน

สุขภาพให้กับนักศึกษาของวิทยาลัย เพื่อรับการตรวจและรักษาเมื่อเจ็บไข้

ฎ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาจารย์ภาควิชาภาษาไทยและภาษาต่างประเทศของวิทยาลัยครูจันทระเกษมได้รับเชิญไปเป็นวิทยากรสอนนิสิตในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยนี้

ฏ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อาจารย์ภาควิชาภาษาไทย ภาควิชาปรัชญาและศาสนาของวิทยาลัยครูจันทระเกษมได้รับเชิญไปเป็นวิทยากรสอนนักศึกษาของมหาวิทยาลัยนี้

ฐ. กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ อาจารย์ภาควิชาคณิตศาสตร์ และภาควิชาภาษาต่างประเทศของวิทยาลัยครูจันทระเกษมได้รับเชิญไปเป็นวิทยากรสอนนักเรียนของกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ

ฑ. วิทยาลัยพยาบาลศรีธัญญา อาจารย์ภาควิชาภาษาต่างประเทศของวิทยาลัยครูจันทระเกษมได้รับเชิญไปเป็นวิทยากรสอนภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนพยาบาล

๒. การร่วมมือกับองค์กรเอกชน วิทยาลัยครู จันทระเกษมยังมีการร่วมมือกับองค์กรเอกชนต่าง ๆ ดังนี้

ก. สวนสยาม วิทยาลัยได้รับการสนับสนุน จากคุณชัยวัฒน์ เหลืองอมรเลิศเจ้าของสวนสยามใน กิจกรรมต่าง ๆ ด้วยดีเสมอมา รับนักศึกษาของวิทยาลัย เข้าทำงาน อนุญาตให้ใช้สถานที่ของสวนสยามใน กิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์ ค่ายภาษาอังกฤษฤดูร้อน และการจัดสัมมนาอาจารย์ของวิทยาลัย ทางวิทยาลัยได้จัด ส่งนักศึกษาไปร่วมกิจกรรมประเพณีที่สำคัญ ของ สวนสยาม เช่น ประเพณีลอยกระทง ประเพณีสงกรานต์ เป็นต้น

นอกจากนี้ คุณชัยวัฒน์ ยังรับเชิญเป็น กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของวิทยาลัยและรับเชิญเป็น วิทยากรในการปัจฉิมนิเทศนักศึกษาเสมอมา

ข. บริษัทบุญมา คาร์โก วิทยาลัยได้รับการสนับสนุนจากคุณบุญมา พึ่งทอง ประธานของบริษัท นี้ในกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยดี รับนักศึกษาของวิทยาลัยเข้า ฝึกงาน รับเป็นประธานกรรมการดำเนินงานการสร้าง พระเครื่อง และพระบูชาสมเด็จพระรัตนโกสินทร์เกษม เพื่อ หาทุนสร้างตึกสาธิตอนุบาลจันทระเกษมในวาระครบรอบ ๕๐ ปี ของวิทยาลัย รับเป็นประธานโครงการไทยศึกษา และหอวัฒนธรรมชนเผ่าไทย ของศูนย์ศิลปวัฒนธรรม

คุณบุญมายังได้บริจาคหอวัฒนธรรมเคลื่อนที่ เพื่อใช้ในการจัดนิทรรศการของนักศึกษาเป็นกลุ่มหรือ เป็นรายบุคคล รับเชิญเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของ วิทยาลัย และรับเชิญเป็นวิทยากรในการปัจฉิมนิเทศ นักศึกษาเสมอมา

ค. โรงแรมดุสิตธานี กรมการฝึกหัดครูมี โครงการผลิตบุคลากรด้านบริการหลายสาขาให้แก่ โรงแรมดุสิตธานี วิทยาลัยครูจันทระเกษมได้เปิดรับ นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตร โดยศึกษาภาคทฤษฎี ที่วิทยาลัย ๔ เดือน และฝึกงานที่โรงแรมดุสิตธานีอีก ๘ เดือน

ง. ศูนย์ภาษา ศูนย์ภาษาได้เปิดอบรม ภาษาอังกฤษหลักสูตรเข้ม และหลักสูตร TOEFL ให้ กับข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐและบุคคลทั่วไป

จ. ศูนย์คอมพิวเตอร์ ศูนย์คอมพิวเตอร์ได้ เปิดการอบรมคอมพิวเตอร์หลักสูตรต่าง ๆ ให้กับ

ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ พนักงานของหน่วยงาน ธุรกิจต่าง ๆ และบุคคลทั่วไปประเมินผลการสอบคัดเลือก เข้าสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ในปีการศึกษา ๒๕๓๐ และ ทำโปรแกรมงบประมาณขององค์การโทรศัพท์

ฉ. ภาควิชาคณิตศาสตร์ ภาควิชาคณิต- ศาสตร์ได้เปิดการสอนคณิตศาสตร์ระดับต่าง ๆ ให้ นักเรียนในระหว่างปิดภาคฤดูร้อน

ช. สนามกีฬา เนื่องจากวิทยาลัยครูจันทระ- เกษมมีสนามกีฬาที่ค่อนข้างพร้อม จึงมีหน่วยงานของ รัฐและเอกชนมาขอใช้สนามกีฬาและจัดงานสังสรรค์ รื่นเริงเสมอ เช่น ธนาคารต่าง ๆ บริษัทห้างร้าน สถานีดารวจ ศาล โรงเรียนและชุมชนในละแวกใกล้ เคียง

ซ. บริษัท คาสโตรอล จำกัด วิทยาลัย อนุญาตให้จัดการแข่งขัน “คาสโตรอล โมโตครอส แชมเปียน ๑๙๙๑” ถ่ายทอดสดทางสถานีโทรทัศน์สี ช่อง ๗ ที่สนามกีฬาของวิทยาลัยทางบริษัทได้มอบเงิน ร่วมสนับสนุนโครงการ เทียวชมสมบัติไทย ซึ่งวิทยาลัย จัดร่วมกับเขตจตุจักร

ฅ. สมาคมผู้นิยมสุนัขแห่งประเทศไทย ทางสมาคมฯ ได้ขออนุญาตใช้สนามกีฬาของวิทยาลัยจัด การประกวดสุนัข ซึ่งจัดครั้งแรกในวาระครบรอบ ๕๐ ปี ของวิทยาลัยและได้มอบเงินแก่วิทยาลัยเพื่อจัดสรรเป็น ทุนการศึกษาแก่นักศึกษาต่อไป

ฉ. หอประชุม วิทยาลัยมีหอประชุมที่ กว้างขวางและสะดวกสบาย จึงมีศิษย์เก่าและบุคคล ภายนอกมาขอใช้เป็นประจำเพื่อจัดงานแต่งงาน งาน สังสรรค์รื่นเริง และการประชุมสัมมนา

ฎ. บริษัทภาพยนตร์ วิทยาลัยได้อนุญาตให้บริษัทภาพยนตร์ใช้สถานที่ภายในวิทยาลัยถ่ายภาพยนตร์ เช่น เรื่องตลุยตลาดตลก ดาวพระศุกร์ “ป้อสำหรับบางวัน” และ “หอ ที ๗” เป็นต้น ซึ่งบริษัทภาพยนตร์ได้มอบทุนสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัย

ฉ. รายการโทรทัศน์ วิทยาลัยได้อนุญาตให้ใช้สถานที่ภายในวิทยาลัยถ่ายทำวิดีโอเทปชีวิตและงานของบุคคลสำคัญเช่น คุณหญิงสมศรี กันธมาลา และคุณสุรพล เพชรไกล ในรายการ “คู่ทรหด” และวิทยาลัยได้ให้ความร่วมมือจัดนักศึกษาไปร่วมรายการมองต่างมุมมนุษย์เจ้าปัญหา โลกนี้สีพิสดาร และรายการอื่น ๆ ตามที่ผู้จัดรายการโทรทัศน์ขอความร่วมมือมา

๓. การร่วมมือกับองค์กรต่างประเทศ วิทยาลัยครูจันทระเกษมยังมีการร่วมมือกับองค์กรต่างประเทศต่าง ๆ ดังนี้

ก. องค์กรยูเนสโก (UNESCO) กรมการฝึกหัดครูได้ทำโครงการฝึกหัดครูชนบทร่วมกับองค์กรยูเนสโก วิทยาลัยครูจันทระเกษมเป็นวิทยาลัยหนึ่งในโครงการนี้ ได้รับความช่วยเหลือต่าง ๆ เช่น ยานพาหนะ

ข. องค์กรยูซิส (USIS) และเอเชียฟาวนด์ชัน (Asia Foundation) วิทยาลัยครูจันทระเกษมได้รับบริจาคหนังสือ เอกสารตำราจำนวนมากจาก ๒ หน่วยงานนี้ นอกจากนี้คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูจันทระเกษมยังร่วมกับองค์กรยูซิส จัดสัมมนาปีละครั้งตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นต้นมา และยังให้การสนับสนุนอาจารย์ของวิทยาลัยไปดูงานการสอนภาษาอังกฤษที่ประเทศสหรัฐอเมริกา

ค. องค์กรบริติช เคาน์ซิล (British Council) องค์กรนี้ได้ให้การสนับสนุนอาจารย์ของ

วิทยาลัยไปดูงานการสอนภาษาอังกฤษที่ประเทศอังกฤษ

ง. องค์กรเวิลด์ทีช (World Teach) องค์กรนี้ได้ส่งอาสาสมัครอเมริกันมาทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษปีละ ๑ คน แก่วิทยาลัยครูจันทระเกษม โดยเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๔

จ. องค์กรโคอิก้า (KOICA) องค์กรนี้ได้ส่งอาสาสมัครเกาหลีมาช่วยสอนที่วิทยาลัยครูจันทระเกษม ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๔

ฉ. องค์กรใจก้า (JICA) องค์กรนี้ได้ส่งผู้เชี่ยวชาญและอาสาสมัครญี่ปุ่นมาช่วยเหลือ

ช. สถานทูตฝรั่งเศส ทางสถานทูตฝรั่งเศสได้ส่งนักศึกษาฝรั่งเศสมาที่วิทยาลัยครูจันทระเกษมเพื่อหาประสบการณ์ก่อนจะจบการศึกษา

ซ. มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียสเตทที่เฟรสโน (California State University at Fresno) มหาวิทยาลัยนี้มีโครงการที่จะเปิดสอนระดับปริญญาโทด้านบริหารธุรกิจร่วมกับวิทยาลัยครูจันทระเกษม ขณะนี้อยู่ในระหว่างดำเนินการ

นอกจากนี้วิทยาลัยครูจันทระเกษมยังมีโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษา กับสถาบันเทคโนโลยีฟิลลิป (Phillip Institute of Technology) ประเทศออสเตรเลีย และวิทยาลัยธุรกิจของประเทศแคนาดา ขณะนี้โครงการทั้งสองยังอยู่ในระหว่างดำเนินการ

แหล่งฝึกงานของนักศึกษา

ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น นอกเหนือจากการเรียนรู้เนื้อหาและฝึกปฏิบัติในห้องเรียนแล้ว ยังมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการต่าง ๆ ตามลักษณะสาขาวิชาที่ศึกษา วิทยาลัยครูจันทระเกษมได้รับความอนุเคราะห์จากโรงเรียนและสถานประกอบการต่าง ๆ มากมาย ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ซึ่งได้รวบรวมโดยจำแนกเป็นคณะวิชาและภาควิชาดังนี้

ตารางที่ ๔.๒ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนสถานประกอบการ แหล่งฝึกงาน และแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาวิทยาลัยครูจันทระเกษม ปีการศึกษา ๒๕๓๔

ลำดับที่	หน่วยงาน	จำนวนแหล่งฝึกงาน
๑	คณะวิชาเกษตรและอุตสาหกรรม	๒๑
๒	คณะวิชาครุศาสตร์	๖๙
	— ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	๕๐
	— โปรแกรมจิตวิทยาและการแนะแนว	๑๙
๓	คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	๕๐
	— ภาควิชาดนตรี	๑๒
	— ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์	๑๒
	— ภาควิชาภาษาต่างประเทศ	๑๒
	— ภาควิชาศิลปะ	๑๔
๔	คณะวิชาวิทยาการจัดการ	๑๑๕
	— ภาควิชาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์	๒๖
	— ภาควิชาบริหารธุรกิจและสหกรณ์	๘๙
๕	คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๖๖
	— ภาควิชาเคมี	๑๘
	— ภาควิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา	๒๔
	— ภาควิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	๑๙
	— ภาควิชาฟิสิกส์	๕
	รวมทั้งสิ้น	๓๒๑

กองทุนและมูลนิธิ

วิทยาลัยครูจันทรเกษมได้รับความอนุเคราะห์จากองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินเพื่อนำมาจัดสรรเป็นทุนการศึกษาแก่นักศึกษาของวิทยาลัยเป็นจำนวนมาก รายชื่อทุนการศึกษาที่แจกให้กับนักศึกษาวิทยาลัยครูจันทรเกษมในปีการศึกษา ๒๕๓๕ มีดังนี้

๑. ทุน ม.ล.มานิจ ชุมสาย
๒. ทุน ศาสตราจารย์ ดร.บรรจบ พันธุเมธา
๓. กองทุนพจน์-ปรียา ัญญะพันธ์
๔. ทุน รศ.ดร.ทองคุณ หงส์พันธุ์
๕. ทุน รศ.ชอนกลิน พิเศษสกุลกิจ
๖. ทุน อาจารย์พงศ์อินทร์ สุขขจร
๗. ทุน คุณหญิงพึงใจ สีนธวานนท์
๘. ทุน ดร.วิศิษฐ์ ชุมวรฐายี
๙. ทุน อาจารย์กัญญา ทองลงยา
๑๐. ทุน เกียรติ-กิตติ ทองลงยา
๑๑. ทุน นิลรัตน์ บรรณสิทธิวิธวัสสน์
๑๒. ทุน ส่องสี ชุตินวงศ์
๑๓. ทุน ดร.โชคชัย อักษรนันท์
๑๔. ทุน อาจารย์ประพันธ์ พุ่มผลึก

๑๕. ทุน อาจารย์สมพร ลำพุทธา
๑๖. ทุน อาจารย์จรรยา แสนโสภณ
๑๗. ทุน อาจารย์บุญเกิด-จำเริญ เสกธีระ
๑๘. ทุน อาจารย์ดวงเพ็ญ คลายานนท์
๑๙. ทุน อาจารย์ลยาศรี คุณทนะเสรี
๒๐. ทุน อาจารย์จากรู-วิฑูรย์ ลาขโรจน์
๒๑. ทุน อาจารย์ประไพ ผาสุวรรณ
๒๒. ทุน อาจารย์เอื้ออารี พงศ์สุวรรณนท์
๒๓. ทุน อาจารย์ฉอาน โต-รน
๒๔. ทุน อาจารย์วรรณิ์ รูปชาติ
๒๕. ทุน พลอากาศโทบุญทรง สุภานันท์
๒๖. ทุน พลเรือเอกชัชวาล-อาจารย์ยุพา คงติศ
๒๗. ทุน คงติศ
๒๘. ทุน อาจารย์รวงคณา นาคพนม
๒๙. ทุน อาจารย์ญาตาพนิต พิณกุล
๓๐. ทุน อาจารย์ชินวรรณ ยศภัทรพงศ์
๓๑. ทุน สมทรง พันธุ์ทิพย์แพทย์
๓๒. ทุน อาจารย์สมบูรณ์ สงวนญาติ
๓๓. ทุน อาจารย์ยุพดี จรรย์ญานนท์
๓๔. ทุน ผู้ช่วยศาสตราจารย์เยาว์ รักชาติเจริญ
๓๕. ทุน อาจารย์จิตรา วัฒนธอร
๓๖. ทุน อาจารย์ประสิทธิ์ อ่างชัย บุญปลัมภ์
๓๗. ทุน อาจารย์เปี่ยมศรี นาคพัฒน์
๓๘. ทุน อาจารย์ชจร ทองอำไพ
๓๙. ทุน อาจารย์อรอนพ นิโครธานนท์
๔๐. ทุน พลตรีเชิดชาย-อาจารย์วิมลพรรณ เหล่าหล้า
๔๑. ทุน อาจารย์จกมล บึงตระกูล
๔๒. ทุน อาจารย์พงษ์นารถ อ่างรัตน์
๔๓. ทุน ครอบครัวอ่างรัตน์
๔๔. ทุน อาจารย์วิวรรธณ มิตร์สุวรรณ
๔๕. ทุน อาจารย์สุพัทธา สุวาทิ
๔๖. ทุน ประสิทธิ์-วิจิตร สุนทรโรทก
๔๗. ทุน อาจารย์นพพร สุนทรโรทก
๔๘. ทุน มงคลสวัสดิ์ พิทักษ์ไพรวิน
๔๙. ทุน ดร.ภิญโญ บัวทอง
๕๐. ทุน ถาวร-เฉลิมจิตต์ สูงงกช
๕๑. ทุน นายแพทย์จอห์น ทองยงค์

- ๕๒. ทน อาจารย์สมบูรณ์ สงวนญาติ
- ๕๓. ทน ดาวิน ประเสริฐ
- ๕๔. ทน อาจารย์อานวย เกษมทรัพย์
- ๕๕. ทน อารยา-ธัญนุช เกษมทรัพย์
- ๕๖. ทน วินิจ-สมถวิล-รุจิกร ธนวิทยาพล
- ๕๗. ทน เลียบ กัลยาณมิตร
- ๕๘. ทน อาจารย์ประชา กัลยาณมิตร
- ๕๙. ทน ชฎิลรัตน์ อัครวิวัฒน์พงษ์
- ๖๐. ทน พงษ์ศักดิ์-บุษกร ใบเงิน
- ๖๑. ทน ชายชัย ศรีภัทราสรณ์
- ๖๒. ทน คุณรัตยา ศรียา
- ๖๓. ทน คุณพ่อชม เปานิล
- ๖๔. ทน อาจารย์ไพบูลย์ เปานิล
- ๖๕. ทน นายชาญชัย ศรีภัทรานุสรณ์
- ๖๖. ทน มาลี อรวงศ์ไพศาล
- ๖๗. ทน คุณจงจิตต์ เกษมสำราญ
- ๖๘. ทน คุณนพดล วณิชวิศิษฏ์กุล
- ๖๙. ทน คุณวีณา โชะชู
- ๗๐. ทน คุณยุทธนา วงศ์อร่าม
- ๗๑. ทน คุณพิภพ สกกลสิลารัตน์
- ๗๒. ทน คุณสุนันท์ อินทรสุวรรณ
- ๗๓. ทน นางสาวโชคดี ตันทะตะนัย
- ๗๔. ทน คุณลักขณา ศิริพรบัณฑิต
- ๗๕. ทน คุณสมศักดิ์ แสนสุข
- ๗๖. ทน คุณสมศักดิ์ พรหมิงมาศ
- ๗๗. ทน คุณประสงค์ ทรัพย์สถาพร
- ๗๘. ทน คุณอภิชาติ กองอรณ
- ๗๙. ทน คุณภูววรรณ เศรษฐวิโรจน์
- ๘๐. ทน คุณปรีดา เพชรรัตน์
- ๘๑. ทน คุณพยนต์ ปานแร่
- ๘๒. ทน คุณมนรัตน์ พัฒโร
- ๘๓. ทน คุณอุไรวรรณ อมาตยกุล
- ๘๔. ทน พ.ต.อ. (พิเศษ) บุรพา พุทธมาตย์
- ๘๕. ทน “คู่ทรหด”

- ๘๖. ทน ภาพยนตร์เรื่อง “ป้อสำหรับบางวัน”
- ๘๗. ทน เหรียญชัย-ภิญญา
- ๘๘. ทน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- ๘๙. ทน สมาคมผู้นิยมสุนัขแห่งประเทศไทย
- ๙๐. ทน บริษัท เกษตรหมอนทอง ๓๕ จำกัด
- ๙๑. ทน คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- ๙๒. ทน คณะวิชาครุศาสตร์
- ๙๓. ทน ภาควิชาคหกรรมศาสตร์
- ๙๔. ทน ป.ม. รุ่น ๑๑
- ๙๕. ทน ศิษย์ศิริกุล
- ๙๖. ทน บุรอรอดบริวเวอร์รี่
- ๙๗. ทน ๔๕ ปี จันทระเกษม
- ๙๘. ทน วิชณี
- ๙๙. ทน ส่งเสริมจริยธรรม ภาควิชาปรัชญาและศาสนา
- ๑๐๐. ทน รวมน้ำใจ
- ๑๐๑. ทน สุดจิตร์
- ๑๐๒. ทน มูลนิธิราชตฤณมัยสมาคม
- ๑๐๓. ทน อาหารกลางวัน
- ๑๐๔. ทน ช.ผ.ค.
- ๑๐๕. ทน ธนาคารอมลิน
- ๑๐๖. ทน มูลนิธิจันทระเกษม บุญฉวี
- ๑๐๗. ทน ทิสโก้
- ๑๐๘. ทน ธนาคารกสิกรไทย
- ๑๐๙. ทน มูลนิธิรวมจิตต์น้อมเกล้า
- ๑๑๐. ทน มูลนิธินายห้างโรงปูน
- ๑๑๑. ทน วัดลาดพร้าว

วิทยาลัยจันทรเกษมได้รับความอนุเคราะห์จากผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินเป็นทุนการศึกษาเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ขอให้กุศลเจตนาที่ดีของท่านนี้จงดลบันดาลให้ท่านและครอบครัวประสบความสำเร็จความสุขความเจริญปราศจากโรคภัยและอุปัทวันตราย จะนึกคิดสิ่งใดขอจงสำเร็จสมความปรารถนาทุกประการ

บทที่ 5

การให้บริการวิชาการ และบริการชุมชน

6 ปีที่योอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า การบริการวิชาการและบริการชุมชน เป็นกระบวนการหนึ่งของการส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาชุมชน เพื่อเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพของคนในชุมชน จึงถือเป็นงานสำคัญยิ่งของสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้เพราะสถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งรวมแห่งปัญญา ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของบุคลากร หลายสาขาวิชา ตลอดจนความพร้อมในด้าน อาคาร สถานที่ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ทันสมัย งานบริการวิชาการและบริการชุมชน จึงเป็นตัวชี้แสดงให้เห็นถึงความเป็นอุดมศึกษาไม่น้อยเพียงใด ในการเกื้อกูลภาระหน้าที่ของบุคคลและสถาบันต่าง ๆ ให้สามารถทำหน้าที่ให้บรรลุผลตามเป้าหมายให้มากที่สุด

สำหรับกรมการฝึกหัดครู โดยวิทยาลัยครูจันทระเกษม ได้ดำเนินงานบริการวิชาการและบริการชุมชนต่อเนื่องมาโดยลำดับ ตามสภาพความพร้อมและเงื่อนไขต่าง ๆ ของแต่ละยุคสมัยซึ่งพอสรุปการดำเนินงานได้ ๔ ยุค คือ

๑. ยุคหลังกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. ๒๔๘๔-๒๕๐๑) งานบริการการศึกษาและบริการชุมชนในยุคนี้ก็คือการผลิตครูวุฒิ ป.ม. เพื่อให้ออกมารับใช้ให้เพียงพอกับความต้องการของสังคมในขณะนั้น ซึ่งมีความ

ขาดแคลนครู ป.ม. เป็นอย่างมาก แม้โรงเรียนประจำจังหวัดก็หาครูที่มีวุฒิ ป.ม. ได้ยาก ครูวุฒิ ป.ป. ก็ยังมีน้อย ครูประจำบาลส่วนใหญ่มีวุฒิสูงสุดเพียงประถม ๔ ทั้งนี้เพราะทั่วประเทศมีสถาบันฝึกหัดครูหลักสูตรประโยคครูมัธยม (ป.ม.) เพียงแห่งเดียว คือแผนกครูศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมีโรงเรียนฝึกหัดครูประถม (ป.ป.) แห่งเดียวเช่นกันคือ โรงเรียนฝึกหัดครูประถมพระนคร ส่วนโรงเรียนฝึกหัดครูมูล (ป.) มีเฉพาะในต่างจังหวัดด้วยความต้องการจำเป็นที่ต้องให้มีการเลื่อนวิทยฐานะของครู ให้สนองตอบอย่างเพียงพอต่อความเจริญทางด้านการศึกษาที่กำลังขยายตัวมากขึ้น ดังนั้นหลังจาก ม.ล.มานิจ ชุมสายได้รับมอบหมายให้จัดตั้งกองการฝึกหัดครู เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๓ และได้ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองแล้ว จึงได้มีประกาศตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมขึ้น หรือเรียกว่า “ป.ม. หลังกระทรวง” และทำพิธีเปิดโรงเรียนเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๔ เป็นเวลา ๑๗ ปีที่ถือว่าอยู่ในช่วงของยุคหลังกระทรวงศึกษาธิการมีผู้บริหารรับผิดชอบทั้งหมด ๓ ท่าน คือ ม.ล.มานิจ ชุมสาย ดร.กมล เกาพีจิตร และอาจารย์โชค สุคันธวิช นักเรียนฝึกหัดครูต้องระหกระเหินหนีภัยสงครามไปอยู่ที่โรงเรียนสตรีประจำจังหวัดฉะเชิงเทราในปลายปี ๒๔๘๖ และต้นปี ๒๔๘๗ ต้องย้ายหลบภัยทางอากาศไปอยู่ที่

โรงเรียนสตรีฝึกหัดครูอยุธยาอีกครั้ง การเรียนการสอนเริ่มเป็นปึกแผ่นมั่นคงขึ้น ก็ในปี ๒๔๘๔ งานบริการการศึกษา และบริการชุมชนในด้านอื่นโดยยังไม่ปรากฏ จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้มีการสนับสนุนให้ผู้ที่มิวุฒิ ป.ม. ได้ศึกษาต่อในคณะอักษรศาสตร์จุฬาฯ ซึ่งเรียกกันสั้น ๆ ในตอนนั้นว่า อ.บ. ภายนอก โดยคณะอาจารย์ของ ป.ม. หลังกระทรวงได้จัดบริการสอนกวดวิชา เพื่อให้ผู้ที่ต้องการศึกษาต่อ สามารถสอบเข้าเรียนอักษรศาสตร์จุฬาฯ ปีที่ ๓ ได้ จึงนับเป็นงานบริการการศึกษาและบริการชุมชนที่สำคัญ ในลักษณะหนึ่งของยุคนั้น

๒. ยุคบุกเบิกฟ้าลาดพร้าว (พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๑๘) เมื่ออาจารย์ประยูทธ สวัสดิสิงห์ มาดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่คนที่สี่ ในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๐๑ และในปีนั้นเองกระทรวงศึกษาธิการ ได้ยกฐานะโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยม เป็นวิทยาลัยครูและเปลี่ยนชื่อเป็น “จันทร์เกษม” ในยุคบุกเบิกฟ้าลาดพร้าวนี้ ก็เหมือนกับย้ายบ้านใหม่ ความพร้อมในด้านต่าง ๆ ยังไม่มี บนเนื้อที่ ๘๙ ไร่เศษ เป็นท้องทุ่งที่ต้องถากถางอีกมาก ทั้งผู้บริหาร ครู อาจารย์ นักเรียน คนงานภารโรง ต้องช่วยกันปรับแต่ง อาณาบริเวณ รวมทั้งห้องเรียน หอพัก ฯลฯ ให้พร้อมที่จะเอื้ออำนวย ให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุผลสำเร็จเป็นลำดับแรก และภายใต้ความต้องการความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนนี้ จึงได้มีการเปลี่ยนแปลง ที่สำคัญก็คือการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยม (ป.ม.) เดิมเป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ. ชั้นสูง) เรื่อยมาจนในปี ๒๕๐๗ วิทยาลัยครูจันทร์เกษมก็ได้เริ่มเปิดสอนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) อีกระดับหนึ่งด้วย

สำหรับงานบริการวิชาการและบริการชุมชนนั้น หากจะมองว่าการที่วิทยาลัยได้มีการปรับเปลี่ยน หรือเพิ่มหลักสูตรใหม่ทั้ง ป.กศ. และ ป.กศ. ชั้นสูง เป็นการสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้สนใจเรียนวิชาชีพครู ได้มีโอกาสเรียนได้มากขึ้นตามความต้องการ และความสามรถในแต่ละระดับ นั้นก็คงถือได้ว่าวิทยาลัยได้ให้บริการแก่ชุมชนแล้วงานหนึ่ง และในขณะเดียวกันระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๕-๒๕๐๙ ประเทศไทยเริ่มมีแผนพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ ๑ ซึ่งในแผนพัฒนานี้ เน้นการพัฒนาชุมชนเป็นสำคัญและกรมการฝึกหัดครู มีโรงเรียนฝึกหัดครูในสังกัดหลายแห่งทั่วประเทศ

จึงได้วางนโยบาย โดยคำนึงถึงจุดเน้นของแผนพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ ๑ ร่วมกับแนวคิดในการจัดการศึกษาของยูเนสโกที่ให้ความสำคัญต่อโครงการฝึกหัดครูชนบทและต่อมาโครงการนี้ได้ขยายไปยังวิทยาลัยครูต่าง ๆ จนทั่วประเทศ

วัตถุประสงค์ของโครงการฝึกหัดครูชนบท ที่นอกเหนือจากการให้นักศึกษานำเทคนิควิธีสอน อุปกรณ์การสอนไปใช้ในโรงเรียน ให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือบทเรียนแล้วนักศึกษา ยังมีโอกาสได้ฝึกคิด ฝึกปฏิบัติ ฝึกแก้ปัญหาต่าง ๆ ในแต่ละด้านของคนในชนบท รวมทั้งการพัฒนาชนบทให้ดีขึ้นโดยร่วมมือและประสานงานกับบุคคลหรือกรมการในท้องถิ่นนั้น หลังจากที่ได้สัมผัสและเรียนรู้ชีวิตในชนบท ทั้งด้านความเป็นอยู่ อาชีพ ศิลปวัฒนธรรมและอื่น ๆ แล้ว ดังนั้นโครงการฝึกหัดครูชนบท จึงถือเป็นงานบริการวิชาการและวิชาชีพแก่ชุมชนได้ อีกลักษณะหนึ่ง

ในส่วนของวิทยาลัยครูจันทร์เกษม ที่ให้บริการวิชาการและบริการชุมชน ตามโครงการการฝึกหัดครูชนบท เริ่มดำเนินการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๕ โดยส่งนักศึกษาฝึกสอน ทั้งระดับ ป.กศ. และ ป.กศ. ชั้นสูง ไปโรงเรียนในชนบท โรงเรียนละไม่เกิน ๑๐ คน สรุปรวมตามลำดับได้ดังนี้

— พ.ศ. ๒๕๐๕ โรงเรียนวัดเทพศิลา เขตบางกะปิ

— พ.ศ. ๒๕๐๗-๒๕๐๘ โรงเรียนวัดเทพศิลา และวัดพิชัย เขตบางกะปิ

— พ.ศ. ๒๕๐๙ โรงเรียนวัดเทพศิลาและวัดพิชัยในขณะเดียวกัน ก็ได้มีการเตรียมขยายโครงการไปยังจังหวัดปทุมธานี คือโรงเรียนวันครู ๒๕๐๕ และโรงเรียนคลองหลวง

— พ.ศ. ๒๕๑๐ มีโรงเรียนชนบท ๔ แห่ง (หน่วย) คือ โรงเรียนวัดเทพศิลา วัดพิชัย เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร โรงเรียนวันครู ๒๕๐๕ และโรงเรียนคลองหลวง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

— พ.ศ. ๒๕๑๒ มีโรงเรียนชนบทเพิ่มจากปี ๒๕๑๐ อีก ๑ แห่ง คือโรงเรียนวัดบางชันธุ์ รวม ๕ แห่ง

— พ.ศ. ๒๕๑๕ มีโรงเรียนชนบท ๕ แห่ง เช่นเดียวกับปี พ.ศ. ๒๕๑๒ และเพิ่มอีก ๑ แห่ง คือโรงเรียนคลองห้า (พฤษชัย) รวม ๖ แห่ง

— พ.ศ. ๒๕๑๗ มีโรงเรียนชนบท ๗ แห่ง ยุบโรงเรียนวัดเทพศิลา แต่เพิ่มโรงเรียนในเขตมีนบุรี ๒ แห่ง คือ โรงเรียนวัดคูบ่อน และโรงเรียนบางชัน

โครงการฝึกหัดครูชนบท เป็นงานบริการวิชาการและบริการชุมชนที่นำภาคภูมิใจ ที่วิทยาลัยได้ส่งไปสัมผัสชนบทอย่างใกล้ชิด และต่อเนื่อง ก่อให้เกิดความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีในอันที่จะช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างสถาบันการศึกษากับชุมชน

นอกจากนี้ในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ วิทยาลัยครูจันทระเกษมได้เปิดสอนนักศึกษาภาคนอกเวลาระดับ ป.กศ. ชั้นสูง โดยรับบุคคลภายนอกทั่วไปที่มีความประสงค์จะได้วุฒิ ป.กศ.สูง เรียนในตอนเย็น และปรากฏว่ามีผู้สนใจมาเรียนเป็นจำนวนมาก จึงถือเป็นงานบริการฯ อีกงานหนึ่งที่กว้างขวางขึ้น

๓. ยุคก้าวผลิตครูปริญญา (พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๒๗) ยุคนี้เป็นยุคที่วิทยาลัยครูจันทระเกษม มีบทบาทในฐานะสถาบันอุดมศึกษาอย่างชัดเจน คือ มีการสอนนักศึกษาภาคปกติถึงระดับปริญญา เรียกว่า

ประกาศนียบัตรอุดมศึกษา (ป.อ.) เทียบเท่าปริญญาตรี เนื่องจากได้มีประกาศพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยกรมการฝึกหัดครู ได้วางนโยบายทั่วไปไว้ว่า “เร่งรัดพัฒนาให้วิทยาลัยครู ได้ทำหน้าที่ ๕ ประการ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘ อย่างสมบูรณ์ คือ การผลิตครู การอบรมครู และบุคลากรทางการศึกษาประจำการ การศึกษาค้นคว้าวิจัย การทำนุบำรุงรักษาส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น และการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม”

ตาม พ.ร.บ. วิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้กำหนดให้งานบริการวิชาการและบริการชุมชน เป็นงานหลักงานหนึ่งของวิทยาลัยครู จากนโยบายทั่วไป วิทยาลัยครูจันทระเกษมจึงได้นำมาวางแผนนโยบาย เพื่อให้สามารถปฏิบัติได้จริง โดยเฉพาะงานบริการวิชาการ และบริการชุมชนได้กำหนดเป็นนโยบายปฏิบัติ คือ “ประสานงานและดำเนินการจัดให้บริการ ทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ แก่โรงเรียนและชุมชนรวมทั้งการ

พัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาสังคม โดยร่วมมือกับสถาบันการศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชน”

ตั้งนั้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นต้นมางานบริการวิชาการและบริการชุมชน ก็เริ่มปฏิบัติอย่างจริงจังมากขึ้น ซึ่งในขณะนั้นการดำเนินงานตามโครงการฝึกหัดครูชนบท ก็ดำเนินเรื่อยมาจนถึง พ.ศ. ๒๕๒๐ ก็สิ้นสุดลง งานบริการวิชาการและบริการชุมชน ในยุคนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญคือ

๑. เพื่อสนองตอบความต้องการเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนของครู อาจารย์ ที่สอนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา รวมทั้งความสามารถที่จะแสวงหาแนวทางวิธีการใหม่ที่ทันสมัย อันเป็นประโยชน์ในการเพิ่มพูนความสำเร็จ และการแก้ปัญหา ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน

๒. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ด้อยโอกาสในชุมชนเป้าหมาย ให้อยู่ในระดับเกณฑ์มาตรฐาน ที่ควรจะเป็นของวงชีวิตมนุษย์

๓. เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถอันเป็นประโยชน์ต่อความสำเร็จในอาชีพ หรือสร้างอาชีพใหม่ให้แก่บุคคลที่สนใจทั่วไป

จากจุดมุ่งหมายดังกล่าวก่อให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ให้บริการวิชาการและบริการชุมชน อย่างหลากหลาย พอสรุปได้ดังต่อไปนี้

๑. โครงการโรงเรียนตัวอย่าง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๑ ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรประถมศึกษาจากหลักสูตร พ.ศ. ๒๕๐๓ เป็นหลักสูตร พ.ศ. ๒๕๒๑ วิทยาลัยจึงได้จัดโครงการโรงเรียนตัวอย่างขึ้นที่โรงเรียนลาดกระบัง เขตลาดกระบัง โดยเป็นแบบในการเตรียมการสอนและตามหลักสูตรใหม่ จนเป็นที่ยอมรับและเป็นตัวอย่างแก่โรงเรียนทั่วไปอย่างกว้างขวาง

๒. โครงการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๑ เช่นกัน วิทยาลัยครูจันทร์เกษมได้เปิดฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา ประจำปี ระดับปริญญาตรี ขึ้นเป็นครั้งแรก โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานต่าง ๆ ให้สามารถนำความรู้ไปพัฒนาหน่วยงานของตน จึงนับเป็นความสำเร็จของวิทยาลัย อีกทางหนึ่งที่สามารถให้บริการแก่หน่วยงานต่าง ๆ อย่างกว้างขวางและในขณะ

เดียวกันก็ยังช่วยเพิ่มมาตรฐานการศึกษาของทรัพยากรมนุษย์ให้สูงขึ้นด้วย

๓. โครงการอบรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ โครงการนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อส่งเสริมและพัฒนาครู อาจารย์ โรงเรียนประถมศึกษา มัธยมศึกษา ตลอดจนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรและประชาชนผู้สนใจทั่วไปให้มีความรู้ ทักษะในอาชีพต่าง ๆ ที่สามารถนำไปเป็นอาชีพ รอดได้ อันเป็นแนวทางในการเพิ่มพูนรายได้ หรือลดรายจ่ายให้กับตนเองและครอบครัว รวมทั้งส่งเสริมให้บุคคลเหล่านั้นสามารถใช้เวลาว่าง ได้อย่างมีคุณค่าอีกด้วย การอบรมจัดเป็นหลักสูตรระยะสั้น ใช้เวลาการอบรมตั้งแต่ ๑-๑๐ วัน ใช้สถานที่อบรมทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัยตามความเหมาะสม เนื้อหาสาระของการอบรมได้แก่

๑. การอบรมการประดิษฐ์ ดอกไม้สดและดอกไม้แห้ง
๒. การอบรมการทำเครื่องใช้ด้วยพลาสติก
๓. การอบรมการประดิษฐ์เครื่องใช้ด้วยผักตบชวาแห้ง
๔. การอบรมประดิษฐ์เครื่องใช้ด้วยเชือก
๕. การอบรมการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น
๖. การอบรมการทำผ้าบาติก
๗. การอบรมการแกะสลักผักสดและผลไม้
๘. การอบรมทำขนมเค้ก
๙. การอบรมการพันผ้าเสื่อผ้าและภาชนะต่าง ๆ

๔. โครงการอบรมหรืออบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การอบรมตามโครงการนี้จัดให้แก่ อาจารย์ที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ครู อาจารย์ ได้มีการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของตน จัดเป็นหลักสูตรระยะสั้น ๑-๑๐ วัน ใช้สถานที่จัดอบรมทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัยตามความเหมาะสมได้แก่

๑. อบรมเชิงปฏิบัติการเทคนิคการสอนและการสร้างสื่อคณิตศาสตร์

๒. อบรมเชิงปฏิบัติการเทคนิคการสอนนาฏศิลป์และดนตรีไทย

๓. อบรมเชิงปฏิบัติการ เทคนิคการสอนภาษาไทย

๔. อบรมเชิงปฏิบัติการเทคนิคการสอนพลศึกษา

๕. อบรมเชิงปฏิบัติการเทคนิคการสอนพลศึกษา

๕. อบรมเชิงปฏิบัติการเทคนิคการสอนภาษาอังกฤษ

๖. อบรมเชิงปฏิบัติการเทคนิคการใช้สื่อและการสร้างสื่อการเรียนด้วยเศษวัสดุ หรือวัสดุในท้องถิ่น

๗. อบรมการสื่อสารเพื่อสรรค์สร้างมนุษยสัมพันธ์

๘. อบรมเชิงปฏิบัติการ เทคนิคการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ฯลฯ

๕. โครงการส่งเสริมการศึกษา การเรียนการสอนในชนบทและเขตรอบนอกกรุงเทพมหานคร จากการวิจัยพบว่า ระดับสติปัญญาของเด็กไทย พัฒนาช้ากว่า

เด็กต่างชาติ โดยเฉพาะในอเมริกาและยุโรป ๑-๓ ปี สิ่งที่เป็นสาเหตุประการหนึ่งก็คือ เด็กไทยขาดการสนับสนุนให้มีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งสาเหตุนี้ก็เนื่องมาจากการขาดแคลนหนังสือและห้องสมุด วิทยาลัยครูจันทระเกษมตระหนักถึงความสำคัญอันจำเป็นนี้ จึงจัดให้มีโครงการห้องสมุดเพื่อพัฒนาชนบท และห้องสมุดเคลื่อนที่ การปฏิบัติตามโครงการ ก็คือ นำหนังสือ อาทิ วารสาร กฤตภาค เกม นิทานสำเร็จรูป โรงหุ่น ตัวหุ่น ตลอดจนหนังสือเรียน สื่อการเรียนอื่น ๆ ไปเพิ่มพูน เพิ่มเติม รวมทั้งการจัดตั้งห้องสมุดขึ้นใหม่ ในท้องที่ที่ยังไม่มี พร้อมทั้งการให้คำแนะนำการจัดและการใช้ห้องสมุดที่ถูกต้อง ให้แก่บุคลากรนักเรียนในโรงเรียน และประชาชนในชุมชน ที่ต้องมีส่วนร่วม ในเขตรอบนอกกรุงเทพมหานคร และในชนบทต่างจังหวัด อันจะก่อให้เกิดแรงกระตุ้น ในการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน การอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ความรู้เรื่องประชาธิปไตยเรื่องอาชีพ และอนามัยชุมชนที่โรงเรียนต่าง ๆ ต่อไปนี้

๑. โรงเรียนบ้านโนนสมบูรณ์ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

๒. โรงเรียนเทศบาล ๓ วัดบ้านอ้อย อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

๓. โรงเรียนดอนหันราษฎร์ อุบลรัตน์ อำเภอดอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ

๔. โรงเรียนบ้านไชยวาน ตำบลนาเลิง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

๕. โรงเรียน ดชด. ที่ ๑๑๐ บ้านน้ำน้อย ตำบลท่าดวน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่

๖. โรงเรียนวัดปากบึง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

ฯลฯ

นอกจากการจัดตั้งห้องสมุดดังกล่าวแล้ว ยังมีกิจกรรมบริการวิชาการและบริการชุมชนที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ก็คือ การนำอุปกรณ์ การเรียนการสอน การกีฬา ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้อื่น ที่จำเป็นในการเรียนการสอน ไปให้นักเรียน ผู้ปกครองที่ขาดแคลน รวมทั้งการสนับสนุนการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนให้ดำเนินไปได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว สิ่งที่น่าไปให้ได้แก่ หนังสือตำราเรียนตามหลักสูตร สมุด ดินสอ ไม้บรรทัด ยางลบ เสื้อนักเรียน รองเท้า บัตรดาเรียน-ตัดผม कुลเลอร์น้ำ เครื่องกระจายเสียง เมล็ดนมถั่วเหลือง กระจกหน้าต่างสำหรับเด็ก กระจกป้องกัน และอื่น ๆ เช่น ที่โรงเรียนบ้านท่าตาสี กิ่งวังน้ำเย็น ปราจีนบุรี-โรงเรียนบ้านดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด-โรงเรียนบ้านหนองผักแว่น ตำบลทัพราช อำเภอตาพระยา จังหวัดปราจีนบุรี ฯลฯ

๕. ยุคหลายสาขাবัณฑิต (พ.ศ. ๒๕๒๗-ปัจจุบัน)
ยุคหลายสาขাবัณฑิต เป็นยุคที่วิทยาลัย ทั้งอาจารย์ นักศึกษาต่างก็มีความรู้สึกแปลกและใหม่ ในขณะเดียวกันก็ต้องตอบคำถามจากบุคคล ภายนอกอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เพราะภายใต้คำว่า วิทยาลัยครู แต่กลับมีนักศึกษาที่มาเรียนในสาขาวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมและการประชาสัมพันธ์ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ฯลฯ จนถึงปัจจุบันความเคลือบแคลงสงสัยต่าง ๆ ได้หมดสิ้นลงเมื่อวิทยาลัยครูได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามเป็น สถาบันราชภัฏจันทรเกษม และนั่นก็หมายถึงงานขยายฐานทางหลักสูตรได้เริ่มชัดเจนในสายงานของบุคคลทั่วไป

งานให้บริการวิชาการและบริการชุมชนในยุคนี้มีหลายกิจกรรมหรือหลายโครงการที่ยังคงเหลือสืบทอดมาจากยุคที่แล้ว และไม่เพียงแต่เท่านั้น งานใหม่ที่แสดงให้เห็นถึงขีดความสามารถและความพร้อมที่สูงขึ้นก็ปรากฏอย่างเด่นชัด ดังสรุปได้ดังต่อไปนี้

๑. โครงการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ เป็นโครงการต่อเนื่องจากยุคก้าวผลิตครูปริญญา จุดมุ่งหมายหลักยังคงเหมือนเดิม แต่ให้บริการกว้างขวางขึ้น

๒. โครงการอบรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาอาชีพแก่บุคคลทั่วไป เป็นโครงการต่อเนื่องเช่นเดียวกันในขณะเดียวกันก็พยายามสนองต่อความต้องการของสังคมมากขึ้น โดยเปิดอบรมหลากหลายหลักสูตรกว่าเดิม

๓. โครงการอบรมหรืออบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โครงการนี้คงเห็นจุดประสงค์เดิมคือ ส่งเสริมให้ครูอาจารย์ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โดยวิทยาลัยพยายามค้นคว้า แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ และพยายามสนองต่อความต้องการของครู อาจารย์ผู้ขอรับบริการให้มากที่สุด

๔. โครงการส่งเสริมการศึกษา การเรียนการสอนในชนบทและเขตรอบนอกกรุงเทพมหานคร โครงการนี้เน้นการสร้างห้องสมุดให้โรงเรียนที่ยังขาดแคลนหรือนำหนังสือที่จำเป็นไปให้ห้องสมุดโรงเรียนทั้งในชนบทและรอบนอกกรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งนำอุปกรณ์การเรียนการสอนไปให้อีกด้วย การดำเนินการโดยหลักการนั้น เช่นเดียวกับยุคที่ ๓ (ยุคก้าวผลิตครูบัณฑิต)

แต่ให้บริการในพื้นที่กระจายตามความจำเป็นมากขึ้น

๕. โครงการอบรมครูผู้สอนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ และสังกัดกรมสามัญศึกษา โครงการอบรมครูผู้สอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มคณิตศาสตร์และกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (เน้นกระบวนการวิทยาศาสตร์) ได้อย่างมีประสิทธิภาพส่วนโครงการพัฒนาและฝึกอบรมครูผู้สอนในสังกัดกรมสามัญศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาครูผู้สอนในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีอุดมการณ์แห่งความเป็นครู ทั้งสองโครงการดังกล่าวเป็นโครงการใหม่ ให้การอบรมต่อเนื่องเป็นระยะเวลา ๕ ปี

๖. โครงการอบรมทางด้านวิชาการแก่บุคคลภายนอกทั่วไป โครงการอบรมทางด้านวิชาการแก่บุคคลภายนอก เป็นการจัดให้การอบรม ตามความพร้อมของวิทยาลัยที่จะสามารถให้บริการได้ แก่บุคคลผู้สนใจทั่วไป ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ทั้งที่จำกัดความรู้และไม่จำกัดความรู้ ดำเนินการให้บริการตลอดทุกปีการศึกษา เช่น

๑. การอบรมภาษาอังกฤษแบบเข้มและเพื่อเตรียมสอบ TOEFL

๒. การอบรมภาษาอังกฤษ ภาคฤดูร้อน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงอุดมศึกษา

๓. การอบรมคอมพิวเตอร์ เช่น ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ BASIC DBASE LOTUS COBOL เป็นต้น

๗. โครงการจันทร์เกษม-จตุจักร กรุงเทพมหานคร

โครงการจันทร์เกษม-จตุจักร กทม. เป็นโครงการที่เกิดขึ้นด้วยความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยครูจันทร์เกษมกับเขตจตุจักร ในอันที่จะผนึกกำลัง และทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งที่วิทยาลัยครูจันทร์เกษม และเขตจตุจักร มีพร้อมอยู่ ให้เกื้อกูลประโยชน์ซึ่งกันและกัน เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมภารกิจของโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายรวมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตจตุจักรให้สูงขึ้น การดำเนินงานตามโครงการจันทร์เกษม-จตุจักร กรุงเทพมหานคร แบ่งเป็นโครงการย่อย ๆ ดังต่อไปนี้

๗.๑ โครงการเพื่อนครูผู้สอน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และยกระดับคุณภาพนักเรียนประถมศึกษาให้สูงขึ้น

๗.๒ โครงการเสริมรักสิ่งแวดล้อม มีวัตถุประสงค์เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับเยาวชน

๗.๓ โครงการรักษาดนตรีไทยประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนนักเรียนประถมศึกษาให้ได้เรียนดนตรีไทย ซาบซึ้งและเห็นคุณค่าในดนตรีไทย และอนุรักษ์ดนตรีไทยไว้เป็นมรดกไทยตลอดไป

๗.๔ โครงการกีฬาชุมชนเสือใหญ่-จันทร์เกษม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เยาวชนชายหญิงในซอยเสือใหญ่อยู่ทิศ ใช้เวลาว่างอย่างมีคุณค่าอันเป็นแนวทางไปสู่การลดปัญหาสังคมของชุมชน

๗.๕ โครงการเกษตรในเมือง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้โรงเรียนและชุมชนมีความรู้ประสบการณ์และทักษะในกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ รวมทั้งมีเจตคติที่ดีทางวิทยาศาสตร์ด้วย

๗.๖ โครงการกีฬากลุ่มโรงเรียนจตุจักร กรุงเทพมหานครมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีน้ำใจนักกีฬา มีระเบียบวินัยและมีความสามัคคีในหมู่คณะ

๗.๗ โครงการนันทนาการรุ่นจิ๋ว มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างและปลูกฝังให้นักเรียนและเยาวชนของชาติมีสำนึกในเรื่องของการเป็นผู้บริโภคที่ชาญฉลาด

และการจัดซื้อและขายแบบสหกรณ์ รวมทั้งการมีทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพอิสระ

๗.๘ โครงการ English & Art Summer Camp มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนและเยาวชนได้พัฒนาความสามารถและมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษและศิลปะ

๗.๙ โครงการเที่ยวชมสมบัติไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนและเยาวชนที่ด้อยโอกาสได้มีโอกาสเยี่ยมชมสถานที่สำคัญ อันเป็นทางนำไปสู่ความภูมิใจ รักความเป็นไทยและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไทยต่อไป

๗.๑๐ โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกกำลังและทรัพยากรต่าง ๆ ของวิทยาลัยและเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชน อันมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มเป้าหมาย

๘. ชมรมรณรงค์ใส่ใจชุมชน ในยุคนี้มีงานบริการที่แตกต่างไปจากยุคที่ผ่านมา ก็คือ วิทยาลัยได้ก่อตั้งชมรมรณรงค์ใส่ใจชุมชนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๕ สมาชิกประกอบด้วยนักศึกษาภาคปกติ ภาคนอกเวลา รวมทั้งศิษย์เก่า การทำงานของชมรม ยึดปรัชญาที่ว่า “ความเห็นแก่ตัวของมนุษย์ทำให้สังคมโลกวุ่นวาย” บนพื้นฐานของปรัชญานี้ ชมรมรณรงค์ใส่ใจชุมชน จึงได้พยายามช่วยเหลือสังคมโดยเฉพาะกับคนยากจน โดยได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากเอกชน บริษัทห้างร้านหลายแห่งสรุปลงงานได้ดังนี้

๘.๑ สร้างธนาคารข้าวถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จำนวน ๗ หลัง คือ

- บ้านบ่อทอง อ.หนองบัวแดง จ.ชัยภูมิ
- บ้านนาตวง อ.นาแห้ว จ.เลย
- บ้านถ้ำ อ.ร่องกวาง จ.สระบุรี
- บ้านภูหินร่องกล้า อ.นครไทย

จ.พิษณุโลก

- บ้านออน ต.ปึงโค้ง อ.เชียงดาว

จ.เชียงใหม่

- บ้านแสนสุข อ.ห้วยแถลง อ.ห้วยแถลง

จ.นครราชสีมา

- บ้านพลวงทอง ต.ห้วยแถลง อ.ห้วยแถลง

จ.นครราชสีมา

โดยแต่ละหลัง จะสร้างเป็นฉางข้าวเปลือกจุกข้าวประมาณ ๓๐ เกวียน และซื้อข้าวเริ่มต้นให้ ๒๐,๐๐๐ บาท

๘.๒ สร้างโรงเรียนถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ๔ หลัง และถวายสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ๒ หลัง คือ

- โรงเรียน ต.ช.ด. ฉายานนท์ บ้านห้วยจะดำน อ.ปึงโค้ง อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่

- โรงเรียน ต.ช.ด. บ้านประตูด่าน อ.เมือง จ.กาญจนบุรี

- โรงเรียน ต.ช.ด. บ้านห้วยล้าน (ศึกษานารีอนุสรณ์ ๓) อ.แม่เฒ่า จ.เชียงใหม่

- โรงเรียน ต.ช.ด. ไหลอนสัมมาจักร ๘

บ้านน้ำยอน อ.แม่เมาะ จ.เชียงใหม่

– โรงเรียน ต.ช.ด. ไลออนสัมมาจักร ๙

บ้านป่าข้าวหลาม อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่

– โรงเรียน ต.ช.ด. ยอดโพธิ์ทอง ๑

บ้านภูต่าง ต.บ่อเบี้ย อ.บ้านโคก จ.อุตรดิตถ์

๙. การให้บริการด้านอื่น ๆ นอกจากการบริการที่วิทยาลัยดำเนินการมาดังกล่าวข้างต้นแล้ว วิทยาลัยยังให้บริการด้านอื่น ๆ พอสรุปได้ดังนี้

๙.๑ โครงการเผยแพร่เอกสารทางวิชาการ โครงการเผยแพร่เอกสารทางด้านวิชาการ มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ ความคิดทางด้านวิชาการ การวิจัย ตลอดจนวิทยาการความก้าวหน้าใหม่ ๆ ให้แก่ ครู บุคลากร หน่วยงาน สถาบันต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชน เอกสารดังกล่าวได้แก่ วารสาร “จันทร์เกษมสาร” เผยแพร่ปีละ ๒ เล่ม และวารสารวิจัยและบริการการศึกษา เผยแพร่ปีละ ๑ เล่ม

๙.๒ เป็นวิทยากรให้การอบรม อาจารย์ ภาควิชาต่าง ๆ ได้รับเชิญเป็นวิทยากรให้การอบรม กับหน่วยงาน สถาบันอื่น ๆ ปีละหลายท่าน เช่น เป็นวิทยากรการอบรมนายทหารอากาศที่ได้รับทุนรัฐบาล ไปเรียนต่อต่างประเทศ เป็นวิทยากรสอนภาษาอังกฤษแก่ประชาชน และเยาวชนโครงการ English day Camp ของศูนย์วัฒนธรรมแห่งชาติ เป็นวิทยากรให้การอบรมทางด้านจิตวิทยาแก่นักเรียนโรงเรียนพยาบาล เป็นต้น

๙.๓ โครงการอบรมผู้ดูแลเด็กเล็ก โครงการนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้ผู้ช่วยแม่บ้านที่มีเด็กเล็กในบ้านได้มีความรู้ มีความสามารถในการเลี้ยงดูดูแลเด็กเล็กที่ยังไม่สามารถเข้าโรงเรียนได้อย่างถูกต้องตามหลักการพัฒนาการ โดยรับสมัครจากบุคคลที่สนใจทั่วไป ให้เวลาอบรม ๕-๗ วัน

๙.๔ ให้บริการจัดการแสดงนาฏศิลป์และดนตรีในงานต่าง ๆ แก่หน่วยงาน สถาบันหรือชุมชนที่ขอรับบริการมายังวิทยาลัย

๙.๕ ให้บริการสถานที่เพื่อกิจกรรมต่าง ๆ วิทยาลัยให้บริการใช้สถานที่หอประชุมสนามกีฬา เพื่อการจัดกิจกรรมของหน่วยงานที่ประสงค์ เช่น ขอจัดประชุมสัมมนา จัดงานแต่งงาน จัดแข่งขันกีฬา ประกวดสุนัข เป็นต้น

๙.๖ ให้บริการตรวจรักษาผ้าตัด ฉีดวัคซีน

สัตว์ทุกชนิด รวมทั้งบริการตัดแต่งขน ตัดเล็บ ตัดหู ตัดหาง และให้คำปรึกษากับปัญหาสุขภาพสัตว์เลี้ยงทุกชนิด

จากโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยม หรือ ป.ม. หลังกระทรวงเปลี่ยนเป็นวิทยาลัยครูจันทร์เกษม จนถึงสถาบันราชภัฏจันทร์เกษมในปัจจุบัน นับรวมเวลา ๕๓ ปีเต็ม ในวาระเดียวกับที่กรมการฝึกหัดครูครบ ๑๐๐ ปี สถาบันแห่งนี้ได้พยายามทำหน้าที่เพื่อตอบสนองประโยชน์ให้เกิดแก่สังคมอย่างเต็มที่ จากต้นกำเนิดที่เริ่มจากการผลิตครูมัธยมเพื่อรับใช้สังคม จนเติบโตเป็นการให้บริการวิชาการและบริการชุมชนที่หลากหลายรูปแบบ ในฐานะสถาบันอุดมศึกษาที่สมบูรณ์ และยังคงไม่หยุดยั้งที่จะก้าวต่อไปอย่างมั่นใจ ที่จะสร้างสรรค์สังคม เพื่อแสดงว่าในความเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ดีขึ้นนั้น การให้บริการวิชาการและบริการชุมชนของสถาบันนี้เป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จนั้น

บทที่ 6

งานวิจัย

และผลงานทางวิชาการ

คณาจารย์วิทยาลัยครูจันทระเกษม ทั้งในอดีตและปัจจุบันได้ผลิตผลงานทางวิชาการในรูปแบบของตำรา เอกสารคำสอน และงานวิจัยในสาขาวิชาต่างๆ ด้วยกำลังความสามารถด้านสติปัญญาและกำลังทรัพย์ส่วนบุคคล และโดยการสนับสนุนด้านงบประมาณบางส่วนจากวิทยาลัยสำหรับอาจารย์ในการผลิตผลงานทางวิชาการ ซึ่งนับเป็นเกียรติประวัติแก่วิทยาลัยเป็นอย่างยิ่ง ผลงานวิชาการที่จะนำเสนอเป็นเบื้องต้นเป็นผลงานบางส่วนของท่านอาจารย์หม่อมหลวงมานิจ ชุมสาย และผลงานบางส่วนของท่านศาสตราจารย์ ดร.บรรจบ พันธุเมธา ลำดับที่ ๒, ๓ และ ๔ จะเป็นผลงานการเขียนตำราและเอกสารคำสอน งานวิจัย และงานวิชาการในโครงการตำราเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ อันเป็นผลงานของอาจารย์ท่านอื่น ๆ ตามลำดับปีที่ผลิตผลงานนั้น ๆ

๑. ตำราและ/หรือเอกสารสิ่งพิมพ์อันเป็นผลงานของอาจารย์ ม.ล.มานิจ ชุมสาย และผลงานของ ศ.ดร. บรรจบ พันธุเมธา

ผลงานของท่านทั้ง ๒ มีมากมาย มากกว่า ๑๐๐ ชื่อเรื่อง ณ ที่นี้นำเสนอโดยสังเขปจำแนกตามยุคสมัยของวิทยาลัยครูจันทระเกษมดังนี้

๑.๑ ยุคหลังกระทรวง

มานิจ ชุมสาย, ม.ล. วิชาครูเล่ม ๒ ว่าด้วยวิธีการสอนวิชาเฉพาะ และลัทธิการสอนแบบต่าง ๆ ๒๔๔๓

พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย ๒๔๔๕

บรรจบ พันธุเมธา, ศ.ดร. กาลเอมานไต (ในอัสสัม ประเทศอินเดีย) ๒๔๔๓

กาลเอมานไต (ในรัฐชาน) ๒๕๐๑

ไปสอนคำไทย (ในรัฐชานประเทศ

พม่า) ๒๕๐๑

๑.๒ ยุคเบิกฟ้าลาดพร้าว

มานิจ ชุมสาย, ม.ล. หลักฐานประวัติศาสตร์ไทยในต่างประเทศ ๒๕๑๖

บรรจบ พันธุเมธา, ศ.ดร. คำบาลีสันสกฤต ที่ใช้อยู่ในภาษาไทย ๒๕๐๓

คำไทยที่มี ร-ล-ว ควบ ๒๕๐๕

ลักษณะภาษาไทยใหญ่เทียบกับ

ภาษาไทยกรุงเทพ ๒๕๐๕

ลักษณะและการใช้ภาษา (TH

101) ๒๕๐๕

จดหมายถึงแดงต้อย ๒๕๐๕

พจนานุกรม พาก์-ไทย-อังกฤษ

๒๕๐๖

พจนานุกรม มอญ-ไทย ฉบับทุน

พระยอนุมาณราชชน เล่ม ๑ ก-ป ๒๕๑๔

พจนานุกรมเขมร-ไทย ๒๕๑๖
 บาลีสันสกฤตในภาษาไทย ๒๕๑๘

๑.๓ ยุคก้าวผลิตครูปริญญา

มานิจ ชุมสาย, ม.ล. ประวัติศาสตร์ ร.ศ. ๑๑๒ จากพิมพ์ได้ฤๅน
 สถานทูตไทยในปารีส ๒๕๒๐

ไทยในสงครามโลกครั้งที่ ๑ ๒๕๒๐
 การไปรษณีย์ระยะเริ่มแรก ๒๕๒๓
 เรียนภาษาอังกฤษ ๒๕๒๓
 เอกสารรายงานของโกษาปาน ๒๕๒๗

บรรจบ พันธุเมธา, ศ.ดร. อันเนื่องด้วยวัฒนธรรม ๒๕๒๐

ลักษณะภาษาไทย ๒๕๒๑
 ไปสอนคำไทย ๒๕๒๒
 อันเนื่องด้วยชื่อ ชื่อพมารามัญ

๒๕๒๒

อันเนื่องด้วยเรื่องกิน ๒๕๒๓

อันเนื่องด้วยชื่อ ชื่อไทยนิสัยไทย

ใหญ่ ๒๕๒๔

อันเนื่องด้วยชื่อ ๒๕๒๖

กาเลหม่านไตในรัฐชาน ๒๕๒๖
 คนไท-ไทย ไตลื้อ-ไตเหนือ

๒๕๒๖

โมตรีทางภาษาเขมร-ไทย ๒๕๒๖
 คำไท-ไทย ภาษาอายุตอน-พวแก่

๒๕๒๖

“ทำไม” ในภาษาไทย ๒๕๒๗

๑.๔ ยุคหลายสาขานับพัน

มานิจ ชุมสาย, ม.ล. นำเที่ยวจีนและสิบสองปันนา ๒๕๒๔

นิทานดีเด่นของรัสเซีย ๒๕๓๐

๘๐ ปี ของข้าพเจ้า ๒๕๓๑

ภาษาเยอรมันสำหรับคนไทย ๒๕๓๒

ชีวิตในเยอรมัน ๒๕๓๒

พจนานุกรม อังกฤษ-ไทย ๒๕๓๒

The English Governors at the
 Siamese Court 1970

Seven Hundred years of Thai
 Writing 1983

Thai Sprachfuhrer 1984

Kham Son Christang Phang
 Phac ton 1984

Phra Abhai Mani 1986

Thai Hamayana 1987

มานิจ ชุมสาย, ม.ล. Thailand & Cambodia 1987

Thai Folktales 1988

The Story of King Narai and
 His Ambassador to France in 1686,
 Kosan 1986

Boundary Commission Thai-
 Lao frontier 1988

Rotary Club of Dusit 1990
 บรรจบ พันธุเมธา, ศ.ดร. นิทานนานาชาติ ๓ เล่ม ๒๕๒๘
 วารสารภาษา บัณฑิตยสถาน

๒๕๒๘

ภาษาและวรรณคดีไทย ๒๕๒๘
 วารสารอักษรศาสตร์ ๒๕๒๘
 หมา ๆ แมว ๆ (เรื่องสำหรับเด็ก)

๒๕๒๘

ชื่อดี ๒๕๒๘
 พจนานุกรม มอญ-ไทย ฉบับทุน
 พระยาอนุমানราชธนะ เล่ม ๑ ก-ป ๒๕๒๒
 ๗๗

๒. ผลงานการเขียนตำราและเอกสารคำสอน

เอกสารคำสอน เอกสารวิชาการ และตำรา ซึ่งแต่ง
 หรือเรียบเรียงโดยคณาจารย์วิทยาลัยครูจันทระเกษม จาก
 อดีตนับเนื่องมาถึงปัจจุบัน มีจำนวนมากหลากหลาย
 สาขาวิชา ดังรายชื่อผู้แต่งและชื่อผลงานที่ได้จากการ
 สำรวจต่อไปนี้

๒.๑ ยุคเบิกฟ้าลาดพร้าว

ศศิเกษม ทองยงค์, นิพนธ์ เปาโรหิต และประสงค์
 ทองยงค์ แบบเรียนคณิตศาสตร์ ก ตรรกณิตสำหรับ
 ประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย ๒๕๑๓

แบบเรียนคณิตศาสตร์ ก-ข สำหรับมัธยม-
 ศึกษตอนปลาย (ตรรกณิต) ๒๕๑๕

๒.๒ ยุคก้าวผลิตครูปริญญาตรี

ศศิเกษม ทองยงค์ แก้ว ๒๕๒๐

พลาสติก ๒๕๒๐

โลหะจากพื้นโลก ๒๕๒๐

บุญเกิด เสกธีระ จิตวิทยาพัฒนาการ ๒๕๒๐

ราตรี พัฒนรังสรรค์ จิตวิทยาพัฒนาการ ๒๕๒๐

จิตวิทยาวัยรุ่น ๒๕๒๑

จิตวิทยาแนะแนว ๒๕๒๑

ภัทรา นิคมานนท์ สถิติและการวิจัยเบื้องต้น ๒๕๒๑

ชูศรี สนิทประชากร ระบบการศึกษาในประเทศต่าง ๆ ๒๕๒๑

การประถมศึกษา ๒๕๒๒

หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์

วิชาชีพรู ๒๕๒๒

ศิริกุล ผลิศักดิ์, ผศ. พื้นฐานการศึกษา ๒๕๒๓

กุลรัสมิ์ ภูมิมาศ การเลือกและการจัดทำห้องสมุด ๒๕๒๒

บริการและกิจการรห้องสมุด ๒๕๒๒

วารสารและหนังสือพิมพ์ ๒๕๒๒

ราตรี ครรชิตชัย และศศิเกษม ทองยงค์ ฟิสิกส์เคมี ๒๕๒๓

พรณี เดชกำแหง และศศิเกษม ทองยงค์ ความเป็นมา
 ของการบิน ๒๕๒๓

_____ เคมีทั่วไป ๒๕๒๓
 ศศิธร เขมาภิรัตน์ กระบวนการกลุ่ม ๒๕๒๔
 พรพวง เลาหวิเชียร ชีววิทยาทั่วไป ๒๕๒๔
 _____ การควบคุมโดยระบบประสาท ๒๕๒๔
 _____ การควบคุมโดยฮอร์โมนและการย่อย
 ๒๕๒๓
 สมศักดิ์ วยะนันท์ และศศิเกษม ทองรงค์ ตริโกณมิติ
 แผนใหม่ ๒๕๒๕
 กุศลรัสมิ์ ภูมิมาศ วารสารและหนังสือพิมพ์ ๒๕๒๕
 ลินลี ลิ้มปะสุวณณ. ผศ. Reading I ๒๕๒๖
 _____ Speech Usage and Aural
 Comprehension ๒๕๒๖
 นันทกา ทาวณิ. ผศ. Translation I, ๒๕๒๖
 _____ Writing in English for
 College Students, ๒๕๒๖
 (ผู้แต่งร่วม) Poetry 261, ๒๕๒๗
 กุศลรัสมิ์ ภูมิมาศ งานธุรการห้องสมุด ๒๕๒๗
 ศศิเกษม ทองรงค์ และพรณี เดชกำแหง เคมีทั่วไป ๒
 ๒๕๒๗
 ชุศรี สนิทประชากร หลักสูตรและแบบเรียนประถมศึกษา
 ๒๕๓๑
 ๒.๓ ยุคหลายสาขาศึกษา
 เสาวรส อักษรนันท์. รศ.ดร. เคมีอินทรีย์ เล่ม ๑ และ ๒
 ๒๕๒๘
 เกศินี อุรัสยะนันท์. ผศ. English For Communic-
 ation, ๒๕๒๘
 _____ A Study Guide to Animal
 Farm, ๒๕๒๘
 เอื้ออารี พงศ์อิวรณันท์. ผศ. จิตวิทยาพัฒนาการ ๒๕๒๘
 _____ การเตรียมประสบการณ์
 วิชาชีพ ๑ ๒๕๒๘
 จีรวรรณ นิลกำแหง. ผศ. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
 ๒๕๒๘-๒๕๓๐
 _____ การประมวลผลแฟ้มข้อมูลด้วย
 d-BASE (โปรแกรมประยุกต์ทางการเงินและการบัญชี)
 ๒๕๒๘-๒๕๓๐
 ประเจตน์ เกษน้อย. ผศ. ภูมิศาสตร์กายภาพ ๒๕๒๘
 เสาวรส อักษรนันท์. รศ.ดร. แนวคิดในการทำแบบฝึกหัด
 เคมีอินทรีย์ ๒๕๒๘
 พรณี ตั้งสัตยาชีพ การถ่ายภาพเบื้องต้น (ฉบับปรับปรุง)
 ๒๕๓๐
 พรณี เดชกำแหง และศศิเกษม ทองรงค์ เคมีอาหาร
 เบื้องต้น ๒๕๓๐
 ศศิเกษม ทองรงค์ เฉลยข้อสอบวิทยาศาสตร์ชุด พ.กศ. และ
 อ.ศร. ๒๕๓๐-๒๕๓๒
 ยวดี เฉลยทรัพย์. ผศ. ประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจ สมัยสุโขทัย
 ถึงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ๒๕๓๐
 _____ ประวัติศาสตร์ไทย ๑ ๒๕๓๐

พรพวง เลาหวิเชียร. ผศ. นิเวศวิทยา ๒๕๓๔
 ชีววิทยาทั่วไป ๑ ๒๕๓๔
 ฉวี วิชญเนตินัย. ผศ. จิตวิทยาการเรียนการสอน ๒๕๓๔
 _____ หลักการแนะแนว ๒๕๓๔
 บุคลิกภาพและการปรับตัว ๒๕๓๔
 นุชรินทร์ ศศิพิบูลย์. ผศ. ภาษาไทยธุรกิจ ๒๕๓๓
 _____ การเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์
 ๒๕๓๔
 _____ การพูดเพื่อการประชาสัมพันธ์
 ๒๕๓๔
 _____ การเขียนบทความและบท
 บรรณาธิการ ๒๕๓๔
 ขวัญจิต ภูญโญชีพ การจัดแสดงและนิทรรศการ ๒๕๓๕
 กัญชนา แดงน้ำ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๓๕
 ศิริกุล ผลิศักดิ์. ผศ. ความเป็นครู ๒๕๓๕
 ๓. งานวิจัย
 นอกจากผลงานทางวิชาการด้านตำราหรือเอกสาร
 ประกอบคำสอนแล้ว คณะจารย์วิทยาลัยครูจันทระเกษม
 หลายท่านก็ได้ดำเนินการวิจัยและพิมพ์เอกสารรายงาน
 ผลการวิจัยดังที่รวบรวมมาได้ดังต่อไปนี้
 ๓.๑ ยุคก้าวผลิตครูปริญญา
 กัทรา นิคมานนท์ การศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไปของ
 คณะจารย์วิทยาลัยครูจันทระเกษม ๒๕๒๑
 _____ และคณะ การศึกษาพฤติกรรมการสอน
 ทั่วไปของคณะจารย์วิทยาลัยครูจันทระเกษม ๒๕๒๑
 _____ การศึกษาพฤติกรรมที่จำเป็นต่อการสอนที่
 ดีสำหรับการฝึกนักศึกษาในวิทยาลัย ๒๕๒๓
 พชณี วงกวัน การศึกษาเปรียบเทียบขององค์ประกอบบางประการ
 ของนักศึกษาวิทยาลัยครูจันทระเกษมเกี่ยวกับการสอน
 แบบจุลภาค ๒๕๒๓
 อำนวย เลิศชยันตี และคณะ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
 สมรรถนะทางวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาใน
 วิชาชีพครู ของนักศึกษาวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวงและ
 กลุ่มภาคกลาง ๒๕๒๖
 เกษมศรี เหมวราพรชัย, สามารถ จันทรศุณย์ และ
 จันตรา กล่อมจิต การศึกษาทัศนคติและความต้องการ
 ของประชาชนที่มีต่อการวางแผนจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติ
 วิทยา และพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมไทย ๒๕๒๖
 คำนิง ภูริปริญญา (ผู้วิจัยร่วม) การศึกษาความต้องการ
 ใช้ครูในท้องถิ่น ๒๕๒๖
 ๓.๒ ยุคหลายสาขาศึกษา
 คำนิง ภูริปริญญา (ผู้วิจัยร่วม) การศึกษาทัศนคติของ
 นักศึกษาวิทยาลัยครูในการสอบคัดเลือกและคัดเลือก
 ๒๕๒๘

กฤตยา อารยะศิริ สมรรถภาพทางวิชาชีพครูและทัศนคติต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาที่เข้าศึกษาโดยการสอบคัดเลือก ๒๕๒๘

ประเจตน์ เกษน้อย การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของบิดามารดาและผู้ใช้แรงงานสตรีที่อพยพมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไปทำงานในกรุงเทพฯ ๒๕๒๙

ภัทรา นิคมานนท์ และวรรณิ รูปชาติ ลักษณะและแนวทางแก้ปัญหาการเรียนของนักศึกษา ๒๕๒๘-๒๕๒๙
ขจร ทองอำไพ และวีรวรรณ ญาณพันธ์ ความต้องการความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับวิชาเกษตรของนักศึกษาที่เรียนปริญญาตรีวิชาเอกเกษตรศาสตร์ในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ และสหวิทยาลัยศรีอยุธยา

อำนาจ เลิศขันธ์ และคณะ สมรรถภาพทางวิชาชีพครูและทัศนคติต่อวิชาชีพครู ของนักศึกษาที่เข้าศึกษาโดยการคัดเลือกและสอบคัดเลือก ๒๕๒๙

ชูศรี สนิทประชากร การศึกษาเรื่องทักษะการสอนที่เป็นปัญหาของนักศึกษา ป.กศ. และ ป.กศ.สูง ปริญญาตรี ในกลุ่มวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร ๒๕๒๒

คำนิง ภูริปริญญา (ผู้วิจัยร่วม) การศึกษาปัญหาการใช้สารเสพติด ในสถานศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร ๒๕๒๙

_____ การศึกษาความพึงพอใจของคณะกรรมการประจำวิทยาลัย ในระยะขยายฐานทางราชการ ๒๕๓๐

กฤตยา อารยะศิริ บทบาทของสมาคม มูลนิธิต่อการพัฒนาความมีวินัยของประชาชนกรุงเทพมหานคร ๒๕๓๐

กำโชค เผือกสุวรรณ ขวัญในการปฏิบัติงานของอาจารย์ผู้สอนพลศึกษาในสหวิทยาลัย ๒๕๓๐

ฉวี วิชยุเนตติชัย พฤติกรรมการตอบสนองของวัยรุ่นไทย กลุ่มนักศึกษาสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์เมื่อมีอารมณ์โกรธ ต่อเพื่อน ๒๕๓๒

ปัญญา โพธิ์จิตรรัตน์ การศึกษาอิทธิพลของรังสีแกมมาที่มีผลต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของเห็ดเป๋าฮื้อ ๒๕๓๐

ภัทตรา ประเสริฐวงศ์ การฝึกพฤติกรรมการพูดเพื่อให้คำปรึกษา โดยการใช้ตัวแบบและการไม่ใช้ตัวแบบ ๒๕๓๔

ฉนิพรรณ ยศภัทรพงศ์ การเปลี่ยนแปลงละครชาตรีที่ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง ๒๕๓๓

_____ ละครชาตรี ณ ศาลเจ้าพ่อหลักเมืองกรุงเทพฯ ในแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ๒๕๓๓

สหชัย สิมพันธ์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับธนาคารข้าวพระราชทานของเกษตรกรอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ๒๕๓๓

นาฏสุดา เขมมะศิริ แหล่งข้อมูลข่าวสารของกรมการที่เลี้ยงสัตว์และปลูกพืชไร่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๕๓๓

นงเยาว์ อนุศาสนันท์ การใช้ใบปลีปะหลังตากแห้งเป็นอาหารสัตว์ปี ๑ ไก่ ๒๕๓๓

วรรณภา กัลยานะวงศ์ ผลของการใช้สารโพลีเมอร์ต่อการผลิตไม้กระถาง ๑ ดาวเรือง ๒๕๓๓

กฤตยา อารยะศิริ และคณะ การสำรวจปัญหาและความต้องการของผู้อยู่อาศัยในซอยลาดพร้าว ๓๔-๔๑ : แนวทางการจัดตั้งสถานitäรวจชุมชนภาวนา ๒๕๓๔

๕. โครงการตำราเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

เนื่องในพระราชวโรกาสเฉลิมพระชนมายุครบ ๓ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๓๔ วิทยาลัยได้สนับสนุนให้คณาจารย์วิทยาลัยครูจันทระเกษมเขียนตำรา เอกสารวิชาการหรือดำเนินการวิจัยในโครงการตำราวิชาการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผลงานในโครงการซึ่งสำเร็จเป็นรูปเล่มและพิมพ์เผยแพร่แล้วจำนวนทั้งสิ้น ๖๑ ลำดับ ปรากฏดังต่อไปนี้

๑. ทองคุณ หงส์พันธุ์, รศ.ดร. วิธีทางแห่งบัณฑิต
๒. เพ็ญศิริ ภัทติอุทธรณ์, ผศ. วรรณกรรมปัจจุบัน
๓. สุวรรณ ศรีคุณ, ผศ. พฤติกรรมการสอนภาษาไทย
๔. จุริรัตน์ วังโน, ผศ. ความสอดคล้องระหว่างโปรแกรมวิชาเอกที่ศึกษากับบุคลิกภาพด้านอาชีพ วัดโดย SDS และความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาวิทยาลัยครูจันทระเกษม
๕. กฤตยา อารยะศิริ, ผศ.ดร. ทฤษฎีและปฏิบัติการทางจิตวิทยาลังคม
๖. เปรมจิต ศรีสงคราม, ผศ. หลักการอ่านการเขียนคำไทย
๗. กาญจนา จิตต์วัฒน์, ผศ. กฎหมายในชีวิตประจำวัน
๘. ภัทรา นิคมานนท์, ผศ. การประเมินผลและการสร้างแบบทดสอบ
๙. สุวิทย์ จิตรพลี, ผศ. คำภาษาเขมรในภาษาไทย
๑๐. สวนศรี ศรีแพงพงษ์, ผศ. ศิลปะพื้นบ้านเครื่องปั้นดินเผาเกาะเกร็ด
๑๑. กาญจนา คุวิณศิริ สัทศาสตร์เพื่อการใช้
๑๒. สวนศรี ศรีแพงพงษ์, ผศ. สุนทรียะทางทัศนศิลป์
๑๓. มณฑล ไบบัว ความรู้เบื้องต้นการสื่อสาร
๑๔. ฉนิพรรณ ยศภัทรพงศ์ สุนทรียะทางนาฏศิลป์
๑๕. เกศินี อธิษะนันท์ English For Communication Book 1
๑๖. เปรมจิต ศรีสงคราม, ผศ. การเขียนทั่วไป
๑๗. สุวิทย์ จิตรพลี, ผศ. หลักการอ่านการเขียนคำไทย
๑๘. บุญส่ง บุญมาก Le Francais Courant
๑๙. บุญเกิด เสกธิระ พัฒนาการพฤติกรรมมนุษย์
๒๐. ฉวี วิชยุเนตติชัย, ผศ. หลักการแนะแนว
๒๑. พวงเพ็ญ ทองลงยา, ผศ. พันธุศาสตร์
๒๒. อติพล เปี้ยทอง, ผศ. วิธีการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร
๒๓. อรพันธ์ วิบูลย์เมธ อนามัยแม่และเด็ก
๒๔. นาฏสุดา เขมมะศิริ, ดร. การทดสอบสื่อในงานส่งเสริมการเกษตร
๒๕. นาฏสุดา เขมมะศิริ, ดร. สื่อสารการเกษตรเบื้องต้น
๒๖. นิยม บุญพิศา, ดร. การจัดการดิน
๒๗. รัตนา สุริยภูมิ, ผศ. ประวัติศาสตร์ยุโรป ๒
๒๘. วสุขาร ศรีนพรัตน์, ดร. วิธีวิจัยในงานส่งเสริมการเกษตร

๒๙. ลินลี่ ลิมปะสุวัฒน์, ผศ. Critical Reading 1
๓๐. สุรางค์ จันทน์เอม, ผศ. สุขภาพจิต
๓๑. สุรางค์ จันทน์เอม, ผศ. เครื่องมือและเทคนิคการ
แนะแนว
๓๒. สุรางค์ จันทน์เอม, ผศ. บริการสนเทศ
๓๓. นลอง ฤทธิภักดี, ดร. การบริหารกิจการนักเรียน นิสิต
นักศึกษา
๓๔. ภักตรา ประเสริฐวงศ์, ผศ.ดร. การศึกษาความต้องการ
บริการให้คำปรึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยครู
๓๕. ลักขณา ศกุนะสิงห์ ความเชื่อและประเพณีไทย : เกิด
แต่งงาน ดาย
๓๖. ธนู บุญยรัตพันธุ์, รศ. อยู่เมืองไทยไปเมืองจีน
๓๗. รำพึง พฤทธิประภา มนุษย์กับวิทยาศาสตร์ชีวภาพ
๓๘. ฉวี วิชญาเนตินัย, ผศ. การศึกษาผลของการบำบัดความ
ก้าวร้าวโดยการฝึกการเจริญสติพื้นฐาน ๔ และการไม่
ฝึกการเจริญสติพื้นฐาน ๔
๓๙. รจิต กิตติวิวัฒน์พงศ์ หลักและวิธีการสหกรณ์
๔๐. ชุศรี สนิทประชากร หลักการสอน
๔๑. อุษา กาญจนสถิตย์ Language Learning
Through Drama
๔๒. เสาวรส อักษรนันท์, รศ.ดร. สเปกโตรสโกปีสำหรับ
เคมีอินทรีย์
๔๓. พัชรี ชูติปาโร คณิตศาสตร์สำหรับคอมพิวเตอร์
๔๔. กมล อนุชปรีดา พิสิกส์ทั่วไป ๑
๔๕. กาญจนา คูวัฒนศิริ วากยสัมพันธ์อังกฤษ ๑
๔๖. พัชนี วรกวิน, ผศ. มนุษย์สัมพันธ์ : กิจกรรมฝึกทักษะ
๔๗. ขวัญจิต ภิญโญชีพ หลักการและทฤษฎีเทคโนโลยีและ
นวัตกรรมทางการศึกษา
๔๘. อติพล เปี้ยทอง, ผศ. การหารายได้ระหว่างเรียนของ
นักศึกษาสภวิทยาลัยรัตนโกสินทร์
๔๙. นารุญา ยนเปี่ยม การเงินการธนาคาร
๕๐. มณฑล ไบบัว การสื่อสารเพื่อพัฒนาอุดมการณ์แผ่นดิน
ธรรมแผ่นดินทอง
๕๑. สุวรรณี ศรีคุณ, ผศ. ทักษะและเทคนิคการสอน
๕๒. สุวรรณี ศรีคุณ, ผศ. หลักสูตรและการจัดการมัธยม
เล่มที่ ๑
๕๓. นารุญา ยนเปี่ยม หลักการลงทุน
๕๔. สุรางค์ จันทน์เอม, ผศ. สุขวิทยาจิต
๕๕. สมพิศ เพ็ชรเลิศ Business English Book I
๕๖. วันเพ็ญ เปมกิตติ หลักการสอน
๕๗. วันเพ็ญ เปมกิตติ พฤติกรรมการสอนกลุ่มสร้างเสริม
ลักษณะนิสัย
๕๘. ขวัญจิต ภิญโญชีพ การจัดแสดงและนิทรรศการ
๕๙. กัญชนา ดวงฉ่ำ จุลชีววิทยา
๖๐. กัญชนา ดวงฉ่ำ ผลการใช้เชื้อไฮโซเปียมและไฮส-
ไปริลลัม ต่อการเจริญเติบโตและการตรึงไนโตรเจนของ
ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ. ๕
๖๑. สมพิศ เพ็ชรเลิศ Business English Book II

บทที่ 7

งานวัฒนธรรม กับการรับใช้สังคม

ในปัจจุบันมักจะได้ยินคำกล่าวที่ว่า “สังคมที่เจริญรุ่งเรืองเป็นปึกแผ่นมั่นคงนั้น มีพื้นฐานมาจากวัฒนธรรมที่บรรพชนได้สั่งสมมา” วัฒนธรรมเป็นสมบัติและวิถีชีวิตของประชาชนทุกเพศทุกวัย อันนับเนื่องสืบทอดต่อ ๆ กันมา แสดงถึงเอกลักษณ์ศักดิ์ศรีก่อให้เกิดความรักสมัครสมานสามัคคี ภูมิใจในเชื้อชาติรักหวงแหนแผ่นดิน

วิทยาลัยครูจันทระเกษม ได้ดำเนินงานทางด้านวัฒนธรรม เพื่อการรับใช้สังคม โดยการสร้างสรรค์บุคลากรสายครูและผลิตบัณฑิตในสายวิชาชีพอื่น ๆ ทั้งในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตลอดทั้งเป็นศูนย์กลางในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมให้แก่ชุมชนตามยุคสมัยดังนี้

ยุค หลังกระทรวงศึกษา (พ.ศ. ๒๔๘๔-๒๕๐๑)

เป็นระยะเวลาที่เริ่มตั้งวิทยาลัยครูจันทระเกษม ซึ่งในขณะนั้นเรียกว่าโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยม นับเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูระดับสูงที่สุดในสมัยนั้น ครูเหล่านี้ก็คือบุคลากรทางวัฒนธรรมที่ออกไปรับใช้สังคม ดังนั้นการอบรมป่มเพาะ สร้างสรรค์บุคลากร ทั้งในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร จึงเป็นการถ่ายทอดกระบวนการทางวัฒนธรรมทางหนึ่ง ในยุคนั้นพอจะสรุปกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่ปฏิบัติอยู่เสมอคือ หลังเคารพ

ธงชาติและสวดมนต์อันเป็นกิจวัตรประจำวันแล้ว อาจารย์ผู้ใหญ่จะให้โอวาท อบรมเรื่องระเบียบวินัย กิริยามารยาท ความรับผิดชอบต่อหน้าที่และความมีน้ำใจ ส่วนพิธีกรรมการปลูกฝังจริยธรรมที่ต้องปฏิบัติทุกปีได้แก่ พิธีไหว้ครู

ยุค บุกเบิกฟ้าลาดพร้าว (พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๑๘)

เป็นระยะเวลาที่ต้องย้ายกิจการโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยม มาตั้งใหม่กลางทุ่งนา ที่มีชื่อเดิมว่า ดอนไฉ่สร้อยได้เพี้ยนเป็น ดอนไฉ่ และ ดอนโน อยู่ในย่านลาดมะพร้าว หรือลาดพร้าวในปัจจุบัน ขณะนั้นมีนักศึกษาเพียง ๑๐๐ คนเศษ อาคารสถานที่จำกัด มีอาคารเรียน ๑ หลัง หอพักชาย ๑ หลัง หอพักหญิง ๑ หลัง โรงฝึกงาน ๑ หลัง โรงอาหาร ๑ หลัง (ที่จริงโรงอาหารเตรียมสร้างเพื่อจะใช้เป็นโรงเรียนสาธิต ซึ่งสมัยนั้นมีแนวคิดว่าจะโรงเรียนฝึกหัดครูควรมีโรงเรียนสาธิต และเป็นช่วงขยายโรงเรียนฝึกหัดครูไปยังต่างจังหวัด งบประมาณที่ให้ในกรุงเทพฯ จึงน้อยภายในวิทยาลัยครูแม้นถนนหนทางระหว่างอาคารก็ยังไม่ดี ทำเป็นทางลูกรังพอเดินเท่านั้น) กิจกรรมทางวัฒนธรรมที่ปฏิบัติอยู่เสมอก็คงเหมือนยุคที่ผ่านมา และมีการคัดเลือกนักศึกษาที่มีระเบียบวินัยความประพฤติเรียบร้อย เชิดชูเกียรติให้เป็นชวลาของวิทยาลัยครู โดยมีพิธีมอบเข็มชวลาเริ่มปี ๒๕๐๓ นอกจากนั้นยังส่งนักศึกษา เข้าประกวด

มารยาทของกระทรวงศึกษาธิการ นักศึกษาจันทร์เกษม มักได้รับรางวัลที่ ๑ เสมอ เช่น นายวิกรม ชุ่มสาย ณ อยุธยา นายเรืองเกียรติ วาทะพุกกะนะ นายอำนาจ เพิ่มจิต และนายทวี ชรคชัย เป็นต้น อีกทั้งยังได้จัดให้มี พิธีปล่อยปลาลงบ่อ พิธีมอบดอกไม้ให้แก่อาจารย์ที่สอนครบ ๑๐ ปี พิธีแสดงความยินดีต่อนักศึกษาที่จบการศึกษา พิธีถวายพระพรวันเฉลิมพระชนมพรรษา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จัดงานการแสดงเกี่ยวกับผลงานรัชกาลที่ ๕ ในรูปละครเล็กทาส วางพวงมาลาวันปิยมหาราชและวันมหาธีรราชเจ้า จัดนิทรรศการวันรัฐธรรมนูญ จัดประเพณีลอยกระทง เริ่มแห่เทียนพรรษาไปถวาย ๓ วัดได้แก่ วัดลาดพร้าว วัดเสียมินนารี วัดเทวสุนทร จัดงานจันทร์เกษมครบ ๒๕ ปีและ ๓๐ ปีในงานนี้มีนิทรรศการและการแสดงวิถีชีวิตของชาวบ้านในภาคต่าง ๆ ของไทย

ยุค ก้าวผลิตครูปริญญา (๒๕๑๘-๒๕๒๗)

เมื่อรัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘ โรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมได้กลายสภาพเป็นวิทยาลัยครูจันทร์เกษม มีหน้าที่ในการผลิตครูถึงระดับปริญญา ตลอดทั้ง “การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม” ประจวบกับกองวัฒนธรรม กรมการศาสนา มีนโยบาย ที่จะส่งเสริม เผยแพร่ วัฒนธรรมไปสู่ชุมชน จึงได้ขอความร่วมมือมายัง วิทยาลัยครูจันทร์เกษมให้เป็น หน่วยประจำที่ชุมชนส่งเสริมวัฒนธรรมในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ และต่อมาได้พัฒนาจนเป็น ศูนย์วัฒนธรรม ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๒

ในยุคนี้เริ่มผลิตครูปริญญา วิชาเอกภาษาไทย คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ กิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมเพื่อรับใช้สังคมมีความชัดเจนขึ้น นอกจากจัดกิจกรรมสืบเนื่องจากยุคที่ผ่านมาแล้ว ก็ได้จัดกิจกรรมเพิ่มเติมขึ้นอีก เช่น งานวันสุนทรภู่ พิธีถวายพระพรวันเฉลิมพระชนมพรรษาของสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ทำบุญวันสถาปนาวิทยาลัยฯ ทุกวันที่ ๙ กันยายน จัดโคมเข้าพรรษาไปประกวดที่วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ร่วมจัดกิจกรรมในวันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชาที่พุทธมณฑล ออกไปฝึกมารยาทให้แก่สถานศึกษา ทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา และเป็นกรรมการตัดสินผู้เข้าประกวดมารยาท ร่วมจัดนิทรรศการฉลองกรุง ๒๐๐ ปี “วัดประจำรัชกาล” ณ บ้านมนังคศิลา นอกจากนั้นยังได้

ประพันธ์บทเพลง และประติมากรรมทำรำนากฎศิลป์ ๒ ชุด ได้แก่ ระเบียบคำนิยม และระบำวิหัย นำออกแสดงเผยแพร่ในที่สาธารณะและสื่อมวลชน ร่วมมือกับศูนย์การค้าเซ็นทรัล ศูนย์การค้าริเวอร์ซิตี้ และสวนสยาม จัดแสดงกิจกรรมทางวัฒนธรรมด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี ดนตรี นาฏศิลป์ ร่วมมือกับศูนย์ศิลปวัฒนธรรมในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์และสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ จัดทำระบบการสื่อสารข้อมูลและดรรชนีค้นเรื่องทางวัฒนธรรม ๕ หมวดหมู่ อันได้แก่

๑๐๐ ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีและศาสนา ซึ่งมีหัวข้อย่อยดังต่อไปนี้

- ๑๑๐ ความเชื่อ
- ๑๒๐ ปรัชญา
- ๑๓๐ ศาสนาและลัทธิ
- ๑๔๐ ศิลปศาสตร์
- ๑๕๐ โหราศาสตร์
- ๑๖๐ กฎหมายวัฒนธรรม
- ๑๗๐ ธรรมเนียมการปกครอง
- ๑๘๐ การศึกษาอบรม
- ๑๙๐ ประเพณี

๒๐๐ หมวดภาษาและวรรณกรรม ซึ่งมีหัวข้อย่อยดังต่อไปนี้

- ๒๑๐ ข่าวนสาร
- ๒๒๐ วรรณกรรม
- ๒๓๐ ภาษาศาสตร์และหลักภาษา
- ๒๔๐ ภาษาถิ่น
- ๒๕๐ นิทานและภูมิปัญญา
- ๒๖๐ ความเรียงและฉันทลักษณ์
- ๒๗๐ ปริศนาคำทาย
- ๒๘๐ วาทกรรม
- ๒๙๐ ภาษิต

๓๐๐ ศิลปกรรมและโบราณคดี ซึ่งมีหัวข้อย่อยดังต่อไปนี้

- ๓๑๐ จิตรกรรม
- ๓๒๐ ประติมากรรม
- ๓๓๐ สถาปัตยกรรม
- ๓๔๐ ศิลปะตกแต่ง
- ๓๕๐ ศิลปะหัตถกรรม
- ๓๖๐ โบราณคดี
- ๓๗๐ การวางผังเมืองและชุมชน

๓๘๐ วัดนธรรมสถาน
๓๙๐ ยานพาหนะและการขนส่ง

๕๐๐ การละเล่นดนตรีและการพักผ่อนหย่อนใจ
ซึ่งมีหัวข้อย่อยดังต่อไปนี้

๕๑๐ การขับร้องและดนตรี
๕๒๐ ระบายสี
๕๓๐ มหรสพ
๕๔๐ เพลงเด็กและเพลงกล่อมเด็ก
๕๕๐ เพลงปฏิพากย์
๕๖๐ การเล่นพื้นบ้าน
๕๗๐ กีฬานันทนาการ
๕๘๐ การท่องเที่ยว

๕๐๐ ชีวิตความเป็นอยู่และวิทยาการ ซึ่งมีหัวข้อ
ย่อยดังต่อไปนี้

๕๑๐ เครื่องมือเครื่องใช้
๕๒๐ คหกรรมศาสตร์
๕๓๐ การสาธารณสุข
๕๔๐ ที่อยู่อาศัย
๕๕๐ ชิวประวัติ
๕๖๐ วิทยาการ

ยุค หลายสาขาบัณฑิต (๒๕๒๗-ปัจจุบัน)

ในยุคนี้ได้มีการแก้ไข พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู
เป็นผลให้มีการแบ่งส่วนราชการในวิทยาลัยครูใหม่ โดย
มี ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม เป็นหน่วยงานเทียบเท่าคณะวิชา
ทำหน้าที่ส่งเสริมงานวิชาการทางด้านวัฒนธรรม ตลอด
ทั้งประสานงานสนับสนุนและให้คำปรึกษาในการจัด
กิจกรรมทางวัฒนธรรม

ในปัจจุบัน ศูนย์วัฒนธรรม ซึ่งตั้งโดยสำนักงาน
คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และศูนย์ศิลปวัฒน-
ธรรม ซึ่งเป็นหน่วยงานของวิทยาลัย ได้ดำเนินการ
ประสานแผน ประสานโครงการ ประสานบุคลากร
ประสานทรัพยากรสิ่งงบประมาณและการจัดการ โดยอาศัย
กลไกของ ระบบบริหารวิทยาลัย ระเบียบข้อปฏิบัติของ
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และระเบียบ
ข้อบังคับของกรมการฝึกหัดครู โดยหล่อหลอมให้เป็น
ศูนย์เดียวกัน และยึดแนวคิดที่ว่า

วัฒนธรรมไม่ใช่เพียงมองแค่ของเก่า
ใช่แค่เพียงเรื่องเล่าคราวหนหลัง
เป็นวัฏจักรชีวิตอนิจจัง
เป็นแกนตั้งให้รู้เห็นความเป็นคน
รู้อดีตมารับใช้ในปัจจุบัน
เพื่อสร้างสรรค์อนาคตปรากฏผล
เป็นเครื่องมือพัฒนาประชาชน
เป็นไกด์ให้สังคมอยู่ร่มเย็น

ศูนย์ฯ มีการจัดดูแลและรับผิดชอบเกี่ยวกับการ
บริหาร จัดการ ประสานงาน ดำเนินการ ทำนุบำรุง
ศิลปวัฒนธรรม โดยการอนุรักษ์ การศึกษาค้นคว้าวิจัย
การพัฒนาและส่งเสริมเผยแพร่ ศูนย์แบ่งส่วนราชการ
ออกเป็น ๕ ฝ่าย ดังนี้ ฝ่ายเลขานุการ ฝ่ายจริยธรรม
ฝ่ายศึกษาค้นคว้าและวิจัยวัฒนธรรม ฝ่ายทิวทัศน์ธรรม
ฝ่ายส่งเสริมเผยแพร่และวัฒนธรรมสัมพันธ์

กลยุทธ์ในการปฏิบัติงาน ของศูนย์ฯ

๑. ส่งเสริมที่เราทำ คือถ้ามีหน่วยงานใดทำอยู่
แล้วก็เข้าไปส่งเสริมสนับสนุน

๒. แนะนำให้เขารู้ คือให้ความรู้ ความเข้าใจ
ในด้านวิชาการและการปฏิบัติ

๓. เชิดชูให้เขาเห็น ใครทำดี เด่น ต้องยกย่อง
เชิดชู

๔. ดีเด่นวิชาการ ทำการศึกษาค้นคว้า วิจัย
เพื่อนำไปสู่การพัฒนา

ในปัจจุบัน วิทยาลัยครูจันทระเกษม ได้ดำเนินงาน
ทางด้านวัฒนธรรมเพื่อรับใช้สังคม ตามนโยบายของ
กรมการฝึกหัดครู และสำนักงานคณะกรรมการวัฒน-
ธรรมแห่งชาติ โดยได้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ไปแล้ว
ดังนี้

๑. กิจกรรมการแสดงผลงานวิชาการวัฒน-
ธรรม ๔๕ ปี จันทระเกษม

(๑) เอกภาพพวงไทย

จัดโดยภาควิชาภาษาไทย แสดงสื่อการเรียน
การสอนหนังสือเด็ก เอกสารตำราที่เรียบเรียงโดย
คณาจารย์ของภาค เขียมซี การอ่านทำนองเสนาะ
ประกวดเรียงความคำขวัญหรือยกย่อง การให้บริการ
ข้อมูลทางเสียงด้านภาษาและวัฒนธรรม จัดที่อาคาร ๓
ห้อง ๓๒๔, ๓๒๕ เวลา ๙.๐๐-๑๘.๐๐ น.

(๒) สื่อทางไกลประสิทธิ์

จัดโดยภาควิชาภาษาไทย จำลองการจัด
รายการทางโทรทัศน์ การจัดทำรายการทางวิทยุหรือ

เสียงตามสาย กิจกรรมแข่งขันความสามารถทางวิชาการ
จัดทำที่อาคาร ๓ ห้อง ๓๒๓ เวลา ๙.๐๐-๑๘.๐๐ น.

(๓) อังกฤษพัฒนา

จัดโดยภาควิชาภาษาต่างประเทศ แสดง
สื่อการเรียนการสอนหนังสือที่น่าสนใจ เอกสารตำรา
ที่เรียบเรียงโดยคณาจารย์ของภาค ประกวดแปลโคลง
ภาษาอังกฤษแข่งขันเกมภาษาอังกฤษ การแสดงละคร
ชวนหัว จัดที่อาคาร ๓ ห้อง ๓๓๔, ๓๓๕, ๓๓๗ เวลา
๙.๐๐-๑๘.๐๐ น.

(๔) ธรรมาปฏิบัติ

จัดโดยภาควิชาปรัชญาและศาสนา นิมนต์
พระสงฆ์มาบิณฑบาตสนทนาธรรมที่บริเวณสวนธรรม
อาคาร ๓ แข่งขันสวดมนต์ที่บริเวณสวนธรรม อาคาร ๓
เวลา ๑๓.๓๐-๑๕.๓๐ น. บรรยายธรรม โดยพระพยอม
กัลยาณิ ที่หอประชุม วันที่ ๖ กันยายน เวลา
๑๓.๐๐ น.

(๕) นิทรรศศิลปะ

จัดโดยภาควิชาศิลปะ แสดงผลงานด้านศิลปะ
ของนักศึกษา ประกวดเขียนภาพ ที่อาคาร ๑ ห้อง
๑๑๕, ๑๑๖ เวลา ๙.๐๐-๑๘.๐๐ น.

(๖) ดนตรีเกษมศานต์

จัดโดยภาควิชาดนตรีและศูนย์ศิลปวัฒนธรรม
ประกวดดนตรีไทย จัดพิธีไหว้ครูดนตรีไทย ที่หอประชุม
วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๒๘ เวลา ๙.๐๐-๑๘.๐๐ น.
การแสดงดนตรีโปงลาง ต.ช.ต. ที่เวทีลอยน้ำวันที่
๗ กันยายน ๒๕๒๘ เวลา ๑๕.๓๐ น.

(๗) นาฏการวิจิตร

จัดโดยภาควิชานาฏศิลป์ การแสดงละครว่า
เรื่องสุวรรณหงส์ ที่หอประชุมวันละ ๒ รอบ คือเวลา
๑๐.๓๐ น. และเวลา ๑๓.๐๐ น. ในวันที่ ๗ และ
๘ กันยายน ๒๕๒๘ การแสดงโขนชุดนางลอยของ
กรมศิลปากรที่เวทีลอยน้ำวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๒๘
เวลา ๑๙.๐๐ น.

(๘) สัมฤทธิปัญญา

จัดโดยภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ แสดง
กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การอภิปรายรายการ ทดสอบ
สติปัญญาจากการอ่านที่อาคารหอสมุด เวลา ๙.๐๐-
๑๘.๐๐ น.

(๙) โฉมหน้าแผ่นดินทอง

จัดโดยภาควิชากลุ่มสังคมศึกษา แสดงชีวิต

ไทย เงินตราสมัยรัตนโกสินทร์ การสำรวจทรัพยากรไทย
สิทธิมนุษยชนของเยาวชนไทย จัดที่อาคาร ๙ ห้อง
๙๓๔, ๙๓๕ เวลา ๙.๐๐-๑๘.๐๐ น.

(๑๐) ล่องนทีค้าขาย

จัดโดยศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สาธิตการ
ค้าขายในลำน้ำโดยเรือพาย จัดที่สระน้ำหอนาฬิกา
เวลา ๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ทุกวัน

(๑๑) พายนาวาลำนา

จัดโดยศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ร่วมกับภาค
วิชาดนตรี แสดงการเล่นเพลงพื้นบ้าน (เพลงเรือ) ที่
บริเวณสระน้ำหอนาฬิกา วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๒๘
เวลา ๙.๒๐ น. วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๒๘ เวลา
๑๐.๐๐ น. วันที่ ๙ และ ๑๐ กันยายน เวลา
๑๒.๐๐ น.

(๑๒) กิจประจำวัสสา

จัดโดยศูนย์ศิลปวัฒนธรรม แสดงประเพณี
๑๒ เดือน ที่อาคาร ๑ ห้อง ๑๒๔, ๑๒๕, ๑๒๖ เวลา
๙.๐๐-๑๘.๐๐ น. สาธิตประเพณีบริเวณถนนหน้า
อาคาร ๑ และริมสระน้ำหอนาฬิกา

วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๒๘ เวลา ๑๐.๓๐ น.
เชิงบังไฟ, ประเพณีสงกรานต์

วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๒๘ เวลา ๑๐.๓๐ น.
เชิงบังไฟ, ประเพณีลอยกระทง

วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๒๘ เวลา ๑๐.๓๐ น.
เชิงบังไฟ

เวลา ๑๓.๐๐ น. แห่เทียนจำนำพรรษา ประเพณี
สงกรานต์

๒. ประสานงาน ให้คำปรึกษา ดำเนินการเพื่อ
ให้มีการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมทั้งภายในและภายนอก
วิทยาลัย เนื่องในโอกาสเทศกาลวันสำคัญต่าง ๆ เช่น
งานวันสงกรานต์ วันอนุรักษ์มรดกไทย วันเฉลิม
พระชนมพรรษา ตลอดทั้งการส่งโคมถวายเป็นพุทธบูชา
ในวันสำคัญทางศาสนา การประกวดแข่งขันทางวัฒนธรรม ฯลฯ

๓. ร่วมมือกับศูนย์ศิลปวัฒนธรรมในสหวิทยาลัย
รัตนโกสินทร์จัดการอภิปรายในงาน ๒๐๐ ปี สุนทรภู่,
๒๐๐ พรรษา พระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว, ๖๐ พรรษา
มหาราช ซึ่งถ่ายทอดเสียงไปทั่วประเทศโดยสถานีวิทยุ
กรมประชาสัมพันธ์

๔. จัดให้มีการประกาศเกียรติคุณบุคคลและสถาบันที่ส่งเสริมงานวัฒนธรรมเป็นประจำทุกปี

๕. ร่วมมือกับเอกชนให้จัดพิมพ์หนังสือทางวัฒนธรรมส่งเข้าประกวด ในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ได้รับรางวัลชมเชยประเภทวีดิทัศน์ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๑

๖. ร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ส่งดนตรี นาฏศิลป์ ไปแสดงยังต่างประเทศ ๓ ครั้ง คือ ที่ประเทศเบลเยียม อิตาลี (ได้เข้าแข่งขันการแสดงพื้นบ้านนานาชาติของโลก ได้รับรางวัลชนะเลิศ) และที่รัฐยูทาห์ สหรัฐอเมริกา,

๗. ร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ จัดทำศูนย์ข้อมูลที่ใช้คอมพิวเตอร์ เป็นโครงการนำร่องแห่งแรก

๘. ร่วมมือกับหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเผยแพร่บทความที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมในหน้าการศึกษา สัปดาห์ละ ๒ วัน

๙. ร่วมมือกับวารสารเสริมปัญญา และวารสารกัลยา ณ มิตร เผยแพร่บทความที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมเดือนละ ๑ ครั้ง

๑๐. ร่วมมือกับภาควิชาปรัชญา และสมาคมส่งเสริมการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมหลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ จัดรายการ “คลายกังวล” ออกอากาศ ณ สถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ทุกวัน เวลา ๑๐.๐๐ น. เป็นเวลา ๑ ปี

๑๑. จัดทำเอกสารส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมจำนวน ๖๐ เรื่อง ได้แก่ ● จันทร-กุมาร ● เตมียี๊ ● พรหมนารถ ● นีราศฮัลเลย์ ● นีราศอะเชงเทรา ● เมื่อผมอยากเป็นศรีปราชญ์ ● นีราศพริบพรี ● นวมบรมราชาอนุสรณ์ ● หมายใหญ่ ● บททนาย ● เทวดา (เทวดาแขก, ฝรั่งเศส) ● นีราศ-เข้ากรุง ● นิทานจากสมุดไทย ● คาถามหาเศรษฐี ● ฉันทกล่อมกลอง (กรมพระปรมาภิไธยวิโรต) ● ฉันทกล่อมกลอง (พระศรีภูริปริชา) ● เพลง-วัฒนธรรม ● จุดหมายเหตุจากเมืองจีน ● ข้าชั้น เล่ม ๑ ● เล่าเรื่องข้างเผือก ● รวมใจถวายพระพร ● ร้อยรสบทกวีร้อยปีหลวงปู่แหวน ● คุยเฟื่องเรื่องไทย ● สิ่งประดิษฐ์คิดสร้างสรรค์ ● สนามความคิด ● เชื่อมชี-สร้างสรรค์ ● วัฒนธรรมดอนในประเพณีอีสาน ลพบุรี ซึ่งเป็นผลงานของรศ.ธนู บุญรัตพันธุ์ ● วันวิสาขบูชา ● ละครดิกดำบรรพ์ ● ปิยมหาราช ● วันมาฆบูชา

● วันออกพรรษา ● ทอดกฐิน ซึ่งเป็นผลงานของ อาจารย์อุทัยวรรณ ศิริสาคร ● ปราชญ์สยาม ● กลอนแปล ● วรรณรูป ● วิจารณ์วรรณกรรม ● โลภทัศน์ของอังคาร ● แนวทางพัฒนาการสอน ภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ● สารคดี ๕ นาที ● จินตตามณี (แบบเรียนภาษาไทยเล่มแรก) ซึ่งเป็นผลงานของ ผศ.เพ็ญศิริ ภักดีอุทธรณ์ ● พระราชวังสนาม-จันทร์ ● รัชกาลที่ ๙ ● พระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก ● มัคคุเทศก์น้อย ● วัดพระปฐมเจดีย์ ● สามพระ-ราชวังในจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นผลงานของ อาจารย์ ลักษณ์ สกนะสิงห์ ● หัวใจเศรษฐี ● คลายกังวล ซึ่งเป็นผลงานของภาควิชาปรัชญาและศาสนา ● หุ่น ● หนังสือสูง ● มโนห์รา ● ลีเก ● หนังสือ ● โขน ● ละครเสภา ● ซึ่งเป็นผลงานของ อาจารย์ ชินวรรณ ยศภัทรพงศ์ ● ไหว้ครูดนตรีไทย ซึ่งเป็น ผลงานของ ภาควิชาดนตรีและนาฏศิลป์ ● เพลงพื้นบ้าน ซึ่งเป็นผลงานของ รศ.เด่นดวง พุ่มศิริ

๑๒. ร่วมจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม ในงาน ๕๐ ปีจันทร์เกษม คือ การจัดการแข่งขันชิงชนะเลิศ ต้าส้มตำแห่งประเทศไทยครั้งที่ ๑ และการจัดแสดง ปฏิมากรรม พระพุทธรูป ๙ สมัย ที่หอวัฒนธรรม เคลื่อนที่ ซึ่ง นายบุญมา พึ่งทอง ได้ให้ยืมพระปฏิมา และมอบหอวัฒนธรรมเคลื่อนที่ให้แก่วิทยาลัย

๑๓. จัดสัมมนาและสาธิตการแสดงละครชาตรี สายสกุล เรื่องนนท์ ที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ

๑๔. ร่วมมือกับบริษัทคาสโตรอล จัดทำโครงการ ชื่นชมสมบัติไทย โดยนำนักเรียนของกทม. เขตจตุจักร ผู้ด้อยโอกาส ไปเที่ยวชมศิลปวัฒนธรรมทุกวันเสาร์โดย ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

งานวัฒนธรรม ของวิทยาลัยครู นับวันจะทวี ความสำคัญต่อการพัฒนาชาติมากขึ้นเรื่อย ๆ วิทยาลัยครู จันทร์เกษมจะยืนหยัดดำเนินงานทางวัฒนธรรมเพื่อ รับใช้สังคมต่อไปโดยมิหยุดยั้ง เพื่อสนองพระบรม-ราโชวาทที่ว่า “การรักชาติวัฒนธรรม คือการรักชาติ”

บทที่ 8

อาจารย์-ศิษย์เก่า

ศิษย์ปัจจุบันดีเด่น

วิทยาลัยครูจันทระเกษม เป็นสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงโด่งดังได้ผลิตบุคคลสำคัญในวงการศึกษา ธุรกิจ ทั้งภาคเอกชนและภาครัฐบาล มาโดยตลอดในช่วงระยะเวลา ๕๓ ปี

อาจารย์ ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน ที่เด่นดังเป็นที่ภูมิใจของเราชาวจันทระเกษม ดังมีรายนามตามยุคดังต่อไปนี้ คือ

ยุค หลังกระทรวงศึกษาธิการ	พ.ศ. ๒๔๘๔-๒๕๐๑
ยุค บุกเบิกฟ้าลาดพร้าว	พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๑๘
ยุค ก้าวผลิตครูปริญญา	พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๒๗
ยุค หลายสาขาบัณฑิต	พ.ศ. ๒๕๒๗-ปัจจุบัน

๘.๑ อาจารย์ดีเด่น

ยุค หลังกระทรวงศึกษาธิการ	
พลตำรวจจัตวา ม.ล.มานิจ	ชุมสาย
ศาสตราจารย์ ดร.คุณบรรจบ	พันธุ์เมธา
ศาสตราจารย์ ดร.คุณหญิงกุหลาบ	มัลลิกะมาส
รองศาสตราจารย์ ดร.ชอนกลิ่น	พิเศษสกลกิจ
คุณหญิงพึงใจ	สินธวานนท์
ยุค บุกเบิกฟ้าลาดพร้าว	
อาจารย์สมบูรณ์	รัตนพันธ์
ยุค ก้าวผลิตครูปริญญา	
รองศาสตราจารย์ ธนู	บุญรัตพันธ์
อาจารย์ชินจิตต์	โกศลยุทธสาร
ยุค หลายสาขาบัณฑิต	
อาจารย์สมศักดิ์	เสียงหลาย

พลตำรวจจัตวา ม.ล.มานิจ ชุมสาย

ภูมิลำเนา	จังหวัดฉะเชิงเทรา
สถานที่เกิด	อำเภอมะเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๔๕๑
การศึกษา	สำเร็จการศึกษา B.A. (HON) ทาง Modern Language Dip in Ed M.A. in Modern Language จาก Cambridge University — ปริญญาครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย — ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ทางภาษาต่างประเทศ จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ — ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ทางศึกษาศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติการทำงานและตำแหน่ง

- ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่คนแรกของโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยม
- หัวหน้ากองการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ
- เลขาธิการองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ
- ประธานคณะศิลปกรรมราชบัณฑิตยสถาน (๒๕๓๕-ปัจจุบัน)
- กรรมการคณะประวัติศาสตร์ สำนักนายกรัฐมนตรี (ปัจจุบัน)
- ที่ปรึกษาคณะกรรมการพัฒนาหนังสือ กระทรวงศึกษาธิการ (ปัจจุบัน)

ผลงานดีเด่น

- ก่อตั้งการฝึกหัดครู และก่อตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยม เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๗-๒๔๘๘
- ก่อตั้งโรงเรียนอนุบาลหลังแรกของกระทรวงศึกษาธิการ คือ โรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ
- จัดการเขียนหลักสูตรการฝึกหัดครูทุกชนิด
- บุกเบิกวิธีการสอนภาษาอังกฤษ แบบ Direct Method
- เริ่มเขียนประมวลการสอนประถมศึกษาฉบับแรก
- ก่อตั้งโครงการปรับปรุงครูในชนบท (TURTEP)
- จัดตั้งศูนย์จิตวิทยาที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร
- จัดทำพจนานุกรม ภาษาอังกฤษ — ไทย
 ภาษาฝรั่งเศส — ไทย
 ภาษาเยอรมัน — ไทย
- เขียนและเรียบเรียง แบบเรียนภาษาอังกฤษ หนังสือต่าง ๆ ทั้งภาษาไทย อังกฤษ ฝรั่งเศส และเยอรมัน จำนวนทั้งสิ้น ๑๓๔ เรื่อง

เกียรติคุณที่ได้รับ

- เครื่องราชอิสริยาภรณ์ของประเทศอังกฤษ Commander of the British Empire
- Great Order of Merit จากประเทศเยอรมนี
- ปฐมภรณ์ช้างเผือก

ศาสตราจารย์ ดร.คุณบรรจบ พันธุเมธา

ภูมิลำเนา กรุงเทพมหานคร

สถานที่เกิด บางลำพู กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๓ ปัจจุบันถึงแก่กรรม

การศึกษา

- ๒๔๓๖ สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาจากโรงเรียนเสาวภา
- ๒๔๗๘ สำเร็จชั้นเตรียมอุดมศึกษา จากโรงเรียนเบญจมราชาลัย
- ๒๔๘๓ ได้รับปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ๒๔๙๕ ได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาประวัติศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยอินโด ประเทศอินเดีย
- ๒๔๙๘ ได้รับทุนจากมูลนิธิเอเชีย ร่วมกับทุนของสมาคมศาสตร์อุดมศึกษาแห่งประเทศไทย เดินทางไปศึกษาภาษาไทย ของชนชาวไทยในรัฐอัสสัม ประเทศอินเดีย
- ๒๕๐๐ ได้รับทุนจาก The Ninth Pacific Science Congress ไปศึกษาภาษาเขมรในประเทศเขมร ภาษาไทขาว ในประเทศเขมร
- ๒๕๐๒ ได้ไปศึกษาภาษามอญที่เมือง มะละแหม่ง ประเทศพม่า และศึกษาภาษาไทยใหญ่ ภาษาไทเฆมา, ไทเหนือ เป็นเวลา ๑ ปี ด้วยทุนส่วนตัว
- ๒๕๐๕ ได้รับทุนจากมูลนิธิ ร็อกกีเฟลเลอร์ ไปศึกษาและฟังคำบรรยายวิชาการด้านภาษาศาสตร์ และภาษาจีน ณ มหาวิทยาลัยคอร์เนล, มหาวิทยาลัยเยล, มหาวิทยาลัยวอชิงตัน เป็นเวลา ๑ ปี
- ๒๕๒๖ ไปร่วมกับคณะอาจารย์ภาควิชาภาษาไทย และภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไปสอบภาษาของชาวไทลื้อ ไทเหนือในมณฑลยูนนาน ประเทศจีน

ประวัติการทำงานในหน้าที่ราชการ

- ๒๔๘๔ - ๒๔๘๕ เป็นอาจารย์โรงเรียนสตรีวัดระฆัง กรุงเทพมหานคร
- ๒๔๘๘ - ๒๕๐๘ อาจารย์โรงเรียนฝึกหัดครูมัธยม (ปัจจุบัน คือ วิทยาลัยครูจันทระเกษม) เป็นผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ จน พ.ศ. ๒๕๐๘ ได้ลาออกจากราชการ
- ๒๕๑๔ - ๒๕๒๐ อาจารย์พิเศษ ภาควิชาภาษาไทยคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

หน้าที่อื่น ๆ

อดีตได้ช่วยงานของราชบัณฑิตยสถาน โดยได้รับแต่งตั้งให้เป็น

๑. กรรมการชำระปะทานุกรมของราชบัณฑิตยสถาน
๒. อนุกรรมการปรับปรุง หลักเกณฑ์ การทับศัพท์
๓. อนุกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย
๔. กรรมการบัญญัติศัพท์ภาษาไทย
๕. กรรมการบัญญัติศัพท์วิทยาศาสตร์
๖. กรรมการจัดทำพจนานุกรมวรรณคดีไทย

นอกเหนือจากนี้ยังเป็นกรรมการทุนพระยาอนุমানราชธน และได้ช่วยจัดทำพจนานุกรมภาษา
เขมร-ไทย ฉบับพระยาอนุমানราชธน ซึ่งได้พิมพ์เสร็จเรียบร้อยแล้วกับพจนานุกรมภาษาไทย-มอญ ซึ่ง
เพิ่งจะเริ่มตีพิมพ์

เกียรติคุณที่ได้รับ

- ๒๔๙๒ ได้รับแต่งตั้งจากรัฐบาลให้เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนประเทศไทย เข้าร่วมสัมมนาเรื่อง
Adult Education ของยูเนสโก ประเทศอินเดีย
- ๒๕๐๒ เป็นผู้แทนไทยในการประชุมโต๊ะกลมทางภาษาของสมาคมสถาบันชั้นสูง แห่งเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ ๒ ณ ฮองกง
- ๒๕๑๙ ได้รับปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาภาษาไทย จากจุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย
- ๒๕๒๓ ได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาภาษาไทย จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ๒๕๒๙ ได้รับพระเกี้ยวทองคำ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ๒๕๓๐ ได้รับรางวัลนักวิจัยดีเด่นแห่งชาติ สาขาปรัชญา จากสภาวิจัยแห่งชาติ
- ๒๕๓๓ ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นตติยจุลจอมเกล้า

ผลงานของศาสตราจารย์ ดร.คุณบรรจบ พันธุเมธา ได้เขียนหนังสือไว้หลายเล่ม เช่น

- หนังสือ “ลักษณะและการใช้ภาษาไทย”
- หนังสือ “บาลีสันสกฤตในภาษาไทย”
- หนังสือ “ลักษณะภาษาไทยใหญ่ เทียบกับภาษาไทยกรุงเทพมหานคร”
- หนังสือ ชื่อเรื่อง “อันเนื่องด้วยชื่อ” ฯลฯ

ศาสตราจารย์ ดร.คุณหญิงกุลลาภ มัลลิกะมาส

ภูมิลำเนา จังหวัดนครศรีธรรมราช

สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๔๖๒

ประวัติการศึกษา

- จบชั้นมัธยมปีที่ ๕ จากโรงเรียนสตรีประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. ๒๔๗๓
- ประกาศนียบัตรประโยคครูประถม จากโรงเรียนฝึกหัดครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ พ.ศ. ๒๔๗๕
- อักษรศาสตรบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๔๗๘
- อักษรศาสตรมหาบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๔๘๕
- Master of Arts in Ed. จาก The University of Wisconsin พ.ศ. ๒๔๙๕

ประวัติการทำงาน

- อาจารย์ตรี-โท-เอก โรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมและวิทยาลัยครูจันทระเกษม พ.ศ. ๒๔๘๘-๒๕๐๑
- รักษาการในตำแหน่งอาจารย์ใหญ่วิทยาลัยครูจันทระเกษม พ.ศ. ๒๕๐๒
- อาจารย์เอก วิทยาลัยครูจันทระเกษม พ.ศ. ๒๕๐๓
- ศึกษาพิเศษเอก กรมการฝึกหัดครู พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๐๘
- อาจารย์เอก วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร พ.ศ. ๒๕๐๘
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร พ.ศ. ๒๕๐๘
- รองศาสตราจารย์ วิชาภาษาไทย วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร พ.ศ. ๒๕๑๐
- รองคณบดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. ๒๕๑๕
- ศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. ๒๕๑๖
- เกษียณอายุราชการ พ.ศ. ๒๕๒๒

ตำแหน่งหน้าที่การงาน

งานเกี่ยวกับราชบัณฑิตยสถาน

๑. กรรมการชำระพจนานุกรม
๒. บรรณาธิการทำสารานุกรมสำหรับนักเรียน
๓. ประธานอนุกรรมการบัญญัติศัพท์วรรณกรรม
๔. กรรมการจัดทำศัพท์วรรณคดีไทย

งานเกี่ยวกับทบวงมหาวิทยาลัย

๑. อนุกรรมการพัฒนาหลักสูตร วิชาภาษาไทย ระดับปริญญาตรี และปริญญาโท และวิชาไทยคดีศึกษา ระดับปริญญาโท
๒. อนุกรรมการจัดสร้างข้อสอบสัมฤทธิ์ผลวิชาภาษาไทย

๓. อนุกรรมการวิสามัญ เพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการ สาขาภาษาวรรณคดี และ คติชนวิทยา

๔. ผู้ประเมินผลงานวิจัยให้แก่สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

งานเกี่ยวกับกระทรวงศึกษาธิการ

๑. อนุกรรมการที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการหลักสูตร วิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (เป็นผู้ร่วมปฏิบัติ)

๒. กรรมการที่ปรึกษาคณะกรรมการจัดทำหนังสือเรียนวิชาภาษาไทยบังคับ และจัดทำคู่มือครูวิชา ภาษาไทย ระดับมัธยมปลาย (เป็นผู้ร่วมปฏิบัติ)

๓. กรรมการพิจารณาจัดและจัดทำหนังสืออ่านนอกเวลา ระดับมัธยมปลาย

๔. กรรมการพิจารณาตรวจหนังสือเรียนและคู่มือครูวิชาภาษาไทยหลักสูตรมัธยมปลาย

๕. ที่ปรึกษาอนุกรรมการ จัดทำคัพทานุกรม ระดับประถมศึกษา

๖. กรรมการพิจารณาผลงานวิชาการ กำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์ ของกรรมการฝึกหัดครู

งานเกี่ยวกับวัฒนธรรม

๑. อนุกรรมการที่ปรึกษาศูนย์วัฒนธรรมพื้นบ้านแห่งชาติ

๒. รองประธานคณะกรรมการวิจัย และพัฒนาวัฒนธรรมแห่งชาติ

๓. ประธานอนุกรรมการ ศึกษา ปัญหา และเสนอแก้ปัญหาของสังคมโดยการพัฒนาวัฒนธรรมด้าน

ภาษา

งานเกี่ยวกับการประกวดวรรณกรรม

๑. ประธานกรรมการตัดสินหนังสือดีเด่นประจำปี งานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

๒. ประธานกรรมการตัดสินวรรณกรรม อาเซียน อวอร์ด ๒๕๓๑ (Asian Awards)

๓. ประธานกรรมการตัดสินวรรณกรรม ซีไรท์ (SEA. Write)

งานเกี่ยวกับการสอน

๑. เคยเป็นอาจารย์ประจำ โรงเรียนฝึกหัดครูมัธยม วิทยาลัยครูจันทระเกษม มหาวิทยาลัยศรีนครินทร- วิโรฒ และมหาวิทยาลัยรามคำแหง

๒. เคยเป็นอาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตร- ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และโรงเรียนจิตรลดา

งานเกี่ยวกับชาติและสังคม

๑. เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๑๖-๒๕๑๗ (โดยได้รับการเลือกจากสมาชิกสภาแห่งชาติ)

๒. เป็นกรรมการฝ่ายตรวจรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๑๖-๒๕๑๗

๓. เคยเป็นกรรมการสมาคมภาษาและหนังสือ และสมาคมสตรีอุดมศึกษา

๔. เป็นกรรมการพิจารณาแผนงานและรายงานการวิจัย มูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวในพระบรมราชูปถัมภ์ (หอวิชาวุฒุนุสรณ์)

ผลงานดีเด่น

๑. ได้เขียนตำราต่าง ๆ เพื่อประโยชน์แก่นักศึกษาและเยาวชนในชาติเป็นอย่างมาก เป็นตำราที่มี คุณค่า เป็นที่นำเชื่อถือ และใช้อย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษา และทั่วไป เช่น

๑.๑ ตำราวรรณคดีไทย

๑.๒ ตำราวรรณคดีวิจารณ์

๑.๓ ตำราคติชาวบ้าน

๑.๔ ประวัติวรรณคดีไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

๑.๕ การเขียนสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

๒. บริการทางวิชาการให้แก่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ และวิทยาลัยครูทั่วประเทศ โดยเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาผลงานวิจัยและเอกสารวิชาการ

- ๒.๑ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ๒.๒ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ๒.๓ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ๒.๔ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ๒.๕ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ๒.๖ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

และเป็นประธานกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาโท ที่เกี่ยวกับการศึกษาและวรรณคดีของนิสิต นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

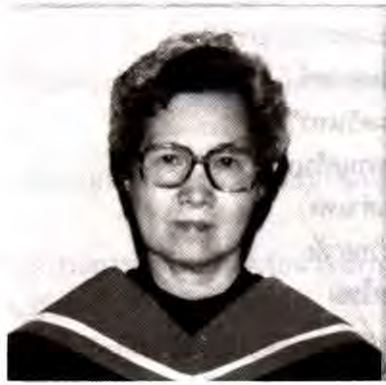
๓. ได้อุทิศทรัพย์สินเพื่อเป็นทุนแก่สถาบันต่าง ๆ คือ

- ๓.๑ ทุน ศาสตราจารย์ กุหลาบ มัลลิกะมาส เงิน ๘๐,๐๐๐ บาท เก็บดอกผลช่วยการศึกษาเด็กยากจน ตามที่คณะกรรมการทุนฯ เห็นสมควร
- ๓.๒ ทุนการศึกษาโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช ๑๕,๐๐๐ บาท
- ๓.๓ ทุนการศึกษาโรงเรียนเบญจมราชูทิศ นครศรีธรรมราช ๑๐,๐๐๐ บาท
- ๓.๔ ทุนการศึกษาวิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช ๑๐,๐๐๐ บาท
- ๓.๕ ทุนการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช ๑๐,๐๐๐ บาท
- ๓.๖ ทุนเพื่อการศึกษาภิกษุสามเณร มหาจุฬาลงกรณ์ ปิยะ ๓,๐๐๐ บาท
- ๓.๗ ทุนสวัสดิการโรงพยาบาล และโรงเรียนรวิชาพยาบาลของกรุงเทพมหานคร ปิยะ ๒๐,๐๐๐ บาท
- ๓.๘ ทุนมูลนิธิรักษาความสะอาด โดยท่านผู้หญิง ดุษฎี มาลากุล เป็นประธาน ปิยะ ๒,๐๐๐ บาท

เกียรติคุณที่ได้รับ

ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์	พ.ศ. ๒๕๑๘
ปริญญารัชชฎาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขามหาวิทยาลัยรามคำแหง	พ.ศ. ๒๕๒๔
รางวัลครูภาษาไทยดีเด่น ระดับอุดมศึกษา จากกระทรวงศึกษาธิการ	พ.ศ. ๒๕๒๘
ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	พ.ศ. ๒๕๓๓
ปฐมาภรณ์ช้างเผือก	พ.ศ. ๒๕๒๓
จุลจอมเกล้า	พ.ศ. ๒๕๓๒

แม้ว่าจะเกษียณอายุราชการแล้ว คุณหญิงยังคงอุทิศเวลาเป็นผู้บรรยายพิเศษให้แก่สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาหลายแห่ง และได้มอบค่าตอบแทนที่ได้รับทั้งหมดแก่ทุนศาสตราจารย์กุหลาบ มัลลิกะมาส และทุนเพื่อการศึกษาและการพัฒนาประเทศ

รองศาสตราจารย์ ดร.ช่อนกลีน พิเศษสกุลกิจ

ภูมิลำเนา จังหวัดธนบุรี

สถานที่เกิด อำเภอภาษีเจริญ จังหวัดธนบุรี เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑

ประวัติการศึกษา

- ประโยคมัธยมบริบูรณ์ จากโรงเรียนฝึกหัดครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ พ.ศ. ๒๕๗๗
- อักษรศาสตรบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๘๒
- อักษรศาสตรมหาบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๘๔
- M.A จาก Teachers College, Columbia University พ.ศ. ๒๕๘๔
- ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๖๒

ประวัติการทำงานและตำแหน่งหน้าที่

- ครูโรงเรียนสตรีประจำจังหวัดลำปาง พ.ศ. ๒๕๘๓-๒๕๘๖
- อาจารย์โรงเรียนฝึกหัดครูมัธยม วิทยาลัยครูจันทระเกษม พ.ศ. ๒๕๘๖-๒๕๐๓
- ศึกษาพิเศษเอก หน่วยศึกษานิเทศก์กรมการฝึกหัดครู พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๐๖
- อาจารย์เอก วิทยาลัยวิชาการศึกษา ปทุมวัน พ.ศ. ๒๕๐๗
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ปทุมวัน พ.ศ. ๒๕๐๙
- รองศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๒๒
- ดำรงตำแหน่ง หัวหน้าภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก

นอกจากนี้เป็นอาจารย์พิเศษบรรยายวิชาภาษาไทยในสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ คือ

- คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปัจจุบันแม่ท่านจะเกษียณอายุราชการแล้ว ท่านยังคงอุทิศเวลาให้แก่วงการศึกษาคือ เป็น

- กรรมการ ตรวจสอบหนังสือเรียนภาษาไทย ของ กรมวิชาการ
- กรรมการ หนังสือแปลสาขาวัฒนธรรม ของ กรมวิชาการ
- กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาผลงานทางวิชาการ ของ คณะกรรมการข้าราชการครู

ผลงานดีเด่น

งานเขียน

๑. ภาษาไทยชุดครูมูล ร่วมกับคณะ ไทยวัฒนาพานิช
๒. วิธีพิเศษในการสอนภาษาไทย ร่วมกับคณะ ศูนย์พัฒนาการศึกษา

๓. คู่มือครูในการสอนออกเสียงภาษาไทยแก่ผู้พูดภาษามลายู ร่วมกับคณะ จัดพิมพ์โดยกรม
วิชาการ

๔. แบบเรียนภาษาไทยสำหรับผู้พูดภาษามลายู โครงการพัฒนาภาษาใต้

๕. คำพังเพยภาษิตสำนวนเปรียบเทียบ ร่วมกับหน่วยศึกษานิเทศก์กรมการฝึกหัดครู พิมพ์เป็น
อนุสรณ์ในงานฌาปนกิจศพอุบาสิกาทองคำ ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริย์

๖. การเทียบคำบาลีและสันสกฤต เอกสารนิเทศการศึกษา กรมการฝึกหัดครู

๗. การศึกษาภาษาถิ่น คู่มือวิชาภาษาไทย เล่ม ๓ กรมการฝึกหัดครู

๘. อักษรไทย หลักภาษาไทย กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ

๙. ภาษาถิ่น คำบรรยายภาษาไทยชั้นสูงของชุมนุมภาษาไทย ของครูสุภา

๑๐. เสียงในภาษาไทย คำบรรยายภาษาไทยชั้นต้นของชุมนุมภาษาไทย ของครูสุภา

๑๑. อภิธานศัพท์มหาชาติคำหลวง ร่วมกับคณะ ภาษาและหนังสือ วุฒิกรการพิมพ์

๑๒. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท เรื่อง ภาษาจีนและภาษาไทยถิ่นเป็นประโยชน์เพียงใดในการค้นคว้า
หาที่มาของคำในภาษาไทย

๑๓. สระสั้นสระยาว เอกสารทางวิชาการชุมนุมภาษาไทยวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน

๑๔. วิทยานิพนธ์เรื่องเทียบหน่วยเสียงภาษาอุบลขย เชียงใหม่และภาษาสงขลา กับภาษากรุงเทพฯ

๑๕. “เพราะงาย” พิมพ์ในวารสารวัฒนธรรมไทย

๑๖. ศกุนตโลปาชยาน พิมพ์ในวารสารวัฒนธรรมไทย พฤษภาคม ๒๕๐๘

๑๗. อภิขณานศกุนตลา พิมพ์ในวารสารวัฒนธรรมไทย ธันวาคม ๒๕๐๘

๑๘. กนกนกร ของ น.ม.ส. พิมพ์ในวารสารวัฒนธรรมไทย มีนาคม ๒๕๑๐

๑๙. ปัญหาเรื่องอักษรนำ สื่อภาษาของชุมนุมภาษาไทย ของครูสุภา

๒๐. ศัพท์เขมรในนันทโพนันทสูตรคำหลวง วารสารทางวิชาการ มศว.ปทุมวัน ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒

๒๕๑๘

๒๑. มาตรา วารสารทางวิชาการ มศว.ปทุมวัน ฉบับที่ ๕ ปีการศึกษา ๒๕๒๐

๒๒. ร่วมกับกรมการจัดทำหนังสือแบบเรียนมัธยมต้นของกรมวิชาการ จัดทำหนังสือทักษะสัมพันธ์
และหลักภาษาไทยระดับมัธยม ๑, ๒, ๓

๒๓. ศึกษาจากหลักศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง พิมพ์ในภาษาไทย เอกลักษณ์ไทยร่วมฉลอง ๗๐๐ ปี
ลายสือไทย กรมสามัญศึกษา ธันวาคม ๒๕๒๖

๒๔. การใช้ศัพท์บาลีสันสกฤตในนันทโพนันทสูตรคำหลวง พิมพ์ในวารสาร มศว.ปทุมวัน ๙:๑
(ธันวาคม ๒๕๒๖)

๒๕. เจ้าฟ้าธรรมธิเบศร : กวีนักอักษรศาสตร์ พิมพ์ในวารสาร ภาษาและหนังสือปีที่ ๑๗ : ๒
(ตุลาคม ๒๕๒๘-มีนาคม ๒๕๒๙)

๒๖. ภาษาถิ่นในคำช้อน พิมพ์ในวารสารภาษาและหนังสือ ปีที่ ๒๒ ฉบับที่ ๑-๒ (เมษายน
๒๕๓๒-มีนาคม ๒๕๓๓)

๒๗. ศึกษาความหมายของคำบาลีสันสกฤตจากวรรณคดี พิมพ์ในวารสารภาษาและวรรณคดีไทย
ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๖ (๒๕๓๒)

๒๘. สองปีกบอจารย์เจ้าคุณอุปทิศ เอกสารไทยศึกษา หมายเลข ๒/๒๕๓๒

เกียรติคุณที่ได้รับ

๑. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ทุติยาภรณ์ช้างเผือก

๒. ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คุณหญิงพึงใจ สินธวานนท์

ภูมิลำเนา กรุงเทพมหานคร
สถานที่เกิด กรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

- ประโยคมัธยมบริบูรณ์ จากโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ พ.ศ. ๒๔๘๕
- เตรียมอุดมศึกษา แผนกอักษรศาสตร์ จากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๔๘๗
- อักษรศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับสอง จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๔๙๒ (ได้รางวัลเรียนดี เหรียญทองแดง เมื่อจบชั้นปีที่ ๒)
- อนุปริญญาครุศาสตร์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- M.Ed จาก Western Washington Collage of Education (ปัจจุบันเป็น Western Washington University) พ.ศ. ๒๔๙๙

ประวัติการทำงานและหน้าที่การงาน

- อาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูหญิงวิทยาลัยครูจันทระเกษม พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๑๖
- ผู้อำนวยการ และอธิการวิทยาลัยครูพระนคร พ.ศ. ๒๕๑๖-๒๕๒๙
- ลาออกจากราชการ พ.ศ. ๒๕๒๙

การศึกษาดูงาน

- รับการฝึกอบรมเรื่องงานการฝึกหัดครู ที่ประเทศฟิลิปปินส์
- เป็นผู้แทนของประเทศไทยเข้าประชุม UNESCO CLUBS ที่ประเทศญี่ปุ่น
- ร่วมสังเกตการณ์ เรื่อง Associated School Project ที่ประเทศเกาหลี
- เป็นผู้แทนของประเทศไทยเข้าประชุม เรื่องการพัฒนาหลักสูตรที่บิ๊นัง และมาเลเซีย
- ดูงานเกี่ยวกับ Associated School Project ที่ประเทศฝรั่งเศส อังกฤษ และเยอรมนี
- เป็นผู้แทนของประเทศไทยเข้าประชุม เรื่อง เทคโนโลยีทางการศึกษาและการบริหารบุคคลที่ประเทศไทย จัดโดย UNESCO ระดับภูมิภาค
- ร่วมประชุมนานาชาติในวาระครบ ๓๐ ปี ของ Associated School Project ที่ประเทศบุลกาเรีย
- ดูงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่ประเทศอังกฤษออสเตรเลีย ฯลฯ

ผลงานดีเด่น

- เป็นแกนนำและร่วมงานในการศึกษา เรื่อง การสอนจุลภาค โดยทดลองทำเอกสารทำภาพนิ่ง จัดสัมมนาและนำมายึดปฏิบัติในการเตรียมการฝึกสอน

อาจารย์สมบุรณ์ รัตนพันธ์

ภูมิลำเนา จังหวัดนครศรีธรรมราช
 สถานที่เกิด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐

ประวัติการศึกษา

ประถมศึกษา	โรงเรียนวัดชัยชุมพล
มัธยมศึกษา	โรงเรียนเจริญวิทยา
ป.กศ. ต้น	โรงเรียนฝึกหัดครูพลานามัย (เป็นนักเรียนเรียนดีได้รับคัดเลือกไปศึกษาต่อโดยไม่ต้องสอบ)
ป.กศ. สูง	วิทยาลัยพลศึกษา (ได้รับคัดเลือกไปศึกษาต่อปริญญาตรีรุ่นแรก)
กศ.บ. (พลศึกษา)	วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร (ปริญญาตรีรุ่นแรก จำนวน ๓๐ คน)
ประกาศนียบัตรวิชาเฉพาะชั้นสูง	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการทำงาน

ปี พ.ศ. ๒๕๑๓	อัตราจ้างโรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ เป็นเวลา ๒ เดือน เพื่อรอการบรรจุ
ปี พ.ศ. ๒๕๑๓	บรรจุเป็นอาจารย์ตรี วิทยาลัยครูจันทระเกษม

ผลงานดีเด่น

ประถมศึกษา	ได้เหรียญทอง ในการวิ่งระยะสั้น
ป.กศ. ต้น ปีที่ ๒	ได้เหรียญทอง วอลเลย์บอล นักเรียนรุ่นใหญ่ กรุงเทพมหานคร จัดการแข่งขัน
ป.กศ. ต้น ปีที่ ๒	ติดทีมชาติไทยกีฬาวอลเลย์บอล ไปแข่งขันกีฬาแหลมทอง ณ ประเทศมาเลเซีย ได้เหรียญเงิน
ป.กศ. สูง ปีที่ ๑	ติดทีมชาติไทยกีฬาวอลเลย์บอล แข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ ๔ ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพ ติดอันดับที่ ๕ ได้รับ Diploma เป็นตัวแทน เขต ๑ (จังหวัดลพบุรี) ไปแข่งกรีฑาในกีฬาเขต ครั้งที่ ๑ ที่กรุงเทพมหานคร
ป.กศ. สูง ปีที่ ๑	ติดทีมชาติไทยกีฬาวอลเลย์บอล ไปแข่งกรีฑาในกีฬาเขต ครั้งที่ ๑ ที่กรุงเทพมหานคร
ป.กศ. สูง ปีที่ ๒	ติดทีมชาติไทยกีฬาวอลเลย์บอลไปแข่งขันกีฬาแหลมทอง ณ ประเทศสิงคโปร์ ได้เหรียญเงิน

ป.กศ. สูง ปีที่ ๒	ได้เหรียญทอง ในกีฬาวอลเลย์บอลอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร จัดการแข่งขัน ได้เหรียญทอง กีฬาวอลเลย์บอลของประชาชนหญิง สมาคมวอลเลย์บอลจัดการแข่งขัน
ป.กศ. สูง ปีที่ ๒	แข่งกรีฑานักเรียนกรมพลศึกษา ได้เหรียญทอง บัญจกรีฑา (กระโดดสูง กระโดดไกลวิ่งข้ามรั้ว ทุ่มน้ำหนัก วิ่ง ๒๐๐ เมตร)
กศ.บ. ปีที่ ๓	เป็นตัวแทนทีมชาติไทย กีฬาวอลเลย์บอล แข่งขันกีฬาแหลมทอง ณ ประเทศไทย ได้เหรียญทอง ชนะเลิศกีฬา ย้อกกี อุดมศึกษา
กศ.บ. ปีที่ ๔	แข่งกรีฑาอุดมศึกษา เหรียญทอง ข้ามรั้ว ๘๐ เมตร เหรียญเงิน บัญจกรีฑา (กระโดดสูง กระโดดไกล ทุ่มน้ำหนัก วิ่งข้ามรั้ว วิ่ง ๒๐๐ เมตร เหรียญเงินวิ่ง ๔ x ๑๐๐ เมตร เหรียญเงิน กระโดดสูง)
วิทยาลัยครูจันทระเกษม	เป็นตัวแทนเขต ๒ ไปแข่งขันกรีฑา ในกีฬาเขตครั้งที่ ๒ ที่ จังหวัดนครราชสีมา เหรียญทอง วิ่งข้ามรั้ว ๘๐ เมตร (เหรียญแรกของจังหวัดชลบุรี) เหรียญทอง ในการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอลของประชาชนหญิง สมาคมวอลเลย์บอลในพระบรมราชูปถัมภ์

เกียรติคุณที่ได้

เหรียญทองกีฬาวอลเลย์บอล เป็นตัวแทนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ อนุ บุญรัตพันธ์

ภูมิลำเนา จังหวัดฉะเชิงเทรา

สถานที่เกิด อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๘๔

การศึกษา

- จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จากโรงเรียนปัญจพิทยาคาร จังหวัดฉะเชิงเทรา
- จบการศึกษาชั้นมัธยมปีที่ ๔ จากโรงเรียนเบญจมราชาธิราชวิทยาลัย จังหวัดฉะเชิงเทรา
- จบการศึกษาชั้นมัธยมปีที่ ๖ จากโรงเรียนสวัสดิ์อำนวยเวชย์ กรุงเทพมหานคร
- สอบชุดครู พ.กศ. และ พ.ม.
- จบการศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกภาษาไทยและวิชาโทภูมิศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- จบการศึกษารัฐศาสตร์มหาบัณฑิต (บริหารรัฐกิจ) จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประวัติการทำงานและตำแหน่ง

- ๒๕๐๐ - ๒๕๐๔ เป็นครูน้อยและครูใหญ่โรงเรียนสวัสดิ์อำนวยเวชย์ กรุงเทพมหานคร
- ๒๕๐๔ - ๒๕๑๓ เป็นอาจารย์ตรี อาจารย์โท อาจารย์ ๑ วิทยาลัยครูเพชรบุรี
- ๒๕๑๓ - ๒๕๒๔ เป็นรองศาสตราจารย์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม
- ๒๕๒๔ - ๒๕๓๕ เป็นผู้อำนวยการศูนย์วัฒนธรรมพื้นบ้านแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ อีกหนึ่งตำแหน่ง
- ปัจจุบัน เป็นรองศาสตราจารย์ และผู้อำนวยการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม วิทยาลัยครูจันทระเกษม

ผลงานดีเด่น

การเรียบเรียงหนังสือ บทความทางวิชาการหรืองานวรรณกรรมอื่น ๆ ที่ได้แต่งขึ้น หรือแต่งร่วมกับผู้อื่น ได้แก่ ประเภทบทร้อยกรอง เช่น นวมบรมราชาอนุสรณ์ นวมราชสดุดีกวีนิพนธ์ฉบับคณะกวีนิพนธ์ (แต่งร่วม) ประชุมกวีนิพนธ์สมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ (แต่งร่วม) พระราชพิธีขึ้นระวางช้างสำคัญจังหวัดเพชรบุรี รวมใจถวายพระพร (บรรณาธิการ) ร้อยกรองฉลองกรุง (ได้รับรางวัลในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ๒๕๓๑) ร้อยบทกวี ๑๐๐ ปี หลวงปู่แหวน จดหมายเหตุไปเมืองจีน ลพบุรี นิราศเข้ากรุง นิราศฉะเชิงเทรา นิราศพริบพรี นิราศฮัลเลย์ เมื่อข้าฯ อยากเป็นศรีปราษฎ์ คำสอนควรรคิด เขียมชีสร่างสรรค์ ดอกไม้บานในจันทระเกษม แม่เหล่าผาโลก พังเพชรเสด็จ สีสพพจมาน ประเภทบทโทรทัศน์ละครดึกดำบรรพ์ ได้แก่ เรื่องจันทกุมาร เตมีย์ใบ้ พรหมนารถ ประเภทบทเพลง ได้แก่ สื่อสร้างสม ชมชื่นจิต ใกล้ชิดเรา เพลงวัฒนธรรมหลักภาษาไทยฉบับสนุก

ประเภทแนวคิดและสื่อในการพัฒนาการเรียนการสอน ได้แก่ กระจดาพิเศษ การสังเคราะห์วรรณกรรมกลบท ชำชั้น ๑ คู่มือวิธีสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา บัตรแข่งขัน คอมพิวเตอร์กระป๋อง (สมองหนู)

แต่งร้อยกรองด้วยตนเอง เล่ม ๑ ทักษะภาษาในการสื่อสาร (แต่งร่วม) นวัตกรรมประยุกต์วิทยาดับบอกรม บททนายนวัตกรรมประยุกต์วิทยาทางการสอนภาษาไทย แนวคิดเพื่อการเรียนการสอน แนวทางการสร้างบทเรียน เพื่อใช้กับเครื่องสมรรถนะ สัทสัญลักษณ์ไทยระบบอนุ เส้นสัมพันธ์ห้องสมุดพื้นบ้านแบบเบ็ดเสร็จ เปรียบเพื่อการสอนภาษาไทย รักษาโรคเขียนหนังสือผิด ประเภทการปรัวรรตวรรณกรรมท้องถิ่นและวรรณกรรมสำคัญ ได้แก่ ประวัติการทำนา การสอนอ่านมาตราต่าง ๆ ของไทย ฉันทน์ ดุษฎีสังเวยกล่อมกลอง นิทานจากสมุดไทย วรรณกรรมพริบพรี ๔ เรื่อง หมายเหตุ ประเภทบทภาพหนึ่ง ประกอบเสียง ได้แก่ ตระกูลช่างวัดเกาะ พระสารพัดช่างวัดป่าเพ็ญใต้ ราชินีไหมไทย

ประเภทภาษาและวัฒนธรรมไทย ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย เทวดา คู่มือปฏิบัติการการจัดระบบ เก็บรักษาข้อมูลทางวัฒนธรรม วรรณคดีวรรณกรรมสาขาวรรณนิพนธ์ไทย แผ่นดินทองของไทย พุทธศาสนานิสสัยสองปีนา วัดพระแก้วในกรุงปักกิ่ง ประเภทบทความเผยแพร่และส่งเสริมภาษาวัฒนธรรม ได้แก่ การจัดทำรายการ เรื่องไทยไทย ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐหน้าการศึกษา ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๕ ถึง พฤศจิกายน ๒๕๓๐ มีบทความรวม ๑๐๐ ตอน หนารวม ๒๐๐ หน้า

ประเภทงานวิจัย ได้แก่ การกล่อมเกลากาทางการเมืองแก่ผู้ที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรมโดยใช้ฉันทน์ กล่อมกลอง การรังสรรค์บทกลอน : เพลงรักฝากยูนาน การกล่อมเกลากาพุทธธรรมในองค์การ : ศึกษาเฉพาะกรณี การใช้จดหมายข่าวเป็นสื่อในวิทยาลัยครูจันทราเกษม งานสร้างสรรค์สัทอักษรไทยและโปรแกรมวิเคราะห์คำไทย

เกียรติคุณที่ได้รับ

- ได้รับเกียรติบัตรในการปฏิบัติราชการมีผลงานดีเด่น สาขาสิ่งประดิษฐ์ใหม่เพื่อการสอนจาก กรมการฝึกหัดครู เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๒๕
- ได้รับเกียรติจาก มสธ. ให้บรรจุชื่อประวัติและผลงานลงในหลักสูตรที่ใช้สอนบัณฑิตทางการศึกษา ปริญญาโท เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหน่วยที่ ๑๑-๑๕
- ได้รับเครื่องหมายและประกาศนียบัตร ตปส จากกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน เนื่องจากช่วยเหลืออบรมครูในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่ค่ายมฤคทายวัน ได้รับเมื่อวันที่ ๑๖ เดือนสิงหาคม ๒๕๑๙
- ได้รับโล่พระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องจากการคิดค้นออกแบบสร้างห้องสมุดเสียงให้แก่ มคว.สงขลา ได้รับเมื่อ ๑๓ กันยายน ๒๕๒๒
- ได้รับโล่จากวิทยาลัยครูพระนคร เนื่องจากการคิดค้นสร้างห้องปฏิบัติการทางภาษา ให้แก่วิทยาลัยครูพระนคร ได้รับเมื่อ ๗ กรกฎาคม ๒๕๓๐
- ได้รับเกียรติให้เป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ ของสมาคมวัฒนธรรมระหว่างประเทศของเกาหลี เมื่อ ๘ กันยายน ๒๕๒๔
- ได้รับเชิญให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์วัฒนธรรมพื้นบ้านแห่งชาติของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๔-๒๕๒๗
- ได้รับเชิญให้เป็นอนุกรรมการวัฒนธรรมพื้นบ้านแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔-๒๕๓๔
- เป็นประธานคณะกรรมการพิจารณาผลงานทางวิชาการสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิทยาการจัดการ ของกรมการฝึกหัดครู พ.ศ. ๒๕๓๑-๒๕๓๒ เป็นประธานคณะกรรมการพิจารณาผลงานทางวิชาการ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ของกรมการฝึกหัดครู พ.ศ. ๒๕๓๓-๒๕๓๔
- เป็นประธานคณะกรรมการจัดทำข้อเสนอแนะและดัชนี เพื่อการพัฒนาวัฒนธรรม ในคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔-ปัจจุบัน
- ได้รับเชิญให้ไปดูงานทางด้านภาษาและวัฒนธรรม ณ ประเทศญี่ปุ่น เกาหลี สาธารณรัฐประชาชนจีน ฮองกง สหรัฐอเมริกา
- ได้รับเชิญให้เป็นอาจารย์พิเศษสอนภาษาไทย (การประพันธ์) ให้แก่ นิสิตวิชาเอกภาษาไทย ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบผลงานทางวิชาการสายภาษาไทย ให้แก่ มหาวิทยาลัยและ สภาการฝึกหัดครู
- ได้รับเชิญให้เป็นวิทยากรบรรยายในสถานศึกษาทุกระดับ ปีละประมาณ ๕๐-๖๐ ครั้ง

นางชินจิตต์ โกศลยุทธสาร

ภูมิลำเนา กรุงเทพมหานคร

สถานที่เกิด บ้านเลขที่ ๓/๑ ซ่างวัดราชสิทธิาราม บางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

การศึกษา

ประถมศึกษาปีที่ ๑-๒	โรงเรียนประสาธศิลป
ประถมศึกษาปีที่ ๔	โรงเรียนช่างตากุ้งศรีคอนแวนท์
มัธยมศึกษาปีที่ ๖	โรงเรียนช่างตากุ้งศรีคอนแวนท์
ประโยคครูการเรือน	โรงเรียนการเรือนพระนคร
	Diplôme de Monitorat et Ménager จาก Institut Social Familial et Ménager

ครุศาสตร์บัณฑิต (เอกบริหารโรงเรียน) วิทยาลัยครูจันทระเกษม

ประวัติการทำงาน

มกราคม ๒๔๙๗	เริ่มรับราชการ โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย
สิงหาคม ๒๔๙๙	ลาศึกษาต่อ ณ ประเทศฝรั่งเศส
กรกฎาคม ๒๕๐๒	กลับมารับราชการ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
มิถุนายน ๒๕๑๘	ย้ายมารับราชการ วิทยาลัยครูจันทระเกษม

ตำแหน่งราชการ

มกราคม ๒๔๙๗	ครูจิตวา อันดับ ๒ โรงเรียนสวนสุนันทา
๒๕๐๒	ครุตรี วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
๒๕๐๖	ครูโท วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
๒๕๑๘	อาจารย์เอก วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
๒๕๑๘	อาจารย์ ๒ ระดับ ๕ วิทยาลัยครูจันทระเกษม
๒๕๒๑	อาจารย์ ๒ ระดับ ๖ วิทยาลัยครูจันทระเกษม

เกียรติคุณที่ได้รับ

เกียรติบัตรครูผู้ทิศตน เพื่อคุณธรรมและมาตรฐานแห่งวิชาชีพครู จากคุรุสภา เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม

อาจารย์สมศักดิ์ เสียงหลาย

ภูมิลำเนา จังหวัดตรัง

สถานที่เกิด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๘

ตำแหน่ง หัวหน้าภาคพลศึกษาและนันทนาการ คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม

การศึกษา

จบประถมศึกษาปีที่ ๖	โรงเรียนสิงวิทยาการ ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง
จบ มศ.๓	โรงเรียนห้วยยอดวิทยา พ.ศ. ๒๕๐๘
จบ ปกศ.ต้น (พลานามัย)	โรงเรียนฝึกหัดครูพลานามัย พ.ศ. ๒๕๑๐
จบ ปกศ.สูง (พลศึกษา)	วิทยาลัยพลศึกษา พ.ศ. ๒๕๑๒
จบ กศ.บ (พลานามัย)	มศว.ประสานมิตร พ.ศ. ๒๕๑๕

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. ๒๕๑๒	สอนโรงเรียนวัดควนวิเศษ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง ทำหน้าที่เป็นครูประจำชั้น และครูพิเศษสอนพลศึกษา, สุขศึกษา
พ.ศ. ๒๕๑๓-๒๕๑๘	ตำแหน่งครุตรี โรงเรียนวัดประยูรวงศาวาส ธนบุรี ทำหน้าที่เป็นครูสอนพลศึกษา, สุขศึกษา เป็นโค้ชนักกรีฑารุ่นจิ๋ว รุ่นเล็ก ส่งกรมพลศึกษา ได้ CHAMPION วิ่งผลัด ๔ x ๑๐๐, ๕ x ๘ เมตร
พ.ศ. ๒๕๑๘	ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ ๓ งานทดสอบสมรรถภาพทางกาย กองส่งเสริม พลศึกษา กรมพลศึกษา ทำหน้าที่ ทดสอบวิจัยเกี่ยวกับ การทดสอบสมรรถภาพทางกายนักเรียน ทั่วประเทศ และเป็นผู้ตัดสินกีฬาประเภท ฟุตบอล รักบี้ มวยสากล สมัครเล่น
พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๓๔	ตำแหน่งอาจารย์ ๑ และอาจารย์ ๒ ประจำภาคพลศึกษาและนันทนาการ วิทยาลัยครูจันทระเกษม ทำหน้าที่ เป็นอาจารย์สอนและเป็นโค้ชกีฬาประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะ ฟุตบอลเป็น CHAMPION อุดมศึกษาและสหรัตนโกสินทร์ มวยสากล สมัครเล่น CHAMPION กีฬาวิทยาลัยครูทั่วประเทศ ณ จังหวัด จันทบุรี

ประวัติดีเด่นในด้านกีฬา

- เป็นผู้ฝึกสอนกรีฑาได้เหรียญทอง กรีฑารุ่นจิ๋ว รุ่นเล็ก สมัยเป็นครูอยู่โรงเรียนประยูรวงศาวาส กรมสามัญศึกษา

- เป็นนักฟุตบอล รุ่นเล็ก รุ่นกลาง โรงเรียนประจำอำเภอ
- เป็นนักกรีฑา รุ่นจิ๋ว รุ่นเล็ก รุ่นกลาง โรงเรียนประจำอำเภอ
- เป็นนักฟุตบอลประจำโรงเรียนห้วยยอดวิทยา, โรงเรียนฝึกหัดครูพลานามัย วิทยาลัยพลศึกษา และ มศว.ประสานมิตร
- เป็นนักรักบี้ฟุตบอลได้รับคำชมเชยเป็น Star of Rugby Football ประเภทอุดมศึกษาจากหนังสือพิมพ์ Bangkok Post พ.ศ. ๒๕๑๔
- เป็นนักฟุตบอลของสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย โดยแข่งขันในนามทีมต่าง ๆ เช่น ทีมตำรวจ, ทีมราชวดี, ทีมรถไฟไทย, ทีมการประปา ฯลฯ
- เคยอบรมการเป็นโค้ชมวยสากล, ฟุตบอล, ยูโด, กิจกรรมเข้าจังหวะ, วอลเลย์บอลของ Olympic Solidity ขององค์การโอลิมปิกไทย
- เคยอบรมการเป็นผู้ตัดสิน ฟุตบอล, รักบี้, มวยสากลสมัครเล่น ของสมาคมต่าง ๆ รวมทั้งของ Olympic Solidity
- เป็นผู้ตัดสินฟุตบอล Grade ๑-๒ ของสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย
- เป็นผู้ตัดสินรักบี้ฟุตบอล ของสมาคมรักบี้ฟุตบอลแห่งประเทศไทย
- เป็นผู้ตัดสินมวยสากลสมัครเล่นแห่งประเทศไทย โดยได้ตรา
  - ABAT ผู้ตัดสินแห่งประเทศไทย R/J
  - FAAB ผู้ตัดสินแห่งเอเชีย R/J
  - AIBA ผู้ตัดสินมวยฯ นานาชาติ R/J
- เคยตัดสินมวยนานาชาติมาหลายประเทศ อาทิเช่น บังคลาเทศ, ไต้หวัน, อินเดีย, ฟิลิปปินส์, มาเลเซีย และสิงคโปร์
- ได้รับเหรียญเชิดชูเกียรติของ ฯพณฯ ยงติ เปอร์ ดวนอากง กษัตริย์ของประเทศมาเลเซีย ในการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์
- เป็นผู้ตัดสินมวยยอดเยี่ยม ในการแข่งขันกีฬา SEAP GAMES จากกรุงดักกา ประเทศบังคลาเทศ
- เป็นผู้ตัดสินมวยสากลสมัครเล่นยอดเยี่ยม ในการแข่งขันชิงถ้วยรางวัล VITH MA YOR'S CUP BOXING CHAMPIONSHIP ในกรุงมนิลา ครั้งที่ ๖ ประเทศฟิลิปปินส์ ได้รับเกียรติลงภาพในหนังสือพิมพ์ The Philippine Star, People Journal Everybody's Newspaper, The Sunday Time Manila Philippines, World of Sport, Newsweek.
- เป็นโค้ชฟุตบอล, รักบี้ฟุตบอล เข้าร่วมการแข่งขันประจำปีร่วมกับสมาคมแห่งชาติ
- เป็นโค้ชยูโด ชาย, หญิง สามารถคว้าเหรียญรางวัลในการแข่งขันกีฬาสหรัตันโกสินทร์
- เป็นโค้ชมวยไทย มวยสากล ได้เหรียญมากที่สุดในการแข่งขันกีฬาสหรัตันโกสินทร์ทุกครั้ง

๘.๒ ศิษย์เก่า-ศิษย์ปัจจุบันดีเด่น

ยุคหลังกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. ๒๔๘๔-๒๕๐๑)

วงการราชการและรัฐวิสาหกิจ

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่การงาน	
๑.	นางสาวลำภูศรี	เอี่ยมโสภาส	นายกสมาคมศิษย์เก่า ป.ม.จันทร์เกษมคนแรก
๒.	นางประมวล	ดิถินสัน	ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ ขณะนี้พำนักที่ประเทศแคนาดา
๓.	นายประธาน	จันทร์เจริญ	อดีตผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่กรมการฝึกหัดครู
๔.	คุณหญิงบรรจง	นิวาตะบุตร	ผู้อำนวยการโรงเรียนระดับ ๔ คนแรกของกรมสามัญศึกษา ผู้พิพากษาสมทบศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ฯลฯ
๕.	คุณหญิงจันทน์	สันตะบุตร	อดีตอาจารย์ ผู้พิพากษาสมทบศาลคดีเด็ก สมาชิกสมัชชาแห่งชาติ ประธานสภาสตรีแห่งชาติ ฯลฯ
๖.	คุณหญิงฉลวย	ไชยพร	อดีตอาจารย์ อดีตนายกเหล่ากาชาดจังหวัดเชียงใหม่
๗.	นางบุษยา	สาครวาลี	อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนกรมสามัญศึกษา
๘.	ศ.พท.เสียม	ลืออินันท์	อดีตศาสตราจารย์คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีจุฬาฯ และอดีตศาสตราจารย์วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
๙.	ศ.ดร.บุญถึง	แน่นหนา	อดีตศาสตราจารย์ประจำ มศว.ประสานมิตร
๑๐.	นายประจวบ	คำบุญรัตน์	อดีตผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๑.	พล.ต.ต.เชวง	แก้วไชโย	อดีตกรรมการร่างกฎหมายกระทรวงมหาดไทย อดีตรองผู้อำนวยการศึกษา กรมตำรวจ
๑๒.	นายพจน์	ธัญชนธ์	อดีตรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๑๓.	รศ.ดร.สุภรณ์	ศรีพหล	อดีตประจำ มศว.ประสานมิตร อดีตผู้อำนวยการสมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย (สิ่งแก่กรรม)
๑๔.	นายมงคล	ศรีไพวรรณ	อดีตรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อดีตเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
๑๕.	นางจันทร์เพ็ญ	เจริญพลารักษ์	อดีตผู้อำนวยการระดับ ๔ ผู้บริหารดีเด่นกรมสามัญศึกษา
๑๖.	นางปลั่งศรี	มูลศาสตร์	อดีตผู้บริหารดีเด่น ครูดีเด่น แม่ดีเด่น
๑๗.	นางละออศรี	ชุมวรชาติ	อดีตผู้อำนวยการระดับ ๔ กรมสามัญศึกษา
๑๘.	ดร.สายหยุด	จำปาทอง	อดีตรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อดีตอธิบดีกรมการฝึกหัดครู อดีตอธิบดีกรมวิชาการ อดีตเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปัจจุบันเป็นรองผู้จัดการใหญ่ไทยวัฒนาพานิช
๑๙.	พล.ต.ต.ชลิษฐ์	เปลี่ยนขำ	อดีตประจำกองบัญชาการภูธร เขต ๕
๒๐.	รศ.ดร.ประยงค์	พงษ์ทองเจริญ	อดีตประจำ มศว.ประสานมิตร
๒๑.	น.ต.ประสงค์	สุนศิริ	อดีตเลขาธิการนายกรัฐมนตรี อดีตเลขาธิการสภาความมั่นคง ปัจจุบันเป็นนักการเมือง

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่การงาน
๒๒.	น.ต.สุทิน ยอดศรีเมือง	อดีตประจำฝ่ายบุคคล การทำอากาศยานแห่งประเทศไทย
๒๓.	นายจรูญ มลิสินทร์	อดีตเลขาธิการ ก.ค. อดีตอธิบดีกรมการฝึกหัดครู อดีตเลขาธิการคุรุสภา ปัจจุบันเป็นกรรมการของสภาการฝึกหัดครู ฯลฯ
๒๔.	นางประจวบ ชำนิประศาสน์	อดีตผู้บริหารดีเด่น กรมสามัญศึกษา
๒๕.	คุณหญิงวงินดา ฐปะเตมีย์	อดีตรองอธิการบดีฝ่ายบริหารสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตลาดกระบัง
๒๖.	รศ.ดร.ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์	อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปัจจุบันเป็นรองอธิการฝ่ายวิชาการมหาวิทยาลัยศรีปทุม
๒๗.	รศ.ดร.ลาววัลย์ พลกล้า	อดีตประจำ มศว.ประสานมิตร
๒๘.	รศ.ดร.ลาดทองใบ ภูอภิรมย์	อดีตประจำ มศว.ประสานมิตร
๒๙.	พล.อ.ต.บุญทรง สุภันท์	อดีตประจำสถาบันทหารอากาศชั้นสูง
๓๐.	พล.อ.ต.วิวัฒน์ กระแสร์ตานนท์	อดีตเจ้ากรมสวัสดิการทหารอากาศ
๓๑.	นายสำราญ ถาวรยุศม์	อดีตเลขาธิการ คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
๓๒.	นายชำเลียง วุฒิจันทร์	อดีตรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๓๓.	นายชาติ ถาวรานุรักษ์	อดีตรองเลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
๓๔.	นางสาวจุไร ลียากาศ	ผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ
๓๕.	ดร.เจลีเยว มณีเลิศ	ผู้อำนวยการ ส.ส. วท.
๓๖.	นายเดโช สนวนานนท์	อดีตรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อดีต ส.ส. กรุงเทพมหานคร อดีตอธิบดีกรมการฝึกหัดครู อดีตเลขาธิการ ส.ย.ช. ปัจจุบัน เป็นนักการเมือง
๓๗.	นายบรรจง ชูสกุลชาติ	อดีตปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๓๘.	ศ.ดร.ประเสริฐ วิทยารัฐ	อดีตรองอธิการฝ่ายบริหาร มศว.ประสานมิตร
๓๙.	ดร.ปัญญา สมบูรณ์ศิลป์	ประจำโรงเรียนนานาชาติ
๔๐.	นายพะยอม แก้วกำเนิด	อดีตรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อดีตอธิบดีกรมการฝึกหัดครู อดีตอธิบดีกรมสามัญ อดีตอธิบดีกรมวิชาการ ปัจจุบัน ผู้อำนวยการองค์การค้ำคุรุสภา
๔๑.	พลตรีประเสริฐ กาญจนะวสิต	ประจำโรงเรียนนายร้อย จ.ปร.
๔๒.	ศ.ดร.ลมูล รัตตการ	อดีตรองผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง มศว.ปทุมวัน ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ของกรมการฝึกหัดครู
๔๓.	นายวิชา อัดศาสตร์	อดีตอธิการวิทยาลัยครูบุรีรัมย์ อดีตอธิการธนบุรี อดีตผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่กรมการฝึกหัดครู ปัจจุบันเป็นกรรมการ บริษัท บี.บี.บิล딩 (B.B.BUILDING)
๔๔.	รศ.สุรพันธ์ ยันต์ทอง	อดีตอธิการวิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช อดีตอธิการวิทยาลัยครูลพบุรี อดีตอธิการวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จฯ อดีตหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์กรมการฝึกหัดครู
๔๕.	นายสมชัย วุฒิปรีชา	อดีตปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปัจจุบันรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่การงาน
๔๖.	นายสมนึก บำรุง	รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๔๗.	ดร.ธวัช บุรีรักษ์	อดีตประจำ มศว.ประสานมิตร
๔๘.	รศ.ดร.เป็รื่อง กุ่มทุท	อดีตคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มศว.ประสานมิตร
๔๙.	รศ.สมศักดิ์ แส่นสุข	อดีตประจำ มศว.ประสานมิตร
๕๐.	นางสาววศิวพร ก้อนบาง	อดีตผู้บริหารดีเด่น ระดับ ๙ กรมสามัญศึกษา
๕๑.	รศ.นิพนธ์ เปาโรหิตย์	อดีตประจำมหาวิทยาลัยขอนแก่น
๕๒.	น.อ.ผล คชา	อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนลาดทิบบ
๕๓.	นางศรีนวล โกมลวนิช	รองอธิบดีกรมอาชีวศึกษา
๕๔.	ดร.จรินทร์ ชาติรุ่ง	อธิการวิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา
๕๕.	ดร.บัณฑิต วงษ์แก้ว	อธิการวิทยาลัยครูราชสีมา
๕๖.	รศ.ลำพอง บุญช่วย	อธิการวิทยาลัยครูสวนดุสิต
๕๗.	นายสมุทร วรรณพงษ์	รองเลขาธิการ คณะกรรมการข้าราชการครู
๕๘.	นายวินัย เกษมเศรษฐ	อดีตผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ
๕๙.	นายวิเชียร ศิริธรรม	ผู้สอนภาษาไทยระดับอุดมศึกษาดีเด่น
๖๐.	รศ.ภิญโญ จิตต์ธรรม	ผู้สอนภาษาไทยระดับอุดมศึกษาดีเด่น
๖๑.	นางอุษา เอี่ยมอรุณ	อดีตอาจารย์ อดีตนายกเหล่ากาชาดจังหวัดเชียงราย แม่ดีเด่นของชาติ
๖๒.	นายจรัสศักดิ์ มุฑิตาภรณ์	เอกอัครราชทูตไทย ประจำประเทศอิรัก
๖๓.	นายจำเริญ เสกธีระ	อธิบดีกรมวิชาการ
๖๔.	นางภิญญาพร วัฒนเจริญ	ผู้บริหารโรงเรียนดีเด่น กรมสามัญศึกษา
๖๕.	นางสาวคณิง ไทยประสิทธิ์	ผู้บริหารโรงเรียนดีเด่น กรมสามัญศึกษา
๖๖.	รศ.ดร.ประทีป สยามชัย	ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๖๗.	รศ.ประหยัด ลักษณะงาม	อธิการวิทยาลัยครูบุรีรัมย์
๖๘.	นายน้อย สีป้อ	อดีตอธิการวิทยาลัยครูเพชรบูรณ์, ปัจจุบันประจำวิทยาลัย ครูพระนคร
๖๙.	ดร.วิศิษฎ์ ชุมวรฐายี	รองเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาเอกชน
๗๐.	นายสุขสันต์ สุขสมบูรณ์	อธิการวิทยาลัยครูธนบุรี
๗๑.	นางสมหมาย เอสมสมบัติ	ผู้บริหารโรงเรียนดีเด่น กรมสามัญศึกษา
๗๒.	รศ.ดร.อนันต์ เจียมเจริญ	อดีตรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มศว.ประสานมิตร ปัจจุบัน รองศาสตราจารย์ ระดับ ๙ ประจำ มศว.ประสานมิตร
๗๓.	รศ.ธง รุญเจริญ	อธิการวิทยาลัยครูพระนคร
๗๔.	นายสมบูรณ์ สงวนญาติ	อธิการวิทยาลัยครูเทพสตรี
๗๕.	รศ.ดร.ประพาศน์ พฤทธิประภา	อนุกรรมการบัญญัติศัพท์ภาษาศาสตร์ของราชบัณฑิต- สถาน ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มศว.ประสานมิตร
๗๖.	นายสาโรช นาคะวิโรจน์	ประจำวิทยาลัยครูสงขลา ผู้เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมการ แสดงมโนห์รา
๗๗.	ผศ.ดร.โกสินทร์ รังสยาพันธ์	อธิการวิทยาลัยครูจันทบุรี
๗๘.	ศาสตราจารย์สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์	ประจำมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา ได้รับรางวัล พระเกี้ยวทองคำ

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่การงาน
๗๙.	นางสมพร บุณยษ์เจริญ	ผู้อำนวยการโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน
๘๐.	นางสาวเอกจิตรา ชูสกุลชาติ	ผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมราชาลัย
๘๑.	นายหวั่น ชูลมุน	ผู้อำนวยการโรงเรียนทวีธาภิเศก
๘๒.	นายเรือง ปาเฉย	ผู้อำนวยการโรงเรียนพิจิตรพิทยาคม จังหวัดพิจิตร
๘๓.	นายเลย จันจักษ์	อดีตรองอธิบดีกรมศาสนา, ถึงแก่กรรม
๘๔.	นางสุดารัตน์ นาคามดี	อดีตอาจารย์ ปัจจุบันอุปนายก ส.อ.ร.ด.

๒. วงการธุรกิจ

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่การงาน
๑.	นางอุษา ประยูรหงษ์	นักธุรกิจ
๒.	น.อ.จินดา หนูไชยยะ	เจ้าของโรงเรียนกวดวิชา

ยุค บุกเบิกฟ้าลาดพร้าว (พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๑๘)

๑. วงการราชการและรัฐวิสาหกิจ

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่การงาน
๑.	นางพวงทอง มีมั่งคั่ง	ประจำวิทยาลัยครูพระนคร ปฏิบัติงานต่างประเทศตามโครงการ RECSAM
๒.	นายวิเชียร รัตนพีระพงศ์	รองอธิบดีกรมที่ดิน
๓.	ดร.เตี้ยง ผาดไรสง	ประจำมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๔.	ดร.เพ็ญศรี อีระวราพฤษ	ประจำวิทยาลัยครูจันทระเกษม ปฏิบัติงานต่างประเทศประจำปีหนึ่ง ตามโครงการ RECSAM
๕.	นายคม ชาวสะอาด	เลขาธิการกรม กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง
๖.	นายวิรัช ปลื้มสำราญ	ผู้บัญชาการเรือนจำ ประจำจังหวัดสงขลา
๗.	นางผ่องลักษณ์ วาสิกศิริ	เลขาธิการกองอำนวยการ กรุงเทพมหานคร
๘.	ดร.เกรียงไกร กลิ่นอุบล	ประจำสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
๙.	รศ.โกชัย สาริกบุตร	ผู้สอนดีเด่นระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษาจากคุรุสภา ประจำวิทยาลัยครูเชียงใหม่
๑๐.	รศ.จรัส กาใหญ่	รองอธิการบดี สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่
๑๑.	รศ.ดร.อัจฉรา ประไพตระกูล	รองคณบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาฯ
๑๒.	ดร.ถนอม อินทรกำเนต	ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมการฝึกหัดครู

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่การงาน	
๑๓.	ดร.ณัฐพล	ชั้นธไซย	ประจำสถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์
๑๔.	ดร.ไพฑูรย์	สุขศรีงาม	ประจำคณะวิทยาศาสตร์ มศว.มหาสารคาม
๑๕.	รศ.มานพ	พราหมณ์โชติ	คณบดีคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
๑๖.	นายประเสริฐ	จรรย์านุกุล	อดีตอธิการวิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช
๑๗.	นายแสนยา	สามชัย	ผู้อำนวยการสำนักงานประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร
๑๘.	รศ.ดร.ประสาท	ลีปคำ	ประจำคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลิต รายการโทรทัศน์ “ปกิณกะวิทยาศาสตร์” อนุกรรมการ ปรับปรุงหลักสูตรวิทยาศาสตร์ สาขาฟิสิกส์ ระดับมหา- วิทยาลัย ของทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ
๑๙.	ดร.วิเชียร	เกตุสิงห์	ผู้เชี่ยวชาญ ระดับ ๘ สภาการศึกษาแห่งชาติ
๒๐.	พ.ต.อ.อุดม	ใช้สถิตติ	รองผู้บังคับการตำรวจจราจรกลาง
๒๑.	ม.ร.ว.กนกทัศน์	วรวุฒิ ณ อยุธยา	ผู้บัญชาการเรือนจำ จังหวัดสมุทรสาคร
๒๒.	นางสดศรี	สัตย์ธรรม	ผู้พิพากษา ศาลแพ่ง
๒๓.	พ.อ.(พิเศษ) อุกฤษ	ทองมิตร	หัวหน้าฝ่ายข่าวกรอง จังหวัดนครศรีธรรมราช
๒๔.	รศ.ดร.นิโลบล	นิมกัรัตน์	ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๒๕.	นางปิ่นเพชร	หุตะสิงห์	ผู้จัดการ บริษัท ฝาจีบ จำกัด
๒๖.	นางปียานุช	จิตสำเร็จ	ผู้อำนวยการ ฝ่ายบุคลากร กรุงเทพมหานคร
๒๗.	นายพิษณุ	จิตสำเร็จ	ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลเพชรเวช
๒๘.	นายอดุลย์	สังข์สุวรรณ	ผู้อำนวยการ โรงเรียนสงวนหญิง จังหวัดสุพรรณบุรี

๒. วงการธุรกิจ

๒.๑ การแสดง

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่การงาน
๑.	นายธัญญา โพธิ์วิจิตร (เบ็ต เฮียวี้ม)	นักแสดงในโทรทัศน์และภาพยนตร์
๒.	นายวัลลภ มณีคุ้ม	นักร้อง

๒.๒ บริษัท, ห้างร้าน, โรงงาน

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่การงาน	
๑.	นางเอี่ยมจิต	ไชยเชื้อ	นักธุรกิจ
๒.	นายอำนาจ	เพ่งจิตต์	ธุรกิจโรงแรม, ร้านอาหาร, ไพร่รักไทย, บ่อกึ่ง และ ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดไผ่ล้อม
๓.	ดร.สมเกียรติ	อ่อนนิมล	กรรมการผู้จัดการ บริษัท อี.เอ็ม.นิวส. แปซิฟิก อินเตอร์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด

๓. นักการเมือง

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่การงาน
๑.	นายประสพ บุษราคม	สังกัดพรรคกิจสังคม

ยุค ก้าวผลิตครูปริญญา (พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๒๗)

๒. วงการธุรกิจ

๒.๑ การแสดง

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่การงาน
๑.	น.ส.มณีรัตน์ วยวุฒิ	นักแสดงในโทรทัศน์ และภาพยนตร์
๒.	นายพุมพิพงษ์ พรหมสาขา ณ สกลนคร	นักแสดงในโทรทัศน์ และภาพยนตร์
๓.	นายธนา สินประศาสน์	นักแสดงในโทรทัศน์ และภาพยนตร์

๒.๒ การกีฬา

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่การงาน
๑.	นายเฉลิมวุฒิ สง่าพล	นักฟุตบอลยอดเยี่ยม รองเท้าทองคำ
๒.	นายสมพร จรรย์วิสุทธิ์	นักฟุตบอลทีมชาติ
๓.	นายปรีชา กิจบุญ	นักฟุตบอลทีมชาติ
๔.	นายวีรยุทธ สวัสดิ์	นักฟุตบอลทีมชาติ
๕.	นายสมปอง นันทประภาศิลปิน	นักฟุตบอลทีมชาติ
๖.	นายกัมปนาท อังสูงเนิน	นักฟุตบอลทีมชาติ
๗.	นายบุญพบ ประพตติ	นักฟุตบอลทีมชาติ
๘.	นายภาณุวัฒน์ ร่วมฤดีกุล	นักฟุตบอลทีมชาติ
๙.	นายไพบูลย์ ชันธรักษา	นักฟุตบอลทีมชาติ
๑๐.	นายวิชาติ เสขนะ	นักฟุตบอลทีมชาติ
๑๑.	นายณรงค์ อาจารย์ยุทธ์	นักฟุตบอลทีมชาติ
๑๒.	นายอดุลย์ นิลธีรัง	นักฟุตบอลทีมชาติ
๑๓.	นายอนันต์ อโนดาช	นักฟุตบอลทีมชาติ
๑๔.	นายชัยพร เอี่ยมศรี	นักฟุตบอลทีมชาติ
๑๕.	นายนราศักดิ์ บุญเกลี้ยง	นักฟุตบอลทีมชาติ
๑๖.	นายบัญญัติ คำนวน	นักฟุตบอลทีมชาติ
๑๗.	นายรัศมี จินตามัย	นักฟุตบอล และผู้ตัดสินฟุตบอลฟีฟ่า

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่การงาน	
๑๘.	นายวสิน	มาศพงศ์	นักฟุตบอลทีมชาติ
๑๙.	นายบัณฑิต	โสทธิโยธิน	นักฟุตบอลทีมชาติ
๒๐.	นายศักดา	พระมุณี	นักฟุตบอลทีมชาติ
๒๑.	นายวัชระ	พงษ์สวัสดิ์	นักฟุตบอลทีมชาติ
๒๒.	นายปราการ	ศรีรัตนลัม	นักฟุตบอลทีมชาติ
๒๓.	นายอนุโพธิ	สุคนธพานิช	นักฟุตบอลทีมชาติ
๒๔.	นายสิทธิพร	ผ่องศรี	นักฟุตบอลทีมชาติ
๒๕.	นายชำนาญ	สุวรรณเวลา	นักฟุตบอลทีมชาติ
๒๖.	นายอมฤต	เอกวงศ์	นักฟุตบอลทีมชาติ
๒๗.	นายจิระ	สินธุอารีย์	นักฟุตบอลทีมชาติ
๒๘.	นายเอกรัตน์	ทรัพย์สิน	นักฟุตบอลทีมชาติ
๒๙.	นายทองแดง	หรั่งขำ	นักฟุตบอลทีมชาติ
๓๐.	นายประทีน	ยศเจริญ	นักฟุตบอลทีมชาติ
๓๑.	นายชัยณรงค์	ท้วงสอน	นักฟุตบอลทีมชาติ
๓๒.	นายสมหมาย	เกลื่อนกลาด	นักฟุตบอลทีมชาติ
๓๓.	นายประทวน	การรักเรียน	นักฟุตบอลทีมชาติ
๓๔.	นายวราศักดิ์	อุปถัมภนรากร	นักฟุตบอลทีมชาติ
๓๕.	นายสมชาย	ทองใบ	นักฟุตบอลทีมชาติ
๓๖.	นายจินดา	สวนทวี	นักฟุตบอลทีมชาติ
๓๗.	นายสิทธิพงศ์	โกษากุล	นักฟุตบอลทีมชาติ
๓๘.	นายเทพบุตร	รอดแก้ว	นักฟุตบอลทีมชาติ
๓๙.	นายชลอ	สัตยารักษ์	นักฟุตบอลทีมชาติ
๔๐.	นายกิตติพงษ์	มีสูงเนิน	นักฟุตบอลทีมชาติ
๔๑.	นายพิทยา	สันตะวงษ์	นักฟุตบอลทีมชาติ
๔๒.	นายไพฑูรย์	กาญจนลักษณ์	นักฟุตบอลทีมชาติ
๔๓.	นายกิตติ	สุวรรณหมัด	นักฟุตบอลทีมชาติ
๔๔.	นายวันชัย	ยอดยศศักดิ์	นักฟุตบอลทีมชาติ
๔๕.	นายศิริศักดิ์	แย้มแสง	นักฟุตบอลทีมชาติ
๔๖.	นางสาวพันธิกา	มิ่งขวัญ	นักฟุตบอลทีมชาติ
๔๗.	นายอรุณ	ตุลย์วิฒนางกูร	นักฟุตบอลทีมชาติ
๔๘.	นายต่อฮา	นาคนาวา	นักฟุตบอลทีมชาติ
๔๙.	นายประเสริฐ	วิริยะพงษ์พานิช	นักฟุตบอลทีมชาติ
๕๐.	นายณรงค์ชัย	กตารัตน์	นักฟุตบอลทีมชาติ
๕๑.	นายอารมณ	จันทร์กระจ่าง	นักฟุตบอลทีมชาติ
๕๒.	นายทำนอง	ชัยคำ	นักฟุตบอลทีมชาติ
๕๓.	นายเสมอกฤษณ์	โอษฐจันทิก	นักฟุตบอลทีมชาติ
๕๔.	นายทวีวัฒน์	อัครเสลา	นักฟุตบอลทีมชาติ
๕๕.	นายวรพจน์	แสงกระจ่าง	นักฟุตบอลทีมชาติ

๒.๓ บริษัท, ห้างร้าน, โรงงาน

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่การงาน
๑.	นายวรวุฒิ โรจนพานิช	ผู้จัดการรายการและสื่อข่าวกี ๑ กรรมการผู้จัดการ บริษัท Media Fantast International จำกัด

ยุค หลายสาขาบัณฑิต (พ.ศ. ๒๕๒๗ - ปัจจุบัน)

๑. วงการราชการและรัฐวิสาหกิจ

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่การงาน
๑.	นางปิยะนุช จิตสำเร็จ	ผู้อำนวยการกองวิเคราะห์ระบบ กรุงเทพมหานคร
๒.	นายเกียรติพงษ์ พูลเพิ่ม	ผู้อำนวยการประชาสัมพันธ์ กรุงเทพมหานคร
๓.	นายวรพจน์ มนุธรรม	ผู้อำนวยการสำนักกระบายน้ำ กรุงเทพมหานคร
๔.	นายสมศักดิ์ ประจูนุพันธ์	นายไพรัชณีย์ สาขาวิทยาลัยครูจันทระเกษม

๒. วงการธุรกิจ

๒.๑ การแสดง

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่การงาน
๑.	นางสาวปัทมา ปานทอง	นักแสดงโทรทัศน์และภาพยนตร์ และนักร้อง

๒.๒ การดนตรี

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่การงาน
๑.	นายจิรศักดิ์ มีผลกิจ	ตำแหน่ง BASS ชนะการประกวด ปี ๒๕๓๓
๒.	นายธีรศักดิ์ วิหคทอง	ตำแหน่ง DRUM ชนะการประกวด ปี ๒๕๓๓-๒๕๓๔
๓.	นายยอดชัย วงษ์สุวรรณ	ตำแหน่ง BASS ชนะการประกวด ปี ๒๕๓๔
๔.	นายชันษา เมตตพันธ์ุ์	ตำแหน่ง Keyboards ชนะการประกวด ปี ๒๕๓๓
๕.	นายสมชาย วงษ์กำภู	ตำแหน่ง Keyboards ชนะการประกวด ปี ๒๕๓๓-๒๕๓๔
๖.	นายวรพจน์ ญาณฤทธิเดช	ตำแหน่ง Guitar ชนะการประกวด ปี ๒๕๓๓-๒๕๓๔

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่การงาน
๗.	นายฤทธิศักดิ์ เดชาเลิศ	ตำแหน่ง Guitar คณะการประกวด ปี ๒๕๓๓-๒๕๓๔
๘.	นายทิวา จันทรานุกูล	ตำแหน่ง Saxophone คณะการประกวด ปี ๒๕๓๔
๙.	นายพิพัฒน์ ทองระอา	ตำแหน่ง Saxophone คณะการประกวด ปี ๒๕๓๓
๑๐.	นางสาวอำพร ไทรสุวรรณ	ตำแหน่งระนาดเอก หัวหน้าวงดนตรีไทย ของวิทยาลัยครูจันทระเกษม บรรเลงถวายสมเด็จพระเทพฯ งานดนตรีไทย อุดมศึกษา
๑๑.	นายสุรียนต์ บุญเลิศ	ตำแหน่ง ซอสามสาย, ซอด้วง, บรรเลงถวายสมเด็จพระเทพฯ งานดนตรีไทย อุดมศึกษา
๑๒.	นางสาวธนัดดา ชัดเขียน	ตำแหน่ง ซอด้วง บรรเลงถวายสมเด็จพระเทพฯ งานดนตรีไทย อุดมศึกษา

๒.๓ การกีฬา

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่การงาน
๑.	นายโสภิต ภาโนมัย	นักฟุตบอลทีมชาติ หัวหน้าแผนกการกีฬา และพลศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต
๒.	นายสมเกียรติ พองเพชร	นักฟุตบอลทีมชาติ ประจำสโมสรการทำเรือแห่งประเทศไทย
๓.	นายอุดร เรือนเงิน	นักวอลเลย์บอลทีมชาติ
๔.	นายธงชัย กมลรัตน์	นักวอลเลย์บอลทีมชาติ
๕.	นายสมยศ พวงอุไร	นักวอลเลย์บอลทีมชาติ
๖.	นายวิรัตน์ ไหมอินทร์	นักบาสเกตบอลทีมชาติ
๗.	นายพิเชษฐ สันธนะพิทยากุล	นักบาสเกตบอลทีมชาติ
๘.	ร.อ.สมเดช ตั้งจิตอนุสรณ์	นักวิ่งทีมชาติ
๙.	นายเกียรติศักดิ์ อุ่นเสียม	นักวิ่งข้ามรั้วทีมชาติ
๑๐.	เรืออากาศโท วันชัย ผ่องศรี	นักมวยทีมชาติ
๑๑.	นายเจริญ ชูมณี	นักมวยทีมชาติ
๑๒.	นายทรงศักดิ์ แก่นท้าว	นักมวยทีมชาติ
๑๓.	นายประสาท เจริญสุข	นักมวยทีมชาติ
๑๔.	นายประวิทย์ สุวรรณวิจิตร	นักมวยทีมชาติ
๑๕.	นายสมศักดิ์ เต็งมีศรี	นักมวยทีมชาติ
๑๖.	นายสุโชติ คงประสงค์	นักมวยทีมชาติ
๑๗.	นายสำราญ ชูมณี	นักมวยทีมชาติ
๑๘.	จ.อ.วิชัย ชัดโพธิ์	นักมวยทีมชาติ, ตัวแทนวิ่งคบเพลิงในกีฬาโอลิมปิก ที่กรุงบาเซโรน่า ประเทศสเปน
๑๙.	นายอาคม ฉ่องไฉ	นักมวยทีมชาติ ในกีฬาโอลิมปิก ที่กรุงบาเซโรน่า ประเทศสเปน

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่การงาน
๒๐.	นายผจญ มุลสัน	นักมวยทีมชาติ, ตัวแทนวงศบเพลิงในกีฬาโอลิมปิก ที่กรุงบาเซโรน่า ประเทศสเปน
๒๑.	นายจำรูญ พิเศษฐ์วานิช	นักบาสเกตบอลทีมชาติ
๒๒.	นายอุดม สุขาสี	นักบาสเกตบอลทีมชาติ
๒๓.	น.ส.นันทนา วรบุตร	นักบาสเกตบอลทีมชาติ
๒๔.	นายประสิทธิ์ บุญประเสริฐ	นักบาสเกตบอลทีมชาติ
๒๕.	นายอนุสรณ์ เสถียรสุด	นักเทเบิลเทนนิสทีมชาติ
๒๖.	จ.ส.อ.วีระพันธ์ คมฤกษ์	นักมือปืนทีมชาติ
๒๗.	พ.ท.ชินเสน ทองโกมล	นักมือปืนทีมชาติ
๒๘.	นางสาวพรทิพย์ ช้างเกตุ	นักวอลเลย์บอลทีมชาติ

๒.๔ ด้านศิลปะ

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่การงาน
๑.	นางสาวชุลีรัตน์ เลื่อนน้ำชล	ผลิตผลงานภาพเขียน แสดงนิทรรศการ
๒.	นายไกรสร พรหมรัตน์	ผลิตผลงานภาพถ่ายแกะลายเส้น แสดงนิทรรศการ
๓.	นายปิยะ ศรีระอ	ผลิตผลงานภาพถ่ายแกะลายเส้น แสดงนิทรรศการ

๒.๕ บริษัท, ห้างร้าน, โรงงาน

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่การงาน
๑.	นายวิสิทธิ์ โจรจนจนวนรัตน์	สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา
๒.	นายประพันธ์ โชตินฤมล	กรรมการบริหาร บริษัท ซาร์ป จำกัด, บริษัท เทพนคร จำกัด
๓.	นายสุรพล เพชรไกร	ผู้อำนวยการโรงงานน้ำตาลไทย
๔.	นายเรืองเกียรติ วาทะพุกกะนะ	ผู้จัดการ Home Electric บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด
๕.	นายสุวัฒน์ กาบบัวทอง	ผู้จัดการ บริษัท ส่วนตัว
๖.	นายอรรชชัย ลีสมัคร	ผู้จัดการ บริษัท อ่างชัยก่อสร้าง จำกัด
๗.	นายอำนาจ ไตรศิริกุล	ผู้จัดการ บริษัท อมรพันธ์ จำกัด
๘.	นางนงเยาว์ ไตรศิริกุล	ผู้จัดการ ศูนย์การค้าอมรพันธ์
๙.	นายจุลพงษ์ จุลสุคนธ์	มีบ้าน เพื่อสงเคราะห์สัตว์พิการ
๑๐.	นายอภิชาติ กองอรรถ	นายช่างศิลป์ บริษัท เอ็น พี เอ ที อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด
๑๑.	นายปรังค์ ชุ่มเพ็งพันธุ์	นายกสโมสรนักศึกษา ภาคบุคลากรประจำคนแรก เจ้าของบริษัท รับเม้าก่อสร้าง จำกัด

๓. นักการเมือง

ลำดับที่ ชื่อ-นามสกุล หน้าที่การงาน

๑.	นายธรรมรัตน์	นาคสุริยะ	สังกัดพรรคพลังธรรม ดำรงตำแหน่ง สก.
๒.	นายบรรจง	ไชยะมณี	สังกัดพรรคพลังธรรม ดำรงตำแหน่ง สก.
๓.	นายชิงชัย	บุญทราภิวัฒน์	สังกัดพรรคพลังธรรม ดำรงตำแหน่ง สก.
๔.	นายสมบัติ	วิอังคะสุธรณ์	สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ อดีตดำรงตำแหน่ง สก.

บทที่ 9

บัณฑิตกิตติมศักดิ์

นโยบายของสถาบันการศึกษาส่วนหนึ่ง ได้แก่ การพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้าและจัดเป็นภาระหน้าที่ที่สำคัญที่จะต้องดำเนินการต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา อันจะเป็นผลทำให้ประชากรของประเทศมีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงขึ้น ในส่วนความรับผิดชอบของวิทยาลัยครู จันทระเกษมนอกเหนือจากจัดการศึกษาและให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนแล้ว ยังตระหนักถึงการส่งเสริมทำนุบำรุงด้านศิลปวัฒนธรรมทั้งทรัพยากรที่มีอยู่ตามธรรมชาติและบุคคลที่มีความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ นำมาให้การถ่ายทอดวิชาความรู้และประสบการณ์แก่นักศึกษาของวิทยาลัยด้วยความตั้งใจจริง บุคคลเหล่านี้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงควรได้รับการยกย่องให้เป็นเกียรติประวัติของวงศ์ตระกูลวิทยาลัยครูจันทระเกษม ได้นำเสนอผลงานของบุคคลเหล่านั้นให้ได้รับปริญญากิตติมศักดิ์ในสาขาต่าง ๆ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๒๔ จนถึงปีการศึกษา ๒๕๓๓ จำนวน ๘ ท่านคือ

๑. นายไชยวัฒน์ เหลืองอมรเลิศ บัณฑิตกิตติมศักดิ์สาขาศิลปศาสตร์ สายอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ปีการศึกษา ๒๕๒๔

๒. นายอุทัย แก้วละเอียต บัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการศึกษา โปรแกรมวิชาดนตรีไทย ปีการศึกษา ๒๕๓๐

๓. นายบุญมา พึ่งทอง บัณฑิตกิตติมศักดิ์สาขา ศิลปศาสตร์ โปรแกรมบริหารธุรกิจและการจัดการ ปีการศึกษา ๒๕๓๑

๔. นางเพ็ญพรรณ สิทธิไตรย์ บัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการศึกษา โปรแกรมวิชาคหกรรมศาสตร์ ปีการศึกษา ๒๕๓๒

๕. นายสำราญ ประดิษฐ์ บัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร โปรแกรม วิชาการส่งเสริมและสื่อสารการเกษตร ปีการศึกษา ๒๕๓๒

๖. นายแคล้ว ธนิกุล บัณฑิตกิตติมศักดิ์สาขา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์ การกีฬา ปีการศึกษา ๒๕๓๒

๗. นายสุจินต์ จินตนา บัณฑิตกิตติมศักดิ์สาขา ศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ปีการศึกษา ๒๕๓๓

๘. นายชลอ วรกิจวิวัฒน์ บัณฑิตกิตติมศักดิ์สาขา ศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาวัฒนธรรมศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๓๓

นายไชยวัฒน์ เหลืองอมรเลิศ

บัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์สาย
อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ปีการศึกษา ๒๕๒๙

ประวัติและผลงาน นายไชยวัฒน์ เหลืองอมรเลิศ สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ได้ประกอบอาชีพ ธุรกิจส่วนตัวเกี่ยวกับการจัดสรรบ้านและที่ดิน การก่อสร้างสถาปัตยกรรมและวิศวกรรม กิจกรรมด้าน สวนสนุก การสาธารณสุขปศุสัตว์ด้วยความขยันหมั่นเพียร และมีความอดุสาหะจนกิจการค้าเจริญก้าวหน้า ทำให้ มีประสบการณ์สูง นอกจากนั้นแล้วนายไชยวัฒน์ เหลือง-อมรเลิศ ยังเป็นบุคคลที่คอยให้ความช่วยเหลือเกื้อกูล กิจการที่เป็นสาธารณะกุศล ให้การแนะนำอบรมแก่นิสิต, นักศึกษาตามสถาบันต่าง ๆ ทางด้านวิชาชีพการบริหารงานด้านธุรกิจ และให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งกับหน่วยงานของภาครัฐบาลและเอกชน จากผลงานและประสบการณ์ของนายไชยวัฒน์ เหลืองอมรเลิศ เป็นที่ยอมรับของบุคคลในวงการธุรกิจและสถาบันการศึกษา ได้รับการคัดเลือกให้เป็นนักธุรกิจตัวอย่างและดีเด่นคนแรกของสมาคมธุรกิจแห่งประเทศไทย เป็นนายกสมาคมผู้ประกอบการเครดิตฟองซิเอร์ เป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ตัวแทนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สาขาเศรษฐกิจไปเจริญสัมพันธ์ไมตรีกับประเทศเกาหลีเหนือ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประจำวิทยาลัยครูจันทร์เกษม ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๕

นายไชยวัฒน์ เหลืองอมรเลิศ นับว่าเป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิตทางด้านธุรกิจ พร้อมทั้งมีความเสียสละเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมและสังคมอย่างดียิ่ง จึงควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้ได้รับปริญญากิตติมศักดิ์สาขาศิลปศาสตร์ สายอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ปีการศึกษา ๒๕๒๙ อันเป็นเกียรติประวัติและแบบอย่างที่ดีสืบไป

นายอุทัย แก้วละเอียด

บัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการศึกษา โปรแกรม
วิชาดนตรีไทย ปีการศึกษา ๒๕๓๐

ประวัติและผลงาน นายอุทัย แก้วละเอียด มีความสามารถพิเศษทางดนตรีไทยเป็นพื้นฐานที่ได้รับจากครอบครัวที่ประกอบอาชีพบรรเลงดนตรีไทยในงานต่าง ๆ และได้ฝึกซ้อมอยู่ตลอดเวลา นายอุทัย แก้วละเอียด มีพรสวรรค์ด้านการบรรเลงดนตรีไทย ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ จึงได้รับการบรรจุเป็นครูสอนดนตรีไทยที่โรงเรียนวัดมกุฏกษัตริยารามให้การอบรมฝึกซ้อมแก่นักเรียนด้วยความตั้งใจและเสียสละ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ได้เดินทางไปเผยแพร่ดนตรีไทยในต่างประเทศ ๑ ปี หลังจากนั้นได้กลับมาเป็นอาจารย์สอนพิเศษวิชาดนตรีไทยตามโรงเรียน วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

นอกจากงานด้านการสอนแล้ว นายอุทัย แก้วละเอียด ยังเป็นผู้ที่มีความสามารถแต่งเพลงไทยเดิมเพื่อบรรเลงในงานต่าง ๆ อย่างไพเราะเพราะพริ้งเป็นที่ประทับใจของผู้ได้ฟังเนื้อเพลงที่ท่านแต่งขึ้น ความรู้ความสามารถในศิลปดนตรีไทยทำให้ได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามมกุฎราชกุมารี ให้เข้าร่วมบรรเลงดนตรีไทย เมื่อพระองค์ยังทรงศึกษา ณ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นายอุทัย แก้วละเอียด เป็นครูที่มีความตั้งใจจะประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ที่มีอยู่แก่ลูกศิษย์อย่างนาครัทธา ให้การสนับสนุนและช่วยเหลืองานสังคมด้วยความเสียสละด้วยการร่วมเป็นกรรมการตัดสินการประกวดดนตรีไทย กรรมการสอบคัดเลือกเข้าเรียนในวิชาเอกดนตรีไทยคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นกรรมการที่ปรึกษาดนตรีไทย นายอุทัย แก้วละเอียด ควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้ได้รับปริญญากิตติมศักดิ์สาขาวิชาการศึกษา โปรแกรมวิชาดนตรีไทย ปีการศึกษา ๒๕๓๐ อันเป็นเกียรติประวัติและแบบอย่างที่ดีสืบต่อไป

นายบุญมา พึ่งทอง

บัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ สายบริหารธุรกิจและการจัดการ ปีการศึกษา ๒๕๓๑

นายบุญมา พึ่งทอง สำเร็จการศึกษาด้านวิชาชีพ เริ่มทำงานในตำแหน่งเสมียนทั่วไป ของบริษัททอโก้ จำกัด ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๔ และได้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นให้เป็นกรรมการผู้จัดการของบริษัท ต่อมาได้ประกอบอาชีพด้านธุรกิจและเป็นผู้ก่อตั้งบริษัทของตนเอง เป็นบริษัทแรก กิจการได้เจริญก้าวหน้าและขยายงานออกไปอย่างกว้างขวาง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นที่รู้จักกันอย่างดีในวงการธุรกิจ นอกจากการประกอบอาชีพด้านธุรกิจส่วนตัวแล้วนายบุญมา พึ่งทอง เสียสละเวลาให้แก่การศึกษาและสาธารณกุศล ด้วยการนำประสบการณ์ไปอบรมแนะแนวแก่นักศึกษาสถาบันต่าง ๆ เป็นการเสริมสร้างความรู้ให้มีคุณภาพตามที่สังคมปัจจุบันยอมรับ

นายบุญมา พึ่งทอง ยังมีความสนใจในศิลปวัฒนธรรมไทยด้านต่าง ๆ รวมทั้งงานด้านพระพุทธศาสนา ให้การสนับสนุนส่งเสริมทุกรูปแบบ เป็นผู้ริเริ่มจัดตั้งกองทุนหลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ เพื่อสร้างอาคารผู้ป่วยโรงพยาบาลเชียงใหม่ จัดโครงการส่งเสริมกลยุทธ์ให้อุปสมบท-บรรพชาสละทุนทรัพย์ทำนุบำรุงวัดวาอาราม และปฏิสังขรณ์ไม้ให้เสื่อมโทรม จัดสร้างพระประธานไปประดิษฐานตามวัดในท้องถิ่นทุรกันดาร เพื่อไว้เป็นที่สักการบูชาของชุมชนนั้น นายบุญมา พึ่งทอง เป็นผู้ที่มองการณ์ไกลและคิดว่าการที่จะทำให้เกิดความสงบสุขได้นั้นต้องสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนได้เห็นความสำคัญของการศึกษาและศาสนาจึงได้ให้ความช่วยเหลือแก่สถาบันและวัด ทำการเผยแพร่งานศาสนาและวัฒนธรรม เช่น การจัดพิมพ์หนังสือส่งเสริมวัฒนธรรมและหนังสือ “ร้อยกรองจลองกรุง” แจกจ่ายให้ประชาชนอ่านฟรี ในด้านมนุษยสัมพันธ์ของนายบุญมา พึ่งทอง กับบุคคลต่าง ๆ ตั้งแต่ผู้บริหาร เพื่อนร่วมอาชีพและผู้ที่เคยรู้จักมักคุ้น จะให้ความนิยมเชื่อถือและความร่วมมืออย่างดี ทุก ๆ ด้าน ทำให้นายบุญมา พึ่งทอง ได้รับการคัดเลือกให้เป็นบุคคลตัวอย่างที่เป็นผู้ส่งเสริมงานวัฒนธรรมประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้รับการพิจารณาให้เป็นพ่อตัวอย่างแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๑ และได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและเป็นรองประธานสภาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้รับพระราชทานรางวัลในฐานะผู้ผลิตหนังสือดีเด่นได้มาตรฐานปี พ.ศ. ๒๕๓๑ จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ช่าวบางกะปิเลือกให้เป็นบุคคลตัวอย่างของชาวบางกะปิที่ให้การสนับสนุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมของชาติจนเป็นที่ยอมรับของชาวโลก ทั้งได้ให้การส่งเสริมหัตถกรรมไทยในรูปแบบของการบรรจุหีบห่อ นำไปประกวดระดับโลกที่ประเทศอังกฤษ ปี ๒๕๑๗

การประกอบอาชีพด้านธุรกิจของนายบุญมา พึ่งทอง นำมาด้วยความบริสุทธิ์และรับใช้สังคมตามความเหมาะสมทุกรูปแบบที่สามารถจะทำได้ ผลจากการกระทำที่เปี่ยมไปด้วยความปรารถนาดี จึงควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้ได้รับปริญญากิตติมศักดิ์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์สายบริหารธุรกิจและการจัดการ ปีการศึกษา ๒๕๓๑ เพื่อเป็นเกียรติประวัติแก่วงศ์ตระกูลสืบต่อไป

นางเพ็ญพรรณ สิทธิไตรย์

บัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการศึกษา โปรแกรม
วิชาคหกรรมศาสตร์ ปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๒

นางเพ็ญพรรณ สิทธิไตรย์ เป็นชาวสกลนคร
สำเร็จการศึกษาระดับชั้นอาชีวศึกษา และเข้ารับราชการ
ที่โรงเรียนการช่างสตรีสกลนคร และโรงเรียนการช่างสตรี
จังหวัดหลายแห่ง ได้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จ
บำนาญเกษียณอายุราชการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๐

นางเพ็ญพรรณ สิทธิไตรย์ ได้ปฏิบัติหน้าที่ครู
ในการประสิทธิประสาทวิชาความรู้ทางทักษะงาน
แกะสลักผัก-ผลไม้ การเย็บ-ปัก-ถัก-ร้อย การประกอบ
อาหารไทยคาว-หวาน และเผยแพร่ผลงานอย่างกว้างขวาง
ทั้งในประเทศนอกประเทศ พร้อมกับได้อุทิศเวลาบำเพ็ญ
ประโยชน์ต่อสังคมและหน่วยงานการศึกษาสถาบันต่าง ๆ
เป็นผู้ที่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยได้อย่างดีเยี่ยมทั้งยัง
ได้มีความพยายามค้นหาวิธีและเทคนิคการประดิษฐ์
สิ่งใหม่ ๆ นำออกเผยแพร่เป็นวิทยาทาน นางเพ็ญพรรณ
สิทธิไตรย์ ได้รับเชิญไปแสดงผลงานศิลปะการแกะสลัก
ผัก-ผลไม้, ดอกไม้ใบตองในงานพระราชพิธีสำคัญ ๆ
และในต่างประเทศ เช่น ประเทศสวีเดน แลนด์
ประเทศญี่ปุ่น ผลงานที่ปรากฏและการให้ความช่วยเหลือ
ต่อสังคมตลอดมาสมควรแก่การยกย่องเชิดชูเกียรติให้
ได้รับปริญญากิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการศึกษา โปรแกรม
วิชาคหกรรมศาสตร์ แขนงศิลปประดิษฐ์เพื่อเป็นเกียรติ
ประวัติสืบต่อไป

นางเพ็ญพรรณ สิทธิไตรย์ ได้รับพระราชทาน
ปริญญากิตติมศักดิ์ ในปีการศึกษา ๒๕๓๒

นายสำราญ ประดิษฐ์

บัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิทยาศาสตร์ โปรแกรม
วิชาส่งเสริมและสื่อสารการเกษตร ปีการศึกษา ๒๕๓๒

นายสำราญ ประดิษฐ์ เป็นชาวประจวบคีรีขันธ์ สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ได้ผ่านการอบรมผู้บริหารหลายหลักสูตร เคยรับราชการด้านการเป็นครูสอนระยะหนึ่งและเปลี่ยนแนวทางการทำงานไปเป็นผู้ช่วยสรรพากรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภายหลังขอลาออกมารับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาล ได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์หลายสมัย สร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่น พัฒนาและส่งเสริมอาชีพเกษตรกรของจังหวัด ให้ก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน

นายสำราญ ประดิษฐ์ เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์งานและให้การส่งเสริมทั้งทางตรงและทางอ้อมเท่าที่จะมีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วม จะพบว่าได้ทำการศึกษาค้นคว้านำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ที่ทำให้เกิดรายได้แก่ประชากรอย่างดี เช่น การนำว่านหางจระเข้มาศึกษาค้นคว้าทำเป็นขนมที่มีคุณค่าอาหาร การนำมะขามป้อมไทยมาผลิตเป็นเครื่องดื่ม นายสำราญ ประดิษฐ์ เป็นบุคคลที่มีจิตใจกว้างขวางเอื้อเพื่อเสียสละ ไม่ปิดบังในวิชาความรู้และประสบการณ์ ได้นำผลงานที่ค้นคว้าออกเผยแพร่แก่สถาบันการศึกษาและมวลชนมีผลทำให้สภาวะเศรษฐกิจของชาวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีตลอดมา เมื่อมีผู้นำของชุมชนเห็นความสำคัญขอมีส่วนร่วม ปัญหาต่าง ๆ ของประชากรก็ลดน้อยลงเป็นลำดับ และยังนำชื่อเสียงให้ได้ชื่นชม อาทิ การรณรงค์สร้างความสะอาดจนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้รับรางวัลชนะเลิศติดต่อกันมา ๖ ปี เป็นครั้งแรกในประเทศไทย

นายสำราญ ประดิษฐ์ ส่งเสริมให้ประชากรปลูกว่านหางจระเข้ส่งโรงงาน เพื่อบรรเทาปัญหาการว่างงาน และแก้ปัญหาสับปะรดราคาขั้นต่ำ พร้อมช่วยปรับสภาพดินที่เสื่อมโทรมทำให้เกิดประโยชน์หลายด้าน พร้อมกันนั้นได้นำประสบการณ์และผลงานมาเป็นแหล่งเผยแพร่ทางวิชาการแก่ชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ ที่จะกระทำได้โดยไม่หวังผลตอบแทน

ในด้านการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสาธารณกุศล และบำรุงพุทธศาสนา นายสำราญ ประดิษฐ์ ได้บริจาคทุนทรัพย์เป็นทุนการศึกษาแก่นักเรียนและอุปถัมภ์บรรพชาและอุปสมบทพระภิกษุ สามเณรมาแล้วประมาณ ๕๐๐ รูป นับว่านายสำราญ ประดิษฐ์ เป็นบุคคลที่ควรแก่การยกย่องเชิดชูเกียรติให้ได้รับปริญญากิตติมศักดิ์ เป็นเกียรติประวัติสืบไป

นายสำราญ ประดิษฐ์ ได้รับปริญญากิตติมศักดิ์ สาขาวิทยาศาสตร์ โปรแกรมวิชาส่งเสริมและสื่อสารการเกษตร ปีการศึกษา ๒๕๓๒

นายแคล้ว ธนิกุล

บัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิทยาศาสตร์ โปรแกรม
วิทยาศาสตร์การกีฬา ปีการศึกษา ๒๕๓๒

นายแคล้ว ธนิกุล เกิดที่ตำบลดอนมโนรา อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา มีนิสัยรักการกีฬาศิลปะมวยไทย มีความรู้ด้านภาษาจีนเป็นพิเศษโดยเฉพาะการพูด ประกอบอาชีพส่วนตัวทำเกษตรกรรมสวนส้มเขียวหวาน และจัดเป็นค่ายฝึกซ้อมมวยไทย มวยสากล ทำการฝึกซ้อมด้วยตนเอง ได้จัดส่งนักมวยของค่ายเข้าแข่งขันทั้งเวทีในบ้านเราและต่างประเทศได้รับชัยชนะส่วนมาก

นายแคล้ว ธนิกุล มีความอดทนพยายามสร้างฐานะจนเป็นปึกแผ่น ขณะเดียวกันก็ไม่ละทิ้งหน้าที่ต่อสังคม ยังให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลเท่าที่จะทำได้ รับผิดชอบต่อภาระนักมวย นักกีฬาซึ่งเป็นเยาวชนของชาติจำนวนมากจนมีชื่อเสียง ด้วยความรู้ความสามารถของนายแคล้ว ธนิกุล เป็นที่ยอมรับในวงการกีฬามวย จึงได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้จัดการทีมนักมวยสมัครเล่นทีมชาติไปแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ปี ๑๙๘๘ ณ กรุงโซล ประเทศเกาหลีใต้ สาธารณรัฐประชาชนจีน การแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ซีเกมส์ ได้รับเชิญไปเป็นวิทยากรเผยแพร่ศิลปะมวยไทยและสากลตามสถาบันต่าง ๆ อาทิ โรงเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน วิทยาลัยครูจันทระเกษม นอกจากนี้ยังส่งเสริมด้านสาธารณสุขด้วยการบริจาคทุนทรัพย์ และสิ่งของตลอดมา

ศิลปะมวยไทยซึ่งเป็นกีฬาของไทยมาแต่โบราณได้รับการฟื้นฟูและการจัดค่ายฝึกซ้อมอย่างมีคุณภาพ ทำให้เยาวชนของชาติที่รักในศิลปะด้านนี้ได้มีอาชีพบุคคลจำนวนมากที่นายแคล้ว ธนิกุล เป็นผู้ถ่ายทอดเทคนิคและศิลปะมวยไทยและสากลให้ และถือว่าเป็นการช่วยอนุรักษ์ศิลปะการกีฬามวยให้คงอยู่และเจริญก้าวหน้า นายแคล้ว ธนิกุล จึงเป็นบุคคลหนึ่งที่วงการกีฬามวยยอมรับในความสามารถ และได้รับการแต่งตั้ง

ให้ดำรงตำแหน่งสำคัญ ๆ ของวงการกีฬาและหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ได้เป็นประธานสมาคมมวยสมัครเล่นฝ่ายเทคนิคแห่งประเทศไทย ประธานสหพันธ์มวยไทยนานาชาติ ผู้จัดการทีมมวยสมัครเล่นทีมชาติ กรรมการจัดงาน ๕ ธันวาคมหาราช อุปนายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ฝ่ายสวัสดิการ

ในความเสียสละเพื่อประโยชน์ต่อสังคมของนายแคล้ว ธนิกุล ทำให้ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เบญจมาภรณ์ช้างเผือก (ม.ช) เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๑ และสภาการฝึกหัดครูเห็นสมควรอนุมัติให้ได้รับพระราชทานปริญญาบัตรกิตติมศักดิ์ สาขาวิทยาศาสตร์ โปรแกรมวิทยาศาสตร์การกีฬา ปีการศึกษา ๒๕๓๒

นายแคล้ว ธนิกุล ได้รับพระราชทานปริญญาบัตรกิตติมศักดิ์ สาขาวิทยาศาสตร์ โปรแกรมวิทยาศาสตร์การกีฬา ปีการศึกษา ๒๕๓๒

นายสุจินต์ จินตนา

บัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาศิลปศาสตร์ สายบริหาร
ธุรกิจและการจัดการ ปีการศึกษา ๒๕๓๓

นายสุจินต์ จินตนา มีภูมิลำเนาเป็นชาวกรุงเทพมหานคร ถนนเสือป่า อำเภอป้อมปราบ นับถือศาสนาพุทธ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ได้ประกอบอาชีพด้านธุรกิจการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปออกจำหน่ายจากการทำในรูปของอุตสาหกรรมครอบครัวจนประสบความสำเร็จในผลงานที่นำออกสู่ตลาดมีผู้นิยมมากขึ้น จนต้องขยายกิจการให้ใหญ่ขึ้นด้วยการทำเป็นรูปบริษัทที่มีการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปส่งไปจำหน่ายในต่างประเทศ และบริษัทในเครือขายที่มีผลิตภัณฑ์เอื้อกันในช่วงการผลิตสินค้าจำนวนทั้งหมด ๘ บริษัท การบริหารงานด้านธุรกิจต้องอาศัยความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่มีความละเอียดอ่อนและรอบคอบรวมทั้งความตั้งใจจริงในการดำเนินกิจการ ซึ่งเป็นเรื่องพิสูจน์ความเป็นนักธุรกิจของนายสุจินต์ จินตนา ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต

นายสุจินต์ จินตนา ได้เล็งเห็นความเจริญก้าวหน้าของประเทศที่ควรจะได้รับจากการเสียสละของประชากรในชาติ ซึ่งกระทำได้หลายรูปแบบ เป็นการกระตุ้นเตือนตนเองที่จะตอบแทนกลับไปสู่ส่วนรวมด้วยการจัดเวลาส่วนหนึ่งไปให้การอบรมหรือแนะแนวทางด้านประกอบการทางธุรกิจต่อมวลชน นิสิต นักศึกษา

ตามสถาบันต่าง ๆ เท่าที่มีโอกาสและเปิดโอกาสให้นักศึกษาจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ไปฝึกงานในบริษัทของเครือสหจินตนาไทย ตามลักษณะงานที่ต้องการศึกษาจัดอบรมพนักงานของบริษัทเพื่อเสริมประสบการณ์และส่งเสริมให้มีการตื่นตัวต่อการทำงาน

นายสุจินต์ จินตนา มีความใฝ่รู้ในสิ่งที่จะทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม จึงไปศึกษาดูงานตามที่ต่าง ๆ แล้วนำมาพัฒนางานให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น ความก้าวหน้าทางธุรกิจของนายสุจินต์ จินตนา ก็ไม่ทำให้ลืมการช่วยเหลือเกื้อกูลสังคม เช่นการบริจาคทุนทรัพย์เป็นทุนการศึกษา การจัดกิจกรรมของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน เช่น การจัดตั้งกองทุนการศึกษาเพื่อช่วยเหลือเด็กที่ยากไร้และเรียนดี จัดตั้งกองทุนหน่วยแพทย์เคลื่อนที่จัดซื้ออุปกรณ์การแพทย์ไปใช้ในการตรวจสุขภาพของประชาชน ตามชนบทที่ห่างไกลความเจริญ

ในด้านสภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศ นายสุจินต์ จินตนา ได้นำรายได้เข้าสู่ประเทศชาติปีละจำนวนมาก ด้านการขยายตลาดการค้าสู่ตลาดโลกโดยส่งผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าสำเร็จรูปออกไปจำหน่าย การดำรงตำแหน่งทางธุรกิจและได้รับเลือกจากหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ เป็นประธานกองทุนการศึกษาสโมสรไลออนส์เจ้าพระยากรุงเทพ ที่ปรึกษารัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ร.ท.ชาญ มนูญธรรม นายสวัสดิ์ คำประกอบ ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยมหาดไทย นายสุขุม เลาวณีย์ศิริ เป็นที่ปรึกษาโครงการพระราชดำริ (อีสานเขียว) ฯลฯ

ด้วยความเสียสละมีเมตตาเอื้อเพื่อช่วยเหลือต่อสังคมของนายสุจินต์ จินตนา ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ช้างเผือก ชั้นที่ ๒ จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และได้รับโล่เกียรตินิยมจากมูลนิธิ MELVIN JONES FELLOW ไลออนส์สากลชิคาโก สหรัฐอเมริกา ได้รับพระราชทานเหรียญกาชาดชั้นที่ ๓ เหรียญลูกเสือแห่งชาติ ชั้นที่ ๓ และสภาการฝึกหัดครูเห็นควรเสนอให้ได้รับปริญญากิตติมศักดิ์สาขาศิลปศาสตร์ สายบริหารธุรกิจและการจัดการ ปีการศึกษา ๒๕๓๓

นายสุจินต์ จินตนา ได้รับพระราชทานปริญญาด้านศิลปศาสตร์ สายบริหารธุรกิจและการจัดการ ปีการศึกษา ๒๕๓๓

นายชลอ วรกิจวิวัฒน์

บัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาศิลปศาสตร์ แขนงวัฒนธรรมศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๓๓

นายชลอ วรกิจวิวัฒน์ เกิดที่ตำบลสะพานขาว บ้านบาตร อำเภอป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาด้านดนตรีไทยจากสำนักเรียนของพระประต๋ับดุริยางค์ แผนกราชูปโภคองวังและพระราชพิธีสำนักพระราชวัง เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วได้เข้ารับราชการในตำแหน่งผู้ช่วยพนักงานวิสามัญ และได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประจำแผนกกองพระราชพิธี ระดับ ๔ ได้รับราชการตลอดมา

จากการที่นายชลอ วรกิจวิวัฒน์ ปฏิบัติงานในพระราชพิธีและพิธีการต่าง ๆ ในส่วนของสำนักพระราชวังและงานราชการที่เกี่ยวข้องโดยตรง จึงมีประสบการณ์ทางข้อปฏิบัติเกี่ยวกับราชสำนักและได้ทำการรวบรวมทำเนียบการพระราชทานเกียรติยศแก่ศพของเจ้านายข้าราชการพระภิกษุที่ทรงสมณศักดิ์ ไว้เป็นหลักฐานเพื่อให้เป็นแนวปฏิบัติต่อไป รวมทั้งระเบียบวิธีการอัญเชิญปริญญาบัตรเพื่อทูลเกล้าถวายฯ ในงานพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันต่าง ๆ รวมทั้งของวิทยาลัยครู ซึ่งได้ให้แนวปฏิบัติและช่วยฝึกซ้อมให้ นายชลอ วรกิจวิวัฒน์ ได้ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทยให้เป็นแบบอย่างแก่เยาวชนของชาติด้วยการให้คำแนะนำช่วยเหลือให้ปฏิบัติได้ถูกต้อง ในความเป็นบุคคลที่เสียสละเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมในฐานะส่วนตัวและผู้แทนจากสำนักพระราชวัง จึงได้รับพระราชทานเหรียญกาชาดสมนาคุณชั้น ๓, ๒, ๑ และแทนรูปกระเป่ากระสุนคันชีพเครื่องแบบเต็มยศทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ในฐานะที่ได้ช่วยเหลือกิจการในการจัดงานราชวัลลภตลอดมา

นายชลอ วรกิจวิวัฒน์ เป็นบุคคลที่ชอบศึกษาค้นคว้างานต่าง ๆ ในด้านวัฒนธรรมในหลายรูปแบบ และได้มีประสบการณ์โดยตรงจากการปฏิบัติหน้าที่จึงทำให้มีความรอบรู้ทางด้านวัฒนธรรมและให้การแนะนำอย่างดียิ่ง นับได้ว่านายชลอ วรกิจวิวัฒน์ มีส่วนช่วยอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยให้เป็นแบบฉบับสืบต่อไป ด้วยคุณลักษณะเฉพาะที่มีความสำคัญต่อสังคมไทย สภาการฝึกหัดครูจึงได้ยกย่องเชิดชูเกียรติให้ได้รับปริญญากิตติมศักดิ์ในปีการศึกษา ๒๕๓๓ ในสาขาวิชาการศึกษา แขนงวัฒนธรรมศึกษา อันเป็นเกียรติประวัติและแบบอย่างที่ดีสืบต่อไป

คำสั่งวิทยาลัยครูจันทระเกษม
ที่ ๐๘๔/๒๕๓๕
เรื่อง แต่งตั้งกรรมการจัดทำหนังสือ "บทบาทการฝึกหัดครูไทย
กับการรับใช้มวลชนในรอบ ๑๐๐ ปี"

ด้วยกรรมการฝึกหัดครูได้กำหนดให้มีโครงการจัดทำหนังสือชุด "บทบาทการฝึกหัดครูไทยกับการรับใช้มวลชนในรอบ ๑๐๐ ปี" ในกรณีนี้ได้กำหนดให้วิทยาลัยครูต่าง ๆ จัดทำหนังสือของวิทยาลัย ในบทบาทที่เกี่ยวกับการรับใช้มวลชน ตามหัวข้อและรูปแบบที่คณะกรรมการจัดพิมพ์หนังสือชุด "บทบาทการฝึกหัดครูไทยกับการรับใช้มวลชนในรอบ ๑๐๐ ปี" กำหนด วิทยาลัยจึงกำหนดให้จัดทำหนังสือ วิทยาลัยครูจันทระเกษม สำหรับตอบสนองวัตถุประสงค์ของโครงการดังกล่าว เพื่อให้การดำเนินการจัดทำหนังสือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งกรรมการดำเนินการดังนี้

๑. กรรมการอำนวยการ

นายทองคูณ	หงส์พันธุ์
นางสาวกัญญา	ทองลงยา
นายสมนึก	โรจนพันธ์
นายบุญช่วย	ดาศรี
นายประเสริฐ	ธรรมโฆหาร
นายณรงค์	ทองปาน
นางสุวรรณี	ศรีคุณ
นางลินตี	ลิ้มปะสุวรรณ
นายประพันธ์	ภักดีกุล
นายกมล	ยุพกรณ์
นายกัมพล	นรพัลลภ
นางนพพร	ชัยชำนาญ
นางสาวศิริกุล	ผลิศักดิ์
นางเพ็ญศิริ	ภักดีอุทธรณ์
นายธนู	บณยรัตพันธุ์
นายเฉลิม	ศรีสวรรค์

หน้าที่ ๑. ให้คำแนะนำ ปกษา บริการข้อมูล และข่าวสารที่เกี่ยวข้อง

๒. บริการและอำนวยความสะดวกในการจัดพิมพ์ร่างต้นฉบับ

๒. ฝ่ายประสานงาน

นายบุญช่วย	ดาศรี	ประธาน
นางสมศรี	ทองชั้น	รองประธาน
นายมงคล	แก้วพวงงาม	รองประธาน
นายสุชัย	ประเสริฐวรรณกิจ	
นายนิคม	บุญพิศา	
นายสนิท	บุญเคลือบ	
นางกานดา	บางพาน	
นางเกษมศรี	อศวพงศ์ธร	
นางกัลยา	ยวนมาลัย	เลขานุการ

หน้าที่ ๑. รับข้อมูล วัสดุ เอกสาร จากฝ่ายต่าง ๆ

๒. เป็นที่ปรึกษา และติดต่อประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ

๓. ดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการ

๓. ฝ่ายรวบรวมข้อมูลและเนื้อหา

๓.๑ ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัย

นายโกวุดิ	สุขวิวัฒน์	หัวหน้า
นางวัฒนา	เหล่าเสวยกุล	
นางรัตนา	สุริยภูมิ	
นางครุณี	แก้วม่วง	
นางเสาวณี	เฟือกสุวรรณ	
นางบุรศาคา	เจริญพิบูลย์	
นางรำไพ	อุดมไพจิตรกุล	

๓.๒ หลักสูตรการเรียนการสอน

นายประเจตน์	เกษน้อย	หัวหน้า
นางอรุณี	ศรีสวรรค์	
นางพัชนี	วรกวิน	
นางสาวอรพินท์	วงศ์นาคะ	
นางวรรณิ	รูปชาติ	
นางสาววัฒนา	อุดมวงศ์	
ว่าที่ ร.ต. ศรีเพชร	เลิศพิเชฐ	

นางวรรณมา กัลยาณะวงศ์ ณ อยุธยา

๓.๓ การฝึกอบรมและส่งเสริมวิทยฐานะบุคลากร

นางชูศรี	สนิทประชากร	หัวหน้า
นายสุทิน	ชอหะซัน	
นางสมพิศ	เพียรเลิศ	
นางสาวสายใจ	แจ่มสุทิมล	
นางสุณี	ตันติกุล	

๓.๔ การร่วมมือกับสถาบันและองค์กรอื่นทั้งภาครัฐ

และเอกชน

นางเสาวรศ	อักษรนันท์	หัวหน้า
-----------	------------	---------

- นางกาญจนา จิตต์วัฒน์
- นางนาฏสุดา เขมมะสิริ
- นางนันทนา ธรรมบุศย์
- ๓.๕ การให้บริการวิชาการและบริการชุมชน
  - นางสาวศิริกุล พลิศักดิ์ หัวหน้า
  - นางวาสนา คำคุณ
  - นางอมร กรรณนุช
  - นางสาวสุชีลา เดชากวิวัฒน์พันธ์
  - นางสาวสุมาลี วิไลรัตน์

- ๓.๖ งานวิจัยและผลงานทางวิชาการ
  - นางภัทตรา ประเสริฐวงศ์ หัวหน้า
  - นางพรณี เดชกำแหง
  - นางกฤตยา อาระยะศิริ
  - นางวิมลฤดี วันสอน
  - นางภัทรา นิคมานนท์

- ๓.๗ ศิลปวัฒนธรรม
  - นายธนู บุญยรัตพันธุ์ หัวหน้า
  - นางลักขณา ศกุนะสิงห์
  - นางฉัตรวรรณ ยศภัทรพงษ์
  - นางปรานอม นະนุนา
  - นางดวงแข อ่อนหนู
  - นายวิเชียร อ่อนละมูล

- ๓.๘ ศิษย์ปัจจุบันและศิษย์เก่าดีเด่นในด้านต่าง ๆ
  - นางธนา กระจายวงศ์ หัวหน้า
  - นางบุญเกิด เสกธีระ
  - นางพาณี แสงผล
  - นายธวัชชัย รัตนธรรมา

- ๓.๙ บัณฑิตกิตติมศักดิ์
  - นางสาวสายใจ แจ่งสุทิมล หัวหน้า
  - นางสาวบังอร พลเดชา
  - นายสมศักดิ์ เสี่ยงหลาย
  - นายนิยม บุญพิศา

หน้าที่ ๑. รวบรวมข้อมูล วัสดุ เอกสาร เพื่อใช้ในการจัดทำหนังสือ

๒. จัดทำต้นฉบับตามหัวข้อที่กำหนดส่งฝ่ายประสานงาน

๓. ติดต่อประสานงานเกี่ยวกับการพิมพ์และตรวจทานการพิมพ์กับหน่วยงานที่กำหนดในโอกาสต่อไป

๔. ฝ่ายจัดทำรูปเล่มและจัดพิมพ์หนังสือ
นายมงคล แก้วพวงงาม หัวหน้า

- นายสนิท บุญเคลือบ
- นายประชิด ทิณบุตร
- นายวิญญู มีมั่งคั่ง
- นางกานดา บางพาน
- นางกัลยา ยวนมาลัย

หน้าที่ ๑. กำหนดรูปแบบปก และการจัดทำรูปเล่ม

๒. จัดหาแหล่งพิมพ์ และดำเนินการจัดพิมพ์หนังสือ

- ๕. ฝ่ายจัดหาทุนและแหล่งสนับสนุน
  - นางสาวศิริกุล พลิศักดิ์ หัวหน้า
  - นางพรณี เดชกำแหง
  - ว่าที่ ร.ต.ศรีเพชร เลิศพิเชษฐ
  - นางสาวนารุญา ยนเปี่ยม
  - นางนวลวิภา เรืองพงษ์
  - นางไพบุลย์ พงศ์พุลสุข
  - นางยุพิน ศิริพละ
  - นางเอื้ออารี พงศ์ศิวารานนท์
  - นายชวน กสิกร
  - นางสมศรี ทองชั้น
  - นางเพ็ญศิริ ภักดีอุทธรณ์
  - นางสมพิศ เพ็ชรเลิศ
  - นางสาวนิภา กอศิริ
  - นางอรินาฎ แก้วแวนน้อย
  - นางพวงทอง จิระสุนทร
  - นางดวงเนตร เบี้ยวไข่มุข
  - นางสุพัตรา สุขะวาที
  - นางจงกล ปิงตระกูล
  - นางกนกอร รั้วเหลือง
  - นายสุวัฒน์ อัจฉริยนนท์
  - นายอินทร ทองขีมา
  - นางพรพวง เลาหวิเชียร
  - นางสุจรรยา สุวรรณศิริ

หน้าที่ ๑. จัดหางบประมาณในการจัดพิมพ์

๒. จัดหาผู้สนับสนุนในการจัดพิมพ์

ตั้ง ณ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕

(นายทองคุณ หงส์พันธุ์)
อธิการวิทยาลัยครูจันทระเกษม

วิทยาลัยราชภัฏนครพนธ์

ประวัติความเป็นมา

ปุมหลัง

โรงเรียนฝึกหัดครูอาชีพศึกษา

วิทยาลัยครูธนบุรี ได้ก่อตั้งมาจากดำริของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะผลิตครูให้กับโรงเรียนในสังกัดกรมอาชีวศึกษาโดยตรง คือ โรงเรียนช่างไม้ และโรงเรียนการช่างสตรีในส่วนภูมิภาค ดังนั้นโรงเรียนฝึกหัดครูอาชีพศึกษา จึงกำเนิดขึ้นโดยมีอาจารย์กุล มฤคทัต เป็นอาจารย์ใหญ่ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูอาชีพศึกษาและคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องแต่งตั้งข้าราชการลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๔๙๑ เพื่อผลิตครูอาชีพศึกษาระดับประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยม (ป.ม.) ๓ สาขา ได้แก่ การช่างสตรีซึ่งรับเฉพาะนักเรียนหญิง โดยฝากเรียนที่โรงเรียนการช่างสตรีพระนครใต้ ช่างก่อสร้างรับเฉพาะนักเรียนชาย และพาณิชยกรรมรับทั้งนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย ทั้ง ๒ สาขานี้ ฝากเรียนที่โรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวาย นักเรียนเหล่านี้รับจากโรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูง เข้าศึกษาต่อในหลักสูตร ๒ ปี เมื่อจบการศึกษาแล้วจะเป็นครูสอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นต้นและชั้นกลาง

พ.ศ. ๒๔๙๔ โรงเรียนฝึกหัดครูอาชีพศึกษาได้ผลิตครูอาชีพศึกษา ระดับประกาศนียบัตรประโยคครูประถม (ป.ป.) หลักสูตร ๓ ปี เพิ่มอีก ๒ สาขา คือ สาขาช่างไม้มีเฉพาะนักเรียนชาย ฝากเรียนที่โรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวาย สาขาการช่างสตรีฝากเรียนที่โรงเรียน

เสาวภา นักเรียนที่รับเข้าศึกษา คัดเลือก จากโรงเรียนช่างไม้และโรงเรียนการช่างสตรีในส่วนภูมิภาคเป็นนักเรียนทุนสงมาเรียน เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้กลับไปเป็นครูผู้สอนในส่วนภูมิภาค

พ.ศ. ๒๔๙๕ กรมอาชีวศึกษาได้จัดซื้อที่ดินและสิ่งก่อสร้างสองแห่ง คือ วังกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ที่ตำบลเทเวศร์ พระนคร และบ้านเจ้าพระยาพลเทพฯ เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการสมัยหนึ่ง ที่ตำบลวัดกัลยาณี่ ธนบุรี เพื่อให้เป็นโรงเรียนฝึกหัดครูอาชีพศึกษา ซึ่งยังไม่มีสถานที่เรียนของตนเองในปีเดียวกันนี้ กรมอาชีวศึกษาได้จัดตั้งวิทยาลัยเทคนิคพระนครขึ้นที่ตำบลทุ่งมหาเมฆ ซึ่งปัจจุบันคือ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ ดังนั้นกรมอาชีวศึกษาจึงโอนกิจการฝึกหัดครูระดับ ป.ม. ไปทำการสอนที่วิทยาลัยเทคนิคแห่งนี้ แล้วแยกการฝึกหัดครูอาชีวศึกษาระดับ ป.ป.เป็นสองโรงเรียน คือ ป.ป.ช่างไม้ใช้ชื่อเดิมว่า โรงเรียนฝึกหัดครูอาชีพศึกษา ใช้สถานที่วังกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ที่ตำบลเทเวศร์ พระนคร ซึ่งปัจจุบันเป็น สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทเวศร์ ส่วน ป.ป. การช่างสตรี ใช้ชื่อใหม่ว่า โรงเรียนฝึกหัดครูสตรีอาชีวศึกษา ใช้สถานที่บ้านเจ้าพระยาพลเทพฯ เลขที่ ๑๕๐ ถนนอิสรภาพ ตำบลวัดกัลยาณี่ จังหวัดธนบุรี (ปัจจุบันรวมเป็นกรุงเทพมหานคร)

หยั่งราก

โรงเรียนฝึกหัดครูสตรีอาชีวศึกษา

โรงเรียนฝึกหัดครูสตรีอาชีวศึกษา ตั้งอยู่ที่ ถนนนิรสภาพ ตำบลวัดกัลยาณ์ อำเภอธนบุรี จังหวัดธนบุรี มีอาณาเขต ๑๙๖๘ ตารางวา ทิศเหนือจดคลองสมเด็จ และตรอกพญาไม้ ทิศใต้จดคลองสมเด็จ ทิศตะวันออกจดถนนเทศบาลสาย ๓ และทิศตะวันตกจดถนนนิรสภาพ

เดิมที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเหล่านี้เป็นของเจ้าพระยาพลเทพ เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการสมัยหนึ่ง แล้วได้เป็นมรดกตกทอดกันมาหลายเจ้าของ เมื่อราวเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๔๔ ได้มีผู้เสนอขายให้แก่กระทรวงศึกษาธิการในสมัยที่นายเสียง ไชยกาล เป็นรัฐมนตรีว่าการและขุนคลังศึกษากร เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการ ซึ่งได้อนุมัติและแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเป็นผู้พิจารณาซื้อที่ดินและสิ่งปลูกสร้างรายนี้ รวมทั้งค่าปรับปรุงสถานที่ และซ่อมแซมอาคาร เป็นเงิน ๑,๔๖๕,๓๐๐.— บาท

เรื่องได้ค้างมาจนถึงปี พ.ศ. ๒๔๔๕ เพราะได้มีการเปลี่ยนแปลงคณะรัฐมนตรีชุดใหม่พลเอกมังกร พรหมโยธี ซึ่งได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง จ่ายเงินจำนวนนี้ให้ การตกลงซื้อขายใกล้จะเสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่ได้เกิดปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เป็นเหตุให้การตกลงในขั้นสุดท้ายถูกลังให้ระงับไป

ครั้นต่อมาเมื่อปัญหายุ่งยากต่าง ๆ ได้หมดสิ้นไปแล้ว ทางกระทรวงศึกษาธิการจึงได้เริ่มดำเนินการต่ออีกครั้งหนึ่ง จนกระทั่งในเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๔๔๕ จึงได้รับอนุมัติจากท่านนายกรัฐมนตรีให้ดำเนินการจัดซื้อได้ การซื้อขายโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินจึงได้กระทำกันเมื่อวันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๔๔๕ และในเดือนตุลาคม ศกเดียวกัน กระทรวงการคลังก็ได้นำที่ดินรายนี้ไปขึ้นทะเบียนราชพัสดุไว้โดยเรียบร้อย

โรงเรียนฝึกหัดครูสตรีอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรประโยคครูประถม (ป.ป.) ได้เริ่มเปิดทำการสอนในสถานที่ ซึ่งย้ายมาใหม่ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๔๖ โดยรับโอนนักเรียนฝึกหัดครูอาชีวศึกษาระดับ ป.ป. การช่างสตรี ชั้นปีที่ ๑ และชั้นปีที่ ๒

ซึ่งเดิมฝากเรียนอยู่ที่โรงเรียนเสาวภา มาศึกษาเล่าเรียนและอยู่ประจำเป็นจำนวน ๗/๒ คน และสอบคัดเลือกนักเรียนซึ่งสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนสวนกลางและสวนภูมิภาค เข้าเรียนชั้นฝึกหัดครูปีที่ ๑ อีก ๕๔ คน มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๓๑ คน

เนื่องจากสถานที่ยังคับแคบ เพราะอยู่ในระหว่างปรับปรุงและก่อสร้าง จึงรับนักเรียนต่างจังหวัดเข้าประจำก่อน ส่วนนักเรียนสวนกลางให้เดินเรียนชั่วคราวนักเรียนซึ่งสอบคัดเลือกได้รับทุนอาชีวศึกษา ประเภทในบำรุงนี้ได้รับเงินอุดหนุนจากกระทรวงศึกษาธิการ ปีละ ๑,๒๐๐.— บาท ในปีการศึกษา ๒๔๔๖ นี้ มีนักเรียนในบำรุง ๑๒๗ คน นอกบำรุง ๔ คน กำหนดหลักสูตร ๓ ปี แบ่งเป็นชั้นเรียน ๓ ชั้น คือชั้นปีที่ ๑-๒-๓ และแบ่งเป็นห้องเรียน ๕ ห้อง คือ ชั้นปีที่ ๓ มีจำนวน ๑ ห้อง และชั้นฝึกหัดครูปีที่ ๒-๑ อีกชั้นละ ๒ ห้อง มีครูประจำ ๑๐ คน ลาออกเมื่อ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๔๖ ๑ คน และครูพิเศษ ๖ คน ดังมีรายนามต่อไปนี้

๑. นางพวงเพ็ชร เอี่ยมสกุล อ.บ. ป.ม. รักษาการ อาจารย์ใหญ่
๒. นางสาวปรางค์ เเด่นดาวเสื่อ ประโยคมัธยมศึกษาชั้นปลาย แม่บ้าน
๓. นางสาวนุช พัฒนาผล ป.ม. (พนิตยการ) สมุห์บัญชีและครูประจำชั้น
๔. นางสาวสนอง ชื่นอารมย์ ประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกพนิตยการ เจ้าหน้าที่สารบรรณ (ลาออกเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๔๖)
๕. นางสมถวิล กล่อมสูงเนิน ประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกพนิตยการ เจ้าหน้าที่สารบรรณ
๖. นางสมถวิล วีรแพทย์โฮสต์ ป.ม. การช่างสตรีครูประจำชั้น
๗. นางสาวสมมาตร ธีรสวัสดิ์ ป.ม. การช่างสตรีครูประจำชั้น
๘. นางมาลัย ไพรณานนท์ อบรมการเรือนชั้นสูง ครูประจำชั้น
๙. นางอัมพร พูลเจริญ อบรมการช่างชั้นสูงครูประจำชั้น
๑๐. นางสาวนิตยา วรณโกวิท อบรมการช่างชั้นสูง ครูน้อย

ครูพิเศษรุ่นแรก ๖ คน ของโรงเรียนมีรายนาม ดังต่อไปนี้

๑. ดร.แนม บุญสิทธิ์ อ.บ. ป.ม. ๘.บ. M.Ed.,
Ed. D,
๒. นายถวิล สุริยนต์ อ.บ. ป.ม.
๓. นายสุวัฒน์ เกษรกุล ป.ม.ช.
๔. นายเข็ม พงษ์พิพัฒน์ พ.อ.
๕. ม.ล.เต็บ ชุมสาย ผู้เชี่ยวชาญวิชาการครัว
๖. นางสาวนันทา กนิษฐสุต Diplome de la
Coape?

ในปีการศึกษา ๒๔๙๖ ได้ดำเนินการสอนวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรประโยคครูประถมอาชีพศึกษา แผนกการช่างสตรี ของโรงเรียนฝึกหัดครูสตรีอาชีพศึกษา กำหนดเวลาเรียนสัปดาห์ละ ๓๓ ชั่วโมง และได้สอนวิชาที่จำเป็นเพิ่มเติมแก่นักเรียนด้วย โดยความเห็นชอบของกรมอาชีพศึกษา วิชาที่สอนมีดังต่อไปนี้ การตัดเย็บเสื้อผ้าหญิง และเด็ก การตัดเย็บผ้าชาย การฝีมือประดิษฐ์ด้วยเข็ม อาหารวิทยา และการครัว วิชาครู การบัญชี ภาษาไทย วาดเขียน ความรู้ทั่วไป และพลศึกษา

ในปีการศึกษานี้มีนักเรียนชั้นฝึกหัดครูปีที่ ๓ ที่เรียนจบหลักสูตร ๒๖ คน นักเรียนที่จบการศึกษา ได้คะแนนความรู้เยี่ยม คือ นางสาวสสุนธ์ มหาวงศ์วัด และที่ได้คะแนนประพฤติเยี่ยม คือ นางสาวสุดา เมธาศิลป์

ในปีแรกที่เปิดนั้นทุกคนทำงานหนักมาก เพราะครูมีจำนวนน้อย ในวันเปิดภาคเรียนมีผู้รักษาการ อาจารย์ใหญ่คนเดียวที่ได้รับการแต่งตั้งแล้วส่วนครูคนอื่น ๆ ยักรอคำสั่งย้าย และแต่งตั้งจากกรมอยู่ทั้งสิ้น คนงานภารโรงไม่มี ทางโรงเรียนฝึกหัดครูอาชีพศึกษาและโรงเรียนเสาวภาให้ช่วยมี ๒ คน คือ นายพุก ศรีทองคำ

และ นางสาวทุเรียน มูลสังข์ แต่อย่างไรงานก็ดำเนินไป ทุกคนในโรงเรียนนับตั้งแต่อาจารย์ใหญ่ ครู นักเรียน และคนงานทำงานด้วยความเอาใจใส่ และรับผิดชอบอย่างสูงไม่มีใครเกี่ยงหรือบ่นเรื่องงาน ครูทำงานสอนด้านวิชาการทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ รวมถึงต้องทำงานด้านธุรการ และงานบ้านทางด้านนักเรียนประจำด้วย ฝ่ายนักเรียนเองก็ต้องเรียนอย่างหนักทั้งด้านทฤษฎี และปฏิบัติตามหลักสูตร ต้องทำงานบ้านเพราะการอยู่ประจำทั้งเรื่องความสะอาด ห้องเรียน ห้องนอน บริเวณโรงเรียน จ่ายตลาด ทำอาหารด้วยตนเองตามหน้าที่เวรที่แบ่งไว้กันทุกคน

สถานที่ของโรงเรียนในปีแรกมีตึกใหญ่ซึ่งเป็นของ
ท่านเจ้าพระยาพลเทพเป็นตึกสองชั้นโอโดงมาก ใช้
ชั้นบนเป็นที่นอนของนักเรียนประจำ ชั้นล่างเป็น
ห้องเรียน ๒ ห้อง และมีห้องโถงใหญ่ของบ้าน ซึ่งใช้
เป็นห้องทำงานของอาจารย์ใหญ่และคณะครู โดยรอบ
ของอาคารชั้นล่างเป็นเฉลียงที่มีลูกกรงลายละเอียด ด้าน
หน้าห้องแยกบันไดลงเป็นสองทางด้านซ้ายและขวาลงไป
สู่ทำน้าของบ้านที่อยู่ริมรั้ว นอกจากอาคารใหญ่ ซึ่งเป็น
อาคารหลักหลังนี้ถัดไปใกล้ ๆ มีศาลาใหญ่และเล็กเคียง

กันอยู่อีก ๒ ศาลา ศาลาใหญ่นั้นนับว่าเดิมเป็นศาลา
เลี้ยงนกของท่านเจ้าพระยาฯ แต่เมื่อเปิดเป็นโรงเรียน
นั้นเป็นศาลาโล่ง ๆ กว้างขวางพอสมควรใช้เป็นที่พัก
ปฏิบัติกรอาหารและกิจกรรมอื่น ๆ ใกล้ศาลาใหญ่เป็น
ศาลาเล็ก ลูกกรงที่ล้อมรอบศาลาเล็กหลังนี้เป็นเครื่อง
กระเบื้องลายคราม อาคารเดิมซึ่งติดกับที่ดินมามีอีกหลัง
หนึ่งคือเรือนไม้ใต้ถุนสูง ในขณะนั้นใช้เป็นเรือนพัก
ของครูแม่บ้านและครูประจำที่อยู่ในโรงเรียน

เมื่อเปิดทำการในครั้งแรก กรมอาชีวศึกษาสร้างอาคารชั่วคราว ๒ หลัง สำหรับเป็นห้องเรียนสองห้องและโรงอาหารสำหรับนักเรียน เป็นอาคารชั่วคราวอย่างแท้จริง คือ ส่วนประกอบที่เป็นไม้ทั้งหมด เป็นไม้ยางไม้ได้ไสเรียบ หลังคามุงด้วยจากใช้เป็นโรงอาหารไม่มีฝา ส่วนหลังที่ใช้เป็นห้องเรียนนั้นมีฝาที่ทำด้วยเสื่อลำแพน

ต่อมาเมื่อได้รับงบประมาณเป็นเงิน ๑,๐๔๗,๘๐๐.- บาท สำหรับสร้างอาคารเรียน ๒ ชั้น ๑๒ ห้องเรียนและเริ่มวางศิลาฤกษ์เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๔๙๖ เวลา ๙.๓๐ น. นับเป็นการเริ่มสร้างอาคารใหม่หลังแรก สร้างเสร็จเปิดใช้ใน พ.ศ. ๒๔๙๗ เรียกว่า ตึก ๒ โดยกำหนดให้ตึกใหญ่หลังเดิมเป็นตึก ๑

พ.ศ. ๒๔๙๗ กรมอาชีวศึกษาได้ขอเงิน ก.ศ.ส. ได้เป็นเงิน ๕๐๐,๐๐๐.- บาท เพื่อจัดซื้อที่ดินด้านหน้าของโรงเรียน มีเนื้อที่ ๓ งาน ๗๘ ตารางวาของ คุณหญิงสมบัติบริหาร ซึ่งขัดข้องเรื่องค่ารื้อถอนและค่านายหน้า เมื่อโรงเรียนนี้โอนสังกัดจากกรมอาชีวศึกษา มาขึ้นอยู่ในสังกัดกรมการฝึกหัดครู กรมอาชีวศึกษาจึงโอนเงินจำนวนนี้เปลี่ยนมาสร้างอาคารเรียน โดยจ้างให้โรงเรียนช่างไม้วัดสระเกศเป็นผู้ก่อสร้างได้วางราก เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ วันที่ ๑๙ ธันวาคม

สำเร็จเรียบร้อยส่งมอบอาคารเรียกว่าตึก ๓ ซึ่งได้ทำพิธีเปิดในวันที่ ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๙๙ อาคารหลังนี้เป็นตึก ๒ ชั้น สูง ๑๒ เมตร ยาว ๓๐ เมตร กว้าง ๘.๕๑ เมตร หลังคามุงกระเบื้องวิบูลศรี โครงสร้างของตึกหลังนี้เป็นเพอร์โรคอนกรีตชั้นบนเปิดโล่งเพื่อใช้เป็นห้องประชุม ชั้นล่างแบ่งเป็น ๓ ห้อง มีเนื้อที่ห้องละ ๕๔ ตารางเมตร มีระเบียงกว้าง ๒.๕๐ เมตร ยาว ๓๐ เมตร ทั้งชั้นบนชั้นล่าง และมีห้องบันไดห้องนำทางด้านซ้ายของอาคาร

พ.ศ. ๒๔๙๘ “โรงเรียนฝึกหัดครูสตรีอาชีวศึกษา” แห่งนี้โอนมาสังกัดกรมการฝึกหัดครู และยังคงทำหน้าที่ผลิตครูอาชีวศึกษาอยู่ จนถึง พ.ศ. ๒๕๐๐ ได้เริ่มใช้หลักสูตรใหม่ผลิตครูระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษา “ป.กศ.อาชีวศึกษา” แต่อย่างไรก็ดี กรมการฝึกหัดครูไม่มีนโยบายจะผลิตครูประเภทนี้ต่อไป

พ.ศ. ๒๕๐๐ ได้รับงบประมาณจัดซื้อที่ดินด้านหน้าโรงเรียนเมื่อรวมกับของเดิมแล้วจึงทำให้มีเนื้อที่ ๒,๓๕๘ ตารางวา

โรงเรียนฝึกหัดครูธนบุรี

เนื่องจากการมการฝึกหัดครู มีนโยบายให้โรงเรียนผลิตแต่ครู ป.กศ. เช่นเดียวกับโรงเรียนฝึกหัดครูแห่งอื่น ๆ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกประกาศเปลี่ยนชื่อจาก “โรงเรียนฝึกหัดครูสตรีอาชีวศึกษา” มาเป็น “โรงเรียนฝึกหัดครูธนบุรี” ตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๔ และในวันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๔ เวลา ๑๐.๔๘ น. เป็นศุภฤกษ์พิธีเปิดป้ายชื่อโรงเรียนฝึกหัดครูธนบุรี นายบุญถิ่น อัตถากร ซึ่งเป็นอธิบดีกรมการฝึกหัดครูขณะนั้น

พ.ศ. ๒๕๐๙ ใช้เงินบำรุงการศึกษาสร้างอาคารชั้นเดียวเป็นสำนักงานอาจารย์ใหญ่ทางด้านหน้าโรงเรียนเรียกว่าตึก ๔

พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้รับงบประมาณสร้างอาคารวิทยาศาสตร์เป็นตึก ๓ ชั้น ๑ หลังแต่บ้านท่านเจ้าพระยาซึ่งนับเป็นตึก ๑ อยู่เดิมมีสภาพชำรุดมากจนวิศวกรของกรมการฝึกหัดครูเห็นว่าไม่ปลอดภัยที่จะใช้งานต่อไป กรมอนุมัติให้รื้อออก อาคารวิทยาศาสตร์ ๓ ชั้นที่สร้างเสร็จในปีนั้นจึงได้ชื่อว่าตึก ๑ แทน ในการรื้อครั้งนี้ได้รื้อศาลาเล็กและใหญ่ที่กล่าวถึงไว้ข้างต้นออกไปด้วยพร้อม ๆ กันเพราะกีดขวางการก่อสร้างอาคารหลังใหม่

วิทยาลัยครูธนบุรี

พ.ศ. ๒๕๑๓ กรมการฝึกหัดครูประกาศยกฐานะโรงเรียนฝึกหัดครูธนบุรี เป็นวิทยาลัยครูธนบุรี เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ ทั้งนี้เนื่องจากเปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง (ป.กศ. ชั้นสูง) ในปีเดียวกันนี้เนื่องจากวิทยาลัยรับนักศึกษาหลายระดับเพิ่มขึ้นจึงเกิดปัญหาห้องเรียนไม่พอ ดังนั้นจึงสร้างอาคารชั่วคราว ทางด้านหน้าวิทยาลัยในบริเวณที่ดินที่ซื้อเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นอาคารชั้นเดียว ขนาด ๒ ห้องเรียน เรียกว่าตึก ๕ แต่ไม่เหมาะสมที่จะใช้เป็นห้องเรียน เพราะเสียงรถยนต์รบกวนมาก ภายหลังจึงใช้เป็นห้องทะเบียนและห้องพัสดุ แล้วปรับปรุงเรือนไม้ซึ่งติดที่ดินมาแต่เดิมใช้เป็นเรือนพักของครูแม่บ้าน และครูประจำที่อยู่ในโรงเรียน โดยตัดแปลงได้ถุนเรือนเพื่อใช้เป็นห้องเรียนวิชาอาหาร เรียกเรือนไม้นี้ว่าตึก ๖ นอกจากนั้นยังปรับปรุงอาคารเรียนชั่วคราวที่มีหลังคามุงจากทั้งสองหลังรื้อฝาเก่าออกแล้วกันเป็นลูกกรงไม้ล้อมรอบเปลี่ยนหลังคาเป็นสังกะสี จนมีลักษณะเกือบถาวร เรียกว่าตึก ๗ ใช้เป็นห้องเรียนเพิ่มอีกสองห้อง บางส่วนใช้เป็นห้องพักอาจารย์

พ.ศ. ๒๕๑๖ ได้รับงบประมาณสร้างอาคารเป็นตึกสี่ชั้น ทางด้านทิศเหนือลึกเข้าไประหว่างตึก ๒ และตึก ๓ เรียกกันว่าตึก ๘ ซึ่งก็คือ อาคาร ๘ ในปัจจุบัน

พ.ศ. ๒๕๑๙ วิทยาลัยสามารถผลิตครูได้ถึงระดับปริญญาตรี ตามพระราชกฤษฎีกายกฐานะสถาบันฝึกหัดครูเป็นวิทยาลัยครู พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๙ และในปีนี้วิทยาลัยได้สร้างบ้านพักภารโรงขนาด ๑๐ ครอบครัวยุ ๑ หลัง ใช้งบประมาณ ๓๕๐,๐๐๐.๐๐.- บาท แล้วเสร็จและเข้าอยู่ได้เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๙ นอกจากนี้ยังได้รับงบประมาณ ๔,๙๐๐,๐๐๐.๐๐.- บาท เพื่อสร้างอาคารเรียนสี่ชั้นทางด้านในสุดของที่ดิน เริ่มก่อสร้าง ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๑ และสร้างเสร็จเมื่อ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ หลังจากสร้างอาคารเสร็จแล้ว นายวิชา อุตศาสตร์ ซึ่งดำรงตำแหน่งอธิการขณะนั้น มีดำริเกี่ยวกับการเรียกชื่ออาคารเป็นตึกว่าไม่เหมาะสม เพราะบางอาคารไม่ใช่ลักษณะตึกจึงกำหนดให้เรียกชื่อใหม่จากตึกเป็นอาคารแต่ยังคงใช้หมายเลขเช่นเดิม อาคารที่สร้างเสร็จนี้จึงเรียกว่า อาคาร ๙

พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้รับงบประมาณก่อสร้างโรงฝึกพลศึกษา พื้นที่ที่จะใช้ก่อสร้างอาคารนี้ ครอบคลุมอาคาร ๗ บ้านพักครู และโรงครัว รวมทั้งอาคาร ๖ อยู่ในตำแหน่งที่ดินขบวนการก่อสร้าง อาคารเหล่านี้จึงถูกรื้อทิ้งทั้งหมด แล้วสร้างโรงฝึกพลศึกษา ในราคา ๕,๓๘๐,๐๐๐.๐๐.— บาท สร้างเสร็จใช้งานตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๓ ชั้นบนใช้เป็นโรงฝึกพลศึกษา ส่วนชั้นล่างใช้เป็นโรงฝึกงาน ของภาควิชาอุตสาหกรรมศิลป์เรียกชื่อว่า อาคาร ๗

พ.ศ. ๒๕๒๔ ได้รับงบประมาณสร้างอาคารคหกรรมศาสตร์ พื้นที่การก่อสร้างอยู่ตลอดแนวขอบรั้วด้านหน้า จึงต้องรื้ออาคาร ๔ และอาคาร ๕ ออก สร้างเป็นตึก ๔ ชั้น ในราคา ๔,๓๗๐,๐๐๐.๐๐.— บาท นับเป็นอาคารแรกของวิทยาลัยครูธนบุรีที่มีลิฟท์ใช้การก่อสร้างแล้วเสร็จ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๕ เรียกว่า อาคาร ๕ และในปีเดียวกันนี้ เริ่มก่อสร้างถนนลานจอดรถและวางระบายน้ำ ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นการช่วยแก้ปัญหาหน้าท่วม และการจราจรภายในวิทยาลัยได้อย่างดี

พ.ศ. ๒๕๒๗ ตามข้อบังคับของสภาการฝึกหัดครู ว่าด้วยการบริหารกลุ่มวิทยาลัย ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๗ วิทยาลัยครูธนบุรีจึงเป็นวิทยาลัยครูหนึ่งในกลุ่มวิทยาลัยครูที่แปด อันประกอบด้วย วิทยาลัยครูจันทระเกษม วิทยาลัยครูธนบุรี วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูสวนดุสิต และวิทยาลัยครูสวนสุนันทา

พ.ศ. ๒๕๒๘ เนื่องจากอาคาร ๓ ซึ่งเป็นอาคารไม้ ๒ ชั้น ได้ทรุดตัวลง อย่างมาก อาจจะเป็นอันตรายได้ หากใช้ต่อไป อธิการวิทยาลัยครูธนบุรีจึงได้ทำหนังสือถึงกรมการฝึกหัดครู เมื่อส่งวิศวกรมาตรวจสอบอาคาร ๓ แล้วกรมการฝึกหัดครูจึงสั่งตั้งใช้อาคาร

วิทยาลัยครูธนบุรีในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

ตามข้อบังคับของสภาการฝึกหัดครู ว่าด้วยกลุ่มวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๘ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ ให้วิทยาลัยครู ดำเนินงานร่วมกันเป็นสหวิทยาลัย วิทยาลัยครูธนบุรีจึงเป็นวิทยาลัยครูหนึ่งในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

พ.ศ. ๒๕๒๙ วิทยาลัยได้สร้างอาคารสองชั้น ใช้เงินนอกงบประมาณ ๓๘๐,๐๐๐.๐๐.— บาท สร้างโดยบุคลากรของวิทยาลัย เป็นอาคารที่สร้างลึกเข้าไประหว่างอาคาร ๑ กับอาคาร ๗ อาคารนี้สร้างเสร็จในปีเดียวกัน เรียกว่า อาคาร ๑๐ จะใช้เป็นโรงพิมพ์ และสำนักทดสอบกลางเพื่อเป็นศูนย์ให้บริการการผลิตตำรา เอกสารทางวิชาการจัดทำสื่อเสริม และตำราหลัก ซึ่งใช้ในโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) ในระบบไม่เข้าชั้นเรียน ภายหลังจากวิทยาลัยครูธนบุรีไม่ได้เป็นศูนย์ผลิตตำรา ดังนั้น อาคารหลังนี้จึงใช้เป็นสำนักงานคณะวิชาวิทยาการจัดการ

พ.ศ. ๒๕๓๑ ได้รับงบประมาณเพื่อก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์เป็นอาคาร ๖ ชั้น โดยได้รับงบประมาณ ๑๔,๕๐๐,๐๐๐.๐๐.— บาท และเงินนอก

งบประมาณสมทบ ๒,๐๐๐,๐๐๐.๐๐.— บาท รวม

เป็นเงิน ๑๖,๕๐๐,๐๐๐.๐๐.— บาท โดยแยกเป็นปีงบประมาณ ดังนี้

ปีงบประมาณ ๒๕๓๑

จำนวนเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

ปีงบประมาณ ๒๕๓๒

จำนวนเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐.๐๐.— บาท

ปีงบประมาณ ๒๕๓๓

จำนวนเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐.— บาท

ปีงบประมาณ ๒๕๓๔

จำนวนเงิน ๔,๕๐๐,๐๐๐.๐๐.— บาท

เงินบำรุงการศึกษาสมทบ

จำนวนเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐.๐๐.— บาท

กรมการฝึกหัดครูได้ทำการประกวดราคาติดต่อกันถึง ๕ ครั้ง ก็ยังไม่สามารถจัดหาผู้รับจ้างมาทำการก่อสร้างได้ จึงได้ดำเนินการจ้างโดยวิธีพิเศษ โดยมีห้างหุ้นส่วนจำกัดสกุลศรีก่อสร้างเป็นผู้รับจ้าง แต่เนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอสำหรับสร้างอาคาร ๖ ชั้น จึงได้ทำการก่อสร้างเป็นอาคาร ๕ ชั้น ในวงเงิน ๑๖,๔๐๐,๐๐๐.๐๐.- บาท โดยได้ทำสัญญาก่อสร้างลงวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๓ แต่ต้องรื้ออาคาร ๓ เดิมเสียก่อน ดังนั้นอาคาร ๓ จึงถูกรื้อถอน เมื่อวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้วางศิลาฤกษ์ก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ในวันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๓ ปฐมฤกษ์ เวลา ๙.๐๐ น. กำหนดแล้วเสร็จ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ แต่เนื่องจากเกิดปัญหาวัสดุก่อสร้างขาดแคลนคณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้ขยายเวลาการก่อสร้างออกไปอีก ๑๘๐ วัน ทำให้กำหนดแล้วเสร็จเป็น วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ และในปีงบประมาณ ๒๕๓๔ กรมการฝึกหัดครูได้ของบประมาณโดยวิธีแปรญัตติอีก จำนวน ๑๑,๕๖๒,๐๐๐.๐๐.- บาท

เพื่อต่อเติมอาคารอเนกประสงค์ เพิ่มอีก ๑ ชั้น เป็น ๖ ชั้น โดยจัดจ้างด้วยวิธีพิเศษ และได้ลงนามในสัญญาเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ระยะเวลาก่อสร้าง ๑๕๐ วัน กำหนดแล้วเสร็จวันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๕ อาคารนี้เป็นอาคารอเนกประสงค์ชั้นล่างเป็นสำนักงานอธิการ ชั้นสองเป็นห้องเรียน และสำนักงานคณะวิชาวิทยาการจัดการ ชั้นสามเป็นหอสมุด ชั้นที่สี่เป็นฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา ชั้นห้าเป็นห้องประชุมสัมมนา ชั้นที่หกเป็นห้องพักใช้เป็นที่ฝึกงานของนักศึกษาโปรแกรมวิชาธุรกิจการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

พ.ศ. ๒๕๓๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อ “สถาบันราชภัฏ” เป็นชื่อสถาบันการศึกษา ในกรมการฝึกหัดครูแทนชื่อ “วิทยาลัยครู” เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ในโอกาสต่อไปเมื่อพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ มีผลบังคับใช้และได้จัดทำพระราชกฤษฎีกาเรื่องชื่อเฉพาะของแต่ละสถาบันเรียบร้อยแล้ว วิทยาลัยครูธนบุรี ก็จะใช้ชื่อใหม่ว่า สถาบันราชภัฏธนบุรี

รำลึกถึงธนบุรี

จาก โรงเรียนฝึกหัดครูอาชีพศึกษา สู่ โรงเรียน
ฝึกหัดครูสตรีอาชีพศึกษา ผ่าน โรงเรียนฝึกหัดครูธนบุรี
ยัง วิทยาลัยครูธนบุรี ถึง สถาบันราชภัฏธนบุรี

ด้วยสมญา SMALL IS BEAUTIFUL
“เล็กพริกขี้หนู”

ด้วยปรัชญา ทุ.ส.นิ.ม. (ทุกซ์ สมุทัย นิโรธ มรรค)
“อริยสังข์ ๔”

ด้วยสัญลักษณ์ “นพมาศ” ปราชญ์สตรี

ด้วยมงคลพฤกษ์ พิกุล-จันทร์ “หอมทนทาน”

ด้วยสีเหลือง-ขาว “แร่ธาตุมีค่า : ทอง-เงิน”

จากวันแรกที่มีต้นไม้น้อยเขียวชอุ่ม มีอาคาร
อยู่ ๒-๓ หลัง ณ ที่แห่งนี้เวลาผ่านไป ๓๙ ปี ขณะนี้
วิทยาลัยครูธนบุรี เต็มไปด้วยตึกคอนกรีตใหญ่น้อยซึ่งยัง
เห็นต้นไม้น้อย ๆ อยู่จำนวนนับต้นได้ ความคับแคบของ
บริเวณ ความแน่นแออัดของอาคารและจำนวนผู้คน
ที่อยู่ในวิทยาลัยเป็นอุปสรรคและปัญหาของการดำเนิน
งานของวิทยาลัยที่ผู้บริหารวิทยาลัยครูแห่งนี้ทุกท่าน
ทราบดีและพยายามแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ ตลอดมา

“...เมื่อนึกถึงโรงเรียนฝึกหัดครูธนบุรี ก็ชวน
ให้นึกถึงคำกล่าวที่ว่า “Small is Beautiful”
บริเวณของสถานศึกษา มีเนื้อที่เพียง ๔-๕ ไร่ แต่
ในบริเวณเล็ก ๆ นี้มีผลงานที่งดงามหลายประการ ...
คณาจารย์เองนั้น นอกจากจะรู้จักระหว่งกันแล้วก็
ยังผูกพันไปถึงครอบครัว ให้มาช่วยสนับสนุนกิจ
กรรมของโรงเรียนอีกทางหนึ่งด้วย ในการอบรม
สั่งสอน อาจารย์และศิษย์ ก็มีความใกล้ชิดประดุจ
คนในครอบครัว ไม่ใช่เพียงแต่สอนทางวิชาการ
แต่ดูแลอบรมทั้งตัว ทั้งในด้านความเป็นอยู่และ
กิริยามารยาท ความใกล้ชิดผูกพันระหว่าง ครู
ศิษย์ ดังกล่าวสร้างความรัก ความปรารถนาดีต่อกัน
ให้สืบทอดมาในปัจจุบัน ...แม้จะมีขีดจำกัดใน
สถานที่ดังกล่าว ความคิดที่จะทำงานมิได้จำกัดไป
ด้วย ในเนื้อที่อันน้อยก็สามารถเจียดให้จัดกิจกรรม
นานาประการ เพื่อวิชาการและการปลูกฝังน้ำใจ
ของการเป็นครู พวกเราได้ร่วมกันทำงานหลาย ๆ
อย่าง ด้วยความตั้งใจ สนุกกับงานและมีความ
เสียสละอย่างสูง...”

พึงใจ สินธวานนท์

วิชา อุตศาสตร์

“...การทำงานในช่วงนั้นค่อนข้างลำบาก (ช่วง ตุลาคม ๒๕๑๖ ...ผู้รวบรวม) เพราะต้องใช้ความระมัดระวังเป็นอย่างมากและในขณะที่เดียวกันก็ต้องรีบเร่งให้ทันเวลาแต่วิทยาลัยครูธนบุรีก็สามารถปฏิบัติงานต่าง ๆ ประสบความสำเร็จด้วยดี ด้วยความจารย์ของวิทยาลัยครูธนบุรีนั้นนอกเหนือจากความรู้ความสามารถแล้ว ยังมีความรับผิดชอบ รอบรู้ทันเหตุการณ์และให้ความร่วมมือร่วมใจเป็นอย่างดี ดิฉันรู้สึกประทับใจในความมีน้ำใจของคณาจารย์และบุคลากรของวิทยาลัยครูธนบุรีเป็นอย่างยิ่ง และยิ่งระลึกถึงพวกเขาทุกคนอยู่เสมอ”

สุกร โทตระกิตย

“... วิทยาลัยครูธนบุรีดับแคบ อยู่ในที่ลุ่ม มีน้ำขังตลอดปี การพัฒนาอาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับความเป็นสถาบันอุดมศึกษา เป็นความจำเป็นเร่งด่วน อาคารเก่าต้องได้รับการปรับปรุงให้ใช้ได้ ขณะอาคารที่หมดสภาพถูกรื้อทิ้งและสร้างใหม่ บริเวณวิทยาลัยได้รับการปรับปรุงพัฒนาให้งดงามเป็นระเบียบ ใช้ประโยชน์ได้เต็มที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากพื้นที่ลุ่มมีน้ำขัง เนื่องจากตั้งอยู่บริเวณใกล้คลอง ได้ยกระดับถนนทั่ววิทยาลัยให้สูงพ้นน้ำ เพื่อให้อาจารย์ นักศึกษา มีสถานที่น่าอยู่ น่าเรียน น่าทำงาน และผู้มาติดต่อได้รับความสะดวกยิ่งขึ้น”

วิชัย แข่งขัน

วัน สังข์สะอาด

“... ผมรู้จักวิทยาลัยครูธนบุรีมานาน ตั้งแต่ผมเรียนฝึกหัดครู เพราะสมัยนั้นโรงเรียนฝึกหัดครูพระนคร กับ โรงเรียนฝึกหัดครูธนบุรี มีอาจารย์ร่วมกันหลายคน... ในช่วงซึ่งคุณหญิงพึงใจ เป็นผู้อำนวยการ ท่านเป็นผู้นำทางด้านวิชาการอย่างโดดเด่น ในเรื่องไมโครทิกซ์ซึ่ง ใคร ๆ พูดถึงไมโครทิกซ์ซึ่ง ก็ต้องนึกถึงธนบุรี... ท่านอาจารย์วิชชาอยู่ธนบุรีก็มีเรื่องโดดเด่นอยู่หลายเรื่องอย่างน้อยที่เห็นชัดเจน คือเป็นวิทยาลัยครูเดียวในยุคนี้ที่มีโรงยิม ๒ ชั้น ... ผมมองเห็นว่าธนบุรีมีศักยภาพสูง มีการพัฒนาตนเองมาก ศักยภาพที่ว่านี้คือคนในธนบุรี หมายถึงอาจารย์ นักเรียนรวมทั้งคนงานด้วย ในช่วงเวลาอันสั้นผมมองเห็นศักยภาพอาจารย์ได้สูงมาก อาจารย์ธนบุรีในช่วงนั้นมีร้อยละกว่าคนที่ศักยภาพสูงจริง ๆ มากกว่า ๘๐%... ถึงแม้ว่าอายุผู้สูงอายุทั้งหลายก็กระตือรือร้นในการทำงานได้ดีในช่วง ๑ ปี ที่อยู่ธนบุรีนั้นงานการเป็นไปด้วยดี เข้าใจกันง่าย พูดจากันง่าย ทุกคนยิ้มแย้มแจ่มใสมีปัญหาก็เจรจากันผมว่าเป็นลักษณะเด่นอย่างหนึ่งของธนบุรี... ในช่วง ๑ ปี ที่ผมอยู่ธนบุรี เราช่วยกันพายเรือธนบุรีไปได้ตั้งไกล ไปได้ไกลจริง ๆ...”

“... วิทยาลัยครูธนบุรี มักจะถูกมองว่าเป็นวิทยาลัยครูเล็ก เพราะมีพื้นที่จำกัดมาก มีบุคลากรนักศึกษา และงบประมาณน้อย แม้แต่นักศึกษาเองก็มีจำนวนไม่น้อยที่เลือกมาเรียน ณ วิทยาลัยครูนี้ จะเลือกเป็นอันดับสอง ตลอดจนการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างวิทยาลัยครูต่าง ๆ ในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ วิทยาลัยครูธนบุรีจะได้รับความสนใจให้ออกค่าใช้จ่ายน้อยกว่าวิทยาลัยครูอื่น แต่ในด้านวิชาการนั้น วิทยาลัยครูธนบุรี ไม่เคยเป็นรองหรือด้อยกว่าทั้งนี้เพราะมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถสูงทัดเทียมกับแห่งอื่น ๆ ...อาจารย์ของวิทยาลัยครูธนบุรีมีคุณภาพ ศักยภาพสูง... เจ้าหน้าที่คนงาน ภารโรง พนักงานขับรถยนต์ มีความสามารถสูง เมื่อได้รับการนำ การสนับสนุนให้ได้แสดงฝีมือก็ประจักษ์ชัดว่า สามารถสร้างอาคารที่เป็นตึกถาวรได้ ... ทุกคนทำด้วยความเต็มใจภูมิใจ ยิ้มแย้มแจ่มใสอย่างไม่น่าเชื่อ...”

สุวรรณ นาคพนม

“... ระยะเวลาที่ผมมาทำงานที่นี่ผมเริ่มด้วยการปรับปรุงระบบงาน... กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงาน... กระจายอำนาจการบริหารลงสู่คณะวิชาและหน่วยงานสนับสนุนทางวิชาการมากขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับการแบ่งส่วนราชการและเหมาะสมกับสภาพของวิทยาลัยครูธนบุรี ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่สมบูรณ์... ผมเชื่อว่าระบบมีส่วนให้การพัฒนางานด้านอื่น ๆ ง่ายและรวดเร็วขึ้น... งานทางด้านวิชาการ ... วิทยาลัย

ต้องเร่งรัดขยายฐานทางวิชาการเข้าสู่สาขาวิชาชีพอื่น ทั้งสาขาวิชาศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์... ผู้บริหารจะต้องปลูกเร้าบุคลากรเพื่อพัฒนาเข้าสู่วิชาชีพ ซึ่งเป็นงานที่ยากยิ่งเนื่องจากบุคลากรของเรามีพื้นฐานคุณวุฒิต่างด้านการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ... อย่างไรก็ตามคุณภาพ และมาตรฐานทางวิชาการอยู่ในสำนักของคณาจารย์ของเราเสมอ”

สุขสันต์ สุขสมบูรณ์

“... ในช่วง ๑ ปีเศษ ที่ผมมาปฏิบัติงานที่วิทยาลัยแห่งนี้ ผมมีความรู้สึกที่อาจารย์ในวิทยาลัยครุบุรีมีความผูกพันที่ดีต่อกัน มีศักยภาพสูง มีความมุ่งมั่น จริงจังในงาน ในหน้าที่ อยู่กันอย่างพี่น้อง เอื้ออารีต่อกัน ... นักศึกษาที่นี้น่ารัก มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเราประสบผลสำเร็จในการจัดกิจกรรม เดิน-วิ่ง การกุศล เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และก่อตั้งมูลนิธิพิบูลทองครุบุรีเพื่อการศึกษา ก็ด้วยความร่วมมือ ร่วมใจของบุคลากรทุกฝ่าย ... คนงานก็ทุ่มเทและเสียสละ

สถานที่เราคับแคบ แต่ก็มีส่วนดีที่เราได้มีโอกาสปรึกษางานกันอย่างใกล้ชิด ผมยืนยันว่าวิทยาลัยครุบุรี จี๋วแต่แจ๋ว สอดคล้องกับความเห็นของท่านคุณหญิงพึงใจ เพราะในเชิงวิชาการ อาจารย์ที่นี้อยู่ในระดับแนวหน้า เรามีการบริการ

ทางวิชาการแก่ชุมชนอย่างต่อเนื่องตลอดมาโครงการใหม่ ๆ ในปีนี้ เช่น โครงการอบรมภาษาเขมรเพื่อการสื่อสาร โครงการอบรม วิชาการโรงแรม โครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจและอุตสาหกรรมโดยความร่วมมือระหว่างหอการค้าสมุทรปราการกับวิทยาลัยครุบุรี เป็นต้น ... ด้านอาคารสถานที่ ผมก็มีความตั้งใจจะพัฒนาควบคู่ไปกับงานวิชาการ ... สิ่งหนึ่งที่วิทยาลัยเราควรทำอย่างจริงจัง คือ งานประชาสัมพันธ์เพื่อให้วิทยาลัยของเราเป็นที่รู้จักแพร่หลายในสังคมมากขึ้นตั้งแต่วันที่ปีการศึกษา ๒๕๓๕ เราจึงเปิดสอนโปรแกรมวิชาานเทศศาสตร์ ...

ในวาระนี้ ผมจะพัฒนาระบบงานของเราต่อเนื่องจาก ดร.สุวรรณ นาคพนม เพื่อพัฒนาวิทยาลัยให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นในชื่อใหม่ ... สถาบันราชภัฏครุบุรี”

๒. การบริหาร และการจัดหน่วยงาน

วิทยาลัยครูธนบุรีซึ่งเมื่อเริ่มก่อตั้งในปี พ.ศ. ๒๔๙๑ เป็นโรงเรียนฝึกหัดครูอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา และเปลี่ยนมาเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูสตรีอาชีวศึกษา ในปี พ.ศ. ๒๔๙๓ แล้วโอนมาสังกัดกรมการฝึกหัดครู ในปี พ.ศ. ๒๔๙๘ ตลอดระยะเวลาดังกล่าวโรงเรียนมีผู้บริหารในตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ มีผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ๑ คน ยังไม่มีการแบ่งเป็นสายงานที่ชัดเจน เนื่องจากมีบุคลากรจำนวนน้อย

พ.ศ. ๒๕๐๒-๒๕๑๓ โรงเรียนเริ่มผลิตครูประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา แทนการผลิตครูประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาอาชีวศึกษา มีอาจารย์และนักศึกษาเพิ่มขึ้น การบริหารงานมีระบบที่ชัดเจนกว่าเดิม มีหัวหน้างานเพิ่มขึ้น คือ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าฝ่ายธุรการ

มีการแบ่งงานวิชาการเป็นหมวดวิชา มีหัวหน้าหมวดวิชารับผิดชอบดูแล และมีหน่วยงานสนับสนุนวิชาการ ได้แก่ หมวดการนิเทศงานโครงการฝึกหัดครูชนบท หมวดโสตทัศนศึกษาและศูนย์วัสดุอุปกรณ์

พ.ศ. ๒๕๑๓ โรงเรียนฝึกหัดครูธนบุรี ได้รับการยกฐานะเป็นวิทยาลัยครูธนบุรี ทำการสอนถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ตำแหน่งอาจารย์ใหญ่จึงเปลี่ยนเป็นผู้อำนวยการแต่ระบบการบริหารของวิทยาลัย ยังคงเหมือนเดิม

พ.ศ. ๒๕๑๙ วิทยาลัยครูธนบุรี ได้รับการยกฐานะเป็นสถาบันการศึกษา ซึ่งผลิตครูถึงระดับปริญญาตรี วิทยาลัยมีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งผู้บริหารและระบบราชการครั้งใหญ่ ในฐานะที่เป็นสถาบันอุดมศึกษา โดยผู้บริหารสูงสุดเปลี่ยนจากตำแหน่งผู้อำนวยการเป็นอธิการ มีรองอธิการ ๓ ฝ่าย คือ รองอธิการฝ่ายวิชาการ รองอธิการฝ่ายบริหาร และรองอธิการฝ่ายกิจการนักศึกษา มีการแบ่งส่วนราชการเป็น ๒ ส่วน คือ สำนักงานอธิการ และคณะวิชา

สำนักงานอธิการ มีหัวหน้าสำนักงานอธิการเป็นผู้บังคับบัญชา ประกอบด้วยแผนกต่าง ๆ ๑๒ แผนก มีหัวหน้าแผนกเป็นผู้ดูแล ได้แก่ แผนกธุรการ แผนกแผนงานและประเมินผล แผนกการเงิน แผนกพัสดุ แผนกสวัสดิการ แผนกอาคารสถานที่ แผนกอนามัยและสุขภาพ แผนกทะเบียนและวัดผล แผนกโสตทัศนศึกษา แผนกหอสมุด แผนกแนะแนว และแผนกบริการการศึกษา

คณะวิชาแบ่งออกเป็น ๓ คณะวิชา คือ คณะวิชาครุศาสตร์ คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิชาวิทยาศาสตร์ มีหัวหน้าคณะวิชาเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ ทุกคณะวิชาประกอบด้วยภาควิชาต่าง ๆ ซึ่งร่วมกันทำหน้าที่ผลิตครู

อนึ่งเพื่อให้การดำเนินงานด้านกิจการนักศึกษาเป็นไปอย่างมีระบบ มีประสิทธิภาพ วิทยาลัยจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายกิจการนักศึกษาขึ้น ประกอบด้วยแผนก ๒ แผนก คือ แผนกกิจกรรมนักศึกษา และแผนกส่งเสริมวินัย

นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานที่ขึ้นตรงกับอธิการอีกหลายหน่วยงาน ได้แก่ ฝ่ายจัดประสบการณ์วิชาชีพ ภาคปฏิบัติ หน่วยงานวิจัย หน่วยงานสหกรณ์ และศูนย์บริการการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ปลายปี พ.ศ. ๒๕๒๗ เมื่อสภาการฝึกหัดครูประกาศใช้พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๗ อันมีผลให้วิทยาลัยขยายฐานการศึกษาเป็นผลิตภัณฑ์สาขาวิชาการอื่นได้ วิทยาลัยครูธนบุรีเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงการแบ่งส่วนราชการให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ โดยแบ่งเป็น ๓ ส่วน คือ สำนักงานอธิการ คณะวิชา และหน่วยงานที่เรียกชื่ออื่นเพื่อส่งเสริมวิชาการ การบริหารของวิทยาลัยครูธนบุรีตามโครงสร้างนี้มีผลใช้สมบูรณ์ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๐

สำนักงานอธิการ ทำหน้าที่ดำเนินงานด้านธุรการ อาคารสถานที่ และบุคลากรของวิทยาลัยมีหัวหน้าสำนักงานอธิการเป็นผู้บริหาร ดำเนินงานโดยฝ่ายต่าง ๆ ๑๐ ฝ่าย ซึ่งมีหัวหน้าฝ่ายเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ

คณะวิชาทำหน้าที่ดำเนินงานด้านวิชาการโดยตรง คือ ผลิตบัณฑิตสาขาวิชาต่าง ๆ แบ่งออกเป็น ๔ คณะวิชา มีหัวหน้าคณะวิชาเป็นผู้บริหาร โดยผ่านทางภาควิชา มีหัวหน้าภาควิชารับผิดชอบ

หน่วยงานที่เรียกชื่ออื่น เพื่อส่งเสริมวิชาการ เป็นหน่วยงานที่เทียบเท่าคณะวิชาประกอบด้วย ๕ หน่วยงาน คือ

สำนักส่งเสริมวิชาการ ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาในด้านต่าง ๆ โดยประสานงานใกล้ชิดกับคณะวิชา เพื่อให้งานวิชาการของวิทยาลัยดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักส่งเสริมวิชาการมีหัวหน้าสำนักเป็นผู้บริหาร ดำเนินงานโดยแบ่งเป็นฝ่ายต่าง ๆ ๖ ฝ่าย มีหัวหน้าฝ่ายเป็นผู้รับผิดชอบดูแล

สำนักวางแผนและพัฒนา ดำเนินการด้านแผนและโครงการ รวมทั้งงานสถิติข้อมูลของวิทยาลัย มีหัวหน้าสำนักเป็นผู้บริหาร การดำเนินงานแบ่งเป็นฝ่ายต่าง ๆ ๓ ฝ่าย

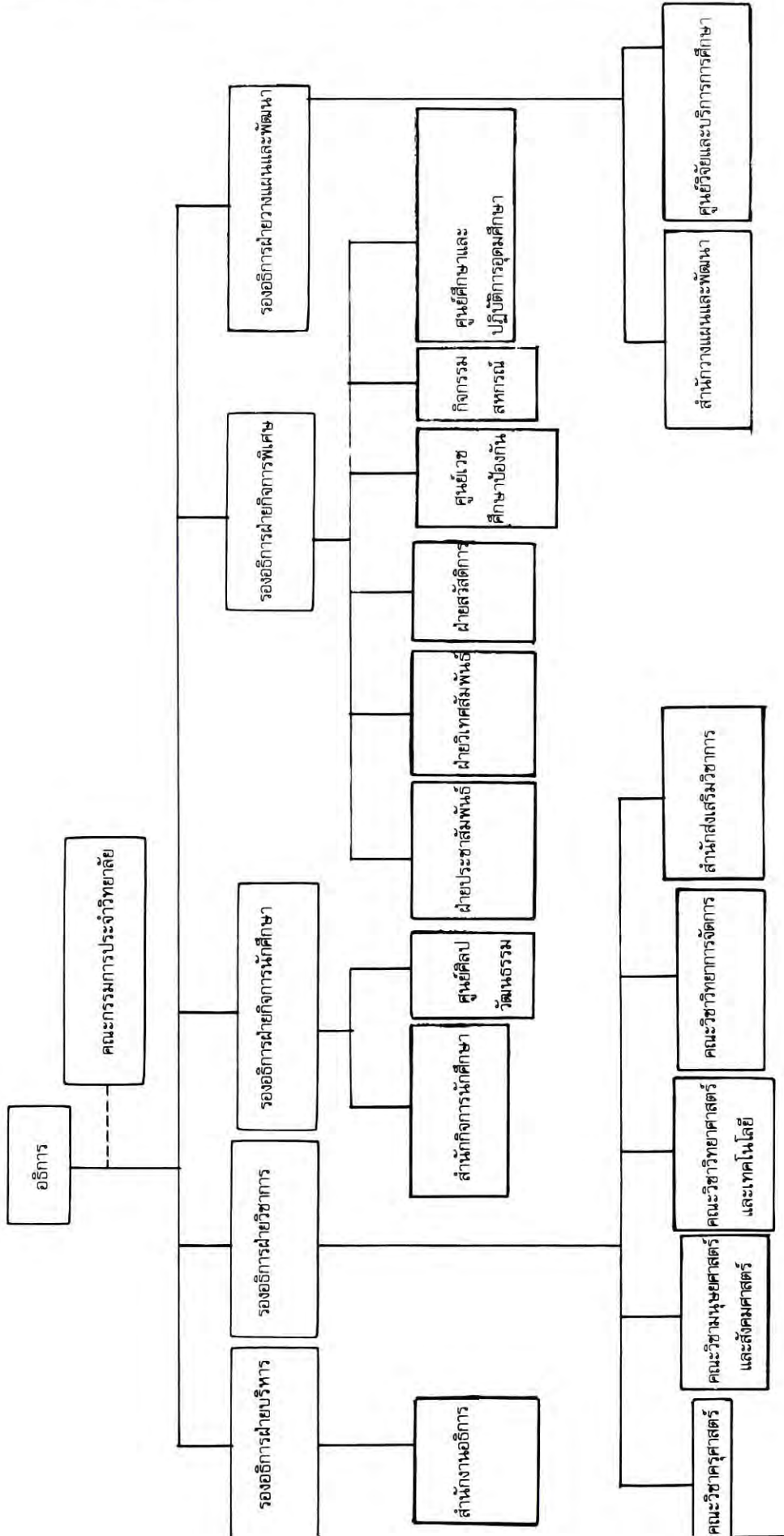
ศูนย์วิจัยและบริการการศึกษา ดำเนินงานด้านการวิจัยและเผยแพร่ และงานส่งเสริมและบริการวิชาการแก่ชุมชนควบคู่กันไป มีหัวหน้าศูนย์เป็นผู้บริหาร ดำเนินงานโดยแบ่งเป็นฝ่ายต่าง ๆ ๖ ฝ่าย

สำนักกิจการนักศึกษา ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินงานขององค์กรนักศึกษา ตลอดจนดูแลนักศึกษาในด้านต่าง ๆ เพื่อเสริมให้การผลิตภัณฑ์เป็นไปอย่างมีคุณภาพ สำนักกิจการศึกษามีหัวหน้าสำนักเป็นผู้บริหาร การทำงานแบ่งเป็นฝ่ายต่าง ๆ ๓ ฝ่าย

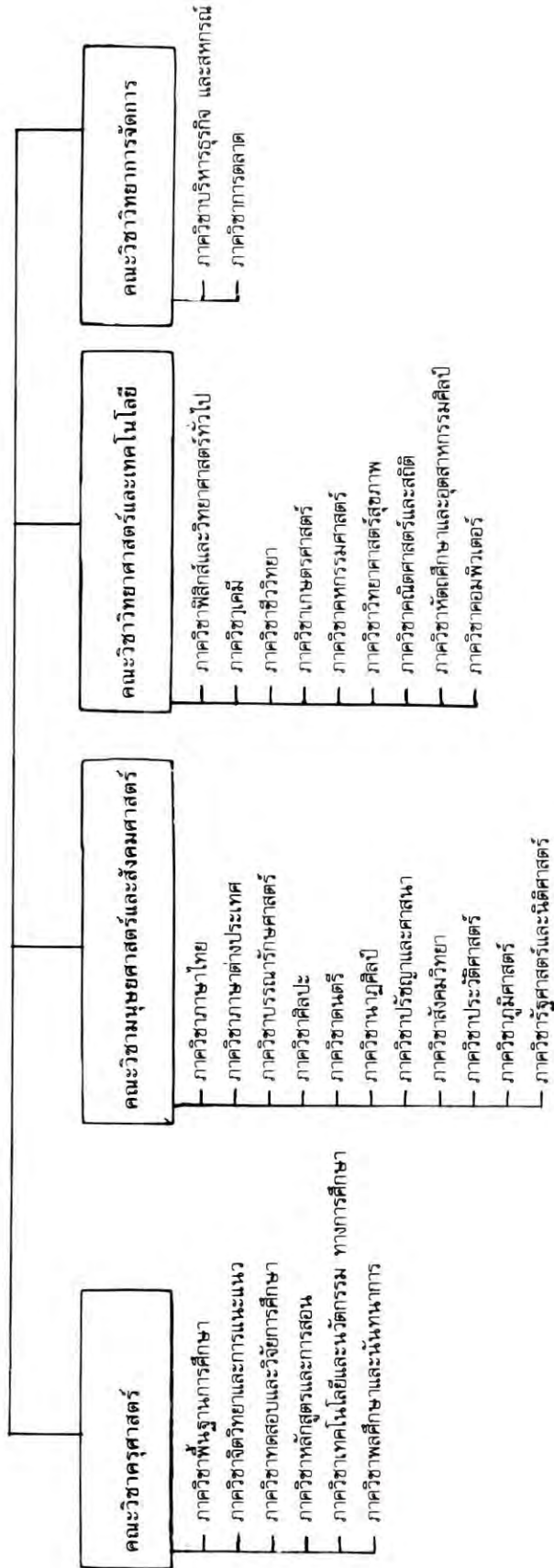
ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ดำเนินการอนุรักษ์ ส่งเสริม พัฒนา ศึกษาค้นคว้า วิจัยทางด้านวัฒนธรรม และส่งเสริมเผยแพร่จริยธรรมทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย มีหัวหน้าศูนย์เป็นผู้บริหารการดำเนินงานแบ่งเป็นฝ่ายต่าง ๆ ๕ ฝ่าย

นอกจากหน่วยงานดังกล่าวแล้ว ยังมีหน่วยงานรองรับภารกิจอื่น ๆ ของวิทยาลัยอีก ได้แก่ ศูนย์เวชศึกษา ป้องกัน ศูนย์ศึกษาและปฏิบัติการอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น และกิจกรรมสหกรณ์

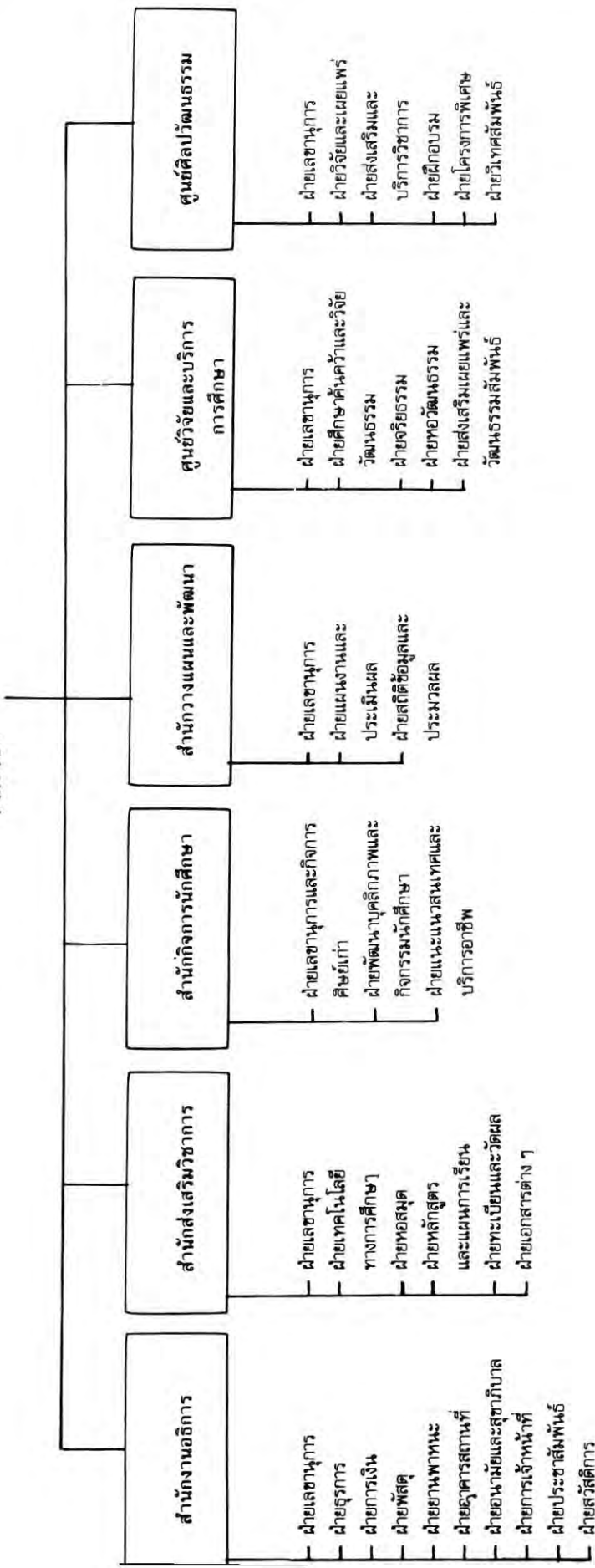
แผนผังการบริหารงานของวิทยาลัยครูบุรี

การแบ่งส่วนราชการของคณะวิชา

การแบ่งส่วนราชการของหน่วยงานที่เทียบเท่า คณะวิชา

ทำเนียบผู้บริหาร

นายกูล มฤคทัต

(พ.ศ. ๒๔๙๑-๒๔๙๕) โรงเรียนฝึกหัดครูอาชีพ-
ศึกษา

นางพวงเพชร เอี่ยมสกุล

(พ.ศ. ๒๔๙๖-๒๔๙๗) โรงเรียนฝึกหัดครูสตรี
อาชีพศึกษา

นางเกื้อกุล ปุณณะหิตานนท์

(พ.ศ. ๒๔๙๗-๒๕๐๔) โรงเรียนฝึกหัดครูสตรี
อาชีพศึกษา

(พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๐๘) โรงเรียนฝึกหัดครูธนบุรี
นางพึงใจ สินธวานนท์

(พ.ศ. ๒๕๐๘-๒๕๑๓) โรงเรียนฝึกหัดครูธนบุรี
(คุณหญิงพึงใจ สินธวานนท์)

(พ.ศ. ๒๕๑๓-๒๕๑๖) วิทยาลัยครูธนบุรี

นางสาวสุกร โทตระกิตย์

(พ.ศ. ๒๕๑๖-๒๕๑๙) วิทยาลัยครูธนบุรี

นายวิชา อุตศาสตร์

(พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๗) วิทยาลัยครูธนบุรี

นายวิชัย แข่งขัน

(พ.ศ. ๒๕๒๗-๒๕๒๘) วิทยาลัยครูธนบุรี

นายวัน สังข์สะอาด

(พ.ศ. ๒๕๒๘-๒๕๒๙) วิทยาลัยครูธนบุรี

นายสุวรรณ นาคพนม

(พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๓) วิทยาลัยครูธนบุรี

นายสุขสันต์ สุขสมบูรณ์

(พ.ศ. ๒๕๓๓-ปัจจุบัน) วิทยาลัยครูธนบุรี

นายกุล มฤคทัต

เกิดเมื่อวันที่

๑๑ กรกฎาคม ๒๔๕๕

บิดา-มารดา

พระสิทธิสาร-นางสิทธิสาร มฤคทัต

คู่สมรส

นางบรรจง (ตุงคะมณี) (ถึงแก่กรรม ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๑๑)

นางนงลักษณ์ (โรหิตเสถียร) มฤคทัต (สมรสครั้งที่ ๒)

การศึกษา

พ.ศ. ๒๔๖๔ ประถมปีที่ ๓ โรงเรียนวัดมทรณพ์

พ.ศ. ๒๔๖๕ มัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนมัธยมวัดราชพิพิธ

พ.ศ. ๒๔๗๑ มัธยมศึกษาปีที่ ๘ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๔๗๕ ประกาศนียบัตรครูมัธยม แผนกอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๔๗๘ อักษรศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อ.บ.รุ่น ๑)

พ.ศ. ๒๔๘๔ ธรรมศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง

การรับราชการ

พ.ศ. ๒๔๗๕-๒๔๗๙ โรงเรียนสุทธีวราราม

พ.ศ. ๒๔๗๙-๒๔๘๒ โรงเรียนพนิชัยการวัด

เทวราชกุญชร

พ.ศ. ๒๔๘๒-๒๔๘๓ โรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวาย และโรงเรียนพนิชัยการพระนคร

พ.ศ. ๒๔๘๕-๒๔๘๖ ประจำกรมอาชีวศึกษา

พ.ศ. ๒๔๘๖-๒๔๙๑ หัวหน้าแผนกโรงเรียนอาชีวศึกษากลางและชั้นสูง กองโรงเรียน กรมอาชีวศึกษา

พ.ศ. ๒๔๙๔-๒๕๐๐ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูอาชีวศึกษา กรมการฝึกหัดครู

พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๐๑ โอนกลับไปรับราชการกรมอาชีวศึกษาตามเดิม

พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๐๘ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ สงขลา

พ.ศ. ๒๕๐๘-๒๕๑๒ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ สงขลา ชั้นพิเศษ

๑ เมษายน ๒๕๑๒ ลาออกจากราชการ รับบำเหน็จบำนาญ

นางเกื้อกุล ปุณณะหิตานนท์

เกิดวันที่

๔ กุมภาพันธ์ ๒๔๔๔

บิดา-มารดา

นายสังวาลย์-นางวร กลิรัตน์

คู่สมรส

นายดำรง (เล็ก) ปุณณะหิตานนท์

การศึกษา

พ.ศ. ๒๔๕๗-๒๔๖๒ ประถมศึกษา โรงเรียนสตรีวิทยา

พ.ศ. ๒๔๖๒-๒๔๖๖ มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบญจมราชาลัย

พ.ศ. ๒๔๖๖-๒๔๖๗ มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชินี

พ.ศ. ๒๔๖๖ สอบได้ประโยคครูประถม (ป.ป.)

พ.ศ. ๒๔๗๒ สอบได้ประโยคครูมัธยม (ป.ม.)

การรับราชการ

พ.ศ. ๒๔๖๘-๒๔๗๑ โรงเรียนสตรีวิทยา

พ.ศ. ๒๔๗๑-๒๔๗๔ โรงเรียนสตรีวัดสุทัศน-
วราราม

พ.ศ. ๒๔๗๔-๒๔๘๒ โรงเรียนสตรีบ้านทวาย

พ.ศ. ๒๔๘๒ โรงเรียนการช่างบ้านทวาย

พ.ศ. ๒๔๘๒-๒๔๘๔ โรงเรียนการช่างสตรี
พระนครใต้

พ.ศ. ๒๔๙๐-๒๔๙๖ ครูใหญ่โรงเรียนเยี่ยมละออ
กรมอาชีวศึกษา

พ.ศ. ๒๔๙๘-๒๕๐๗ อาจารย์ใหญ่ โรงเรียน
ฝึกหัดครูสตรีอาชีวศึกษา กรมการฝึกหัดครู (ต่อมาเปลี่ยน
เป็นโรงเรียนฝึกหัดครูธนบุรี)

พ.ศ. ๒๕๐๗ ขอลาออกจากราชการเพื่อรับบำนาญ
เนื่องจากสุขภาพไม่ดี

คุณหญิงพึงใจ สินธวานนท์

เกิดวันที่

๗ กันยายน ๒๔๖๙

บิดา-มารดา

พระคุณยัฒม์ชานันติ (บรรจบ ศรีลัมพ์)-
นางคุณยัฒม์ชานันติ (ประกอบ ศรีลัมพ์)

คู่สมรส

เรืออากาศตรีกำธน สินธวานนท์

การศึกษา

พ.ศ. ๒๔๗๕-๒๔๗๖ ประถมปีที่ ๓ โรงเรียน
เบญจมเทพอุทิศ

พ.ศ. ๒๔๗๗-๒๔๘๔ มัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียน
เซ็นต์โยเซฟคอนเวนต์

พ.ศ. ๒๔๘๕-๒๔๘๖ เตรียมปีที่ ๒ โรงเรียน
เตรียมอุดมศึกษา

พ.ศ. ๒๔๘๗-๒๔๙๒ อักษรศาสตรบัณฑิต และ
อนุปริญญาครุศาสตร์ (อ.บ., ป.ม.) จุฬาลงกรณ์มหา-
วิทยาลัย

พ.ศ. ๒๔๙๘-๒๕๐๐ M.Ed. Western
Washington College of Education U.S.A.

การรับราชการ

พ.ศ. ๒๔๙๓-๒๕๐๑ โรงเรียนฝึกหัดครูมัธยม

พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๐๗ วิทยาลัยครูจันทระเกษม

พ.ศ. ๒๕๐๘-๒๕๑๔ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัด
ครูธนบุรี

พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๑๖ ผู้อำนวยการวิทยาลัยครู
ธนบุรี

พ.ศ. ๒๕๑๖-๒๕๑๘ ผู้อำนวยการวิทยาลัยครู
พระนคร

พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๒๐ รักษาการอธิการวิทยาลัยครู
พระนคร

พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๗ อธิการวิทยาลัยครูพระนคร

พ.ศ. ๒๕๒๘ ลาออกจากราชการ

นางสาวสุกร โทตระกิตย์

เกิดวันที่

๑๕ เมษายน ๒๔๖๓

บิดา-มารดา

นายอาสา-นางฉวี โทตระกิตย์

การศึกษา

พ.ศ. ๒๔๗๐-๒๔๗๑ ประถมปีที่ ๒ โรงเรียน
ปลูกปัญญา

พ.ศ. ๒๔๗๓-๒๔๗๔ มัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียน
ดาราวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๔๗๕-๒๔๘๑ มัธยมบริบูรณ์ โรงเรียน
สตรีมหาพุดธาราม

พ.ศ. ๒๔๘๒-๒๔๘๖ อ.บ., ป.ม. จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๔๙๘-๒๔๙๙ ค.บ. จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๐๓ M.Ed. Miami
University, U.S.A.

การรับราชการ

พ.ศ. ๒๔๙๒-๒๕๐๑ โรงเรียนฝึกหัดครูอาชีพศึกษา

พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๐๓ ประจำกรมการฝึกหัดครู

พ.ศ. ๒๕๐๓-๒๕๐๗ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่วิทยาลัย-
ครูอุตรธานี

พ.ศ. ๒๕๐๗ รักษาการอาจารย์ใหญ่โรงเรียน
ฝึกหัดครูธนบุรี

พ.ศ. ๒๕๐๘-๒๕๑๓ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่โรงเรียน
ฝึกหัดครูธนบุรี

พ.ศ. ๒๕๑๓-๒๕๑๖ ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยครู
ธนบุรี

พ.ศ. ๒๕๑๖-๒๕๑๙ ผู้อำนวยการวิทยาลัยครู
ธนบุรี

พ.ศ. ๒๕๑๙ ลาออกจากราชการ

นายวัน สังข์สะอาด

เกิดวันที่

๑๔ พฤษภาคม ๒๔๗๗

คู่สมรส

นางจิตรา สังข์สะอาด

การศึกษา

– การศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ.) วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

– การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก ประสานมิตร

– การศึกษามหาบัณฑิต (M.A.) State University of Iowa, U.S.A.

การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (Ed.D) Indiana University, U.S.A.

การรับราชการ

พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๐๔ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

พ.ศ. ๒๕๐๕-๒๕๐๘ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

พ.ศ. ๒๕๐๙-๒๕๑๓ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๗ หัวหน้ากอง และผู้อำนวยการกองส่งเสริมวิทยฐานะครู

พ.ศ. ๒๕๒๘ อธิการวิทยาลัยครูธนบุรี

พ.ศ. ๒๕๒๙-ปัจจุบัน อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นายสุวรรณ นาคพนม

เกิดวันที่

๓ กันยายน ๒๔๘๕

บิดา-มารดา

นายคำ นาคพนม-นางชื่น เย็นฉ่ำ

คู่สมรส

นางวรางคณา นาคพนม

การศึกษา

พ.ศ. ๒๔๙๒-๒๔๙๕ ประถมปีที่ ๔ โรงเรียนวัดหลวงสุนทราราม

พ.ศ. ๒๔๙๖-๒๕๐๑ มัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนวิเศษไชยชาญ

พ.ศ. ๒๕๐๒-๒๕๐๓ ป.กศ. โรงเรียนฝึกหัดครูพระนครศรีอยุธยา

พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๐๕ ป.กศ.สูง วิทยาลัยครูเทพสตรี ลพบุรี

พ.ศ. ๒๕๐๖-๒๕๐๙ กศ.บ. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

พ.ศ. ๒๕๑๑-๒๕๑๒ M.Ed. University of the Philippines

พ.ศ. ๒๕๑๖-๒๕๑๘ Ed.D. Pennsylvania State University, U.S.A.

การรับราชการ

พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๑๑ วิทยาลัยครูจันทระเกษม

พ.ศ. ๒๕๑๓ วิทยาลัยครูเพชรบุรี (บรรจุใหม่)

พ.ศ. ๒๕๑๓-๒๕๒๓ วิทยาลัยครูจันทระเกษม

พ.ศ. ๒๕๒๓-๒๕๒๙ อธิการวิทยาลัยครูลำปาง

พ.ศ. ๒๕๒๙-๒๕๓๓ อธิการวิทยาลัยครูธนบุรี

พ.ศ. ๒๕๓๓-ปัจจุบัน ผู้ตรวจราชการ กรมการฝึกหัดครู

นายวิชา อัดศาสตร์

เกิดวันที่

๖ มีนาคม ๒๔๗๕

บิดา-มารดา

พันโทเลิศ-นางกรรทอง อัดศาสตร์

คู่สมรส

นางสุกiewicz (แก้วกาญจน์) อัดศาสตร์

การศึกษา

พ.ศ. ๒๔๘๑-๒๔๘๔ ประถมปีที่ ๔ โรงเรียน
บำรุงกุศลวิทยา

พ.ศ. ๒๔๘๕-๒๔๙๐ มัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียน
เบญจมาชุกีต จังหวัดราชบุรี

พ.ศ. ๒๔๙๑-๒๔๙๓ ประโยคครูประถม โรงเรียน
ฝึกหัดครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

พ.ศ. ๒๔๙๔-๒๔๙๕ ประโยคครูมัธยม โรงเรียน
ฝึกหัดครูมัธยม

พ.ศ. ๒๔๙๗-๒๔๙๘ ได้รับปริญญาตรีทางวิชา
การศึกษา (กศ.บ.) สาขาบริหารการศึกษา วิทยาลัย
วิชาการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๐๒-๒๕๐๓ M.A. Ohio-State
University, U.S.A.

การรับราชการ

พ.ศ. ๒๔๙๖-๒๕๐๐ โรงเรียนฝึกหัดครูพระนคร

พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๐๓ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ โรงเรียน
ฝึกหัดครูพระนคร

พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๐๕ อาจารย์วิทยาลัยครูเทพสตรี

พ.ศ. ๒๕๐๖-๒๕๑๓ อาจารย์วิทยาลัยครูนคร-

ราชสีมา

พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๑๖ อาจารย์ใหญ่วิทยาลัยครู
บุรีรัมย์

พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๑๘ ผู้อำนวยการวิทยาลัยครู
บุรีรัมย์

พ.ศ. ๒๕๑๙ รักษาการอธิการวิทยาลัยครูธนบุรี

พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๖ อธิการวิทยาลัยครูธนบุรี

พ.ศ. ๒๕๒๗ ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

พ.ศ. ๒๕๒๘ ผู้อำนวยการกองการฝึกหัดครู

พ.ศ. ๒๕๒๙-๒๕๓๒ ผู้อำนวยการกองส่งเสริม
วิทยฐานะครู

พ.ศ. ๒๕๓๓ ลาออกจากราชการ

นายวิชัย แข่งขัน

เกิดวันที่

๑๒ กันยายน ๒๔๗๙

บิดา-มารดา

นายวิรัช-นางลิ้น แข่งขัน

คู่สมรส

นางสมสมัย แข่งขัน

การศึกษา

พ.ศ. ๒๔๘๕-๒๔๘๘ ประถมปีที่ ๔ โรงเรียน
สุนทรราชภักดิ์วิทยาคม

พ.ศ. ๒๔๙๐-๒๔๙๑ มัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนไมตรี-
วิทยา

พ.ศ. ๒๔๙๒ มัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนสุนทรศึกษา

พ.ศ. ๒๔๙๓-๒๔๙๕ มัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียน
สุนทร “สุรวิทยาคาร”

พ.ศ. ๒๔๙๖-๒๔๙๘ ประโยคครูประถม โรงเรียน
ฝึกหัดครูพระนคร

พ.ศ. ๒๔๙๙-๒๕๐๒ กศ.บ. วิทยาลัยวิชา
การศึกษาประสานมิตร

พ.ศ. ๒๕๐๖-๒๕๐๗ MS. in Ed. Indiana
University, U.S.A.

พ.ศ. ๒๕๒๓-๒๕๒๗ Ph.D. Southern Illinois
University, U.S.A.

การรับราชการ

พ.ศ. ๒๕๐๓ ประจํากรมการฝึกหัดครู

พ.ศ. ๒๕๐๓-๒๕๑๖ วิทยาลัยครูมหาสารคาม

พ.ศ. ๒๕๑๖ รักษาการอาจารย์ใหญ่วิทยาลัยครู
กำแพงเพชร

พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๑๙ ผู้อำนวยการวิทยาลัยครู
กำแพงเพชร

พ.ศ. ๒๕๒๐ รักษาการอธิการวิทยาลัยครู
กำแพงเพชร

พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ อธิการวิทยาลัยครูอุตรธานี

พ.ศ. ๒๕๒๗-๒๕๒๘ อธิการวิทยาลัยครูธนบุรี

พ.ศ. ๒๕๒๘-๒๕๒๙ อธิการวิทยาลัยครูเพชรบุรี-
วิทยาลัยสงฆ์

พ.ศ. ๒๕๒๙-๒๕๓๓ ผู้อำนวยการกองการฝึกหัดครู

พ.ศ. ๒๕๓๓-ปัจจุบัน รองอธิบดีกรมการฝึกหัดครู

การจัด **การเรียน** **การสอน**

นายสุขสันต์ สุขสมบูรณ์

เกิดวันที่

๑๗ ตุลาคม ๒๕๓๗

บิดา-มารดา

นายส่ง-นางเฮียง สุขสมบูรณ์

คู่สมรส

นางณอมเกียรติ (คงภาณี) สุขสมบูรณ์

การศึกษา

พ.ศ. ๒๕๔๔-๒๕๔๘ ประโยคประถมศึกษา

โรงเรียนท่อมประชาชนนคราห์

พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๕ มัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียน

ขอนแก่นวิทยายน

พ.ศ. ๒๕๕๕ สอบประโยคครูมูล

พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๗ ประโยคครูประถม โรงเรียน ฝึกหัดครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๐ สอบประโยคครูมัธยม

พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๒ กศ.บ. (สาขามัธยมศึกษา)

วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๔ ประกาศนียบัตร English

Language University of Hawaii

พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๕ (M.P.A. Public

Affairs) Kentucky State University, U.S.A.

การรับราชการ

พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๑ โรงเรียนสตรีขอนแก่น-
กัลยาณมิตร

พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๔ โรงเรียนฝึกหัดครูมหาสารคาม

พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๗ วิทยาลัยครูมหาสารคาม

พ.ศ. ๒๕๖๘-๒๕๖๘ วิทยาลัยครูเข็ญราย

พ.ศ. ๒๕๖๙-๒๕๖๙ อธิการวิทยาลัยครูลำปาง

พ.ศ. ๒๕๖๙-ปัจจุบัน อธิการวิทยาลัยครูธนบุรี

การจัดการเรียนการสอน ภาคปกติ

วิทยาลัยครูธนบุรีเริ่มจัดการศึกษา ตั้งแต่ พ.ศ.
๒๕๕๑ จนถึงปัจจุบัน โดยสรุปได้ดังนี้

พ.ศ. ๒๕๕๑ เปิดทำการสอนครั้งแรกเพื่อผลิต
ครูอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยม
(ป.ม.) หลักสูตร ๒ ปี จำนวน ๓ สาขา ได้แก่ สาขา
การช่างสตรีช่างก่อสร้างและพาณิชยกรรม

พ.ศ. ๒๕๕๔ เปิดรับนักเรียนฝึกหัดครูอาชีว-
ศึกษา ระดับประกาศนียบัตรประโยคครูประถม (ป.ป.)
หลักสูตร ๓ ปี เพิ่มขึ้นอีก ๒ สาขา ได้แก่ สาขาช่างไม้
และการช่างสตรี

พ.ศ. ๒๕๕๖ ย้ายสถานที่เรียน เปลี่ยนชื่อโรงเรียน
เป็นโรงเรียนฝึกหัดครูสตรีอาชีวศึกษา เปิดสอนเฉพาะ
สาขาการช่างสตรี หลักสูตร ๓ ปี ระดับประกาศนียบัตร
ประโยคครูประถม

พ.ศ. ๒๕๖๓ เปลี่ยนการใช้หลักสูตรเดิม (การ
ผลิตครูอาชีวศึกษา) มาเป็นหลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาการศึกษา (ป.กศ.) โดยจัดการเรียนการสอนเป็น
๓ หมวดวิชา ได้แก่ หมวดวิชาความรู้ทั่วไป หมวด
วิชาทักษะ และหมวดวิชาการศึกษา ตลอดหลักสูตร ๑๓๕
หน่วยกิต

พ.ศ. ๒๕๖๘ มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรประกาศ-
นียบัตรวิชาการศึกษา โดยปรับโครงสร้างหลักสูตรให้
เหลือ ๑๓๐ หน่วยกิต แบ่งเป็น ๓ หมวดวิชา ได้แก่
หมวดวิชาสามัญ หมวดวิชาพิเศษ และหมวดวิชา
การศึกษา

พ.ศ. ๒๕๖๙ เปิดสอนระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ตาม
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ฉบับที่ ๓
พ.ศ. ๒๕๖๐ โครงสร้างตลอดหลักสูตร ๑๓๐ หน่วยกิต
แบ่งเป็นวิชาบังคับและวิชาพิเศษ ในปีเดียวกันนี้วิทยาลัย-
ครูธนบุรียังเปิดรับนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตร
ประโยคครูประถม (ป.ป.) เป็นครั้งแรก หลักสูตร
ป.ป. เป็นหลักสูตรเร่งรัดการผลิตครูโดยรับนักเรียนที่
สำเร็จการศึกษาระดับชั้น ม.ศ. ๕ หรือเทียบเท่ามา
เรียนอีก ๑ ปี จำนวน ๕๕ หน่วยกิต

พ.ศ. ๒๕๑๖ งดรับนักศึกษาระดับ ป.ป.

พ.ศ. ๒๕๑๙ ได้รับการยกฐานะเป็นวิทยาลัยครูที่สามารถผลิตครูได้ถึงระดับปริญญาตรีตาม พ.ร.บ. วิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙

พ.ศ. ๒๕๒๑ งดรับนักศึกษาระดับ ป.กศ. และเปิดรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ๒ ปี เป็นครั้งแรก โดยใช้หลักสูตรการฝึกหัดครู พ.ศ. ๒๕๑๘ วิชาเอกที่เปิดสอน ได้แก่ วิทยาศาสตร์ทั่วไป ต่อมาขยายเปิดวิชา เอกคหกรรมศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย การแนะแนว สังคมศึกษา และคณิตศาสตร์

พ.ศ. ๒๕๒๓ เปิดสอนระดับปริญญาตรี ๔ ปี เป็นครั้งแรก ได้แก่ วิชาเอกภาษาอังกฤษ

ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๗ เปิดสอนระดับ ป.กศ. ชั้นสูง จำนวน ๑๐ วิชาเอก ได้แก่ วิชาเอก ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทั่วไป สังคมศึกษา คหกรรมศาสตร์ ศิลปศึกษา การประถมศึกษา นาฏศิลป์ และบรรณารักษศาสตร์

พ.ศ. ๒๕๒๗ งดรับนักศึกษาระดับ ป.กศ.ชั้นสูงตามนโยบายของกรมการฝึกหัดครูเพื่อเปิดสอนระดับปริญญาตรี ๔ ปี และขยายการศึกษาในสาขาวิชาชีพอื่น ตาม พ.ร.บ.วิทยาลัยครู (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๗

พ.ศ. ๒๕๒๘ นอกจากเปิดสอนระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาแล้ว ได้เริ่มเปิดสอนระดับอนุปริญญา สาขาวิชาการอื่นเป็นครั้งแรก วิชาเอกที่เปิดคือ ภาษาอังกฤษธุรกิจ

พ.ศ. ๒๕๒๙ เปิดสอนสาขาวิชาการอื่น ระดับอนุปริญญาเพิ่มขึ้นอีก ๒ วิชาเอก คือวิชาเอกการอาหารและศิลปประดิษฐ์

พ.ศ. ๒๕๓๐ เปิดสอนโดยใช้หลักสูตรวิทยาลัยครูพุทธศักราช ๒๕๓๐ และหลักสูตรวิทยาลัยครู พุทธศักราช ๒๕๓๐-๒๕๓๑ หลักสูตรนี้แบ่งเป็น ๓ สาขาวิชา ได้แก่

สาขาวิชาการศึกษา แบ่งเป็น ๕ สาย จำนวน ๓๑ โปรแกรมวิชา

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ แบ่งเป็น ๕ สาย จำนวน ๕๓ โปรแกรมวิชา

สาขาวิชาศิลปศาสตร์ แบ่งเป็น ๗ สาย จำนวน ๒๔ โปรแกรมวิชา

ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๕ วิทยาลัยครูธนบุรีได้เปิดสอนโปรแกรมวิชาในสาขาวิทยาศาสตร์ และศิลปศาสตร์ เพิ่มขึ้น ดังนี้

พ.ศ. ๒๕๓๐ จำนวน ๒ โปรแกรมวิชา ระดับอนุปริญญา ได้แก่ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ และธุรกิจการท่องเที่ยว

พ.ศ. ๒๕๓๑ จำนวน ๖ โปรแกรมวิชา แบ่งตามระดับได้ดังนี้

ระดับอนุปริญญา ได้แก่ โปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ สถิติประยุกต์ และออกแบบนิเทศศิลป์

ระดับปริญญาตรี ได้แก่ โปรแกรมวิชา คหกรรมศาสตร์ และวัฒนธรรมศึกษา

ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) ได้แก่ โปรแกรมวิชา การจัดการทั่วไป

พ.ศ. ๒๕๓๒ จำนวน ๖ โปรแกรมวิชา แบ่งตามระดับได้ดังนี้

ระดับอนุปริญญา ได้แก่ โปรแกรมวิชา เทคโนโลยีการอาหาร ไฟฟ้า และการพัฒนาชุมชน

ระดับปริญญาตรี ได้แก่ โปรแกรมวิชา สถิติประยุกต์ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว และบรรณารักษศาสตร์

พ.ศ. ๒๕๓๓ จำนวน ๑ โปรแกรมวิชา ระดับปริญญาตรี ได้แก่ โปรแกรมวิชา การจัดการทั่วไป

พ.ศ. ๒๕๓๔ จำนวน ๑ โปรแกรมวิชา ระดับปริญญาตรี ได้แก่ โปรแกรมวิชา วิทยาการคอมพิวเตอร์

พ.ศ. ๒๕๓๕ จำนวน ๑ โปรแกรมวิชา ระดับปริญญาตรี ได้แก่ โปรแกรมวิชา นิเทศศาสตร์

ปัจจุบันวิทยาลัยครูธนบุรี เปิดสอนระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี ๔ ปี และปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) ๓ สาขาวิชา จำนวนทั้งสิ้น ๒๘ โปรแกรมวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการศึกษา จำนวน ๑๑ โปรแกรมวิชา แบ่งตามระดับได้ดังนี้

ระดับปริญญาตรี ๔ ปี จำนวน ๙ โปรแกรมวิชา ได้แก่ โปรแกรมวิชาการประถมศึกษา การวัดผล การศึกษา จิตวิทยาและการแนะแนว ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา บรรณารักษศาสตร์ วิทยาศาสตร์ทั่วไป และคหกรรมศาสตร์

ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) จำนวน ๒ โปรแกรมวิชา ได้แก่ โปรแกรมวิชาการวัดผลการศึกษา และคหกรรมศาสตร์

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน ๖ โปรแกรมวิชา แบ่งตามระดับได้ดังนี้

ระดับอนุปริญญา จำนวน ๓ โปรแกรมวิชา ได้แก่ โปรแกรมวิชา คอมพิวเตอร์ ไฟฟ้า และเทคโนโลยี การอาหาร

ระดับปริญญาตรี ๔ ปี จำนวน ๓ โปรแกรมวิชา ได้แก่ โปรแกรมวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป สถิติ-ประยุกต์ และวิทยาการคอมพิวเตอร์

สาขาวิชาศิลปศาสตร์ จำนวน ๑๑ โปรแกรมวิชา แบ่งตามระดับได้ดังนี้

ระดับอนุปริญญา จำนวน ๕ โปรแกรมวิชา ได้แก่ การบริหารธุรกิจ ธุรกิจการท่องเที่ยว ภาษาอังกฤษ-ธุรกิจ การพัฒนาชุมชน และออกแบบนิเทศศิลป์

ระดับปริญญาตรี ๔ ปี จำนวน ๕ โปรแกรมวิชา ได้แก่ การจัดการทั่วไป อุตสาหกรรมท่องเที่ยว วัฒนธรรมศึกษา บรรณารักษศาสตร์ และนิเทศศาสตร์

ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) จำนวน ๑ โปรแกรมวิชา ได้แก่ การจัดการทั่วไป

ในปีการศึกษา ๒๕๓๕ วิทยาลัยครุธนบุรี มี นักศึกษาภาคปกติ จำนวน ๑,๕๔๔ คน แยกตาม สาขาวิชา และระดับการศึกษา ดังนี้

สาขาวิชาการศึกษา จำนวน ๕๔๔ คน

ระดับปริญญาตรี ๔ ปี จำนวน ๔๖๒ คน

ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) จำนวน ๘๒ คน

สาขาวิทยาศาสตร์ จำนวน ๒๘๘ คน

ระดับอนุปริญญา จำนวน ๑๗๔ คน

ระดับปริญญาตรี ๔ ปี จำนวน ๑๑๔ คน

สาขาวิชาศิลปศาสตร์ จำนวน ๗๑๗ คน

ระดับอนุปริญญา จำนวน ๒๔๕ คน

ระดับปริญญาตรี ๔ ปี จำนวน ๓๔๔ คน

ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) จำนวน ๗๘ คน

การจัดการเรียนการสอนภาคนอกเวลา

วิทยาลัยครุธนบุรีมีภารกิจในการจัดการเรียน การสอน ภาคนอกเวลาตามนโยบายของกรมการฝึกหัดครู ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๒ จนถึงปัจจุบัน โดยในระยะแรก มีจุดมุ่งหมายเพื่อสนับสนุนนโยบายการผลิตครู จึงให้ โอกาสผู้สนใจที่จะเป็นครู แต่ไม่มีโอกาสได้ศึกษาในภาค ปกติมีโอกาสเข้าศึกษาและต่อมามีการขยายให้การศึกษา ในสาขาวิชาชีพอื่นด้วย ดังมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

พ.ศ. ๒๕๑๒ เปิดสอนภาคนอกเวลา หลักสูตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ปกศ.) โดยจัด การเรียนการสอนหลังเวลาราชการ และเปิดรับทุกปี จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๘

พ.ศ. ๒๕๑๓ เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชา การศึกษาชั้นสูง (ปกศ. ชั้นสูง) โดยใช้หลักสูตรเดียวกับภาคปกติจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๒๐ วิชาเอกที่เปิดสอน ได้แก่ สังคมศึกษา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ ทั่วไป คณิตศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์

พ.ศ. ๒๕๒๑ เริ่มมีโครงการอบรมครูและบุคลากร ทางการศึกษาประจำการ (อ.ค.ป.) โดยรับผู้เข้าศึกษา จากหน่วยงานทางการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ครูประจำการ มีวุฒิสูงขึ้นโดยเปิดสอนระดับ ปกศ.ชั้นสูงและปริญญาตรี ๒ ปี ตามหลักสูตรสภาการฝึกหัดครู พุทธศักราช ๒๕๑๔ เช่นเดียวกับภาคปกติ และใช้หลักสูตรที่ปรับปรุง ใหม่ พุทธศักราช ๒๕๒๒ ซึ่งมี วิชาเอกการบริหาร ไร่เรียน และวิชาเอกการแนะแนว

ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๒-๒๕๒๘ วิทยาลัยครูธนบุรี ดำเนินงานโครงการอบรมครูและบุคลากรประจำการ (อ.ค.ป.) ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง และระดับปริญญาตรี ๒ ปี ในวิชาเอกต่าง ๆ ได้แก่ สังคมศึกษา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คหกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ทั่วไป การประถมศึกษา การแนะแนว และการบริหารโรงเรียน

พ.ศ. ๒๕๒๘ สภาการฝึกหัดครู อนุมัติให้กรมการฝึกหัดครูดำเนินงานโครงการการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) โครงการนี้เปิดโอกาสให้บุคลากรประจำการ สาขาวิชาซีพต่าง ๆ เข้าศึกษาได้ การจัดการเรียนการสอน ใช้หลักสูตรเดียวกันกับภาคปกติ ดังนั้นวิทยาลัยจึงเปิดรับนักศึกษา กศ.บป. ระดับปริญญาตรี ๒ ปี สาขาวิชาการศึกษา จำนวน ๗ วิชาเอก คือ วิชาเอกภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คหกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ทั่วไป การแนะแนว และบรรณารักษศาสตร์

ในปีนี้วิทยาลัยครูธนบุรีมีส่วนริเริ่มดำเนินการในเรื่องการจัดการศึกษาระบบไม่เข้าชั้นเรียนในโครงการ กศ.บป. ด้วย

พ.ศ. ๒๕๒๙ วิทยาลัยครูธนบุรีร่วมกับวิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ได้พัฒนาสื่อเสริมการศึกษา และจัดทำข้อสอบมาตรฐานกลางวิชาพื้นฐาน หลักสูตรการฝึกหัดครู พุทธศักราช ๒๕๑๙ จำนวน ๔ รายวิชา คือ ปรัชญา ๑๐๓ (พุทธศาสตร์) เศรษฐ ๑๐๑ (เศรษฐกิจในชีวิตประจำวัน) ประวัติ ๑๐๑ (อารยธรรมตะวันออกและตะวันตก) และเศรษฐ ๑๐๒ (ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการสหกรณ์) สื่อเสริมการศึกษาที่ผลิตออกมานี้จะใช้ร่วมกับตำราหลักในโครงการตำราของกรมการฝึกหัดครู เพื่อใช้สอนในระบบไม่เข้าชั้นเรียนในโครงการ กศ.บป. ในวิทยาลัยครูทั่วประเทศ

ในปีนี้วิทยาลัยครูธนบุรี จัดการเรียนการสอนในโครงการ กศ.บป. ทั้งระบบเข้าชั้นเรียนและระบบไม่เข้าชั้นเรียน ๔ รายวิชา (ระบบไม่เข้าชั้นเรียนงดเปิดสอนในปีการศึกษา ๒๕๓๑ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร) และเปิดสอนในสาขาวิชาศิลปศาสตร์ ระดับอนุปริญญาเพิ่มขึ้นอีก ๒ วิชาเอกคือ วิชาเอกภาษาอังกฤษธุรกิจ และการบริหารธุรกิจ

พ.ศ. ๒๕๓๐-ปัจจุบัน เปิดสอน กศ.บป. สาขาวิชาการศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และสาขาวิชาศิลปศาสตร์ ทั้งระดับอนุปริญญา และปริญญาตรี สรุปได้ดังนี้

สาขาวิชาการศึกษา จำนวน ๖ โปรแกรมวิชา
ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) ได้แก่ โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา คหกรรมศาสตร์ ภาษาอังกฤษ จิตวิทยาและการแนะแนว การบริหารการศึกษา และการประถมศึกษา

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน ๕ โปรแกรมวิชา
ระดับอนุปริญญา จำนวน ๔ โปรแกรมวิชา ได้แก่ โปรแกรมวิชา คอมพิวเตอร์ ไฟฟ้า เทคโนโลยีการอาหาร และการอาหาร

ระดับปริญญาตรี จำนวน ๑ โปรแกรมวิชา คือ วิทยาการคอมพิวเตอร์

สาขาวิชาศิลปศาสตร์ จำนวน ๖ โปรแกรมวิชา
ระดับอนุปริญญา จำนวน ๕ โปรแกรมวิชา ได้แก่ โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ ธุรกิจการท่องเที่ยว การพัฒนาชุมชน ออกแบบนิเทศศิลป์ และการบริหารธุรกิจ

ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) จำนวน ๑ โปรแกรมวิชา ได้แก่ โปรแกรมวิชา การจัดการทั่วไป

ปัจจุบันปีการศึกษา ๒๕๓๕ วิทยาลัยครูธนบุรี มีนักศึกษา กศ.บป. จำนวน ๒,๕๕๕ คน โดยแยกตามสาขาวิชา และระดับการศึกษา ดังนี้

สาขาวิชาการศึกษา
ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) จำนวน ๑๓๙ คน

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์
ระดับอนุปริญญา จำนวน ๑๘๔ คน
ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) จำนวน ๙๔ คน

สาขาวิชาศิลปศาสตร์
ระดับอนุปริญญา จำนวน ๘๐๗ คน
ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) จำนวน ๑,๓๓๑ คน

จำนวนนักศึกษาที่วิทยาลัยครุธนบุรีผลิตตั้งแต่ปี ๒๕๐๘-ปัจจุบัน

ภาคปกติ จำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๒,๒๓๕ คน แยกได้ดังนี้

สาขาวิชา	ระดับ	ปีการศึกษา	จำนวน	วิชาเอก/โปรแกรมวิชา
การศึกษา	ป.กศ.	๒๕๐๘-๒๕๒๑	๔,๑๓๔	—
	ป.ป.	๒๕๑๔-๒๕๑๕	๖๓	—
	ป.กศ.ชั้นสูง	๒๕๑๔-๒๕๒๗	๓,๓๕๗	ภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ทั่วไป
	ค.บ. ๔ ปี	๒๕๒๑-๒๕๓๕	๑,๑๕๕	ภาษาอังกฤษ ศิลปศึกษา คหกรรมศาสตร์ นาฏศิลป์
	ค.บ. ๒ ปี	๒๕๒๑-๒๕๓๕	๑,๖๔๐	บรรณารักษศาสตร์ การประถมศึกษา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ บรรณารักษศาสตร์ ศิลปศึกษา คหกรรมศาสตร์ จิตวิทยา การวัดผล การประถมศึกษา
วิทยาศาสตร์	อ.วท.	๒๕๒๘-๒๕๓๕	๔๒๙	ศิลปะประดิษฐ์ การอาหาร คอมพิวเตอร์ สถิติประยุกต์ ไฟฟ้า
	ว.ทบ.	๒๕๓๐-๒๕๓๕	๑๗๙	เทคโนโลยีการอาหาร คหกรรมศาสตร์ทั่วไป สถิติประยุกต์ วิทยาการคอมพิวเตอร์
ศิลปศาสตร์	อ.ศศ.	๒๕๒๘-๒๕๓๕	๗๗๙	ภาษาอังกฤษธุรกิจ ธุรกิจการท่องเที่ยว ออกแบบนิเทศศิลป์
	ศศ.ป.	๒๕๓๑-๒๕๓๕	๔๙๙	การพัฒนาชุมชน การบริหารธุรกิจ การจัดการทั่วไป การจัดการทั่วไป วัฒนธรรมศึกษา บรรณารักษศาสตร์ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว นิเทศศาสตร์

ภาคนอกเวลา จำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๓,๗๖๙ คน แยกได้ดังนี้

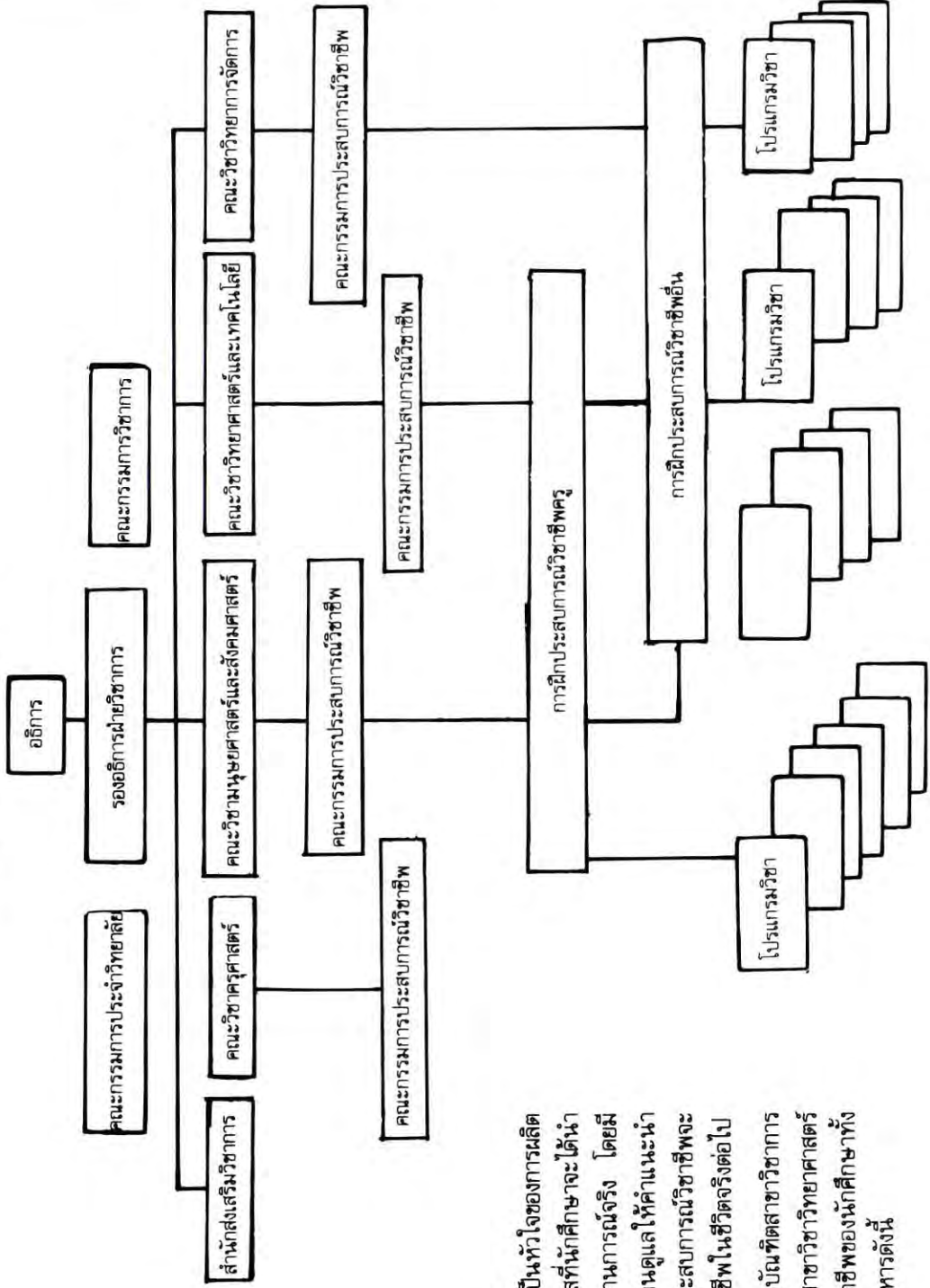
สาขาวิชา	ระดับ	ปีการศึกษา	จำนวน	วิชาเอก/โปรแกรมวิชา
การศึกษา	ป.กศ.	๒๕๑๒-๒๕๑๘	๓,๕๐๒	—
	ป.กศ.ชั้นสูง	๒๕๒๑-๒๕๒๘	๑,๐๗๕	ภาษาไทย สังคมศึกษา นาฏศิลป์ คหกรรมศาสตร์ และการประถมศึกษา
	ค.บ. ๒ ปี	๒๕๒๑-๒๕๓๕	๓,๘๑๕	ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา บรรณารักษศาสตร์ วิทยาศาสตร์ทั่วไป คหกรรมศาสตร์ การประถมศึกษา จิตวิทยา และการแนะแนว การบริหารการศึกษา
วิทยาศาสตร์	อ.วท.	๒๕๓๐-๒๕๓๕	๖๒๓	คอมพิวเตอร์ การอาหาร ไฟฟ้า เทคโนโลยี อาหาร
	ว.ทบ.	๒๕๓๔-๒๕๓๕	๑๐๒	วิทยาการคอมพิวเตอร์
ศิลปศาสตร์	อ.ศศ.	๒๕๒๙-๒๕๓๕	๑,๘๖๑	ภาษาอังกฤษธุรกิจ การพัฒนาชุมชน ออกแบบนิเทศศิลป์ ธุรกิจการท่องเที่ยว การบริหารธุรกิจ
	ศศ.บ.๒ ปี	๒๕๓๐-๒๕๓๕	๒,๘๙๑	การจัดการทั่วไป

จำนวนเอกสารตำรา ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๙-ปัจจุบัน (๒๕๓๕)
(จำแนกตามคณะวิชาที่ผู้เขียนสังกัด)

ช่วงเวลา (พ.ศ.)	คณะวิชา ครุศาสตร์	คณะวิชา มนุษยศาสตร์*	คณะวิชา วิทยาศาสตร์*	คณะวิชา วิทยาการจัดการ*	หน่วยงานอื่น	รวม
๒๕๑๙-๒๕๒๑	๕	๑๒	๓	—	๑	๒๑
๒๕๒๒-๒๕๒๔	๑๕	๑๑	๗	—	—	๓๓
๒๕๒๕-๒๕๒๗	๓๐	๑๘	๑๗	—	—	๖๕
๒๕๒๘-๒๕๓๐	๙	๑๓	๗	—	๒	๓๑
๒๕๓๑-๒๕๓๓	๑๗	๕	๑๐	๓	๒	๓๖
๒๕๓๔-ปัจจุบัน (๒๕๓๕)	๔	๘	๕	๒	—	๑๙
รวม	๘๐	๖๖	๔๙	๕	๕	๒๐๕

*คณะวิชาวิทยาการจัดการ เป็นคณะวิชาที่จัดตั้งใหม่ ตามพ.ร.บ.วิทยาลัยครู (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๗

แผนภูมิการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นหัวใจของการผลิตบัณฑิตทุกสาขา เพราะเป็นโอกาสที่นักศึกษาจะได้นำทฤษฎีที่เรียน มาฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง โดยมีครูอาจารย์ และเจ้าของหน่วยงานดูแลให้คำแนะนำ ประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานอาชีพในชีวิตจริงต่อไป

วิทยาลัยครูธนบุรี ซึ่งผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ศิลปศาสตร์ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ได้ดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาทั้ง ๓ สาขาวิชา โดยมีแผนภูมิการบริหารดังนี้

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและการฝึกงานสาขาวิชาการศึกษา

ตามโครงสร้างของหลักสูตรวิทยาลัยครู พุทธศักราช ๒๕๓๐ สาขาวิชาการศึกษา กำหนดให้มีกลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การศึกษาในกลุ่มวิชานี้เป็นการฝึกปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูทุกด้าน โดยทำอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีแรกจนถึงปีสุดท้าย กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขาวิชาการศึกษา แบ่งเป็น ๓ ลักษณะ คือ

๑. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลา
๒. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูบางเวลา
๓. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลา หมายถึง การจัดให้นักศึกษาได้ฝึกภาคปฏิบัติในสถานการณ์จริงที่โรงเรียนโดยใช้เวลาต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลาหนึ่ง ช่วงหนึ่ง นักศึกษาจะได้มีเวลาพอที่จะหาประสบการณ์ในสถานการณ์จริง ซึ่งจะช่วยให้การผลิตครูมีคุณภาพ และมีคุณลักษณะเหมาะสม วิทยาลัยครูธนบุรีจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลา แบ่งได้เป็น ๔ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การศึกษาและสังเกต มีจุดประสงค์ให้นักศึกษาได้เรียนรู้สภาพของโรงเรียนศึกษาพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนและศึกษางานในหน้าที่ครู ขั้นตอนนี้จัดให้นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เรียนในชั้นเรียนก่อนไม่น้อยกว่า ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ แล้วจึงนำนักศึกษาไปศึกษาและสังเกตโรงเรียนดีเด่นอย่างน้อย ๒ โรงเรียน

๒. การมีส่วนร่วม มีจุดประสงค์ให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงานในหน้าที่ครู ขั้นตอนนี้จัดให้นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เรียนในชั้นเรียนไม่ต่ำกว่า ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ แล้วจึงจัดให้เข้าไปร่วมปฏิบัติงานกับครูผู้สอนในโรงเรียน ๑ สัปดาห์

๓. การทดลองสอน มีจุดประสงค์ให้นักศึกษาได้ฝึกเตรียมบทเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อออกทดลองสอนในสถานการณ์จริง เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองว่าหลักการและทฤษฎีที่เรียนมานั้นสามารถนำไปใช้ได้มากน้อยเพียงไร ต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร ขั้นตอนนี้จัดให้นักศึกษาชั้นปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ หรือ ๒ เรียนในชั้นเรียนไม่น้อยกว่า ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ แล้วจึงให้ออกทดลองสอนในโรงเรียน ๑ สัปดาห์

๔. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป มีจุดประสงค์ให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติงานในหน้าที่ครูทุกอย่างเสมือนเป็นครูประจำการ เพื่อให้นักศึกษาได้เสริมสร้างสมรรถภาพในการเป็นครูที่ดี ขั้นตอนนี้จัดให้นักศึกษาชั้นปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ หรือ ๒ ออกฝึกปฏิบัติงานอย่างครบถ้วน ต่อเนื่องไม่ต่ำกว่า ๑๖ สัปดาห์ ในโรงเรียน ภายใต้การนิเทศ ของอาจารย์นิเทศก์ประจำโรงเรียน อาจารย์นิเทศก์ประจำวิชา และอาจารย์ที่เลี้ยง

ก่อนการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป วิทยาลัยครูธนบุรีมีโครงการเสริมเข้มให้แก่นักศึกษา โดยภาคีความร่วมมือกับฝ่ายประสบการณ์วิชาชีพ วิธิดำเนินการ คือให้นักศึกษาออกไปรับมอบงานจากโรงเรียนที่จะออกฝึกสอน เพื่อนำกลับมาเตรียมบทเรียนโดยปรึกษาอาจารย์ผู้ดูแลอย่างใกล้ชิด โครงการนี้ช่วยให้นักศึกษาออกฝึกสอนด้วยความมั่นใจยิ่งขึ้น

ระหว่างการออกฝึกสอนและหลังการฝึกสอนจะจัดให้มีการสัมมนาเพื่อรับฟังปัญหา หาแนวทางแก้ปัญหา และให้ข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาและการจัดประสบการณ์วิชาชีพในปีต่อ ๆ ไป

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูบางเวลา หมายถึงการจัดให้นักศึกษาได้ศึกษาภาคปฏิบัติควบคู่ภาคทฤษฎีของรายวิชาต่าง ๆ ในกลุ่มวิชาชีพครู ทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย โดยไม่จำเป็นต้องใช้เวลาต่อเนื่องกันในช่วงใดช่วงหนึ่ง เพื่อให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจ ความคุ้นเคยและสามารถปรับตนเองให้เหมาะสมกับงานในหน้าที่ครู นักศึกษาจะได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูบางเวลานี้ ตลอดเวลา ๔ ปี เมื่อศึกษารายวิชาต่าง ๆ ในกลุ่มวิชาชีพครู

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม หมายถึง การจัดกิจกรรมหรือโครงการเสริมสมรรถภาพทางด้าน ความรู้ เทคนิควิธี และคุณลักษณะให้นักศึกษาได้มี ประสบการณ์ในหน้าที่ของครูอย่างกว้างขวางเพิ่มขึ้น กิจกรรมหรือโครงการเสริมดังกล่าวอาจจัดโดยภาควิชา ชมรมหรือหน่วยงานต่าง ๆ ในหลายลักษณะเพื่อพัฒนา สมรรถภาพของนักศึกษาครูให้สมบูรณ์ครบถ้วนมากที่สุด

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสายเทคนิคการศึกษา จัดให้มีการฝึกงานแทนการฝึกสอนโดยมีลำดับ ขั้นตอนในการจัดประสบการณ์เช่นเดียวกันทั้งการจัด ประสบการณ์วิชาชีพเต็มเวลา การจัดประสบการณ์วิชาชีพ บางเวลา และการจัดประสบการณ์วิชาชีพเสริม โปรแกรมวิชาในสายเทคนิคการศึกษา ซึ่งจัดสอนในวิทยาลัย- ครุชนบุรี คือโปรแกรมวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว โปรแกรมวิชาการวัดผลการศึกษา โปรแกรมวิชาการ ศึกษาอกระบบ และโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ เฉพาะโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์จะต้องฝึกประ- สบการณ์วิชาชีพทั้งด้านการสอนและการฝึกงาน

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาวิชาศิลปศาสตร์ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์

นักศึกษาสาวิชาศิลปศาสตร์ และสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ ทั้งระดับอนุปริญญา และระดับปริญญาตรี ต้องผ่านขั้นตอนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งระบุไว้ ๓-๕ หน่วยกิต จึงจะถือว่าเรียนครบตามที่หลักสูตร กำหนด

วัตถุประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขา วิชาศิลปศาสตร์ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ คือ

๑. เพื่อให้นักศึกษานำทฤษฎีและหลักการไปประ- ยุคต์ใช้ในการทำงาน
๒. เพื่อให้นักศึกษาเรียนรู้กระบวนการดำเนินการ ของสถานประกอบการ
๓. เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาที่ เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน
๔. เพื่อให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มี คุณภาพและจริยธรรมในการประกอบอาชีพ
๕. เพื่อให้นักศึกษาพัฒนาบุคลิกภาพ
๖. เพื่อช่วยให้นักศึกษาได้พัฒนาความสามารถ และทักษะในวิชาชีพนั้นอย่างเพียงพอที่จะไปประกอบ อาชีพ
๗. เพื่อให้นักศึกษามีความพร้อมและความมั่นใจ ในการประกอบอาชีพ
๘. สร้างโอกาสในการทำงาน
๙. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ตลาดแรงงาน รู้จักบัณฑิตของวิทยาลัยดีขึ้น

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาวิชาศิลปศาสตร์ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ทำในรูปการฝึกงาน มีขั้นตอน ในการฝึก ดังนี้

๑. การเตรียมตัวก่อนออกฝึกงาน คือเตรียมตัว นักศึกษาให้เกิดความพร้อมทุกด้าน ซึ่งอาจทำโดยการ ประชุมชี้แจงแนวปฏิบัติ การนำนักศึกษาออกศึกษา ดูงาน การเชิญวิทยากรให้ความรู้ การทดลองฝึกงาน ในสถานศึกษา รวมทั้งการปฐมนิเทศก่อนออกฝึกงาน

๒. การออกฝึกงาน คือการที่นักศึกษาฝึกปฏิบัติ งานที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมวิชาที่เรียน โดยอาจฝึกใน หรือนอกสถานศึกษา จะเป็นหน่วยงานของรัฐหรือ ของเอกชนก็ได้ ภายใต้การควบคุมของอาจารย์นิเทศก์ โดยนำความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่เรียนมา ไปใช้ในสภาพการณ์จริง

๓. กิจกรรมหลังการออกฝึกงาน เมื่อกลับจากการ ฝึกงานนักศึกษาจะร่วมในการสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ เสนอปัญหาวิธีการแก้ปัญหา และสรุป ผลการฝึกงาน ในบางโปรแกรมวิชาอาจมีการจัดนิทรรศการ และหรือเสนอรายงานภาคินพนธ์

การฝึกงานสาขาวิชาศิลปศาสตร์ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ อาจทำได้ใน ๒ รูปแบบ คือ

๑. การฝึกงานสะสม และการออกฝึกงานเต็มเวลา ระหว่างปิดภาคเรียนแต่ละปี นักศึกษาอาจออกฝึกงานสะสม เพื่อเก็บชั่วโมงฝึกงานไว้รวมกับการออกฝึกงานเต็มเวลาในภาคเรียนสุดท้าย ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วจะมีชั่วโมงการฝึกงานครบตามที่กำหนดในหลักสูตร

๒. การฝึกงานเต็มเวลาครั้งเดียว ทำในภาคเรียนสุดท้ายหรือครึ่งภาคเรียนสุดท้ายของการเรียน

ในกรณีของนักศึกษา กศ.บป. ที่มีงานทำอยู่แล้ว ไม่สามารถออกฝึกงานได้ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จะทำโดยการจัดทำโครงการพิเศษตามลักษณะพื้นฐานของวิชาที่ศึกษาอยู่เพื่อให้ขบวนการทำโครงการช่วยให้นักศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทุกประการ ดังในกรณีของโปรแกรมวิชาการจัดการ ได้กำหนดให้นักศึกษาทำการศึกษา “กรณีศึกษา” (Case Study) ซึ่งนำเรื่องจริงที่เกิดขึ้นในธุรกิจหรืออุตสาหกรรมมาศึกษาวิเคราะห์หาทางแก้ปัญหา พร้อมกันนี้นักศึกษาต้องจัดทำโครงการพิเศษอีกกลุ่มละ ๑ โครงการ เพื่อแสดงการใช้ความรู้และทักษะที่เรียนมาอย่างครบวงจร

การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขาวิชาการศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ มีแนวทางในการประเมินผล ดังนี้

๑. เกณฑ์เวลา ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ ถือว่าผ่าน

๒. คุณลักษณะของการประเมิน แบ่งเป็น ๓ ลักษณะคือความสามารถด้านทักษะความรับผิดชอบ และความประพฤติ

๓. เกณฑ์การตัดสิน มี ๓ เกณฑ์ คือ

– ผย (ผ่านยอดเยี่ยม) เมื่อนักศึกษาได้รับผลการประเมินผล “ผย” ทุกแบบประเมินและทุกรายการประเมิน

– ผ (ผ่าน) เมื่อนักศึกษาได้รับผลการประเมินไม่ต่ำกว่า “ผ” ทุกแบบประเมินและทุกรายการประเมิน

– ม (ไม่ผ่าน) นักศึกษาจะได้รับการตัดสิน “ม” เมื่อไม่ผ่านเพียง ๑ รายการ ประเมิน

๔. ผู้ประเมิน ประกอบด้วยอาจารย์นิเทศก์ หัวหน้าหน่วยงาน หรือผู้ได้รับมอบหมาย ของสถานที่ฝึกประสบการณ์ และคณะกรรมการฝ่ายจัดประสบการณ์วิชาชีพ

นอกจากการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามที่หลักสูตรกำหนดแล้ว วิทยาลัยครูธนบุรีได้จัดโครงการเพื่อเพิ่มพูนทักษะในการสอนต่อเนื่องตลอดมา โครงการที่ได้เผยแพร่และเป็นที่ยอมรับ มีหลายโครงการ เช่น โครงการทดสอบแบบไมโคร โครงการสอนวิทยาศาสตร์ด้วยวิธีทดลอง และโครงการปรับปรุงการฝึกสอนและการสอนในชั้นประถมศึกษาตอนต้น เป็นต้น

โครงการทดลองสอนแบบไมโคร

การสอนแบบไมโครเริ่มทดลองใช้ในวิทยาลัยครูธนบุรีเป็นแห่งแรก การสอนแบบนี้เป็นการฝึกทักษะในการสอนเฉพาะอย่างเริ่มแต่การให้ครูฝึกสอนเตรียมการสอน มุ่งฝึกวิธีสอนเพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง ใช้เวลาสั้น ๆ สอนนักเรียนจำนวนเพียง ๑-๕ คน หลังจากนั้นแล้วก็เปิด Vedio tape หรือ tape ธรรมดาก็ได้เพื่อให้ครูฝึกสอนได้เห็นผลการสอนของตนแล้วร่วมวิจารณ์ข้อดีข้อเสียกับอาจารย์ หลังจากนั้นครูฝึกสอนก็จะได้เตรียมการสอนใหม่ แก้ไขข้อบกพร่องในครั้งแรกลองสอนใหม่แล้วร่วมวิจารณ์กันอีกครั้ง

วิธีนี้ วิทยาลัยเชื่อว่าจะได้ประโยชน์โดยตรงต่อนักเรียนฝึกหัดครูเป็นอันมากในหลาย ๆ ทางด้วยกัน วิทยาลัยครูธนบุรีจึงได้ทดลองสอนแบบไมโครในโรงเรียนฝึกสอน คือ โรงเรียนวัดราชสิทธิาราม ในปีการศึกษา ๒๕๑๔ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อเสริมการฝึกสอนโดยปกติให้เป็นผลดียิ่งขึ้น
๒. เพื่อให้มีการประสานสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติ
๓. เพื่อฝึกให้นักเรียนฝึกสอน เห็นแนวทางในการสอนแต่ละทักษะได้แจ่มแจ้งขึ้น

การเลือกทดลองการสอนแบบไมโคร ตามแนวของผู้ริเริ่มใช้วิธีการนี้ได้กล่าวไว้ว่าใช้วิธีการสอนแบบไมโคร เพื่อจุดประสงค์ ๓ ประการ

๑. เพื่อเตรียมให้มีประสบการณ์ในการฝึกสอน
๒. เพื่อวิจัยผลของการฝึกสอนตามเงื่อนไขต่าง ๆ
๓. เพื่อช่วยในการฝึกอบรมครูประจำการ

วิทยาลัยครูธนบุรีเลือกทำในข้อแรก และเลือกทำไปพร้อม ๆ กับการฝึกสอนในโรงเรียนฝึกสอน โดยมีเหตุผลดังนี้

๑. นักเรียนกำลังสนใจในการฝึกสอนเพียงด้านเดียว ทำให้มีความสนใจและตั้งใจจะปฏิบัติได้เต็มที่
๒. ในโรงเรียนฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงจะติดตามดูความสัมพันธ์เกี่ยวโยงระหว่างการสอนแบบไมโคร กับผลการสอนในชั้นเรียนตามปกติว่ามีส่วนช่วยการสอนหรือไม่
๓. จัดนักเรียนประถมเพื่อเข้ามาเรียนในระยะสั้น ๆ ได้โดยง่าย
๔. อาจารย์นิเทศก์จะได้รับความร่วมมือจากครูพี่เลี้ยง ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการสอนอยู่ตามปกติในระดับประถมศึกษา ในการดูผลการสอนแบบไมโครได้ดีกว่าจะเป็นผู้ดำเนินการทดลองฝ่ายเดียวสำหรับในระยะแรก ๆ

วิธีการสอนแบบไมโคร

การสอนแบ่งได้เป็นชั้น ๆ สำคัญ ๔ ชั้น

๑. ผู้สอนเลือกทักษะที่จะฝึกเฉพาะ และทำบันทึกการสอนโดยยึดหลักการและทฤษฎีของการเรียนรู้เป็นแนว

๒. สอนตามบทเรียนที่บันทึกไว้แก่นักเรียน ๑-๕ คน ในเวลาไม่เกิน ๒๐ นาที ในขณะที่นั้นมีนักเรียนฝึกสอนอื่น ๆ อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงทั้งหมด เป็นผู้ดูการสอนและประเมินผลการสอนที่จัดได้ ขณะเดียวกันก็อัดเทปไว้เพื่อให้ผู้สอนได้ฟังเสียงตนเองในภายหลัง

๓. เมื่อจบการสอน เปิดให้มีการอภิปรายผลการสอนว่ามีข้อเสียอย่างไรร่วมกัน

๔. จัดให้มีการสอนซ้ำ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง โดยจัดนักเรียนใหม่ให้ และอาจจะอภิปรายอีกครั้ง แล้วแต่อาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงจะเห็นสมควร

การดำเนินงาน

๑. เตรียมเอกสารต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจในวิธีการสอนแบบไมโคร

๒. เตรียมทักษะต่าง ๆ ที่อาจารย์ฝึกสอนเห็นว่านักเรียนฝึกสอนมักจะขาดโดยคำนึงถึงการฝึกสอนต่าง ๆ ที่ผ่านมาแล้ว

๓. ให้อาจารย์วิธีสอนทดลองทำบันทึกการสอนไมโครและฝึกสอนเป็นตัวอย่าง และให้นักเรียนได้ลงปฏิบัติฝึกเป็นตัวอย่างดูกันก่อนด้วย

๔. ทำแบบประเมินผลของการสอน ซึ่งอาจจะมีทั้งแบบกลางและแบบเฉพาะทักษะ

๕. ประชุมครูในโครงการทั้งหมดและนักเรียนฝึกสอน ทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการพร้อมทั้งแสดงตัวอย่าง

๖. จัดประเมินผลของโครงการโดยดูจากแบบประเมินผลของผู้ดูการสอนแต่ละครั้งแบบสอบถามจากอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักเรียนฝึกสอน

๗. กำหนดเวลาของโครงการ โดยใช้เวลาหลังเลิกเรียน นักเรียนฝึกสอนจะมีโอกาสฝึกสอนแบบไมโครสัปดาห์ละครั้ง

๘. ลำดับขั้นของการจัดให้มีการสอนแบบไมโคร

๘.๑ ทำตารางแจ้งนักเรียนฝึกสอน ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์

๘.๒ ประชุมนักเรียนฝึกสอนให้เลือกทักษะที่จะฝึกในขอบเขตของทักษะที่กำหนด

๘.๓ แบ่งหน้าที่การดำเนินการในหมู่นักเรียนฝึกสอน เช่น จัดผู้สอน จัดผู้เรียน ผู้บันทึกข้อความ เมื่อวิจารณ์การสอน และผู้เปิดปิดเทป

๘.๔ อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง บันทึกผลความก้าวหน้า หรือปัญหาของการสอนแบบไมโคร ไว้เป็นระยะ ๆ ตลอดภาคเรียน

ผลที่ได้รับจากการทดลองสอนแบบไมโคร จากการสังเกตโดยทั่ว ๆ ไปทั้งโดยครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ เมื่อเปรียบเทียบนักศึกษาที่อยู่ในโครงการทดลองสอนแบบไมโครในระยะก่อนฝึกและหลังฝึก การสอนของนักศึกษาหลังฝึกการสอนแบบไมโครแล้วนั้น สอนได้ดีขึ้นทั้งในแง่การตั้งคำถาม การสร้างความสนใจ การนำเข้าสู่บทเรียน และอื่น ๆ แต่ก็ยังมีปัญหาที่มีอุปสรรค และยังมีข้อบกพร่องในการทำงานอยู่ โครงการนี้สิ้นสุดในปีการศึกษา ๒๕๑๙ อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการสอนแบบไมโครก็ยังนำมาใช้ประโยชน์กับการสอนในรายวิชากลุ่มฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่

โครงการสอนวิทยาศาสตร์โดยวิธีทดลอง

การสอนวิทยาศาสตร์โดยทั่ว ๆ ไปนั้น ทั้งครูประจำการและนักศึกษาฝึกสอนไม่โครนียมสอนโดยการทดลองทั้ง ๆ ที่การสอนโดยวิธีนี้เหมาะสมกับวัยและธรรมชาติของเด็กระดับประถมอย่างยิ่ง และยังเป็น การช่วยเสริมสร้างทัศนคติทางวิทยาศาสตร์ให้กับเด็กด้วย

ด้วยเหตุนี้ หมวดวิทยาศาสตร์ วิทยาลัยครูธนบุรี และโรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์นิมิตรซึ่งเป็นโรงเรียนในโครงการฝึกสอนของวิทยาลัย จึงได้ร่วมกันทำการทดลองตามโครงการนี้ขึ้นในปีการศึกษา ๒๕๑๕ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อส่งเสริมให้ครูประจำการและนักศึกษาวิทยาลัยครูธนบุรี นิยมการสอนโดยวิธีทดลองมากยิ่งขึ้น
๒. เพื่อให้นักศึกษาวิทยาลัยครูธนบุรี เป็นผู้มีความสามารถในการสอนตรงตามความมุ่งหมายของการสอนวิทยาศาสตร์ และความต้องการของโรงเรียนประถมศึกษาโดยทั่วไป
๓. เพื่อศึกษาว่าหลักสูตรระดับประถมศึกษาชั้นมีเรื่องใดในบทเรียน ที่ควรมีการทดลองประกอบบทเรียน
๔. เพื่อฝึกนักเรียนในระดับประถมศึกษาให้มีความสามารถ และมีทักษะในการแก้ปัญหา โดยใช้ การทดลอง หรือการค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้น
๕. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนในระดับประถมศึกษา มีทัศนคติทางวิทยาศาสตร์ดีขึ้น

การดำเนินงาน

คัดเลือกนักเรียนที่จะทำการสอน โดยอาศัยการทดลองจากนักเรียนชั้นประถมปีที่ ๓ จำนวน ๒ ห้องเรียน และประถมปีที่ ๕ จำนวน ๑ ห้องเรียน เตรียมห้องปฏิบัติการ โดยดัดแปลงห้องเรียนธรรมดาให้มี โต๊ะ ม้านั่ง ไฟฟ้า ก๊อกน้ำ และเครื่องอำนวยความสะดวกอย่างง่าย ๆ เตรียมบันทึกการสอน อุปกรณ์เตรียมนักศึกษาออกฝึกสอน และบทปฏิบัติการประกอบการสอน ต่อไปให้นักศึกษาทดลองสอนตามโครงการ โครงการนี้สิ้นสุดในปีการศึกษา ๒๕๒๐ เนื่องจากวิทยาลัยดรับนักศึกษาระดับ ป.กศ.

ผลที่ได้รับจากการทดลองสอนวิทยาศาสตร์โดยวิธีทดลอง

๑. ผลการทดสอบทัศนคติทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนในโครงการและนอกโครงการยังไม่ได้มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากระยะเวลาที่ใช้ดำเนินการสอนโดยวิธีทดลองสั้นเกินไป คือเพียง ๑ ภาคเรียนเท่านั้น อาจไม่สามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติของนักเรียนได้
๒. ผลการแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนต่อโครงการ ส่วนใหญ่เห็นว่าได้ประโยชน์ สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้
๓. ผลการแสดงความคิดเห็นของครูที่เลี้ยงในโครงการ เห็นว่าได้ประโยชน์แก่นักศึกษาฝึกสอนและเหมาะสมที่จะนำมาสอนวิทยาศาสตร์แก่นักเรียนระดับประถมศึกษาอย่างมาก ควรนำมาใช้ในการสอนมากขึ้น
๔. นักศึกษาฝึกสอน อาจารย์ที่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ ร่วมกันจัดให้มี
  - ๔.๑ ห้องปฏิบัติการ ๑ ห้อง
  - ๔.๒ อุปกรณ์ประกอบการทดลอง ๑๔๔ ชุด
  - ๔.๓ บันทึกการสอนและบทปฏิบัติการ ๘ ชุด
  - ๔.๔ จัดให้มีเรือนเพาะชำ

โครงการปรับปรุงการฝึกสอนและการสอนในชั้นประถมศึกษาตอนต้น

การฝึกหัดครูมีหน้าที่ในการผลิตครูให้แก่การประถมศึกษา ฉะนั้นสถานศึกษาฝึกหัดครูจึงควรจะร่วมมือกับโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อประสานสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีต่าง ๆ ที่สอนในในฝึกหัดครูกับสภาพการเรียนการสอนที่ปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อนำผลที่ได้ทดลองปฏิบัติในนั้น กลับมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนในสถานศึกษาฝึกหัดครู และผลิตครูได้ตรงตามความต้องการได้มากขึ้น ความร่วมมือนี้ย่อมจะทำได้ ในการจัดการฝึกสอนโดยมีอาจารย์จากฝ่ายสถานศึกษาฝึกหัดครูและจากฝ่ายโรงเรียนประถมศึกษา และนักเรียนฝึกสอนร่วมกันในการวางแผนและฝึกทดลองปฏิบัติ โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและทฤษฎีต่าง ๆ ของการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อให้ผู้สอนวิชาการศึกษาโดยเฉพาะวิธีสอนวิชาต่าง ๆ ได้เข้าใจเกี่ยวกับการสอน และปัญหาต่าง ๆ ในระดับประถมศึกษา ในสภาพที่ปฏิบัติจริง และนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนในสถานศึกษาฝึกหัดครูให้เป็นผลดียิ่งขึ้น

๒. เพื่อช่วยให้การสอนภาคทฤษฎีและการปฏิบัติให้ประสานสัมพันธ์กันยิ่งขึ้น

๓. เพื่อปรับปรุงการฝึกสอนของนักเรียนฝึกสอนให้เหมาะสมให้เข้าใจ และเห็นแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการสอนในชั้นประถมได้ดียิ่งขึ้น

๔. ช่วยปรับปรุงคุณภาพของการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษา ของโรงเรียนในโครงการนี้

การดำเนินงาน วิทยาลัยจัดอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์วิธีสอนเฉพาะและอาจารย์แผนกโสตทัศนศึกษา ร่วมมือกับครูที่เลี้ยงของโรงเรียนประถมศึกษา ปีที่ ๑-๔ ชั้นละ ๑ ห้องเรียน และนักเรียนฝึกสอนห้องละ ๒ คน จัดทำแผนการสอนในภาคเรียนหนึ่ง ๆ ทั้งในระยะยาวและระยะสั้น โดยพิจารณาปรับปรุงจากโครงการสอนที่มีอยู่แล้ว จัดบริการทางด้านอุปกรณ์ต่าง ๆ เท่าที่จะทำได้ โดยมีอาจารย์นิเทศก์เป็นผู้ประสานงาน

กำหนดให้ครูที่เลี้ยงและนักเรียนฝึกสอน ดำเนินการสอนร่วมกัน และต้องมีการประชุมปรึกษาหารือกันอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง เพื่อประเมินผลและปรับปรุงการเรียนการสอนในแต่ละระยะให้เหมาะสมหรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น อาจารย์นิเทศก์ จะเป็นผู้ประสานงานและดำเนินการร่วมกับครูที่เลี้ยงและนักเรียนฝึกสอน ติดต่ออาจารย์วิธีสอนวิชาต่าง ๆ เพื่อติดตามดูผลการปฏิบัติและเข้าใจถึงปัญหาต่าง ๆ ได้ต้องแท้

การวัดผลการฝึกสอนดำเนินไปตามเกณฑ์การฝึกสอนดังที่เคยปฏิบัติ โครงการนี้เริ่มดำเนินการที่โรงเรียนเทศบาลวัดราชนิศาธาราม ตั้งแต่ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๑๕ เป็นต้นมา

ผลการดำเนินโครงการ สามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงการฝึกสอนและการสอนในชั้นประถมศึกษาใน ปีต่อ ๆ ไป

งานวิจัยและ ผลงาน ทางวิชาการ

การวิจัย

การวิจัยเป็นภารกิจหลักประการหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา เนื่องจากผลการวิจัยสามารถนำมาพัฒนาปรับปรุง แก้ปัญหาการปฏิบัติงาน และสร้างสรรค์แนวความคิดใหม่ ๆ ทางวิชาการ ดังนั้นวิทยาลัยครูธนบุรี ในฐานะสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งสามารถผลิตบัณฑิตถึงระดับปริญญาตรีได้ตั้งแต่ปี ๒๕๑๙ จึงให้ความสนใจต่อการทำงานวิจัยมาตั้งแต่ปี ๒๕๒๐ เป็นต้นมา

ผลงานวิจัยในช่วงแรกมีจำนวนไม่มากนัก เนื่องจากวิทยาลัยมีภารกิจหนักและเร่งด่วนด้านการผลิตบัณฑิต อย่างไรก็ตามวิทยาลัยได้พยายามให้การสนับสนุนการทำงานวิจัยอย่างต่อเนื่องแต่ยังไม่มีหน่วยงานรองรับด้านการวิจัยโดยตรง เมื่อมีการแบ่งส่วนราชการใหม่หลังพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๗ จึงมีการจัดตั้งศูนย์วิจัยวางแผนและพัฒนาขึ้น ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นศูนย์วิจัยและบริการการศึกษา มีฝ่ายวิจัยและเผยแพร่ เป็นหน่วยงานหนึ่งของศูนย์

การดำเนินงานเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่งานวิจัยของศูนย์ฯ มีดังนี้

๑. จัดสรรเงินงบประมาณจากวิทยาลัย เพื่อสนับสนุนการทำวิจัยของคณาจารย์เป็นประจำทุกปี
๒. ประชาสัมพันธ์ แหล่งทุนวิจัยจากหน่วยงานอื่น เช่น ทุนจากสภาวิจัยแห่งชาติ ทุนจากสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร เป็นต้น
๓. จัดอบรมและประชุมปฏิบัติการแก่คณาจารย์ เพื่อให้มีความสามารถในการวิจัยและเพื่อให้คำปรึกษาด้านการวิจัยแก่ครู อาจารย์ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษา
๔. จัดทำเอกสาร ตำราเกี่ยวกับการวิจัย และบทความของงานวิจัย เพื่อให้บริการคณาจารย์และนักศึกษา ตลอดจนผู้ที่สนใจ
๕. จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ และผลงานวิจัย โดยเผยแพร่เดือนละ ๑ ฉบับ
๖. จัดประชุมเพื่อเสนอผลงานวิจัย ของคณาจารย์ในวิทยาลัย
๗. ทำการวิจัยตามความต้องการ ของกรมการฝึกหัดครู

ผลงานวิจัยของคณาจารย์ในวิทยาลัยครูธนบุรี มีทั้งที่ทำการวิจัยร่วมกับคณาจารย์จากวิทยาลัยอื่น ๆ และผลงานวิจัยซึ่งดำเนินการโดยกลุ่มคณาจารย์ในวิทยาลัย หรือโดยความสนใจส่วนบุคคล เนื้อหา สาระของงานวิจัยจำแนกได้เป็น ๓ เรื่อง ได้แก่ งานวิจัยสถาบัน งานวิจัยด้านการผลิตครู และงานวิจัยทางวิชาการด้านอื่น ๆ

งานวิจัยสถาบัน

งานวิจัยสถาบันเป็นการศึกษาเรื่องของวิทยาลัยครู และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาระบบการทำงาน เช่น ศึกษาสถานภาพของอาจารย์ การประเมินผลการศึกษาความพร้อมในการจัดการศึกษาหลังระดับปริญญาตรี คุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหาร เป็นต้น

งานวิจัยสถาบันที่ดำเนินการแล้วเสร็จมี ดังนี้
“การศึกษาความสามารถของอาจารย์ กลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวง เพื่อให้บริการการศึกษาแก่โรงเรียนในเขตรับผิดชอบ” โดย พรณี แผงกุล อารีย์ วชิรวารการ นิภา เมธาวีชัย นันทนา ธรรมบุศย์ (เป็นผู้วิจัยคนที่ ๗, ๘, ๙ และ ๑๐ ตามลำดับ), ๒๕๒๑

“ความต้องการในด้านบริการการศึกษาของโรงเรียน ในเขตรับผิดชอบของวิทยาลัยครูในเขตกรุงเทพมหานคร” โดย อารีย์ วชิรวารการ นิภา เมธาวีชัย (เป็นผู้วิจัย คนที่ ๓ และ ๔ ตามลำดับ), ๒๕๒๑

“การศึกษาสถานภาพการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรคและความต้องการ เกี่ยวกับการจัดเงินทุน ช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาระดับและสังกัดต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ” โดย ปราณี รามสูต (เป็นผู้วิจัยคนที่ ๒), ๒๕๓๓

“การศึกษาสภาพและความสนใจของสมาชิก ต่อกิจกรรมของศูนย์เยาวชน” โดยศุภรัตน์ สุขสมนิต ชูติมา สัจจานันท์ นิภา เมธาวีชัย และนิศารัตน์ ศิลปเดช, ๒๕๒๔

“การศึกษาสถานภาพการทำงาน ของอาจารย์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ ในวิทยาลัยครูทั่วประเทศ” โดย ชูติมา สัจจานันท์ (เป็นผู้วิจัยคนที่ ๓) อุบล บุญชู สุภาพร ดุษฎีพุดพิพันธ์ และดวงเนตร เปี้ยวไข่มุข, ๒๕๒๖

“องค์ประกอบและเกณฑ์พิจารณาความดี ความชอบ ของอาจารย์วิทยาลัยครู” โดย ทิพวรรณ ยุทธโยธิน, ๒๕๒๘

“ปัญหาจริยธรรมของครู อาจารย์โรงเรียน ประถมศึกษา” โดย สดภาพ ศรีสุข ชูติมา สัจจานันท์ พรรณี แสงอรุณ ไปรังธนะ ดาราวดี สุกมลสันต์ ศรีมงคล เทพรณู อัญชลี อมตวานิช ทศนีย์ ศุภเมธี และประทีภษ์ เจียรระบรียง, ๒๕๒๙

“การสำรวจความต้องการสินค้า ของสหกรณ์ ร้านค้าในวิทยาลัยครู” โดย นิภา เมธาวีชัย ชูติมา สัจจานันท์ และคนอื่น ๆ, ๒๕๒๙

“โครงการศึกษาความพร้อมในการจัดการ ศึกษา หลังระดับปริญญาตรี ของสภวิทยาลัยรัตน-โกสินทร์ ปีการศึกษา ๒๕๓๒” โดย สุชาติ ชิวพันธ์ ทิพวรรณ ยุทธโยธิน อารีศิริ สรรพศิริ นัยนา แยม-บุญเรือง อารีย์ วชิรวารการ และคนอื่น ๆ, ๒๕๓๔

“แนวคิดทางอุดมศึกษา ของอาจารย์และ นักศึกษาวิทยาลัยครูธนบุรี” โดย ดาราวดี สุกมลสันต์ ประทีภษ์ เจียรระบรียง ศุภรัตน์ สุขสมนิต และวิภา รัศมีอมรวิวัฒน์, ๒๕๓๔

“โครงการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผล ของสถาบันอุดมศึกษา” โดย อารีย์ วชิรวารการ นิภา เมธาวีชัย ลักขณา บรรพกาญจน์ พรรณี แผงกุล และชลียา ลิ้มปิยากร, ๒๕๓๔

“คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถาน ศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ผลิตผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บังคับบัญชาผู้บริหาร สถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร” โดย สมใจ เขียวสด, ๒๕๓๔

งานวิจัยด้านการผลิตครู

วิทยาลัยครูธนบุรีผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษา มาตั้งแต่ปี ๒๕๑๙ และก่อนหน้านี้ได้ผลิตครูระดับ ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาและระดับประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาชั้นสูง จนถึงปี ๒๕๒๘ เริ่มผลิตบัณฑิต สาขาวิชาการอื่น ๆ งานวิจัยส่วนมากจึงเกี่ยวข้องกับการ ผลิตครู รวมทั้งการอบรมครูประจำการ

งานวิจัยด้านการผลิตครูที่ดำเนินการแล้วเสร็จมี ดังนี้

“ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของนักศึกษา วิทยาลัยครูส่วนกลาง กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน” โดย นิภา เมธาวีชัย อารีย์ วชิรวรการ (เป็นผู้วิจัย คนที่ ๖ และ ๗ ตามลำดับ), ๒๕๒๐

“การวิเคราะห์แบบทดสอบคัดเลือกเข้าศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาชั้นสูง และระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา ๒๕๒๑ วิทยาลัยครูธนบุรี” โดย นิภา เมธาวีชัย, ๒๕๒๑

“การศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างสมรรถฐาน เชิงวิชาการ กับสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาในวิชาชีพครู ของนักศึกษา ในวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง และกลุ่ม ภาคกลาง” โดย ชูชาติ เชิงฉลาด (เป็นผู้วิจัยคนที่ ๗) ๒๕๒๖

“ตัวประกอบที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพของ การอบรมครูประจำการ โปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพ ผู้บริหารการศึกษาในวิทยาลัยครู” โดย ทศนีย์ ศุภเมธี (เป็นผู้วิจัย คนที่ ๒) และ นพพงษ์ บุญจิตรธกุล, ๒๕๒๖

“การวิจัยติดตามผลผู้สำเร็จการอบรม ระดับ ปริญญาตรี ของวิทยาลัยครูธนบุรีตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๒๓-๒๕๒๔” โดย ศรีมงคล เทพรณู, ๒๕๒๖

“การศึกษาปัญหา และความต้องการของ อาจารย์นิเทศก์ ในวิทยาลัยครูสหรัตนโกสินทร์ และอาจารย์ที่เลี้ยงในโรงเรียนฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู” โดย ศรีมงคล เทพรณู, ๒๕๓๔

“เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาพฤติกรรม การสอนภาษาไทย ด้านประสิทธิภาพในการ สอน” โดย ทศนีย์ ศุภเมธี, ๒๕๓๔

งานวิจัยทางวิชาการด้านอื่น ๆ

งานวิจัยซึ่งศึกษาวิเคราะห์ทางสาขาวิชาการทั่ว ๆ ไป มีปรากฏอยู่บ้าง เช่น ด้านการเกษตร คณิตศาสตร์ ภาษา และสารเสพติด เป็นต้น

งานวิจัยทางสาขาวิชาการด้านอื่น ๆ ที่ดำเนินการ แล้วเสร็จมีดังนี้

“ความสัมพันธ์ ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนวิชาคณิตศาสตร์ และภาษาไทย กับชาวปัญญา ของนักเรียนชั้นปีที่ ๑ ในโรงเรียนตัวอย่างของ วิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง” โดย พรรณี แพงกุล นิภา เมธาวีชัย อารีย์ วชิรวรการ นันทนา ธรรมบุศย์ (เป็นผู้วิจัยคนที่ ๗, ๘, ๙ และ ๑๐ ตามลำดับ), ๒๕๒๒

“รายงานการวิจัยภาวะการทำงานนอกการ เกษตร ของเกษตรกรในภาคเหนือ” โดย เสาวนีย์ จิตต์ทอมวด (เป็นผู้วิจัยคนที่ ๒๔), ๒๕๓๔

“พระมาลัยกลอนสวด(สำนวนวัดศรีชะกระบือ) การตรวจสอบชำระ และการศึกษาเปรียบเทียบ โดย สุภาพร มากแจ้ง, ๒๕๓๔

“เจตคติ ความจำเป็น และความต้องการ ภาษาอังกฤษ ของนักศึกษา และอาจารย์ในสห- วิทยาลัยทั้ง ๔ กลุ่ม” โดย ดาราวดี สุกมลสันต์, ๒๕๓๕

“การศึกษาสภาพการรู้จักและสภาพการใช้สาร เสพติด ในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ” โดย นิภา เมธาวีชัย, ๒๕๒๗

“ผลของการทำสมาธิ ที่มีต่อสัมฤทธิ์ผลทาง การเรียน” โดย วิภาวรรณ เดชะโกศยะ สมใจ เขียวสด พรรณี แพงกุล อารีย์ วชิรวรการ และ จำรัส ดั่ง- สุวรรณ, ๒๕๒๘

“การวิจัยการเพาะเลี้ยงไร่น้ำด้วยอาหารสูตร ต่าง ๆ” โดย ฉวีวรรณ ปานฮี และคนอื่น ๆ, ๒๕๒๙

“ผลของการอบรมจริยธรรม แก่นักศึกษาโดย ใช้กิจกรรมการพัฒนาประสิทธิภาพชีวิตและเสริม- สร้างค่านิยม” โดย ปราณี งามสุด, ๒๕๓๓

“การศึกษาวิเคราะห์ฉันทลักษณ์ของกวีนิพนธ์ ไทย” โดย สุภาพร มากแจ้ง, ๒๕๓๔

เอกสารตำรา

การผลิตผลงานทางวิชาการไม่จะเป็นการทำวิจัย การเขียนเอกสารตำรา หรือบทความทางวิชาการ นับเป็นภาระหน้าที่ของคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นผู้นำทางวิชาการของสังคม การผลิตผลงานทางวิชาการ นอกจากจะเป็นประโยชน์ส่วนตน คือใช้เป็น ส่วนประกอบสำคัญของ การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ และเป็นประโยชน์ต่อสถาบันคือ เป็นตัวบ่งชี้ศักยภาพทางวิชาการของสถาบัน ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นแล้ว ยังเป็นการเผยแพร่ความรู้ ความคิดออกสู่สังคมอย่างกว้างขวางอีกด้วย

คณาจารย์ของวิทยาลัยครูธนบุรี ได้เขียนเอกสาร ตำรามาดังแต่ปี ๒๕๐๐ แต่ยังมีจำนวนไม่มากนักคือ ในช่วงปี ๒๕๐๐-๒๕๑๘ มีเอกสารตำราทั้งหมดเพียง ๑๔ เรื่อง ต่อเมื่อวิทยาลัยสามารถผลิตบัณฑิตถึงระดับปริญญาตรี ได้ใน พ.ศ. ๒๕๑๙ จำนวนเอกสารตำรา จึงเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

วิทยาลัยครูธนบุรี มีนโยบายสนับสนุนและส่งเสริม การเขียนเอกสารตำรา หลายรูปแบบทั้งด้านเงินงบประมาณ การจัดพิมพ์และเผยแพร่ รวมทั้งการจัดประชุม ปฏิบัติการเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ หน่วยงานที่รองรับภารกิจนี้ ได้แก่ ฝ่ายเอกสารตำรา ศูนย์- ศิลปวัฒนธรรม คณะวิชาและภาควิชา

อนึ่ง ในช่วงปีการศึกษา ๒๕๓๑-๒๕๓๒ วิทยาลัย- ครูธนบุรีได้ริเริ่ม โครงการตำราและเอกสารทาง วิชาการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นและส่งเสริม ให้อาจารย์ผลิตผลงานที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น และเพื่อ เผยแพร่ผลงานทางวิชาการไปยังสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ให้กว้างขวางกว่าเดิม หนังสือตำราทุกเล่มที่จัดพิมพ์ โดยโครงการตำราฯ จะต้องผ่านการกลั่นกรองจาก กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ต่อมาฝ่ายเอกสารตำราได้รับ หลักการของโครงการตำราฯ มาดำเนินการต่อจนถึง ปัจจุบัน

รายชื่อเอกสารตำรา ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๐-ปัจจุบัน

พ.ศ. ๒๕๐๐

คู่มือวิชาตัดเสื้อสตรี โดย สมทรง เขมะวิชานุกวัด

พ.ศ. ๒๕๐๖

คู่มือครูวิชาสังคมศึกษา : ตามหลักสูตร ป.กศ. วิชา การศึกษาชุมชน โดย ประจวบ (ฉิมะพันธ์) เหมือนเงิน (ผู้แต่งคนที่ ๘) และคนอื่น ๆ

พ.ศ. ๒๕๑๐

บทละครโทรทัศน์ โดย สวาท รัตนสุกโก

พ.ศ. ๒๕๑๕

คู่มือครูบรรจุใหม่ โดย สมเกียรติ สุวรรณภูมิ

คู่มือครูประจำชั้น โดย สมเกียรติ สุวรรณภูมิ

คู่มือครูใหญ่ โดย สมเกียรติ สุวรรณภูมิ

คู่มือประกอบการสอนการเรียนชั้นประถมศึกษา

โดย สมเกียรติ สุวรรณภูมิ

คู่มือคณิตศาสตร์ ก. ฉบับสอบไล่ ม.ศ. ๕-๕ และ เข้ามหาวิทยาลัย โดย เถลิง เกื้อกูลวงศ์ (ผู้แต่ง คนที่ ๒) และอารมณ ปุณฺณโณทก

พ.ศ. ๒๕๑๖

การสอนแบบจุลภาค ของวิทยาลัยครูธนบุรี ปีการศึกษา ๒๕๑๕ อภิธานศิลป์ โดย สงวน รอดบุญ

โครงการสอนวิทยาศาสตร์ โดยวิธีทดลองของวิทยาลัยครู ธนบุรี ๑๑๐ ธาตุ คุณสมบัติและการค้นพบ โดย ยิ่งศักดิ์ (วัตสุรนิตยฤกษ์) นิตยฤกษ์ (ผู้แต่ง คนที่ ๒) มั่นเกียรติ โกศลนริตติวงศ์ และวิริยะ สิริสิงห์

พ.ศ. ๒๕๑๗

เรขาคณิตฉบับพิสดาร โดย เถลิง เกื้อกูลวงศ์

พ.ศ. ๒๕๑๘

หลักภาษาไทย โดย จันทรศรี (สุบัญญัติ) นิตยฤกษ์ และ เรียม ศรีพวงเพชร

พ.ศ. ๒๕๑๙

โครงการสอนแบบจุลภาค โดย ชลिया ลิมปิยากร
(ผู้แต่งคนที่ ๒) และคนอื่น ๆ
คู่มือการเรียนดนตรีนาฏศิลป์ โดย พาณี สีสวย
บันทึกการสอนและบทปฏิบัติโครงการสอน
วิทยาศาสตร์โดยการทดลองในชั้นประถมศึกษา
โดย คณะวิชาวิทยาศาสตร์

พ.ศ. ๒๕๒๐

ว.ณ. ประมวลุมารค พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า
วิภาวดีรังสิต โดย ชุตติมา สัจจานันท์ (ผู้แต่ง
คนที่ ๒) นवलจันทร์ รัตนกร และ มารศรี
ศิริรักษ์
สังคม ๑๐๒ สังคมและวัฒนธรรมไทย
โดย แสงอรุณ โปร่งธนะ (ผู้แต่งคนที่ ๗) และ
คนอื่น ๆ

พ.ศ. ๒๕๒๐ (ต่อ)

พุทธศิลป์สู่โซทัย โดย สงวน รอดบุญ
รัฐ ๑๐๑ พื้นฐานการเมืองและการปกครองของไทย
โดย บุญสม ดิชาภิรมย์ (ผู้แต่งคนที่ ๓) และ
คนอื่น ๆ
สังคมศึกษา ๑ สังคมศึกษาและการปกครองของไทย
โดย บุญสม ดิชาภิรมย์ (ผู้แต่งคนที่ ๑๐) และ
คนอื่น ๆ
ลักษณะคำประพันธ์ไทย โดย ประยูร ทรงศิลป์

พ.ศ. ๒๕๒๒

กลุ่มสัมพันธ์กับการเรียนการสอน โดย คณะวิชาครุศาสตร์
จิตวิทยาการศึกษา โดย จรูญ ทองถาวร
พื้นฐานการศึกษา : ศึกษา ๑๑๑ โดย จำรัส ดั่งสุวรรณ
(ผู้แต่งคนที่ ๒) รุติพงษ์ ธรรมานุสรณ์ และสงวน
สุทธิเลิศอรุณกุล
จิตวิทยาสังคม : ศึกษา ๓๒๒ โดย จำรัส ดั่งสุวรรณ
(ผู้แต่งคนที่ ๒) สงวน สุทธิเลิศอรุณกุล และ
รุติพงษ์ ธรรมานุสรณ์
การประถมศึกษา โดย ชูชาติ เชิงฉลาด
พื้นฐานการศึกษา โดย นุช สุวรรณชฎ

พ.ศ. ๒๕๒๑

ศึกษา ๒๔๑ การศึกษากับการพัฒนาชุมชน
โดย สมทรง เขมะวิชานูวัติ
การสอนคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษา
โดย ชูชาติ เชิงฉลาด
การประกวดการเล่านิทานของคณะวิชามนุษยศาสตร์
สังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูธนบุรี : เอกสารทาง
วิชาการฉบับครบรอบวันสถาปนาวิทยาลัย ๑ ตุลาคม

๒๕๒๑

ธนบุรีถิ่นของเรา โดย ศูนย์ชุมนุมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย
เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ๑๐๕
แนวคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรม
โดย ทศนีย์ ศุภเมธี
เอกสารประกอบการเรียนวิชาภาษาไทย ๑๐๒ :
วาทกรรมสำหรับครู โดย ทศนีย์ ศุภเมธี
สังคมศึกษา ๔ ประวัติศาสตร์ โดย อัญชลี อมตวนิช
(ผู้แต่งคนที่ ๗) และคนอื่น ๆ
เอกสารประกอบการเรียนวิชาสังคม ๒๑๑ สังคมวิทยา
ชนบทและเมือง โดย แสงอรุณ โปร่งธนะ
(ผู้แต่งคนที่ ๒) และพิศวง ธรรมนันทา
ชีวประวัติของพระยาอนุমানราชธน
โดย ชุตติมา สัจจานันท์
หลักการอ่าน และเขียนคำไทย โดย ประยูร ทรงศิลป์
เคมีเล่มเล็ก โดย ยิ่งศักดิ์ (วัดสระเกศนิตยฤกษ์) นิตยฤกษ์
เอกสารทางวิชาการเรื่องคำถาม โดย ระเบียบ ทฤษฎีคุณ

รางวัลวรรณกรรมในประเทศไทย : ประวัติและรายชื่อ
หนังสือที่ชนะการประกวด พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๖๒
โดย ชุตติมา สัจจานันท์ (ผู้แต่งคนที่ ๒) นवलจันทร์
รัตนกร และ มารศรี ศิริรักษ์
เอกสารประกอบการสอน การเขียนรายงานจากการค้นคว้า
(ไทย ๑๐๓) โดย นางลักษณ์ สิ้นสืบผล
เอกสารประกอบการสอน การอ่านทั่วไป (ไทย ๒๒๑)
โดย นางลักษณ์ สิ้นสืบผล
ลัทธิและสกุลช่างศิลปะตะวันตก โดย สงวน รอดบุญ
วิธีสอนคณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษา
โดย พจนา ลียะวนิช

พ.ศ. ๒๕๒๓

จิตวิทยาเพื่อพัฒนาสุขภาพและวิชาชีพครู

โดย ปราณี รามสุด

การสัมมนาปัญหาการศึกษา โดย ทิววรรณ ยุทธโยธิน
ปรัชญาและหลักการศึกษานอกระบบโรงเรียน

โดย วิชชา อัดศาสตร์ และ อุดม เขยแก้ว

หลักการสอน และการเตรียมประสบการณ์วิชาชีพ
ภาคปฏิบัติ โดย พรพิมล สาระศาลิน

พ.ศ. ๒๕๒๓ (ต่อ)

เอกสารประกอบการเรียนวิชาศึกษา ๒๓๕ : การประเมิน
ศึกษา โดย สมถวิล วีรแพทย์โกศล

การเลือกและการจัดท้าวสดุห้องสมุด

โดย ชุตติมา สัจจามันท์

ความรู้เรื่องคดีชนวิทยา โดย จันทร์ศรี นิตยฤกษ์

เอกสารประกอบการเรียนการสอน วิชาวิทย์ ๒๒๒

(อุตุนิยมวิทยาเบื้องต้น) โดย มิ่ง ศรีเจริญ

พ.ศ. ๒๕๒๔

การมัธยมศึกษา โดย สมใจ เขียวสด

หลักการสอน โดย ชูชาติ เขิงฉลาด

กิจกรรมร่วมหลักสูตร โดย นุช สุวรรณชฎ

เอกสารประกอบการสอนวิชาศึกษา ๔๒๑

โดย ทิววรรณ ยุทธโยธิน

ปณิณกะเรื่องหนังสือในสมัยรัตนโกสินทร์

โดย ชุตติมา สัจจามันท์ (ผู้แต่งคนที่ ๒) นวลจันทร์

รัตนการ และมารศรี ศิวรักษ์

ศิลปกับมนุษย์ โดย สงวน รอดบุญ

กฎหมายการศึกษา โดย สมเกียรติ สุวรรณภู

การบริหารกิจการนักศึกษา โดย สมเกียรติ สุวรรณภู

วัฒนธรรมอิสลาม โดย เสาวนีย์ จิตต์หมวด

การตั้งมหาวิทยาลัย โดย อำนาจ เจริญศิลป์

นิทานรอบกองไฟ โดย อำนาจ เจริญศิลป์

วิทยาศาสตร์ ๕ นาทิ ชุดที่ ๒ โดย อำนาจ เจริญศิลป์

วิธีสอนวิทยาศาสตร์ โดย อำนาจ เจริญศิลป์

หลักคิดเลขเร็ว โดย อำนาจ เจริญศิลป์

พ.ศ. ๒๕๒๔

จิตวิทยาการศึกษา : ศึกษา ๑๒๒ โดย ปราณี รามสุด

โครงการสุขภาพในโรงเรียน โดย พงนีย์ กลิ่นเกษร

ธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็กประถมศึกษา (ศึกษา
๒-๑๒๓) โดย พงนีย์ กลิ่นเกษร

การเขียนสร้างสรรค์ โดย จันทร์ศรี นิตยฤกษ์

สุผาด โดย ประยูร ทรงศิลป์ (ผู้แปล)

ไฟฟ้าพื้นฐาน โดย วัฒนา บำรุงกิจ

ฟิลิกส์ของคลื่น โดย สุวิทย์ โคตรธนู

เครื่องใช้ไฟฟ้า โดย อำนาจ เจริญศิลป์

วิทยาศาสตร์ ๕ นาทิ ชุดที่ ๑ โดย อำนาจ เจริญศิลป์

วิทยาศาสตร์ ๕ นาทิ ชุดที่ ๓ โดย อำนาจ เจริญศิลป์

วิทยาศาสตร์ ๕ นาทิ ชุดที่ ๔ โดย อำนาจ เจริญศิลป์

พ.ศ. ๒๕๒๖

โลกของเด็ก : การเล่นของเด็กในวัฒนธรรมอยู่อย่างไทย

โดย คณะวิชาครุศาสตร์

คู่มือวิชาครู พ.ม. โดย จำรัส ดั่งสุวรรณ (ผู้แต่งคนที่ ๓)

อัญชลี แจ่มเจริญ และ สุนทรินทร์ ธนโกสโย

เทคนิคการให้คำปรึกษา : แนะนำ โดย ปราณี รามสุด

แนะนำ ๓๒๑ : การทดสอบและการประเมินผลเพื่อ

การแนะนำ โดย ปราณี รามสุด

กิจกรรม ๒-๒๑๑ : กิจการนักเรียน ๑

โดย พงนีย์ กลิ่นเกษร

งานแนะนำ โดย พงนีย์ กลิ่นเกษร

ศึกษา ๒๕๑ : การประเมินผลและการสร้างแบบทดสอบ

โดย นิภา เมธาวีชัย

การบริหารการศึกษา : ศึกษา ๔๗๖

โดย ทิววรรณ ยุทธโยธิน

การใช้ภาษาไทย : ไทย ๑๐๑ โดย ทศนีย์ ศุภเมธี

พ.ศ. ๒๕๒๖ (ต่อ)

เอกสารประกอบการเรียนวิชาศึกษา ๒๓๑ วิธีสอน
กลุ่มทักษะ : วิธีสอนภาษาไทยในชั้นประถม-
ศึกษา โดย ทศนีย์ ศุภเมธี

วิธีสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยและวิธีสอนกลุ่มงาน
พื้นฐานอาชีพ โดย พรพิมล สารศาลิน

จิตวิทยาการเรียนรู้ โดย โสภณัท นุชนาถ
การศึกษาไทย (ศึกษา ๒๒๑) โดย ทิพวรรณ ยุทธโยธิน
เอกสารการอ้างอิงโครงการ IEA Classroom
Environment Study : Teacher for
Learning โดย ซาดา เมียนกำเนิด (ผู้แต่ง
คนที่ ๓) มาลี นิสสัยสุข และ ประภาศรี
โอภาสานนท์

เอกสารสรุปผลการสัมมนา เรื่อง สภาพการใช้ภาษาไทย
ในปัจจุบัน โดย ภาควิชาภาษาไทย คณะวิชา
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ

โดย อำนาจ เจริญศิลป์ และคนอื่น ๆ

ดนตรีและนาฏศิลป์ โดย พาณี สีสวย

สุนทรียของนาฏศิลป์ไทย โดย พาณี สีสวย

การเปลี่ยนแปลงของภาษา : คำยืมในภาษาไทย

โดย ประยูร ทรงศิลป์

วาทกรรมสำหรับครู โดย สวดี ทองเจริญ

ความเป็นมาของแบบเรียนภาษาไทย โดย สุนีย์ อดิศาสตร์

พุทธศิลป์รัตนโกสินทร์ โดย สงวน รอดบุญ

พุทธศิลป์ลาว โดย สงวน รอดบุญ

สหกรณ์ ๑๐๑ โดย สมเกียรติ สุวรรณภูมิ

วิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน โดย อำนาจ เจริญศิลป์

วิทยาศาสตร์เพื่อชีวิต โดย อำนาจ เจริญศิลป์

โลกและการอนุรักษ์ โดย อำนาจ เจริญศิลป์

วิทยาศาสตร์เกี่ยวกับโลก โดย อำนาจ เจริญศิลป์

พ.ศ. ๒๕๒๖ (ต่อ)

คู่มือการตรวจซ่อมรักษาเครื่องใช้ไฟฟ้า

โดย อำนาจ เจริญศิลป์

ศึกษา ๒๓๑ วิธีสอนกลุ่มทักษะ “คณิตศาสตร์”

โดย พงนา สียะวนิช (ผู้แต่งคนที่ ๓) และคนอื่น ๆ
ดาราศาสตร์และอวกาศ โดย ปรีชา วัฒนชาติพิทยธำรงค์

พ.ศ. ๒๕๒๗

หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ

โดย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะวิชาครุศาสตร์

การบริหารการแนะแนวโรงเรียน : แนะนำ ๔๒๑

โดย จำรัส ดิวสุวรรณ

มนุษย์สัมพันธ์กับการแนะแนว : แนะนำ ๒๒๔

โดย จำรัส ดิวสุวรรณ

ทฤษฎีและปฏิบัติการทางจิตวิทยาสังคม

โดย นันทนา ธรรมบุศย์

เอกสารประกอบการสอน : เทคนิคการเก็บข้อมูลเป็น

รายบุคคล โดย นันทนา ธรรมบุศย์

ศึกษา ๑๒๑ : จิตวิทยาพัฒนาการ โดย พงนีย์ กลิ่นเกษร

ศึกษา ๓๒๑ : จิตวิทยาแนะแนว โดย สมร ทองดี

กระบวนการเตรียมการเรียนการสอน โดย ชูชาติ เขิงฉลาด

กระบวนการเรียนการสอน โดย ชูชาติ เขิงฉลาด

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษาไทย โดย ทศนีย์ ศุภเมธี

วิธีสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต : ศึกษา ๒๓๒

โดย รัตนาภรณ์ มหาศรานนท์

หลักสูตรและแบบเรียนมัธยมศึกษา

โดย ศรีมงคล เทพรณู

เอกสารประกอบการสอนวิชาศึกษา ๒๔๒ ทุนละคร

การศึกษา โดย ศรีมงคล เทพรณู

วรรณกรรมไทยรามัญจากตำบลทรงคนอง อำเภอ

พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

โดย จันทร์ศรี (สุบัญญัติการ) นิตยฤกษ์

วรรณกรรมสำหรับครูประถมศึกษา โดย

จันทร์ศรี นิตยฤกษ์

ภาษา ๒ ในภาษาไทย โดย สุภาพร มากแจ้ง

พ.ศ. ๒๕๒๗ (ต่อ)

เศรษฐกิจในชีวิตประจำวัน โดย พงศ์จิรา สิ้นพยัคฆ์
หลักสหกรณ์เบื้องต้น โดย พงศ์จิรา สิ้นพยัคฆ์
ฟ้าหลังฝน โดย ประยูร ทรงศิลป์ (ผู้แปล)
พระมาลัยกลอนสวด โดย สุภาพร มากแจ้ง
อาหาร โดย อภรณ์ แสงสิงห์ศักดิ์
เพลงประกอบการสอน โดย อำนาจ เจริญศิลป์
โลกและอวกาศ โดย ปรีชา วัฒนาทิพย์ธำรงค์

พ.ศ. ๒๕๒๘

จิตวิทยาวัยรุ่น โดย ปราณี รามสูต
หุ่นและนิทานสำหรับเด็ก โดย ศรีมงคล เทพเรณู
เอกสารคำสอนวิชาการศึกษาไทย (ศึกษา ๒๑๑)
โดย ทิพวรรณ ยุทธโยธิน
ปริศนาคำทาย โดย ทศนีย์ ศุภเมธี
วิธีสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา โดย ทศนีย์ ศุภเมธี
ปรัชญา ๒-๒๑๑ โดย สุจิตรา ธรรัตน์
ศิลปการละครไทย โดย พาณี สีสวย
วิวัฒนาการอักษรไทย โดย ประยูร ทรงศิลป์
เยาวชน : บรรณนิทัศน์ เพื่อการค้นคว้าและบริการ
สนเทศ โดย ชุติมา สัจจามันท์
วารสารสังคมไทย : การวิเคราะห์ และบรรณนิทัศน์
โดย ชุติมา สัจจามันท์ (เป็นผู้แต่งคนที่ ๒)
วลัยพร เหมะรัชตะ และ เปรมวัลย์ วาริธ
ป่าของไพร โดย เกริก ยืนพันธ์
โลกและการอนุรักษ์ โดย อำนาจ เจริญศิลป์
เสี้ยวชีวิตหนึ่งของ รศ.สงวน รอดบุญ ในการปฏิบัติงาน
ในพระราชอาณาจักรลาว โดย ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม
วิทยาลัยครูธนบุรี

พ.ศ. ๒๕๒๙

จิตวิทยาการศึกษา โดย ปราณี รามสูต
เมืองธนบุรี โดย ทศนีย์ ศุภเมธี
คนเหมือนกัน โดย สุจิตรา ธรรัตน์
ลักษณะภาษาไทย โดย ประยูร ทรงศิลป์
สื่อเสริมการศึกษาริชาพหุศาสตร์
โดย ประกอบ เอี่ยมสะอาด
ธรณีวิทยา โดย ปรีชา วัฒนาทิพย์ธำรงค์

พ.ศ. ๒๕๓๐

หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ ภาคปฏิบัติ
โดย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะวิชาครุศาสตร์
จิตวิทยาพัฒนาการ โดย จรูญ ทองถาวร
ศาสนาเปรียบเทียบ โดย สุจิตรา ธรรัตน์
นาฏศิลป์เปรียบเทียบ โดย อัจฉิมา สวัสดิ์ชีวิน
เมฆทุดคำภักย์ โดย สุภาพร มากแจ้ง
ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า โดย ชุติมา สัจจามันท์
และพันทิพา มีแต่ม
ท่องยุโรปแสนสวย โดย อำนาจ เจริญศิลป์
การปฐมพยาบาล โดย ปราณี สุขรัตน์ไชยกุล
สุขภาพสิ่งแวดล้อม โดย ปราณี สุขรัตน์ไชยกุล

พ.ศ. ๒๕๓๑

หลักการสอน โดย คณะวิชาครุศาสตร์
จิตวิทยาการเรียนการสอน โดย ปราณี รามสูต
คู่มือปฏิบัติกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน : เอกสาร
ตัวอย่าง โดย ปราณี รามสูต
หลักสูตรและแบบเรียนประถมศึกษา โดย ทศนีย์ ศุภเมธี
หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา
โดย วันเพ็ญ วรรณโกมล

พ.ศ. ๒๕๓๑ (ต่อ)

จิตวิทยาการเรียนการสอน โดย ปราณี รามสูต
 สุขภาพจิต โดย ปราณี รามสูต
 ก้าวหน้าอนาคต วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยียุคใหม่
 โดย อำนาจ เจริญศิลป์

การทดลองวิทยาศาสตร์ โดย อำนาจ เจริญศิลป์
 ทำไม? อย่างไร? เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์

โดย อำนาจ เจริญศิลป์
 วิทยาศาสตร์เพื่อชีวิต โดย อำนาจ เจริญศิลป์
 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ชุดที่ ๒

โดย อำนาจ เจริญศิลป์
 สมุทรศาสตร์ : เอกสารคำสอน ๓๑๑๓๑๑๖
 โดย ปรีชา วัฒนาทิพย์อรัณย์

คู่มือการทำเอกสารประกอบการสอน
 โดย สำนักส่งเสริมวิชาการ

พ.ศ. ๒๕๓๒

จิตวิทยา โดย ปราณี รามสูต
 หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา
 โดย ศรีมงคล เทพเรณู

ความเป็นครู โดย ลัดดา เสนาวงษ์
 การทดสอบทางจิตวิทยา โดย ปราณี รามสูต
 หลักสูตรและการจัดการประถมศึกษา

โดย ทศนี้อยู่ สุภเมธี
 กรีนินท์ไทย โดย สุภาพร มากแจ้ง (๒ เล่ม)
 การฝึกสมาธิ โดย สุจิตรา รณริน
 หลักภาษาเขมร โดย ประยูร ทรงศิลป์
 ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์ โดย อำนาจ เจริญศิลป์

พ.ศ. ๒๕๓๓

คู่มือการวิจัย โดย ศูนย์วิจัยและบริการการศึกษา
 เอกสารประกอบการสอน ๓๖๔๒๕๐๓ การเลี้ยงโคนม
 โดย สุวรรณิ ลิ้มกรพันธ์

พ.ศ. ๒๕๓๔

ทักษะและเทคนิคการสอน โดย บุญนิตย์ ไวสุสีก
 หลักมักคิเทศก์ โดย สุภาพร มากแจ้ง
 ภูมิศาสตร์การเกษตร โดย ประจวบ เหมือนเงิน
 ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจ โดย ประจวบ เหมือนเงิน
 เรือนอักษรเขมร โดย ประยูร ทรงศิลป์
 วิทยาศาสตร์เกี่ยวกับโลก โดย อำนาจ เจริญศิลป์
 วิทยาศาสตร์สังคม โดย กุ้เกียรติ วัฒนธรรม
 การบริหารการตลาด (ภาคแรก) โดย สุปัญญา ไชยชาญ
 การบริหารการตลาด (ภาคสอง) โดย สุปัญญา ไชยชาญ

พ.ศ. ๒๕๓๕

การประเมินผลกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ โดย อารีย์ วชิรวรการ
 มนุษย์สัมพันธ์สำหรับผู้บริหาร โดย สมใจ เขียวสด
 สื่อสารมวลชนเบื้องต้น โดย สมิตา บุญวาศ
 ประชุมตำนานและนิทานพื้นบ้านเขมร ภาคที่ ๑-๔

โดย ประยูร ทรงศิลป์ (ผู้แปล)
 โคบอล (Cobol) โดย จู๊ตแก้ว ศรีสดี
 วิทยาศาสตร์สำหรับครูประถม โดย อำนาจ เจริญศิลป์
 รายชื่อหนังสือที่จัดพิมพ์โดยโครงการตำรา และ
 เอกสารทางวิชาการ (ฝ่ายเอกสารตำรา)

พ.ศ. ๒๕๓๖

เอกสารประกอบการสอน ๒๑๓๓๔๐๔ การวิจัยเบื้องต้น
 โดย นิภา เมธธาวิชัย
 การประเมินผลในระดับประถมศึกษา

โดย ลักขณา บรรพภาณุจันต์
 มนุษย์กับสังคม โดย เสาวนีย์ จิตต์ทวมวด
 การพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม
 โดย นางลักขณิ์ สิ้นสืบผล

พ.ศ. ๒๕๓๓

การประเมินผลและการสร้างแบบทดสอบ
 โดย นิภา เมธธาวิชัย
 เทคโนโลยีทางการศึกษา โดย ชลียา ลิ้มปิยการ
 การบริหารการขาย โดย สุปัญญา ไชยชาญ
 เอกสารประกอบการสอนเรื่องหลักการโฆษณาและ
 การประชาสัมพันธ์ โดย นางลักขณิ์ สิ้นสืบผล

พ.ศ. ๒๕๓๕

เอกสารประกอบการสอนวิชา ๒๖๓๑๑๐๑ ห้องสมุดและ
 การศึกษาค้นคว้า โดย พันทิพา มีแต่ม และ
 อภิญชลิต พุทธมัตย์
 ภาษาศาสตร์พื้นฐาน โดย ฉลวย บุญประเสริฐ
 ปรัชญาเบื้องต้น โดย ประจวบ เขี่ยมสะอาด
 โคนม โดย สุวรรณิ ลิ้มกรพันธ์

การให้ บริการวิชาการ และ บริการชุมชน

วิทยาลัยครูธนบุรีเป็นสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งนอกจากมีหน้าที่ให้บริการทางวิชาการต่อชุมชนแล้ว ยังมีแนวนโยบายเพื่อการพัฒนาชุมชน ซึ่งแตกต่างจากสถาบันอุดมศึกษาแห่งอื่น ๆ เนื่องจากวิทยาลัยครูตั้งกระจายอยู่ตามชุมชนต่าง ๆ ทั่วประเทศ จึงมีความใกล้ชิดและรู้ความต้องการของประชาชน วิทยาลัยครูธนบุรีมีโครงการและกิจกรรมด้านการให้บริการทางวิชาการและการพัฒนาชุมชน มาเป็นระยะเวลายาวนาน ตั้งแต่ยังเป็นโรงเรียนฝึกหัดครู และดำเนินการสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน โดยดำเนินการในรูปของ โครงการ การฝึกอบรม ศูนย์ชมรม และกิจกรรม เช่น

โครงการฝึกหัดครูชนบท (TURTEP = Thailand Rural Teacher Education Project)

โครงการฝึกหัดครูชนบทเป็นโครงการของกรมการฝึกหัดครู เริ่มดำเนินการเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๔ ณ จังหวัดอุบลราชธานี จุดประสงค์ของโครงการนอกจากเพื่อฝึกทักษะด้านการสอน และดำเนินชีวิตในชนบทแก่นักเรียนครูแล้ว ยังเพื่อยกระดับโรงเรียนประถมศึกษาในชนบทให้มีคุณภาพดีจนเป็นโรงเรียนชุมชน

วิทยาลัยครูธนบุรี เข้าร่วมโครงการฝึกหัดครูชนบทเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๗ โดยมีโรงเรียนในโครงการ ๒ แห่งคือ โรงเรียนวัดป่าเกต (ศิษย์วิทยาคาร) ต.ทรงคนอง อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ และโรงเรียนวัดบางขมิ้น (คำปุ่นราษฎร์บำรุง) ต.บางยอ อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้เปิดหน่วยเพิ่มขึ้นอีก ๑ แห่งที่โรงเรียนวัดทุ่งครุ ต.ทุ่งครุ อ.ราษฎร์บูรณะ จ.ธนบุรี

ในการดำเนินงานของโครงการฝึกหัดครูชนบท มีโครงการสนับสนุน ๒ โครงการ ได้แก่

๑. โครงการฝึกอบรมเด็กเล็กก่อนเกณฑ์ บังคับเรียน (Project Head Start) โดยมีจุดมุ่งหมายดังนี้

๑) เพื่อช่วยพัฒนาเด็กในชนบท ให้มีความงอกงามทุกด้าน ตั้งแต่เยาว์วัยโดยเฉพาะด้านสุขภาพอนามัย

๒) เพื่อเตรียมเด็กในชนบท ให้มีความพร้อมที่จะเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาและเป็นการแก้ปัญหาการสอบตกซ้ำชั้น

๓) เพื่อเผยแพร่แนวทางอบรมเลี้ยงดูเด็กเล็กในชนบท

๔) เพื่อชักจูงให้ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของตน

๕) เพื่อให้สถานศึกษาฝึกหัดครูได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความเจริญเติบโตของเด็กร่วมกับหน่วยงานอื่น

วิทยาลัยครูธนบุรีหรือโรงเรียนฝึกหัดครูธนบุรี ในขณะนั้นได้เริ่มทดลองเปิดสอนชั้นเด็กเล็กก่อนเกณฑ์ บังคับเรียนขึ้นที่โรงเรียนวัดป่าเกตเป็นหน่วยแรก เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๑ เปิดหน่วยที่ ๒ ที่ โรงเรียนวัดบางขมิ้น เมื่อต้นปีการศึกษา ๒๕๑๓ และ เปิดหน่วยที่ ๓ ที่โรงเรียนวัดทุ่งครุในปี พ.ศ. ๒๕๑๔

นักเรียนในชั้นเด็กเล็กมีอายุระหว่าง ๔-๖ ปี การสอนจะใช้กิจกรรมทำนองเล่นเพื่อให้เด็กสนุกสนานกับการเรียน วิชาที่เปิดสอนมีดังนี้

สุขศึกษา มีความมุ่งหมายให้เด็กมีความเป็นอยู่ให้ถูกสุขลักษณะ รู้จักส่วนต่าง ๆ ของร่างกายพอสมควร และรู้จักระวังรักษาให้ปลอดภัย รู้จักรักษาความสะอาด รู้จักการเล่น การพักผ่อน และการรับประทานอาหาร

สังคมศึกษา มีความมุ่งหมายให้เด็กรู้จักเล่นกับเพื่อน ทำงาน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น มีกิริยาจาสุภาพ มีใจเมตตากรุณา ซื่อสัตย์ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ กตัญญูตเวที ทั้งมีความรู้ในสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวกับบุคคลสำคัญและสถานที่ใกล้เคียง

ธรรมชาติศึกษา มีความมุ่งหมายให้เด็กสนใจต่อธรรมชาติรอบตัวเด็ก รู้เรื่องเกี่ยวกับดินฟ้าอากาศ พืช สัตว์ พืช พืช ผัก ผลไม้ ส่งเสริมให้เด็กรักสัตว์และต้นไม้ โดยการเลี้ยงสัตว์และทำสวน

ภาษาไทย มีความมุ่งหมายให้เด็กฟังและพูดภาษาไทยได้ถูกต้อง ส่งเสริมให้เด็กระบายนความรู้สึกรักคิดออกมาโดยการพูด รู้จักสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กพบเห็น อยู่เสมอ และเตรียมตัวให้เด็กพร้อมที่จะเรียนอ่านและเขียนหนังสือภาษาไทย

เลขคณิต มีความมุ่งหมายให้เด็กเข้าใจในการคำนวณที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันของเด็ก รู้จักการนับ เข้าใจความหมายและรู้ค่าของตัวเลข เข้าใจความหมายของจำนวนมากและน้อย และเตรียมเด็กให้พร้อมในการเรียนเลข

ฝึกประสาท มีความมุ่งหมายให้เด็กมีความสังเกต พิจารณา รู้เหตุผล และรู้จักคุณลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กพบเห็นอยู่เสมอ รู้จักเปรียบเทียบ และมีความคล่องแคล่วว่องไวในการใช้ประสาททั้ง ๕

ร้องเพลงและการแสดงท่าทางตามจังหวะ มีความมุ่งหมายให้เด็กมีความแจ่มใส ร่าเริง สามารถที่จะแสดงออกถึงความรู้สึกและอารมณ์โดยท่าทางได้ ทั้งส่งเสริมการเคลื่อนไหวของเด็กให้มีลีลา น่าดู ได้ความรู้และอบรมทางจิตใจด้วยเพลงและดนตรี

การเล่น มีความมุ่งหมายให้เด็กออกกำลังกาย โดยใช้กล้ามเนื้อต่าง ๆ เพื่อจะได้ฝึกร่างกายให้แข็งแรงและว่องไว รู้จักระวังรักษาตัวให้พ้นจากอุบัติเหตุ รู้จักการเล่นกลางแจ้ง การเล่นในร่ม และการใช้เครื่องเล่นต่าง ๆ

ศิลปะ มีความมุ่งหมายให้เด็กได้ใช้มือให้ชำนาญ รู้จักสังเกต พิจารณา แสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิด เป็นผู้ที่มีการระเบียบ รักสวยรักงาม มีความคิดสร้างสรรค์ ให้เด็กมีอิสระในการวาดเขียน ระบายสี และทำการฝีมือต่าง ๆ ด้วยความพอใจของเด็กเอง

๒. โครงการอบรมครูที่เลี้ยงในโครงการฝึกหัดครูชนบท โดยมีจุดมุ่งหมาย ดังนี้

๑) เพื่อให้ครูที่เลี้ยงได้เข้าใจถึงความสำคัญของการฝึกหัดครูชนบท

๒) เพื่อให้ครูที่เลี้ยงได้เข้าใจวิธีสอนวิชาต่าง ๆ และวิธีจัดทำอุปกรณ์ประกอบการสอน

๓) เพื่อที่วิทยาลัยจะได้รับทราบข้อปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอันเนื่องจากการจัดการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบทของวิทยาลัย และได้นำมาปรับปรุงงานด้านนี้ให้ดียิ่งขึ้น

๔) เพื่อให้ครูที่เลี้ยงในโครงการฝึกหัดครูชนบท ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และรับความรู้ความคิดใหม่ ๆ ในวิทยาการแขนงต่าง ๆ

การอบรมครูที่เลี้ยงได้ดำเนินการเป็นระยะ ๆ เริ่มครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๕-๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๓ ผู้เข้ารับการอบรมเป็นครูที่เลี้ยงจากโรงเรียนในโครงการ ๓ โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดป่าเกิด โรงเรียนวัดบางขมิ้น และโรงเรียนวัดทุ่งครุ โครงการนี้ได้รับความร่วมมือจากหลายหน่วยงานได้แก่ องค์การยูนิเซฟแห่งประเทศไทย จ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงครูที่เข้ารับการอบรม ได้รับความอนุเคราะห์วิทยากรจาก หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู กรมสามัญศึกษา กองการศึกษาเทศบาลนครกรุงเทพ กรมอนามัย และวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

วันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๙ ได้ปิดโครงการฝึกหัดครูชนบทใน ๓ หน่วยแรก และได้เปิดหน่วยใหม่ขึ้นที่โรงเรียนวัดแค จังหวัดสมุทรปราการ โรงเรียนวัดสะแกงาม และโรงเรียนวัดมะพร้าวเตี้ย ตามลำดับ พ.ศ. ๒๕๒๐ เปิดหน่วยโรงเรียนวัดคูสร้าง แทนโรงเรียนวัดมะพร้าวเตี้ย เป็นหน่วยสุดท้ายของโครงการ

โครงการโรงเรียนพี่โรงเรียนน้อง

โครงการโรงเรียนพี่โรงเรียนน้อง มีผลสืบเนื่องมาจากโครงการการศึกษาเพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างชาติ (Associated School Project = A.S.P.) ซึ่งเป็นงานส่วนหนึ่งขององค์การยูเนสโก (UNESCO) ประเทศไทยเข้าร่วมโครงการ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๑ วิทยาลัยครูธนบุรีสมัครเป็นสมาชิก เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๘ โครงการนี้มีความมุ่งหมายที่จะสอนเด็กให้มีความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดสันติภาพถาวรขึ้นในโลก และเพื่อผลงานด้านการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจเพื่อประโยชน์แห่งมนุษยชน โครงการนี้จะจัดทำหลายด้าน เช่น ด้านการเรียนการสอน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้อนุมัติให้จัดตั้ง “ศูนย์ความเข้าใจอันดีระหว่างชาติ” ชื่อย่อว่า “ศ.ค.ช.” ชื่อภาษาอังกฤษว่า Center for International Understanding (C.I.U.) เมื่อวันที่ ๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๔ งานหนึ่งของศูนย์ คือการช่วยเหลือโรงเรียนที่มีความสมบูรณ์น้อยกว่า โรงเรียนศึกษานารีเป็นโรงเรียนที่เริ่มทำโครงการนี้ โดยรับโรงเรียน “เจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ ๑” ที่ดอยปุย จังหวัดเชียงใหม่ เป็นโรงเรียนน้อง วิทยาลัยครูธนบุรีเป็นโรงเรียนแรกในระดับวิทยาลัยครูที่ได้รับเลือกให้เริ่มโครงการนี้โดยรับโรงเรียน ต.ช.ด.บำรุง ที่ ๔๗ บ้านแม่สะลาบอ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน ซึ่งเป็นโรงเรียนชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง เป็นโรงเรียนน้อง เมื่อปีการศึกษา ๒๕๑๕ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑) เพื่อสร้างความมั่นคง และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในชาติ ตลอดจนความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

๒) เพื่อช่วยเหลือการศึกษา และส่งเสริมการศึกษาแลกเปลี่ยนและเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนพี่และโรงเรียนน้อง

๓) เพื่อส่งเสริมและให้ความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่นที่ห่างไกล และรู้จักเสียสละ เพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม

๔) เพื่อช่วยเหลือแบ่งเบา และสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ที่ได้ปฏิบัติงานในท้องถิ่นห่างไกลในด้านการศึกษาอยู่แล้ว

ผลงานที่ได้ปฏิบัติ สรุปได้ดังนี้

๑. การสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างโรงเรียนพี่โรงเรียนน้อง โดยมีคณะกรรมการจากโรงเรียนพี่ไปเยี่ยมพร้อมทั้งหาสิ่งของเครื่องใช้ ตลอดจนอนุเคราะห์การเรียนไปมอบให้ และให้นักศึกษาของวิทยาลัยและนักเรียนในโรงเรียนของโครงการเขียนจดหมายโต้ตอบกัน

๒. จัดกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือโครงการ เช่น เล่นดนตรีและจัดการขายอาหารเพื่อหารายได้ จัดทำสมุดภาพสมุดนิทานส่งไปให้น้อง

๓. ชมรมอาสาพัฒนาชนบทของวิทยาลัยได้ไปตั้งค่ายอาสา เพื่อพัฒนาโรงเรียน

๔. จัดหาอุปกรณ์ และเครื่องมือเพื่อใช้ในการเรียนการสอน พร้อมทั้งหนังสือคู่มือและตำรา

๕. ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน

โครงการทดลองส่งเสริมการสอนในโรงเรียน ท้องถิ่นทุรกันดาร

โครงการนี้วิทยาลัยครุธนบุรีดำเนินการร่วมกับนักศึกษาที่สำเร็จจากวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อให้นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาได้เรียนรู้การปฏิบัติการสอนในสภาพของท้องถิ่นทุรกันดารที่แท้จริง และหาทางปรับปรุงการเรียนการสอนให้เป็นผลดี โดยอาศัยความร่วมมือจากวิทยาลัย

๒. เพื่อช่วยยกระดับคุณภาพของการศึกษาในท้องถิ่นทุรกันดารที่อยู่ในโครงการ

๓. เพื่อให้นักศึกษาได้รู้จักสภาพบ้านเมืองของตน และเกิดทัศนคติในอันที่จะเสียสละเพื่อช่วยการศึกษาของเยาวชนในท้องถิ่นดังกล่าว

๔. เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา และได้ทราบปัญหาการปฏิบัติงานของนักศึกษาเหล่านั้นในสภาพที่เป็นจริง และจะได้นำมาเป็นแนวทางปรับปรุงการเรียนการสอนในวิทยาลัย เพื่อผลิตครูให้เหมาะสมกับความต้องการของประเทศ

การปฏิบัติงานตามโครงการเริ่มเมื่อภาคเรียนแรกของปีการศึกษา ๒๕๑๕ โดยนักศึกษาที่สำเร็จจากวิทยาลัยครุธนบุรี เป็นอาสาสมัคร จำนวน ๕ คน แยกย้ายกันไปอยู่ตามโรงเรียนต่าง ๆ ในเขตอำเภอปองน้ำร้อน จ.จันทบุรี ซึ่งเป็นเขตที่ไกลจากการคมนาคม การสื่อสารไม่สะดวกและมีไข้ป่าชุกชุม

นักศึกษาอาสาสมัครทั้ง ๕ คน ได้แก่

๑. นายธรรมรงค์ ตัวงสำราญ

ประจำที่โรงเรียนบ้านตาเรียง

๒. นายประพจน์ เดชเพชร

ประจำที่โรงเรียนบ้านประคอง

๓. นายอภิรักษ์ ทม้นหลิน

ประจำที่โรงเรียนบ้านทับช้าง

๔. นายวันชัย ยืนดีมิตร

ประจำที่โรงเรียนบ้านทับช้าง

๕. นายเปรม ตรีบุญย์

ประจำที่โรงเรียนบ้านผักกาด

ผลงานที่ได้ปฏิบัติสรุปได้ดังนี้

๑. การปลูกฝังให้เด็กรู้จักสงวนทรัพย์สินกรรมชาติ ตระหนักถึงผลเสียของการถางทำลายป่า แล้วอพยพไปอยู่ที่อื่น และส่งเสริมให้นักเรียนปลูกต้นไม้
๒. เสริมสร้างอนามัยส่วนบุคคล และส่วนรวม เช่นมีการตรวจความสะอาดของร่างกายทุกเช้า รับประทานอาหารที่สะอาด ชุดหลุมทำส้วมในหมู่บ้าน เป็นต้น
๓. ส่งเสริมเกษตรกรรม ชักชวนให้นักเรียน ปลูกผักสวนครัวเพื่อให้ได้รับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ โดยไม่เพิ่มค่าใช้จ่าย
๔. พัฒนาโรงเรียน ปรับปรุงสนาม และบริเวณโรงเรียน
๕. จัดหาแท่งศิไล่น้ำ อุปกรณ์กีฬา อุปกรณ์การสอน และอื่น ๆ

โครงการฝึกหัดครูเพื่อพัฒนาชนบท วิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง

โครงการนี้มีชื่อเต็มว่า “โครงการการฝึกหัดครูเพื่อพัฒนาชนบท โดยผ่านกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง” จัดขึ้นเพื่อตอบสนองนโยบายกรมการฝึกหัดครู ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๒๕-พ.ศ. ๒๕๒๙ โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาชนบทแนวใหม่ด้วยวิธีการทำงานแบบผสมประสานกับหน่วยงานอื่น ในสังกัดสี่กระทรวง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงศึกษาธิการ

โครงการนี้ดำเนินโดยคณะกรรมการจากกลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวง โดยผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้ประสานงาน ในแต่ละภาคเรียน

วิทยาลัยครูธนบุรี เป็นผู้เริ่มต้นโครงการในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๒๖ โดยส่งนักศึกษาระดับปริญญาตรี และระดับ ป.กศ. ชั้นสูง จำนวน ๒๖ คน ไปฝึกสอนที่โรงเรียนบางหัวเสือบุญแจ่มนิยมนิล (ระดับมัธยมศึกษา) และโรงเรียนวัดบางหัวเสือ (ระดับประถมศึกษา) นอกจากการฝึกสอนแล้วนักศึกษาต้องทำงานพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับข้าราชการจาก ๔ กระทรวงดังกล่าวมาแล้ว

ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๒๗ ขยายโครงการไปที่โรงเรียนราษฎรนิยม และโรงเรียนชุมชนวัดราษฎรนิยม อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

โครงการฝึกหัดครูเพื่อพัฒนาชนบทได้รับการประเมินจากกองแผนงาน กรมการฝึกหัดครูให้เป็นโครงการดีเด่นของวิทยาลัยครูธนบุรี ประจำปี ๒๕๒๗

โครงการประชุมทางวิชาการเรื่องสมุนไพรรักษาโรค วัตถุประสงค์ของโครงการคือ

๑. เพื่อกระตุ้นให้อาจารย์ผู้สอนวิทยาศาสตร์สนใจติดตามงานวิจัยและเทคโนโลยีใหม่ ๆ
๒. เพื่อให้อาจารย์มีความรู้ และเกิดแนวคิดในการนำสมุนไพรรักษาโรคมาสร้างงานวิจัย
๓. เพื่อให้อาจารย์ผู้สอน ได้กระตุ้นให้นักเรียน นักศึกษาเห็นความสำคัญ และประโยชน์ที่จะได้รับจากสมุนไพรรักษาโรค

ผู้รับผิดชอบโครงการ ได้แก่ คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้เข้าร่วมประชุมได้แก่ อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร และอาจารย์จากวิทยาลัยครูทั่วประเทศ ระยะเวลา การประชุมระหว่างวันที่ ๑๐-๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๙

โครงการอบรมทำขนมอบ

วัตถุประสงค์ของโครงการคือ

๑. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความสามารถในการนำความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ
๒. เพื่อเผยแพร่ความรู้ และแนวคิด ประสบการณ์ในการทำขนมอบ
๓. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมรู้จักใช้อุปกรณ์ในการทำขนมอบ ได้อย่างถูกต้องและสามารถทำขนมอบชนิดต่าง ๆ ได้

ผู้รับผิดชอบโครงการ ได้แก่ ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้เข้ารับการอบรม ได้แก่ บุคคลทั่วไป ได้ดำเนินการอบรมไปแล้วรวม ๓ ครั้ง ในปีการศึกษา ๒๕๒๙ และ ๒๕๓๐

**โครงการอบรมคอมพิวเตอร์สำหรับบุคคลภายนอก
วัตถุประสงค์ของโครงการคือ**

๑. เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์แก่ประชาชนทั่วไป

๒. เพื่อให้มีความรู้ในการประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

๓. เพื่อให้สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และทำงานด้านประมวลผล อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการวิเคราะห์ทางด้านธุรกิจ

๔. เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถด้านพัฒนาโปรแกรมด้วยภาษาระดับสูง เช่น BASICA, COBOL เป็นต้น

ผู้รับผิดชอบโครงการ ได้แก่ ภาควิชาคอมพิวเตอร์ ผู้เข้ารับการอบรม ได้แก่ บุคคลทั่วไป ดำเนินการอบรมมาแล้วรวม ๓ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ กรกฎาคม-ตุลาคม ๒๕๓๑ หลักสูตรที่ใช้ในการอบรม

๑. คอมพิวเตอร์เบื้องต้น และการเขียนโปรแกรมภาษา BASICA

๒. การวิเคราะห์ระบบและโปรแกรมใช้งานจริง dBASE II-III

๓. การเขียนโปรแกรมภาษา COBOL และ ADVANCE COBOL

ครั้งที่ ๒ มกราคม-เมษายน ๒๕๓๒ หลักสูตรที่ใช้ในการอบรม

๑. คอมพิวเตอร์เบื้องต้น

๒. โปรแกรมภาษาเบสิก ๑

ครั้งที่ ๓ กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๓๒
หลักสูตรที่ใช้ในการอบรม คือ โปรแกรมสำเร็จรูป

โครงการการสอน วิชานาฏศิลป์ ในระดับชั้นประถมศึกษา

วัตถุประสงค์ของโครงการคือ

๑. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีในการสอนวิชานาฏศิลป์

๒. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียนการสอน กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย

ผู้รับผิดชอบโครงการ ได้แก่ ภาควิชานาฏศิลป์ คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ผู้เข้ารับการอบรม ได้แก่ ครูประจำการโรงเรียนประถมศึกษา ได้ดำเนินการอบรมไปแล้ว ๓ ครั้ง ๒ ครั้งแรก อบรมเฉพาะวันเสาร์ เป็นเวลา ๓ สัปดาห์ ในเดือนกันยายนของปี ๒๕๒๕ และ ๒๕๒๖ ส่วนการอบรมครั้งที่ ๓ เปิดอบรมระหว่างวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๒๘-๒๘ มิถุนายน ๒๕๒๘ รวมเวลา ๕ วัน ใช้ชื่อโครงการว่า การอบรมผู้สอนวิชาดนตรี และนาฏศิลป์ในระดับชั้นประถมศึกษา

โครงการอบรมนาฏศิลป์แก่บุคคลภายนอก

วัตถุประสงค์ของโครงการ คือ

๑. เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางนาฏศิลป์ไทย แก่บุคคลทั่วไป

๒. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความซาบซึ้งในนาฏศิลป์ไทย และช่วยกันดำรงรักษาเอกลักษณ์ไทย

ผู้รับผิดชอบโครงการ ได้แก่ ภาควิชานาฏศิลป์ คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

หลักสูตรการอบรมมี ๒ หลักสูตร เป็นหลักสูตรสำหรับ ผู้ไม่มีพื้นฐานทางนาฏศิลป์ และหลักสูตรสำหรับผู้ที่มีพื้นฐานมาบ้างแล้ว ระยะเวลาการอบรมแต่ละครั้ง ๔๓ ชั่วโมง

การอบรมได้ดำเนินการมาแล้ว ๙ ครั้ง ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๕-พ.ศ. ๒๕๓๒

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ “การอ่านทำนองเสนาะและเพลงพื้นบ้าน

วัตถุประสงค์ของโครงการ คือ

๑. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมสามารถนำความรู้ และทักษะในการอ่านทำนองเสนาะ ไปถ่ายทอดแก่นักเรียนในความรับผิดชอบ และเผยแพร่แก่ผู้ร่วมงาน
๒. เพื่อเผยแพร่แนวการทำนองเสนาะที่ถูกต้อง
๓. เพื่ออนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

ผู้รับผิดชอบโครงการ ได้แก่ ภาควิชาภาษาไทย คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

การประชุมปฏิบัติการสำหรับครูผู้สอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา ได้จัดไปแล้ว ๒ ครั้ง ในปีการศึกษา ๒๕๓๐-๒๕๓๑ ครั้งที่ ๓ จัดสำหรับครูผู้สอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร และจังหวัดใกล้เคียง ในเดือน ธันวาคม ๒๕๓๔

โครงการฝึกอบรมเฉพาะกิจแก่บุคคลภายนอก “ภาษาเขมรเพื่อการสื่อสาร”

วัตถุประสงค์ของโครงการมี ๒ ประการ ดังนี้

๑. เพื่อสนองตอบนโยบายของรัฐบาล ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
๒. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาเขมร และสามารถใช้ติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้รับผิดชอบโครงการ ได้แก่ ภาควิชาภาษาไทย คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ผู้เข้ารับการอบรม ได้แก่ ผู้สนใจทั่วไป หลักสูตรละ ๒๐ คน

หลักสูตรการอบรมปี ๒ หลักสูตร
หลักสูตรที่ ๑ สนทนาภาษาอังกฤษ อบรมความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษาเขมร ระบบเสียงสระ และพยัญชนะ ลักษณะคำ วลี และประโยค ฝึกทักษะการพูดและการฟังจากเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน และความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประเทศเขมร จากบทสนทนาที่กำหนดให้

หลักสูตรที่ ๒ การอ่านการเขียนภาษาเขมร อบรมความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษาเขมร ระบบเสียงสระ และพยัญชนะ ลักษณะของอักษรมูลและอักษรเรียงวิธีการเขียนตัวอักษรการประสมอักษร อักษรซ้อนและการใช้อักษรซ้อน หลักการอ่านและการเขียน ฝึกการแปลเรื่องสั้น ๆ

ปีการศึกษา ๒๕๓๒ เริ่มเปิดอบรมหลักสูตรที่ ๑ ในเดือน ตุลาคม-กันยายน ๒๕๓๒

ปีการศึกษา ๒๕๓๔ เปิดอบรมทั้ง ๒ หลักสูตร หลักสูตรละ ๒ รุ่น คือ เดือนตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๓๔ และกุมภาพันธ์-เมษายน ๒๕๓๕

ปีการศึกษา ๒๕๓๕ เปิดอบรมหลักสูตรสนทนาภาษาเขมรเป็นรุ่นที่ ๔ และหลักสูตรการอ่านการเขียนภาษาเขมรเป็นรุ่นที่ ๓ ในเดือน กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๓๕

การประชุมสัมมนาทางวิชาการ สาขาวิทยาการ จัดการ

คณะวิชาวิทยาการจัดการ ได้จัดประชุมทาง
วิชาการ ให้แก่ อาจารย์วิทยาลัยครูทั่วประเทศหลายครั้ง
ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๙-พ.ศ. ๒๕๓๔ วัตถุประสงค์โดย
รวมของการจัดประชุมทางวิชาการคือ

๑. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ สาขาวิทยาการจัดการแก่
อาจารย์ จากวิทยาลัยครูทั่วประเทศ
๒. เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนได้สร้างความเข้าใจ ใน
แนวคิด หลักการ วิธีการ ตลอดจนการจัดหาสื่อการสอน
สามารถนำไปถ่ายทอดให้แก่นักศึกษาได้ดียิ่งขึ้น
๓. เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
เรื่องที่ได้จัดประชุมสัมมนาทางวิชาการมาแล้วมี
ดังนี้

การประชุมสัมมนาทางวิชาการ

เรื่อง การเงินธุรกิจ (พ.ศ. ๒๕๒๙)

การประชุมสัมมนาทางวิชาการ

เรื่อง หลักการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์

(พ.ศ. ๒๕๓๐)

การประชุมสัมมนาทางวิชาการ

เรื่อง การบริหารการขาย (พ.ศ. ๒๕๓๐)

การประชุมสัมมนาทางวิชาการ

เรื่อง การบริหารงานบุคคล (พ.ศ. ๒๕๓๐)

การประชุมสัมมนาทางวิชาการ

เรื่อง ธุรกิจระหว่างประเทศ (พ.ศ. ๒๕๓๑)

การประชุมสัมมนาทางวิชาการ

เรื่อง การภาษีอากรธุรกิจ (พ.ศ. ๒๕๓๑)

การประชุมสัมมนาทางวิชาการ

เรื่อง การพัฒนาข้อสอบมาตรฐาน (พ.ศ. ๒๕๓๑)

การประชุมสัมมนาทางวิชาการ

เรื่อง การบริหารการเงิน (พ.ศ. ๒๕๓๒)

การประชุมสัมมนาทางวิชาการ

เรื่อง การพัฒนาองค์การ (พ.ศ. ๒๕๓๓)

การประชุมสัมมนาทางวิชาการ

เรื่อง การพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม

(พ.ศ. ๒๕๓๔)

โครงการสัมมนาเรื่อง Air Cargo

วัตถุประสงค์ของโครงการ คือ

๑. เพื่อให้ผู้เข้าสัมมนา มีความรู้ ความเข้าใจเรื่อง
Air Cargo

๒. เพื่อให้ผู้เข้าสัมมนา ได้รับเอกสารทางวิชาการ
เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในด้านการเรียนการสอน ต่อไป

๓. เพื่อให้ผู้เข้าสัมมนามีโอกาสพบปะและแลกเปลี่ยน
ข้อคิดเห็นกับวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ และประสบ-
การณ์ทางด้าน Air Cargo อันจะเป็นประโยชน์ในการ
แก้ปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน และ
การผลิตบัณฑิต

๔. เพื่อให้ผู้เข้าสัมมนา ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์ความคิดเห็นระหว่างผู้เข้าสัมมนาด้วยกัน เพื่อ
ประโยชน์และวางแผนด้านการเรียนการสอน

ผู้รับผิดชอบโครงการ ได้แก่ คณะวิชามนุษย-
ศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูธนบุรี ร่วมกับภาค
พัฒนามาตรฐาน บุคลากร หน่วยงานนิเทศก์ กรม
การฝึกหัดครู ผู้เข้าร่วมสัมมนา ได้แก่ อาจารย์ผู้สอน
อุตสาหกรรมบริการ โปรแกรมวิชาธุรกิจท่องเที่ยว และ
อุตสาหกรรมท่องเที่ยวจากวิทยาลัยครูทั่วประเทศ ระยะเวลา
การอบรม ตั้งแต่วันที่ ๒๐-๒๔ กรกฎาคม พ.ศ.
๒๕๓๕

ศูนย์บริการการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีวิทยาลัยครูธนบุรี (สวท.)

ในปี ๒๕๒๒ กรมการฝึกหัดครูร่วมกับสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้พิจารณาเลือกและอนุมัติให้วิทยาลัยครูธนบุรี จัดตั้งศูนย์บริการการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขึ้น นับเป็นแห่งแรกในเขตกรุงเทพมหานคร ทำหน้าที่ให้บริการแก่ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตรับผิดชอบ ที่สอนวิชาวิทยาศาสตร์ตามหลักสูตรของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีหน้าที่หลักดังนี้

๑. จัดการอบรมเกี่ยวกับการซ่อม สร้างอุปกรณ์การสอนวิทยาศาสตร์
๒. จัดการอบรมวิธีสอน และการวัดผลวิชาวิทยาศาสตร์ให้สอดคล้องกับหลักสูตรของสถาบันฯ
๓. ให้คำปรึกษาทางวิชาการ ทางด้านวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์
๔. ให้บริการในการผลิตวัสดุทัศนวัสดุ เช่น สไลด์ เทป แผ่นโปร่งใส เป็นต้น

ศูนย์บริการการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาลัยครูธนบุรี ได้ทำพิธีเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยมีอธิบดีกรมการฝึกหัดครูเป็นประธาน

ผลการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการสอนวิทยาศาสตร์ ในระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งการเผยแพร่ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของศูนย์ในแต่ละปีมีจำนวนมาก สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

- อบรมการซ่อมสร้างอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ ในระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา
- อบรมการสอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์แก่ครูระดับประถมศึกษาทุกสังกัด
- อบรมการสอนวิทยาศาสตร์สาขาเคมี และชีววิทยา แก่ผู้สอนระดับมัธยมศึกษาทั่วประเทศ
- อบรมการวัดผลและการสร้างแบบทดสอบวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา
- อบรมความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เช่น การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ความรู้เรื่องระบบประสาทและพฤติกรรม ความรู้เรื่องไฟฟ้าภายในบ้าน การชุบโลหะ การเป่าแก้ว ปีโตรเลียม เป็นต้น
- สะสมตัวอย่างพืชและสัตว์ เพื่อให้บริการแก่โรงเรียนต่าง ๆ
- ผลิตสื่อการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ เช่น การทำเครื่องฉายภาพนิ่งอย่างง่ายการผลิตสไลด์และแผ่นโปร่งใส เป็นต้น

ศูนย์เวชศึกษาป้องกัน

ศูนย์เวชศึกษาป้องกันเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้น โดยกระทรวงศึกษาธิการเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๑ ปัจจุบันศูนย์เวชศึกษาป้องกันเป็นหน่วยงานหนึ่งในวิทยาลัยครูทั้ง ๓๖ แห่ง อยู่ภายใต้ความดูแลของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู ทำหน้าที่ป้องกันปัญหา ยาเสพติด กลุ่มเป้าหมาย คือ เยาวชนในสถานศึกษา ทุกระดับและเยาวชนในความรับผิดชอบ ๕ เขต ได้แก่ บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ คลองสาน ธนบุรี และภาษี-เจริญ ศูนย์ได้จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับภาระหน้าที่ซึ่ง ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ และประสบผลสำเร็จ ตามเป้าหมายดังนี้

๑. จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ด้านยาเสพติด ให้โทษโดยส่งผ่านทางกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
๒. จัดทำสื่อโสตทัศน เพื่อใช้ประกอบการจัด กิจกรรม เช่น ภาพ สไลด์ และ วีดีโอเทป
๓. จัดนิทรรศการทั้งภายในวิทยาลัยและในชุมชน ใกล้เคียง เช่น ชุมชนวัดกัลยาณ์ ชุมชนวัดภูมิขาว ทุกวาระที่เหมาะสม เช่น วันต่อต้านยาเสพติด วัน อานามย์โลก วันงดสูบบุหรี่ เป็นต้น
๔. เป็นวิทยากรบรรยายการป้องกันและปัญหา ยาเสพติดให้โทษในโรงเรียนทั้งระดับประถมศึกษา และ มัธยมศึกษาในเขตที่ศูนย์รับผิดชอบ

๕. ทำการวิจัยเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหา ยาเสพติด เรื่อง “การศึกษาสภาพการรู้จัก และสภาพการ ใช้ สารเสพติดในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ”

๖. จัดกิจกรรมทางเลือกให้นักศึกษาเพื่อสร้าง ภูมิคุ้มกันให้เกิดขึ้นในตัว เช่น กิจกรรมให้รู้จัก ตนเอง ภูมิใจในตนเอง รักตัวเอง รักผู้อื่น รู้จัก ตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสม รู้จัก วางแผน กิจกรรมที่ได้รับผลสำเร็จอย่างดียิ่งกิจกรรม หนึ่ง คือ “โครงการพบกันวันนี้” ซึ่งได้รับคัดเลือก เป็นโครงการดีเด่นประจำปี ๒๕๒๗ และได้นำเสนอ ในการประชุมวิทยาลัยครูทั้ง ๓๖ แห่ง ภาพกิจกรรมได้ เผยแพร่ ณ อาคารเซ็นทรัลพลาซ่าลาดพร้าว เนื่อง ในงาน “วันครู” ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๕ มกราคม ๒๕๒๘

โครงการพบกันวันนี้ มีเป้าหมายสำคัญ คือ เพื่อ เสริมสร้างให้นักศึกษาดำรงชีวิตให้เพียงพร้อมด้วยคุณ-ธรรมและจริยธรรม สามารถสร้างลักษณะนิสัยและ พฤติกรรมในทางที่ดีงาม สามารถสร้างเอกลักษณ์ที่สำคัญ ประจำตัว ซึ่งจะเป็นการสร้าง ภูมิคุ้มกัน ด้วยตนเอง และพัฒนาตนเองให้สมกับเป็นทรัพยากรที่มีค่าของ ประเทศชาติ

ชมรมอาสาพัฒนาวิทยาลัยครูธอนบุรี (The Student Volunteers Rural Development Club of Dhonburi Teachers College)

ชมรมอาสาพัฒนาเป็นชมรมที่นักศึกษาขอจัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๕ โดยมีวัตถุประสงค์ให้นักศึกษาใช้เวลาว่างเพื่อหาประสบการณ์ในการพัฒนาชนบทและศึกษาสภาพชนบท ฝึกตนเองให้มีอุดมการณ์ มีความคิดเป็นอิสระ กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็นตามระบอบประชาธิปไตย มีความรับผิดชอบ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

กิจกรรมของชมรมอาสาพัฒนา คือการออกค่ายอาสาพัฒนาชนบทปีละ ๑ ครั้ง การจัดตั้งค่าย ณ ท้องที่ใด คณะกรรมการเป็นผู้กำหนดตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพของสมาชิกเป็นสำคัญ

ผลงานของค่ายอาสาพัฒนา

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๑-๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ณ บ้านตาเรือง ต.ทรายขาว อ.โป่งน้ำร้อน จ.จันทบุรี

งานที่ทำ

- อาคารเรียนขนาด ๖๑๒ เมตร พื้นคอนกรีต ๑ หลัง
- ปรับสนามบาสเกตบอล พร้อมอุปกรณ์
- สร้างส้วม
- โครงการประชาสัมพันธ์ เข้าถึงประชาชน

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑-๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ ณ บ้านแม่สะลาบ ต.แม่คง อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน

งานที่ทำ

- อาคารเรียน ๑ หลัง พร้อมโต๊ะ เก้าอี้
- สร้างส้วมซึม ๑ หลัง
- ปรับสนามฟุตบอลพร้อมอุปกรณ์
- โครงการสอนนักเรียนชาวเขา

ครั้งที่ ๓ วันที่ ๒-๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ ณ บ้านคำแค้นคุณ ต.ม่วงหวาน อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น

งานที่ทำ

- สร้างอาคารเรียนขนาด ๙๒๗ เมตร ๑ หลัง
- ซุดบ่อน้ำเทคอนกรีต ๑ บ่อ
- สร้างสนามเด็กเล่นพร้อมอุปกรณ์
- โครงการเผยแพร่ประชาธิปไตยและโครงการสอนนักเรียน

ครั้งที่ ๔ วันที่ ๑-๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๗ ณ บ้านบวักจัน ต.โป่งแยง อ.แม่อิง จ.เชียงใหม่ โดยได้รับทุนพระราชทานจากสมเด็จพระบรมราชชนนีจำนวน ๔๗,๘๒๓.๐๐ บาท

งานที่ทำ

- สร้างอาคารเรียนแบบ ป.๑ ชยกพื้น ๑ หลัง พร้อมโต๊ะเรียน และ ม้านั่ง
- สร้างบ้านพักครู ๑ หลัง
- ซุดบ่อน้ำ ฝายน้ำล้น
- โครงการประชาสัมพันธ์เข้าถึงชาวเขา และโครงการปลูกต้นไม้

ครั้งที่ ๕ วันที่ ๑-๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๗ ณ บ้านเขาศาลา ต.ห้วยกระเจา อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี

งานที่ทำ

- เทพื้นคอนกรีตศาลาการเปรียญ ลอกสระน้ำ และทำบ้ายหมูบ้าน
- โครงการวางแผนครอบครัว
- โครงการสอนนักเรียน และโครงการประชาสัมพันธ์เข้าถึงประชาชน

ครั้งที่ ๖ วันที่ ๑-๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ ณ บ้านหนองใหญ่ ต.เอราวัณ อ.วังสะพุง จ.เลย

งานที่ทำ

- สร้างอาคารเรียนขนาด ๗๒๔ เมตร
- สร้างถนนเชื่อมหมู่บ้านระยะทาง ๓ กิโลเมตร
- ทำบ้ายซื้อหมูบ้าน โรงเรียน วัด
- โครงการสอนนักเรียน และโครงการประชาสัมพันธ์เข้าถึงประชาชน

ครั้งที่ ๗ วันที่ ๒๑-๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ ณ บ้านพุตะเคียน ต.ท่าเสา อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี

งานที่ทำ

- ต่อเติมอาคารเรียน
- สร้างแท้งค์น้ำ ๒ ใบ ล้วมซีม ๒ หลัง
- โครงการสอนนักเรียน และโครงการประชาสัมพันธ์เข้าถึงประชาชน

ครั้งที่ ๘ วันที่ ๕-๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๙ ณ บ้านหนองแล้ง ต.หัวโทน อ.สุวรรณภูมิ จ.ร้อยเอ็ด ได้รับทุนจาก บริษัทอุตสาหกรรมทำเครื่องแก้วไทย จำนวน ๑๔๐,๐๐๐.๐๐ บาท

งานที่ทำ

- สร้างอาคารเรียนแบบ ป.๑ จ. ขนาด ๕ ห้องเรียน ๑ หลัง
- สร้างล้วมซีม ๒ หลัง สนามเด็กเล่น สนามฟุตบอลและเสาธงแบบมาตรฐาน
- โต๊ะนักเรียน ๑๐๐ ชุด
- ชุดบ่อน้ำ ๑ บ่อ
- แจกอุปกรณ์การเรียน ได้แก่ กระเป๋านักเรียน ๑๓๕ ใบ เสื้อนักเรียนชายหญิง ๑๓๕ ชุด สมุดดินสอ เครื่องกีฬาครบชุด
- โครงการสอนนักเรียน และโครงการประชาสัมพันธ์เข้าถึงประชาชน

ครั้งที่ ๙ วันที่ ๑๗-๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ ณ โรงเรียนวัดคูสร้าง ต.ปากคลองบางปลากด อ.เมือง จ.สมุทรปราการ

งานที่ทำ

- ขุดลอกสระน้ำหลังบริเวณโรงเรียน ขนาด ๑๕×๔๐ เมตร
- ถมถนนจากโรงเรียนถึงคลองขนาด ๖×๔๐ เมตร
- สร้างสนามเด็กเล่น ปรับพื้นที่สนามหน้าอาคารเรียน ปรับพื้นที่รอบเมรุเผาศพวัดคูสร้าง

ครั้งที่ ๑๐ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม-๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๑ ณ บ้านหนองพง ต.ดงเสือเหลือง อ.โพธิ์ประทับช้าง จ.พิจิตร

งานที่ทำ

- ต่อเติมอาคารเรียนขนาด ๘×๒๗ เมตร เทพื้นคอนกรีตและก่อฝาอาคารเรียนด้วยอิฐบล็อก
- สร้างล้วมซีม ๒ หลัง
- สร้างเสาธง ทำป้ายชื่อโรงเรียน หมู่บ้าน วัด
- โครงการสอนนักเรียน โครงการประชาสัมพันธ์ และโครงการอนามัย

ครั้งที่ ๑๑ วันที่ ๑๙-๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ ณ บ้านวังดินสด ต.วังนกแอ่น อ.วังทอง จ.พิษณุโลก

งานที่ทำ

- ต่อเติมอาคารเรียน ๒ ห้องเรียน เทพื้นคอนกรีตก่อฝาซีเมนต์บล็อก
- สร้างล้วมซีม ๒ หลัง
- โครงการช่วยสอน โครงการอนามัย และโครงการประชาสัมพันธ์และเยี่ยมเยียนชาวบ้าน

ครั้งที่ ๑๒ วันที่ ๘-๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ ณ บ้านมอร์เจริญ ต.โพธิ์ทอง อ.คลองขลุง จ.กำแพงเพชร

งานที่ทำ

- สร้างอาคารเรียนถาวรขนาด ๙×๒๔ เมตร เทพื้นคอนกรีตก่อฝาซีเมนต์บล็อก
- สร้างล้วมซีม ๒ หลัง
- สร้างเสาธงมาตรฐาน ทำป้ายชื่อโรงเรียน วัด และหมู่บ้าน
- โครงการสอนหนังสือ โครงการประชาสัมพันธ์ และโครงการอนามัย

ครั้งที่ ๑๓ วันที่ ๑๒ มีนาคม-๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๔ ณ โรงเรียนโคกสง่า ต.ผาอินแปลง อ.วังสะพุง จ.เลย

งานที่ทำ

- สร้างอาคารอเนกประสงค์ขนาด ๘×๒๔ เมตร
- สร้างล้วมซีม ๒ หลัง
- สร้างเสาธงมาตรฐาน สนามเด็กเล่น ทำป้ายชื่อโรงเรียน หมู่บ้าน วัด
- โครงการสอนหนังสือ โครงการประชาสัมพันธ์ และโครงการอนามัย

ครั้งที่ ๑๔ วันที่ ๒๐ มีนาคม-๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๕ ณ โรงเรียนไร่ศรีอุบล ต.หนองหิน อ.ภูกระดึง จ.เลย งานที่ทำ

- สร้างอาคารอเนกประสงค์ ขนาด ๘×๒๔ เมตร
  - สร้างส้วมซึม ๒ หลัง ที่เก็บน้ำฝน ๑ ที่
- ปรับพื้นที่รอบบ่อน้ำ
- ทำป้ายชื่ออาคารเรียน วัด บ่อน้ำสาธารณะ
  - โครงการสอนหนังสือ โครงการประชาสัมพันธ์
- โครงการไม้ผลและไม้ประดับ

ครั้งที่ ๑๕ วันที่ ๑๕-๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ ณ โรงเรียนวัดเกาะแก้ว ต.หัวโพธิ์ อ.สองพี่น้อง จ.สุพรรณบุรี งานที่ทำ

- ก่ออิฐบล็อกกันห้องเรียนในชั้นล่างของอาคารเรียนขนาด ๘×๓๖ เมตร พร้อมติดตั้งประตู หน้าต่าง ทำซุ้มดอกเห็ดในบริเวณสนามเด็กเล่น

ครั้งที่ ๑๖ วันที่ ๘-๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๖ ณ โรงเรียนบ้านพุตะเคียน ต.แก้งอัน อ.จอมบึง จ.ราชบุรี งานที่ทำ

- สร้างอาคารเรียนอเนกประสงค์ ขนาด ๖×๑๘ เมตร

ครั้งที่ ๑๗ วันที่ ๒๑ มีนาคม-๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๗ ณ โรงเรียนบ้านคลองแปด อ.ชัยสมบูรณ์ อ.วิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์

- งานที่ทำ
- เทพื้นอาคารเรียน ปรับพื้นอาคารเรียน
  - โครงการสอนหนังสือและโครงการประชาสัมพันธ์

ครั้งที่ ๑๘ วันที่ ๑๙-๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๗ ณ โรงเรียนบ้านตะโก ต.ทับสวาย อ.ห้วยแถลง จ.นครราชสีมา งานที่ทำ

- ทาสีอาคารเรียน สร้างสนามเด็กเล่น ปรับปรุงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
- โครงการสอนหนังสือและโครงการประชาสัมพันธ์

ครั้งที่ ๑๙ วันที่ ๑๐-๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๘ ณ โรงเรียนบ้านหนองแก ต.สังเม็ก อ.กันทรลักษ์ณ จ.ศรีสะเกษ

- งานที่ทำ
- สร้างศาลากลางบ้าน
  - สร้างห้องน้ำห้องส้วม ถึงเก็บน้ำฝน สนามเด็กเล่น
  - โครงการสอนหนังสือและโครงการประชาสัมพันธ์

ครั้งที่ ๒๐ วันที่ ๑๕ มีนาคม-๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๘ ณ โรงเรียนบ้านห้วยเสียว ต.หนองงูเหลือม อ.กันทรลักษ์ณ จ.ศรีสะเกษ

- งานที่ทำ
- สร้างอาคารอเนกประสงค์
  - ปรับปรุงห้องสมุด

ครั้งที่ ๒๑ วันที่ ๒๑-๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ ณ โรงเรียนบ้านโจดกลาง ต.โนนคูณ อ.คอนสาร จ.ชัยภูมิ

- งานที่ทำ
- ซ่อมแซมอาคารเรียน สนามเด็กเล่น
  - โครงการสอนหนังสือและโครงการประชาสัมพันธ์

ครั้งที่ ๒๒ วันที่ ๑๕ มีนาคม-๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๑ ณ โรงเรียนบ้านหนองแค ต.สังเม็ก อ.กันทรลักษ์ณ จ.ศรีสะเกษ

- งานที่ทำ
- ปรับปรุงถนนทางเข้าหมู่บ้าน
  - สร้างศาลาพักร้อน
  - ถึงเก็บน้ำฝน
  - โครงการสอนหนังสือ

ครั้งที่ ๒๓ วันที่ ๑๐-๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ณ โรงเรียนบ้านชะยูง ต.น้ำอ้อม อ.กันทรลักษ์ณ จ.ศรีสะเกษ

- งานที่ทำ
- สร้างอาคารพื้นคอนกรีต
  - จัดห้องสมุด
  - ปรับปรุงถนนทางเข้าหมู่บ้าน
  - โครงการสอนหนังสือ

ครั้งที่ ๒๔ วันที่ ๑๓-๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๔
ณ โรงเรียนวัดศรีสร้อยเพชร ต.บ้านดอน อ.อุทอง
จ.สุพรรณบุรี
งานที่ทำ

- สร้างสนามวอลเลย์บอล
- จัดห้องสมุด
- ปรับปรุงสนามเด็กเล่น

ครั้งที่ ๒๕ วันที่ ๖-๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ณ
โรงเรียนบ้านพุทสะแก ต.ชัยสมบูรณ์ อ.วิเชียรบุรี
จ.เพชรบูรณ์
งานที่ทำ

- สร้างสนามวอลเลย์บอล
- จัดห้องสมุดและอุปกรณ์การเรียนการสอน

ครั้งที่ ๒๖ วันที่ ๗-๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ณ
โรงเรียนบ้านม่วงแยก ต.พราน อ.ขุนหาญ จ.ศรีสะเกษ
งานที่ทำ

- เทพื้นคอนกรีตห้องสมุดขนาด ๖x๘ เมตร
- ก่อฝาห้องสมุดด้วยอิฐบล็อก
- จัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนและอุปกรณ์กีฬา มอบให้โรงเรียน
- ปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียน

กิจกรรมนันทนาการ

ภาควิชาพลศึกษาและนันทนาการ ได้กำหนดให้นักศึกษาจัดกิจกรรมนันทนาการ เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนวิชานันทนาการ กลุ่มเป้าหมาย ในการจัดกิจกรรม คือ เยาวชนในชุมชนใกล้เคียงกับเขตที่ตั้งของวิทยาลัยครูธนบุรี สถานที่ซึ่งให้จัดกิจกรรมจะหมุนเวียนกันไปในแต่ละภาคเรียน เช่น ศูนย์เยาวชนโรตารีธนบุรี ศูนย์เยาวชนวัดเวฬุวาชิน ชุมชนสวนพลู (ชุมชนอิสลาม) เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนันทนาการ คือ เพื่อสร้างพื้นฐานทางด้านสุขนิสัย สุขอนามัย และการอยู่ร่วมในสังคม ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาชาววิบูลญาแก่เยาวชน

- กิจกรรมที่จัดมีหลายลักษณะ ดังนี้
๑. แข่งขันทายปัญหา และเล่นเกม
  ๒. ให้ความรู้พื้นฐานด้านกีฬา เช่น ปิงปอง แบดมินตัน บาสเกตบอล เปตอง เป็นต้น
  ๓. สร้างค่านิยมด้านศิลปะและวัฒนธรรม เช่น สอนและแข่งขันการวาดภาพ การฟ้อนรำ การทำอาหารพื้นบ้าน เป็นต้น
  ๔. จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น เล่านิทาน เชิดหุ่น เป็นต้น

อนึ่งนอกจากการจัดกิจกรรมให้แก่เยาวชนแล้ว บางครั้งได้จัดกิจกรรมสำหรับผู้ปกครอง ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมการสร้างสมรรถภาพทางกาย โดยแนะนำการใช้อุปกรณ์สำหรับการออกกำลังกาย ตลอดจนการทดสอบสมรรถภาพทางกายโดยวิธีที่ถูกต้อง

การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

วิทยาลัยครูธนบุรี ดำเนินกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมควบคู่กับงานวิชาการ มาตั้งแต่เริ่มแรก ในรูปของกิจกรรมเสริมวิชาการ และกิจกรรมนักศึกษา ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ ได้มีการจัดตั้งหน่วยประเคราะห์ของศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยขึ้น งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จึงเริ่มกรอบโครงที่ชัดเจนขึ้น และเมื่อหน่วยประเคราะห์ได้ปรับปรุงเป็นศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูธนบุรี ในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จึงดำเนินไปตามหน้าที่รับผิดชอบของศูนย์วัฒนธรรม ได้แก่

๑. การศึกษาค้นคว้า และวิจัยงานด้านวัฒนธรรม คณาจารย์วิทยาลัยครูธนบุรีได้ศึกษาค้นคว้า และวิจัยงานด้านวัฒนธรรม ทั้งในรูป โครงการศึกษาค้นคว้า โครงการวิจัยและเอกสารวิชาการ ปรากฏผลงานในหลายรูปแบบ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อโสตทัศน ดังต่อไปนี้

๑.๑ สื่อโสตทัศน

๑. สไลด์ชุด “ธนบุรีถิ่นของเรา” (๒๕๒๑)
๒. ภาพชุด “สมุดข่อยวัดศิระกระบือ” (๒๕๒๔)
๓. สไลด์ชุด “จิตรกรรมฝาผนังของวัดในธนบุรี” (๒๕๒๔)
๔. ภาพชุด “พุทธศิลป์รัตนโกสินทร์” (๒๕๒๕)
๕. สไลด์ และวีดิทัศน์ ชุด “มอญบางกระดี่” (๒๕๓๑)

๑.๒ สิ่งพิมพ์

รายงานการวิจัย

๑. พระมาลัยกลอนสวด (สำนวนวัดศิระกระบือ) : การตรวจสอบชำระ และการศึกษาเปรียบเทียบ (๒๕๒๔)
๒. วรรณกรรมไทยรามัญ จากตำบลทรงคนอง อำเภอบางระจันต์ จังหวัดสมุทรปราการ (๒๕๒๗)
๓. ผลของการทำสมาธิที่มีต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน (๒๕๒๘)
๔. ผลของการอบรมจริยธรรมแก่นักศึกษา โดยใช้กิจกรรมการพัฒนาประสิทธิภาพชีวิต และเสริมสร้างค่านิยม (๒๕๓๓)
๕. การศึกษาวิเคราะห์ฉันทลักษณ์ของกวีนิพนธ์ไทย (๒๕๓๔)

งานวัฒนธรรม กับ การรับใช้สังคม

เอกสารวิชาการ

๑. ธนบุรีถิ่นของเรา โดย ศูนย์ชุมชนส่งเสริมวัฒนธรรมไทย
๒. วารสารพิภพฉบับ “ความเป็นอยู่อย่างไทย”
๓. อาหารไทย โดย สุมนา หิรัญบุศย์
๔. นามานุกรมช่างไทย โดย สงวน รอดบุญ
๕. อภิธานศิลป์ โดย สงวน รอดบุญ
๖. พุทธศิลป์สุโขทัย โดย สงวน รอดบุญ
๗. ปริศนาคำทาย โดย ทศนีย์ ศุภเมธี
๘. ศิลปะการละครไทย โดย พานี สีสวย
๙. วรรณกรรมอักษรไทย โดย ประยูร ทรงศิลป์
๑๐. เมืองธนบุรี โดย ทศนีย์ ศุภเมธี
๑๑. ข้าว โดย สุมนา หิรัญบุศย์
๑๒. กวีนิพนธ์ไทย ๑, ๒ โดย สุภาพร มากแจ้ง
๑๓. วัฒนธรรมลาว
๑๔. ดอกไม้ในวรรณคดี โดย ทศนีย์ ศุภเมธี
๑๕. เมฆทนต์คำภีร์ โดย สุภาพร มากแจ้ง
๑๖. การละเล่นเด็กไทยภาคกลาง โดย ทศนีย์ ศุภเมธี
๑๗. การละเล่นในเขตธนบุรี โดย สุภรัตน์ สุขสมนัส

๒. การอนุรักษ์ ส่งเสริม พัฒนา และเผยแพร่ วัฒนธรรม วิทยาลัยดำเนินงานในรูปของการจัด นิทรรศการ, โครงการ, การอบรมสัมมนา และกิจกรรม ได้แก่

๒.๑ นิทรรศการ

๑. นิทรรศการ “ความเป็นอยู่อย่างไทย” ครั้งที่ ๑ (๒๕๒๐)

๒. นิทรรศการ “ความเป็นอยู่อย่างไทย” ครั้งที่ ๒ (๒๕๒๔)

๓. นิทรรศการ “๒๐๐ ปีสุนทรภู่” (๒๕๒๔)

๒.๒ โครงการ

๑. โครงการเผยแพร่วัฒนธรรมไทยในต่าง-ประเทศ

๒. โครงการอบรมมารยาทไทย

๓. โครงการส่งเสริมจริยธรรม และคุณธรรม สำหรับนักศึกษา

๔. โครงการอบรมนาฏศิลป์แก่บุคคลภายนอก

๕. โครงการอบรมงานประดิษฐ์ใบตอง

๒.๓ การอบรมสัมมนา

๑. สัมมนา “การใช้ภาษาไทย” (๒๕๒๔)

๒. ประชุมวิชาการเรื่อง “สมุนไพรรักษาโรค” (๒๕๒๔)

๓. สัมมนา “ย้อนรอยประวัติศาสตร์กรุงธนบุรี” (๒๕๓๕)

๒.๔ กิจกรรม

๑. แสดงดนตรีและนาฏศิลป์ทางโทรทัศน์ ปีละ ๑ ครั้ง

๒. ดนตรีและนาฏศิลป์สัญจร เพื่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างภาคและระหว่างประเทศ

๓. ประกวดทำนองเสนาะ ในระดับประถมศึกษา

๔. ประกวดการสวด “ไอ้เอ๋ววิหาราย”

๕. ประกวดพานไหว้ครู

๖. ประกวดโคมบูชารวันวิสาขบูชา และ วันมาฆบูชา

๗. ประกวดร้องเพลงลูกทุ่ง

๓. การส่งเสริมงานประเพณีท้องถิ่น การดำเนินงานส่วนใหญ่อยู่ในรูปกิจกรรมนักศึกษา ได้แก่

๑. จัดงานหล่อเทียนพรรษา และแห่เทียนพรรษาในเทศกาลเข้าพรรษา

๒. จัดงานลอยกระทงใน เทศกาลลอยกระทง

๓. จัดกิจกรรมวันไหว้ครู

๔. จัดกิจกรรมวันวิสาขบูชา

๕. จัดกิจกรรมวันมาฆบูชา

๔. การฝึกอบรมวิทยากร และบุคลากรทางด้านวัฒนธรรม วิทยาลัยดำเนินงาน โดยความร่วมมือของภาควิชา และคณะวิชาจัดการอบรมสัมมนาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ได้แก่

๑. สัมมนา “รักษานาฏศิลป์ไทย” (๒๕๓๓)

๒. อบรม “ทำนองเสนาะและเพลงพื้นบ้าน” สำหรับผู้สอนภาษาไทย ทั้งระดับประถมศึกษา และมีธยมศึกษา เป็นโครงการต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี ๒๕๓๑-๒๕๓๔

๓. อบรมการสอนดนตรี และนาฏศิลป์ระดับชั้นประถมศึกษา เป็นโครงการต่อเนื่อง ปีการศึกษา ๒๕๒๕-๒๕๒๘

๕. จัดดำเนินการหอวัฒนธรรมท้องถิ่น เนื่องจากวิทยาลัยครูธนบุรี มีข้อจำกัดด้านอาคารสถานที่ การดำเนินการหอวัฒนธรรมท้องถิ่น จึงยังไม่สำเร็จสมบูรณ์ คงมีเพียงศิลปวัตถุที่รวบรวมไว้จำนวนหนึ่ง เพื่อรอการจัดแสดง หากมีสถานที่เพียงพอ

๖. งานที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ในฐานะที่เป็นศูนย์วัฒนธรรมในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ วิทยาลัยได้ดำเนินกิจกรรมตามนโยบายของ สวช. ด้วยได้แก่

๑. จัดนิทรรศการวัฒนธรรม เนื่องในการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ณ ศูนย์การค้ามาบุญครอง (๒๔ พ.ย.-๑๕ ธ.ค. ๒๕๒๘)

๒. จัดการแสดงนาฏศิลป์ในพิธีเปิดงานเอเซียเกมส์ ครั้งที่ ๕

๓. จัดกิจกรรมฉลอง ๒๐๐ ปี สุนทรภู่ ณ บริเวณหอประชุมคุรุสภา (๒๐-๓๐ มี.ย. ๓๕)

๔. จัดทำตรุษนี้ข้อมูลทางวัฒนธรรม ในวาระ ๖๐ พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (๒๕๓๐)

๕. จัดทำหนังสือเทอดพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวในวาระ ๒๐๐ ปี พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

๖. ร่วมจัดนิทรรศการกับศูนย์วัฒนธรรมแห่งชาติ ในโอกาสสำคัญต่าง ๆ

๗. จัดสาธิต อาหารไทย และประดิษฐ์ดอกไม้ ในวาระเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

นอกจากงานตามหน้าที่รับผิดชอบของศูนย์วัฒนธรรมแล้ว วิทยาลัยครูธนบุรี ยังร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาคเอกชน และภาครัฐบาลในการส่งเสริม และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมอย่างสม่ำเสมอ หน่วยงานดังกล่าวได้แก่

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

— จัดการแสดงวัฒนธรรม ดนตรี และนาฏศิลป์ ในเทศกาลท่องเที่ยวไทย และตามการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ขอความร่วมมือเป็นประจำ

ยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทย

— จัดนิทรรศการ สื่อการสอนจริยธรรม ในสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาเนื่องในวันวิสาขบูชา

— จัดอบรมปฏิบัติธรรมแก่ อาจารย์ นักศึกษา และบุคลากร ณ วัดอัมพวัน จังหวัดสิงห์บุรี เป็นประจำปี

ห้างสรรพสินค้าพาด้า

— จัดการแสดงดนตรี และนาฏศิลป์ ในเทศกาลท่องเที่ยวไทย

สถานีวิทยุโทรทัศน์

วิทยาลัยได้จัดกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมเผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพของ ๕ เป็นประจำดังนี้

— จัดการแสดงศิลปวัฒนธรรม ทางโทรทัศน์ ปีละ ๑ ครั้ง

— จัดกิจกรรมถวายพระพรวันเฉลิมพระชนมพรรษา ปีละ ๒ ครั้ง

ความร่วมมือ กับสถาบัน และองค์กรอื่น ทั้งภาครัฐ และเอกชน

ความร่วมมือกับสถาบันและองค์กรอื่น

วิทยาลัยครูธนบุรีได้ตระหนักอยู่เสมอว่า องค์กร และสถาบันอื่น ๆ ในสังคมต่างก็มีบทบาท ความสำคัญ และศักยภาพในการพัฒนาบุคคล สังคม และประเทศชาติ ได้เท่าเทียมกัน ดังนั้น วิทยาลัยจึงพยายามแสวงหา ความร่วมมือ และความช่วยเหลือจากสถาบันและองค์กร ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อร่วมมือกัน ดำเนินโครงการต่าง ๆ ให้เกิดผลดียิ่งขึ้น โครงการ แลกเปลี่ยนบุคลากร นักศึกษา ตลอดจนแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น ความรู้และประสบการณ์ระหว่างกัน อัน จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานและพัฒนางานของ แต่ละฝ่ายได้ดำเนินต่อเนื่องมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สรุปได้ดังนี้

การร่วมมือกับหน่วยงานภายในประเทศ โครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษา

การให้นักศึกษาฝึกหัดครูได้มีประสบการณ์กว้าง- ขวางเพิ่มพูน จากการใช้ชีวิตอยู่ในวิทยาลัยของตน ให้ โอกาสศึกษาแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ตลอดจนได้ศึกษา สภาพทางสังคมในด้านต่าง ๆ ในระหว่างภาคต่าง ๆ ของ ประเทศจะช่วยให้ นักศึกษาเป็นผู้รอบรู้ มีความคิดกว้าง- ขวาง และรู้จักประเทศบ้านเมืองของตนในแนวลึกและ กว้างขึ้น ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการเป็นครูที่ดีและเป็นกำลัง สำคัญของชาติ นอกจากนี้ยังจะเป็นวิถีทางที่จะให้กำลังใจ แก่ นักศึกษาผู้ประพฤติดีทำงานดีของวิทยาลัยอีกโสดหนึ่ง ด้วย ด้วยเหตุนี้วิทยาลัยครูธนบุรี จึงได้จัดทำโครงการ แลกเปลี่ยนนักศึกษาขึ้น ระหว่างวิทยาลัยครูธนบุรีกับ วิทยาลัยครูต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสศึกษา สังเกตสภาพ บ้านเมืองในด้านต่าง ๆ เช่น วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ประเพณี ของท้องถิ่น เพื่อได้รู้จักประเทศของตนได้ กว้างขวางขึ้น
๒. เพื่อให้ศึกษาและเข้าใจเกี่ยวกับสภาพการศึกษา ในระดับต่าง ๆ ในท้องถิ่นนั้น ๆ
๓. เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นระหว่างนักศึกษา และเป็นแนวทางสมานสามัคคีระหว่างวิทยาลัยครูด้วยกัน
๔. เพื่อเป็นรางวัลและแรงจูงใจแก่ผู้ประพฤติดี ปฏิบัติงานให้วิทยาลัยเป็นอย่างดี

การดำเนินงานในปีแรก ปีการศึกษา ๒๕๑๔ นี้ วิทยาลัยได้ติดต่อเสนอโครงการนี้ต่อวิทยาลัยครูสงขลา ซึ่งได้รับความร่วมมือด้วยดี จึงได้จัดส่งนักศึกษาผู้มี ตำแหน่งเป็น ว.ธ. รัตนะ (คือผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจาก คณะนักศึกษา ในด้านบุคลิกภาพ และจริยวัตรอันดี งาม) จำนวน ๔ คน เข้าร่วมโครงการ

ระยะเวลาในการแลกเปลี่ยน ตอนต้นภาคเรียน ระยะ ๑๐ วัน ในภาคเรียนที่เห็นสมควรตามแต่จะ ตกลงกัน

ตัวแทนนักศึกษาที่ได้รับคัดเลือกจะทำหน้าที่คล้าย ทูตวัฒนธรรม ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ร่วมกิจกรรม ได้ศึกษาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และเศรษฐกิจของ ท้องถิ่น ประสบการณ์ที่นักศึกษาได้รับนับเป็นความ สำเร็จที่น่าภาคภูมิใจ ในปีการศึกษาถัดไปนักศึกษา วิทยาลัยครูธนบุรีก็จะคอยการเยี่ยมเยียนจากเพื่อนวิทยาลัยครูสงขลา

โครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจและอุตสาหกรรม

หอการค้าจังหวัดสมุทรปราการ มีโครงการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณวุฒิสูงขึ้นอันจะเป็นผลต่อการพัฒนางานอาชีพและคุณภาพชีวิตของตนเอง ดังนั้นหอการค้าสมุทรปราการ และวิทยาลัยครูธนบุรีจึงได้ร่วมมือกันจัดทำโครงการนี้ขึ้นในปีการศึกษา ๒๕๓๕ ด้วยความเห็นชอบของกรมการฝึกหัดครู โดยมีวัตถุประสงค์โครงการดังนี้

จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจและอุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรปราการ โดยเน้นการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เจตคติและวุฒิทางด้านบริหารธุรกิจ (ระดับอนุปริญญา) แก่ผู้ประกอบการธุรกิจและอุตสาหกรรมในท้องถิ่น

การดำเนินงาน วิทยาลัยครูธนบุรีเปิดศูนย์โครงการการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) ที่วัดตากาศศรีเจริญ ถนนเทพารักษ์ จังหวัดสมุทรปราการ ตามหลักสูตรวิทยาลัยครู พุทธศักราช ๒๕๓๐ โดยจัดการเรียนการสอน ๗ ภาคเรียน

นักศึกษาเป็นผู้บริหารหรือเจ้าของธุรกิจและอุตสาหกรรม วิทยาลัยรับนักเรียนรุ่นแรก ๑๗ คน เริ่มเรียนในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๓๕ นักศึกษารุ่นนี้จะจบการศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๓๗

โครงการฝึกอบรบวิชาการโรงแรม (Dusit Internship Program ๑๙๙๒)

โครงการนี้เป็นโครงการร่วมมือระหว่างกรมการฝึกหัดครู กับบริษัทดุสิตธานี จำกัด ระยะเวลาดำเนินโครงการ ระหว่างปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๔-๒๕๓๗ โครงการนี้มีบทบาทสำคัญในการผลิตบุคลากรสนองความต้องการของตลาดแรงงานด้านการโรงแรม ซึ่งขยายตัวอย่างรวดเร็ว และเป็นการยกระดับมาตรฐานและคุณภาพของวิชาชีพการโรงแรมอีกด้วย วิทยาลัยครูธนบุรี มีศักยภาพและความพร้อมในด้านบุคลากรประจวบกับโครงการนี้ได้รับความสนใจจากบุคคล ต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนตลอดจนประชาชนทั่วไป ดังนั้น วิทยาลัยจึงเปิดศูนย์ฝึกอบรบในวันที่ ๒ ในปีการศึกษา ๒๕๓๕

การดำเนินการฝึกอบรบ รับผิดชอบฝึกอบบรมรุ่นนี้ ๕๕ คน ใช้หลักสูตรการฝึกอบบรมวิชาการโรงแรมใช้เวลา ๑ ปี เริ่มฝึกอบบรมในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ เรียนภาคทฤษฎีในวิทยาลัยครูธนบุรีเป็นเวลา ๔ เดือน และการฝึกงานในโรงแรมดุสิตธานีเป็นเวลา ๖ เดือน เมื่อจบหลักสูตรแล้วผู้เข้ารับการอบบรมที่ผ่านมาการประเมินผลจะได้รับวุฒิบัตร ส่วนผู้ที่มีความรู้ความสามารถดีจะได้รับการบรรจุเป็นพนักงานของโรงเรียน ในเครือข่ายของบริษัทดุสิตธานี จำกัด ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด

การร่วมมือกับสถาบันในต่างประเทศ

โครงการแลกเปลี่ยนบุคคล

การจัดให้มีการฝึกอบรมผู้นำเยาวชนในระดับฝึกหัดครู จะช่วยฝึกลักษณะผู้นำให้รู้จักวิถีทางที่ควรปฏิบัติในทางที่ถูกที่ควร ฝึกความมีระเบียบวินัย และได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกัน การทำงานร่วมกัน เพื่อช่วยเป็นกำลังสำคัญให้แก่ชุมชน และประเทศชาติสืบไป และเมื่อนักศึกษาฝึกหัดครูได้ออกไปปฏิบัติหน้าที่ครู ก็จะได้นำวิธีการที่ได้ศึกษาไปปลูกฝังเยาวชนในสถานศึกษาในชุมชนที่ตนมีส่วนร่วมอยู่ โดยวิธีนี้จะขยายการอบรมดังกล่าวไปในท้องถิ่นต่าง ๆ ได้รวดเร็ว และเข้าถึงเยาวชนได้โดยตรง จึงเห็นควรที่จะมีผู้ที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนได้รู้จักนำทางเยาวชนเหล่านั้นให้รู้จักปฏิบัติตัวในทางที่ถูกที่ควร ในขณะที่ยังศึกษาเล่าเรียนอยู่ ดังนั้นจึงได้มีโครงการแลกเปลี่ยนบุคคลระหว่างวิทยาลัยครูสิงคโปร์กับวิทยาลัยครูธนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

๑. เพื่อให้อาจารย์ได้ร่วมปฏิบัติเพื่อศึกษาและสังเกตการจัด การบริหารตลอดจนการดำเนินงานในการจัดสอนการฝึกผู้นำเยาวชน เพื่อให้ข้อคิดและวิธีการที่จะนำมาตัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพการจัดการเรียนการสอน หรือกิจกรรมในวิทยาลัยครู หรือนอกวิทยาลัย
๒. เพื่อได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นต่าง ๆ กับคณะครูอาจารย์ในประเทศสิงคโปร์ เกี่ยวกับกิจกรรมอื่น ๆ ในการฝึกผู้นำเยาวชนที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน ทั้งในวิทยาลัยและนอกวิทยาลัยในประเทศนั้น
๓. เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศ และแลกเปลี่ยนทัศนะระหว่างผู้มีอาชีพเดียวกันในระดับฝึกหัดครูด้วยกัน

การดำเนินงาน วิทยาลัยครูสิงคโปร์และวิทยาลัยครูธนบุรี จัดให้อาจารย์ไปศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนกันในปีการศึกษา ๒๕๑๔ ในส่วนของวิทยาลัยครูธนบุรี วิทยาลัยได้ติดต่อขอทุนจาก CIU (Center for International Understanding) ส่งอาจารย์สุชาติ ชิวพันธ์ ไปดูงานด้าน Youth Leadership ที่วิทยาลัยครูสิงคโปร์ ในวันที่ ๙-๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

ผลการศึกษาดูงานอาจารย์ได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ โดยจัดตั้งชมรมฝึกผู้นำขึ้น และจัดฝึกอบรมให้นักศึกษาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๕-๒๕๑๙ ปีละ ๑ รุ่น โดยให้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและ

โครงการแลกเปลี่ยนผลงานศิลปะศึกษาชั้นประถม

ผู้อำนวยการวิทยาลัยครูธนบุรี ได้เดินทางไปประชุมที่ประเทศญี่ปุ่น ในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ มีโอกาสไปเยี่ยมโรงเรียนประถมศึกษาตาอิโซ กรุงโตเกียว จึงได้เจรจาให้มีการแลกเปลี่ยนผลงานศิลปะศึกษา ระดับประถมศึกษาระหว่างเด็กญี่ปุ่นและเด็กไทย ซึ่งได้รับความร่วมมือด้วยดี วิทยาลัยจึงได้รับผลงานศิลปะศึกษาของนักเรียนโรงเรียนประถมตาอิโซเป็นจำนวนกว่า ๕๐ ภาพ เขียนวาดและระบายด้วยสีหลายชนิด เช่น สีเทียนร่วมกับสีน้ำ สีฝุ่น และสีโปสเตอร์เป็นต้น ผลงานระดับประถมปลาย มีภาพแสดงรายละเอียด มีภาพบ้านรถ คน ในลักษณะต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่า ครูได้ใช้วิธีการสอนในการกระตุ้นให้เด็กแสดงออกได้โดยอิสระ ผลงานระดับประถมต้น ก็แสดงว่าเด็กมีอิสระไม่น้อย เด็กได้เขียนภาพอย่างเสรีบนกระดาษแผ่นใหญ่เช่นเดียวกับประถมปลาย วิทยาลัยได้นำภาพเหล่านี้แสดงในห้องศิลปะเป็นเวลา ๒ สัปดาห์ แล้วได้หมุนเวียนส่งต่อไปแสดงตามโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการฝึกสอนของวิทยาลัย

สำหรับภาพผลงานของเด็กไทย ที่ส่งไปแลกเปลี่ยนกับโรงเรียนตาอิโซ วิทยาลัยได้รับความร่วมมือจากโรงเรียนโมจิตสโมสร และโรงเรียนสุโรจน์วิทยา

ผลการแลกเปลี่ยนครั้งแรกนี้ พอจะประเมินได้ว่า

๑. ทำให้นักศึกษาฝึกหัดครู เข้าใจแนวการสอนศิลปะศึกษาสมัยใหม่ยิ่งขึ้น โดยศึกษาจากผลงานของทั้งเด็กไทยและเด็กญี่ปุ่น
๒. เป็นเครื่องกระตุ้นให้เด็กประถมของไทยใคร่แสดงออกยิ่งขึ้น
๓. ทำให้ครูที่เลี้ยงเริ่มปรับปรุงวิธีการสอนศิลปะให้เหมาะสมกับสมัยยิ่งขึ้น
๔. เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างไทย-ญี่ปุ่น

สิ่งที่ควรปรับปรุงในการแลกเปลี่ยนผลงาน คือ ผลงานของเด็กทุกชิ้น ควรได้มีคำบรรยายภาพโดยเด็กผู้เขียนภาพนั้น ๆ พร้อมทั้งบอก อายุ เพศของเด็กด้วย จะทำให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาศิลปะศึกษาศึกษาฝึกหัดครูยิ่งขึ้น

อาจารย์-ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน ดีเด่น

เกียรติคุณวิทยาลัยครูธนบุรี

วิทยาลัยครูธนบุรีเป็นสถาบันเก่าแก่ ทำหน้าที่รับใช้สังคมมานานกว่า ๔๐ ปี ตลอดระยะเวลาดังกล่าว วิทยาลัยเป็นที่รวมของทรัพยากรบุคคลอันทรงค่า สืบเนื่องมาไม่ขาดสาย เช่น เป็นสถาบันที่คุณหญิงชิ้น ศิลปินบรรเลง ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นสถาบันที่ รศ.สงวน รอดบุญ ปุชนิยบุคคลทางด้านศิลปะท่านหนึ่ง ได้ทำการสอนเพื่อถ่ายทอดวิชาความรู้ให้ศิษย์อยู่นานถึง ๑๑ ปี ก่อนเกษียณอายุราชการ ปัจจุบันเกียรติคุณของคณาจารย์วิทยาลัยครูธนบุรี ยังเป็นที่ยอมรับของวงการอยู่เสมอ ดังจะเห็นได้จากการที่อาจารย์ของวิทยาลัยครูธนบุรี ได้รับการเชิดชูเกียรติให้เป็นบุคคลดีเด่นของทางราชการ.....

อาจารย์เยาวภา ด้านสวัสดิ์

อาจารย์เยาวภา ด้านสวัสดิ์ เป็นคนกรุงเทพฯ โดยกำเนิดจบการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี ๒๕๐๒ เริ่มรับราชการที่วิทยาลัยครูนครราชสีมา แล้วย้ายมาวิทยาลัยครูธนบุรี ในปี ๒๕๐๙ ปัจจุบันสังกัดคณะวิชาวิทยาการจัดการ วิทยาลัยครูธนบุรี

อาจารย์เยาวภา ด้านสวัสดิ์ เคยดำรงตำแหน่งรองอธิการฝ่ายวิชาการติดต่อกันถึง ๓ สมัย และทำหน้าที่รักษาการอธิการในขณะอธิการไปราชการ และเมื่อวิทยาลัยมีการปรับเปลี่ยนอธิการ รวมเป็นเวลานานถึงประมาณ ๑๔ เดือน

เคยเป็นคณะกรรมการตัวแทนผู้บริหาร ในกลุ่มนครหลวงและสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

ปัจจุบันได้รับแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาอธิการวิทยาลัยครูธนบุรี และเป็นที่ปรึกษาสมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยครูธนบุรี

รางวัลและเกียรติคุณที่อาจารย์เยาวภา ด้านสวัสดิ์ ได้รับคือโล่เกียรติยศ ในฐานะเป็นข้าราชการตัวอย่างของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี ๒๕๒๗

รองศาสตราจารย์ชูดิมา สัจจานันท์

รองศาสตราจารย์ชูดิมา สัจจานันท์ เป็นคนกรุงเทพฯ โดยกำเนิด จบการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยแห่งประเทศฟิลิปปินส์ (University of the Philippines) เริ่มรับราชการ ณ วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง แล้วย้ายมาสังกัดวิทยาลัยครูธนบุรี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๖-๒๕๒๙ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ระดับ ๙ ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ระหว่างรับราชการ ณ วิทยาลัยครูธนบุรี รองศาสตราจารย์ชูดิมา สัจจานันท์ เคยดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายหอสมุด หัวหน้าภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ และรองหัวหน้าคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้เขียนและเรียบเรียงผลงานทางวิชาการออกเผยแพร่เป็นจำนวนมาก เป็นบรรณาธิการหนังสือและวารสารต่าง ๆ ของวิทยาลัย ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์คนแรกของวิทยาลัย และได้รับทุนยูเนสโกไปศึกษา อบรม ณ ประเทศฟิลิปปินส์

รางวัลและเกียรติคุณที่รองศาสตราจารย์ชูดิมา สัจจานันท์ ได้รับคือ

พ.ศ. ๒๕๒๐ และ พ.ศ. ๒๕๒๕ ได้รับรางวัลพระราชทานการประกวดหนังสือดีเด่นประจำปี ๒๕๒๐ และ ๒๕๒๕ ของคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๒๘ ได้รับเลือกให้เป็นข้าราชการพลเรือนดีเด่น

อาจารย์พจนา ลียะวนิช

อาจารย์พจนา ลียะวนิช เป็นชาวกรุงเทพฯ จบการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขณะรับราชการดำรงตำแหน่งอาจารย์ ๓ ระดับ ๘ ภาควิชาคณิตศาสตร์ คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาลัยครูธนบุรี ปัจจุบันเป็นข้าราชการบำนาญเนื่องจากเกษียณอายุราชการ ในปี ๒๕๓๔

อาจารย์พจนา ลียะวนิช เคยดำรงตำแหน่งบริหารในวิทยาลัยครูธนบุรีหลายตำแหน่ง เช่น หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้าภาควิชาคณิตศาสตร์และสถิติ หัวหน้าคณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รองอธิการฝ่ายวางแผนและพัฒนา ทางด้านวิชาการอาจารย์เป็นกรรมการจัดทำเอกสาร จัดประชุมปฏิบัติการ และเป็นวิทยากร พัฒนาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และวิทยาลัยครูมาโดยตลอด นอกจากนี้เคยได้รับทุนไปศึกษาดูงาน ณ ประเทศออสเตรเลียและสิงคโปร์

รางวัลและเกียรติคุณที่อาจารย์พจนา ลียะวนิช ได้รับคือ

พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้รับวุฒิบัตรประกาศเกียรติคุณจาก สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ในฐานะ “ครูในโครงการดำเนินการสอนคณิตศาสตร์”

พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้รับเข็มกลัดเชิดชูเกียรติ และเงินรางวัล ๕,๐๐๐ บาท ในฐานะอาจารย์ผู้สอนดีเด่นของกรมการฝึกหัดครู

รองศาสตราจารย์ทัศนีย์ สุขเมธี

รองศาสตราจารย์ทัศนีย์ สุขเมธี เป็นชาวพิษณุโลก จบการศึกษาระดับสูงสุด จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ระดับ ๙ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูธนบุรี

รองศาสตราจารย์ทัศนีย์ สุขเมธี เคยดำรงตำแหน่งบริหารในวิทยาลัยครูธนบุรี หลายตำแหน่ง เช่น หัวหน้าศูนย์วัฒนธรรม และหัวหน้าสำนักงานวางแผนและพัฒนา มีผลงานศึกษาและวิจัยทางด้านการศึกษาดำเนินงานค้นคว้าทางด้านวัฒนธรรม และตำราด้านการสอนภาษาไทยหลายเรื่อง ปัจจุบันได้รับเชิญเป็น คณะกรรมการพิจารณาผลงานทางวิชาการสาขาการศึกษา และคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตรวจผลงานทางวิชาการ สาขาการศึกษา ของกรมการฝึกหัดครู

รางวัลและเกียรติคุณที่รองศาสตราจารย์ทัศนีย์ สุขเมธี ได้รับมีดังนี้

พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้รับรางวัลดีเด่นในฐานะผู้บริหารในโครงการ ในการจัดนิทรรศการอยู่อย่างไทย ครั้งที่ ๓ ของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๒๙ ได้รับรางวัลผู้บริหารงานโครงการดีเด่น ในงาน ๒๐๐ ปีสุนทรภู่ ของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้รับรางวัลศิษย์เก่าดีเด่นทางวิชาการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์นงลักษณ์ ลินสีปผล

อาจารย์นงลักษณ์ ลินสีปผล เป็นชาวนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จบการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากวิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน (มหาวิทยาลัยบูรพา) และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใน พ.ศ. ๒๕๐๓ และ พ.ศ. ๒๕๒๑ ตามลำดับ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งหัวหน้าคณะวิชาวิทยาการจัดการ วิทยาลัยครูธนบุรี

ก่อนรับตำแหน่งหัวหน้าคณะวิชาวิทยาการจัดการ อาจารย์นงลักษณ์ ลินสีปผล เคยเป็นหัวหน้าภาควิชาภาษาไทย หัวหน้าฝ่ายประสานการณ์วิชาชีพครู ผู้ประสานงานโครงการฝึกหัดครูเพื่อพัฒนาชนบทวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง และหัวหน้าคณะวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูธนบุรี ได้รับคัดเลือกให้เป็นตัวแทนวิทยาลัยครูธนบุรี ไปศึกษาดูงานด้านบริหาร ณ ประเทศแคนาดา เมื่อปี ๒๕๓๔

รางวัล และเกียรติคุณที่อาจารย์นงลักษณ์ ลินสีปผล ได้รับคือได้รับการคัดเลือกให้เป็นข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี ๒๕๓๔

ในฐานะแหล่งทรัพยากรบุคคล วิทยาลัยครูธนบุรี นอกจากจะเป็นที่รวมของคณาจารย์ที่สมควรได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติแล้ว ยังเป็นที่ก่อกำเนิดบุคลากรที่มีคุณค่าทางการศึกษาอีกด้วยศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันวิทยาลัยครูธนบุรีหลายคนได้รับการยกย่องว่าเป็นบุคคลดีเด่น ในด้านต่าง ๆ อยู่เสมอตัวอย่างเช่น

พ.ศ. ๒๕๓๑-๒๕๓๓ นายวินัย คุ้มผิวดำ ได้รับรางวัลครูโสตทัศนศึกษาดีเด่นของกรุงเทพมหานคร และอาจารย์สอนดีเด่นของสำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ

พ.ศ. ๒๕๓๑-๒๕๓๓ น.ส.ชัชวรี พลูทอง ได้รับรางวัลครูมาตรฐานดีเด่นสายสนับสนุนการสอน (ครูแนะแนว) ของกรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๓๔ นายบุญสม สนวนะเสวี ได้รับรางวัลพระราชทานเยาวชนดีเด่นของกระทรวงศึกษาธิการ ได้เข้ารับพระราชทานรางวัล จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และนายปรีชา ตั้งภาณีเจริญ นายคณิต แซ่เต็ง นางสาวทวีทรัพย์ ทักษาสณี นางสาวชื่นมมล จิตต์ภักดี ได้รับรางวัลประพตติศิของพุทธสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เข้ารับรางวัลจาก นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ประธานองคมนตรี

พ.ศ. ๒๕๓๕ น.ส.ศิริลักษณ์ เบญจประเสริฐ ได้รับคัดเลือกเป็นเยาวชนดีเด่นด้านบำเพ็ญประโยชน์ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ ร่วมกับมูลนิธิทรง บูลสุข

พ.ศ. ๒๕๒๒-๒๕๓๔ นักศึกษาวิทยาลัยครูธนบุรี เข้าร่วมประกวดมารยาทไทยระดับอุดมศึกษา และได้รับรางวัลชนะเลิศหรือรางวัลใดรางวัลหนึ่ง มาโดยตลอดดังนี้

นางสาวนฤมล กังวาลไกล ชนะเลิศการประกวดมารยาทระดับอุดมศึกษาในงานเทศกาลเอกลักษณ์ไทย วันที่ ๒๐-๒๖ ตุลาคม ๒๕๒๒ ณ สวนสนุกแฮปปี้แลนด์

นายอนุชา สมจิตร รางวัลที่ ๒ การประกวดมารยาทระดับอุดมศึกษา ในงานเทศกาลเอกลักษณ์ไทย วันที่ ๒๐-๒๖ ตุลาคม ๒๕๒๒ ณ สวนสนุกแฮปปี้แลนด์ (ชนะเลิศคะแนนรวมสถาบัน)

นางสาวมาสุ จันทกุล ชมเชยอันดับ ๒ การประกวดมารยาทไทยระดับอุดมศึกษา-อาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๒ ณ ธนาคารศรีนคร

นายอนุชา สมจิตร ชมเชยอันดับ ๑ การประกวดมารยาทระดับอุดมศึกษา-อาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๓ ณ ธนาคารศรีนคร

นางสาวจวีร์ ดำแดง ชมเชยอันดับที่ ๑ การประกวดมารยาทระดับอุดมศึกษา-อาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๓ ณ ธนาคารศรีนคร

นายคำพันธ์ เหลลามา รางวัลที่ ๓ การประกวดมารยาทไทยระดับอุดมศึกษา-อาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๔ ณ ธนาคารศรีนคร

นายอินสอน กันทะโล ชนะเลิศ การประกวดมารยาทไทยระดับอุดมศึกษา-อาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๖ ณ ธนาคารศรีนคร

นางสาวรัตนา สร้อยวงศ์ ชนะเลิศการประกวดมารยาทไทย พ.ศ. ๒๕๒๘ ณ ธนาคารศรีนคร

นายธนวัตร สกลวัชรโยธิน รางวัลชมเชยการประกวดมารยาทไทย ระดับอุดมศึกษา-อาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๘ ณ ธนาคารศรีนคร

นายปรีชา ตั้งภาณีเจริญ รางวัลพิเศษการประกวดมารยาทไทย ระดับอุดมศึกษา-อาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๔ ณ ธนาคารศรีนคร

บัณฑิตกิตติมศักดิ์

ปีการศึกษา ๒๕๓๔ เป็นปีแรกที่วิทยาลัยครู
 ธนบุรี ริเริ่มให้มีการเสนอชื่อบุคคลเข้ารับพระราชทาน
 ปริญญาเกิตติมศักดิ์ของวิทยาลัย โดยได้นำเสนอประวัติ
 และผลงานของผู้ทรงคุณวุฒิ ๒ ท่าน ซึ่งมีคุณสมบัติ
 ครบถ้วนทั้งด้านความรู้ และความสามารถทางวิชาการ
 ความสำเร็จในอาชีพ ตลอดจนคุณธรรมของผู้นำในสังคม
 นับเป็นเกียรติประวัติของสถาบัน บัณฑิตกิตติมศักดิ์
 ๒ ท่านแรกของวิทยาลัยครูธนบุรี ได้แก่ นายอนันตชัย
 คุณานันทกุล นายยิ่งศักดิ์ จงเลิศเจษฎาวงศ์

นายอนันตชัย คุณานันทกุล

นายอนันตชัย คุณานันทกุล เป็นชาวปทุมธานี โดยกำเนิด แต่ในระยะหลังได้มาตั้งถิ่นฐานและประกอบอาชีพอยู่ในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ชีวิตในเยาว์วัยได้รับการศึกษาในระบบเพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ หลังจากนั้นได้ศึกษานอกระบบ โดยการศึกษาภาคค่ำ จนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เติม และในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๒-๒๕๓๓ ได้ศึกษาเพิ่มเติมอีกจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรปราการ จนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ต่อจากนั้นได้สมัครเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี โปรแกรมบริหารวิทยาการ จัดการ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช

นายอนันตชัย คุณานันทกุล เป็นนักธุรกิจอุตสาหกรรมที่ประสบผลสำเร็จอย่างมากในงานอุตสาหกรรมเหล็ก เริ่มจากการทำเก้าอี้เหล็กในห้องแถวเล็ก ๆ ขนาด ๑ คูหา ย่านคลองเตย ปัจจุบันได้ขยายกิจการด้านโรงงานอุตสาหกรรมเหล็กเพื่อทำการผลิตผลิตภัณฑ์เหล็กให้ครบวงจร โดยร่วมทุนกับนักธุรกิจทั้งไทยและต่างประเทศ การดำเนินงานประสบความสำเร็จอย่างสูงทั้งทางด้านธุรกิจและอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ของบริษัทมีคุณภาพเป็นที่เชื่อถือได้รับรางวัลผลิตภัณฑ์ดีเด่น มากมายทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ โดยมาตรฐานสินค้าอุตสาหกรรม เช่น มอก. ของไทย, JIS. ของญี่ปุ่น, BIS. ของ สหราชอาณาจักร UL และ ASTM ของสหรัฐอเมริกา NEMA ของสวีเดน เป็นต้น เป็นผลทำให้สามารถส่งสินค้าที่ผลิตได้ไปจำหน่ายยังต่างประเทศปีละเป็นจำนวนมาก และนำเงินตราเข้าสู่ประเทศไทยนับพันล้านบาท ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ นายอนันตชัย คุณานันทกุล เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในเรื่องความรู้ ความสามารถทางการบริหารและการจัดการทั้งภาครัฐบาลและเอกชน เช่น ได้รับเลือกเป็นประธานหอการค้าจังหวัดสมุทรปราการ คณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชน (กรอ.) ของจังหวัดสมุทรปราการ เป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙) เป็นกรรมการที่ปรึกษาของวิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ เป็นที่ปรึกษาสภากรรมการโรงเรียนนายเรือพาณิชย์ เป็นต้น

เมื่อประสบความสำเร็จในด้านอาชีพการงานแล้ว นายอนันตชัย คุณานันทกุล ได้เสียสละเวลาและอุทิศตนเพื่อช่วยเหลือสังคมตลอดมา ได้บริจาคทรัพย์สินช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านการศึกษา การแพทย์ และสาธารณสุข การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สาธารณกุศล ทำนุบำรุงศาสนาและประเพณี เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้รับเชิญให้เป็นวิทยากรเพื่อบรรยายหรือร่วมอภิปรายความรู้ทางธุรกิจและอุตสาหกรรมให้แก่เยาวชนในสถานศึกษา ตลอดจนประชาชนและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ อยู่เสมอ ชื่อเสียงและเกียรติคุณจึงปรากฏโดดเด่น จนสามารถก้าวขึ้นมาเป็นผู้บริหาร

ชั้นนำ มีบริษัทขนาดใหญ่ที่อยู่ในความรับผิดชอบถึง ๑๙ บริษัท ซึ่งเป็นหลักประกันความสำเร็จและความรู้ความสามารถได้อย่างดีเยี่ยม เป็นตัวอย่างของบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม และเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคคลทั่วไป และอนุชนรุ่นหลัง ดังนั้น นายอนันตชัย คุณานันทกุล จึงได้รับคัดเลือกจากสมาคมนักธุรกิจสัมพันธ์แห่งประเทศไทย ให้เป็นนักธุรกิจดีเด่น สาขาอุตสาหกรรม (รางวัลสำเภาทอง) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๔ นอกจากนั้น ในชีวิตครอบครัว นายอนันตชัย คุณานันทกุล ก็เป็นพ่อบ้านและหัวหน้าครอบครัวที่มีความรับผิดชอบสูงยิ่งได้ให้การอุปการะเลี้ยงดูและความรักความอบอุ่นแก่บุตร ภรรยา เป็นอย่างดี บุตรธิดาทุกคนได้รับการศึกษาในสถาบันการศึกษาที่ดี มีความประพฤติและกิริยามารยาทเรียบร้อย ดังนั้น นายอนันตชัย คุณานันทกุล จึงได้รับการคัดเลือกจากจังหวัดสมุทรปราการให้เป็นพ่อตัวอย่างของจังหวัด ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔

จะเห็นได้ว่า นายอนันตชัย คุณานันทกุล เป็นผู้มีความสมบัติเพียงพร้อมทั้งด้านความรู้ความสามารถเชิงวิชาการและงานอาชีพ ตลอดจนคุณธรรมของผู้นำสังคมและครอบครัว จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่วิทยาลัยครูธนบุรี ได้ทำการเชิดชูเกียรติ โดยเสนอให้ได้รับพระราชทานปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาบริหารธุรกิจและการจัดการ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความรู้และความสามารถสูงยิ่ง ในวิชาชีพธุรกิจอุตสาหกรรมตลอดจนได้ประกอบคุณงามความดีต่อสังคมและท้องถิ่นเสมอมา

นายยิ่งศักดิ์ จงเลิศเจษฎาวงศ์

นายยิ่งศักดิ์ จงเลิศเจษฎาวงศ์ ได้รับปริญญา การศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ.) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทร- วิโรฒปทุมวัน ในสาขามัธยมศึกษาวิชาเอกภาษาไทย และวิชาโทภาษาอังกฤษจากนั้นได้ปฏิบัติงานในด้านการสอนวิชาสามัญในโรงเรียนประมาณ ๕ ปี

แต่ด้วยภูมิหลังและประสบการณ์ ที่เคยช่วยครอบครัวทำธุรกิจเปิดร้านขายอาหารมาตั้งแต่เด็ก ทำให้ นายยิ่งศักดิ์ จงเลิศเจษฎาวงศ์ เกิดความสนใจจัด และเชี่ยวชาญในการทำอาหารและขนมไทยประเภท ต่าง ๆ เป็นอย่างดี นอกจากนี้ ยังได้เผยแพร่ความรู้และ เคล็ดลับในการประกอบอาหารแก่บุคคลที่สนใจทั่วไป อย่างกว้างขวางผ่านทางสื่อมวลชนต่าง ๆ เป็นต้นว่า การ เขียนบทความลงในนิตยสารสตรีหลายฉบับ เป็นวิทยากร สาธิตการประกอบอาหารและขนมประจำรายการ เสน่ห์- แม่บ้าน ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง ๙ อสมท. ทุกวันเสาร์ เวลา ๘.๓๐-๙.๐๐ น. ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๒๙-๒๕๓๓ ซึ่งรายการนี้เป็นรายการหนึ่งที่มีความนิยมอย่างสูง จากผู้ชมโดยทั่วไป มีการสอบถามปัญหาเข้ามามากมาย และ นายยิ่งศักดิ์ จงเลิศเจษฎาวงศ์ สามารถ ตอบปัญหาต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ เป็นที่พอใจ ของผู้ชมเป็นอย่างดี เป็นอาจารย์พิเศษ สอนวิชาขนมอบ ให้แก่นักศึกษาโปรแกรมวิชาคหกรรมศาสตร์ ระดับ ปริญญาตรีของวิทยาลัยครุธนบุรี วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จ- เจ้าพระยา วิทยาลัยครูจันทระเกษม และสถาบันการศึกษา สังกัดกรมการอาชีวศึกษา เป็นวิทยากรของ บริษัท อุตสาหกรรมนมไทย จำกัด (นมตราแม่ลิ) ในโครงการ สาธิตและแนะนำการทำขนมอบตามจังหวัดต่าง ๆ โดยใช้ผลิตภัณฑ์ของบริษัท นอกจากนี้โรงเรียนศิลปะการ ประกอบอาหารและขนม ซึ่งนายยิ่งศักดิ์ เป็นเจ้าของ อยู่ ยังเป็นแหล่งศึกษาดูงานและฝึกงานของนักเรียน นักศึกษา ที่มีความสนใจและศึกษาเน้นหนักในสาขานี้ อยู่เป็นประจำ

สำหรับการพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพนั้น นาย ยิ่งศักดิ์ จงเลิศเจษฎาวงศ์ ได้ศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีความคิดริเริ่มดัดแปลงเพื่อให้ได้ อาหารและขนมที่มีคุณภาพและรสชาติดี ได้ทดลองนำ เนื้อลูกตาลมาเป็นส่วนผสมของแป้งทำขนมเค้ก และ ปรับปรุงสูตรขนมเค้กลูกตาลจนประสบผลสำเร็จได้เค้ก ลูกตาลที่มีสีเหลืองธรรมชาติ เนื้อเค้กนุ่ม รสอร่อย และได้เผยแพร่ความรู้นี้ให้แก่ลูกศิษย์และบุคคลทั่วไป อย่างกว้างขวาง นอกจากนั้นยังชวนขยายหาความรู้อื่น ๆ ให้แก่ตนเองไม่หยุดยั้งจนปัจจุบันมีความเชี่ยวชาญใน ด้านน้ำมันปาล์มอีกแขนงหนึ่ง รวมทั้งได้พัฒนาความรู้ และผลผลิตจากโรงเรียนศิลปะการประกอบอาหารและ ขนม เปิดร้านอาหาร มารีนานาแอนด์เรสโตรองชั่น บริการลูกค้าด้วย และเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๔ ก็ได้ขยาย กิจการโดยจัดตั้งห้างหุ้นส่วนจำกัด ฟู้ดแอนด์คอมเพค- ชันเนอร์รี่ขึ้นเพื่อนำเข้าและส่งออกอุปกรณ์และส่วนผสม ของอาหารและขนม ผลิตและจำหน่ายอาหารและขนม สำเร็จรูป และรับจ้างบันทึกเทปโทรทัศน์เกี่ยวกับการ ประกอบอาหารและขนม

นายยิ่งศักดิ์ จงเลิศเจษฎาวงศ์ ได้เสียสละทั้ง เวลา กำลังทรัพย์และกำลังสติปัญญาเพื่อเผยแพร่ความรู้ ในวิชานี้ โดยไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย โดยการให้ บรรยาย การสาธิต และการเผยแพร่ทางสื่อมวลชน ประเภทต่าง ๆ เช่น สิ่งพิมพ์ วิทยุและโทรทัศน์ เป็น การช่วยพัฒนาการศึกษาให้เกิดความเจริญก้าวหน้า ทาง ด้านวิชาการช่วยให้นักเรียน นักศึกษา และประชาชน ที่สนใจ สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานและประกอบ อาชีพอย่างได้ผล สมควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคล ทั่วไปและอนุชนรุ่นหลัง วิทยาลัยครุธนบุรี จึงได้ทำ การเชิดชูเกียรติโดยเสนอให้ได้รับพระราชทานปริญญา ครุศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการศึกษา สาย มัธยมศึกษาโปรแกรมวิชาคหกรรมศาสตร์ ในปีการศึกษา ๒๕๓๔ เนื่องจากเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถสูงยิ่ง ในวิชาชีพคหกรรมศาสตร์และมีคุณสมบัติอื่น ๆ ครบ ถ้วนทุกประการ

บรรณานุกรม

- กรมการฝึกหัดครู. กองแผนงาน. การประเมินความก้าวหน้าของโครงการครั้งที่ ๑/๒๕๒๗. กรุงเทพมหานคร : กองแผนงาน กรมการฝึกหัดครู, ๒๕๒๗.
- การปฏิบัติงานและสถิติบางประการโรงเรียนฝึกหัดครูธนบุรี. พระนคร : โรงเรียนฝึกหัดครูธนบุรี, ๒๕๑๐.
- การสอนแบบจุลภาคของวิทยาลัยครูธนบุรี ปีการศึกษา ๒๕๑๕. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยครูธนบุรี, ๒๕๑๖
- ก้าวใหม่ของกรมการฝึกหัดครู. กรุงเทพมหานคร : กรมการฝึกหัดครู, ๒๕๑๘ (วันสถาปนากกรมการฝึกหัดครู ๒๙ กันยายน ๒๕๑๘).
- คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาลัยครูธนบุรี: สรุปผลงานประจำปี ๒๕๒๘. กรุงเทพมหานคร : คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาลัยครูธนบุรี, ๒๕๒๙.
- “โครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างวิทยาลัยครูธนบุรีและวิทยาลัยครูภาคต่าง ๆ.” พิภพทอง ๒ (มกราคม ๒๕๑๕) : ๒๖-๒๗.
- “โครงการโรงเรียนพี่โรงเรียนน้อง”. พิภพทอง ๓ (กันยายน ๒๕๑๕) : ๓๘-๔๑.
- งานในรอบปีการศึกษาของ วค.ธนบุรี. พระนคร : วิทยาลัยครูธนบุรี, ๒๕๑๓.
- ชมรมอาสาพัฒนาวิทยาลัยครูธนบุรี. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยครูธนบุรี, ๒๕๒๒.
- ดาราวดี สุกมลสันต์ และคนอื่น ๆ. วิทยาลัยครูธนบุรี. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยครูธนบุรี, ๒๕๒๒.
- ธรรมรงค์ ดิวังสารวย. “การปฏิบัติงานในโครงการทดลองส่งเสริมการสอนในโรงเรียนท้องถิ่นทั่วกันดารร่วมกับนักศึกษาวิทยาลัยครูธนบุรี ประจำปีภาคต้นปีการศึกษา ๒๕๑๕.” พิภพทอง ๓ (พฤศจิกายน ๒๕๑๕) : ๙-๑๓
- นุช สุวรรณะชฎ. “ถิ่นนี้...เป็นที่รัก.” ใน ธนบุรีถิ่นของเรา. หน้า ๒๔๔-๒๕๔. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ชุมนุมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย วิทยาลัยครูธนบุรี, ๒๕๒๑.
- นุช สุวรรณะชฎ. อดีตรองอธิการวิทยาลัยครูธนบุรี. สัมภาษณ์, ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๓๕.
- ผลงานในรอบปีการศึกษา ๒๕๑๕ ของ วค.ธนบุรี. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยครูธนบุรี, ๒๕๑๖.
- พึงใจ สินธวานนท์, (คุณหญิง) “โครงการแลกเปลี่ยนบุคคล.” พิภพทอง ๒ (ธันวาคม ๒๕๑๔) : ๒๕-๒๗.
- พึงใจ สินธวานนท์, (คุณหญิง). อดีตอธิการวิทยาลัยครูพระนคร. สัมภาษณ์, ๒๓ เมษายน ๒๕๓๕.
- “รายงานนิทรรศการ “ความเป็นอยู่อย่างไทย” ๖-๑๐ กันยายน ๒๕๒๐.” วารสารพิภพฉบับความเป็นอยู่อย่างไทย ๘ (ปีการศึกษา ๒๕๒๐) : ๑-๕.
- เรื่องนำรัฐของกรมการฝึกหัดครู. พระนคร : กรมการฝึกหัดครู, ๒๕๑๒ (แจกงานกรฐินพระราชทานวัดเขมาบางทราย ๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๒).
- วัน สังข์สะอาด. อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. สัมภาษณ์, ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๓๕.
- วิชา อุตศาสตร์. อดีตผู้อำนวยการกองส่งเสริมวิทยฐานะครู. สัมภาษณ์, ๒๙ เมษายน ๒๕๓๕.
- วิชัย แซ่ฮั้น. รองอธิบดีกรมการฝึกหัดครู. สัมภาษณ์, ๒๒ เมษายน ๒๕๓๕.
- วิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง. การฝึกหัดครูเพื่อพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง, ๒๕๒๗.
- ศวท. วค.ธนบุรี : สรุปผลงานประจำปี ๒๕๒๗. กรุงเทพมหานคร : คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาลัยครูธนบุรี, ๒๕๒๘.

คำสั่งวิทยาลัยครูธนบุรี

ที่ ๔๖/๒๕๓๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดพิมพ์หนังสือชุด “การฝึกหัดครูไทยกับการรับใช้มวลชนในรอบ ๑๐๐ ปี”

เพื่อให้การจัดพิมพ์หนังสือชุด “การฝึกหัดครูไทยกับการรับใช้มวลชนในรอบ ๑๐๐ ปี” เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดผลดีแก่ราชการ วิทยาลัยจึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำหนังสือดังกล่าว ดังรายนามต่อไปนี้

ที่ปรึกษา

๑. นายสุชสันต์	สุขสมบูรณ์
๒. นางสาวพูนศรี	วิษุณานันต์
๓. นายวัฒนา	บำรุงกิจ
๔. นางอารีย์	วชิรวราการ
๕. นายพิศิษฐ์	แสงวงศ์
๖. นางนิศารัตน์	ศิลปเดช
๗. นายกู้เกียรติ	วัฒนธรรม
๘. นางเยาวภา	दानสวัสดิ์
๙. นายไพบุลย์	วงศ์ทองดี
๑๐. นางทิพวรรณ	ยุทธโยธิน

ฝ่ายรวบรวมและสรุปข้อมูล

๑. นายชูชาติ	เชิงฉลาด	๒. นายบัญญัติ	มิตรสัมพันธ์
๒. นางจันทร์ศรี	นิตยฤกษ์	๔. นางสาวนงลักษณ์	สินสีปผล
๕. นางดาราวดี	สุกมลสันต์	๖. นางมาลัย	นิลพงษ์
๗. นางปราณี	รามสุด	๘. นางลักขณา	บรรพกาญจน์
๙. นางสาวสมใจ	เชี่ยวชาญ	๑๐. นางประโยชน์	สายัณห์วัฒน์
๑๑. นางสาวสุนีย์	อัศาศาสตร์	๑๒. นางทัศนีย์	ศุภเมธี
๑๓. นางสาวบุญสม	ดิษากิราย์	๑๔. นายสุวิทย์	ฉันทวิทย์
๑๕. นางชลียา	ลิมปิยากร	๑๖. นางสาวพนิดา	ภัสร์เพ็ญ
๑๗. นางสาวอภิญชลิต	พุทธมาตย์	๑๘. นางพจณี	กลั่นเกษร

หน้าที่

๑. รวบรวมข้อมูล ภาพและสื่อต่าง ๆ ให้ครอบคลุมตามหัวข้อที่กำหนดในโครงการ
๒. จัดและสรุปข้อมูลเป็นหมวดหมู่มอบกรรมการฝ่ายจัดทำข้อมูล
๓. งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ฝ่ายจัดทำต้นฉบับ

๑. นางสาวนัยนา	แยมบุญเรือง	๒. นางพันทิพา	มีแต้ม
๓. นางสุภาพร	มากแจ้ง	๔. นายเชิด	ศศิภัทรกุล
๕. นายจรัส	ด้วงสุวรรณ	๖. นางเก็จลี	นภารักษ์วงศ์

หน้าที่

๑. พิจารณาข้อมูล เรียบเรียงและจัดทำต้นฉบับ
๒. ประสานงานกับสภวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ เพื่อจัดทำหนังสือชุดรวมเล่มของสภวิทยาลัยรัตนโกสินทร์
๓. งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ฝ่ายศิลป์

๑. นางบงกชรัตน์	เกตุศรีพงษ์	๒. นายเกริก	ยุ้นพันธุ์

หน้าที่

ประสานงานเรื่องการออกแบบรูปเล่มการจัดหน้า

ฝ่ายจัดพิมพ์

๑. นางสถาพร	ศรีสุข	๒. นางสาวปภาทิพย์	ยุวะสุด
๓. นางสาวนิจวรรณ	สายงาม	๔. นางสาวสุวรรณา	โกมลบุญย์

หน้าที่

จัดพิมพ์ต้นฉบับมอบฝ่ายจัดทำเพื่อดำเนินการต่อไป

ทั้งนี้ให้คณะกรรมการทุกฝ่ายปฏิบัติหน้าที่ ตั้งแต่วันที่ ๖ กุมภาพันธ์-๑๕ เมษายน ๒๕๓๕
สั่ง ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๕

(นายสุขสันต์ สุขสมบูรณ์)
อธิการวิทยาลัยครูธนบุรี

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ตราสัญลักษณ์ประจำวิทยาลัย	รูปเสมาสุริยมณฑล
สีประจำวิทยาลัย	ม่วง-ขาว
คำขวัญประจำวิทยาลัย	สัจจะ เว อมตา วาจา ความจริงเป็นสิ่งไม่ตาย
วันสำคัญของวิทยาลัย	๑๙ มกราคม (วันคล้ายวันพิราลัยสมเด็จพระยาบรมมหา- ศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค))
จุดมุ่งหมายของวิทยาลัย	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อให้การศึกษาและอบรมนักศึกษา ให้ตระหนักในเกียรติและชื่อเสียงของวิทยาลัย ซึ่งนักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์และเผยแพร่ ๒. เพื่อสร้างเสริมบุคลิกภาพของนักศึกษา ให้เพียบพร้อมทุกประการ เหมาะสมแก่อาชีพ ๓. เพื่อให้รู้ถึงความสำคัญในอาชีพของตน โดยคำนึงถึงความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเป็นอย่างดี ๔. เพื่ออบรมให้เข้าใจ และมีความเป็นอยู่แบบประชาธิปไตยทั้งมีความภาคภูมิใจและความเชื่อมั่นในตนเอง ๕. เพื่ออบรมให้มีความสามารถในการเป็นผู้นำทางวิชาการในท้องถิ่น
ปูชนียสถาน	<ol style="list-style-type: none"> ๑. อนุสาวรีย์ “สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์” ๒. ศาลสมเด็จพระเจ้า ๓. ศาลเจ้าที่

สัญลักษณ์ประจำวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จ

๑. เครื่องหมายที่ใช้ในทางราชการ

เป็นรูปเสมาธรรมจักร วางบนเท้าสิงห์ ตอนบนมีข้อความว่า “วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา” ตอนล่างมีข้อความว่า “สจุจ เว อมตา วาจา” แปลว่า “ความจริงเป็นสิ่งไม่ตาย”

๒. สีประจำวิทยาลัย

ม่วง-ขาว
สีม่วง หมายถึง ความอ่อนโยน, ความประทับใจ
สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์

๓. ดอกไม้ประจำวิทยาลัย

ดอกชงโค

บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา สมัย “โรงเรียนราชวิทยาลัย”

จากหลักฐานก่อนที่จะมีชื่อปรากฏเป็นสถานศึกษานามว่า “บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา” เกิดขึ้นจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ รัชกาลที่ ๕ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๘ ที่จะจัดตั้งโรงเรียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษแบบพับลิกสกูล ของอังกฤษ ที่เมืองสระบุรี รับนักเรียนประเภทเรียนประจำ และจ้างครูชาวต่างประเทศมาสอน เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะเข้ารับราชการต่อไป แต่ไม่สามารถจะจัดตั้งที่เมืองสระบุรีได้ในขณะนั้น เพราะทางรถไฟสายกรุงเทพฯ-นครราชสีมา ยังไม่แล้วเสร็จ การเดินทางไปมาจนสระบุรีกลับกรุงเทพฯ ลำบาก จึงรับสั่งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องช่วยกันปรึกษาหารือ มีเจ้าพระยาภาสกรวงศ์ เสนาบดี กระทรวงธรรมการ พระองค์เจ้ากิติยากรวรลักษณ์ อธิบดีกรมศึกษาธิการ กรมหมื่นสมมตอมรินทร์ กรมหมื่นดำรงราชานุภาพ เป็นต้น รับเอาพระราชดำริที่จะจัดตั้งโรงเรียนไปดำเนินการ

สมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์

(ช่วง บุณนาค)

คณะกรรมการจัดตั้งโรงเรียนเมืองสระบุรี ตามพระราชดำริ ได้ประชุมปรึกษาหารือกันมีความเห็นว่าโรงเรียนนั้นควรจัดตั้งขึ้นที่กรุงเทพฯ ก่อน เพื่อให้เปิดรับนักเรียนตามกำหนดที่ครูจ้าง ชาวต่างประเทศจะเข้ามาในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๔๓๙ และสถานที่ที่จะอาศัยเป็นโรงเรียนเป็นการชั่วคราวนั้นให้ใช้ที่จวนของสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุณนาค) เพราะสถานที่แห่งนี้เป็นที่กว้างขวางใหญ่โต และเป็นที่ที่พระยาสีหราชเดโชชัย ซึ่งเป็นหลานของสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ได้ทูลเกล้าถวายไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๓๓ (ร.ศ. ๑๐๙) ถ้าทำการซ่อมแซมแล้วให้ครูและศิษย์ได้อาศัยและสั่งสอนไปพลางก่อน เมื่อการคมนาคมสะดวกและย้ายนักเรียนไปเรียนที่เมืองสระบุรีแล้ว สถานที่นี้อาจใช้เป็นโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์หรือโรงเรียนอย่างอื่นก็ได้ในภายหน้า

คณะกรรมการจัดตั้งโรงเรียนเมืองสระบุรี นำความเห็นดังกล่าวกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ รัชกาลที่ ๕ เพื่อทรงทราบและพระองค์ก็ทรงเห็นชอบกับข้อเสนอดังกล่าวที่จะจัดตั้งโรงเรียนขึ้นที่จวนของสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์เป็นการชั่วคราว

เกี่ยวกับเรื่องสถานที่และจวนของสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ ปรากฏหลักฐานบันทึกราชการในสมัยรัชกาลที่ ๕ ว่า สถานที่นี้ พระยาสีหราชเดโชชัยบุตรของเจ้าพระยาสุรวงษ์ไวยวัฒน์ (บุตรของสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์) ได้ยกให้ทางราชการเพื่อเป็นประกันภาษีค้ำชาระร้อยชักสาม ที่ค้ำมาแต่สมัยเจ้าพระยาสุรวงษ์ไวยวัฒน์ ตั้งแต่วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๓๓ (ร.ศ. ๑๐๙) ภายหลังที่รัชกาลที่ ๕ ได้ยกภาษีให้แล้ว พระยาสีหราชเดโชชัยได้ทราบพระราชดำริของรัชกาลที่ ๕ ว่าจะใช้สถานที่จวนนี้จัดตั้งเป็นโรงเรียนก็ได้ทำหนังสือกราบทูลถวายอีกครั้งหนึ่งเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๔๓๙ (ร.ศ. ๑๑๕) เพื่อให้เป็นชื่อเสียงเกียรติยศแก่สมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ที่ได้สร้างเอาไว้

ด้วยเหตุดังกล่าว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ รัชกาลที่ ๕ จึงมีกระแสรับสั่งให้พระคลังมหาสมบัติ ให้กำกับบัญชีเงินภาษีร้อยชักสามซึ่งค้างเจ้าพระยาสุรวงษ์ ไวยวัฒน์ และมอบสถานที่และจวนของสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ให้กระทรวงธรรมการเพื่อดำเนินการจัดตั้งเป็นโรงเรียนต่อไป

เมื่อกระทรวงธรรมการได้รับมอบสถานที่มาแล้ว ก็ได้ดำเนินการซ่อมแซม เพื่อให้มีสภาพเหมาะสมที่จะใช้เป็นสถานศึกษา โดยใช้งบประมาณซ่อมแซมครั้งแรกประมาณ ๓๔,๐๐๐ บาท และอนุมัติให้หลวงนวกิจโกศลเป็นผู้รับเหมา

โรงเรียนนี้ได้เปิดให้นักเรียนเข้าเรียนได้เป็นการชั่วคราว เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๓๙ (ร.ศ. ๑๑๕) และได้เปิดเรียนเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๔๐ (ร.ศ. ๑๑๖) มีมิสเตอร์ เอ.ซี. คาร์เตอร์ เป็นอาจารย์ใหญ่

เรื่องชื่อของโรงเรียนที่เปิดเรียนที่จวนของสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์มีปัญหาอยู่บ้าง เพราะตกลงกันไม่ได้ว่าจะใช้ชื่อโรงเรียนว่าอะไร คณะกรรมการจัดตั้งโรงเรียนได้เสนอให้ใช้ชื่อต่าง ๆ กัน เช่น โรงเรียนรัชฎาภิเศกสยามินทรวิทยาลัย นรินทรวิทยาลัย ชนารถวิทยาลัย ประธานารถวิทยาลัย เป็นต้น ถึงขนาดต้องขอพระบรมราชานุญาตจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ รัชกาลที่ ๕ ให้พระราชทานนามโรงเรียน แต่พระองค์ได้ขอพระองค์ไม่เกี่ยวข้องด้วยกับนามโรงเรียนดังกล่าว โปรดให้คณะกรรมการเลือกกันเอง และในที่สุดตกลงให้ใช้ชื่อว่า “โรงเรียนราชวิทยาลัย” และรัชกาลที่ ๕ ได้ให้ข้อสังเกตว่า ชื่อโรงเรียนที่จะเรียกจริง ๆ นั้น คงเป็นโรงเรียนฟากชะโน่นหรือโรงเรียนบ้านสมเด็จพระเจ้าพระยาเท่านั้น

โรงเรียนราชวิทยาลัยเจริญขึ้นโดยลำดับ มีจำนวนนักเรียนมาสมัครเรียนที่โรงเรียนนี้มากขึ้น ทางโรงเรียนไม่สามารถรับเข้าเรียนได้หมด เพราะสถานที่และครูมีจำกัด นอกจากนั้นนายคาร์เตอร์ อาจารย์ใหญ่ขณะนั้น ยังได้เสนอแนะต่อกระทรวงธรรมการ ให้ขยายการศึกษาของโรงเรียนนี้ให้สูงขึ้น เพื่อให้รับนักเรียนได้มากขึ้น แต่เนื่องจากโรงเรียนนี้มีสถานที่จำกัดดังกล่าว จึงจำเป็นต้องย้ายสถานที่ไปอยู่ที่ตำบลไม้สิงโต ประทุมวัน (เขตติดต่อกับวัดสระประทุม) ในปี พ.ศ. ๒๔๔๕ (ร.ศ. ๑๒๑) และโรงเรียนนี้ได้โอนไปขึ้นอยู่กับกระทรวงยุติธรรม เป็นโรงเรียนกฎหมายเบื้องต้น ในปี พ.ศ. ๒๔๕๒ (ร.ศ. ๑๒๘)

บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา สมัย “โรงเรียนฝึกหัดครูฝั่งตะวันตก”

ปี พ.ศ. ๒๔๔๖ หลังจากโรงเรียนราชวิทยาลัยย้ายไปอยู่ที่ตำบลไม้สิงโต ประทุมวันแล้วสถานที่ที่เป็นบ้านของสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) วางลงประกอบกับในระยนั้น ปรากฏว่าการจัดการศึกษาทั้งในกรุงเทพฯ และในหัวเมืองมีปัญหาเหลือมล้ำกันมาก คือ การศึกษาในกรุงเทพฯ เจริญมากขึ้น แต่การศึกษาในหัวเมืองยังล้าหลัง ซึ่งมีสาเหตุมาจากหาครูได้ยาก แม้ว่าจะอาศัยพระสงฆ์ช่วยทำการสอนอยู่บ้าง ก็ไม่มีความรู้ทางวิชาครูทำให้การสอนไม่สามารถเชื่อมต่อกันได้กับโรงเรียนที่มีครูประกาศนียบัตร เมื่อไม่มีครูการเรียนการสอนก็ไม่ประสบความสำเร็จ

กระทรวงธรรมการจึงได้คิดแก้ปัญหาโดยจัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูเพิ่มขึ้นอีกแห่งหนึ่งที่โรงเรียนราชวิทยาลัยเก่า (บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา) เรียกว่า “โรงเรียนฝึกหัดครูฝั่งตะวันตก” เปิดสอนเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๔๔๖ โดยมีหลวงบำเหน็จวรรณ (พระยาโอวาทวรกิจ) เป็นอาจารย์ใหญ่

“โรงเรียนฝึกหัดครูฝั่งตะวันตก” จัดตั้งขึ้นเพื่อฝึกหัดครูในช่วงระยะสั้น ๆ เพราะมีได้มุ่งให้เป็นครูชั้นสูง สำหรับส่งออกไปเป็นครูตามหัวเมือง ดังที่พระยาวิเทศมนตรีเสนาบดีกระทรวงธรรมการ ได้มีหนังสือกราบทูลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ ว่า การที่จะให้พระเณรตามหัวเมืองไปเล่าเรียนที่โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์เทพศิรินทร์ก็เกรงว่าจะไปลดมาตรฐาน การศึกษาของโรงเรียนนี้ เพราะเป็นโรงเรียนที่มุ่งมาตรฐานการศึกษาชั้นสูงและต้องการผลิตครูที่ดี มีคุณภาพ ซึ่งมีวิธีการเรียนการสอนละเอียดมีหลักสูตรการเรียนมากมาย และต้องใช้เวลาอันไม่เหมาะสมและไม่ทันการณ์กับความต้องการครูจำนวนมากสำหรับสอนในระดับต่ำ

โรงเรียนนี้ เปิดสอนให้เป็นครูชั้นมูลศึกษาและประถมศึกษา เพื่อส่งออกไปเป็นครูตามหัวเมืองรับนักเรียนที่มีความรู้หนังสือ และเลขเป็นพื้นมาแล้ว การสอนในโรงเรียนจะทวิวิชาสอนเป็นเบื้องต้น ส่วนวิชาอื่น ๆ นั้นเป็นแต่จะสอนเพิ่มเติม ถ้านักเรียนที่มาจากหัวเมืองไม่มีที่อยู่อาศัยให้พัก อาศัยอยู่ที่โรงเรียน และมีเบี้ยเลี้ยงอุดหนุนในเวลาเรียนด้วย

ปีแรกที่เปิดเรียนมีนักเรียนครู ๔๓ คน เป็นนักเรียนที่เจ้าคณะมณฑลส่งมาแต่หัวเมือง ๒๔ คน กับนักเรียนในกรุงเทพฯ เข้าเรียนอีก ๒๑ คน นักเรียนที่เจ้าคณะมณฑลส่งมาเรียนมีทั้งพระสงฆ์ และฆราวาส พระสงฆ์ให้พักที่วัดพิชโยธยาติการาม วัดประยูรวงศาวาส และวัดอนงค์คาราม ซึ่งอยู่ใกล้เคียงโรงเรียน ส่วนฆราวาสที่มาจากหัวเมืองไม่มีที่อยู่อาศัยให้กินอยู่หลับนอนในโรงเรียนและได้รับเบี้ยเลี้ยงเรียกว่า นักเรียนในบ่ารุง ส่วนนักเรียนในกรุงเทพฯ ที่อยู่บ้านใกล้ ๆ นั้นเข้าไปเยนกลับ เรียกว่า นักเรียนสมัครนอกบ่ารุง

โรงเรียนฝึกหัดครูฝั่งตะวันตก ที่บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยาเจริญก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ มีจำนวนนักเรียนเพิ่มมากขึ้น ดังปรากฏจากสถิตินักเรียนในปี พ.ศ. ๒๔๔๙ ว่า มีนักเรียนฝึกหัดครูมูลที่เจ้าคณะมณฑลส่งเข้ามา ๔๖ คน เป็นพระสงฆ์ ๒๓ รูป สามเณร ๕ รูป ฆราวาส ๑๘ คน นายตรวจการศึกษาส่งพระสงฆ์มาเรียน ๒ รูป ฆราวาส ๕ คน มีพระสงฆ์สามเณรเรียนเอง ๒๖ รูป สามเณรสามเณรเรียนเอง ๖ รูป ฆราวาสสามเณรเรียนเอง ๑๖ คน รวมมีนักเรียน ๑๐๑ คน

บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา สมัย “โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา”

จากการเปิดสอนนักเรียนฝึกหัดครูดังกล่าวตลอดมา ในปี พ.ศ. ๒๔๔๔ นั้นเอง ทางกระทรวงธรรมการ มีความเห็นว่า โรงเรียนฝึกหัดครูฝั่งตะวันตกได้ผลิตครูชั้นมูลและครูชั้นประถมได้มาพอสมควรแล้ว นอกจากนั้นตามหัวเมืองบางมณฑลก็ได้เริ่มตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูสำหรับมณฑลนั้น ๆ บ้างแล้ว การจัดการฝึกหัดครูชั้นต้นได้ในมณฑลนั้นเองย่อมสะดวกและดีกว่าที่ต้องมาเรียนในกรุงเทพฯ และการจัดการฝึกหัดอาจารย์ที่โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์เทพศิรินทร์ นักเรียนมาเรียนแต่กลางวัน ไม่ได้อยู่กับประจำในโรงเรียนการฝึกหัดอัยาศึกษาที่ดีย่อมไม่เท่าเทียมกับที่จะเป็นโรงเรียนนักเรียนอยู่ประจำ

ด้วยเหตุดังกล่าว กระทรวงธรรมการจึงให้กรมศึกษาธิการจัดการเปลี่ยนแปลง ให้จัดโรงเรียนฝึกหัดครูฝั่งตะวันตกเป็นโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ที่นักเรียนอยู่ประจำ และให้เรียกว่า “โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ฝั่งตะวันตก” ยกโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ ณ วัดเทพศิรินทราวาสเข้าไปตั้งเป็นโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ฝั่งตะวันตก ส่วนนักเรียนครูหัวเมืองในโรงเรียนฝึกหัดครูฝั่งตะวันตกเดิมที่ยังมีอยู่นั้น ให้จัดสอนไปเป็นคนละแผนกกับนักเรียนอาจารย์จนกว่าจะถึงเวลาออกจากโรงเรียนและนักเรียนในกรุงเทพฯ ที่สมัครจะฝึกหัดเป็นครูสอนวิชาเบื้องต้น ซึ่งเป็นนักเรียนกลางวันที่มีอยู่แล้วในโรงเรียนฝึกหัดครูฝั่งตะวันตกก็ดี หรือที่จะสมัครใหม่ก็ดี ให้รวมไปเรียนที่วัดราชบูรณะที่ตั้งขึ้นเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูอีกแห่งหนึ่ง ชื่อว่า “โรงเรียนฝึกหัดครูมูล” เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๔๔

ดังนั้นประมาณเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๔๔๔ (ร.ศ. ๑๒๕) โรงเรียนฝึกหัดครูฝั่งตะวันตก จึงเปลี่ยนเป็นโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ฝั่งตะวันตก ต่อมาเมื่อเรียกว่า “โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา” เป็นโรงเรียนแบบประจำมีขุนวิเทศกรรมการ เป็นอาจารย์ใหญ่

ส่วนหลักสูตรที่เรียน มีวิชาเลือกหลายวิชาให้ผู้เรียนเลือกอยู่ในกลุ่มวิชาหลักสี่วิชาคือ วิชาภาษาอังกฤษ หรือฝรั่งเศสอย่างเดี่ยวเทียบเท่าวิชาอื่นสองวิชา และมีวิชาบังคับอีกสามวิชาคือ จรรยา ภาษาไทย กับวิชาซึ่งเทียบเท่าหลักสูตรครูประถม ถ้าเรียนครบทั้งวิชาเลือก และวิชาบังคับแล้วถือว่าหลักสูตรครูมัธยม

คุณสมบัติของผู้เข้าเรียนที่โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ฝั่งตะวันตก รับจากนักเรียนที่สอบไล่ได้มัธยมสามัญศึกษา และได้ประกาศนียบัตรครูชั้นประถมแล้ว มีค่าบำรุงการเล่าเรียนเดือนละ ๒๕ บาท กำหนดเวลาเรียน ๒ ปี ถ้าสอบไล่ไม่ได้ต้องออกจากโรงเรียน นอกจากนั้นยังเปิดรับนักเรียนเฉลยศักดิ์ (ทุนส่วนตัว) เข้าเรียนได้ด้วย และไม่บังคับให้รับราชการ

โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนฝึกหัดครูบ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา” อีกครั้งหนึ่งในปี พ.ศ. ๒๔๕๖ และในปีนั้นเองโรงเรียนฝึกหัดครูบ้านสมเด็จพระเจ้าพระยาได้ออนไปสังกัดเป็นแผนกหนึ่งของโรงเรียนข้าราชการพลเรือน แต่ยังคงอยู่ที่เดิมถึง พ.ศ. ๒๔๕๘ จึงได้ย้ายนักเรียนไปเรียนที่วังใหม่ ตำบลสระปทุม (บริเวณกรีฑาสถานแห่งชาติปัจจุบัน)

บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา

สมัย

โรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา

เมื่อนักเรียนฝึกหัดครูบ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา ย้ายไปรวมกับโรงเรียนข้าราชการพลเรือนแล้ว สถานที่ที่บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยาจึงว่างลงอีกครั้งหนึ่ง ประกอบกับขณะนั้นกระทรวงธรรมการเห็นว่าโรงเรียนประจำสำหรับนักเรียนชายชั้นมัธยม สำหรับนักเรียนหัวเมืองที่เข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ ยังไม่เป็นที่ลำบากแก่นักเรียนเหล่านั้นเป็นอย่างมาก เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว กระทรวงธรรมการจึงได้จัดตั้งโรงเรียนมัธยมแบบประจำให้นักเรียนในหัวเมืองที่เข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ ไม่มีที่อาศัยที่บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา ชื่อว่า “โรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา” ให้เปิดเรียนตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๕๘ เป็นต้นไป ให้อ้ายนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดดอนงศ์มาเป็นนักเรียนกลางวัน และจัดให้โรงเรียนมัธยมสุทุมลาลัย (ตั้งอยู่ที่วัดพิชัยญาติ) โรงเรียนประถมวัดดอนงศ์ เป็นสาขาโรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา ให้หลวงประมวญวิชาพูล เป็นอาจารย์ใหญ่ ชุนแจ่มวิชาสอนครูใหญ่โรงเรียนมัธยมวัดดอนงศ์เป็นผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ส่วนสถานที่โรงเรียนมัธยมวัดดอนงศ์เมื่อย้ายนักเรียนไปรวมกับโรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จพระเจ้าพระยาแล้วให้มอบสถานที่นั้นแก่โรงเรียนประถมวัดดอนงศ์

สำหรับประวัติเกี่ยวกับ “โรงเรียนมัธยมวัดดอนงศ์” ที่ย้ายนักเรียนมาเป็นนักเรียนกลางวันของโรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา และโรงเรียนเดิมก็ยุบไป จากเรื่อง “ประวัติการศึกษาภาษาไทย” ของสำนักวัดดอนงศ์คารามเรียบเรียงโดยพระยาสุรราชเรืองยศ กล่าวเอาไว้ว่า โรงเรียนเริ่มตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๓๒ (ร.ศ.๑๐๘) โดยพระอาจารย์ นวม พุทธรโ ซึ่งต่อมาคือสมเด็จพระพุฒาจารย์ (นวม พุทธรโ) อดีตเจ้าอาวาสวัดดอนงศ์คาราม เริ่มต้นด้วยนักเรียน ๕ คน ใช้กุฎิเป็นโรงเรียน และท่านเองเป็นอาจารย์สอน

นักเรียนที่โรงเรียนนี้ได้ทวีมากขึ้นอย่างรวดเร็ว จนสถานที่เรียนคับแคบไม่พอกับจำนวนนักเรียน ปี พ.ศ. ๒๔๓๕ (ร.ศ. ๑๑๐) พระอาจารย์นวมจึงได้จัดสร้างที่เส้าเรียนขึ้นใหม่ด้วยทุนส่วนตัวกับมีผู้ศรัทธาบริจาคสมทบบ้างสร้างเป็นโรงเรียนชั้น ทางราชการได้เริ่มเข้ามาดูแลการศึกษาของโรงเรียนนี้ พร้อมทั้งจัดนิเทศภัยถวายเดือนละ ๑๐ บาท แต่ท่านก็มีได้นำมาเป็นประโยชน์ส่วนตัว เงินจำนวนนั้นท่านนำเอาไปจ้างครูมาช่วยสอนเพิ่มขึ้น

เมื่อจำนวนนักเรียนมากขึ้น ๆ พระอาจารย์นวม พุทธรโ จึงได้ขยายโรงเรียนไปสอนที่หอสวดมนต์ซึ่งตั้งอยู่ใกล้ ๆ กันอีกแห่งหนึ่ง พร้อมทั้งจ้างครูมาช่วยสอนด้วยทุนส่วนตัวของท่านจากนิเทศภัยที่ได้รับเพิ่มขึ้น และได้ขยายชั้นเรียนถึงชั้นประโยคสอง (เทียบเท่ามัธยม) ขณะนั้นการเรียนแบ่งออกเป็น ๓ แผนก คือ ๑ แผนกมูล สอนตั้งแต่อ่านไม่ออกจนเทียบเท่า ป.๔ เวลา ๒. แผนกประถมศึกษา เทียบเท่า ม.๑-๒ เวลา ๓. แผนกมัธยมเทียบเท่า ม.๔-๖ เรียกว่าประโยคสอง

จากคุณงามความดีของพระอาจารย์นวม พุทธรโ ดังกล่าว ในปี พ.ศ. ๒๔๔๐ (ร.ศ.๑๑๖) ท่านจึงได้รับแต่งตั้งเป็นพระอาจารย์สยามปริยัติกับตำแหน่งเป็นครูใหญ่โรงเรียนและกรมศึกษาธิการได้เข้ามาช่วยเหลือจัดการโรงเรียน โดยให้ครูทุกคนที่ท่านจ้างมาสอนเป็นข้าราชการได้รับเงินเดือนจากรัฐถึงปี พ.ศ. ๒๔๔๑ (ร.ศ.๑๑๗) ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพิเศษจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ รัชกาลที่ ๕ นาม

“พระครูอุดมพิทยากร” และในฐานะที่ท่านเป็นผู้อุปการะโรงเรียนตลอดมา ประกอบกับมีความอุตสาหะสั่งสอนนักเรียนด้วยตนเองจนสอบไล่ได้ประโยคสองเป็นอันมาก กรมศึกษาธิการเห็นความสามารถของท่านจึงมอบประกาศนียบัตรมัธยมพิเศษ (ป.ม.พ.) ให้แก่ท่านในปี พ.ศ. ๒๔๔๖ (ร.ศ.๑๒๒)

พระครูอุดมพิทยากร นอกจากจะส่งเสริมการศึกษาทางด้านกุลบุตรแล้ว ยังสนับสนุนการศึกษาของกุลธิดาด้วยโดยเปิดสอนแผนกสตรีขึ้นอีกแผนกหนึ่ง และแผนกนี้ต่อมาท่านได้ทำการติดต่อขอที่ดิน และตึกบ้านคุณหญิงพรหมต่อกระทรวงธรรมการ ดัดแปลงเป็นที่เล่าเรียนฝ่ายสตรีแล้วย้ายนักเรียนสตรีไปเรียนที่นั่น ใช้นามว่า “โรงเรียนสตรีอุดมพิทยายน” (บริเวณส่วนหนึ่งของวิทยาลัย์ครูบ้านสมเด็จฯ ปัจจุบัน) ส่วนโรงเรียนที่วัดอนงค์ แผนกประถม เรียกว่า “โรงเรียนประถมอุดมพิทยายน” แผนกมัธยม เรียกว่า “โรงเรียนมัธยมอุดมพิทยายน” ตามนามสมณศักดิ์ของท่าน

ถึงปี พ.ศ. ๒๔๕๓ เนื่องจากชื่อโรงเรียนดังกล่าวไปพ้องกับนามของโรงเรียนชั้นอุดมศึกษาชื่อโรงเรียนหนึ่งเปลี่ยนอีกครั้งหนึ่ง โรงเรียนสตรีอุดมพิทยายน เป็น “โรงเรียนศึกษานารี” โรงเรียนประถมอุดมพิทยายน เป็น “โรงเรียนประถมอนงค์” โรงเรียนมัธยมอุดมพิทยายน เป็น “โรงเรียนมัธยมอนงค์”

โรงเรียนในอุปการะของ พระครูอุดมพิทยากร นอกจากโรงเรียนดังกล่าวแล้วยังมีโรงเรียนสุขุมาลัย ซึ่งตั้งอยู่ที่วัดพิชัยญาติ และโรงเรียนเหล่านี้เป็นโรงเรียนฝึกสอนของนักเรียนโรงเรียนฝึกหัดครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาตลอดมา รวมทั้งโรงเรียนที่บ้านสมเด็จเจ้าพระยาเมื่อเปลี่ยนเป็นโรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จเจ้าพระยาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๘ ก็อยู่ในอุปการะของสมเด็จพระพุฒาจารย์ (นวม พุทฺธสโร) ด้วย

ดังนั้นเมื่อโรงเรียนมัธยมอนงค์ยุบไป แล้วย้ายนักเรียนมาเป็นนักเรียนกลางวันของโรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โรงเรียนเหล่านี้จึงมีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องและใกล้ชิดสนิทสนม เหตุดังกล่าวจึงถือว่าสมเด็จพระพุฒาจารย์ (นวม พุทฺธสโร) เป็นปูชนียบุคคลอีกท่านหนึ่งที่ชาวบ้านสมเด็จเจ้าพระยาควรระลึกถึง

ในยุคแรก ๆ ที่ตั้งโรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สอนตามหลักสูตรของกรมศึกษาธิการ ตั้งแต่ชั้นมัธยมปีที่ ๔ ถึงชั้นมัธยมปีที่ ๖ ส่วนชั้นประถม ๑-๓ ให้ไปเรียนที่โรงเรียนประถมอนงค์ชั้นมัธยม ๑-๓ ไปเรียนที่โรงเรียนสุขุมาลัย เพราะโรงเรียนทั้งสองเป็นสาขาของโรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๕๘ และโรงเรียนทั้งสามมีความสัมพันธ์เป็นประหนึ่ง โรงเรียนที่ โรงเรียนหนึ่ง นักเรียนที่จบจากโรงเรียนประถมอนงค์ จะมาเรียนต่อชั้นมัธยมต้นที่โรงเรียนสุขุมาลัย และเมื่อจบจากโรงเรียนสุขุมาลัยแล้วไปเรียนต่อที่โรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยไม่ต้องสมัครเข้าเรียนใหม่ การบริหารโรงเรียนขึ้นกับอาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ถึงปี พ.ศ. ๒๔๕๙ จึงได้ขอเปิดชั้นมัธยมตอนปลายปีที่ ๗ และมัธยมปีที่ ๘ ในปีต่อมา

ประเภทนักเรียน แบ่งนักเรียนเป็น ๒ ประเภท คือ นักเรียนประจำโรงเรียนกินอยู่หลับนอนในโรงเรียน นักเรียนกลางวัน เข้ามาเรียนเย็นกลับบ้าน

สีประจำโรงเรียน ใช้สีม่วงและขาว หมวกพื้นที่ปักข้างหน้า ตราของโรงเรียนเป็นรูปเสมาสุริยมณฑล และคติพจน์ประจำโรงเรียน สจจ เว อมตา วาจา อักขร ย่อของโรงเรียน ใช้ “บ.ส.”

นักเรียนที่มาเรียนในโรงเรียนนี้มีทั้งนักเรียนในกรุงเทพฯ และนักเรียนหัวเมืองที่ส่งมาเรียนแบบประจำ ปรากฏตามรายงานประจำปีของโรงเรียน ปี พ.ศ. ๒๔๕๘ มีนักเรียนในกรุงเทพฯ ๑๓ คน นักเรียนหัวเมือง ๓๗ คน แยกเป็นชั้นประถม ๑๖ คน ชั้นมัธยม ๓๔ คน รวม ๕๐ คน ปี พ.ศ. ๒๔๕๙ เป็นนักเรียนในกรุงเทพฯ ๒๑ คน นักเรียนหัวเมือง ๕๒ คน แยกเป็นชั้นประถม ๑๙ คน ชั้นมัธยม ๕๔ คน รวม ๗๓ คน

การเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เจริญก้าวหน้าขึ้นตามลำดับมีจำนวนนักเรียนเพิ่มมากขึ้นทุกปี ถึงปลายปี พ.ศ. ๒๔๗๓ ทางราชการมีความจำเป็น จะต้องตัดถนนจากสะพานบรมบรรพตานุสรณ์ ผ่านสถานที่ของโรงเรียน สถานที่จึงถูกรื้อถอนที่เหลือไม่เพียงพอจะทำเป็นโรงเรียนประจำอีกต่อไป พระวิเศษคุภวัตร ซึ่งเป็นอาจารย์ใหญ่ในสมัยนั้นได้เจรจาผ่านกระทรวงธรรมการขอแลกเปลี่ยนสถานที่ตั้งโรงเรียนกับโรงเรียนศึกษานารี ซึ่งเป็นโรงเรียนเล็ก และมีจำนวนนักเรียนน้อย

กระทรวงธรรมการเห็นชอบจึงให้ย้ายโรงเรียนศึกษานารี (บ้านคุณหญิงพรรณ) ไปอยู่ที่บ้านสมเด็จเจ้าพระยาส่วนที่เหลือและใช้ชื่อโรงเรียนศึกษานารีตามเดิม ส่วนสถานที่โรงเรียนศึกษานารีเก่า ได้ตัดแปลงก่อสร้างเป็นโรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จเจ้าพระยาต่อไป และกระทรวงคลังมหาสมบัติได้มอบที่ดินให้อีก ๒ แปลง คือ แปลงที่ ๑ ทิศใต้ของโรงเรียนศึกษานารีเดิมทำเป็นสนาม และอีกแห่งหนึ่ง ตำบลบางไส้ไก่ เพื่อสร้างเป็นหอนอนนักเรียนและห้องเรียน

ปี พ.ศ. ๒๔๗๔ โรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จึงต้องย้ายมาเรียนในสถานที่ใหม่ (วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาปัจจุบัน) และนับเป็นครั้งแรกที่นักเรียนระดับประถม ระดับมัธยมมาเรียนร่วมกัน ซึ่งมีทั้งนักเรียนประจำ และไม่ประจำ โดยย้ายนักเรียนชั้นประถมที่โรงเรียนประถมอนงค์และนักเรียนชั้นมัธยมที่เรียนอยู่ที่โรงเรียนสุซุมาลัย เฉพาะนักเรียนประจำของโรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จเจ้าพระยามาเรียนในสถานที่แห่งเดียวกัน นับแต่นั้นมาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กับโรงเรียนประถมอนงค์และโรงเรียนสุซุมาลัยจึงเห็นห่างกัน เพราะโรงเรียนทั้งสองไม่ต้องขึ้นอยู่กับโรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จอีกต่อไป

การดำเนินการการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จเจ้าพระยาเจริญก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ มีชื่อเสียงดีเด่นเป็นที่ปรากฏทั่วไปทั้งทางด้าน การเรียน การกีฬา และนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปจากสถาบันนี้ ออกไปประกอบอาชีพมีความเจริญก้าวหน้าทั้งในตำแหน่งทางราชการและอาชีพส่วนตัว ศิษย์เก่าบ้านสมเด็จเจ้าพระยากระจายออกไปอยู่ตามหน่วยงานต่าง ๆ เกือบทั่วประเทศ บางท่านมีความเจริญก้าวหน้าถึงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี โรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จเจ้าพระยาเป็นโรงเรียนชั้นนำโรงเรียนหนึ่งของกรุงเทพฯ ในยุคนั้น นับว่าเป็นแหล่งผลิตทรัพยากรบุคคลที่สำคัญแห่งหนึ่ง

ปี พ.ศ. ๒๔๗๔ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ปรับปรุงแผนการศึกษาใหม่ให้เปลี่ยนชั้นประโยคมัธยมตอนปลาย (ม.๗-๘) เป็นชั้นเตรียมอุดมศึกษาปีที่ ๑-๒ โดยรับจากนักเรียนที่จบชั้นมัธยมปีที่ ๖ เข้าเรียนต่ออีก ๒ ปี จึงได้ยุบชั้นมัธยมสามัญตอนปลายในโรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จเจ้าพระยา คงให้เปิดสอนเพียงชั้นมัธยมปีที่ ๖

บ้านสมเด็จเจ้าพระยา สมัย “โรงเรียนฝึกหัดครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา”

ปี พ.ศ. ๒๔๘๔ กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายที่จะขยายปริมาณการผลิตครูเพิ่มมากขึ้น และเห็นว่าที่โรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จเจ้าพระยาเคยเป็นสถานศึกษาที่เคยผลิตครูมาก่อน จึงให้เปิดสอนแผนกฝึกหัดครูขึ้นอีกแผนกหนึ่งคู่กันกับโรงเรียนมัธยมที่มีอยู่เดิม โดยเปิดสอนตามหลักสูตรประโยคครูประถม (ป.ป.) เมื่อวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๔ และรับนักเรียนที่จบจากชั้นมัธยมปีที่ ๖ เป็นนักเรียนทุนของจังหวัดต่าง ๆ ส่งเข้ามาเรียน

ในช่วงปี พ.ศ. ๒๔๘๔ นั้นเอง ได้เกิดสงครามเอเซียบูรพา สงครามทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ปี พ.ศ. ๒๔๘๕ กระทรวงศึกษาธิการ จึงให้ย้ายนักเรียนครูไปเรียนที่ต่างจังหวัด โดยแบ่งออกเป็น ๒ พวก พวกหนึ่งไปเรียนที่เมืองลพบุรี และอีกพวกหนึ่งไปเรียนที่เมืองชลบุรีถึงปี พ.ศ. ๒๔๘๔ สงครามสงบ จึงให้นักเรียนครูเหล่านั้นกลับมาเรียนที่เดิม

ปี พ.ศ. ๒๔๙๖ เปิดเรียนชั้นฝึกหัดครูมัธยมแผนกการงานสันติศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ และเพื่อสนับสนุน

ให้นักเรียนฝึกหัดครูประถม มีวิทยฐานะสูงขึ้น ใน ๒๕๐๐

พ.ศ. ๒๔๙๗ ได้เปิดชั้นฝึกหัดครูประถมหลักสูตร ๓ ปี ประเภทเดินเรียนเพิ่มอีกจัดเป็นแบบสหศึกษาขึ้นเป็นครั้งแรก ส่วนนักเรียนประจำก็ยังคงมีอยู่

พ.ศ. ๒๔๙๙ กระทรวงศึกษาธิการต้องการขยายการศึกษา ในด้านการผลิตครูให้ได้ทั้งปริมาณ และคุณภาพมากขึ้น จึงได้เปลี่ยนหลักสูตรฝึกหัดครูประถม ๓ ปี เป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา และเปลี่ยนหลักสูตรฝึกหัดครูมัธยมศึกษา ๒ ปี เป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง

พ.ศ. ๒๕๐๑ โรงเรียนฝึกหัดครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาได้ยกฐานะขึ้นเป็น “วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา” อีกครั้งหนึ่ง ขณะเดียวกันนั้นก็ให้โรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ซึ่งมีคู่กันมากับการผลิตครูโดยตลอดเปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา”

พ.ศ. ๒๕๑๐ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการให้เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรประโยคครูประถม และหลักสูตรประกาศนียบัตรบรรณารักษ์ หลักสูตร ๑ ปี สำหรับผู้จบประโยคมัธยมตอนปลาย

พ.ศ. ๒๕๑๑ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ก็ได้รับอนุมัติให้เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงสำหรับบุคคลภายนอกขึ้นอีก

พ.ศ. ๒๕๑๖ ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการให้เปิดสอนหลักสูตรประโยคครูอุดมศึกษา และในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ รัฐได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู มีผลทำให้วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับยกฐานะให้เป็นวิทยาลัยที่เปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี-ศาสตรบัณฑิต (ค.บ.)

พ.ศ. ๒๕๑๙ ได้รับอนุมัติให้เปิดอบรมครูประจำการ และบุคลากรประจำการตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลังจากนั้นมานักศึกษาครูของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาเริ่มน้อยลง ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีผู้สำเร็จการศึกษาสายครูแล้วเป็นจำนวนมาก สถาบันผลิตครูหลายแห่ง ต่างก็แข่งขันผลิตบุคลากรทางครู นอกจากนั้นทางวิทยาลัยก็ไม่มีนโยบายสนับสนุนการศึกษาโดยเฉพาะพวกครูประจำการ และบุคลากรทางการศึกษาประจำการเท่าใดนัก วิทยาลัยครูสมเด็จเจ้าพระยาซึ่งเคยคาลาล้ำด้วยนักศึกษา ก็ค่อย ๆ น้อยลง ๆ ปลอยให้สถาบันผลิตครูแห่งอื่น ๆ แย่งกันผลิตต่อไป

บ้านสมเด็จเจ้าพระยา สมัย สถาบันอุดมศึกษา

พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้ยกฐานะวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ให้เปิดสาขาวิชาอื่นนอกจากสายครู มี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) หลักสูตร ๔ ปี และ ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศส.บ.) หลักสูตร ๔ ปี นอกจากนั้นยังเปิดสอนอนุปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (อ.วท.) หลักสูตร ๒ ปี อนุปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (อ.ศศ.) หลักสูตร ๒ ปี และประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (ป.กศ.ชั้นสูง) หลักสูตร ๒ ปี

พ.ศ. ๒๕๒๘ ได้มีการจัดตั้งกลุ่มวิทยาลัยครูที่อยู่ในเขตนครหลวงด้วยกัน เรียกว่า สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานร่วมกัน อธิการสมัยนี้คือ รองศาสตราจารย์สุรพันธ์ ยันต์ทอง ซึ่งนับว่าเป็นอธิการนักพัฒนาวิทยาลัยให้มีบรรยากาศทางวิชาการ และริเริ่มจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.)

พ.ศ. ๒๕๒๙ เปิดสอนนักศึกษาตามโครงการการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.)

เพื่อช่วยยกระดับการศึกษาให้แก่ผู้ประกอบอาชีพสาขาต่าง ๆ โดยการเข้ารับการศึกษาเพิ่มเติมนอกเวลาราชการปกติ

พ.ศ. ๒๕๓๐ ลดการผลิตนักศึกษาสาขาครุศาสตร์บัณฑิต แต่ขยายการผลิตนักศึกษาด้านสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และสาขาวิชาศิลปศาสตร์ เพิ่มขึ้น

พ.ศ. ๒๕๓๑ เปิดสอนโปรแกรมวิชาใหม่ ๆ ทางด้านสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และสาขาวิชาศิลปศาสตร์ เพื่อสนองความต้องการของสังคม เช่น โปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ เป็นต้น

พ.ศ. ๒๕๓๒ เปิดรับนักศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการมากขึ้น ทางวิทยาลัยจึงได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ชำนาญการจากภายนอกมาเป็นอาจารย์พิเศษ ในสาขาวิชาที่ขาดแคลนในขณะเดียวกันก็ได้ขยายโปรแกรมวิชาที่เปิดรับเพิ่มขึ้นด้วย

พ.ศ. ๒๕๓๔ วิทยาลัยได้รับงบประมาณพร้อมทั้งลงมือก่อสร้างอาคารเรียนเพิ่มขึ้นอีก ๒ หลัง คืออาคารอเนกประสงค์ และอาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ อาคารทั้ง ๒ หลังนี้จะเอื้อประโยชน์สำหรับปริมาณนักศึกษาที่เพิ่มขึ้น และเหมาะสมกับความต้องการทางด้านวิชาการและเทคโนโลยีอย่างทันสมัยต่อไป

จากประวัติศาสตร์วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาดังกล่าวมาแล้ว จะพบว่า “บ้านสมเด็จเจ้าพระยา” มีวิวัฒนาการต่อเนื่องกันมาไม่ขาดสาย แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่หลายครั้ง โดยมีการเปลี่ยนแปลงทั้งสาขาวิชาที่เรียน ประเภทของผู้เรียน รวมทั้งเปลี่ยนสถานที่ แต่ก็ถือว่ามีการกำเนิดครั้งแรกมาจาก “บ้าน” ของสมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๓๙ เป็นต้นมา

ผู้บริหาร

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เป็นสถาบันการศึกษาที่ก่อตั้งมาเป็นเวลานานนับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๓๙ เป็นต้นมา ระหว่างช่วงเวลานี้ มีผู้บริหารเป็นจำนวน ๒๙ ท่าน แต่ละท่านต่างก็มีคุณวุฒิ ความสามารถ และคุณธรรม เป็นอย่างดี ส่งผลให้วิทยาลัยเจริญรุ่งเรือง และพัฒนามาจนถึงปัจจุบัน

รายนามผู้บริหาร และช่วงเวลาปฏิบัติราชการ มีดังต่อไปนี้

๑. เอ.ซี.คาร์เตอร์

พ.ศ. ๒๔๓๙-พ.ศ. ๒๔๔๖

๒. พระบำเหน็จวรวงศ์

พ.ศ. ๒๔๔๖-พ.ศ. ๒๔๔๙

๓. ชูนิเทศธรรมกิจ

พ.ศ. ๒๔๔๙-พ.ศ. ๒๔๕๘

๔. พระยาประมวญวิชาพลู

พ.ศ. ๒๔๕๘-พ.ศ. ๒๔๗๐

๕. พระปวโรฬารวิทยา

พ.ศ. ๒๔๗๐-พ.ศ. ๒๔๗๒

๖. พระยาวิเศษศุภรัตน์

พ.ศ. ๒๔๗๓-พ.ศ. ๒๔๘๐

๗. หลวงทรงวิทยาศาสตร์

พ.ศ. ๒๔๘๑-พ.ศ. ๒๔๘๒

๘. หลวงการสาร

พ.ศ. ๒๔๘๓-พ.ศ. ๒๔๙๑

๙. นายจรรยา วงศ์สายัณห์

พ.ศ. ๒๔๙๑-พ.ศ. ๒๔๙๔

๑๐. หลวงบุญปาลีติวิชาศาสตร์

พ.ศ. ๒๔๙๔-พ.ศ. ๒๕๐๐

๑๑. นายสวัสดิ์ สิงห์พงษ์

พ.ศ. ๒๕๐๐-พ.ศ. ๒๕๐๑

๑๒. นายโชค สุคันธวิช

พ.ศ. ๒๕๐๑-พ.ศ. ๒๕๐๔

๑๓. นายพร ทองพูนศักดิ์

พ.ศ. ๒๕๐๔-พ.ศ. ๒๕๐๘

๑๔. นายศิริ ศุขกิจ

พ.ศ. ๒๕๐๘-พ.ศ. ๒๕๑๑

๑๕. นายจรรยา มลิรินทร์

พ.ศ. ๒๕๑๑-พ.ศ. ๒๕๑๘

๑๖. ม.ร.ว.ทวีโภค เกษมศรี

พ.ศ. ๒๕๑๘-พ.ศ. ๒๕๒๑

๑๗. นายบุญเลิศ ศรีหงษ์

พ.ศ. ๒๕๒๑-พ.ศ. ๒๕๒๘

๑๘. รองศาสตราจารย์สุรพันธ์ ยันต์ทอง

พ.ศ. ๒๕๒๘-พ.ศ. ๒๕๓๒

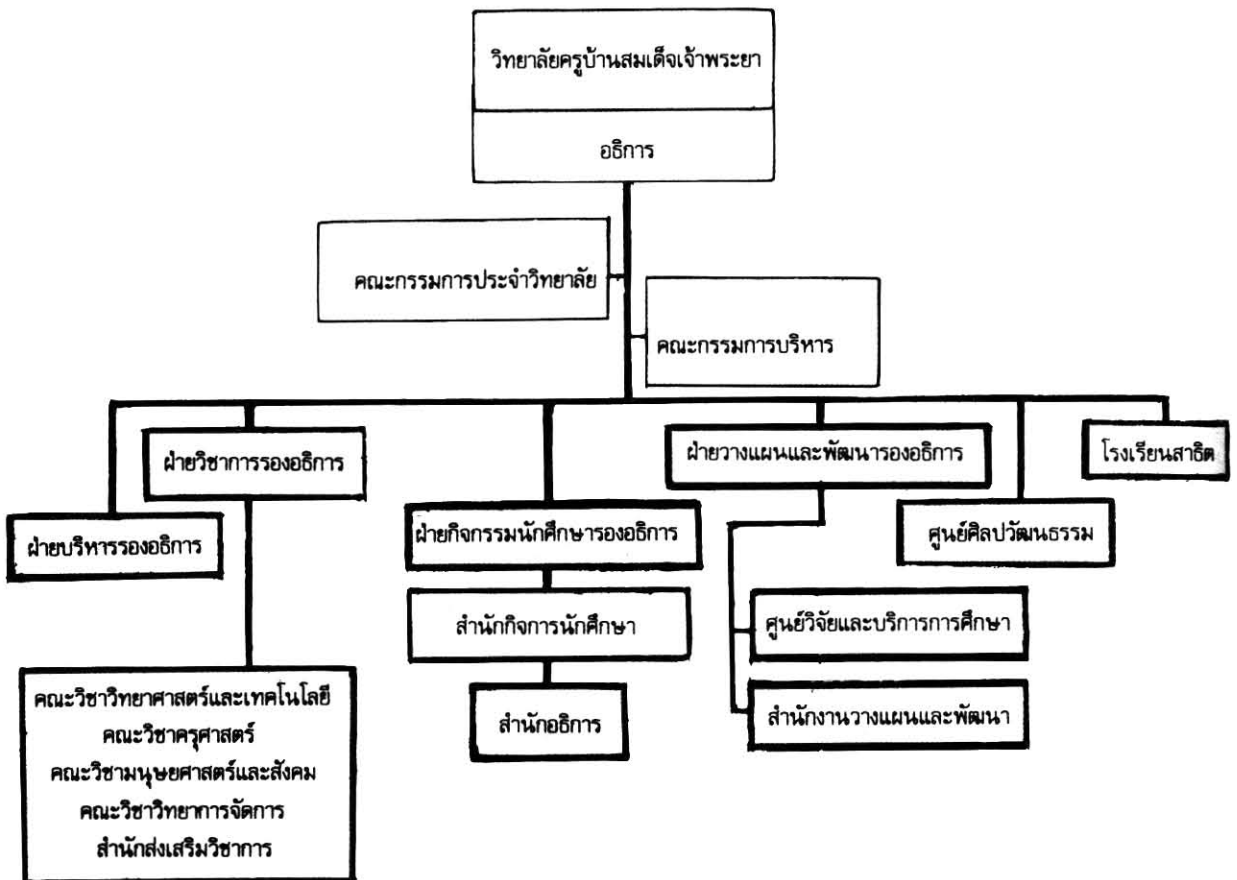
๑๙. รองศาสตราจารย์ฉลอง ภิรมย์รัตน์

พ.ศ. ๒๕๓๒-ปัจจุบัน

ระบบบริหาร

การแบ่งส่วนราชการในวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการของวิทยาลัยครู ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

แผนผังแสดงโครงสร้างการบริหาร วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

สำนักงานอธิการ

สำนักงานอธิการเป็นหน่วยงานหลักของบริหารงานทั่วไป ทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานอื่นในวิทยาลัย พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกทุก ๆ ด้าน สำนักงานอธิการจึงได้แบ่งความรับผิดชอบ ออกเป็น ๑๑ ฝ่าย ดังนี้

๑. ฝ่ายเลขานุการ
๒. ฝ่ายธุรการ
๓. ฝ่ายการเจ้าหน้าที่
๔. ฝ่ายการเงิน
๕. ฝ่ายประชาสัมพันธ์
๖. ฝ่ายพัสดุ
๗. ฝ่ายยานพาหนะ
๘. ฝ่ายสวัสดิการ
๙. ฝ่ายอนามัยและสุขาภิบาล
๑๐. ฝ่ายอาคารสถานที่
๑๑. ฝ่ายเอกสารการพิมพ์

คณะวิชาครุศาสตร์

คณะวิชาครุศาสตร์มีหน้าที่จัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาการศึกษา ขอบข่ายการบริหารงานของคณะวิชาได้แก่ งานวิชาการ งานบริหาร บุคลากร งานบริหารทั่วไป และงานธุรการ และงานกิจการนักศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม และอำนวยความสะดวกต่อการพัฒนางานทางวิชาการ และผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามความต้องการของวิทยาลัย

คณะวิชาครุศาสตร์ประกอบด้วยภาควิชาต่าง ๆ

- ๖ ภาควิชา ดังนี้
  ๑. ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
  ๒. ภาควิชาทดสอบ และวิจัยการศึกษา
  ๓. ภาควิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา
  ๔. ภาควิชาพลศึกษาและนันทนาการ
  ๕. ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา
  ๖. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีหน้าที่จัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาการศึกษาและสาขาวิชาศิลปศาสตร์ ขอบข่ายการบริหารงานของคณะวิชาได้แก่ งานวิชาการ งานบริหารบุคลากร งานบริหารทั่วไปและงานธุรการ และงานกิจการนักศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและอำนวยความสะดวกต่อการพัฒนางานทางวิชาการ และผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามความต้องการของวิทยาลัย

คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ประกอบด้วยภาควิชาต่าง ๆ ๑๑ ภาควิชา ดังนี้

๑. ภาควิชาดนตรี
๒. ภาควิชานาฏศิลป์
๓. ภาควิชาบรรณวิज्ञศาสตร์
๔. ภาควิชาประวัติศาสตร์
๕. ภาควิชาปรัชญาและศาสนา
๖. ภาควิชาภาษาต่างประเทศ
๗. ภาควิชาภาษาไทย
๘. ภาควิชาภูมิศาสตร์
๙. ภาควิชารัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
๑๐. ภาควิชาศิลปะ
๑๑. ภาควิชาสังคมวิทยา

คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีหน้าที่จัดการเรียนการสอนระดับอนุปริญญาและระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการศึกษา และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ขอบข่ายการบริหารงานของคณะวิชา ได้แก่ งานวิชาการ งานบริหารบุคลากร งานบริหารทั่วไปและงานธุรการ และงานกิจการนักศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและอำนวยความสะดวกต่อการพัฒนางานทางวิชาการ และผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามความต้องการของวิทยาลัย

คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีประกอบด้วยภาควิชาต่าง ๆ ๙ ภาควิชา ดังนี้

๑. ภาควิชาเกษตรศาสตร์
๒. ภาควิชาคณิตศาสตร์และสถิติ
๓. ภาควิชาคหกรรมศาสตร์
๔. ภาควิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา
๕. ภาควิชาเคมี
๖. ภาควิชาชีววิทยา
๗. ภาควิชาฟิสิกส์และวิทยาศาสตร์ทั่วไป
๘. ภาควิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
๙. ภาควิชาหัตถศึกษาและอุตสาหกรรมศิลป์

๒๕๐๐

คณะวิชาวิทยาการจัดการ

คณะวิชาวิทยาการจัดการ มีหน้าที่จัดการเรียนการสอนระดับอนุปริญญาและปริญญาตรีสาขาวิชาศิลปศาสตร์ ขอบข่ายการบริหารงานของคณะวิชาได้แก่ งานวิชาการ งานบริหารบุคลากร งานบริหารทั่วไป และงานธุรการ และงานกิจการนักศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและอำนวยความสะดวกต่อการพัฒนา งานทางวิชาการ และผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามความต้องการของวิทยาลัย

คณะวิชาวิทยาการจัดการ ประกอบด้วยภาควิชาต่าง ๆ ๕ ภาควิชาดังนี้

๑. ภาควิชาการเงินและการบัญชี
๒. ภาควิชาการตลาด
๓. ภาควิชาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์
๔. ภาควิชาบริหารธุรกิจและสหกรณ์
๕. ภาควิชาเศรษฐศาสตร์

สำนักส่งเสริมวิชาการ

สำนักส่งเสริมวิชาการ มีหน้าที่รับผิดชอบ ควบคุมดูแล ตลอดจนให้บริการในการจัดการเรียนการสอน ในโปรแกรมวิชาต่าง ๆ ของวิทยาลัย โดยประสานงานกับคณะวิชา ภาควิชา และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สำนักส่งเสริมวิชาการประกอบด้วยหน่วยงานต่าง ๆ ๖ ฝ่าย ดังนี้

๑. ฝ่ายเลขานุการ
๒. ฝ่ายทะเบียนและวัดผล
๓. ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา
๔. ฝ่ายหลักสูตรและแผนการเรียน
๕. ฝ่ายหอสมุด
๖. ฝ่ายเอกสารตำรา

สำนักกิจการนักศึกษา

สำนักกิจการนักศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนานักศึกษาให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคม โดยประสานงานกับองค์กรอื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย สำนักกิจกรรมนักศึกษาประกอบด้วยหน่วยงาน ๓ ฝ่าย ดังนี้

๑. ฝ่ายเลขานุการ
๒. ฝ่ายแนะแนวสนเทศ และบริการอาชีพ
๓. ฝ่ายพัฒนาบุคลิกภาพ และกิจกรรมนักศึกษา

สำนักวางแผนและพัฒนา

สำนักวางแผนและพัฒนา มีหน้าที่รับผิดชอบ ควบคุม ดูแล จัดการ และให้บริการในการจัดทำแผนพัฒนาวิทยาลัย และปฏิบัติงานตามแผนโดยประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย สำนักวางแผนและพัฒนาประกอบด้วยหน่วยงานต่าง ๆ ๓ ฝ่าย ดังนี้

๑. ฝ่ายเลขานุการ
๒. ฝ่ายแผนงานและประเมินผล
๓. ฝ่ายสถิติข้อมูลและประมวลผล

ศูนย์วิจัยและบริการการศึกษา

ศูนย์วิจัยและบริการการศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบ ด้านการปฏิบัติงานวิจัยบริการเผยแพร่งานวิจัย และประสานงานการฝึกอบรมเพื่อบริการด้านวิชาการแก่สังคม ศูนย์วิจัยและบริการการศึกษา แบ่งเป็น ๕ ฝ่าย ดังนี้

๑. ฝ่ายเลขานุการ
๒. ฝ่ายโครงการพิเศษ
๓. ฝ่ายฝึกอบรม
๔. ฝ่ายวิจัยและเผยแพร่
๕. ฝ่ายส่งเสริมและบริการวิชาการ

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมมีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมอันดีงามของไทย โดยประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมประกอบด้วยหน่วยงานต่าง ๆ ๕ ฝ่าย ดังนี้

๑. ฝ่ายเลขานุการ
๒. ฝ่ายจริยธรรม
๓. ฝ่ายศึกษาค้นคว้าและวิจัยวัฒนธรรม
๔. ฝ่ายส่งเสริมเผยแพร่และวัฒนธรรมสัมพันธ์
๕. ฝ่ายหอวัฒนธรรม

โรงเรียนสาธิต

โรงเรียนประถมสาธิต

โรงเรียนประถมสาธิต มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาเป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่ออธิการ และแบ่งการบริหารดังต่อไปนี้

๑. ผู้อำนวยการ
๒. รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
๓. รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน

โรงเรียนมัธยมสาธิต

โรงเรียนมัธยมสาธิต มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาเป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่ออธิการเช่นเดียวกับโรงเรียนประถมสาธิต และแบ่งการบริหารดังต่อไปนี้

๑. ผู้อำนวยการ
๒. รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
๓. รองผู้อำนวยการฝ่ายธุรการ
๔. รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน

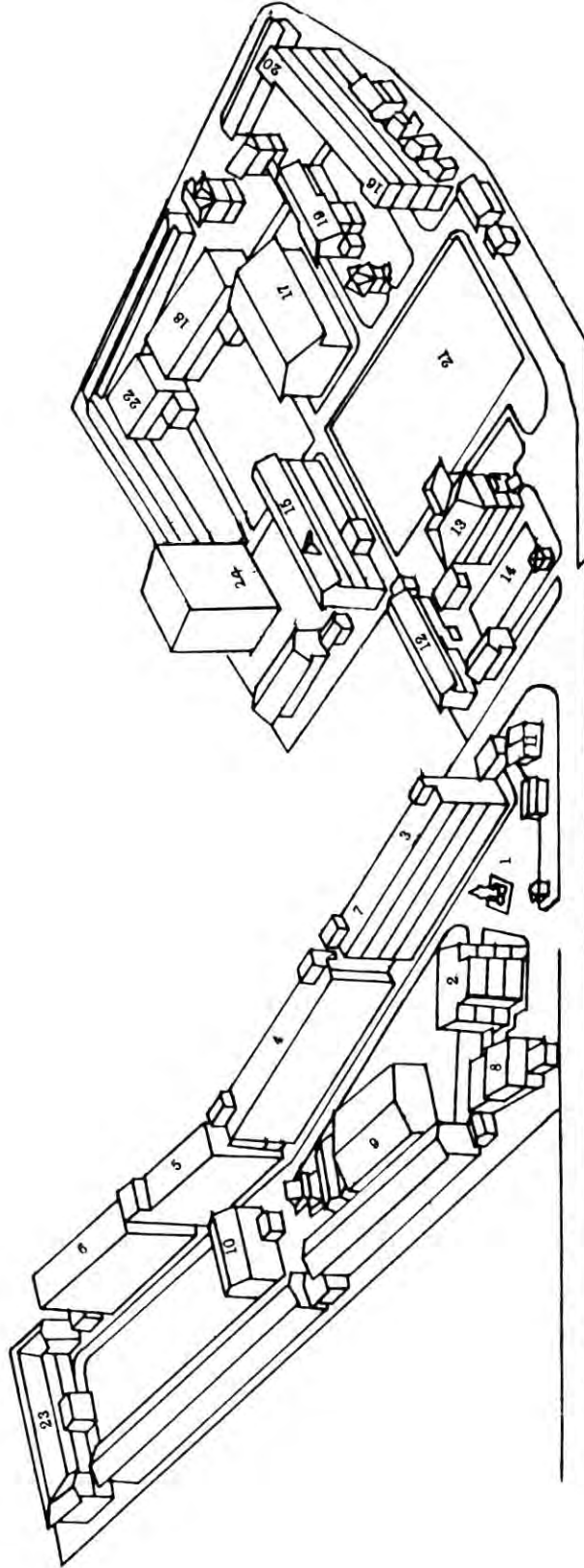
เหตุการณ์ที่เป็นเกียรติประวัติแก่วิทยาลัยครู บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา

วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ภูมิพลอดุลยเดชฯ และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีเปิดอนุสาวรีย์ สมเด็จพระเจ้าพระยามหาศรี-สุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา และเสด็จฯ ทรงลงพระปรมาภิไธยไว้ ณ อาคารสมาคมศิษย์เก่าบ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา ซึ่งนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณ และเป็นเกียรติประวัติอันยิ่งใหญ่แก่วิทยาลัยครูบ้าน-สมเด็จพระเจ้าพระยา คณะจารย์ และศิษยานุศิษย์ อย่างที่หาที่สุดมิได้

วันจันทร์ที่ ๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๒ เวลา ๐๙.๐๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยาม-บรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดศูนย์ศิลปวัฒนธรรม และทรงเปิดงานนิทรรศการทางวิชาการ นิทรรศการทางวัฒนธรรม บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา ๓๒ และทรงวางศิลาฤกษ์สะพาน้ำวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา ยิ่งความปิติซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณที่พระบรมราชวงศ์ชั้นสูง ได้เสด็จพระราชดำเนินมายังวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จพระเจ้าพระยาอีกครั้งหนึ่ง

อาคารสถานที่และบริเวณ

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๑๐๖๑ ซอยโรงเรียนบ้านสมเด็จเจ้า (ซอยสรภาพ ๑๕) ถนนศรีสรภาพ ตำบลทึบรัฐ อำเภอหนองรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐
 บนเนื้อที่ ๓๔ ไร่ ๒ งาน ๘๗ ตารางวา ประกอบด้วย อาคารสถานที่ ตามแผนผังดังนี้

แผนผังวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

- ๑. อนุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้า
- พระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์
- ๒. สำนักงานอธิการ
- ๓. คณะวิชามนุษยศาสตร์
- และสังคมศาสตร์
- ๔. สำนักกิจการนักศึกษา
- ๕. คณะวิชาวิทยาศาสตร์
- และเทคโนโลยี
- ๖. หอสมุด
- ๗. สำนักส่งเสริมวิชาการ

- ๘. สโมสรศิษย์เก่า
- ๙. โรงอาหาร
- ๑๐. อาคารคหกรรม
- ๑๑. ศูนย์การพิมพ์
- ๑๒. โรงฝึกงานภาควิชา

- ๑๓. หอประชุมและ
- ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม
- ๑๔. สระว่ายน้ำ
- ๑๕. มัธยมสาธิต
- ๑๖. ประถมสาธิต
- ๑๗. อาคารพลศึกษา

- ๑๘. อาคารดนตรี
- ๑๙. ตึกพิเศษศุภวัตร
- ๒๐. คณะวิชาครุศาสตร์
- ๒๑. สนามฟุตบอล
- ๒๒. อาคารเกษตรศาสตร์
- ๒๓. คณะวิทยาการจัดการ

๒๔. อาคารเอกภพประสงค์

หลักสูตรการเรียนการสอน

หลักสูตรที่ใช้ในวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีประวัติความเป็นมาต่อเนื่องกันเป็นเวลานาน ในที่นี่ จะกล่าวถึงเฉพาะหลักสูตรที่ใช้ในช่วงที่มีฐานะเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูจนถึงปัจจุบัน มีดังนี้

๑ กันยายน ๒๔๘๔ เปิดสอนหลักสูตรประโยคครูประถม (ป.ป.) โดยคัดเลือกนักเรียนที่จบชั้นมัธยมปีที่ ๖ เป็นนักเรียนทุนของจังหวัดต่าง ๆ ส่งเข้ามาเรียน

พ.ศ. ๒๔๘๔ ใช้หลักสูตรประโยคครูมัธยม (ป.ม.) สำหรับนักเรียนอยู่ประจำ

พ.ศ. ๒๔๙๕ เปิดชั้นฝึกหัดครูประถมประเภทวิชาการงานสันตติในชั้นฝึกหัดครูปีที่ ๓

พ.ศ. ๒๔๙๖ เปิดชั้นฝึกหัดครูมัธยมแผนกการงานสันตติขึ้นอีกระดับหนึ่ง เพื่อให้ให้นักเรียนฝึกหัดครูมีวิทยฐานะสูงขึ้น

พ.ศ. ๒๔๙๗ เปิดชั้นฝึกหัดครูประถมหลักสูตร ๓ ปี ประเภทเดินเรียน จัดเป็นแบบสหศึกษาขึ้นเป็นครั้งแรก

พ.ศ. ๒๔๙๙ กระทรวงศึกษาธิการยกเลิกหลักสูตร ป.ป. ป.ม. และใช้หลักสูตร ป.กศ. และ ป.กศ.สูง

พ.ศ. ๒๕๐๐ เปิด ป.กศ.สูง ที่โรงเรียนบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

พ.ศ. ๒๕๐๑ โรงเรียนฝึกหัดครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับยกฐานะขึ้นเป็นวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีหน้าที่เปิดสอนถึงระดับอนุปริญา (ป.กศ.สูง)

พ.ศ. ๒๕๑๐ เปิดใช้หลักสูตรประโยคครูประถม และหลักสูตรประกาศนียบัตรบรรณารักษ์หลักสูตร ๑ ปี สำหรับผู้จบประโยคมัธยมปลาย

พ.ศ. ๒๕๑๑ เปิดสอนหลักสูตร ป.กศ. และ ป.กศ.สูง สำหรับบุคคลภายนอกชั้นอีก และให้รับอนุมติให้เปิดสอนหลักสูตรประโยคครูอุดมศึกษาในปี ๒๕๑๖

พ.ศ. ๒๕๑๘ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการยกฐานะให้เป็นวิทยาลัยที่เปิดสอนถึงระดับปริญญาตรีสายการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๑๙ เปิดอบรมครูประจำการและบุคลากรประจำการตามหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต

พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้รับการยกฐานะให้เปิดสอนสาขาวิชาอื่น ๆ ระดับปริญญาตรี นอกจากสาขาวิชาการศึกษา และได้เริ่มเปลี่ยนรหัสวิชาจากระบบเลข ๓ ตัวมาเป็น ๗ ตัวในปี พ.ศ. ๒๕๒๘

พ.ศ. ๒๕๒๙ เปิดสอนนักศึกษาตามโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) จนถึงปัจจุบัน

ขอเสนอสาระสำคัญของหลักสูตรที่เคยเปิดสอน บางระดับ (ปัจจุบันค่อนข้างหายาก) ดังต่อไปนี้

หลักสูตรประโยคครูประถม ๒๔๙๑

มีสาระสำคัญดังนี้

ความมุ่งหมาย

หลักสูตรนี้เป็นประมวลวิชาเพื่อการฝึกหัดครู ต่อจากหลักสูตรมัธยมปลาย มีกำหนดเวลาเรียน ๓ ปี หรือต่อจากหลักสูตรนั้นประโยคเตรียมอุดมศึกษา ๑ ปี

การแบ่งหมวดวิชา

จัดให้มีการศึกษาหนักทางฝ่ายวิชาสามัญ ในปีที่ ๑-๒ และหนักทางฝ่ายวิชาครู ในปีที่ ๓

ประมวลวิชา

มีสังคมศึกษา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิชาครู พลศึกษา การฝีมือและการทำงาน

หลักสูตรประโยคครูมัธยม ๒๔๙๒

มีสาระสำคัญดังนี้

ความมุ่งหมาย

เพื่อการฝึกหัดครูต่อจากผู้สำเร็จประโยคมัธยมศึกษาแล้ว มีกำหนดเวลาเรียน ๒ ปี

การแบ่งหมวดวิชา แบ่งเป็นหมวดใหญ่ ๔ หมวด คือ

๑. ความรู้ทั่วไป ประกอบด้วยชุมนุมไทย วัฒนธรรมไทย เหตุการณ์ปัจจุบันของโลก สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ ศึกษานอกเขต

๒. ทักษะ ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ อังกฤษ ศิลปะดนตรี (ศิลปะดนตรี สำหรับผู้จะสอนประถมศึกษา)

๓. เทคนิค ประกอบด้วย ทัศนศึกษา (สำหรับผู้จะสอนชั้นมัธยมศึกษา)

๔. วิชาการศึกษา ประกอบด้วยการศึกษาและจิตวิทยา

หมายเหตุ มีประกาศหลักสูตรฉบับที่ ๒ (๒๕๐๒) ฉบับที่ ๓ (๒๕๐๔) เพื่อเพิ่มบางวิชาที่จำเป็น เช่น ลูกเสืออนุชาต บรรณารักษศาสตร์ เป็นต้น

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ๒๔๙๘

มีสาระสำคัญดังนี้

ความมุ่งหมาย

หลักสูตรนี้เป็นประมวลวิชาเพื่อการฝึกหัดครู ต่อจากหลักสูตรประโยคครูประถม มีกำหนดเวลาเรียน ๒ ปี

การแบ่งหมวดวิชา

การแบ่งหมวดวิชา แบ่งเป็น ๓ หมวด

ก. แผนกกลาง

ข. แผนกวิทยาศาสตร์

ค. แผนกอักษรศาสตร์

ประมวลวิชา แบ่งดังนี้

แผนกกลางมี ๗ หมวดวิชา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ประวัติ-ภูมิศาสตร์ วิชาครู พลศึกษา

แผนกวิทยาศาสตร์ มี ๖ หมวดวิชา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิชาครู พลศึกษา

แผนกอักษรศาสตร์ มี ๗ หมวดวิชา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ ภาษาเลือก ประวัติ-ภูมิศาสตร์ วิชาครู พลศึกษา

นอกจากหมวดวิชาดังกล่าว โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมอื่น ๆ ด้วย เช่น การแสดงละคร การได้วาที่ การเที่ยวชมสถานที่ เป็นต้น

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับชั้นสูง ๒๕๐๐

มีสาระสำคัญดังนี้

ความมุ่งหมาย

เพื่อการฝึกหัดครูต่อจากผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา มีกำหนดเวลาเรียน ๒ ปี การแบ่งหมวดวิชา แบ่งเป็น ๓ หมวดวิชา

๑. หมวดวิชาสามัญ ประกอบด้วย ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา

๒. หมวดวิชาการศึกษา ประกอบด้วย วิชาการศึกษาแผนใหม่เบื้องต้น พัฒนาการและการเรียนรู้ระเบียบวิธีสอน จิตวิทยาการศึกษา การเตรียมสอนและการฝึกสอน

๓. หมวดวิชาอื่น ๆ ได้แก่ วิชา ศาสนา วัฒนธรรมศาสตร์ ดนตรี พลศึกษา การจัดการอนามัยโรงเรียน

หมายเหตุ มีประกาศหลักสูตรฉบับที่ ๒ (๒๕๐๔) ฉบับที่ ๓ (๒๕๑๐) เพื่อจัดให้มีวิชาเอก วิชาโท วิชาเลือกเสรี ตามความเหมาะสม

การรับนักศึกษาเขตบริการ

แต่เดิมวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา รับนักศึกษาประจำ ซึ่งเป็นนักเรียนทุนมาจากจังหวัดต่าง ๆ ในปัจจุบันเขตบริการของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา คือ กรุงเทพมหานคร และ สมุทรปราการ

หอพัก

เนื่องจากวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยามีนักเรียน ๒ ประเภท คือ นักเรียนประจำ และนักเรียนเดินเรียน มาตั้งแต่สมัยที่ยังเปิดสอนระดับมัธยมศึกษา นักเรียนประจำต้องอยู่ประจำที่โรงเรียน กินอยู่หลับนอนที่โรงเรียน ดังนั้น หอพักจึงน่าจะมีมาตั้งแต่สมัยนั้นแล้ว สำหรับหอพักสำหรับนักเรียนฝึกหัดครู จะเป็นหอพักประจำสำหรับนักเรียนทุนหลวงที่ได้รับการคัดเลือกจากจังหวัดต่าง ๆ ลงเข้ามาเรียน โดยอยู่ประจำไม่ต้องเสียค่าที่พักและค่าอาหาร หอพักหนึ่ง ๆ จะมีอาจารย์ประจำหอพัก คืออาจารย์ประจำตึกหรืออาคารหอพัก ซึ่งอยู่ในความดูแลของอาจารย์ผู้ปกครองใหญ่อีกชั้นหนึ่ง หอพักมีกฎระเบียบที่เคร่งครัดมาก ทั้งนี้เพื่อสร้างนักเรียนให้เป็นคนมีระเบียบ ตรงต่อเวลา ขยันอดทน ซื่อสัตย์ ใฝ่รู้ และมีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ตราวงปฏิบัติงานประจำของนักเรียนประจำ มีดังนี้

- เวลา ๕.๓๐ น. ตื่นนอน ทำธุระกิจส่วนตัว
๖.๐๐ น. ฝึกกายบริหาร (ฝึกท่าราชawali) โดยมีนักเรียนปีที่ ๓ และครูพลศึกษาเป็นผู้ฝึกในความควบคุมดูแลของอาจารย์ประจำตึกและอาจารย์ผู้ปกครองใหญ่
๗.๐๐ น. อาบน้ำ
๗.๓๐ น. รับประทานอาหาร
๑๒.๑๓ น. รับประทานอาหารกลางวัน
๑๕.๐๐ น. ฝึกพลศึกษา (ไม่บังคับ)
๑๗.๐๐ น. รับประทานอาหาร
๒๑.๐๐ น. ไหว้พระสวดมนต์ นอน
(เวลานอน ก็ต้องนอน ค่ายกับระบบทหาร)

การเข้าออกหอพัก

ตั้งแต่วันจันทร์-วันเสาร์ ห้ามออก นักเรียนจะออกจากหอพักได้ในเวลาเย็นของวันเสาร์ วันอาทิตย์เต็มวัน ผู้ออกในเวลาเย็นของวันเสาร์ จะต้องกลับมาถึงประตูรั้วของวิทยาลัยไม่เกิน ๒๒.๐๐ น. ผู้ออกในวันอาทิตย์ จะต้องกลับมาถึงประตูรั้วของวิทยาลัยไม่เกิน ๑๘.๐๐ น.

ระบบการลงโทษ ว่ากล่าวตักเตือน ดี ทุกกรณีจะทำต่อหน้าที่ประชุม

นอกจากมีหอพักสำหรับนักเรียนทุนประจำแล้วยังมีหอพักทั่วไป สำหรับนักเรียนทั่วไป แต่ต้องจ่ายค่าหอพัก ค่าอาหารเอง

ปัจจุบันระบบหอพักในวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไม่มีอีกแล้ว

โครงการฝึกหัดครูชนบท

โครงการฝึกหัดครูชนบท เริ่มจัดเป็นแห่งแรกที่ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี ในปี พ.ศ. ๒๔๙๙ โดยได้รับความช่วยเหลือจาก UNESCO และได้ขยายไปยัง วิทยาลัยครูกลุ่มต่าง ๆ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งอยู่ในกลุ่มนครหลวง ได้เริ่มโครงการดังต่อไปนี้

โครงการฝึกหัดครูชนบท วิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง

การฝึกหัดครูเพื่อพัฒนาชนบท วิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง จัดขึ้นเพื่อตอบสนองนโยบายกรมการฝึกหัดครูตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๒๕-พ.ศ. ๒๕๒๙ โดยมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาชนบทแนวใหม่ ด้วยวิธีการทำงานแบบประสมประสานกับหน่วยงานอื่นในสังกัด ๓ กระทรวง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงสาธารณสุข ร่วมกันทำงานอย่างใกล้ชิด ตั้งแต่ระดับ ตำบล เพื่อให้งานโครงการพัฒนาชนบทถึงประชาชนอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ เป็นการลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน วิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง จึงจัดโครงการ “การฝึกหัดครูเพื่อพัฒนาชนบท โดยผ่านกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ” ร่วมกันเป็นครั้งแรกที่ตำบลบางหัวเสือ อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ โรงเรียนบางหัวเสือบุญแจ่มนิยมนิล (ระดับมัธยมศึกษา) และโรงเรียนวัดบางหัวเสือ (ระดับประถมศึกษา) ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๒๖ เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนให้มากที่สุด วิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวงจึงจัดตั้งคณะทำงานร่วมกันขึ้น ประกอบด้วยคณะอาจารย์วิทยาลัยครูธนบุรี วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูสวนดุสิต และวิทยาลัยครูจันทระเกษม ผลัดเปลี่ยนกันเป็นแกนนำและประสานงานในแต่ละภาคเรียน

ในปีการศึกษา ๒๕๒๗ โครงการฯ ได้ขยายงานไปที่โรงเรียนราชบุรีนิยม (ระดับมัธยมศึกษา) และโรงเรียนมัธยมวัดราชบุรีนิยม (ระดับประถมศึกษา) ตำบลราชบุรีนิยม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนันทบุรี

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีการศึกษา ๒๕๒๖-ปีการศึกษา ๒๕๒๙

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้นักศึกษาฝึกสอน สามารถพัฒนาชนบท ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ และสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้พัฒนาชนบทได้เมื่อสำเร็จการศึกษา
๒. เพื่อให้วิทยาลัยครูได้ร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ในการพัฒนาชนบท

การดำเนินงาน

แบ่งเป็น ๔ ระดับ โดยแต่ละระดับทำหน้าที่แตกต่างกัน คือ

๑. ระดับจังหวัด เป็นระดับนโยบาย เน้นเรื่อง การประสานงานและสร้างความเข้าใจ ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด สาธารณสุขจังหวัด พัฒนาการจังหวัด เกษตรจังหวัด และอธิการวิทยาลัยครู

๒. ระดับอำเภอ เป็นระดับนโยบายและการปฏิบัติ เน้นเรื่อง การประสานงานและสร้างความเข้าใจระหว่างหน่วยงาน ประกอบด้วย นายอำเภอ ออนามัยอำเภอ พัฒนาการอำเภอ เกษตรอำเภอ วิทยาลัยครู (หัวหน้าโครงการฝึกหัดครูเพื่อพัฒนาชนบท)

๓. ระดับหมู่บ้าน เป็นระดับปฏิบัติงาน เน้นเรื่อง การประสานงาน และสร้างความเข้าใจระหว่างหน่วยงาน ประกอบด้วย คณะกรรมการประจำหมู่บ้าน ออนามัยตำบล พัฒนาการตำบล เกษตรตำบล วิทยาลัยครู (นักศึกษาฝึกสอน) ครูประจำการโรงเรียนฝึกสอน

๔. ระดับวิทยาลัย วิทยาลัยครูจะเข้าไปทำงาน โดยยึดหลักการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ โดยมีหัวหน้าโครงการฝึกหัดครูเพื่อพัฒนาชนบท เป็นผู้ประสานงานและฝึกอบรมนักศึกษาที่จะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพในชนบท ร่วมกับภาควิชาที่เกี่ยวข้อง

การอบรมวิชาชุดครู อคร. และ อชต.

เดิมคุรุสภาทำหน้าที่จัดอบรมครู อคร. ตามอำนาจและหน้าที่ของคุรุสภา มาตรา ๖ ข้อ ๕ ที่คุรุสภาจะต้องพัฒนาความรู้ ความสามารถ คุณภาพ และประสิทธิภาพของครูที่เป็นการเสริมความรู้โดยตรงแก่ครูในระหว่างปิดภาคเรียนฤดูร้อน โดยความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ อาทิ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สหาคคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยและสมาคมคณิตศาสตร์แห่งประเทศไทย เป็นต้น นับว่าเป็นวิธีการส่งเสริมครูให้สามารถสอนชุดครู พ.ม., ชุดครู พ.ป. ในบางวิชาเท่านั้น ดังนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ทางกองส่งเสริมวิทยฐานะคุรุกรรมการฝึกหัดครู ซึ่งทำหน้าที่เป็นฝ่ายวัดผลและออกประกาศนียบัตรรับรองวุฒิครูดังกล่าว จึงได้ออกรอบรม อคร. จากคุรุสภานำมาจัดขึ้นเสียเอง โดยความร่วมมือจากวิทยาลัยครูทุกแห่งในกรุงเทพฯ และในต่างจังหวัด รวมทั้งวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาด้วย การอบรม อคร. จึงเป็นที่นิยมและแพร่หลายขยายตัวกว้างออกไปครอบคลุมเกือบทุกวิชาที่ครูมีความประสงค์จะเข้ารับการอบรม แต่ละวิชาที่กำหนดในหลักสูตรการอบรมในวิชาชุดครู พ.ป. และ พ.ม.

วิชาชุดครู คือการศึกษาระบบหนึ่งซึ่งเป็นการศึกษาประเภทนอกระบบโรงเรียนที่กองส่งเสริมวิทยฐานะคุรุ กรรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ จัดขึ้นเพื่อช่วยให้ครูและผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับการศึกษา ที่ไร้โอกาสทางการศึกษาในระบบโรงเรียนได้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะให้แก่ตนเอง และเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพของครูต่อไป

หลักสูตรชุดครู มี ๒ ระดับ คือ

๑. หลักสูตรวิชาชุดครูระดับประกาศนียบัตรพิเศษวิชาการศึกษา (พ.กศ.) เทียบเท่า ม.๘ เดิม หรือ มศ.๕ หรือ ม.๖ ในปัจจุบัน

๒. หลักสูตรวิชาชุดครูระดับประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษมัธยม (พ.ม.) เทียบเท่าอนุปริญญา

สำหรับการให้ประกาศนียบัตร ถ้าผู้สอบเลื่อนวิทยฐานะเคยเป็นนักเรียนของสถาบันการฝึกหัดครูมาก่อนจะได้รับวุฒิประกาศนียบัตรครูมูล (ป.) ครูประถม (ป.ป.) และครูมัธยม (ป.ม.) แต่ถ้าผู้สอบไม่เคยเป็นนักเรียนของสถาบันฝึกหัดครูมาก่อนเลยจะได้รับวุฒิครูพิเศษมูล (พ.) ครูพิเศษประถม (พ.ป.) และครูพิเศษมัธยม (พ.ม.) จากบันทึกของงานทะเบียนของกองส่งเสริมวิทยฐานะครู ประเทศไทยมีวุฒิครู พ.ม. รุ่นแรกในปี พ.ศ. ๒๔๔๗ (ร.ศ. ๑๒๒) มีครูวุฒิ พ.ป. รุ่นแรกในปี พ.ศ. ๒๔๕๑ (ร.ศ. ๑๒๖) วุฒิ พ. รุ่นแรกในปี พ.ศ. ๒๔๕๐ (ร.ศ. ๑๒๕)

ในปี พ.ศ. ๒๔๘๔ ได้เกิดคำใหม่ในวงการเลื่อนวิทยฐานะครูคือ “วิชาชุดครู” หมายถึงการสอบวิชาต่าง ๆ เป็นชุด ๆ ให้ได้ครบตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบ และ “หมวดวิชา ก.ข.ค.” หมายถึงหมวดวิชาบังคับ หมวดวิชาเลือก และหมวดวิชาเลือกพิเศษ ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากการประกาศใช้ “ระเบียบการเลื่อนวิทยฐานะครูสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๔๘๔” โดยกำหนดให้ทั้งครู พ.ป. และครู พ.ม. สอบชุดวิชาต่าง ๆ รวม ๔ ชุดคือ

- หมวดวิชา ก. สอบ ๑ ชุด
- หมวดวิชา ข. สอบ ๑ ชุด
- หมวดวิชา ค. สอบ ๒ ชุด

แต่อย่างไรก็ตามเมื่อถึง พ.ศ. ๒๔๙๔ ระเบียบการเลื่อนวิทยฐานะครูก็ปรับปรุงใหม่อีกโดยเรียกชื่อว่า “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการเลื่อนวิทยฐานะครู” พ.ศ. ๒๔๙๔ ได้ประกาศยกเลิกหมวดวิชา ก.ข.ค. มาใช้ “วิชาบังคับ และวิชาเลือก” แทนและผู้ที่ยกเลิกเรียนวิทยฐานะครูได้นั้นไม่ว่าจะเคยหรือไม่เคยเป็นนักเรียนในโรงเรียนฝึกหัดครูมาก่อน ประกาศนียบัตรที่ได้มี ๓ ระดับเท่านั้น คือ

๑. ประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษมูล (พ.)
๒. ประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษประถม (พ.ป.)
๓. ประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษมัธยม (พ.ม.)

การอบรมวิชาชุดครู อสร. และ อสช.

ประวัติความเป็นมา

การเลื่อนวิทยฐานะครูหรือการส่งเสริมวิทยฐานะครูของประเทศไทย เกิดขึ้นครั้งแรกในเวลาไล่เลี่ยกับที่รัฐจัดการศึกษาเป็นครั้งแรกให้แก่ทวยราษฎร์ในปี พ.ศ. ๒๔๑๔ ซึ่งตรงกับรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

โดยในระยะแรกของการจัดการศึกษานั้นมีพระภิกษุเป็นครูผู้สอน แต่เนื่องจากจำนวนพระมีจำกัด ดังนั้นในปีต่อ ๆ มาจึงได้มีพลเรือนที่จบการศึกษาประโยคสามัญมาเป็นครูสอนด้วย ส่วนการเลื่อนวิทยฐานะของครูผู้สอนเหล่านี้จะพิจารณาจากระยะเวลาการรับราชการ ผู้ที่ได้รับการพิจารณาก็จะได้เลื่อนเป็นครูสอนในระดับที่สูงขึ้น

ในปี พ.ศ. ๒๔๓๐ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบทางด้านการศึกษาของราชอาณาจักรชื่อ “กรมศึกษาธิการ” และเนื่องจากการศึกษาได้รับความนิยมจากปวงชนชาวไทยมากขึ้น ความต้องการครูจึงเพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว ดังนั้นในปี พ.ศ. ๒๔๓๕ กรมศึกษาธิการจึงได้ตั้ง “โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์” ซึ่งเป็นสถาบันการฝึกหัดครูเป็นครั้งแรก ทำหน้าที่ผลิตครูระดับประกาศนียบัตรประโยคประถมศึกษา (ป.ป.) โดยมีนักศึกษารุ่นแรก ๓ คน ต่อมาเมื่ออารยธรรมตะวันตกเริ่มเข้ามามีอิทธิพลในประเทศไทย ความต้องการกำลังคนมาช่วยพัฒนาประเทศสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว การศึกษาจึงขยายตัวขึ้นเรื่อย ๆ เช่นกัน แต่ครูที่สอนระดับสูงมีจำกัดเป็นผลให้ครูจำนวนมากมีความเคลื่อนไหวที่จะเลื่อนวิทยฐานะของตนให้สูงขึ้น

ในปี พ.ศ. ๒๔๔๕ กรมศึกษาธิการจึงได้ประกาศใช้ “ระเบียบการสอนวิชาชุดครูระดับประกาศนียบัตรประโยคมัธยม” ขึ้น พร้อมกับตั้งสามัคยาจารย์สมาคม (เดิมอยู่ภายในโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย) เพื่อทำหน้าที่บรรยายวิชาชุดครูมัธยมโดยมีการวัดผลเป็นรายวิชาเมื่อสอบได้ครบวิชาตามหลักสูตรครูมัธยมแล้ว กรมศึกษาธิการจะให้ประกาศนียบัตรครูมัธยม นอกจากนั้นในปีต่อมา (พ.ศ. ๒๔๔๖) โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ได้ขยายหลักสูตรประกาศนียบัตรครูมัธยม (ป.ม.) และตั้ง “โรงเรียนฝึกหัดครู” ขึ้นเพื่อทำหน้าที่ผลิตครูมูล (ป.)

เนื่องจากในขณะนั้นได้มีหลายหน่วยงานในกระทรวงธรรมการ (กระทรวงศึกษาธิการ) ทำหน้าที่ผลิตครูเหมือนกัน และหน่วยงานเหล่านี้ไม่ได้ทำงานประสานกันเท่าที่ควร เป็นผลให้การผลิตครูไม่ตรงกับความต้องการของโรงเรียนต่าง ๆ ดังนั้นเพื่อให้เกิดเอกภาพในการผลิตครู ประหยัด และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแผนการศึกษาชาติ ในปี พ.ศ. ๒๔๙๗ พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๗ ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๔๙๗ และประกาศพระราชกิจจานุเบกษา ฉบับวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๔๙๗ มีผลบังคับให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่ผลิตครูรวมเป็นหน่วยงานเดียวกันชื่อ “กรมการฝึกหัดครู” ในวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๔๙๗

การอบรมเพื่อการศึกษาาระหว่างปิดภาคเรียน
ฤดูร้อน หรือ อ.ศ.ร. เริ่มมีขึ้นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๓ โดยคุรุสภาได้ดำเนินงานตามอำนาจและหน้าที่ของคุรุสภา มาตรา ๖ ทวิ ๕ ตามพระราชบัญญัติครู พ.ศ. ๒๔๘๘ ว่า คุรุสภาจะต้องพัฒนาความรู้ครู ความสามารถ คุณภาพ และประสิทธิภาพของครู อันเป็นการเสริมความรู้ให้แก่ครูโดยตรงในระหว่างปิดภาคเรียน ฤดูร้อนครั้งแรก ได้รับความร่วมมือจากสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย และสมาคมคณิตศาสตร์แห่งประเทศไทย กับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อมาคุรุสภาได้ร่วมมือกับกองส่งเสริมวิทยฐานะ กรมการฝึกหัดครู โดยคุรุสภาทำหน้าที่ดำเนินการจัดอบรมและใช้สถานที่ บุคลากรในวิทยาลัยครูต่าง ๆ และโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศเป็นสถานที่อบรมโดยใช้เวลาอบรม ๑๘๐ ชั่วโมง ส่วนกองส่งเสริมวิทยฐานะครูทำหน้าที่ออกข้อสอบและวัดผลหลังจากการอบรมสิ้นสุดลง เมื่อผู้รับการอบรมสอบผ่านชุดวิชาใดก็ถือว่าผู้นั้นสอบได้ชุดวิชานั้น ๆ ทั้งนี้ การอบรมแบบนี้ได้รับความนิยมมาก วิทยาลัยครู บ้านสมเด็จจก็เป็นแหล่งให้การอบรมครู อ.ศ.ร. ตลอดมา ตั้งแต่ปี ๒๕๐๓ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ปัจจุบันนี้ทาง กรมการฝึกหัดครูก็ได้มอบหมายให้กองส่งเสริมวิทยฐานะครูจัดดำเนินการอบรมวิชาชุด อ.ศ.ร. และ ป.ณ. แต่ฝ่ายเดียว ทั้งนี้ก็ต้องอาศัยความร่วมมือจากอาจารย์ผู้สอนในภาควิชาต่าง ๆ ได้มีบทบาทรับผิดชอบในการสอนวิชาที่ตนถนัด และออกข้อสอบ ตรวจข้อสอบ ทั้งนี้ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จจและคณะอาจารย์ทุกสาขาวิชา ก็ได้ให้ความร่วมมือด้วยดีกับกองส่งเสริมวิทยฐานะตลอดมา

การอบรมเพื่อสอบวิชาชุดครู หรือ อ.ส.ช.

เริ่มจัดให้มีขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒-๒๕๑๗ มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการสอบวิชาชุดครู โดยคุรุสภาเป็นฝ่ายจัดดำเนินการปีละ ๑ ครั้ง กองส่งเสริมวิทยฐานะเป็นผู้ออกข้อสอบและดำเนินการวัดผล ต่อมา ในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ การอบรมนี้จึงได้ยกเลิกไป วิทยาลัยครู บ้านสมเด็จจก็มีส่วนรับผิดชอบให้การอบรมครูเพื่อสอบวิชาชุดครู (อ.ส.ช.) ด้วยเช่นกัน

ความจริงตามสภาพบ้านเมืองของเราที่เป็นอยู่ในขณะนี้ วิชาชุดครูเป็นระบบการศึกษาที่มีค่ายิ่ง และเป็นประโยชน์ต่อครูประจำการมากที่สุดทั้งนี้เพราะนอกจากจะสามารถจัดได้อย่างทั่วถึงแล้ว ยังเป็นวิธีการจัดให้การ ศึกษาที่ประหยัดมาก ทั้งในด้านของรัฐและตัวครู ประจำการเอง ครูประจำการเป็นจำนวนมากไม่สามารถจะไปศึกษาเล่าเรียนจากวิทยาลัยครูหรือสถานศึกษาอื่นได้ เนื่องจากภารกิจที่รับผิดชอบ ฐานะเศรษฐกิจ และอื่น ๆ วิชาชุดครูจึงเป็นทางที่จะช่วยให้ครูเหล่านั้นได้มีโอกาสแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ หากปราศจากวิชาชุดครูและการจัดอบรม อ.ศ.ร. และ อ.ส.ช. แล้ว จะมีครูจำนวนมากไม่มีทางก้าวหน้าได้เลย และวิชาชุดครูยังเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูประจำการ เป็นบันไดให้ครูและผู้ทำงานเกี่ยวกับการศึกษาอีกเป็นจำนวนมาก ได้ก้าวขึ้นไปสู่ความสำเร็จในชีวิตหน้าที่การงาน ทั้งช่วยเพิ่มความเสมอภาคทางการศึกษาให้แก่ครูของเรามากยิ่งขึ้น

ศูนย์ส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สวท.)

ศูนย์ส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สวท.) วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้จัดตั้งขึ้น โดยความเห็นชอบของกระทรวงศึกษาธิการ และมอบหมายให้กรมการฝึกหัดครูจัดตั้งองค์กร สวท. ขึ้น โดยได้รับความร่วมมือจากสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ของวิทยาลัยครูทั้ง ๓๖ แห่ง ในระยะแรก คือ ปี พ.ศ. ๒๕๒๒ จัดตั้งขึ้น ๖ ศูนย์ ในระยะที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๒๓ จัดตั้งขึ้นอีก ๑๒ ศูนย์ และในระยะที่ ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ จัดตั้งขึ้นอีก ๑๘ ศูนย์ รวม ๓๖ ศูนย์ ซึ่งวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ก็มีโครงการจัดตั้งเป็นศูนย์หนึ่งในระยะที่ ๒ นี้ด้วย ทั้งนี้ได้ร่วมงานของศูนย์อบรมหลักสูตรและวิธีสอน วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ซึ่งก่อตั้งมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๘ เข้าด้วยกันและให้ชื่อใหม่ว่า “ศูนย์บริการ การสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” โดยใช้ชื่อย่อว่า “สวท.” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยครูผู้สอน วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จากโรงเรียนต่าง ๆ ใน เขตที่ศูนย์ฯ รับผิดชอบ ในปีต่อมาให้เปลี่ยนชื่อย่อ จาก “สวท.” เป็น “สวท.”

ภารกิจในระยะเริ่มแรกของ สวท. นั้นดำเนิน- งานร่วมกับ สวท. อย่างใกล้ชิด ตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติงาน ตลอดจนการประเมินผล เนื่องจาก ขณะนั้นกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตร ใหม่ ในวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ที่ สวท. ได้พัฒนาขึ้น ในการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และ คณิตศาสตร์แผนใหม่นั้นจำเป็นต้องมีการทดลองและ ปฏิบัติด้วยตนเอง เน้นกระบวนการเรียนการสอน แบบสืบเสาะหาความรู้ เพื่อพัฒนาให้นักเรียนคิด และแก้ปัญหาอย่างมีระบบ โดยใช้ทักษะกระบวนการ ทางวิทยาศาสตร์เป็นเครื่องมือ จากการใช้หลักสูตร ใหม่ปรากฏว่าเกือบทุกโรงเรียนมีปัญหาเรื่องอุปกรณ์ และสื่อการสอน ดังนั้นภารกิจในระยะแรกของ สวท. คือ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมสร้างอุปกรณ์ วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ให้กับครูอาจารย์ของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตรับผิดชอบ นอกจากนี้ สวท.ยังมีภาระหน้าที่อีกมากมายเช่น ให้บริการเกี่ยวกับการผลิตและสำเนาอุปกรณ์ทางด้านโสตทัศนศึกษาให้ยืม วัสดุอุปกรณ์ที่สะสมและผลิตขึ้นมา ให้คำปรึกษาด้าน วิชาการ เทคนิคการสอน และอุปกรณ์เผยแพร่เอกสาร ทางวิชาการ และ ผลงาน วิจัยทางเนื้อหาวิชา เทคนิค วิธีสอนและสื่อการสอนที่เหมาะสม และปลูกฝังเจตคติ ที่ดีทางวิทยาศาสตร์ สถานที่ในการจัดกิจกรรมนอกจาก จะจัดที่ สวท. แล้ว ยังจัดหน่วยเคลื่อนที่ออกไปให้ บริการทางวิชาการแก่โรงเรียนต่าง ๆ ในเขตที่รับผิดชอบ

ในระยะ ๓ ปีแรก ของการจัดตั้ง สวท. ใน วิทยาลัยครูทุกแห่ง สวท. โดยความช่วยเหลือของ UNDP ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ส่วนใหญ่ แล้วให้ความช่วยเหลือในด้านความร่วมมือ โดยสร้าง อุปกรณ์วิทยาศาสตร์และโสตทัศนอุปกรณ์ ตลอดจนการ ฝึกอบรมวิทยากรและเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์จนครบทุก แห่งในส่วนของการฝึกหัดครูได้จัดสรรงบประมาณ สมทบด้วย

ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๕-๒๕๒๙ ศวท. ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกรมการฝึกหัดครูแต่ฝ่ายเดียว เพราะสิ้นสุดความช่วยเหลือจาก UNDP แต่ สสวท. และ ศวท. ก็ยังคงร่วมมือกันจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษาและประถมศึกษาสามารถสอน วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์แนวใหม่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดย สสวท. เป็นผู้จัดอบรมวิทยากรประจำศูนย์ฯ ให้และศวท. แต่ละแห่งจะขยายผลต่อไปให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ ที่รับผิดชอบ ในครั้งนี้ ศวท. ได้ขยายกลุ่มเป้าหมายออกไปยังโรงเรียนประถมศึกษาด้วย ซึ่งทำให้เพิ่มภารกิจมากขึ้นทั้งที่งบประมาณลดลง ซึ่งเป็นอุปสรรคพอสมควร และในปีงบประมาณ ๒๕๒๗ กระทรวงศึกษาธิการได้เร่งรัดให้มีการใช้-งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ มีแผนและมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ในแผนพัฒนาการศึกษาของกรมการฝึกหัดครู ศูนย์บริการการสอนวิทยาศาสตร์ของกรมการฝึกหัดครู ศูนย์บริการการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้เปลี่ยนชื่อเป็น “ศูนย์ส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” (ศวท.) ซึ่งมีความหมายกว้างกว่าเดิม

ในปี ๒๕๓๐ จนถึงปัจจุบัน ศวท. ยังคงดำเนินกิจการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษา และประถมศึกษา โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกรมการฝึกหัดครู

คณะกรรมการดำเนินงาน ศวท.

เพื่อให้การปฏิบัติงานของ ศวท. เป็นไปตามนโยบายของกรมการฝึกหัดครูและสนองความต้องการของท้องถิ่นตาม พ.ร.บ. วิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๕. ให้คณะกรรมการ ศวท. ประกอบด้วย

๑. อธิการวิทยาลัยครู
กรรมการที่ปรึกษา
๒. รองอธิการวิทยาลัยครูฝ่ายวิชาการ
กรรมการที่ปรึกษา
๓. ผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นจำนวนตามความเหมาะสม
กรรมการที่ปรึกษา
๔. หัวหน้าคณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
หัวหน้าศูนย์
๕. รองหัวหน้าคณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
รองหัวหน้าศูนย์
๖. หัวหน้าคณะวิชาครุศาสตร์
กรรมการ
๗. หัวหน้าภาควิชาทุกภาคในคณะวิชาวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี
กรรมการ
๘. หัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน
กรรมการ
๙. หัวหน้าภาควิชาวิจัยและทดสอบ
กรรมการ
๑๐. ให้หัวหน้าศูนย์เลือกบุคคลที่เหมาะสมเป็นกรรมการ
เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการตามจำนวนที่เห็น
สมควร
กรรมการ

สำนักงาน ศวท. ปฏิบัติตามนโยบายของคณะกรรมการดำเนินงาน ศวท. และมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. ดำเนินการและสนับสนุนให้ครูอาจารย์และนักศึกษา ทำการค้นคว้าวิจัยด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งด้านวิชาการ วิธีสอน และอุปกรณ์การสอน

๒. จัดการฝึกอบรม การวิจัย วิธีสอนและการซ่อมสร้างอุปกรณ์การสอน ด้านคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้แก่นักเรียน นักศึกษา ครูอาจารย์ บุคลากรประจำการและผู้สนใจทั่วไป

๓. จัดการเผยแพร่ความรู้ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้แก่ประชาชนทั่วไป

๔. ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการใหม่ ๆ การเปลี่ยนแปลงของหลักสูตรคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทุกระดับ

๕. จัดทำโครงการและแผนปฏิบัติงานของ ศวท.

กิจกรรมของ ศวท. ศวท. ควรจะดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

(๑) งานวิจัย ศวท. จะดำเนินงานวิจัยและอำนวยความสะดวกในการวิจัยด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑.๑) วิจัยวิธีสอน สื่อการสอน หลักสูตรการสอน ในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนหาแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษาสนใจในการเรียนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์มากขึ้น

(๑.๒) วิจัยพื้นฐานด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกันได้ทุกระดับ

(๑.๓) วิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์และเทคโนโลยี

(๑.๔) วิจัยและพัฒนาเครื่องมือ ตลอดจนหาแนวทางในการคัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษาในวิทยาลัยครู สาขาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

(๑.๕) สนับสนุนบุคลากรให้ทำการวิจัยทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

(๒) งานฝึกอบรม ศวท. จะดำเนินการฝึกอบรมและส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอบรม ดังนี้

(๒.๑) อบรมวิธีการวิจัยเชิงวิทยาศาสตร์ให้แก่อาจารย์วิทยาลัยครู

(๒.๒) อบรมด้านเทคนิคการสอน เทคนิคการจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ ด้านเนื้อหาความรู้ ความก้าวหน้าทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิธีวิจัยทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้แก่ครูระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และบุคลากรจากหน่วยงานอื่น

(๒.๓) นำผลการวิจัยที่ได้จากข้อ (๑) มาเผยแพร่ โดยการจัดประชุมทางวิชาการให้แก่ครูระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา นักศึกษาและอาจารย์วิทยาลัยครู

(๒.๔) เป็นที่ปรึกษาและติดตามผลการดำเนินงานตามข้อ (๒.๒) และ (๒.๓)

(๓) การเผยแพร่ สวท. จัดกิจกรรมแพร่ ดังนี้

(๓.๑) จัดงานสัปดาห์วิทยาศาสตร์ร่วมกับโรงเรียน ในเขตรับผิดชอบ และองค์กรเอกชนตลอดจนให้ความร่วมมือกับสมาคมวิทยาศาสตร์ฯ ในการจัดแข่งขันทักษะ กระบวนการวิทยาศาสตร์ในระดับเขตการศึกษา

(๓.๒) จัดรายงานความรู้ทางวิทยาศาสตร์สำหรับ ประชาชนโดยผ่านสื่อมวลชนทุกชนิด จัดทำเอกสาร วารสาร และอื่น ๆ

(๓.๓) จัดประชุมเชิงวิชาการทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร่วมกับสถาบันอื่น

(๓.๔) ส่งเสริมการจัดตั้งชมรมครูคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

(๓.๕) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์

(๔) การผลิตสื่อการสอนที่ได้จากผลการวิจัย

การดำเนินงานของ สวท. วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้จัดกิจกรรมให้บริการทั้งครูประจำการในสังกัดอื่น ๆ และนักศึกษาครูของวิทยาลัยเอง กิจกรรมที่ดำเนินการนั้น ดำเนินการตามแผนร่วมกันระหว่าง สวท. และกรมการฝึกหัดครู นอกจากนี้จะเป็นกิจกรรมที่ สวท. วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำหนดขึ้นมาตามความต้องการของท้องถิ่นนั้น ๆ กิจกรรมหลักที่ สวท. วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้ดำเนินการไป พอสรุปได้ดังนี้

๑. จัดอบรมครูคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เช่น

– อบรมปฏิบัติการโครงการซ่อม-สร้าง อุปกรณ์ วิทยาศาสตร์

– อบรมปฏิบัติการซ่อม-สร้างอุปกรณ์คณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

– ประชุมปฏิบัติการสร้างข้อสอบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

– อบรมวิธีสอนวิทยาศาสตร์ตามแนว สวท. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

– อบรมครูระดับประถมศึกษา ผู้สอนคณิตศาสตร์

๓. เพื่อให้สามารถประกอบ ติดตั้ง ซ่อมแซม งานเชื่อมโลหะได้

๔. สามารถเข้าใจการประเมินราคา และทำงาน ด้วยตัวเองได้

เป้าหมาย สมาชิกผู้เข้าอบรมจากชุมชนจตุรมิตร-สัมพันธ์ เขตธนบุรี กรุงเทพฯ จะได้รับความรู้ทางเทคนิค การเชื่อมโลหะเบื้องต้น และสามารถทำงานเพื่อประกอบ อาชีพได้ โดยใช้ระยะเวลาในการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติรวมทั้งสิ้น ๖๐ ชั่วโมง

สิทธิที่ได้รับ เมื่อจบการอบรมครบ ๖๐ ชั่วโมง และสามารถปฏิบัติงานได้ดีตามเกณฑ์มาตรฐานก็ถือว่า ได้สำเร็จตามหลักสูตรวิชา เทคนิควิทยาอาชีพระยะสั้น ของศูนย์ส่งเสริมวิชาชีพเพื่อพัฒนาชุมชน วิทยาลัยครู บ้านสมเด็จพระยาจะได้อบรมวุฒิบัตรรับรองความรู้ ความสามารถไว้ให้ทุกคน

๔. โครงการเทคโนโลยีการอาหารเพื่อพัฒนาชุมชน โดยคณะอาจารย์จากภาควิชาคหกรรมศาสตร์ ๕ คน วิทยากร ๑ คน และนักศึกษา ๖ คน ออกไป ปฏิบัติงาน ณ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี เข้าร่วมสาธิตการทำป่าทังโก้ ซาลาเปาไส้หวาน ไส้เค็ม ขนมแกงตาโบ้ ให้แก่ชาวบ้านที่หมู่บ้านโพธิ์ศรี อำเภอ บางปลาม้า โดยให้ชาวบ้านได้ลงมือปฏิบัติจริงและได้ ชิมอาหารโดยทั่วถึงกัน ปรากฏว่าประชาชนให้ความสนใจ เป็นอย่างดี และอาจนำไปประกอบอาชีพได้วัสดุที่ใช้ ก็เป็นวัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น ต้นทุนในการผลิตถูก คิดว่าชาวบ้านสามารถนำไปทำเป็นอาชีพเสริมได้ทั้งนี้ เพื่อเป็นการนำเทคโนโลยีทางด้านอาหารเข้าพัฒนาชุมชน เป็นวิธีการเพิ่มพูนคุณภาพแก่ประชาชนในชุมชนและ ยังเป็นวิธีการฝึกให้นักศึกษารู้จักนำไปถ่ายทอดทางภาค ปฏิบัติให้แก่ผู้อื่นได้ด้วย

๕. โครงการออกค่ายอาสาพัฒนา วิทยาลัยครู บ้านสมเด็จพระยาและมูลนิธิกลุ่มแสงเทียน

เนื่องด้วยชมรมอาสาพัฒนา วิทยาลัยครูบ้าน-สมเด็จพระยา ร่วมกับมูลนิธิกลุ่มแสงเทียน ได้ดำเนินงาน ในด้านบริการชุมชนทั้งทางด้านวิชาการและด้าน สาธารณสุข รวมทั้งด้านนันทนาการแก่ชาวบ้านและ เยาวชน ภายใต้การนำของ อาจารย์สำเร็จ พิมพากัย พระมหาสมัย จินตโมสโก อาจารย์กองเทพ เคลือบพณิชกุล อาจารย์พวงน้อย สดุดี โดยได้นำ นักศึกษารุ่นละประมาณ ๔๐-๕๐ คน ออกค่ายอาสา พัฒนาท้องถิ่นที่ทุรกันดาร ด้วยความร่วมมือจาก หน่วยงาน กรปกลาง และหน่วยงาน ศชด. และ สปจ. จังหวัดเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ จนถึงปัจจุบัน

ก่อนจะออกไปตั้งค่ายอาสาพัฒนาทุกครั้งจะต้องส่ง กรรมการของชมรมออกไปศึกษาข้อมูล และเลือกโรงเรียน ที่ยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวก ความพร้อมทางด้าน วิชาการ เช่น ห้องสมุดโรงเรียน ห้องพยาบาล ห้องเรียน สนามกีฬา อุปกรณ์กีฬา อาคารอเนกประสงค์ การ แนะนำชาวบ้านเกี่ยวกับสุขภาพและอื่น ๆ ฯลฯ

ตัวอย่างโครงการออกค่ายอาสาพัฒนาที่ทางชมรม อาสาพัฒนาฯ และมูลนิธิกลุ่มแสงเทียนได้ออกไปตั้งค่าย พร้อมกับนำนักศึกษาไปพัฒนาโรงเรียนประถมศึกษา ที่ ขาดแคลนและยังอยู่ในสภาพทรุดโทรมจะต้องช่วยกัน ปรับปรุงแก้ไขให้อยู่ในสภาพดีทุกอย่างนั้น มีดังต่อไปนี้

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้ออกไปตั้งค่ายอาสาพัฒนา คุณภาพชีวิตชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ที่โรงเรียน ตชด.มอเกอร์ ตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก โดยจัดทำ โครงการต่อไปนี้จนประสบผลสำเร็จด้วยดีคือ

๕.๑ โครงการทำห้องสมุดโรงเรียน

๕.๒ โครงการทำห้องพยาบาล

๕.๓ โครงการปรับปรุงห้องเรียน

๕.๔ โครงการจัดทำสนามกีฬา และจัดหาทุนเพื่อซื้ออุปกรณ์กีฬาประจำศูนย์ส่งเสริมกีฬาเยาวชนประจำหมู่บ้านภายในโรงเรียน

๕.๕ โครงการประชาสัมพันธ์

๕.๖ โครงการสวัสดิการ

๕.๗ โครงการกิจกรรมชาวเขาสัมพันธ์

๕.๘ โครงการเทพีอาคารเอนกประสงค์

๕.๙ โครงการทำสื่ออาคารเรียน

โครงการทั้ง ๙ ดังกล่าวมานี้ ได้ดำเนินการบรรลุผลสำเร็จเป็นที่เรียบร้อย ด้วยร่างกายแรงใจ ของเหล่านักศึกษาชาย-หญิง ของชมรมอาสาพัฒนาวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และสมาชิกอาสาจากมูลนิธิกลุ่มแสงเทียน ตลอดจนครูใหญ่ ครูน้อย ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน ชาวบ้านอาสา ได้ให้ความร่วมมือ ร่วมแรงด้วยหลายโครงการ ในวันรับมอบโดยหัวหน้าหน่วย ดชด. ที่ ๔๓ จังหวัดตาก ได้กล่าวชมเชยยกย่องเกียรติคุณชาวค่ายอาสาพัฒนา สมาชิกอาสามูลนิธิกลุ่มแสงเทียน และผู้ให้การสนับสนุนทุกคนในพื้นที่ที่ได้รับพลังสามัคคีสร้างสมสิ่งที่ดีงาม และมีประโยชน์แก่เยาวชน และชาวบ้านในพื้นที่อย่างมหาศาล หาสิ่งใดเปรียบคำน้ำใจไม่ได้ ทั้งนี้ ชื่อเสียงเกียรติยศก็กลับมาสู่วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาในที่สุด

หมายเหตุ ชมรมอาสาพัฒนาวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้ร่วมกับมูลนิธิกลุ่มแสงเทียนออกค่ายมาทั้งหมด 6 ครั้ง คือ

ครั้งที่ ๑ จังหวัดชัยภูมิ ครั้งที่ ๒ จังหวัดศรีสะเกษ ครั้งที่ ๓ จังหวัดนครพนม ครั้งที่ ๔ จังหวัดศรีสะเกษ ครั้งที่ ๕ จังหวัดตาก ครั้งที่ ๖ จังหวัดแพร่

ศูนย์เวชศึกษาและป้องกัน

หน้าที่หลักของศูนย์เวชศึกษาและป้องกัน คือ เป็นศูนย์กลางทางวิชาการในด้านการให้ความรู้และด้านการป้องกันยาเสพติดให้โทษ และสารระเหยที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย กับโรคเอดส์ในสถานศึกษาและชุมชนในเขตที่รับผิดชอบ

จุดมุ่งหมายในการดำเนินงานของศูนย์เวชศึกษา

๑. เผยแพร่ความรู้และแนวคิดในการป้องกันยาเสพติดให้โทษและโรคเอดส์

๒. ให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ชุมชนและสถานศึกษาในเขตรับผิดชอบ

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของวิทยาลัย

๔. ศึกษา สํารวจ สถานภาพที่เกี่ยวกับปัญหา ยาเสพติดให้โทษและสารระเหยที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย

๕. ฝึกอบรมนักเรียนและนักศึกษากับผู้สนใจ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในสถานศึกษาต่าง ๆ และชุมชน ผลงานของศูนย์เวชฯ ในปีงบประมาณ ๒๕๓๔

๑. ผลิตสื่อและให้ยืมสื่อ ศูนย์เวชฯ ร่วมมือกับภาควิชาเทคโนโลยีนวัตกรรมการศึกษาและภาควิชาศิลปศึกษา ผลิตสื่อสำหรับติดตั้งกับตะแกรงบอร์ด เพื่อนำไปใช้ให้ความรู้เรื่องยาเสพติดให้โทษและสารระเหยกับโรคเอดส์ เป็นชุด ๆ โดยแบ่งเป็น ๔ ชุด คือ

๑.๑ การป้องกันยาเสพติดและสารระเหย

๑.๒ ฤทธิ์ของยาเสพติดแต่ละชนิดกับสารระเหยที่เป็นโทษต่อร่างกาย

๑.๓ ประเภทยาเสพติดและสารระเหย

— สัมมนาวิชาการกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์
ชีวิต ป. ๕-๖

— อบรมเทคนิคการสอนคณิตศาสตร์ ป.๓

— ประชุมทางวิชาการเทคนิคการสอนภาคปฏิบัติ
วิชาเกษตรศาสตร์ระดับประถมศึกษา

— ประชุมปฏิบัติการเรื่องเทคนิคการเพาะเลี้ยง
เนื้อเยื่อพืชขั้นพื้นฐาน

— อบรมเชิงปฏิบัติการธรณีวิทยา และวิทยา-
ศาสตร์เกี่ยวกับโลก

— อบรมคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน

2. พัฒนาด้านแบบสื่อการสอนและสะสมตัวอย่างสิ่งมีชีวิต
เช่น

— ประชุมปฏิบัติการผลิตสไลด์และสร้างเกมส์
คณิตศาสตร์

— ประชุมปฏิบัติการ เรื่องการผลิตและการใช้
แผ่นผง ซีเมนต์ ให้แก่ครูระดับมัธยมศึกษา

— ประชุมปฏิบัติการ “การตองสัตว์”

— ประชุมปฏิบัติการ การสกัดฟอสฟอรัส
และนกก

— การประชุมวิชาการ เรื่องเทคนิคและวิธีการ
สกัดฟอสฟอรัสทะเล

— ประชุมปฏิบัติการทำสไลด์ถาวรทางชีววิทยา

— เทคนิคการเก็บตัวอย่างพืชและสัตว์ทะเล

— การเพาะเลี้ยงและสะสมตัวอย่างพืชและสัตว์

— ผลิตต้นแบบอุปกรณ์การสอนวิทยาศาสตร์
ระดับประถมศึกษา

— โครงการฝึกปฏิบัติสร้างอุปกรณ์เรขาคณิตและ
สไลด์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

— อบรมเป่าแก้ว

— ประชุมปฏิบัติการโครงการพลาสติก

— ประชุมปฏิบัติการโครงการงานชุบโลหะ

— ประชุมปฏิบัติการโครงการไฟเบอร์กราส

๓. จัดกิจกรรมสัปดาห์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ เช่น

— จัดนิทรรศการตามนโยบายของกระทรวงฯ

— การแข่งขันตอบปัญหาวิทยาศาสตร์

— การแข่งขันตอบปัญหาทางคอมพิวเตอร์

— การแข่งขันการวาดภาพ

— การแสดงผลงานต่าง ๆ ทางวิทยาศาสตร์ ฯลฯ

๔. จัดทำเอกสารวิชาการเผยแพร่ความรู้ทางด้านวิทยา-
ศาสตร์และคณิตศาสตร์

๕. ติดตามประเมินผลโครงการ

ในปีงบประมาณ ๒๕๓๕ ศวท. วิทยาลัยครูบ้าน-
สมเด็จเจ้าพระยา มีโครงการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ
เรื่อง การแปรรูปอาหาร กิจกรรมต่าง ๆ ของ ศวท.
วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการสนับสนุนส่งเสริม
การเรียนการสอน กิจกรรมวิทยาศาสตร์ให้แก่ครูอาจารย์
และบุคลากรทางการศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนัก
งานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) สำนักงาน
ศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ (สพช.)

การดำเนินงานของ ศวท. ในระยะเริ่มแรกประสบ
ความสำเร็จพอสมควร ทั้งนี้เพราะว่ามีองค์ประกอบที่
สมบูรณ์ทั้งด้านบุคลากร ผู้บริหารและงบประมาณ คณะ
ทำงานส่วนใหญ่มาจากคณาจารย์จากคณะวิชาวิทยา-
ศาสตร์และเทคโนโลยี ที่มีความสนใจในการพัฒนา
การเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ประกอบ
กับในปี พ.ศ. ๒๕๒๔-๒๕๒๖ ได้มีการจัดอบรมผู้สอน
วิชาวิทยาศาสตร์เพื่อปรับระดับชั้นเรียน ระดับมัธย-
มศึกษาตอนปลายด้วย จึงทำให้ความสนใจทางด้านการ
พัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
ค่อนข้างสูง ในปี พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้มีการเปลี่ยนแปลง
พ.ร.บ.วิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.
๒๕๒๗ โดยบัญญัติให้วิทยาลัยครูสามารถ เปิดสอนใน
สาขาวิชาการอื่น ๆ ได้ และนักศึกษาในสาขาการสอน
วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ มีแนวโน้มลดน้อยลงตาม
ลำดับ ดังนั้นจึงเป็นสาเหตุให้ความสนใจในด้าน
พัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
ลดน้อยลงซึ่งเป็นผลกระทบต่อการดำเนินกิจกรรมของ
ศวท. ตามไปด้วย

การให้บริการวิชาการและบริการชุมชน

ศูนย์ส่งเสริมวิชาชีพเพื่อพัฒนา วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

เนื่องจากวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ตั้งอยู่ในย่านชุมชนแวดล้อมหนาแน่น อาทิ ชุมชนจตุรมิตร-สัมพันธ์ ชุมชนประดิษฐาราม ชุมชนวัดใหญ่ศรีสุพรรณ ชุมชนซอยศรีภูมิ ส่วนหน้าที่ของวิทยาลัยครูตามแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๕-๒๕๒๙) ซึ่งกรมการฝึกหัดครูได้กำหนดแผนงานหลักว่าด้วยแผนงานพัฒนาชุมชน ด้วยการใช้บริการด้านวิชาการและวิชาชีพเพื่อพัฒนาชุมชน ด้วยเหตุนี้คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงได้จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมวิชาชีพเพื่อพัฒนาชุมชนขึ้น เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๒๕ ตามคำสั่งวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่ ๑๐๙/๒๕๒๕ โดยมีนายบุญเลิศ ศรีหงส์ (อธิการขณะนั้น) เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา

ศูนย์ส่งเสริมวิชาชีพเพื่อพัฒนาชุมชน ได้เริ่มปฏิบัติงานโดยทำการอบรมประชาชนในพื้นที่ เพื่อบริการชุมชนมาตลอดตามแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ ๕ ด้วยการใช้เงินงบประมาณจากกองทุนส่งเสริมอาชีพ ซึ่งได้จากผู้ทึคให้ส่วนหนึ่ง และเก็บจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมอีกส่วนหนึ่ง กับได้จากเงินงบประมาณของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาสมทบให้ส่วนหนึ่ง จึงทำให้สามารถปฏิบัติงานมาได้โดยตลอด เช่น งานอาหารมีการอบรมไปแล้ว ๓ รุ่น งานเชื่อมโลหะอบรม ๑ รุ่น งานไฟฟ้า ๑ รุ่น งานเกษตรในชีวิตประจำวัน ๑ รุ่น และงานประดิษฐ์ดอกไม้แห้ง ๕ รุ่น มีผู้สำเร็จการอบรมตามหลักสูตรระยะสั้นของศูนย์ไปแล้ว เป็นจำนวนถึง ๓๐๘ คน ในจำนวนนี้เป็นครู-อาจารย์จากโรงเรียนต่าง ๆ ๔๐ คน แม่บ้าน ๘๐ คน เยาวชนในชุมชนจตุรมิตร-สัมพันธ์ ๑๒๘ คน และนักศึกษาของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาอีก ๖๐ คน

ผลการดำเนินงานของศูนย์ฯ ที่ได้ดำเนินงานมาแล้ว ๕ ปี ทำให้ภาควิชาต่าง ๆ ของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความแข็งแกร่งและมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะจัดอบรมเพื่อบริการชุมชนได้มากขึ้น ดังตัวอย่างโครงการบริการด้านวิชาการ และวิชาชีพเพื่อพัฒนาชุมชนต่อไปนี้

โครงการบริการด้านวิชาการและวิชาชีพเพื่อพัฒนาชุมชน

๑. โครงการอบรมปฏิบัติการศิลปะประดิษฐ์ดอกไม้ของศูนย์ส่งเสริมวิชาชีพเพื่อพัฒนาชุมชนร่วมกับชุมชนจตุรมิตรสัมพันธ์ ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ เนื่องจากในแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๕-๒๕๒๙) กรมการฝึกหัดครูได้กำหนดแผนงานหลักว่าด้วยแผนงานพัฒนาชุมชน ในอันที่จะดำเนินการจัดบริการทางด้านวิชาชีพขึ้น ดังนั้น แผนกคหกรรมศาสตร์ของศูนย์ส่งเสริมวิชาชีพฯ จึงจัดดำเนินการในการส่งเสริมวิชาชีพพัฒนาชุมชนด้านการประชุมปฏิบัติการศิลปะประดิษฐ์ขึ้น เพื่อสนองแผนงานหลักดังกล่าว

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้-ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการประดิษฐ์ดอกไม้ไทย
๒. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถออกแบบในการประดิษฐ์ดอกไม้ไทยได้
๓. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถจัดดอกไม้เข้าขอในการประดิษฐ์ดอกไม้ไทยได้
๔. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำไปตัดแปลงในการประดิษฐ์ดอกไม้ขึ้นได้
๕. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดทักษะในการประดิษฐ์ดอกไม้ไทย และสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้

เป้าหมาย ผู้เข้ารับการอบรมได้แก่ ประชาชนในชุมชนจตุรมิตรสัมพันธ์ เขตธนบุรี กรุงเทพฯ รุ่นละ ๒๐-๒๕ คน ชุมชนวัดใหม่ศรีสุพรรณ ชุมชนวัดบางไผ่ (บ้านสมเด็จ) ชุมชนชอยศรีภูมิ ชุมชนวัดมอญ (วัดประดิษฐาราม) จะได้รับความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการประดิษฐ์ดอกไม้ไทย ตลอดจนจนเกิดทักษะที่จะไปใช้ในการประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ครอบครัว

ระยะเวลาในการอบรมรุ่นหนึ่ง ๆ ประมาณ ๕ วัน ๆ ละ ๖ ชั่วโมง จัดให้ได้รับการอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติการ ปรากฏว่าการดำเนินงานตามโครงการนี้ได้เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๒๕-๒๕๒๙ เป็นจำนวนทั้งหมด ๕ รุ่น ได้บรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ทุกประการ

๒. โครงการอบรมปฏิบัติการการประกอบอาหารของคุณ์ส่งเสริมวิชาชีพ เพื่อพัฒนาชุมชนร่วมกับชุมชนจตุรมิตรสัมพันธ์ เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

เนื่องจากในแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ ๕ ที่กรมการฝึกหัดครูได้กำหนดแผนหลักว่าด้วยแผนงานพัฒนาชุมชนด้วย การให้บริการด้านวิชาการและวิชาชีพ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนงานดังกล่าว วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาจึงจัดดำเนินการในการส่งเสริมวิชาชีพพัฒนาชุมชน ด้านการประชุมเชิงปฏิบัติการอาหารชนิดต่าง ๆ ขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ในการประกอบอาหาร
๒. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมรู้จักอนามัยการประกอบอาหาร ซึ่งมีผลถึงสุขภาพของสมาชิกในครอบครัว
๓. เพื่อให้เกิดความคิดที่จะใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
๔. เพื่อนำความรู้ไปแนะนำผู้ที่สนใจต่อไป
๕. เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพและเป็นการเพิ่มรายได้ให้ตนเองและครอบครัว

เป้าหมาย ผู้เข้ารับการอบรมได้แก่ประชาชนในชุมชนจตุรมิตรสัมพันธ์ เขตธนบุรี กรุงเทพฯ จำนวน ๒๐-๒๕ คน จะได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปฏิบัติการอาหาร พร้อมทั้งได้ทดลองปฏิบัติเป็นการฝึกให้เกิดทักษะที่จะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มพูนรายได้แก่ครอบครัว

ระยะเวลาการอบรม ใช้เวลา ๕ วัน ๆ ละ ๖ ชั่วโมง รวมระยะเวลา ๓๐ ชั่วโมง มีการให้การอบรมทั้งภาคทฤษฎีเกี่ยวกับเทคนิคการประกอบอาหาร ทั้งภาคปฏิบัติและทฤษฎี การปฏิบัติการอาหารประเภทซาหริ่ม, กระจับปี่, นมถั่วเหลือง, เต้าฮวยฟรุทสลัด, การทำแยม, แยมโรล และทฤษฎีและปฏิบัติการนำผลไม้จากน้ำขิง น้ำแดงโม น้ำผลไม้คั้น และเอแคล์

ผลของการอบรมฝึกปฏิบัติการเป็นที่สนใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นอย่างดี และสามารถประกอบอาหารเองได้ และบางคนสามารถนำไปทำเป็นอาชีพเสริมได้ด้วย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ทางเทคนิคการเชื่อมโลหะเบื้องต้น
๒. เพื่อให้ความสามารถใช้เครื่องเชื่อมไฟฟ้าได้ถูกต้อง
๓. โครงการอบรมปฏิบัติการวิชาเทคนิคอาชีพเชื่อมโลหะ

เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินงานในโครงการที่ ๑-๒ ตามแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ ๕ (๒๕๒๕-๒๕๒๙) วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้ร่วมมือกับแผนกอุตสาหกรรมศิลป์ของคุณ์ส่งเสริมวิชาชีพฯ จึงจัดดำเนินการอบรมปฏิบัติการวิชาเทคนิคอาชีพเชื่อมโลหะขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนอีกด้วย

๑.๔ เรื่องภัยอันตรายจากโรคเอดส์และการป้องกัน

ศูนย์เวชฯ ได้จัดบริการให้ยืมสื่อดังกล่าวแก่นักศึกษาวิชาเอกวิทยาศาสตร์สุขภาพ และอาจารย์ผู้สอนได้นำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน และให้โรงเรียนในชุมชนได้นำสื่อไปแสดงนิทรรศการเป็นครั้งคราวและทางศูนย์เวชฯ ได้นำสื่อต่าง ๆ ออกแสดงนิทรรศการเนื่องในวันต่อต้านยาเสพติดให้โทษ และวันวิทยาศาสตร์แห่งชาติ

๒. จัดกิจกรรมอาสาพัฒนาชุมชน ศูนย์เวชศึกษาและป้องกัน วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จฯ ร่วมกับมูลนิธิกลุ่มแสงเทียน โดยความร่วมมือกับนักศึกษาวินิจฉัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิชาเอกเทคโนโลยี วิชาเอกศิลปะ วิชาเอกประติมากรรม และวิชาเอกภาษาไทย กับเจ้าหน้าที่มูลนิธิกลุ่มแสงเทียน จำนวน ๔๒ คน กับได้รับความสนับสนุนจากหน่วยงานของตำรวจตระเวนชายแดน

ออกไปตั้งค่ายอาสาพัฒนา ณ โรงเรียน ตชด.มอเกอว์ โรงเรียน ตชด.แม่ออกฮู ในอำเภอบพพระ จังหวัดตาก โดยพัฒนาทางด้านอาคารสถานที่ สนามกีฬาสำหรับเยาวชน ห้องสมุดโรงเรียน ห้องพยาบาล การปลูกต้นไม้ การรักษาความสะอาด การสาธารณสุข และการจัดบอร์ดนิเทศเกี่ยวกับการป้องกันโรคต่าง ๆ รวมทั้งโรคเอดส์ และการป้องกันยาเสพติดให้โทษ สารระเหยที่เป็นพิษต่อร่างกาย เป็นต้น ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๓๔ ถึงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๓๔

๓. จัดกิจกรรมเนื่องในวันต่อต้านยาเสพติดสากล ในวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๓๔

โดยศูนย์เวชศึกษาและป้องกัน วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้จัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องยาเสพติดขึ้น ณ โรงอาหารใหม่ และศาลาหกเหลี่ยม กับบริเวณรอบ ๆ พร้อมกับจัดกระบวนนักศึกษาเดินถือป้ายคำขวัญ คำกล่าวต่าง ๆ เพื่อต่อต้านยาเสพติด และสารระเหยกับโรคเอดส์ เดินไปรอบ ๆ ตามถนนภายในวิทยาลัยระหว่างวันที่ ๒๔-๒๖ มิถุนายน ๒๕๓๔ โดยมีกิจกรรมอื่นร่วมด้วยดังนี้

๓.๑ จัดบอร์ดให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและสารระเหย

๓.๒ จัดฉาย วีดิทัศน์ ให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและสารระเหย

๓.๓ ฉายสไลด์ให้ความรู้ในการป้องกันยาเสพติด สารระเหย กับโรคเอดส์

๓.๔ แจกแผ่นพับ และแผ่นปลิว ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องยาเสพติดให้โทษ สารระเหยที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย และการป้องกันโรคเอดส์

๔. ทำหน้าที่วิทยากร เพื่อให้ความรู้เรื่องยาเสพติด และการป้องกัน สารระเหยที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย หลักการเลือกสื่อ และการใช้สื่อในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของยาเสพติดและสารระเหย โดยกรรมการศูนย์เวชศึกษาและป้องกัน ได้รับเชิญให้เป็นวิทยากรพิเศษทำหน้าที่ให้การอบรมแก่ครู-อาจารย์ ผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นวิทยากรประจำท้องถิ่นต่อไป และให้ความรู้ความเข้าใจแก่กลุ่มแม่บ้าน และนักเรียน นักศึกษา ในเขตที่รับผิดชอบและเขตใกล้เคียง ซึ่งองค์กรและสถาบันต่างๆ เชิญมาตั้งต่อไปนี้

๔.๑ โรงเรียนบูรณศึกษา เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพฯ

๔.๒ โรงเรียนประจำจังหวัดสมุทรปราการ จ.สมุทรปราการ

๔.๓ กลุ่มแม่บ้านอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

๔.๔ โรงเรียนสมโภชรัตนโกสินทร์ฯ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ

๔.๕ วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม จังหวัดนครปฐม

๕. จัดโครงการอบรมแนะแนวทางชีวิตที่เป็นสุขแก่นักเรียนสาธิตและนักศึกษา ในภาคการศึกษาหนึ่ง ๆ ทางคณะกรรมการศูนย์เวชศึกษาและป้องกันได้กำหนดผู้ให้การอบรมเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด สารระเหย และโรคเอดส์ โดยให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ สารระเหยที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย การป้องกันโรคเอดส์ แก่นักเรียนสาธิตมัธยม-ประถม วค.บ้านสมเด็จฯ สำหรับภาคเรียนที่ ๑ วิทยากรจากศูนย์ได้ไปให้การอบรมตามโครงการดังกล่าวแก่นักเรียนมัธยมสาธิต วค.บ้านสมเด็จฯ

โครงการฝึกภาคสนามนักศึกษาวิชาเอก พลศึกษา-สุขศึกษา

รุ่นที่ ๑ ภาควิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ระหว่างวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๒๙ - ๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๙

ณ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

หลักการและเหตุผล

การฝึกภาคสนามด้านสาธารณสุข ของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุขศึกษา ชั้นปีที่ ๔ จัดเป็นส่วนหนึ่งของวิชาสุขฯ ๔๖๒ ซึ่งทางภาควิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ เห็นว่าอำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นพื้นที่เหมาะสมอย่างยิ่งในด้านบุคลากร นโยบาย และความพร้อมของประชาชนในทุก ๆ ด้าน การฝึกภาคสนามครั้งนี้ นักศึกษาจะต้องปฏิบัติจริง ๆ ร่วมกับประชาชนเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ ชั่วโมง หรือ ๒ สัปดาห์

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าใจถึงสภาพความเป็นอยู่ และแนวคิดของประชาชนในการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาชุมชนของตนเองตามความจำเป็นพื้นฐานและการแก้ไข
๒. เพื่อให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วม ในงานพัฒนาชุมชนในด้านต่าง ๆ และงานทางด้านสาธารณสุขมูลฐานของท้องถิ่น
๓. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกงานทางด้าน การประสานงาน และการบริการต่าง ๆ ทางด้านสาธารณสุข ทั้งในสถานศึกษา สถานพยาบาล และชุมชน

แผนการดำเนินงาน

๑. วางแผนงานฝึกภาคสนามร่วมกัน ระหว่างอาจารย์ในภาควิชา นักศึกษา และเจ้าหน้าที่ของอำเภอ ได้ปฏิบัติไปแล้ว ณ ที่ว่าการอำเภอบางปลาม้า
๒. นำนักศึกษามาฟังการบรรยายสรุปงานพัฒนาของ ๔ กระทรวงหลัก และเก็บข้อมูลและปัญหาต่าง ๆ ในชุมชน ณ ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอบางปลาม้า

วิธีดำเนินงาน

๑. นักศึกษาแต่ละกลุ่มที่เข้าหมู่บ้านแล้ว จะต้องสำรวจทำแผนที่หมู่บ้าน ศึกษาข้อมูล และทำความเข้าใจกับกำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน, ผู้นำหมู่บ้าน, พระภิกษุ, สาธารณสุขภิบาล, พ. ส. ส. , อ. ส. ม โดยมีพัฒนาการเป็นครูพี่เลี้ยง
๒. ดำเนินงานสาธารณสุข ตามแนวทางที่ชุมชนได้วางไว้และผสมผสาน โครงการต่าง ๆ ที่สามารถปฏิบัติได้ ในระยะเวลา ๑-๒ สัปดาห์ ตามแบบฟอร์มแผนงานย่อย และแผนงานหลักของภาควิชา
๓. ทำการบันทึกผลการปฏิบัติงานทุกวัน ลงในสมุดบันทึกผลการปฏิบัติงานประจำวัน
๔. หลังจากปฏิบัติงานไปแล้ว ๑ สัปดาห์ นักศึกษาจะต้องการกันทั้งหมด เพื่อเข้าร่วมสัมมนาและเสนอผลงานของกลุ่ม พร้อมทั้งอภิปรายปัญหา อุปสรรค และวิธีการแก้ไข

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. นักศึกษาได้เข้าใจถึงสภาพความเป็นอยู่และแนวคิดของประชาชน ในการพัฒนาชุมชนของตนเองตามความจำเป็นพื้นฐาน และวิธีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
  ๒. นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในงานพัฒนาชุมชนในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะงานทางด้านสาธารณสุขมูลฐานของท้องถิ่น
  ๓. นักศึกษาสามารถประสานงาน รับผิดชอบ และสามารถจัดบริการต่าง ๆ ทางด้านสาธารณสุขทั้งในสถานศึกษา สถานพยาบาล และในชุมชนได้อย่างถูกต้อง
- แนวทางที่นักศึกษาแต่ละหมู่จะต้องปฏิบัติเมื่อได้เข้าไปประจำอยู่ในหมู่บ้าน นักศึกษาจะต้องสำรวจศึกษาและนำชี้ชวนให้สมาชิกหัวหน้าครอบครัวในแต่ละครอบครัว ดังต่อไปนี้

๑. รั้วบ้าน (รั้วกินได้, พุดได้)
๒. ปลูกดอกไม้ริมรั้วและจัดสวนในบ้าน
๓. พืชผักสวนครัว (ข้าว, ตะไคร้, หอม, พริก, กระเพรา)
๔. บ้ายชื่อเจ้าของบ้าน
๕. ธงชาติ (ติดเสารั้วหน้าบ้าน)
๖. ตู้ไปรษณีย์ (ติดเสารั้วหน้าบ้าน)
๗. มีตุ่มน้ำหน้าบ้าน
๘. มีถังขยะอย่างน้อย ๓ อัน
๙. บริเวณบ้านสะอาดมีระเบียบ
๑๐. ใต้ถุนบ้านสะอาดไม่มีคอกสัตว์
๑๑. มีคอกปุ๋ยหมัก
๑๒. มีหลุมน้ำเสีย

๑๓. มีราวตากผ้า
๑๔. มีพรมเช็ดเท้าอย่างน้อย ๓ ผืน
๑๕. บ้านสะอาดมีระเบียบ
๑๖. ห้องครัวจัดให้เรียบร้อย
๑๗. ตุ่มน้ำสะอาดมีฝาปิดและมีตุ่มน้ำจืด ๓,๐๐๐ ลิตร/ครอบครัว (๒ ตุ่มใหญ่)
๑๘. มีลิ้นชักน้ำ
๑๙. ห้องนอนเรียบร้อยสะอาด
๒๐. พื้นห้องนอนสะอาดเรียบร้อย
๒๑. คนในครอบครัวไม่มัวเมาในอบายมุข
๒๒. เป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ (กลุ่มออมทรัพย์)
๒๓. อายุ ๑๔-๕๐ ปี อ่านออกเขียนได้
๒๔. ครอบครัวยุติธรรม
๒๕. มีวิทยุหรือโทรทัศน์

หมายเหตุ

กิจกรรมทั้ง ๒๕ รายการ เป็นความจำเป็นพื้นฐานที่ทุกครอบครัวจะต้องมี แต่ถ้าครอบครัวใดมีมากกว่านี้ยิ่งดี

ลักษณะสาละคุ่ม

ครอบครัวแต่ละคุ่ม ไม่ควรจะมีเกิน ๒๕ ครอบครัว/คุ่ม

๑. มีศาลามั่นคงแข็งแรง ถาวร (แบบทรงไทย)
๒. มีพระพุทธรูป
๓. มีเสาธงชาติหน้าคุ่ม
๔. มีข้อมูลคุ่ม แสดงจำนวนบ้านเรือน ประชากร อาชีพ กิจกรรมของประชาชนในคุ่ม เช่น รูปภาพ การพัฒนาคุ่ม การจัดกิจกรรมของคุ่ม การประชุมคุ่ม ฯลฯ
๕. มีคณะกรรมการบริหารคุ่ม
  - หัวหน้าคุ่ม
  - รองหัวหน้าคุ่ม
  - กรรมการฝ่ายศึกษาและวัฒนธรรม
  - กรรมการฝ่ายพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ
  - กรรมการฝ่ายปกครอง
  - กรรมการฝ่ายป้องกัน
  - กรรมการฝ่ายสวัสดิการและสังคม
  - กรรมการฝ่ายการคลัง
  - กรรมการฝ่ายสาธารณสุข
  - กรรมการฝ่ายสถิติ
  - กรรมการฝ่ายเยาวชน
๖. มีสมุดประชุมคุ่ม ซึ่งทุกคนจะต้องประชุมวางแผนการพัฒนา ๑ ครั้งต่อเดือนโดยหัวหน้าคุ่มเป็นประธานในที่ประชุม และจัดบันทึกการประชุมทุกครั้ง
๗. มีป้ายแสดงรายชื่อสมาชิกคุ่ม
๘. มีไม้ดอกไม้ประดับ (สวนหย่อมประจำคุ่ม)
๙. มีรั้วล้อมรอบ ปลูกไม้ดอกตามแนวรั้ว
๑๐. คณะกรรมการคุ่มต้องรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองทุกฝ่ายเป็นอย่างดี
๑๑. มีการตกแต่งศาลาคุ่ม (ไฟฟ้า, เครื่องประดับต่าง ๆ)
๑๒. มีถังขยะขนาด ๒๐๐ ลิตร แบ่งครั้ง จำนวน ๑ อัน
๑๓. มีตุ่มประจำคุ่ม
๑๔. มีโต๊ะสำหรับประชุมคุ่ม
๑๕. มีห้องสมุดประจำคุ่ม

ลักษณะของกลุ่มอาชีพและกลุ่มสนใจ

๑. มีคณะกรรมการบริหารกลุ่ม ประกอบด้วยคณะกรรมการ ๗ คน
  ๑. ประธาน
  ๒. รองประธาน
  ๓. เลขานุการ
  ๔. ปรึกษ
  ๖. กรรมการ
  ๗. กรรมการ
๒. มีเงินทุน
๓. มีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการดำเนินงาน
๔. มีวิธีการดำเนินงาน
๕. มีสมาชิกกลุ่มตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไป

ข้อบังคับกลุ่มจะต้องมี

๑. สมุดทะเบียนสมาชิกกลุ่ม กฎระเบียบ ข้อบังคับ
  ๒. สมุดรายรับรายจ่าย
  ๓. สมุดบันทึกการประชุม (ประชุมเดือนละ ๑ ครั้ง)
  ๔. สมุดเยี่ยม
  ๕. คณะกรรมการกลุ่มต้องเข้าใจวัตถุประสงค์และบทบาทหน้าที่ตลอดทั้งวิธีการดำเนินงานเป็นอย่างดี
- ### ที่ทำการกลุ่มประกอบด้วย
๑. บ้ายที่ทำการกลุ่ม (ขนาดใหญ่มองเห็นได้ชัด)
  ๒. สถานที่สำหรับใช้เป็นี่ทำการกลุ่ม
  ๓. บ้ายคณะกรรมการ
  ๔. บ้ายวัตถุประสงค์ของกลุ่ม
  ๕. บ้ายแสดงวิธีการดำเนินงานของกลุ่ม
  ๖. บ้ายแสดงรายรับ-รายจ่าย หรือเงินกองทุนของกลุ่ม (แสดงที่มาของเงิน)
  ๗. กิจกรรมกลุ่ม (จัดตกแต่งให้สวยงามและเป็นระเบียบ)
  ๘. บ้ายแสดงกิจกรรมกลุ่ม (รูปถ่ายต่าง ๆ)

โครงการค่ายอาสาพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ครั้งที่ ๑๒

โรงเรียน ตชด. มอเกอร์ ตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

โครงการที่ท่า

๑. โครงการทำห้องสมุดโรงเรียน
๒. โครงการทำห้องพยาบาล
๓. โครงการปรับปรุงห้องเรียน
๔. โครงการจัดทำสนามกีฬา และจัดหาทุนเพื่อซื้ออุปกรณ์กีฬาประจำศูนย์ส่งเสริมกีฬาเยาวชน
๕. โครงการประชาสัมพันธ์
๖. โครงการสวัสดิการ
๗. โครงการกิจกรรมชาวเขาสัมพันธ์

๘. โครงการเทพีนอาคารอเนกประสงค์
๙. โครงการทำสื่อการเรียน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามให้กับนักศึกษา ฝึกความรับผิดชอบ และการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ ระหว่างนักศึกษากับชาวเขา
๒. เพื่อให้นักศึกษามีจิตใจและจิตสำนึกในการ รับผิดชอบต่อสังคม พร้อมทั้งปลูกฝังอุดมการณ์ในการทำงาน เพื่อรับใช้มวลชน
๓. เพื่อให้นักศึกษาได้เห็นสภาพชีวิตและความ เป็นอยู่ที่แท้จริง ของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงในเขตชายแดน ไทย
๔. เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ถึงวัฒนธรรม และ ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงในเขต ชายแดนไทย
๕. เพื่อปลูกฝังให้เห็นความสำคัญในการอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้ให้คงสภาพสมบูรณ์ การมีคุณภาพชีวิต ที่ดี ปราศจากอบายมุข ยาเสพติด และโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ
๖. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของวิทยาลัยให้เป็นที่รู้จัก ของหน่วยงานทั่ว ๆ ไป

บ้านมอเกอร์

ตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

สภาพการตั้งบ้านเรือน

ภายในหมู่บ้านจะแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ

๑. กลุ่มกะเหรี่ยงเก่า

ส่วนใหญ่จะเป็นคนไทยเป็นกลุ่มคนที่ตั้งถิ่นฐาน อยู่ก่อน มีประมาณ ๒๐๕ กว่าคน ประมาณ ๓๐ หลังคาเรือน บ้านเรือนทำด้วยไม้ชั้นเดียวมุงด้วยใบสักบ้าง และสังกะสีบ้าง ทุกคนจะมีบัตรประจำตัว ประชาชน ที่ทางการออกให้ สามารถเข้าไปในเมือง (อำเภอ) ได้ ส่วนใหญ่มีอาชีพทำไร่ และมีที่ดินเป็นของตนเอง

การปกครองและประเพณี

มีผู้ใหญ่บ้าน ๑ คน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ๑ คน ส่วนใหญ่จะนับถือผีและมีการปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

๒. กลุ่มตลาด

ซึ่งเป็นตลาดกลางหมู่บ้าน จะมีร้านค้าขายเครื่อง อุปโภคและบริโภค เป็นกลุ่มที่มีความเป็นอยู่ที่ดีพอ สมควร แต่ลักษณะบ้านเรือนทำไม่แข็งแรงเท่าที่ควร หลังคาจะมุงด้วยสังกะสีและมุงด้วยใบไม้สลับกันไป คนในกลุ่มนี้มีทั้งพม่า แยก และกะเหรี่ยงปะปนกันไป ตอนกลางคืนจะใช้ไฟฟ้า ซึ่งมีเครื่องปั่นไฟจ่ายให้จากคน มีฐานะในตลาด มีโรงฉายภาพยนตร์ (วีดีโอ) ประจำ ตลาด ๑ แห่ง จะฉายทุกวัน ค่าจ้างเข้าชมผู้ใหญ่คนละ ๕ บาท เด็กคนละ ๓ บาท

๓. กลุ่มกะเหรี่ยงอพยพ

ทั้งหมดจะเป็นกะเหรี่ยงอพยพมาจากประเทศ พม่า พูดภาษาไทยไม่ได้ และมีการวางผังในการจัด ตั้งบ้านเรือนอยู่บนเนินเขาอย่างเป็นระเบียบ มีโรงเรียน และครูซึ่งอพยพมาด้วย ทำการสอนภาษาอังกฤษและมีการสอนภาษาไทยบ้าง ถ้ามีครูคนไทยไปสอน มีประชากร ประมาณ ๕,๐๐๐ คน

ทุกคนที่นี้ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง ทุกเช้าทุกคนจะไปรับอาหารจากกองกลาง (ธนาคารข้าว)

การปกครอง

จะมีผู้นำกลุ่มเป็นตัวแทนในการพูดคุยกับคนทั่วไป และมีครูคอยช่วยเหลือซึ่งเป็นครูผู้หญิง มีการกำหนดเวลา ๔ ทุ่มตรงจะเป็นเวลาเคอไฟ ทุกคนจะอยู่ได้เฉพาะในหมู่บ้านเท่านั้น

ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม

ทั้ง ๓ กลุ่มจะมีกิจกรรมร่วมกัน ก็ต่อเมื่อทางโรงเรียน ตชด.มอเกอร์ จัดขึ้นมา ซึ่งการจะขอความร่วมมือจากชาวบ้านได้ก็ต่อเมื่อต้องบอกกับหัวหน้าผู้นำกลุ่มก่อน แล้วผู้นำจะจัดการให้

ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มกะเหรี่ยงเก่าส่วนใหญ่จะนับถือศาสนาพุทธ ซึ่งก็มีวัดอยู่ ๑ วัด ประเพณีที่ยังเห็นกันอยู่และยังรักษากันอยู่คือการบวชลูกแก้ว และการนับถือผี

กลุ่มตลาดและกลุ่มอพยพ ส่วนใหญ่จะนับถือศาสนาคริสต์ ซึ่งจะมีการเข้าโบสถ์ทุกวันอาทิตย์ ร้านค้าในตลาดส่วนใหญ่จะปิดด้วย

สภาพสุขภาพและคุณภาพชีวิต

ไม่มีสถานอนามัยและแหล่งบริการด้านสุขภาพเลย ส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพและไม่เห็นความสำคัญของความถูกต้องในการทำให้ถูกสุขลักษณะ โดยเฉพาะห้องสุขาซึ่งทำยังไม่ถูกต้อง ซึ่งก่อให้เกิดโรคท้องร่วง บ่อย ๆ และที่น่าเป็นห่วงนับว่าเป็นอันตรายอย่างมาก คือ เชื้อไข้มาลาเรียซึ่งยังมีอยู่ค่อนข้างมาก

โรงเรียน ตชด. มอเกอร์

เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของร้อย ตชด. ๓๔๖ ระยะทางประมาณ ๕๕ กม. โรงเรียนนี้ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๑ มีครูทำการสอนเป็น ตชด. 4 คน คือ ๑. ด.ต.สุรพงษ์ อาสานอก ๒. ส.ต.อ.สะอาด ตะมะจันทร์ ๓. นายเล็ก เนียมก้อน ๔. ส.ต.อ.อุทิศ ธรรมสนธิเจริญ มีนักเรียนทั้งหมด ๓๙ คน เป็นชาย ๒๔ คน เป็นหญิง ๑๕ คน เปิดสอนตั้งแต่ ป.๑-ป.๔

มีอาคารเรียน ๑ หลัง บ้านพักครู ๑ หลัง ห้องน้ำ ๒ ห้อง ศาลาอเนกประสงค์ ๑ หลัง ซึ่งใช้เป็นห้องสมุด ห้องพยาบาลและห้องครัวด้วย นอกจากนี้ยังมีโรงเพาะเห็ด โรงเรือนเพาะชำ และมีการปลูกพืชหมุนเวียนได้แก่ ผักบุ้ง ผักกาด ถั่วฝักยาว แตงกวา บวบเหลี่ยม ไม้ผลได้แก่ กัลย มะละกอ และมีบ่อเลี้ยงปลาอยู่ที่หลังโรงเรียน ๒ บ่อใหญ่

พื้นที่ที่คิดเห็นติดกับเขต อ.แม่สอด ทิศตะวันออกติดกับ อ.พบพระ ทิศตะวันตกและทิศใต้ติดกับประเทศสาธารณรัฐสหภาพพม่า

โครงการทำห้องสมุดโรงเรียน

โครงการที่ทำ

- ทำชั้นวางหนังสือ ๔ ตัว พร้อมทั้งทำยูริเทน
- จัดบอร์ดนิทรรศการ
- จัดแบ่งหมวดหมู่หนังสือเป็นกลุ่มประสบการณ์
- จัดตกแต่งภายในให้เรียบร้อย และสวยงาม
- จัดทำกันสาดเพื่อป้องกันฝนและลม (มอบให้

ครู ตชด. เป็นคนทำ)

- ปูพื้นห้องสมุดด้วยเสื่อ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เห็นความสำคัญของห้องสมุด
๒. เพื่อให้นักเรียน ครู อาจารย์และบุคคลทั่วไป ใช้ค้นคว้าหาความรู้ และความบันเทิง
๓. เพื่อให้รู้จักวางแผนและบริหารที่มงาน
๔. เพื่อให้เป็นแหล่งข่าวสารต่อชุมชน

ปัญหาและอุปสรรค

๑. ขาดอุปกรณ์ในการตกแต่ง
๒. ขาดการวางแผนงานอย่างต่อเนื่องในการทำงาน
๓. ขาดบุคลากรที่ชำนาญงานเฉพาะด้าน เช่น ทำชั้นหนังสือ กั้นสาด

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรจัดหาอุปกรณ์และวัสดุให้เพียงพอและเหมาะสม
๒. ควรมีการวางแผนงานและประสานงานกันอย่างต่อเนื่อง
๓. ควรจัดหาบุคลากรให้เพียงพอและเหมาะสมกับงาน

โครงการทำห้องพยาบาล

โครงการที่ทำ

- จัดทำตู้ยา ๑ ตู้ พร้อมทั้งทายูรีเทน
- ทำเตียงพยาบาล ๑ หลัง
- ทำที่กั้นฝน (มอบให้ครู ตชด. เป็นคนทำต่อ)
- จัดหายา และอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการพยาบาลเข้า

ใส่ตู้ยา

- จัดทำบอร์ด ๕ บอร์ด พร้อมตกแต่ง
- ตกแต่งภายในห้องพยาบาล

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ครู นักเรียนได้ใช้ในการรักษาพยาบาล เมื่อเกิดอุบัติเหตุ
๒. เพื่อเป็นแหล่งหาความรู้
๓. เพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนเมื่อมีการเจ็บป่วยหรือไม่สบาย
๔. ใช้เป็นห้องยาของชุมชนในอนาคต

ปัญหาและอุปสรรค

๑. ขาดผู้ชำนาญเฉพาะด้าน เช่น ทำตู้ยา
๒. ฝนตกทำให้สื่อกีฬาเปียก จึงได้จัดทำใหม่
๓. ยาและอุปกรณ์ในการพยาบาลมีน้อย

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรจัดหาผู้ชำนาญงานเฉพาะด้าน และควรมีผู้ช่วยงานด้วย
๒. ควรจัดหายาและอุปกรณ์ในการพยาบาลเพิ่มเติมด้วย

โครงการปรับปรุงห้องเรียน

โครงการที่ทำ

- จัดทำบอร์ดนิทรรศการ
- จัดป้ายนิเทศหน้าห้องเรียน
- จัดทำโมบายประดับห้องทุกห้อง
- จัดตกแต่งห้องเรียนโดยแยกตามกลุ่มประสบการณ์
- จัดหารูปภาพมาติดให้ครบทั้ง ๓ สถาบัน คือ ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เด็กได้เข้าใจในแต่ละกลุ่มประสบการณ์หรือกลุ่มวิชาว่ามีอะไรบ้าง
๒. จัดหารูปต่าง ๆ มาติดเพื่อให้นักศึกษาและความเข้าใจเอง
๓. เพื่อสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้น่าเรียน มีความสวยงาม
๔. ให้ความรู้เสริม เพิ่มเติมนอกเหนือจากเนื้อหาในบทเรียน

ปัญหาและอุปสรรค

๑. ขาดอุปกรณ์ในการตกแต่ง
๒. ขาดผู้ร่วมงานที่เข้าใจงานและผู้ชำนาญงานด้านศิลป์
๓. ขาดการวางแผนและประสานงานร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรจัดหาอุปกรณ์ให้พร้อมและเพียงพอ
๒. ควรมีการวางแผนและประสานงานกันอย่างต่อเนื่องในระหว่างหัวหน้า ผู้รับผิดชอบโครงการในแต่ละชั้น
๓. ควรมีผู้ชำนาญงานด้านศิลป์

โครงการจัดทำสนามกีฬาและจัดหาทุนซื้ออุปกรณ์กีฬา

โครงการที่ทำ

- ทำสนามฟุตบอล
- ทำสนามตะกร้อ
- ทำสนามแบดมินตัน
- ทำสนามวอลเลย์บอล

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ
๒. เพื่อให้เยาวชนรู้จักการเล่นกีฬาที่ถูกต้องวิธี
๓. เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีสนามกีฬาและอุปกรณ์กีฬาที่ได้มาตรฐาน
๔. เพื่อส่งเสริมสุขภาพพลานามัยให้เด็กและเยาวชน
๕. เพื่อให้เยาวชนมีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้จักแพ้ชนะ และอภัย

ปัญหาและอุปสรรค

๑. สนามไม่เรียบ และดินแข็งยากแก่การปรับสนาม
๒. สภาพอากาศร้อนจัด ไม่สามารถทำงานได้เต็มที่
๓. ชาวค่ายส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงซึ่งทำให้งานเดินช้า
๔. พื้นที่ในการทำสนามน้อย ทำให้ไม่ได้มาตรฐาน

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรรับทำในตอนเช้าและตอนเย็นถ้าอากาศร้อนจัด
๒. ควรจะให้ชาวบ้านช่วยในการปรับพื้นสนาม
๓. ควรจะมีบุคลากรที่เป็นผู้ชายมากกว่านี้

โครงการจัดหาทุนซื้ออุปกรณ์กีฬา

โครงการที่ทำ

- จัดรับบริจาคเสื้อผ้า เครื่องใช้จากผู้มีจิตศรัทธา
- จัดแยกเสื้อผ้า เครื่องใช้ออกเป็นพวก ๆ เช่น เสื้อ กางเกง เสื้อผ้าเด็ก รองเท้า กระเป๋า เป็นต้น
- จัดขายเสื้อผ้า เครื่องใช้ในราคาถูก ตามความเหมาะสม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการจัดหาอุปกรณ์การกีฬาในเด็กและเยาวชน
๒. เพื่อให้ชาวบ้านได้ซื้อเสื้อผ้า และเครื่องใช้ในราคาถูก
๓. เพื่อให้ประชาชนเกิดความมีระเบียบวินัย และปลูกฝังให้เป็นคนมีระเบียบวินัยมากยิ่งขึ้น

ปัญหาและอุปสรรค

๑. ภาษาที่ใช้สื่อสารกันไม่รู้เรื่อง ทำให้ไม่สะดวกในการทำงาน
๒. ขาดการเตรียมงานและประสานงานที่ดีพอ
๓. ชาวบ้านขาดระเบียบวินัย

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรมีการวางแผนงานและเตรียมงานให้ดีกว่านี้
๒. บุคลากรไม่เพียงพอ
๓. ควรแนะนำและปลูกฝังให้ประชาชนเกิดระเบียบวินัย

โครงการประชาสัมพันธ์

แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑. ออกไปสำรวจสภาพหมู่บ้านและศึกษาชีวิตของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง
๒. ไปสอนหนังสือเด็กกะเหรี่ยง

โครงการที่ทำ

- แบ่งกลุ่มออกไปศึกษาสภาพความเป็นอยู่ชาวเขาในด้านต่าง ๆ เช่น
  - ศิลปะวัฒนธรรม
  - ภาษาและขนบธรรมเนียมประเพณี

- แบ่งกลุ่มออกไปสอนภาษาไทยที่ศูนย์ควบคุมกะเหรี่ยงอพยพโดยแบ่งเป็น ๖ ห้องเรียน ซึ่งการสอนแบ่งตามอายุของผู้เรียน เนื้อหาส่วนใหญ่จะสอนคำพูดที่เป็นไทยง่าย ๆ การสอนแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม คือ ๑. กลุ่มนักศึกษาจะสอนเฉพาะเด็กและวัยรุ่น ๒. อาจารย์ที่ปรึกษาจะสอนเพราะผู้นำและครูของกะเหรี่ยง ๓. สามเณรจะสอนเด็ก ๆ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ชาวค่ายได้เรียนรู้สภาพชีวิตชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง
๒. เพื่อให้ชาวค่ายได้นำเอาประสบการณ์ที่เรียนไปใช้ในสภาพประสบการณ์จริง
๓. เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิมของไทย

ปัญหาและอุปสรรค

๑. ด้านภาษาใช้สื่อกันไม่ได้เพราะเด็กส่วนใหญ่พูดไทยไม่ได้เลย
๒. ขาดอุปกรณ์ในการสอน เช่น สมุด ดินสอ ซึ่งทางนั้นไม่มีเลย
๓. ขาดการต่อเนื่องในการให้เนื้อหา

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรจะมีการเตรียมตัวผู้ที่จะไปสอนในด้านภาษา
๒. ควรจะมีการฝึกกิจกรรมนันทนาการให้ชาวค่ายมากขึ้น
๓. ควรจะศึกษาวัฒนธรรมของกะเหรี่ยงก่อน

โครงการสวัสดิการ

โครงการที่ทำ

- จัดเตรียมเครื่องครัว
- จัดหาอาหาร
- จัดเตรียมหม้อ
- จัดเตรียมน้ำดื่ม น้ำใช้
- ทำความสะอาดที่พัก
- บริเวณน้ำดื่ม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อบริการชาวค่ายเรื่องอาหาร น้ำดื่ม
๒. บริการน้ำดื่มให้ชาวค่ายเวลาทำงาน
๓. เพื่อให้ทุกคนเรียนรู้และฝึกประกอบอาหาร ซึ่งจะได้นำเอาประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
๔. เพื่อให้ทุกคนรู้จักการเสียสละและบริการคนอื่น

ปัญหาและอุปสรรค

๑. น้ำดื่มไม่สะอาดพอ
๒. ที่ประกอบอาหารไม่ดีพอ ต้องทำอาหารกลางแดดที่ร้อน ๆ
๓. เครื่องมือประกอบอาหารบางอย่างต้องไปซื้อในตัวเมืองซึ่งอยู่ไกลและมีปัญหาเรื่องรถด้วย

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรจะนำน้ำดื่มมาอุ่นไว้ เยอะ ๆ
๒. ควรจะทำที่ประกอบอาหารสะดวกสบาย
๓. เครื่องครัวและเครื่องประกอบอาหารควรจะซื้อเก็บไว้เยอะ ๆ

โครงการกิจกรรมชาวเขาสัมพันธ์

โครงการที่ทำ

- จัดทำกิจกรรมสำหรับเด็กและเยาวชนทุกวัน
- แบ่งกลุ่มชาวค่ายให้รับผิดชอบกิจกรรมในแต่ละวัน
- ให้รางวัลกับคนที่มีความสามารถ
- จัดทำกิจกรรมกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย
- จัดทำวันทำความสะอาดชุมชนขึ้นในวันที่

๒ เมษายน ๒๕๓๔

- ชาวค่ายและชาวบ้านช่วยกันรณรงค์ทำความสะอาดให้ชุมชน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นในชุมชนกะเหรี่ยงเท่ากับชุมชนกะเหรี่ยงที่อพยพมาใหม่
๒. เพื่อจัดเป็นพระราชกุศลถวายแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพ
๓. เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกในการอุทิศตนเองเพื่อชุมชนที่ด้อยโอกาส
๔. เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกให้ชุมชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของสัญลักษณ์ที่ดี

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

๑. ควรมีการเตรียมรูปแบบในการทำให้มากกว่านี้
๒. ควรมีสამเพื่อสื่อภาษาให้ชาวเขาเข้าใจให้มากขึ้น
๓. ควรมีการประสานงานระหว่างชาวค่ายกับผู้นำเผ่าให้มากขึ้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ชาวเขาได้ตระหนักถึงสัญลักษณ์ที่ถูกต้องมากขึ้น
๒. ชาวค่ายได้เรียนรู้สภาพชีวิตของชาวเขาได้ดีขึ้น
๓. ชาวเขาเห็นคุณค่าและความสำคัญของการทำงานรวมกันเป็นหมู่คณะ
๔. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของวิทยาลัยให้เป็นที่รู้จักของกลุ่มคนที่อยู่ห่างไกลได้มากขึ้น

โครงการเทพีนอาคารอเนกประสงค์

โครงการที่ทำ

- ซื้อปูน ๓๑ ถุง
- ซื้อหินจาก ตชด. ๒ คันรถ
- ชนทราย ๒๐ รถเครื่องไถนา
- จัดหาไม้ไผ่ (ชาวบ้านให้ความช่วยเหลือ)
- ใช้ไม้ไผ่แทนเหล็กเส้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้อาคารอเนกประสงค์เสร็จสมบูรณ์
๒. เพื่อให้ชาวบ้านและนักศึกษารู้จักนำเอาวัสดุดิบในท้องถิ่นมาใช้
๓. เพื่อให้ชาวค่ายและครู ตชด. ได้ทำงานร่วมกัน
๔. เพื่อให้นักศึกษาได้รู้จักทำงานเป็นหมู่คณะ

ปัญหาและอุปสรรค

๑. ชาวค่ายไม่ชำนาญงานในลักษณะนี้
๒. ขาดวัสดุในการจัดทำ เช่น ทราย หิน
๓. ปัญหาในการขนส่ง เช่น การสั่งซื้อหินระยะทางในการขนส่งไกล ทำให้ส่งของไม่ได้ตามกำหนดเวลา
๔. ขาดเครื่องมือ เช่น เหล็กฉาบ ไม้ฉาก ไม้สามเหลี่ยม

ข้อเสนอแนะ

๑. ชาวค่ายควรจะได้รับการอบรมเกี่ยวกับงานช่าง งานก่อสร้างบ้าง
๒. เตรียมอุปกรณ์ให้พร้อม
๓. ก่อนจะสั่งซื้ออุปกรณ์ต้องมีการคิดคำนวณให้ดีเสียก่อน

งานวิจัยและผลงานวิชาการ

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยามีหน้าที่หลักในเรื่องการให้ความรู้แก่นักศึกษาและบุคลากรในชุมชนไม่เฉพาะแต่บุคคลที่เข้ารับการศึกษาอบรมในวิทยาลัยเท่านั้น แต่ขยายก้าวออกไปถึงบุคคลที่รวมในชุมชนที่สนใจและต้องการได้รับความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและดำเนินงานในชีวิตของตน อาจารย์ของวิทยาลัยได้ตระหนักในหน้าที่นี้เป็นอย่างดี และขยายปรับปรุงคุณภาพทางวิชาการของเราให้เพิ่มพูนขึ้นเพื่อประโยชน์แก่นักศึกษาและบุคลากรต่าง ๆ ในชุมชน จึงได้มีการพัฒนาในเรื่องการเขียนตำรา เอกสารประกอบการสอน และผลงานวิจัยที่มีคุณค่าทางวิชาการขึ้น ในระยะ ๑๐ ปีที่ผ่านมา อาจารย์ในวิทยาลัยหลาย ๆ ท่าน ได้ผลิตตำรา เอกสารประกอบการสอน และผลงานวิจัยขึ้นมามากมาย ตำราเหล่านั้นนอกจากจะมีส่วนช่วยในการพัฒนาความรู้แก่ชุมชนแล้ว ยังช่วยให้อาจารย์ของเราพัฒนาทางความสามารถด้านวิชาการด้วย จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันวิทยาลัยของเรามี รองศาสตราจารย์ ๖ คน และผู้ช่วยศาสตราจารย์อีก ๕๒ คน ในสาขาวิชาการต่าง ๆ ซึ่งเป็นเครื่องยืนยันพัฒนาการทางวิชาการของเรา

ถ้าจะนำเอาเอกสารตำรา เอกสารประกอบการสอนและผลงานวิจัยของอาจารย์ในวิทยาลัย ทั้งที่นำเสนอเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ และที่มีคุณภาพดีแต่มิได้นำมาขอผลงานทางวิชาการทั้งหมด จะมีจำนวนมากมายิ่งใคร่ขอหยิบยกเอกสารบางฉบับมาเสนอพอเป็นสังเขปดังนี้

ประเภทเอกสารประกอบการสอนและเอกสารคำสอน

ด้านครุศาสตร์

๑. ชื่อเอกสาร	"จิตวิทยาการศึกษา"
ผู้แต่ง	ผศ.วัฒนา พัทธราวิช
ปีที่พิมพ์	๒๕๒๕ จำนวน ๒๘๒ หน้า
เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ	แนวทัศน์ของนักจิตวิทยากลุ่มต่าง ๆ การเรียนรู้ เจตคติ สังคม ความพร้อม สุขภาพจิต ฯลฯ

๒. ชื่อเอกสาร "ระเบียบวิธีสอนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษา"
 ผู้แต่ง ผศ.ชนิดา สุวรรณรัตน์
 ปีที่พิมพ์ ๒๕๒๖ จำนวน ๑๗๖ หน้า
 เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ หลักสูตรระดับประถมศึกษาปี ๒๕๒๑ กระบวนการเรียนการสอนภาษาไทยในเชิงฝึกทักษะทั้ง ๔ คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ให้สัมพันธ์กัน กิจกรรมการเรียนการสอนทักษะทั้ง ๔ การประเมินผล การเรียนการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา เพลงและเกมซึ่งเป็นกิจกรรมประกอบการสอนภาษาไทย
๓. ชื่อเอกสาร "หลักการแนะแนว" (Fundamental of Guidance)
 ผู้แต่ง ผศ.ดร.สุนทรินทร์ ธนโกสโย
 ปีที่พิมพ์ ๒๕๒๙ จำนวน ๓๒๖ หน้า
 เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ ปรัชญาและความสำคัญของการแนะแนว การแนะแนวกับการศึกษาประวัติและความเคลื่อนไหวของการแนะแนวในประเทศไทยและต่างประเทศ เช่นใน อเมริกา ยุโรปและเอเชีย หลักในการแนะแนวและการบริหารงานแนะแนว บทบาทของบุคลากรในโรงเรียน บิดามารดา ผู้ปกครอง ระบบครูที่ปรึกษา
๔. ชื่อเอกสาร "จิตวิทยาวัยรุ่น"
 ผู้แต่ง ผศ.วัฒนา พิชราวณิช
 ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๔ จำนวน ๔๓๙ หน้า
 เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ การศึกษาเด็กวัยรุ่น เกี่ยวกับพัฒนาการ ความสนใจ รวมทั้งปัญหาของวัยรุ่น และแนวทางในการแก้ปัญหา
๕. ชื่อเอกสาร "จิตวิทยาการศึกษา"
 ผู้แต่ง ผศ.สมศักดิ์ มหาพานิชย์
 ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๒ จำนวน ๑๓๖ หน้า
 เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ โครงสร้างและเนื้อหาของวิชาจิตวิทยาการศึกษา เสนอวิธีการสอนกิจกรรม การเรียน การประเมินผล และคำถามประจำบท ใช้เป็นเอกสารประกอบการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา จิตวิทยาการศึกษา
๖. ชื่อเอกสาร "ทฤษฎีและปฏิบัติการทางจิตวิทยาสังคม"
 ผู้แต่ง ผศ.อมรา สงวนสุข
 ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๑ จำนวน ๒๑๒ หน้า
 เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจิตวิทยาสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มบุคคล กระบวนการสังคมประคิด จิตวิทยาสำหรับการบริหารโรงเรียน การวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้นำกลุ่มและสมาชิกในกลุ่ม
๗. ชื่อเอกสาร "สติอ้างอิง"
 ผู้แต่ง รศ.หรรษา ศิวรักษ์
 ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๒ จำนวน ๒๕๙ หน้า
 เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ ความรู้ทั่วไปทางสติ การทดสอบสมมุติฐานด้วยค่าทางสถิติต่าง ๆ เช่น ค่าสถิติที่ค่าซี ค่าไคสแควร์ การวิเคราะห์ความแปรปรวน การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบต่าง ๆ รวมทั้งสมการการทำนาย

๔. ชื่อเอกสาร "การมัธยมศึกษา"
 ผู้แต่ง ผศ.อินทรีรา บุญยาทร
 ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๓ จำนวน ๒๕๗ หน้า
 เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ ความมุ่งหมายและพัฒนาการมัธยมศึกษา การจัดระบบงานในโรงเรียนการนิเทศ การประเมินผล และการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาของไทย

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

๑. ชื่อเอกสาร "การใช้ภาษาไทย"
 ผู้แต่ง ผศ.พวงรัตน์ พยุงกิจ
 ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๑ จำนวน ๑๘๓ หน้า
 เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ ทฤษฎีการใช้ทักษะทางการฟัง การอ่าน การพูด และการเขียน แบบฝึกปฏิบัติทักษะทางการฟัง การอ่าน การพูด และการเขียน

ด้านวิทยาศาสตร์

๑. ชื่อเอกสาร "เคมีอินทรีย์ ๑" (Inorganic Chemistry I)
 ผู้แต่ง ผศ.สุธธ เสถียรยานนท์
 ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๐ จำนวน ๔๒๖ หน้า
 เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ มวลสารสัมพันธ์ สารละลายและคอลลอยด์ สมดุลเคมี สมดุลของโรออน ไฟฟ้าเคมี โครงสร้างของอะตอม พันธะเคมี ตารางธาตุ ธาตุทรานสิชัน เคมีนิวเคลียร์
๒. ชื่อเอกสาร "อุตุนิยมวิทยา"
 ผู้แต่ง ผศ.จรรยา แสงคำไพ
 ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๐ จำนวน ๑๘๗ หน้า
 เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ บรรยากาศของโลก โครงสร้างของบรรยากาศ การเปลี่ยนแปลงของลมฟ้าอากาศ พลังงานจากดวงอาทิตย์ การอุตุนิยมวิทยาเบื้องต้น การศึกษา ภูมิอากาศของประเทศไทย การพยากรณ์อากาศ
๓. ชื่อเอกสาร "วิทยาศาสตร์เพื่อชีวิต ๒"
 ผู้แต่ง ผศ.อนันต์ สุกสกิม
 ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๐ จำนวน ๑๑๓ หน้า
 เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์ วิธีวิทยาศาสตร์ เซลล์เทคโนโลยีและพันธุวิศวกรรม วิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต จุลินทรีย์ พืช สัตว์ การอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากร
๔. ชื่อเอกสาร "ปฏิบัติการหัดศึกษาและอุตสาหกรรม"
 ผู้แต่ง ผศ.ประจิตต์ จันทร์เทียน
 ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๑ จำนวน ๑๘๙ หน้า
 เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ ปฏิบัติการหัดศึกษาและอุตสาหกรรม การเขียนแบบ การออกแบบ แผนการสอน แผนการสอนและใบงาน แผนการสอนการฝึกปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานร่างกายต่าง ๆ
๕. ชื่อเอกสาร "แคลคูลัสและเรขาคณิตวิเคราะห์ ๑"
 ผู้แต่ง ผศ.วาณี วรรณรัตน์
 ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๒ จำนวน ๑๔๔ หน้า
 เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ เส้นตรง วงกลม ลิมิตของฟังก์ชัน อนุพันธ์ บทประยุกต์ของอนุพันธ์

๖. ชื่อเอกสาร "การประมวลผลและจัดแฟ้มข้อมูล"
ผู้แต่ง ผศ.ศักดิ์ สุนทรเสณี
ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๔ จำนวน ๑๘๐ หน้า
เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ หลักการประมวลผลข้อมูล การจัดแฟ้มข้อมูลแบบต่าง ๆ
๗. ชื่อเอกสาร "โปรแกรมภาษาปาสคาล"
ผู้แต่ง ผศ.ศักดิ์ สุนทรเสณี
ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๕ จำนวน ๒๕๐ หน้า
เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ โปรแกรมภาษาปาสคาล

ด้านวิทยาการจัดการ

๑. ชื่อเอกสาร "การบริหารงานธุรการ การเงิน และพัสดุ"
ผู้แต่ง ผศ.วิโรจน์ ศรีอรุณสว่าง
ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๓ จำนวน ๑๘๐ หน้า
เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ ความหมาย ความสำคัญและขอบข่ายของงานธุรการ การเงินและพัสดุ แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารงานธุรการ การเงินและพัสดุระเบียบและการปฏิบัติเกี่ยวกับงานธุรการ การเงินและพัสดุ
๒. ชื่อเอกสาร "องค์การและการจัดการ"
ผู้แต่ง ผศ.สมพงษ์ บุญธีรศรีมี
ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๔ จำนวน ๒๓๔ หน้า
เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ การจัดองค์การและการจัดการหรือการบริหาร อันได้แก่การวางแผนงาน การจัดรูปแบบขององค์การ การควบคุมคุณภาพคนและคุณภาพงาน การเป็นผู้บริหารและผู้นำ ได้แก่การรู้จักวิธีการเป็นผู้นำ การใช้อำนาจ การติดต่อสื่อสาร และการใช้เทคนิคบางประการในการบริหารคนและบริหารงาน

ประเภท เอกสารตำรา หรือหนังสือ

ด้านครุศาสตร์

๑. ชื่อตำราหรือเอกสาร "จิตวิทยาพัฒนาการ"
ผู้แต่ง ผศ.วิวัฒนา พัชรวงษ์
ปีที่พิมพ์ ๒๕๒๕ จำนวน ๒๕๖ หน้า
เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ การพัฒนาการของมนุษย์ตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งถึงวัยชรา บทบาทของครูและผู้ปกครองในการสั่งสอนอบรม เสริมสร้างเด็กให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ
๒. ชื่อตำราหรือหนังสือ "การทดสอบและประเมินผลเพื่อการแนะแนว"
ผู้แต่ง ผศ.ดร.สุนทรินทร์ ธนโกสโย
ปีที่พิมพ์ ๒๕๒๖ จำนวน ๓๕๓ หน้า
เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการทดสอบและการประเมินผล จรรยาบรรณ มาตรฐานและวิธีการทดสอบ ความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น แบบทดสอบสติปัญญา แบบทดสอบความถนัด แบบทดสอบความสัมฤทธิ์ผล แบบสำรวจบุคลิกภาพ เทคนิคการฉายภาพ (Projective Techniques) แบบสำรวจความสนใจ

๓. ชื่อตำราหรือหนังสือ "จิตวิทยาพัฒนาการ"
ผู้แต่ง ผศ.ดร.สุนทรินทร์ ธนโกโลย
ปีที่พิมพ์ ๒๕๒๘ จำนวน ๒๕๗ หน้า
เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการ พัฒนาการด้านร่างกาย สติปัญญาอารมณ์ สังคมของมนุษย์ตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงวัยชรา บทบาทของครูและผู้ปกครองในการอบรมสั่งสอน เลี้ยงดู เพื่อให้เด็กเจริญเติบโตขึ้นเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ
๔. ชื่อตำราหรือหนังสือ "หนังสือบริหารการศึกษา"
ผู้แต่ง ผศ.สมพงษ์ บุญธีรศรี
ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๐ จำนวน ๔๑๒ หน้า
เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ การบริหารการศึกษาได้แก่ การเรียนรู้รูปแบบการการศึกษา การกำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษา ในแต่ละระดับ กระบวนการในการบริหารโรงเรียน การจัดหลักสูตรและการพิมพ์หลักสูตร การประชาสัมพันธ์โรงเรียน
๕. ชื่อตำราหรือหนังสือ "จิตวิทยาการศึกษา"
ผู้แต่ง ผศ.สมพักตร์ มหาพานิชย์
ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๐ จำนวน ๒๒๑ หน้า
เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ ความหมายของจิตวิทยาการศึกษา ประวัติและประโยชน์ของจิตวิทยาการศึกษา แนวทัศน์ของนักจิตวิทยากลุ่มต่าง ๆ ระบบอวัยวะต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของการรับรู้ การจูงใจ การเรียนรู้ ภูมิปัญญา อารมณ์ ทักษะคิด ความสนใจ การจำ การสืบ การคิด การปรับตัว สุขภาพจิต และการแนะแนวโดยสังเขป
๖. ชื่อตำราหรือหนังสือ "หลักการแนะแนว"
ผู้แต่ง ผศ.วัฒนา พิศระวานิช
ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๐ จำนวน ๕๒๐ หน้า
เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ ปรัชญาความหมายและความสำคัญของการแนะแนว หลักการจัดบริการแนะแนว รวมทั้งบทบาทของบุคลากรในโรงเรียนและบิดามารดาผู้ปกครองในการแนะแนว เน้นการปลูกฝังศรัทธาในงานแนะแนว ฯลฯ
๗. ชื่อตำราหรือหนังสือ "การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์"
ผู้แต่ง รศ.พรรษา ศิวรักษ์
ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๒ จำนวน ๓๖๔ หน้า
เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ ระเบียบวิธีการทำการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ ว่าด้วยประเภทของการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย การสร้างเครื่องมือและสุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์
๘. ชื่อตำราหรือหนังสือ "มนุษยสัมพันธ์"
ผู้แต่ง ผศ.ดร.สุนทรินทร์ ธนโกโลย
ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๓ จำนวน ๒๗๕ หน้า
เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ ความหมายและความสำคัญของมนุษยศาสตร์ ธรรมชาติของมนุษย์ ความต้องการของมนุษย์ การศึกษาตนเอง การประเมินผลและการปรับปรุงตนเอง การศึกษาผู้อื่นเพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลและชุมชน ระดับความสัมพันธ์ เทคนิคการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่น มนุษยสัมพันธ์กับการบริหารงาน องค์การกับมนุษยสัมพันธ์ การฝึกทักษะในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

๙. ชื่อตำราหรือหนังสือ “หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา”
ผู้แต่ง ผศ.อินทรีรา บุณยาทร
ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๓ จำนวน ๓๑๗ หน้า
เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมาของมัธยมศึกษาในประเทศไทย โครงการศึกษาชาติและแผนการศึกษาชาติที่เกี่ยวข้อง วิธีการจัดมัธยมศึกษาของไทยในปัจจุบัน หลักสูตร หนังสือเรียน แหล่งวิทยาการ ประสบการณ์และกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตร และการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา
๑๐. ชื่อตำราหรือหนังสือ “หลักการทำงาน”
ผู้แต่ง ผศ.วิโรจน์ ศรีอรุณสว่าง
ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๓ จำนวน ๒๖๐ หน้า
เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ ปรัชญาการศึกษา แผนการศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรประถมศึกษา กระบวนการเรียนการสอน วิธีสอนแบบต่าง ๆ การเตรียมการสอน

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

๑. ชื่อตำราหรือหนังสือ “ภาษาต่างประเทศในประเทศไทย”
ผู้แต่ง ผศ.ชนิดา สุวรรณรัตน์
ปีที่พิมพ์ ๒๕๒๖ จำนวน ๒๘๕ หน้า
เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมาของภาษาต่างประเทศที่เข้ามาปะปนกับภาษาไทย รวมทั้งการรับภาษาแล้วนำมาเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับภาษาไทย ภาษาเหล่านี้คือ ภาษาบาลี สันสกฤต เขมร จีน อังกฤษ และอื่น ๆ การรับภาษานี้เข้ามาทำให้เกิดอิทธิพลต่อภาษาไทย ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ
๒. ชื่อตำราหรือหนังสือ “การเขียนรายงานจากการค้นคว้า”
ผู้แต่ง ผศ.พวงรัตน์ พยุงกิจ
ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๑ จำนวน ๒๕๒ หน้า
เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเขียนรายงาน การตีความหมายหัวข้อเรื่อง การวางโครงเรื่อง วิธีค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากการอ่าน การเรียนเขียนรายงานจากการค้นคว้า การเขียนอัญประกาศเชิงอรรถ บรรณานุกรม และตรวจ

ด้านวิทยาศาสตร์

๑. ชื่อตำราหรือหนังสือ “เคมี” (Chemistry)
ผู้แต่ง ผศ.สุธน เสถียรยานนท์
ปีที่พิมพ์ ๒๕๒๓ จำนวน ๘๑๒ หน้า
เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ สสารและการเปลี่ยนแปลง ปริมาณสารสัมพันธ์ ๑, ๒ สมบัติของสาร ความสัมพันธ์ระหว่างสมบัติของธาตุ โครงสร้างอะตอม พันธะเคมี โมเลกุลโคเวเลนต์ อัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมี สมดุลเคมี สมดุลของกรดและเบส ปฏิกิริยาระหว่างกรดและเบส ปฏิกิริยาไฟฟ้าเคมี สมบัติของธาตุตามตารางธาตุ ธาตุทรานสิชัน สารประกอบของคาร์บอน เคมีอุตสาหกรรม เคมีสิ่งแวดล้อม
๒. ชื่อตำราหรือหนังสือ “ทฤษฎีเซต”
ผู้แต่ง ผศ.ชะเอม สายทอง
ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๐ จำนวน ๑๐๖ หน้า
เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ ทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างเซต ความสัมพันธ์ฟังก์ชัน การเรียงลำดับ จำนวนคาร์ดินาล และออร์ดินาล

๓. ชื่อตำราหรือหนังสือ "การเรียกชื่อสารอินทรีย์"
ผู้แต่ง ผศ.สุธน เสถียรยานนท์
ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๐ จำนวน ๒๖๗ หน้า
เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ การเรียกชื่อสารอินทรีย์ ได้แก่ อัลเคน อัลคิล อัลซีน อัลโคเน อะโรมาติกไฮโดรคาร์บอน อัลกอฮอล์ อีเธอร์ ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากอะโรมาติกไฮโดรคาร์บอน กรดคาร์บอนซิลิก อนุพันธ์ของ กรดคาร์บอนซิลิก อัลดีไฮด์และคีโตน เอมีน
๔. ชื่อตำราหรือหนังสือ "ปรสิตวิทยา"
ผู้แต่ง ผศ.อนันต์ สกฤตภูมิ
ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๐ จำนวน ๒๗๔ หน้า
เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ ปรสิตทั้ง ๓ กลุ่ม คือ โปรโตซัว หนอนพยาธิ และปรสิตนอกร่างกาย (ectoparasite) โดยแสดง ถึงรูปร่างลักษณะ วัฏจักรชีวิต การติดต่อ อาการ ฯลฯ เป็นตัว ๆ
๕. ชื่อตำราหรือหนังสือ "ลูกเสือสามัญชั้นความรู้เบื้องต้น"
ผู้แต่ง ผศ.จรรยา แสงคำไพ
ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๐ จำนวน ๓๗๔ หน้า
เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับลูกเสือ กิจการลูกเสือสามัญ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับลูกเสือสามัญ แนวการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับและพิธีการลูกเสือสามัญ ทักษะเกี่ยวกับลูกเสือสามัญ กิจกรรม นันทนาการ แผนที่ เข็มทิศ การปฐมพยาบาล
๖. ชื่อตำราหรือหนังสือ "หลักเคมีทั่วไป"
ผู้แต่ง ผศ.สุธน เสถียรยานนท์
ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๑ จำนวน ๕๐๔ หน้า
เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ เคมีทั่วไป
๗. ชื่อตำราหรือหนังสือ "ความน่าจะเป็นและสถิติ"
ผู้แต่ง ผศ.เชอเม สายทอง
ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๑ จำนวน ๒๓๔ หน้า
เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ สถิติ ความน่าจะเป็น ตัวแปรสุ่ม การทดสอบสมมุติฐานและการประมาณค่า (หลายแบบ)
๘. ชื่อตำราหรือหนังสือ "การวิเคราะห์เชิงปริมาณ"
ผู้แต่ง ผศ.เชอเม สายทอง
ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๑ จำนวน ๑๔๑ หน้า
เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ การใช้คณิตศาสตร์เชิงปริมาณเพื่อการตัดสินใจ โดยมีตัวแบบต่าง ๆ คือ แผนภูมิต้นไม้เพื่อ การตัดสินใจ กำหนดการเชิงเส้น ปัญหาการขนส่งและการจัดการ การวางแผนโครงการโดยวิธี PERT และ CPM
๙. ชื่อตำราหรือหนังสือ "พีชคณิตนามธรรม ๑"
ผู้แต่ง ผศ.วัฒนา พัทธรวานิช
ปีที่พิมพ์ ๒๕๓๒ จำนวน ๒๑๑ หน้า
เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ เซต กรุป เพอร์มิวเตชัน โคเซตของกรุป รিং โดเมน ฟิลด์

๑๐. ชื่อตำราหรือหนังสือ ผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ	“ไฟฟ้าเบื้องต้น” ผศ.ประจิตต์ จันทร์เทียน ๒๕๓๒ จำนวน ๔๕๒ หน้า หลักไฟฟ้าเบื้องต้น แหล่งกำเนิดไฟฟ้า แม่เหล็กและ แม่เหล็กไฟฟ้า เครื่องกำเนิดไฟฟ้า และมอเตอร์ หม้อแปลงไฟฟ้า ระบบไฟฟ้า การส่งจ่ายกำลัง
๑๑. ชื่อตำราหรือหนังสือ ผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ	“ระบบจำนวน” ผศ.เซแอม สายทอง ๒๕๓๒ จำนวน ๘๔ หน้า ระบบจำนวนต่าง ๆ เน้นโครงสร้าง และทฤษฎีการสร้างระบบจำนวน ระบบจำนวนนับ จำนวนเต็ม จำนวนจริง จำนวนเชิงซ้อน
๑๒. ชื่อตำราหรือหนังสือ ผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ	“โปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น ภาษาฟอร์แทรน” ผศ.ศักดิ์ สุนทรเสณี ๒๕๓๒ จำนวน ๓๑๐ หน้า โปรแกรมภาษาฟอร์แทรนเบื้องต้น
๑๓. ชื่อตำราหรือหนังสือ ผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ เนื้อเรื่องเกี่ยวกับ	“คณิตศาสตร์สำหรับคอมพิวเตอร์” ผศ.เซแอม สายทอง ๒๕๓๔ จำนวน ๒๕๖ หน้า คณิตศาสตร์พื้นฐานที่ใช้สำหรับคอมพิวเตอร์ อันได้แก่เซต ระบบจำนวน ระบบเลขฐานต่าง ๆ พีชคณิตแบบบูลเมตริกซ์และดีเทอร์มิแนนต์ ตรรกศาสตร์ ทฤษฎีกราฟเบื้องต้น กำหนดการเชิงเส้น

ประเภทงานวิจัย

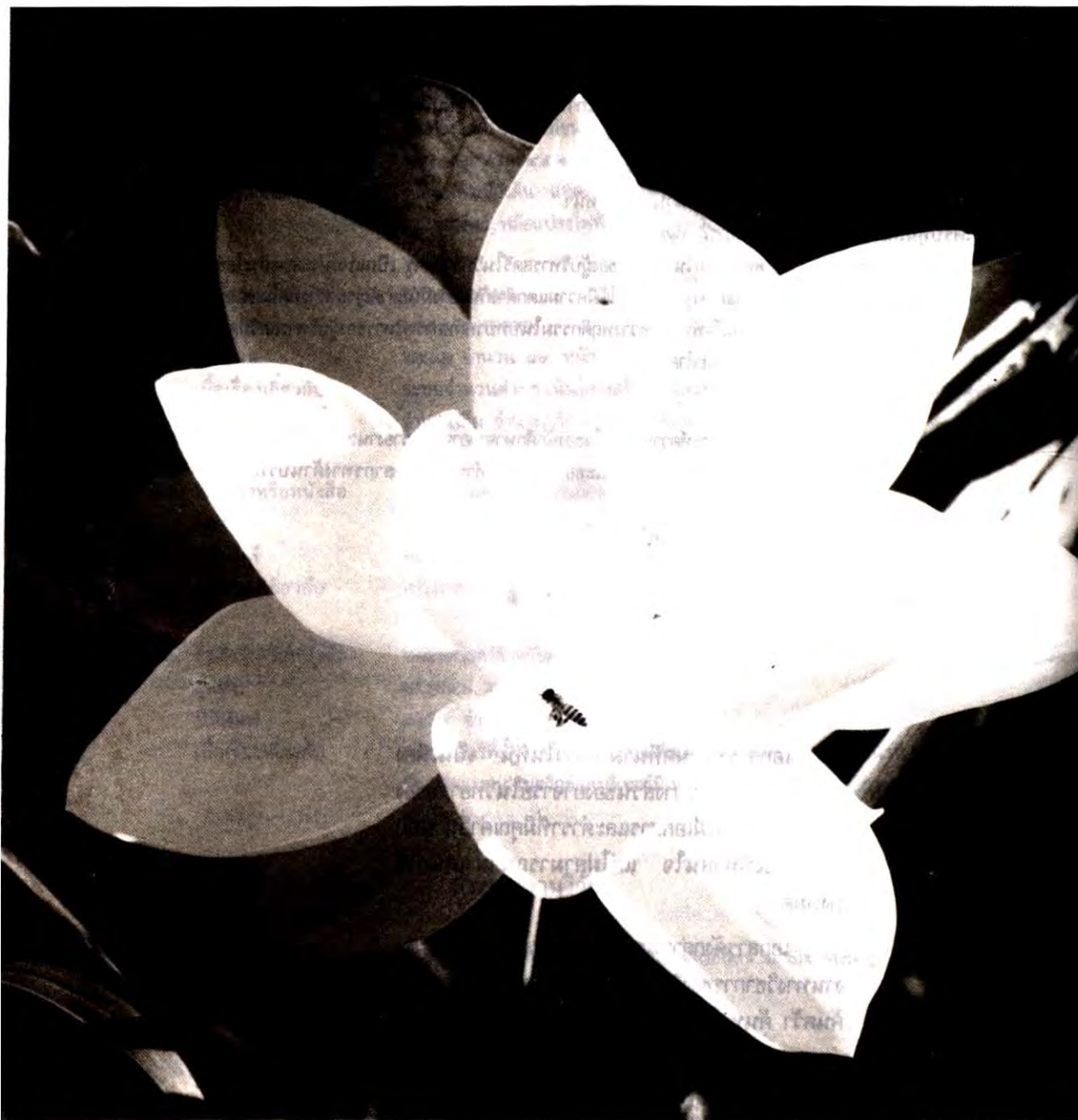
๑. งานวิจัยเรื่อง ผู้วิจัย ปีที่ทำ สรุปผลการวิจัย	Job Satisfaction Among Faculty Members at Six Metropolitan Area Teachers Colleges in Bangkok, Thailand ผศ.ดร.สุนทรินทร์ อินโกโสย ๑๙๘๘ จำนวน ๒๓๓ หน้า The Findings of this study indicated that faculty members with high ages, high work expericnces, high salaries, high academic ranks, high levels of education, and high administrative position were more satisfied with their jobs than faculty members with lower rankings in these demographic variables
๒. งานวิจัยเรื่อง ผู้วิจัย ปีที่ทำ ได้รับทุนสนับสนุนของ สรุปผลการวิจัย	ปริมาณแคดเมียมเปรียบเทียบในกุ้งแห้งใส่สีและไม่ใส่สี (Cadmiumcontent in dyed Dried-Shrimps and Non-dyed Dried-Shirmps.) ผศ.บุปผา แซ่มประเสริฐ ๒๕๓๒๐ จำนวน ๗๔ หน้า งบ บกศ. ๕,๒๓๐ บาท และ กศ.บป. ๘,๖๕๐ บาท ตรวจพบแคดเมียมในกุ้งแห้งใส่สีอยู่ในช่วง ๐.๐๒-๐.๑๒ ppm. และในกุ้งแห้งไม่ใส่สีมีแคดเมียม ๐.๐๒-๐.๐๔ ppm. แสดงว่าในกุ้งถึงแม้ว่าความเข้มข้นของแคดเมียมที่ตรวจพบนี้ยังอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน แต่อย่างไรก็ตามไม่ควรจะใสในอาหารเพราะอาจมีผลกระทบต่อโลหะหนักโดยเฉพาะแคดเมียม ทำให้เป็นโรคเกี่ยวกับกระดูกได้ (P<0.05)

<p>๒. งานวิจัยเรื่อง</p> <p>ผู้วิจัย</p> <p>ปีที่ทำ</p> <p>ได้รับทุนสนับสนุนของ</p> <p>สรุปผลการวิจัย</p>	<p>พฤติกรรมในบทบาทและการบริหารงานของผู้บริหารสตรี ตามทัศนะของอาจารย์วิทยาลัยครู ในเขตกรุงเทพมหานคร</p> <p>ผศ.สมพงษ์ บุญธีรศมี</p> <p>๒๕๓๒ จำนวน ๑๐๑ หน้า</p> <p>กรมการฝึกหัดครู</p> <p>พฤติกรรมในบทบาทของผู้บริหารสตรีในวิทยาลัยครู เป็นแบบประสานประโยชน์ (Transactional style) และได้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างทัศนะของอาจารย์เกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมในบทบาทกับการบริหารของผู้บริหารสตรีมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญ</p>
<p>๔. งานวิจัยเรื่อง</p> <p>ผู้วิจัย</p> <p>ปีที่ทำ</p> <p>รับทุนสนับสนุนของ</p> <p>สรุปผลการวิจัย</p>	<p>การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาจากอาจารย์ รายงานของนักศึกษาจากทัศนะของอาจารย์ ที่ปริมาณและจากทัศนะของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่บุคลากรทางด้านบริหารในสหวิทยาลัย- รัตนโกสินทร์</p> <p>ผศ.ดร.สุนทรินทร์ ธนโกสโย</p> <p>๒๕๓๔-๒๕๓๕</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ</p> <p>กำลังดำเนินการวิจัย</p>

เอกสารทั้งหมดที่นำมากล่าวในที่นี้ เป็นเพียง
ผลงานทางวิชาการบางส่วนของอาจารย์ในวิทยาลัยของ
เราเท่านั้น ยังมีเอกสารและตำราที่มีคุณค่าอื่น ๆ อีก
หลายเรื่องที่น่าสนใจ แต่ไม่สามารถนำมาเสนอได้
ทั้งหมด

เอกสารดังกล่าวนี้รวมทั้งเอกสารอื่น ๆ ที่เป็นผล-
งานทางวิชาการของวิทยาลัย ถ้าท่านสนใจจะสามารถ
ค้นคว้า ค้นหาได้จากห้องสมุดของวิทยาลัย

ผลงานเหล่านี้ นับว่าเป็นสิ่งสำคัญอีกสิ่งหนึ่งที่จะ
สนับสนุนการเป็นสถาบันทางการศึกษาที่มีคุณภาพดี
และน่าสนใจอย่างยิ่ง

งานวัฒนธรรมกับการรับใช้สังคม

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานหนึ่งของวิทยาลัยครู มีภาระหน้าที่ในการอนุรักษ์วัฒนธรรมการศึกษา ค้นคว้าวิจัยงานด้านวัฒนธรรม ตลอดจนส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครูพุทธศักราช ๒๕๑๘ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๒๗ สารสำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดให้มี “ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม” ขึ้นในวิทยาลัย และให้เริ่มปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๒๗ เป็นต้น

ในระยะแรกศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาฯ ยังไม่มีสถานที่ทำงานเป็นของตนเอง ต้องอาศัยภาควิชาปรัชญาและศาสนาเป็นสำนักงานชั่วคราว จนถึงปีการศึกษา ๒๕๒๙ ท่านอธิการสุรพันธ์ ยันต์ทอง และอาจารย์สุรชัย สังข์ศรี ได้วิ่งเต้นของบประมาณมาปรับปรุงอาคารหอประชุมและย้ายสำนักงาน ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมมาอยู่ที่ชั้นล่างของหอประชุมด้านติดกับสนามฟุตบอล ซึ่งเดิมเป็นห้องเรียนของภาควิชาอุตสาหกรรมศิลป์ ห้องชั้นบนเหนือสำนักงานจัดเป็นห้องเกียรติประวัติฯ ห้องประชุมใหญ่คงสภาพเป็นห้องประชุมตามเดิม และห้องชั้นล่างติดกับสระว่ายน้ำปรับปรุงเป็นห้องเซรามิค

เมื่อปรับปรุงสถานที่เรียบร้อยแล้วจัดพิธีเปิดศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเป็นทางการ เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๙ มกราคม ๒๕๓๒ เวลา ๙.๐๐ น. โดยทูลเชิของค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเป็นองค์ประธานทำพิธีเปิดศูนย์ศิลปวัฒนธรรมและงาน “บ้านสมเด็จ ๓๒” ซึ่งเป็นงานนิทรรศการทางวัฒนธรรมและวิชาการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงผลงานของนักเรียนและนักศึกษาในแง่ของการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาอยู่ในกลุ่มมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ร่วมกับวิทยาลัยครูในกลุ่มเดียวกันอีก ๕ แห่ง และเนื่องจากในกรุงเทพมหานครไม่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมเด่นชัดเหมือนต่างจังหวัด จึงได้ประชุมตกลงแบ่งงานส่งเสริมวัฒนธรรมให้เด่นไปคนละทาง คือ วิทยาลัยครูธนบุรี จัดทำเรื่องพุทธศิลป์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทาจัดทำเรื่องนาฏศิลป์ วิทยาลัยครูสวนดุสิตจัดทำเรื่องการตกแต่งดอกไม้ใบตอง วิทยาลัยครูพระนครจัดทำเรื่องเครื่องปั้นดินเผาเซรามิค วิทยาลัยครูจันทระเกษมจัดทำเรื่องระบบข้อมูลทางวัฒนธรรม และวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาจัดทำเรื่องดนตรีไทยและดนตรีสากล

สถานการณ์ทางด้านดนตรีของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีความเจริญและพัฒนาต่อเนื่องมาตามลำดับทั้งดนตรีนอกระบบและดนตรีในระบบ ดนตรีนอกระบบ หมายถึง ความคิดอิสระสุดแต่ความสามารถของผู้เล่นจะคิดเห็นว่างาม ฉะนั้นจึงมุ่งไปในด้านความบันเทิงเป็นส่วนใหญ่แม้ว่าจะขาดระเบียบระบบในทางหลักของการดนตรี แต่ก็มีค่านิยมที่ส่งให้เกิดดนตรีในระบบ คือ การจัดและสร้างดนตรีเพื่อการศึกษาและค้นคว้าทางวิชาการ

ดนตรีในวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้เริ่มกำเนิดขึ้นตั้งแต่สมัยที่ยังเป็นโรงเรียนมัธยมสาธิตบ้านสมเด็จเจ้าพระยาขึ้นอยู่กับกรมสามัญศึกษาเป็นดนตรี “สากล” คือ วงดุริยางค์ลูกเสือ ประกอบด้วย เครื่องเป่าทองเหลืองเป็นหลัก ปัจจุบันแม้วงดุริยางค์ลูกเสือจะเลิกล้มไปแล้ว ก็ยังมีเครื่องดนตรีหลายชิ้นที่ยังเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑ์ดนตรี บางชิ้นมีอายุเกือบร้อยปี

สมัยเมื่อเกิดการศึกษาในระบบฝึกหัดครูคือเป็นโรงเรียนฝึกหัดครู คือ เป็นโรงเรียนฝึกหัดครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สภาพทางดนตรีก็ยังคงเป็นดนตรีนอกระบบ รวมทั้งดนตรีไทยซึ่งอยู่ในความควบคุมดูแลของอาจารย์ประจำหอพัก คือ อาจารย์สรร อินทุเวศ ด้วยการรวมตัวทั้งครูและนักเรียนมาเล่นรวมกัน ส่วนวงสากลก็เป็นวงสตริงเล็ก ๆ ที่นักเรียนและครูได้นำเอาเครื่องดนตรีมาเล่นรวมกัน ส่วนมากเป็นไวโอลิน กีตาร์ และ แบนโดลิน เท่านั้น

เมื่อโรงเรียนฝึกหัดครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยามาสังกัดกรมการฝึกหัดครูเป็นวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ดนตรีนอกระบบได้พัฒนาต่อเนื่องมาตามลำดับทั้งด้านดนตรีไทยและดนตรีสากล ดนตรีสากลที่มีชื่อเสียงในสมัยนั้นคือ “วงซงโค”

จากการที่กรมการฝึกหัดครูได้พิจารณาเห็นว่าวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยามีความพร้อมทางด้านดนตรีสูงพอประมาณทั้งด้านดนตรีไทยและดนตรีสากล ด้วยการสนับสนุนจากอาจารย์จรูญ มลิินทร์ ซึ่งเป็นผู้อำนวยการสมัยนั้น วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาจึงได้รับเลือกให้เปิดสอนวิชาดนตรีศึกษาเป็นวิชาเอกในระดับ ป.กศ.สูง ในปีพุทธศักราช ๒๕๑๓ เป็นดนตรีในระบบเน้นในด้านวิชาการดนตรีและคุณภาพของนักดนตรี และเปิดสอนในระดับปริญญาตรี (คบ.) วิชาเอกดนตรีศึกษาในปีพุทธศักราช ๒๕๒๒

ผลงานสำคัญทางด้านดนตรีซึ่งสร้างชื่อเสียงให้กับวิทยาลัย ประมวลได้ดังนี้

๑. การแสดงดนตรีในทุกรูปแบบทั้งดนตรีไทยและดนตรีสากล ในงานส่งเสริมการท่องเที่ยวของ ท.ท.ท. ทุกครั้งทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

๒. การแสดงหมากrukคน โมงครุ่ม กุลาตีไม้ ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด

๓. ได้รับรางวัลชนะเลิศด้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการประกวดดนตรีไทยอุดมศึกษา ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๗

๔. แสดงมทกรรมกลอง ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๒

๕. ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑ ด้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในงานประกวดวงดนตรีไทยประเภทประชาชนทั่วไป ณ โรงเรียนนายร้อย จปร. เขาชะโงกจังหวัดนครนายก เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๓๔

๖. ได้รับรางวัลชนะเลิศด้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในงานประกวดวงดนตรีสากลประเภทวงสตริง ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๕

๗. จัดพิพิธภัณฑ์ดนตรีเพื่อการศึกษา

พิพิธภัณฑ์ดนตรี คือ แหล่งศึกษาหาความรู้ทางด้านดนตรี วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จัดตั้งขึ้นและเปิดใช้เป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๓๔ โดยท่านอธิบดีกรมการฝึกหัดครู ดร.นิเชต สุนทรพิทักษ์ ให้เกียรติเป็นประธาน มีลักษณะรูปแบบดังนี้

๑. เป็นสถานที่เก็บและรวบรวมเครื่องดนตรี อุปกรณ์ของเครื่องดนตรีและวัสดุที่ทำให้เกิดเสียงดนตรีทั้งของไทยและต่างประเทศ เพื่อการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการด้านดนตรีในทุกระดับการศึกษา

๒. รวบรวมข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดนตรี เสียงดนตรีและบทเพลงในลักษณะต่าง ๆ ทั้งของไทย และต่างประเทศ

๓. เพื่ออนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดนตรีของไทยในทุกระดับท้องถิ่นและภูมิภาค

๔. แลกเปลี่ยนความรู้หรือข้อมูลทางดนตรีระหว่างบุคคล สถาบัน หรือองค์กรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาพิพิธภัณฑ์ดนตรี

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา นอกจากจะมีดนตรีเป็นหัวใจของการปฏิบัติงานด้านวัฒนธรรมแล้ว ก็ยังมีผลงานด้านอื่น ๆ อีกมาก เช่น

๑. ห้องเกียรติประวัติบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จัดทำขึ้นตามหลักการที่ว่าบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เป็นสถานศึกษาที่มีอายุมากได้ผลิตคนดีทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติบ้านเมืองมากมาย ดังนั้น เพื่อให้ศิษย์รุ่นใหม่เกิดความภาคภูมิใจและให้ศิษย์เก่าได้ใช้เป็นสถานที่รำลึกความหลัง จึงได้ดำเนินการเก็บภาพอาคารสถานที่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน ภาพเหตุการณ์อันควรระลึกถึง เช่น การเสด็จพระราชดำเนินของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เมื่อพุทธศักราช ๒๕๓๓ เพื่อทรงเปิดอนุสาวรีย์สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) การเสด็จพระราชดำเนินเปิดงานบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ๓๒ และเปิดศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ภาพประวัติและศิษย์เก่าดีเด่นแต่ละรุ่น ทั้งที่เป็นทหาร ตำรวจ ครู ข้าราชการอื่น ๆ นักธุรกิจ ฯลฯ ประวัติและผลงานของหัวหน้าสถานศึกษาของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาทุกท่าน และประวัติและผลงานของสมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ตลอดจนอนุปรณ์ของใช้เท่าที่สามารถจะหาได้มาจัดแสดงไว้ที่หอประชุมศิลปวัฒนธรรมและที่ห้องเกียรติประวัติฯ

๒. การผลิตเครื่องเบญจรงค์และลายน้ำทอง เครื่องถ้วยเบญจรงค์และลายน้ำทองเป็นของที่มีประวัติมาว่าไทยสั่งทำจากเมืองจีน แต่ลวดลายและสีล้วนเป็นฝีมือของช่างไทยมีความงดงามยิ่งกว่าถ้วยชามชนิดอื่น จำกัดใช้กันเฉพาะในราชสำนักในวังเจ้านายหรือในบ้านข้าราชการชั้นสูงเท่านั้น อาจารย์อำพัน พงษ์ไพฑูรย์ อาจารย์ฝ่ายศิลปของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้ผลิตขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อคราวเสด็จเปิดศูนย์วัฒนธรรมและยังมีบางส่วนตั้งแสดงอยู่ที่สำนักงานศูนย์ศิลปวัฒนธรรม

๓. การเก็บรวบรวมลายผ้าของไทย เลือผ้าเครื่องนุ่งห่มเป็นเครื่องบ่งบอกถึงวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ เพราะเป็นสิ่งจำเป็นต่อชีวิตความเป็นอยู่ประจำวันซึ่งแตกต่างกันไปตามท้องถิ่น ผ้าที่ทอขึ้นใช้จะได้รับการพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ ตามความเจริญของท้องถิ่นและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น มีชื่อเรียกแตกต่างกันไป เช่น ผ้าขิด ผ้ามัดหมี่ ผ้าแพรวา ฯลฯ ส่วนลายที่ปรากฏก็มีชื่อเฉพาะเช่นกัน เช่น ลายขอลายดอกแก้ว ลายน้ำไหล ฯลฯ อาจารย์สุภังค์ อัดคาศตร์ เป็นผู้รวบรวมและจัดแสดงที่ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม

๔. นาฏศิลป์ ถึงแม้ว่านาฏศิลป์จะไม่ได้ถูกกำหนดให้เป็นหัวใจของการทำงานของศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาก็ตาม แต่ความสามารถก็เป็นที่ยินชมและรู้จักกันทั่วไปว่าไม่แพ้สถาบันอื่น ๆ เช่น การแสดงละครพื้นทางที่หอวิชาราวุธสุรณี การแสดงละครในที่ศูนย์สังคีตศาลา การแสดงระบำชุดต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมประจำภาคที่เวทีแสดงห้างสรรพสินค้า การแสดงละครนอกเรื่องขุนช้างขุนแผน ตลอดจนการจัดนิทรรศการทางนาฏศิลป์

๕. การประดิษฐ์ตกแต่งดอกไม้ ผลไม้ การแกะสลัก ฯลฯ ก็ได้เป็นรองใคร ดังเห็นได้จากอาจารย์ จงจิตต์ โหละบุตร ของภาควิชาคหกรรมศาสตร์ ชนะเลิศ การประกวดสูตรอาหารของบริษัท คิว พี มายองเนส การออกไปร่วมแสดงฝีมือการแกะสลักในงานส่งเสริมการท่องเที่ยว ท.ท.ท. ที่จังหวัดภูเก็ต เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๓ จัดบายศรีสู่ขวัญในงานเลี้ยงรับรองสมาชิกผู้เข้าร่วมประชุม เวทีสดเบงคี่ แสดงการจัดพานพุ่ม อาหารคาว-หวาน สมัยรัชกาลที่ ๒ ที่สวนหลวง ร.๒ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

๖. จัดศูนย์ศิลปวัฒนธรรมที่หมู่บ้านมะขามล้ม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยวิทยาลัยร่วมมือกับชาวบ้านจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมและฝึกงานนักศึกษาขึ้น เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๙ ปรากฏว่าได้รับความสนใจมากทางจังหวัดสุพรรณบุรีได้ส่งหมู่บ้านมะขามล้มเข้าประกวดหมู่บ้านระดับชาติ ได้รับรางวัลที่ ๒ เมื่อปีพ.ศ. ๒๕๓๑

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้ดำเนินงานด้านวัฒนธรรมต่อเนื่องมาตั้งแต่เริ่มต้นจนปัจจุบัน ทั้งงานด้านอนุรักษ์และพัฒนามรดกทางวัฒนธรรมของชาติ สมตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ได้ทรงประทานให้มวลชนชาวไทยได้ตระหนักว่า “การรักษาวัฒนธรรม คือ การรักษาชาติ”

ทำเนียบผู้บริหารศูนย์วัฒนธรรมและศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

๑. ม.ร.ว.ทวีโภค เกษมศรี ประธานคณะกรรมการดำเนินงานศูนย์วัฒนธรรม ปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๐

นายสุรินทร์ เหลืองทองคำ ผู้อำนวยการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม และทำหน้าที่เลขาธิการศูนย์วัฒนธรรม

๒. นายบุญเลิศ ศรีหงส์ ประธานศูนย์วัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๘

ผศ.บุญมี แท่นแก้ว หัวหน้าศูนย์ศิลปวัฒนธรรม และทำหน้าที่เลขาธิการศูนย์วัฒนธรรม

๓. รศ.สุพันธ์ ยันต์ทอง ประธานศูนย์วัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๒๙-๒๕๓๑

ผศ.บุญมี แท่นแก้ว หัวหน้าศูนย์ศิลปวัฒนธรรม และทำหน้าที่เลขาธิการศูนย์วัฒนธรรม

๔. รศ.ฉลอง ภิรมย์รัตน์ ประธานศูนย์วัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๓๒-ปัจจุบัน

๕. ผศ.อินทรา บุญชาทร หัวหน้าศูนย์ศิลปวัฒนธรรม และทำหน้าที่เลขาธิการศูนย์วัฒนธรรม

อาจารย์-ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบันดีเด่น

ยุวดี บุญครอง

“ผู้หญิงทำงานที่ไม่เคยหยุดนิ่ง” จากครูสู่นักบริหาร
ประสบความสำเร็จ

ตำแหน่งประธานกรรมการ มีเดีย ออฟ มีเดียส์กรุ๊ป มีบริษัทในเครือบริษัท รวมถึงบริษัท มีเดีย ออฟ มีเดียส์ บริษัทผู้ผลิตรายการ และนำหนังต่างประเทศเข้ามาฉายทางโทรทัศน์ภายใต้การบริหารของเธอซึ่งเป็นบริษัทใหญ่ที่สุดบริษัทหนึ่งในวงการธุรกิจทีวี ยืนยันถึงความสำเร็จของ ยุวดี บุญครอง ผู้หญิงยุคปัจจุบันคนนี้ได้เป็นอย่างดี

ตลอดเวลาที่ผ่านมาเธอทุ่มเททั้งร่างกายแรงใจ ผลักดันตนเองเพื่อต่อสู้กับอุปสรรคใหญ่น้อยซึ่งเกิดขึ้น

“ความขยันและความกระตือรือร้นจะนำสิ่งดี และสิ่งใหม่ ๆ ที่ส่งผลต่อชีวิตการทำงานอย่างจริงจัง ซึ่งดิฉันถือเป็นหลักการทำงานมาตลอด”

ยุวดี บุญครอง ศิษย์เก่าวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จฯ นักธุรกิจสาวไสต์วัย ๓๔ ปีผู้มีความสามารถรอบตัว เริ่มชีวิตจากการทำงานเป็นครูเพียง ๖ เดือน ก็ลาออกมาทำงานที่ชอบด้านการเป็นตัวแทนขายสื่อโฆษณา โดยตั้งความหวังที่จะเป็นศูนย์สื่อโฆษณาให้ครบวงจร และมุ่งสู่กลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่มในทุกสื่อ เธอพยายามเก็บเกี่ยวประสบการณ์ทางด้านสื่อโฆษณา ชั่วโมงไม่นานนักก็สามารถเป็นเจ้าของกิจการสื่อโฆษณาซึ่งมีบริษัทในเครือถึง ๖ บริษัท ทั้งทางด้านงานโฆษณา งานโทรทัศน์ และธุรกิจ เร็ลเอสเตท

ยุวดี บุญครอง มีแนวการดำเนินชีวิตที่เปี่ยมด้วยคุณธรรมมีความกตัญญูยึดมั่นในความสุจริตจริงใจ และพร้อมทุกเมื่อที่จะเสียสละเพื่อสังคมเพราะตระหนักในความสำคัญของการร่วมกันพัฒนาประเทศจึงเป็นศิษย์เก่าที่นำชื่อเสียงและความภูมิใจมาสู่สถาบันการศึกษาครูอาจารย์ บุคคลแวดล้อม และเกียรติยศวงศ์ตระกูล

งานอาชีพ

๒๕๒๓ อาจารย์ประจำชั้นโรงเรียน อำนวยวิทย
จังหวัดสมุทรปราการ

๒๕๒๕ พนักงานโฆษณาของบริษัท บรรษัท
เงินทุน

๒๕๒๖ ผู้จัดการฝ่ายขายโฆษณา หนังสือพิมพ์
เดลินิวส์

๒๕๒๗ ผู้จัดการฝ่ายขาย บริษัทมาร์เก็ตติ้งมีเดีย

๒๕๒๘ ฝ่ายโฆษณา บริษัทเมเจอร์กรุ๊ป

๒๕๒๙ กรรมการผู้จัดการ บริษัท มีเดีย ออฟ
มีเดียส์ จำกัด

๒๕๓๒ กรรมการผู้จัดการ บริษัท ที.เอส.อี
แอทเวอร์ไทซิง

๒๕๓๓ ปัจจุบัน กรรมการผู้จัดการ บริษัท มีเดีย
ออฟ มีเดียส์ จำกัด

ปัจจุบันมีบริษัทในเครือ มีดูแลและรับผิดชอบอยู่
๖ บริษัทดังนี้

มีเดีย ออฟ มีเดียส์จำกัด

มีเดียเอ็นเตอร์เทนเมนต์

เอ็กเซลมีเดียส์

มีเดีย บรอดคาสติ้ง

เซาเซียวดีเวลลอปเปอร์

เอส.ไอ.เอส ประเทศไทย

งานทางสังคม

● เป็นกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ของเดอะ-
บอสส์คลับ

● เป็นประธานกรรมการ มีเดีย ออฟ มีเดียส์ กรุ๊ป

ปรัชญาในการทำงานและดำเนินชีวิต

- ให้ความสำคัญกับลูกน้อง ผู้ร่วมงาน
- กตัญญูรู้คุณ ตอบแทนเมื่อมีโอกาส
- ซื่อสัตย์จริงใจต่องานที่ทำ
- กระตือรือร้น คิดในสิ่งที่คนอื่นยังไม่คิด
- อุดหนุน ชยัน ทำให้ถึงสิ่งที่ตั้งเป้าหมายไว้ให้ได้
- มีข้อมูลแน่นนอนทุกครั้งก่อนตัดสินใจ

ยุวดี บุญครอง รู้สึกภาคภูมิใจตลอดมาที่ได้มีพื้น
การศึกษาทางด้านครู เพราะความเป็นครูทำให้เป็นคน
เปิดกว้างและพร้อมที่จะเผชิญกับทุกสิ่ง เธอกล่าว “การ
ศึกษาในด้านวิชาชีพครูทำให้她有จิตใจอ่อนโยน
มีจิตวิทยาสามารถเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่าง
บุคคล ไม่เอาไรต์เอาเปรียบผู้อื่น จริงใจกับลูกคำ
ตัดสินใจด้วยความเห็นอกเห็นใจ ไม่ใช่ด้วยวิญญาน
นักธุรกิจ” ความสำเร็จของเธอเกิดจากคุณสมบัติดังกล่าว
ผสมผสานกับปรัชญาที่ดี เธอจึงสามารถยืนหยัดบนจุด
ยอดตราบจนทุกวันนี้

ผลงานของบริษัท มีเดีย ออฟ มีเดียส์ และบริษัท
ในเครือปัจจุบันเป็นผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ดังนี้

เด็ดยอดกีฬา มัน ช่อง ๕

ซีนีแมกซ์ ช่อง ๕

เจาะโลกมหัศจรรย์ ช่อง ๕

ร้อยเผ่าพันธุ์มังกร ช่อง ๕

ละคร เมียนอกกฎหมาย ช่อง ๕

ที.วี. 5 เร็ยเตอร์ ช่อง ๕

แผ่นฟิล์มวันศุกร์ ช่อง ๙

มีเดียสเปเชียล ช่อง ๙

มหัศจรรย์แผ่นดินจีน ช่อง ๓

เป็นตัวแทนขายโฆษณาทางโทรทัศน์ในรายการต่าง ๆ
ดังนี้

โลกดนตรี ช่อง ๕

เจาะใจ ช่อง ๕

จุดเดือด ช่อง ๕

ข่าวประจำวัน ช่อง ๕ และช่อง ๙

เจาะสนาม ช่อง ๗

เป็นตัวแทนขายโฆษณาในหนังสือพิมพ์

ไทยรัฐ มติชน เดลินิวส์และฉบับอื่น ๆ อีกหลายฉบับ

เป็นผู้ผลิต และขายสื่อโฆษณาหน้ารถเมล์

เป็นผู้ผลิต และขายสื่อโฆษณา บนรถ บ.ช.ส.

ศาสตราจารย์ ดร.พจน์ สะเพียรชัย

ประวัติ

วัน เดือน ปีเกิด

๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๖

สถานที่เกิด

จังหวัดชัยภูมิ

สถานภาพครอบครัว

ภรรยาถึงแก่กรรมแล้ว มีบุตร ๑ คน และธิดา ๑ คน

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. ๒๔๘๒-๒๔๘๖ ประถมศึกษา โรงเรียนประชาบาลวัดบ้านสงเปลือย อำเภอภูมทวน จังหวัดอุดรธานี

พ.ศ. ๒๔๘๗-๒๔๙๒ มัธยมศึกษา โรงเรียนประจำจังหวัดชัยภูมิ

พ.ศ. ๒๔๙๓ โรงเรียนฝึกหัดครูนครราชสีมา

พ.ศ. ๒๔๙๔-๒๔๙๖ โรงเรียนฝึกหัดครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

พ.ศ. ๒๔๙๗-๒๔๙๘ อ.ก.ศ. วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

พ.ศ. ๒๔๙๙-๒๕๐๐ กศ.บ. สาขาประถมศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

พ.ศ. ๒๕๐๓ M.S. (Ed.), Indiana University, U.S.A.

พ.ศ. ๒๕๐๖ Ed.D., Indiana University, U.S.A.

พ.ศ. ๒๕๒๒-๒๕๒๓ วปอ. รุ่น ๒๒

ประวัติการรับราชการ

พ.ศ. ๒๔๙๖-๒๔๙๗ ครูจัตวา โรงเรียนวัดสิงห์ บางขุนเทียน จังหวัดธนบุรี

พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๑๐ อาจารย์ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๖ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

พ.ศ. ๒๕๑๖-๒๕๑๘ รองศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๑๙ ศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๔ รองเลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๒๔-๒๕๓๐ เลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๓๐-ปัจจุบัน รองปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

ดร.พนม พงษ์ไพบูลย์

วัน เดือน ปีเกิด ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๔

สถานที่เกิด จังหวัดกาญจนบุรี

สถานภาพครอบครัว

สมรสกับนางนงนวล พงษ์ไพบูลย์ มีธิดา ๒ คน
คือ น.ส. พนิดา และ ด.ญ. พรอนงค์

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๐๓-๒๕๐๔ ป.กศ.สูง วิทยาลัยครู
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา

พ.ศ. ๒๕๐๕-๒๕๐๗ กศ.บ. (เกียรตินิยม
อันดับ ๒) วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

พ.ศ. ๒๕๑๑-๒๕๑๗ ปริญญาโท และปริญญาเอก
Michigan State University สหรัฐอเมริกา

ประวัติการรับราชการ

พ.ศ. ๒๕๐๗-๒๕๑๗ ครูโรงเรียนวัดอินทาราม
“โกวิทอินทราทร” อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๑๘ นักวิชาการศึกษา สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๑๙ รักษาการผู้อำนวยการกอง
วิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๔ ผู้อำนวยการกองวิจัยการ
ศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๒๕-๒๕๓๐ รองเลขาธิการคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๓๐-ปัจจุบัน เลขาธิการคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ

พลตรี จำลอง ศรีเมือง

สถานที่เกิด กรุงเทพฯ

สถานภาพครอบครัว

สมรสกับ พ.ต.หญิงสิริลักษณ์ ศรีเมือง ไม่มี
บุตรธิดา

ประวัติการศึกษา

ประถมศึกษา (๒-๒) โรงเรียนราชวรินทร์
ลำไทร

มัธยมศึกษา โรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
โรงเรียนเตรียมนายร้อย

วิทยาศาสตร์บัณฑิต โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอม-
เกล้า

มหาบัณฑิตทางการบริหาร บัณฑิตวิทยาลัย
Monterray แคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา

ประวัติการรับราชการ

ปฏิบัติการพิเศษ ผบ.ชุดรบพิเศษสมรภูมิภูผา
ประเทศลาว

ผู้ช่วยหัวหน้ายุทธการ ปฏิบัติหน้าที่ในสงคราม
เวียดนาม

๒๕๒๓-๒๕๒๔ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

๒๕๒๔ ไต่ยศพลตรี

ผู้บรรยายวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

การทำงานด้านการเมือง

๒๕๒๘ ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพ-
มหานคร

๒๕๒๘-๒๕๓๕ หัวหน้าพรรคพลังธรรม

๒๕๓๕ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

พลอากาศเอกเจलय วรินทร์าคม

วัน เดือน ปีเกิด

๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๗

สถานที่เกิด

จังหวัดลพบุรี

สถานภาพครอบครัว

สมรสกับนางวารุณี วรินทร์าคม ไม่มีบุตรธิดา

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. ๒๔๘๘-๒๔๙๓ โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย
จังหวัดลพบุรี

พ.ศ. ๒๔๙๔-๒๔๙๖ โรงเรียนฝึกหัดครูบ้าน-
สมเด็จเจ้าพระยา

พ.ศ. ๒๔๙๖-๒๕๐๑ โรงเรียนนายเรืออากาศ

พ.ศ. ๒๕๐๒ โรงเรียนชั้นผู้บังคับหมวดทหาร
ปืนใหญ่ และโรงเรียนนายทหารสารวัตร (Air Police)
สหรัฐอเมริกา

พ.ศ. ๒๕๑๐ โรงเรียนนายทหารชั้นผู้บังคับฝูง

พ.ศ. ๒๕๑๘ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก

พ.ศ. ๒๕๒๓ โรงเรียนเสนาธิการทหาร

พ.ศ. ๒๕๒๖ วิทยาลัยการทัพอากาศ

ประวัติการรับราชการ

พ.ศ. ๒๕๐๒ ผู้บังคับหมวดต่อสู้อากาศยาน

พ.ศ. ๒๕๐๗ ผู้บังคับกองร้อยทหารสารวัตร

พ.ศ. ๒๕๑๕ ผู้บังคับกองพันทหารอากาศโยธิน

พ.ศ. ๒๕๑๙ ผู้บังคับกองพันทหารต่อสู้อากาศยาน

พ.ศ. ๒๕๒๓ รองเสนาธิการ กรมอากาศโยธิน

พ.ศ. ๒๕๒๘ เสนาธิการ กรมอากาศโยธิน

พ.ศ. ๒๕๓๐ รองผู้บัญชาการ กรมอากาศโยธิน

ปัจจุบัน ประจำกองบัญชาการกองทัพอากาศ

พลอากาศเอก พิเศษ ศรีกาฬสินธุ์

พลอากาศเอก พิเศษ ศรีกาฬสินธุ์ เกิดเมื่อ ๑ สิงหาคม ๒๔๗๗

สถานภาพสมรส

ภริยา นางจิรวัดน์ ศรีกาฬสินธุ์ บุตร น.ส.จิระวดี ศรีกาฬสินธุ์ ด.ญ.ภาณี ศรีกาฬสินธุ์

ประวัติการศึกษา

- ๒๔๙๖ ประกาศนียบัตรประโยคครูประถม
วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- ๒๕๒๔ รร.นายเรืออากาศ
- ๒๕๐๔ รร.การบินฯ สหรัฐฯ
- ๒๕๑๖ รร.เสนาธิการทหารอากาศ
- ๒๕๒๘ วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

ประวัติรับราชการ

- ผู้บังคับหน่วยบินไทยประจำ สหประชาชาติ
- ผู้บังคับการ กองบิน ๔ ตาศลี จว.นครสวรรค์
- ผู้ช่วยทูตทหารอากาศไทย/มะนิลา
- เจ้ากรมกำลังพลทหารอากาศ
- ผู้ช่วยเสนาธิการทหารอากาศฝ่ายกำลังพล
- รองเสนาธิการทหารอากาศ
- เสนาธิการทหารอากาศ
- ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารอากาศ
- ประจำกองบัญชาการทหารสูงสุด

อะไรในบ้านสมเด็จที่ท่านประทับใจ

ความเอาใจใส่ของครูบาอาจารย์ที่สอนและปกครอง
คุณภาพทางวิชาการของอาจารย์ที่สอน
ความใกล้ชิดสนิทสนมกันระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง
บรรยากาศที่สวยงาม และเป็นระเบียบเรียบร้อย
ภายในโรงเรียนและหอพัก

ความเก่งกล้าสามารถ และบรรยากาศที่สมัครสมาน
ของ รร.บ้านสมเด็จฯ ในการแข่งขันกรีฑานักเรียนประจำปี

ดร.รุ่ง แก้วแดง

เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

วัน เดือน ปีเกิด

๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๗

สถานที่เกิด

จังหวัดยะลา

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. ๒๔๙๖-๒๔๙๘ ประถมศึกษา โรงเรียนบ้านสะเต็ง

พ.ศ. ๒๔๙๙-๒๕๐๓ มัธยมศึกษา โรงเรียนคณะราษฎรบำรุง

พ.ศ. ๒๕๐๔ เรียนชั้น ป.กศ.ปีที่ ๑ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และสมัครสอบเตรียมอุดมศึกษา

พ.ศ. ๒๕๐๖-๒๕๐๘ การศึกษาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน

พ.ศ. ๒๕๐๙-๒๕๑๐ พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๐ Ph.D., State University of New York at Buffalo, U.S.A.

ประวัติการรับราชการ

พ.ศ. ๒๕๑๑ วิทยากรตรี สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๑๑-๒๕๑๖ วิทยากรโท สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๑๘ นักวิชาการศึกษาเอก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๑ นักวิชาการศึกษา ๖ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๒๒ นักวิชาการศึกษา ๗ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๒๓-๒๕๒๔ รองเลขาธิการ (นักบริหาร ๙) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๓๐ เลขาธิการ (นักบริหาร ๑๐) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนอาจารย์พิเศษ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ลาดกระบัง

ปัจจุบัน เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ดร.สุรัฐ ศิลปอนันต์
อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

วัน เดือน ปีเกิด

๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๘๑

สถานภาพครอบครัว

สมรสกับรศ.ชนิกา (พิชัยณรงค์สงคราม) ศิลปอนันต์
มีบุตร ๑ คน ธิดา ๒ คน คือ ด.ช.ชนพ ด.ญ.สาริน
และ ด.ญ. สุปัญญา

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๐๐ ป.กศ.สูง วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
พ.ศ. ๒๕๐๗ กศ.บ. สาขามัธยมศึกษา วิทยาลัย
วิชาการศึกษาประสานมิตร
พ.ศ. ๒๕๐๘ มห�บัณฑิต มหาวิทยาลัยมิชิแกน-
สเตท สหรัฐอเมริกา
พ.ศ. ๒๕๑๘ ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมิชิแกน-
สเตท สหรัฐอเมริกา

ประวัติการรับราชการ

พ.ศ. ๒๕๐๐ ครูโรงเรียนเอกชน
พ.ศ. ๒๕๐๓-๒๕๒๒ ครูตรี โรงเรียนชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ
พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๒๒ รองเลขาธิการคุรุสภา
พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ ผู้อำนวยการกองแผนงาน
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. ๒๕๒๓-๒๕๓๐ รองเลขาธิการสำนักงาน
คณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.)
พ.ศ. ๒๕๓๐ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการ
ข้าราชการครู
ปัจจุบัน อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

อาจารย์สมชัย วุฒิปรีชา
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

อาจารย์สมชัย วุฒิปรีชา เกิดเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๗๕ ต.ท่ากระชับ อ.นครชัยศรี อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม สมรสแล้วกับคุณคำผาง วุฒิปรีชา

ประวัติการศึกษา

- ระดับมัธยม จบจากโรงเรียนมัธยมวัดราชบพิธ
- ประกาศนียบัตรครุประถม จากโรงเรียนบ้านสมเด็จฯ ปี พ.ศ. ๒๕๔๑-๒๕๔๓
- ประกาศนียบัตรครุมัธยม จากโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยม
- การศึกษาระดับบัณฑิต จากวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร
- M.S. in Ed, Indiana University
- เข้าศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๑๘

ประวัติการทำงาน

- ๒๕๙๖ ครูตรีโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย
- ๒๕๐๐ ศึกษาธิการอำเภอบางกอกใหญ่
- ๒๕๐๑ ศึกษาธิการอำเภอโท อ.บางขุนเทียน
- ๒๕๐๔ ศึกษาธิการจังหวัดลำพูน
- ๒๕๐๖ ศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น
- ๒๕๐๘ ศึกษาธิการจังหวัดประจำสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- ๒๕๑๑ ผู้อำนวยการกอง กองวางแผนการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ
- ๒๕๑๖ รองเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาเอกชน
- ๒๕๑๘ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
- ๒๕๒๐ อธิบดีกรมอาชีวศึกษา
- ๒๕๒๑ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- ๒๕๒๒ รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
- ๒๕๒๕ เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
- ๒๕๒๗ เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
- ๒๕๓๐ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ประสบการณ์ในโรงเรียนประจำ

ในสมัยที่ผมเรียนโรงเรียนบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เป็นโรงเรียนนักเรียนประจำ ผมได้รับการอบรมด้านระเบียบวินัย ตลอดจนเรื่องความสามัคคีอย่างยิ่ง สิ่งเหล่านี้ยังติดอยู่ในนิสัยและความทรงจำของผม ถึงแม้จะจากโรงเรียนไปนาน ผมยังจำได้ตลอดเวลาถึงความเอาใจใส่ ความเมตตาครูณาของครู อาจารย์ ที่ให้กับศิษย์ทุกคน ไม่เพียงแต่ขณะที่เป็นศิษย์อยู่ในสถาบันเท่านั้น แม้ว่าจะจากท่านมานานสักกี่ปีก็ตาม ก็ยังรู้สึกอบอุ่นในความรัก ความเมตตาอยู่เสมอ สิ่งนี้ก่อให้เกิดความรู้สึกผูกพันกับสถาบันเก่าและเพื่อนร่วมสถาบัน “สถาบันบ้านสมเด็จฯ เป็นสถาบันฝึกหัดครูที่เก่าแก่ มีศิษย์เก่าจำนวนมาก อยากให้ข้อคิดว่าทำอย่างไรจึงจะทำให้ความสัมพันธ์ของศิษย์เก่ากับสถาบัน มีความผูกพันกันอย่างแน่นแฟ้นเป็นหนึ่งเดียวกัน”

พลอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์
ประธานคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย

วัน เดือน ปีเกิด

๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ บุตรรองอำมาตย์โท
หรั่ง และนางจ่าง จุลละทรัพย์

สถานที่เกิด

กรุงเทพฯ

สถานภาพครอบครัว

สมรสกับคุณหญิงอารี จุลละทรัพย์ (ถึงแก่กรรม)

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. ๒๕๗๔ โรงเรียนบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- พ.ศ. ๒๕๗๗ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
- พ.ศ. ๒๕๗๙ โรงเรียนการบินทหารอากาศ
- พ.ศ. ๒๕๘๖ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก
- พ.ศ. ๒๕๙๘ วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่น ๑
- พ.ศ. ๒๕๙๑ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก สหรัฐ-

อเมริกา

ตำแหน่งทางการเมือง

- พ.ศ. ๒๕๙๕ วุฒิสมาชิก
- พ.ศ. ๒๕๐๖ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
- พ.ศ. ๒๕๑๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
- พ.ศ. ๒๕๑๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์
- พ.ศ. ๒๕๑๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
- พ.ศ. ๒๕๑๙ ผู้แทนราษฎรจังหวัดแม่ฮ่องสอน
รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
สาธารณสุข
- พ.ศ. ๒๕๒๒ ผู้แทนราษฎรจังหวัดแม่ฮ่องสอน
รองนายกรัฐมนตรี

ประวัติการรับราชการ

- พ.ศ. ๒๕๗๘ รับราชการในกองทัพอากาศ
ยศเรืออากาศตรี
- พ.ศ. ๒๕๘๐ ผู้บังคับหมวดบิน ผูกบินขับไล่
ที่ ๓ กองบินน้อยที่ ๑
- พ.ศ. ๒๕๘๓ ไปราชการสงครามอินโดจีน
- พ.ศ. ๒๕๘๔ ไปราชการสงครามมหาเอเชียบูรพา
- พ.ศ. ๒๕๘๗ ร่วมชบวนการเสรีไทย
- พ.ศ. ๒๕๙๑ เจ้ากรมข่าว ทอ.และรักษาการ
เจ้ากรมการบินพลเรือน
- พ.ศ. ๒๕๙๗ เสนาธิการทหารอากาศ
- พ.ศ. ๒๕๐๔ เสนาธิการทหาร
- พ.ศ. ๒๕๑๖ รักษาการผู้บัญชาการทหาร
สูงสุด

ตำแหน่งในปัจจุบัน

ประธานคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย

มิตรภาพ ชลานุเคราะห์

คุณมิตรภาพ ชลานุเคราะห์ เป็นศิษย์เก่าผู้หนึ่ง
ที่นำชื่อเสียงและความภูมิใจมาสู่สถาบันการศึกษาครู-
อาจารย์ ตลอดจนรุ่นพี่รุ่นน้องเป็นอย่างยิ่ง มีความรู้
ความสามารถในการประกอบอาชีพจนกระทั่งมีความ
ก้าวหน้า และประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานเป็น
อย่างสูง เป็นคนไทยคนเดียวที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการ
ขององค์การมาสเตอร์การ์ดสากลแห่งภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก
ปัจจุบันคุณมิตรภาพ ชลานุเคราะห์ ดำรงตำแหน่งเป็น
ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด

ข้อมูลส่วนตัว

เกิดที่กรุงเทพมหานคร

ครอบครัว สมรสกับอาจารย์ยุวดี ชลานุเคราะห์
มีบุตรชาย ๒ คน คือมิตรชนก และภพชนก

ที่อยู่ ๑๒๖ ซอยวัดประดิษฐาราม ถนนอิสรภาพ กรุงเทพ-
มหานคร

การศึกษา

พ.ศ. ๒๔๘๙ โรงเรียนประถมประสาทศิลป

พ.ศ. ๒๔๙๕ โรงเรียนบ้านสมเด็จพระยา

พ.ศ. ๒๔๙๙ International Student Insti-
tute Tokyo

พ.ศ. ๒๕๐๕ Asia University Tokyo
(B.S. (Economics))

พ.ศ. ๒๕๐๗ Graduate School of Business
(Business and Finance) California State
University, Los Angeles, California.

การฝึกอบรม

พ.ศ. ๒๕๐๙ “Instructor and Planner”
ประจำบริษัท เอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด

พ.ศ. ๒๕๑๐ “Refinery Economics”
ศูนย์การฝึกอบรมบริษัทเอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด

พ.ศ. ๒๕๑๑ “Short/Long Range Corpo-
rate Out-look” ศูนย์การฝึกอบรมบริษัท เอสโซ่
(ประเทศไทย) จำกัด

ฯลฯ

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. ๒๕๐๘-๒๕๑๓ “นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส
และที่ปรึกษาฝ่ายบุคคล” (Senior Economist and
Personnel Advisor) บริษัท เอสโซ่สแตนดาร์ด
(ประเทศไทย) จำกัด

พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๑๕ “ที่ปรึกษา” (Advisor)
สำนักงาน USOM

พ.ศ. ๒๕๑๕-๒๕๑๖ “หัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่”
(Chief Personnel and Administration Office)
บริษัท ๓ เอ็ม (ประเทศไทย) จำกัด

พ.ศ. ๒๕๑๖-๒๕๒๐ “ผู้จัดการฝ่ายบุคคล” (Manager of Personnel Division) ธนาคารทหารไทย

พ.ศ. ๒๕๒๔ กรรมการรองกรรมการผู้จัดการ (Director and Executive Vice President) บริษัท ยนตร์ภัณฑ์ จำกัด

พ.ศ. ๒๕๒๕-ปัจจุบัน “ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่” (Executive Vice President) ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด

สังคม

๑. เป็นกรรมการของมาสเตอร์การ์ดสากลแห่งภาคพื้นเอเชีย-แปซิฟิก (Director Board Member of Mastercard International in Asia-Pacific Region)

๒. ประธานกรรมการบริษัท เค เอส ลีสซิง จำกัด

๓. อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๔. ผู้อำนวยการและเลขาธิการ (Director and Secretary General) มูลนิธิพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งประเทศไทย

ปรัชญาในการทำงานและดำเนินชีวิต

คุณมิตรภาพ ชลาหุเคราะห์เศรษฐกรคนแรกของบริษัท เอสโซ่ ที่คัดเลือกเข้ามาร่วมงานและขณะเข้ารับการศึกษาอบรมจากผู้บริหารของบริษัท เอสโซ่ (สหรัฐอเมริกา) เป็นเวลา ๑ เดือน ในการฝึกอบรมครั้งนี้ผู้บริหาร ถึงกับกล่าวว่า “You are going to be a very good leader in the future, however, you don’t rob the future.”

เริ่มต้นจากบริษัทเอสโซ่ แห่งนี้ คุณมิตรภาพ เจริญเติบโตเรื่อยมา จนกระทั่งปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด เพราะมีปรัชญาที่ดีในการทำงานและดำเนินชีวิต ดังนี้

- Don't rob the future คือ มีความซื่อสัตย์ในการทำงานและดำเนินชีวิต ไม่เคยโกหกแม้กระทั่งในงานวิชาการและงานวิจัย ไม่อิงฉ้อฉลใครที่ก้าวหน้ามากกว่าเพราะก็ต้องตามกันทัน

- มีความจริงใจ ทำให้คำพูดเป็นที่เชื่อถือ

- สภาพแวดล้อมของแต่ละเวลาและสถานที่ไม่เหมือนกัน ฉะนั้นในการทำงานจะต้องคำนึงถึงด้านนโยบายเศรษฐกิจ และสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา รวมทั้งต้องมอบขวัญและกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติงานได้บังคับบัญชา มีความศรัทธาระหว่างกัน

- ในการทำงานมอบชีวิตให้กับผู้บังคับบัญชา กล่าวคือ ไม่เคยนินทาเจ้านาย และทำทุกอย่างเพื่อให้ผลงานสามารถเสริมสร้างความเจริญเติบโตให้กับผู้บังคับบัญชาและองค์กรจนเต็มที

นายยุกติ สาริกะภูติ
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เกิด ๒๑ เมษายน ๒๕๗๕ จังหวัดที่เกิด ตำบล
ในเมือง อ.เมือง นครราชสีมา

ประวัติการศึกษา

- ๑. ปริญญาตรีกีฏกรรมและสัตวบาลบัณฑิต มหา-
วิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ๒. ปริญญาโททางเกษตร มหาวิทยาลัยมลรัฐ-
มิสซิสซิปปี สหรัฐอเมริกา
- ๓. ปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์
(เกษตรศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติรับราชการ

- ๒๕๕๘ พนักงานชั่วคราว กองบำรุงพันธุ์ กรม
การข้าว
- ๒๕๖๑ พนักงานชั่วคราว กองบำรุงพันธุ์ กรมการข้าว
- ๒๕๖๕ นักเกษตรเอก กองส่งเสริมและเผยแพร่
กรมการข้าว
- ๒๕๖๖ โอนไปกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวง
เกษตร
- ๒๕๖๗ รักษาการในตำแหน่งหัวหน้ากองประสาน
งานวิชาการ เป็นข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ
- ๒๕๖๘ ข้าราชการชั้นพิเศษ ดำรงตำแหน่งรอง
อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรฯ
- ๒๕๖๙ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
- ๒๕๗๐ รองปลัดกระทรวงเกษตรฯ (ฝ่ายพัฒนา)
- ๒๕๗๑ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร กระทรวง
เกษตรฯ ๑ ตุลาคม ๒๕๗๑ รองปลัดกระทรวงเกษตรฯ
(ฝ่ายพัฒนา)

สถานภาพสมรส

สมรสกับนางบุปผา สาริกะภูติ บุตร น.ส.อารยา สาริกะภูติ จบปริญญาตรีเกาส์จากมหาวิทยาลัยมหิดล และจบปริญญาโท บริหารธุรกิจจากอเมริกา

ความประทับใจในบ้านสมเด็จพระเจ้า

ความจริงใจและจริงจังของครูที่จะถ่ายทอดความรู้ ให้แก่ศิษย์ ขณะที่ผมเรียนอยู่ในอดีต
ความสามัคคีของนักเรียนในอดีต
ความเคารพของศิษย์ที่มีต่อครู และ
ความสนับสนุนที่บ้านสมเด็จพระเจ้าให้แก่ สมาคมศิษย์-
เก่าบ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา

ประวัติการทำงาน

- ๒๕๓๐ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ๒๕๓๓-ปัจจุบัน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ได้รับเลือกเป็นประธานคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์
- สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- ๒๕๓๔ ได้รับเลือกเป็น “พ่อตัวอย่าง” ในวันเฉลิมพระชนมพรรษา
- ๒๕๒๙-๒๕๓๕ เป็นพระยาแรกนาขวัญ

ข้อเสนอแนะ

บ้านสมเด็จพระเจ้า น่าจะมีบทบาทในการพัฒนาชนบทของประเทศมากขึ้น อาจจะเป็นรูปโครงการในรูปแบบต่าง ๆ ส่วนจะทำประการใดนั้น น่าจะเชิญศิษย์เก่าบ้านสมเด็จพระเจ้ามาประชุมหารือกัน ที่ผมเสนอไม่ใช่ในนามของสมาคมฯ แต่ในนามของบ้านสมเด็จพระเจ้าเอง

บ้านสมเด็จพระชนะเลิศดนตรีอุดมศึกษา

คณะอาจารย์ภาควิชาดนตรีวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จฯ นำวงวิเศษศุภวัตร
เข้าแข่งขันดนตรีระดับอุดมศึกษาทั่วประเทศได้รับรางวัลชนะเลิศด้วยพระราชทาน

จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

วงวิเศษศุภวัตร เป็นวงดนตรีที่ก่อตั้งโดยรวม
เอานักศึกษาเอกดนตรี วม.บ้านสมเด็จฯ ตั้งแต่ระดับ
ชั้นปีที่ ๑ ถึงชั้นปีที่ ๔ อายุไม่เกิน ๒๕ ปีมารวมกัน
โดยใช้วิธีคัดเลือกหาผู้ที่มีฝีมือดีที่สุดในแต่ละตำแหน่ง
และได้เริ่มทำการซ้อมประมาณกลางปี ๒๕๓๔ โดยมี
เป้าหมายคือการแข่งขันในรายการ THAILAND
COKE MUSIC AWARDS เป็นรายการแรก ใน
การแข่งขันครั้งนี้ ได้มีสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ
ได้ส่งวงดนตรีเข้ามาชิงชัยกันประมาณไม่ต่ำกว่า ๔๐ วง
ซึ่งแต่ละวงก็มีฝีมือชั้นสุดยอดทั้งสิ้น

การแข่งขันรอบแรก เป็นการคัดเลือกในกลุ่ม
วิทยาลัยครูทั้ง ๓๖ แห่ง โดยแข่งขันกันที่ วม.จันทร-
เกษม ในเดือนกันยายน ๒๕๓๔ ผลปรากฏว่า ได้
วงที่จะเป็นตัวแทนในระดับวิทยาลัยครู ๒ วง คือ

- วง Nature Boy (วม.จันทรเกษม)
- วงวิเศษศุภวัตร (วม.บ้านสมเด็จฯ)

การแข่งขันในรอบ ๒ ได้จัดขึ้นที่ World
Trade Centre โดยในรอบนี้ได้คัดวงที่ผ่านเข้ารอบ
นี้เหลือเพียง ๑๕ วง โดยใช้เวลาแข่งขันประมาณ
๑ เดือน คือในเดือน พฤศจิกายน ๒๕๓๔

การแข่งขันในรอบรองชนะเลิศ เริ่มเข้มข้นขึ้น
เมื่อมีการคัดวงที่ดีที่สุดให้เหลือเพียง ๕ วง โดยแข่งขัน
กันประมาณปลายเดือน พฤศจิกายน วงดนตรีที่ผ่าน
เข้ารอบรองชนะเลิศได้แก่

๑. วงวิเศษศุภวัตร (วม.บ้านสมเด็จเจ้าพระยา)
๒. วง Nature Boy (วม. จันทรเกษม)
๓. วงลูกหมี (ม.ธรรมศาสตร์)
๔. วงกระปุก (ม.รังสิต)
๕. วง Florid C. (ม.เกษตรศาสตร์)

การแข่งขันรอบชิงชนะเลิศ จัดขึ้นที่หอประชุม
ม.ธรรมศาสตร์ ในวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๓๕ วงวิเศษ-
ศุภวัตรได้ใช้เพลงเข้าแข่งขันดังนี้

เพลงที่ ๑ Free Time ของ Spyro Gyra
(6.00)

เพลงที่ ๒ Have you seen her? ของ M.C.
Hammer (3.00)

เพลงที่ ๓ สาวบางโพ ของวง The President
(3.00)

เพลงที่ ๔ EXPo ของ Randy Burnsen (8.00)
ในการแข่งขันครั้งนี้ วงวิเศษศุภวัตร ได้รับ
รางวัลชนะเลิศ โดยได้รับรางวัลถ้วยพระราชทานจาก
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
รายนามสมาชิกวงวิเศษศุภวัตร

๑. นายประวิทย์ เกษเกษม ชั้นปีที่ ๔
ตำแหน่ง กลอง

๒. นายปฐพีพัฒน์ ทองสะอาด ชั้นปีที่ ๑
ตำแหน่ง เบสส์กีตาร์

๓. นายรัตน์ อิมจิตต์ ชั้นปีที่ ๒
ตำแหน่ง ทรัมเบต

๔. นายสุพจน์ จีวังาม ชั้นปีที่ ๒
ตำแหน่ง ทรอมโบน

๕. นายชาญณรงค์ สุขกล้า ชั้นปีที่ ๒
ตำแหน่ง เทเนอร์แซกโซโฟน

๖. นายชูศักดิ์ งามขำ ชั้นปีที่ ๓
ตำแหน่ง โซปราโนแซกโซโฟน

๗. นางอังกูร นิลพลอย ชั้นปีที่ ๓
ตำแหน่ง คีย์บอร์ด

๘. นายตระกูล เหวียนระวี ชั้นปีที่ ๓
ตำแหน่ง กีตาร์โซโล่

อาจารย์ศิริพงษ์ แก้วพลอย อาจารย์ภาควิชา
ดนตรี และศิษย์เก่า วค.บ้านสมเด็จฯ ผู้ควบคุมวง

บันทึกกิตติมศักดิ์

นางเฉลย ศุขะวนิช
ผู้เชี่ยวชาญของวิทยาลัยนาฏศิลป์
ครุศาสตร์บัณฑิตกิตติมศักดิ์
ปีการศึกษา ๒๕๒๙

ประวัติ

นางเฉลย ศุขะวนิช เป็นชาวกรุงเทพฯ โดยกำเนิด เกิดเมื่อ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๔๙๗ ปัจจุบันอายุ ๘๘ ปี ได้เข้าไปใช้ชีวิตอยู่ในวังสวนกุหลาบ กับท้าวทวารวณิช (เจ้าจอมแจ่ม ในรัชกาลที่ ๕) ด้วยจิตใจที่รักงานด้านการละคร ตั้งแต่อายุ ๗ ขวบ และได้หัดละครสมตามความตั้งใจ ต่อมาพ่อแม่ต่างวายตัวให้เป็นละครกับสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมหลวงนครราชสีมา ได้รับคัดเลือกให้ฝึกหัดเป็นตัวพระ ต่อมาได้เปลี่ยนไปเป็นตัวนาง ซึ่งอยู่ในความควบคุมดูแลของครูละครสมัยก่อน เช่น หม่อมครุฑม หม่อมครุฑยิ่ง และหม่อมครุฑแย้ม นอกจากการหัดละครแล้ว ยังหัดการขับร้อง การเล่นลิเกวาตดนตรี และเป่าพาทย์ อีกด้วย

คุณแม่เฉลย ศุขะวนิช ได้มีโอกาสแสดงละคร บทเด่น ๆ ในละครนอก ละครใน และละครดึกดำบรรพ์ สมัยนั้นอยู่เนื่อง ๆ ต่อมาเมื่ออายุ ๑๕-๑๖ ปี ได้รับคัดเลือกให้เป็นตัวเอกฝ่ายนางในละครดึกดำบรรพ์ และได้ฝึกทำรำจากหม่อมครุฑทั้ง ๓ ดังกล่าวแล้ว ด้วยปฏิภาณและความสามารถพิเศษของคุณแม่เฉลย ท่านสามารถจดจำท่ารำและคำร้องได้เป็นอย่างดี และสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้อีกด้วย

ต่อมาเมื่อสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมหลวงนครราชสีมา และสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมขุนเพชรบุรีอินทราไชย ทิววงศ์ ข้าหลวงในวังก็ต่างคนต่างไปดำเนินชีวิตของตนเอง เพราะไม่มีผู้อุปถัมภ์แล้ว คุณแม่เฉลยก็มาอยู่ในคณะละครชื่อว่า คณะตฤณีชั้นสูง ได้เริ่แสดงไปในที่ต่าง ๆ ต่อมาเปลี่ยนคณะมาอยู่ “ราตรีพัฒนา” จนอายุได้ ๒๑ ปี ก็สมรสกับพระยาอมเรศร์สมบัติ และได้เลิกการแสดงละคร หันมาปฏิบัติหน้าที่แม่บ้านเลี้ยงดูบุตรธิดา ๔ คน จนอายุได้ ๔๓ ปี สามีถึงแก่อนิจกรรม

คุณแม่เฉลยได้เลี้ยงดูบุตรธิดา ๔ คนมาจนมีอาชีพ การงานทำดีทุกคน คุณแม่เฉลยละทิ้งอาชีพละครในระหว่างอายุ ๒๑-๕๓ ปี ทั้งที่จิตใจยังผูกพันอยู่กับชีวิตละคร ในระหว่างที่สามีถึงแก่อนิจกรรม ก็หาทางประกอบอาชีพเพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัวเลี้ยงดูบุตรธิดา ๔ คน มาโดยลำพัง ด้วยความยากลำบาก จนกระทั่งระยะเวลาแห่งความทุกข์ผ่านไปแล้วทุกคนได้รับการศึกษาเป็นอย่างดีและมีอาชีพที่มั่นคง คุณแม่เฉลย จึงหันมาสู่อาชีพละครที่รักอีกครั้งหนึ่ง โดยเข้ารับราชการเป็นครูสอนนาฏศิลป์ในกรมศิลปากร เมื่ออายุ ๕๓ ปี

ผลงาน

ผลงานที่นางเฉลย ศุขะวนิช ได้มีส่วนร่วม อันจะกล่าวโดยสรุปเฉพาะที่สำคัญ ๆ ได้ดังนี้

๑. เป็นผู้ฝึกสอนศิลปินตัวนาง ตั้งแต่นางเอกไปจนถึงนางกำนัล ในละครทุกเรื่องที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ จัดแสดง

๒. เป็นผู้ประดิษฐ์ท่ารำที่เป็นแบบฉบับของกรมศิลปากรหลายชุด เช่น

๑. ชุดกินนรรำ (จากเรื่องจันทกนิรี) ร่วมกับนางลมุล ยมะคุปต์ ประกอบเพลงหน้าพาทย์กินนรรำ แสดงเป็นครั้งแรกในงานรับน้องใหม่ ณ หอประชุมวิทยาลัยนาฏศิลป์ พ.ศ. ๒๕๐๘

๒. ชุดโบราณคดี ๔ ชุด คือ ระบุว่าทวารวดี ระบุว่าศรีวิชัย ระบุว่าลพบุรี ระบุว่าเชียงแสน ร่วมกับนางลมุล ยมะคุปต์ คิดประดิษฐ์ท่ารำจากภาพสลัก ภาพปั้น จากศิลปวัตถุสมัยต่าง ๆ เหล่านี้และได้จัดแสดงถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระบรมราชินีนาถทอดพระเนตรในงานเปิดอาคารใหม่ในบริเวณพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๐

๓. ชุดพ็อนแคน ประดิษฐ์ขึ้นโดยอาศัยท่ารำของชาวไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยร่วมคิดกับนางลมุล ยมะคุปต์ แสดงทางสถานีโทรทัศน์ช่อง ๓ ประมาณปี พ.ศ. ๒๕๑๘

๔. ชุดเชิงสัมพันธ์ ร่วมคิดกับนางลมุล ยมะคุปต์ โดยนำท่าเชิงหลาย ๆ แบบเข้าผสมผสานกัน ได้แสดงในงานต้อนรับ ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรี สาธารณรัฐประชาชนจีน (นายเติ้งเสี่ยวผิง) เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๑

๕. ชุดระบำฉิ่งธูปเบต ร่วมประดิษฐ์ท่ารำกับนางลมุล ยมะคุปต์ จัดแสดงครั้งแรกในงานน้อมเกล้าฯ ณ โรงละครแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๔

๖. ชุดระบำกรับ ประดิษฐ์ท่ารำร่วมกับนางลมุล ยมะคุปต์ ได้แสดงครั้งแรกในงานเลี้ยงรับรองคณะโครงการเรือเยาวชน ณ ทำเนียบรัฐบาล เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๔

๗. ชุดเชิงสราญ ร่วมคิดประดิษฐ์ท่ารำร่วมกับนางลมุล ยมะคุปต์ โดยตัดแปลงมาจากชุดพ็อนแคนแสดงครั้งแรกในรายการเสาร์สโมสร สถานีโทรทัศน์ช่อง ๕ พ.ศ. ๒๕๒๕

๘. รำกึ่งไม้เงินทองถวายพระพร ร่วมคิดประดิษฐ์ท่ารำกับนางลมุล ยมะคุปต์ จัดแสดงเนื่องในวาระสมัญเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พ.ศ. ๒๕๒๕

๙. เป็นผู้ให้ท่ารำแบบโบราณ ซึ่งเป็นท่ารำที่ศิลปินห้วงแหวนหลายชุด เช่น

๑. ท่ารำเพลงเซตฉิ่งศุภลักษณ์ แบบเต็มฉบับหม่อมครุฑมูม

๒. ท่ารำชุดศุภลักษณ์อุ้มสม ฉบับหม่อมครุฑมูม-หม่อมครุฑอึ้ง

๓. ท่ารำฉุยฉายวันทอง แบบเต็ม ฉบับบทประพันธ์ของ หลวงพัฒน์พงศ์ภักดี (ทิม สุขยางค์)

๔. ท่ารำฉุยฉายศูรปนา ฉบับหม่อมครุฑมูม

๕. ท่ารำฉุยฉายยอพระกลิ้ง ฉบับหม่อมครุฑมูม

๖. ท่ารำฉุยฉายนางถือกิ่งไม้เงินทอง (สองนางเนื้อเหลือง) ฉบับเจ้าจอมละม้าย

๗. ท่ารำฝรั่งคู่ (อุณรุท-นางอุษา, พระอรชุน-เมขลา) ฉบับหม่อมครุฑอึ้ง-หม่อมครุฑมูม

๘. ท่ารำชุดเมฆลานั่งวิมาน ฉบับหม่อมครุฑมูม

๙. เป็นผู้ฝึกหัดให้กับศิลปินและนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร ในการแสดง โขน ละครของกรมศิลปากรบางเรื่อง เช่น

๑. พ.ศ. ๒๕๐๑ ละครพันทางเรื่องพญาผานอง ฝึกซ้อมตัวนางอ้วลิม

๒. พ.ศ. ๒๕๐๒ ละครนอกเรื่องสุวรรณหงส์
ตอนกุมภภณฑ์ถวายม้า ฝึกซ้อมตัวนางเกษสุริยตัวจริง

๓. พ.ศ. ๒๕๐๓ ละครนอกเรื่องสังข์ทอง
ตอนตีคี่ ฝึกซ้อมตัวนางมณฑา

๔. พ.ศ. ๒๕๐๔ โขนชุดพรหมาสตรี
ฝึกซ้อมระบำพรหมาสตรี (หน้าข้าง)

๕. พ.ศ. ๒๕๑๓ ละครนอกเรื่องควาี ตอน
นางในกลองศึก ฝึกซ้อมตัวเฒ่าทศประสาท

๖. พ.ศ. ๒๕๑๕ ละครอิงประวัติศาสตร์
เรื่องศรีธรรมมาโคกราช ฝึกซ้อมตัวนางโนรี

๗. พ.ศ. ๒๕๑๙ ละครอิงประวัติศาสตร์
เรื่องศึกเก้าทัพ ฝึกซ้อมตัวนางเอกชื่อ อัญชัน (ชุด
หนักเรียน) และตัวประกอบอื่น ๆ

๘. พ.ศ. ๒๕๒๒ ละครเรื่องเรื่องสาวเครือฟ้า
ฝึกซ้อมตัวสาวเครือฟ้าและตัวละครเอกอีกหลายตัว

๙. พ.ศ. ๒๕๒๓ ละครพันทางเรื่องราชา-
อิราช ตอนลัจจะสมิงนครอินทรีฝึกซ้อมตัวนางเกษรา
และตัวแสดงประกอบ

๑๐. พ.ศ. ๒๕๒๔ โขนเรื่องรามเกียรติ์ ชุด
หนุมานชาญสมร อำนวยการฝึกซ้อมร่วมกับท่านผู้หญิง
แผ้ว สนิทวงศ์เสนีและนายกรี วรคะริน แสดง ณ
โรงละครแห่งชาติ

๕. ประดิษฐ์ทำรำในงานพิธีของชาติ งาน
ระดับชาติที่ นางเฉลยได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติคือ การ
ร่วมคิดประดิษฐ์ทำรำที่ใช้รำในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬา
ระหว่างชาติทุกครั้งที่มีขึ้นที่กรุงเทพฯ เช่น การแข่งขัน
กีฬาเอเชียนเกมส์และครั้งหลังสุดนี้ก็ได้รับเกียรติให้เป็น
ผู้ประดิษฐ์ทำรำชุดมิตรไมตรีซีเกมส์ที่ใช้รำในวันเปิด
ซีเกมส์ (SEA GAMES) ครั้งที่ ๑๓ ณ สนามกีฬา
แห่งชาติเมื่อ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๔

นางเฉลย ศุขะวนิช เป็นศิลปินอาวุโสที่มีความรู้
เชี่ยวชาญทางนาฏศิลป์อันเป็นแบบฉบับที่ถูกต้องมาแต่
โบราณอย่างยากที่จะหาผู้ใดเสมอเหมือน ตลอดเวลา
ที่รับราชการอยู่ในกรมศิลปากร นางเฉลย ศุขะวนิช
ได้ถ่ายทอดความรู้ที่ท่านมีอยู่อย่างเต็มกำลังความสามารถ
ให้แก่ศิษย์ทุกรุ่นด้วยความรักความเมตตา จนเป็นที่
ประจักษ์แก่วงการนาฏศิลป์ของประเทศ ทั้งยังเป็นผู้ให้
ความช่วยเหลือแก่สถาบันต่าง ๆ ทั้งในกรุงเทพฯ และส่วน
ภูมิภาค

ผลงานที่นางเฉลย ศุขะวนิช ได้ปฏิบัติมาเป็น
จำนวนมากนั้น ล้วนเป็นผลงานที่ทรงคุณค่าอยู่ในด้าน
การอนุรักษ์ สร้างสรรค์ส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรม
ของชาติทั้งสิ้นนางเฉลย จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะเป็นผู้
ที่ได้รับเกียรติในการยกย่องเชิดชูให้เป็นที่รู้จักแก่นุชน
รุ่นหลังสืบไป วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาจึงได้นำ
เสนอประวัติและผลงานเพื่อให้สภาการฝึกหัดครูพิจารณา
อนุมัติปริญญาเกิตติมศักดิ์ ครุศาสตร์บัณฑิตสาขาวิชานาฏ-
ศิลป์

นายวิฑูรย์ ภัทรเลาหะ
ประธานกรรมการผู้จัดการบริษัทอุตสาหกรรมท่อน้ำไทย จำกัด
ศิลปศาสตร์บัณฑิตกิตติมศักดิ์
สาขาการจัดการทั่วไป
ปีการศึกษา ๒๕๓๒

ประวัติและผลงานการทำงาน

นายวิฑูรย์ ภัทรเลาหะ เป็นชาวจังหวัดอ่างทอง ปัจจุบันอายุ ๗๒ ปี มีประวัติการทำงาน อาชีพอิสระที่พัฒนาตนเองมาโดยตลอด ตั้งแต่เริ่มเป็นลูกจ้างในร้านขายนาฬิกา จนได้เลื่อนเป็นผู้จัดการร้านขายนาฬิกา จนเปิดโรงกลึงทำตัวเรือนและรับเลี่ยมขอบทองตัวเรือนนาฬิกา ซึ่งเป็นกิจการของตนเอง ต่อมาเป็นตัวแทนส่งส่วนประกอบนาฬิกามาจำหน่าย และริเริ่มก่อตั้งสมาคมนาฬิกาแห่งประเทศไทย จนกระทั่งได้เปิดโรงเรียนสอนแก่นาฬิกา จะเห็นได้ว่า นายวิฑูรย์ ภัทรเลาหะ เป็นผู้ที่มีความวิริยะอุตสาหะพัฒนางานในอาชีพของตนให้เจริญก้าวหน้ามาโดยลำดับ จนในที่สุดอาชีพนี้นายวิฑูรย์เห็นว่าไม่ใช่หนทางที่จะพบกับความสำเร็จในอาชีพ และเป็นประโยชน์กับสังคม จึงหันมาสนใจงานการผลิตท่อพี.วี.ซี. ซึ่งสมัยนั้นยังไม่มีการผลิตท่อ พี.วี.ซี. มีแต่ท่อเหล็ก เท่านั้น

การริเริ่มเปิดโรงงานทำท่อ พี.วี.ซี. เป็นแห่งแรกก็เริ่มด้วยความชาญฉลาดที่เป็นต้นคิด ชื่อความรู้ทางวิชาการการผลิตท่อจากประเทศญี่ปุ่นแทนการร่วมลงทุน จนปัจจุบันบริษัทอุตสาหกรรมท่อน้ำไทย เป็นผู้ผลิตท่อพี.วี.ซี. ที่ใหญ่ที่สุดของไทยและภาคพื้นเอเชียอาคเนย์ ด้วยการลงทุนและการผลิต ซึ่งเป็นของคนไทยทั้งสิ้น

ก่อนที่จะก้าวมาสู่ความสำเร็จอันน่าภาคภูมิใจนี้ นายวิฑูรย์ได้ประสบปัญหาและอุปสรรค ในการประกอบอาชีพอย่างโชกโชกน ต้องต่อสู้กับด้านธุรกิจเพื่อความอยู่รอดของบริษัทหลายครั้งหลายหน นอกจากนั้นยังต้องต่อสู้กับบริษัทท่อ พี.วี.ซี. อื่นที่ไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งทำให้ผู้บริโภคเสียหาย จนสามารถได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการรักษามาตรฐานสินค้าพี.วี.ซี. โดยการได้รับเชิญให้เป็นการรวมการวางมาตรฐานท่อพี.วี.ซี. ของสมาคมผู้ผลิตท่อพี.วี.ซี. ของสมาคมผู้ผลิตท่อพี.วี.ซี. แห่งประเทศไทยด้วย

งานด้านบริการสังคม

– นายวิฑูรย์ ภัทรเลาหะ ได้บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างกว้างขวาง เช่น ในด้านการศึกษา เพราะมีความคิดว่า การพัฒนาประเทศชาตินั้นต้องเร่งรัดพัฒนาเยาวชนของชาติให้มีความรู้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีก่อน จึงอุทิศกำลังกาย กำลังความคิด และกำลังทรัพย์ สนับสนุนงานด้านการศึกษาทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของอำเภอวิเศษไชยชาญ จังหวัดอ่างทอง จนได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ช่วยเหลือการศึกษาดีเด่นของจังหวัดเมื่อปี ๒๕๒๘

– นายวิฑูรย์ ภัทรเลาหะ ได้รับเชิญจากวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาให้เข้าร่วมเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการประจำวิทยาลัยครู ติดต่อกันมาหลายวาระและเป็นผู้ที่มีอุปการคุณ ต่อวิทยาลัยมาโดยตลอด ไม่ว่าจะได้รับการขอร้องในด้านใด พร้อมทั้งมอบเงินเป็นทุนการศึกษาให้แก่เด็กเป็นจำนวนมาก เมื่อปี ๒๕๓๓ ได้มอบทุนจำนวน ๕ ล้านให้แก่กรรมการฝึกหัดครู เพื่อตั้งเป็นกองทุนเพื่อพัฒนาบุคลากรของกรรมการฝึกหัดครูในการศึกษาดูงาน เพื่อนำมาพัฒนางานให้เกิดประโยชน์ต่อวงการนี้ตลอดไป

– ในด้านทุนบำรุงการศาสนา ก็ได้บำเพ็ญตนเป็นพุทธศาสนิกชนที่มีจิตกุศล สร้างวัด สร้างโบสถ์ สร้างหอสวดมนต์ ในหลายจังหวัด เพื่อสนับสนุนด้านศาสนาให้คนได้ประพฤติดีมีศีลธรรม

– ในด้านบำเพ็ญประโยชน์ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ได้ร่วมบริจาคทรัพย์สินและครุภัณฑ์ มอบให้แก่โรงพยาบาลและสถานพยาบาลหลายแห่งทั้งในจังหวัดอ่างทอง และที่โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าฯ โรงพยาบาลกลาง และโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

– ในด้านบำเพ็ญประโยชน์ด้านการเกษตร ได้บริจาคท่อพี.วี.ซี. ในด้านการชลประทานและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในหลายจังหวัด เช่น สุโขทัย พิษณุโลก น่าน จันทบุรี ชุมพร เป็นต้น

– ในด้านการบำเพ็ญประโยชน์ด้านทหารและความมั่นคง ได้มอบวัสดุครุภัณฑ์ให้แก่ฝ่ายตำรวจ และตำรวจตระเวนชายแดน พร้อมทั้งฝ่ายทหารหลายโครงการ

ถึงแม้ นายวิฑูรย์ ภัทรเลาหะ จะมึนงานธุรกิจที่รัดตัว ก็ยังได้เสียสละเวลา กำลังกาย กำลังใจให้แก่กรรมการฝึกหัดครูด้วยดีตลอดมา ด้วยคุณงามความดีและผลงานอันเพียบพร้อมไปกับคุณสมบัติส่วนตัว ซึ่งก่อรูปด้วยคุณธรรม คือความซื่อสัตย์สุจริต ประหยัด เสียสละ เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตนอย่างสม่ำเสมอของนายวิฑูรย์ ภัทรเลาหะ ซึ่งประจักษ์แก่คนทั่วไปในทุกวงการ

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาจึงได้นำเสนอประวัติและผลงานของท่าน เพื่อให้สภากรรมการฝึกหัดครูได้พิจารณาอนุมัติปริญญาเกิตติมศักดิ์ ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป แก่นายวิฑูรย์ ภัทรเลาหะ และได้เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรจากสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๒ ณ เวทีใหม่สวนอัมพร อันเป็นความภาคภูมิใจ แก้ววงศ์ตระกูล แก่ท้องถิ่นบ้านเกิดเมืองนอน คณะจารย์วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และข้าราชการกรมการฝึกหัดครูทุกคน

นายวิฑูรย์ ภัทรเลาหะ ได้รับมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นวุฒิสมาชิก ในปี ๒๕๓๕

คำสั่งวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ที่ ๒๕/๒๕๓๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำเอกสาร ๑๐๐ ปีการฝึกหัดครูไทย

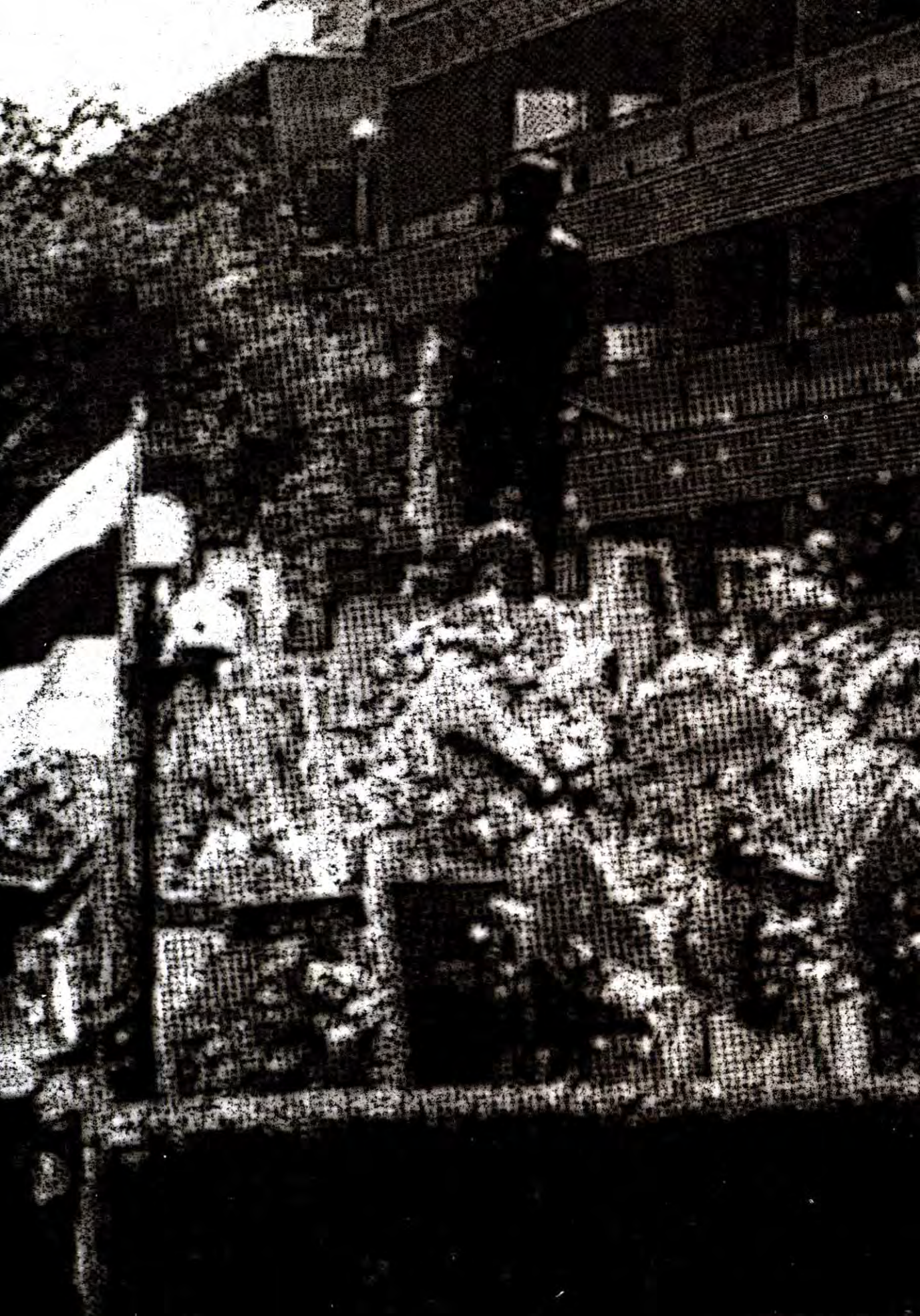
เนื่องในวาระฉลอง ๑๐๐ ปีการฝึกหัดครูไทย กรมการฝึกหัดครูได้จัดทำโครงการพิมพ์หนังสือชุด “บทบาทการฝึกหัดครูไทยกับการรับใช้มวลชนในรอบ ๑๐๐ ปี” เพื่อรวบรวมผลงานหรือกิจกรรมที่ดำเนินการโดยวิทยาลัยครู และเพื่อเผยแพร่ผลงานของการฝึกหัดครูไทยโดยให้แต่ละวิทยาลัยรวบรวมข้อมูล ซึ่งจะประกอบด้วย ประวัติความเป็นมา หลักสูตรการเรียน การสอน การให้บริการแก่ชุมชน เป็นต้น เพื่อให้การจัดทำเอกสาร ๑๐๐ ปีการฝึกหัดครูไทยเฉพาะส่วนของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการ วิทยาลัยจึงขอแต่งตั้งบุคคลต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการเพื่อจัดทำเอกสาร ๑๐๐ ปีการฝึกหัดครูไทย

นายวิเชียร	ทัพบระเสริฐ	ประธาน
นายจรูญ	แสงอำไพ	รองประธาน
นายธีระพงศ์	ประสงค์ลาภ	กรรมการ
นางศรีสุดา	ไชยพยอม	กรรมการ
นายสำเร็จ	พิมพ์ภักย์	กรรมการ
นายกองเทพ	เคลือบพนิชกุล	กรรมการ
นางพรรษา	ศิวรักษ์	กรรมการ
น.ส.อินทิรา	บุญยาทร	กรรมการ
นางชนิตา	สุวรรณรัตน์	กรรมการ
นางกรรณิการ์	จิระทาน	กรรมการ
นางอำไพ	วิทยวิโรจน์	กรรมการ
นายพีระพงษ์	กุลพิศาล	กรรมการและเลขานุการ

สั่ง ณ วันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕

(รองศาสตราจารย์ฉลอง ภิรมย์รัตน์)

อธิการวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วิทยาลัยครูพระนคร

หนึ่งร้อยปี วิทยาลัยครูพระนคร สถาบันฝึกหัดครู แห่งแรกของไทย

น้อย สีป้อ
ยุพิน คำแห่ง
รวบรวม

โรงเรียนที่มีอยู่แล้ว แลที่จะตั้งขึ้นต่อไป...แลคิดจะให้แพร่หลายกว้างขวางเป็นที่คนเรียนได้มากขึ้นกว่าแต่ก่อน ทั้งจะมีโรงเรียนอย่างสูงขึ้นไปอีก ซึ่งได้กำลังคิดจัดอยู่บัดนี้ เจ้านายราชตระกูลตั้งแต่ลูกฉันเป็นต้นลงไปตลอดจนถึงราษฎรที่ต่ำสุดจะให้ได้มีโอกาสเล่าเรียนได้เสมอกัน ไม่ว่าเจ้า ว่าขุนนาง ว่าไพร่ เพราะฉะนั้น จึงขอบอกได้ว่าการศึกษาเล่าเรียนในบ้านเมืองเรา นี้ จะเป็นข้อสำคัญที่หนึ่ง ซึ่งฉันจะอุสาห์จัดให้เจริญขึ้นจนได้”^๑

ข้อความนี้เป็นส่วนหนึ่งของพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทรงมีพระราชประสงค์จะให้ตั้งโรงเรียนทั้งชั้นต่ำและชั้นสูง เพื่อให้ราชตระกูลและราษฎรทั่วไปได้เล่าเรียนอย่างเสมอภาคกัน ดังนั้นจึงได้มีการจัดตั้งโรงเรียนเพิ่มขึ้นตามพระอารามต่าง ๆ ทั้งในกรุงเทพฯ และหัวเมือง และในปี พ.ศ. ๒๔๓๐ ได้ทรงมีพระบรมราชานุญาตให้จัดตั้งกรมศึกษาธิการขึ้นเพื่อรับผิดชอบในการจัดการศึกษาต่อไป

เมื่อโรงเรียนมีมากขึ้นปัญหาที่ติดตามก็คือการขาดแคลนครู ถึงแม้จะให้พระภิกษุตามวัดต่าง ๆ สอนก็ไม่เพียงพอ ดังรายงานของกรมศึกษาธิการตอนหนึ่งว่า

“...แต่ในเวลานี้โรงเรียนเพิ่งแรกตั้งขึ้นหลายแห่ง ต้องการครูในคราวเดียวกันหลายคน เพราะฉะนั้นจึงยังไม่มีโอกาสที่จะเลือกหาครูที่มีความรู้เป็นอย่างสูงเสมอกันทั่วทั้งนั้น ได้...”^๒

ดังนั้นสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพจึงได้กราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวตามหนังสือลงวันที่ ๑๐ เมษายน ร.ศ. ๑๑๐ เพื่อขอตั้งงบประมาณเพิ่มเติม ความว่า

๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑ จ.ศ. ๑๒๕๖ หน้า ๑๒๘.

๒ “รายงานโรงเรียน เมื่อ จ.ศ. ๑๒๕๗” เอกสารเรื่องการจัดการศึกษาในรัชกาลที่ ๕ (พระนคร: มปพ., พ.ศ. ๒๕๑๑), หน้า ๒๕

พระยาโสภาทรรกิจ (หม่อม พลทัน) นักเรียนโรงเรียน
ฝึกหัดอาจารย์รุ่นที่สอง

... (The text in this column is extremely faded and illegible due to the quality of the scan.)

๘

เจ้าพระยาภาสกรวงศ์ (หรือ บุญนาค) เสนาบดีกระทรวง
ธรรมการ ผู้ดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ที่ได้รับ
พระบรมราชานุญาต

สมเด็จพระบรมราชินีนาถราชินี
ผู้มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการวางรากฐาน
การจัดการศึกษาในสมัยรัชกาลที่ ๕

“...การในกรมศึกษาธิการซึ่งได้คิดกะไว้ว่าจะจัดตั้งขึ้น ยังไม่เป็นการตกลงว่าจะสำเร็จได้อีก ๒ อย่างคือ จะตั้งการฝึกสอนผู้จะเป็นอาจารย์อย่าง ๑ จะฝึกหัดวิชาทหารสอดแสนตัวอย่างหนึ่ง มาบัดนี้การทั้ง ๒ อย่างได้ตกลงจะจัดตั้งได้ในต้นปีรัตนโกสินทรศก ๑๑๐ นี้...เพราะฉะนั้นข้าพระพุทธเจ้าขอรับพระราชทานพระบรมราชานุญาตตั้งเบิกเงินเพิ่มเติมลงในบาญชีงบประมาณเงินสำหรับปีรัตนโกสินทรศก ๑๑๐ นี้อีกเดือนละ ๕ ชั่ง ๕๐ บาท เพื่อจะได้ใช้เป็นเงินเดือนอาจารย์ผู้ฝึกสอนวิชาทั้ง ๒ แห่ง...”๑

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทราบและอนุญาตตามหนังสือลงวันที่ ๑๔ เมษายน ร.ศ. ๑๑๐ (พ.ศ. ๒๔๓๔) ความว่า

“...ถึงเจ้าพนักงานพระคลังมหาสมบัติด้วย กรมหมื่นดำรงราชานุภาพ ขออนุญาตเพิ่มเงินเอสติเมตกรมศึกษาธิการจำนวนรัตนโกสินทรศก ๑๑๐ สำหรับจัดการฝึกวิชาสอดแสนดีแลฝึกสอนผู้เป็นอาจารย์เดือนละ ๕ ชั่งสี่สิบบาทได้อนุญาตแล้ว ให้เพิ่มเอสติเมตขึ้นตามที่ขออนี้เถิด...”๒

หลังจากที่มีพระบรมราชานุญาตให้เพิ่มงบประมาณดังกล่าวแล้ว กรมศึกษาธิการได้ดำเนินการเพื่อเปิดโรงเรียนฝึกสอนผู้เป็นอาจารย์กระทั่งถึงสมัยพระยาภาสกรวงษ์ เสนาบดีกระทรวงธรรมการ ซึ่งสถาปนาขึ้นเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๔๓๕ รับผิดชอบการต่อผลสุดท้ายสถาบันการฝึกหัดครูแห่งแรกของประเทศไทย จึงได้จัดตั้งและเปิดสอนเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๔๓๕ เรียกว่า “โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์” และได้พัฒนามาเป็น “วิทยาลัยครูพระนคร” ในปัจจุบัน ดังนั้นในวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๓๕ นี้วิทยาลัยครูพระนคร สถาบันฝึกหัดครูแห่งแรกของไทย ที่ได้ผลิตบุคลากรระดับต่าง ๆ จำนวนมากให้แก่ประเทศชาติจะมีอายุครบ ๑๐๐ ปี วิทยาลัยจึงมีความภูมิใจที่จะเสนอประวัติความเป็นมาดังต่อไปนี้

๑ ห.จ.ช. เอกสารหมายเลข ร.๕ ศ.๑/๓ “สมเด็จพระบรมราชินีนาถราชินีผู้มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการวางรากฐานการจัดการศึกษาในสมัยรัชกาลที่ ๕” (๑๐ เมษายน ร.ศ. ๑๑๐).

๒ ห.จ.ช. เอกสารหมายเลข ร.๕ ศ.๑/๓ “พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว” (๑๔ เมษายน ร.ศ. ๑๑๐).

“...นายสนั่น นักเรียนได้เรียนวิชา ได้รับประกาศนียบัตรแล้ว นายสนั่น นักเรียนจะต้องรับราชการเป็นครูในกรมศึกษาธิการต่อไปอีก ๓ ปี...”
๑

ขณะที่เป็นนักเรียนกรมศึกษาธิการจะให้เงินเดือน ตั้งแต่ ๑๒ บาท ถึง ๒๕ บาท เป็นอย่างสูง และเมื่อเรียนจบรับราชการครูจะได้รับเงินเดือนตั้งแต่ ๓๐ บาท ถึง ๑๐๐ บาท เป็นอย่างสูง

พ.ศ. ๒๔๓๗ มีนักเรียนมาสมัครเข้าเรียน ๖ คน คือ

๑. นายให้ (ให้ กาฬดิษฐ์-พระยาเทพศาสตร์-สถิตย์)

๒. นายเหลียม (เหลียม ลักษณะสุด-พระยา ลักษณะสุดสุนทร)

๓. นายชวง (ชวง อิศรภักดี -หลวงประสาธ-ศุภพจน์)

๔. นายสันทัด (สันทัด เทพหัสดิน ณ อยุธยา-พระยาอนุกิจวิธูร)

๕. นายทงวน (ทงวน ชวนะพัฒน์)

๖. นายผัน^๒

หลักสูตรการเรียนฝึกหัดอาจารย์ขณะนั้นแบ่งการศึกษาออกเป็น ๒ แผนก คือแผนกฝึกหัดอาจารย์สอนภาษาไทยและแผนกฝึกหัดอาจารย์สอนภาษาอังกฤษ

ในปลายปี พ.ศ. ๒๔๓๗ มีนักเรียน ๓ คนที่สำเร็จการศึกษารุ่นแรก สอบไล่ได้ประกาศนียบัตรครูของกรมศึกษาธิการ คือนายสนั่นกับนายสด ได้รับประกาศนียบัตรครูสอนภาษาอังกฤษ นายเหมได้รับประกาศนียบัตรครูสอนภาษาไทย ส่วนนายทงวนนั้นได้ลาออกไปรับราชการเสียก่อน

พ.ศ. ๒๔๓๘ นายอี เอช กรินด์รอด ลาออกกระทรวงธรรมการจึงติดต่อจ้างมิสเตอร์ เออร์เนสต์ ยัง (Mr. Ernest Young) มาเป็นอาจารย์ใหญ่แทน ยังได้ขออนายสนั่นจากกรมศึกษาธิการมาทำหน้าที่ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ในต้นปีมีนักเรียนเข้าใหม่ ๙ คนปลายปี

๑ หจช. เอกสารหมายเลข ศธ. ๕๓. ๑/๔, “หนังสือสัญญา นักเรียนสำหรับโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์”, (๒๗ มกราคม ร.ศ. ๑๑๑)

๒ ประวัติครู ครูสภาพิมพ์เป็นที่ระลึกในวันครู ๑๖ มกราคม ๒๕๐๐ (พระนคร : โรงพิมพ์ครูสภา, ๒๕๐๐), หน้า ๗๔.

พระยาสุรินทราชา (นกยูง วิเศษกุล)
นักเรียนฝึกหัดอาจารย์รุ่นแรก

มีนักเรียนสำเร็จการศึกษา ๖ คน และนายสนั่น นายทงวน นายเหลียม นายให้ ได้รับทุนหลวงเดินทางไปศึกษาด้านวิชาครูต่อที่วิทยาลัยเบอโรโรด ประเทศอังกฤษ นับได้ว่านักเรียนฝึกหัดครูรุ่นแรก ๆ ประสบความสำเร็จในการศึกษา และการทำงานเป็นอย่างดี

วันที่ ๑๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๓๕ สถาบันฝึกหัดครูแห่งแรกของประเทศไทยได้รับการจัดตั้งขึ้นและเปิดสอนที่โรงเรียนเด็ก ตาบลสวนมะลิ ถนนบำรุงเมือง (โรงเรียนสายสวัสดิ์สัญญาคารหรือโรงเรียนเบญจมราชาทิศในสมัยต่อมา ปัจจุบันถูกรื้อหมดแล้ว) เรียกว่า “โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์” (Royal Normal College) เป็น

๑ ประวัติกระทรวงศึกษาธิการ พิมพ์เป็นที่ระลึกในงานวันครบ ๗๒ ปี ของกระทรวง (พระนคร : โรงพิมพ์ครูสภา, ๒๕๐๗), หน้า ๑๐๒.

พระยาภิรมย์ภักดี (บุญรอด เศรษฐบุตร)
นักเรียนโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์รุ่นแรก

โรงเรียนหลวงประเภทโรงเรียนสอนวิชาพิเศษ สังกัดอยู่ในกรมศึกษาธิการ ดำรงอยู่ด้วยทุนของรัฐบาล นักเรียนจะได้รับทุนเล่าเรียนหลวงและเป็นนักเรียนไปมา

ปัจจุบันวิทยาลัยครูพระนครยังถือว่าวันที่ ๑๒ ตุลาคมของทุกปีเป็นวันสถาปนาวิทยาลัย

โรงเรียนเล็กเป็น สถานสงเคราะห์เด็กกำพร้าอนาถาที่ตั้งขึ้นโดยพระดำริของพระอัครชายาเธอพระองค์เจ้าสายสวลีภิรมย์ กรมขุนสุทธาสินีนาฏ (พระวิมาดา) ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเพื่อบำเพ็ญพระกุศลประทานพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้านางจรัสศรี พระธิดาองค์ที่ ๒ ซึ่งสิ้นพระชนม์ไป

ในปีแรกที่เปิดเรียน โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์มีโครงการที่จะรับนักเรียน ๑๒ คน แต่ปรากฏว่ามีผู้มาสมัครเรียนเพียง ๓ คน คือ

๑. นายนำยง (นกยูง วิเศษกุล-พระยาสุรินทรราชา)
๒. นายบุญรอด (บุญรอด เศรษฐบุตร-พระยาภิรมย์ภักดี)
๓. นายสุ่ม

เปิดเรียนได้ยังไม่ทันถึงปีก็มีนักเรียนลาออก ๒ คน คงเหลือนายนกยูง เพียงคนเดียวที่เรียนต่อไป ทั้งนี้เพราะไม่มีผู้นิยม และผลการเรียนวิชานี้ยังไม่ปรากฏ

พ.ศ. ๒๔๓๖ มีนักเรียนมาสมัครเรียนเพิ่มใหม่อีก ๓ คน คือ

๑. นายสนั่น (สนั่น เทพหัสดิน ณ อยุธยา-เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี)
๒. นายสด (สด ผลพันธ์-หลวงสังขวิทย์วิสุทธิ)
๓. นายเหม (เหม ผลพันธ์-พระยาโอวาทวรกิจ)

นักเรียนทุกคนจะได้รับทุนหลวง ดังนั้นจึงต้องเซ็นสัญญากับกรมศึกษาธิการไว้ดังตัวอย่างสัญญาของนายสนั่น ตอนหนึ่งว่า

โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์

พ.ศ. ๒๔๓๕ พระยาภาสกรวงศ์ (พร บุญภาค) เสนาบดีกระทรวงธรรมการได้ดำเนินการเพื่อจัดตั้งสถาบันการฝึกหัดครูตามที่ได้รับพระบรมราชานุญาต โดยมอบหมายให้ มิสเตอร์ อาร์ แอล มอร์รันต์ (Mr.R.L. Morunt) เป็นตัวแทนติดต่อว่าจ้างชาวอังกฤษมาเป็นครูใหญ่ของโรงเรียนฝึกสอนผู้เป็นอาจารย์ที่จะจัดตั้งขึ้นต่อไป

วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๘๙๒ (ร.ศ. ๑๑๑) นายมอร์รันต์ ได้ทำหนังสือแจ้งให้พระยาภาสกรวงศ์ ทราบว่า ชาวอังกฤษผู้ที่จะจ้างให้มาเป็นครูใหญ่ชื่อ มิสเตอร์ ยี.เอช กรินด์รอต (Mr.G.Grindrod) พร้อมด้วยภรรยาได้เดินทางมาถึงกรุงเทพฯ แล้วเมื่อเข้านี้ และได้แจ้งเพิ่มเติมว่า นายยี เอช กรินด์รอต นั้นจบปริญญาตรี (B.A.) จากนิวคอลเลจ ออกส์ฟอร์ด และเป็นอาจารย์ของวิทยาลัยครูไดโอเซชัน (Mr.Grindrod B.A. of New College Oxford and on the Staff of the Diocesan Teachers' Training College)^๑

วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ร.ศ. ๑๑๑ นายกรินด์รอตตกลงทำสัญญากับกระทรวงธรรมการ ซึ่งมีข้อตกลงทั้งหมด ๑๗ ข้อ แต่ที่สำคัญมีดังนี้

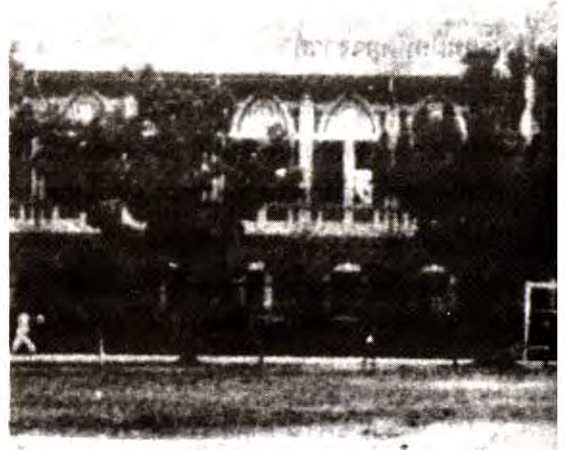
ผู้ที่เป็นครูใหญ่ต้อง “...เป็นคนมีความชำนาญในการสำหรับวิทยาลัยฝึกหัดแลการรักษารโรงเรียน เพราะว่าตำแหน่งนี้จะต้องเป็นผู้จัดการแลลงมือสอน...อนึ่งการฝึกหัดแลสั่งสอนนักเรียนแท้ ๆ นั้น ต้องเป็นธุระด้วย...เงินเดือนนั้นเดือนละ ๕๐๐ บาท เมื่อครูผู้รับทำการนั้นรู้ภาษาสยาม พูดได้ชำนาญเป็นที่พอใจแก่เสนาบดีกระทรวงธรรมการแล้วเวลาใดก็จะเพิ่มเงินเดือนให้อีกคิดเป็นจำนวน ๑๐๐ ละ ๒๐...”^๒

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี (สนั่น เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

๑ หจข. เอกสารหมายเลข ศธ. ๕๕.๑/๑ “สำเนาสัญญา มิสเตอร์กรินด์รอต”, (๑๕ พฤษภาคม ร.ศ. ๑๑๑)

๒ หจข. เอกสารหมายเลข ศธ. ๕๓.๑/๑ “สำเนาสัญญา มิสเตอร์กรินด์รอต”, (๑๘ พฤษภาคม ร.ศ. ๑๑๑)

โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์เทพศิรินทร์

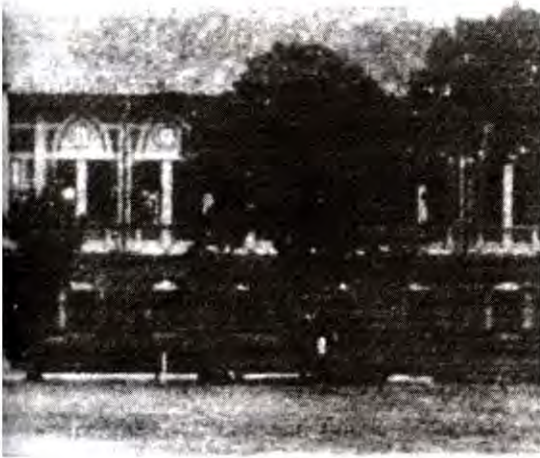
พระยาวิศิษฎ์ (ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ สุขรัตน์)
จางวางกระทรวงธรรมการ
ผู้นำหนังสือกราบบังคมทูล
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตย้าย
โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ไปอยู่ตึกแมนนฤมิตร

วันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๓๕ นายกรินด์รอด และภรรยาได้เข้าพักอาศัยที่ตึกปั้นหย้าในสวนสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้ายุคลศกษิ์มิมพรซึ่งตั้งอยู่หน้าโรงเรียนเลี้ยงเด็กที่กระทรวงธรรมการเช่าให้ในราคาเดือนละ ๒๐๐ บาท

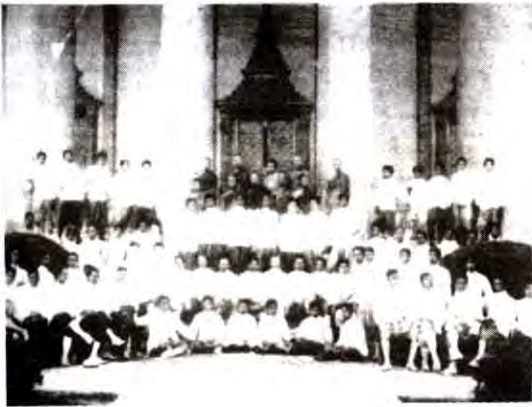
พ.ศ. ๒๔๓๕ นาย อี ยิง ขอลาออก กระทรวงธรรมการจึงติดต่อจ้าง นาย ดับบลิว อี ยอนสัน (Mr. W.G Johnson) มารับตำแหน่งอาจารย์ใหญ่แทนซึ่งได้พยายามรับนักเรียนเพิ่มขึ้น แต่ก็ยังมีผู้สนใจเรียนน้อย

พ.ศ. ๒๔๔๐ นาย ดับบลิว อี ยอนสัน ได้รับการเลื่อนตำแหน่งขึ้นเป็นผู้ตรวจและผู้จัดการโรงเรียนของกระทรวงธรรมการ รัฐบาลจึงจ้าง นาย เอฟ อี เทรส์ (Mr.F.G Trays) มาเป็นอาจารย์ใหญ่แทนเขาทำหน้าที่อยู่นานถึง ๒๐ ปี จึงลาออกเพื่อรับพระราชทานเบี้ยบำนาญ ในช่วงเวลา ๒๐ ปี ที่เขาทำหน้าที่อาจารย์ใหญ่นั้น โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ได้พัฒนาไปมาก

พ.ศ. ๒๔๔๑ ตามโครงการศึกษา ร.ศ. ๑๑๗ ของกระทรวงธรรมการซึ่งเจ้าพระยาภาสกรวงศ์ ยังดำรงตำแหน่งเสนาบดีอยู่ในหมวด ๘ ว่าด้วยโรงเรียนพิเศษเรื่อง โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ ข้อ ๕๘ เขียนไว้

นักเรียนโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์เทพศิรินทร์ พ.ศ. ๒๔๕๕

ตอนหนึ่งว่า

“...การศึกษาในกรุงสยามในปัจจุบันนี้และในอนาคต ก็ต้องครูเป็นที่ตั้งครุติแล้วก็ให้การเล่าเรียนที่ดี การใหญ่สำคัญของกรมศึกษาธิการก็คือฝึกหัดครูให้ดีแล้วเป็นทางจริง ๆ ที่จะให้การศึกษาล่าเรียนในบ้านเมืองดำเนินสู่ทางเจริญ เพราะฉะนั้นในทางที่จะสร้างและตั้งโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์นี่เป็นที่แรกและเป็นการสำคัญของกรมศึกษาธิการ...”^๑

ในปีนั้นเองนายสนั่น เทพหัสดิน ณ อยุธยา ได้เดินทางกลับจากการศึกษาต่อ ณ ประเทศอังกฤษ และเข้ารับหน้าที่สอนวิชาครูและผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่เช่นเดิม

โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์เทพศิรินทร์

พ.ศ. ๒๔๕๕ โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ที่โรงเรียนเลี้ยงเด็กเป็นโรงเรียนไป-มา มีนักเรียนจำนวนน้อย สถานที่แคบจึงผลิตครูไม่ทันกับความต้องการของประเทศ ดังนั้นเพื่อให้ผลิตครูได้มากขึ้นตามโครงการศึกษา ร.ศ. ๑๑๗ พระยา วุฒิศการบดี จางวางกระทรวงธรรมการจึงทำหนังสือลงวันที่ ๖ มิถุนายน ร.ศ. ๑๒๑ กราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เพื่อขอพระบรมราชานุญาตย้ายโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ ความว่า

“...ตึกแมนณุมิตรนั้นเห็นด้วยเกล้าว่าขนาดพอดีแก่ที่จะเป็นโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ จึงได้ตกลงจะย้ายการฝึกหัดอาจารย์ซึ่งสอนอยู่ที่โรงเรียนเลี้ยงเด็กนั้นมาสอนในโรงเรียนใหม่นี้ และส่วนที่โรงเรียนเลี้ยงเด็กนั้นจะได้จัดตั้งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาสำหรับประโยค ๒ ต่อไป...”^๑

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีพระบรมราชานุญาต ตามหนังสือลงวันที่ ๘ มิถุนายน ร.ศ. ๑๒๑ ความว่า

“...ตึกแมนณุมิตรที่วัดเทพศิรินทร์ซึ่งเดิมกะว่าจะให้เป็นโรงเรียนสวนกุหลาบ บัดนี้เห็นว่าโรงเรียนสวนกุหลาบน่าจะงดรอไว้ตั้งในที่ใกล้ ๆ กระทรวงธรรมการซึ่งจะได้สร้างขึ้นใหม่ ส่วนตึกแมนณุมิตรนั้นได้จัดย้ายการฝึกหัดอาจารย์ซึ่งสอนอยู่ที่โรงเรียนเลี้ยงเด็กมาสอนแลขออนุญาตเปิดโรงเรียนในวันที่ ๙ เดือนนี้ เมื่อการตกแต่งเรียบร้อยแล้วจึงจะจัดการเปิดเป็นพิธีอีกครั้งหนึ่ง และขอให้ชื่อโรงเรียนนั้นว่า “โรงเรียนเทพศิรินทร์” ส่วนโรงเรียนเลี้ยงเด็กจะจัดตั้งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาสำหรับสอนประโยค ๒ ต่อไปนั้นทราบแล้ว อนุญาตให้จัดการตามที่ว่านี้...”^๒

โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ที่ย้ายมาอยู่ที่ตึกแมนณุมิตร (ตึกแมนศึกษาสถานโรงเรียนวัดเทพศิรินทร์ในปัจจุบัน) ให้ชื่อว่า “โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์เทพศิรินทร์” ได้ทำการเปิดสอนต่อในวันที่ ๙ มิถุนายน

๑ หจข. เอกสารหมายเลข ศธ. ๕๓๑/๔๖ “หนังสือพระยา วุฒิศการบดีกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”, (๖ มิถุนายน ร.ศ. ๑๒๑).

๒ หจข. เอกสารหมายเลข ศธ. ๕๓๑/๔๑ “ย้ายการฝึกหัดอาจารย์ที่โรงเรียนเลี้ยงเด็กมาสอนที่โรงเรียนเทพศิรินทร์”, (๘ มิถุนายน ร.ศ. ๑๒๑)

๑ “โครงการศึกษา ร.ศ. ๑๑๗”, เอกสารเรื่องการจัดการศึกษาในรัชกาลที่ ๕ (พระนคร : มปพ., พ.ศ. ๒๕๑๑), หน้า ๒๓๑

ร.ศ. ๑๒๑ โรงเรียนนี้แบ่งออกเป็น ๒ แผนก คือแผนกโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ และแผนกโรงเรียนประถมศึกษาสำหรับนักเรียนอาจารย์ได้หัดสอน

นาย เอฟ ยี เทรส์ ได้ย้ายติดตามมาเป็นอาจารย์ใหญ่และควบคุมบริหารงานทั้ง ๒ แผนก นักเรียนอาจารย์รุ่นหลัง ๆ นี้จะมีทั้งพระภิกษุ สามเณรและคฤหัสถ์ปนกัน

การรับนักเรียนอาจารย์นั้นขุนอนุกิจวิธูร นายตรวจใหญ่ได้เขียนไว้ในวิทยายจารย์เล่ม ๒ หน้า ๒๒๕ ว่า

“ในการเลือกสรรนักเรียนอาจารย์ดังกล่าวนี้ด้วยอาศรัยความเอื้อเฟื้อของครูใหญ่แห่งโรงเรียนทั้งปวงทั่วไป คือครูใหญ่นายหน้านักเรียนในโรงเรียนของตนไว้ แม้เห็นว่าใครมีลักษณะและท่าทางจะเป็นครูดีได้เมื่อครูขาด (ลาหรือป่วยก็ดี) ก็ให้ผู้นั้นสอนแทนไปพลาง ๆ ถ้าเห็นว่าใช้ได้จึงให้สอนต่อไปทีเดียว เรียกว่านักเรียนสอน ให้เงินเดือนอย่างต่ำเพียง ๑๐ บาทก่อน แล้วค่อยขึ้นไปจนอย่างมากไม่เกิน ๑๕ บาท

เมื่อเห็นว่านักเรียนสอนมีความรู้ทั้ง ๒ ฝ่ายนี้บริบูรณ์ดีแล้ว ก็รีบจัดส่งเข้าเป็นนักเรียนอาจารย์พร้อมรายงานว่ามีนักเรียนสอนนั้นสามารถจะเป็นครูต่อไปได้ดี... ผู้ใดไม่เป็นนักเรียนสอนอย่างน้อย ๑ ปีและไม่มีรายงานของครูใหญ่โรงเรียนอาจารย์จะไม่รับเข้าเป็นนักเรียนอาจารย์เป็นอันขาด”^๑

๑ “การรับนักเรียนอาจารย์”, วิทยายจารย์ เล่ม ๒ ร.ศ. ๑๒๑ หน้า ๒๒๕-๒๒๕.

โรงเรียนฝึกหัดครูฝั่งตะวันตก

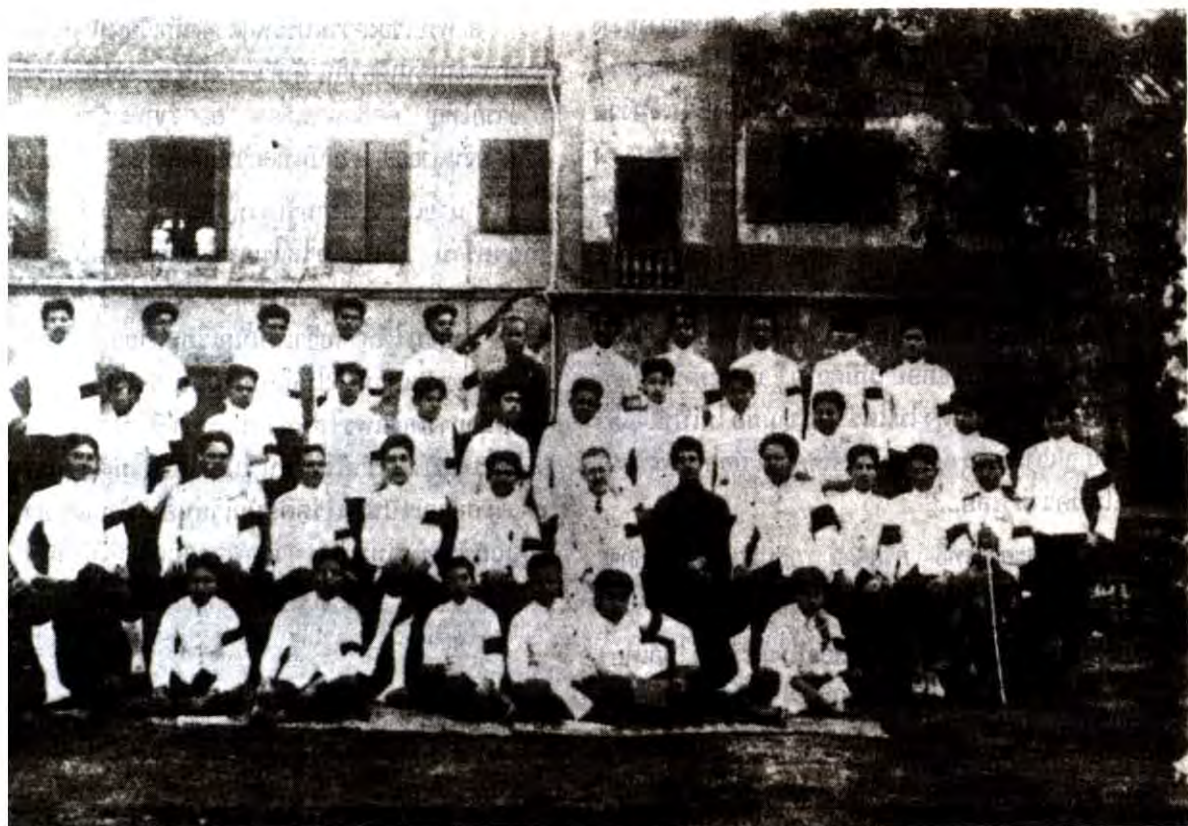
พ.ศ. ๒๔๔๖ เนื่องจากโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์เทพศิรินทร์แห่งเดียวผลิตครูไม่เพียงพอ จึงได้เปิดโรงเรียนฝึกหัดครูใหม่ขึ้นอีกแห่งหนึ่งตามชาวศึกษาจากวิทยายจารย์ดังนี้

“...กรมศึกษาธิการได้เปิดโรงเรียนฝึกหัดครูขึ้นอีกโรงเรียนหนึ่งที่สถานโรงเรียนราชวิทยาลัยเก่าฝั่งตะวันตกให้ชื่อว่า “โรงเรียนฝึกหัดครูฝั่งตะวันตก” สำหรับรับผู้ที่จะสมัครเป็นครูทั้งที่มาแต่หัวเมืองและกรุงเทพฯ จะได้ฝึกหัดให้เป็นครูชั้นมูลศึกษาและประถมศึกษาได้ แต่ผู้จะเข้าฝึกหัดนี้จะต้องมีความรู้หนังสือ และเลขเป็นพื้นมาแล้ว การสอนในโรงเรียนนี้จะหัดวิชาสอนหรือวิชาครูเป็นเบื้องต้นส่วนวิชาอื่น ๆ นั้นเป็นแต่จะสอนเพิ่มเติม ถ้านักเรียนที่มาจากหัวเมืองไม่มีที่อยู่อาศรัยก็จะจัดให้มีที่อยู่อาศรัยในโรงเรียน มีเบี้ยเลี้ยงอุดหนุนในเวลาเล่าเรียนด้วยโรงเรียนนี้ได้เริ่มเปิดสอนแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ร.ศ. ๑๒๒ นี้แล้ว หลวงบำเหน็จจรรยาณเป็นอาจารย์ใหญ่...”^๒

มาถึงเวลานี้จะมีโรงเรียนสำหรับฝึกหัดครูอยู่ ๒ แห่งตามที่วิทยายจารย์ เล่ม ๓ หน้า ๗๕ บรรยายไว้ว่า

“...โรงเรียนหนึ่งตั้งอยู่ที่วัดเทพศิรินทราวาศ ซึ่งเรียกว่า “โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์เทพศิรินทร์” อีกโรงเรียนตั้งอยู่ที่โรงเรียนราชวิทยาลัยเก่า เรียกชื่อว่า “โรงเรียนฝึกหัดครูฝั่งตะวันตก” ที่โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์เทพศิรินทร์มีนักเรียนครูอยู่ ๒ จำพวก ๆ หนึ่งฝึกหัดเป็นครูสอนชั้นประถมอีกจำพวกหนึ่งฝึกหัดเป็นครูสอนชั้นมัธยม นักเรียนอาจารย์มัธยมนั้น ตามข้อบังคับของกรมศึกษาธิการ จะต้องเป็นผู้ที่สอบไล่ในวิชาชั้นมัธยมได้มาแล้ว ๆ เรียนวิทยาลัยครูและวิชาพิเศษต่อไป มีกำหนด ๒ ปี ส่วนนักเรียนครูประถมก็มีเวลาเรียน ๒ ปี เหมือนกัน เมื่อถึงเวลาจะเข้าสอบต้องสอบทั้งวิชาครู และความรู้ชั้นมัธยมสามัญด้วย ถัดกในวิชาอย่างหนึ่งอย่างใดในสองอย่างนี้แล้ว ก็เป็นอันไม่ได้รับประกาศนียบัตร...ที่โรงเรียนฝึกหัดครูฝั่งตะวันตกมีนักเรียนอยู่ ๒ แผนก...แผนกหนึ่งฝึกหัดเป็นครูสำหรับสอนนักเรียนชั้นประถม และอีกแผนกหนึ่งสำหรับสอนชั้นมูล โรงเรียนนี้ตั้งขึ้นสำหรับช่วยการศึกษาตาม

๒ “ชาวศึกษาเรื่องเปิดโรงเรียนฝึกหัดครูใหม่”, วิทยายจารย์เล่ม ๓ ร.ศ. ๑๒๒ หน้า ๒๑-๒๒.

นักเรียนโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ฝิ่งตะวันตก พ.ศ. ๒๔๕๓

หัวเมือง...ซึ่งเจ้าคณะมณฑลทั้งหลายต่างเลือกส่งและเมื่อได้เล่าเรียนพอแก่ความประสงค์แล้ว นักเรียนเหล่านี้เจ้าคณะมณฑลก็จะรับกลับคืนไปเป็นครู รับราชการตามมณฑลแห่งตน นักเรียนครูประถมเมื่อสอบวิทยากรได้แล้ว ก็จำเป็นต้องสอบวิชาชั้นมัธยมสามัญได้ด้วย วิชาพิเศษที่จะต้องทำมืออยู่อย่างเดียวแต่พีชคณิตเท่านั้น ส่วนนักเรียนครูมูลกี๋เข้าสอบวิทยากรอย่างเดียวกับครูประถม แต่ผิดกันที่เมื่อสอบได้แล้ว ยังต้องสอบวิชาชั้นประถมสามัญให้ได้อีกด้วย”^๑

โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ฝิ่งตะวันตก

พ.ศ. ๒๔๔๙ กระทรวงธรรมการได้มีคำสั่งให้ย้ายโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์เทพศิรินทร์ไปรวมอยู่กับโรงเรียนฝึกหัดครูฝิ่งตะวันตก เรียกว่า “โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ฝิ่งตะวันตก” โรงเรียนได้เปลี่ยนเป็นรับ

นักเรียนประจำทั้งที่มาจากหัวเมืองและกรุงเทพฯ ตามหลักฐานเอกสารคำสั่งกรมศึกษาธิการเรื่อง การตั้งผู้ปกครองนักเรียนฝึกหัดอาจารย์ฝิ่งตะวันตก ซึ่งลงนามโดยพระยาวิสุทธีสุริยศักดิ์ อธิบดีกรมศึกษาธิการเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ร.ศ. ๑๒๕ ความว่า

“ด้วยในการที่ได้เปิดโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ฝิ่งตะวันตกขึ้นนั้น มีสเตอร์ เอฟ.อี. เทรส์ อาจารย์ใหญ่รับจะไปอยู่ประจำปกครองนักเรียนในโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ไม่ได้ และธรรมดาโรงเรียนที่นักเรียนกินอยู่ประจำเช่นนี้ต้องมีผู้ปกครองเป็นผู้บังคับบัญชาดูแลนักเรียนเป็นหัวหน้าประจำอยู่คนหนึ่ง นอกจากอาจารย์สามัญ เหตุฉะนั้นให้ขุนวิเทศดรุณการเป็นผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ฝิ่งตะวันตก รับผิดชอบบังคับบัญชาดูแลนักเรียนให้ตลอดไป”^๑

นักเรียนฝึกหัดอาจารย์ในช่วงเวลานี้ต้องเรียน

๑ “การสอบไล่นักเรียนอาจารย์ และนักเรียนครู ปี ๑๒๒”, วิทยาจารย์ เล่ม ๓ หน้า ๗๕๔.

๑ “คำสั่งกรมศึกษาธิการ”, วิทยาจารย์ เล่ม ๖ หน้า ๘๐๑.

หลักสูตร ๒ ปี เป็นหลักสูตรที่ได้ขยายให้กว้างขวางขึ้นทั้งได้ทรงโปรดเกล้าฯ ให้นำเป็นโรงเรียนชั้นอุดมศึกษาด้วย ดังนั้นการเรียนการสอนจึงต้องเข้มงวดกวดขันมาก มีการคัดเลือกนักเรียนอย่างจริงจัง ดังจะเห็นได้จากการคัดเลือกนายปลั่ง นักเรียนจากมณฑลจันทบุรีตอนหนึ่งความว่า

“...ได้ทดลองให้ทำข้อสอบไล่มัธยมปี ๑๒๗ ดู...วิชาที่ได้ให้ทำนั้นอ่อนทุกอย่าง เลขผิดทุกข้อ ภูมิศาสตร์ก็นับว่าเกือบไม่มีความรู้ เขียนตามคำบอกเขียนตกรวมก แต่งไม่ใคร่ได้ความย่อไม่เป็น วิชาอื่น ๆ เช่นวิชาภาษาอังกฤษ พืชคณิต ย่อเมตรวิทยา ไม่มีความรู้เลย...”

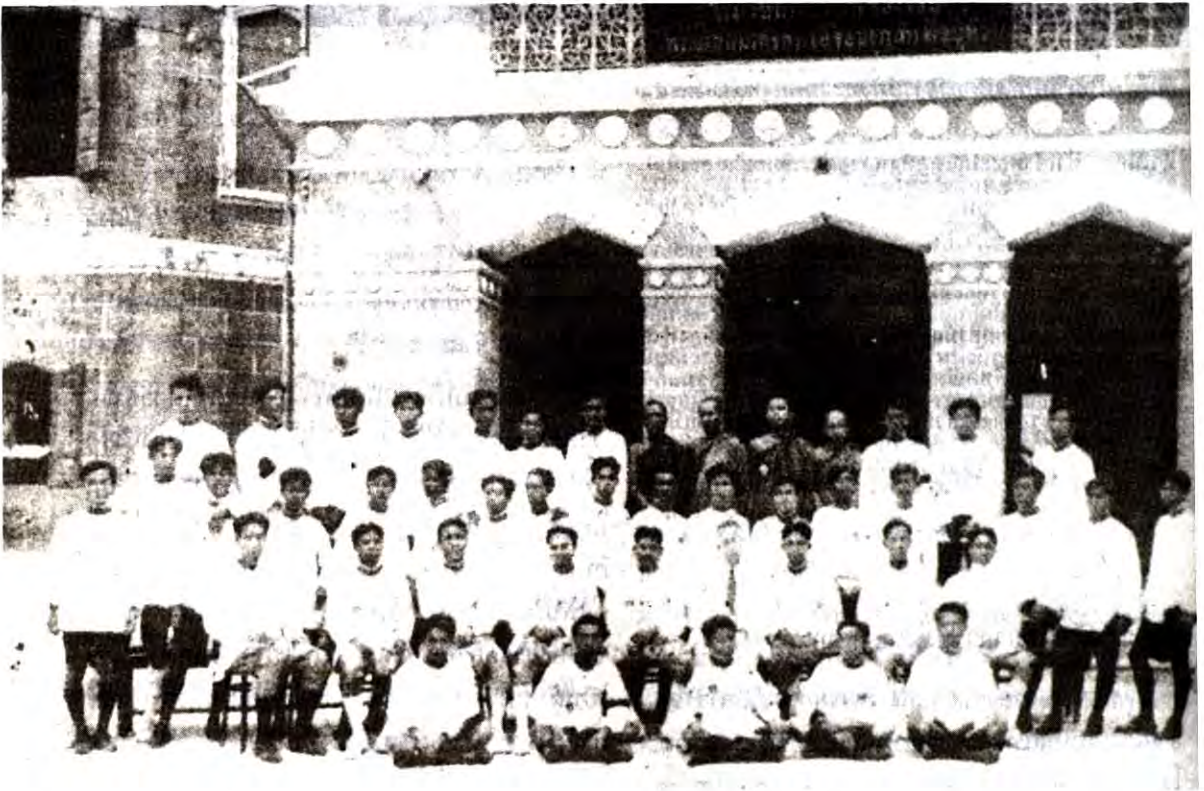
พระยาวิสุทธ์ สุริยศักดิ์ อธิบดีกรมศึกษาธิการ เห็นว่า

“เมื่อความรู้อ่อนถึงเพียงนี้ นับว่าไม่ใกล้เคียงเลย เป็นอันว่าไม่สามารถจะรับไว้เป็นนักเรียนอาจารย์ได้”^๑

สำหรับเรื่องความประพฤติของนักเรียนนั้นก็เข้มงวดกวดขันเช่นเดียวกัน ดังตัวอย่างที่นาย เอ.พี. เทรส อาจารย์ใหญ่ คัดชื่อนายเลือน ออกจากทะเบียนและให้นายจั่นลาออก ตามบันทึกความผิดดังนี้

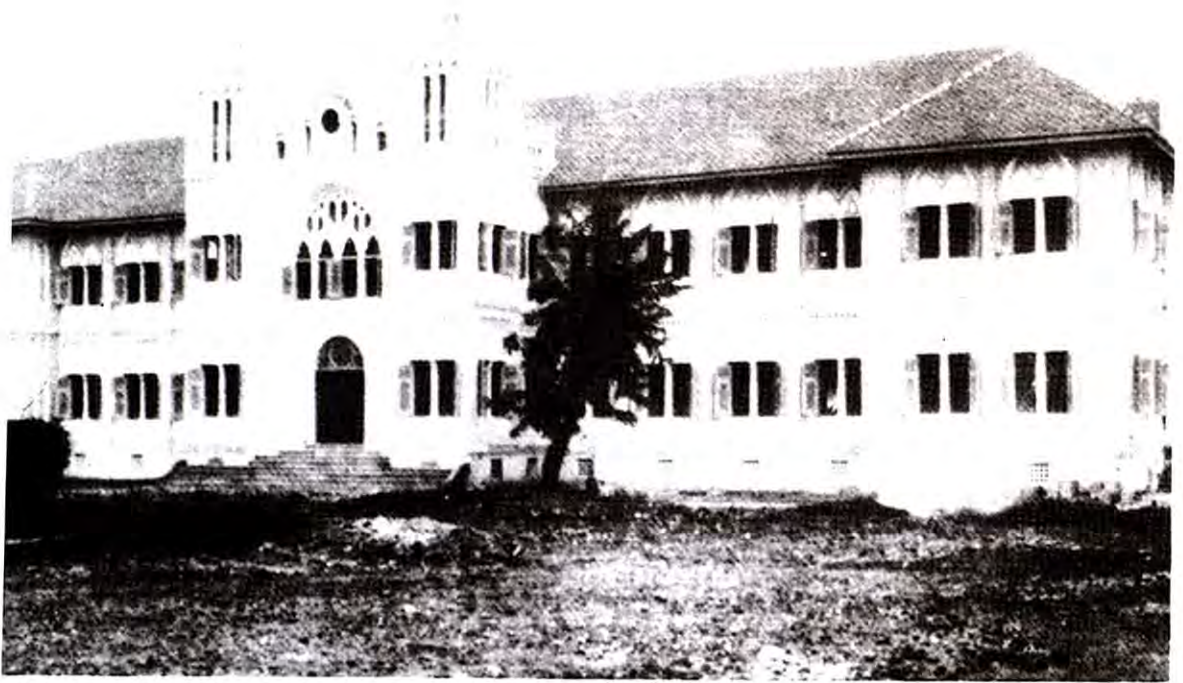
“นายเลือน ความรู้เลวทั้งหมด ปัญญาทึบแล เกียจคร้าน ไม่เอาใจใส่ในการเล่าเรียนชอบประพฤติตลกคะนองไม่ว่าเวลาใด

นายจั่นได้ทราบว่าเป็นนักเรียนเที่ยวกลางคืน เมื่อวันพุธที่แล้วมาก็ไม่กลับมาอนโรงเรียน แลมีผู้พบนุ่งกางเกงแพรใส่หมวกปิดหน้าเดินป้ออยู่แถวหน้าโรงหนัง นักเลงเช่นนี้ฝ่ายเราก็ไม่ต้องการ เพราะกลัวจะเป็นตัวโรคติดนักเรียนอื่น ฝ่ายแกเองเมื่อถูกขับเข้าก็ทนไม่ไหว ลาออกเสียก็เป็นการดี”^๒

นักเรียนแผนกคุรุศึกษา โรงเรียนข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๕

๑ หจช. เอกสารหมายเลข ศธ. ๕๓.๑/๔๗ เรื่อง “นายปลั่ง สมัครเป็นนักเรียนอาจารย์”, (๒๖ กรกฎาคม ร.ศ. ๑๒๔).
๒ หจช. เอกสารหมายเลข ศธ. ๕๓.๑/๑๐๐ “นักเรียนอาจารย์ ถูกไล่ออกและลาออก”. (๔ มิถุนายน ร.ศ.๑๒๕).

อาคารโรงเรียนฝึกหัดครูวัดบวรนิเวศ พ.ศ. ๒๔๖๑

โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ แผนกครุศึกษาของโรงเรียนข้าราชการพลเรือน

พ.ศ. ๒๔๕๖ โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ได้มารวมเข้าสังกัดเป็นแผนกหนึ่งของโรงเรียนข้าราชการพลเรือนของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เรียกว่า แผนกครุศึกษา โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ ซึ่งขึ้นอยู่กับสภาจัดการข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๖ แต่ยังคงอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของกระทรวงธรรมการและตั้งอยู่ที่เดิม

พ.ศ. ๒๔๕๘ แผนกครุศึกษา โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ได้ย้ายนักเรียนไปเรียนที่ วังใหม่ ตำบลปทุมวัน (ปัจจุบันอาคารวังใหม่ถูกรื้อหมด แล้วสร้างกรีฑาสถานแห่งชาติขึ้นแทน)

โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ แผนกครุศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๔๕๙ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระบรมราชโองการประกาศประดิษฐานโรงเรียนข้าราชการพลเรือนของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวขึ้นเป็นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งขึ้นอยู่กับกระทรวงธรรมการ ดังนั้นโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์จึงเป็นแผนกครุศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๔๖๐ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนามหาวิทยาลัยขึ้น แล้วรวมโรงเรียนข้าราชการพลเรือนทุกแผนกมาขึ้นอยู่กับกรมนี้ กระทรวงธรรมการจึงได้ย้ายแผนกครุศึกษาโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกลับไปสังกัดกรมศึกษาธิการ แผนกวิสามัญศึกษา ส่วนนาย เอ.พี. เทรส์ อาจารย์ใหญ่ ได้ขอลาออกเพื่อรับพระราชทานเบี้ยบำนาญ

โรงเรียนฝึกหัดครูวัดบวรนิเวศ

พ.ศ. ๒๔๖๑ โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ได้เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนฝึกหัดครู วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๔๖๑ ได้ย้ายจากวังใหม่ ปทุมวันไปทำการสอนรวมอยู่กับโรงเรียนมัธยมวัดบวรนิเวศ เรียกว่า โรงเรียนฝึกหัดครูวัดบวรนิเวศ พระยามดุงวิทยาเสริม (กำจัด พลากรุศิษย์เก่าโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์รุ่นที่ ๘ พ.ศ. ๒๔๕๔) มาดำรงตำแหน่ง อาจารย์ใหญ่ ได้เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูประถม (ป.ป.) หลักสูตร ๒ ปี รับนักเรียนจบ ม.๖ และประกาศนียบัตรครูมูล นักเรียนประจำต้องอาศัยกุฎิพระเป็นที่พัก ส่วนครูมัธยมนั้นส่งไปสมทบกับโรงเรียนมัธยมเบ็องปลาย ได้แก่โรงเรียน

นักเรียนโรงเรียนฝึกหัดครูวัดบวรนิเวศ พ.ศ. ๒๔๖๓

สวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนมัธยมศึกษาวัดเทพศิรินทร์ และโรงเรียนมัธยมวัดประทุมคงคาโดยให้เรียนวิชามัธยม เบื้องปลายนักเรียนสามัญพร้อมกับให้เรียนวิชาครูเพิ่มเติมไปด้วย

พ.ศ. ๒๔๗๐ หลวงพิลาศวรรณสาร (พร้อม บินทวนิช ศิษย์เก่า ร.ร.ฝึกหัดอาจารย์รุ่นที่ ๑๔ พ.ศ. ๒๔๕๐) ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ และได้ปรับปรุงโรงเรียนต่อจากพระยาผดุงฯ

พ.ศ. ๒๔๗๔ พระวรเวทย์พิสิฐ (เซ็ง ศิวศรียานนท์ ศิษย์เก่ารุ่นที่ ๑๐ พ.ศ. ๒๔๔๖) ได้มาเป็นอาจารย์ใหญ่จนกระทั่งถึงต้นปี พ.ศ. ๒๔๗๕

โรงเรียนฝึกหัดครูประถมพระราชวังสนามจันทร์

โรงเรียนฝึกหัดครูประถมพระราชวังสนามจันทร์

พ.ศ. ๒๔๗๕ พระวรวงศ์วิสิฐได้รับคำสั่งให้ย้ายโรงเรียนฝึกหัดครูวัดบวรนิเวศไปตั้งที่พระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม เรียกว่า “โรงเรียนฝึกหัดครูประถมพระราชวังสนามจันทร์” ภายในบริเวณ พระราชวังสนามจันทร์นี้มีศาลพระพิฆเนศวรอยู่แล้วจึงนำเอารูปพระพิฆเนศวรมาเป็นตราและสัญลักษณ์ของโรงเรียน

หลวงศรีภาษาเวทิน (ไฉ่เต็ก สิริสิงห์) ได้มาดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ตั้งแต่วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๔๗๕ แทนพระวรวงศ์วิสิฐ

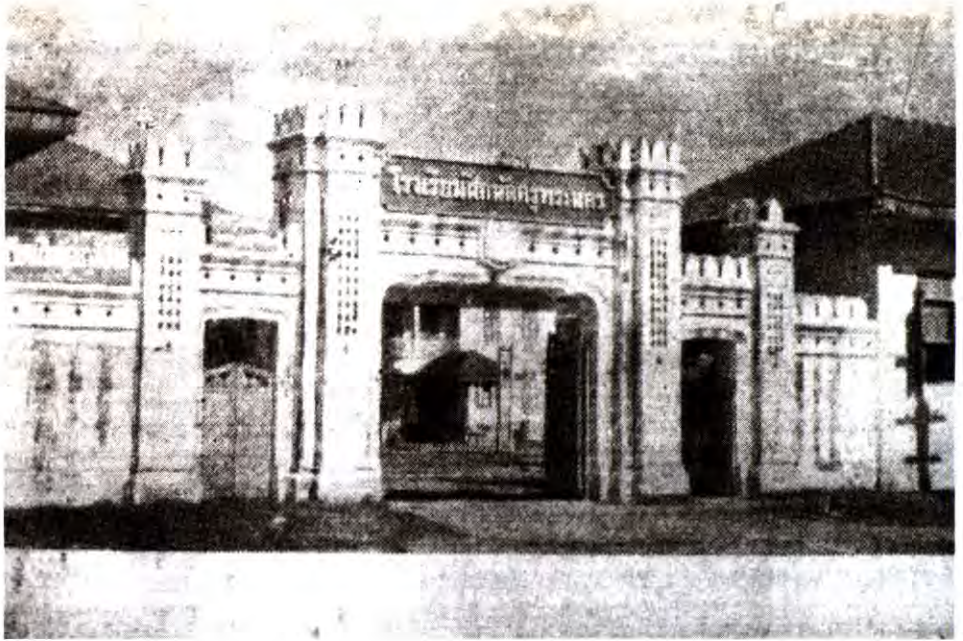
โรงเรียนฝึกหัดครูประถมพระนคร

พ.ศ. ๒๔๗๗ หลวงพิลาศวรรณสารกลับเข้ามารับตำแหน่งอาจารย์ใหญ่อีกครั้งหนึ่ง เมื่อ ๒๕ มิถุนายน ๒๔๗๗ และได้ย้ายโรงเรียนจากพระราชวังสนามจันทร์มาตั้งใหม่ที่ กองพันทหารราบที่ ๖ ถนนศรีอยุธยา หลังวังปารุสกวัน พระนคร (ปัจจุบันคือกองพลรักษาพระองค์)

เรียกว่าโรงเรียนฝึกหัดครูประถมพระนคร ถนนศรีอยุธยา

พื้นที่กองพันทหารราบที่ ๖ นี้ กระทรวงธรรมการได้รับโอนมาจากกระทรวงกลาโหม โดยออกเงินซื้อและดัดแปลงแก้ไขให้เป็นโรงเรียนได้ ภายในบริเวณมีอาคาร ๒ ชั้น ชั้นล่างเป็นห้องเรียน ชั้นบนเป็นหอนอนมีห้องอาหาร เรือนพยาบาล ห้องฝึกยิมนาสติก มีนักเรียนชั้นประถมปีที่ ๑-๔ เปิดสอนในโรงเรียนนี้ด้วย เพื่อให้นักเรียนฝึกหัดครูได้สังเกตและฝึกหัดสอน

พ.ศ. ๒๔๗๙ หลวงศรีภาษาเวทิน (ไฉ่เต็ก สิริสิงห์) กลับมาเป็นอาจารย์ใหญ่ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๔๗๙ หลวงศรีฯ มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการสอนภาษาอังกฤษมาก ได้ดำเนินการก่อสร้างศาลพระพิฆเนศวร ขึ้นเมื่อปีพ.ศ. ๒๔๘๑ ที่บริเวณประตูทางเข้าของโรงเรียน (ปัจจุบันยังมีอยู่ที่กองพล ๑) ทางด้านหลักสูตรได้เปลี่ยนหลักสูตรประกาศนียบัตรประโยคครูประถม (ป.ป.) ๒ ปี เป็นหลักสูตร ๓ ปี โดยรับนักเรียนจบชั้น ม.๖ ถ้าจบ ม.๘ จะให้เรียนอีก ๑ ปี นอกจากด้านการเรียนการสอนแล้ว ท่านยังได้ส่งเสริมด้านการกีฬาและดนตรีอีกมาก

พ.ศ. ๒๔๘๔ หลวงปิยะวิทยาการ (ปิยะ แยมพลอย ศิษย์เก่ารุ่นที่ ๑๕ พ.ศ. ๒๔๕๑) และสำเร็จการศึกษาจากประเทศอังกฤษ ได้มารับตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ แทนหลวงศรีฯ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๔๘๔ ได้ดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ป.ป. ๓ ปีต่อไป

พ.ศ. ๒๔๘๕ หลวงชาญตรณวิทย์ (พริ้ง มนธาตุ-ผลิน) นักเรียนอาจารย์รุ่นที่ ๑๕ พ.ศ. ๒๔๕๑) มาเป็นอาจารย์ใหญ่เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๔๘๕ ได้ย้ายโรงเรียนจากถนนศรีอยุธยามาตั้งใหม่ที่วังจันทร์เกษม ถนนประชาธิปไตย เรียกว่า โรงเรียนฝึกหัดครูประถมพระนคร อย่างเดิม (ปัจจุบันถูกรื้อแล้วสร้างเป็นอาคารของคุรุสภา) อยู่หลังกระทรวงศึกษาธิการ ภายในบริเวณมีหอนอนสองหลัง ระหว่างหอนอนมีสนามบาสเกตบอล ๑ สนาม มีโรงครัว โรงอาหารและห้องเรียน

วังจันทร์เกษมนี้ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้สร้างขึ้นเพื่อพระราชทานให้เป็นที่พักของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ สยามมกุฎราชกุมาร แต่สร้างยังไม่ทันเสร็จบริบูรณ์ก็เสด็จสวรรคต เมื่อรัชกาลที่ ๖ ขึ้นเสวยราชย์ก็ไปประทับที่พระราชวังดุสิต ปัจจุบันวังจันทร์เกษมคือบริเวณของกระทรวงศึกษาธิการและคุรุสภา

พ.ศ. ๒๔๘๖ ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ ได้อพยพนักเรียนเพื่อหลบภัยทางอากาศไปเรียนอยู่ที่จังหวัดปราจีนบุรี (อาคารรื้อหมดแล้ว) จนถึงพ.ศ. ๒๔๘๘ สงครามสงบจึงอพยพกลับมาที่วังจันทร์เกษมตามเดิม

โรงเรียนฝึกหัดครูพระนคร

พ.ศ. ๒๔๙๐ ได้เปลี่ยนชื่อจากโรงเรียนฝึกหัดครูประถมพระนคร เป็นโรงเรียนฝึกหัดครูพระนครและตั้งอยู่สถานที่เดิม ผลิตตามหลักสูตรประกาศนียบัตรประโยคครูประถม (ป.ป.) ใช้เวลาเรียน ๓ ปี

พ.ศ. ๒๔๙๑ นายสวัสดิ์ ภูมิรัตน์ ได้มาดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่เมื่อ ๑ มกราคม ๒๔๙๑ ได้จัดระเบียบการปกครองนักเรียนประจำ และตั้งชื่อหอนอน ๒ หลัง เป็นหอประจิมและหอบูรพา ปฏิบัติงานอยู่ได้ไม่ถึงปี ทางราชการได้แต่งตั้งให้นายสุรินทร์ สรสิริ มาดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่แทนนายสวัสดิ์ ภูมิรัตน์ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๔๙๑ นายสุรินทร์ สรสิริได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการบริหารงานหลายอย่าง เป็นต้นว่าด้านการเรียนการสอนนั้นได้นำวิธีการสอบแบบใหม่มาใช้ คือวิธีการที่อาจารย์มอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าแล้วเขียนรายงานส่งพร้อมกับออกมาพูดรายงานหน้าชั้นเรียน ทางโรงเรียนจึงต้องซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดจำนวนมาก นอกจากนั้นยังได้เริ่มนำวิธีการทดสอบแบบปรนัยมาใช้เป็นแห่งแรก

นักเรียนครูที่เรียนที่โรงเรียนฝึกหัดครูพระนครมี ๒ ประเภท

๑. นักเรียนทุนส่วนกลาง เป็นนักเรียนที่ผ่านการสอบคัดเลือกได้ในส่วนกลาง จำนวน ๑ ห้องเรียน
๒. นักเรียนทุนโรงเรียนราษฎร์ เป็นนักเรียนที่โรงเรียนราษฎร์ทั่วประเทศคัดเลือกส่งเข้ามาเรียนมีจำนวนปีละ ๑ ห้องเรียน หมุนเวียนกันไป

นักเรียนจะได้รับทุนตลอด ๓ ปี ทุนนี้ทางโรงเรียนจะนำไปจัดหอพักและอาหารให้ ๓ มื้อ การรับทุนนั้นจะต้องทำสัญญาไว้ว่า เมื่อเรียนสำเร็จแล้วจะต้องออกไปเป็นครูเป็นเวลา ๒ เท่าของปีที่รับทุน ถ้าผิดสัญญาจะต้องใช้ทุนคืนเป็นจำนวนเงิน ๔ เท่า ของทุนที่รับไป

พ.ศ. ๒๔๙๘ โรงเรียนฝึกหัดครูพระนคร ได้ใช้หลักสูตรใหม่ คือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ปกศ.) เวลาเรียน ๒ ปี แทนหลักสูตร ป.ป. ๓ ปี เพื่อผลิตครูให้ทันกับความต้องการได้มากขึ้น

พ.ศ. ๒๔๙๙ เนื่องจากสถานที่เดิมคับแคบ ทาง การจึงให้ย้ายโรงเรียนฝึกหัดครูพระนครมาเปิดสอนที่ เลขที่ ๓ หมู่ที่ ๖ ตำบลอนุสาวรีย์ ถนนแจ้งวัฒนะ อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร หลังวัดพระศรีมหาธาตุ เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๔๙๙ มีเนื้อที่ ๙๑ ไร่ ปีแรกที่ย้ายมาอาคารเรียน ๒ หลัง อาคารเรียนยังไม่มี จึงต้องอาศัยอาคารเรียนของโรงเรียนวัดพระศรีมหาธาตุ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๐๐ อาคารเรียนหลังแรกเสร็จจึงต้องย้ายมาเรียนที่หลังใหม่

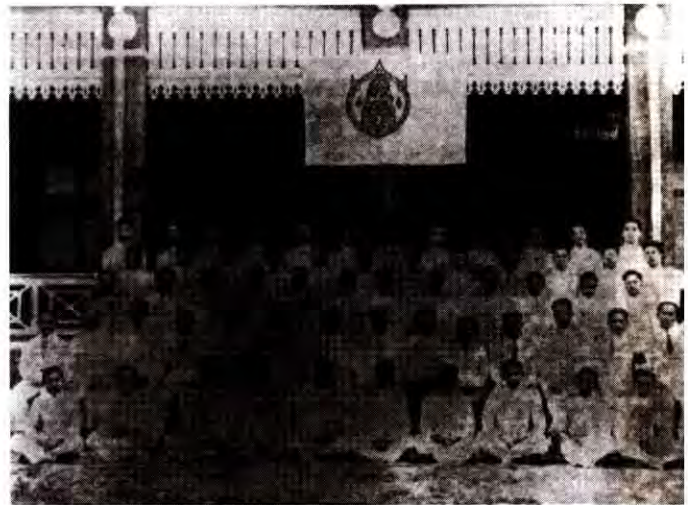
อาจารย์ใหญ่คนต่อมาคือ นายสนอง สิงห์พันธ์ มารับหน้าที่เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๐๑ ได้ปรับปรุงบริเวณด้วยการปลูกต้นไม้และทำถนนคอนกรีตหน้าโรงเรียน และถนนดินเชื่อมบ้านพักครู พ.ศ. ๒๕๐๒ ได้รับนักเรียนหญิงเข้าศึกษาเป็นสหศึกษาเป็นปีแรก

ในช่วงเวลานี้มีการเปลี่ยนอาจารย์ใหญ่กันหลายครั้ง แต่ละคนมาปฏิบัติหน้าที่เพียงระยะเวลาสั้น ๆ จึงไม่สามารถปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนได้มากนัก คือ

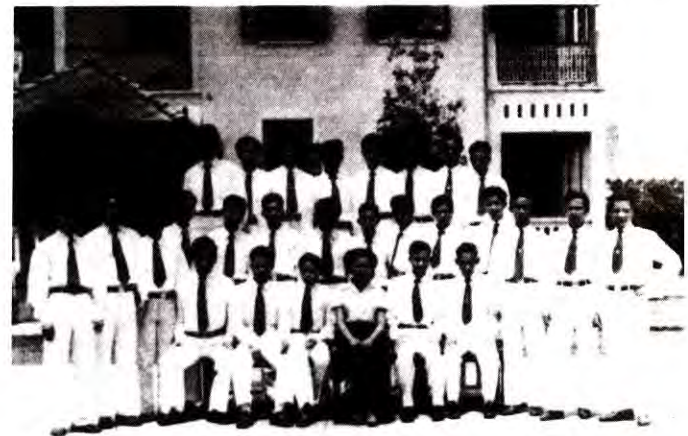
พ.ศ. ๒๕๐๓ ม.ร.ว.จีระวัฒน์ จักรพันธ์ มารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๓

พ.ศ. ๒๕๐๕ นายสวัสดิ์ดี สิงห์พงษ์ มารับตำแหน่งวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๕ และแนวแวว นิลพยัคฆ์ มารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๐๕

พ.ศ. ๒๕๐๖ นางประเยาว์ ศักดิ์ศรี เข้ามารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๐๖ เป็นอาจารย์ใหญ่หญิงคนแรก ได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนและอื่น ๆ เป็นอันมาก ทำให้โรงเรียนพัฒนา มากยิ่งขึ้น

นักเรียนฝึกหัดครูประถมพระนคร (รุ่น ม.๕) ถนนศรีอยุธยา ๒๔๘๐

นักเรียนโรงเรียนฝึกหัดครูพระนคร วังจันทร์เกษม ๒๔๙๘

พระยาวิสุทธิสุริยศักดิ์ (ม.ร.ว.เปีย มาลากุล) อธิการมหาวิทยาลัยวิชาครู ผู้วางแนวทางการคัดเลือกนักเรียนฝึกหัดอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ

วิทยาลัยครู พระนคร ปีที่หนึ่งร้อย

ปีพุทธศักราช ๒๕๓๕ วิทยาลัยครูพระนครมีอายุครบ ๑๐๐ ปี นับจากวันที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งขึ้นเมื่อ ๑๒ ตุลาคม ๒๔๓๕ วิทยาลัยครูพระนครได้มีความเจริญก้าวหน้ามาตามลำดับ จากเป็นโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์เรื่อยมาเป็นวิทยาลัยครูพระนครโดยเปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี ๓ สาขาวิชาคือสาขาครุศาสตร์ สาขาวิทยาศาสตร์ และสาขาศิลปศาสตร์ ทั้งภาคปกติและภาคนอกเวลา (โครงการ กศ.บป.) มีนักศึกษาและนักเรียนโรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุรวมทั้งสิ้นประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน และมีอาจารย์ประมาณ ๓๐๐ คน นอกจากนี้วิทยาลัยครูพระนครยังมีโครงการความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เปิดสอนระดับปริญญาโท สาขาอุตสาหกรรมศึกษา ร่วมกันโดยเริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๓๒ เป็นต้นมา จึงนับเป็นก้าวสำคัญในการพัฒนาการศึกษาของวิทยาลัยครูพระนคร สถาบันฝึกหัดครูแห่งแรกของไทย อย่างไรก็ตามเมื่อเริ่มเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒ วิทยาลัยครูพระนครมีแนวโน้มจะพัฒนาในด้านต่าง ๆ ต่อไปอีกอย่างไม่หยุดยั้ง ไม่ว่าจะเป็นด้านการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่ชุมชน และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปได้เข้ามาศึกษาเล่าเรียนอย่างกว้างขวางตามพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวต่อไป

วิทยาลัยครูพระนคร

พ.ศ. ๒๕๐๙ กระทรวงศึกษาธิการได้ยกฐานะโรงเรียนฝึกหัดครูพระนคร ขึ้นเป็น “วิทยาลัยครูพระนคร” เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๐๙ จึงสามารถ

เปิดรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.ชั้นสูง) ใช้เวลาเรียน ๒ ปี รับจากผู้สำเร็จ ป.กศ. หรือ ม.ศ. ๕ หรือ ม.๖ เปิดวิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์ขึ้นเป็นปีแรก เพื่อสนองความต้องการของโรงเรียนมัธยมแบบประสม นักเรียนรุ่นแรกมี ๕๔ คน เข้าเรียนโดยวิธีการคัดเลือกนักเรียนผู้สนใจทางช่างที่จบ ป.กศ. จากวิทยาลัยครูทั่วประเทศมาเรียน มีช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างโลหะ ช่างก่อสร้าง และช่างปั้นดินเผา

นางประเยาว์ ศักดิ์ศรี ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยครูพระนครคนแรกเมื่อ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๓

พ.ศ. ๒๕๑๓ วิทยาลัยได้รับโอนโรงเรียนวัดพระศรีมหาธาตุ ซึ่งสังกัดกรมวิสามัญศึกษามาเป็นแผนกสาธิตวิทยาลัยครูพระนคร เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๑๓

พ.ศ. ๒๕๑๖ นางพึงใจ สีนหวานนท์ ได้เข้ารับตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยครูพระนคร เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๖

พ.ศ. ๒๕๑๗ วิทยาลัยครูพระนครร่วมกับวิทยาลัยวิชาการศึกษา พระนคร เปิดสอนประโยคครูอุดมศึกษา โดยใช้หลักสูตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษารับผู้สำเร็จ ป.กศ. ชั้นสูง หรืออนุปริญญา กำหนดเวลาเรียน ๒ ปี เมื่อสำเร็จจะได้รับปริญญาตรีการศึกษามัธยมศึกษา

พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นปีที่สำคัญแก่ชาววิทยาลัยครูมากที่ทำให้วิทยาลัยครูทั้ง ๓๖ แห่งมีการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากพระราชบัญญัติวิทยาลัยครูได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ มีข้อความที่สำคัญดังนี้

“พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยวิทยาลัยครู จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของกษัตริย์มหากษัตริย์แห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภาตั้งต่อไปนี้.

มาตรา ๕ ให้วิทยาลัยครูเป็นสถาบันการศึกษาและการวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวิชาการและผลิตครูถึงระดับปริญญาตรี ทำการวิจัย ส่งเสริมวิชาชีพและวิถึฐานะของครู อาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้บริหารการศึกษา ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและให้บริการทางวิชาการแก่สังคม”

ผลของพระราชบัญญัติฉบับนี้ทำให้วิทยาลัยครูพระนครสามารถเปิดสอนได้ถึงระดับปริญญาตรี และบริหารงานภายใต้สภาการฝึกหัดครูโดยมีอธิการเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในวิทยาลัย

หลังจากประกาศใช้ พ.ร.บ.วิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘ แล้วได้ปรับสภาพหลักสูตรประโยคอุดมศึกษาเป็นหลักสูตรปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต ของสภาการฝึกหัดครู เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๑๘ จึงทำให้นักศึกษาที่เรียนหลักสูตรประโยคครูอุดมศึกษา ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๑๗ สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และอุตสาหกรรมศิลป์ ในสิ้นปีการศึกษา ๒๕๑๘ เป็นรุ่นแรก

คุณหญิงพึงใจ สีนธวานนท์ ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งอธิการวิทยาลัยครูพระนครคนแรกตั้งแต่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๒๐

พ.ศ. ๒๕๒๑ เปิดโครงการฝึกอบรมครูและบุคลากรประจำการ (อ.ค.ป.) ร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัดซึ่งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้านบริการวิชาการแก่สังคมตามมาตรา ๕ และในขณะเดียวกันวิทยาลัยได้ดรับนักศึกษาระดับ

ป.ศ. แต่เปิดรับระดับ ป.ศ. ชั้นสูงและระดับปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) เพิ่มขึ้น

พ.ศ. ๒๕๒๓ เปิดรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต หลักสูตร ๔ ปี เป็นรุ่นแรก

พ.ศ. ๒๕๒๗ พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ ๒) ซึ่งเป็นฉบับแก้ไขเพิ่มเติมประกาศใช้เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๒๗ มีข้อความที่สำคัญตามมาตรา ๕ ดังนี้

“ให้วิทยาลัยครูเป็นสถาบันการศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวิชาการในสาขาวิชาการต่าง ๆ ตามความต้องการของท้องถิ่นและผลิตครูถึงระดับปริญญาตรีทำการวิจัย ส่งเสริมวิทย์ฐานะของครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและให้บริการทางวิชาการแก่สังคม”^๑

ผลของการแก้ไข พ.ร.บ.วิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘ นี้ทำให้วิทยาลัยสามารถเปิดสอนสาขาวิชาการอื่นนอกจากสาขาวิชาชีพครูได้ จึงขออนุมัติสภาการฝึกหัดครู

เปิดสอน ๓ สาขาวิชาคือ

๑. สาขาวิชาการศึกษา
๒. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์
๓. สาขาวิชาศิลปศาสตร์

พ.ศ. ๒๕๒๘ วิทยาลัยตั้งรับนักศึกษาระดับ ป.ศ. ชั้นสูง คงรับเฉพาะสาขาวิชาสี่พครุ ปริญญาตรีครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) ๔ ปี และครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) ๒ ปี หลัง-อนุปริญญา นอกจากนี้ยังเปิดรับนักศึกษาสาขาวิชาการอื่น ระดับอนุปริญญา ๕ สาขาวิชา คือภาษาอังกฤษธุรกิจ ออกแบบนิเทศศิลป์ พืชศาสตร์โซรามิกส์ และเทคโนโลยีเครื่องกล

ในภาคฤดูร้อนปีการศึกษา ๒๕๒๘ นี้ วิทยาลัยเปิดรับนักศึกษาโครงการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กค.บ.ป.) รุ่นที่ ๑ ทั้งสายวิชาสี่พครุและสายวิชาการอื่น

ดร.วิศิษย์ ชุมวรฐายี ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งอธิการวิทยาลัยครูพระนคร เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๒๘

จากพร.บ.วิทยาลัยครู (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๕ วรรค ๓ บัญญัติไว้ว่า

“เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของวิทยาลัยครูร่วมกัน สภาอาจกำหนดให้วิทยาลัยครูหลายแห่งรวมกันเป็นกลุ่มวิทยาลัยครูได้...”^๑

สภาการฝึกหัดครูจึงได้ออกข้อบังคับว่าด้วยกลุ่มวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๒๘ ซึ่งประกาศเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ ข้อ ๖ ว่า

“เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของวิทยาลัยครูร่วมกัน ให้วิทยาลัยครูรวมกันเป็นกลุ่ม เรียกว่า สหวิทยาลัยดังต่อไปนี้

- .....
- (๘) สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ประกอบด้วย วิทยาลัยครูจันทระเกษม วิทยาลัยครูธนบุรี วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูสวนดุสิต และวิทยาลัยครูสวนสุนันทา”^๒

จากข้อบังคับของสภาการฝึกหัดครูว่าด้วยกลุ่มวิทยาลัยครู

ลัยครู พ.ศ. ๒๕๒๘ นี้จึงกำหนดชื่อของวิทยาลัยเป็น “วิทยาลัยครูพระนคร สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์” และบริหารงานด้วยการร่วมมือกับวิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยทำให้สามารถผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาการศึกษา โปรแกรมวิชาต่าง ๆ ในระดับปริญญาตรี และสาขาวิชาการอื่นโปรแกรมวิชาต่าง ๆ ทั้งระดับอนุปริญญาและระดับปริญญาตรีได้เป็นจำนวนมาก และมีวัตถุประสงค์ที่จะเปิดรับนักศึกษาในโปรแกรมวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรของสภาการฝึกหัดครูให้กว้างขวางยิ่ง ๆ ขึ้นทุก ๆ ปี

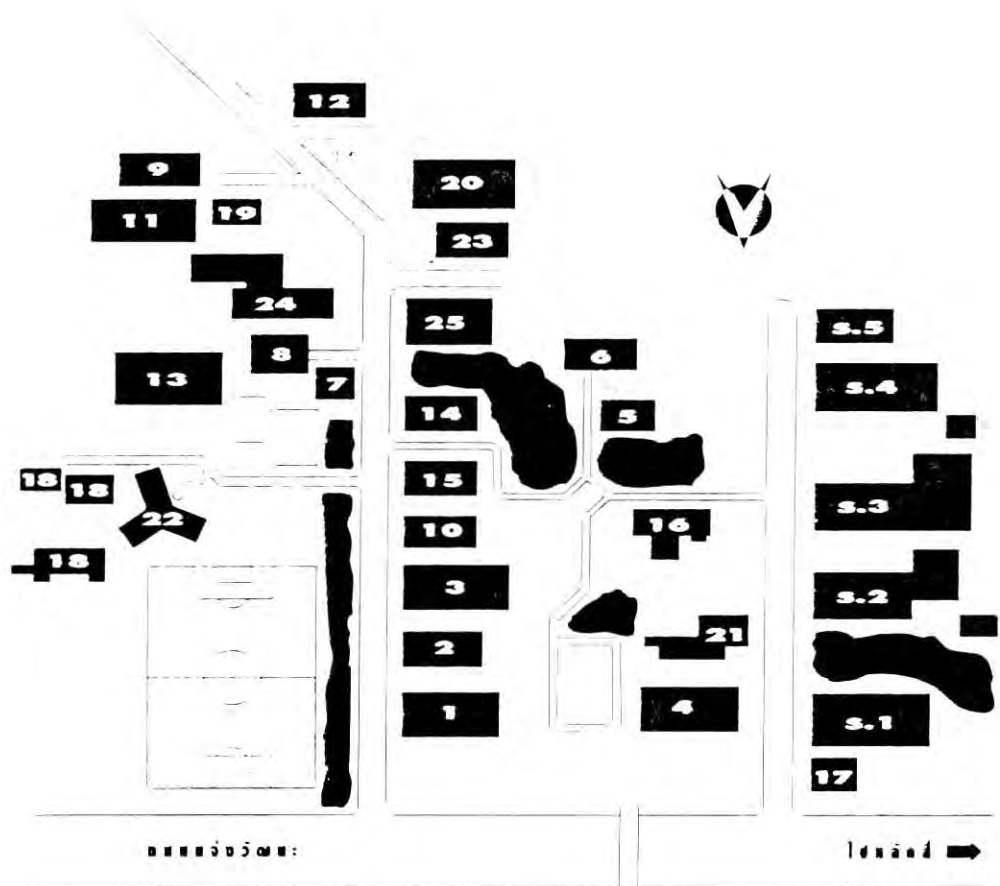
พ.ศ. ๒๕๒๙ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับปริญญาในสาขาวิชาของวิทยาลัยครู ได้กำหนดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๙ มีข้อความที่สำคัญตามมาตรา ๔ ว่า

“...ให้กำหนดชื่อปริญญาตรีในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับปริญญาตรีในสาขาวิชา วิชาของวิทยาลัยครูดังนี้

- (๑) สาขาวิชาการศึกษา เรียกว่า “ครุศาสตร์บัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ค.บ.”
- (๒) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ เรียกว่า “วิทยาศาสตร์บัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “วท.บ.”
- (๓) สาขาวิชาศิลปศาสตร์ เรียกว่า “ศิลปศาสตร์บัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ศส.บ.”^๑

พ.ศ. ๒๕๓๐ ดร.บัณฑิต วงศ์แก้ว ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งอธิการวิทยาลัยครูพระนคร เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๓๐

แผนผังวิทยาลัยดุพระบุตร

รายละเอียดแผนผังวิทยาลัยดุพระบุตร

อาคาร 1	คณะวิทยาการจัดการ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	อาคาร 16	หอสมุด
อาคาร 2	คณะศึกษาศาสตร์และสังคมศาสตร์	อาคาร 17	อาคารศูนย์หนังสือ สิวรานนท์
อาคาร 3	คณะศึกษาศาสตร์	อาคาร 18	อาคารโรงเรียนมัธยมสาธิต
อาคาร 4	ตึกสำนักงานอธิการ	อาคาร 19	อาคารเบญจมาจักร
อาคาร 5	คณะศึกษาศาสตร์และสังคมศาสตร์	อาคาร 20	หอประชุม 2
อาคาร 6	คณะศึกษาศาสตร์และสังคมศาสตร์	อาคาร 21	ตึกอำนวยการ ม.ศว.บางเขน
อาคาร 7	ภาควิชาคหกรรมศาสตร์	อาคาร 22	อาคารวิทยาศาสตร์ ม.ศว.บางเขน
อาคาร 8	ภาควิชาพลศึกษา	อาคาร 23	อาคารสังคมศาสตร์ ม.ศว.บางเขน
อาคาร 9	หอพัก	อาคาร 24	อาคารศึกษาศาสตร์ ม.ศว.บางเขน
อาคาร 10	ภาควิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา	อาคาร 25	โรงอาหาร ม.ศว.บางเขน
อาคาร 11	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	อาคาร S.1	โรงงาน 1 ภาควิชาก่อสร้าง
อาคาร 12	ภาควิชาเกษตรศาสตร์	อาคาร S.2	โรงงาน 2 ภาควิชาเครื่องกล
อาคาร 13	โรงยิมเนเซียม	อาคาร S.3	โรงงาน 3 คณะวิชาอุตสาหกรรมศึกษา
อาคาร 14	โรงอาหาร	อาคาร S.4	โรงงาน 4 ภาควิชาโลหะ
อาคาร 15	หอประชุม 1	อาคาร S.5	โรงงาน 5 ภาควิชาศิลปหัตถกรรม

โปรแกรมวิชาที่เปิดสอนแยกตามคณะวิชา

คณะวิชา	ระดับอนุปริญญา	โปรแกรมวิชา	
		ระดับปริญญาตรี ๔ ปี	ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)
ครุศาสตร์	–	<ul style="list-style-type: none"> – การศึกษาปฐมวัย – การประถมศึกษา – พลศึกษา – เทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> – การศึกษาปฐมวัย – การประถมศึกษา – การบริหารการศึกษา – จิตวิทยาและการแนะแนว – เทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	– ออกแบบนิเทศศิลป์	<ul style="list-style-type: none"> – ดนตรีศึกษา – นาฏศิลป์ – ภาษาไทย – ภาษาอังกฤษ – สังคมศึกษา – บรรณารักษศาสตร์ – ศิลปกรรม – ภาษาอังกฤษธุรกิจ 	<ul style="list-style-type: none"> – การพัฒนาชุมชน
วิทยาการจัดการ	<ul style="list-style-type: none"> – วารสารศาสตร์และการประชาสัมพันธ์ – การจัดการทั่วไป – การบริหารธุรกิจ 	<ul style="list-style-type: none"> – นิเทศศาสตร์ – การจัดการทั่วไป 	<ul style="list-style-type: none"> – การจัดการทั่วไป
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	<ul style="list-style-type: none"> – อิเลคทรอนิกส์ – เคมีปฏิบัติ – สุขศึกษา – เทคโนโลยีการเกษตร – พืชศาสตร์ – สัตวบาล 	<ul style="list-style-type: none"> – คณิตศาสตร์ – คหกรรมศาสตร์ – ชีววิทยา – ฟิสิกส์ – วิทยาการคอมพิวเตอร์ 	<ul style="list-style-type: none"> – พืชศาสตร์ – ส่งเสริมและสื่อสารการเกษตร – เกษตรกรรม – คหกรรมศาสตร์ – วิทยาศาสตร์ทั่วไป
อุตสาหกรรมศึกษา	– เซรามิกส์	<ul style="list-style-type: none"> – ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม – อุตสาหกรรมศิลป์ 	<ul style="list-style-type: none"> – ช่างอุตสาหกรรม – เทคโนโลยีเซรามิกส์ – เทคโนโลยีอุตสาหกรรม
๕ คณะวิชา	๑๒ โปรแกรมวิชา	๒๑ โปรแกรมวิชา	๑๕ โปรแกรมวิชา

รวมโปรแกรมวิชาที่เปิดสอนจำนวน ๔๘ โปรแกรมวิชา

สถานภาพปัจจุบัน

วิทยาลัยครูพระนคร สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ เป็นหนึ่งในวิทยาลัยครู ๓๖ แห่งที่มีอยู่ทั่วประเทศ สังกัด กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ บริหารงาน ภายใต้พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘ และแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๗

สถานที่ตั้ง

เลขที่ ๓ หมู่ที่ ๖ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๒๐

ตราวิทยาลัย

รูปพระพิฆเนศวร์ อยู่กลางวงกลมสองชั้น ระหว่างวงกลมสองชั้นมีข้อความ “วิทยาลัยครูพระนคร พุทธศักราช ๒๕๓๕”

คติพจน์

ปัญญา นรานัน รตนํ : ปัญญาเป็นแก้วของนรชน
สีของวิทยาลัย

สีเขียว

ธงของวิทยาลัย

พื้นธงสีเขียว มีรูปพระพิฆเนศวร์อยู่ตรงกลาง ส่วนราชการ มี ๑๑ หน่วยงาน คือ

๑. สำนักงานอธิการ
๒. คณะวิชาครุศาสตร์
๓. คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
๔. คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๕. คณะวิชาอุตสาหกรรมศึกษา
๖. คณะวิชาวิทยาการจัดการ
๗. ศูนย์วิจัยและบริการการศึกษา
๘. ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม
๙. สำนักกิจการนักศึกษา
๑๐. สำนักงานวางแผนและพัฒนา
๑๑. สำนักงานส่งเสริมวิชาการ

ในแต่ละคณะวิชาวิทยาลัยมีศักยภาพพอสำหรับเปิดโปรแกรมวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรของสภาการฝึกหัดครูทั้งสายวิชาชีพครู และสายวิชาชีพอื่นให้นักศึกษาภาคปกติและ กศ.บป. เลือกเรียนได้เป็นจำนวนมาก

คณะกรรมการประจำวิทยาลัยครูพระนคร

พ.ศ. ๒๕๓๕

๑. นายธง รุญเจริญ
อธิการ
ประธานกรรมการ
๒. นายเป็รื่อง กิจรัตน์
รองอธิการ
รองประธานกรรมการ
๓. นายวินิจ เกตุขำ
รองอธิการ
กรรมการ
๔. นายนคร ชาตตระกูล
รองอธิการ
กรรมการ
๕. นายพงศ์ ทรดาล
รองอธิการ
กรรมการ
๖. นายรังสรรค์ ทิมพันธุ์พงษ์
หัวหน้าคณะวิชาครุศาสตร์
กรรมการ
๗. นางสุดา เพียรธัญกรณ์
หัวหน้าคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
กรรมการ
๘. นายเจียบ ไทยยิ่ง
หัวหน้าคณะวิทยาการจัดการ
กรรมการ
๙. นางสาวศรีสรรค์ ประสิทธิ์ธรรม
หัวหน้าคณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
กรรมการ
๑๐. นายวิชัย แหวนเพชร
หัวหน้าคณะวิชาอุตสาหกรรมศึกษา
กรรมการ
๑๑. นางประทุม แป้นสุวรรณ
หัวหน้าสำนักส่งเสริมวิชาการ
กรรมการ
๑๒. นายสุธี เพชรอาวุธ
หัวหน้าสำนักวางแผนและพัฒนา
กรรมการ
๑๓. นายปราโมทย์ เทพพัลลภ
หัวหน้าสำนักกิจการนักศึกษา
กรรมการ
๑๔. นางอัจฉรา ชำนิประศาสน์
หัวหน้าศูนย์วิจัยและบริการการศึกษา
กรรมการ
๑๕. นางบุญมา เบญญศรี
หัวหน้าศูนย์ศิลปวัฒนธรรม
กรรมการ
๑๖. นางประเขาว์ ศักดิ์ศรี
ผู้ทรงคุณวุฒิ
กรรมการ

๑๗. คุณหญิงพึงใจ สีนธวานนท์
ผู้ทรงคุณวุฒิ
กรรมการ
๑๘. นายไสว สุทธิพิทักษ์
ผู้ทรงคุณวุฒิ
กรรมการ
๑๙. พลตรีสมิทธิโชติ เวียนขุนทด
ผู้ทรงคุณวุฒิ
กรรมการ
๒๐. นายอัฒ ศรีอาจ
ผู้ทรงคุณวุฒิ
กรรมการ
๒๑. ศาสตราจารย์ พลอากาศตรี ดร.แก้ว สังขวา
ผู้ทรงคุณวุฒิ
กรรมการ
๒๒. พลอากาศเอก วีระ กิจจาทร
ผู้ทรงคุณวุฒิ
กรรมการ
๒๓. นางลดาวาลลี วงศ์ศรีวงศ์
ผู้ทรงคุณวุฒิ
กรรมการ
๒๔. นายเจริญ วัชรรังษี
ผู้ทรงคุณวุฒิ
กรรมการ
๒๕. นายสุบิน พิพรพงษ์
ผู้ทรงคุณวุฒิ
กรรมการ
๒๖. นายจรรุพงศ์ เรืองสุวรรณ
ผู้ทรงคุณวุฒิ
กรรมการ
๒๗. นางสาวลิตดาวัลย์ กัณหสุวรรณ
ผู้แทนคณาจารย์ประจำ
กรรมการ
๒๘. ว่าที่ ร.ต.เมธา จันทรงาม
ผู้แทนคณาจารย์ประจำ
กรรมการ
๒๙. นางสาวสุดี สีนสีบล
ผู้แทนคณาจารย์ประจำ
กรรมการ
๓๐. นายสายัณห์ วนะรมย์
ผู้แทนคณาจารย์ประจำ
กรรมการ
๓๑. นางชื่นจิตต์ เมตติชวลิต
ผู้แทนคณาจารย์ประจำ
กรรมการ
๓๒. นายสำอางค์ สังข์เงิน
ผู้แทนคณาจารย์ประจำ
กรรมการ
๓๓. นายประดิษฐ์ วิไลรัตน์
ผู้แทนคณาจารย์ประจำ
กรรมการ
๓๔. นายไฉไลสิทธิ์ โพธิจินดา
ผู้แทนคณาจารย์ประจำ
กรรมการ
๓๕. นายโสภณ กาญจนะ
ผู้แทนคณาจารย์ประจำ
กรรมการ
๓๖. นายสุทธินาถ สุขสวัสดิ์ชน
ผู้แทนคณาจารย์ประจำ
กรรมการ
๓๗. นายสุวิมล บัวหัทดี
ผู้แทนคณาจารย์ประจำ
กรรมการ
๓๘. นายประเสริฐ วรวงศ์
หัวหน้าสำนักงานอธิการ
กรรมการและเลขานุการ

นอกจากนี้ วิทยาลัยครูพระนคร ยังได้เพิ่มส่วนราชการที่เทียบเท่าคณะวิชาขึ้นเป็นการภายในของวิทยาลัยเอง เพื่อความคล่องตัวในการบริหารงาน โดยตั้งเป็นศูนย์ต่าง ๆ ขึ้นเพื่อเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมงานของวิทยาลัย ดังนี้ (ศูนย์ต่าง ๆ มีรายละเอียดในเรื่อง “การให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน”)

๑. ศูนย์หลักสูตรและการสอน ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๑
๒. ศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษา ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๓
๓. ศูนย์การอ่าน ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๓
๔. ศูนย์เวชศึกษาป้องกัน ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๔
๕. ศูนย์คอมพิวเตอร์ ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๔
๖. ศูนย์ญี่ปุ่นศึกษา ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๔

การฝึกอบรมและส่งเสริมวิทยฐานะบุคลากร

วิทยาลัยครูพระนครในฐานะสถาบันอุดมศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิต ฝึกอบรมและส่งเสริมวิทยฐานะบุคลากรเพื่อรับใช้สังคมมาอย่างสม่ำเสมอในรอบหนึ่งศตวรรษที่ผ่านมา และคงจะดำเนินการในหน้าที่นี้ต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง วิทยาลัยครูพระนครในระยะเริ่มแรกทำหน้าที่ในการผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษาตั้งแต่มีนักเรียนเพียง ๓ คน ก็ได้ขยายงานการผลิตฝึกอบรมส่งเสริมวิทยฐานะบุคลากรสายครูโดยเริ่มจาก ป.ป. ป.กศ. ป.กศ.ชั้นสูง และปริญญาตรีค.บ.เป็นการผลิตและฝึกอบรมส่งเสริมวิทยฐานะบุคลากรสายอื่น คือปริญญาตรีว.บ. และ ศศ.บ. โดยยังคงทำหน้าที่หลักเดิมคือการผลิตและอบรมครูอยู่ด้วย การผลิต ฝึกอบรม และการส่งเสริมวิทยฐานะบุคลากรนอกจากจะดำเนินการในเวลาปกติแล้ววิทยาลัยยังจัดการฝึกอบรมในภาคนอกเวลา คือ ในวันหยุดราชการ เสาร์-อาทิตย์ ในเวลาเย็นและในภาคฤดูร้อนด้วย โครงการที่ได้ดำเนินการในระยะแรกเป็นการสอบวิชาชุดครู พ.ศ. พ.ศ. โดยการสอบภายหลังการเรียนทางไปรษณีย์ การสอบภายหลังการอบรมอ.ศ.ร. ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๕ และมีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในช่วงการขาดแคลนครู โดยจัดให้มีการเรียนการสอนภาคค่ำในระดับ ป.กศ. และ ป.กศ.ชั้นสูง ตั้งแต่ปี ๒๕๑๔ เป็นต้นมาและสุดท้ายภายหลังมีพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘ และเพิ่มเติม

พ.ศ. ๒๕๒๗ แล้ว วิทยาลัยครูพระนครก็ดำเนินตาม พ.ร.บ.นี้ โดยการเปิดสอนภาคนอกเวลา ในรูปของโครงการ อ.ค.ป. และ กศ.บ.ป. ตามลำดับ

ในด้านของการผลิตและการฝึกอบรมนั้นวิทยาลัยครูพระนครได้ทำหน้าที่สำคัญประการหนึ่งคือการผลิตครูอุตสาหกรรมศิลป์เป็นวิทยาลัยครูแรก โดยเริ่มตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๐๙ ในระดับ ป.กศ.ชั้นสูง และดำเนินการเรื่อยมาจนถึงปริญญาโทในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังได้ผลิตครูอุตสาหกรรมศิลป์โครงการครูทายาทตามความต้องการของกรมสามัญศึกษาอีกด้วย อย่างไรก็ตาม วิทยาลัยครูพระนครยังได้จัดการฝึกอบรมและส่งเสริมวิทยฐานะบุคลากรในรูปหลักสูตรระยะสั้นต่าง ๆ เช่น การอบรมภาษาอังกฤษให้กับการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย การอบรมครูสอนนาฏศิลป์ภาคฤดูร้อน การอบรมคอมพิวเตอร์ การอบรมภาษาญี่ปุ่นแก่บุคคลทั่วไป เป็นต้น จึงนับว่าวิทยาลัยครูพระนครได้ทำหน้าที่ในฐานะสถาบันอุดมศึกษาอย่างเต็มที่

การผลิตครูอุตสาหกรรมศิลป์

คนไทยเริ่มรู้จักคำว่า “อุตสาหกรรมศิลป์” เป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๔๙๖ โดยวิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ ได้ตั้งแผนกอุตสาหกรรมศิลป์ ขึ้นเพื่อสำรวจความถนัด

และความสนใจของนักศึกษาเตรียมเทคนิคก่อนที่จะเลือกเรียนในสาขาช่างใดช่างหนึ่ง แผนกอุตสาหกรรมศิลป์ของวิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพจะมีการสอนวิชาช่าง ๕ สาขา คือ

๑. ช่างเขียนแบบ
๒. ช่างไม้
๓. ช่างโลหะ
๔. ช่างเครื่องยนต์
๕. ช่างไฟฟ้า

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๑ วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ เลิกรับนักศึกษาเตรียมเทคนิค โดยหันไปรับผู้จบอาชีวศึกษาชั้นสูงหรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เข้าเรียนในระดับชั้นปีที่ ๓ แทน ประกอบกับในระยะเวลานั้นมีการเปิดโรงเรียนมัธยมแบบผสมขึ้นหลายแห่ง จึงทำให้ความต้องการครูอุตสาหกรรมศิลป์ขึ้น วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ จึงเปิดการผลิตครูอุตสาหกรรมศิลป์ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๐๑ โดยรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาชั้นสูงเข้าศึกษาเป็นเวลา ๓ ปี ได้วุฒิประโยคครูมัธยมอุตสาหกรรมศิลป์ (ป.ม.อ.)

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ มีการขยายตัวของโรงเรียนมัธยมแบบผสมมากขึ้น จนทำให้มีความต้องการครูอุตสาหกรรมศิลป์เพิ่มขึ้นตามไปด้วย กรมสามัญศึกษาได้เรียกร้องให้วิทยาลัยกรุงเทพ เพิ่มการผลิตครูอุตสาหกรรมศิลป์ให้มากขึ้น โดยลดเวลาการเรียนลงเหลือ ๒ ปี แต่วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ ไม่สามารถทำได้จึงโอนการผลิตครูอุตสาหกรรมศิลป์มาให้กรมการฝึกหัดครู กรมการฝึกหัดครูจึงตั้งแผนกอุตสาหกรรมศิลป์ขึ้นในวิทยาลัยครูพระนคร และรับนักศึกษาเข้าเรียนเป็นรุ่นแรกในปี พ.ศ. ๒๕๐๙ โดยคัดเลือกนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรการศึกษา (ป.กศ.) จากวิทยาลัยครูทั่วประเทศเข้าศึกษาเป็นเวลา ๒ ปี ได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) วิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์ แผนกอุตสาหกรรมศิลป์ วิทยาลัยครูพระนคร เปิดสอนวิชาช่างจำนวน ๖ สาขา คือ

๑. ช่างเขียนแบบ
๒. ช่างไม้ก่อสร้าง
๓. ช่างยนต์
๔. ช่างปั้นดินเผา
๕. ช่างไฟฟ้า
๖. ช่างโลหะ

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ นักศึกษาวิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์ รุ่นแรกสำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.สูง กรมการฝึกหัดครูและวิทยาลัยครูพระนคร ได้ทำโครงการร่วมมือกับวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร เพื่อผลิตครูอุตสาหกรรมศิลป์ จนถึงระดับปริญญาตรี โดยคัดเลือกผู้สำเร็จการศึกษา ระดับ ป.กศ.สูง วิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์ จากวิทยาลัยครูจำนวนหนึ่งเข้าศึกษาต่อ การจัดการเรียนการสอนนักศึกษาจะเรียนวิชาชีพครูและวิชาสามัญพื้นฐานที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตรและเรียนวิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์ ที่วิทยาลัยครูพระนคร ต่อมาเมื่อมีการตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนครขึ้นในบริเวณเดียวกับวิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตรจึงโอนโครงการร่วมมือการผลิตครูอุตสาหกรรมศิลป์ มาดำเนินการที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร และสามารถผลิตบัณฑิตวิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์รุ่นแรกได้ในปีการศึกษา ๒๕๑๒

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาการฝึกหัดครู ฉบับพุทธศักราช ๒๕๑๘ โดยให้อำนาจวิทยาลัยครูสามารถผลิตครูได้ถึงระดับปริญญาตรี กรมการฝึกหัดครูและวิทยาลัยครูพระนครจึงยกเลิกโครงการร่วมมือ การผลิตครูอุตสาหกรรมที่ทำร่วมกับวิทยาลัยวิชาการศึกษา มาดำเนินการเองที่วิทยาลัยครูพระนคร และผลจาก พ.ร.บ. สภาการฝึกหัดครูฉบับพุทธศักราช ๒๕๑๘ ทำให้มีการจัดตั้งภาควิชาและคณะวิชาขึ้นในวิทยาลัยครู วิทยาลัยครูพระนครได้ยกฐานะแผนกอุตสาหกรรมศิลป์ขึ้นเป็นคณะวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ มีภาควิชาในสังกัดจำนวน ๘ ภาควิชา คือ

๑. ภาควิชาพื้นฐานงานอุตสาหกรรมศิลป์
๒. ภาควิชาช่างก่อสร้าง
๓. ภาควิชาช่างยนต์
๔. ภาควิชาช่างโลหะ
๕. ภาควิชาช่างปั้นดินเผา
๖. ภาควิชาช่างไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์
๗. ภาควิชาออกแบบ-เขียนแบบ
๘. ภาควิชาศิลปหัตถกรรม

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาการฝึกหัดครู ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช ๒๕๒๗ เป็นผลให้วิทยาลัยครูสามารถผลิตบุคลากรในสายวิชาอื่นที่นอกเหนือจากการผลิตครูได้ เป็นผลให้บทบาทของวิทยาลัยครูเปลี่ยนไปจากเดิม สามารถผลิตบุคลากรได้ทุกสาขาวิชาไม่เฉพาะแต่ผลิตครูเท่านั้น คณะวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ได้เปิดการสอนในสาขาเทค-

โนโลยีอุตสาหกรรม ๒ วิชาเอกคือ วิชาเอกเซรามิกส์ และวิชาเอกเครื่องกล ดังนั้นชื่อคณะวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ จึงไม่ครอบคลุมสาขาวิชาที่เพิ่มขึ้นได้ ทางคณะวิชาจึง ทำเรื่องขอเปลี่ยนชื่อคณะวิชาอุตสาหกรรมศิลป์เป็นชื่อ “คณะวิชาอุตสาหกรรมศึกษา” และเปลี่ยนชื่อภาค วิชาต่าง ๆ ใหม่ดังนี้

๑. ภาควิชาพื้นฐานอุตสาหกรรมศึกษา
๒. ภาควิชาก่อสร้าง
๓. ภาควิชาเครื่องกล
๔. ภาควิชาไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์
๕. ภาควิชาโลหะ
๖. ภาควิชาเครื่องปั้นดินเผา
๗. ภาควิชาออกแบบ-เขียนแบบสถาปัตยกรรม
๘. ภาควิชาศิลปหัตถกรรม

คณะวิชาอุตสาหกรรมศิลป์หรือคณะวิชาอุตสาหกรรมศึกษาปัจจุบัน ในสังกัดวิทยาลัยครูพระนครได้ ผ่านการพัฒนามาแล้วเป็นเวลาประมาณ ๒๕ ปี ปัจจุบัน คณะวิชาฯ มีหน้าที่ทั้งการผลิตครูและนักวิชาการสาขา เทคโนโลยีอุตสาหกรรม โดยมีหลักสูตรต่าง ๆ ดังนี้

๑. หลักสูตรสายวิชาชีพครู มี ๒ หลักสูตร
  - ๑.๑ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์ (ค.บ. ๔ ปี)
  - ๑.๒ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกช่างอุตสาหกรรม (ค.บ. ๒ ปี)
๒. หลักสูตรอนุปริญญาวิทยาศาสตร สาขา เทคโนโลยีอุตสาหกรรม มี ๒ หลักสูตร
  - ๒.๑ หลักสูตรวิชาเอกเซรามิกส์
  - ๒.๒ หลักสูตรวิชาเอกออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
๓. หลักสูตรปริญญาตรีวิทยาศาสตรบัณฑิต มี ๓ หลักสูตร
  - ๓.๑ หลักสูตรโปรแกรมวิชาเทคโนโลยีเซรามิกส์ ๔ ปี และ ๒ ปี (หลังอนุปริญญา)
  - ๓.๒ หลักสูตรโปรแกรมวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ๒ ปี (หลังอนุปริญญา)
  - ๓.๓ หลักสูตรโปรแกรมวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ๔ ปี

นอกจากนี้คณะวิชาอุตสาหกรรมยังมีโครงการ ร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน ผลิตนักศึกษาปริญญาโท (กศ.ม.) สาขาวิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษาอีกด้วย

โครงการจัดการอบรมครูและบุคลากรทาง การศึกษาประจำการ (อ.ค.ป.) วิทยาลัยครูพระนคร

ความเป็นมา

ตามที่กรมการฝึกหัดครูได้ให้วิทยาลัยครูดำเนินการ อบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการภายใต้ ชื่อย่อว่าโครงการ “อ.ค.ป.” ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๒๒ เป็นต้นมานั้น วิทยาลัยครูพระนครก็เป็นวิทยาลัยครูหนึ่ง ที่ได้จัดการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำ การขึ้น โดยใช้หลักสูตรการฝึกหัดครู พ.ศ. ๒๕๑๔ ที่ ใช้กับการจัดการศึกษาแก่นักศึกษาภาคปกติมาดำเนินการ วิทยาลัยครูพระนครแม้จะอยู่ในกรุงเทพมหานครก็มี เขตความรับผิดชอบพื้นที่ที่กรมการฝึกหัดครูกำหนดขึ้น คือ ในเขตกรุงเทพมหานครตอนเหนือและจังหวัด นนทบุรี ตลอดระยะเวลาของโครงการ อ.ค.ป. วิทยาลัยครู พระนครรับครู อาจารย์ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากร ทางการศึกษาประจำการหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เข้ารับการอบรมรวม ๑๐ รุ่น ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๒๒ จนถึงปีการศึกษา ๒๕๒๗ ผู้สำเร็จการอบรมตามโครงการ อ.ค.ป. นี้ จะได้รับปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) ตาม เกณฑ์และข้อกำหนดของหลักสูตรการฝึกหัดครู พ.ศ. ๒๕๑๔ และหลักสูตรฉบับปรับปรุงพ.ศ. ๒๕๒๔ จุดมุ่งหมายของการจัดการอบรมครูและบุคลากรทาง การศึกษาประจำการมีดังนี้

๑. เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ และวิทยฐานะ ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา ประจำการให้ถึงระดับปริญญาตรี
๒. เพื่อใช้ทรัพยากรทุกด้านของวิทยาลัยครูที่มีอยู่ ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด
๓. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้นำปัญหา ข้อมูล ต่าง ๆ ในหน่วยงานของตนมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และหาทางแก้ไขโดยอาศัยทฤษฎีและหลักวิชาการที่ได้ เรียนรู้จากการอบรมในวิทยาลัยครู
๔. เพื่อเพิ่มพูนสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน ของครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการให้สนอง ความต้องการหน่วยงานต้นสังกัด
๕. เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาลัย ครูกับท้องถิ่นในเชิงส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของ บุคลากร

การดำเนินงาน

วิทยาลัยครูพระนครได้ดำเนินการรับ จัดการ เรียนการสอน การอบรม และการประเมินผลโดยอาศัยระเบียบและแนวทางการจัดอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการที่กรมการฝึกหัดครูกำหนดและให้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานต้นสังกัดให้มากที่สุด คือ

๑. ให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้ดำเนินการคัดเลือกและส่งผู้มีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์และประสงค์จะเข้าศึกษาอบรมตามโครงการ อคป. ซึ่งในระยะแรกจะเป็นผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหน่วยงานทางการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ และในระยะหลังเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษาทั่วไป

๒. ใช้หลักสูตรการฝึกหัดครูพุทธศักราช ๒๕๑๙ และฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๒๔ ซึ่งเป็นหลักสูตรสายครูต่อยอดจากระดับ ป.กศ.สูง ปม. พม. หรือเทียบเท่ามาใช้ในการอบรม

๓. จัดการอบรม เป็นลักษณะการศึกษาโดยการเข้าชั้นเรียนในตอนเย็นหรือวันหยุดราชการและจัดทำโครงการที่เป็นประสบการณ์ตรงและเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการศึกษาให้มากที่สุด

๔. ดำเนินการวิจัยและติดตามผลการจัดการอบรมทั้งในเชิงการใช้หลักสูตรการฝึกหัดครู พ.ศ. ๒๕๑๙ และฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๒๔ และในเชิงความต้องการของผู้เข้ารับการอบรมตามโครงการ อคป.

อย่างไรก็ตามโครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ (อคป.) ได้ดำเนินการมาในช่วงระยะเวลาหนึ่ง สภาพแวดล้อมทางการศึกษาไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ภายหลังสภากาการฝึกหัดครูได้มีระเบียบว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ พ.ศ. ๒๕๒๘ ขึ้น คือไม่ได้มีเฉพาะการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการเท่านั้น แต่มีการจัดการศึกษาแก่บุคลากรประจำการทางด้านสาขาอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๗ ขึ้น วิทยาลัยครูพระนครจึงยุติโครงการอบรม อคป. และดำเนินการโครงการพัฒนาบุคลากรประจำการตามพระราชบัญญัติและระเบียบสภากาการฝึกหัดครูใหม่ต่อไป

โครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.)

วิทยาลัยครูพระนคร

ความเป็นมา

หลังจากมีพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๗ แล้ว วิทยาลัยครูพระนครได้มีโครงการการศึกษาแก่บุคลากรประจำการขึ้นมาใหม่แทนโครงการอคป. ที่ยุติไปโครงการใหม่นี้เรียกว่า “โครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ” หรือภายใต้ชื่อย่อว่าโครงการ “กศ.บป.” โครงการนี้เป็นการจัดการศึกษาให้กับบุคคลภายนอกระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาต่าง ๆ นอกเหนือจากสาขาครุศาสตร์ด้วยคือ สาขา ศิลปศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์ รวมทั้งสิ้นสามสาขา วิชา วิทยาลัยครูพระนครได้เปิดรับนักศึกษา กศ.บป. รุ่นแรกในภาคเรียนที่ ๓ (ภาคฤดูร้อน) ปีการศึกษา ๒๕๒๘ โดยเปิดรับรุ่นละประมาณ ๒,๕๐๐ คน ปีละ ๑ รุ่น และตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๓๒ เป็นต้นมา วิทยาลัยครูพระนครได้เปิดรับนักศึกษา กศ.บป. ปีละ ๒ รุ่น รวมปีละประมาณ ๓,๕๐๐ คน จนถึงปัจจุบันนี้คือปีการศึกษา ๒๕๓๕ วิทยาลัยได้รับนักศึกษามาเป็นรุ่นที่ ๑๐ แล้ว และในแต่ละปีการศึกษาจะมีนักศึกษา กศ.บป. เรียนอยู่ประมาณ ๗,๐๐๐ คน นับเป็นการช่วยให้บุคลากรประจำการที่มั่งงานทำได้มีโอกาสเข้ามาเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์นอกเวลาทำงานได้อย่างดียิ่ง จุดมุ่งหมายของโครงการ กศ.บป. ที่วิทยาลัยครูพระนครดำเนินการอยู่ได้แก่

๑. เพื่อเพิ่มพูนสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรประจำการให้สนองความต้องการของหน่วยงานผู้ใช้บุคลากร และมีส่วนในการพัฒนาชุมชน

๒. เพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะแก่บุคลากรประจำการให้สูงขึ้น

๓. เพื่อเป็นการให้บริการทางการศึกษาแก่บุคลากรประจำการโดยทั่วไป

๔. เพื่อนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและคุณภาพในการเรียนการสอน

๕. เพื่อเป็นการระดมสรรพกำลังและทรัพยากร ทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัยมาใช้เพิ่มพูนสมรรถภาพ และวิทยฐานะของบุคลากรประจำการให้มากที่สุด

๖. เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรประจำการ ได้มีโอกาสเข้ามาเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์นอก เวลาทำงาน

การดำเนินงาน

๑. วางแผนการรับนักศึกษาแต่ละปีการศึกษา และเสนอแผนการรับ ซึ่งได้แก่โปรแกรมวิชาที่เปิด จำนวนรับต่อสวทศวิทยาลัยและสภาการฝึกหัดครูเพื่อขอ อนุมัติเปิดสอนตามหลักสูตรและศักยภาพที่มีอยู่

๒. ประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานทั้งของรัฐและ เอกชน ตลอดจนผู้สนใจทั่วไป เพื่อแจ้งโปรแกรมวิชา และจำนวนที่เปิดรับในแต่ละรุ่น แต่ละปีการศึกษา

๓. เปิดรับสมัครและทดสอบความรู้พื้นฐานและ ความรู้ในโปรแกรมที่จะเข้าศึกษา เพื่อพิจารณาผลการ ทดสอบและจำนวนรับ โดยผู้ประสงค์ที่จะเข้าศึกษาจะ ต้องผ่านการทดสอบทุกคน

๔. ประชุมคณะกรรมการวิชาการเพื่อพิจารณารับ นักศึกษาเข้าศึกษา โดยรับจากผู้ผ่านการทดสอบ ๗๕% ของจำนวนรับและรับจากหน่วยงานภายนอกที่เข้าทดสอบ อีก ๒๕% ของจำนวนรับในแต่ละโปรแกรมวิชา

๕. ประกาศและแจ้งผลผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษา กำหนด การลงทะเบียน และการเข้าปฐมนิเทศ

๖. กำหนดให้ผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาต้องปฐมนิเทศและ พบอาจารย์ที่ปรึกษาตามวันเวลาที่วิทยาลัยประกาศ เพื่อ การมีสิทธิ์เข้าลงทะเบียนเรียน

เป้าหมาย

ให้โอกาสในการศึกษาและฝึกอบรมแก่บุคลากร ประจำการตามหลักสูตรปริญญาตรีสามสาขาวิชาคือ สาขา ครุศาสตร์ สาขาศิลปศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์ รวมทั้งสิ้น ๔๘ โปรแกรมวิชา โดยเน้นสมรรถภาพ และประสิทธิภาพเพื่อการปฏิบัติงาน รวมทั้งการมีส่วน ในการพัฒนาและบริการทางวิชาการแก่ชุมชน โดยมิ นักศึกษาปีการศึกษาละประมาณ ๓,๕๐๐ คน

สรุป

อย่างไรก็ตามโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากร ประจำการหรือโครงการ กศ.บ.ป. นี้หลังจากที่ได้ดำเนินการมาระยะหนึ่ง จะเห็นว่าในกรุงเทพมหานคร และ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับวิทยาลัยครูพระนครนั้น มีผู้ สนใจที่จะเข้าศึกษาในแต่ละรุ่นและแต่ละปีเป็นจำนวน

มาก ส่วนใหญ่จำนวนผู้สมัครเข้าศึกษาจะสูงเกินกว่า จำนวนที่จะรับเข้าศึกษาได้จริงเกือบทุกโปรแกรมวิชา ยกเว้นโปรแกรมวิชาทางด้านครุศาสตร์บางโปรแกรม ที่มีผู้สนใจสมัครเข้าศึกษาจำนวนไม่มากนัก สำหรับ โปรแกรมวิชาที่มีผู้สนใจสมัครเข้าศึกษามากได้แก่ วรรณสาร และการประชาสัมพันธ์ นิเทศศาสตร์ การจัดการทั่วไป คอมพิวเตอร์ และบริหารธุรกิจ นอกจากนี้ วิทยาลัยครู พระนครในฐานะที่เป็นผู้บุกเบิกและเปิดการสอนทางด้าน สาขาอุตสาหกรรมศึกษาอย่างต่อเนื่อง ปรากฏว่ามีผู้ สนใจเข้าศึกษาทางด้านโปรแกรมวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม แขนงเทคโนโลยีไฟฟ้า เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีเครื่องกล เทคโนโลยีก่อสร้าง เทคโนโลยี การผลิต และเทคโนโลยีเซรามิกส์ รวมทั้งการออกแบบ ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมด้วยเป็นจำนวนมาก ปัญหาและ อุปสรรคในการดำเนินการโครงการ กศ.บ.ป. ของ วิทยาลัยครูพระนครจึงอยู่ที่ไม่สามารถรับนักศึกษาเข้า เรียนตามโปรแกรมวิชาที่สนใจได้ทั้งหมด ทั้งนี้เป็น เพราะอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ตลอดจนอาจารย์ในบางโปรแกรมวิชาที่ยังไม่พอเพียง ซึ่งวิทยาลัยก็แก้ปัญหาโดยการเชิญอาจารย์หรือผู้ชำนาญ การจากภายนอกมาเป็นอาจารย์พิเศษ และเร่งรัดใน การพัฒนาอาจารย์และบุคลากรของวิทยาลัยครูพระนคร เอง ให้มีโอกาสได้ฝึกอบรมและศึกษาต่อในระดับที่สูง ขึ้นทั้งระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ซึ่งหวังว่าใน ระยะยาวก็จะช่วยแก้ปัญหาในด้านบุคลากรได้

นอกจากนี้ในด้านการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากร ประจำการในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี คือการดำเนินการ เปิดสอนปริญญาโทสาขาอุตสาหกรรมศึกษาให้กับ บุคลากรภายนอกเวลาทำงานหรือการศึกษามากสมทบ โดยร่วมมือกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตาม หลักสูตรปริญญาโทสาขาอุตสาหกรรมศึกษา ที่เปิดสอน ในภาคกลางวันอยู่แล้ว โดยเริ่มปีการศึกษา ๒๕๓๕ นี้ เป็นปีแรก จึงอาจกล่าวได้ว่าวิทยาลัยครูพระนครได้มี ส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากร ประจำการทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท อัน เป็นเป้าหมายสำคัญในการให้โอกาสแก่บุคลากรที่มีงาน ทำได้พัฒนาสมรรถภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติ งาน และเป็นการบริการทางวิชาการแก่ชุมชนตามหน้าที่ ของสถาบันอุดมศึกษาของท้องถิ่นด้วย

โครงการครุทายาท

(ระดับมัธยมศึกษา)

ความเป็นมา

เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายเร่งรัดให้กรมการฝึกหัดครูผลิตบัณฑิตครูที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม และจริยธรรม ตลอดจนมีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพครู กระทรวงศึกษาธิการจึงได้แต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการครุทายาทระดับมัธยมศึกษาขึ้น โดยมอบให้กรมการฝึกหัดครู กรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูดำเนินการโครงการครุทายาทของกระทรวงศึกษาธิการ (ระดับมัธยมศึกษา) โดยเริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๓๔ ซึ่งถือเป็นระยะเร่งด่วนด้วยการคัดเลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ที่มีผลการเรียนดี คือผลการเรียนเฉลี่ย ม.๔, ๕ และ ๖ ไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ เข้าศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ. ๔ ปี) ทั้งหมด ๔๐๐ คน ตามโปรแกรมวิชาต่าง ๆ ที่กรมสามัญศึกษาต้องการ

สำหรับวิทยาลัยครูพระนครเป็นหนึ่งใน ๑๔ วิทยาลัยที่กรมการฝึกหัดครูได้อนุมัติให้เข้าร่วมโครงการครุทายาท ระดับมัธยมศึกษา โดยการเปิดสอนหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ. ๔ ปี) โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ เพราะวิทยาลัยครูพระนครผลิตครูอุตสาหกรรมศิลป์มากกว่า ๒๕ ปี แต่เดิมกรมสามัญศึกษาต้องการให้วิทยาลัยครูพระนครผลิตครูช่างตามแผนงานช่างเฉพาะด้านคือ ช่างไฟฟ้า ช่างโลหะ และช่างยนต์ แต่เนื่องจากหลักสูตรอุตสาหกรรมศิลป์ไม่ได้กำหนดให้เรียนช่างหนึ่งช่างใดโดยเฉพาะ วิทยาลัยครูพระนครจึงได้จัดรายวิชาบังคับ ๒ แผนงานช่างตามโครงสร้างของหลักสูตรวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๓๐ โดยการให้เรียนเน้นหนักในช่างใดช่างหนึ่งดังกล่าวตามที่กรมสามัญศึกษาต้องการโดยไม่ผิดโครงสร้างของหลักสูตร ขณะนี้วิทยาลัยครูพระนครมีนักศึกษาโครงการครุทายาท ในปีการศึกษา ๒๕๓๔ นี้ จำนวน ๕๖ คน ส่วนในปีการศึกษา ๒๕๓๕ ได้เว้นระยะการรับไว้ก่อน ๑ ปี เนื่องจากมีปัญหาเรื่องหอพัก โครงการครุทายาทวิทยาลัยครูพระนครดำเนินการ

ภายใต้คณะกรรมการโครงการครุทายาทตามที่วิทยาลัยตั้งขึ้น ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำคัญดังนี้

๑. เพื่อผลิตครูอุตสาหกรรมศิลป์ ในแขนงวิชาช่างตามที่กรมสามัญศึกษาต้องการในลักษณะเข้มแบบพิเศษ
๒. เพื่อสนับสนุนนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการแก้ปัญหาในการขาดแคลนครูช่างในท้องถิ่นห่างไกล

๓. เพื่อช่วยพัฒนากำลังคนโดยส่วนรวม อันเป็นหน้าที่หลักของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา

๔. เป็นการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมโดยเฉพาะหน่วยงานผู้ใช้ครูในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

๕. เป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษาให้แก่บุคลากรในท้องถิ่นห่างไกลและขาดแคลนทุนทรัพย์ให้ได้ศึกษาต่อและกลับไปทำประโยชน์ให้สังคมและท้องถิ่นของตน

วิธีดำเนินงาน

๑. กรมสามัญศึกษารับสมัครและคัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษาตามโครงการครุทายาทแล้วแจ้งมายังกรมการฝึกหัดครู

๒. กรมการฝึกหัดครูส่งรายชื่อศึกษามายังวิทยาลัยครูพระนคร เพื่อเข้าศึกษาโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมศิลป์

๓. วิทยาลัยครูพระนครประกาศรับสมัครนักศึกษาเพื่อขอรับทุนการศึกษาโครงการครุทายาทและให้นักศึกษามาขอใบสมัครเพื่อสมัครขอรับทุนและเป็นนักศึกษาโครงการครุทายาทของกระทรวงศึกษาธิการระดับมัธยมศึกษา ทุนละ ๑๐,๐๐๐-๑๕,๐๐๐ บาท (สูงต่ำตามงบประมาณที่ได้รับ)

๔. วิทยาลัยครูพระนครจัดการเรียนการสอนโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ เน้นแขนงวิชาช่างไฟฟ้า ช่างยนต์ และช่างโลหะ รวมทั้งสิ้น ๕๖ คน เป็นชาย ๕๐ คน หญิง ๖ คน นักศึกษาแต่ละคนจะต้องมีผลการเรียนเฉลี่ยแต่ละภาคเรียนไม่ต่ำกว่า ๒.๗๕ และผลการเรียนเมื่อจบการศึกษาไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

๕. วิทยาลัยจัดหอพักให้นักศึกษาชายพักจำนวน ๕๐ คน และบ้านพักของวิทยาลัย ๑ หลัง สำหรับนักศึกษาหญิงจำนวน ๖ คน

๖. วิทยาลัยตั้งคณะกรรมการโครงการครุทายาทเพื่อดำเนินการโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยมีฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้

๖.๑ กรรมการฝ่ายวิชาการด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน มีหน้าที่ในการวางแผนเตรียมการและดำเนินการจัดแผนการเรียน ตารางเรียน และกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอน ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำด้านการศึกษา โปรแกรมการเรียน การลงทะเบียนวิชาเรียน การวัดผลประเมินผลโดยประสานกับอาจารย์ที่ปรึกษา

๖.๒ กรรมการฝ่ายกิจการนักศึกษาด้านระเบียบวินัยและความประพฤติ มีหน้าที่จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาเป็นผู้มีความประพฤติเรียบร้อย มีสุขภาพแข็งแรง และมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู ควบคุมดูแลให้นักศึกษาประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสม มีระเบียบวินัยอันดีงามทั้งในวิทยาลัยและการอยู่หอพัก โดยให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของวิทยาลัยและสภาการฝึกหัดครู รวมทั้งมีหน้าที่ป้องกันและแก้ปัญหาเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติของนักศึกษา โดยประสานงานและขอความร่วมมือกับฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

๖.๓ กรรมการฝ่ายสวัสดิการและหอพัก มีหน้าที่จัดสวัสดิการหอพัก บ้านพัก ดูแลด้านความเป็นอยู่ ปรับปรุงดูแลอาคารและบริเวณหอพัก บ้านพัก ให้มีสภาพที่เหมาะสมถูกสุขลักษณะ

๖.๔ กรรมการฝ่ายประสานการณืวิชาชีพครู มีหน้าที่จัดประสานการณืวิชาชีพครู มีหน้าที่จัดประสานการณืวิชาชีพครูเสริมให้กับนักศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถภาพด้านความรู้ ด้านเทคนิค และด้านคุณลักษณะ จัดโครงการประสานการณืวิชาชีพครูเสริมทั้งในภาคเรียนปกติและภาคเรียนฤดูร้อน ตามแนวทางที่กรมการฝึกหัดครูกำหนด รวมทั้งการประสานงานการจัดประสานการณืวิชาชีพครูร่วมกับกรรมการฝ่ายกิจการนักศึกษาครุทายาท และฝ่ายสวัสดิการและหอพัก

๖.๕ ฝ่ายทุนอุดหนุนการศึกษา มีหน้าที่ดำเนินการรับสมัครและพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครทุนอุดหนุนโครงการครุทายาทตามประกาศกรมการฝึกหัดครู ควบคุมการทำสัญญาให้ทุนแก่นักศึกษาที่ผ่านการพิจารณาพร้อมทั้งการทำสัญญาค้ำประกันการรับทุน ตรวจสอบความถูกต้องของการทำสัญญาให้ทุน และสัญญาค้ำประกันให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยทุนอุดหนุนการศึกษาของนักศึกษาโครงการครุทายาท พ.ศ. ๒๕๓๔ ตลอดจนการดำเนินการเบิกจ่ายเงินทุนอุดหนุนการศึกษาให้กับนักศึกษาด้วย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

วิทยาลัยครูพระนครคาดหวังว่าสามารถผลิตนักศึกษาโครงการครุทายาทตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ. ๕ ปี) โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ ให้เป็นครูที่มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนมีคุณลักษณะของความเป็นครูที่ดี ตรงตามความต้องการของกรมสามัญศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการ

ปัญหาและอุปสรรค

สำหรับวิทยาลัยครูพระนคร ไม่มีปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร เพราะวิทยาลัยครูพระนครเป็นผู้บุกเบิกโครงการผลิตครูอุตสาหกรรมศิลป์ และดำเนินการติดต่อกันมากกว่า ๒๕ ปี แต่มีปัญหาสำคัญอยู่เพียงอย่างเดียวคือ วิทยาลัยครูพระนครไม่มีหอพักที่พอเพียงสำหรับนักศึกษา เนื่องจากอาคารหอพักเดิมได้ถูกปรับเปลี่ยนมาเป็นอาคารเรียนและห้องเรียนเป็นส่วนใหญ่ เรื่องที่อยู่อาศัยและสภาพหอพักที่ดีจึงไม่อาจจะดำเนินการได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหอพักที่จัดให้เฉพาะนักศึกษาหญิงและนักศึกษาชายตามเป้าหมายของโครงการ ฉะนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของโครงการครุทายาท กรมการฝึกหัดครู จำเป็นต้องให้การสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดสร้างอาคารหอพักหรือปรับปรุงอาคารหอพักเดิมให้พร้อมที่จะรับนักศึกษาโครงการครุทายาทได้อย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามวิทยาลัยก็ได้พยายามแก้ปัญหาด้วยการปรับปรุงอาคารหอพักเดิมที่พอมีสภาพที่จะทำเป็นหอพักได้ชั่วคราว ก็ทำให้โครงการครุทายาทดำเนินไปได้ตามสมควร

การอบรมและ การประชุมปฏิบัติการ การสอนนาฏศิลป์

ความเป็นมา

เริ่มดำเนินโครงการนี้ตั้งแต่ปี ๒๕๒๗ สมัยคุณหญิง พึ่งใจ ลินธวานนท์ ดำรงตำแหน่งอธิการ ได้มอบนโยบายกับภาควิชาต่าง ๆ ให้เปิดโครงการอบรมระยะสั้นให้กับครูประจำการที่มาศึกษาภาคค่ำในขณะนั้น ให้สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมที่โรงเรียนทันที ภาควิชานาฏศิลป์ร่วมกับศูนย์ศิลปวัฒนธรรมได้เปิดโครงการนี้มาโดยตลอด เพราะเป็นที่สนใจของครูประจำการที่ทำงานต้องการเพิ่มพูนความรู้ทางการสอนวิชานาฏศิลป์ เนื่องจากต้องสอนแต่ขาดทักษะทางด้านนี้ ภาควิชานาฏศิลป์ร่วมกับศูนย์ศิลปวัฒนธรรม จึงได้เปิดโครงการนี้ตลอดมาจนถึงปัจจุบันจำนวน ๑๔ ครั้งแล้ว โดยเปิดอบรมในเดือนเมษายนของทุกปี เป็นเวลา ๑ เดือน และได้มอบวุฒิบัตรให้กับผู้เข้าอบรมด้วย ภาควิชานาฏศิลป์และศูนย์ศิลปวัฒนธรรมได้ตระหนักว่าโครงการอบรมและประชุมปฏิบัติการการสอนนาฏศิลป์เป็นภาระกิจหลักของวิทยาลัยครูประการหนึ่งในการบริการทางวิชาการแก่สังคม ที่เป็นประโยชน์ต่อครูประจำการ นักศึกษาวิชาเอก-โท นาฏศิลป์ และผู้สนใจทั่วไป และยังเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติให้คงอยู่สืบไปอีกด้วย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ ทักษะ และสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น
๒. เพื่อให้ได้แนวทางแนวความคิด และสามารถนำนาฏศิลป์ไปใช้จัดกิจกรรมในโรงเรียนของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๓. เพื่อสร้างเสริมให้ตระหนักในคุณค่าและร่วมมือในการธำรงรักษาเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชาติ

การดำเนินงาน

— ทำหนังสือติดต่อไปยังผู้ที่เคยเข้าอบรม โรงเรียนต่าง ๆ ผู้อำนวยการเขต กทม. สปอ. สปจ. จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสมุทรปราการ

- เตรียมจัดการอบรมโดยใช้แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ดนตรี-นาฏศิลป์ตามหลักสูตร ๒๕๒๑ เน้นกิจกรรมนาฏศิลป์ ชุดการแสดงในแผนการสอน ป.๑-ป.๖ ทั้งหมด
- จัดสอนชุดการแสดงตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ๒๕๒๑ ซึ่งเป็นวิชาบังคับ และวิชาเลือก
- จัดสอนชุดการแสดงต่าง ๆ ที่สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการแสดงของโรงเรียนได้ในโอกาสต่าง ๆ
- จัดอบรมชุดการแสดงต่าง ๆ ตามที่ผู้เข้ารับการอบรมขอรับ
- จัดทำเอกสารสำหรับการอบรม
- จัดหาอุปกรณ์ประกอบการอบรม
- อาจารย์ในภาควิชานาฏศิลป์เป็นวิทยากรและนักศึกษาวิชาเอกนาฏศิลป์เป็นผู้ช่วยสอน

ผลการดำเนินงาน

- ผู้เข้าอบรมสนใจ ตั้งใจ และเอาใจใส่ด้วยการมาฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ และมาอบรมติดต่อกันหลายครั้ง บางท่านมาอบรมถึง ๖ ครั้งแล้ว
- การอบรมนี้สามารถช่วยเหลือครูประจำการที่ต้องสอนวิชานาฏศิลป์ แต่ขาดความรู้ความเข้าใจในการสอน ไม่สามารถสอนได้เพราะไม่ได้ฝึกฝนมา แต่เมื่อมาอบรมแล้วทุกคนเข้าใจสามารถนำไปใช้สอนได้อย่างดีมีประสิทธิภาพ
- ผู้เข้ารับการอบรมได้รับการพัฒนาทางด้านทักษะวิชานาฏศิลป์เพิ่มมากยิ่งขึ้น สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี

ปัญหาและอุปสรรค

- การอบรมเป็นเวลา ๑ เดือน บางท่านมีภาระกิจอื่นต้องปฏิบัติด้วย จึงขาดหายไปบ้างทำให้การเรียนรู้อาจไม่ติดต่อกัน เพราะการอบรมเน้นการฝึกปฏิบัติจำนวนมาก
- ผู้เข้าอบรมน้อยเป็นบางปี เพราะติดราชการประจำของโรงเรียนไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้

การผลิตบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา

ภูมิหลัง

ในอดีต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน (วิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนครเดิม) และวิทยาลัยครูพระนครเคยสังกัดอยู่ในกระทรวงศึกษาด้วยกัน และสองสถาบันนี้ได้เคยร่วมมือกันผลิตบัณฑิตกศ.บ. อุตสาหกรรมศิลป์ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๙ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ หลังจากที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนครได้ยกฐานะเป็น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน โครงการดังกล่าวจึงหยุดชะงักไปยิ่งไปกว่านั้นสถาบันทั้งสองตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกัน มีการใช้สิ่งต่าง ๆ หลายอย่างร่วมกัน เช่น สนามกีฬา ถนน ห้องสมุด โรงอาหาร และแม้อาคารเรียนก็ตั้งสลับกันไป-มา ยากแก่บุคคลภายนอกจะแยกว่าอาคารใดเป็นของสถาบันใดได้ ในด้านบุคลากรและนักศึกษานั้นอยู่กันอย่างสนิทสนม ร่วมมือกันในบางกิจกรรม ไม่เคยมีเรื่องกระทบกระทั่งกันจนเกิดปัญหาใหญ่โตเลย

ด้วยเหตุนี้ความคิดของบุคลากรทั้งสองสถาบันที่จะร่วมมือกันในเชิงวิชาการจึงเกิดขึ้น ในปีพ.ศ. ๒๕๒๖ คุณหญิงพึงใจ สีนธวานนท์ เป็นอธิการวิทยาลัยครูพระนคร และ ผศ.ดร.วิชัย ดิสสระ เป็นรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน ได้จัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่งเพื่อศึกษาลู่ทางการร่วมมือกันทางวิชาการ และมีผลสรุปตรงกันว่า น่าจะพัฒนาโครงการผลิตบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาอุตสาหกรรมศิลป์

ขึ้นก่อน เพราะศิษย์เก่าอุตสาหกรรมศิลป์ ของวิทยาลัยครูพระนคร และมีผู้ที่จบปริญญาตรีทางด้านช่างจำนวนมากที่ยังไม่มีโอกาสศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

การดำเนินการ

ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการชุดปฏิบัติการ (Working Group) ขึ้นชุดหนึ่ง โดยความเห็นชอบของทั้งสองสถาบัน มีหน้าที่ศึกษาและเตรียมข้อมูล ในการร่างหลักสูตร ระดับปริญญาโทขึ้น ในการดำเนินการได้มีการเสนอร่างหลายแนวทาง เช่น สาขาอุตสาหกรรมศิลป์ สาขาอาชีพศึกษา แต่ในที่สุดก็ได้ตกลงกันปรับปรุงเป็นร่างหลักสูตรสาขาอุตสาหกรรมศึกษา เพราะเห็นว่า จะเหมาะสมที่สุด

เมื่อการร่างหลักสูตรเสร็จเรียบร้อยแล้ว ทางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน จึงได้นำร่างหลักสูตรดังกล่าวเสนอ บัณฑิตวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เสนอคณะกรรมการวิชาการของคณะศึกษาศาสตร์ และคณะกรรมการวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒซึ่งในช่วงขั้นตอนเหล่านี้ใช้เวลามากพอสมควรเพราะมีการแก้ไขปรับปรุงกันตลอดเวลาเพื่อให้อยู่ในมาตรฐานวิชาการของหลักสูตรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๘ ซึ่งขณะนั้น ผู้ดำรง

ตำแหน่งรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน คือ รศ.อารีย์ สหชาติโกสีย์ ได้นำร่างหลักสูตรดังกล่าวที่ผ่านการเห็นชอบของบัณฑิตวิทยาลัยแล้วเข้าสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิจารณา มีการแก้ไขข้อปลีกย่อยอีกหลายครั้ง และสภามหาวิทยาลัยมีมติให้ผ่านร่างหลักสูตร กศ.ม.อุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยได้นำหลักสูตรดังกล่าวเสนอต่อทบวงมหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยได้ตั้งอนุกรรมการขึ้นพิจารณา และได้พิจารณากันถึง ๖ ครั้ง อนุกรรมการชุดดังกล่าวซึ่งมีมติเห็นชอบแล้วเสนอ ทบวงมหาวิทยาลัยจึงอนุมัติหลักสูตรดังกล่าว ในปี พ.ศ. ๒๕๒๔

หลังจากที่หลักสูตรได้รับการอนุมัติให้ใช้ได้แล้ว ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ผู้บริหารของวิทยาลัยครูพระนคร คือ ดร.วิศิษฎ์ ชุมวรฐายี และของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน คือ รศ.อารีย์ สหชาติโกสีย์ ได้มอบหมายให้คณะกรรมการชุดทำงาน จัดทำรายละเอียดโครงการร่วมมือ และจัดทำโครงการเปิดสอนตามหลักสูตร กศ.ม. อุตสาหกรรมศึกษา เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ผลการพิจารณาของบัณฑิตวิทยาลัยมีมติให้ทางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน ชลอการเปิดในปีการศึกษา ๒๕๓๑ ไว้ก่อน เนื่องจากพิจารณาเห็นว่าบุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒยังไม่พร้อม และรายละเอียดของโครงการความร่วมมือยังไม่ชัดเจน ดังนั้นช่วงเวลาดังกล่าว ทำให้การดำเนินการหยุดชะงักไปชั่วขณะ

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๑ ทั้งสองสถาบันเปลี่ยนผู้บริหารใหม่ คือ อธิการวิทยาลัยครูพระนคร ได้แก่ ดร.บัณฑิต วงษ์แก้ว ส่วนรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน คือ ผศ.ดร.ธานี ทับทิมโต จึงได้ยกเรื่องดังกล่าวขึ้นมาเสนออีกครั้งหนึ่งเพราะเห็นว่า เป็นโครงการที่เป็นประโยชน์ทั้งแก่สถาบันและประเทศชาติเป็นส่วนรวม จึงได้มอบให้คณะกรรมการชุดทำงาน ทั้งที่เป็นคนเดิมและแต่งตั้งขึ้นใหม่เพิ่มเติม ร่วมกันพิจารณาทำรายละเอียด โดยเฉพาะร่างเอกสารสัญญาความร่วมมือ มีการประชุมประสานความคิดเห็น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย วิทยาลัย และของรัฐบาล อันจะนำไปสู่การปฏิบัติหน้าที่ที่ชัดเจน ร่างสัญญาดังกล่าวได้ปรับปรุงแก้ไขหลายครั้ง จนในที่สุดร่างรายละเอียดโครงการความร่วมมือดังกล่าว ก็ได้ผ่านความเห็นชอบจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และกรรมการฝึกหัดครู

การลงนามในสัญญาโครงการร่วมมือ

ในวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๓๑ ได้มีพิธีลงนามในสัญญาความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อการผลิตบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา ณ โรงแรมรามาคารีเดิน โดยมีอธิบดีกรมการฝึกหัดครู (ดร.สายหยุด จำปาทอง) และอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (รศ.ดร.ชาติรี เมืองนาโพธิ์) เป็นผู้ลงนาม

การแต่งตั้งคณะกรรมการ

๑. วิทยาลัยครูพระนครเสนอให้กรรมการฝึกหัดครู ลงนาม แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการโดยมีอธิบดีเป็นประธาน และคณะกรรมการดำเนินการโดยมีอธิการวิทยาลัยครูพระนครเป็นประธาน

๒. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน เสนอให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒลงนามแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการโดยมีอธิการบดีเป็นประธาน และคณะกรรมการดำเนินการโดยมีรองอธิบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน เป็นประธาน

๓. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พิจารณาเห็นชอบให้ดำเนินโครงการร่วมมือการผลิตบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา โดยใช้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน และวิทยาลัยครูพระนคร เป็นสถานที่ดำเนินการ และสมควรแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรชั้นชุดหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่แทนบัณฑิตวิทยาลัย โดยแต่งตั้งคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน และวิทยาลัยครูพระนคร

การรับนิสิต

ในปีการศึกษา ๒๕๓๒ ซึ่งเป็นปีแรกของโครงการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นผู้ประกาศรับสมัครและคัดเลือกบุคลากรเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒนิสิตที่รับเข้าศึกษาจำนวน ๒๐ คน และจะรับปีละประมาณ ๒๐ คน ในปีต่อ ๆ ไป

หลักการและเหตุผล

แนวการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ เป็นต้นมา จนถึงฉบับที่ ๕ และ ๖ ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าจะสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาที่เกี่ยวกับวิชาการและ

งานอาชีพในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในการนี้จำเป็นต้องพัฒนาครูอาจารย์และบุคลากรในสาขาวิชาครูช่างให้ได้สัดส่วนกับการขยายอาชีพโดยการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถของบุคลากร ทั้งปริมาณ และคุณภาพแต่ปัจจุบันนี้ยังขาดแคลนบุคลากรด้าน ครู อาจารย์ผู้สอน ผู้บริหาร และผู้วิจัย ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านอุตสาหกรรมศึกษาในระดับสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับบัณฑิตศึกษา

ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ยังผลิตบัณฑิตศึกษา สาขาต่าง ๆ ต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ จึงมีนโยบายส่งเสริมให้เพิ่มการผลิตบัณฑิตศึกษาทั้งในสาขาที่มีอยู่เดิมและสาขาใหม่ ขณะเดียวกันกรมฝึกหัดครูได้มีส่วนรับผิดชอบต่อการพัฒนาบุคลากรสาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษาอย่างได้ผลดีอยู่แล้ว แต่จำกัดอยู่เพียงระดับปริญญาตรีเท่านั้น นโยบายที่สำคัญประการหนึ่งของรัฐบาลเกี่ยวกับการจัดการระดับอุดมศึกษาคือการส่งเสริมให้สถาบันได้ใช้ทรัพยากรร่วมกัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและกรมการฝึกหัดครูซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตบัณฑิตครูมานาน สามารถร่วมกันช่วยลดปัญหา และพัฒนานโยบายดังกล่าวโดยเฉพาะชั้นบัณฑิตศึกษาวิชาอุตสาหกรรมศึกษาได้ เนื่องจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีความพร้อมทางด้านหลักสูตรบุคลากรทางด้านวิชาพื้นฐานแต่ยังขาดบุคลากรเฉพาะสาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษาส่วนทางกรมการฝึกหัดครู มีความพร้อมด้านบุคลากรสาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา ตลอดจนสถานที่เครื่องมือ อุปกรณ์การเรียนการสอนด้านเทคนิคแต่ขาดหลักสูตรชั้นบัณฑิตศึกษา ฉะนั้นหากทั้งสองสถาบันมีการร่วมมือกันก็ย่อมทำให้มีความพร้อม และมีขีดความสามารถที่จะผลิตบัณฑิตศึกษาในสาขานี้ได้อย่างมีคุณภาพได้

ด้วยความจำเป็นและเหตุผลดังกล่าว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ จึงเห็นสมควรให้มีความร่วมมือทางวิชาการเพื่อผลิตบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษาขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อผลิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษาซึ่งจะเป็นการรองรับบัณฑิตระดับปริญญาตรีในสาขาวิชานี้
๒. เพื่อเป็นการพัฒนางานวิชาการของสาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษาให้กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น
๓. เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาล โดยส่งเสริมการ

ใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด

เป้าหมาย

๑. ร่วมมือกันผลิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ รวมทั้งมีจริยธรรม วัฒนธรรม และความสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม
๒. โครงการนี้ จะมุ่งผลิตมหาบัณฑิตทางสาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษาในการใช้ และการบริหารหลักสูตร จะเน้นความรู้และทักษะทางด้านเทคนิคช่าง
๓. ร่วมมือกันผลิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา ปีละประมาณ ๒๐ คน ในขั้นต้นจะมุ่งผลิตมหาบัณฑิตสาขาวิชานี้ให้กับสถาบันที่รับผิดชอบในการผลิตและการฝึกอบรมครูช่าง ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และกรมการฝึกหัดครู เพื่อให้บัณฑิตจากสองสถาบันเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาต่อไป
๔. ร่วมมือมีกำหนดระยะเวลาไว้ช่วงละ ๕ ปี เริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๓๒ เป็นต้นไป

การดำเนินงานโครงการ

๑. หลักการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และกรมการฝึกหัดครู จะร่วมกันรับผิดชอบในหลักการ ตามข้อตกลง ดังนี้

๑.๑ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จะให้ความร่วมมือช่วยเหลือตามแนวทางต่อไปนี้

๑.๑.๑ ให้คณะศึกษาศาสตร์ และบัณฑิตวิทยาลัยประสานงานดำเนินโครงการ

๑.๑.๒ ให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน เป็นสถานที่ดำเนินการโครงการ

๑.๑.๓ จัดหา คัดเลือกอาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิ มาทำการสอนวิชาตามความเหมาะสมของหลักสูตรรวมทั้งให้คำปรึกษาการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา

๑.๑.๔ จัดสรรงบประมาณสนับสนุนตลอดโครงการตามวงเงินที่ปรากฏในรายละเอียดประกอบโครงการความร่วมมือนี้

๑.๑.๕ กำหนดและจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน และการวิจัย ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตามความจำเป็น

๑.๑.๖ ให้มีกรรมการประสานงานเพื่อร่วมดำเนินการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

๑.๒ กรมการฝึกหัดครูจะให้ความร่วมมือตามแนวทางต่อไปนี้

๑.๒.๑ ให้วิทยาลัยครูพระนครเป็นสถานที่ดำเนินการโครงการ

๑.๒.๒ จัดหา คัดเลือก อาจารย์ และ ผู้ทรงคุณวุฒิ มาทำการสอนวิชาตามความเหมาะสมของ หลักสูตร ให้คำปรึกษาการทำปริญญาโทของนิสิตบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา

๑.๒.๓ ให้มีกรรมการประสานงานเพื่อร่วมดำเนินการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

๑.๒.๔ จัดสรรงบประมาณสนับสนุนโครงการตามควรแก่กรณี

๑.๒.๕ กำหนด และ จัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน การวิจัย ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตามความจำเป็น

๒. ขั้นตอนและระยะการดำเนินงาน

๒.๑ เสนอขออนุมัติโครงการและลงนามข้อตกลง

๒.๒ จัดตั้งคณะกรรมการอำนวยการ และ คณะกรรมการดำเนินการ

๒.๓ ประชุมสัมมนาวางแผนการดำเนินการ

๒.๔ ดำเนินการใช้หลักสูตร

๒.๕ วัดและประเมินผลโครงการ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ช่วยลดปัญหาความขาดแคลนบุคลากร ระดับสูง ในสาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา

๒. ผลิตมหาบัณฑิตสนองความต้องการของหน่วยงานต่าง ๆ ในสาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษาประมาณปีละ ๒๐ คน

๓. ก่อให้เกิดความร่วมมือ และความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างบุคลากรทั้งสองสถาบัน

๔. ส่งเสริมให้เกิดการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และ นำผลการวิจัยไปพัฒนาการศึกษา สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษาในทุกๆระดับ

๕. เป็นการใช้ทรัพยากรของชาติร่วมกัน ให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด

โครงการกระชับมิตร พระนคร-คูริงกาย

บทนำ

วิทยาลัยครูพระนคร เป็นสถาบันการศึกษาที่มีประวัติความเป็นมาอันเก่าแก่ ยาวนานสถาบันหนึ่งของประเทศไทย ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา วิทยาลัยมีผลงานต่าง ๆ ปรากฏแก่สังคมมากมาย ทั้งทางด้านวิชาการ การบริการชุมชน และด้านศิลปวัฒนธรรม งานชิ้นหนึ่งที่วิทยาลัยทำติดต่อกันมาเป็นระยะเวลายาวนานถึง ๑๕ ปี และได้รับผลสำเร็จเป็นอย่างสูง นำชื่อเสียงมาสู่วิทยาลัยเป็นอย่างมากก็คือ “โครงการกระชับมิตรพระนคร-คูริงกาย” ซึ่งเป็นโครงการร่วมกันระหว่างวิทยาลัยครูพระนครและวิทยาลัยเทคโนโลยีซิดนีย์ (UTS) วิทยาเขตคูริงกาย เป็นโครงการที่มุ่งส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ทางด้านวิชาการ การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจทางด้านวัฒนธรรมและส่งเสริมความเข้าใจอันดี ระหว่างชาติ

ประวัติความเป็นมา

ในปีพ.ศ. ๒๕๒๐ Dr. Geoff H. Browne หัวหน้าภาควิชาการศึกษาของ UTS-คูริงกาย ซึ่งในขณะนั้นยังมีฐานะเป็นวิทยาลัยอุดมศึกษาคูริงกาย (Kuring-gai College of Advanced Education) ได้นำนักศึกษาจำนวนหนึ่ง มาเยี่ยมชมงานของวิทยาลัยครูพระนคร ซึ่งในขณะนั้นมีคุณหญิงพึงใจ สีนธวานนท์ เป็นอธิการวิทยาลัยฯ และ คุณหญิงสุภา กิจจาทรเป็นรองอธิการฯ ฝ่ายวิชาการ Dr. Grownne ขอทำโครงการร่วมกันในด้านการศึกษาโดยเฉพาะด้านการฝึกสอนอันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทั้งสองสถาบันวิทยาลัยครูพระนครในฐานะที่เป็นสถาบันทางการศึกษาที่ผลิตครูและเป็นสมาชิกของศูนย์ความเข้าใจอันดีระหว่างชาติ สมาชิกชุมชนมุมนูเนสโก และสมาชิกสมาคมสหประชาชาติแห่งประเทศไทย ซึ่งพร้อมที่จะสนับสนุนการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างประเทศเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน จึงได้ตกลงรับหลักการที่จะทำโครงการร่วมดังกล่าว โดยยึดจุดประสงค์ของ UTS-คูริงกาย ที่ต้องการส่งนักศึกษามาฝึกสอนที่วิทยาลัยและแลกเปลี่ยนความรู้

ทางด้านวัฒนธรรมเป็นสำคัญ ในขณะเดียวกันก็จัดกิจกรรมทางการศึกษาที่สนองความต้องการของทั้งสองสถาบันได้อีกหลายทาง ด้วยเหตุนี้โครงการกระชับมิตรพระนคร-คูริงกาย จึงได้เริ่มขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ โดยการสนับสนุนของผู้บริหารของทั้งสองสถาบัน คือ คุณหญิงพึงใจ สีนธวานนท์ และ MR. George W. Muir ความร่วมมือระหว่าง ๒ สถาบัน

๑. งานด้านการสอน

ทุกเดือนกรกฎาคมของทุกปี คณะนักศึกษาจาก UTS-คูริงกาย จำนวนประมาณ ๓๐ คน จะมาทำการฝึกสอนในประเทศไทย โดยในช่วง ๒-๓ ปีแรก การฝึกสอนจำกัดวงอยู่แคในวิทยาลัยและโรงเรียนมัธยมสาธิตวิทยาลัยครูพระนคร ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ จนถึงปัจจุบันได้ขยายการฝึกสอนออกไปที่โรงเรียนในละแวกใกล้เคียง คือ โรงเรียนประชาภิบาล โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ โรงเรียนสารวิทยา โรงเรียนเจริญผล โรงเรียนบางบัว และโรงเรียนนายเรืออากาศ ในระหว่างการฝึกสอนนักศึกษาชาวออสเตรเลีย พักอยู่ที่หอพักของวิทยาลัย ส่วนทางด้านวัฒนธรรมนั้น นอกจากการได้ใช้ชีวิตแบบไทยอย่างใกล้ชิด ในวิทยาลัยแล้ววิทยาลัยยังจัดนำทัศนศึกษาสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม ในระหว่างวันหยุดสุดสัปดาห์ เช่น นำชมพระบรมมหาราชวังวัดพระศรีรัตนศาสดาราม พระราชวังบางปะอินและพาทัศนศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กาญจนบุรี และเชียงใหม่

๒. การอบรมปฏิบัติการสอนสิ่งแวดล้อมให้ครูไทย ในระดับประถมศึกษา ในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ผลจากการนี้ วิทยาลัยครูพระนครโดยอาจารย์รัตดาวัลย์ กัณหสุวรรณ ได้ร่วมมือกับ Dr. Joan Webb อาจารย์จากภาควิชาวิทยาศาสตร์ จัดการอบรมลักษณะนี้อีกหลายครั้งและได้พัฒนามาเป็นศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาแห่งวิทยาลัยครูพระนคร ทำงานในด้านการส่งเสริมความรู้เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

๓. การให้ทุนแก่นักศึกษาไทย ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ และ พ.ศ. ๒๕๒๖ ปีละ ๔ ทุน ทุนนี้ได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงเยาวชนและแรงงาน (Ministry of Youth and Labour) ให้โอกาสนักศึกษาจากวิทยาลัยครูพระนครไปศึกษาดูงานในออสเตรเลียเป็นเวลา ๖ สัปดาห์

๔. การดูงานและฝึกงานในท้องสมุดต่าง ๆ ในเมืองไทย ของนักศึกษา UTS วิชาเอกบรรณารักษ-

ศาสตร์ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๗, พ.ศ. ๒๕๒๘ และ พ.ศ. ๒๕๓๐

๕. การดำเนินงานด้านการศึกษาพิเศษของนักศึกษา UTS วิชาเอกการศึกษาพิเศษ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๘ และ พ.ศ. ๒๕๒๙

๖. การสร้างห้องคุรุทาย เพื่อเป็นที่ระลึกในการเฉลิมฉลองโอกาสครบรอบ ๑๐ ปี ของโครงการ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๐

๗. เงินทุนคุรุทาย ทู่นี่วิทยาลัยจัดให้มีขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๐ เพื่อเป็นที่ระลึกเนื่องในโอกาสครบรอบ ๑๐ ปีของโครงการ เงินกองทุนเริ่มแรกจำนวน ๑๐,๐๐๐.- บาท และเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ เพราะในปีต่อ ๆ มาทางฝ่าย UTS-คุรุทาย บริจาคสมทบเข้ามา เงินนี้เอาเข้ากองทุนมูลนิธิพระนคร'๙๐ แล้วเอาดอกผลออกมาให้เป็นทุนแก่นักศึกษาของวิทยาลัยครูพระนคร

๘. การลงนามในบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) ระหว่างสองสถาบัน เพื่อขยายขอบข่ายของความร่วมมือให้กว้างออกไปจากวัตถุประสงค์เดิม ที่มีเพียงการส่งนักศึกษาไปฝึกสอนเพียงอย่างเดียว การลงนามนี้ได้จัดให้มีขึ้นที่วิทยาลัยครูพระนคร เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๓๔ โดยมี ดร.นิเชตสุนทรพิทักษ์ อธิบดีกรมการฝึกหัดครู รศ.ธง รุญเจริญ อธิการวิทยาลัยครูพระนคร และ Professor R.D. Guthrie, Vice-Chancellor and President ของ UTS ร่วมลงนาม

สรุป

นับตั้งแต่เริ่มโครงการกระชับมิตรพระนคร-คุรุทาย ในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ จนถึงปัจจุบันรวมระยะเวลาติดต่อกันมาถึง ๑๕ ปี มีนักศึกษาจาก UTS-คุรุทาย เข้าร่วมโครงการประมาณ ๕๑๕ คน อาจารย์ผู้ควบคุม ๑๒ คน นักศึกษาเหล่านี้หลายคนกลับมาเที่ยวและเยี่ยมเยียนเพื่อนคนไทย และบางคนกลับมาสอนในเมืองไทย เพื่อหาประสบการณ์เพิ่มเติม นับว่าเป็นโครงการที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างสูง วิทยาลัยจึงมีนโยบายที่จะดำเนินการต่อไป โดยขยายกิจกรรมทางการศึกษาให้กว้างขวางขึ้นและพัฒนาปรับปรุงกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เพื่อประโยชน์แก่นักศึกษาไทย และนักศึกษาออสเตรเลีย ผลตอบแทนสำคัญที่สุดที่ได้จากโครงการนี้ก็คือ วิทยาลัยได้มีโอกาสส่งเสริมความสัมพันธ์ ความร่วมมือ และความเข้าใจอันดีระหว่างชาติ ซึ่งจะก่อให้เกิดสันติสุขขึ้นในโลกได้ในที่สุด

โครงการส่งเสริมคุณภาพการศึกษา โรงเรียนตำรวจ ตระเวนชายแดน

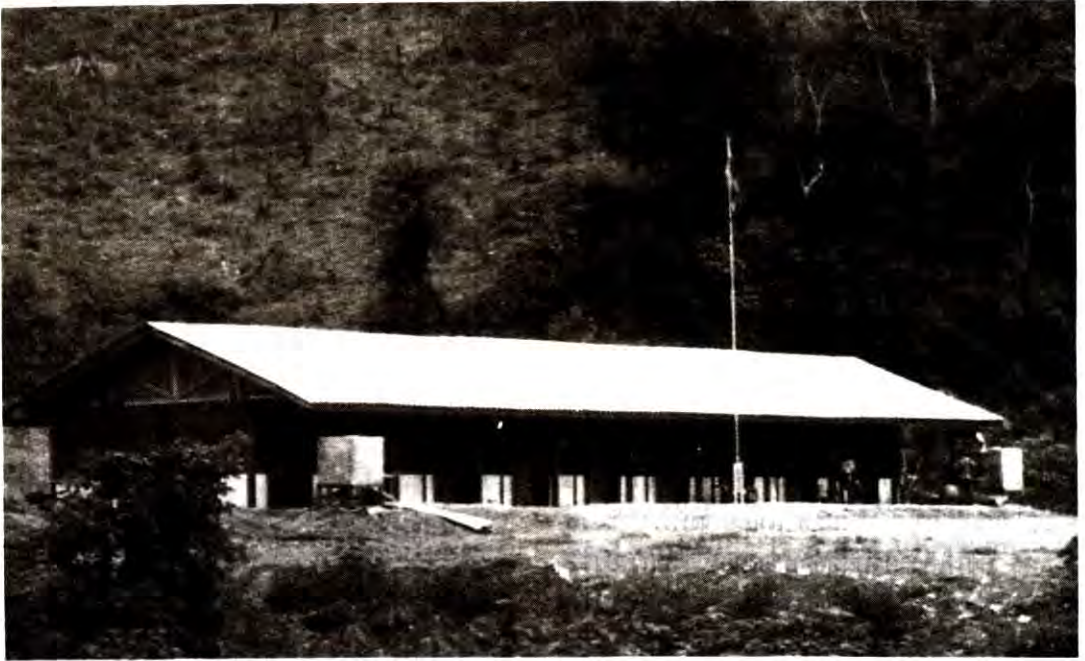
ตามพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา

โครงการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนตามพระราชดำริ เริ่มต้นจากโรงเรียน ตชด. บ้านคอกอ้ายเผือก ซึ่งตั้งอยู่ที่หมู่ ๒ ตำบลไชยราช อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ในความรับผิดชอบของกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๑๕ มีเนื้อที่ ๑๕ ไร่ ได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างอาคารเรียนชั่วคราวขึ้น ๑ หลัง ขนาด ๘.๕×๑๕ เมตร แบ่งออกเป็น ๔ ชั้นเรียน ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๑๘ และได้รับอนุมัติให้เริ่มเปิดทำการสอนเมื่อ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๑๘ มีตำรวจตระเวนชายแดนไปทำหน้าที่สอน ๒ นายคือ ส.ต.ท.เดชา ครุฑเผือก (ยศขณะนั้น) และ พต.ฯไพรัช น้อยนพคุณ เปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมปีที่ ๑-๔ มีนักเรียน ๔๑ คน การสอนได้ดำเนินก้าวหน้าไปเรื่อย ๆ และจำนวนนักเรียนก็ได้เพิ่มมากขึ้น

ในปี ๒๕๒๗ ชมรมอาสาพัฒนาชนบทวิทยาลัยครูพระนครด้วยการสนับสนุนของคุณหญิงพึงใจ สนิธวานนท์ อธิการวิทยาลัยครูพระนคร และอาจารย์นครชาติตระกูล รองอธิการฝ่ายกิจการนักศึกษา ได้ออกทำการสำรวจสภาพโรงเรียนพบว่าโรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านคอกอ้ายเผือกมีจำนวนนักเรียนมากถึง ๑๐๐ คนเศษ แต่ยังขาดอาคารเรียนที่เหมาะสมสมควรที่จะสร้างอาคารเรียนถาวรขนาด ๖ ห้องเรียนขึ้น จึงได้เขียนโครงการเสนอกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน และด้วยความร่วมมือจากกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนเขต ๗ นักศึกษาวิชาเอกต่าง ๆ ของวิทยาลัยครูพระนครจำนวน ๓๕ คน พร้อมด้วยอาจารย์นริศรัตน์ จันทนทรัพย์ และอาจารย์โสภณ กาญจนะ ได้ออกค่ายอาสาพัฒนาชนบทในวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๒๗ ดำเนินการก่อสร้างอาคารเรียนขนาด ๖ ห้องเรียน ๑ หลัง ส้วม ๑ หลัง ถึงเก็บน้ำฝนขนาด ๑๕๐ เซนติเมตร สูง ๕ เมตร ๑ ถึง งานแล้วเสร็จในวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๒๗ ทั้งนี้ด้วย

ความร่วมมืออย่างดีเยี่ยมของผู้ปกครองนักเรียนที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง หลังจากสร้างอาคารถาวรสำเร็จแล้ววิทยาลัยครูพระนครได้เลือกโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านคอกอ้ายเผือกให้อยู่ในโครงการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนตามพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๒๗ โดยมอบให้อาจารย์สุดจิตต์ หนูหนักดี เป็นผู้ประสานงานโครงการมีอาจารย์ลัดดาวัลย์ พัฒนสุพรรณ ซึ่งเป็นคนในท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คอยให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ในเดือนตุลาคม ๒๕๒๗ คณะกรรมการดำเนินโครงการได้นำอาจารย์และนักศึกษาไปสาธิตการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ ภาษาไทย เกษตรศาสตร์ การตัดผม ห้างสมุด แนะนำการใช้สื่อประกอบการสอนสาธิตให้ครู ตชด. รู้จัดวิธีใช้รวมทั้งมอบสื่อต่าง ๆ ให้ด้วย สำหรับวิชาอื่น ๆ เช่น คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา นาฏศิลป์ และพลานามัย ได้นำไปสาธิตให้ในภายหลัง และในคราวต่อ ๆ มาก็นำอุปกรณ์การเล่นกีฬาต่าง ๆ มอบให้โรงเรียนอีกจำนวนหนึ่ง

การนำสื่อการสอนไปมอบให้โรงเรียน และการที่คณะอาจารย์และนักศึกษาไปช่วยสาธิตการสอนวิชาต่าง ๆ ทำให้การเรียนการสอนได้พัฒนาก้าวหน้าขึ้นเป็นอันมาจนในปี ๒๕๓๑ ทางโรงเรียนได้รับเกียรติบัตรโรงเรียนดีเด่นของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติประจำปี ๒๕๓๑ และในปีเดียวกันนี้เอง นายดาบตำรวจเดชา คุรุทเมือก ก็ได้รับปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์สาขาวิชาศึกษาศาสตร์จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ในปีการศึกษา ๒๕๓๑ อาจารย์สุดจิตต์ หนูหนักดี ซึ่งเป็นผู้ประสานงานโครงการของวิทยาลัยครูพระนคร ได้เกษียณอายุราชการ ทางวิทยาลัยครูพระนครจึงได้มอบให้อาจารย์ปราโมทย์ เทพพัลลภ หัวหน้าสำนักกิจการนักศึกษา ทำหน้าที่แทนเพราะคุ้นเคยกับโรงเรียนบ้านคอกอ้ายเผือกเป็นอย่างดี และเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการก่อสร้างอาคารเรียนตั้งแต่ปี ๒๕๒๗ อีกทั้งได้ช่วยอาจารย์สุดจิตต์ผลิตสื่อการสอนและบันทึกภาพกิจกรรมต่าง ๆ มาโดยตลอด

ในปีการศึกษา ๒๕๓๓ ได้มีการประชุมร่วมกันระหว่างสหวิทยาลัยทวารวดีและสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ วิทยาลัยครูพระนคร ถึงปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการและวิธีแก้ไข ที่ประชุมมีความเห็นสอดคล้องตรงกันว่าเนื่องจากวิทยาลัยครูพระนครซึ่งถือเป็นตัวแทนของสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ได้มาช่วยพัฒนาโรงเรียนในพื้นที่ของสหวิทยาลัยทวารวดี การดำเนิน

งานใด ๆ ก็ถือว่ามีความรับผิดชอบร่วมกัน แต่เนื่องจากระยะทางจากวิทยาลัยครูพระนครถึงโรงเรียนบ้านคอกอ้ายเผือกอยู่ไกลถึง ๔๖๐ กิโลเมตร ทำให้ไม่สามารถไปดูแลได้บ่อย ๆ การส่งนักศึกษาฝึกสอนก็ทำได้ลำบาก เห็นสมควรให้มีการแลกเปลี่ยนพื้นที่ความรับผิดชอบกันเสียใหม่ โดยให้วิทยาลัยครูพระนครมารับผิดชอบโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ๒ โรงเรียน เพื่อแบ่งเบาภาระของวิทยาลัยครูกาญจนบุรี ซึ่งรับผิดชอบโรงเรียนถึง ๗ โรงเรียน ส่วนโรงเรียนบ้านคอกอ้ายเผือกก็ให้ทางวิทยาลัยครูเพชรบุรีรับผิดชอบแทน ซึ่งทางวิทยาลัยครูพระนครพิจารณาแล้วเห็นว่าโรงเรียนบ้านคอกอ้ายเผือกได้พัฒนาขึ้นมาจนถึงระดับช่วยตัวเองได้แล้ว ส่วนโรงเรียนบ้านต้นมะม่วง และโรงเรียนมะเขือย้อย ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ห่างไกลจากกรุงเทพฯ มากนัก และน่าจะพัฒนาขึ้นจนเป็นโรงเรียนดีเด่นได้ในที่สุด จึงได้รับโรงเรียนทั้งสองไว้ในโครงการของวิทยาลัยครูพระนคร

ในช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๓๓ วิทยาลัยครูพระนคร โดยความร่วมมือของคณะอาจารย์ภาคเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา นำโดยอาจารย์วรรณณา เจียมพะวงษ์ และนักศึกษา กศ.บ.รุ่น ๓ เอกเทคโนโลยีฯ จำนวน ๑๘๔ คน ได้ออกปฏิบัติการณ์นำสื่อการสอน ณ โรงเรียนต้นมะม่วง ได้สื่อการสอนจำนวนมากถึง ๖๐๐ ชิ้น ทั้งนี้ด้วยความร่วมมืออย่างยิ่งจากครูโรงเรียนบ้านต้นมะม่วง

โครงการค่าย อาสาพัฒนาชนบท

วิทยาลัยครูพระนคร

สังกัดกรมการฝึกหัดครู

กระทรวงศึกษาธิการ

นคร ชატระกุล เรียบเรียง

และโรงเรียนมะเข็ญ เมื่อผลิตสื่อเสร็จได้ทำการสอน
สาธิตการใช้สื่อแก่ครูโรงเรียน ตชด. และได้มอบสื่อ
การสอนให้แก่โรงเรียนทั้งสองเท่า ๆ กัน

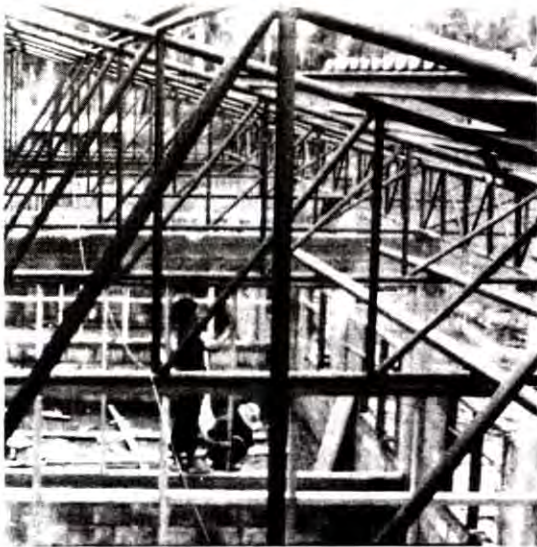
สำหรับปี ๒๕๓๔ ได้นำนักศึกษา กศ.บป. เอก
เทคโนโลยี รุ่น ๕ ออกปฏิบัติงานภาคสนามผลิตสื่อการ
สอนให้แก่โรงเรียน ระหว่างเดือน มีนาคม ๒๕๓๔ ใน
การนี้ได้ปรับปรุงต่อเติมอาคารอเนกประสงค์โดยการ
ก่ออิฐถือปูน แทนของเดิมที่ใช้ไม้พากทำข้างฝา

วิทยาลัยครูพระนครได้ให้ความสำคัญในการพัฒนา
ชนบทอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้โดยมีเป้าหมายสุดท้าย
อยู่ที่การมุ่งพัฒนาตัวนักศึกษาเป็นสำคัญ ในปี พ.ศ.
๒๕๑๗ คุณหญิงพึงใจ สินธวานนท์ อธิการวิทยาลัยครู
พระนครในสมัยนั้น ได้เป็นผู้จุดประกายค่ายอาสาพัฒนา
ชนบทของวิทยาลัยครูพระนครเป็นครั้งแรก โดยจัด
ให้มีโครงการอาสาสมัครฝึกสอนโน้ตดนตรีกันดาร รับ
สมัครนักศึกษาไปฝึกสอนที่อำเภอสามเงา จังหวัดตาก
ซึ่งเป็นโรงเรียนประถมที่อยู่ห่างไกลจากตัวเมือง เช่น
โรงเรียนบ้านป่ายางเหนือ บ้านป่ายางใต้ นาตาโพ
บ้านท่าไผ่ และโรงเรียนคลองไม้แดง เป็นต้น โดย
วิทยาลัยและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในท้องถิ่น จะใช้เกณฑ์
พิจารณาเลือกโรงเรียนที่มีความขาดแคลนทั้งอัตรากำลัง
งบประมาณและอุปกรณ์การเรียนการสอน

จากการที่นักศึกษาฝึกสอนและอาจารย์นิเทศได้
พบเห็นความขาดแคลน และปัญหาในชนบท โดยเฉพาะ
ปัญหาเกี่ยวกับการให้การศึกษาแก่โรงเรียนระดับประถม
ซึ่งอยู่ในที่ห่างไกลหรือทุรกันดาร จึงเกิดความบังงอกใจ
ที่จะให้ความช่วยเหลือทั้งด้านการปรับปรุงการสอน การ
พัฒนาอาคารสถานที่ วิทยาลัยครูพระนครค่อนข้างจะมี
ทรัพยากรที่เอื้อต่อการพัฒนาปัญหาดังกล่าว เพราะนอก
จากวิทยาลัยจะเปิดสอนวิชาเอกต่าง ๆ ในสาขาครุศาสตร์
แล้ววิทยาลัยยังมีวิชาเอกด้านช่างแขนงต่าง ๆ เช่น ช่าง
ก่อสร้าง ช่างออกแบบหรือสถาปัตย์ เป็นต้น และนักศึกษา
ในแขนงดังกล่าวก็มีความเต็มใจ กระตือรือร้นที่จะเป็น

แกนนำในการช่วยเหลือด้านการก่อสร้าง โครงการค่ายอาสาพัฒนาชนบท วิทยาลัยครูพระนครจึงถือกำเนิดขึ้น เริ่มด้วยการตั้งชมรมค่ายอาสาพัฒนาชนบทขึ้นมา ก่อนชมรมจะรับสมัครค่ายอาสาพัฒนาจากทุกวิชาเอก และกำหนดช่วงเวลาของการออกค่ายในระหว่างปิดภาคเรียนใหญ่ (ประมาณเดือนมีนาคม-เมษายน) งานค่ายอาสาพัฒนาในระยะแรก เริ่มด้วยการออกค่ายด้วยจำนวนสมาชิก ๑๕-๒๐ คน กิจกรรมส่วนใหญ่ประกอบด้วย การก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์หรือโรงอาหาร ช่วยสอนหนังสือและสอนเกมนักเรียนจัดฉายภาพยนตร์สารคดีเกี่ยวกับการศึกษาและการรักษาสุขภาพอนามัย ให้การบริการปฐมพยาบาล และที่สำคัญคือการกระตุ้นให้ชาวบ้าน หรือชุมชนหันมาให้ความร่วมมือพัฒนาโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ บางบ้านบริจาควัสดุก่อสร้าง เช่น ไม้ สังกะสี บางแห่งมีการปลูกพืชไร่ เช่น ข้าวโพด ก็บริจาคข้าวโพด แล้วชาวบ้านเอง ครูใหญ่ และนักศึกษา ก็ไปช่วยกันขาย เป็นต้น นอกจากนี้ชาวบ้านหรือโรงเรียนที่อยู่ใกล้ชุมชนก็ให้ความร่วมมือ หรือบริจาคสิ่งต่าง ๆ เช่น ให้อิมเครื่องมือผสมปูน, ยานพาหนะ ฯลฯ ชาวบ้านส่วนใหญ่จะช่วยด้านแรงงาน เช่น การขนทรายผสมปูน เทพื้น ฯลฯ บางแห่งชาวบ้านไปทำไร่ในเวลากลางวัน และกลับมาช่วยงานค่ายในเวลากลางคืน ในด้านการก่อสร้างระยะหลังค่ายอาสาพัฒนาได้จัดสร้างอาคารชั้นเดียว ขนาด ๔-๖ ห้องเรียน ขึ้นแทนอาคารชั่วคราวหรือสร้างให้กับโรงเรียนที่ยังไม่มีอาคาร ซึ่งส่วนใหญ่จะสร้างให้กับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่อยู่ห่างไกล ความเจริญมาก และส่วนใหญ่เป็นอาคารเรียนชั่วคราวไม่สามารถคุ้มแดดคุ้มฝน เช่น หลังคามุงแฝก ฝาขัดแตะ พื้นเป็นดินธรรมดา ใต้ เก้าอี้ ไม่มี วิทยาลัยเห็นว่าโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดตำรวจตระเวนชายแดน มีความขาดแคลนมาก ครูผู้สอนก็เป็นตำรวจตระเวนชายแดนที่ส่วนใหญ่ไม่ได้เรียนมาโดยตรงในหน้าที่ครูงบประมาณและอุปกรณ์การสอนก็มีน้อย และไม่ได้รับการสนับสนุนเหมือนโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เด็กที่มาเรียนก็มีบ้านอยู่ห่างไกลจากโรงเรียน และตั้งอยู่กระจัดกระจาย ต้องเดินทางมาโรงเรียนระยะทางหลายกิโลเมตร เมื่อนักศึกษามาออกค่ายเด็กจะมาคลุกคลีอยู่ที่โรงเรียนอย่างมีความสุข นักศึกษาชาวค่ายได้มีโอกาสปรับปรุงความสะอาดในการแต่งกายและรักษาสุขภาพอนามัยให้ด้วย เช่น การกำจัดเหา และช่วยรักษาบาดแผลเรื้อรัง นอกจากนี้ตำรวจตระเวนชายแดนที่เป็นครูสอนเมื่อมีนักศึกษามาออกค่ายก็มีความ

กระตือรือร้นเข้าช่วยเหลือในการพัฒนาการสอนและการพัฒนาด้านอาคารสถานที่อย่างเต็มที่

ในด้านของตัวนักศึกษาที่ออกค่ายก็สามารถใช้กิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาตนเองให้มีความแข็งแกร่ง นักศึกษาบางคนไปอยู่ได้ ๒-๓ วัน ก็กลับเพราะมีความอดทนไม่พอ แต่อย่างไรก็ตามการที่นักศึกษาได้ออกค่ายร่วมกันในระยะเวลา ๒๐-๓๐ วัน ย่อมจะช่วยให้บทเรียนและประสบการณ์แก่นักศึกษาหลายด้านนับตั้งแต่การเริ่มทำโครงการ การสำรวจค่าย สำรวจและศึกษาหาผู้นำท้องถิ่นที่สามารถจะนำชาวบ้านหรือให้ความช่วยเหลือแก้ปัญหาบางอย่างได้ รู้จักสำรวจแหล่งวัสดุที่ได้จากธรรมชาติ หรือจัดซื้อและขนส่งในระยะทางที่ไม่ไกลนัก รู้จักรักษาสุขภาพอนามัย ตลอดจนรู้จักวางแผนและแผนการใช้งบประมาณโดยประหยัด นักศึกษาชาวค่ายมีความรัก ผูกพัน และเห็นอกเห็นใจกัน แม้จะเป็นนักศึกษาต่างวิชาเอกก็ตาม ตลอดจนมีความสัมพันธ์กับผู้นำชุมชนและชาวบ้านและสัมพันธ์กับตำรวจตระเวนชายแดน คุณหญิงพึงใจ สินธวานนท์ นอกจากจะเป็นผู้ให้กำเนิดค่ายอาสาพัฒนาฯ แล้วยังได้ช่วยสนับสนุนหาทุนทรัพย์ไปดูแลและให้กำลังใจแก่สมาชิกค่ายอาสาฯ มาจนถึง ปี ๒๕๒๘ อธิการวิทยาลัยครูพระนคร คนต่อมาก็ได้สานต่อให้ความสนับสนุนกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาฯ มาอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์

โครงการค่ายอาสาพัฒนาชนบท วิทยาลัยครูพระนคร มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญดังนี้

๑. จัดสร้างอาคารเรียนถาวร หรืออาคารอเนกประสงค์ ที่ใช้การได้ดีทุกฤดูกาล
๒. จัดหาวัสดุ-ครุภัณฑ์ หรืออุปกรณ์ประกอบการเรียน ที่จำเป็นมอบให้โรงเรียน
๓. ช่วยสอนหนังสือหรือกิจกรรมเพิ่มเติมให้แก่นักเรียน
๔. จัดบริการและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพ หรือการรักษาสุขภาพอนามัยให้แก่ชาวบ้าน
๕. เพื่อฝึกฝนให้นักศึกษาได้ใช้ความรู้ ความสามารถในการทำงานกับชุมชน
๖. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาชาวค่าย ๆ และชาวบ้านในชุมชน
๗. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ชุมชน
๘. เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาชนบทที่ยากจน

การดำเนินงาน

ในการออกค่ายอาสาพัฒนาชนบทแต่ละครั้งก่อนจะทำโครงการ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหรืออาจารย์ที่ปรึกษาโครงการต้องพยายามทำความเข้าใจให้ชัดเจนกับผู้นำหรือหัวหน้าค่ายอาสาพัฒนาชนบทในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑. การจัดหาสมาชิกค่ายอาสาฯ และพยายามทำความเข้าใจกับสมาชิกในเรื่องอุดมการณ์เป้าหมาย วิธีการผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบอันเนื่องจากการประพฤติตนของสมาชิกชาวค่าย

๒. กติกาของชาวค่าย การที่นักศึกษาทั้งชายและหญิงมากกว่า ๑ คนขึ้นไปใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน ระยะเวลา ๒๐-๓๐ วัน หากไม่มีกติกาเป็นที่ยอมรับกันแล้ว ย่อมจะทำให้เกิดผลเสียทั้งด้านสังคม จริยธรรมและเป้าหมายของงาน ก่อนออกค่ายทุกครั้ง สมาชิกค่ายจะประชุมและกำหนดกติการ่วมกัน

๓. งบประมาณ การออกค่ายแต่ละครั้งต้องใช้งบประมาณมากทั้งในด้านค่าวัสดุก่อสร้าง งบประมาณเดินทาง และงบค่าอาหารของสมาชิกชาวค่าย การหางบประมาณปัจจุบันของนักศึกษาวิทยาลัยครูค่อนข้างลำบากเพราะนักศึกษาต้องเรียนมีเวลาน้อย ฉะนั้นการหางบประมาณจากแหล่งที่มีผู้บริจาคไว้โดยมีวัตถุประสงค์

ประสงค์ที่แน่นอนจะเป็นวิธีที่สะดวกในการออกค่าย โดย ค่ายอาสาที่จะจัดหาเฉพาะอาหาร หรือขอรับการสนับสนุนด้านยานพาหนะซึ่งส่วนใหญ่จะได้รับการสนับสนุนจาก กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน และวิทยาลัย-ครูพระนคร

๔. แผนการทำงาน การทำงานของค่ายอาสาพัฒนาฯ ในถิ่นทุรกันดาร การวางแผนเป็นขั้นตอนและแผนการบริหารเวลานับว่ามีความสำคัญมากเพราะวันเวลาที่ผ่านไปแต่ละวันย่อมมีค่าใช้จ่าย มีความเสี่ยงหรือความล้มเหลว แหล่งวัสดุในถิ่นอยู่ใกล้หรือไกลค่ายอาสา การขนย้ายวัสดุก่อสร้างประเภทหนัก เช่น หิน ทราโย ต้องดำเนินการก่อนฝนลง การแบ่งแยกหน้าที่ของสมาชิก ค่ายให้รับผิดชอบในงานที่เหมาะสมแก่ความถนัด หรือ การหมุนเวียนหน้าที่ของสมาชิกค่าย ฯลฯ การวางแผนการทำงานที่ไม่รัดกุมอาจทำให้ระยะเวลาของการออกค่ายต้องยืดออกไป ซึ่งจะมีผลกระทบต่อขวัญกำลังใจของสมาชิกค่ายอาสาฯ ทุกคน

๕. ความปลอดภัยในชีวิต ค่ายอาสาพัฒนาชนบท แต่ละครั้งจะดำเนินการอยู่ในท้องถิ่นชนบทที่ห่างไกล ผู้บริหารค่ายฯ จำเป็นต้องคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตของสมาชิกชาวค่ายให้ดี เช่น จะต้องมีการฝึก หรือยานพาหนะใช้ในเหตุการณ์ฉุกเฉิน ต้องมียาหรือรู้แหล่งสถานพยาบาลที่ใกล้ที่สุด ต้องมีมุ้ง ผ้าห่ม มีแหล่งน้ำที่ปลอดภัยในการดื่มกิน และในเขตที่มีอาชญากรรมสูง หรือเขตแทรกซึมของผู้ก่อการร้ายต้องมีเจ้าหน้าที่ช่วยดูแลความปลอดภัย

๖. ความสัมพันธ์กับชุมชน การออกค่ายอาสาพัฒนาชนบทของนักศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาด้านวัตถุหรือการพัฒนาคนในชุมชน จะประสบความสำเร็จก็ต่อเมื่อเป็นความต้องการของชุมชน และมีคนในชุมชนเข้าร่วมมือช่วยเหลือ ฉะนั้นการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนจึงเป็นปัจจัยสำคัญโดยเริ่มด้วยการเข้าปรึกษาหารือกับผู้นำชุมชนเพื่อกำหนดเป้าหมายที่เป็นความต้องการของชุมชน และการกำหนดขอบเขตของความร่วมมือกันซึ่งในการออกค่ายทุกครั้ง นักศึกษากับชาวบ้านจะมีความสัมพันธ์กันดีถ้าชาวบ้านมีกิจกรรมประเพณีต่าง ๆ นักศึกษาจะไปร่วมงานหรือช่วยกันจัดกิจกรรม ซึ่งชาวบ้านก็มีความพอใจ และเมื่อนักศึกษาจะกลับชาวบ้านก็จะจัดเลี้ยงหรือมีกิจกรรมที่สนุกสนานร่วมกัน

ผลการดำเนินงานของค่ายอาสาพัฒนาชนบท

ในการออกค่ายอาสาพัฒนาชนบทของนักศึกษาวิทยาลัยครูพระนครแต่ละครั้งจะมีกิจกรรมหลัก คือ การสร้างอาคารเรียนหรือต่อเติมอาคารเรียน, สร้างโรงอาหารหรืออาคารอเนกประสงค์และสร้างที่เก็บน้ำเป็นหลัก นอกจากนั้น จะมีการช่วยสอนหนังสือ ปรับปรุงอุปกรณ์การสอน ให้บริการด้านการปฐมพยาบาล การเผยแพร่ความรู้ด้านการรักษาสุขภาพอนามัย และการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นต้น การออกค่ายอาสาพัฒนาชนบทตั้งแต่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๑๗ พอสรุปได้ดังนี้

๑. ปีการศึกษา ๒๕๑๗

ค่ายอาสาฯ โรงเรียนนาตาโพ อำเภอสามเงา จังหวัดตาก สร้างโรงอาหาร มีนายอวิช งามยิ่งยวด เป็นประธานค่าย

๒. ปีการศึกษา ๒๕๑๘

ค่ายอาสาฯ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เขต ๑๐ ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ต่อเติมอาคารเรียน

๓. ปีการศึกษา ๒๕๑๙

ค่ายอาสาฯ โรงเรียนบ้านท่าไม้ อำเภอสามเงา จังหวัดตาก สร้างโรงอาหาร มีนายสำเร็จ เป็นประธานค่าย

๔. ปีการศึกษา ๒๕๒๐

ค่ายอาสาฯ โรงเรียนบ้านถ้ำ ตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ต่อเติมอาคารเรียน

๕. ปีการศึกษา ๒๕๒๑

ค่ายอาสาฯ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านหนองไม้แก่น ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ต่อเติมอาคารเรียน

๖. ปีการศึกษา ๒๕๒๒

ค่ายอาสาฯ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านหนองไม้แก่น อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สร้างโรงอาหาร

๗. ปีการศึกษา ๒๕๒๔ (๒-๓๑ มี.ค. ๒๕)

ค่ายอาสาฯ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านกุดโดน ตำบลหนองใหญ่ อำเภอวัฒนานคร จังหวัดปราจีนบุรี สร้างอาคารเรียนขนาด ๔ ห้องเรียน โดยได้รับเงินบริจาค จากบริษัทการบินไทย ที่ถวายสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และเงินบริจาครวมค่าใช้จ่าย ๑๖๔,๙๐๙.๙๖ บาท และชาวบ้านบริจาค

ได้ คิดเป็นเงินประมาณ ๑๓๐,๐๐๐ บาท นายสำราญ สุนทรวิภาค ประธานค่าย ภายหลังเปลี่ยนชื่อโรงเรียน เป็นโรงเรียนการบินไทย

๘. ปีการศึกษา ๒๕๒๕ (๒ มี.ค.-๔ เม.ย. ๒๕)

ค่ายอาสา โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ทำวังส้มป่อย กิ่งอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี สร้างอาคารเรียนต่างระดับ ขนาด ๔ ห้องเรียน โดยสโมสโรไลอัน ราชบุรี บริจาคทุนทรัพย์สิ้นค่าใช้จ่าย ๓๖๔,๒๐๑.๕๐ บาท นายมานะ ประจงจิตร เป็นประธานค่าย

๙. ปีการศึกษา ๒๕๒๕ (ช่วงปิดภาคเรียนที่ ๑)

ค่ายอาสา โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านวังเงิน จังหวัดนครสวรรค์ ต่อเติมอาคาร

๑๐. ปีการศึกษา ๒๕๒๖ (๙ เม.ย.-๑๕ พ.ค.)

ค่ายอาสา โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ธาราศรี อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ สร้างอาคารเรียนขนาด ๔ ห้องเรียน นายเสรี บุญประเทือง เป็นประธานค่าย สมเด็จพระศรีนครินทร์ทราบรมราชชนนี พระราชทานทุนทรัพย์ก่อสร้างสิ้นค่าใช้จ่าย ๑๙๒,๒๓๕ บาท

๑๑. ปีการศึกษา ๒๕๒๗ (๑๖ มี.ค.-เม.ย. ๒๗)

ค่ายอาสา โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านคอกอ้ายเผือก ตำบลช้างแร้ง อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สร้างอาคารเรียน ขนาด ๖ ห้องเรียน และสร้างถึงน้ำคอนกรีต ๒ ถึงใหญ่ นายเสรี

บุญประเทือง เป็นประธานค่ายสมาคมแห่งประเทศไทย และมูลนิธิกัลยาวิสุทธิ์ บริจาคทรัพย์ สิ้นค่าใช้จ่าย ๓๕๓,๕๑๕.๐๐ บาท

๑๒. ปีการศึกษา ๒๕๒๘

ค่ายอาสา โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านนายาว ตำบลท่ากระดาน อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา สร้างอาคารเรียนขนาด ๖ ห้องเรียน นายเสรี บุญประเทือง เป็นประธานค่ายการก่อสร้าง ได้รับเงินพระราชทานจากสมเด็จพระศรีนครินทร์ทราบรมราชชนนี และเงินบริจาคจากมูลนิธิสตรีวิทยา โดยคุณหญิงบุญเจือ ไชยภักดิ์ เป็นผู้ประสานงานช่วยเหลือ สิ้นค่าใช้จ่าย ๔๐๓,๓๙๒.๕๐ บาท

๑๓. ปีการศึกษา ๒๕๒๙ (๑๙-๓๐ มี.ค.๒๙)

(ช่วงปิดภาคเรียนที่ ๑) ค่ายอาสา โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านนายาว ตำบลท่ากระดาน อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา เทพื้นคอนกรีต และตกแต่งบริเวณ

๑๔. ปีการศึกษา ๒๕๒๙ (๗ มี.ค.-๒๓ เม.ย. ๒๙)

ค่ายอาสา โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านถ้ำหิน อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี สร้างอาคารเรียน ขนาด ๔ ห้องเรียน นายชัยมงคล ภายราช ประธานค่ายสโมสโรไลอันมหาจักรกรุงเทพมหานคร บริจาค และได้รับทุนอุดหนุนจาก กอ.รมน. สิ้นค่าใช้จ่าย ๒๒๓,๔๑๕.๐๐ บาท

๑๕. ปีการศึกษา ๒๕๓๐

ค่ายอาสา โรงเรียนวัดหนองย่างช้าง อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี สร้างอาคารอเนกประสงค์

๑๖. ปีการศึกษา ๒๕๓๑

ค่ายอาสา โรงเรียนถ้ำมึงกรทอง อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี สร้างอาคารอเนกประสงค์

๑๗. ปีการศึกษา ๒๕๓๒

ค่ายอาสา โรงเรียนถ้ำมึงกรทอง อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี เทพื้นคอนกรีตและต่อเติมอาคารอเนกประสงค์

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

การออกค่ายอาสาพัฒนาชนบทของนักศึกษาแต่ละค่ายมักจะมีปัญหาหนักเบาแตกต่างกันไป ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

๑. การเลือกสถานที่และการสำรวจค่าย

ในการเลือกสถานที่ที่จะออกค่ายนั้น นักศึกษาที่มีอุดมการณ์สูงมักจะเลือกสถานที่หรือโรงเรียนที่ขาดแคลนมาก ๆ ซึ่งมักจะอยู่ห่างไกลหรือทุรกันดารมาก ทำให้ยากลำบากในการเดินทางหรือการขนส่งวัสดุอุปกรณ์ การหาอาหารการกินยากลำบาก นอกจากนี้สถานที่บางแห่งอาจอยู่ในเขตที่มีผู้ก่อการร้าย วิทยาลัยจึงประสานกับกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนซึ่งมีโรงเรียน ตชด. ที่จัดการศึกษาในระดับประถมให้แก่เด็กในชนบทที่ห่างไกลเพื่อร่วมมือกันปรับปรุงการศึกษาของโรงเรียน ตชด. กล่าวคือเมื่อนักศึกษาค่ายอาสาจะเลือกสถานที่ออกค่าย วิทยาลัยจะแนะนำให้ นักศึกษาไปติดต่อกับกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ซึ่งนอกจากจะเป็นที่สมควรช่วยพัฒนาอย่างยิ่งแล้ว กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนยังอาจให้การสนับสนุนเรื่องยานพาหนะ ความปลอดภัยหรือทุนทรัพย์ที่มีผู้บริจาคไว้ให้อย่างมีวัตถุประสงค์ การสำรวจค่ายของนักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์ในการออกค่ายมักไม่มีความรอบคอบในการศึกษาสำรวจปัจจัยที่จำเป็นในการออกค่าย ๆ ทำให้เสียเวลาและงบประมาณที่ไม่คุ้มค่า อาจารย์ที่ปรึกษาต้องให้คำแนะนำให้ดี นอกจากนี้การออกสำรวจและการออกค่ายจริงที่มีระยะเวลาห่างกันมาก สภาพธรรมชาติอาจเปลี่ยนแปลงไปซึ่งจะมีผลต่อการเตรียมการ

๒. งบประมาณและการลงทุน

การออกค่ายที่มีการก่อสร้างถาวรวัตถุมีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณมากและไม่มีงบประมาณแผ่นดิน

เหมือนมหาวิทยาลัยที่ให้การสนับสนุน นอกจากนี้ นักศึกษาไม่มีเวลามากพอที่จะออกดำเนินการหาทุนออกค่ายระยะแรก ๆ จึงได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีที่พระราชทานทุนทรัพย์เป็นค่าวัสดุก่อสร้าง ซึ่งคุณหญิงพึงใจ สินธวานนท์ ผู้ให้กำเนิดค่ายอาสาพัฒนาชนบทวิทยาลัยครูพระนครเป็นผู้ประสานงานซึ่งได้ช่วยดำเนินการค่ายอาสา มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๘ นอกจากนี้ค่ายอาสาพัฒนาฯ ยังได้รับความอนุเคราะห์จากสมาคม, มูลนิธิ หรือองค์กรต่าง ๆ ได้บริจาคทุนทรัพย์ผ่านกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

๓. การใช้จ่ายเงิน

เนื่องจากสมาชิกค่ายอาสา เป็นนักศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์ในการจัดระเบียบหรือทำบัญชีเกี่ยวกับการเงิน ซึ่งจำเป็นจะต้องใช้จ่ายเงินจำนวนมาก และเมื่อกิจกรรมค่ายสิ้นสุดจะต้องรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ อาจารย์ผู้เกี่ยวข้องจำเป็นจะต้องแนะนำและวางแผนการใช้จ่ายเงินให้เป็นขั้นตอนมีความสะดวกรวดเร็วไม่ทำให้งิจกรรมค่ายสะดุดหยุดลงและต้องมีระเบียบมีความสุจริตซึ่งจะต้องแบ่งหมวดเงินไว้ให้เป็นสัดส่วน กำหนดบุคคลผู้รับผิดชอบและมีการตรวจสอบเป็นระยะ

๔. ความประพฤติของชาวค่าย

การออกค่ายแต่ละครั้งนอกจากจะมีจุดมุ่งหมายที่จะไปสร้างความเจริญให้แก่ชนบทแล้ว การออกค่าย

ยังเป็นการฝึกนักศึกษาทั้งด้านวิชาการความเสียสละและการพัฒนาตน นักศึกษาที่มาออกค่ายมีทั้งชาย-หญิง และนักศึกษาจะอยู่อย่างอิสระ นักศึกษาบางคนอาจจะประพฤติปฏิบัติตัวตามใจชอบซึ่งอาจขัดต่อวัฒนธรรมของชาวบ้านหรือก่อให้เกิดความเดือดร้อนกับชาวบ้านเอง ก่อนออกค่ายทุกครั้งจึงต้องมีการปฐมนิเทศชาวบ้านและกำหนดกติกาหรือระเบียบของชาวบ้านเป็นมาตรการในการป้องกันไว้ก่อนและอาจารย์จะต้องไปเยี่ยมค่ายเป็นระยะ หากมีปัญหาเรื่องความประพฤติของชาวบ้านต้องรีบดำเนินการแก้ไขทันที

๕. สุขภาพอนามัย

การออกค่ายในช่วงระยะเวลาอันนานและมีสภาพธรรมชาติที่เปลี่ยนแปลงไปอาจจะมีผลต่อการปรับสภาพร่างกายและการทำงานหนักชาวบ้านจำเป็นต้องได้รับการพักผ่อนให้เพียงพอ การดูแลสุขภาพเกี่ยวกับน้ำดื่มและอาหารการกินจำเป็นต้องดูแลพอสมควร และบางพื้นที่ที่เป็นป่าเขามากมายยังมีไข้มาเลเรียชุกชุม การเตรียมยาป้องกัน การนอนกางมุ้ง มีความจำเป็นมากถ้ามีการเจ็บป่วยในระหว่างออกค่ายต้องได้รับดูแลรักษาทันทีหรือเมื่อออกจากค่ายในระยะเวลา ๑๐ วัน ต้องดูแลสุขภาพ เพราะไข้มาเลเรียอาจปรากฏหากวินิจฉัยโรคผิดจะทำให้การรักษาพยาบาลยุ่งยากมา

๖. การขนส่งหรือยานพาหนะ

การขนส่งหรือยานพาหนะมีความจำเป็นมากโดย

เฉพาะการขนส่งวัสดุอุปกรณ์ซึ่งถนนหนทางในชนบทส่วนใหญ่ไม่ดีเลย ถนนบางแห่งขยายพาหนะวิ่งได้บางฤดูกาลเท่านั้น การออกค่ายส่วนใหญ่จะได้รับการสนับสนุนด้านยานพาหนะจากกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน และวิทยาลัย นอกจากนี้อาจได้รับความช่วยเหลือจากชาวบ้านเป็นครั้งคราว

๗. ปัญหาเรื่องการขาดแคลนอาจารย์ที่จะช่วยดูแล

การออกค่ายส่วนใหญ่เป็นช่วงปิดภาคเรียนและทั้งที่ที่อาจารย์ที่อาสาสมัครไปดูแลนักศึกษาประจำยากจำเป็นจะต้องจัดอาจารย์ไปดูแลเป็นระยะ ๆ

๘. การสรุปและประเมินผล

การสรุปและประเมินผลการออกค่ายนับว่าเป็นหัวใจสำคัญ เพราะไม่เพียงแต่จะเป็นการช่วยสรุปและประเมินความสำเร็จของโครงการเท่านั้น การสรุปประเมินผลที่เป็นระบบอันประกอบด้วยรายละเอียดของการใช้จ่าย ปัญหาอุปสรรค ตลอดจนมีภาพประกอบทุกขั้นตอนจะช่วยให้การประชาสัมพันธ์และช่วยให้ชาวบ้านรุ่นน้องได้เตรียมการออกค่ายครั้งต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพที่ต่อเนื่อง ซึ่งการออกค่ายมักจะมีจุดอ่อนที่สมาชิกค่ายมุ่งจะทำงานให้สำเร็จเพียงอย่างเดียว

ศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษา

แห่ง วิทยาลัยครูพระนคร

๑. ประวัติความเป็นมา

สืบเนื่องมาจากโครงการกระชับมิตรพระนคร-คูริงกาย ซึ่งเป็นโครงการร่วมระหว่างวิทยาลัยครูพระนครกับวิทยาเขตอุดมศึกษาคูริงกาย ประเทศออสเตรเลีย ซึ่งปัจจุบันคือมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ซิดนีย์ วิทยาเขตคูริงกาย โดยคุณหญิงพึงใจ สีนธวานนท์ อดีตรองอธิการของวิทยาลัยครูพระนคร เป็นผู้ริเริ่มโครงการ คุณหญิงพึงใจ สีนธวานนท์ ท่านได้ให้ความสนใจทางด้านการใช้สิ่งแวดล้อมศึกษา มาแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมและปรารถนาที่จะให้วิทยาลัยครูพระนครเป็นผู้นำในการศึกษาค้นคว้าทางด้านวิธีสอนสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดจิตสำนึกที่จะห่วงใยสิ่งแวดล้อม ประกอบกับในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ วิทยาลัยครูพระนครได้ส่งผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ ดร.โจน เวบบ (Dr.Joan Webb) มาที่วิทยาลัยครูพระนครและได้เสนอแนวคิดในการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาให้กับบุคลากรคณะหนึ่ง ต่อมาคุณหญิงพึงใจ สีนธวานนท์ จึงได้ขอให้ Dr.Joan Webb มาเป็นที่ปรึกษาและจัดตั้งโครงการพัฒนาการสอนสิ่งแวดล้อมในระดับประถมและมัธยมศึกษาขึ้น โดยมีนางสาวลัดดาวัลย์ กัณหสุวรรณ เป็นหัวหน้าโครงการ และเป็นผู้ประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญโครงการนี้ได้ทำการศึกษาค้นคว้าและทดลองเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมและทำการพัฒนาบทปฏิบัติการเพื่อศึกษาสิ่งแวดล้อม โดยใช้ธรรมชาติเป็นแหล่งศึกษา

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ วิทยาลัยครูพระนครได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้กับครูในระดับประถมและมัธยมศึกษา โดยมี Dr.Joan Webb และ Mr. Anthony Edmonds เป็นผู้ดำเนินการฝึกอบรม จากนั้นมาได้ทำการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการขึ้นเป็นประจำทุกปี ขณะเดียวกันบุคลากรในโครงการนี้ก็ได้รับการฝึกอบรมจาก Dr.Joan Wedd ทุกปี

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๖-๒๕๓๐ บุคลากรจำนวน ๕ คน ของวิทยาลัยครูพระนครได้รับความกรุณาจาก Dr.Joan Webb ให้ทุนและจัดโปรแกรมศึกษาฝึกอบรมและดูงานที่รัฐนิวเซาท์เวล ประเทศออสเตรเลีย และบุคลากรอีก ๒ คน ได้รับการฝึกอบรมจากประเทศออสเตรเลีย เช่นกันด้วยความร่วมมือของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีซิดนีย์ คูริงกาย โดย Dr.Joan Webb เป็นผู้จัด และเป็นที่ปรึกษาโปรแกรม

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๑ วิทยาลัยครูพระนครมีความเห็นว่า วิทยาลัยมีความพร้อมทางด้านความสามารถของบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา ซึ่งได้ผ่านการฝึกอบรมและได้รับประสบการณ์อย่างดีจากท่านผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๒ ท่าน ดังนั้น จึงได้จัดตั้งศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาแห่งวิทยาลัยครูพระนครขึ้น โดยมีนางสาวลัดดาวัลย์ กัณหสุวรรณ เป็นหัวหน้าศูนย์ ได้ดำเนินงานทั้งด้านการพัฒนาสื่อการสอน การฝึกอบรมครูและบุคลากรของหน่วยงานอื่น รวมทั้งจัดโครงการพิเศษด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาให้กับเยาวชนตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

๒. หลักการและเหตุผล

ศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาของวิทยาลัยครูพระนครตั้งขึ้นด้วยหลักการและเหตุผลที่ว่า การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมให้ประสบผลสำเร็จนั้น จำเป็นที่จะต้องสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนทุกเพศทุกวัย โดยเริ่มตั้งแต่ปฐมวัยและจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง การสร้างจิตสำนึกนั้นสามารถทำได้โดยใช้กระบวนการของสิ่งแวดล้อมศึกษา ดังนั้นวิทยาลัยครูพระนครจึงได้จัดตั้งศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาขึ้น ได้ทำการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยเกี่ยวกับการสอนสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เยาวชนเกิดจิตสำนึกที่จะรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมร่วมกัน และได้ทำการเผยแพร่วิธีสอนและกระบวนการสร้างจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อมให้กับบุคลากรของหน่วยงานต่าง ๆ อีกด้วย

๓. วัตถุประสงค์

๑. เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนสิ่งแวดล้อมในระดับประถมและมัธยมศึกษา เพื่อให้ นักเรียนเกิดจิตสำนึกและค่านิยมในการรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมร่วมกัน

๒. เป็นศูนย์ฝึกอบรมทางด้านวิธีสอนสิ่งแวดล้อมให้กับบุคลากรในระดับประถมและมัธยมศึกษา

๓. เป็นแหล่งบริการทางด้านเอกสาร และบทปฏิบัติการในการนำนักเรียนออกไปศึกษาสิ่งแวดล้อมในสถานที่ทางธรรมชาติ ด้วยการศึกษภาคสนาม

๔. เป็นแหล่งบริการเผยแพร่ความรู้ ทางด้านสิ่งแวดล้อมและปลูกฝังจิตสำนึกและค่านิยมในการรับผิดชอบต่อให้นักเรียนนักศึกษาและประชาชนทั่วไป

๔. กระบวนการให้การศึกษา

๑. จัดกิจกรรมโดยเน้นการใช้ประสาทสัมผัสสร้างจิตสำนึกในระดับประถมศึกษาให้มากและจะค่อย ๆ เพิ่มแนวความคิดหลักเกี่ยวกับระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ในระดับมัธยมศึกษา

๒. นักเรียนจะได้ศึกษาด้วยการปฏิบัติกิจกรรมภาคสนาม ให้มีการศึกษาสำรวจสิ่งแวดล้อมที่แท้จริงทั้งในธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยใช้ทักษะในการสังเกต บันทึกข้อมูล ตั้งสมมุติฐาน หาความสัมพันธ์ระหว่างมิติ แปลความหมายของข้อมูลและลงข้อสรุป เป็นต้น

๓. นักเรียนจะเรียนจากบทปฏิบัติการที่ทางศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาได้พัฒนาขึ้น

๔. กิจกรรมที่พัฒนาขึ้นเป็นกิจกรรมในลักษณะบูรณาการโดยได้จัดให้มีการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมด้วยการผสมผสานวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน อาทิ วิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศาสตร์ ภาษาไทย ดนตรีนาฏศิลป์ และวิชาศิลปะเข้าด้วยกัน

๕. ฝึกทักษะในการชี้บ่งปัญหาของสิ่งแวดล้อมและผลกระทบของสิ่งแวดล้อม ฝึกตัดสินใจและจัดการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

๕. การให้บริการ

ศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาของวิทยาลัยครูพระนครจัดให้มีบริการแก่โรงเรียน หน่วยงานและประชาชนที่สนใจ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาในระดับประถมและมัธยมศึกษาดังต่อไปนี้

งานที่จะให้บริการได้แก่

๑. ตัวอย่างบทปฏิบัติการชุดต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำไปใช้หรือประยุกต์ใช้ได้ทันที

๒. ให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมภาคสนาม

๓. ให้คำแนะนำในการจัดค่ายสิ่งแวดล้อม

๔. จัดวิทยากรบรรยายในสถานที่ต่าง ๆ และอบรมครูผู้สอนสิ่งแวดล้อม

๕. แนะนำวิธีจัดบริเวณโรงเรียนเพื่อศึกษาสิ่งแวดล้อม

๖. จัดอบรมเยาวชนระดับประถมศึกษาทั่วไปตามหลักสูตรของโครงการเยาวชนรักสัตว์

๗. จัดอบรมเยาวชนดาบอดตามหลักสูตรพิเศษ

ของโครงการเยาวชนรักสัตว์

๘. จัดอบรมเยาวชนในระดับประถมศึกษาตามหลักสูตรของโครงการเยาวชนรักต้นไม้ หมายเหตุ กิจกรรมข้อ ๖ และ ๗ เป็นการบริการร่วมกับสวนสัตว์ดุสิต

๖. กิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว

ศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษา วิทยาลัยครูพระนครได้จัดฝึกอบรมบุคลากรและเผยแพร่กระบวนการสอนและแนวคิดในการสร้างจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งได้ทำการวิจัยดังต่อไปนี้

๖.๑ พัฒนารูปแบบปฏิบัติการศึกษาสิ่งแวดล้อมระดับประถมและมัธยมรวมทั้งสิ้น ๔๗ ฉบับ

๖.๒ ได้ทำการฝึกอบรมบุคลากรทางการสอนสิ่งแวดล้อมปี พ.ศ. ๒๕๒๔ จนถึงปัจจุบัน รวมทั้งสิ้น ๑,๘๐๐ คน จากหน่วยงานต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- โรงเรียนระดับประถมศึกษาในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร
- โรงเรียนระดับประถมศึกษาในความรับผิดชอบของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด
- โรงเรียนระดับประถมศึกษาในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย อันได้แก่โรงเรียนเทศบาลทั่วประเทศ
- โรงเรียนในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
- โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดบางจังหวัด
- บุคลากรของวิทยาลัยครู

๖.๓ เผยแพร่แนวคิดและกระบวนการของสิ่งแวดล้อมศึกษาให้กับหน่วยงานอื่นนอกเหนือจากกระทรวงศึกษาธิการดังนี้

- มูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าและพรรณพืชแห่งประเทศไทย ได้เสนอแนวทางและการฝึกอบรมของบุคลากรของมูลนิธิ
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ ได้ไปจัดกิจกรรมให้กับผู้นำเยาวชนเกี่ยวกับเรื่องของป้าชายเลน
- กองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ไปให้การบรรยาย

เกี่ยวกับการใช้อุทยานแห่งชาติ เป็นแหล่งศึกษา

- กองอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดฝึกอบรมพนักงานพิทักษ์ป่า ให้รู้จักกระบวนการจัดกิจกรรมให้กับเยาวชนให้มีความรักป่า

๖.๔ ได้พัฒนาบริเวณโรงเรียนเพื่อใช้ในการสอนสิ่งแวดล้อมโดยได้รับทุนสนับสนุนจากองค์การยูเนสโก ดังนี้

- บริเวณโรงเรียนบางเขนไว้สาธิตอนุสรณ์เขตบางเขน กทม.
- บริเวณป่าชายเลน ภายในโรงเรียนบางตะบูน ตำบลบางตะบูนออก อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

๖.๕ จัดโครงการพิเศษสำหรับเยาวชน ดังต่อไปนี้

- โครงการเยาวชนรักสัตว์สำหรับเยาวชนทั่วไป ได้ทำการอบรมเยาวชนในเขตจังหวัดนนทบุรี และกรุงเทพมหานคร
- โครงการเยาวชนรักสัตว์สำหรับเยาวชนตาบอด ได้ทำการอบรมเยาวชนของโรงเรียนสอนคนตาบอด

๖.๖ จัดกิจกรรมพิเศษเรื่องการสอนสิ่งแวดล้อมให้กับครู โดยจัดร่วมกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ดอยผาหัง อำเภอปางงิ้ว จังหวัดพะเยา โดยมีครูเข้ารับการอบรม ๔๕ โรงเรียน โรงเรียนละ ๑ คน และได้นำเยาวชนบนดอยผาหัง จำนวน ๓๐ คน มาทำกิจกรรมรักต้นไม้ เพื่อเป็นการสาธิตการสอนโดยใช้ธรรมชาติเป็นแหล่งศึกษา

๖.๗ จัดค่ายสิ่งแวดล้อมเพื่อให้นักศึกษารักธรรมชาติและห่วงใยป่าและสัตว์ป่า โดยจัดปีละ ๒ ครั้ง สำหรับนักศึกษาที่ร่วมกิจกรรมนั้น ได้แก่

- นักศึกษาที่จะเป็นครูสอนวิทยาศาสตร์และครูระดับประถมศึกษา
- นักศึกษาของภาควิชาภาษาอังกฤษ
- นักศึกษาทั่วไปที่อยู่ในชมรมสิ่งแวดล้อมศึกษา วิทยาลัยครูพระนคร

๖.๘ ทำงานวิจัยเรื่อง “การศึกษาผลการใช้บทปฏิบัติการนำเที่ยวเพื่อศึกษาสิ่งแวดล้อมที่มีต่อเจตคติและสัมฤทธิ์ผลการเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาตอนต้น”

๗. กิจกรรมที่กำลังปฏิบัติ

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นวาระครบรอบ ๑๐๐ ปีของการฝึกหัดครูไทยและของวิทยาลัยครูพระนคร ดังนั้นทางศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาแห่งวิทยาลัยครูพระนคร จึงได้จัดกิจกรรมโครงการเยาวชนรักสัตว์ โครงการเยาวชนรักต้นไม้ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับครูในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ซึ่งจัดเป็นงานประจำอยู่แล้ว โดยทางศูนย์ฯ ได้จัดกิจกรรมต่อไปนี้

๗.๑ พัฒนาบริเวณศึกษาระบบนิเวศตัวอย่าง โดยใช้บริเวณหลังตึก ๑๑ จัดปรับปรุงให้เป็นบริเวณศึกษาระบบนิเวศ ซึ่งจำลองสภาพแวดล้อมหลากหลายอันได้แก่ป่าไม้ของภาคต่าง ๆ ลำธาร น้ำตก ซึ่งจะมีสิ่งมีชีวิตนานาชนิดตามธรรมชาติอาศัยอยู่ในบริเวณดังกล่าวให้นักเรียนได้ศึกษา

๗.๒ พัฒนากิจกรรมและบทปฏิบัติการเรื่อง ป่าชายเลนในระดับประถมและมัธยมศึกษาและจัดพิมพ์เพื่อใช้ในการศึกษาป่าชายเลน เพื่อให้เยาวชนเกิดจิตสำนึกที่จะร่วมอนุรักษ์ป่าชายเลน

๗.๓ จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับบุคลากรผู้สอนในระดับมัธยมศึกษา เรื่อง “การจัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดจิตสำนึกเกี่ยวกับป่าชายเลน” หมายเหตุ กิจกรรมที่ ๗.๒ และ ๗.๓ ได้รับเงินสนับสนุนจากมูลนิธิคึกฤทธิ์สรีรศาสตร์และพรรณพืชแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์

๘. โครงการที่ประสงค์จะทำต่อไป

สิ่งที่ศูนย์ต้องการจะพัฒนาต่อไป ถ้าโอกาสอำนวยให้ทั้งทางด้านบุคลากร เงินทุนและพาหนะ ก็คืองานพัฒนาสิ่งแวดล้อมศึกษาเคลื่อนที่ โดยจะจัดบุคลากรไปแนะนำและเผยแพร่ กระบวนการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา ให้กับโรงเรียนในชุมชนต่าง ๆ ทั้งในกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง

งานนี้จะทำได้ต่อเมื่อมีปัจจัยต่อไปนี้

๑. เงินค่าใช้จ่ายสำหรับวัสดุ เอกสารและอุปกรณ์การสอน

๒. เบี้ยเลี้ยงสำหรับบุคลากรและเจ้าหน้าที่ในการออกหน่วยเคลื่อนที่

๓. พาหนะซึ่งควรเป็นรถตู้สำหรับบุคลากรและบรรทุกอุปกรณ์การสอนสำหรับเผยแพร่

ศูนย์ญี่ปุ่นศึกษา-พระนคร

ความเป็นมา

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่าประเทศต่าง ๆ ในโลกมีการติดต่อสัมพันธ์กันมากขึ้น ไม่ว่าในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และการศึกษา ญี่ปุ่นเป็นประเทศหนึ่งในโลกที่ไทยมีการติดต่อทั้งในด้านการทูตและด้านการค้ามาเป็นเวลายาวนาน ซึ่งในระยะหลังสงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้นมา ญี่ปุ่นมีอิทธิพลทางด้านการเศรษฐกิจการค้า และวัฒนธรรมต่อประเทศไทยมาก วิทยาลัยครูพระนครในฐานะเป็นสถาบันการศึกษาเก่าแก่แห่งหนึ่งได้เล็งเห็นความจำเป็นที่จะมีหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับภาษา วัฒนธรรม การศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่น โดยการเปิดสอนภาษาญี่ปุ่นให้กับนักศึกษาของวิทยาลัยและบุคคลทั่วไป อันเป็นบริการวิชาการแก่ชุมชนที่สำคัญ ศูนย์ญี่ปุ่นศึกษาจึงถือกำเนิดขึ้นด้วยเหตุผลดังกล่าว

เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ วิทยาลัยครูพระนครได้กำหนดให้มีพิธีเปิดศูนย์ญี่ปุ่นศึกษา-พระนครขึ้นที่ห้อง ๔๓๑ อาคาร ๔ วิทยาลัยครูพระนคร โดย ฯพณฯ สกฤ ศรีพรหม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานในพิธี ศูนย์ญี่ปุ่นศึกษา-พระนครได้ดำเนินการติดต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน โดยได้รับการสนับสนุนจากบริษัทยามาต่ายูกู ซึ่งได้ลงนามความร่วมมือกับวิทยาลัยครูพระนครในการจัดส่งอาจารย์ชาวญี่ปุ่นมาสอนประจำภาคเรียนละ ๒-๓ คน และวิทยาลัยครูพระนครได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประจำศูนย์เป็นผู้ประสานงานทั้งนี้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์สำคัญ ๓ ประการคือ

๑. เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นให้กับนักศึกษาวิทยาลัยครูพระนคร
๒. เปิดอบรมภาษาญี่ปุ่นให้กับบุคคลทั่วไป อันเป็นบริการทางวิชาการแก่ชุมชน
๓. แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นทางด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับหน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชนญี่ปุ่น

การดำเนินงาน

๑. มีคณะกรรมการดำเนินงานศูนย์ญี่ปุ่นศึกษา-พระนคร เป็นผู้รับผิดชอบและประสานงานประจำศูนย์
๒. เปิดสอนวิชาภาษาญี่ปุ่นให้กับนักศึกษาวิทยาลัยครูพระนครเป็นวิชาเลือกและวิชาโท
๓. เปิดอบรมให้กับอาจารย์และบุคคลทั่วไปในวิชาภาษาญี่ปุ่นระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง
๔. จัดการประชุมสัมมนา ปฐกถาพิเศษ นิทรรศการทางวิชาการ การศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่น
๕. จัดทำโครงการทัศนศึกษาแลกเปลี่ยนนักศึกษาและอาจารย์ระหว่างวิทยาลัยกับหน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชนในประเทศญี่ปุ่น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. นักศึกษา ครูอาจารย์ได้มีโอกาสศึกษาเกี่ยวกับภาษา วัฒนธรรม การศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของญี่ปุ่น
๒. บุคคลทั่วไปหรือประชาชนภายนอกได้รับบริการด้านการอบรมภาษา ตลอดจนศาสนาวัฒนธรรมของญี่ปุ่น
๓. นักศึกษา อาจารย์ และบุคคลทั่วไปได้เรียนรู้ความเจริญก้าวหน้าของประเทศที่เป็นผู้นำทางเศรษฐกิจของโลกปัจจุบัน
๔. เสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับสถาบันการศึกษาตลอดจนหน่วยงานของรับและเอกชน

ตามที่ศูนย์ญี่ปุ่นศึกษา-พระนคร ได้ดำเนินงานมาในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ปัญหาและอุปสรรคก็มีอยู่บ้าง โดยเฉพาะในด้านงบประมาณและการจัดหาอาจารย์ไทยที่สามารถสอนภาษาญี่ปุ่นได้ แต่ศูนย์ฯ ก็ได้แก้ไขปัญหาเหล่านั้นลุ่ลวงไปด้วยดี อย่างไรก็ตามศูนย์ญี่ปุ่นศึกษา-พระนคร ได้ทำหน้าที่หลักคือการจัดการสอนและอบรมให้กับนักศึกษา อาจารย์ และบุคคลทั่วไปที่สนใจภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่นซึ่งเป็นงานที่สำคัญอย่างสม่ำเสมอตลอดมาจนอาจกล่าวได้ว่าศูนย์ญี่ปุ่นศึกษา-พระนครเป็นหน่วยงานหนึ่งของวิทยาลัยครูพระนครที่ทำหน้าที่บริการด้านวิชาการแก่ชุมชนได้ตามเป้าหมายอย่างดียิ่ง

ศูนย์คอมพิวเตอร์

ความเป็นมา

นับแต่มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรวิทยาลัยครูพระนคร พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นต้นมา วิทยาลัยครูพระนครได้เปิดสอนโปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษาและวิทยาการคอมพิวเตอร์ขึ้น การขยายงานการจัดหาและการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในโปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์จึงมีมากขึ้นเป็นเงาตามตัวประกอบกับวิทยาลัยมีโครงการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารและการจัดภายในวิทยาลัยด้วย จึงได้จัดตั้งศูนย์คอมพิวเตอร์ขึ้นในปี.ศ. ๒๕๓๔ โดยมีเป้าหมายหลักคือการจัดหาอุปกรณ์ไมโครคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอน การบริการวิชาการแก่ชุมชนและการบริหารงานของวิทยาลัย ซึ่งพอสรุปวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

๑. เพื่อจัดหาอุปกรณ์ไมโครคอมพิวเตอร์มาใช้ให้พอเพียงกับจำนวนนักศึกษา
๒. เพื่อจัดหาอุปกรณ์ไมโครคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารงานของวิทยาลัย
๓. เพื่อเปิดอบรมความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ให้กับบุคคลทั่วไป อันเป็นหน้าที่ในการบริหารวิชาการแก่ชุมชน

การดำเนินงาน

ศูนย์คอมพิวเตอร์วิทยาลัยครูพระนคร เป็นหน่วยงานที่วิทยาลัยตั้งขึ้นโดยมีหัวหน้าศูนย์คอมพิวเตอร์และคณะกรรมการศูนย์ ซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากับสำนักหรือศูนย์ตามการแบ่งส่วนราชการของวิทยาลัย ขึ้นตรงต่อรองอธิการฝ่ายวิชาการ งานที่ได้ดำเนินการไปแล้วมีดังนี้

๑. จัดซื้ออุปกรณ์ไมโครคอมพิวเตอร์สำหรับการเรียนการสอนจำนวน ๔๐ ชุด
๒. จัดซื้อเครื่องอ่านบัตรทางแสง (OMR) จำนวน ๑ ชุด
๓. จัดซื้ออุปกรณ์ไมโครคอมพิวเตอร์เพื่อใช้สอนวิชาการสื่อสารข้อมูลจำนวน ๗ ชุด ซึ่งในส่วนนี้สามารถใช้ในการลงทะเบียนวิชาเรียน การวางแผนงบประมาณ การเงิน และข้อมูลด้านบุคลากรได้
๔. จัดอบรมให้กับบุคคลทั่วไปตลอดปีการศึกษาปีการศึกษาประมาณ ๖ รุ่น วิชาที่เปิดอบรมได้แก่การใช้คอมพิวเตอร์ Word ต่าง ๆ LOTUS 1-2-3 DBASE III PLUS เป็นต้น
๕. ให้การสนับสนุนหน่วยงานภายนอกที่ขอให้ช่วยจัดการอบรมพิเศษให้กับบุคลากรของหน่วยงานนั้น ๆ เช่น สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี ได้ส่งบุคลากรมาให้ศูนย์อบรมเจ้าหน้าที่ของสมาคม เป็นต้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. วิทยาลัยครูพระนครได้พัฒนานักศึกษาในโปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ที่เปิดสอนอยู่ทั้งภาคปกติและภาคนอกเวลาให้มีความรู้ความสามารถจนออกไปประกอบอาชีพได้
๒. วิทยาลัยได้พัฒนาบุคลากรและอาจารย์ที่สอนคอมพิวเตอร์ให้ทันสมัยทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีของโลกปัจจุบัน
๓. ได้ช่วยบริการทางวิชาการแก่ชุมชน สังคม และหน่วยงานต่าง ๆ นอกวิทยาลัย อันเป็นบทบาทภารกิจของวิทยาลัยครูตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู
๔. วิทยาลัยมีศูนย์คอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย เหมาะสม และใช้ประโยชน์แก่การบริหารงานของวิทยาลัยได้อย่างดี

ปัญหาและอุปสรรค

๑. การลงทุนในด้านคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นวิทยาการสมัยใหม่นั้นค่อนข้างสูง
๒. การบำรุงรักษาและการปรับปรุงพัฒนาอุปกรณ์

คอมพิวเตอร์ จะต้องมีการวางแผนและกำหนดงบประมาณไว้อย่างสม่ำเสมอ

๓. การบริการทางวิชาการแก่ชุมชนโดยการเปิดอบรมคอมพิวเตอร์นั้น จะต้องแข่งขันกับหน่วยงานอื่นหรือตลาดทั่วไปมาก ทำให้เก็บค่าลงทะเบียนได้ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ

๔. ปัญหาความล้าสมัยของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงวิทยาการอยู่ตลอดเวลาทำให้ต้องจัดหาหรือพัฒนาบุคลากรอยู่เสมอ และจะต้องจัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยให้กับศูนย์คอมพิวเตอร์ด้วย

ศูนย์เสริมการอ่าน ภาควิชาภาษาไทย

ภาควิชาภาษาไทย ได้รับการสนับสนุนและข้อเสนอแนะในการจัดตั้งศูนย์เสริมการอ่านจาก “คุณหญิงพึงใจ สินธวานนท์” เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๓

จุดประสงค์

๑. เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านให้ได้มีโอกาสพัฒนาความสามารถในการอ่าน และปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก

๒. เพื่อให้นักศึกษาฝึกหัดครูได้ใช้ศูนย์เสริมการอ่านเป็นห้องปฏิบัติการ และเป็นแหล่งค้นคว้าวิจัยทางด้านวิธีสอนภาษาไทย

๓. เพื่อเผยแพร่วิธีสอนที่เป็นผลจากการวิจัยและการคิดริเริ่มสร้างสรรค์

๔. เพื่อเผยแพร่ของเล่นภาษาไทย วัสดุเสริมการอ่านสื่อการสอนภาษาไทยที่คิดริเริ่มใหม่ แก่ครูในโรงเรียนต่าง ๆ และชุมชนใกล้เคียง

ศูนย์ส่งเสริมการอ่านทำอะไรบ้างคะ

ศูนย์ส่งเสริมการอ่านเปิดบริการในปีพ.ศ. ๒๕๒๓ โดยสอนซ่อมเสริมวิชาภาษาไทยแก่นักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านของโรงเรียนประชาภิบาล ปีต่อมาได้ผลิตหนังสืออ่านสำหรับเด็ก ของเล่นภาษาไทย เพื่อให้เด็กได้แก้ปัญหาการอ่านของคนโดยการเล่นของเล่น ซึ่งเด็กจะได้ทั้งความสนุกสนานและฝึกฝนทักษะทางด้านภาษาไทยไปพร้อมกัน

ทางด้านการผลิตบัณฑิต นักศึกษาได้ใช้ศูนย์เสริมการอ่านเป็นห้องปฏิบัติการทางภาษา เช่น การค้นคว้าทดลองหาทางด้านวิธีสอนภาษาไทยของนักศึกษาทั้งภาคปกติและภาค กศ.บป. โดยเฉพาะการฝึกทักษะทางด้าน การอ่านถึงร้อยแก้วและร้อยกรองทุกระดับชั้นเรียน

ทางด้าน การวิจัย ศูนย์การอ่านมีผลงานวิจัยที่ทำ

มาแล้วดังต่อไปนี้

๑. การพัฒนาสมรรถภาพทางภาษาด้วยดนตรี
สรีระ พ.ศ. ๒๕๒๖

๒. การสร้างแบบฝึกหัดเสริมการอ่านวิชาภาษาไทย
สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการอ่านระดับประถมศึกษา
พ.ศ. ๒๕๒๖

๓. การใช้ของเล่นเพื่อเสริมการเขียนสะกด
คำยาก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๓๑

การบริการวิชาการแก่สังคม ศูนย์เสริมการอ่านได้
นำผลงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นออกเผยแพร่ดังนี้

๑. ศูนย์เสริมการอ่านจัดอบรมครูระดับประถม
ศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ที่วิทยาลัยครูพระนคร

๒. บุคลากรของศูนย์เสริมการอ่าน เป็นวิทยากร
ไปอบรมเชิงปฏิบัติการแก่โรงเรียนต่าง ๆ ทั้งในกรุงเทพฯ
และต่างจังหวัด มากกว่า ๕๐๐ โรงเรียน รวมทั้งระดับ
อุดมศึกษา

๓. ศูนย์เสริมการอ่านได้ผลิตเทปดนตรีสรีระ
หนังสือแบบฝึกหัดเสริมการอ่านและคู่มือฯ ของเล่น
ภาษาไทยออกจำหน่ายเพื่อให้ครูได้รับความสะดวกใน
การนำไปใช้และเป็นแนวทางใช้ครูผลิตขึ้นใช้เอง

๔. หน่วยงานราชการ เช่น องค์การคำคุณสุภา
ได้ติดต่อขอผลิตของเล่นภาษาไทยจากศูนย์เสริมการอ่าน
ออกจำหน่ายเพื่อเผยแพร่แก่ครูให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น

๕. หน่วยงานต่าง ๆ สนใจและขอเข้าชมรมกิจการ
ของศูนย์เสริมการอ่าน เพื่อศึกษาและนำไปปรับปรุง
ในหน่วยงานของตน เช่น องค์การยูเนสโก โรงเรียน
ของ กทท. สป.ช. โรงเรียนของกรมสามัญ, โรงเรียน
ราษฎร์, วิทยาลัยครู, มหาวิทยาลัย และกรมวิชาการ

เนื่องจากมีผู้สนใจเข้าเยี่ยมชมศูนย์อย่างสม่ำเสมอ
เป็นจำนวนมากดังกล่าวข้างต้น แต่สภาพของห้องศูนย์ฯ
ยังไม่สามารถบริการได้เต็มรูปแบบตามที่ภาควิชาภาษา-
ไทยตั้งวัตถุประสงค์ไว้ ปัจจุบันจึงเตรียมปรับปรุงห้อง
ศูนย์ฯ และพัฒนาด้านสื่อการเรียนการสอนให้สามารถ
บริการวิชาการแก่สังคมได้ดียิ่งขึ้น

งานวิจัยและ ผลงานทางวิชาการ

กรณีศึกษา : รูปแบบการจัดการศึกษา

ทางด้านอุตสาหกรรมศึกษา

สำหรับบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก

ผู้วิจัย : ผศ. ดร.เป็รื่อง กิจรัตน์

เนื้อเรื่อง

ความเป็นมา

ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ ๕ รัฐบาลได้พยายามส่งเสริมและพัฒนาความ
เจริญไปสู่ส่วนภูมิภาคให้มากที่สุด บริเวณพื้นที่ชายฝั่ง
ทะเลตะวันออกซึ่งประกอบด้วยจังหวัดชลบุรี ระยอง และ
ฉะเชิงเทรา ก็เป็นเป้าหมายโครงการให้กลายเป็นศูนย์-
กลางความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคมอุตสาหกรรม

ดังนั้น โครงการพัฒนาบริเวณพื้นที่ดังกล่าวอาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมขึ้น และผลของการเปลี่ยนแปลงนั้นย่อมมีอิทธิพลต่อการปรับตัวของมนุษย์และแรงงานด้วย การศึกษาทางด้านอุตสาหกรรมจึงกลายเป็นเครื่องมือส่วนหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสังคมให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพการเปลี่ยนแปลง ๗ ได้อย่างดี

วัตถุประสงค์

การวิจัยครั้งนี้เป็นกรณีศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาทางด้านอุตสาหกรรมศึกษา สำหรับบริเวณพื้นที่จังหวัดชายฝั่งทะเลตะวันออก ได้แก่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง

วิธีดำเนินการ

วิธีการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นแล้วนำมาสังเคราะห์เพื่อนำมาพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาดังกล่าว โดยวิเคราะห์จากเอกสารรายงานผลการศึกษาในโครงการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ หนังสือพิมพ์รายงานในช่วงปี ๒๕๓๑ - ๒๕๓๒ การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาและอุตสาหกรรม และการสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมฟังอภิปรายเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสังคมอุตสาหกรรมใหม่

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นพบว่า การเปลี่ยนแปลงสภาพทางสังคมและวัฒนธรรม ในบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกกำลังกลายเป็นสังคมอุตสาหกรรมใหม่ ประชาชนมีค่านิยมและความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม สภาพเศรษฐกิจ อาชีพและแรงงานมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนในท้องถิ่น การพัฒนาอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมจะเป็นเครื่องมือและวิธีการที่ส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของสังคมใหม่ ที่สำคัญยิ่งอุตสาหกรรมศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่จะส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีให้เหมาะสมต่อไป

ดังนั้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นดังกล่าวเพื่อนำเข้าสู่ระบบการจัดการศึกษา และนำมาเป็นพื้นฐาน

ความคิดในการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาทางด้านอุตสาหกรรมศึกษาในแต่ละระดับการศึกษา โดยให้ความสำคัญและต่อเนื่องกันในเรื่องหลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาความรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับ

๑. อุตสาหกรรมศึกษาสำหรับระดับประถมศึกษาศึกษาในบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก มีดังนี้

๑.๑ หลักการเป็นการจัดอุตสาหกรรมศึกษาทั่วไป (วิชาแกนบังคับ) ซึ่งเป็นพื้นฐานความรู้ที่ทุกคนต้องเรียนรู้เกี่ยวกับอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

๑.๒ จุดมุ่งหมาย (๑) เพื่อพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี (๒) เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานในการแก้ปัญหาเชิงระบบ (๓) เพื่อเรียนรู้การเลือกใช้วัสดุ เครื่องมืออย่าง ๗ ฯลฯ (๔) เพื่อพัฒนาความเข้าใจและความซาบซึ้งในงานและอาชีพ

๑.๓ เนื้อหาความรู้อุตสาหกรรมศึกษาทั่วไป (วิชาแกนบังคับ) เกิดจากการวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจและสังคม โดย (๑) ศึกษาความต้องการของมนุษย์ทางด้านวัตถุ อาชีพและเทคโนโลยีใกล้ตัว (๒) บุรณาการและประมวลจากสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสังคมอุตสาหกรรม

๑.๔ กระบวนการเรียนการสอนอุตสาหกรรมศึกษาทั่วไป (วิชาแกนบังคับ) ควรเน้นความคิดรวบยอดเกี่ยวกับอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี กระบวนการผลิตและอาชีพตลอดจนผลกระทบของอุตสาหกรรมที่มีต่อชีวิตวัฒนธรรมและสังคมโดยผ่านประสบการณ์การเรียนรู้เชิงปฏิบัติในการแก้ปัญหาใช้วัสดุ เครื่องมือ และวิธีการทำงานที่สัมพันธ์กับระบบอุตสาหกรรม เป็นต้น

๒. อุตสาหกรรมศึกษาสำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก มีดังนี้

๒.๑ หลักการเป็นการจัดทั้งอุตสาหกรรมศึกษาทั่วไป (วิชาแกนบังคับ) และอุตสาหกรรมศึกษาเฉพาะด้าน (วิชาเลือกเสรี) ซึ่งเป็นการสำรวจความถนัดและความสนใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

๒.๒ จุดมุ่งหมาย (๑) เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ในด้านอุตสาหกรรมอันจะนำไปสู่การเลือกแนวทางในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ (๒) เพื่อพัฒนาระดับความสามารถในการเลือกการจัดซื้อ และการใช้ผลิตภัณฑ์ตลอดจนการบริการทางด้านอุตสาหกรรม

(๓) เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้เครื่องมือ วัสดุ และกรรมวิธีการผลิตอุตสาหกรรมเชิงระบบ

๒.๓ เนื้อหาความรู้อุตสาหกรรมศึกษาเป็น ทั้งรายวิชาบังคับและรายวิชาเลือกเสรี ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นควรจัดให้หลากหลายซึ่งประมวลจากสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ในวัฒนธรรมนั้น เนื้อหาความรู้จะมีลักษณะบูรณาการแคบและลึกซึ่ง เพิ่มตามลำดับชั้นที่เรียนสูงขึ้น

๒.๔ กระบวนการเรียนการสอนอุตสาหกรรมศึกษาทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือกควรเน้นการวิเคราะห์ แก้ปัญหาและการสร้างสรรค์งานโดยใช้พื้นฐานความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวัสดุ กระบวนการ เครื่องมือเครื่องจักร ตลอดจนเทคนิควิธีต่าง ๆ กิจกรรมปฏิบัติจะเกี่ยวกับการโครงการซึ่งอาจใช้สถานการณ์จำลองและ/หรือประสบการณ์จริง และเปิดโอกาสให้อภิปรายผลงานที่ได้ร่วมกัน ทำอย่างกว้างขวาง

๓. อุตสาหกรรมศึกษาสำหรับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก มีดังนี้

๓.๑ หลักการเป็นการจัดทั้งอุตสาหกรรมศึกษาทั่วไป (วิชาแกนบังคับ) และอุตสาหกรรมศึกษาเฉพาะด้าน (วิชาเลือกเสรี) ซึ่งเป็นการเตรียมความรู้ความสามารถเฉพาะด้านตามความถนัดและความสนใจ ที่มีผลต่อการศึกษาต่อและ/หรือการประกอบอาชีพ

๓.๒ จุดมุ่งหมาย (๑) เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในกรรมวิธีต่าง ๆ ของการอุตสาหกรรมและประยุกต์หลักวิทยาศาสตร์ในเชิงวิเคราะห์แก้ปัญหาและสร้างสรรค์งาน (๒) เพื่อพัฒนาความเข้าใจและหาวิธีการแก้ไขปัญหาของอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีที่มีผลต่อบุคคล สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม และ (๔) เพื่อเตรียมความรู้และทักษะต่าง ๆ พอที่สามารถอยู่ในสังคมอุตสาหกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมอันผลมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

๓.๓ เนื้อหาความรู้อุตสาหกรรมศึกษาส่วนใหญ่เป็นวิชาเลือกเสรีในหลักสูตรวิชาต่าง ๆ อุตสาหกรรมเกี่ยวกับ (๑) เครื่องมือเครื่องจักร วัสดุ กระบวนการและผลผลิตของการผลิตงานในสาขาช่างใดช่างหนึ่งทางอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี เช่น ช่างก่อสร้าง ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ฯลฯ (๒) สหวิทยาการเกี่ยวกับมนุษย์ สังคม และนิเวศวิทยา ซึ่งทำให้นักเรียนทราบถึงสาเหตุปัญหา

และผลกระทบของอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีที่มีต่อชุมชนและสังคม และ (๓) การเพิ่มความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ การจัดการการผลิต และการบริการธุรกิจ ตลอดจนผลตอบแทนจากการผลิตและการบริการ

๓.๔ กระบวนการเรียนการสอนอุตสาหกรรมศึกษา ในหลักสูตรวิชาช่างอุตสาหกรรม ควรจัดกิจกรรมโดยใช้ความรู้พื้นฐานไปตามลำดับชั้นโดยเริ่มจาก วัสดุ กระบวนการ เครื่องมือเครื่องจักร และผลผลิต การฝึกหัดและปฏิบัติงานควรใช้ประสบการณ์จริงในสถานประกอบการ เพราะผู้เรียนสามารถประยุกต์ความรู้ในสถานการณ์จริงได้ การกำหนดโครงการให้ฝึกปฏิบัติจะช่วยให้นักเรียนพัฒนาการแก้ปัญหาเชิงระบบที่สัมพันธ์กับอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

๔. อุตสาหกรรมศึกษาสำหรับอุดมศึกษาในบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก มีดังนี้

๔.๑ หลักการเป็นการจัดการอุตสาหกรรมศึกษาเฉพาะด้าน โดยการพัฒนาความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพเกี่ยวกับอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีให้ลึกซึ้งและกว้างขวางยิ่งขึ้นทั้งในระดับเทคนิคและวิชาชีพชั้นสูง

๔.๒ จุดมุ่งหมายของระดับอุดมศึกษา มี ๒ ลักษณะคือ

๔.๒.๑ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรอนุ-ปริญญาหรือเทียบเท่าได้แก่ (๑) เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะทางด้านเทคนิคต่าง ๆ โดยแปรความคิดและสิ่งค้นพบมาประยุกต์กับหลักวิทยาศาสตร์ (๒) เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติการด้านเทคนิคในรายละเอียดโครงการในฐานะผู้ช่วยวิศวกร และผู้ช่วยวิทยาศาสตร์ และ (๓) เพื่อสามารถประยุกต์ทวิวิธีต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาเชิงการคำนวณ การทดลอง การเขียนรายงาน การสร้างและการควบคุม ฯลฯ ในระบบการผลิตและการบริการ

๔.๒.๒ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรปริญญาได้แก่ (๑) เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานเชิงระบบในด้านเทคนิคการผลิตและทางด้านการจัดการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี และ (๒) เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการที่ทันสมัยและนำไปสู่การสร้างเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับโครงสร้างสังคมและวัฒนธรรมใหม่

๔.๓ เนื้อหาความรู้อุตสาหกรรมศึกษาใน

ระดับอุดมศึกษามี ๒ ลักษณะ คือ

๔.๓.๑ เนื้อหาความรู้ของหลักสูตรอนุ-ปริญญาหรือเทียบเท่าได้แก่ (๑) ความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์เนื้อหาเกี่ยวกับวัสดุศาสตร์ เครื่องมือเครื่องจักรกลที่ทันสมัย การบำรุงรักษาวิศวกรรม ความปลอดภัย (๒) ความรู้ทางเทคนิคเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้วัสดุ เครื่องมือเครื่องจักรกล โดยอาศัยความรู้พื้นฐานต่าง ๆ มาประยุกต์และพัฒนางานด้านการผลิต และการบริการ (๓) เนื้อหาความรู้เทคนิคเฉพาะช่าง และอาศัยความรู้อีกส่วนหนึ่งในลักษณะของสหวิทยาการ เช่น ราชวิชา การจัดการ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ฯลฯ

๔.๓.๒ เนื้อหาความรู้ของหลักสูตรปริญญาตรีเป็นเทคโนโลยีอุตสาหกรรมซึ่งจัดเป็น ๒ แนวทาง คือ **แนวทางที่หนึ่ง** เป็นเนื้อหาความรู้แบบกว้างซึ่งประกอบด้วยหลายแขนงวิชาช่างและยังมีวิชาต่าง ๆ เกี่ยวกับธุรกิจการจัดการอุตสาหกรรม โดยมุ่งเน้นการสร้างคุณสมบัติในตำแหน่งควบคุม และการบริหารการผลิตอุตสาหกรรม และ**แนวทางที่สอง** เป็นเนื้อหาความรู้แบบลึกและเรียนรู้สาขาใดสาขาหนึ่งเทคโนโลยี โดยอาศัยความรู้พื้นฐานวิทยาศาสตร์อย่างลึกซึ้ง เพื่อสร้างคุณสมบัติของนักเทคโนโลยีการผลิตแต่ละด้านโดยเฉพาะ

๔.๔ กระบวนการเรียนการสอนอุตสาหกรรมศึกษาในระดับอุดมศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะคือ

๔.๔.๑ กระบวนการเรียนการสอนอุตสาหกรรมศึกษาในระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตั้งอยู่บนพื้นฐานความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ในการประยุกต์เชิงปฏิบัติช่างเทคนิคเกี่ยวกับการใช้วัสดุ เครื่องมือ และกรรมวิธีต่าง ๆ ตลอดจนการจัดการเชิงระบบ กิจกรรมปฏิบัติควรอยู่ในรูปของโครงการ และฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการซึ่งจะนำหลักการไปสู่การปฏิบัติจริง

๔.๔.๒ กระบวนการเรียนการสอนอุตสาหกรรมศึกษาในระดับปริญญา เทคโนโลยีอุตสาหกรรม ซึ่งจัดเป็น ๒ แนวทาง คือ **แนวทางที่หนึ่ง** เป็นกิจกรรมการเรียนรู้แบบกว้างของหลักสูตร ๔ ปี การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในปีต้น ๆ หรือ ๒ ปีแรกเป็นการเรียนรู้วิชาพื้นฐานที่เกี่ยวกับหลักการทฤษฎี หลังจากนั้นแล้วก็นำความรู้มาประยุกต์ในทดลอง การ

วิจัย การผลิต การวิเคราะห์เชิงระบบ ตลอดจนการออกแบบความรู้ใหม่ในช่วง ๒ ปีหลัง กิจกรรมการเรียนรู้ในโครงการและการฝึกประสบการณ์จะมีความสำคัญเพื่อเสริมประสบการณ์ ค้นคว้าทดลองและวิเคราะห์ระบบงานเชิงวิชาการมากกว่าการฝึกปฏิบัติทักษะช่วงเทคนิค เฉพาะ ส่วน**แนวทางที่สอง** เป็นกิจกรรมการเรียนรู้การสอนในหลักสูตรปริญญาตรี ๒ ปี โดยใช้ความรู้และประสบการณ์ทางด้านอาชีพมาประยุกต์ในการเรียนทฤษฎี และหลักการและแนวคิดใหม่ ๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในด้านการบริหาร การผลิต และการจัดการอุตสาหกรรมได้เป็นอย่างดี กิจกรรมการเรียนรู้จะเน้นเกี่ยวกับโครงการและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางด้านค้นคว้าทดลอง การสัมมนาปัญหาโดยอาศัยประสบการณ์อาชีพและทฤษฎีที่เรียนรู้เพื่อสร้างความรู้และแนวคิดใหม่ และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการบริหารการผลิตต่อไป

การศึกษาเปรียบเทียบหลักสูตรประถมศึกษา ของประเทศญี่ปุ่นกับประเทศไทย

ความเป็นมาของการวิจัย

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ ประเทศที่ประชาชนมีระดับการศึกษาสูง มีฐานะเศรษฐกิจดีจะทำให้บ้านเมืองเจริญก้าวหน้า ในการจัดการศึกษาทุกระดับจะต้องยึดหลักสูตรเป็นแม่บทสำคัญในแต่ละประเทศจะต้องมีหลักสูตรเป็นของตนเอง มีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไป ทั้งนี้เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายในการพัฒนาประเทศ

ประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทยเป็นประเทศที่อยู่ในทวีปเอเชียด้วยกัน แต่มีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ เป็นต้นว่า สภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ความเชื่อ ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ภูมิอากาศและภูมิประเทศ ความแตกต่างเหล่านี้มีส่วนสัมพันธ์ถึงหลักสูตรของทั้งสองประเทศ หลักสูตรทุกระดับมีความสำคัญต่อการศึกษาของประชาชน แต่หลักสูตรประถมศึกษา นับว่าเป็นหลักสูตรที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นพื้นฐานในการเรียนของนักเรียนและเป็นรากฐานของหลักสูตรระดับที่สูงขึ้นไป ประเทศญี่ปุ่นจัดการศึกษาภาคบังคับเฉพาะในระดับประถมศึกษา ๖ ปี โครงสร้างหลักสูตรประถมศึกษาของประเทศญี่ปุ่นแบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มวิชาสามัญ ๘ วิชา ได้แก่ ภาษาญี่ปุ่น สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ดนตรี ศิลปะและหัตถกรรม คหกรรมศาสตร์ และพลศึกษา กลุ่มวิชาจริยศึกษาและกิจกรรมพิเศษ ส่วนโครงสร้างหลักสูตรประถมศึกษาของประเทศไทยได้แบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็น ๕ กลุ่มวิชา ได้แก่ กลุ่มทักษะ (ภาษาไทยและคณิตศาสตร์) กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ และกลุ่มประสบการณ์พิเศษ

ประเทศญี่ปุ่นตั้งแต่สมัยหลังสงครามโลกครั้งที่สอง เป็นต้นมา มีความเจริญอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อุตสาหกรรม และเศรษฐกิจ ชาวญี่ปุ่นมีเอกลักษณ์ที่ทั่วโลกยอมรับ

เช่น ความมีระเบียบวินัย ชยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ อดทน และตรงต่อเวลา เป็นต้น การที่ประเทศญี่ปุ่นมีความเจริญและมีเอกลักษณ์เป็นของตนเองเช่นนี้ ก็เนื่องจากการจัดการศึกษาซึ่งจะต้องปลูกฝังสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ตั้งแต่ระดับอนุบาลและระดับประถมศึกษา สำหรับประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศกำลังพัฒนาควรจะได้ศึกษาการจัดการศึกษาของประเทศญี่ปุ่น โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรและปัญหาการใช้หลักสูตรของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทย

๒. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของเนื้อหาวิชาในหลักสูตรประถมศึกษาของประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทย ยกเว้นภาษาญี่ปุ่น ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

๓. เพื่อศึกษาสาเหตุของความแตกต่างของเนื้อหาวิชาในหลักสูตรประถมศึกษาของประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในระดับประถมศึกษาของประเทศญี่ปุ่น และประเทศไทย รวม ๑,๐๐๐ คน

ประเทศญี่ปุ่น จำนวน ๒๔๔ คน เป็นชาย ๑๔๖ คน หญิง ๑๔๔ คน และไม่แจ้งเพศ ๔ คน

ประเทศไทย จำนวน ๗๐๖ คน เป็นชาย ๒๓๐ คน หญิง ๔๖๒ คน และไม่แจ้งเพศ ๑๔ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

๑. แบบสอบถาม จำนวน ๒ ฉบับ คือ ฉบับภาษาญี่ปุ่น และฉบับภาษาไทย แต่ละฉบับแบ่งเป็น ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๙ ข้อ

ตอนที่ ๒ เป็นข้อมูลที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรและปัญหาการใช้หลักสูตร จำนวน ๔๕ ข้อ แต่ละข้อแบ่งเป็น ๒ ส่วน ส่วนแรกเป็นสภาพการใช้หลักสูตร และส่วนหลังเป็นปัญหาการใช้หลักสูตร

๒. เอกสารหลักสูตรของประเทศญี่ปุ่นและประเทศ

ไทย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้คือ

๑. ระหว่างวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ - ๒๗ เมษายน ๒๕๓๑ ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บข้อมูลที่ประเทศญี่ปุ่น ได้นำแบบสอบถามไปให้เพื่อนที่อยู่ตามเมืองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนำไปมอบให้อาจารย์ในโรงเรียนประถมศึกษา โดยติดแสตมป์ทุกฉบับให้ส่งกลับไปที่ที่พักในเมืองซูซูกะ (Suzuka city)

๒. ในปี พ.ศ. ๒๕๓๒-๒๕๓๓ ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปให้ศึกษานิเทศก์ของจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนำไปมอบให้อาจารย์ในโรงเรียนประถมศึกษา โดยติดแสตมป์ทุกฉบับให้ส่งกลับไปที่วิทยาลัยครูพระนคร

๓. รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

๔. นำเอกสารหลักสูตรของประเทศญี่ปุ่น กลับมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับเอกสารหลักสูตรของประเทศไทย

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. นำแบบสอบถามภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยมาตรวจแล้วเขียนลงในแบบฟอร์ม สกรหัส (Coding form) โดยแยกเมืองหรือจังหวัดเพื่อนำไปคำนวณต่อไป

๒. หาค่าร้อยละของข้อมูลส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถามของประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทย

๓. เปรียบเทียบระดับสภาพการใช้หลักสูตรของประเทศญี่ปุ่นกับประเทศไทย โดยใช้ t-test

๔. เปรียบเทียบระดับปัญหาการใช้หลักสูตรของประเทศญี่ปุ่นกับประเทศไทย โดยใช้ t-test

๕. การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

๖. การเปรียบเทียบเนื้อหา จะนำเนื้อหาในหลักสูตรประถมศึกษาญี่ปุ่นและไทยทั้งคู่ที่เหมือนกันและแตกต่างกันมาเสนอเป็นตาราง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ค่าร้อยละ

๒. ค่าเฉลี่ย

๓. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

๔. ค่าความเชื่อมั่น

๕. ค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มสองกลุ่ม ให้ t-test

สรุปผลการวิจัย

๑. สภาพการใช้หลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดยญี่ปุ่นมีการปฏิบัติน้อยกว่าไทย

๒. สภาพการใช้หลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยญี่ปุ่นมีการปฏิบัติน้อยกว่าไทย

๓. สภาพการใช้หลักสูตรและปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านหลักสูตรและด้านสื่อการเรียนการสอน ปัญหาการใช้หลักสูตรด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๔. การวิเคราะห์ทั้งฉบับ สรุปได้ว่า สภาพการใช้หลักสูตรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดยญี่ปุ่นมีการปฏิบัติน้อยกว่าไทย ส่วนปัญหาการใช้หลักสูตร ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๕. การเปรียบเทียบเนื้อหาวิชา สรุปได้ว่า เนื้อหาวิชาส่วนมากคล้ายคลึงกัน มีเนื้อหาบางเรื่องที่แตกต่างกันและบางเรื่องมีอยู่ในต่างระดับชั้นกัน เนื้อหาวิชาของญี่ปุ่นส่วนมากมีปริมาณน้อยกว่าของไทย

๖. สาเหตุของความแตกต่างของเนื้อหาวิชา เนื่องจากภูมิอากาศ ภูมิประเทศ สภาพสังคม เศรษฐกิจ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งสองประเทศ

ผู้บริหารจึงควรจะได้จัดทำแผนภูมิการบริหารโรงเรียน และการพรรณนางาน เพื่อบุคลากรโรงเรียนจะได้นำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

๒. งานวิชาการ พบว่า การปฏิบัติงานที่มีปัญหา ได้แก่ ครูไม่มีโอกาสที่จะเลือกวิชาสอน งานวิชาการยังไม่มีประสิทธิภาพ อาจารย์อัตราจ้างขาดประสิทธิภาพ หัวหน้าหมวดขาดการกระตือรือร้น เป็นต้น พฤติกรรมดังกล่าว ทำให้งานวิชาการไม่พัฒนาเท่าที่ควร ดังนั้นผู้บริหารจึงควรหาทางปรับปรุงแก้ไขโดยเปิดโอกาสให้ครูได้สอนตรงกับความถนัด ลดการจ้างอาจารย์อัตราจ้างหรือถ้าจำเป็นจะต้องจ้าง ควรคัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถสูง และควรกระตุ้นให้หัวหน้าหมวดวิชามีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่

๓. งานบริหาร พบว่า มีปัญหา คือ ขาดแคลนอัตรากำลังซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญมากในการเรียนการสอน ผู้บริหารควรจัดอัตรากำลังที่เป็นอัตราประจำ ปฏิบัติงานในโรงเรียนสาธิต และควรลดอัตราจ้างให้มีจำนวนน้อยที่สุด นอกจากนี้ สวัสดิการของครูและนักเรียน ก็ควรจัดให้เพียงพอเหมาะสมกับสภาพของนักเรียน

๔. งานกิจการนักเรียน พบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามระเบียบวินัย มีความประพฤติไม่เหมาะสม ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะนักเรียนในโรงเรียนมัธยมสาธิต ได้รับการปลูกฝังเกี่ยวกับการกล้าแสดงออก ซึ่งบางครั้งก็แสดงออกจนเกินขอบเขตของสถานภาพของการเป็นนักเรียน ควรชี้แจงให้เข้าใจ

๕. งานเลขานุการ พบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณ ไม่ได้รับงบประมาณแผ่นดิน ซึ่งที่แท้จริงแล้วงบประมาณของโรงเรียนมัธยมสาธิตได้จัดสรรไว้ในส่วนของงบประมาณของวิทยาลัยแล้ว ดังนั้น ผู้บริหารระดับวิทยาลัย จึงควรจะได้จัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งให้โรงเรียนมัธยมสาธิตด้วย

๖. งานความสัมพันธ์กับชุมชน พบว่า บางโรงเรียนยังไม่มีสมาคมผู้ปกครองและครู เป็นตัวแทนของผู้ปกครองในการปฏิบัติงานประสานสัมพันธ์กับครูในโรงเรียน ดังนั้น จึงควรหาทางจัดตั้งสมาคมผู้ปกครองและครูขึ้น เพื่อจะได้เป็นตัวแทนของผู้ปกครองในการประสานสัมพันธ์การปฏิบัติงานร่วมกัน

การวิเคราะห์ผลการวิจัยเพื่อนำไปใช้

๑. การบริหารโรงเรียนมัธยมสาธิต สังกัดวิทยาลัยครู ยังมีคุณภาพไม่ทัดเทียมกับโรงเรียนสาธิตของมหา-

วิทยาลัย แบบสอบถามที่ใช้ประเมินฉบับนี้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่จะนำไปปรับปรุงโรงเรียนมัธยมสาธิตให้มีคุณภาพ

๒. ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสาธิตไม่ควรสังกัดคณะวิชา หรือมีสถานภาพตาม พ.ร.บ. ควรเป็นอิสระมีอำนาจในการพิจารณาความดีความชอบ และมีอำนาจในการบริหารโรงเรียน เพื่อความคล่องตัวในการบริหารงาน

๓. โรงเรียนมัธยมสาธิต สังกัดวิทยาลัยครู ควรรวมกลุ่มกันมากกว่าที่จะไปรวมกลุ่มกับโรงเรียนมัธยมสาธิตของกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนสังกัดกรมอาชีวศึกษา ทั้งนี้เพราะมีลักษณะเฉพาะและมีข้อจำกัดคล้าย ๆ กัน

๔. ปัญหาและอุปสรรคที่ได้จากการตอบปัญหา และการสัมภาษณ์ ผู้บริหารในทุกด้านควรนำมาพิจารณา ทบทวนปรับปรุงแก้ไขบางประเด็นให้เหมาะสมกับสภาพของแต่ละโรงเรียน

จากประสบการณ์ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า น่าจะได้มีการศึกษาวิจัย เพื่อให้ได้ความรู้ ความคิดเห็น อันจะเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. ศึกษาและติดตามผลการปฏิบัติงานจากการจัดโครงสร้างของระบบการบริหารโรงเรียนมัธยมสาธิต ตามพระราชบัญญัติสภาการฝึกหัดครู ฉบับที่ ๒ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๗ เพื่อศึกษาว่าการใช้ระบบบริหารโรงเรียนดังกล่าวมีความเหมาะสม หรือ มีสิ่งใดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขบ้าง

๒. ศึกษาการจัดระบบการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ของอาจารย์ที่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ เพราะเรื่องดังกล่าวเป็นวัตถุประสงค์หลักของโรงเรียนมัธยมสาธิตในวิทยาลัยครู

การศึกษาคุณลักษณะของครูแนะแนวและปัญหาการจัดการบริการแนะแนวในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ศิลปวัฒนธรรม

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูพระนคร

ความเป็นมา

วิทยาลัยครูพระนครเข้าเป็นหน่วยประเคราะห์ของศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๑ ต่อมาเมื่อรัฐบาลได้ตั้งสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติขึ้น หน่วยประเคราะห์ดังกล่าวจึงได้ยกฐานะขึ้นเป็นศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูพระนคร สำหรับกรมการฝึกหัดครูนั้นถือว่าวิทยาลัยครูมีภารกิจหลักสำคัญประการหนึ่ง คืองานส่งเสริมทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม โดยเรียกว่า “ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูพระนคร” มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม โดยรับนโยบายจากกรมการฝึกหัดครูและสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

วัตถุประสงค์

๑. รับแผนและโครงการตามนโยบายของกรมการฝึกหัดครูและสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
๒. เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลและศึกษาค้นคว้าทางวัฒนธรรม
๓. เพื่อเผยแพร่และธำรงรักษาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

การดำเนินงาน

๑. จัดกิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ประเพณีต่าง ๆ และวันสำคัญประจำปี
๒. จัดหอวัฒนธรรมมีห้องนิทรรศการถาวร แสดงประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยครูพระนคร เนื่องในโอกาสครบ ๑๐๐ ปี และจัดนิทรรศการหมุนเวียน
๓. ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลทางด้านวัฒนธรรมพื้นบ้านในเขตรับผิดชอบ และบริเวณใกล้เคียง
๔. ทำเอกสาร ผลิตสื่อ วีดีโอเทป เผยแพร่ในโอกาสต่าง ๆ

ผลการดำเนินงาน

- สามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามโครงการที่ตั้งไว้ได้อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ
- สามารถเปิดหอวัฒนธรรมแสดงประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยครูพระนคร เนื่องในโอกาสครบ ๑๐๐ ปี และจัดนิทรรศการหมุนเวียนออกเผยแพร่และบริการได้
- ได้รับงบประมาณครุภัณฑ์จากกรมการฝึกหัดครู เพื่อให้สำนักงานของศูนย์ศิลปวัฒนธรรมมีเครื่องมือเครื่องใช้เพียงพอ
- ร่วมมือกับสำนักกิจการนักศึกษา องค์การบริหารนักศึกษา คณะวิชา ภาควิชาในการจัดกิจกรรมทางด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม เป็นอย่างดี
- ให้ความร่วมมือกับสถาบันอื่น ๆ ในการเผยแพร่กิจกรรมทางด้านวัฒนธรรม
- จัดกิจกรรมด้านการสาธิตประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนการแสดงดนตรีนาฏศิลป์ไทยต้อนรับชาวต่างประเทศ
- ศึกษาค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านวัฒนธรรมเพื่อเป็นแหล่งข้อมูลต่อไป

- พิมพ์เอกสารเผยแพร่ในโอกาสต่าง ๆ

ปัญหาและอุปสรรค

- ไม่มีสถานที่เพียงพอ จึงไม่สามารถจัดให้ยิ่งใหญ่ตามที่คาดหวังไว้ได้
- ไม่มีห้องสำนักงานของศูนย์ศิลปวัฒนธรรมที่สำหรับให้กรมการทำงานประจำ
- ขาดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ทางวัฒนธรรมศึกษา โดยเฉพาะที่สามารถอยู่ประจำและเปิดบริการได้ตลอดเวลา
- กรมการศูนย์ฯ ส่วนมากมึงงนอนงนอื่น ๆ อยู่เต็มที่ มาช่วยได้เป็นครั้งคราว เป็นงานเฉพาะกิจเป็นส่วนมาก

พระยาโอวาทกรกิจ

พ.ศ. ๒๔๒๐-๒๔๘๕

ศิษย์เก่าดีเด่น

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี

พ.ศ. ๒๔๑๙-๒๔๘๖

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี (สนั่น เทพหัสดิน ณ อยุธยา) เกิดวันที่ ๑ มกราคม ๒๔๑๙ ที่ตำบลสะพานหัน จังหวัดพระนคร เป็นบุตรของพระยาไชยสุรินทร์ (เจียม) กับคุณหญิงไชยสุรินทร์ (อู่) ถึงแก่อสัญกรรม วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๖ รวมอายุ ๖๖ ปี

เริ่มเรียนหนังสือที่โรงเรียนวัดบพิตรพิมุข แล้วไปต่อที่โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ จากนั้นไปเข้าศึกษาที่โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ สอบได้วุฒิ ป.ป. เป็นรุ่นแรก พ.ศ. ๒๔๓๕ รับราชการเป็นนักเรียนสอนในกรมศึกษาธิการ เป็นผู้บรมครูคนแรกของวิทยาทานสถาน พ.ศ. ๒๔๓๙ ได้รับทุนจากกระทรวงธรรมการ ไปศึกษาวิชาครู ณ วิทยาลัยเบอโรโรด ประเทศอังกฤษ พ.ศ. ๒๔๔๑ กระทรวงให้กลับมาสอนวิชาครูในโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ ได้เลื่อนตำแหน่งสำคัญ ๆ อีกหลายตำแหน่ง เช่น ปลัดทูลฉลอง กระทรวงธรรมการ รั้งตำแหน่งผู้บัญชาการ โรงเรียนข้าราชการพลเรือน และเสนาบดีกระทรวงธรรมการ ซึ่งเป็นตำแหน่งสูงสุด ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองได้รับแต่งตั้งเป็นประธานสภาผู้แทนราษฎรคนแรก

ผลงานที่สำคัญคือ พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๖๑ พระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. ๒๔๖๔ และยังเป็นผู้ริเริ่มปรับปรุงหลักสูตรแบบใหม่ โดยเพิ่มวิชาพิเศษ คือ วิชาหัตถศึกษา กสิกรรมและพาณิชย์การ เข้าไปในหลักสูตรเดิม ซึ่งมีแต่การเรียนหนังสือไทย เลข และไวยากรณ์เท่านั้น ได้แต่งตำราเรียนไว้มาก เช่น แบบสอนอ่านธรรมจรรยา เรขาคณิต และพีชคณิต เป็นต้น เป็นปราชญ์ในการประพันธ์สำคัญคนหนึ่งของไทยที่ประพันธ์ได้ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ใช้นามจริงและนามปากกาว่า “เขี้ยวหวาน” หรือ “ครูเทพ” อนุสรณ์เตือนใจจนถึงปัจจุบันคือเพลงกราวกีฬา

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทาน คือ ร.ว., ป.จ., ป.ช., ป.ม.

พระยาโอวาทกรกิจ (เหม ผลพันธ์) เกิดวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๔๒๐ ที่จังหวัดพระนคร เป็นบุตรหลวงธรรมานุวัติจำนอง (อู่) และนางธรรมานุวัติจำนอง (เพ็ง) ถึงแก่กรรม พ.ศ. ๒๔๘๕ รวมอายุ ๖๕ ปี

เริ่มศึกษาที่โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบในพระบรมมหาราชวัง สอบไล่ได้ประโยคสอง แล้วเข้าเรียนต่อเป็นนักเรียนรุ่นแรกของโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ ซึ่งอาศัยโรงเรียนเล็กเป็นสถานที่เรียน สอบไล่ได้วุฒิ ป.ป. เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๗

เข้ารับราชการครูเป็นครูในโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ ไม่นานก็ได้เป็นอาจารย์ใหญ่เมื่อมีอายุเพียง ๒๐ ปี นอกจากนี้ยังได้ไปสอนพิเศษที่โรงเรียนกรมแผนที่ สระปทุม และโรงเรียนมหาดเล็กในพระบรมมหาราชวัง พ.ศ. ๒๔๔๕ ได้เป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมสูง เทพศิรินทร์ ต่อมาได้เป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เป็นผู้ตรวจการโรงเรียน แขวงมัธยมของกรมศึกษาธิการ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนราชแพทยาลัย เป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียนมหาดเล็กหลวง (วชิราวุธวิทยาลัย) เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนพาณิชย์การ เป็นพนักงานสอบไล่ กรมศึกษาธิการ เป็นข้าหลวงตรวจการศึกษาภาค ๑ ดูแลการศึกษา ๕ มณฑล เป็นเจ้ากรมวิสามัญศึกษามีหน้าที่จัดอาชีพศึกษา และโรงเรียนสตรี เป็นกรรมการมณฑลกรุงเทพฯ เป็นผู้ช่วยปลัดทูลฉลอง กระทรวงศึกษาธิการ ลาออกจากราชการเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๘ ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ท.ช., ท.ม., ท.จ.

นอกจากการสอนและการบริหารแล้ว ยังมีผลงานทางด้านงานแต่งหนังสือ แต่งบทละคร เป็นนักได้อวาท และนักแสดงละครที่เก่งคนหนึ่ง กล่าวโดยย่อคือ เป็นครูรอบด้าน

พระยาอนุกิจวิธูร

พ.ศ. ๒๔๒๓-๒๔๙๑

พระยาอนุกิจวิธูร (สันทัด เทพหัสติน ณ อยู่อยุธยา) เกิดวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๔๒๓ ที่บ้านตำบลสะพานหัน จังหวัดพระนคร เป็นบุตรพระยาไชยสุรินทร์ (เจียม) และท่านอยู่เป็นน้องชายร่วมบิดามารดากับเจ้าพระยา-ธรรมศักดิ์มนตรี (สนั่น) ไม่มีบุตรสืบสกุล ถึงแก่อสัญกรรมวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๑ รวมอายุ ๖๗ ปี ๑๑ เดือน ๘ วัน

เมื่อเยาว์วัยได้เริ่มหัดอ่านเขียนจากเด็กชายสนั่น ผู้พี่ จากนั้นได้ไปเรียนที่โรงเรียนวัดบพิตรพิมุข อายุ ๑๑ ปี ได้เข้าถวายตัวเป็น “มหาดเล็กหลวงอยู่เวรฤทธิ” รับใช้ในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ ครั้นถึง พ.ศ. ๒๔๓๖ ก็โอนไปเป็นมหาดเล็กประจำ พระองค์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชพระองค์นั้น และในปีนั้นเองก็สอบได้ประโยค ๓ แล้วเข้าเรียนต่อใน โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์สอบได้ประกาศนียบัตรครู ฝายภาษาไทย พ.ศ. ๒๔๓๘ ได้เป็นครูใหญ่โรงเรียน สายสวัสดิ์สันฐาคาร ขณะอายุเพียง ๑๖ ปี นอกจากนั้น ยังได้เป็นครูพิเศษโรงเรียนราชวิทยาลัยด้วย

นายสันทัดได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น ขุน หลวง พระ และพระยาอนุกิจวิธูรตามลำดับ ในส่วน ตำแหน่งนั้น พ.ศ. ๒๔๔๓ เป็นนายตรวจแขวงกลาง พระนครคนแรก ปีต่อมาได้เป็นนายตรวจกรมศึกษาธิการ และ พ.ศ. ๒๔๔๕ ร่วมคณะไปรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวขณะดำรงพระยศเป็นพระบรม-โอรสาธิราชเจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ ณ ประเทศญี่ปุ่นเป็น เวลา ๓ เดือน หลังจากนั้นได้เลื่อนตำแหน่งจากนาย-ตรวจใหญ่ กรมศึกษาธิการเป็นข้าหลวงธรรมการมณฑล กรุงเก่าคนแรก ผู้ช่วยเจ้ากรมตรวจ กระทรวงธรรมการ และหัวหน้าข้าหลวงตรวจการกระทรวงธรรมการ

พ.ศ. ๒๔๕๖ เป็นผู้อำนวยการหัตถกรรม กรม ศึกษาธิการ (ต่อมาเป็นโรงเรียนเพาะช่าง) พ.ศ. ๒๔๕๗ เป็นปลัดกรมวิสามัญศึกษา ปีต่อมาเป็นเจ้ากรมวิสามัญ-ศึกษาในกรมศึกษาธิการ และผู้บัญชาการโรงเรียน ข้าราชการพลเรือนของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า-เจ้าอยู่หัว พ.ศ. ๒๔๗๐ โปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยปลัดทูลฉลองกระทรวงธรรมการอีกตำแหน่งหนึ่ง และเคยเป็นองคมนตรี ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎ-เกล้าเจ้าอยู่หัว ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ท.ช.

พระวรวงศ์วิสิฐ

พ.ศ. ๒๔๒๖-๒๕๐๒

พระวรวงศ์วิสิฐ (วรวงศ์ ศิวะศรียานนท์) เดิม ชื่อ เชิง เกิดวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๔๒๖ ที่อำเภอ พนสนิมคม จังหวัดชลบุรี มีบุตร ๕ คน ถึงแก่กรรม วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๐๒ รวมอายุ ๗๖ ปี ๓ เดือน ๒๔ วัน

เริ่มเรียนหนังสือไทยที่วัดใกล้บ้าน พ.ศ. ๒๔๔๐ จึงได้มาเรียนที่โรงเรียนวัดสามจีนใต้ กรุงเทพฯ สอบ ประโยค ๑ ทั้ง ๓ ชั้นพร้อมกัน สอบได้เป็นที่ ๑ ของ กรุงเทพฯ ได้รับรางวัลของสมเด็จพระศรีสุทวารดิ-นราชประยูร เป็นเงิน ๘๐ บาทกับนาฬิกาเรือนทอง ๑ เรือน เรียนจบประโยค ๒ แล้วเข้าเป็นนักเรียนฝึกหัด อาจารย์ ได้วุฒิ ป.ป. แล้วศึกษาต่อในโรงเรียนฝึกหัด ครูมัธยม ได้วุฒิ ป.ม. เป็นรุ่นแรก ซึ่งมีผู้จบรุ่นแรกนี้ เพียง ๔ คน

พ.ศ. ๒๔๔๗ เริ่มรับราชการเป็นครูโรงเรียน วัดเทพศิรินทร์ แล้วย้ายไปเป็นครูโรงเรียนอื่น ๆ อีก หลายแห่ง พ.ศ. ๒๔๗๑ เป็นอาจารย์ประจำคณะอักษร-ศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แล้ว ย้ายไปเป็นอาจารย์ใหญ่อีกหลายโรงเรียน ภายหลังจึง กลับมาเป็นอาจารย์หัวหน้าแผนกวิชาภาษาไทยและ ภาษาโบราณตะวันออก คณะอักษรศาสตร์และวิทยา-ศาสตร์ จนกระทั่งออกจากราชการ แต่ทางจุฬาลงกรณ์-มหาวิทยาลัยยังจ้างเป็นอาจารย์ต่อและดำรงตำแหน่ง หัวหน้าแผนกวิชาภาษาไทยและภาษาโบราณตะวันออก ตลอดมาจนกระทั่งถึงแก่กรรม

พระวรวงศ์วิสิฐเป็นผู้ทรงความรู้ด้านภาษาไทย ยอดเยี่ยมและมีผลงานที่ทรงคุณค่ามากมายโดยเฉพาะ ด้านการประพันธ์ เป็นทั้งปฏิญาณกวีและจินตกวี งาน ประพันธ์ของท่านได้รับรางวัลที่ ๑ ของวรรณคดีสมาคม และเป็นผู้ที่รักงานครูอย่างจริงจัง ได้รับพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ป.ม. ปริญญาอักษรศาสตร์ ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ และโปรดเกล้าฯ เป็นศาสตรา-จารย์พิเศษ

พระยาผดุงวิทยาเสริม

พ.ศ. ๒๔๒๖-๒๔๙๗

พระยาผดุงวิทยาเสริม (กำจัด พลังกูร) เกิดวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๔๒๖ ที่อำเภอบางรัก จังหวัดพระนคร เป็นบุตรนายเจิมและนางปริก ภรรยาคือคุณหญิงผดุง-วิทยาเสริม (เหรียญ) และคุณหญิงผดุงวิทยาเสริม (จัญญ) มีบุตร รวม ๑๐ คน ถึงแก่อนิจกรรมวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๔๙๗ รวมอายุ ๗๐ ปี ๕ เดือน ๒๑ วัน

เริ่มเรียนหนังสือที่โรงเรียนวัดจักรวรรดิราชาวาส สอบได้ประโยค ๒ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๙ และเข้าศึกษา ต่อที่โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ไต้วุฒิ ป.ป. ใน พ.ศ. ๒๔๔๔ และได้วุฒิ ป.ม. เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๖ ในปีต่อมา ได้รับทุนกระทรวงธรรมการไปเรียนวิชาครู ณ ประเทศอังกฤษ เข้าศึกษา ณ วิทยาลัยครูเบอร์โรด เป็นเวลา ๔ ปี

เข้ารับราชการและได้เลื่อนตำแหน่งตามลำดับคือ ใน พ.ศ. ๒๔๕๒ เป็นครูที่โรงเรียนวัดเทพศิรินทร์ ปีต่อมาย้ายไปสอนที่โรงเรียนวัดปทุมคงคา พ.ศ. ๒๔๕๔ เป็นอาจารย์โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์บ้านสมเด็จพระยา ครั้น พ.ศ. ๒๔๕๘ ย้ายไปเป็นอาจารย์โรงเรียนข้าราชการ พลเรือนของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว แผนกครูศึกษา ใน พ.ศ. ๒๔๖๐ รักษาการแทนอาจารย์ใหญ่ แผนกครูศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีถัดมา เป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูวัดบวรนิเวศ พ.ศ. ๒๔๗๐ เป็นเจ้ากรมตำรา พ.ศ. ๒๔๗๑ เป็นเจ้ากรม สามัญศึกษา และ พ.ศ. ๒๔๗๓ รักษาการอธิบดีกรม ศึกษาธิการ จนถึง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้ลาออกจากราชการ

นอกจากงานบริหารแล้ว ทางด้านวิชาการได้แต่ง แบบเรียนไว้หลายเล่ม เช่น แบบหัดอ่าน ก ข ก กา แบบหัดอ่านเบื้องต้น วิธีคำนวณด้วยลูกคิด และหนังสือ ไวยากรณ์ไทย เป็นต้น และยังได้เป็นหัวหน้าในการ เรียบเรียง ปทานุกรมฉบับของกรมตำรา พ.ศ. ๒๔๗๐ อีกด้วย นอกจากนั้นยังมีงานพิเศษอีกมาก เครื่องราช-อิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทาน คือ ต.จ.ว.

ขุนคองฤทธิศึกษากร

พ.ศ. ๒๔๔๒-๒๕๑๒

ขุนคองฤทธิศึกษากร (ปาน คองฤทธิศึกษากร) เกิด วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๔๔๒ ที่จังหวัดนครราชสีมา เป็น บุตรหลวงฤทธิณรงค์ (สง) และนางฤทธิณรงค์ (น้อย) สมรสกับนางสาวเที่ยง สังข์อินทร์ มีบุตร ๔ คน ถึงแก่อนิจกรรม วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒ รวมอายุ ๗๐ ปี ๑ เดือน ๑๓ วัน

เริ่มเรียนที่โรงเรียนตัวอย่างประจำมณฑลนคร-ราชสีมา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๗ ต่อมาศึกษาต่อโรงเรียน ฝึกหัดครูวัดบวรนิเวศ สอบได้วุฒิ ป.ป. เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๑ และได้ ป.ม. เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๖

พ.ศ. ๒๔๖๒ เข้ารับราชการเป็นครูโรงเรียนประจำ มณฑลนครราชสีมา ต่อมาเป็นครูใหญ่โรงเรียนประจำ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ เป็นกรรมการจังหวัด นครราชสีมา กาญจนบุรี และเป็นศึกษาธิการจังหวัด ลพบุรี นครสวรรค์ บุรีรัมย์ พ.ศ. ๒๔๘๔ ได้เป็นสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครราชสีมา ต่อมาเป็น เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รอง ประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๑ รัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ อุปนายกกิตติมศักดิ์สภากรรณการ กลางจัดการลูกเสือแห่งชาติ และกรรมการบริหารลูกเสือ แห่งชาติ

ขุนคองฤทธิศึกษากรเป็นครูที่ดี มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ เมื่อเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษา-ธิการ ได้มีส่วนสำคัญในการยกฐานะนครุประชาบาลขึ้น เป็นข้าราชการพลเรือน และยกระดับประกาศนียบัตรครู ให้สูงขึ้น ได้รื้อฟื้นกิจการลูกเสือและงานแสดงศิลป ทัศนกรรม นักเรียนเป็นกรรมการพิจารณาแผนการศึกษาแห่งชาติ นอกจากนี้ยังได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการ อำนวยการครูสภา เป็นเวลานานมากที่สุดติดต่อกัน และได้ทำประโยชน์แก่ครูเป็นอย่างมาก เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ได้รับพระราชทาน คือ ม.ว.ม.

นายเกรียง กวีติกร

พ.ศ. ๒๔๕๕-๒๕๓๓

นายเกรียง กวีติกร (เฮียง เอี่ยมสกุล) เกิดวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๔๕๕ ที่อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นบุตรนายดวนและนางศิริ สมรสกับนางสาวพวงเพ็ชร ตันติเจริญ ต่อมากับนางสาววชิรี พงษ์ธรรานนท์ และกับนางฉวีวรรณ อ้นอารี มีบุตรรวม ๔ คน ถึงแก่อนิจกรรมวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๓๓ รวมอายุ ๗๘ ปี ๒ เดือน ๒๒ วัน

เริ่มเรียนหนังสือกับพระภิกษุวัดเชิงหวาย แล้วย้ายไปเรียนที่โรงเรียนพิชัย โรงเรียนประจำจังหวัดอุตรดิตถ์ จบชั้น ม.๖ ที่โรงเรียนตัวอย่างประจำมณฑลพิษณุโลก พ.ศ. ๒๔๗๑ ได้รับคัดเลือกมาเรียนที่โรงเรียนฝึกหัดครูวัดบวรนิเวศ สอบได้วุฒิ ป.ป. แล้วไปศึกษาในคณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สอบได้วุฒิ ป.ม. เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้รับพระราชทานปริญญาตรีบัณฑิต (กิตติมศักดิ์) สาขาวิชาการบริหารการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘

เริ่มเป็นครูโรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จเจ้าพระยา แล้วย้ายไปโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม พ.ศ. ๒๔๗๔ เป็นกรรมการจังหวัดระยอง ย้ายไปเป็นหัวหน้าฝ่ายในกองการศึกษาผู้ใหญ่ เป็นหัวหน้ากองโรงเรียนราษฎร์และกองการศึกษาพิเศษ แล้วเจริญก้าวหน้าเป็นผู้อำนวยการกองการประถมศึกษา รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และอธิบดีกรมสามัญศึกษา หลังเกษียณอายุราชการได้รับโปรดเกล้าฯ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ สมาชิกวุฒิสภา ประธานสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดินคนที่ ๒ สมาชิกสภานิติบัญญัติ นอกจากนี้ยังเป็นประธานคณะกรรมการวิทยุโรงเรียนวิชาชีพร้องและดนตรี (วิชาดนตรีและนาฏศิลป์) เป็นกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ประธานมูลนิธิครูอาวุโสและอื่น ๆ อีกมาก

ผลงานของนายเกรียงมีปรากฏอยู่มาก เช่น เป็นผู้เสนอให้ประกาศกำหนดโควตาโรงเรียนราษฎร์สอนภาษาจีน ปรับปรุงโรงเรียนชายแดน โครงการทดลองสอนนักเรียนโดยไม่แบ่งชั้นและโครงการทดลองเพื่อแก้ปัญหาขาดแคลนครูในโรงเรียนชนบท เป็นต้น

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทานคือ ม.ป.ช., ม.ว.ม., ท.จ.ว.

หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ

พ.ศ. ๒๔๓๙-๒๕๐๖

หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ (สุวรรณ เรศานนท์) เดิมชื่อทองดี เกิดวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๔๓๙ ที่อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา เป็นบุตรนายทับและนางเรศ สมรสกับนางสาวเสงี่ยม ศรีเพ็ญ และนางสาวเลื่อน วัฒนสุข มีบุตรรวม ๗ คน ถึงแก่กรรมวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๐๖ รวมอายุ ๖๖ ปี ๘ เดือน ๑๑ วัน

พ.ศ. ๒๔๕๒ เริ่มเรียนชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนตัวอย่างประจำมณฑลราชสีมา สอบไล่ได้ชั้น ป.๓ พ.ศ. ๒๔๕๔ เข้าเรียนต่อที่โรงเรียนประจำจังหวัดบุรีรัมย์ สอบไล่ได้ชั้น ม.๑ พ.ศ. ๒๔๕๖ ได้รับคัดเลือกเป็นนักเรียนหลวงไปเรียนที่โรงเรียนฝึกหัดครูฝั่งตะวันตก พ.ศ. ๒๔๕๘ เข้าเรียนต่อในแผนกครูศึกษา โรงเรียนข้าราชการพลเรือนของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อรับราชการแล้วได้ไปเรียนต่อที่มหาวิทยาลัยโลซานโยส ฟิลิปินส์ ได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมทางการศึกษานับเป็นคนไทยคนแรกที่ได้ปริญญาตรีและได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์จากมหาวิทยาลัยโอเรกอนสหรัฐอเมริกา และปริญญาการศึกษาระดับบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. ๒๔๖๐ เข้าเป็นครูที่โรงเรียนประถมกสิกรรมหอยวัง ต่อมาโรงเรียนนี้ย้ายไปที่ตำบลพระประโทน จังหวัดนครปฐม ที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และที่ตำบลทับทิม อำเภอกงคอดย จังหวัดสระบุรี ตามลำดับ ก็ย้ายตามไปด้วย พ.ศ. ๒๔๗๑ ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นหลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ พ.ศ. ๒๔๗๕ ย้ายไปเป็นหัวหน้าทดลองกสิกรรมที่ตำบลควนเนียง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พ.ศ. ๒๔๗๗ เป็นอธิบดีกรมเกษตรและการประมง และตำแหน่งสำคัญอื่น ๆ อีกหลายตำแหน่ง สุดท้ายคืออธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทานคือ ม.ว.ม., ป.ช., ท.จ.

หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจเป็นกำลังสำคัญในวงการเกษตรของไทยอย่างมหาศาล เป็นผู้วางรากฐานของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และได้พัฒนากิจการมหาวิทยาลัยเป็นอันมาก ได้เขียนบทความเผยแพร่ออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียง และเขียนหนังสือโดยเฉพาะเรื่อง การเลี้ยงไก่ โดยจัดพิมพ์เป็นวารสาร “สาส์นไก่” แม้ ออกจากราชการแล้วก็ยังเขียนบทความเผยแพร่ความรู้ อยู่เสมอ.

เอกสารตำราและงานวิจัย ของอาจารย์วิทยาลัยครูพระนคร

คณะวิชาครุศาสตร์

ลำดับ	เอกสาร/ตำรา/งานวิจัย	ชื่อผู้แต่ง	หมายเหตุ
๑	การประเมินผลการสร้างแบบทดสอบ	นางสาวปราณี วิชากุล	
๒	การทดลองใช้เกมส์และของเล่นช่วยในการสอน วิชาคณิตศาสตร์	นางสาวปราณี วิชากุล	วิจัย
๓	การประถมศึกษา	นางเสริมศรี ลักขมศิริ	
๔	กายภาพบำบัด	นายธีระศักดิ์ อภาวัฒน์นาสกุล	
๕	ทักษะพื้นฐานของการผลิตสื่อการสอน	นางวรรณิา เจียมบรรจงษ์	
๖	หลักการสอนและเตรียมประสบการณ์วิชาชีพ ภาคปฏิบัติ	นางดวงเดือน เทศวานิช	
๗	จิตวิทยาพัฒนาการ	นางสาวกฤษณา ศักดิ์ศรี	
๘	หลักสูตรและแบบเรียนประถมศึกษา	นางพูนสุข กิจรัตน์	
๙	กิจกรรมร่วมหลักสูตร	นายชาญชัย ศรีไสยเพชร	
๑๐	จิตวิทยาและการแนะแนวเด็กวัยรุ่น	นางวันทนา หิรัญกาญจน์	
๑๑	กีฬาเวชศาสตร์	นายธีระศักดิ์ อภาวัฒน์นาสกุล	
๑๒	หลักการสอน	นางประกอบ ประพันธ์วิทยา	
๑๓	บริการสนเทศ	นางประทุม แป้นสุวรรณ	
๑๔	การสอน หลักการและแนวปฏิบัติ	นางพูนสุข กิจรัตน์	
๑๕	หลักสูตรและแบบเรียนประถมศึกษา	นางเสริมศรี ลักขมศิริ	
๑๖	เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา	นายประดิษฐ์ วิไลรัตน์	
๑๗	การบริหารโรงเรียนมัธยมสาธิตในวิทยาลัยครู	นางประทุม แป้นสุวรรณ	วิจัย
๑๘	กิจกรรมร่วมหลักสูตร	นายชาญชัย ศรีไสยเพชร	
๑๙	การจัดการศึกษาไทย	นายเอนก ส่งแสง	
๒๐	การนำสถานการณ์จำลองและการสอนจุดภาค มาช่วยเสริมสร้างประสบการณ์และสมรรถภาพ ในวิชาชีพครู	นางดรุณี ศรีคุ้มวงศ์	วิจัย
๒๑	บทเรียนสำเร็จรูป	นางวรรณิา เจียมบรรจงษ์	
๒๒	ทักษะและเทคโนโลยีการสอน	นางประกอบ ประพันธ์วิทยา	
๒๓	การศึกษาปัจจัยบางประการที่มีผลกระทบต่ออัตรา การมาเรียนของนักเรียนประถมศึกษา	นายรังสรรค์ ทิมพันธุ์พงษ์	วิจัย

คณะวิชาครุศาสตร์

ลำดับที่	เอกสาร/ตำรา/งานวิจัย	ชื่อผู้แต่ง	หมายเหตุ
๒๔	การสื่อความหมายสำหรับครู	นายประดิษฐ์ วิไลรัตน์	
๒๕	หลักการนิเทศการสอน	นายชาญชัย ศรีไสยเพชร	
๒๖	จิตวิทยาการศึกษา	นางชวนพิศ ทองทวี	
๒๗	หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา	นายชาญชัย ศรีไสยเพชร	
๒๘	ความเป็นครู	นางยุพา บุษชะ	
๒๙	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ประถมศึกษา	นายรังสรรค์ ทิมพันธ์พงษ์	งานวิจัย
๓๐	ประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและการให้บริการ ของสถานศึกษาเอกชน	นายรังสรรค์ ทิมพันธ์พงษ์ และคณะ	งานวิจัย
๓๑	นักศึกษาผู้ใหญ่และการสอน	นายรังสรรค์ ทิมพันธ์พงษ์	
๓๒	ความเป็นครู	นายวินิจ เกตุขำ	
๓๓	มนุษยสัมพันธ์สำหรับผู้บริหารยุคใหม่	นายวินิจ เกตุขำ	

คณะวิชาวิทยาการจัดการ

ลำดับที่	เอกสาร/ตำรา/งานวิจัย	ชื่อผู้แต่ง	หมายเหตุ
๑	หลักการลงทุน	นางอัญชลี โกลิพันธ์	
๒	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจ	นางอัญชลี โกลิพันธ์	
๓	การพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม	นายประชน แสงจักร์	
๔	การบริหารงานบุคคล	นายประชน แสงจักร์	
๕	หลักการตลาด	นางสาวจิตตินันท์ ตรีสุวรรณ	
๖	หลักการตลาด	นางวาสนา ชัยสายัณห์	
๗	เศรษฐศาสตร์สหกรณ์	นางวาสนา ชัยสายัณห์	
๘	การบริหารงานบุคคลทางธุรกิจ	นางสาวจิตตินันท์ ตรีสุวรรณ	
๙	องค์การและการจัดการ	นายพิภพ วงษ์เงิน	

คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ลำดับที่	เอกสาร/ตำรา/งานวิจัย	ชื่อผู้แต่ง	หมายเหตุ
๑	การสำรวจความสนใจในการอ่านของนักเรียน ระดับประถมศึกษาบางชุมชนฝ่ายบริการห้องสมุด เคลื่อนที่ วิทยาลัยครูพระนคร	นางภิญญาพร นิตยะประภา	วิจัย
๒	การทำหนังสือสำหรับเด็ก	นางภิญญาพร นิตยะประภา	
๓	วิชาเหตุการณ์โลกปัจจุบัน	นางปราณี ชาวภู	
๔	การใช้ของเล่นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้สะกดคำยาก ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	นางพวงเล็ก อุดระ	วิจัย
๕	การสร้างแบบชอมเสริมการอ่านภาษาไทยสำหรับ นักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านระดับประถมศึกษา	นางพวงเล็ก อุดระ	วิจัย
๖	วิชาวาทกรรม	นางศรีจันทร์ วิชาตรง	

๗	The Language of Literature	Mrs. Wadee Kheourai	
๘	Language Leakning Throueh Drana	Mrs. Wadee Kheourai	
๙	ภูมิศาสตร์กายภาพของประเทศไทย	นายวิโรจน์ เอี่ยมเจริญ	
๑๐	ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า	นางสุภาพร สุขภูมิตพิพันธ์	
๑๑	ภาษาถิ่น	นางกอบกุล ถาวรานนท์	
๑๒	ปัญหาการใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน	นางศรีจันทร์ วิชาตรง	
๑๓	การทำบัตรรายการหนังสือตามหลักเกณฑ์	นางสุภาพร สุขภูมิตพิพันธ์	
๑๔	การปกครองท้องถิ่น	นายวิชัย แทวนเพชร	
๑๕	แผนที่และการแปลความหมายจากแผนที่	นายวิโรจน์ เอี่ยมเจริญ	
๑๖	อารยธรรมตะวันออกและตะวันตก	นางสุจิตรา จันทร์หา	
๑๗	Introduction to General Linguisitcs	Mrs. Nopporn Singhapan	
๑๘	วิธีสอนภาษาอังกฤษ	นางสุภา กิจจาทร	
๑๙	วัฒนธรรมทางการเมืองของนักศึกษาวิทยาลัยครู	นายวิชัย ภูโยธิน	วิจัย

คณะวิชาวิทยาศาสตร์ฯ

ลำดับที่	เอกสาร/ตำรา/งานวิจัย	ชื่อผู้แต่ง	หมายเหตุ
๑	เด็กกับการเล่น	นางทัศนดา ผลาวะสุ	
๒	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	นางสาวเครือทิพย์ เจียรระวานิช	
๓	ศัตรูพืชและการป้องกันกำจัด	นางวรพร เสถียร	
๔	ความสัมพันธ์ในครอบครัว	นางทัศนดา ผลาวะสุ	
๕	ยาและสิ่งเสพติดให้โทษ	นางลัดดา สวินทร	
๖	เห็ดและการเพาะเห็ด	นายสุทธินาถ สุขสวัสดิ์ชน	
๗	อาหารท้องถิ่น	นางลักขมณี จันทร์พยอม	
๘	โภชนศาสตร์มนุษย์	นางสาวสุมาลี ปิยาวัตร	
๙	อาหารสำหรับชีวิตประจำวัน	นางลักขมณี จันทร์พยอม	
๑๐	หลักพืชศาสตร์	นางประทุมวรรณ บุลยเลิศ	
๑๑	สวัสดิศึกษา	นางพรรณเรือง ระภาพันธ์	
๑๒	วิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพ	นางพรรณเรือง ระภาพันธ์	
๑๓	วิทยาศาสตร์ชีวภาพ	นางศรีสมร วรกรกุล	
๑๔	วิชาหลักการส่งเสริมการเกษตร	นางศรีวรรณ ญาณพันธ์ุ	
๑๕	วิชาธาตุอาหารพืช	นางสมถวิล วัลลิสุต	
๑๖	ปฐพีวิทยาเบื้องต้น	นางจური ถนัดคำ	
๑๗	ปฐพีวิทยาเบื้องต้น	นางสมถวิล วัลลิสุต	
๑๘	ฟิลิแกลเคมี ๑	นางสุมาลี มณีพิศมัย	
๑๙	วิชาความอุดมสมบูรณ์ของดิน	นางจური ถนัดคำ	
๒๐	ไม้ดอก-ไม้ประดับ	นางปราณีต จิระสุทัศน์	
๒๑	โรคพืชและการป้องกันกำจัด	นางวรพร เสถียร	
๒๒	หลักการศึกษาเกษตร	นางวีรวรรณ ญาณพันธ์ุ	
๒๓	ขนมไทย	นางสาวสุมาลี ปิยาวัตร	
๒๔	อนามัยแม่และเด็ก การวางแผนครอบครัว	นางลัดดา สวินทร	
๒๕	วิชาพันธุศาสตร์	นางศรีสมร วรกรกุล	

๒๖	แคลคูลัสและเรขาคณิตวิเคราะห์ ๑	นางชื่นจิตต์ เมตติชวลิต	
๒๗	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับมันสำปะหลัง	นางประทุมวรรณ บุลยเลิศ	
๒๘	คณิตศาสตร์ทั่วไป	นางชื่นจิตต์ เมตติชวลิต	
๒๙	เกษตรในชีวิตประจำวัน	นางพูนสุข มณีสวัสดิ์	
๓๐	นิเวศวิทยา	นางนาถลดา สาธินุกูล	
๓๑	สุขภาพสิ่งแวดล้อม	นางจินดา วงศ์สวัสดิ์	
๓๒	คณิตศาสตร์ทั่วไป	นางสมวงษ์ แปลงประสพโชค	
๓๓	โปรแกรมคอมพิวเตอร์	นายสุพัฒน์ อุทิศะสาร	
๓๔	โปรแกรมภาษาเบสิก ๑	นายสุพัฒน์ อุทิศะสาร	
๓๕	หลักสูตรอุตสาหกรรมศึกษาและการจัดการ มัธยมศึกษา	นายเป็รื่อง กิจรัตน์	
๓๖	รวมบทความวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา	นายเป็รื่อง กิจรัตน์	
๓๗	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อุตสาหกรรมศิลป์	นายเป็รื่อง กิจรัตน์	
๓๘	กรณีศึกษา : รูปแบบการจัดการศึกษาทางด้าน อุตสาหกรรมศึกษาสำหรับบริเวณพื้นที่ชายฝั่ง ทะเลตะวันออกของไทย	นายเป็รื่อง กิจรัตน์	วิจัย
๓๙	ทฤษฎีอุตสาหกรรมศิลป์ของแจคสันมิลล์ (งานแปลพิมพ์โดยกรมวิชาการ)	นายเป็รื่อง กิจรัตน์	
๔๐	เทคโนโลยีศึกษา (งานแปลพิมพ์โดยกรมวิชาการ)	นายเป็รื่อง กิจรัตน์	
๔๑	บริหารการผลิต	นายเป็รื่อง กิจรัตน์	

คณะวิชาอุตสาหกรรมศึกษา

ลำดับที่	เอกสาร/ตำรา/งานวิจัย	ชื่อผู้แต่ง	หมายเหตุ
๑	กฎหมายแรงงานและพระราชบัญญัติวิชาชีพ สถาปัตยกรรม-วิศวกรรม	นายเฉลิมชัย จันทร์โรจน์	
๒	การอาชีพศึกษา	นายพงศ์ ทรดาล	
๓	สวัสดิศึกษาในงานอุตสาหกรรม	นายพงษ์เกษม ขาวของ	
๔	การจัดและการบริหารโรงฝึกงาน	นายพงษ์เกษม ขาวของ	
๕	เอกสารประกอบการสอนวิชาก่อสร้าง ๓	นายนิรุตติ จันทนะทรัพย์	
๖	วัสดุก่อสร้าง	นายนิรุตติ จันทนะทรัพย์	
๗	การวิเคราะห์งานและอาชีพช่าง	นายฉลวย อีระเผ่าพงษ์	
๘	เทคนิคและวิธีการสอนอุตสาหกรรมศึกษา	นายวิชัย แทวนเพชร	
๙	จริยธรรมในอาชีพครูของนักศึกษาครู ในวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง	นายปรีชา ชาติมาลากร	วิจัย
๑๐	การจัดและการบริหารงานก่อสร้าง	นายประเสริฐ วรวงศ์	
๑๑	การจัดและบริหารโรงฝึกงาน	นางอุทัยวรรณ สุวคินธกุล	
๑๒	วัสดุครุภัณฑ์	นายประเสริฐ วรวงศ์	
๑๓	เขียนแบบแผ่นคัลล์	นายสมพร สุขประเสริฐ	
๑๔	โลหะแผ่น ๑	นายพูนเกียรติ ประถมบุตร	
๑๕	พลาสติกเบื้องต้น	นายนิเวช วิญญา	
๑๖	คณิตศาสตร์ช่างโลหะ ๑	นายพูนเกียรติ ประถมบุตร	

๑๗	A Review and Evaluation of Industrial Education Programs in the United Teachers Colleges and a Five Year Plan in Technology Education for the Kingdom of Thailand	Dr. Walter Rollin Williams III วิจัย
๑๘	การจัดสวน	นายเฉลิมชัย จันทโรจน์
๑๙	การติดตั้งไฟฟ้า ๒	นายจักรตรา โขมะสรานนท์
๒๐	ไม้ไผ่	นายนิเวช วิญญา
๒๑	งานทำสีสำเร็จรูป	นายโกมล รักษ์วงศ์
๒๒	การประลองไฟฟ้า	นายจักรตรา โขมะสรานนท์
๒๓	อุตสาหกรรมศึกษา	นางอุทัยวรรณ สุวคันทกุล
๒๔	สวัสดิศึกษาในโรงฝึกงาน	นายฉลวย อีระเผ่าพงษ์
๒๕	วัสดุก่อสร้าง	นายวิชัย แทวนเพชร
๒๖	เตาและการเผา	นายทวี พรหมพฤษ์
๒๗	วัสดุศาสตร์	นายสุรศักดิ์ โกสิยพันธ์
๒๘	การออกแบบ เขียนแบบ สถาปัตยกรรม	นางพรรณิ ร.สุรินทรามุณี

วิทยาลัยครูสวนดุสิต

วิทยาลัยครูสวนดุสิต

ประวัติความเป็นมา

วิทยาลัยครูสวนดุสิต เดิมชื่อ “โรงเรียนมัธยมวิสามนัญการเรือน” เป็นโรงเรียนการเรือนแห่งแรกของประเทศไทย เปิดดำเนินการครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๗๗ ที่วังกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ซึ่งปัจจุบันบริเวณวังได้กลายเป็นสถานศึกษา คือวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตพันธิษยการพระนคร

ความคิดให้มีโรงเรียนสำหรับฝึกหัดสตรีให้เป็นแม่บ้านแม่เรือนที่ดี เป็นความคิดริเริ่มของเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี อธิบดีเสนาบดีกระทรวงธรรมการ (ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๕๘-๒๔๖๔ และ ระหว่างพ.ศ. ๒๔๗๕-๒๔๗๖) และพระสารสาสน์ประพันธ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการระหว่าง พ.ศ. ๒๔๗๗-๒๔๗๘ เป็นผู้ดำเนินการตามความมุ่งหมายเดิม โรงเรียนการเรือนแห่งนี้จึงได้กำเนิดขึ้น เมื่อเปิดทำการมี คุณหญิงเพชรดา ณ ป้อมเพชร (ม.ส.จิตรจตุร ญูชวร) เป็นอาจารย์ใหญ่

ต้นปี พ.ศ. ๒๔๘๐ โรงเรียนต้องย้ายออกจากวังกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ เข้ามาตั้งที่วังจันทร์เกษม ซึ่งเป็นสถานที่ที่เป็นกระทรวงศึกษาธิการปัจจุบัน และโรงเรียนได้เปลี่ยนชื่อจาก “โรงเรียนมัธยมวิสามนัญการเรือน” มาเป็น “โรงเรียนวังจันทร์เกษม” อาคารสำคัญของวังจันทร์เกษมคือ ตำนกใหญ่ซึ่งเป็นที่ตั้งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการปัจจุบัน ชั้นบนของตำหนักใหญ่ใช้เป็นตึกนอน ส่วนชั้นล่างใช้เป็นที่ทำงานธุรการ ตึกเรียนอยู่ด้านหลังตำหนักใหญ่ ตรงที่เป็นบริเวณครูสภาเดี๋ยวนี้ โรงเรียนสมัยอยู่ที่วังจันทร์เกษมมีอาณาเขตกว้างใหญ่ไพศาลมาก ขณะที่จำนวน

นักเรียนมีน้อย บางปีมีนักเรียนใหม่เพียงสี่คน พ.ศ. ๒๔๘๓ กระทรวงธรรมการต้องการวังจันทร์เกษมเป็นที่ทำการ (เดิมระหว่าง พ.ศ. ๒๔๕๒-๒๔๘๓) กระทรวงธรรมการตั้งอยู่ที่บ้านเจ้าพระยารัตนาธิเบศร์ ริมนคลองโอง่าง ซึ่งต่อมาใช้เป็นที่ทำการกรมกสิกรรม) โรงเรียนการเรือนจึงต้องย้ายมาอยู่ด้านหลังของวังจันทร์เกษมคือหลังกระทรวงศึกษาธิการ ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของครูสภาโรงเรียนยังคงใช้ชื่อ “โรงเรียนการเรือนวังจันทร์เกษม” เพราะถือว่ายังอยู่ในบริเวณวังจันทร์เกษม อาณาเขตของโรงเรียนเริ่มตั้งแต่คลองเม่งเสียง ซึ่งคั่นระหว่างกระทรวงศึกษาธิการกับครูสภาในปัจจุบัน จนถึงรั้วครูสภาเดี๋ยวนี้ อาคารเรียนเป็นอาคารชั้นเดียวทางด้านหน้าครูสภาอ้อมไปด้านหลังคลองผดุงกรุงเกษม เดิมอาคารชั้นเดียวเหล่านี้ใช้เป็นบ้านพักของตัวละคร และเป็นกำแพงกว้างด้านหลังอาคารแคบ ๆ ตั้งโต๊ะเรียนได้เพียง ๔ ตัว แต่มีระเบียงกว้างปัจจุบันถูกรื้อไปหมดแล้ว การย้ายมาหลังวังจันทร์เกษมย้ายมาเป็นการชั่วคราว เพราะขณะนั้นทางกระทรวงศึกษาธิการเตรียมการที่จะให้โรงเรียนการเรือนย้ายมาอยู่อย่างถาวรในสวนสุนันทาวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๔ โรงเรียนการเรือนจึงย้ายออกจากบริเวณหลังวังจันทร์เกษมเข้ามาอยู่ในสวนสุนันทา กระทรวงศึกษาธิการมีคำสั่งให้เปลี่ยนชื่อโรงเรียนการเรือนวังจันทร์เกษมเป็น “โรงเรียนการเรือนพระนคร” ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๔๘๔

ระยะเวลา ๗ ปี โรงเรียนการเรือนต้องย้ายถึง ๓ ครั้ง และมีผู้บริหารถึง ๓ ท่าน คุณหญิงเพชรดา อาจารย์ใหญ่คนแรกของโรงเรียนการเรือนท่านเป็นคนเข้มงวดในระเบียบวินัย ประกอบกับนักเรียนการเรือน

รุ่นแรกส่วนหนึ่งเป็นครูจากจังหวัดต่าง ๆ ส่งมาอบรม ที่ต้องเข้ามาอยู่ในกรอบระเบียบของโรงเรียนอีกครั้ง จึงทำให้เกิดข้อขัดแย้งระหว่างอาจารย์ใหญ่กับนักเรียน ผู้ใหญ่ นักเรียนผู้ใหญ่ทำหน้าที่สอนเรียนไปยังกระทรวง ธรรมการ เป็นเหตุให้อาจารย์ใหญ่ต้องลาออกจาก ตำแหน่งไป ในปีเดียวกันนั้นกระทรวงธรรมการจึงได้ แต่งตั้งให้อาจารย์นิลรัตน์ บรรณสิทธิ์วรสาสน์ ซึ่ง ขณะนั้นดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครู เพชรบุรีวิทยาลัยกลางกรณี มารักษาการในตำแหน่งอาจารย์ ใหญ่ โรงเรียนมัธยมวิสามนัญการเรือนอีกตำแหน่งหนึ่ง เป็นการชั่วคราว เพื่อคลี่คลายปัญหาความขัดแย้งที่ เกิดขึ้นในครั้งนั้น ทั้งนี้เพราะกระทรวงธรรมการได้ พิจารณาเห็นว่า อาจารย์นิลรัตน์เป็นผู้มีชื่อเสียงและมีความสามารถสูง ท่านเป็นผู้บุกเบิกโรงเรียนฝึกหัดครู เพชรบุรีวิทยาลัยกลางกรณี ซึ่งเริ่มต้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ (ท่านยังเป็นผู้บุกเบิกโรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย ซึ่ง ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๐)

ต่อมากระทรวงธรรมการได้แต่งตั้งให้ อาจารย์ไสว ทองเจือ (คุณหญิงไสววงศ์ ทองเจือ) จากโรงเรียน ฝึกหัดครูเพชรบุรีวิทยาลัยกลางกรณี มาดำรงตำแหน่งอาจารย์ ใหญ่โรงเรียนการเรือนตั้งแต่วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๗๗ (ตรงกับ พ.ศ. ๒๔๗๘ ตามวิธีการนับ เดือนแบบสากล) อาจารย์ไสว จึงเป็นอาจารย์ใหญ่ ตั้งแต่สมัยที่โรงเรียนยังตั้งอยู่ที่วังกรมหลวงชุมพรเขต- รุดมศักดิ์ และต้องประสบกับการย้ายโรงเรียนถึง ๓ ครั้ง ย้ายมาตั้งที่วังจันทร์เกษม ย้ายมาตั้งหลังวังจันทร์เกษม และขณะเป็นอาจารย์ใหญ่ที่ย้ายมาตั้งที่วังสุนันทา เมื่อ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๔ รวมเวลาที่ อาจารย์ไสว เป็นอาจารย์ใหญ่ประมาณ ๗ ปี เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๔ กระทรวงศึกษาธิการก็ย้าย ท่านไปเป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูเพชรบุรีวิทยาลัย- กลางกรณี และย้ายอาจารย์บุญเกสร์ กรลักษ์ณ์ จากโรงเรียน สตรีประจำจังหวัดนครราชสีมา มาดำรงตำแหน่งอาจารย์ ใหญ่โรงเรียนการเรือนพระนคร

โรงเรียนย้ายเข้ามาอยู่ในบริเวณสวนสุนันทาได้ ไม่นาน ประเทศไทยก็อยู่ในภาวะสงครามโลกครั้งที่ ๒ หรือสงครามมหาเอเซียบูรพา ปลายปี พ.ศ. ๒๔๘๖

เป็นระยะที่กรุงเทพฯ ถูกโจมตีทางอากาศอย่างหนัก ทำให้โรงเรียนต้องอพยพนักเรียนฝึกหัดครูอนุบาลไป เรียนที่โรงเรียนดัดดรุณี จังหวัดฉะเชิงเทราและอพยพ นักเรียนการเรือนชั้นสูงไปเรียนที่โรงเรียนประชาบาล วัดแจ้ง อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทราบางส่วนไป เรียนที่จังหวัดนครราชสีมา การที่โรงเรียนต้องแยกย้าย ไปดำเนินการในที่ต่าง ๆ จึงไม่ได้เปิดรับนักเรียนรุ่นใหม่ ในปีการศึกษา ๒๔๘๗

เนื่องมาจากสงครามทำให้อาคารเรียนหลายหลัง ถูกระเบิดทำลายไป ได้แก่ ตึก ๑๒ ตึก ๑๓ ซึ่งอยู่ ด้านถนนราชวิถี ตึกนอนที่เพิ่งสร้างก่อนสงครามไม่นาน อยู่ด้านถนนราชสีมา โรงอาหารหน้าตึกใหญ่และ อาคารเรียนของนักเรียนการเรือน อยู่ถัดตึกอนุบาล ละอออุทิศ ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณสวนสุนันทา ก่อนโรงเรียน การเรือนจะย้ายเข้ามาอยู่ไม่นาน นับว่าเป็นความเสียหาย อย่างมากโรงเรียนอยู่ในสภาพปรักหักพัง แต่หลังจาก ที่ประเทศญี่ปุ่นประกาศยอมจำนนต่อฝ่ายสัมพันธมิตร ในวันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๘ แล้วไม่นาน สหประชาชาติได้ส่งทหารเข้ามาทำการปลดอาวุธทหาร ญี่ปุ่นในประเทศไทย ในระหว่างนี้โรงเรียนการเรือน ถูกใช้เป็นกองบัญชาการและเป็นที่พักของหน่วยทหาร สหประชาชาติ ทหารที่เข้ามาอยู่ในโรงเรียนส่วนใหญ่ เป็นทหารอินเดีย

พ.ศ. ๒๔๘๘ เมื่อสงครามสงบโรงเรียนได้อพยพ นักเรียนการเรือนชั้นสูงกลับจากอำเภอบางคล้า จังหวัด ฉะเชิงเทรา มาเปิดสอนชั่วคราวที่ตึกไทยภักดี ชั้น ๓ อาคาร ๙ ถนนราชดำเนิน ปัจจุบันคือตึกศึกษาภัณฑ์ บางส่วนแยกไปเปิดสอนที่โรงเรียนฝึกหัดครูประถม ซึ่ง อยู่หลังกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนโรงเรียนอนุบาล ละอออุทิศ ย้ายไปเปิดสอนชั่วคราวที่โรงเรียนฝึกหัดครู ประถมร่วมกับการอบรมครูอนุบาลอยู่ระยะหนึ่ง ต่อมา โรงเรียนอนุบาลละอออุทิศได้ย้ายไปเปิดสอนที่โรงเรียน วัดปรินายก ปลายปี พ.ศ. ๒๔๘๙ โรงเรียนจึงอพยพ กิจการทั้งหมดกลับเข้าสถานที่เดิมคือ โรงเรียนการเรือน พระนคร เปิดสอนทุกแผนกเป็นปกติในปีการศึกษา ๒๔๙๐

ปลายปี พ.ศ. ๒๔๘๙ เมื่อโรงเรียนย้ายกลับสถานที่เดิม อาจารย์กระจ่างศรี รักตะกนิษฐ (คุณหญิงกระจ่างศรี รักตะกนิษฐ) ซึ่งสอนที่โรงเรียนการเรือนแห่งนี้มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๒ สมัยที่โรงเรียนตั้งอยู่ที่วังจันทร์เกษม ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่สืบแทนอาจารย์บุญเหลือ กรลักษณ์ ซึ่งย้ายไปเป็นครูกรมสามัญศึกษา ต่อมา พ.ศ. ๒๔๙๐ อาจารย์บุญเหลือได้ลาออกจากราชการเพราะป่วย

ต้นสังกัด วิทยาลัยครูสวนดุสิตสมัยยังเป็นโรงเรียนมัธยมวิสามัญการเรือน สังกัดกองอาชีวศึกษากรมวิชาการ ต่อมา พ.ศ. ๒๔๘๑ โรงเรียนการเรือนได้เริ่มผลิตครูการเรือนและครูอนุบาล ด้วยเหตุนี้โรงเรียนจึงย้ายสังกัดจาก กองอาชีวศึกษา กรมวิชาการไปสังกัด กองฝึกหัดครูกรมสามัญศึกษา ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๓ เรื่อยมา ครั้งเมื่อกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศตั้งกรมการฝึกหัดครูขึ้นตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม ฉบับพุทธศักราช ๒๔๙๗ เพื่อรวบรวมการฝึกหัดครูที่จัดขึ้นในกรมอื่น อาทิ กรมอาชีวศึกษา กรมพลศึกษา และกรมมหาวิทยาลัย เข้าด้วยกันเพื่อเป็นการประหยัดและเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปรับปรุงการผลิตครูทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ โรงเรียนการเรือนพระนครจึงย้ายมาสังกัดกรมการฝึกหัดครู ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๘ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

พ.ศ. ๒๔๙๙ โรงเรียนการเรือนได้เปิดสอนหลักสูตร ป.กศ. (คหกรรมศาสตร์) เป็นปีแรกและแห่งแรกของประเทศไทย ขณะเดียวกันก็ยังผลิตครูหลักสูตรประโยคการเรือนและประโยคครูอนุบาล ป.ป. (เป็นหลักสูตรครูประถม รับนักเรียนที่จบ มัธยมปีที่ ๓ มาเรียนเพิ่มอีก ๓ ปี) และยังสอนหลักสูตรประโยคครูมัธยมการเรือนควบคู่กับหลักสูตร ป.กศ. ซึ่งเป็นหลักสูตรหนึ่งในสามหลักสูตร (ป.กศ. ป.กศ.สูง และ กศ.บ.) ที่กรมการฝึกหัดครูให้เปิดสอนทั่วประเทศใน พ.ศ. ๒๔๙๙

พ.ศ. ๒๕๐๑ โรงเรียนการเรือนพระนครได้เปิดสอนหลักสูตร ป.กศ.สูง คหเศรษฐศาสตร์และหลักสูตร ป.กศ.สูง อนุบาล จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๕๐๔ กรมการฝึกหัดครูจึงยกฐานะโรงเรียนขึ้นเป็นวิทยาลัยครู ชื่อ

วิทยาลัยครูสวนดุสิต อาจารย์กระจ่างศรี รักตะกนิษฐ อาจารย์ใหญ่ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการ วิทยาลัยใน พ.ศ. ๒๕๐๖

การฝึกหัดครูเดิมจะแยกเป็นโรงเรียนชายและหญิง จนถึง พ.ศ. ๒๕๑๔ โรงเรียนต่าง ๆ ถูกรวมเป็นสหศึกษาหมด มีแต่วิทยาลัยครูสวนดุสิตแต่เพียงแห่งเดียวที่ยังคงเป็นวิทยาลัยครูสำหรับสตรีเรื่อยมาจนถึง พ.ศ. ๒๕๒๘ วิทยาลัยครูสวนดุสิตจึงเริ่มมีนักศึกษาชายย้ายเข้ามาเรียนเป็นปีแรก

พ.ศ. ๒๕๑๘ คุณหญิงกระจ่างศรี รักตะกนิษฐ ถึงวาระเกษียณอายุราชการ อาจารย์เรวดี วงศ์พรหมเมธ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในขณะนั้นได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการแทนและในระหว่างนี้กรมการฝึกหัดครู ได้ปรับปรุงหลักสูตรขึ้นมาใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเรียกหลักสูตรนี้ว่า หลักสูตรการฝึกหัดครูของสภาการฝึกหัดครู พุทธศักราช ๒๕๑๙ และหลังจากที่พระราชบัญญัติวิทยาลัยครูมีผลบังคับใช้ ตำแหน่งหัวหน้าสถานศึกษาได้เปลี่ยนไปเป็น “อธิการวิทยาลัย” พ.ศ. ๒๕๒๐ อาจารย์เรวดี วงศ์พรหมเมธ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณให้ดำรงตำแหน่งอธิการวิทยาลัยครูสวนดุสิต และได้รับตำแหน่งทางวิชาการเป็น “ศาสตราจารย์” ใน พ.ศ. ๒๕๒๑

พร้อมกับความเปลี่ยนแปลงตำแหน่งผู้บริหารส่วนราชการอื่น ๆ ก็ต้องเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม คือเป็นส่วนราชการที่ประกอบด้วย อธิการ รองอธิการฝ่ายวิชาการ รองอธิการฝ่ายบริหาร รองอธิการฝ่ายกิจการนักศึกษา สำนักงานอธิการ และแผนกต่าง ๆ ในสำนักงานอธิการอีก ๑๒ แผนก คือ แผนกธุรการ แผนกแผนงานและประเมินผล แผนกการเงิน แผนกพัสดุ แผนกทะเบียนและวัดผล แผนกสวัสดิการ แผนกอนามัย และสุขภาพ แผนกอาคารสถานที่

งานด้านวิชาการได้มีคณะวิชา ๓ คณะ คือ คณะศึกษามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งมีภาควิชาในสังกัด ได้แก่ ภาควิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาอังกฤษ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ ภาควิชาศิลปศึกษา ภาควิชาดนตรีศึกษา ภาควิชานาฏศิลป์ ภาควิชาปรัชญา

และศาสนา ภาควิชาสังคมวิทยา ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ และการเมือง ภาควิชาประวัติศาสตร์ และภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะวิชาครุศาสตร์มีภาควิชาในสังกัด ๗ ภาควิชา ได้แก่ ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา ภาควิชาจิตวิทยา และการแนะแนว ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา ภาควิชาการอนุบาลศึกษา และภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะวิชาวิทยาศาสตร์ ภาควิชาฟิสิกส์และวิทยาศาสตร์ทั่วไป ภาควิชาเคมี ภาควิชาชีววิทยา ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ ภาควิชาเกษตรศาสตร์ ภาควิชาทัศนศึกษาและอุตสาหกรรมศิลป์ ภาควิชาสุขศึกษา และภาควิชาพลศึกษาและนันทนาการ

ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๗ ได้มีประกาศพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ ๒) ที่ให้วิทยาลัยครูทั้งหลาย มีภารกิจหลักผลิตครูและให้การศึกษาในสาขาวิชาการต่าง ๆ ให้การอบรมบุคลากรประจำการ ทำการวิจัย ส่งเสริมวิทยฐานะของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ให้บริการทางวิชาการแก่สังคมทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม ทำให้วิทยาลัยครูสวนดุสิต ผลิตครูและบัณฑิตสาขาวิชาการอื่น ประกอบด้วย ๓ สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และสาขาวิชาศิลปศาสตร์ และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายใหม่ คณะวิชาวิทยาการจัดการจึงถูกจัดตั้งขึ้นมา มีภาควิชาในสังกัดดังนี้ ภาควิชาการเงินและการบัญชี ภาควิชาการตลาด ภาควิชาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ และภาควิชาบริหารธุรกิจและสหกรณ์

นอกจากนี้ยังมีการเพิ่มปรับเปลี่ยนภาควิชา เพื่อให้รับกับการขยายฐานการผลิตและอบรมสาขาวิชาการอื่น ในคณะวิชาครุศาสตร์เพิ่มภาควิชาโรงเรียนสาธิต ย้ายภาควิชาพลศึกษาและนันทนาการจากคณะวิทยาศาสตร์ มาสังกัดคณะวิชาครุศาสตร์ คณะวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ เปลี่ยนแปลงชื่อภาควิชาดังนี้ ภาควิชาภาษาอังกฤษ เปลี่ยนเป็นภาควิชาภาษาต่างประเทศที่เปิดสอนภาษาฝรั่งเศส และภาษาญี่ปุ่น นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ ภาควิชาดนตรีศึกษา ศิลปศึกษา เปลี่ยนชื่อเป็น ภาควิชาดนตรี ภาควิชาศิลปะ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์และการเมือง เปลี่ยนชื่อเป็นภาควิชา

รัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ คณะวิชาวิทยาศาสตร์ เพิ่มเติมชื่อเป็นคณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพิ่มภาควิชาคอมพิวเตอร์และเปลี่ยนชื่อภาควิชาสุขศึกษา เป็นภาควิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

แผนผังการบริหารงานของวิทยาลัยครูสวนดุสิต ปัจจุบัน ส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่ออธิการ ได้แก่

๑. รองอธิการฝ่ายบริหาร ซึ่งดูแลสำนักงานอธิการ และกิจการสระบัวน้ำ
๒. รองอธิการฝ่ายวิชาการ ซึ่งดูแลสำนักส่งเสริมวิชาการ คณะวิชาครุศาสตร์ คณะวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะวิชาวิทยาการจัดการ
๓. รองอธิการฝ่ายกิจการนักศึกษา ซึ่งดูแลสำนักกิจการนักศึกษา และกิจการสหกรณ์
๔. รองอธิการฝ่ายวางแผนและพัฒนา ซึ่งดูแลสำนักวางแผนและพัฒนา ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ศูนย์วิจัยและบริหารทางการศึกษา

นอกจากนี้คณะกรรมการประจำวิทยาลัย และโรงเรียนสาธิตซึ่งได้แก่ โรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ และโรงเรียนสาธิตการศึกษาพิเศษให้ขึ้นตรงต่ออธิการ

ประวัติด้านอาคารสถานที่

เมื่อโรงเรียนย้ายเข้ามาอยู่ในบริเวณสวนสุนันทา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔ นั้นโรงเรียนได้ตึกใหญ่เป็นอาคารเรียนและหอนอน เพียง ๒ หลัง คือ ตึกเยาวภา ซึ่งเป็นตึกหลักขนาดใหญ่ ประเภทตึกครึ่งไม้ใช้เป็นอาคารเรียนเป็นตึกธุรการและชั้นบนใช้เป็นตึกนอนของนักเรียนประจำ ส่วนตึกใหญ่ในปัจจุบัน ก็เป็นตึกเริ่มแรกของโรงเรียนการเรือนใช้เป็นตึกนอน ตึกเยาวภาจึงเป็นอาคารที่สำคัญที่สุดของโรงเรียนการเรือนพระนคร ต่อมาได้ตึกเพิ่มขึ้นอีก ๔ หลัง ตรงบริเวณที่เป็นตึก ๓ และตึก ๑ ในปัจจุบัน

อาณาเขตของโรงเรียนการเรือนพระนคร เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔ สมัยที่ อาจารย์บุญเกื้อ กรลักษณ์ เป็นอาจารย์ใหญ่มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ จรดถนนราชวิถี ตามฝั่งมี ตึก ๑๐, ๑๑, ๑๒ และ ๑๓

ทิศตะวันออก จรดถนนราชสีมา

ทิศใต้ จรดวิทยาลัยการปกครองปัจจุบัน

ทิศตะวันตก จรดสระใหญ่ และตำหนักของพระองค์เจ้าอัปษานทรปิชา หรือตึกใหญ่ในปัจจุบัน

ระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง โรงเรียนสูญเสียอาคารสำคัญไปหลายหลัง ทั้งตำหนักเดิมและตึกที่เพิ่งสร้างก่อนสงคราม อาคารข้างเคียงต้องชำรุดทรุดโทรมไปเพราะแรงกระเทือน ทำให้ตึกเรียนและตึกประจำไม่พอกับจำนวนนักเรียน จึงเชื่อว่าเป็นช่วงเวลา que โรงเรียนได้ตึกต่าง ๆ เพิ่มอีกหลายตึก คือ ตึก ๗ ตึก ๘ และตึก ๙ และได้พื้นที่ด้านถนนราชวิถี ส่วนที่อยู่ตรงข้ามตึก ๗-๙ เพิ่มขึ้นด้วย พ.ศ. ๒๔๙๐ โรงเรียนได้งบประมาณสร้างตึกใหม่ ริมถนนราชวิถี เริ่มสร้างตั้งแต่พ.ศ. ๒๔๙๐ และเริ่มใช้ตึกโดยที่ยังไม่จบปูนเป็นอาคารเรียน ในปี พ.ศ. ๒๔๙๒ อาคารนี้สำเร็จพร้อมในปี พ.ศ. ๒๔๙๕ คือ อาคารเรียน ๑ หรือตึก ๑ ในปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๑๔ ตำหนักที่ตั้งชานคลองขวางการเรือนเรียกว่า ตึก ๗ และ ตึก ๘ มีสภาพทรุดโทรมมาก จึงทำการรื้อและสร้างตึกใหม่ ๔ ชั้น

ขึ้นมาแทนคือ ตึก ๒ ปัจจุบัน และสร้างตึก ๓ แทนที่ตึก ๑๐ ตึก ๑๑

อาคารสถานที่ที่พัฒนาขึ้นมาในสมัยคุณหญิงกระจ่างศรี นอกจากตึก ๑ ตึก ๒ และ ตึก ๓ ยังมีตึกหอประชุม โรงอาคารปัจจุบัน ประตุนิเทศน์ด้านถนนราชวิถี สระน้ำอันันทนสมัยบนเนินดิน อาคารวิทยาศาสตร์ อาคารคหกรรมศาสตร์ที่ประกอบด้วยห้องปฏิบัติการอาหาร ห้องประดิษฐ์และการฝีมือ

อาคารสถานที่บางส่วนของโรงเรียนสวนดุสิต

ตึกเยาวภาได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมใหม่ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๗ เพื่อใช้เป็นอาคารเรียนของนักเรียนสาธิตการศึกษาพิเศษ (เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน) ภาควิชาการศึกษาพิเศษ จนถึงปัจจุบันนี้

ตึกใหญ่ เป็นตึกหอพักนักเรียนประจำมาก่อน จนถึง พ.ศ. ๒๕๑๕ จึงใช้เป็นตึกเรียนวิชาศิลปะประดิษฐ์

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ได้มีการปรับปรุงตึกใหญ่ให้เป็นตึกเรียนวิชาดนตรีและเก็บพัสดุ ปัจจุบันใช้เก็บพัสดุ และแบ่งเป็นห้องพยาบาล นักศึกษาเรียกตึกนี้ว่า “ตึกพยาบาล”

ตึก ๙ ตึก ๑๐ และตึก ๑๑ ในอดีต

สมัยอาจารย์บุญเหลือ กรลักษณะ เป็นอาจารย์ใหญ่ (พ.ศ. ๒๔๘๔-๒๔๘๙) ตึก ๙ และ ๑๐ เป็นตึกนักเรียนประจำ ตึก ๑๑ เป็นตึกทะเบียน และการเงิน

ในสมัยอาจารย์คุณหญิงกระจ่างศรี รักตะกนิษฐ เป็นอาจารย์ใหญ่ ตึก ๙ ใช้เป็นตึกเรียนวิชาตัดเย็บเสื้อผ้า เย็บปักถักร้อย ตึก ๑๐ เป็นตึกเรียนวิชาพลศึกษา ภาควิทยาศาสตร์ และ ตึก ๑๑ ยังคงเป็นตึกทะเบียนและการเงิน จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๑๓-๒๕๑๔ ตึกเหล่านี้มีสภาพทรุดโทรมมาก ยากแก่การซ่อมแซม และจำนวนนักเรียนมีมากขึ้นจึงจำเป็นต้องรื้อถอนและสร้างอาคารเรียนสมัยใหม่แทนเป็นตึก ๓ ในปัจจุบัน

สะพานคอนกรีตเสริมเหล็กข้ามคลองสร้างขึ้นใหม่ในสมัยศาสตราจารย์เรวดี วงศ์พรหมเมธ ดำรงตำแหน่งอธิการวิทยาลัยครูสวนดุสิต พร้อมกับมีการแก้ไขปัญหาน้ำเน่า จนน้ำใสสะอาด ปลุกบัวสายและเลี้ยงปลา มีน้ำพุคอยช่วยหมุนเวียนปรับสภาพน้ำ

การพัฒนาอาคารสถานที่สมัยศาสตราจารย์เรวดี วงศ์พรหมเมธ

ศาสตราจารย์เรวดี ได้ดำเนินการขออนุมัติสร้างอาคารสถานที่ขึ้นใหม่ ดังนี้

๑. อาคารวิทยาศาสตร์ ๓ ชั้น สร้างต่อเติมจากอาคาร ๒
๒. อาคารคหกรรมศาสตร์ เป็นอาคาร ๓ ชั้น ชั้นล่างใช้เป็นที่ทำงานสำนักงานอธิการ
๓. อาคารหอสมุด ๔ ชั้น
๔. อาคารพลศึกษา-สุขศึกษา
๕. อาคารคณะวิชาครุศาสตร์
๖. อาคารภาควิชาเกษตรศาสตร์
๗. ต่อเติมอาคารสหกรณ์
๘. ปรับปรุงอาคารอนุบาลละอออุทิศ

นอกจากนี้วิทยาลัยยังได้ขออนุมัติสร้างสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ได้แก่ สะพานคอนกรีตข้ามคลองถนนคอนกรีตในวิทยาลัย ประตุนิเวศน์ ๔ ประตู สะพานเชื่อมระหว่างตึก ๒ และตึก ๓ และได้ปรับปรุงสนามของวิทยาลัยตลอดจนสนามสาธิตอนุบาล เพื่อความสะดวกในการติดต่อ และความสวยงามของวิทยาลัย

สมัยรองศาสตราจารย์ลำพอง บุญช่วย ท่านทุ่มเท ทั้งร่างกายและกำลังความคิดในการพัฒนาอาคารสถานที่ ดังปรากฏเป็นหลักฐานดังนี้

๑. การก่อสร้างอาคารโรงเรียนสาธิตอนุบาลละอออุทิศ ๒ ชั้น เป็นเงิน ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เงินงบประมาณแผ่นดินและเงินบริจาคของผู้ปกครอง)

๒. การซ่อมแซมอาคารยาววา เป็นเงิน ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท (เงินงบประมาณแผ่นดิน)

๓. การซ่อมแซมตึกใหญ่ เป็นเงิน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท (เงินงบประมาณแผ่นดิน)

๔. ต่อเติมอาคาร ๓ ชั้นไปอีก ๑ ชั้นเป็นเงิน ๑,๘๕๐,๐๐๐ บาท (เงิน กศ.บป.)

๕. ปรับปรุงอาคารศิลปะ เป็นเงิน ๓๖๐,๐๐๐ บาท (เงิน กศ.บป.)

๖. ปรับปรุงทาสีอาคาร ๑ เป็นเงิน ๓๕๐,๐๐๐ บาท (เงิน กศ.บป.)

๗. ปรับปรุงโรงทานเบเกอร์ เป็นเงิน ๓๓๒,๒๕๕.๘๐ (เงินเบเกอร์)

๘. ปรับปรุงถนนและลานจอดรถจากอาคารอนุบาล ถึงอาคาร ๔ เป็นเงิน ๓๒๐,๐๐๐ บาท (เงินบริจาคจากสมาคมผู้ปกครองโรงเรียนสาธิตอนุบาลละอออุทิศ)

๙. จัดทำสนามบาสเกตบอล เป็นเงิน ๒๙๑,๕๐๐ บาท (เงิน กศ.บป.)

๑๐. ปรับปรุงห้องประชุมศาลาชื่นอารมณ์และห้องประชุมสารภีคู่ เป็นเงิน ๑๕๐,๐๐๐ บาท (เงินสระว่ายน้ำ)

๑๑. ปรับปรุงห้องประชุมสำนักงานอธิการ เป็นเงิน ๖๓,๕๐๐ บาท (เงิน กศ.บป.)

๑๒. ปรับปรุงโรงอาหารโดยเปลี่ยนหลังคา เป็นเงิน ๑๒๑,๐๐๐ บาท (เงิน กศ.บป.)

๑๓. ปรับปรุงห้องการต่างประเทศ เป็นเงิน ๕๓,๑๘๖ บาท (เงิน กศ.บป.)

๑๔. ปรับปรุงห้องคอมพิวเตอร์ เป็นเงิน ๑๐๕,๐๐๐ บาท (เงิน กศ.บป.)

๑๕. ปรับปรุงห้องสมุด เป็นเงิน ๕๐๘,๐๐๐ บาท (เงิน กศ.บป.)

๑๖. ปรับปรุงอาคารโสตทัศนศึกษา เป็นเงิน ๗๙,๐๐๐ บาท (เงิน กศ.บป.)

๑๗. ปรับปรุงซ่อมแซมอาคาร ๓ เป็นเงิน ๓๖๘,๐๐๐ บาท (เงิน กศ.บป.)

๑๘. ปรับปรุงซ่อมแซมห้องน้ำทั้งวิทยาลัย เป็นเงิน ๙๗,๐๐๐ บาท (เงิน กศ.บป.)

๑๙. ปรับปรุงห้องการเงิน เป็นเงิน ๔๔,๕๐๐ บาท (เงิน กศ.บป.)

ฯลฯ

ในการบริหารงานอาคารสถานที่ ซึ่งเป็นลักษณะ ผลงานดีเด่นของรองศาสตราจารย์ลำพอง บุญช่วย ก็คือ การติดต่อกับบุคคลต่าง ๆ เพื่อขอสนับสนุนงบประมาณ เพิ่มเติม การติดต่อกับทั้งบุคคลที่เป็นข้าราชการ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รวมถึงผู้มีจิตศรัทธาที่จะ บริจาคทรัพย์เพื่อการศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ ทั้ง ภาครัฐบาล เช่น สำนักงบประมาณ จนถึงบริษัทเอกชน ต่าง ๆ ที่เห็นความสำคัญของการศึกษา ผลงานเด่น ๆ ก็คือการจัดหางบประมาณโดยการแปรญัตติ ซึ่งเป็นการ ขอรณพิเศษที่ไม่ได้อยู่ในแผนของกรมการฝึกหัดครู ได้แก่

๑. การก่อสร้างบ้านสาธิต ๒ หลัง ของโรงเรียน สาธิตอนุบาลละอออุทิศ เพื่อเปิดเด็กเล็กเข้าเรียน คิดค่า ก่อสร้างเป็นเงิน ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท โดยใช้เงิน งบประมาณแผ่นดินและเงินสมทบจากผู้ปกครอง

๒. การต่อเติมอาคารอนุบาลละอออุทิศ ๕๐ ปี อีก ๒ ชั้น เป็นเงิน ๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท โดยใช้เงิน งบประมาณแผ่นดิน

๓. การก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ จำนวน ๕ ชั้น เป็นเงิน ๑๘,๕๘๐,๐๐๐ บาท ขอจัดสรรงบประมาณ ญัตติเพิ่มเติมอีกจำนวน ๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๔. การก่อสร้างอาคารวิทยาศาสตร์ จำนวน ๘ ชั้น เป็นเงิน ๕๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท (โดยได้รับงบประมาณ ครั้งแรกเพื่อการก่อสร้างอาคารเพียง ๒ ชั้น เป็นเงิน ๑๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท) รองศาสตราจารย์ลำพอง บุญช่วย ได้พยายามติดต่อขอแปรญัตติ เพื่อของบประมาณเพิ่มเติม

อีก ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาทโดยใช้หลักมนุษยสัมพันธ์อันดีเยี่ยมประกอบกับผลงานบริหารที่เป็นที่ยอมรับของบุคคลทุกวงการเป็นสิ่งยืนยัน และมีแนวโน้มว่าจะสำเร็จตามที่ต้องการ

“ผลงานที่เด่นมาก” อีกชิ้นหนึ่งก็คือ

๕. การดำเนินการก่อสร้างอาคารสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นแก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างยิ่ง กล่าวคือ

เนื่องในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระชนม์มายุครบ ๓๖ พรรษา ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ รongศาสตราจารย์ลำพอง บุญช่วย ได้ติดต่อกับสำนักพระราชวังเพื่อขอพระราชทานพระราชานุญาต ใช้นามอภิไธย ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นชื่อของอาคารที่จะสร้างและได้รับพระมหากรุณาธิคุณ จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ให้ใช้พระนามอภิไธย เป็นชื่ออาคาร

อาคารสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีนี้ก่อสร้างเพื่อเป็นอาคารเรียนวิชาคหกรรมศาสตร์ และอบรมอาชีพของเยาวชนชนพิการ เป็นอาคารขนาดกว้าง ๒๐.๗๕ เมตร ยาว ๔๘ เมตร สูง ๕ ชั้น ใช้งบประมาณการก่อสร้างประมาณ ๒๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ยี่สิบเจ็ดล้านบาทถ้วน)

รองศาสตราจารย์ลำพอง บุญช่วย ได้ติดต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอแปรญัตติงบประมาณในปี ๒๕๓๔ เพื่อก่อสร้างอาคารสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ดังกล่าว ได้รับงบประมาณ ๑๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สิบเจ็ดล้านบาทถ้วน) และขอบริจาคจากประชาชนทุกสาขาอาชีพทั้งศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบันและอื่น ๆ และได้กราบทูลเชิญสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงมาเป็นองค์ประธาน ในการวางศิลาฤกษ์อาคารดังกล่าวเมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๓๔ และได้มีผู้บริจาคเงินสมทบสร้างอาคารสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวันที่ทรงวางศิลาฤกษ์และบริจาคต่อ ๆ มาประมาณ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สิบล้านบาทถ้วน) โดยผู้บริจาครายละ ๑๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) จะ

ได้รับพระราชทานเข็มกลัด พระนามอภิไธยย่อ สธ. (ทองคำ) อีกด้วย

อาจารย์และนักศึกษา

อาจารย์รุ่นแรกของโรงเรียนการเรือนส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญในวิชาการเรียนในช่วงสมัยที่อาจารย์คุณหญิงไสววงศ์ เป็นอาจารย์ใหญ่ เป็นระยะหลังเปลี่ยนแปลงการปกครองได้ไม่นานข้าหลวงที่เคยรับใช้เจ้านายชั้นสูงกระจัดกระจายออกจากวังเป็นจำนวนมาก อาจารย์ได้รวบรวมผู้มีความรู้เหล่านี้มาเป็นครูโรงเรียนการเรือนโดยไม่เห็นว่าครูจะต้องมีปริญญา เช่น ครูสายใจ ศิริวงศ์ ณ อยุธยา ข้าหลวงสมเด็จเจ้าฟ้าฯ ไหลยอลงกรณ์ กรมหลวงเพชรบุรีราชสิรินธร จากวังสระปทุมมาสอนวิชาวาดเขียนและการฝีมือ ครูอารีย์ ชังคมาพันธ์ ข้าหลวงจากวังสุนันทา สอนวิชาร้อยมาลัย ม.ล.ฉวี ทินกร และ ม.จ.หญิงสุมนีนงเยาว์ ดิศกุล จากวังบางขุนพรหม มาสอนวิชาตัดเย็บเสื้อผ้า เป็นต้น

คณะครูรุ่นแรกของโรงเรียน⁴

ครูประจำวิชาประดิษฐ์และวิชาแกะสลัก

ครูเยื่อน ภาณุทัต

ครูสกุล พันชัย

ครูวัลลภา บุณนาค

ครูประจำวิชาร้อยมาลัย

ครูอารีย์ ชังคมาพันธ์

ครูประจำวิชาการครัว

คุณหญิงเพชรดา ณ ป้อมเพชร

ครูแมน จันทนกุล

ครูจีบ บุณนาค

ครูประจำวิชาตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี

ม.ล.ฉวี ทินกร

ม.ล.ต๋อ สนิทวงศ์

ม.จ.หญิงสุมนีนงเยาว์ ดิศกุล

4 รวบรวมรายชื่อคณะครูโรงเรียนการเรือนสมัยต้นจากคุณน้าทอง คุณวิศาล อาจารย์คุณหญิงไสววงศ์ ทองเจือ อาจารย์เยื่อน ภาณุทัต และนักเรียนรุ่นที่ ๑ อีกหลายคน

ครูประจำชาติตัดเย็บเสื้อผ้าชาย

ครูบุญเกื้อ ไทยเพชร

ครูประจำวิชาการฝีมือ และวาดเขียน

ครูสายใจ ศิริวงศ์ ณ อยุธยา

ครูประจำวิชาการฝีมือ

ครูเพ็ญไพบุลย์ เลิศบุศย์

อาจารย์กระจ่างศรี รักตะกนิษฐ (คุณหญิงกระจ่างรักตะกนิษฐ)

ครูประจำวิชาอาหารวิทยา

อาจารย์ใจไล เทพหัสติน ณ อยุธยา

ครูประจำวิชาการเรือน

อาจารย์อาภรณ์ ศษเสณี

(คุณหญิงอาภรณ์ กฤษณมระ)

ครูประจำวิชาภาษาอังกฤษ

อาจารย์เจริญพันธุ์ ชุมสาย ณ อยุธยา

ครูประจำวิชาเลขคณิต

ครูหน้าทอง คุณวิศาล (คุณหน้าทอง คุณวิศาล)

ครูประจำวิชาภาษาไทย

ครูมานี้ มุสิกะภุมมะ

ครูประจำวิชาพลศึกษา

ครูชูน อรุณโรจน์

ครูแจ้ง จันนะ

ครูประจำวิชาดนตรีและขับร้อง

ครูเจริญใจ สุนทรวาทีน

ครูประจำวิชาภาคเวทวิทยา

คุณหญิงอนุรักษรัชมณฑลเกียรติ

(ท่านผู้หญิงพัวอนุรักษรัชมณฑลเกียรติ)

ครูประจำวิชาแต่งสอน

ม.จ.จักรพันธุ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์

อาจารย์วิลาศ โอสถานนท์

ครูประจำวิชาตกแต่งภายใน

อาจารย์ศิวะวงศ์ กุญชร ณ อยุธยา

ครูแม่บ้าน

ครูคมคาย ณ มหาชัย

ครูฝ่ายปกครอง

ครูเหลือบ บุญเกิด

ในบรรดาคณะครูทั้งหมดนี้ ครูเขื่อน ภาณุทัต นับว่าเป็นครูการเรือนคนแรกของโรงเรียน ท่านได้เล่าให้ฟังว่า พระสารสาสน์ประพันธ์รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ ให้ พ.ท. พระบรรณสิทธิ์วรสาสน์ ซึ่งเป็นสามีอาจารย์นิลรัตน์มาทาบทามท่านให้เป็นครูที่โรงเรียนการเรือนนี้โดยบรรจของท่านตั้งแต่โรงเรียนยังไม่เปิดในอัตราเงินเดือน ๗๐ บาท เมื่อโรงเรียนเปิดดำเนินการในตอนแรกครูการเรือนยังไม่เพียงพอ ท่านต้องสอนคนเดียวหลายวิชา เช่น วิชาตัดเย็บเสื้อผ้า การเย็บด้วยมือ การปักดิน การจัดดอกไม้สด การประดิษฐ์ดอกไม้แห้ง แม้กระทั่งการผูกसानแกะสลัก

นักเรียนการเรือน

เมื่อแรกตั้งโรงเรียนการเรือนได้เป็นที่กล่าวขวัญของคนทั่วไป เพราะเป็นของใหม่สำหรับสังคมเมืองไทย หนังสือพิมพ์เสนอข่าวว่าทำนองว่าเป็นโรงเรียนสำหรับนักเรียนหญิงหาคู่ครอง บ้างว่าเป็นโรงเรียนฝึกฝนให้เป็นคุณหญิงคุณนาย จากการได้สัมภาษณ์นักเรียนรุ่นที่หนึ่ง พอจะสรุปความคิดเห็นของผู้เข้าเรียนได้ดังนี้

๑. เข้ามาเรียนเพราะเห็นว่าโรงเรียนแปลกใหม่น่าลอง
๒. ผู้ปกครองต้องการให้บุตรสาวมีคุณสมบัติเป็นแม่บ้านแม่เรือนที่ดี

ในปีแรกนักเรียนที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ ไม่ต้องเป็นนักเรียนประจำ แต่ต่อมานักเรียนต้องอยู่ประจำหมดทุกคน นักเรียนแต่ละคนต้องมีค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนสูง ดังนั้นนักเรียนส่วนมากจึงจะต้องมาจากครอบครัวที่มีฐานะ

ในระยะต้น ๆ ของการเปิดโรงเรียนการเรือน มีนักเรียนเข้ามาเรียนไม่มากนัก บางปีรวมนักเรียนทุกระดับชั้นแล้วไม่ถึง ๑๐๐ คน^๕ ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนที่จบการศึกษาในรุ่นแรก ๆ จะเอาวุฒิบัตรไปสมัครงานไม่ได้ แต่อย่างไรก็ตามนักเรียนการเรือนรุ่นแรก ๆ ก็

^๕ สัมภาษณ์อาจารย์ทองเยาว์ โทนานนท์ ซึ่งเป็นนักเรียนการเรือนวังจันทร์เกษม มาสำเร็จการศึกษาที่โรงเรียนการเรือนพระนคร และเป็นอาจารย์ที่โรงเรียนแห่งนี้ (วิทยาลัยครูสวนดุสิต) ปัจจุบันเป็นข้าราชการบำนาญ

ประสบความสำเร็จในชีวิตส่วนตัวเป็นส่วนใหญ่

“...สมัยนั้น คนเข้าใจโรงเรียนการเรือนเป็นเรื่องของการครัว ต้องทำกับข้าวเป็น เป็นเรื่องของการฝีมือการเย็บปักถักร้อย แต่คนไม่ทราบว่ายี่สิบโรงเรียนการเรือนเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีด้วยเป็นวิชาการ แต่การตั้งโรงเรียนการเรือนเป็นความคิดที่ดี นักเรียนรุ่นแรก ๆ ที่จบออกไปก็ได้ดี ส่วนพวกที่จังหวัดสงขลา เพราะได้ทุนจังหวัดละคนสองคน พวกนี้จบไปบางคนก็ได้สมรสกับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ จนได้เป็นภรรยาผู้ว่าราชการจังหวัด...”๖

ภาระหน้าที่เดิมของโรงเรียนคือผลิตนักเรียนการเรือน ต่อมาผลิตครูการเรือนและครูอนุบาล ปัจจุบันวิทยาลัยครูสวนดุสิต นอกจากผลิตครูสาขาต่าง ๆ แล้ว ยังผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการอื่น ๆ อีกมาก มีอาจารย์ประจำวิชาต่าง ๆ จำนวน ๓๑๙ คน อาจารย์พิเศษเต็มเวลา ๑๐ คน มีนักศึกษาภาคปกติ ๒,๗๔๗ คน นักศึกษาภาคสมทบ (กศ.บป.) ๖,๘๖๘ คน รวมนักศึกษาทั้งสิ้น ๙,๖๑๕ คน นักเรียนสาธิตอนุบาลละอออุทิศ ๖๖๘ คน นักเรียนโรงเรียนการศึกษาพิเศษที่มีความพิการทางหูและทางตา ๙๘ คน เจ้าหน้าที่ ๑๑๘ คน นับเป็นสถาบันการศึกษาที่ใหญ่ และมีศักยภาพสูงแห่งหนึ่งของประเทศไทย

๖ สมัยคุณหญิงไสวรงค์ ทองเจือ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๗

สืบเชปประวัติหัวหน้าสถานศึกษา

คุณหญิงเพชรดา ณ ป้อมเพชร
(นามเดิม ม.ล.จิตรจุล กุญชร)

คุณหญิงเพชรดา เกิดเมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๒๕ เป็นธิดาเจ้าพระยาเทเวศร์ วงศ์วิวัฒน์ (ม.ร.ว. หลาน กุญชร) และหม่อมเพ็ญ (สกุล ณ บางช้าง) ได้รับการศึกษาจากโรงเรียนกุลสตรีวังหลังและโรงเรียนสุนันทาวิทยาลัย สมรสกับพระยาเพชรดา (สะอาด ณ ป้อมเพชร สมุหเทศาภิบาล) สำเร็จราชการมณฑลนครราชสีมาคนสุดท้าย คุณหญิงเพชรดาเป็นอาจารย์ใหญ่คนแรกของโรงเรียนมัธยมวิสามนกุลการเรือน ใน พ.ศ. ๒๔๗๗

อาจารย์นิลรัตน์ บรรณสิทธิ์วรสาสน์

อาจารย์นิลรัตน์ เกิดเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๕๐ ณ ตรอกบ้านเขมร อำเภอป้อมปราบ จังหวัดพระนคร เป็นบุตรของขุนพิไชยชาญยุทธ และคุณนายบุญ พิไชยชาญยุทธ สมรสกับ พ.ท.พระบรรณสิทธิ์วรสาสน์ (คงศักดิ์) มีบุตรธิดา ๘ คน หลังจากสำเร็จการศึกษาชั้นต้นแล้วท่านได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมและสำเร็จประโยคมัธยมบริบูรณ์หญิง และวิชาครูมูลจากโรงเรียนสตรีวิทยาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๖ และในปี พ.ศ. ๒๔๖๐ สอบได้ประโยคมัธยม

อาจารย์นิลรัตน์ ถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

เครื่องราชอิสริยาภรณ์สูงสุดที่ได้รับคือ ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก ใน พ.ศ. ๒๔๙๗

อาจารย์นิลรัตน์เป็นผู้มีเกียรติประวัติในด้านการบริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความเสียสละจนได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้บุกเบิกสถานศึกษาสำคัญของชาติถึง ๓ แห่ง และได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาให้มาดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมวิสามนกุลการเรือน พ.ศ. ๒๔๗๗ นอกจากท่านจะได้ทุ่มเทสติปัญญา และความสามารถเพื่อการศึกษาของชาติ โดย

การฝึกอบรมบรรดาศิษย์ให้เป็นคนดีแล้ว ยังได้เขียนบทความและบทปาฐกถาเพื่อลงนิตยสาร และเพื่อบรรยายทางวิทยุกระจายเสียง เพื่อเผยแพร่ความรู้ และความคิดที่มีคุณค่าแก่สังคมเป็นจำนวนมาก อาทิ หลักแห่งการศึกษา ๔ ประการ คุณสมบัติของแม่เรือน อุดมคติประโยชน์ของพุทธศาสนาในทัศนะของข้าพเจ้า ภูมิศาสตร์ภาคพื้นยุโรป และอาฟริกา ฯลฯ

คุณหญิงไสววงศ์ ทองเจือ

คุณหญิงไสววงศ์ ทองเจือ เกิดเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๕๐ ที่ธนบุรี เป็นบุตรของนายจ่างและนางวร บุญยรัตนพันธุ์ สมรสกับนายพงษ์ทอง ทองเจือ มีบุตรธิดารวม ๓ คน

ท่านเข้ารับการศึกษาชั้นประถมที่โรงเรียนราชินี ปากคลองตลาด และได้เดินทางไปศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่ Northwest School, Hartford, Conn สหรัฐอเมริกา และที่ Waltham School for Girls เมือง Waltham มลรัฐแมสซาชูเซตส์ สหรัฐอเมริกา และสำเร็จระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัย Boston มหาวิทยาลัย Simmons เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๔

คุณหญิงไสววงศ์ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทุติยจุลจอมเกล้า

อาจารย์บุญเกลือ กรลักษณ์

อาจารย์บุญเกลือ เกิดเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๔๗ ณ บ้านถนนมหาจักร ช้างโรงพยาบาลกลาง อำเภอบ่อมปราบ จังหวัดพระนคร เป็นบุตรของนายผลัด และนางเจิม กรลักษณ์

อาจารย์บุญเกลือ สำเร็จประโยคมัธยมบริบูรณ์จากโรงเรียนเบญจมราชาลัย พ.ศ. ๒๔๖๗ ต่อจากนั้น ๑ ปี สอบได้ประกาศนียบัตรประโยคครูมูล (ป.) พ.ศ. ๒๔๖๙ สอบได้ประกาศนียบัตรประโยคครูประถม (ป.ป.) ในปี พ.ศ. ๒๔๗๔ ท่านสอบได้วิชาชุดครูมัธยม จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๓ ชุด ในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ สอบได้อีก ๑ ชุด จึงได้รับประกาศนียบัตรครูมัธยม (ป.ม.) และในปี พ.ศ. ๒๔๗๗ สอบได้วิชาภาษาไทย

ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรประโยคอุดม จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาคค่านอกจากนี้ท่านได้ลาราชการไปศึกษาวิชาการช่างและดูงานที่ประเทศญี่ปุ่นและฟิลิปปินส์ เป็นเวลา ๔ เดือน ด้วยทุนส่วนตัว เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียนสตรีประจำจังหวัดนครราชสีมา

อาจารย์บุญเกลือ กรลักษณ์ ถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๙๖

เครื่องราชอิสริยาภรณ์สูงสุดที่ได้รับคือ เบญจมาภรณ์ช้างเผือก ใน พ.ศ. ๒๔๘๔

คุณหญิงกระจ่างศรี รักตะกนิษฐ

คุณหญิงกระจ่างศรี เกิดเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๗ ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นบุตรของหลวงปราณีประชาชน และนางเทศ ปราณีประชาชน สมรสกับนายชม รักตะกนิษฐ์ มีบุตรชาย ๒ คน

คุณหญิงกระจ่างศรีเข้าศึกษาในชั้นมัธยมปีที่ ๑ ถึงชั้นมัธยมปีที่ ๖ ที่โรงเรียนเบญจมราชาลัยต่อมาได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมปีที่ ๗ และมัธยมปีที่ ๘ ที่โรงเรียนสตรีฝึกหัดครูเพชรบุรีวิทยาลัย และสำเร็จการศึกษาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ ต่อจากนั้นได้เข้าศึกษาต่อที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้รับอนุปริญญาครุศาสตร์และอักษรศาสตร์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๘ คุณหญิงกระจ่างศรี ได้เดินทางไปศึกษาต่อด้านคหกรรมศาสตร์ ประเทศฟิลิปปินส์ และสำเร็จปริญญาตรีทางคหกรรมศาสตร์จากมหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒

ในระหว่าง พ.ศ. ๒๔๙๖ ถึง พ.ศ. ๒๔๙๗ คุณหญิงกระจ่างศรี ได้เดินทางไปดูงานเกี่ยวกับการศึกษาคหกรรมศาสตร์ และการอนุบาลศึกษา ที่สหรัฐอเมริกา และในปี พ.ศ. ๒๔๙๘ ได้เดินทางไปดูงานในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ และงานพัฒนาการท้องถิ่น ณ ประเทศฟิลิปปินส์

คุณหญิงกระจ่างศรี มีความชำนาญพิเศษทางด้านคหเศรษฐศาสตร์ อาหารและโภชนาการตลอดจนการจัดและตกแต่งสถานที่ได้รับริเริ่มงานสำคัญเมื่อดำรงตำแหน่งหัวหน้าสถานศึกษาที่โรงเรียนการเรือนพระนครและวิทยาลัยครูสวนดุสิต ดังนี้

— จัดงานชุมนุมแม่บ้านร่วมกับสมาคมคหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย รวม ๑๑ ครั้ง (พ.ศ. ๒๕๐๑-พ.ศ. ๒๕๑๑)

— จัดงาน “วันดอกไม้” เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ รวม ๓ ครั้ง

— จัดหาทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์

— จัดหาทุนส่งเสริมการศึกษาสำหรับอาจารย์วิทยาลัยครูสวนดุสิต

— สร้างสระว่ายน้ำ

— จัดโครงการอาหารกลางวันแก่นักศึกษาในชุมชน

พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นอาจารย์โรงเรียนการเรือนวังจันทร์เกษม โรงเรียนการเรือนพระนคร

พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่โรงเรียนการเรือนพระนคร

พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยครูสวนดุสิต จนถึง พ.ศ. ๒๕๑๘

เครื่องราชอิสริยาภรณ์สูงสุดที่ได้รับคือประถมาภรณ์มงกุฎไทย ใน พ.ศ. ๒๕๑๙

ศาสตราจารย์เรวดี วงศ์พรหมเมฆ

ศาสตราจารย์เรวดี เกิดเมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๐ ที่ตำบลมหาชัย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร เป็นบุตรของ พ.ต.ท.หลวงบำรุงทวยราษฎร์ (อ่อน สินธุเดชะ) และนางเครื่อง สินธุเดชะ สมรสกับนายสมบัติ วงศ์พรหมเมฆ มีบุตรธิดารวม ๒ คน

เมื่อศาสตราจารย์เรวดี สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาจากโรงเรียนสตรีสมุทรสาครบวระณะแล้วได้เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาที่โรงเรียนสตรีวัดระฆัง โรงเรียนสตรีเพชรบุรีวิทยาลัยกรณ และโรงเรียนเซนต์สิริอนุสรณ์ ตามลำดับต่อจากนั้นได้เข้าเรียนระดับอุดมศึกษาที่คณะวิทยาศาสตร์และคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จนสำเร็จได้รับปริญญา วท.บ.(เคมี), และ ค.บ.เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๒ และ พ.ศ. ๒๔๙๙ ตามลำดับ และได้ศึกษาระดับปริญญาโทที่ Ohio State University สหรัฐอเมริกา

และสำเร็จปริญญา M.A. in Sc.ED. เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๑

พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นผู้อำนวยการวิทยาลัยครูสวนดุสิต

พ.ศ. ๒๕๒๐ ดำรงตำแหน่งอธิการวิทยาลัยครูสวนดุสิต

พ.ศ. ๒๕๒๑ ได้รับตำแหน่งทางวิชาการ โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นศาสตราจารย์

ศาสตราจารย์เรวดี ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สูงสุดคือ ประถมาภรณ์มงกุฎไทย ใน พ.ศ. ๒๕๒๕

งานวิชาการ

ศาสตราจารย์เรวดี วงศ์พรหมเมฆ ได้เรียบเรียงตำราทางวิชาการและงานวิจัยที่สำคัญได้แก่

๑. กระบวนการกลุ่ม

๒. แนวคิดในการพัฒนาองค์กร

๓. งานวิจัยเรื่องการเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กก่อนประถมศึกษา (เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเด็กที่ผ่านการเตรียมความพร้อม และไม่เคยผ่านการเตรียมความพร้อม)

๔. งานวิจัยเรื่องสำรวจความต้องการของท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการเปิดสอนวิชาเอกต่าง ๆ ของวิทยาลัยครูสวนดุสิต

นอกจากนี้ท่านยังได้ริเริ่มงานสำคัญเมื่อดำรงตำแหน่งหัวหน้าสถานศึกษาของวิทยาลัยครูสวนดุสิต กล่าวคือ จัดนิทรรศการดอกไม้วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๙ จัดนิทรรศการ “ดอกมะลิ” เนื่องในงานวันแม่แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๐ ริเริ่มจัดงานเอกลักษณ์ไทย รวม ๓ ครั้ง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๐, พ.ศ. ๒๕๒๑ และ พ.ศ. ๒๕๒๓ เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้าน และแสดงนิทรรศการทางวิชาการของนักศึกษา

รองศาสตราจารย์ลำพอง บุญช่วย

รองศาสตราจารย์ลำพอง บุญช่วย เกิดเมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๗๕ ที่จังหวัดสิงห์บุรี เป็นบุตรของนายเล็ก และนางปุย บุญช่วย สมรสกับอาจารย์สอาดศรี (ครุฑกุล) มีบุตรสาว ๑ คน บุตรชาย ๓ คน

ท่านเข้าศึกษาชั้นมัธยมศึกษาที่โรงเรียนศิริศึกษาจนสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๙ ศึกษาต่อชั้นมัธยม ปีที่ ๔-๖ ที่โรงเรียนประจำจังหวัดสิงห์บุรี สำเร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๒ ศึกษาต่อที่โรงเรียนฝึกหัดครูพระนคร ได้รับประกาศนียบัตรครู ป.ป. เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๕ ได้รับประกาศนียบัตรครู ป.ม. ที่โรงเรียนฝึกหัดครูมัธยมเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๗ ได้รับปริญญา กศ.บ. (สาขาบริการการศึกษา) ที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ ได้รับปริญญา M.S. ที่ State University of New York College at New Paltz ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๔ และได้รับปริญญา น.บ. จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๗

พ.ศ. ๒๕๐๘ อธิการวิทยาลัยครูสวนดุสิต จนถึงปัจจุบัน (๒๕๓๕)

รองศาสตราจารย์ลำพอง บุญช่วย นับเป็นผู้บริหารชายคนแรกของวิทยาลัยครูสวนดุสิต ท่านเคยไปศึกษาและดูงานที่ต่างประเทศหลายครั้ง เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และฟิลิปปินส์ ได้ริเริ่มโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษากับสถาบันและหน่วยงานของต่างประเทศ เช่น ประเทศออสเตรเลีย ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน แคนาดา สหรัฐอเมริกา และเวียดนาม เพื่อเป็นการฝึกฝนอบรมศึกษาเพิ่มเติมทางวิชาการ และแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม

ท่านเป็นผู้บริหารชั้นแนวหน้าคนหนึ่งของกรมการฝึกหัดครู ท่านดำรงตำแหน่งประธานสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ และดำรงตำแหน่งประธานชมรมอธิการของวิทยาลัยครูทั้ง ๓๖ แห่ง มีความสามารถในการบังคับบัญชา กล้าในการตัดสินใจ ฉลาดในการแก้ไขปัญหา ท่านเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเองสูง มีความคิดสร้างสรรค์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี กว้างขวางในสังคม และสามารถนำความคิดหลากหลายในสังคมมาใช้ให้เป็นประโยชน์กับองค์กรและหน่วยงานเป็นอย่างมาก และที่สำคัญท่านเป็นผู้บริหารที่มีคุณธรรม อุทิศตนเพื่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพจนปรากฏผลงานเป็นที่ยอมรับของสาธารณชน ด้วยเหตุนี้จึงได้รับรางวัล

“ผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่น” ระดับอุดมศึกษา รางวัลครูสภา ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ และล่าสุดท่านได้รับการยกย่องให้เป็นศิษย์เก่า มศว.ดีเด่นประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ด้วย

เครื่องราชอิสริยาภรณ์สูงสุดที่ได้รับคือ มหา-วชิรมงกุฏ ใน พ.ศ. ๒๕๓๕

งานวิชาการ

รองศาสตราจารย์ลำพอง บุญช่วย ได้เรียบเรียงตำราทางวิชาการ สร้างผลงานวิจัยงานแปลหนังสือ และเขียนบทความที่สำคัญ ได้แก่

๑. การสอนเชิงระบบ Systemetic Instruction พ.ศ. ๒๕๒๔

๒. การศึกษากับการพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๒๔

๓. รายงานผลการวิจัย “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคัดเลือกกับผลการเรียนเฉลี่ยของนักศึกษาที่เข้าศึกษาในวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ ปีการศึกษา ๒๕๒๑ พ.ศ. ๒๕๒๔”

๔. งานวิจัยเรื่อง “การศึกษาและแนะนำผู้ปกครองเด็กพิเศษ พ.ศ. ๒๕๒๗”

๕. งานวิจัยเรื่อง “การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยครูเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ พ.ศ. ๒๕๓๐”

๖. งานแปลเรื่อง “พฤติกรรมการเรียนการสอนแปลและเรียบเรียงจาก “A Behavioral Approach to teaching” ๒๕๓๔

๗. บทความ ๖ เรื่อง เป็นบันทึกเหตุการณ์และสถานที่ต่าง ๆ ใน พ.ศ. ๒๕๓๓ ระหว่างโดยเสด็จสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา คราวเสด็จพระราชดำเนินประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเพื่อร่วมสัมมนาไทยศึกษา ณ มณฑลยูนนาน บทความทั้ง ๖ เรื่องได้รวมอยู่ในหนังสือบทพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา

หัวหน้าสถานศึกษา การเรือน-สวนดุสิต

คุณหญิงเพชรดา ณ ป้อมเพชร (พ.ศ. ๒๔๗๗)

อาจารย์นิลรัตน์ บรรณสิทธิ์วรสาสน์ (พ.ศ. ๒๔๗๗)

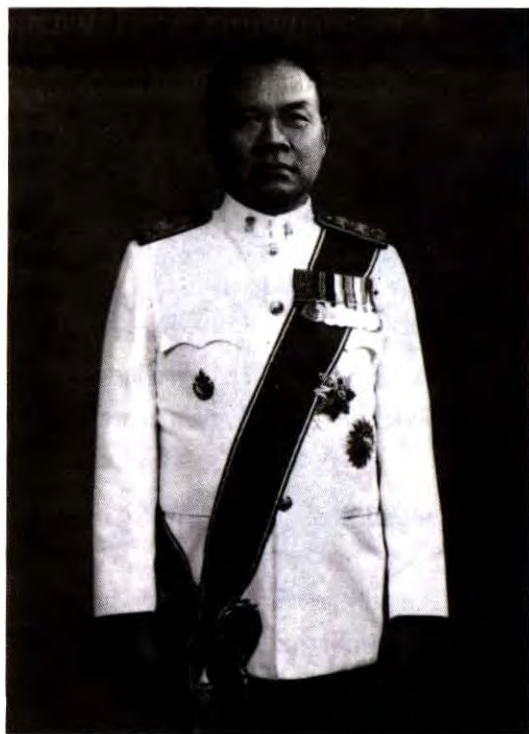
คุณหญิงไสววงศ์ ทองเจือ (พ.ศ. ๒๔๗๗-๒๔๘๔)

อาจารย์บุญเกลื้อ กรลักษณ์ (พ.ศ. ๒๔๘๔-๒๔๘๙)

คุณหญิงกระจ่างศรี รักตะกนิษฐ (พ.ศ. ๒๔๘๙-๒๕๑๘)

รองศาสตราจารย์ลำพอง บุญช่วย
พ.ศ. ๒๕๒๘-ปัจจุบัน (๒๕๓๕)

ศาสตราจารย์เรวดี วงศ์พรหมเมฆ (พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๒๘)

การจัดการเรียนการสอน

วิทยาลัยครูสวนดุสิต เริ่มก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๗ เดิมเป็นโรงเรียนมัธยมวิสามัญการเรือน ซึ่งเปิดสอนหลักสูตรการเรือนเพื่อเตรียมคนออกไปเป็นกุลสตรี เป็นแม่บ้านแม่เรือนที่ดีตามความต้องการของสังคมไทยยุคนั้น ต่อมาเปลี่ยนเป็นโรงเรียนการเรือนวังจันทร์เกษม และโรงเรียนการเรือนพระนคร ก็ยังคงเน้นเรื่องการบริหารการเรือนอยู่เช่นเดิมแต่เพิ่มวิชาคำนวณและสังคมเข้าไว้ด้วย เพื่อให้ดำเนินชีวิตประจำวันได้ดียิ่งขึ้น โรงเรียนการเรือนจึงมีชื่อเสียงมาก รู้จักกันแพร่หลายมาเป็นเวลายาวนาน ต่อมาเปลี่ยนเป็นวิทยาลัยครูสวนดุสิต จึงเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพครูระดับ ป.กศ. และ ป.กศ.ชั้นสูงแล้วได้ขยายถึงระดับปริญญาตรีในปีพ.ศ. ๒๕๑๗ จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๕๒๗ วิทยาลัยได้เปิดสอนสาขาวิชาการอื่นทางด้านศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นตามความต้องการของสังคม ดังรายละเอียดหลักสูตรที่จะกล่าวต่อไป

หลักสูตรแรก

เปิดสอน พ.ศ. ๒๔๗๗ คือหลักสูตรประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษา (ม.๔) วิสามัญแผนกการเรือน รับผิดชอบสำเร็จการศึกษา ชั้น ม.๔ (ม.๒ ปัจจุบัน) ศึกษาต่ออีก ๔ ปี ขอบข่ายการศึกษาตามหลักสูตรนี้มี หลักการ ซักฟอก การหุงต้ม การปรุงอาหาร การเลือกอาหาร การจัดบ้าน สุขวิทยา วาดเขียน การฝีมือ และเบ็ดเตล็ดการเรือน

หลักสูตรที่ ๒

เปิดสอน พ.ศ. ๒๔๘๐ คือหลักสูตรประกาศนียบัตรอาชีวชั้นกลาง แผนกการเรือน รับผิดชอบสำเร็จการศึกษา ชั้น ม.๓ (ม.๑ ปัจจุบัน) ศึกษาต่ออีก ๓ ปี ลักษณะขอบข่ายการศึกษาต่างไปจากเดิมโดยแยกเป็นภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ เพิ่มวิชาใหญ่ ๆ ได้แก่ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม ภาษาอังกฤษ การบัญชีและลูกคิด พลศึกษา ชีวร้อง และการทำสวน

นักเรียนที่สำเร็จหลักสูตรที่ ๑ หากต้องการรับราชการครูต้องอบรมอีก ๑ ปี เรียกว่า “หลักสูตรอบรม

การเรือน” เพื่อรับใบสำคัญการอบรมวิชาชีพ เริ่มปีแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๑ ซึ่งนับว่าเป็นโรงเรียนแรกของประเทศไทยที่ผลิตครูสาขานี้ ใน พ.ศ. ๒๔๘๔ โรงเรียนยังได้เปิด “หลักสูตรอบรมการเรือนตอนต้น” สำหรับนักเรียนที่สำเร็จหลักสูตรที่ ๒ ด้วย

หลักสูตรอบรมครูการเรือนทั้ง ๒ หลักสูตร เป็นหลักสูตร ๑ ปี ที่มุ่งทบทวนความรู้ที่เรียนมาแล้ว และเพิ่มวิชาชีพครู

หลักสูตรที่ ๓

เปิดสอน พ.ศ. ๒๔๘๑ คือ หลักสูตรการเรือนตอนปลาย หรือประกาศนียบัตรอาชีวศึกษาชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรการเรือนชั้นสูง รับผิดชอบสำเร็จการศึกษาระดับ ม.๖ (ม.๔ ปัจจุบัน) ศึกษาต่ออีก ๓ ปี หากประสงค์จะเป็นครูต้องอบรมวิชาชีพอีก ๑ ปี ด้วย ลักษณะขอบข่ายการศึกษาคือหลักสูตรที่ ๒ เพียงแต่เปลี่ยนวิชาการบัญชีและลูกคิดเป็นวิชาคณิตศาสตร์ ส่วนวิชาที่เกี่ยวกับการทำอาหารที่เคยแยกเป็นวิชาย่อย ๆ รวมเรียกว่าวิชาวิทยาศาสตร์ เปลี่ยนวิชาการทำสวน เป็นวิชาการทำสวนครัวและเลี้ยงสัตว์เพิ่มเติมวิชาจิตวิทยาหรือวิชาครู

หลักสูตรที่ ๔

เปิดสอน พ.ศ. ๒๔๙๐ คือหลักสูตรฝึกหัดครูการเรือน รับผิดชอบสำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรการเรือนชั้นสูง ศึกษาต่ออีก ๑ ปี มีจุดมุ่งหมายเพื่อทบทวนความรู้ที่เรียนมาแล้ว และเพิ่มการเรียนวิชาชีพครู ได้แก่ วิชาหลักวิชาครูทั่วไป จิตวิทยา หลักการสอนทั่วไป และวิธีสอนวิชาเฉพาะการสอนในที่ประชุม ภาพกระดานดำ

หลักสูตรที่ ๕

เปิดสอน พ.ศ. ๒๔๙๓ คือ หลักสูตรประกาศนียบัตรประโยคการเรือน รับผิดชอบสำเร็จการศึกษาชั้น ม.๖ (ม.๔ ปัจจุบัน) ศึกษาต่ออีก ๒ ปี ขอบข่ายการศึกษา

มีการเปลี่ยนวิชาด้านการอาหารจากวิชาวิทยาศาสตร์ เป็นรายวิชาย่อยๆ เช่น การครัว การตัดเย็บ การประดิษฐ์ วิทยาศาสตร์ สรีรศาสตร์ เคหศาสตร์ เปลี่ยนวิชาขบร้องเป็นวิชาดนตรี หน้าที่พลเมืองศีลธรรมและการสมาคมเปลี่ยนเป็นวิชาสังคมศึกษา นอกจากนี้มีเพิ่มวิชากฎหมาย ส่วนวิชาดนตรีและพลศึกษาจัดสอนนอกเวลา ยกเลิกวิชาการทำสวนครัวและเลี้ยงสัตว์

หลักสูตรที่ ๖

เปิดสอน พ.ศ. ๒๔๙๗ คือ ประโยคมัธยมศึกษา เป็นหลักสูตรเพื่อการฝึกหัดครู ต่อจากชั้นฝึกหัดครู การเรียน (หลักสูตรที่ ๔) หรือประโยคครูการเรือน (หลักสูตรที่ ๕) ศึกษาต่ออีก ๓ ปี ขอบข่ายการศึกษา จัดเป็นหมวด คือ

๑. หมวดวิชาการศึกษา ได้แก่ การครัว การตัดเย็บ เสื้อผ้า การเลือกซื้อ การครองบ้าน โภชนาการ ศิลปะ-ประยุกต์ การจัดและตกแต่งบ้าน ความสัมพันธ์ในครอบครัว การประดิษฐ์และการฝีมือ ความเจริญเติบโต และพัฒนาการของเด็ก การสร้างบุคลิกลักษณะ

๒. หมวดวิชาสามัญ ได้แก่ ภาษาอังกฤษ (อ่าน-สนทนา) ภาษาไทย (แต่งไวยากรณ์-วรรณคดี-แต่งความ) วัฒนธรรมและกฎหมาย วิทยาศาสตร์การเรือน ขบร้อง และดนตรี พลศึกษา (นอกเวลาเรียน)

๓. หมวดวิชาครู ได้แก่ จิตวิทยา หลักการศึกษา หลักการสอน วิธีสอนวิชาการเรือน วิชาครูภาคปฏิบัติ

หลักสูตรที่ ๗

เปิดสอน พ.ศ. ๒๔๙๙ คือ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้น ม.๖ (ม.๔ ปัจจุบัน) ศึกษาต่ออีก ๒ ปี ๑๖๘ หน่วยกิต ซึ่งเป็นการเริ่มเรียนระบบหน่วยกิตเป็นครั้งแรก (เปิดเฉพาะ ป.กศ. คหศาสตร์ ซึ่งนับเป็นปีแรกและแห่งแรกของประเทศไทย) ขอบข่ายหลักสูตรแบ่งเป็น ๔ หมวด คือ

๑. หมวดวิชาความรู้ทั่วไป ได้แก่ วิชาชุมชนคนไทย วัฒนธรรมไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน (ศึกษานอกเวลา)

๒. หมวดวิชาทักษะ ได้แก่ วิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และศิลปะ ดนตรี (สำหรับผู้ที่สอนชั้นประถมศึกษา)

๓. หมวดวิชาเทคนิค ได้แก่ วิชาหัตถศึกษา วิชาเฉพาะที่จะใช้สอน (สำหรับผู้ที่สอนชั้นมัธยมศึกษา)

๔. หมวดวิชาการศึกษา ได้แก่ การศึกษาและจิตวิทยา

หลักสูตรนี้มีการปรับปรุงใน พ.ศ. ๒๕๐๒ ให้เรียน ๑๓๕ หน่วยกิต แบ่งเป็น ๓ หมวดวิชาใหญ่ คือ

๑. ความรู้ทั่วไป ได้แก่ วิชาสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คหศาสตร์ เกษตรกรรม สุขศึกษา พลศึกษา ลูกเสือหรือนูคาชาต เหตุการณ์โลกปัจจุบัน (ศึกษานอกเวลา)

๒. วิชาทักษะ ได้แก่ วิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ ดนตรี ศิลปะ หัตถศึกษา

๓. วิชาการศึกษา ได้แก่ วิชาการศึกษาและจิตวิทยา

ใน พ.ศ. ๒๕๐๘ หลักสูตรนี้ปรับปรุงใหม่อีกครั้งหนึ่ง ให้เรียน ๑๓๐ หน่วยกิต แบ่งเป็น ๓ หมวดใหญ่ คือ

๑. วิชาสามัญ ๗๕ หน่วยกิต ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทั่วไป

๒. วิชาพิเศษ ๓๕ หน่วยกิต ได้แก่ เกษตรกรรม คหกรรมศาสตร์ หัตถศึกษา พลาณามัย ศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ การสอนวิชาลูกเสือ และอนุคาชาต บรรณารักษศาสตร์

๓. วิชาการศึกษา ๒๐ หน่วยกิต ได้แก่ การศึกษา และการฝึกสอน

หลักสูตรที่ ๘

เปิดสอน พ.ศ. ๒๕๐๐ คือ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (เปิดเฉพาะคหเศรษฐศาสตร์และอนุบาล) รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้น ป.กศ. (ม.๖ หรือ ม.ศ. ๕) ศึกษาต่ออีก ๒ ปี ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต ขอบข่ายการศึกษา แบ่งเป็น ๒ หมวดคือ

๑. วิชาสามัญ ต้องเรียนไม่น้อยกว่า ๘๐ หน่วยกิต ได้แก่ วิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศึกษา และวิชาอื่น ๆ เช่น Fine Arts ดนตรี Practical Arts พลศึกษา สุขศึกษา ฯลฯ

๒. วิชาการศึกษา ต้องเรียนไม่น้อยกว่า ๔๐ หน่วยกิต ได้แก่ วิชาการศึกษาและจิตวิทยา วิธีสอน และการออกสอน

หลักสูตรที่ ๙

เปิดสอน พ.ศ. ๒๕๑๐ คือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (ป.กศ.ชั้นสูง) รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้น ป.กศ. หรือมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๖ ปัจจุบัน) ศึกษาต่ออีก ๒ ปี ไม่น้อยกว่า ๑๓๐ หน่วยกิต ขอบข่ายการศึกษา แบ่งเป็น ๓ หมวด คือ

๑. วิชาสามัญ ๓๐ หน่วยกิต ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และวิชาเลือก ๑ วิชา (ภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ทั่วไป คณิตศาสตร์ ศาสนา-วัฒนธรรมและประเพณีไทย)

๒. วิชาเอก-โท ให้เรียนวิชาเอก ๑ หมวดวิชา ๔๐ หน่วยกิต และวิชาโท ๒ หมวดวิชา หมวดวิชาละ ๒๐ หน่วยกิต

๓. วิชาการศึกษา ๒๐ หน่วยกิต

หลักสูตรที่ ๑๐

เปิดสอน พ.ศ. ๒๕๑๙ คือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา พ.ศ. ๒๕๑๙ รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๓ ซึ่งต่อจากชั้นประถมศึกษา ระบบ ๗ ปี) ศึกษาต่ออีก ๒ ปี จำนวน ๘๗ หน่วยกิต ขอบข่ายการศึกษา แบ่งเป็น ๓ กลุ่มวิชา ได้แก่

๑. กลุ่มวิชาสามัญ ๔๙ หน่วยกิต ได้แก่ ภาษา สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ทั่วไป

๒. กลุ่มวิชาพิเศษ ๒๔ หน่วยกิต ได้แก่ เกษตรกรรม คหกรรมศาสตร์ หัตถศึกษา พละนันทย ดนตรี นาฏศิลป์ ศิลปะ บรรณารักษศาสตร์ การสอนวิชาลูกเสือ และอนุภาค

๓. กลุ่มวิชาชีพครู ๑๔ หน่วยกิต ได้แก่ การศึกษา จิตวิทยา วิธีสอน และฝึกสอน

หลักสูตรที่ ๑๑

เปิดสอน พ.ศ. ๒๕๑๙ คือหลักสูตรการฝึกหัดครู ๒๕๑๙ แบ่งเป็น ๒ ระดับ คือ

ก. ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๖ ปัจจุบัน) ป.กศ. หรือเทียบเท่า ศึกษาต่ออีก ๒ ปี ไม่น้อยกว่า ๗๐ หน่วยกิต แบ่งเป็นหมวดคือ

๑. หมวดวิชาพื้นฐาน ๒๔ หน่วยกิต ได้แก่ กลุ่มภาษา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ลักษณะนิสัยและกิจนิสัย

๒. หมวดวิชาชีพครู ๒๔ หน่วยกิต ได้แก่ วิชาการศึกษา วิธีสอนต่าง ๆ และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

๓. หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า ๒๒ หน่วยกิต (ได้แก่วิชาเอก-โท)

ข. ปริญญาตรี รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ. ชั้นสูง ศึกษาต่ออีก ๒ ปี ไม่น้อยกว่า ๖๕ หน่วยกิต แบ่งเป็น ๔ หมวด ดังนี้

๑. หมวดวิชาพื้นฐาน ๑๖ หน่วยกิต

๒. หมวดวิชาชีพครู ๑๘ หน่วยกิต

๓. หมวดวิชาเฉพาะ ๒๕ หน่วยกิต

๔. หมวดวิชาเลือก ๖ หน่วยกิต เลือกจาก วิชาใดก็ได้ใน ๓ กลุ่มแรก

รายละเอียดกลุ่มวิชาเหมือนกับระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ที่กล่าวข้างต้น

หลักสูตรที่ ๑๒

เปิดสอน พ.ศ. ๒๕๑๙ คือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงเทคนิคอาชีพ พ.ศ. ๒๕๑๙

รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๖ ปัจจุบัน) ศึกษาต่ออีก ๒ ปี เรียนอย่างน้อย ๘๐ หน่วยกิต ขอบข่ายการศึกษาเหมือนหลักสูตรที่ ๑๑ (ระดับ ป.กศ. ขั้นสูง) เว้นแต่เพิ่มวิชาเฉพาะอีก ๑๐ หน่วยกิต

หลังจากเปิดสอนตามหลักสูตรการฝึกหัดครู ๒๕๑๔ แล้วทั้ง ๒ ระดับได้ปรับปรุงหลักสูตรโดยเพิ่มเติมวิชาเอกวิชาโท และรายวิชาต่าง ๆ เรื่อยมา แต่เป็นหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาหรือสายครูเท่านั้น จนกระทั่งถึง พ.ศ. ๒๕๒๗ มีการเพิ่มหลักสูตรสาขาวิชาการอื่น ๒ สาขา คือ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และสาขาวิชาศิลปศาสตร์

หลักสูตรที่ ๑๓

เปิดสอน พ.ศ. ๒๕๒๘ คือหลักสูตรวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๒๘ (ปรับปรุง ๒๕๓๑) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และสาขาศิลปศาสตร์ รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้น ม.๖ (ใหม่) หรือเทียบเท่ามี ๓ ระดับ คือ

ระดับอนุปริญญา ศึกษา ๒ ปี ไม่น้อยกว่า ๗๐ หน่วยกิต แบ่งเป็น ๓ หมวดวิชา คือ

๑. หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป เรียนไม่น้อยกว่า ๑๖ หน่วยกิต ได้แก่ กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน เรียนไม่น้อยกว่า ๔๐ หน่วยกิต ได้แก่ วิชาเนื้อหาหรือวิชาเอกโท กลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

๓. หมวดวิชาเลือกเสรี เรียนไม่น้อยกว่า ๔ หน่วยกิต จากกลุ่มวิชาใด ๆ ก็ได้

ระดับปริญญาตรี ศึกษา ๔ ปี ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต แบ่งเป็น ๓ หมวดวิชาเช่นเดียวกับระดับอนุปริญญา ต่างกันเฉพาะจำนวนหน่วยกิตในแต่ละหมวด คือวิชาพื้นฐานไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต วิชาเฉพาะด้าน ไม่น้อยกว่า ๕๕ หน่วยกิต

ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าให้เรียนไม่น้อยกว่า ๖๐ หน่วยกิต แบ่งเป็น ๓ หมวดวิชาเช่นเดียว

กับปริญญาตรี ต่างกันเฉพาะจำนวนหน่วยกิตในแต่ละหมวด คือวิชาพื้นฐานอย่างน้อย ๑๖ หน่วยกิต วิชาเฉพาะด้าน ไม่น้อยกว่า ๓๕ หน่วยกิต

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรนี้ จะได้รับวุฒินุปริญญาวิทยาศาสตร (อ.วท.) หรือวิทยาศาสตรบัณฑิต (ว.ทบ.) สำหรับสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และผู้ศึกษาสาขาศิลปศาสตร์ จะได้รับวุฒินุปริญญาศิลปศาสตร (อ.ศศ.) หรือศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.)

หลักสูตรที่ ๑๔

เปิดสอน พ.ศ. ๒๕๓๐ คือหลักสูตรวิทยาลัยครู ๒๕๓๐ สาขาวิชาการศึกษา เป็นหลักสูตร ๔ ปี จัดการเรียนการสอนเป็น ๓ ระดับ คือ

ระดับอนุปริญญา รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้น ม.๖ (ใหม่) ศึกษาต่อ ๒ ปี อย่างน้อย ๘๑ หน่วยกิต มีโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย เพียงโปรแกรมวิชาเดียว แบ่งเป็น ๓ หมวดวิชาใหญ่ คือ

๑. หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป อย่างน้อย ๒๔ หน่วยกิต

๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน อย่างน้อย ๕๓ หน่วยกิต

๓. หมวดวิชาเลือกเสรี อย่างน้อย ๔ หน่วยกิต

ระดับปริญญาตรี ๒ ปี หลังอนุปริญญา รับจากผู้สำเร็จการศึกษานุปริญญาหรือเทียบเท่า ศึกษาต่อ ๒ ปี เรียนไม่น้อยกว่า ๖๘ หน่วยกิต

๑. หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป อย่างน้อย ๑๖ หน่วยกิต

๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน อย่างน้อย ๔๘ หน่วยกิต

๓. หมวดวิชาเลือกเสรี อย่างน้อย ๔ หน่วยกิต

ระดับปริญญาตรี รับจากผู้สำเร็จการศึกษา ม.๖ (ใหม่) ศึกษาต่อ ๔ ปี เรียนไม่น้อยกว่า ๑๔๑ หน่วยกิต

๑. หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป อย่างน้อย ๔๐ หน่วยกิต

๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน อย่างน้อย ๙๕ หน่วยกิต

๓. หมวดวิชาเลือกเสรี อย่างน้อย ๖ หน่วยกิต

นอกจากนี้ในราว พ.ศ. ๒๕๑๔ วิทยาลัยยังเปิดสอนภาคค่ำหรือภาคนอกเวลา เพื่อสนองความต้องการ

ของชุมชน โดยสอนระดับ ป.กศ. และ ป.กศ.ชั้นสูง ใช้หลักสูตรเหมือนภาคปกติ

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ วิทยาลัยได้เริ่มมีโครงการอบรมและให้การศึกษาแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ประจำการ (อ.ค.ป.) ในระดับปริญญาตรี (หลังอนุ-ปริญญา) และเลิกโครงการนี้ในปี พ.ศ. ๒๕๒๘ โดยเปลี่ยนมาเป็นโครงการ กศ.บ.ป.

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๘ เมื่อวิทยาลัยเปิดสอนทั้งสาขาวิชาชีพครู และสาขาวิชาการอื่น จึงขยายการให้การศึกษาแบบต่อเนื่อง เพื่อสนองความต้องการของสังคมให้บุคลากรประจำการมีโอกาสพัฒนาสมรรถภาพ จึงเปิดการสอนตามโครงการ กศ.บ.ป.นี้

ทั้ง อคป. และ กศ.บ.ป. ใช้หลักสูตรเหมือนภาคปกติ

แห่งเดียวในประเทศไทย : โปรแกรมการศึกษาพิเศษ

บรรดาหลักสูตรต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นมักจะมี การเปิดสอนเหมือน ๆ กันเกือบทุกวิทยาลัยครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งตั้งแต่ใช้หลักสูตรระดับปริญญาตรีเป็นต้นมา แต่วิทยาลัยครูสวนดุสิตมีโปรแกรมวิชาที่ไม่ซ้ำซ้อนกับวิทยาลัยครูใด คือโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ

การศึกษาพิเศษเริ่มด้วยการรับเด็กหูตึง ใน พ.ศ. ๒๕๑๒ โดยสอนเน้นการฝึกฝนด้านภาษาพูด (ต่างกับการสอนเด็กหูหนวก ซึ่งเน้นการใช้ภาษามือ) และด้านอื่น ๆ จนเกิดความพร้อมในการเรียนร่วมกับเด็กปกติในระดับประถมศึกษาได้ ต่อมา พ.ศ. ๒๕๑๙ ได้เปิดการสอนอย่างเป็นทางการโดยจัดตั้งเป็นภาควิชาการศึกษาพิเศษ ตาม พ.ร.บ.วิทยาลัยครู ๒๕๑๙ โดยเริ่มเปิดสอนระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ก่อน ในพ.ศ. ๒๕๒๑ จึงเปิดระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) มาในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ เลิกรับ ป.กศ.ชั้นสูง คงเปิดสอนเฉพาะระดับปริญญาตรี ๔ ปี เท่านั้นจนกระทั่งทุกวันนี้

สิ่งที่ควรกล่าวถึงอีกประการหนึ่ง ในช่วงที่คุณหญิงกระจำศรี รักตะกนิษฐ เป็นหัวหน้าสถานศึกษา ก็คืองานฝึกหัดครูชนบท ซึ่งมีการส่งนักศึกษาออกไปฝึกสอนในชนบท เริ่มจากมีนบุรี เป็นการสร้างความสัมพันธ์

อันดีระหว่างวิทยาลัยกับชุมชน จนเกิด “ศูนย์แม่บ้านศาลากระจ่างพัฒนา” ขึ้น ณ หน่วยฝึกสอนวัดบำเพ็ญเหนือ ทุกวันพุธ วิทยาลัยจะส่งอาจารย์ที่มีความสามารถในสาขาวิชาการต่าง ๆ ไปแนะนำช่วยเหลือชาวบ้าน เช่น การรักษาสุขภาพอนามัย สาธิตการปรุงอาหารที่ประหยัด แต่มีคุณค่าทางอาหารสูง การตัดเย็บเสื้อผ้า การประดิษฐ์สิ่งของ เครื่องใช้จากวัสดุในท้องถิ่น แม่บ้านแถบมีนบุรี มาร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมาก เมื่อเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากศูนย์พัฒนาแล้ว นำไปปฏิบัติต่อบ้าน ทำให้ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเป็นอาชีพเสริม ต่อมาศูนย์แม่บ้านขยายออกไปอีกตามความต้องการของชาวมินบุรีและราชการ คือ ขยายไปที่วัดใหม่ลำนงแขวก ต่อมาขยายออกไปยังเขตหนองจอก ได้แก่โรงเรียนคลองสอง โรงเรียนวัดทรัพย์ โรงเรียนศิริรังวิทยาการ เมื่อได้ผลดี เป็นที่ยอมรับของชุมชน จึงได้ขยายไปยังจังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดนครนายก นนทบุรี สมุทรปราการ และกาญจนบุรี เป็นต้น

ระบบหอพักนักเรียนประจำ

ระบบหอพักมีมาตั้งแต่เริ่มก่อตั้งโรงเรียนการเรือน คือ พ.ศ. ๒๔๗๗ โดยปีแรกจัดให้นักเรียนที่มาจากต่างจังหวัดเข้าอยู่หอพักเป็นนักเรียนประจำ ซึ่งต้องชำระค่าหอพักคนละ ๕๐ บาทต่อเทอม (ปีหนึ่งมี ๓ เทอม) และผู้ปกครองจะต้องมีเงินฝากทางโรงเรียนไว้ให้นักเรียนเบิกไปเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวอีกเดือนละ ๕ บาท ต่อมาก็ปรับปรุงเพิ่มขึ้นตามค่าของเงินบาทและค่าครองชีพ ส่วนนักเรียนที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ ให้เรียนแบบเข้าไปเย็นกลับ เพราะสถานที่ของโรงเรียนคับแคบ เนื่องจากมีครูจากโรงเรียนสตรีประจำจังหวัดทุกจังหวัด จังหวัดละ ๑ คนมาร่วมการอบรมวิชาแม่บ้านการเรือน หลักสูตร ๑ ปี อยู่ด้วยถึง ๖๕ คน พอเข้าปีที่ ๒ (พ.ศ. ๒๔๗๘) พวกที่มาอบรมหลักสูตร ๑ ปี กลับไปหมดแล้ว ทางโรงเรียนจึงรับนักเรียนเข้าเรียนหลักสูตรมัธยมวิสามัญการเรือน (๔ ปี) รุ่นใหม่อีก และบังคับให้นักเรียนรุ่นเก่า (ที่ขึ้นปี ๒) และรุ่นใหม่เข้าอยู่ประจำทุกคน ต่อมาก็เลิกบังคับเพียงแต่ขอให้นักเรียนที่จะต้องออกไปฝึกสอนตามหลักสูตร ป.ป. การเรือน (ปี ๓) มาอยู่ประจำเมื่อพ.ศ. ๒๔๙๗ แต่

ปรากฏว่าไม่ได้ผลดีนัก จึงต้องเลิกระบบบังคับให้อยู่หอพัก เปลี่ยนเป็นให้นักเรียนที่มาจากต่างจังหวัดหรือนักเรียนที่อยู่ในกรุงเทพฯ บางคนเดินทางมาโรงเรียนลำบากได้อยู่หอพักและในราว พ.ศ. ๒๕๑๔ ได้เลิกระบบหอพักเนื่องจากวิทยาลัยต้องใช้อาคารเพื่อการเรียนการสอนและกิจการอื่น

ชีวิตนักเรียนในหอพักสมัยนั้นต้องดำเนินไปตามระเบียบแบบแผนและกฎข้อบังคับของโรงเรียน ผู้ใดฝ่าฝืนก็มีความผิด ต้องได้รับโทษตามแต่กรณี นักเรียนประจำหอพักจะต้องกิน นอน และตื่นเป็นเวลา และต้องเก็บเตียง พับมุ้ง คลุมเตียง และทำเวรดูพื้น ล้างห้องน้ำ เป็นต้น ต้องเข้าแถวเดินไปรับประทานอาหาร เมื่อนั่งโต๊ะแล้วก็ต้องรอครูให้สัญญาณก่อนจึงลงมือรับประทานได้ และเมื่อรับประทานเสร็จก็ต้องรอสัญญาณอีกครั้งหนึ่งจึงจะเดินออกจากที่รับประทานอาหารได้ ผลจากการฝึกฝนตนในโรงเรียนประจำ ทำให้นักเรียนรู้จักช่วยตัวเอง มีระเบียบวินัย เกิดความสามัคคีกลมเกลียวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทำให้การดำเนินชีวิตต่อมามีความผาสุก ประสบผลสำเร็จทั้งในด้านส่วนตัวและงานอาชีพ

นักเรียนทุนต่างประเทศ

วิทยาลัยครูสวนดุสิตมีชื่อเสียงขจรขยายในเรื่องการสอนมาก จนทำให้ยุช่อม จัดหาทุนให้นักเรียนจากประเทศกัมพูชาและลาวเข้ามาศึกษาหาความรู้เพื่อนำไปเผยแพร่ในประเทศของเขาตั้งรับ

พ.ศ. ๒๔๙๙ มีนักเรียนจากประเทศกัมพูชามาเรียน ๑ คน

พ.ศ. ๒๕๐๐ มีนักเรียนจากประเทศลาวมาเรียน ๙ คน ศึกษาสาขาอนุบาล ๕ คน ศึกษาสาขาการเรือน ๔ คน

พ.ศ. ๒๕๐๑ มีนักเรียนจากประเทศลาวมาเรียน ๑๐ คน ศึกษาสาขาอนุบาล ๕ คน ศึกษาสาขาการเรือน ๕ คน

โครงการครูทายาทของวิทยาลัยครูสวนดุสิต

วิทยาลัยครูสวนดุสิตเปิดการสอนตามโครงการ

ครูทายาทของกรมการฝึกหัดครูและ สปช. โดยเปิดรับรุ่นแรก พ.ศ. ๒๕๓๓ รับนักศึกษาที่คัดเลือกมาจาก สหวิทยาลัยทักษิณ สหวิทยาลัยทวารวดี สหวิทยาลัยศรีอยุธยา ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ รับจากสหวิทยาลัยศรีอยุธยา และทวารวดี และคัดเลือกเองจากนักเรียนใน กทม. ต่อมาในปี ๒๕๓๕ วิทยาลัยครูสวนดุสิตรับเองเฉพาะนักเรียนใน กทม. การจัดการเรียนการสอนใช้หลักสูตรวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๓๐ โปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ และโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย และเพิ่มเติมการจัดประสบการณ์เสริมด้านความรู้ เทคนิควิธี คุณลักษณะโดยจัดทั้งในเวลาภาคปกติและภาคฤดูร้อน นักเรียนที่จะเข้าศึกษาตามโครงการนี้ต้องได้คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ ม.๔-ม.๖ ภาคเรียนที่ ๑ ไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ หรืออยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ที่ ๙๐ ขึ้นไปของจำนวนนักเรียนในแต่ละโปรแกรมการเรียน ในระหว่างศึกษาต้องมีผลการเรียนแต่ละภาคเรียนไม่ต่ำกว่า ๒.๗๕ ขณะเรียนจะได้รับทุนปีละ ๑๐,๐๐๐ บาท เมื่อสำเร็จแล้วจะได้รับการบรรจุเป็นครูในสังกัด สปช.

บุคลากรประจำการ พ.ศ. ๒๕๒๘” (กศ.บป.) เพื่อให้การศึกษาวิชาการในสาขาต่าง ๆ แก่บุคคลทั่วไป นอกจากผู้ประกอบอาชีพครูอีกด้วย โดยมีข้อกำหนดต่าง ๆ อยู่ในระเบียบสภาการฝึกหัดครูว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ พ.ศ. ๒๕๒๘

วิทยาลัยครูสวนดุสิตได้เปิดอบรมตามโครงการนี้มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๙ จนถึงปัจจุบันรวม ๘ รุ่น โปรแกรมวิชาที่เปิดสอนมีทั้งสาขาการศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ และสาขาศิลปศาสตร์ ในระดับต่าง ๆ ๓ ระดับ คือ อนุปริญญา, ปริญญา ๔ ปี และปริญญา ๒ ปี ในโปรแกรมวิชาต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

— สาขาการศึกษา

- โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา
- โปรแกรมวิชาการประถมศึกษา
- โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย
- โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา
- โปรแกรมวิชาพลศึกษา
- โปรแกรมวิชาคหกรรมศาสตร์
- โปรแกรมวิชาสุขศึกษา
- โปรแกรมวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
- โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ
- โปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ

— สาขาวิทยาศาสตร์

- โปรแกรมวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์
- โปรแกรมวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
- โปรแกรมวิชาสุขศึกษา
- โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีการเกษตร
- โปรแกรมวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป

— สาขาศิลปศาสตร์

- โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ
- โปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ
- โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป
- โปรแกรมวิชานิติศาสตร์
- โปรแกรมวิชาศิลปกรรม
- โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์
- โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
- โปรแกรมวิชาออกแบบนิเทศศิลป์

ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนตามโครงการนี้จัดสอนในวันจันทร์-ศุกร์ ระหว่างเวลา ๑๗.๓๐-๒๐.๕๕ น. และในวันอาทิตย์ระหว่างเวลา ๙.๐๐-๑๗.๐๐ น.

การฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นในวิทยาลัยครูสวนดุสิต

ภารกิจของวิทยาลัยครูสวนดุสิตนอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนแล้ว ยังมีหน้าที่ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม จึงได้เปิดอบรมหลักสูตรระยะสั้นให้กับประชาชน และผู้สนใจทั่วไปอย่างกว้างขวางในหลายสาขา ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ประชาชนได้รับความรู้ทางด้านวิชาการ และวิชาชีพเพิ่มขึ้นอันจะส่งผลให้บุคลากรของประเทศมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้นอีกด้วย

โครงการฝึกอบรมระยะสั้นที่จัดขึ้นในวิทยาลัยครูสวนดุสิตนั้น มีดังต่อไปนี้

๑. โครงการฝึกอบรมอาชีพสำหรับเยาวชนพิการที่ไม่มีอาชีพ

โครงการฝึกอบรมอาชีพสำหรับเยาวชนพิการที่ไม่มีอาชีพเป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนเงินพระราชทานในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อโครงการฝึกอาชีพเยาวชนพิการ ภาควิชาการศึกษาพิเศษ วิทยาลัยครูสวนดุสิต ร่วมกับมูลนิธิการศึกษาพิเศษ

การจัดโครงการนี้ยึดหลักการและเหตุผลที่ว่า เยาวชนพิการเป็นผู้ที่เสียเปรียบ และด้อยโอกาสทางด้านต่าง ๆ ในสังคม มีเยาวชนพิการเป็นจำนวนมากที่สามารถนำมาฝึกอบรมให้สามารถประกอบอาชีพได้ แต่ยังไม่มีความรู้ที่เพียงพอให้มีโอกาสฝึกอาชีพ วิทยาลัยครูสวนดุสิตเห็นความจำเป็นดังกล่าว จึงได้เปิดโครงการฝึกอบรมนี้ขึ้น โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น การฝึกอบรมนี้ใช้ระยะเวลา ๑ ปีการศึกษา หรือ ๒ ภาคเรียน ตามกำหนดเวลาเปิดภาคเรียนของวิทยาลัยครูสวนดุสิต

หลักสูตรฝึกอบรมตามโครงการนี้จำแนกเป็น ๒ ส่วน คือ หมวดวิชาพื้นฐานบังคับจำนวน ๖ รายวิชา ได้แก่ รายวิชา การใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษทั่วไป พื้นฐานวัฒนธรรมไทย คณิตศาสตร์ทั่วไป กฎหมายกับชีวิต และเทคนิคศิลปะ ส่วนหมวดวิชาชีพนั้นเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจเพียงสาขาเดียว จาก ๔ สาขาวิชา คือ สาขาการอาหาร การประดิษฐ์ ศิลปะ และอุตสาหกรรมศิลป์ เมื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมเรียนจบหลักสูตรแล้ว วิทยาลัยจะออกหนังสือรับรองคุณวุฒิให้เพื่อจะได้นำไปประกอบอาชีพต่อไป โครงการฝึกอบรมระยะสั้นโครงการนี้นับเป็นโครงการหนึ่งที่ได้มีส่วนช่วยเหลือบุคคลด้อยโอกาสทางสังคม และเป็นโครงการที่ได้รับความสนใจยิ่ง โดยได้เปิดอบรมมาแล้วประมาณ ๓ รุ่น

๒. โครงการฝึกอบรมภาษาต่างประเทศ

วิทยาลัยครูสวนดุสิตได้เปิดอบรมหลักสูตรระยะสั้น ภาษาต่างประเทศหลายภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ภาษาสเปน และภาษาจีน โดยอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญภาษาต่างประเทศภาษานั้น ๆ ทั้งนี้ได้เปิดอบรมทั้งแบบเบื้องต้น และแบบเข้มในเวลาเย็น และวันเสาร์-อาทิตย์ นับเป็นโครงการอีกโครงการหนึ่งที่มีความสนใจจากบุคคลทั่วไปเป็นอันมาก

๓. โครงการอบรมศิลปะสำหรับบุคคลภายนอก

โครงการอบรมศิลปะสำหรับบุคคลภายนอกเป็นโครงการที่ภาควิชาศิลปะ คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ได้จัดขึ้น การฝึกอบรมใช้ระยะเวลา ๓ เดือน ทุก ๆ วันเสาร์ ระหว่างเวลา ๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. วิทยาการผู้ให้การอบรมล้วนแล้วแต่เป็นผู้มีชื่อเสียงและมีประสบการณ์ทางด้านศิลปะเป็นอย่างดี

๔. โครงการอบรมศิลปะเด็ก

โครงการอบรมศิลปะเด็กเป็นโครงการที่เปิดเฉพาะภาคฤดูร้อนในช่วงเดือนเมษายน โดยเปิดรับผู้เข้าอบรมที่มีอายุระหว่าง ๕-๑๔ ปีใช้เวลาในการฝึกอบรมสัปดาห์ละ ๓ วัน วันละ ๓ ชั่วโมง ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยเปิดอบรมทั้งด้านการวาดภาพ การปั้น และการประดิษฐ์เศษวัสดุต่าง ๆ

๕. โครงการสอนดนตรีสำหรับบุคคลภายนอก

โครงการสอนดนตรีสำหรับบุคคลภายนอกนี้เป็นโครงการอบรมระยะสั้นของภาควิชาดนตรี คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นโครงการที่เปิดสอนสำหรับบุคคลผู้สนใจทางด้านดนตรีที่มีอายุตั้งแต่ ๘ ขวบขึ้นไป โดยเปิดสอนในวันเสาร์-อาทิตย์ ระหว่างเวลา ๙.๐๐-๑๗.๐๐ น. ทั้งทางด้านดนตรีไทย และดนตรีสากล ทั้งนี้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ

ทางด้านการสอนดนตรีไทยนั้นเปิดสอนเครื่องดนตรีไทยทุกชนิดโดยจัดสอนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน ส่วนการสอนดนตรีสากลนั้นเปิดสอน เปียโน กลุ่มละ ๒ คน และกีตาร์ เปิดสอนกลุ่มละ ๔-๕ คน นับเป็นโครงการฝึกอบรมที่ได้รับความสนใจยิ่งโครงการหนึ่ง

๖. โครงการอบรมตัวแทนออกของ (Shipping)

วิทยาลัยครูสวนดุสิต โดยได้รับความร่วมมือจากกรมศุลกากร ได้เปิดอบรมหลักสูตรตัวแทนออกของขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชน และผู้สนใจทั่วไปเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการออกของ (Shipping) ได้อย่างถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ ในการนี้วิทยาลัยครูสวนดุสิตได้รับความร่วมมือจากกรมศุลกากรโดยจัดวิทยากรผู้เชี่ยวชาญทางด้านนี้มาเป็นผู้ให้การอบรม ผู้ผ่านการอบรมตามหลักสูตรนี้สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพตัวแทนออกของได้ และจะได้รับวุฒิบัตร และใบอนุญาตออกของจากกรมศุลกากรด้วย โครงการนี้จึงเป็นโครงการที่ได้รับความสนใจจากประชาชนทั่วไปอย่างกว้างขวาง

๗. โครงการอบรมการผสมเครื่องดื่มในโรงแรม (Bartender)

วิทยาลัยครูสวนดุสิตร่วมกับโรงแรมโอเรียนเต็ล ได้จัดโครงการอบรมการผสมเครื่องตี๋มในโรงแรมขึ้น ทั้งนี้เพราะตระหนักถึงความสำคัญของอาชีพนี้ว่าเป็นอาชีพที่ควรได้รับการส่งเสริมให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพราะปัจจุบันมีการจัดเลี้ยงในโรงแรมสมัยใหม่และกิจการท่องเที่ยวเจริญก้าวหน้าไปมาก มีการผสมเครื่องตี๋มนานาชาติตามแบบตะวันตกในงานเลี้ยงต่าง ๆ ซึ่งนับเป็นความรู้เฉพาะที่มีได้เปิดสอนกันทั่วไป โครงการฝึกอบรมโครงการนี้จึงได้รับความสนใจจากบุคคลต่าง ๆ เพราะวิทยาการที่เป็นผู้ให้การอบรมล้วนแล้วแต่เป็นผู้เชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ทั้งด้านการผสมเครื่องตี๋มมาแล้วเป็นระยะเวลายาวนาน

๘. โครงการอบรมคอมพิวเตอร์

ด้วยตระหนักถึงความสำคัญของวิทยาการทางด้านคอมพิวเตอร์ว่ามีบทบาทสำคัญยิ่งในวิถีชีวิตของคนในปัจจุบัน วิทยาลัยครูสวนดุสิตจึงได้จัดโครงการอบรมคอมพิวเตอร์ขึ้นสำหรับบุคคลทั่วไปที่สนใจทางด้านนี้ ทั้งนี้เพราะวิทยาลัยมีห้องปฏิบัติการทางคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ทั้งซอฟต์แวร์ และฮาร์ดแวร์ที่ทันสมัย สามารถเปิดอบรมได้หลายภาษาทางคอมพิวเตอร์ โดยมีคณะอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ให้การฝึกอบรม โครงการนี้จึงเป็นโครงการฝึกอบรมที่ประสบความสำเร็จยิ่งโครงการหนึ่ง มีผู้สนใจเข้ารับการฝึกอบรมปีหนึ่ง ๆ หลายรุ่น

๙. โครงการอบรมการประกอบอาหาร และขนมอบ

วิทยาลัยครูสวนดุสิตเป็นวิทยาลัยครูที่พัฒนามาจากโรงเรียนการเรือนพระนคร ซึ่งนับเป็นสถานศึกษาในอดีตที่มีชื่อเสียงยิ่งทางด้านคหกรรมศาสตร์มาเป็นเวลานานเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป ดังนั้นเพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้ทางด้านคหกรรมศาสตร์ โดยเฉพาะทางด้าน การประกอบอาหารให้กับผู้สนใจทั่วไป วิทยาลัยจึงได้เปิดอบรมการประกอบอาหารทั้งอาหารไทย และอาหารนานาชาติ ขนมไทย และขนมอบ ขึ้นโดยศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ โครงการนี้จัดในช่วงภาคฤดูร้อน เป็นโครงการระยะสั้นใช้เวลาในการอบรม ๒-๕ วัน

๑๐. โครงการอบรมการจัดและประดิษฐ์ดอกไม้ และการแกะสลักผัก-ผลไม้

วิทยาลัยครูสวนดุสิตได้เปิดอบรมการจัดดอกไม้สด การประดิษฐ์ดอกไม้เทียม การแกะสลักผักและผลไม้ งานดอกไม้ ใบตองทั้งของไทยและสากล การทำเครื่องหอมของข้าวสวย และการเขียนลวดลายเบื้องต้นบนวัสดุต่าง ๆ ฯลฯ โครงการต่าง ๆ เหล่านี้เป็นโครงการฝึกอบรมอาชีพระยะสั้น ใช้เวลาอบรม ๓-๕ วัน ในช่วงภาคฤดูร้อน เป็นโครงการที่เปิดกว้างสำหรับผู้สนใจทั่วไป

๑๑. โครงการฝึกอบรม การผลิตยาหม่องสมุนไพร และยาทาถิ่นขุงจากสมุนไพร

โครงการนี้จัดขึ้นเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสรรพคุณของสมุนไพร การทำยาหม่อง ซึ่งเป็นยาสามัญประจำบ้าน โดยใช้สมุนไพร และการทำยาถิ่นขุงจากสมุนไพร ใช้ระยะเวลาในการฝึกอบรม ๒ วัน ในภาคฤดูร้อน โดยเปิดอบรมให้กับบุคคลผู้สนใจทั่วไป ผู้ผ่านการอบรมสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตรประจำวัน และการประกอบอาชีพเสริมได้

๑๒. โครงการฝึกอบรมเทคนิคการทำผลิตภัณฑ์ลวดชุบพลาสติก

ปัจจุบันผลิตภัณฑ์ลวดชุบพลาสติกเข้ามามีบทบาทในชีวิตรประจำวันของคนไทยมากยิ่งขึ้น ภาควิชาหัตถศึกษา และอุตสาหกรรมศิลป์ คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาลัยครูสวนดุสิต จึงได้จัดโครงการอบรมเทคนิคการทำผลิตภัณฑ์ลวดชุบพลาสติกขึ้นทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติให้กับผู้สนใจทั่วไป โดยใช้ระยะเวลาฝึกอบรม ๒ วัน ในภาคฤดูร้อน

โครงการฝึกอบรมระยะสั้นที่วิทยาลัยครูสวนดุสิตได้จัดขึ้นนี้ล้วนแล้วแต่เป็นโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาบุคลากรในสังคมให้มีความรู้ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพมากยิ่งขึ้น อันนับเป็นประโยชน์ต่อเนื่องในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่ายิ่งของประเทศ จึงนับเป็นภารกิจที่ชาวสวนดุสิตภาคภูมิใจที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาด้วย และเราจะไม่หยุดยั้งในอันที่จะปฏิบัติการกิจนั้นให้สืบเนื่องต่อไปในอนาคต

ความร่วมมือกับสถาบันและองค์กรอื่นทั้ง ภาครัฐและเอกชน

หน้าที่หลักของวิทยาลัยครูคือการผลิตครูให้กับสถาบันและหน่วยงานต่าง ๆ ในสังคม โดยพยายามให้ผลผลิตเหล่านั้นมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งนี้เพราะครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในสังคม จนเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าครูเป็นปัจจัยโดยตรงที่จะทำให้การศึกษาของประชาชนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของทุก ๆ ฝ่าย

เมอร์ริลล์ อี เกทส์ กล่าวว่า “ธุรกิจอันสำคัญและยิ่งใหญ่ของการจัดการศึกษาทั้งหลาย คือการจัดหาหรือผลิตครูให้กับโลก”^๑

เมื่อเป็นเช่นนี้การผลิตครูให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องสำคัญ และจำเป็นต้องจัดประสบการณ์ด้านต่าง ๆ นอกเหนือไปจากหลักสูตรให้อีกทางหนึ่ง โดยถือหลักว่ายิ่งจัดประสบการณ์ที่มีคุณค่าให้มากเท่าไรยิ่งเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษามากเท่านั้น และผลที่ตามมาย่อมสร้างความก้าวหน้าให้กับครูอาจารย์ผู้สอน สถาบันการศึกษาลังคมและประเทศชาติในที่สุด

จากแนวคิดดังกล่าวทำให้วิทยาลัยครูสวนดุสิต มีการติดต่อกับสถาบันและองค์กรอื่นในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อจะหาทางที่ดีกว่าและมีประสิทธิภาพมากกว่าในการผลิตครูออกมารับใช้ชุมชน

ในระยะแรกที่มีการติดต่อสื่อสารและการคมนาคมยังไม่สะดวก ทางวิทยาลัยครูสวนดุสิตซึ่งขณะนั้นเป็นโรงเรียนการเรือนได้ติดต่อและแลกเปลี่ยนทั้งความคิดโครงการประสานงาน ตลอดจนการแลกเปลี่ยนทางเอกสารกับสถาบัน ซึ่งสังกัดหน่วยงานอื่น เพื่อเป็นแนวทางโยงประสบการณ์และพัฒนาในด้านต่าง ๆ มาสู่สถาบัน

ต่อมาได้มีการพัฒนาแนวทางของความร่วมมือเหล่านั้นให้เป็นรูปแบบที่ชัดเจนมากขึ้น จนถึงขั้นทำสัญญาแลกเปลี่ยนหรือการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้เข้าใจว่าแนวทางการพัฒนาดังกล่าวสามารถดำเนินการจนบรรลุเป้าหมายได้

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ โรงเรียนฝึกหัดครูได้ขยายงานและยกฐานะขึ้นเป็นวิทยาลัยครู ผลิตครูถึงระดับปริญญาตรี ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘ ทำให้มีความจำเป็นในการขยายขอบเขตความร่วมมือกับสถาบันอื่นหรือหน่วยงานอื่นไปจนถึงระดับต่างประเทศและนานาชาติ วิทยาลัยครูต่าง ๆ จึงพยายามดำเนินการตามรูปแบบและแนวคิดของตนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว

วิทยาลัยครูสวนดุสิตดูเหมือนจะโชคดีกว่าที่อื่น เพราะมีผู้บริหารที่เห็นการณ์ไกลและมีฝีมือในการสรรค์สร้างโครงการความร่วมมือระหว่างสถาบันเป็นพิเศษ ทำให้งานด้านความร่วมมือกับต่างประเทศมีความก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว และงานดังกล่าวก็ปรากฏเป็นรูปธรรมชัดเจน จนกระทั่งบัดนี้วิทยาลัยครูสวนดุสิตมีสัญญาความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยและสถาบันต่าง ๆ หลายแห่งทั่วโลก

ความร่วมมือดังกล่าวแยกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

๑. งานส่งเสริมบุคลากรศึกษาต่อและฝึกอบรม

วิทยาลัยครูสวนดุสิตได้ริเริ่มโครงการนี้ขึ้นมาเนื่องจากมองเห็นว่าสถาบันผลิตครูเป็นผู้นำในชุมชนซึ่งบุคลากรมีความจำเป็นต้องแสวงหาความก้าวหน้าอยู่เสมอ จึงพยายามส่งเสริมให้ทุกคนมีความกระตือรือร้นในการเพิ่มพูนคุณวุฒิและประสบการณ์ โดยได้ติดต่อกับสถาบันต่าง ๆ ทั่วไปทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในวิทยาลัยให้ศึกษาต่อในระดับหลังปริญญาและฝึกอบรม

ประเทศต่าง ๆ ที่ให้ความร่วมมือได้แก่ สหรัฐอเมริกา คานาดา และออสเตรเลีย เป็นต้น

ในสหรัฐอเมริกา วิทยาลัยครูสวนดุสิตได้รับความร่วมมือจาก Perkins School For the Blind ในมลรัฐ Massachusetts ในการฝึกอบรมอาจารย์จากภาควิชาการศึกษาพิเศษ ในด้านการช่วยเหลือและการศึกษาเด็กตาบอด ในระยะแรกเริ่มโดยให้ทุนสนับสนุนตลอดการฝึกอบรมทั้งระยะสั้นและระยะยาว

ส่วนสถาบันในประเทศออสเตรเลียก็ให้ทุนสนับสนุนอาจารย์ในวิทยาลัยครูสวนดุสิตเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทเป็นประจำทุกปี เช่นที่ The University of New Castle เป็นต้น

๒. โครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรผู้ชำนาญการพิเศษในการสอนและการสัมมนา

วิทยาลัยครูสวนดุสิตได้ทำสัญญาแลกเปลี่ยนผู้ชำนาญการพิเศษสาขาวิชาต่าง ๆ กับสถาบันในต่างประเทศหลายแห่ง เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนวิทยากรใหม่ ๆ และส่งเสริมให้อาจารย์ในวิทยาลัยเป็นที่รู้จักและยอมรับของต่างประเทศ อันจะนำความภาคภูมิใจมาสู่สถาบันต้นสังกัด และประเทศชาติ

โครงการนี้ได้ทำเอาไว้กับสถาบันในต่างประเทศหลายแห่ง กล่าวคือ

กับประเทศออสเตรเลีย ได้มีการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญกันหลายสาขา เช่นสาขาศิลปศึกษาได้แลกเปลี่ยนกับมหาวิทยาลัย New Castle การศึกษาพิเศษได้แลกเปลี่ยนกับ University of Technology เป็นต้น

โครงการดังกล่าวได้มีการดำเนินต่อเนื่องกันมาเป็นเวลากว่าหกปีแล้ว โดยวิทยาลัยครูสวนดุสิตได้ส่งบุคลากรซึ่งเป็นผู้บริหารและอาจารย์ไปประเทศออสเตรเลียโดยได้รับการสนับสนุนเรื่องที่พัก อาหารและการเดินทางตลอดระยะเวลาที่อยู่ที่นี่

นอกจากนั้นยังได้จัดโปรแกรมการศึกษาดูงานในมหาวิทยาลัยและสถาบันต่าง ๆ ในรัฐ New South Wales และรัฐไกล์เคียงด้วย

ส่วนสถาบันทางออสเตรเลียก็ได้ส่งบุคลากรซึ่งเป็นผู้บริหารและอาจารย์มาดูงานที่วิทยาลัยครูสวนดุสิตเช่นกัน ซึ่งในช่วงระยะหกปีที่ผ่านมา มีบุคลากรจากออสเตรเลียมาดูงานที่วิทยาลัยครูสวนดุสิตสามสิบคนแล้ว และโครงการดังกล่าวนี้ก็จะมีการพัฒนาให้ได้รับคุณประโยชน์ทั้งสองฝ่ายมากยิ่งขึ้น

กับสถาบันในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้มีการเจรจากับกรมวิเทศสัมพันธ์ของมณฑลยูนนาน เพื่อความร่วมมือในด้านการแลกเปลี่ยนบุคลากร พัฒนาบุคลากรของทั้งสองสถาบันและกระชับความสัมพันธ์อันดีของทั้งสองฝ่าย ทำให้คณะผู้บริหารและอาจารย์จากมณฑลยูนนานเดินทางมาที่วิทยาลัยครูสวนดุสิตหลายคณะแล้วเช่นกัน ความสัมพันธ์ที่เกิดจากโครงการนี้ นับว่าแน่นแฟ้นมาก และมีแนวโน้มจะขยายไปยังมณฑลอื่น ๆ ในเวลาอันใกล้

กับสถาบันในประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญกับ Harvard Institute International Development ในมหาวิทยาลัย Harvard

ส่วนกับประเทศแคนาดานั้นได้มีการติดต่อกันผ่านทางสมาคมทูตแคนาดาประจำประเทศไทยโดยส่งผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปศึกษามาสอนและปฏิบัติงานในภาควิชาศิลปศึกษา วิทยาลัยครูสวนดุสิต

จะเห็นได้ว่าวิทยาลัยครูสวนดุสิต ได้ขยายข่ายงานในด้านนี้กว้างขวางขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้บุคลากรในวิทยาลัยมีโอกาสพัฒนาตนเองด้านวิชาการมากขึ้น และโครงการความร่วมมือในลักษณะนี้จะขยายออกไปในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

๓. การแลกเปลี่ยนนักศึกษา

นับเป็นความพยายามอย่างแรงกล้าของวิทยาลัยครูสวนดุสิต ที่จะให้นักศึกษาในสถาบันได้มีโอกาสรับประสบการณ์ที่ทรงคุณค่ามากที่สุดเท่าที่จะทำได้ อธิการจึงได้ติดต่อและดำเนินงานในด้านการแลกเปลี่ยนนักศึกษา กับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วโลกจนประสบผลสำเร็จ

หลายโครงการ ที่เป็นรูปธรรมชัดเจนและได้ปฏิบัติติดต่อกันมาเป็นเวลาหลายปีแล้ว ได้แก่ สถาบันในประเทศออสเตรเลีย

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นต้นมา วิทยาลัยครูสวนดุสิตได้ส่งนักศึกษาไปปฏิบัติงานและฝึกอบรมวิชาภาษาอังกฤษจำนวนหลายรุ่น เช่น ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้ส่งนักศึกษาวิชาเอกวิทยาการจัดการ วิชาเอกภาษาอังกฤษ วิชาเอกทางการศึกษาและวิชาเอกทางสังคมศาสตร์ ไปเข้าฝึกอบรมภาษาอังกฤษและดูงานด้านศิลปวัฒนธรรมที่ออสเตรเลียจำนวน ๑๒ คน

ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ พ.ศ. ๒๕๓๔ และ พ.ศ. ๒๕๓๕ ก็ส่งนักศึกษาไปประเทศออสเตรเลียอีกเช่นกันเนื่องจากโครงการดังกล่าวประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี และทางออสเตรเลียก็ได้ส่งนักศึกษามาฝึกสอนและดูงานที่วิทยาลัยครูสวนดุสิตเป็นประจำทุกปีเช่นเดียวกัน

เช่นปี พ.ศ. ๒๕๓๐ มีนักศึกษาวิชาเอกการศึกษาพิเศษจาก University of Technology at Sydney จำนวน ๒ คนโดยการนำของ Dr. Jim Mc Cantey ได้มาฝึกสอนและดูงานที่โรงเรียนสาธิตการศึกษาพิเศษวิทยาลัยครูสวนดุสิต

ปี พ.ศ. ๒๕๓๑ มีนักศึกษาวิชาเอกการศึกษาพิเศษจากประเทศออสเตรเลียอีก ๔ คน

ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ นักศึกษาจาก University of New Castle จำนวน ๑๖ คนนำโดย Dr. John Gill ก็มาฝึกสอนที่วิทยาลัยครูสวนดุสิต

จะเห็นได้ว่าแนวโน้มของจำนวนนักศึกษาได้เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ อันแสดงถึงความก้าวหน้าของโครงการแลกเปลี่ยนดังกล่าวนี้

๔. การศึกษาดูงาน

ถือว่ามีควมจำเป็นอย่างยิ่งที่บุคลากรจากสถานศึกษาซึ่งผลิตบัณฑิตสาขาต่าง ๆ ออกมาเป็นสมาชิกที่มีคุณค่าของชุมชนนั้นต้องมีหูตากว้างไกล ท้นต่อเหตุการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปทุกวินาที และสิ่งเหล่านี้จะได้มากี่ต่อเมื่อบุคลากรในสถานศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงจากการศึกษาดูงานในสถานที่จริง

ทางวิทยาลัยได้เน้นเรื่องนี้ตลอดมา โดยเฉพาะช่วง

ปัจจุบันซึ่งมีรองศาสตราจารย์ลำพอง บุญช่วย เป็นอธิการ ท่านได้สร้างความสัมพันธ์อันดีกับสถาบันการศึกษาในต่างประเทศทั่วโลก เพื่อการแลกเปลี่ยนบุคลากรมาดูงานของกันและกัน เช่น ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน สหรัฐอเมริกา อังกฤษ สวิสเซอร์แลนด์ ออสเตรเลีย สาธารณรัฐประชาชนลาว และสถาบันในกลุ่มอาเซียน เป็นต้น

ตัวอย่างที่จะกล่าวต่อไปนี้เป็นส่วนหนึ่งที่เป็นหลักฐานยืนยันได้อย่างดีว่า ด้านการศึกษาดูงานนั้นวิทยาลัยครูสวนดุสิตนับเป็นผู้นำระดับแนวหน้าในบรรดาวิทยาลัยครูกลุ่มเดียวกัน และอาจดีเด่นที่สุดในกลุ่มวิทยาลัยครูทั่วประเทศก็ว่าได้

๔.๑ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน มีกลุ่มคณะบุคคลมาศึกษาดูงานที่วิทยาลัยครูสวนดุสิตเป็นจำนวนมาก เช่น อธิบดีกรมการศึกษา มณฑลยูนนาน คณะรองนายกเทศมนตรีเมืองฉางชุนและคณะผู้แทนรัฐบาลท้องถิ่นเมืองฉางชุน คณะกรรมการสหพันธ์สตรีแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน คณะผู้บริหารการศึกษาจากมณฑลกวางตุ้ง และคณะผู้นำสตรีจากเมืองเทียนสิน เป็นต้น

โดยเฉพาะกลุ่มผู้นำสตรีเมืองเทียนสิน ได้มีการปรึกษากันบออิการวิทยาลัยครูสวนดุสิต เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ถึงขั้นแลกเปลี่ยนบุคลากรผ่านทางสมาคมสตรีอุดมศึกษาแห่งประเทศไทยในโอกาสข้างหน้าด้วย

และทางวิทยาลัยครูสวนดุสิตก็ได้ส่งคณะผู้บริหารและอาจารย์ไปดูงานที่มณฑลยูนนานเป็นการแลกเปลี่ยนเช่นกัน

๔.๒ ประเทศสหรัฐอเมริกา มีผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยหลายแห่งในสหรัฐอเมริกา มาศึกษาดูงานที่วิทยาลัยครูสวนดุสิต เช่น จาก California State University of Fresno, Perkins school for the blind จาก Massachusett เป็นต้น

๔.๓ ประเทศอังกฤษ จาก Safe the Children Fund of United Kingdom มาศึกษาดูงานด้านอนุบาลศึกษา

๔.๔ ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ จาก Ecole Hoteliera Lausanne มาดูงานเกี่ยวกับการบริหารงาน การศึกษาด้านการโรงแรม

๔.๕ ประเทศออสเตรเลีย จาก The University of New castle จาก The School of teacher Education, the University of Technology

๔.๖ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนลาว จาก วิทยาลัยฝึกหัดครูตงโดก เวียงจันทน์

๔.๗ สถาบันในกลุ่มอาเซียน มีอาจารย์การศึกษา พิเศษจากประเทศในกลุ่มอาเซียน คือ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ บรูไน มาเลเซีย และไทย เข้า ดูงานการศึกษาพิเศษของวิทยาลัยครูสวนดุสิต ซึ่ง นับว่าเป็นเรื่องนำมาภาคภูมิใจที่สถาบันของเมืองไทยได้รับความสนใจจากเพื่อนบ้านประเทศใกล้เคียงเป็นอย่างดี ทำให้วิทยาลัยครูสวนดุสิตมีกำลังใจที่จะดำเนินการในเรื่องนี้ต่อไปให้ก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

๕. ความร่วมมือในการเปิดสอนระดับปริญญาโท

ปัจจุบันนี้วิทยาลัยครูทั่วประเทศมีศักยภาพในด้านต่าง ๆ เพียงพอที่จะเปิดสอนในระดับสูงกว่าปริญญาตรีได้ แต่เนื่องจากติดขัดเรื่องกฎหมายและความล่าช้าของพระราชบัญญัติซึ่งมีแนวโน้มว่าวิทยาลัยครูจะสามารถเปิดสอนในระดับสูงกว่าปริญญาตรีได้ ทางวิทยาลัยครูสวนดุสิตจึงเดินทางในเรื่องนี้ไปเป็นเชิงรุก เพื่อใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด

ได้มีการติดต่อกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศเพื่อความร่วมมือในการเปิดสอนสาขาวิชาที่สูงกว่าระดับปริญญาตรีหลายแห่ง และมีแนวโน้มว่าจะประสบผลสำเร็จเกินความคาดหมายด้วย

๕.๑ ความร่วมมือกับ California State Univesity at Fresno (CSUF) เรื่องนี้วิทยาลัยครูสวนดุสิตได้ติดต่อกับ Dr.Barbara Burch, Dean of the School of Education และ Dr.Berta Gonzalez อาจารย์ฝ่ายกิจการต่างประเทศและกิจการพิเศษ เพื่อศึกษาหาแนวทางเป็นไปได้ในการร่วมมือกันเปิดสอนระดับปริญญาโท ในสาขาการศึกษาปฐมวัย ซึ่งสาขาดังกล่าวนี้เป็นที่ต้องการอย่างสูง และผลปรากฏ

ว่าวิทยาลัยครูสวนดุสิตมีความพร้อมที่จะดำเนินการได้

เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๓ Dr.Harold Basf รองอธิการฝ่ายกิจการต่างประเทศและกิจการรวมได้เดินทางมาที่วิทยาลัยครูสวนดุสิต เพื่อศึกษาและให้ความมั่นใจว่าโครงการนี้มีทางเป็นไปได้ซึ่งวิทยาลัยครูสวนดุสิตก็ได้แสดงถึงความพร้อมในเรื่องนี้ พร้อมนี้ท่านรองศาสตราจารย์ลำพอง บุญช่วย อธิการวิทยาลัยครูสวนดุสิตก็ได้เดินทางไปดูความพร้อมของฝ่ายนั้น ซึ่งปรากฏว่าทุกอย่างน่าจะดำเนินไปด้วยดี

๕.๒ ความร่วมมือกับ The University of New Castle, New South Wales (UNC)

วิทยาลัยครูสวนดุสิตได้ดำเนินการร่วมมือกับ มหาวิทยาลัยในประเทศออสเตรเลียมาหลายโครงการและการเตรียมการเพื่อเปิดสอนสาขาวิชาหลังระดับปริญญาตรีก็เป็นอีกโครงการหนึ่งซึ่งมีความเป็นไปได้สูงมาก

สาขาวิชาที่จะเปิดร่วมกันคือการศึกษาพิเศษ ซึ่ง มหาวิทยาลัย New Castle มลรัฐ New South Wales มีความพร้อมที่จะร่วมมือในเรื่องนี้อยู่แล้ว

Dr.E.Coldwell, Dean of the School of Education ได้เดินทางมาศึกษาความเป็นไปได้ที่วิทยาลัยครูสวนดุสิต เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๓๔ และพอถึงเดือนมีนาคม ปีเดียวกันนี้ Dr.Bob Conway อาจารย์สาขาวิชาการศึกษาพิเศษก็เดินทางมาร่วมหลักสูตรการเรียนการสอน การวางตัวบุคลากร และการบริหารโปรแกรมร่วมกับอาจารย์ภาควิชาการศึกษาพิเศษ วิทยาลัยครูสวนดุสิตทำให้งานร่วมมือดังกล่าวได้กลายเป็นรูปธรรมมากขึ้น

เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๓๔ ดร.นิเชต สุนทรพิทักษ์ อธิบดีกรมการฝึกหัดครูและผู้อำนวยการกองแผนงาน ได้เดินทางไป UNC เพื่อเจรจาความร่วมมือในอีกระดับหนึ่ง จึงคาดว่า การเปิดสอนปริญญาโท สาขาการศึกษาพิเศษ ของวิทยาลัยครูสวนดุสิตและ มหาวิทยาลัย New Castle คงจะเป็นจริงขึ้นมาในเวลาอันใกล้

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่าในรอบหนึ่งร้อยปีที่ผ่านมา วิทยาลัยครูสวนดุสิตในฐานะสถานศึกษาสังกัดกรมการฝึกหัดครู ได้ดำเนินการเรื่องความร่วมมือกับสถาบันและองค์กรต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศให้เจริญก้าวหน้าด้วยดี จนอาจกล่าวได้ว่ารุดหน้ากว่าวิทยาลัยอื่น ๆ อย่างไม่เห็นได้ชัด ทั้งนี้เนื่องจากมีผู้บริหารที่มีความสามารถ คณะอาจารย์มีความสามัคคีกลมเกลียวและร่วมไม้ร่วมมือ

เป็นอย่างดีในอันที่จะพัฒนาวิทยาลัยให้เจริญก้าวหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้ง

จนกระทั่งบัดนี้เราอยู่ในจุดที่หน้าภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันอื่น

อย่างไรก็ตามทางวิทยาลัยจะไม่หยุดยั้งอยู่เพียงแค่นี้ แต่จะก้าวต่อไปให้สมกับที่เป็นสถาบันผลิตผู้นำ ออกมารับใช้ชุมชนและสังคมของชาติ

ความร่วมมือกับประเทศออสเตรเลีย

บุคลากรจากประเทศสหรัฐอเมริกา

ต้อนรับคณะกรรมการบริหารท้องถิ่นจาก
ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

คณะดูงานจากสาธารณรัฐประชาชนลาว

การให้บริการวิชาการและบริการชุมชน

การให้บริการวิชาการและบริการชุมชน เป็นภารกิจหลักประการหนึ่งของวิทยาลัยครูตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ ๒) มาตรา ๕ พุทธศักราช ๒๕๒๗

วิทยาลัยครูสวนดุสิต ตระหนักถึงความสำคัญของภารกิจดังกล่าว จึงมีนโยบายที่จะให้วิทยาลัยดำเนินการในด้านการให้บริการวิชาการและบริการชุมชนให้มีความเป็นเลิศ ทัดเทียมงานด้านการผลิตบัณฑิต โดยให้หน่วยงานต่าง ๆ ในวิทยาลัย ได้แก่ ศูนย์วิจัยและบริการการศึกษา คณะวิชา ศูนย์และสำนักงานต่าง ๆ ตลอดจนหน่วยงานในวิทยาลัยร่วมกันรับผิดชอบจัดทำโครงการให้บริการวิชาการและบริการชุมชน เพื่อให้วิทยาลัยสนองตอบความต้องการของสังคมได้อย่างเป็นรูปธรรมทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา วิทยาลัยได้จัดดำเนินการเกี่ยวกับการบริการวิชาการและบริการชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การอบรมสัมมนา การให้บริการเครื่องมือและอุปกรณ์การเผยแพร่ความรู้สู่ชุมชนทั้งในส่วนกลางและต่างจังหวัด ฯลฯ โดยบุคลากรผู้ชำนาญการของวิทยาลัยครูสวนดุสิต รวมทั้งการประสานความร่วมมือจากองค์กรภายนอก ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการให้บรรลุเป้าหมายและสนองความต้องการของสังคมได้ในระดับที่น่าพึงพอใจ

ไม่เพียงแต่วางแผนนโยบาย ในการให้บริการวิชาการและบริการชุมชน วิทยาลัยยังได้ปรับปรุงอาคารสถานที่ จัดสร้างและขยายห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการทางคหกรรมศาสตร์ ห้องปฏิบัติการดนตรี ศูนย์ปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ตลอดจนจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการให้บริการวิชาการและบริการชุมชนให้สูงที่สุดเท่าที่จะทำได้

การให้บริการวิชาการในอดีต

แม้บทบาทของวิทยาลัยครู ด้านการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนจะกำหนดไว้ชัดเจนในพระราชบัญญัติ

วิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘ และ พ.ศ. ๒๕๒๗ แต่วิทยาลัยครูก็ได้เพิ่งเริ่มต้นทำงานด้านนี้ วิทยาลัยครูได้กระทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการให้บริการแก่สังคมตลอดมาเทียบเท่าอายุของการจัดตั้งสถาบันฝึกหัดครู

วิทยาลัยครูสวนดุสิต นับแต่ครั้งยังเป็นโรงเรียนการเรือนพระนคร ได้ตอบสนองรับใช้สังคมด้วยดีเช่นกัน ดังจะได้หยิบยกงานบริการวิชาการมากล่าวถึงไว้บางส่วนดังต่อไปนี้

๑. งานชุมชนแม่บ้าน

เมื่อครั้งวิทยาลัยครูสวนดุสิต ยังเป็นโรงเรียนการเรือนพระนครนั้น สถาบันแห่งนี้ได้จัดงานบริการวิชาการด้านคหกรรมศาสตร์แก่ชุมชน อันเป็นงานซึ่งเผยแพร่ชื่อเสียงเกียรติคุณของโรงเรียนการเรือนพระนคร วิทยาลัยครูสวนดุสิต และกรมการฝึกหัดครู ในฐานะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ในประเทศไทยมาจนถึงปัจจุบันนี้

เพื่อเป็นการรำลึกถึงงานบริการวิชาการแก่ชุมชนที่ยิ่งใหญ่งานหนึ่งในประวัติศาสตร์ของการฝึกหัดครูไทย จึงขอนำบทความจากหนังสือ ๕๐ ปี การเรือนสวนดุสิต เรื่อง “สวนดุสิตสมัยคุณหญิงกระจ่างศรี รักตะกนิษฐ” ซึ่งเรียบเรียงโดย สมประสงค์ ปิ่นจินดา มาเสนอไว้ดังนี้

ในปีพุทธศักราช ๒๔๙๙ โรงเรียนการเรือนพระนครได้เปิดหลักสูตร ป.กศ. คหกรรมศาสตร์เป็นครั้งแรก และต่อมาอีก ๒ ปี เมื่อยกเลิกหลักสูตร ป.กศ. คหกรรมศาสตร์ก็ได้เปิดหลักสูตร ป.กศ., ป.กศ.ชั้นสูง คหกรรมศาสตร์ และ ป.กศ. ชั้นสูง อนุบาล เพิ่มขึ้น และในพุทธศักราช ๒๕๐๑ นี้เองที่งานชุมชนแม่บ้านได้จัดขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๔-๖ ธันวาคม ๒๕๐๑ โดยการริเริ่มของคุณหญิงกระจ่างศรี รักตะกนิษฐ ผู้อำนวยการวิทยาลัยครูสวนดุสิต ซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่งนายกสมาคมคหกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทยด้วย

การจัดงานชุมนุมแม่บ้าน เพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

๑) เป็นศูนย์กลางให้แม่บ้านผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีชื่อเสียงในงานบ้านแขนงต่าง ๆ มาร่วมชุมนุมเผยแพร่ความรู้เป็นวิทยาทานแก่บุคคลผู้สนใจ

๒) ให้ประชาชนทั่วไปได้เห็นวิวัฒนาการของงานบ้านแขนงต่าง ๆ

๓) เป็นทางเร่งเร้าให้ช่วยกันคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่บ้านและครอบครัวขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่หยุดยั้ง

๔) เปิดโอกาสให้แม่บ้านได้เลือกซื้อสินค้าในราคาถูกพิเศษ คือ “ราคาแม่บ้าน”

งานชุมนุมแม่บ้านทุกปีจะจัดในช่วงฤดูหนาวประมาณเดือนพฤศจิกายน และต้นเดือนธันวาคมนับว่าเป็นงานประจำปีซึ่งเป็นแหล่งที่รวมของผู้สนใจและรักงานคหกรรมศาสตร์โดยแท้ และในปีต่อมาก็กลายเป็นงานสำหรับแม่บ้านที่แม่บ้านได้มาชุมนุมกันเป็นประจำ

เนื่องด้วยงานชุมนุมชนแม่บ้านเป็นงานที่มีรูปลักษณะเฉพาะ ซึ่งแตกต่างไปจากงานอื่น ผู้ที่มาร่วมชมงานจึงได้ทั้งความรู้ ความคิด ความบันเทิง และได้มีโอกาสเลือกซื้อสินค้าราคาถูกพิเศษที่เรียกว่าราคาแม่บ้านอีกด้วย

กิจกรรมที่จัดเป็นประจำทุกปีในด้านเสริมความรู้แก่ผู้ชมนั้นเน้นอาหารโภชนาการ การจัดดอกไม้และศิลปประดิษฐ์

แต่ละปีมีรายการพิเศษที่นับว่าเป็นหัวใจของงานแตกต่างกันออกไปในแต่ละปี แม่บ้านที่ชื่นชอบกับงานชุมนุมแม่บ้านจะคอยรายการพิเศษ เพราะรายการนี้เป็นผลงานชิ้นโบว์แดงของงานชุมนุมแม่บ้านซึ่งต้องใช้เวลาคิด เวลาเตรียมงานและเวลาจัดมากเป็นพิเศษจริง ๆ ห้องที่จัดรายการพิเศษนี้ก็จะใช้ห้องใหญ่ที่สุดจุดเด่นที่สุดของงาน

ในรอบ ๑๑ ปี ที่จัดงานชุมนุมแม่บ้าน ณ วิทยาลัยครูสวนดุสิต ได้จัดรายการแสดงพิเศษและรายการประกวดต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์แก่บุคคลทั่วไป ดังนี้

๑) แสดงวิธีทำงานให้ง่าย โดยคำนึงถึงการประหยัดต่าง ๆ คือ ประหยัดแรงงาน เวลา สถานที่ และเงิน สาธิตวิธีทำงานแขนงต่าง ๆ เช่น การซักรีด การใช้เครื่องผ่อนแรง และเครื่องมือทันสมัย

๒) สาธิตการใช้ไม้ดอกและไม้ประดับในการตกแต่งบ้านแสดงการจัดแจกันดอกไม้แบบต่าง ๆ การจัดกระเช้าดอกไม้ พานดอกไม้สด การร้อยมาลัย การใช้ไม้ใบตกแต่งบ้าน

๓) แสดงการจัด และการตกแต่งบริเวณ โดยแสดงการตกแต่งบริเวณจริง และการแสดงแบบหุ่นจำลอง

๔) แสดงเครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงานบ้านทุกแขนงตลอดจนการสาธิตวิธีใช้

๕) แสดงการจัดและตกแต่งภายในบ้านให้เห็นห้องต่าง ๆ ของบ้าน และการจัดตกแต่งภายใน

๖) แสดงการจัดดอกไม้วางใหญ่ และสวนหย่อมสำหรับทั้งในและนอกอาคาร

๗) แสดงการจัดศาลาไทยแบบต่าง ๆ ทั้งที่สร้างบนบก ชายน้ำ และในน้ำ

๘) แสดงการจัดภายในบ้านด้วยผลิตภัณฑ์ของไทย รวมทั้งการแสดงจากแบบต่าง ๆ ที่คิดประดิษฐ์ขึ้นใหม่โดยใช้วัสดุพื้นเมือง

๙) แสดงการจัดครัวแบบต่าง ๆ เพื่อเสนอแนะครัวแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับขนาดเนื้อที่ และฐานะครอบครัวรวมทั้งแสดงการจัดวางเครื่องมือเครื่องใช้ที่จะทำให้ปฏิบัติงานได้ตามลำดับขั้นสะดวก และรวดเร็ว

๑๐) แสดงการจัดดอกไม้ที่ประดิษฐ์ด้วยใบโพ

๑๑) แสดงการตกแต่งบ้านโดยใช้กิ่งไม้ที่หาได้ง่ายในบริเวณบ้าน

๑๒) จัดการประกวดออกแบบที่เก็บกระเป่าถือของสตรีในตู้เสื้อผ้า และเสื้อลูกไม้ถักด้วยมือ

๑๓) จัดการประกวดอาหารเพื่อชักชวนให้ประชาชนคำนึงถึงหลักโภชนาการในการรับประทานอาหารทุกชนิดให้ได้คุณค่าครบ และปริมาณเพียงพอ โดยให้ช่วยกันคิดสร้างตำรับอาหารใหม่ที่มีคุณค่าตามหลักโภชนาการทั้งประเภทข้าว ประเภทเส้น และขนมขี้

๑๔) จัดการแสดงการประดิษฐ์ดอกไม้ ประเภท ดอกไม้ เครื่องแขวน และดอกไม้ใบยาง

๑๕) จัดการแสดงและประกวดอาหารประเภท อาหารเก็บทน และ อาหารชุดมงคลชีวิต

ในปีพุทธศักราช ๒๕๑๐ วิทยาลัยครูสวนดุสิต ได้เปิดสอนหลักสูตร ป.ป.เป็นครั้งแรกยกเลิก ป.กศ. ชั้นสูงคหศาสตร์ และ ป.กศ.ชั้นสูงอนุบาล เปิดสอน ป.กศ.ชั้นสูงการพัฒนาหลักสูตรให้เข้มข้นย่อมจะต้องมี กิจกรรมการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น นักศึกษาก็เพิ่มขึ้น เช่นกัน การจัดงานชุมนุมแม่บ้านแต่ละครั้ง ซึ่งจะต้องใช้เวลาเตรียมงานเป็นเดือน และใช้เวลาจัดงานหลายวัน ต้องเรียนชดเชยก่อนและหลังงาน ดังนั้นงานชุมนุมแม่บ้านจึงสลายตัวไปโดยปริยาย แต่มิได้หมายความว่า วิทยาลัยครูสวนดุสิต จะเลิกกิจการด้านนี้เสียเลยทีเดียว...

๒. งานฝึกหัดครูชนบท

วิทยาลัยครูสวนดุสิต เป็นสถาบันที่ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาการศึกษาและพัฒนาวิชาชีพของประชาชนในชนบท จึงได้ดำเนินการให้บริการชุมชน ในงานฝึกหัดครูชนบทมาตั้งแต่ครั้งคุณหญิงกระจ่างศรี รักตะกนิษฐ เป็นหัวหน้าสถานศึกษา “งานฝึกหัดครูชนบท” ทำให้วิทยาลัยครูสวนดุสิตเป็นที่รู้จักของชุมชนและชุมชนเข้าใจบทบาทของวิทยาลัยดีขึ้น

งานฝึกหัดครูชนบท คือ การส่งนักศึกษาออกไปฝึกสอนยังชนบทแถบมีนบุรี โดยตั้งหน่วยฝึกหัดครูชนบทขึ้นที่นั่น และตั้งศูนย์แม่บ้าน ศาลากระจ่างพัฒนาที่หน่วยฝึกสอนวัดบำเพ็ญเหนือ นักศึกษานอกจากฝึกสอนหนังสือแล้วยังทำหน้าที่สร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนอีกด้วย

ทุกวันพุธ วิทยาลัยจะส่งอาจารย์ที่มีความสามารถในสาขาวิชาการต่าง ๆ ออกไปให้คำแนะนำช่วยเหลือชาวบ้านในด้านต่าง ๆ เช่น สุขภาพอนามัย สาธิตการปรุงอาหารที่ประหยัดแต่มีคุณค่าทางอาหารสูง สาธิตการตัดเย็บเสื้อผ้าการประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้จากวัสดุในชนบทปรากฏว่ามีแม่บ้านแถบมีนบุรีมาร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมาก และได้นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาต่อ

ที่บ้านทำให้ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ ช่วยตัวเองและมีอาชีพเสริม

ต่อมางานศูนย์แม่บ้านขยายโครงการออกไปอีกตามความต้องการของชาวบ้านมีนบุรีและราชการ ศูนย์แม่บ้านจึงขยายไปอยู่ที่หน่วยฝึกสอนวัดใหม่ลำนากแขวง นับว่างานฝึกหัดครูชนบทได้ดำเนินกิจการในส่วนที่ช่วยสร้างสรรค์สังคม ได้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของการฝึกหัดครูชนบทอย่างแท้จริง

การให้บริการวิชาการในปัจจุบัน (๒๕๒๙-๒๕๓๕)

ดังที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้นว่า ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้กำหนดบทบาทของวิทยาลัยไว้ประการหนึ่งคือ “ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม” ประกอบกับวิทยาลัยครูดุสิต เปิดคณะวิชาสาขาวิชาการอื่น ๆ นอกจากสาขาวิชาชีพครูได้ในปี พ.ศ. ๒๕๒๘ ทำให้วิทยาลัยครูสวนดุสิตขยายขีดความสามารถในการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนในสาขาวิชาการด้านต่าง ๆ เพิ่มขึ้น จึงขอกล่าวถึงงานบริการวิชาการในปัจจุบัน โดยกำหนดนับจากปี พ.ศ. ๒๕๒๘-๒๕๓๕ จำแนกตามส่วนงานที่รับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

๑. โครงการบริการวิชาการ ศูนย์วิจัยและบริการการศึกษา

ลำดับที่ ชื่อโครงการ

๑. การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง “เทคนิคการใช้และการผลิตสื่อการสอนภาษาไทยและคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษา”
๒. การสัมมนา “ครูผู้สอนศิลปศึกษาระดับมัธยมศึกษา”
๓. การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การเขียนอักษรไทยให้ถูกแบบและถูกต้องทาง”
๔. การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การผลิตสื่อการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา”
๕. การอบรมวิธีสอนดนตรีและนาฏศิลป์เบื้องต้น
๖. การพัฒนาบุคลากรเพื่อการวิจัย รุ่นที่ ๑-รุ่นที่ ๓
๗. การถ่ายภาพเบื้องต้น
๘. การอบรมครูผู้สอนวิชาดนตรีและนาฏศิลป์ระดับประถมศึกษา
๙. การสัมมนาเชิงปฏิบัติการผู้ฝึกสอน ผู้ควบคุมทีมและผู้จัดการทีมวอลเลย์บอล
๑๐. การอบรมผู้ดูแลเด็ก
๑๑. การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การประดิษฐ์เศษวัสดุเป็นของเล่นของใช้ และของชำร่วย”
๑๒. การสัมมนาเชิงปฏิบัติการทางพลศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย
๑๓. การอบรมครูผู้สอนวิชาดนตรีและนาฏศิลป์ระดับประถมศึกษา
๑๔. การบริจาคสื่อการเรียนการสอน
๑๕. การบริการทางวิชาการแก่สังคมผ่านสื่อมวลชน
๑๖. การจัดทำเอกสารส่งเสริมและเผยแพร่งานวิจัยของวิทยาลัยครูสวนดุสิต
๑๗. การอบรมเชิงปฏิบัติการครูผู้สอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
๑๘. การอบรมพี่เลี้ยงเด็ก รุ่นที่ ๑-รุ่นที่ ๒
๑๙. การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การผลิตแผ่นใสเพื่อการเรียนการสอน” ครั้งที่ ๑-ครั้งที่ ๒
๒๐. การสัมมนาเรื่อง “กลยุทธ์ของธุรกิจทางศิลปะ”
๒๑. การสัมมนาเรื่อง “การศึกษาแนวทางส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยในวิทยาลัยครู”
๒๒. วิทยบริการสัญญา ครั้งที่ ๑-ครั้งที่ ๔
๒๓. การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การใช้สื่อเสริมปัญญา”
๒๔. การอบรมเชิงปฏิบัติการ “ซิลค์สกรีนเพื่ออาชีพ” ครั้งที่ ๑-ครั้งที่ ๒

๒. โครงการบริการวิชาการ คณะวิทยาศาสตร์

ลำดับที่ ชื่อโครงการ

๑. การอบรมผู้ดูแลเด็ก
๒. การผลิตสื่อต้นแบบเพื่อบริการ (โครงการต่อเนื่อง)
๓. การอบรมการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับ ๓-๔
๔. การอบรมสัมมนาการเล่นเป็นวิธีการเรียนรู้ของเด็ก
๕. การอบรมการประดิษฐ์เศษวัสดุ
๖. การพัฒนาครูผู้สอนระดับประถมศึกษา
๗. การผลิตสื่อการเรียนการสอนประเภทเกมการศึกษาระดับปฐมวัย
๘. การเลี้ยงลูกให้ฉลาด
๙. การแนะแนวผู้ปกครองเรื่องการศึกษาต่อในระดับประถมศึกษา
๑๐. การจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กประถมศึกษา
๑๑. การพัฒนาโรงเรียนและชุมชน
๑๒. การสัมมนาอาจารย์พี่เลี้ยงและผู้ประสานโรงเรียนฝึกประสบการณ์
๑๓. การอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “เพลงและกิจกรรมเคลื่อนไหวสำหรับเด็ก”
๑๔. การอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การผลิตสื่อการเรียนการสอนศิลปะระดับปฐมวัย”
๑๕. การอบรมครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ
๑๖. การประชุมสัมมนาเรื่อง “การใช้ชุดการเรียนการสอน วิชาบังคับ กลุ่มเนื้อหา โปรแกรม วิชาการศึกษาพิเศษ”
๑๗. การอบรมปฏิบัติการเรื่อง “สื่อเพื่อพัฒนาความคิด”
๑๘. การอบรมดนตรีเพื่อพัฒนาเด็กพิเศษ

๓. โครงการบริการวิชาการ คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ลำดับที่ ชื่อโครงการ

๑. การสอนดนตรีสำหรับบุคคลภายนอก (โครงการต่อเนื่อง)
๒. การอบรมภาษาอังกฤษ สำหรับบุคคลทั่วไป (โครงการต่อเนื่อง)
๓. การอบรมศิลปะสำหรับบุคคลภายนอก
๔. ทักษะศิลปะ ดนตรี ครั้งที่ ๑๑
๕. การอบรมภาษาญี่ปุ่น (โครงการต่อเนื่อง)
๖. การอบรมภาษาเยอรมัน (โครงการต่อเนื่อง)
๗. การอบรมภาษาจีนกลาง (โครงการต่อเนื่อง)
๘. การอบรมภาษาอิตาลี (โครงการต่อเนื่อง)
๙. การอบรมภาษาฝรั่งเศส (โครงการต่อเนื่อง)
๑๐. การอบรมสัมมนาครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร
๑๑. การสอนภาษาไทย ระดับปริญญาตรีแก่เจ้าหน้าที่สำมะโนเขตสัมพันธ ี ะทรวงต่างประเทศ สาธารณ-
รัฐประชาชนจีน

๔. โครงการบริการวิชาการ คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ลำดับที่ ชื่อโครงการ

๑. การอบรมเบเกอรี่ (โครงการต่อเนื่อง)
๒. การอบรมเครื่องหอมและของชำร่วย (โครงการต่อเนื่อง)
๓. การชูปทงวิทยาศาสตร์ (โครงการต่อเนื่อง)
๔. การทำขนมอบ (โครงการต่อเนื่อง)
๕. การอบรมเพาะเห็ดเพื่อใช้ในครัวเรือน (โครงการต่อเนื่อง)
๖. การจัดรายการวิทยุโทรทัศน์เผยแพร่ความรู้วิทยาศาสตร์สู่สังคม
๗. การอบรมขนมไทย
๘. การอบรมอาหารจีนเบื้องต้น
๙. การอบรมแต่งหน้าเค้ก
๑๐. การอบรมการแกะสลักผักผลไม้
๑๑. การอบรมดอกไม้ใบตอง
๑๒. การอบรมเทคนิคการทำของชำร่วยเซรามิกส์
๑๓. การอบรมมาลัยและดอกไม้สด

๕. โครงการบริการวิชาการ คณะวิชาวิทยาการจัดการ

ลำดับที่ ชื่อโครงการ

๑. การอบรมธุรกิจท่องเที่ยวแบบครบวงจร
๒. การอบรมวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม
๓. การอบรมการผสมเครื่องดื่มในโรงแรม
๔. การอบรมภาษาเกาหลีเพื่อธุรกิจและการท่องเที่ยว (โครงการต่อเนื่อง)
๕. การฝึกอบรมตัวแทนออกของ SHIPPING (โครงการต่อเนื่อง)

๖. โครงการบริการวิชาการ หน่วยงานอื่นในวิทยาลัย

ลำดับที่ ชื่อโครงการ

๑. การสอนว่ายน้ำสำหรับสตรีและเด็ก (โครงการต่อเนื่อง)
๒. การอบรมพิเศษทางคอมพิวเตอร์ (โครงการต่อเนื่อง)
๓. การอบรมผู้นำในชุมชนแออัด

โครงการต่าง ๆ ที่วิทยาลัยครูสวนดุสิตจัดดำเนินการเพื่อให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนนั้นมียังการให้บริการทางด้านวิชาการ และการให้บริการทางด้านวิชาชีพ การให้บริการวิชาการเช่นการอบรมครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ของคณะวิชาครุศาสตร์ การสัมมนาเรื่อง “กลยุทธ์ของธุรกิจทางศิลปะ” ของศูนย์วิจัยและบริการการศึกษา ฯลฯ ส่วนการให้บริการทางด้านวิชาชีพ เช่น การอบรมภาษาต่างประเทศ ของคณะวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ การอบรมอาหารและขนมอบ ของคณะวิชาวิทยาศาสตร์ การอบรมตัวแทนออกของ (SHIPPING) ของคณะวิชาวิทยาการจัดการ เป็นต้น

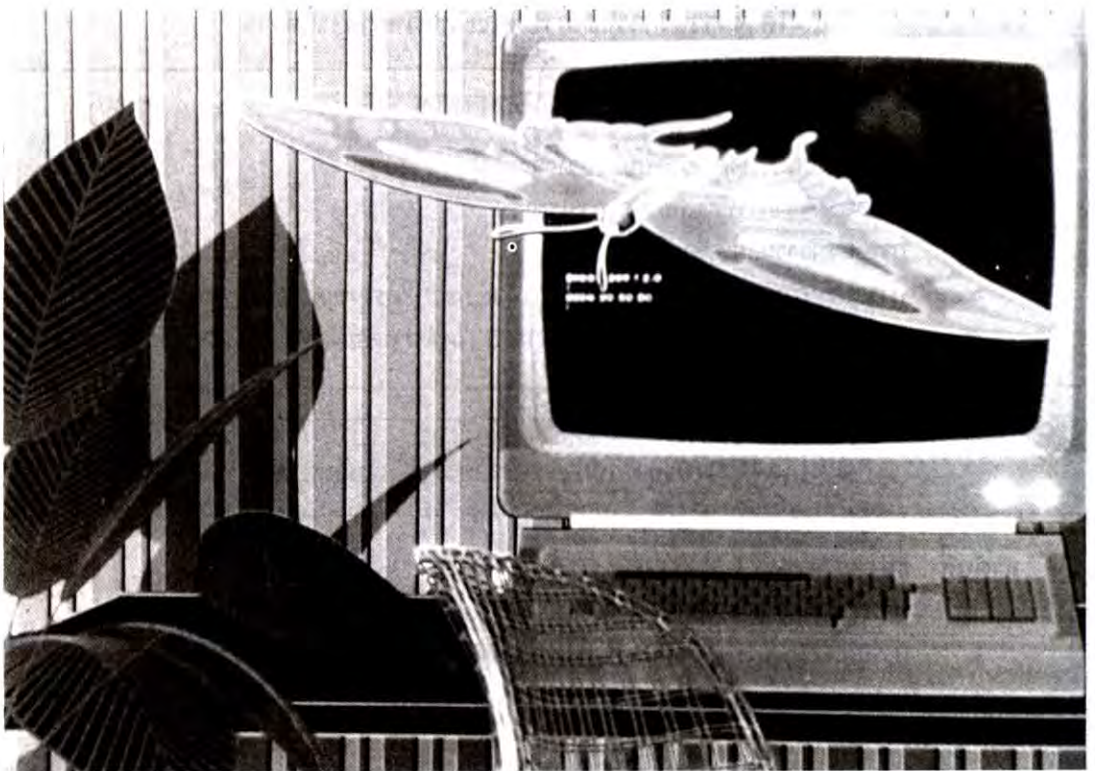
ลักษณะการให้บริการวิชาการ

การให้บริการวิชาการแก่ชุมชน ของวิทยาลัยครูสวนดุสิต จำแนกได้เป็น ๒ ประเภท คือ การให้บริการวิชาการแก่ชุมชนในลักษณะการให้เปล่า และการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนในเชิงธุรกิจ

การให้บริการวิชาการแก่ชุมชนในลักษณะการให้เปล่านั้นเป็นการดำเนินงานเพื่อช่วยให้ประชาชนที่ด้อยโอกาสได้รับความรู้ทางด้านวิชาการและวิชาชีพเพิ่มขึ้น เช่น โครงการฝึกอาชีพแก่คนพิการ โครงการวิทยบริการสัญจร เป็นต้น โครงการเหล่านี้เป็นโครงการซึ่งวิทยาลัยจัดดำเนินการเพื่อรับใช้สังคม ต่อเนื่องตลอดมา

การให้บริการวิชาการแก่ชุมชนในเชิงธุรกิจ เป็นลักษณะการดำเนินงานที่คิดค่าบริการจากผู้เข้ารับการอบรมเพื่อให้มีเงินทุนหมุนเวียนสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น โครงการอบรมการผสมเครื่องดื่มในโรงแรม การอบรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

การจัดดำเนินการเพื่อบริการวิชาการแก่ชุมชน ทั้งสองลักษณะต่างที่ส่วนเอื้ออำนวยประโยชน์ซึ่งกันและกัน ในอันที่จะช่วยสร้างสรรค์พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งวิทยาลัยครูสวนดุสิตมีความภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการรับใช้ประเทศชาติ

ผลงานบริการวิชาการและบริการชุมชน

โครงการต่าง ๆ ที่วิทยาลัยครูสวนดุสิตจัดดำเนินการ เพื่อให้บริการวิชาการแก่ชุมชนนั้น ได้รับความนิยมเชื่อถือจากประชาชนอย่างกว้างขวาง มีผู้สนใจเข้ารับบริการเป็นจำนวนมาก นับว่าวิทยาลัยครูสวนดุสิตเป็นแหล่งบริการวิชาการแก่ชุมชนที่ประชาชนทั่วไปรู้จักมากที่สุดแห่งหนึ่ง ซึ่งจะกล่าวถึงโดยสรุป ดังต่อไปนี้

๑. การอบรมการฝึกอาชีพให้กับเยาวชนพิการ

โครงการฝึกอาชีพให้กับเยาวชนพิการ เป็นโครงการที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชดำริให้วิทยาลัยจัดขึ้น เพื่อฝึกอาชีพเยาวชนพิการ เพื่อให้เยาวชนพิการได้เป็นบุคคลที่มีคุณค่าในสังคม มีอาชีพที่เหมาะสม และสามารถพึ่งตนเองได้

โครงการนี้เป็นการให้บริการในลักษณะให้เปล่า ผู้เข้าอบรมไม่เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใดวิทยาลัยใช้เงินสนับสนุนจากกองทุนมูลนิธิการศึกษาพิเศษ ซึ่งได้รับบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธา และใช้งบประมาณส่วนอื่น ๆ ของวิทยาลัย เช่น จากโครงการอาหารกลางวัน เป็นต้น อาจารย์ในวิทยาลัยครูสวนดุสิตเป็นวิทยากรให้การอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยเปิดอบรมเรื่องการประกอบอาหาร การทำขนมอบ การจัดและประดิษฐ์ดอกไม้เทียม ฯลฯ เยาวชนพิการเหล่านี้เมื่อสำเร็จการอบรมไปแล้วสามารถไปประกอบอาชีพได้ทุกคน

๒. โครงการบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กตาบอดและครอบครัว

โครงการนี้ได้รับเงินสนับสนุนจากกรมการฝึกหัดครูเป็นจำนวนเงิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนบาทถ้วน) และได้รับความช่วยเหลือจากองค์การ Helen Keller International (HKI) ซึ่งให้การสนับสนุนในกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ ให้ทุนอาจารย์ไปอบรมยังต่างประเทศ ให้เงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของศูนย์ ให้จุลสารแนะนำวิธีเลี้ยงลูกตาบอด ให้สื่ออุปกรณ์ และเครื่องมือแก่ภาคการศึกษาพิเศษตลอดจน ให้ผู้เชี่ยวชาญมาเป็นวิทยากรฝึกอบรมให้ความรู้แก่อาจารย์ และเจ้าหน้าที่

ประจำศูนย์ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๓๓๕,๓๕๐ บาท (หนึ่งล้านสามแสนสามหมื่นห้าพันสามร้อยห้าสิบบาทถ้วน) นอกจากนี้ยังได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสถาบัน Perkins School For The Blind เป็นทุนศึกษาดูงานและเงินสนับสนุนช่วยเหลือแก่ศูนย์เป็นเวลา ๕ ปี เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๖๐๐,๐๐๐ บาท (หกแสนบาทถ้วน)

โครงการ ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กตาบอดและครอบครัว เริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๓๓ โดยบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กตาบอดวัย ๐-๗ ปี และครอบครัวของเด็กเหล่านั้น ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีผู้มาใช้บริการทั้งที่ มาด้วยตนเองใช้การติดต่อทางโทรศัพท์และทางไปรษณีย์ จำนวน ๑๖ คน เมื่อศูนย์ฯ ได้ประเมินพัฒนาการของเด็กทุกคน พบว่าในปีการศึกษา ๒๕๓๔ มีเด็ก ๒ คน สามารถเข้าเรียนร่วมในระดับอนุบาลปีที่ ๒ โดยเรียนอักษรเบรลล์ ๑ คน และอีกหนึ่งคนเป็นเด็กที่มองเห็นได้เล็กน้อย สามารถเข้าเรียนกับเด็กปกติ โดยใช้ตัวหนังสือพิมพ์ปกติได้ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๑

ศูนย์ฯ ได้ดำเนินกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

๑. เปิดบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กตาบอดอายุ ๐-๗ ปี และครอบครัวโดยจัดให้บริการตามกลุ่มอายุ และประเภทการบริการดังนี้

๑.๑ กลุ่มอายุ ๐-๒, ๑๑ ปี เยี่ยมบ้านสัปดาห์ละ ๒ ครั้ง

๑.๒ กลุ่มอายุ ๓-๔, ๑๑ ปี รับบริการที่ศูนย์ฯ สัปดาห์ละ ๓ ครั้ง

๑.๓ กลุ่มอายุ ๕-๗ ปี รับบริการที่ศูนย์ฯ สัปดาห์ละ ๓ ครั้ง

๒. เปิดบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่ครอบครัวที่มีลูกตาบอดในวัย ๐-๗ ปี โดยให้คำแนะนำทางโทรศัพท์

๓. เปิดบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่ครอบครัวที่มีลูกตาบอดในวัย ๐-๗ ปี ทางไปรษณีย์ โดยเปิดรับสมัครเป็นสมาชิก ซึ่งทางศูนย์ฯ จะจัดส่งโปรแกรมและแบบประเมินผลการเลี้ยงดูลูกตาบอด พร้อมทั้งส่ง

สื่อที่เป็นสิ่งพิมพ์ รูปภาพ สไลด์ วีดีโอ เทปบันทึกเสียง ตามความเหมาะสม

๔. จัดทำสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เอกสารคู่มือ วีดีโอ หนังสือการ์ตูน แผนภูมิข่าวสารทางวิทยุ เพื่อนำมาใช้ในการบริการช่วยเหลือเด็กตาบอดระยะแรกเริ่ม

๕. พัฒนางานวิชาการและข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งงานวิจัยของศูนย์บริการช่วยเหลือเด็กตาบอดระยะแรกเริ่ม

๖. จัดฝึกอบรมปฏิบัติการให้กับครอบครัว เพื่อเพิ่มพูนทักษะที่จำเป็น ในการช่วยเหลือลูกตาบอด

๗. จัดทำรายงานเชิงวิจัย เกี่ยวกับการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กตาบอด ๐-๗ ปี ของศูนย์ฯ ในประเทศไทย

๘. ทำวิจัยเพื่อหารูปแบบที่เหมาะสม ในการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กตาบอด ๐-๗ ปี และครอบครัวในประเทศไทย

๙. จัดโครงการพัฒนาบุคลากรให้กับวิทยาลัยครู ทั้ง ๓๖ แห่ง ที่มีความต้องการจะเปิดโครงการศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการ เพื่อตอบสนองนโยบายของกรมการฝึกหัดครูในการที่จะขยายงานด้านการศึกษาพิเศษไปสู่วิทยาลัยครูภูมิภาค

๑๐. จัดทำหลักสูตรระยะสั้นสำหรับฝึกอบรมผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กพิการ เช่น ผู้ดูแลเด็กพิการพัฒนาครูเจ้าหน้าที่ ฯลฯ

๑๑. ประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ฯ เพื่อขยายและปรับปรุงแผนงานในการที่จะพัฒนางานของศูนย์ฯ ในระยะต่อไป

๑๒. ประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลกับโรงเรียนสอนคนตาบอดทั่วประเทศ โรงพยาบาล และหน่วยงานอื่น ๆ ของกระทรวงสาธารณสุข กรมประชาสงเคราะห์ ฯลฯ ให้รับทราบถึงงานบริการของศูนย์ฯ

๑๓. เตรียมขยายงานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการประเภทอื่น ๆ เช่น เด็กปัญญาอ่อน เด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน และเด็กร่างกายพิการ เป็นต้น

๓. โครงการฝึกและฟื้นฟูสมรรถภาพ ทางการพูด สำหรับเยาวชนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

โครงการนี้ จัดขึ้นเพื่อให้เด็กที่มีปัญหาทางการพูด แต่ไม่มีโอกาสเรียนในหลักสูตร ได้มีโอกาสสื่อสารกับคนอื่นได้รู้เรื่อง และเป็นการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการพูด โดยจัดให้บริการในวันหยุดคือเรียนทุกวันเสาร์ ครั้งวัน

โครงการนี้ได้รับเงินสนับสนุนจาก มูลนิธิการศึกษาพิเศษของวิทยาลัยครูสวนดุสิต

ปัจจุบัน วิทยาลัยครูสวนดุสิต จึงเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีความพร้อมในการให้บริการแก่สังคมในด้านการศึกษาพิเศษ โดยดำเนินการสนองตอบนโยบายของสหประชาชาติในการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for all) คือการเปิดโอกาสทางการศึกษาแก่เด็กทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กพิการผู้ด้อยโอกาส ซึ่งจำเป็นต้องดูแลเอาใจใส่เด็กเป็นพิเศษ และให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองเพื่อให้เด็กช่วยเหลือตัวเองได้เมื่อเติบโตขึ้น และในอนาคต วิทยาลัยครูสวนดุสิต จะสามารถรับใช้สังคมในกิจการด้านนี้ได้ดียิ่ง ๆ ขึ้น

๔. โครงการบ้านสาธิตเด็กก่อนวัยเรียน

วิทยาลัยครูสวนดุสิต ได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย และความจำเป็นของผู้ปกครองที่ต้องออกไปทำงาน อีกทั้งเห็นความสำคัญของการประกอบอาชีพของนักศึกษาโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย จึงริเริ่มโครงการบ้านสาธิตเด็กก่อนวัยเรียนขึ้น โดยประสานงานกับสำนักงานประมาณ ขอเงินงบประมาณแผ่นดินสร้างบ้านสาธิต จำนวน ๒ หลัง แต่ละหลังประกอบด้วยห้องนอน ๑ ห้อง ห้องเรียน ๑ ห้อง ห้องอาหาร ๑ ห้อง ซึ่งได้งบประมาณการก่อสร้างหลังละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท และได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตอีกส่วนหนึ่ง บ้านสาธิตทั้ง ๒ หลังนี้ตั้งอยู่บริเวณมุมสนามหญ้าของโรงเรียนติดกับสระน้ำของวิทยาลัยครูสวนดุสิต

เมื่อเปิดทำการได้ตั้งวัตถุประสงค์และดำเนินงานเพื่อทำการทดลองและวิจัยเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นการเรียนรู้ให้แก่เด็กวัย ๒-๓ ปี ที่จะส่งผล

ต่อการพัฒนาการของเด็กและเพื่อทดลองทำรูปแบบการจัดบ้านสาธิตในเชิงธุรกิจแก่ผู้สนใจและนักศึกษาโปรแกรมการศึกษาปฐมวัย เพื่อให้เห็นแนวทางการดำเนินงานในลักษณะของการจัดบ้านให้เป็นสถานที่รับเลี้ยงเด็กอย่างถูกต้องตามหลักวิชา และเป็นแนวทางหนึ่งที่จะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ บ้านสาธิตได้เปิดทำการในปีการศึกษา ๒๕๓๒

๕. โครงการเบเกอรี่

โครงการเบเกอรี่ เป็นหนึ่งในงานโครงการอาหารกลางวันของภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาลัยครูสวนดุสิต นับเป็นโครงการที่ประสบความสำเร็จอย่างสูงทั้งในด้านการบริการวิชาการ การบริการชุมชน และการสร้างภาพพจน์ที่ดีแก่วิทยาลัยครูสวนดุสิต ในเรื่องความเป็นเลิศด้านคหกรรมศาสตร์ สาขาอาหาร รวมทั้งประสบความสำเร็จในเชิงธุรกิจสามารถนำกำไรมาสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของวิทยาลัยอีกด้วย

โครงการเบเกอรี่ ดำเนินการในช่วงเดือนสิงหาคม ๒๕๒๙ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อบริการนักศึกษา ครู อาจารย์ และบุคคลทั่วไป โดยยึดหลักอาหารราคาถูก และถูกสุขลักษณะ ไม่ได้หวังผลกำไร

๒. เพื่อใช้เป็นที่ฝึกประสบการณ์ด้านวิชาชีพของนักศึกษาคหกรรมศาสตร์สาขาอาหาร ซึ่งหลักสูตรกำหนด ๓๕๐ ชั่วโมง

๓. เพื่อนำเงินที่ได้จัดซื้ออุปกรณ์ใช้ในการเรียนการสอน

๔. เพื่อส่งเสริมและช่วยเหลือนักศึกษาที่เรียนจบแล้วมีงานทำ

๕. ประชาสัมพันธ์วิทยาลัยครูสวนดุสิตทั้งภายในและต่างประเทศซึ่งเป็นสถานที่ที่มีผู้เข้ามาเยี่ยมชมทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๖. เป็นสถานที่จัดรับรองแขกที่มาเยี่ยมวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ

การดำเนินงานในโครงการฯ ประกอบด้วยพนักงาน ๔๑ คน (๒๕๓๔) ในการดำเนินงานมี

กรรมการ (อาจารย์) ควบคุม โดยแบ่งเป็นฝ่ายธุรการ ฝ่ายผลิตเบเกอรี่ ฝ่ายบริการขาย ฝ่ายอาหารบริการขายและฝ่ายผลิต

โครงการเบเกอรี่มีส่วนช่วยงานของวิทยาลัยในกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นกิจกรรมภายในวิทยาลัย และกิจกรรมภายนอกวิทยาลัย เป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจกล่าวถึงกิจกรรมต่าง ๆ โดยสรุปดังนี้

— การบริการอาหารให้แก่นักศึกษา อาจารย์ และบุคคลภายนอก

— การฝึกงานเบเกอรี่ของนักศึกษาคหกรรมศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต

— การฝึกอาชีพแก่คนพิการ

— การจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้นแก่ผู้สนใจ

— การรับรองแขกในประเทศและต่างประเทศ

— การต้อนรับผู้มาเยี่ยมชมกิจการเบเกอรี่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

— การสาธิตและออกร้านเบเกอรี่

— การจัดเลี้ยง ทั้งในวิทยาลัยครูสวนดุสิต กรมการฝึกหัดครู ตลอดจนหน่วยงานจากสถาบันต่าง ๆ

งานบริการของโครงการเบเกอรี่ นับวันจะมีผู้มาใช้บริการเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในการนี้วิทยาลัยได้วางแผนการดำเนินงานปรับปรุงและพัฒนาการผลิตให้มากเพียงพอกับความต้องการของตลาดโดยใช้เครื่องจักรที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครูสวนดุสิต การฝึกอาชีพให้เยาวชนพิการ และฝึกอบรมให้แก่ผู้สนใจการบริการอาหารแก่ชุมชน ตลอดจนเป็นแหล่งศึกษาดูงานเบเกอรี่ซึ่งเป็นองค์กรของรัฐอีกแห่งหนึ่งด้วย

๖. สระว่ายน้ำวิทยาลัยครูสวนดุสิต

สระว่ายน้ำวิทยาลัยครูสวนดุสิต ได้ชื่อว่าเป็นสระว่ายน้ำที่มีความสวยงามเป็นหนึ่ง นอกเหนือจากที่เป็นสระว่ายน้ำเฉพาะสตรีและเด็ก ซึ่งมีไม่กี่แห่งในประเทศไทย

กิจกรรมของสระว่ายน้ำ วิทยาลัยครูสวนดุสิตนับว่าเป็นกิจกรรมบริการชุมชนที่ประสบความสำเร็จอย่างสูง กิจกรรมหนึ่ง

สระวายน้ำ มีวัตถุประสงค์เปิดบริการสอนว่ายน้ำ และให้บริการว่ายน้ำออกกกำลังกาย ทั้งแก่นักเรียน นักศึกษา อาจารย์ ในวิทยาลัยครูสวนดุสิต และบุคคลทั่วไป รวมทั้งโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงซึ่งพานักเรียนมาใช้ บริการเป็นหมู่คณะ โดยเน้น มาตรฐานการสอนว่ายน้ำ ในฐานะสถาบันชั้นสูง คำนึงถึงความปลอดภัยในการ ใช้สระโดยมีครูผู้สอนและผู้ช่วยชีวิต (๒๕๓๔) ๗๐ คน รวมทั้งดูแลรักษาบริเวณสระให้สะอาด ร่มรื่นสวยงาม เพื่อให้ผู้มาใช้บริการเกิดความรู้สึกผ่อนคลายสบายตา สบายใจอย่างแท้จริง

ด้วยบริการเช่นนี้ ส่งผลให้มีผู้มาสมัครเรียนว่ายน้ำ ที่วิทยาลัยครูสวนดุสิต ปีละประมาณหนึ่งหมื่นคน มี จำนวนสมาชิกว่ายน้ำออกกกำลังกาย ๘,๒๑๖ คน (สถิติปี ๒๕๓๔) และจะมีจำนวนผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้นทุกปี

๗. โครงการวิทยบริการสัญจร

“วิทยบริการสัญจร” เป็นโครงการที่ศูนย์วิจัย และบริการการศึกษาจัดดำเนินการเพื่อให้บริการทาง วิชาการแก่ชุมชน ในลักษณะให้เปล่าโดยความร่วมมือ ของอาจารย์และนักศึกษาคณะวิชาครุศาสตร์ ซึ่งจัด ดำเนินการติดต่อเป็นประจำทุกปี

โครงการนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการทาง วิชาการนอกสถานที่ซึ่งอาจารย์และนักศึกษาวิทยาลัย ครูสวนดุสิตออกไปให้ความรู้และพัฒนาชุมชนตลอดจน บริจาคสื่อการเรียนการสอน ทั้งในกรุงเทพฯ และ ต่างจังหวัด เช่น นนทบุรี กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ฯลฯ กลุ่มเป้าหมายได้แก่โรงเรียนระดับประถมศึกษาปีละ ประมาณ ๔ แห่ง

โครงการวิทยบริการสัญจร นับเป็นงานบริการ วิชาการแก่ชุมชนส่วนเอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของชาติ โครงการหนึ่ง

๘. โครงการอบรมครูผู้สอนในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

โครงการอบรมครูผู้สอนในสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติเป็นโครงการร่วมระหว่างกรม

การฝึกหัดครูกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ จัดต่อเนื่องมานับตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๓๑ จนถึงปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ครูผู้สอน ระดับประถมศึกษา สามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผ่านการอบรมอย่างน้อย ๑ ครั้งทุก ๆ ๕ ปี การจัดการ อบรมจะยึดความต้องการของโรงเรียนและผู้เข้าอบรม เป็นหลัก

โครงการนี้ วิทยาลัยครูสวนดุสิต รับผิดชอบร่วมกับวิทยาลัยครูสวนสุนันทา ให้การอบรมครูอาจารย์ ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน ๕๐๐ คน ผลจากการประเมิน หลังการอบรมอยู่ในเกณฑ์ดีและดีมาก

๙. การเปิดอบรมหลักสูตรระยะสั้น

วิทยาลัยครูสวนดุสิต ได้จัดบริการวิชาการแก่ ชุมชนโดยเปิดอบรมหลักสูตรระยะสั้นให้กับประชาชน และผู้สนใจทั่วไปอย่างกว้างขวาง ระยะเวลาการอบรม มีตั้งแต่ ๑ วันถึง ๔ เดือน ทั้งในช่วงวันเวลาราชการ นอกเวลาราชการและวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ดังจะกล่าว ถึงหลักสูตรการอบรมแต่พอสังเขป ดังนี้

๙.๑ การอบรมทางวิชาการ

วิทยาลัยเปิดการอบรมทางวิชาการหลายแขนงวิชา ในแต่ละปีจะมีการอบรมในสาขาวิชา และหัวข้อเรื่อง ต่าง ๆ มากมาย โดยจะจัดอบรมให้แก่ครูและบุคลากร ทางการศึกษา เช่น กรมสามัญศึกษา ครูสังกัดกรุงเทพ-มหานคร เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีการจัดอบรมการ จัดทำวิจัยการวัดผลประเมินผล ซึ่งได้รับความสนใจ จากบุคลากรต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เพราะวิทยาลัย เป็นแหล่งทางวิชาการที่เป็นที่ยอมรับกันมาเป็นเวลานาน

๙.๒ การอบรมภาษาต่างประเทศ

วิทยาลัยมีห้องปฏิบัติการภาษาต่างประเทศที่ทันสมัยมาก มีอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้อย่างครบครัน

ภาษาต่างประเทศที่เปิดอบรมมีหลายภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ภาษาสเปน และภาษาจีน โดยวิทยากรซึ่งเป็นเจ้าของภาษานั้น ๆ เปิดอบรมทั้งแบบเบื้องต้นและแบบเข้ม ในเวลาเย็นและวันเสาร์-อาทิตย์ด้วย มีผู้สนใจเข้ารับการอบรมเป็นจำนวนมาก มีผู้สำเร็จการอบรมไปแล้วไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ คน

๔.๓ การอบรมคอมพิวเตอร์

วิทยาลัยมีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ทั้งซอฟต์แวร์ และฮาร์ดแวร์ที่ทันสมัยมากสามารถเปิดอบรมได้หลายภาษาทางคอมพิวเตอร์ พร้อมคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ โครงการศูนย์คอมพิวเตอร์ได้รับการพัฒนาอย่างดีมาเป็นลำดับ มีผู้สนใจเข้ารับการอบรมปีหนึ่ง ๆ หลายรุ่นเป็นจำนวนมาก

๔.๔ การอบรมตัวแทนออกของ (Shipping)

วิทยาลัยโดยความร่วมมือกับกรมศุลกากร เปิดอบรมหลักสูตรตัวแทนออกของเพื่อผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำไปประกอบอาชีพได้อย่างถูกต้องตามระเบียบทางราชการ กรมศุลกากรได้จัดวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้การอบรม ปรากฏว่าผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้อย่างแท้จริงและสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ได้เปิดอบรมมาแล้ว ๖ รุ่น

๔.๕ การอบรมการผสมเครื่องดื่มในโรงแรม

การจัดเลี้ยงในโรงแรมสมัยใหม่ จะต้องมีการผสมเครื่องดื่มนานาชนิดตามแบบตะวันตก วิทยาลัยโดยความร่วมมือของโรงแรมโอเรียนเต็ล จึงจัดอบรมด้านนี้ขึ้นพร้อมทั้งส่งวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้การอบรมนี้ มีผู้สนใจเข้ารับการอบรมเป็นจำนวนมาก เปิดอบรมมาแล้ว ๔ รุ่น

๔.๖ การอบรมการวาดภาพ

โปรแกรมวิชาศิลปะของวิทยาลัยได้รับความนิยมและเป็นที่ยอมรับของบุคคลในวงการศิลปะระดับประเทศ จึงเปิดการอบรมการวาดภาพ ทั้งการวาดเส้น สีน้ำ

สีน้ำมัน สีเทียน สีอะคริลิก และการจัดองค์ประกอบทั้งแบบเบื้องต้น และแบบเข้ม ผู้เข้ารับการอบรมมีทั้งเด็กเล็กและผู้ใหญ่โดยได้จัดวิทยากรที่มีชื่อเสียงระดับประเทศมาเป็นผู้ให้ความรู้ มีผู้สนใจเข้ารับการอบรมเป็นจำนวนมาก

๔.๗ การอบรมดนตรี

เปิดการอบรมทั้งดนตรีไทยและดนตรีสากล โดยอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติพร้อมกันไป โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญของวิทยาลัย มีผู้สนใจเข้ารับการอบรมทั้งเด็กและเยาวชนเป็นจำนวนมาก

๔.๘ การอบรมการประกอบอาหารและขนมอบ

วิทยาลัยมีชื่อเสียงมากในด้านคหกรรมศาสตร์มากกว่า ๕๐ ปี จึงเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป ได้เปิดอบรมการประกอบอาหารทั้งอาหารไทยและอาหารต่างชาติ ขนมไทยและขนมอบโดยเฉพาะอย่างยิ่งวิทยาลัยมีเบเกอรี่ที่มีชื่อเสียงและทันสมัย คณาจารย์มีความรู้ความชำนาญด้านนี้โดยเฉพาะ จึงมีผู้เข้ารับการอบรมเป็นจำนวนมาก สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้อย่างดีเยี่ยม

๔.๙ การอบรมการจัดและประดิษฐ์ดอกไม้

เปิดอบรมทั้งการจัดดอกไม้สดและการประดิษฐ์ดอกไม้เทียม วิทยาลัยเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปถึงความเชี่ยวชาญในด้านนี้มาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ดังนั้นจึงมีผู้สนใจเข้ารับการอบรมเป็นจำนวนมาก

นอกจากงานบริการวิชาการแก่ชุมชน ที่ได้กล่าวมาพอเป็นสังเขป วิทยาลัยครูสวนดุสิตยังมีทรัพยากรบุคคลที่เป็นนักวิชาการ เป็นผู้เชี่ยวชาญวิชาการด้านต่าง ๆ อีกเป็นจำนวนมาก ท่านเหล่านี้ได้รับเชิญไปให้การอบรมและบรรยายในสถาบันต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ จึงนับว่าวิทยาลัยครูสวนดุสิต เป็นสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงด้านงานบริการวิชาการแก่ชุมชนเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือในสังกัดตลอดมา

งานวิจัยและผลงานทางวิชาการ

วิทยาลัยครูสวนดุสิต มีนโยบายที่เด่นชัดในการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนางานวิจัยซึ่งไม่เพียงเพื่อให้วิทยาลัยครูสวนดุสิตได้มีบทบาทที่แสดงถึงความเป็นอุดมศึกษาเท่านั้น หากแต่ยังเล็งเห็นความสำคัญของงานวิจัยว่า เป็นประโยชน์ยิ่งในการพัฒนาคุณภาพคณาจารย์ อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาด้านวิชาการเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และช่วยแก้ปัญหาสังคมได้ในที่สุด

วิทยาลัยครูสวนดุสิต จึงจัดสรรเงินงบประมาณทั้งเงินบำรุงการศึกษาและเงินกศ.บ.ป. ให้แก่อาจารย์ผู้ขอทุนวิจัย ซึ่งสูงเท่ากับงบประมาณของคณะวิชา ๑ คณะ และหาแหล่งทุนวิจัยอื่น ๆ ตลอดจนเป็นแกนกลางในการ

จัดประชุมสัมมนาหาแนวทางส่งเสริมการวิจัยของวิทยาลัยครูทั่วประเทศ สนับสนุนให้จัดดำเนินการเผยแพร่งานวิจัย ทั้งในรูปเอกสารสิ่งพิมพ์ และจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยในวิทยาลัยและนอกวิทยาลัยรวมทั้งส่งเสริมให้มีการจัดอบรมแก่อาจารย์ผู้สนใจทำวิจัย โดยให้ศูนย์วิจัยฯ ประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญการวิจัยสาขาต่าง ๆ ทั้งในวิทยาลัยครู และสถาบันต่าง ๆ

ด้วยการสนับสนุนและให้กำลังใจของวิทยาลัย เช่นนี้ ทำให้มีอาจารย์สนใจทำวิจัยเพิ่มขึ้นทุกปี ดังจะนำเสนองานวิจัยในช่วงปัจจุบันนับแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๙ เป็นต้นมา ดังต่อไปนี้

๑. รายชื่อผลงานวิจัยของสถาบัน

ทุนวิทยาลัยครูสวนดุสิต

ปีงบประมาณ	ชื่องานวิจัย	ชื่อผู้วิจัย
๒๕๒๙	๑. การเปรียบเทียบปริมาณวิตามินซีในผักคะน้าและผักกาดขาวอายุต่าง ๆ ๒. การผลิตอัลกอฮอล์จากซังข้าว	นิตยา สุมังคะโยธิน เยาวเรศ ทองนอก, ประเสริฐ ด้วยเจริญ, และคณะ
๒๕๓๐	๑. รูปแบบการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ของวิทยาลัยครูสวนดุสิต ๒. คุณลักษณะของหัวหน้าภาควิชา วิทยาลัยครูสวนดุสิต ๓. สภาพและความต้องการการทำวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยครูสวนดุสิต ๔. สสำรวจความต้องการของชุมชนในการศึกษาวิชาการอื่นหรือบริการทางการศึกษาของวิทยาลัยครูสวนดุสิต ๕. การศึกษาค่าความเข้มข้นต่ำสุดของสารเคมีที่ยับยั้งการเจริญของเชื้อราที่เพาะเลี้ยงในห้องปฏิบัติการชีววิทยา	ฝ่ายวิจัยและเผยแพร่ ฝ่ายวิจัยและเผยแพร่ ชื่นอารมณี ภาวะพฤติ ฝ่ายวิจัยและเผยแพร่ ศิริลักษณ์ สุนทรโรทก

ปีงบประมาณ	ชื่องานวิจัย	ชื่อผู้วิจัย
๒๕๓๑	๑. การติดตามผลการศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัยครูสวนดุสิต ปีการศึกษา ๒๕๓๐ ๒. การศึกษาสภาพและจำนวนเด็กพิการตามโรงเรียนพิเศษในประเทศไทย ๓. ปัจจัยส่งผลกระทบต่อคุณภาพของบัณฑิตวิทยาลัยครูสวนดุสิต ๔. การศึกษาสัดส่วนของเนื้อที่สนามและเครื่องเล่นสนามต่อจำนวนเด็กในโรงเรียนอนุบาลในเขตกรุงเทพฯ ๕. การวิจัยพฤติกรรมเพื่อประกอบการเรียนการสอนวิชาจิตวิทยา ๖. การศึกษาคุณภาพอาหารสำเร็จรูปของโรงเรียนอาหารสัตว์ ในการเลี้ยงไก่กระทง ๗. พฤติกรรมการเลือกซื้อเครื่องซักผ้าในบ้านเรือนในเขตกรุงเทพฯ ๘. การศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานสมัครเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิตอนุบาลละอออุทิศ วิทยาลัยครูสวนดุสิต	ชื่นอารมณ ภาวะพุดติ และคณะ สมทรง พันธุ์สุวรรณ ดาวรุ่ง ชะระอ่ำ มันทนา เทควิตล สิทธิโชค วรานุสันติกุล พิทักษ์ จันทรเจริญ วิจิตรา ประเสริฐธรรม ชัชวาลย์ แปกประพันธ์
๒๕๓๒	๑. การวิเคราะห์ผลงานทางวิชาการของอาจารย์วิทยาลัยครูสวนดุสิต ๒. การสำรวจความต้องการการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษา วิทยาลัยครูสวนดุสิต ๓. การติดตามผลบัณฑิตวิทยาลัยครูสวนดุสิตปี ๒๕๓๑ ๔. ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อสุขภาพของนักศึกษาวิทยาลัยครูสวนดุสิต ๕. การศึกษาเปรียบเทียบการใช้หญ้าขนสดกับอาหารสำเร็จรูปเป็นอาหารหมูตะเภา	ชื่นอารมณ ภาวะพุดติ และคณะ เจริญใจ บุญทัด, พูลศิริ แก้วกลางศึก และคณะ วิจิตรา สังข์สะอาด และคณะ แจ่มใส รัตนมาลี พิทักษ์ จันทรเจริญ
๒๕๓๓	๑. การวิจัยอิทธิพลของครอบครัวที่มีผลต่อการบริโภคนิสัยของเด็กก่อนวัยเรียนของโรงเรียนสาธิตอนุบาลละอออุทิศ ๒. การวิจัยความต้องการในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพฯ ๓. การศึกษาสภาพการเรียนการสอนเลื่อนกลาง ในโรงเรียนพิเศษในประเทศไทย ๔. การสำรวจและเก็บรวบรวมสายพันธุ์ปอกระดาสาผลผลิตในด้านคุณภาพดีของการทำกระดาสา ๕. การสำรวจสถานภาพการทำงานของบัณฑิตวิทยาลัยครูสวนดุสิต ปีการศึกษา ๒๕๓๒-๒๕๓๓	วัชรวิ ตระกูลงาม ชื่นอารมณ ภาวะพุดติ ภาควิชาการศึกษาพิเศษ สุรียา ตันติวัฒน ฝ่ายวิจัยและเผยแพร่

ปีงบประมาณ	ชื่องานวิจัย	ชื่อผู้วิจัย
๒๕๓๔	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การสำรวจสถานภาพการทำงาน ของผู้สำเร็จการศึกษา จากวิทยาลัยครูสวนดุสิต ปี ๒๕๓๓-๒๕๓๔ ๒. เปรียบเทียบผลการตัดปากกับไม้ตัดปากไก่กระทง ต่อ ความสามารถในการใช้ประโยชน์จากอาหาร ๓. ความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียน การสอน ของคณะวิทยาการจัดการ ๔. คุณลักษณะของพนักงานที่พึงประสงค์ของโรงแรมใน กรุงเทพฯ ๕. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเขตดุสิต เกี่ยวกับ ประสิทธิภาพของครูที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากวิทยาลัยครูสวนดุสิต ๖. การศึกษาความต้องการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีการศึกษา ของอาจารย์และนักศึกษา วิทยาลัยครูสวนดุสิต ๗. การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจัดกิจกรรม นักศึกษา ของนักศึกษาวิทยาลัยครูสวนดุสิต 	<p>จิตรา สังข์สะอาด และคณะ</p> <p>พิทักษ์ จันทรเจริญ</p> <p>อริยา เจริญสุขและคณะ</p> <p>นิภา วธวณิชกุล</p> <p>สุพิน บุญชูวงศ์</p> <p>แจ่มจันทร์ นิลประพันธ์</p> <p>ประยุทธ โรจนวิเชียร</p>
๒๕๓๕	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การสำรวจสภาพการทำงานและเจตคติต่อสถาบัน การศึกษาของบัณฑิตจากวิทยาลัยครูสวนดุสิต ปี ๒๕๓๔ ๒. การเลี้ยงไก่อายุ ๕ สัปดาห์เพื่อผลิตเป็นไก่ย่าง ๓. การสำรวจหาปริมาณเชื้อราและสารพิษจากเชื้อราใน อาหารแห้งบางชนิด ๔. ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนชีววิทยาเรื่อง “พลังงานกับชีวิต” โดยใช้สื่อแบบผสมผสาน ๕. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศที่เบี่ยงเบนไปของ นักศึกษาวิทยาลัยครูสวนดุสิต ๖. ความต้องการตลาดแรงงานด้านธุรกิจโรงแรม ๗. ความต้องการของห้างสรรพสินค้าในเขตกทม. ต่อ โครงการบริการของคณะวิชาวิทยาการจัดการ 	<p>นิตยา สุ่มังคะโยธิน และคณะ</p> <p>พิทักษ์ จันทรเจริญ</p> <p>ศิริลักษณ์ สุนทรโรทก</p> <p>อนันต์ ศรีบุญเรือง</p> <p>วัชรวิ ตระกูลงาม</p> <p>สมชนก กุ๋อำไพ</p> <p>ชื่นอารมณั์ ภาวะพุดติ</p> <p>และคณะ</p>

ทุนกรรมการฝึกหัดครู

ปีงบประมาณ	ชื่องานวิจัย	ชื่อผู้วิจัย
๒๕๒๔	การสำรวจสถานภาพการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนการเรือนพระนคร วิทยาลัยครูสวนดุสิต	ชื่นอารมณี ภาวะพุดิ
๒๕๓๐	การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชาเคมีทั่วไป ๑ เรื่อง พันธะเคมี สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป	อาจารย์ภาควิชาเคมี
๒๕๓๑	การเปรียบเทียบพันธุ์เขือบัวว่า สายพันธุ์ยุโรป เหมาะสมจะปลูกเป็นการค้าในกรุงเทพมหานคร	สุรียา ต้นดีวิวัฒน์
๒๕๓๑	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการฝึกพูดของเด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน ที่เรียนในชั้นเรียนร่วมกับเด็กที่เรียนในชั้นเรียนพิเศษ	คำสิงห์ ศรีภา
๒๕๓๒	การศึกษาความผิดปกติของโครโมโซมในลิ้มโฟไซท์ของเกษตรกร ที่อำเภอบางบัวทอง	เดือนใจ ชัยอินคำ
๒๕๓๒	สภาพและความต้องการทำการวิจัย ของอาจารย์มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์	ชื่นอารมณี ภาวะพุดิ
๒๕๓๒	การสร้างมาตรวัดเจตคติต่ออาชีพครูโดยใช้แนวคิดด้านจิตนิสัยของกลุ่มและคณะ	วรรณวิภา จิตุชัย
๒๕๓๒	การศึกษาสภาพและจำนวนเด็กพิการตาบอดบางส่วน ในโรงเรียนการศึกษาพิเศษในประเทศไทย	สมทรง พันธุ์สุรรม
๒๕๓๓	ผลการจัดโครงการวางแผนชีวิต และอาชีพต่อทัศนคติในการวางแผนชีวิตและอาชีพของนักศึกษา ในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์	เรียม ศรีทอง
๒๕๓๓	พฤติกรรมสุขภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยฯ	สุภี โรจนวิเชียร
๒๕๓๓	ความต้องการในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร	วรรณวิภา จิตุชัย
๒๕๓๓	การจัดกิจกรรมพลศึกษาในโรงเรียนสาธิตมัธยมศึกษา สังกัดวิทยาลัยครูในมหาวิทยาลัยฯ	ประยุทธ โรจนวิเชียร

ทุนมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

ปีงบประมาณ	ชื่องานวิจัย	ชื่อผู้วิจัย
	โครงการสภาพปัญหาในการดำเนินงาน ของมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์	ฝ่ายวิจัยและเผยแพร่

ทุนกรมวิชาการ

ปีงบประมาณ	ชื่องานวิจัย	ชื่อผู้วิจัย
	โครงการความต้องการอ่านหนังสือเพิ่มเติมในระดับประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร นนทบุรี และสมุทรปราการ	ผ่ายวิจัยและเผยแพร่

นอกจากแหล่งทุนต่าง ๆ ได้ให้ทุนแก่การทำวิจัยดังกล่าวมาแล้ว ยังมีอาจารย์ที่ประสงค์ทำวิจัยโดยใช้ทุนส่วนตัว และวิทยาลัยได้อำนวยความสะดวกในการให้อุปกรณ์ วัสดุต่าง ๆ เพื่อการวิจัยและงานวิจัยเหล่านี้เกิดประโยชน์ต่อนำผลมาใช้แก้ปัญหา ในวิทยาลัยได้เป็นอย่างดี

ทุนส่วนตัวของอาจารย์

- พ.ศ. ๒๕๓๐ สภาขวัญในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูสวนดุสิต
ผู้วิจัย : ยุกาภรณ์ ณ พัทลุง และคณะ
- พ.ศ. ๒๕๓๐ ความพึงพอใจของอาจารย์วิทยาลัยครูสวนดุสิต ที่มีต่อการให้บริการของวิทยาลัย
ผู้วิจัย : ทรรศนีย์ ธรณธรรม และคณะ
- พ.ศ. ๒๕๓๐ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฐมนิเทศ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพเต็มรูปของนักศึกษาและอาจารย์นิเทศก์ของวิทยาลัยครูสวนดุสิต
ผู้วิจัย : สำเนา บุปผเวส และคณะ
- พ.ศ. ๒๕๓๐ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแต่งกาย เครื่องแบบของนักศึกษาวิทยาลัยครูสวนดุสิต
ผู้วิจัย : สุมาลัย สุนทรพิทักษ์ และคณะ
- พ.ศ. ๒๕๓๐ การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ ประสบการณ์ทางคณิตศาสตร์ของนักศึกษาสาธิตละอออุทิศ โดยใช้วิธีสอนแบบปกติกับใช้วิธีสอนแบบใช้สื่อประสม
ผู้วิจัย : เจริญใจ บุญยทัต และคณะ

ทุนส่วนตัวเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ ระดับรองศาสตราจารย์

- พ.ศ. ๒๕๓๒ มาตรฐานคุณภาพทางการศึกษา : การศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร
ผู้วิจัย : อุไรวรรณ อุโฆษกิจ

ทุนส่วนตัวเพื่อขอตำแหน่ง ระดับ ๙

- พ.ศ. ๒๕๓๔ การจัดการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต
ผู้วิจัย : ปราณี อารยะศาสตร์

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่อาจารย์วิทยาลัยครูสวนดุสิตได้วิจัยให้หน่วยงานต่าง ๆ เป็นการส่วนตัว และวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท และเอกอีกจำนวนหนึ่ง ทั้งนี้เพราะวิทยาลัยได้เน้นและส่งเสริมให้ทำวิจัยนั่นเอง

๒. เอกสารตำรา

ผลงานเอกสารประกอบการสอนตำราและงานแปลที่เรียบเรียง โดยบุคลากรของวิทยาลัยครูสวนดุสิต นับแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๐ จนถึงปัจจุบัน มีดังนี้

คณะวิชาครุศาสตร์

ลำดับที่	ชื่อหนังสือ	ชื่อผู้แต่ง
๑.	การศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	อรอนงค์ เย็นอุทก และคณะ
๒.	การจัดและบริหารโรงเรียนการศึกษาพิเศษ	อรอนงค์ สุวรรณกุล
๓.	รวมบทความการศึกษาพิเศษ	คณะอาจารย์คณะวิชาครุศาสตร์
๔.	สนุกกับการฟัง	ละออ ชูติกรและ ประจิตต์ อภินันุรักษ์
๕.	การศึกษาสำหรับคนที่บกพร่องทางการเห็น	สมทรง พันธุ์สุวรรณ
๖.	เอกสารประกอบการสอนวิชาพิเศษ ๓๕๑ การฝึกฝนเพื่อฟื้นฟู บำบัด	เบญจา ชลธารินทร์
๗.	จะเลี้ยงลูกตาบอดได้อย่างไร	เบญจา ชลธารินทร์
๘.	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเทคนิคการสอนเด็กพิเศษตามหลักสูตรของ สภาการศึกษาพิเศษ ปี ๒๕๓๐ เรื่องวิธีสอนภาษาไทย และวิธีสอน คณิตศาสตร์สำหรับเด็กพิเศษก่อนวัยเรียน	แสงจันทร์ คำเมือง
๙.	โสตสัมผัสวิทยา	บังอร ต้นปาน
๑๐.	เด็กปัญญาอ่อนเรียนได้	ประภฤติ พูนพัฒน์
๑๑.	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับความผิดปกติทางการพูด	ประภฤติ พูนพัฒน์
๑๒.	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับความผิดปกติทางการพูด	บังอร ต้นปาน
๑๓.	การฝึกฟัง ฝึกพูด	ละออ ชูติกร
๑๔.	การเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กพิเศษก่อนวัยเรียน	ละออ ชูติกร
๑๕.	การเรียนรู้ร่วมชั้นระหว่างเด็กปกติและเด็กพิเศษ	ละออ ชูติกร
๑๖.	แบบทดสอบความพร้อมทางภาษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง ทางการได้ยิน	จิตติโส อินทโสฬส
๑๗.	หลักการสอนภาษาเด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน	มานัส ชาญรัตน์
๑๘.	การอบรมเลี้ยงดูและการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับก่อนประถมศึกษา	แสงจันทร์ คำเมือง
๑๙.	เอกสารประกอบการสอนพลศึกษาและนันทนาการสำหรับเด็กพิเศษ	จิตติโส อินทโสฬส
๒๐.	ดนตรีกับเด็กพิเศษที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	จิตติโส อินทโสฬส
๒๑.	พัฒนาการทางภาษาของเด็กพิเศษ	คำสิงห์ ศรีภา
๒๒.	คู่มือพฤติกรรมกรรมการสอนเด็กปัญญาอ่อน	คำสิงห์ ศรีภา
๒๓.	เด็กบกพร่องทางการได้ยิน	คำสิงห์ ศรีภา
๒๔.	แบบฝึกหัดคณิตศาสตร์เบื้องต้น เล่ม ๑	นิลนา ต้นไพโรจน์
๒๕.	เอกสารประกอบการสอนการเรียนรู้ร่วมเด็กพิเศษ	บังอร ต้นปาน
๒๖.	โครงการชุมชน รวบรวมแบบทดสอบการฟังการพูดสำหรับเด็ก ที่บกพร่องทางการได้ยิน	บังอร ต้นปาน

ลำดับที่	ชื่อหนังสือ	ชื่อผู้แต่ง
๒๗.	จิตวิทยาการศึกษา	ประมวล ไชยกิจ
๒๘.	จิตวิทยาพัฒนาการ	มัญชรี สุจิตธรรม
๒๙.	จิตวิทยาการศึกษา	พยอม ตันมณี
๓๐.	จิตวิทยาการศึกษา	พยอม วงศ์สารศรี
๓๑.	หลักการแนะแนว	พยอม วงศ์สารศรี
๓๒.	ทฤษฎีแนวคิดและคู่มือภาคปฏิบัติ	พยอม วงศ์สารศรี
๓๓.	จิตวิทยาแนะแนว	ภักดี ปรีวารณ
๓๔.	จิตวิทยาสังคม	ประมวล ไชยกิจ
๓๕.	จิตวิทยาวัยรุ่น	ประมวล ไชยกิจ
๓๖.	จิตวิทยาวัยเด็ก	รัตนา ประเสริฐสม
๓๗.	จิตวิทยาพัฒนาการและการดูแลเด็กปฐมวัย	อารยา สุขวงศ์
๓๘.	จิตวิทยาสังคม	พุลศิริ แก้วกลางศึก
๓๙.	ศึกษา ๓๓๓ หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์วิชาชีพ	น้อมฤดี จงพยุหะ
๔๐.	หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ	เจริญใจ บุญยทัต
๔๑.	ประสบการณ์วิชาชีพครู ทักษะการสอนและวิธีสอน	สมจิตต์ อินทสระ
๔๒.	สถิติและการวิจัยเบื้องต้น	สมใจ มุทธิสนธิ
๔๓.	การวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา	คณะอาจารย์คณะวิชาครุศาสตร์
๔๔.	หลักสูตรและแบบเรียนมัธยมศึกษา	อมรา เล็กเรียงเสียง
๔๕.	หลักสูตรและหนังสือเรียนประถมศึกษา	สำเนา บุญเวส
๔๖.	เอกสารคำสอนวิชา ๒๓๕ การประถมศึกษา	ปรารงนา นาชัยสิทธิ์
๔๗.	หลักการสอน	สุพิน บุญชูวงศ์
๔๘.	พ่อ แม่ และครู	พัชรี สานแก้ว
๔๙.	หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา	อมรา เล็กเรียงเสียง
๕๐.	กิจกรรมร่วมหลักสูตร	ใจจริง บุญเรืองรอด
๕๑.	รวมบทความทางวิชาการ	คณะอาจารย์คณะวิชาครุศาสตร์
๕๒.	เอกสารประกอบการสอนวิชา ๑๗๓๖๐๔ การประดิษฐ์ของเล่นประเภทตุ๊กตา	สมจินต์ มนูญศิลป์
๕๓.	บรรดิกาวพลศึกษา	ฐิติกร ศิริสุขเจริญพร

คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ลำดับที่	ชื่อหนังสือ	ชื่อผู้แต่ง
๑.	ศิลปะการแต่งผัก (รางวัลหนังสือดีเด่นแห่งชาติปี ๒๕๓๓)	โสภภาพรรณ อมตะเดช
๒.	มะลิ	มนีรัตน์ จันทนะผะลิน
๓.	งานใบตอง	มนีรัตน์ จันทนะผะลิน
๔.	เครื่องแขวนไทย	มนีรัตน์ จันทนะผะลิน
๕.	การจัดดอกไม้	มนีรัตน์ จันทนะผะลิน
๖.	ตำราเครื่องหอมไทยเบื้องต้น	โสภภาพรรณ อมตะเดช
๗.	งานประดิษฐ์งานช่าง	โสภภาพรรณ อมตะเดช
๘.	การสร้างแบบแยกแบบตัดเสื้อและเทคนิคการตัดเย็บ	ณัฐารมณ จุตระกุล
๙.	เสื้อเด็ก	ณัฐารมณ จุตระกุล
๑๐.	ความรู้เรื่องผ้า	กัญญารัตน์ สุทัศน์
๑๑.	เส้นใย	อารมณ ภูมิสุวรรณ
๑๒.	ความรู้เรื่องผ้า	อารมณ ภูมิสุวรรณ
๑๓.	เสื้อโอกาสพิเศษ	อนงค์ ศรีสุวรรณ
๑๔.	การแกะสลักผักและผลไม้	แสงอรุณ เชื้อวงษ์บุญ
๑๕.	อาหารและการจัดโต๊ะ	อรุณี จินตกานนท์
๑๖.	ขนมอบ	อรุณี จินตกานนท์
๑๗.	การถนอมอาหาร	จันทนา ว่องสันติวานิช
๑๘.	จุลชีววิทยา	ศิริลักษณ์ สุนทรโทท
๑๙.	ยีสต์	ศิริลักษณ์ สุนทรโทท
๒๐.	มนุษย์กับวิทยาศาสตร์ชีวภาพ	เพ็ญภา วีระพันธ์
๒๑.	กายวิภาคศาสตร์	เดือนใจ ชัยอินคำ
๒๒.	ชีววิทยา	เดือนใจ ชัยอินคำ
๒๓.	พฤกษศาสตร์ทั่วไป	ยุพารมณ ณ พัทลุง
๒๔.	ชีววิทยาทั่วไป	ยุพารมณ ณ พัทลุง
๒๕.	ชีวิตกับสภาพแวดล้อม	นพรัตน์ โพธิ์ศรีทอง
๒๖.	วิทยาศาสตร์เพื่อชีวิต	ณัด ศรีบุญเรือง
๒๗.	การสงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติ	ทิพย์วัลย์ สีจันทร์
๒๘.	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ทิพย์วัลย์ สีจันทร์
๒๙.	พฤติกรรมกรรมการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป	ทิพย์วัลย์ สีจันทร์
๓๐.	วิธีสอนวิทยาศาสตร์	ทิพย์วัลย์ สีจันทร์
๓๑.	ตรรกศาสตร์สัญลักษณ์และวิธีการพิสูจน์	ปิยรัตน์ จาตุรินทร์บุตร
๓๒.	แคลคูลัสและเรขาคณิตวิเคราะห์ ๓	ปิยรัตน์ จาตุรัต
๓๓.	คณิตศาสตร์ทั่วไป	ภาควิชาคณิตศาสตร์และสถิติ
๓๔.	หลักการเลี้ยงสัตว์	พิทักษ์ จันทรเจริญ
๓๕.	การวางแผนและประเมินผลของงานส่งเสริมการเกษตร	พิทักษ์ จันทรเจริญ
๓๖.	เกษตรกรรมในชีวิตประจำวัน	ภาควิชาเกษตรศาสตร์
๓๗.	ฟิสิกส์ของคลื่น	ประดับ พรหมานุกุล
๓๘.	เคมีทั่วไป ๒	ลาวัลย์ เนตรประสาท

คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ลำดับที่	ชื่อหนังสือ	ชื่อผู้แต่ง
๑.	ตรรกวิทยาทั่วไป	ทองพูน บุญมาติก
๒.	ปรัชญาเบื้องต้น	ทองพูน บุญมาติก
๓.	การใช้ภาษาไทย	ภาควิชาภาษาไทย
๔.	วาทกรรม	ภาควิชาภาษาไทย
๕.	การอ่านทั่วไป	ประดัด จันทร์สุขศรี สุพรรณณี เทพบุญและ รัตนา นครศรี
๖.	ภาษาไทยธุรกิจ	พิณทิพย์ พงษ์พิงษ์
๗.	ภาษาเพื่อการสื่อสาร	พิณทิพย์ พงษ์พิงษ์
๘.	ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย	ไสว เรื่องพิเศษ
๙.	การอ่านตีความ	ประดัด จันทร์สุขศรี
๑๐.	ปัญหาการใช้ภาษาไทย	ประดัด จันทร์สุขศรี
๑๑.	วรรณคดีนิราศ	รัตนา นครศรี
๑๒.	วิธีสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา	นัยนา คชโคตร
๑๓.	หลักการอ่านและการเขียนคำไทย	ไสว เรื่องพิเศษ สุพรรณณี เทพบุญ
๑๔.	พฤติกรรมการสอนวิชาประวัติศาสตร์	เพ็ญจันทร์ กู้ประเสริฐ
๑๕.	ประวัติศาสตร์ยุโรปสมัยใหม่	เพ็ญจันทร์ กู้ประเสริฐ
๑๖.	จิตรกรรมเพื่อสังคม	โกสุม สายใจ
๑๗.	การวาดเส้น	โกสุม สายใจ
๑๘.	การออกแบบ	โกสุม สายใจ
๑๙.	ทฤษฎีสี	โกสุม สายใจ
๒๐.	สุนทรียศาสตร์	โกสุม สายใจ
๒๑.	ศิลปะพื้นบ้าน	โกสุม สายใจ
๒๒.	ศิลปะในชีวิตประจำวัน	โกสุม สายใจ
๒๓.	การวาดภาพคน	ทวีเกียรติ ไชยงยศ
๒๔.	สุนทรียะทางทัศนศิลป์	ทวีเกียรติ ไชยงยศ

คณะวิชาวิทยาการจัดการ

ลำดับที่	ชื่อหนังสือ	ชื่อผู้แต่ง
๑.	การบริหารงานบุคคล	พยอม วงศ์สารศรี
๒.	องค์การและการจัดการ	พยอม วงศ์สารศรี
๓.	จิตวิทยาอุตสาหกรรม	พยอม วงศ์สารศรี
๔.	มนุษย์สัมพันธ์ในองค์การ	พยอม วงศ์สารศรี
๕.	ระบบเศรษฐกิจไทยและการสหกรณ์	สรินยา แยมเขื่อน
๖.	ระบบเศรษฐกิจไทยและการสหกรณ์	เทอดศักดิ์ ศรีสุรพล
๗.	ระบบเศรษฐกิจไทยและการสหกรณ์	การิม ยู ซู พี
๘.	การวิเคราะห์เชิงปริมาณ	เทอดศักดิ์ ศรีสุรพล
๙.	เศรษฐศาสตร์มหภาค ๑	เทอดศักดิ์ ศรีสุรพล
๑๐.	การบัญชี ๑	อำนาจ ศรีสุโข
๑๑.	การบัญชี ๒	อำนาจ ศรีสุโข
๑๒.	หลักการตลาด	อริยา เจริญสุข
๑๓.	บริหารการตลาด	วิจิตรา ประเสริฐธรรม
๑๔.	บริหารการผลิต	วิจิตรา ประเสริฐธรรม
๑๕.	โฆษณาและการส่งเสริมการขาย	ชินอารมณั ภาระพฤติ
๑๖.	พฤติกรรมผู้บริโภค	ชินอารมณั ภาระพฤติ
๑๗.	ธุรกิจระหว่างประเทศ	ชนินทร์ ชุมพันธ์รักษ์
๑๘.	การจัดการธุรกิจขนาดย่อม	ชนินทร์ ชุมพันธ์รักษ์
๑๙.	เทคนิคเลขานุการ	ปรารมภ์ นพคุณ
๒๐.	พิมพ์ดีดไทย	ปรารมภ์ นพคุณ
๒๑.	บัญชีต้นทุน	อริยา เจริญสุข
๒๒.	บัญชีบริหาร	อริยา เจริญสุข
๒๓.	การเงินธุรกิจ	สรินยา แยมเขื่อน
๒๔.	การบริหารสำนักงาน	พูนสุข สังข์รุ่ง
๒๕.	แรงงานสัมพันธ์	โกศล วิชัยดิษฐ์
๒๖.	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์	เสาวรัตน์ ดาราวงษ์
๒๗.	เทคนิคการบรรยายสรุปและการประชุม	เสาวรัตน์ ดาราวงษ์

๓. สิ่งประดิษฐ์คิดค้น

“การออกแบบเครื่องกรองอากาศชนิดพกติดตัว”

การออกแบบเครื่องกรองอากาศชนิดพกติดตัว เป็นผลงานปริญญาโทตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต ของนายรัฐไท พรเจริญ นักศึกษาโปรแกรมวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ภาควิชาหัตถศึกษาและอุตสาหกรรมศิลป์ คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปีการศึกษา ๒๕๓๔ โดยมี อาจารย์เชิดชาย แวเวียงธรรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

งานออกแบบและประดิษฐ์เครื่องกรองอากาศ คิดค้นขึ้นมาเพื่อรองรับปัญหาเรื่องมลภาวะในอากาศซึ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น แม้จะมีผู้คิดค้นเครื่องกรองอากาศใช้แต่ก็ไม่เหมาะสำหรับพกติดตัว ผู้ประดิษฐ์จึงพยายามศึกษารูปแบบเครื่องกรองอากาศให้มีความเหมาะสมที่จะใช้พกพาติดตัวได้ และมีประสิทธิภาพในการใช้งาน โดยที่เครื่องกรองอากาศนี้จะสามารถช่วยในการกรองฝุ่น และทำให้การหายใจเป็นปกติรวมทั้งไม่สร้างความรำคาญแก่ผู้ใช้และบุคคลรอบข้าง

ผู้ประดิษฐ์เครื่องกรองอากาศชนิดพกติดตัวได้ออกแบบและทำเครื่องต้นแบบให้สามารถใช้งานได้จริงและมีประสิทธิภาพเพื่อให้กับผู้โดยสารรถเมล์ ผู้ขับซั๊ม-เตอร์ไซด์ รวมถึงตำรวจจราจรเหมาะสำหรับป้องกันมลพิษทางอากาศในกรุงเทพมหานคร หรือใช้ในช่วงเวลาที่เกิดแพ้อากาศ หรือใช้ในช่วงเวลาการเดินทาง โดยออกแบบให้มีขนาดกระทัดรัด มีน้ำหนักเบา รูปแบบเหมาะสมสวยงามสามารถพกติดตัวได้ และมีราคาถูก เพื่อให้คนทั่วไปสามารถซื้อได้คุณสมบัติของเครื่องกรองอากาศชนิดพกพานี้สามารถแก้อาการอ่อนเพลียจากการหายใจเอาอากาศที่มีมลพิษเข้าสู่ร่างกายได้ดี เพราะมีเครื่องช่วยในการดึงอากาศเข้ามาทำให้ระบบการหายใจอยู่ในสภาพปกติ งานประดิษฐ์ชิ้นนี้สามารถนำมาผลิตในระบบอุตสาหกรรมได้

ผู้ประดิษฐ์ เริ่มดำเนินการตั้งแต่ กรกฎาคม ๒๕๓๓ และสิ้นสุดการดำเนินงานเมื่อ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ โดยใช้งบประมาณ ๔,๐๐๐ บาท (สี่พันบาทถ้วน)

การประดิษฐ์งานต้นแบบเครื่องกรองอากาศชนิดพกติดตัวของนายรัฐไท พรเจริญ นักศึกษาโปรแกรมวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ ภาควิชาหัตถศึกษาและอุตสาหกรรมศิลป์ชิ้นนี้ นับเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่มีแนวคิดสร้างสรรค์ที่ดี ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนที่ต้องเผชิญกับอากาศเสีย มีโอกาสป้องกันตัวเองได้วิธีหนึ่ง จึงนับเป็นผลงานประดิษฐ์คิดค้นที่มีประโยชน์ และมีความสำคัญต่อสังคมในปัจจุบันและอนาคต

แม้งานวิจัยจะเพิ่งเริ่มมีบทบาทชัดเจนในระยะหลัง แต่วิทยาลัยครูสวนดุสิต ก็ได้ให้การสนับสนุน ทั้งด้านงบประมาณ ตลอดจนสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ทำการวิจัยอย่างเต็มที่ นอกจากนั้นวิทยาลัยยังวางโครงการพัฒนาศูนย์วิจัยและบริการการศึกษาให้เป็นศูนย์กลางในการประสานความร่วมมือ สนับสนุนการทำวิจัยของคณาจารย์ ตลอดจนพัฒนาระบบข้อมูลของวิทยาลัยให้ทันสมัย เพื่อให้สามารถบริการข้อมูลแก่ผู้ประสงค์ทำวิจัย หรือให้บริการข้อมูลแก่หน่วยงานและสถาบันต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นที่คาดหวังได้ว่า งานวิจัยของวิทยาลัยครูสวนดุสิต จะก้าวหน้าไปได้อย่างรวดเร็ว สามารถตอบสนองรองรับใช้สังคมได้กว้างขวาง สมศักดิ์ศรีแห่งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

ส่วนงานผลิตเอกสารตำรา นั้น วิทยาลัยมีนโยบายส่งเสริมการจัดทำเอกสาร ตำราเป็นอย่างมากทางหนึ่งคือ จัดตั้งหน่วยงานด้านเอกสารตำราขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่อาจารย์ทั้งด้านเงินทุนรวมทั้งการจัดดำเนินการผลิตและจำหน่าย ตลอดจนสนับสนุนการเขียนตำราเพื่อขอผลงานทางวิชาการ ดังนั้น ในอนาคตอันใกล้นี้ วิทยาลัยครูสวนดุสิตจะมีเอกสารตำราที่มีคุณภาพเป็นจำนวนมาก

ศิลปวัฒนธรรม

วิทยาลัยครูสวนดุสิต ได้ส่งเสริมเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมมาตั้งแต่ยังเป็นโรงเรียนการเรือนพระนคร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัยที่คุณหญิงกระจ่างศรี รักตะกนิษฐ เป็นผู้อำนวยการ และดำรงตำแหน่งนายกสมาคมคหกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย ได้จัดงานชุมนุมแม่บ้านขึ้นตั้งแต่ ปีพุทธศักราช ๒๕๐๑ แต่เดิมงานฤดูหนาวของกรุงเทพมหานครในรอบ ๖๐ ปีที่ผ่านมา มีงานสำคัญอยู่หลายงานอาทิเช่น งานฤดูหนาวที่วัดเบญจมบพิตรฯ งานรัฐธรรมนุญ งานกาชาด งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ทุกงานล้วนแต่ให้ความสำคัญสนุกสนานเพลิดเพลินและความสุขแก่ผู้ชมงาน บางงานก็จะให้ความรู้เชิงวิชาการแก่ผู้ชม แต่มีเพียงงานเดียวเท่านั้นที่ให้ความรู้ความเพลิดเพลินแก่ผู้ชมอย่างจริงจังในด้านศิลปวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นสาขาวัฒนธรรมสาขาใด และที่เน้นเป็นพิเศษด้านคหกรรมศาสตร์ ศิลปประดิษฐ์ การช่างฝีมือก็คือนงานชุมนุมแม่บ้านของโรงเรียนการเรือนพระนครหรือวิทยาลัยครูสวนดุสิต สถาบันราชภัฏรัตนโกสินทร์สวนดุสิตในปัจจุบัน จากปีพุทธศักราช ๒๕๐๑ เป็นต้นมา จนถึงปีพุทธศักราช ๒๕๑๑ งานชุมนุมแม่บ้านก็ได้เป็นงานประจำของวิทยาลัยครูสวนดุสิตเป็นที่รวมของศิลปวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ และเป็นที่ยอมรับของผู้ที่รักและสนใจงานศิลปวัฒนธรรมและงานคหกรรมศาสตร์ จากปีแรกที่เน้นการทำงานและการดำเนินชีวิตตามแนวประหยัดโดยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีใหม่ที่ทันสมัย ในปีต่อมาก็จะมีจุดเน้น ด้านศิลปวัฒนธรรมที่ควรแก่การบันทึกไว้ว่าวิทยาลัยได้มีส่วนร่วมในการให้บริการแก่ชุมชนและมวลชนในด้านศิลปวัฒนธรรม กล่าวคือ

พุทธศักราช ๒๕๐๒ จัดแสดงและสาธิตการจัดแจกันดอกไม้ พานดอกไม้ กระจาดดอกไม้ โดยการใช้ดอกไม้สด การใช้ใบตอง ไม้ประดับตกแต่งบ้านทั้งที่เป็นธรรมชาติและนำมาประดิษฐ์

พุทธศักราช ๒๕๐๓ จัดแสดงและสาธิตการจัดดอกไม้ในภาชนะและแจกันที่หลากหลายรูปแบบและ

สาธิตการประกอบอาหารประจำชาติของชาติต่าง ๆ โดยได้รับความร่วมมือจากสถานทูต

พุทธศักราช ๒๕๐๔ จัดแสดงการตกแต่งสวนและบริเวณโดยใช้ศิลปการตกแต่งหุ่นจำลอง

พุทธศักราช ๒๕๐๕ จัดแสดงและสาธิตเครื่องมือเครื่องใช้ในงานบ้านทุกสาขา

พุทธศักราช ๒๕๐๖ จัดแสดงศิลปะแห่งการตกแต่งภายใน การจัดห้องต่าง ๆ ภายในบ้าน โดยใช้วัสดุที่แตกต่างกัน

พุทธศักราช ๒๕๐๗ จัดแสดงศิลปะการจัดดอกไม้ ร้างใหญ่และสวนหย่อม ทั้งภายในอาคารและนอกอาคาร

พุทธศักราช ๒๕๐๘ จัดแสดงศาลาไทย รูปแบบและทรงต่าง ๆ บริเวณริมน้ำ ในน้ำบริเวณเรือนและตำหนัก สาธิตการร้อยมาลัยแบบต่าง ๆ ที่ใช้ในพิธีการต่าง ๆ

พุทธศักราช ๒๕๐๙ จัดแสดงการใช้ผลิตภัณฑ์ของไทยโดยให้ชื่อว่า “เพลิดเพลินกับผลิตภัณฑ์ของไทยในชีวิตประจำวัน” โดยเฉพาะเน้นการใช้จากแบบต่าง ๆ ที่ประดิษฐ์จากวัสดุพื้นเมือง การจัดดอกไม้เลี้ยง

พุทธศักราช ๒๕๑๐ จัดแสดง “ครัว-หัวใจของบ้าน” โดยจัดครัวรูปแบบต่าง ๆ ทั้งที่ใช้วัสดุพื้นบ้านและวัสดุสากล โดยคำนึงถึงฐานะของครอบครัวขนาดของเนื้อที่ และการใช้สอยได้นำเสนอการประดิษฐ์ดอกไม้ใบบางจากใบโพธิ์ และการใช้กิ่งไม้ตกแต่งบ้าน

พุทธศักราช ๒๕๑๑ จัดแสดงเครื่องแขวนดอกไม้สดและดอกไม้แห้ง ทั้งแบบไทยตามแบบฉบับเดิมและไทยประยุกต์ ประกอบด้วยเครื่องแขวนขนาดใหญ่และขนาดเล็ก ทั้งได้นำเสนอดอกไม้ใบบางเพิ่มจากที่ใช้ใบโพธิ์ โดยใช้ใบขนุน ใบตะโก ใบมะม่วง ใบจำปี ใบทุเรียน ใบไทร ฯลฯ มาประดิษฐ์ดอกไม้ต่าง ๆ

ทุกปีที่มีการจัดแสดงจะมีการสาธิตและการประกวดในสิ่งเหล่านั้นด้วย ทำให้แนวคิดในการส่งเสริมงาน

ศิลปวัฒนธรรมได้เป็นที่แพร่หลายยิ่งขึ้นทั้งในสถานศึกษาระดับต่าง ๆ และชุมชน เช่นเมื่ออาจารย์เยื้อน ภาณุทัต สาธิตงานใบตอง ม.ร.ว.สอิ่งมาศ นวรัตน์ สาธิตการทำดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าและกระดาษย่น อาจารย์พรธนี อินทะกนก สาธิตการประดิษฐ์ดอกไม้จากเศษวัสดุ ฯลฯ ทุกท่านก็จะเป็นกรรมการตัดสินการประกวดด้วย ทำให้มีผลงานที่หลากหลายทั้งแนวความคิดการออกแบบและการค้นคว้าวิจัยส่งเข้าประกวด ทำให้งานศิลปวัฒนธรรมด้านการช่างฝีมือและศิลปประดิษฐ์ได้พัฒนาสูงขึ้นทุกปี แม้ทำงานชุมชนแม่บ้านได้เลิกไปแล้วเพราะสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป แต่งานศิลปวัฒนธรรมก็ยังคงอยู่ โดยปรับเปลี่ยนมาเป็น “งานวันดอกไม้” เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษางานเอกลักษณ์ไทย ซึ่งจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนผลงานทางวิชาการและงานวัฒนธรรมของนักศึกษาและอาจารย์

จากกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมที่ดำเนินมาตั้งแต่แรกเริ่มโดยไม่มีหน่วยงานทางศิลปวัฒนธรรมรองรับ โดยเฉพาะ เริ่มพัฒนาเป็นหน่วยประจำคณะหรือสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และในปีพุทธศักราช ๒๕๒๒ กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศตั้ง ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรม วิทยาลัยครูสวนดุสิต ขึ้น เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓ และได้เปลี่ยนชื่อเป็น ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูสวนดุสิต ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๔ โดยมีอธิการวิทยาลัยครูสวนดุสิต (ศาสตราจารย์เวรดี วงศ์พรหมเมฆ) เป็นประธานศูนย์วัฒนธรรม และ นางอรอนงค์ สุวรรณกุล (ดร.อรอนงค์ เย็นอุทก) เป็นเลขาธิการ (ซึ่งต่อมาได้ลาไปศึกษาต่อปริญญาเอก วิทยาลัยจึงได้แต่งตั้งนางสมประสงค์ ปิ่นจินดา เป็นเลขาธิการจนถึงปัจจุบัน)

ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๗ เมื่อได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๒๗ วิทยาลัยครูสวนดุสิตมีฐานะเป็นสถาบันอุดมศึกษา สามารถให้การศึกษาดังแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ทุกสาขาวิชาตามที่ต้องการ จึงได้มีหน่วยงานที่ส่งเสริมวิชาการเกิดขึ้น ๖ หน่วยงาน มีฐานะเท่าคณะวิชา ศูนย์วัฒนธรรม วิทยาลัยครูสวนดุสิตเป็นหน่วยงานหนึ่งใน ๖ หน่วยงาน

นี้ และมีชื่อตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครูว่า “ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม” แบ่งสายงานออกไปเป็น ๕ งาน ได้แก่

- ฝ่ายเลขานุการ
- ฝ่ายส่งเสริม เผยแพร่และวัฒนธรรมสัมพันธ์
- ฝ่ายศึกษาค้นคว้าและวิจัยวัฒนธรรม
- ฝ่ายจริยธรรม
- ฝ่ายหอวัฒนธรรม

ปัจจุบันศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ได้ตั้งอยู่ที่ ตำนกเขาวงกต ซึ่งเป็นตำหนักที่สร้างขึ้นเมื่อ ปีพุทธศักราช ๒๕๕๔-๒๕๕๖ ในบริเวณพระราชวังดุสิต (วิทยาลัยครูสวนดุสิต) แต่เดิมเป็นตำหนักของสมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า แต่พระองค์มิได้เสด็จมาประทับเพราะได้ทรงสร้างตำหนักสวนพระองค์แล้วที่วังสระปทุม ตำหนักนี้จึงเป็นที่ประทับของพระราชธิดาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ๓ พระองค์ คือ

๑. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าเยาวภาพงศ์สนิท พระราชธิดา องค์ลำดับที่ ๔๗ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ประสูติวันพฤหัสบดีที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๔๒๗ เจ้าจอมมารดาหม่อมราชวงศ์เนื่อง สนิทวงศ์ เป็นเจ้าจอมมารดา เป็นพระเชษฐภคินีของ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ สมเด็จพระยาชัยนาทนเรนทร พระองค์เจ้าเยาวภาพงศ์สนิท สิ้นพระชนม์เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๗

๒. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าประภาพรณพิไล พระราชธิดาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ประสูติปีพุทธศักราช ๒๔๒๘ เจ้าจอมมารดาพร้อม อิศรางกูร ณ อยุธยา เป็นเจ้าจอมมารดา สิ้นพระชนม์ปีพุทธศักราช ๒๔๙๑

๓. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวาปีบุษยากร พระราชธิดาองค์ลำดับที่ ๖๘ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เจ้าจอมมารดาพร้อม อิศรางกูร ณ อยุธยา เป็นเจ้าจอมมารดา ประสูติวันพฤหัสบดีที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๔๓๔ เป็นพระชนิษฐาร่วมเจ้าจอม

มารดาของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าประภาพรณพิไลย สิ้นประชนม์วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๒๕

ตำหนักเยาวภานี้เป็นตำหนักตึกขนาดใหญ่ ยกพื้นสูงประมาณ ๑ เมตร มีสองชั้น หลังคาทรงสูง มุงด้วยกระเบื้องว่าว พื้นเป็นไม้สักทอง ภายในแบ่งเป็นส่วน ๆ เป็นกลุ่มห้องเรียงกันไป ประตูห้องภายในจะตรงกัน คล้ายจะเป็นอาคารชุด ด้านหน้ามีเฉลียงยาวตลอดทั้งชั้นบนและชั้นล่าง หน้าต่างเฉลียงชั้นบนเป็นบานกระทุ้ง ตอนกลางเป็นเกร็ดไม้เปิดถึงพื้น ด้านในมีลูกกรงไม้เหนือบานประตูทั้งด้านในและด้านนอกจะเป็นสายไม้จำหลักลายและที่เสามีสายปูนปั้นเหมือนกันหมด เมื่อเปิดโรงเรียนอนุบาลละอออุทิศได้ใช้ตำหนักเยาวภาชั้นล่างเป็นห้องเรียนของนักเรียนอนุบาลและชั้นบนเป็นที่พักนักเรียนประจำฝ่ายฝึกหัดครู ต่อมาก็ได้ปรับปรุงซ่อมแซมเป็นที่เรียนของนักเรียนการศึกษาพิเศษ จนกระทั่ง ปีพุทธศักราช ๒๕๓๔ ได้มีการซ่อมแซมอีกครั้งหนึ่งโดยอธิการวิทยาลัยครูสวนดุสิต (*รองศาสตราจารย์ ลำพอง บุญช่วย*) พิจารณาเห็นว่าตำหนักเยาวภาเป็นอาคารที่มีความงดงามในด้านสถาปัตยกรรมและมีคุณค่าทางวัฒนธรรมอย่างยิ่ง จึงได้ให้เป็นศูนย์ศิลปวัฒนธรรม โดยจัดแสดงงานศิลปะประดิษฐ์และจัดกิจกรรมวัฒนธรรมให้เป็นสถานที่สอนวิชาศิลปะประดิษฐ์ ดอกไม้ใบตอง และเครื่องหอม และเป็นแหล่งให้ความรู้ทางวิชาการ และวัฒนธรรมแก่นักเรียนนักศึกษาและประชาชนที่สนใจต่อไป

ในการส่งเสริมเผยแพร่งานศิลปวัฒนธรรมและบริการชุมชนในช่วงเวลาที่ผ่านมาจนถึงวาระครบ ๑๐๐ ปีการฝึกหัดครูไทย พุทธศักราช ๒๕๓๕ นี้ วิทยาลัยครูสวนดุสิตโดยศูนย์ศิลปวัฒนธรรมได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ภารกิจหลัก

๑.๑ จัดกิจกรรมวัฒนธรรมในวิทยาลัย ที่เป็นการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมให้ดำรงอยู่เป็นประจำทุกปี ได้แก่

- งานไหว้ครู
- งานหล่อเทียนและแห่เทียนพรรษา
- งานวันลอยกระทง
- งานวันเฉลิมพระชนมพรรษา

- งานวันขึ้นปีใหม่

- งานวันสงกรานต์

ฯลฯ

๑.๒ จัดกิจกรรมร่วมกับศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ในโอกาสต่าง ๆ ซึ่งเป็นกิจกรรมเฉพาะกิจ เช่น

- งานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี (๔-๒๑ เมษายน ๒๕๒๕) และตลอดปีพุทธศักราช ๒๕๒๕

- งานเฉลิมฉลอง ๗๐๐ ปีลายสือไทย (๒๕๒๖)

- งานเฉลิมฉลอง ๒๐๐ ปีสุนทรภู่ (๒๕๒๙) ณ หอประชุมคุรุสภา

- งานเฉลิมพระเกียรติ ๒๐๐ ปี พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (๒๖-๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐) ณ หอประชุมกรมประชาสัมพันธ์

- งานเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ณ หอประชุมคุรุสภา (๒๕๓๐)

ฯลฯ

ในปีพ.ศ. ๒๕๓๐ นี้ โครงการของศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูสวนดุสิต ชื่อ **โครงการเย็นศิระเพราะพระบริบาล** ได้รับโล่เชิดชูเกียรติว่าเป็นโครงการดีเด่น ดำเนินงานได้ผลดีเยี่ยมในปีพุทธศักราช ๒๕๓๐ ของศูนย์วัฒนธรรมกรุงเทพมหานคร เป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติ พระมหากษัตริราช ๒ พระองค์ คือ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว และ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

๑.๓ จัดกิจกรรมร่วมกับศูนย์วัฒนธรรมทั่วประเทศและหน่วยงานวัฒนธรรมอื่น ๆ เช่น

- งานมหกรรมวัฒนธรรมพื้นบ้าน (๒๕๓๒) ที่ จ.สงขลา โดยรับผิดชอบสาธิตงานวัฒนธรรมที่เรือนไทยภาคกลางและการแสดงของเด็ก ขบวนแห่ขันหมาก ฯลฯ

- งานมหกรรมวัฒนธรรมพื้นบ้านนานาชาติ ที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย (๒๕๓๑)

- งานหกรมวัฒนธรรมพื้นบ้าน (๒๕๓๓) ที่ จ.นครราชสีมา โดยรับผิดชอบสาธิตงานวัฒนธรรมที่เรือนไทยภาคกลาง
- งานวันอนุรักษ์มรดกไทย ๒ เมษายน ๒๕๓๐
- งานท่องเที่ยวไทย โดยรับผิดชอบสาธิตงานดอกไม้ใบตองที่เรือนไทยภาคกลางและชบวนแห่ นางนพมาศและชบวนแห่นางสงกรานต์
- งานนิทรรศการวัฒนธรรม ๑๐๐ ปี กระทรวงศึกษาธิการ (๒๕๓๕)
- งานวันมาฆบูชา วิสาขบูชา และอาสาฬหบูชา ที่พุทธมณฑล
- งานวันวิสาขบูชา สี่มุมเมือง ที่วัดเบญจมบพิตร
- งาน ๑๐๐ ปี พระยาอนุมานราชธนี ที่ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
- งานมหกรรมวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ๒๕๓๕ ณ สนามหลวงโดยรับผิดชอบสาธิตงานวัฒนธรรมที่เรือนไทยภาคกลาง

๑.๔ ให้บริการทางวิชาการแก่สถานศึกษา และหน่วยงานในด้านวัฒนธรรม โดยเป็นวิทยากรให้การอบรมบรรยายและสาธิต ทั้งในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด เช่น

- เป็นวิทยากรถวายความรู้เรื่อง มารยาทไทย แก่พระนวกะในกรุงเทพมหานคร ระหว่างเข้าพรรษาเป็นประจำทุกปี ซึ่งจัดโดยคณะสงฆ์กรุงเทพมหานคร แต่ละปีจะมีพระนวกะเข้ารับฟังการบรรยายประมาณ ๘,๐๐๐ รูป บรรยายและสาธิตมารยาทไทยให้แก่ ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงสาธารณสุข, พนักงานโรงงานยาสูบ, นักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก นิสิตคณะวิชาแพทยศาสตร์และวิทยาศาสตร์ การแพทย์มหาวิทยาลัยมหิดล ฯลฯ

- เป็นอาจารย์พิเศษให้การบรรยายเรื่อง วัฒนธรรมไทย แก่เสนาธิการทหารบกมิตรประเทศที่มาศึกษา ณ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก ทุกปี

- เป็นวิทยากรงานศิลปะประดิษฐ์ การช่างฝีมือ ให้แก่หน่วยงานและสถานศึกษา และสถานีโทรทัศน์ เช่นรายการประกายทักษะ ช่อง ๑๑ รายการฝีมือลายมือ ช่อง ๗ รายการหนึ่งใรร้อย ช่อง ๓

- เป็นอาจารย์พิเศษให้แก่ศูนย์ศิลปาชีพ บางไทร

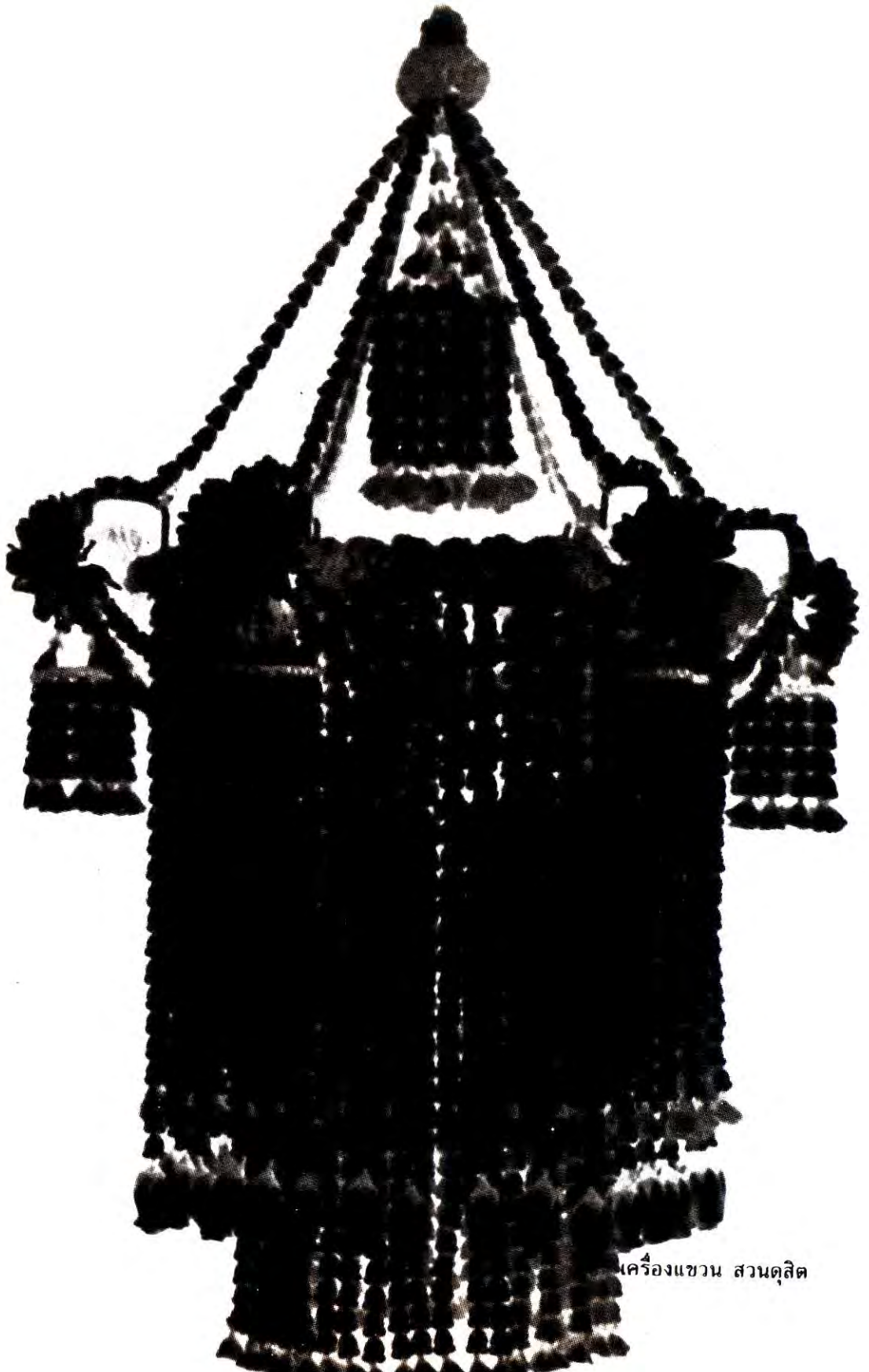
สาธิตงาน ใบตองและแกะสลัก

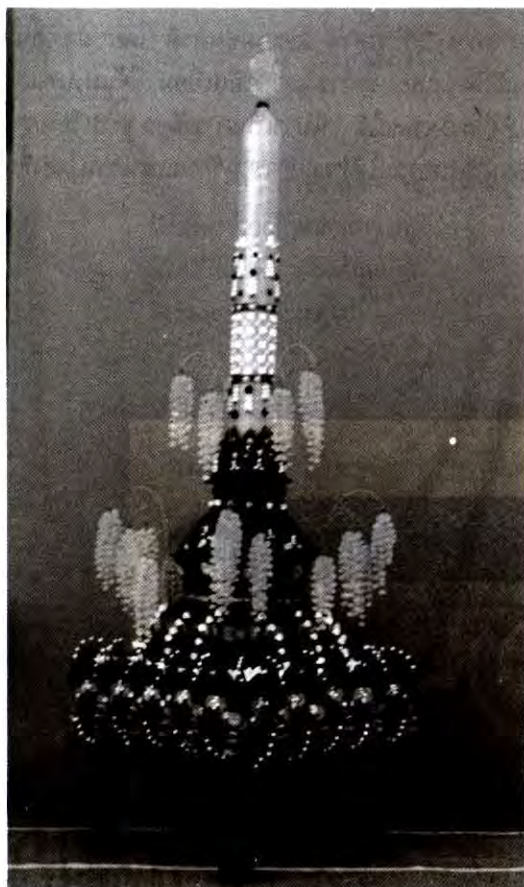
สาธิตการทำแปงพอง และบุหงา

การแข่งขันกลอนสดประกอบการแสดงดนตรีไทย

เครื่องแขวน สวนดุสิต

เทียนพรรษา

๑.๕ จัดกิจกรรมวัฒนธรรมให้แก่หน่วยราชการ และภาคเอกชน

— จัดกิจกรรมวัฒนธรรมในนามของกรมการฝึกหัดครู ในโอกาสวาระต่าง ๆ เช่น งานเฉลิมพระชนมพรรษา งานวันเด็ก งานวันแม่ งาน ๑๐๐ ปีกระทรวงศึกษาธิการ งานเกษียณอายุราชการของข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ

— จัดงานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา เนื่องในโอกาสวันวิสาขบูชา ทุกปี (ฝ่ายประกวดคำขวัญ บทร้อยกรอง) งาน ๕ ธันวาคมหาราช ทุกปี (ฝ่ายจุดเทียนชัย) งานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ณ อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ อัมพวา

๒. การศึกษาค้นคว้าวิจัยและพัฒนาศิลปวัฒนธรรม

เนื่องจากศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูสวนดุสิต เป็นศูนย์ศิลปวัฒนธรรมซึ่งตั้งอยู่ในใจกลางของกรุงเทพมหานคร ซึ่งศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของกรุงเทพมหานคร นั้นจะมีลักษณะผสมผสานจากภาคต่าง ๆ ที่มารวมกันใน กรุงเทพมหานคร ไม่มีสิ่งใดที่โดดเด่นชัดเจน ทั้งในด้านดนตรี เพลงพื้นบ้าน หรือการละเล่นพื้นบ้าน ในการจัดงานเอกลักษณ์ไทย'๒๓ ของวิทยาลัยครูสวนดุสิตในปีพุทธศักราช ๒๕๒๓ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมโดยภาค

การละเล่นของเด็กไทย ภาคกลาง

วิชานาฏศิลป์ ได้ศึกษาวัฒนธรรมการเล่นพื้นบ้าน
ของเด็กไทยภาคกลาง ทั้งวิธีเล่น คำคล้องจอง บทร้อยกรอง
และเพลงที่ประกอบการเล่น ได้นำมาพัฒนาประยุกต์
การเล่นให้เป็นการแสดงก็ได้ การเล่นก็ได้ โดย
ประดิษฐ์ท่ารำและให้เพลงประกอบ ทำให้ผู้ชมได้ทั้ง
ความรู้ ความเพลิดเพลินและอนุรักษ์การเล่นของ

เด็กไทยภาคกลางไว้ ได้แก่ โฟงพวง ช่วงชัย มอญซ่อนผ้า
ลูกินทาง ริริข้าวสาร และชุ่มชุ่มมรดี โดย ผศ.รัตนา
มณีสิน และ อาจารย์เสรี เย็นเปี่ยม ได้แต่งบทและ
ให้ทำนองเพลงไว้ นับว่าเป็นการพัฒนาการเรียนการ
สอนวัฒนธรรมให้ง่ายแก่การอนุรักษ์และน่าสนใจยิ่งขึ้น

๑. ริริข้าวสาร

คำร้อง รัตนา มณีนิน
ทำนอง ทะเลบัว

การเล่นของไทยในพื้นที่บ้าน
มีสองคนคอยกันกลางมรรคา
เด็กเด็กเกาะเอวกันเป็นแถว
วิ่งวนลวดซุ้มประตูไป

เล่นริริข้าวสารสนุกหนักหนา
ใครลอดมาจะพานกันตัวไว้
เดินตามเป็นแนวไม้เฉไฉ
ด้วยความว่องไวจะรอดตัว

(ของเก่า) “ริริข้าวสาร สองทะนนานข้าวเปลือก
เลือกท้องไบลาน เก็บเบี้ยได้ถุนร้าน
คดข้าวใส่จาน พานเอาคนข้างหลังไว้”
ออกเพลงอัสวีลีลา

๒. มอญซ่อนผ้า

คำร้อง รัตนา มณีนิน
ทำนอง ดัดแปลงจากเพลงมอญ

เพื่อนเอ๋ยอย่าเข้ามาเกิดมา
ล้อมวงร้องรำให้สำราญ

มาเล่นมอญซ่อนผ้าให้สุขสานต์
หาความบันเทิงพื้นบ้านเกิดเอ๋ย

(ของเก่า)

“มอญซ่อนผ้าตุ๊กตาอยู่ข้างหลัง
ออกเพลงเร็วพม่า

ไวโน่นไว้นี้ฉันจะตีกันเธอ”

ศิษย์ดีเด่นของวิทยาลัยครูสวนดุสิต

วิทยาลัยครูสวนดุสิตมีศิษย์ดีเด่นเป็นจำนวนมาก แยกออกเป็นศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันได้ดังนี้

ศิษย์เก่าดีเด่น

วิทยาลัยครูสวนดุสิตเป็นสถาบันการศึกษาเก่าแก่ และมีชื่อเสียงมาตั้งแต่สมัยเป็นโรงเรียนการเรือน เริ่มก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๗ จนถึงขณะนี้ (พ.ศ. ๒๕๓๕) รวม ๕๘ ปี สถาบันแห่งนี้มุ่งมั่นอบรมสั่งสอน ไม่เฉพาะด้านการศึกษาเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีมุ่งปลูกฝังอุปนิสัยอันดีงามให้แก่ศิษย์ จนได้รับกล่าวขานว่าเป็นสถาบันสร้างกุลสตรีของประเทศเป็นที่ชื่นชมแก่คนทั่วไป ในห้วงเวลา ๕๘ ปีที่ผ่านมา สวนดุสิตสร้างคนเก่ง คนดี คนงาม มากมายจนนับไม่ถ้วน ศิษย์เหล่านั้นล้วนเป็นผู้มีชื่อเสียงและมีความสามารถดีเด่นในวงการต่าง ๆ มากมาย แต่เป็นที่น่าเสียดายว่า วิทยาลัยไม่ได้จัดทำเนียบศิษย์เก่าไว้อย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ไม่สามารถจะสำรวจประวัติของศิษย์ดีเด่นให้ครบถ้วนในเวลาจำกัด การจัดพิมพ์เรื่องศิษย์ดีเด่นในหนังสือเล่มนี้ จึงไม่สามารถทำได้ครบถ้วนสมบูรณ์ คงทำได้เฉพาะศิษย์บางท่านที่มีข้อมูลเท่านั้น ใคร่ขออภัยศิษย์บางท่านที่มีผลงานดีเด่นแต่ไม่มีชื่อลงในหนังสือเล่มนี้ด้วย

ท่านผู้หญิงบุญเรือน ชูณหะวัณ นักสังคมสงเคราะห์ดีเด่น

การศึกษา

สำเร็จการศึกษาขั้นต้นจากโรงเรียนเบญจมราชาลัย ศึกษาดูทางด้านอนุบาล ที่ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ โดยเป็นนักเรียนทุนในพระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ศึกษาดูต่อด้านการเรือนที่วังจันทร์เกษม พ.ศ. ๒๔๘๒ พร้อมกับเป็นครูสอนที่โรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ

ผลงานดีเด่น เกียรติและรางวัลที่ได้รับ

ปฏิบัติ สงเสริม และสนับสนุน งานด้านสังคม-สงเคราะห์ ในฐานะภริยา อดีต ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ

นางสาวบุญนาค นิตยสุทธิ ผู้บริหารดีเด่น

การศึกษา

สำเร็จประโยคการเรือนชั้นสูง จากโรงเรียนการเรือนพระนคร พ.ศ. ๒๔๙๔ สำเร็จประโยคฝึกหัดครูอนุบาล พ.ศ. ๒๔๙๔ จากโรงเรียนการเรือนพระนคร สำเร็จปริญญาครุศาสตรบัณฑิต จากวิทยาลัยครูสวนดุสิต พ.ศ. ๒๕๒๐

หน้าที่การงาน

พ.ศ. ๒๕๐๑ เริ่มเข้ารับราชการ เป็นครูใหญ่โรงเรียนอนุบาลสุรินทร์ ได้รับการเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ใหญ่และผู้อำนวยการโรงเรียนตามลำดับ เป็นเวลา ๓๑ ปี

ผลงานดีเด่น เกียรติ และรางวัลที่ได้รับ

ปีการศึกษา ๒๕๒๓-๒๕๒๔ ได้รับรางวัลเป็นโรงเรียนดีเด่นของเขต ๑๑ มี นักเรียนสอบชิงทุนพระราชทาน ได้ที่ ๑, ๒ และ ๓

พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้รับรางวัลผู้บริหารดีเด่น ของสำนักงานกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ และโรงเรียนได้รับรางวัลเป็นโรงเรียนดีเด่นเช่นกัน

พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้รับรางวัลผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่น ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประเทศได้เงินรางวัล ๕๐,๐๐๐ บาท พร้อมโล่เกียรติยศและเกียรติบัตรจากคุรุสภา

พ.ศ. ๒๕๓๑ ได้รับโล่เป็นข้าราชการดีเด่นของจังหวัดสุรินทร์

๕. ช่วงชัย

คำร้อง เสรี เย็นเปี่ยม
ทำนอง แสนหรี

เด็กไทยแต่โบราณ
มาเกิดเรามา อย่าได้เหินห่างอยู่เอย
แบ่งแดนกันดีดี
ใครถูกปา ไม่ต้องรอชานานไป

ออกเพลงเกี่ยวข้าว

สนุนสนานกันด้วยช่วงชัย (ซ้ำ)
การเล่นของไทยอย่าให้สูญหาย เอย
วันนี้จะมีการเล่นช่วงชัย (ซ้ำ)
เราร้องเธอรำให้สำราญใจ เอย

ออกเพลงเกี่ยวข้าว

๖. ชุ่มชุ่มมรดิ

คำร้อง รัตนา มณีสิน
ทำนอง ตันวรเชษฐิ

ชาวไทยแต่โบราณท่านช่างคิด
เล่นชุ่มชุ่มมรดิดีเหลือล้น
ชื่อดอกไม้ต่าง ๆ บ้างคล้องจอง
ฝึกหายใจเพื่อนเล่นเป็นอัตรา
(ร้อง) ชุ่มชุ่มมรดิ ระวังจงดีจะต้องปาเตะะ
(ของเก่า) ฟังเนื้อที่ข้าจะบอก
ดอกโคกดอกสักดอกรักดอกริง

ท่านประดิษฐ์การเล่นให้เป็นผล
เด็กทุกคนเรียนรู้หมู่ผกา
เป็นทำนองไพเราะเพราะพริ้งหนา
ไปข้างหน้าจะสนิทผูกใจกัน

ดอกมะกล่ำดอกมะกอกดอกมะสัง
ทั้งดอกทองพันชั่งพี่จะเอาอะไรเอย

(เพลงเชื้อ)

เจ้าเพื่อนเอยเจ้าเพื่อนร่วมใจ
ดอกจิกดอกจอกดอกพุดดอกสายหยุดดอกอุตุพิต

ข้าจะบอกดอกไม้ให้เจ้าแจ้งจิต
ดอกสละดอกสลิด เจ้าคิดจะเอาอะไร เอย

(เพลงแม่ศรี)

ศิลปวัฒนธรรมที่พัฒนาก้าวไกลแต่ยังคงไว้ซึ่งความเป็นไทยในวิถีการดำรงชีวิตเสมอมา นั้น ย่อมแสดงให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรืองและความมั่นคงของชาติ การรักษาศิลปวัฒนธรรมไทยไว้คงอยู่คู่ไทยก็คือการรักษาชาติไทยให้คงอยู่ตลอดไปด้วยความภาคภูมิใจในความเป็นไทยของคนไทยทุกคน ■

และทางโทรทัศน์เป็นประจำ
ผลงานดีเด่น เกียรติ และรางวัลที่ได้รับจากกรมวัฒนธรรมไทยไว้คงอยู่คู่ไทยก็คือการรักษาชาติไทยไว้คงอยู่ตลอดไปด้วยความภาคภูมิใจในความเป็นไทยของคนไทยทุกคน
ได้รับรางวัลดีเด่นของทางกรม วัฒนธรรมไทยไว้คงอยู่คู่ไทยก็คือการรักษาชาติไทยไว้คงอยู่ตลอดไปด้วยความภาคภูมิใจในความเป็นไทยของคนไทยทุกคน
รางวัลทางโทรทัศน์

๓. กู๊กินหาง

คำร้อง รัดนา มณีสิน
ทำนอง เพลงเร็ว

การเล่นพื้นบ้านของไทย
เด็กไทยแข็งแรงปราดเปรียวว่องไว
การเล่นกู๊กินหาง
ลอดไล่ลอดเลี้ยวหลบหลีกว่องไว
ท่าทางท่วงทีหนีไล่
เร็วเร็วไวไวอย่าได้รอรี

ของเรามีไว้เพื่อฝึกร่างกาย (ซ้ำ)
การเล่นของไทยช่วยฝึกให้ เอย
ช่วยฝึกทุกอย่างได้ตั้งใจ (ซ้ำ)
จับตัวไม่ได้ถ้าหลบเก่ง เอย
เรารื่นเริงใจสนุกจริงเอย (ซ้ำ)
สนุกเต็มที่กู๊กินหาง เอย

(ของเก่า) พ่อจ๋า แม่เอ๋ยแม่จ๋าไปอยู่ที่ไหนมา
แม่จ๋า ฉันไปกินน้ำหนา กลับมาเมื่อตะกี้
พ่อจ๋า ไปกินน้ำบ่ออะไร จงบอกฉันไปให้ถ้วนที
แม่จ๋า ฉันจะบอกประเดี๋ยวนี้
พ่อจ๋า บอกมาซี อย่าเน้นซ้ำ
แม่จ๋า ไปกินน้ำเอย กินน้ำบ่อหิน ไปกินน้ำบ่อหิน บินไปบินมา
บินเอยบินร่อน ดังกินนรบนเวหา
พร้อม รักเจ้ากินนรา บินมาบินไป เอย (ซ้ำ)
พ่อจ๋า ฉันจะขอถามอีกซักหน่อย
แม่จ๋า ถามอะไรบ่อย ๆ ไปทีเดียว
พ่อจ๋า เออเมื่อเจ้าไปเที่ยว ไปกินน้ำบ่อเดียวหรือไหน
แม่จ๋า ฉันไปกินอีกบ่อหนึ่งหนอ เจ้าพ่อจ๋าใหญ่
พ่อจ๋า ไปกินน้ำบ่ออะไร จงบอกฉันไปเร็วเถิดหนา
แม่จ๋า ไปกินน้ำเอย กินน้ำบ่อโคก ไปกินน้ำบ่อโคก โยกไปโยกมา
โคกเอ๋ยโคกเศร้า ฉันคิดถึงเจ้าทุกเวลา
พร้อม รักเจ้าพวงดอกโคก โยกมาโยกไป เอย (ซ้ำ)

๔. โพงพาง

คำร้อง รัดนา มณีสิน
ทำนอง ค้างคาวกินกล้วย

มาซิมา ซิมาพวกเรา ล้อมวงกันเข้าจะเล่นโพงพาง (ซ้ำ)
เสื่อปลาตาบอด หลงเข้ามาลอดโพงพาง
ยีนงอยู่ตรงกลาง ปลาในโพงพางก็วายไป
ปลาเป็นหรือปลาทาย จับได้ต้องทนายชื่อ เอย

ออกเพลงค้างคาวกินกล้วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ละออ ชูติกร ครุฑดีเด่น

การศึกษา

สำเร็จการศึกษาประโยศครูอนุบาลจากโรงเรียน
การเรือนพระนคร พ.ศ. ๒๔๙๕ และครุศาสตรมหา
บัณฑิต (บริหารการศึกษา) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หน้าที่การงาน

เป็นครูสอนนักเรียนอนุบาลที่มีความบกพร่องทาง
การได้ยิน และเด็กชั้นเรียนรวมสอน นอกจากนี้ยังเป็น
อาจารย์พิเศษการสอนและเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาแก่นัก
ศึกษาฝึกหัดครู เป็นเวลา ๒๑ ปี

ผลงานดีเด่น เกียรติและรางวัลที่ได้รับ

ครุฑดีเด่นสาขาการศึกษาก่อนประถมศึกษาของ
มูลนิธิอาจารย์สमान คุณหญิงเบญจา แสงมะลิได้รับ
พระราชทานเข็มทองคำจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๓๔

นางสมจินต์ มนูญศิลป์ ครุฑดีเด่น

การศึกษา

สำเร็จการศึกษาประโยศครูอนุบาล จากโรงเรียน
การเรือนพระนคร และปริญญาตรี จากประเทศฟิลิปปินส์
ปี พ.ศ. ๒๔๙๕

หน้าที่การงาน

สอนวิชาเกี่ยวกับงานศิลปหัตถกรรม อันมีการ
นำเอาวัสดุเหลือใช้มาประดิษฐ์เป็นของเล่นของใช้ ของ
ตกแต่ง และสื่อการเรียนการสอน เป็นต้น และยังได้
เรียบเรียงตำราเกี่ยวกับการประดิษฐ์ไว้หลายเล่ม

นอกจากนี้ยังได้รับเชิญเป็นวิทยากรพิเศษจาก
หน่วยงานต่าง ๆ มากมายหลายแห่ง ทั้งในสถานศึกษา
และทางโทรทัศน์เป็นประจำ

ผลงานดีเด่น เกียรติ และรางวัลที่ได้รับ

ได้รับรางวัลครุฑดีเด่นของคุรุสภา ประเภทผู้สอน
ระดับอุดมศึกษา เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้รับโล่และเงิน
รางวัลห้าหมื่นบาท

นางมาลินี ชมเชิงแพทย์ นักธุรกิจดีเด่น

การศึกษา

สำเร็จการศึกษาประโยศครุมัธยมศึกษาการเรือน (ป.ม.
การเรือน) พ.ศ. ๒๕๐๒

หน้าที่การงาน

เคยเป็นครูสอนวิชาภาษาไทย แต่ต่อมาได้หัน
มาประกอบธุรกิจส่วนตัวทางด้านอาหารและได้ริเริ่มคิด
สูตรแป้งผสมชื่อ “โกกิ” ซึ่งต่อมาได้รับการรับรอง
คุณภาพจากคณะกรรมการควบคุมอาหารและยา ปัจจุบัน
เป็นนักธุรกิจ เจ้าของและผู้จัดการบริษัทต่าง ๆ ดังนี้
บริษัท มาลินี ฟู้ดโปรดักส์ จำกัด, บริษัท เอ็ม แอนด์
โกกิ จำกัด, บริษัททวดตาการ เบลล์เฮาส์ จำกัด และ
ร้านเสริมสวยแนต

ผลงานดีเด่น เกียรติและรางวัลที่ได้รับ

ได้รับรางวัลและเกียรติบัตร ในฐานะผู้ผลิตสินค้า
ได้คุณภาพดีเด่น ทั้งภายในและต่างประเทศ หลาย
รางวัลดังนี้

๑. รางวัล The International Food Award
ประจำปี ๑๙๘๖ ณ ประเทศสเปน
๒. รางวัล Europe Award ประจำปี ๑๙๘๗
ณ ประเทศฝรั่งเศส
๓. รางวัล America Award ประจำปี ๑๙๘๗
ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา
๔. รางวัล World Selection to Commercial
and Export Merit ประจำปี ๑๙๘๖ จากกลุ่มประเทศ
Afro-Arab
๕. รางวัลจากสมาคมนิยมนไทย ประเภทผู้ผลิต
สินค้าไทยดีเด่น ประจำปี ๑๙๘๖
๖. ประกาศนียบัตร เซลล์ชวนชิม จาก ม.ร.ว.
ถนัดศรี สวัสดิวัตน์
๗. รางวัลผลิตภัณฑ์ดีเด่น ประจำปี ๑๙๘๗
จากหนังสือพิมพ์เส้นทางเศรษฐกิจ
๘. รางวัล Asian Award ประจำปี ๑๙๘๗

นางพยอม วงศ์สารศรี

นักวิชาการดีเด่น

การศึกษา

ได้รับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ปีการศึกษา ๒๕๑๐ จากวิทยาลัยครูสวนดุสิต การศึกษาระดับบัณฑิต การศึกษามหาบัณฑิต และการศึกษาดุษฎีบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

หน้าที่การงาน

- รองศาสตราจารย์ สาขาวิทยาการจัดการ
- หัวหน้าภาควิชาบริหารธุรกิจและสหกรณ์
- หัวหน้าโปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป
- รองหัวหน้าคณะวิชาวิทยาการจัดการฝ่ายวางแผนและพัฒนา

และพัฒนา

— ได้รับเชิญเป็นวิทยากรบรรยายทั้งระดับปริญญาตรีและโท เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์จากสถาบันต่าง ๆ หลายแห่ง

ผลงานดีเด่น เกียรติ และรางวัลที่ได้รับ

- ได้รับรางวัลวิทยานิพนธ์ดีเด่น ระดับปริญญาเอก จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๗
- เป็นรองศาสตราจารย์คนแรกของวิทยาลัยครู ทางด้านการจัดการ การบริหารงานบุคคลและการพัฒนาองค์การ

รองศาสตราจารย์มณีรัตน์ จันทนะพะลิน

ข้าราชการตัวอย่าง

การศึกษา

ได้รับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง จากวิทยาลัยครูสวนดุสิต พ.ศ. ๒๕๑๒ และปริญญาการศึกษาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๑๔

หน้าที่การงาน

เป็นอาจารย์สอนและได้เขียนผลงานทางวิชาการ สาขาศิลปประดิษฐ์ไว้เป็นจำนวนมากและได้เผยแพร่

ผลงานทั้งทางโทรทัศน์ ภาพยนต์ นิทรรศการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ยังได้รับเชิญเป็นวิทยากรบรรยายและเป็นกรรมการตัดสินงานด้านศิลปประดิษฐ์เสมอมา

ผลงานดีเด่น เกียรติ และรางวัลที่ได้รับ

๑. เป็นผู้เชี่ยวชาญ สาขาวิชาศิลปประดิษฐ์ ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต ได้รับคัดเลือกและเสนอชื่อไว้ที่กองแผนงาน กรมการฝึกหัดครู ในฐานะผู้เชี่ยวชาญเพียงคนเดียว

๒. ศิลปินงานดอกไม้ใบตอง ประจำปีศิลปหัตถกรรมไทย พ.ศ. ๒๕๓๑-๒๕๓๒

๓. ข้าราชการตัวอย่างของกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ ปี พ.ศ. ๒๕๒๔

๔. ศิษย์เก่าตัวอย่างของกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการปี พ.ศ. ๒๕๒๔

๕. ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๒๖ และตำแหน่งรองศาสตราจารย์ เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๑ เป็นคนแรกและคนเดียวในสาขาศิลปประดิษฐ์ของประเทศไทย

นางโสภภาพรรณ อมตะเดชะ

คหกรรมศาสตร์ดีเด่น

การศึกษา

ได้รับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงปี ๒๕๑๔ จากวิทยาลัยครูสวนดุสิต การศึกษาระดับบัณฑิต และการศึกษามหาบัณฑิต การอุดมศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

หน้าที่การงาน

มีผลงานทางด้านวิชาการหลายเรื่อง อาทิ ศิลปการแต่งผัก ซึ่งเป็นหนังสือที่ได้รับรางวัลหนังสือดีเด่น ประเภทสวยงามปี ๒๕๓๓ นอกจากนี้ยังมี ศิลปะการ

พบกับสัตว์จากผ้าขนหนู, การพับผ้า ๑๒ ราศี, การประดิษฐ์เครื่องหอม และของชำร่วย

สอนวิชาศิลปะประดิษฐ์ เป็นรองหัวหน้าศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูสวนดุสิต (กิจกรรมพิเศษ) เป็นผู้ดำเนินการร้านดอกไม้วิทยาลัยครูสวนดุสิต

ได้รับเชิญเป็นวิทยากรให้การอบรมและเผยแพร่เกี่ยวกับศิลปะประดิษฐ์ ประเภทเครื่องหอม เครื่องแขวนของชำร่วย เป็นต้น จากสถาบันหลายแห่ง เป็นอาจารย์สอนวิชาศิลปะประดิษฐ์ ศูนย์ศิลปะปาศิพบางไทร ได้รับเชิญเป็นกรรมการของสมาคมหลายสมาคม และได้เขียนตำราเกี่ยวกับศิลปะประดิษฐ์ไว้หลายเล่ม

นอกจากนี้ยังได้บริการชุมชนโดยการเผยแพร่อบรม ทางด้านศิลปะประดิษฐ์ ทางสื่อมวลชนหลายประเภท มีโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์รายวัน วารสารและนิตยสารต่าง ๆ และแสดงผลงานในศูนย์การค้าที่มีชื่อหลายแห่ง

ผลงานดีเด่น เกียรติ และรางวัลที่ได้รับ

— ได้รับรางวัลหนังสือดีเด่นประเภทสวยงาม ปี ๒๕๓๓ หนังสือ “ศิลปะการแต่งผัก”

นางลัดดาวัลย์ วงศ์ศรีวงศ์

สื่อสารมวลชนดีเด่น

การศึกษา

สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา จากวิทยาลัยครูสวนดุสิต พ.ศ. ๒๕๑๗ สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง จากวิทยาลัยครูพระนคร สำเร็จปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

หน้าที่การงาน

กรรมการผู้จัดการ บริษัททีวีอาร์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด, ผู้อำนวยการ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง ๑๑ กรมประชาสัมพันธ์, ผู้อ่านข่าวสถานีวิทยุโทรทัศน์ ช่อง ๑๑, โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (๒๕๓๔)

มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้ผลิตรายการสารคดี

หลายรายการ ซึ่งมีคุณค่าและได้รับความสำเร็จเป็นอย่างดี

ผลงานดีเด่น เกียรติ รางวัลที่ได้รับ

— ได้รับโล่รางวัลรายการโทรทัศน์ “รายการคุณภาพชีวิต” (ข่าว ๙ อ.ส.ม.ท.) จากชมรมสภาวะแวดล้อมสยาม ปี ๒๕๒๔

— ได้รับรางวัลการพูดแบบนักการทูต จากสถาบันการพูดแบบการทูต ปี ๒๕๓๐

— ได้รับเกียรติบัตร ยกย่อง ให้เป็นนักจัดรายการวิทยุดีเด่นที่ช่วยรณรงค์ เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประเทศ จากชมรมสภาวะแวดล้อมสยามปี ๒๕๓๒

นางศรีอามา เรือนนาถ

สื่อสารมวลชนดีเด่น

การศึกษา

สำเร็จประกาศนียบัตรชั้นต้น และประกาศนียบัตรชั้นสูง วิชาเอกคหกรรมศาสตร์ จากวิทยาลัยครูสวนดุสิต ปีการศึกษา ๒๕๒๐

หน้าที่การงาน

ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๓๒

ผู้อ่านข่าว และผู้ประกาศรายการโทรทัศน์ ช่อง ๙ และสถานีวิทยุ ท.ท.ท. ภาค เอฟเอ็ม ๙๖.๕

ผู้พากย์ภาพยนตร์ และสารคดี

พิธีกรรายการต่าง ๆ อาทิ อยู่อย่างไทย

หากินบนผืนแผ่นดินไทย อุทยานเพลง แสดงละครโทรทัศน์ด้วย

ผลงานดีเด่น เกียรติและรางวัลที่ได้รับ

ได้รับรางวัลนักพากย์ดีเด่นฝ่ายหญิง ประจำปี ๒๕๒๙-๒๕๓๐ จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

นางสาวเหมวดี แสงอุทัย

นักกีฬาดีเด่น

การศึกษา

ศิลปศาสตรบัณฑิต (การจัดการทั่วไป) ปีการศึกษา ๒๕๓๓

หน้าที่และผลงาน

เป็นนักกีฬาโอลิมปิกทีมชาติไทย ได้ชนะเลิศในการแข่งขันทุกครั้งที่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในวิทยาลัยครูสวนดุสิต และผลจากการชนะเลิศในการแข่งขันเหล่านั้น ทำให้ได้รับรางวัลหลายรางวัล

ผลงานดีเด่น เกียรติและรางวัลที่ได้รับ

- ได้รับตำแหน่งยอดเยี่ยมในการแข่งขันซีเกมส์ ที่มาเลเซีย
- ได้นักกีฬายอดเยี่ยมในการแข่งขันอุดมศึกษา
- ได้รับตำแหน่งเสรียอดเยี่ยมในการแข่งขันประชาชนหญิง ก.
- ได้รับตำแหน่งเสรียอดเยี่ยมในการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นายเอกสิทธิ์ ยินดีเหมาะ ศิลปกรรมดีเด่น

การศึกษา

ครุศาสตรบัณฑิต (ศิลปศึกษา) ปีการศึกษา ๒๕๓๑

ผลงานดีเด่น เกียรติและรางวัลที่ได้รับ

ชนะเลิศการประกวดตราสัญลักษณ์ของการประชุมธนาคารโลก และองค์การการเจรจาระหว่างประเทศ
ชนะเลิศการประกวดออกแบบต้นแบบว่าวด้วยกระดาษสา ของกองบริการ กท.อุตสาหกรรม

นางประทีป (อึ้งทรงธรรม) ฮาดะ นักสังคมสงเคราะห์ดีเด่น

การศึกษา

ป.กศ.สูง เอกอนุบาล จากวิทยาลัยครูสวนดุสิต
ในปี พ.ศ. ๒๕๑๗

หน้าที่การงาน

ได้ทำงานด้านสังคมสงเคราะห์ด้วยการสอนหนังสือแก่เด็กผู้ด้อยโอกาสในชุมชนแออัดคลองเตยที่เรียกกันว่าโรงเรียนวันละบาท เคยเป็นครูใหญ่โรงเรียนชุมชนหมู่บ้านพัฒนา และเคยเป็นเลขาธิการมูลนิธิดวงประทีป

ผลงานดีเด่น เกียรติและรางวัลที่ได้รับ

- พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้รับรางวัลเยาวชนดีเด่นแห่งประเทศไทย
- พ.ศ. ๒๕๒๑ ได้รับรางวัลแมกไซไซ
- พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้รับรางวัลเยาวชนดีเด่นของโลกมูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์

ศิษย์ปัจจุบันดีเด่น

ในปีการศึกษา ๒๕๓๕ วิทยาลัยครูสวนดุสิต มีนักศึกษาเป็นจำนวนมากถึงประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน บรรดาศิษย์เหล่านั้นล้วนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและสร้างชื่อเสียงให้วิทยาลัยเป็นส่วนใหญ่ จนไม่สามารถจะนำมากล่าวได้ทุกคน ในที่นี้จะขอนำศิษย์ที่สร้างชื่อเสียงในระดับชาติที่สามารถตรวจสอบได้มากล่าวเฉพาะบางคนเท่านั้น

๑. นายอนุชา สันติรังสิมันต์
นักกรีฑาทีมชาติไทย
  ๒. นางสาวโนทัย พ่วงขำ
นักกีฬาโอลิมปิกทีมชาติไทย
  ๓. นางสาวปริม อินทวงศ์
นักกีฬาโอลิมปิกทีมชาติไทย
  ๔. นางสาวสุกุลรัตน์ ยืนยง
นักกีฬาโอลิมปิกทีมชาติไทย
  ๕. นางสาวขวัญใจ อัมพร
นักกีฬาโอลิมปิกทีมชาติไทย
  ๖. นายทวีพงษ์ สังข์เจริญ
นักกีฬาทีมบาสเกตบอลชายทีมชาติไทย
  ๗. นายภูเมศ อึ้งสุวรรณกุล
นักกีฬาฟุตบอลชายทีมชาติไทย
- ฯลฯ

บันทึกกิตติมศักดิ์

ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตราที่ ๓๔ ได้ให้อำนาจสภาการศึกษาพิจารณาบุคคลได้รับปริญญา กิตติมศักดิ์ซึ่งมีใจความตอนหนึ่งดังนี้ “สภาการศึกษา หักครุมีอำนาจให้ปริญญา กิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสภา เห็นว่าทรงคุณวุฒิสมควรแก่ปริญญา นั้น” เพื่อให้ การดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณาการให้ปริญญา กิตติม- ศักดิ์ของสภาการศึกษา เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีระบบเป็นไปตามขั้นตอน กรมการฝึกหัดครูจึงกำหนด ขั้นตอนแนวปฏิบัติในการพิจารณาการให้ปริญญา กิตติม- ศักดิ์ไว้ ดังนี้

๑. การให้ปริญญา กิตติมศักดิ์ เป็นการยกย่อง บุคคลผู้ทรงคุณวุฒิที่สมควรแก่ปริญญา นั้น

๒. การให้ปริญญา กิตติมศักดิ์ เป็นการให้ปริญญา ในภารกิจของวิทยาลัยครู และอยู่ในอำนาจของสภาการศึกษา หักครุ

๓. คุณสมบัติของบุคคลที่สมควรจะได้รับการ พิจารณาการให้ปริญญา กิตติมศักดิ์ ได้แก่

๓.๑ เป็นบุคคลที่มีคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต

๓.๒ เป็นบุคคลที่บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป สมควรแก่การยกย่อง

๓.๓ เป็นบุคคลที่มีผลงานทางวิชาการดีเด่น ในสาขาวิชาที่เปิดสอนในวิทยาลัยครูและผลงานทาง วิชาการนั้นเป็นที่ประจักษ์ชัดแจ้งแก่บุคคลที่อยู่ใน การศึกษา องค์ประกอบของคุณสมบัติอาจจัดทำเป็นรายละเอียดเพิ่มเติมไว้เป็นแนวปฏิบัติได้

๔. การพิจารณาการให้ปริญญา กิตติมศักดิ์ ใน แต่ละปีการศึกษา ดังนี้

๔.๑ วิทยาลัยพิจารณาสรรหาบุคคล ผู้ที่ สมควรได้รับปริญญา กิตติมศักดิ์เสนอต่อสภวิทยาลัย

๔.๒ คณะกรรมการสภวิทยาลัย พิจารณา การให้ปริญญา กิตติมศักดิ์ ของวิทยาลัยในสภวิทยาลัย นั้น และนำเสนอผลการพิจารณาต่อกรมการฝึกหัดครุ

๔.๓ คณะกรรมการเพื่อพิจารณาการให้ปริญญา กิตติมศักดิ์ของกรมการฝึกหัดครุพิจารณาและนำเสนอ

ผลการพิจารณาต่อกรมการฝึกหัดครุเพื่อนำเสนอสภา การฝึกหัดครุ ต่อไป

๕. ในการพิจารณาของคณะกรรมการ ตาม ๔ อาจเชิญผู้ทรงคุณวุฒิสภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องมาร่วมให้คำปรึกษาหารือ หรือไปศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้

๖. การให้ปริญญา กิตติมศักดิ์ ในแต่ละปีการศึกษา ควรมีจำนวนไม่มากกว่าจำนวนของสภวิทยาลัย

คณะกรรมการ ตาม ๔.๓ อาจเสนอให้กรม การฝึกหัดครุ พิจารณาการให้ปริญญา กิตติมศักดิ์นอกเหนือจากจำนวนที่กำหนดไว้ เป็นกรณีพิเศษได้

๗. การนำเสนอการให้ปริญญา กิตติมศักดิ์ ในแต่ละปีให้ดำเนินการตามกำหนดเวลาดังนี้

๗.๑ วิทยาลัยครูนำเสนอ สภวิทยาลัยภายใน เดือนกรกฎาคม

๗.๒ สภวิทยาลัยนำเสนอกรมการฝึกหัดครุ ภายในเดือนสิงหาคม

๗.๓ กรมการฝึกหัดครุ นำเสนอสภาการศึกษา หักครุภายในเดือนกันยายน

๘. การนำเสนอการให้ปริญญา กิตติมศักดิ์ ให้ใช้ แบบฟอร์มข้อมูลตามที่กรมการฝึกหัดครุกำหนด

๙. การปฏิบัติงานของคณะกรรมการพิจารณาให้ ปริญญา กิตติมศักดิ์ ของกรมการฝึกหัดครุ ถ้าเป็นปัญหา ในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัตินี้ ให้ทหารหรือกรมการ ฝึกหัดครุ

จะนั้นจากกระบวนการและขั้นตอนการพิจารณา ดังกล่าวแล้ว วิทยาลัยครูสวนดุสิตจึงได้พิจารณาการให้ ปริญญา กิตติมศักดิ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๓-๒๕๓๔ มีบันทึก กิตติมศักดิ์จำนวน ๘ ท่าน ซึ่งบุคคลเหล่านี้ที่มีผลงาน ดีเด่นที่สมควรได้รับการยกย่อง โดยเป็นบุคคลที่มีคุณ- ธรรม มีความซื่อสัตย์บำเพ็ญประโยชน์แก่สังคมเป็นที่ ยอมรับกันโดยทั่วไป เป็นบุคคลที่มีผลงานทางวิชาการ ดีเด่นเป็นที่ประจักษ์ชัดแจ้งแก่บุคคลในวงการศึกษา และสาธารณชนทั่วไป และบำเพ็ญประโยชน์ในด้านการ ศึกษาแก่วิทยาลัยครูสวนดุสิตทำให้นักศึกษาสัมฤทธิ์ ผลในด้านการศึกษามีประสิทธิภาพ ดังมีประวัติ และผลงานดังต่อไปนี้

ม.ร.ว.สอิ่งมาศ นวรัตน์
 ปริญญาครุศาสตร์บัณฑิตกิตติมศักดิ์
 สาขาวิชาการศึกษา
 โปรแกรมวิชาคหกรรมศาสตร์
 ประจำปี ๒๕๓๑

ม.ร.ว.สอิ่งมาศ นวรัตน์ เป็นอาจารย์สอนวิชา ศิลปประดิษฐ์ของวิทยาลัยครูสวนดุสิตเป็นเวลา ๓๖ ปี เป็นผู้มีส่วนสำคัญมากท่านหนึ่งที่ทำให้วิทยาลัยมีชื่อเสียง มาจนถึงปัจจุบัน ท่านได้อุทิศกำลังกาย กำลังใจปฏิบัติ หน้าที่ในการสอนอย่างเต็มความสามารถ มีผลงาน มากมาย ผลงานของท่านแต่ละชิ้น ไม่ว่าจะเป็นดอกไม้สด ดอกไม้เทียม หรือการแกะสลักผัก ผลไม้ จะต้องมีความ งามเป็นเลิศและสมบูรณ์ไปด้วยประณีตศิลป์อย่างแท้จริง หลังจากเกษียณอายุราชการแล้ว ท่านก็ยังสละเวลามา สอนพิเศษให้วิทยาลัยอีก ด้วยความรักการสอนเป็นชีวิต จิตใจ ท่านจึงยินดีถ่ายทอดความรู้ให้กับศิษย์ทุกคนโดย ไม่ปิดบัง ศิษย์ของท่านหลายคนได้นำความรู้เหล่านั้น ไปประกอบอาชีพจนมีชื่อเสียงอยู่ในปัจจุบัน

ผลงาน แนวความคิด และมีมือในการประดิษฐ์ ของท่าน เป็นที่ยอมรับนับถือว่าเป็นต้นแบบของวิชา ศิลปประดิษฐ์ในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการจัดแจกัน ดอกไม้สด จัดพานดอกไม้สด การประดิษฐ์ดอกไม้เทียม เครื่องแขวนไทย การแกะสลักผักและผลไม้ การจัดอาหาร ดอกไม้ในงานพิธีต่าง ๆ ตามประเพณีและวัฒนธรรมไทย นับว่าเป็นยอดฝีมือโดยแท้จริง มีความสวยงามละเอียด ประณีต ถูกต้องและสามารถยึดถือเป็นแบบฉบับได้ ท่าน เป็นผู้ที่มีความสูงส่งและมีความเป็นครูโดยสมบูรณ์ คุณ ความดีของท่านย่อมเป็นที่ประจักษ์ชัดในสายตาของศิษย์ ทุกคน เป็นตัวอย่างที่ดีของคนรุ่นหลังที่ควรจดจำไว้ เพื่อยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติตาม และควรแก่ การยกย่อง สภาการฝึกหัดครูจึงเห็นสมควรให้ได้รับ พระราชทานปริญญาครุศาสตร์บัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขา วิชาการศึกษา โปรแกรมวิชาคหกรรมศาสตร์

นางมาลินี ชมเชิงแพทย์
 ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์
 สายคหกรรมศาสตร์
 โปรแกรมวิชาคหกรรมทั่วไป
 ประจำปี ๒๕๓๒

นางมาลินี ชมเชิงแพทย์ เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถด้านอาหารและภัตตาคารประสบความสำเร็จ อย่างสูงในธุรกิจด้านนี้ จนมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอย่างแพร่- หลายทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ นอกจาก ประกอบการด้านธุรกิจแล้ว นางมาลินี ยังได้อุทิศตนต่อ งานด้านสังคมอีกโดยเป็นกรรมการอำนวยการสตรีแห่ง ชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์ กรรมการอำนวยการ สมาคมศิษย์เก่าสายปัญญาสมาคมในพระบรมราชินู- ปถัมภ์ และปัจจุบันเป็นนายกสมาคมศิษย์เก่าการเรือน สวนดุสิต นับได้ว่าเป็นผู้ที่มีผลงานดีเด่น ใช้ความรู้ ความสามารถให้เป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศ ชาติ ควรแก่การยกย่องให้ปรากฏ และสมควรได้รับ พระราชทานปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์สาย คหกรรมศาสตร์ โปรแกรมวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป

นางรมณี สุทธิเทศ
 ปริญญาครุศาสตร์บัณฑิตกิตติมศักดิ์
 สายก่อนประถมศึกษา
 โปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย
 ประจำปี ๒๕๓๓

นางรมณี สุทธิเทศ เป็นบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทั้งในด้านการบริหารและด้านวิชาการในการจัดการเรียนการสอนการศึกษาปฐมวัย โดยได้ก่อตั้งโรงเรียนอนุบาลและทำหน้าที่ทั้งอาจารย์ใหญ่ และอาจารย์ผู้สอน พร้อมทั้งนำความรู้ความสามารถมาพัฒนาโรงเรียนจนเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป นอกจากนี้แล้วยังได้อุทิศตนช่วยเหลืองานสังคมส่วนรวมด้วยการเข้าร่วมเป็นกรรมการสมาคมต่าง ๆ และได้รับความไว้วางใจให้บริหารงานในตำแหน่งนายกสมาคมศิษย์เก่าการเรือนสวนดุสิตหลายสมัย จึงควรแก่การยกย่อง สภาการฝึกหัดครูเห็นสมควรให้ได้รับพระราชทานปริญญาครุศาสตร์บัณฑิตกิตติมศักดิ์ สายก่อนการประถมศึกษา โปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย

คุณหญิงสุภรณ์ วิจิตรานุช
 ปริญญาครุศาสตร์บัณฑิตกิตติมศักดิ์
 สายมัธยมศึกษา
 โปรแกรมวิชาคหกรรมศาสตร์
 ประจำปี ๒๕๓๔

คุณหญิงสุภรณ์ วิจิตรานุช เป็นบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางด้านคหกรรมศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้ริเริ่มสร้างสรรค์ ออกแบบ และคิดค้นลายปัก และผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ให้กับร้านจิตรลดา และมูลนิธิศิลปะเพื่อให้ชาวบ้านในท้องถิ่นที่ยากไร้ได้มีอาชีพเสริม ซึ่งเป็นผลดีอย่างยิ่งในการพัฒนาท้องถิ่น นอกจากนี้ยังได้เสียสละเวลาอุทิศความรู้ ความสามารถให้กับสถาบันการศึกษา องค์กรการกุศล และสมาคมต่าง ๆ อาทิ เป็นอาจารย์พิเศษ และเป็นกรรมการจัดงานอยู่เป็นประจำ จึงนับได้ว่าคุณหญิงสุภรณ์ วิจิตรานุช เป็นบุคคลที่มีผลงานดีเด่น และได้ใช้ความสามารถให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติ ควรแก่การยกย่อง สภาการฝึกหัดครูเห็นสมควรได้รับปริญญาครุศาสตร์บัณฑิตกิตติมศักดิ์ สายมัธยมศึกษาโปรแกรมวิชาคหกรรมศาสตร์

นางอนงค์ ศรีสุวรรณ
ปริญญาคูศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์
สายมัธยมศึกษา
โปรแกรมวิชาคหกรรมศาสตร์
ประจำปี ๒๕๓๒

นางอนงค์ ศรีสุวรรณ เป็นอาจารย์สอนวิชาคหกรรมศาสตร์ สาขาผ้าและเครื่องแต่งกายของวิทยาลัยครูสวนดุสิต เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถด้านนี้เป็นอย่างดี และมีความเป็นครูอย่างแท้จริง นอกจากจะอบรมสั่งสอนศิษย์อย่างเต็มใจแล้ว ยังศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ความรู้และประสบการณ์ของท่านเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป จึงได้รับเชิญเป็นวิทยากรให้แก่สถาบันต่าง ๆ อยู่เป็นประจำ จึงนับได้ว่า นางอนงค์ ศรีสุวรรณ เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมีผลงานทางวิชาการดีเด่น ในด้านผ้าและเครื่องแต่งกาย ควรแก่การยกย่อง สมควรได้รับปริญญาคูศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์สายมัธยมศึกษา โปรแกรมวิชาคหกรรมศาสตร์

นายสุชาติ วงษ์ทอง
ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์
สายศิลปกรรมและศิลปะประยุกต์
โปรแกรมวิชาศิลปกรรม ประจำปี ๒๕๓๓

นายสุชาติ วงษ์ทอง เป็นบุคคลที่มีผลงานดีเด่นในด้านศิลปกรรม เป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยได้แสดงผลงานศิลปะมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔๐ ครั้ง และมีผลงานวิชาการตีพิมพ์ในนิตยสารต่าง ๆ อยู่เป็นประจำ นอกจากนั้นยังได้อุทิศตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมด้วยการถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่นักเรียน นักศึกษา บุคคลทั่วไป นับเป็นผู้ทำประโยชน์ต่อสังคมโดยแท้จริง ควรแก่การยกย่อง สภาการฝึกหัดครูเห็นสมควรให้ได้รับพระราชทานปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์สายศิลปกรรมและศิลปะประยุกต์ โปรแกรมวิชาศิลปกรรม

นายวิจักขณ์ เย็นเปี่ยม
ปริญญาครุศาสตร์บัณฑิตกิตติมศักดิ์
สายมัธยมศึกษา โปรแกรมวิชาดนตรี
ประจำปี ๒๕๓๔

นายวิจักขณ์ เย็นเปี่ยม ปัจจุบันรับราชการที่ โรงเรียนวัดน้อยใน สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นบุคคลที่ได้อุทิศตนทั้งร่างกายแรงใจ และกำลังความคิด ให้กับดนตรีไทยโดยตลอด เป็นกำลังสำคัญในการเผยแพร่ดนตรีไทยอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าให้ปรากฏแก่สายตาชาวต่างประเทศ ทั้งยังเป็นผู้ประพันธ์เพลง เป็นกรรมการที่ปรึกษาเกี่ยวกับดนตรีไทยให้กับหน่วยงานรัฐบาลและเอกชน จนเป็นที่ประจักษ์และยอมรับกันโดยทั่วไปในด้านความสามารถ สภาการฝึกหัดครูจึงเห็นสมควรให้ได้รับปริญญาครุศาสตร์บัณฑิตกิตติมศักดิ์ สายมัธยมศึกษา โปรแกรมวิชาดนตรี

นายบัณฑิต ฉันทศักดิ์
ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์
สายอุตสาหกรรมบริการ
โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
ประจำปี ๒๕๓๔

นายบัณฑิต ฉันทศักดิ์ ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง นายกสมาคมมัคคุเทศก์อาชีพแห่งประเทศไทยเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในวงการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ได้ริเริ่มโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาคุณภาพของการบริการทางด้านการท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีผลงานทางด้านวิชาการ คือเป็นอาจารย์พิเศษ และเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิบรรยายและเผยแพร่ความรู้ทางด้านธุรกิจการท่องเที่ยวให้กับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ จึงนับได้ว่า นายบัณฑิต ฉันทศักดิ์ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป สภาการฝึกหัดครูจึงเห็นสมควรให้ได้รับปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สายอุตสาหกรรมบริการ โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

คำสั่งวิทยาลัยครูสวนดุสิต

ที่ ๐๒๙/๒๕๓๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดพิมพ์หนังสือชุด
“บทบาทการฝึกหัดครูไทย กับการรับใช้มวลชนในรอบ ๑๐๐ ปี”

เนื่องในโอกาส ๑๐๐ ปี การฝึกหัดครูไทยที่กรมการฝึกหัดครูจัดกิจกรรมเพื่อเฉลิมฉลองมหาวิทยาลัย-
รัตนโกสินทร์ โดยวิทยาลัยครูจันทระเกษมรับดำเนินการกิจกรรมจัดพิมพ์หนังสือชุด “บทบาทการฝึกหัดครูไทย
กับการรับใช้มวลชนในรอบ ๑๐๐ ปี” และการดำเนินการจัดพิมพ์หนังสือชุดดังกล่าว วิทยาลัยครูสวนดุสิต
จะร่วมดำเนินการจัดทำต้นฉบับในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิทยาลัย ดังนั้น วิทยาลัยจึงเห็นสมควรแต่งตั้งคณะอนุ-
กรรมการจัดทำต้นฉบับ มีรายชื่อต่อไปนี้

๑. นายศิริโรจน์	ผลพันธิน	ประธานอนุกรรมการ
๒. นางอัญชลี	จิตรสุคนธ์	รองประธานอนุกรรมการ
๓. นางอุบล	จิระสวัสดิ์	อนุกรรมการ
๔. นายเสวี	เย็นเปี่ยม	อนุกรรมการ
๕. นางสาวประสงค์	ปิ่นจินดา	อนุกรรมการ
๖. นางสาวรัตน์	ดาราวงษ์	อนุกรรมการ
๗. นางสาวพุลศิริ	แก้วกลางศึก	อนุกรรมการ
๘. นางสาวเนา	บุปผเวส	อนุกรรมการ
๙. นางนัยนา	ศชโคตร	อนุกรรมการ
๑๐. นายชัยชนะ	โพธิวาระ	อนุกรรมการ
๑๑. นางสาวราตรี	ผลาภิรมย์	อนุกรรมการ
๑๒. นายไสว	เรืองวิเศษ	อนุกรรมการ
๑๓. นางสาวพันทิพา	สังข์เจริญ	อนุกรรมการ
๑๔. นายอุดม	พรประเสริฐ	อนุกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการรวบรวมจัดพิมพ์ต้นฉบับให้เสร็จสิ้นภายในเดือนเมษายน ๒๕๓๕ เพื่อนำส่ง
ให้สภามหาวิทยาลัยรวบรวมและจัดพิมพ์ให้เสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๓๕ ต่อไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๓๕

วิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๑.๑ ความเดิม

“สวนสุนันทา” คือ นามพระราชทาน ซึ่ง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเรียก สวนส่วนพระองค์อันเป็นสถานที่อันสวยงามในรัชสมัย นั้น เป็นเขตพระราชฐานที่ร่มรื่น และเป็นส่วนหนึ่งในบริเวณพระราชวังสวนดุสิต

เมื่อพระองค์มีพระราชดำริในการสร้าง “พระราชวังสวนดุสิต” ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๔๑ และสร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๕ ในระหว่างการก่อสร้าง พระองค์ ทรงควบคุมตกแต่ง แม้แต่การปลูกและหาพันธุ์ไม้ต่าง ๆ มาประดับให้สวยงามด้วยพระองค์เอง และในช่วง พ.ศ. ๒๔๔๕ เชื่อว่าได้มีการสร้างแต่งบริเวณที่จะทรง กำหนดให้เป็น “สวนสุนันทา” ขึ้นมาด้วย โดยทรง กำหนดบริเวณปลูกต้นไม้ ณ บริเวณที่ทรงเรียกว่า “สระสุนันทา” แต่ความเป็นรูปแบบของสวนตาม พระราชประสงค์ก็ยังไม่เป็นรูปร่างขึ้นมา ความเป็น “สวนสุนันทา” ที่มีรูปแบบงดงามจริงจึงได้เกิดขึ้น เนื่องจากการเสด็จประพาสยุโรปเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๕ หลังจากได้ทอดพระเนตรพระราชวังเจ้านายในยุโรปต่าง ๆ มีสวนที่เพลิดเพลินอยู่ทั่วไป จึงทรงที่จะสร้างสวนส่วน พระองค์ขึ้นมาบ้าง

หลังจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จกลับจากการประพาสยุโรปครั้งที่ ๒ แล้ว ก็ทรง จัดวางแผนการสร้าง “สวนสุนันทา” ที่ทรงตั้งพระทัย จะให้เป็นสวนป่าทันที ทรงให้ทำประตูจากถนนบวโยใน พระราชวังสวนดุสิตไปสู่อสวนสุนันทา เรียกว่าประตูสี่เข

ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานนามใหม่ว่า “ประตุนันทาทวาร” เขต พระราชทานสวนสุนันทานั้นทรงตั้งพระทัยจะให้ เป็น ที่สวนและเป็นไปตามธรรมชาติ จึงทรงกำหนดการ จัดแต่งให้คงสภาพคลองคู และต้นไม้ให้มากที่สุด

พร้อม ๆ กับมีพระราชดำริสร้าง “สวนสุนันทา” นั้น พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวก็ทรง มีพระราชดำริในการจัดหาที่อยู่อาศัยให้กับเจ้าจอมมารดา พระราชธิดา และเจ้าจอมในพระองค์ด้วยทรงวิตกห่วงใย ว่าอาจจะไม่มีใครช่วยดูแลแทนพระองค์ในกาลข้างหน้า จึงทรงกำหนดแนวพระราชดำริให้มีสถานที่สำหรับสร้าง ที่อยู่อาศัยให้เจ้าจอมทั้งหลายไว้ก่อนด้วย แต่ยังไม่ทันสร้าง ก็สิ้นรัชกาลเสียก่อน คงเป็นพระราชธิดะได้แต่การจัดวาง รูปแบบของสวน เพื่อให้มีลักษณะเหมือนสวนป่า มากที่สุด

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยายมราชเป็นผู้อำนวยการก่อสร้างสวนสุนันทาและพระตำหนักต่าง ๆ รวม ๓๒ ตำหนักจนเสร็จเรียบร้อยเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๒ ถึง พ.ศ. ๒๔๖๕ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างท้องพระโรง ขึ้น สำเร็จเรียบร้อยใน พ.ศ. ๒๔๖๖ พระราชทานนาม ว่า “พระที่นั่งนงคราญสโมสร”

ดังนั้นการดำเนินงานจัดสร้าง “สวนสุนันทา” จึงเสร็จสิ้นสมบูรณ์แบบในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระ มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยทรงมอบให้เจ้าพระยายมราช

(ปั้น สุขุม) เป็นผู้ดำเนินงาน พระยาวรพงษ์พิพัฒน์ ทำหน้าที่เกี่ยวกับถนน สะพาน และปลูกต้นไม้

แม้พระตำหนักต่าง ๆ จะสร้างเสร็จตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๗ แต่ยังไม่มีการเข้ามาพำนักจนกระทั่งพระวิมาดา-เธอกรมพระสุทธาสินีนาฏ ปิยมหาราชปดิวรัดา พระอัครชายาเธอในรัชกาลที่ ๕ ซึ่งประทับอยู่กับพระโอรส คือ เจ้าฟ้ายุคลทิฆัมพร กรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ ณ วังสดาวลีย์ ทรงต้องการที่พักผ่อนหลังจากประสูติ ประกอบกับทรงโปรดการปลูกต้นไม้มาก จึงทูลขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตต่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวที่จะเสด็จมาประทับ ณ “สวนสุนันทา” เมื่อได้รับพระบรมราชานุญาตแล้ว พระบรมวงศานุวงศ์ฝ่ายในและเจ้าจอมในรัชกาลที่ ๕ ซึ่งประสงค์จะเข้ามาอยู่ก็ได้ตามเสด็จพระวิมาดาเธอฯ เข้ามาประทับ และอาศัยตามพระตำหนักต่าง ๆ ในคราวเดียวกัน

อาณาเขต “สวนสุนันทา” มีเนื้อที่ ๑๒๒ ไร่ มีตำหนักเรียงรายทั่วไปเป็นที่ประทับของพระมเหสี พระอัครชายา พระราชธิดา พระบรมวงศานุวงศ์ เจ้าจอมมารดาและเจ้าจอมในรัชกาลที่ ๕ มีทั้งหมด ๓๒ ตำหนัก แต่ละตำหนักมีบริเวณมากบ้างน้อยบ้าง นอกจากนี้ยังมีการปลูกสร้างอาคารสำหรับบรรดาบริวารอยู่อาศัยอีกเป็นจำนวนไม่น้อย อาณาเขตของ “สวนสุนันทา” ในสมัยนั้น

ทิศเหนือ จดถนนราชวิถี (ชื่อเดิม ซางฮี้) ทิศใต้ จดถนนราชสีมา (ชื่อเดิม ไบพร) ทิศตะวันออก จดถนนราชสีมา (ชื่อเดิม ดวงดาว) ทิศตะวันตก จดถนนสามเสน

นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๕ หลังเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นต้นมา “สวนสุนันทา” ซึ่งเคยงดงามก็ถูกทอดทิ้งร้างรกร้างผู้เหลียวแลเอาใจใส่ สถานที่ที่เคยมีผู้เปรียบไว้ว่า “ดุจดังสวนสวรรค์” ก็กลายเป็นบารุร้าง ตำหนักต่าง ๆ ซ้ำรูดทรุดโทรมเป็นอันมาก เมื่อได้รับอนุมัติเปิดเป็นสถานศึกษา ผู้เข้ามารับผิดชอบเพื่อบูรณะเป็นสถานศึกษาครั้งแรก กล่าวบรรยายสภาพ “สวนสุนันทา” ในขณะนั้นไว้ว่า “สวนสุนันทามีหน้าค่าสูง ปิดช่องหน้าต่างชั้นล่างของตึกและมีต้นไม้หลากพันธุ์ เช่น ต้นกระเช้าสีดา หม้อข้าว หม้อแกงลิง ฯลฯ เมื่อแหวกหน้าค่าผ่านไป ก็

จะได้กลิ่นหอมของดอกไม้มานานานิตรวมกับในวรรณคดี” (อาจารย์นิลรัตน์ บรรณสิทธิ์วรสาสน์ อาจารย์ใหญ่คนแรกของวิทยาลัยครูสวนสุนันทา เล่าไว้ในหนังสือประวัติของท่านเอง)

พ.ศ. ๒๔๘๐ ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เห็นว่า “สวนสุนันทา” ถูกทอดทิ้งรกร้างอยู่มิได้ทำประโยชน์ จึงเห็นสมควร

ให้ใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัยของรัฐมนตรีและผู้แทนราษฎร แต่สภาผู้แทนราษฎรชี้แจงว่าไม่พร้อมที่จะเข้ามาใช้สถานที่นี้ คณะรัฐมนตรีจึงลงมติเห็นสมควรใช้ให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษากระทรวงธรรมการ (หลวงสินธุ์สงครามชัยเป็นรัฐมนตรี) จึงดำเนินการจัดตั้งเป็นสถานศึกษาของชาติ ส่วนกรมสิทธิในสถานที่คงเป็นของพระมหากษัตริย์และให้กันเขตบางแห่ง เช่น พระที่นั่งนงคราญสโมสรพระตำหนักสมเด็จพระศรีสวรินทราบรมราชเทวีพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า และพระตำหนักพระปิตุจฉาเจ้าฟ้าวิไลยอลงกรณ์ กรมหลวงเพชรบุรีราชสิรินทร รวมทั้งบริเวณนั้นออกเสียต่างหากก่อน ซึ่งต่อมาได้เป็นที่ตั้งของวิทยาลัยการปกครองและสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท ส่วนที่กันไว้เป็นสถานศึกษา ให้คงชื่อเดิมของสถานที่ไว้เพื่อเป็นอนุสรณ์ว่า “โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย” เริ่มเปิดการศึกษาตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๐ เป็นต้นมา

๑.๒ วิทยาลัยครูสวนสุนันทาในปัจจุบันที่ตั้ง

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ตั้งอยู่เลขที่ ๑ ถนนฉัตรทองนอก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๓๐๐ โทรศัพท์หมายเลข ๒๔๓-๒๒๔๐-๗ ประวัติการจัดการศึกษา

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว “สวนสุนันทา” ได้เป็นที่ประทับของพระมเหสี พระราชธิดาและเจ้าจอมมารดาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จำนวน ๓๒ ตำหนัก รวมทั้งอาคารที่พักของบรรดาข้าราชการบริวารโดยมีสมเด็จพระวิมาดาเธอกรมพระสุทธาสินีนาฏ ปิยมหาราชปดิวรัดา ประทับ ณ

อาคารสายสุทธาณพดล ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๗ ปัจจุบันมีตึกหลักที่ได้รับการปรับปรุงให้มีสภาพที่ใช้การได้ และมีสภาพใกล้เคียงกับของเดิมมากที่สุดอยู่ ๖ ตึก

ในสมัยนั้นมีผู้นำบุตรและหลานของตนมาถวายตัวต่อสมเด็จพระวิมาดาเธอ กรมพระสุทธาสินีนาฏ ปิยมหาราชปดิวรัดาเป็นจำนวนมาก สมเด็จพระวิมาดาเธอฯ จึงทรงให้สร้างโรงเรียนนิภาคาร สอนตามหลักสูตรการศึกษาสมัยนั้น รวมทั้งอบรมมารยาท และการฝีมือด้วย ดำเนินกิจการไปโดยปริยาย

พ.ศ. ๒๔๘๐ ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอาณันทมหิตล กระทรวงธรรมการได้จัดตั้งให้เป็นสถานศึกษาสำหรับกุลสตรี ชื่อ “โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย” เมื่อ ๑๗ พฤษภาคม ๒๔๘๐ ตั้งแต่นั้นจนถึงปัจจุบัน สวนสุนันทาพัฒนาด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่องมีสาระสำคัญสรุปได้โดยลำดับดังนี้

พ.ศ. ๒๔๘๐ เริ่มจัดการศึกษา ๒ แผนก คือ แผนกสามัญและแผนกวิสามัญ แผนกสามัญเปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมปีที่ ๑ ถึงชั้นมัธยมปีที่ ๘ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ ๗-๘ นั้นรับโอนจากโรงเรียนฝึกหัดครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ โรงเรียนสตรีวิทยาและโรงเรียนสตรีโชติเวช แผนกเลขานุการ สำหรับนักเรียนประถมปีที่ ๑-๔ เท่านั้นที่จัดเป็นสหศึกษา ส่วนแผนกวิสามัญรับโอนนักเรียนฝึกหัดครูประถมหญิงจากโรงเรียนฝึกหัดครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ และรับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมปีที่ ๘ มาศึกษาหลักสูตรประโยคครูประถม (ป.ป.) ๑ ปี มีทั้งประเภทนักเรียนนอกบารุง คือผู้เรียนโดยทุนส่วนตัว และนักเรียนในบารุง คือ ผู้สอบได้ทุนกระทรวงธรรมการ

พ.ศ. ๒๔๘๑ งดสอบชั้นมัธยมปีที่ ๘ และแบ่งการเรียนการสอนเป็น ๓ แผนก คือ แผนกประถมศึกษา แผนกมัธยมศึกษาและแผนกฝึกหัดครู

พ.ศ. ๒๔๘๒ แผนกมัธยมศึกษาเหลือเพียงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖ ส่วนแผนกฝึกหัดครู เปิดสอนหลักสูตรประโยคครูประถม (ป.ป.) ๓ ปี รับจากผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมที่ ๖ ให้มาเรียนแบบอยู่ประจำทั้งประเภทในบารุงและนอกบารุง

พ.ศ. ๒๔๘๓ แผนกประถมศึกษาเปิดสอนชั้นเตรียมประถม แต่ปีต่อมาก็ยุบไปเปิดสอนที่โรงเรียนละอออุทิศ

พ.ศ. ๒๔๘๖ ขยายการรับนักเรียนในบารุงจากต่างจังหวัดทุกจังหวัดโดยจังหวัดเป็นผู้สอบคัดเลือกนักเรียนส่งเข้ามาเรียนอยู่ประจำ จังหวัดละ ๒ คน

พ.ศ. ๒๔๙๐ รับเฉพาะนักเรียนในบารุง มีทั้งจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

พ.ศ. ๒๔๙๑ โอนนักเรียนประถมจากโรงเรียนละอออุทิศมาไว้

พ.ศ. ๒๔๙๕ เปิดสอนหลักสูตรประโยคครูประถม แผนกการงานสันตติ เช่น งานประดิษฐ์ งานไม้ งานพิมพ์ งานไฟฟ้า งานเสื้อผ้า ฯลฯ

พ.ศ. ๒๔๙๖ เปิดสอนหลักสูตรประโยคครูมัธยม (ป.ม.) ๒ ปี แผนกการงานสันตติ รับจากผู้จบ ป.ป. การงานสันตติ

พ.ศ. ๒๔๙๘ เลิกหลักสูตร ป.ป. และ ป.ม. การงานสันตติ และเปิดสอนฝึกหัดครูหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) ๒ ปี รับจากผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมปีที่ ๖ เริ่มคิดคะแนนแบบหน่วยกิตแทนแบบร้อยละ

พ.ศ. ๒๕๐๐ เปิดสอนฝึกหัดครูหลักสูตร ป.กศ. รอบบ่าย เพื่อแก้ไขปัญหานักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมปีที่ ๖ แล้วไม่มีที่เรียน รับนักเรียนฝึกหัดครูชายเป็นครั้งแรก และเริ่มมีนักเรียนทั้งประเภทอยู่ประจำและประเภทเดินเรียนเนื่องจากไม่มีหอนอนเพียงพอ

พ.ศ. ๒๕๐๑ เปิดสอนฝึกหัดครูหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ. ชั้นสูง) รับจากผู้สำเร็จการศึกษา ป.กศ. และกระทรวงศึกษาธิการอนุมัติให้ยกฐานะโรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัยเป็น “วิทยาลัยครูสวนสุนันทา” จัดการเรียนการสอนเป็น ๓ ฝ่าย คือ ฝ่ายอุดมศึกษา ฝ่ายมัธยมศึกษา และฝ่ายประถมสาธิต

พ.ศ. ๒๕๐๑ เปิดสอนฝึกหัดครูหลักสูตร ป.ป. แบบเร่งรัด รับนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ หรือเทียบเท่ามาเรียน ๑ ปี

พ.ศ. ๒๕๑๑ เปิดการสอนภาคนอกเวลา หลักสูตร ป.กศ.ชั้นสูง รับจากบุคคลอาชีพต่าง ๆ และเปิดสอน ภาคนอกเวลาหลักสูตร ป.กศ.ด้วยในปีต่อมา

พ.ศ. ๒๕๑๗ เปิดสอนระดับปริญญาตรี ๒ ปี โดยใช้หลักสูตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๑๘ กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติให้ วิทยาลัยครูสวนสุนันทาเป็นสถาบันการศึกษาระดับ อุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู แบ่งสายงาน การปฏิบัติราชการออกเป็นสำนักงานอธิการ คณะวิชา ภาควิชา และยังคงมีโรงเรียนประถมสาธิตและมัธยมสาธิต เช่นเดิม

พ.ศ. ๒๕๑๙ สอนระดับปริญญาตรีหลักสูตร ๒ ปี โดยใช้หลักสูตรของกรมการฝึกหัดครู

พ.ศ. ๒๕๒๐ งดรับนักศึกษาภาคนอกเวลา

พ.ศ. ๒๕๒๑ เปิดรับนักเรียนระดับปริญญาตรี ๒ ปี ตามโครงการอบรมครูและบุคลากรการศึกษา ประจำการ (อ.ค.ป.)

พ.ศ. ๒๕๒๓ เปิดสอนระดับปริญญาตรี ๔ ปี โดยรับจากนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ (ก่อน พ.ศ. ๒๕๒๓) หรือ มัธยมปีที่ ๖

พ.ศ. ๒๕๒๕ รับนักศึกษา ป.กศ.ชั้นสูง ภาค ต่อเนื่องและภาคสมทบ (แทนภาคนอกเวลาเดิม)

พ.ศ. ๒๕๒๖ เปิดสอนหลักสูตรเทคนิคอาชีพ ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง ๒ ปี รับจากผู้สำเร็จมัธยมปีที่ ๖ หรือเทียบเท่า

พ.ศ. ๒๕๒๗ มีพระราชบัญญัติวิทยาลัยครูฉบับ ที่ ๒ กำหนดให้วิทยาลัยครูเปิดสอบได้ ๓ สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และสาขา วิชาศิลปศาสตร์ทั้งระดับ อนุปริญญา ปริญญาตรี ๔ ปี และ ปริญญาตรีหลังอนุปริญญา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา จึงเปิดสอนระดับอนุปริญญาวิทยาศาสตร ๘ วิชาเอก

และอนุปริญญาศิลปศาสตร์ ๔ วิชาเอก

พ.ศ. ๒๕๒๘ เลิกโครงการ อ.ค.ป. เปลี่ยนเป็น โครงการอบรมการศึกษาบุคลากรประจำการ (กศ.บ.ป.) สอนทั้งระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี สาขาวิชาการ ศึกษาและสาขาวิชาการอื่น นอกจากนั้น วิทยาลัยครู สวนสุนันทารวมกลุ่มกับวิทยาลัยครูอื่น ๆ ในกรุงเทพฯ- มหานคร เป็นสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

พ.ศ. ๒๕๒๙ เปิดสอนระดับปริญญาตรี หลักสูตร ปริญญาตรี ๔ ปี และปริญญาตรีหลังอนุปริญญาสาขา วิชาวิทยาศาสตร์และสาขาวิชาศิลปศาสตร์ เพิ่มเติมจาก สาขาวิชาการศึกษาที่มีอยู่เดิม

พ.ศ. ๒๕๓๐ สภาการฝึกหัดครูได้พัฒนาหลักสูตร ทุกระดับและทุกสาขาวิชา วิทยาลัยจึงเปิดสอนหลักสูตร ใหม่

พ.ศ. ๒๕๓๔ สภาการฝึกหัดครูอนุมัติโปรแกรม วิชาภาษาอังกฤษธุรกิจและโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีการอาหาร วิทยาลัยจึงเปิดรับนักศึกษา ในโปรแกรมดังกล่าว

พ.ศ. ๒๕๓๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช มหาราช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามใหม่ให้แก่สถาบันว่า “สถาบันราชภัฏ”

ในปัจจุบัน วิทยาลัยครูสวนสุนันทา สห- วิทยาลัยรัตนโกสินทร์ เปิดสอนภาคปกติและภาค กศ.บ.ป. ในระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี สาขา วิชาการศึกษาและสาขาวิชาการอื่น ๆ รวม ๒๔ โปรแกรม ทั้งยังมีการบริการวิชาการแก่บุคคล ทั่วไปหลายโครงการ เช่น โครงการอบรมภาษา อังกฤษ โครงการอบรมภาษาญี่ปุ่น โครงการอบรม ภาษาจีน โครงการอบรมการถ่ายภาพ โครงการ อบรมคอมพิวเตอร์ โครงการอบรมนาฏศิลป์ โครงการซัมเมอร์แคมป์ ฯลฯ

๑.๓ ผู้บริหารวิทยาลัยครูสวนสุนันทา

นับตั้งแต่กระทรวงธรรมการได้รับมอบที่ดินและอาคารอันเป็นส่วนหนึ่งของพระราชวังดุสิต เพื่อใช้เป็นสถานศึกษาของกุลสตรีในปี พ.ศ. ๒๔๘๐ สถานศึกษาแห่งนี้ซึ่งเดิมชื่อ โรงเรียนสุนันทา ได้พัฒนามาเป็นลำดับจนกระทั่งได้เป็นวิทยาลัยครูสวนสุนันทาในปี พ.ศ. ๒๕๐๑ เป็นสทวิทยาลัยรัตนโกสินทรสวนสุนันทาในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ และปัจจุบันเป็นสถาบันราชภัฏสวนสุนันทาตลอดระยะเวลา ๕๕ ปี ที่ผ่านมามีหัวหน้าทำหน้าที่เป็นผู้บริหารจำนวน ๔ ท่าน ซึ่งดำรงตำแหน่งในช่วงระยะเวลาต่าง ๆ กันดังนี้

อาจารย์นิลรัตน์ บรรณสิทธิวรสาสน์

(พ.ศ. ๒๔๘๐-๒๔๘๖)

ประวัติ

อาจารย์นิลรัตน์ บรรณสิทธิวรสาสน์ ถือกำเนิดในสกุล “ชาติบุญเกิด” เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๐ เป็นบุตรของ รองอำมาตย์เอก ชุนพิชัยชาญยุทธ์ ท่านสมรสกับ ร้อยโทผล คงศักดิ์ ซึ่งต่อมาได้เลื่อนยศเป็นพันโท

พระบรรณสิทธิวรสาสน์ เจ้ากรมเสมียนตราทหารบก ทั้งสองมีบุตรธิดาด้วยกัน ๖ คน อาจารย์นิลรัตน์ บรรณสิทธิวรสาสน์ ได้ถึงแก่กรรมเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓

การศึกษา

วิชาสามัญ ท่านจบการศึกษาระดับมัธยมบริบูรณ์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๕

วิชาครู ท่านได้วุฒิ ครู ป. เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๖ และวุฒิ ป.ม. เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๒

อาจารย์นิลรัตน์ เป็นผู้บริหารคนแรกที่ต้องรับภาระหนักในการบูรณะอาคารหรือตึกที่ทรุดโทรม ซึ่งเป็นสถานที่ถูกทอดทิ้งจนรกร้างมีหญ้าท่วมสูง เป็นป่ารกชัฏ อาจารย์นิลรัตน์ ได้ปรับปรุงจนทุกอย่างอยู่ในสภาพเรียบร้อยเหมาะสมที่จะใช้เป็นสถานที่ศึกษาได้ มีอาคารเรียน หอพักสำหรับนักเรียนประจำ ตึกพยาบาล ตลอดจนงานสำนักงานและที่พักของอาจารย์ผู้ปกครอง และในสมัยนี้ได้มีการสร้างอาคารชื่อ กรรมการณพิพัฒน์ ชั้น (อาคาร ๑)

โรงเรียนสวนสุนันทาในยุคแรกเริ่มนั้น ทำหน้าที่ผลิตทั้งครูสตรีและนักเรียนเตรียมอุดมศึกษาด้วย (รับนักเรียนระดับประถม, มัธยม และระดับฝึกหัดครู)

งานที่สำคัญอีกประการหนึ่งของอาจารย์นิลรัตน์ ก็คือ การวางรากฐานการละคร อันเป็นเอกลักษณ์ของสถาบันแห่งนี้ โดยจัดให้มีการแสดงละครเรื่อง “ซินเดอเรลลา” ในงานฉลองโรงเรียนในปีพ.ศ. ๒๔๘๐ การแสดงครั้งนี้ประสบผลสำเร็จอย่างงดงามเป็นที่ประทับใจแก่ผู้ชมอย่างยิ่ง ทำให้โรงเรียนสวนสุนันทามีชื่อเสียงเกี่ยวกับการละครเป็นที่ยอมรับกันมาจนกระทั่งปัจจุบัน

อาจารย์หม่อมหลวงประชุมพร ไกรฤกษ์

(พ.ศ. ๒๔๘๖-๒๕๔๑)

ประวัติ

อาจารย์หม่อมหลวงประชุมพร ไกรฤกษ์ เป็นธิดา ม.ร.ว.ชม ปาลกะวงศ์ เกิดเมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน พ.ศ. ๒๔๕๙ สมรสกับ นายอัครวิจิตร ไกรฤกษ์ มีบุตรธิดาสองคน และถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๑

การศึกษา

สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย แล้วเป็นครู ณ โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัยสองปี จากนั้น สอบชิงทุนเล่าเรียนหลวงไปศึกษา ณ มหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ (University of the Philippines) ประเทศฟิลิปปินส์ ได้รับปริญญา B.Sc.in Ed.

อาจารย์หม่อมหลวงประชุมพร ไกรฤกษ์ ได้รับการแต่งตั้งเป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียนสวนสุนันทา พ.ศ. ๒๔๘๖ ซึ่งเป็นระยะเวลาที่เกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ ต้องอพยพหลบหนีภัยสงครามทหารญี่ปุ่นเข้ามาใช้สถานที่เมื่อสงครามยุติลงกองทัพสหประชาชาติก็เข้ามาพำนัก จนถึงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๘ จึงได้ถอนทัพออกไปเป็นผลให้ อาคาร สถานที่ที่ชำรุด เสียหายมาก

ต้องซ่อมแซมและปรับปรุงอาคาร หอพัก ตึกเรียน (ตึก 1) จนใช้เรียนได้ตามปกติในต้นปีการศึกษา ๒๔๙๐

อาจารย์หม่อมหลวงประชุมพร ไกรฤกษ์ เป็นอาจารย์ใหญ่คนเดียวของโรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัยที่ต้องบริหารงานในภาวะวิกฤติอันเกิดจากสงครามโลก ถ้าจะเปรียบสภาพของสวนสุนันทาในช่วงนั้นก็คือ “บ้านแตกสาแหรกขาด” แต่ด้วยความเข้มแข็ง ฉลาดรอบคอบ ท่านได้ปฏิบัติหน้าที่ทุกอย่างลุล่วงไปได้ด้วยดี งานส่วนใหญ่ของท่านเป็นเรื่องเกี่ยวกับการซ่อมแซมฟื้นฟูสภาพของสถานศึกษาที่ทรุดโทรมอย่างมากให้คืนสภาพโดยเร็วที่สุด แต่เป็นที่น่าเสียดายที่ท่านเสียชีวิตเมื่ออายุเพียง ๔๒ ปี ครอบครัวของท่านได้รวบรวมเงินที่ได้รับจากงานศพท่าน มอบให้โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัยตั้งทุนรางวัล “เข็มประชุมพร” ซึ่งเป็นรางวัลที่จะมอบให้แก่นักเรียนที่มีมารยาดี มีสัมมาคารวะ และมีจิตใจงาม

อาจารย์ผจงวาด วายวานนท์

(พ.ศ. ๒๔๕๙-๒๕๐๐)

ประวัติ

อาจารย์ผจงวาด วายวานนท์ เป็นบุตรของ รongเสวกเอก หลวงประจักษ์อักษรนิติ์ (วุฒิชเสณี) และนางทองคำ ประจักษ์อักษรนิติ์ (ทองคำ สุนคนธการ)

เกิดเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๔๙ ได้สมรสกับ นายเชื้อ วายวานนท์ ปลัดกระทรวงสทกรณ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๔

การศึกษา

วิชาสามัญ

— สำเร็จชั้นประโยคมัธยมบริบูรณ์วิชาสามัญ โรงเรียนสตรีวิทยา พ.ศ. ๒๔๖๒

— สำเร็จชั้นประโยคมัธยมบริบูรณ์วิชาภาษาอังกฤษอย่างเอกโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ซึ่งจัดสอนโดยสามัคยาจารย์สมาคมในปี พ.ศ. ๒๔๗๓

— สอบได้วิชาภาษาไทยชั้นปริญญาปีที่ ๔ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในพ.ศ. ๒๔๗๔

วิชาครู อาจารย์ผจงวาด วายวานนท์ มีวุฒิทางวิชาครู คือ

- พ.ศ. ๒๔๖๔ วิชาครูมูล
- พ.ศ. ๒๔๖๕ วิชาครูประถม
- พ.ศ. ๒๔๗๑ วิชาครูมัธยม

อาจารย์ผจงวาด วายวานนท์ ได้ย้ายมาจากโรงเรียนเบญจมราชาลัย เข้ามาราชการในตำแหน่งอาจารย์ใหญ่โรงเรียนสุนันทาวิทยาลัย แผนกฝึกหัดครู วิชาสามัญศึกษา กองโรงเรียนฝึกหัดครู ในปี พ.ศ. ๒๔๙๘ หลังจากนั้นท่านได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่โรงเรียนสุนันทาวิทยาลัยในปี พ.ศ. ๒๔๙๙ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๐๐

อาจารย์ผจงวาด วายวานนท์ เป็นผู้บังคับบัญชาที่เข้ามาบริหารงานในวิทยาลัยครูสวนสุนันทาเป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุดเมื่อเทียบกับผู้บริหารอื่น ๆ คือ เป็นเพียง 1 ปีเท่านั้น แต่ท่านก็ได้ให้การสนับสนุนส่งเสริมในด้านวิชาการและสร้างสวนสุนันทาให้เจริญเป็นที่ปรากฏมาจนกระทั่งทุกวันนี้

คุณหญิงกรองแก้ว ปทุมานนท์

(พ.ศ. ๒๔๙๑-๒๕๑๖)

ประวัติ

คุณหญิงกรองแก้ว ปทุมานนท์ เป็นบุตรของพระยาหัตถินอำนวยศาสตร์ (สาย) และคุณหญิงเลื่อนหัตถิน เกิดเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๕๕ ณ บ้านเลขที่ ๒๒๐๕ ตำบลริมวัดบพิตรพิมุข (วัดเชิงเลน) อำเภอจักรวรรดิ (อำเภอสัมพันธวงศ์ ในปัจจุบัน) กรุงเทพมหานคร ท่านได้สมรสกับนายชลอ ปทุมานนท์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๑ มีบุตรหญิงชาย ๒ คน

การศึกษา

พ.ศ. ๒๔๖๒ เข้าเรียนชั้นมูลโรงเรียนเบญจมราชาลัย จนจบชั้นมัธยมปีที่ ๘

พ.ศ. ๒๔๗๓ เข้าศึกษาในแผนกวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แต่เนื่องจากไม่ถูกกับอุปนิสัยจึงศึกษาอยู่เพียงปีเดียว

พ.ศ. ๒๔๗๔ เข้าศึกษาในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๔๗๖ สอบได้ประกาศนียบัตรครูมัธยม
แผนกอักษรศาสตร์

พ.ศ. ๒๔๗๗-๒๔๗๙ ศึกษาระดับปริญญา
อักษรศาสตร์ หลักสูตร ๒ ปี ได้วุฒิ อ.บ., ป.ม.

คุณหญิงกรองแก้ว ปทุมานนท์ ได้รับตำแหน่ง
เป็นผู้บริหารโรงเรียนสวนสุนันทา (วิทยาลัยครูสวน
สุนันทา) พ.ศ. ๒๔๙๑-๒๕๑๖ ในระหว่าง พ.ศ.
๒๔๙๘-๒๕๐๐ ได้ย้ายไปรับราชการหน่วยศึกษานิเทศก์
กรมการฝึกหัดครูและรักษาการอาจารย์ใหญ่โรงเรียน
เทพสตรี จังหวัดลพบุรีเป็นการชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๐๑
โรงเรียนสวนสุนันทาได้เลื่อนฐานะเป็นวิทยาลัยครู ท่าน
ก็ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการวิทยาลัยครูสวนสุนันทา
จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๖

คุณหญิงกรองแก้ว ปทุมานนท์ เป็นผู้บังคับบัญชา
ที่เข้ามาบริหารงานในวิทยาลัยครูสวนสุนันทาเป็นระยะ
เวลานานเกือบ ๒๕ ปี นับว่าเป็นผู้ที่มีความผูกพันกับ
สถาบันแห่งนี้มากที่สุด ในสมัยของท่านนั้นได้มีการ
เปลี่ยนระบบการศึกษาจากฝึกหัดครูประถม (ป.ป.) เป็น
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ปก.ศ.) และประกาศนียบัตร
วิชาการศึกษาชั้นสูง (ปก.ศ.สูง)

กิจกรรมสำคัญที่นับว่าเป็นเกียรติประวัติในชีวิต
การทำงานของ คุณหญิงกรองแก้ว ปทุมานนท์ และวิทยาลัย
คือ การได้รับพระบรมราชานุญาตจากพระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัว ในการจัดสร้างพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระ
นางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์พระบรมราชเทวี ประดิษ
ฐานไว้บนเนินเขาในบริเวณวิทยาลัยครูสวนสุนันทา เมื่อ
การสร้างพระราชานุสาวรีย์เสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ทรง
มีพระมหากรุณาธิคุณเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบ
พิธีเปิดพระราชานุสาวรีย์ในวันศุกร์ที่ ๑๐ พฤศจิกายน
พ.ศ. ๒๕๑๔ นับได้ว่าสวนสุนันทาเป็นวิทยาลัยครู
แห่งแรกที่มีโอกาสรับเสด็จพระราชดำเนินเพื่อทรงประ
กอบพิธี จึงเป็นที่ปลาบปลื้มยินดีสำหรับในพระมหา
กรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น

อาจารย์ประเยาว์ ศักดิ์ศรี

(พ.ศ. ๒๕๑๖-๒๕๑๙)

ประวัติ

อาจารย์ประเยาว์ ศักดิ์ศรี เป็นบุตรของพระชัย-
เบญญา (แปลก รังสิคุต) และนางชัยเบญญา (ทองอยู่
รังสิคุต) เกิดเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๓
ได้สมรสกับ ศจ.พ.อ.สุธรรม ศักดิ์ศรี มีบุตรหญิงบุญธรรม
๒ คน

การศึกษา

พ.ศ. ๒๔๘๒ สำเร็จมัธยมศึกษาปีที่ ๘ โรงเรียน
สวนสุนันทา

พ.ศ. ๒๔๘๖ สำเร็จปริญญาตรี อักษรศาสตร์-
บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๐๒ สำเร็จปริญญาโททางบริหารการ
ศึกษา (M.A.) ที่ Western Michigan University
U.S.A.

อาจารย์ประเยาว์ ศักดิ์ศรี ได้รับแต่งตั้งให้เป็น
ผู้อำนวยการวิทยาลัยครูสวนสุนันทาในปี พ.ศ. ๒๕๑๖
แทนคุณหญิงกรองแก้ว ปทุมานนท์ ซึ่งเกษียณอายุ
ราชการ ในสมัยนี้ได้มีการสร้างตึกห้องสมุดขึ้น ซึ่ง
อาจารย์ประเยาว์ ศักดิ์ศรีมีความเห็นว่า งานห้องสมุด

คือหัวใจของวิชาการ จึงมีการระดมทรัพยากรด้าน
บรรณารักษ์ จัดซื้อครุภัณฑ์ใหม่ ทำให้วิทยาลัยครู
สวนสุนันทามีห้องสมุดที่ทันสมัย

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ กรมการฝึกหัดครูเริ่มใช้
หลักสูตรใหม่ตามพระราชบัญญัติครูวิทยาลัยครูสวน-
สุนันทาเริ่มเปิดสอนวิชาเอก ฟิสิกส์ วิชาเอกอังกฤษ
มาเป็น อธิการ รองอธิการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้า
ภาควิชา มีวาระในการดำรงตำแหน่ง อาจารย์ประจำ
ศักดิ์ศรี ได้ดำรงตำแหน่ง อธิการคนแรกของวิทยาลัยครู
สวนสุนันทา แต่เป็นที่น่าเสียดายที่ท่านได้ลาออกร่าง
ราชการในปี พ.ศ. ๒๕๑๙

ศาสตราจารย์สมจิต อนสุกาญจน์

(พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๔)

ประวัติ

ศาสตราจารย์สมจิต อนสุกาญจน์ เป็นบุตร
นายเชาวน์ นางจู เกาพิจิตร เกิดเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม
พ.ศ. ๒๔๖๖ ที่ตำบลวังใหม่ อำเภอปทุมวัน จังหวัด
พระนคร ได้สมรสกับ ดร.เล็ก อนสุกาญจน์ เมื่อ
พ.ศ. ๒๔๙๗ มีบุตร ๑ คน

การศึกษา

ศาสตราจารย์สมจิต อนสุกาญจน์ เริ่มเรียนชั้น
ประถมศึกษาที่โรงเรียนเอนเฮล์ เมมโมเรียลมัธยมศึกษา

ที่โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม อุดมศึกษาที่จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย สำเร็จปริญญาอักษรศาสตร์บัณฑิต (อบ.)
เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๕ ได้ศึกษาสายวิชาชีพครูต่อได้
ประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยมศึกษา (ป.ม.) เมื่อปี
พ.ศ. ๒๔๘๖ ต่อมาได้สอบชิงทุนครูสภาไปศึกษาต่อที่
มหาวิทยาลัยมิชิแกน ที่สหรัฐอเมริกา ได้รับปริญญา
M.A. in Ed.

ศาสตราจารย์สมจิต อนสุกาญจน์ ดำรงตำแหน่ง
ทางบริหารเป็นอธิการ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ตั้งแต่
พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๔ ในระหว่างที่ท่านทำหน้าที่เป็น
ผู้บริหารวิทยาลัยครูสวนสุนันทานี้ ได้มีกิจกรรมต่าง ๆ
อันเป็นผลงานซึ่งเกิดขึ้นในสมัยของท่านดังนี้ คือ

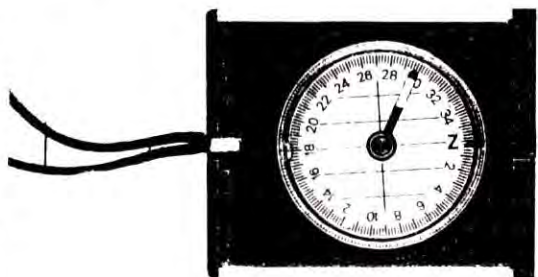
พ.ศ. ๒๕๑๙ กระทรวงศึกษาธิการ อนุมัติให้
วิทยาลัยครูสวนสุนันทาเป็นสถาบันอุดมศึกษาโดยแบ่ง
สายงานบริหารออกเป็นสำนักงานอธิการ คณะวิชา
และภาควิชา

พ.ศ. ๒๕๒๑ มีพิธีพระราชทานปริญญาบัตรเป็น
ครั้งแรก

พ.ศ. ๒๕๒๓ เปิดสอนนักศึกษาระดับปริญญาตรี
หลักสูตร ๔ ปี เป็นครั้งแรก

กิจกรรมอื่นนอกจากนี้คือ เลิกกิจการหอพักของ
วิทยาลัยนักศึกษาฝึกหัดครู จึงมีประเภทเดินเรียนเพียง
อย่างเดียว รื้ออาคารเก่าที่เป็นหอพัก แล้วสร้างใหม่เป็น
อาคารเรียน เช่น อาคาร ๖ และอาคารพลศึกษา
 เป็นต้น

เมื่อศาสตราจารย์สมจิต อนสุกาญจน์ พ้นตำแหน่ง
อธิการวิทยาลัยครูสวนสุนันทาในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ แล้ว
ท่านได้ไปช่วยราชการที่คณะกรรมการข้าราชการครู
(กค.) จนเกษียณอายุราชการ

อาจารย์จำเรียม เสกธีระ
(พ.ศ. ๒๕๒๔-๒๕๒๖)

ประวัติ

อาจารย์จำเรียม เสกธีระ เป็นชาวจังหวัดตรัง เกิดเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๔๗๖ สมรสกับนางสาวบุญเกิด ศรีดีสุด มีบุตรชาย ๓ คน ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง อธิบดีกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

การศึกษา

๒๔๙๓ ประโยคมัธยมศึกษา โรงเรียนวิเชียรมาตุ จ.ตรัง

๒๔๙๕ ประโยคเตรียมอุดมศึกษา แผนกวิทยาศาสตร์ โรงเรียนไพศาลศิลป์ พระนคร

๒๔๙๗ ประโยคครูประถม (ป.ป.) โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย พระนคร

๒๔๙๙ ประโยคครูมัธยม (ป.ม.) แผนกวิทยาศาสตร์ โรงเรียนฝึกหัดครูมัธยม พระนคร

๒๕๐๓ การศึกษำบัณฑิต (กศ.บ.) สาขาประถมศึกษา มศว.ประสานมิตร พระนคร

๒๕๐๕ M.A. Columbia University, New York, U.S.A.

๒๕๑๓ Certificate in Educational Planning and Administration. ALEPA, New Delhi, India

๒๕๒๒ Certificate in Innovation and Technology in Education. INCOTECH, Manila, Philippines

นับเป็นครั้งแรกที่วิทยาลัยครูสวนสุนันทา มีผู้บริหารเป็นชาย จึงเป็นความแปลกใหม่ของชาวสวนสุนันทา เมื่ออาจารย์จำเรียม เสกธีระ เข้ามาดำรงตำแหน่งอธิการ ทุกคนรู้สึกประทับใจในความเป็นผู้มีน้ำใจดี มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และโอบอ้อมอารีของท่าน แต่ท่านก็ได้มาดำรงตำแหน่งอธิการในวิทยาลัยครูสวนสุนันทาเพียง “ร้อยสามสัปดาห์” (๒๐ ตุลาคม ๒๕๒๔-๑๓ ตุลาคม ๒๕๒๖) เท่านั้น ถึงกระนั้นท่านก็ยังได้ดำริให้สร้างห้องพระประดิษฐานพระรูปสมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์พระบรมราชเทวีเป็นสถานที่นำเลื่อมใสสมพระเกียรติพระองค์ท่าน นอกจากนี้ก็มีการสร้างที่จอดรถ และมีทางเท้าให้นักศึกษาเดินเป็นระเบียบสวยงาม นับได้ว่าเป็นการสร้างระเบียบวินัยให้เกิดขึ้นในวิทยาลัยครูสวนสุนันทาด้วย

อาจารย์กลาย กระจ่ายวงศ์

(พ.ศ. ๒๕๒๖-๒๕๓๔)

ประวัติ

เป็นบุตรนายเกลื่อน กระจ่ายวงศ์และนางเลื่อน กระจ่ายวงศ์ เกิดเมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๔๗๗ มีภูมิลำเนาอยู่ที่บ้านท่าแคง จังหวัดสงขลา มีพี่น้องร่วมบิดามารดา รวม ๘ คน สมรสกับนางธนา กระจ่ายวงศ์ (นิยม) อาจารย์วิทยาลัยครูจันทระเกษม มีบุตรชาย ๒ คน ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ

การศึกษา

๒๔๘๕-๒๔๙๐ - ชั้นมูลศึกษาและชั้นประถมศึกษา โรงเรียนประชาบาล บ้านท่าแคง สงขลา

๒๔๙๒-๒๔๙๗ - ชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนวชิราวุฒูล สงขลา

๒๔๙๘-๒๔๙๙ - ชั้นเตรียมอุดมศึกษา โรงเรียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏ และโรงเรียนวรนาธิเฉลิมสงขลา

๒๕๐๐-๒๕๐๓ - ปริญญาตรี วิทยาลัยวิชา
การศึกษามหาวิทยาลัย ชลบุรี

๒๕๐๗-๒๕๐๘ - ปริญญาโท Vanderbilt
University (George Peabody College) Nashville,
Tennessee, U.S.A.

อาจารย์กลาย กระจายวงศ์ ดำรงตำแหน่งอธิการ
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒ วาระ ๆ ที่ ๑ ตั้งแต่วันที่
๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๖-๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐
วาระที่ ๒ ตั้งแต่วันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐-7
ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ รวมเป็นเวลา ๘ ปี ตลอดระยะ
เวลา ๘ ปี ในฐานะผู้บริหาร ท่านได้ปฏิบัติงานใน
หน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่ง และในสมัยนี้ได้มีการ
เปลี่ยนแปลงหลายด้าน เป็นต้นว่า มีปรัชญาประจำ
สถาบัน “ทรงปัญญา ศรีทศธรรม นำสังคม” มี
วิวัฒนาการการใช้หลักสูตร ซึ่งเดิมสวนสุนันทาเปิดสอน
เฉพาะวิชาการศึกษา หรือสาขาครุศาสตร์บัณฑิตเพียง
สาขาเดียวจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นต้นมาได้เปิดสอน
ใน ๓ สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการศึกษา สาขาวิทยา-

ศาสตร์ และสาขาวิชาศิลปศาสตร์ นอกจากนี้วิทยาลัยครู
สวนสุนันทาได้ริเริ่มเสนอร่างหลักสูตรใหม่และได้ประกาศ
ใช้ในวิทยาลัยครูทั้ง ๓๖ แห่ง รวม ๘ หลักสูตร

นอกจากนี้อาจารย์กลาย กระจายวงศ์ ยัง
ได้ทำการปรับปรุงพื้นที่อาคารเรียนและสิ่งแวดล้อมความ
เหมาะสมในฐานะที่เป็นสถาบันอุดมศึกษา เช่น ปรับปรุง
อาคารปฏิบัติการของภาควิชาต่าง ๆ เชื้อนกึ่งหน้า ลาน
จอดรถ ทางเดินเท้า โรงพิมพ์ อาคารสวัสดิการ อาคาร
พลศึกษา อาคารสโมสรนักศึกษา อาคารสำนักงานอธิการ
อาคารศูนย์ศิลปวัฒนธรรม หอประชุมและโรงอาหาร
บ้านพักคนงานบริเวณโรงเรียนประถม-มัธยมสาธิต เป็น
ผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้อย่างชัดเจน เป็น
การวางพื้นฐานในการจัดบรรยากาศให้เหมาะสมกับ
การเป็นสถาบันอุดมศึกษาต่อไปในอนาคต

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พล คำปingsู่
(พ.ศ. ๒๕๓๔-ปัจจุบัน)

ประวัติ

ดร.พล คำปingsู่ เกิดเมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๔๘๐
ได้สมรสกับนางนวลจันทร์ คำปingsู่ และมีบุตรธิดา ๔ คน
การศึกษา

พ.ศ. ๒๔๙๕ ชั้นมัธยมปีที่ ๖ จากโรงเรียน
ศรีสะเกษวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๔๙๘ ป.ป. จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร

พ.ศ. ๒๕๐๒ สำเร็จ กศ.บ. จากวิทยาลัยวิชา-
การศึกษาประสานมิตร

พ.ศ. ๒๕๑๔ สำเร็จ M.S. (Math) จาก
Kansas States College of Pittsburg U.S.A.

พ.ศ. ๒๕๑๗ M.A. (T.E.S.L.) จาก Univer-
sity of California at Los Angeles, U.S.A.

พ.ศ. ๒๕๑๙ Ph.D. (การวิจัยและการประเมิน-
ผลทางการศึกษา) จาก University of California
at Los Angeles, U.S.A.

ประสบการณ์ในการทำงาน

๒๕๐๓-๒๕๐๖ อาจารย์หมวดวิชาการศึกษา
วิทยาลัยครูอุดรธานี

๒๕๐๗ ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้เชี่ยวชาญไทย
ทางการศึกษาที่พระราชอาณาจักรลาว

๒๕๐๘-๒๕๑๓ อาจารย์วิทยาลัยครูอุดรธานี

๒๕๑๔-๒๕๑๗ รองอาจารย์ใหญ่ (ฝ่ายวิชาการ)
วิทยาลัยครูบุรีรัมย์

๒๕๑๘-๒๕๒๐ นักวิชาการศึกษาประจำสถาบัน
ศูนย์ภาษาอังกฤษ ทบวงมหาวิทยาลัย

๒๕๒๑-๒๕๒๒ รองอธิการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยครู
อุดรธานี

๒๕๓๐-๒๕๓๒ Senior Research and Centor
Specialist ที่ศูนย์ INNOTECH ประเทศฟิลิปปินส์

๒๕๓๓ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะวิชาครุศาสตร์
วิทยาลัยครูอุดรธานี

๒๕๓๔ ผู้ตรวจราชการกรมการฝึกหัดครู กระทรวง
ศึกษาธิการ

ความสนใจในทางวิชาการ

- งานวางแผน
- งานวิจัยและงานประเมินโครงการ
- งานคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีและการสร้าง

คำนิยาม

1.5 อาคารและหน่วยงานของวิทยาลัย

อาคาร ๒๗	สายสุทธานพดล
	ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม
อาคาร ๑	กรรณาภรณ์พิพัฒน์
ห้อง ๑๑๑	สำนักงานคณะวิชาครุศาสตร์
ห้อง ๑๑๒	ส่วนกิจการนักศึกษา
ห้อง ๑๑๓	แผนกแนะแนวการศึกษา
ห้อง ๑๑๗	ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา
ห้อง ๑๑๘	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
	ภาควิชาทดสอบและวิจัย
ห้อง ๑๑๙	ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
ห้อง ๑๒๔	ภาควิชาคณิตศาสตร์
ห้อง ๑๒๕-๑๒๗	ภาควิชาคอมพิวเตอร์
อาคาร ๒	นิลรัตนาร
ห้อง ๒๑๑	ห้องพยาบาล
ห้อง ๒๑๔	ภาควิชาสุขศึกษา
ห้อง ๒๑๕	ภาควิชาศิลปศึกษา
ห้อง ๒๒๘	ภาควิชาภาษาอังกฤษ
อาคาร ๓	ประชุมพรโสภิต
โรงเรียนมัธยมสาธิต	วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
อาคาร ๔	มาลินีนกตารา
โรงเรียนประถมสาธิต	วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

อาคาร ๕

ห้อง ๕๑๕
ห้อง ๕๑๖
ห้อง ๕๑๗
ห้อง ๕๒๒
ห้อง ๕๓๑
ห้อง ๕๔๑-๕๔๓
ห้อง ๕๔๔-๕๔๖

อาคาร ๖

อาคาร ๗

อาคาร ๙

ห้อง ๙๒๑
ห้อง ๙๒๒
ห้อง ๙๒๓
ห้อง ๙๓๑
ห้อง ๙๓๕
ห้อง ๙๓๖

อาคาร ๑๗

นัรมราชศิลป์สตุติ

ตึกวิทยาศาสตร์
ภาควิชาเคมี
สำนักงานคณะวิชาวิทยาศาสตร์
ภาควิชาฟิสิกส์
การศึกษาริชาทหาร
ภาควิชาชีววิทยา
ศูนย์คอมพิวเตอร์
โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีการอาหาร
สุวพักตร์วิเวศน์
ภาควิชาภาษาไทย
สถาบันธัญญศึกษา
ภาควิชาคหกรรมศาสตร์
เหมวดีพิทักษ์
สำนักงานคณะวิชามนุษยศาสตร์
ภาควิชาประวัติศาสตร์
ภาควิชาภูมิศาสตร์
ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
ภาควิชาสังคมวิทยา
ภาควิชาปรัชญาและศาสนา
อรพันธ์อดิศักดิ์
ตึกนาฏศิลป์
ภาควิชานาฏศิลป์
สำนักงานอธิการ

เสาธงหน้าหอประชุมสุนันทานุสรณ์

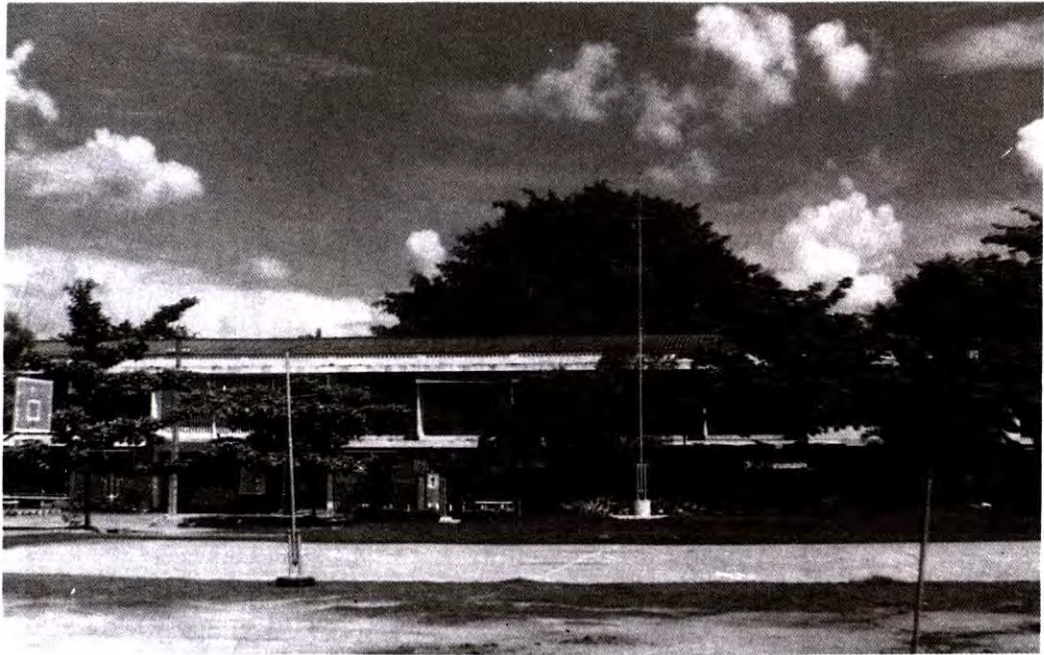
พระวิษณุกรรม หน้าตึก ๒

สัญลักษณ์และชื่อวิทยาลัย ที่ตึก ๒

อาคาร ๑๔	เอื้อนอาชว์แถมถวัลย์ ตึกคหกรรม	อาคารแก้วกรุณาสโมสร คณะวิชาวิทยาการจัดการ
อาคาร ๒๑	จุฑารัตนาภรณ์ ภาควิชาอุตสาหกรรมศิลป์	อาคาร ๑๘ อาคารสวัสดิการหลังใหม่
อาคาร ๒๓	ศศิพงศ์ประไพ สำนักงานลูกเสือ	อาคาร ๑๑ เทคโนโลยีการอาหาร
วิทยาลัยนานาชาติ	อาคารพลศึกษา ภาควิชาพลศึกษาและสันทนาการ	อาคาร ๑๕ อาหารใหม่มัธยมสาธิต
อาคาร ๑๐	ปัญญาภราชบรรณาศรม ห้องสมุดและภาควิชาบรรณารักษศาสตร์	อาคาร ๑๖ อาคารใหม่ประถมสาธิต
อาคาร ๘	ภาควิชาเทคโนโลยีและฝ่ายเทคโนโลยี	หมายเหตุ ชื่อตึกและอาคารต่าง ๆ คุณหญิงกรองแก้ว ปทุมานนท์ อดีตผู้อำนวยการวิทยาลัยครูสวนสุนันทา เป็นผู้ตั้งจาก พระนามและนามท่านผู้เป็นเจ้าของตึก

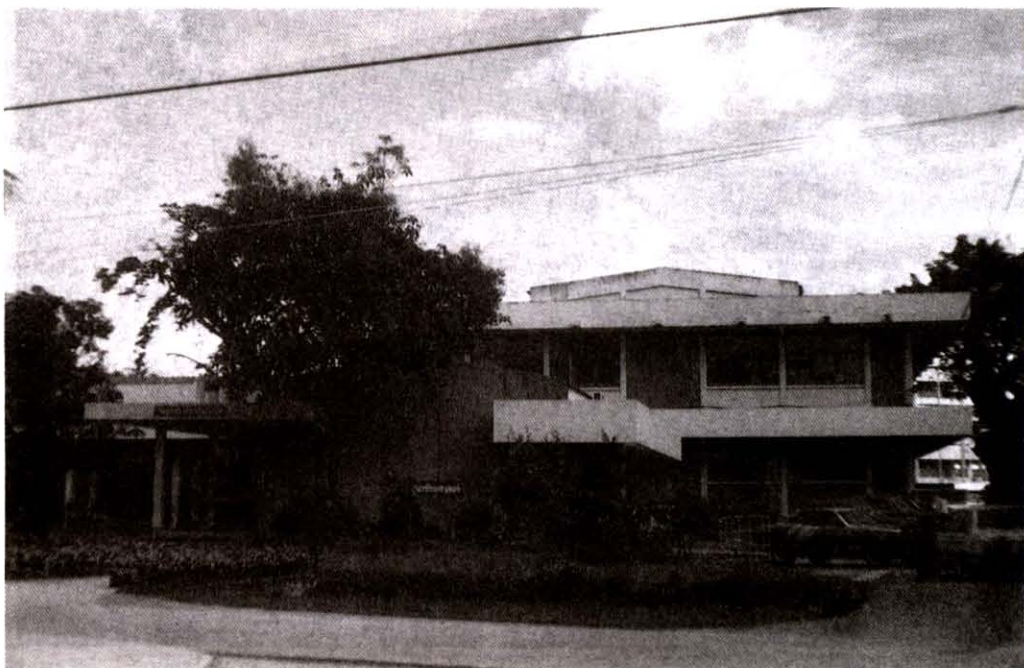

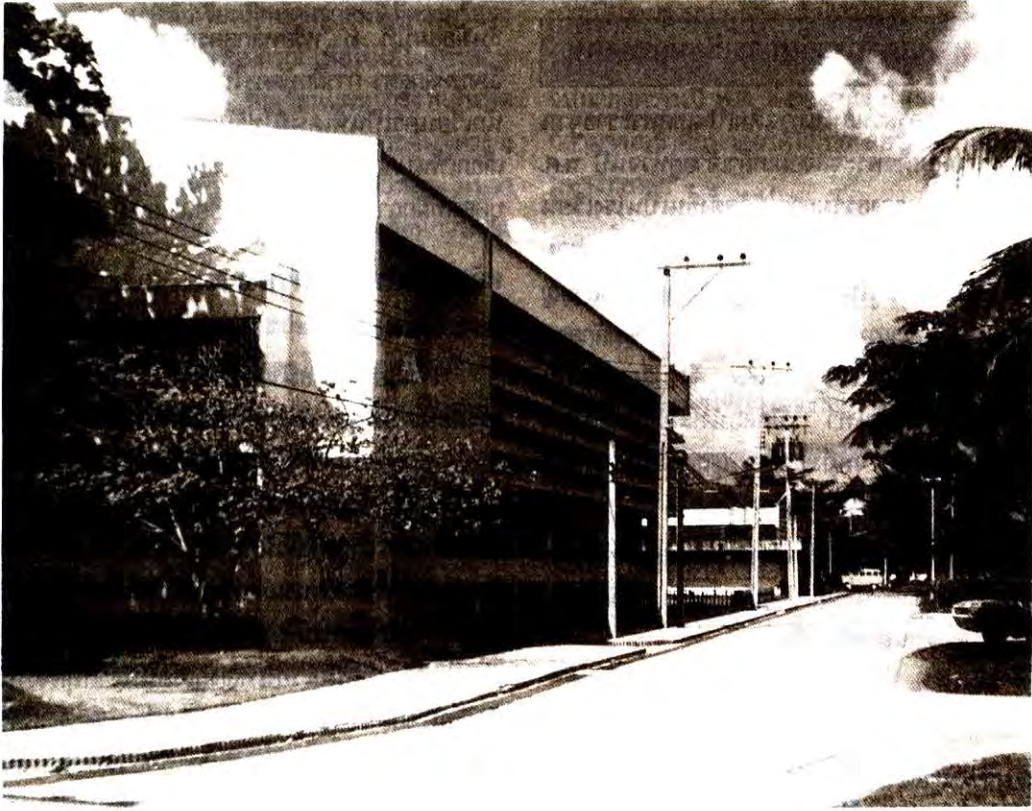

ศิลประดมสาริต ตึก ๔

ตึก ๖ อาคารภาควิชาภาษาไทย

2. หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา เดิมเป็นเขตพระราชฐาน ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจนปี พ.ศ. ๒๔๘๐ กระทรวงธรรมการได้จัดตั้งขึ้นเป็นโรงเรียน สวนสุนันทาวิทยาลัย จัดเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูประถมหญิงแห่งเดียวที่มีอยู่ในขณะนั้น ที่มีทั้งแผนกวิสามัญ (ฝึกหัดครู) และแผนกสามัญ ป.๑-ม.๘ จัดหลักสูตร ป.ป., ป.ม. มาจนถึงปี ๒๔๙๙ จึงเปลี่ยนชื่อเป็น วิทยาลัยครูสวนสุนันทา เปิดสอนหลักสูตร ปกศ. และ ปกศ.ชั้นสูง จนถึงระดับปริญญาตรีทั้งภาคปกติ และภาคนอกเวลาตามลำดับมาจนปัจจุบัน

ต่อไปนี้จะกล่าวถึงการจัดหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน โดยแบ่งสาระสำคัญออกเป็น ๔ ตอนด้วยกัน คือ

ตอนที่ ๑ โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย

(พ.ศ. ๒๔๘๐-๒๕๐๐)

ตอนที่ ๒ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

(พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๑๘)

ตอนที่ ๓ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ตาม พรบ. ๒๕๑๘ (พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๒๘)

ตอนที่ ๔ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ (พ.ศ. ๒๕๒๘-ปัจจุบัน)

ตอนที่ ๑ โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย

(พ.ศ. ๒๔๘๐-๒๕๐๐)

เริ่มเปิดสอนครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๐ ในปีแรก มีนักเรียนประมาณ ๑ พันเศษ มีแผนกสามัญและแผนกวิสามัญ แบ่งออกเป็นวิชาครูสามัญและวิชาครูช่าง แผนกฝึกหัดครูเปิดสอนหลักสูตร ป.ป. หลักสูตร ๑ ปี รับจากผู้จบชั้นมัธยมบริบูรณ์

หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

หลักสูตรประโยคครูประถม (ป.ป.) และ ป.ป. (การงานสันต)

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย ในระยะเริ่มแรกนั้น ใช้หลักสูตรการฝึกหัดครูซึ่งกำหนดให้รับผู้สำเร็จการศึกษา

ชั้นมัธยมปีที่ ๖ หรือหลักสูตรครูมูลเข้าศึกษา ๓ ปี จึงจบหลักสูตร การฝึกหัดครูในระยะนี้เป็นทางเลือกสรรคนักเรียนครูเป็นพิเศษมิใช่รับจากบุคคลทั่วไป มีการเลือกเฟ้นบุคคลที่มีพรสวรรค์จะเป็นครูมาแต่กำเนิดหรือบุคคลที่ฝึกการเป็นครูแล้วมาเรียนทฤษฎี

หลักสูตรประโยคครูประถม (กระทรวงศึกษา พ.ศ. ๒๔๙๓)

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย ได้จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประโยคครูประถมฉบับ พ.ศ. ๒๔๙๑ โดยรับนักเรียนหญิงผู้จบมัธยมปีที่ ๖ เข้าเรียน ๓ ปี รับเฉพาะนักเรียนในบารุงแต่เพียงประเภทเดียว มีนักเรียนในบารุงทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค (ทูนจังหวัด) ส่วนนักเรียนนอกบารุงแยกไปเรียนที่โรงเรียนเพชรบุรีวิทยาลัยกรณ นักเรียนในบารุงส่วนภูมิภาคนั้นคัดเลือกจากนักเรียนหญิงผู้เรียนดีจากทุกจังหวัด นักเรียนทุกคนต้องอยู่ประจำในโรงเรียนเพื่อที่จะได้รับการฝึกอบรม ความประพฤติ ระเบียบวินัย และสร้างลักษณะนิสัยให้เหมาะสมกับการเป็นครูสืบไป

ลักษณะการเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าวแล้วคือต้องเรียน ๓ ปี ติดต่อกันจึงจะจบหลักสูตรการเรียนในชั้นปีที่ ๑-๒ ทุกคนจะต้องเรียนวิชาทั้ง ๘ หมวดเหมือนกันหมด พอขึ้นปีที่ ๓ จึงแยกเรียนเฉพาะวิชา จากวิชาหมวดที่ 2, 3, 4, 5 (คล้ายวิชาเอกในปัจจุบัน) สำหรับโรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย จัดให้นักเรียนเลือกเรียนใน ๔ กลุ่ม ดังนี้ คือ

กลุ่มคณิตศาสตร์-ภาษาอังกฤษ กลุ่มวิทยาศาสตร์-ภาษาอังกฤษ กลุ่มคณิตศาสตร์-ภาษาไทย กลุ่มวิทยาศาสตร์-ภาษาไทย

พ.ศ. ๒๔๙๕ ได้เปิดหลักสูตรประโยคครูประถม การงานสันตในชั้นฝึกหัดครูปีที่สามขึ้น ฉะนั้นนักเรียนที่จะเรียนชั้นปีที่ ๓ จึงมีโอกาสเลือกเรียนอีกกลุ่มหนึ่งเพิ่มจาก ๔ กลุ่ม เดิมเป็น ๕ กลุ่ม การเรียนของนักเรียนฝึกหัดครูแผนกการงานสันตนี้จะแบ่งเรียนวิชาการ และ วิชาการงานสันต ซึ่งได้แก่งานภาคปฏิบัติอันมีจุด

มุ่งหมายที่จะฝึกให้นักเรียนฝึกหัดครูกลุ่มนี้มีความรู้และทักษะในงานด้านอุตสาหกรรม เพื่อไปใช้ในการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นักเรียนแผนการงานสันทัด จึงมีการเรียนเกี่ยวกับงานไฟฟ้า งานประดิษฐ์ต่าง ๆ งานครัว งานไม้ งานพิมพ์ และเสื้อผ้า เป็นต้น นับว่าเป็นประโยชน์สำหรับการนำไปใช้ในการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง

หลักสูตรประโยคครูประถมสิ้นสุดลงเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๘ เพราะกรมการฝึกหัดครูได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาแทน นักเรียนรุ่นสุดท้าย จึงจบการศึกษาในปี พ.ศ. ๒๔๙๘

หลักสูตรประโยคครูมัธยม (ป.ม.)

แผนการงานสันทัด

เนื่องจากปี พ.ศ. ๒๔๙๕ โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย ได้เปิดหลักสูตรประโยคครูประถมการงานสันทัด ดังกล่าวแล้ว ปี พ.ศ. ๒๔๙๖ จึงต้องเปิดหลักสูตรประโยคครูมัธยมแผนการงานสันทัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนประโยคครูประถมการงานสันทัดได้ศึกษาต่อในระดับประโยคครูมัธยมการงานสันทัด หลักสูตรนี้มีจุดมุ่งหมายในการเรียนเหมือนหลักสูตรประโยคครูประถมการงานสันทัด แต่นักเรียนจะมีโอกาสได้ฝึกอบรมให้เข้มข้นอีก ๒ ปี โดยรับนักเรียนที่จบชั้นฝึกหัดครูประถมปีที่ ๒ แล้ว สมัครเรียนแผนการงานสันทัด จึงจะจบหลักสูตรปีแรกที่เปิดเรียนคือปี พ.ศ. ๒๔๙๖ หลักสูตรนี้สิ้นสุดในปี พ.ศ. ๒๔๙๘ พร้อมกับหลักสูตรประโยคครูประถม ฉะนั้นจึงมีผู้จบหลักสูตรนี้เพียง ๒ รุ่นเท่านั้น

หลักสูตรภาคนอกเวลา ๑. การเรียนรอบบ่าย (Twilight)

พ.ศ. ๒๕๐๐ กระทรวงศึกษาธิการได้จัดให้มีการเรียนรอบบ่ายขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหานักเรียนที่สอบไล่ได้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ไม่มีที่เรียน ในปีเดียวกันนี้โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัยได้เปิดรับนักเรียนรอบบ่ายขึ้นตามความประสงค์ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งนับว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนให้สำหรับผู้เรียนภาคนอกเวลาเป็นครั้งแรก โดยใช้หลักสูตรการฝึกหัดครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาบับเดียวกับภาคปกติ

การเปิดสอบรอบบ่ายได้ล้มเลิกไปเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๒ ผู้เรียนรอบบ่ายได้เข้าศึกษาต่อในระดับ ป.ก.ศ.สูง ภาคปกติมาจบหลักสูตรในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ และในระดับปริญญาตรีก็สามารถเข้าศึกษาต่อได้ที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาหรือมหาวิทยาลัย

ตอนที่ ๒ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

(พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๕๑๘)

ปี พ.ศ. ๒๕๐๑ กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายสำคัญที่จะผลิตครูให้เพียงพอกับความต้องการของประเทศ และปรับปรุงหลักสูตรฝึกหัดครูให้ทันสมัยมากขึ้น จึงยกเลิกหลักสูตร ป.ป. ป.ว. และ ป.ม. ที่ได้ใช้มา ๖๔ ปี นั้นเสีย มาเปิดหลักสูตร ป.ก.ศ. และ ป.ก.ศ.ชั้นสูงขึ้นแทน มีการเรียนแบบระบบหน่วยกิตขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย โดยจัดเป็นโครงการ ๑๖ ปี เพื่อผลิตครูให้เพียงพอกับความต้องการขึ้น และเพื่อความเหมาะสมจึงยกฐานะของโรงเรียนฝึกหัดครูขึ้นเป็นวิทยาลัยครู โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัยจึงเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

ในปีเดียวกันนี้ ได้เปิดชั้นฝึกหัดครูประกาศนียบัตรวิชาการศึกษารอบบ่ายขึ้น รับนักศึกษาหญิงและชาย เป็นระบบสหศึกษาเป็นปีแรก เพื่อแก้ไขปัญหานักเรียนที่เรียนจบชั้นมัธยมปีที่ ๖ แล้วไม่มีที่เรียนและสนองนโยบายผลิตครูให้เพียงพอแก่ความต้องการของกระทรวงศึกษาธิการ

เมื่อปีการศึกษา ๒๕๑๑ กรมการฝึกหัดครูมีนโยบายที่จะผลิตครูเพิ่มขึ้น จึงได้อนุมัติให้วิทยาลัยครูสวนสุนันทา และวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เปิดการสอนภาคนอกเวลา หลักสูตร ป.กศ.ชั้นสูง เริ่มเปิดเรียนภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๑๑ เป็นต้นมา เปิดสอนตั้งแต่ ๑๗.๐๐-๒๑.๐๐ น. ต่อมาในปีการศึกษา ๒๕๑๒ จึงให้เปิดสอนหลักสูตร ป.กศ. ชั้นอีกประเภทหนึ่ง

ผู้สมัครเข้าเรียนภาคนอกเวลามีบุคคลหลายอาชีพ มีทั้งข้าราชการ ทหาร พลเรือน ครู ผู้ทำงาน บริษัท ห้างร้าน หรือผู้สำเร็จการศึกษาที่ยังไม่มีอาชีพ นับเป็นความก้าวหน้าในด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชนทั่วไปอย่างกว้างขวาง

หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ยุคหลักสูตร ป.กศ., ป.กศ.สูง, ป.ป., ป.กศ. (ภาคนอกเวลา) และ ป.กศ.สูง (ภาคนอกเวลา) วิทยาลัยครูสวนสุนันทา เริ่มใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ตามประกาศของกรมการฝึกหัดครูตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๔๙๘ เป็นต้นมา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาได้มีการปรับปรุงหลายครั้ง

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษานั้นมีระบบการวัดผลโดยการตัดสินผลการเรียนของรายวิชาเป็นเกรดและคิดคะแนนผลการเรียนเป็นคะแนนเฉลี่ยสะสม ระบบของอเมริกาแทนการคิดคะแนนของแต่ละรายวิชาเป็นร้อยละ และคะแนนผลการเรียนรวมเป็นร้อยละ ตามแบบอังกฤษ ดังนั้น วิทยาลัยครูสวนสุนันทาจึงได้เปลี่ยนระบบการวัดผลมาเป็นการคิดคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่นั้นมาจนถึงปัจจุบัน

๒. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (ป.กศ.สูง)

กรมการฝึกหัดครูประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงในปีการศึกษา ๒๕๐๐ ในปีเดียวกันนี้ วิทยาลัยครูสวนสุนันทาได้เริ่มใช้หลักสูตรนี้ โดยรับนักเรียนที่จบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาเข้าเรียนต่อ ๒ ปี จึงจบหลักสูตร หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงมีการเปลี่ยนแปลงหลายครั้ง

การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงของวิทยาลัยครูสวนสุนันทาลิ้นสุดลงในปีการศึกษา ๒๕๒๘

3. หลักสูตรประกาศนียบัตรประโยคครูประถม (ป.ป.)

หลักสูตรฉบับนี้ประกาศใช้เมื่อปีการศึกษา ๒๕๑๐ เป็นหลักสูตรเร่งรัดการผลิตครูโดยรับนักศึกษาที่สำเร็จ ม.ศ.๕ หรือเทียบเท่ามาเรียน ๑ ปี กำหนดหน่วยกิต การเรียน ๕๕ หน่วยกิต แบ่งเป็นวิสามัญ และวิชา พิเศษ ๓๕ หน่วยกิต วิชาการศึกษา ๒๐ หน่วยกิต

วิทยาลัยครูสวนสุนันทาได้เปิดรับนักศึกษาตามหลักสูตรนี้ใน พ.ศ. ๒๕๑๐ และรับอยู่ ๖ รุ่น จนถึง พ.ศ. ๒๕๑๕ แล้วจึงยกเลิกการรับนักศึกษาตามหลักสูตรนี้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๖

4. หลักสูตรภาคนอกเวลา ๒ ป.กศ. และ ป.กศ.สูง

4.1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงนอกเวลา

วิทยาลัยครูสวนสุนันทาได้รับอนุมัติจากกรมการฝึกหัดครูให้เปิดสอนในระดับนี้ตั้งแต่ภาคกลางปีการศึกษา ๒๕๑๑ รับผู้สำเร็จ ป.กศ. หรือเทียบเท่าประโยคครูเตรียมอุดมหรือประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย หลักสูตรไม่น้อยกว่า ๒ ปี ทั้งสายสามัญและสายอาชีพหรือเทียบเท่า โดยใช้หลักสูตรฉบับเดียวกับภาคปกติ การรับนักศึกษาเข้าเรียนใน พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็นรุ่นที่ ๑ รับไปจนถึงรุ่นที่ ๙ ในพ.ศ. ๒๕๑๙ และงดรับนักศึกษาในระดับนี้ใน พ.ศ. ๒๕๒๐ (ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๕-

๒๕๒๖ มีการรับนักศึกษาระดับ ป.กศ.สูง อีกครั้งหนึ่ง จำนวน ๓ รุ่น แต่เรียกชื่อว่า ภาคต่อเนื่องและภาค สมทบ ดังนั้นจึงนับนักศึกษาทั้ง ๓ รุ่นนี้เป็น ป.กศ.สูง (ภาคนอกเวลา) รุ่นที่ ๑๐-๑๒ และใน พ.ศ. ๒๕๒๗-๒๕๒๘ ได้เปลี่ยนมาเป็นการรับนักศึกษา อ.ค.ป. ระดับ ป.กศ.สูง แทน ซึ่งมี ๒ รุ่น คือ อ.ค.ป. รุ่นที่ ๑๓ และ อ.ค.ป.รุ่นที่ ๑๔)

4.2 ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา

ภาคนอกเวลา

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ได้รับอนุมัติให้เปิดสอน ในระดับนี้ตั้งแต่ภาคกลางปีการศึกษา ๒๕๑๒ รับผู้ ที่สำเร็จชั้น ม.๖ หรือชั้น ม.ศ.๓ ทั้งสายสามัญและ สายอาชีพหรือเทียบเท่า โดยใช้หลักสูตรเดียวกับภาค ปกติ มีการเปิดรับนักศึกษาจำนวน ๖ รุ่น และงดรับ นักศึกษาระดับนี้ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘

การจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาภาคนอก เวลา ได้กำหนดเวลาเรียนไว้ไม่น้อยกว่า ๘ ภาคเรียน รวมทั้งภาคฤดูร้อน การเรียนในสัปดาห์หนึ่งให้มีเวลา เรียนไม่น้อยกว่า ๕ วันตลอดสัปดาห์ให้มีเวลาเรียน อย่างน้อย ๑๕ ชั่วโมง ปีหนึ่งกำหนดให้ ๓ ภาคเรียน

ผู้ที่จะเรียนจบหลักสูตรต้องเรียนรายวิชาต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างน้อย ๑๓๐ หน่วยกิต ทั้งต้องมีเวลาเรียนอย่างน้อย ๘ ภาคเรียน และอย่างมาก ต้องไม่เกิน ๑๖ ภาคเรียน สำหรับเวลาเรียนของ นักศึกษาเป็นเวลาในตอนเย็นและค่ำ ด้วยเหตุนี้จึง มักจะเรียกว่า “นักศึกษาภาคค่ำ” หรือทับศัพท์ ภาษาอังกฤษว่า นักศึกษา “Twilight”

ตอนที่ ๓ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ตาม พรบ. วิทยาลัยครู ๒๕๑๘ (พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๒๘)

สืบเนื่องจากในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ วิทยาลัยวิชา การศึกษาได้รับอนุมัติให้ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ แยกตัวออกไปจากกรมการฝึกหัดครู กรมการฝึกหัดครูมีนโยบายที่จะเพิ่มคุณภาพครูให้สูงขึ้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้เสนอพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘ และได้มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะวิทยาลัย ครูสวนสุนันทาเป็นวิทยาลัยครูตามพระราชบัญญัติฉบับ

ดังกล่าว เป็นสถาบันการศึกษาและวิจัยส่งเสริมวิชาการ และผลิตครูถึงระดับปริญญาตรี แบ่งส่วนราชการออก เป็นคณะวิชา ประกอบด้วยคณะวิชาวิทยาศาสตร์ คณะวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิชา ครุศาสตร์ เปิดสอนหลักสูตรการฝึกหัดครูระดับอนุ- ปริญญา ๒ ปี ปริญญาตรี ๒ ปี และ ๔ ปี โดยอาศัย หลักสูตรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ยุคหลักสูตร ค.บ. ๒ ปี, ค.บ. ๔ ปี และเทคนิค การอาชีพ

1. หลักสูตรระดับปริญญาตรี กำหนด เวลาเรียน ๒ ปี

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๑๘ กรมการฝึกหัดครูมี การปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครู และในปี ๒๕๑๘ ก็มี พ.ร.บ.วิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘ ทำให้วิทยาลัยครู ในบพเฉพาะกาล ๑๗ วิทยาลัยเปิดสอนถึงระดับ ปริญญาตรี วิทยาลัยครูสวนสุนันทาจึงเปิดสอนระดับ ปริญญาตรีขึ้นครั้งแรกในปี ๒๕๑๘ โดยใช้หลักสูตรของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นการชั่วคราว ในปี ถัดไปจึงได้ใช้หลักสูตรฝึกหัดครูของสภาการฝึกหัดครู พ.ศ. ๒๕๑๘ ระดับปริญญาตรี มีกำหนดเวลาเรียน ๒ ปี ๔ ภาคเรียน ต่อจากระดับ ป.กศ.ชั้นสูงหรือเทียบเท่า มีจำนวนหน่วยกิตการเรียนตลอดหลักสูตร ๖๕ หน่วยกิต

2. หลักสูตรระดับปริญญาตรี กำหนด เวลาเรียน ๔ ปี

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา เปิดสอนระดับปริญญาตรี ที่มีกำหนดเวลาเรียน ๔ ปี ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ โดย รับนักเรียนที่สำเร็จชั้น ม.ศ.๕ หรือ ม.๖ หลักสูตร นี้เป็นหลักสูตรของสภาการฝึกหัดครู พ.ศ. ๒๕๒๔ กำหนดเวลาเรียน ๔ ปี ต่อเนื่องกัน จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ๑๔๐-๑๔๖ หน่วยกิต มีสาระโดยย่อ ดังนี้

๒.๑ หลักสูตรนี้แบ่งเป็น ๔ สาย

- ก. การศึกษาอนุบาลหรือก่อนประถมศึกษา
- ข. การประถมศึกษา
- ค. การมัธยมศึกษา
- ง. เทคนิคการศึกษา

๒.๒ หลักสูตรนี้เปิดได้ ๔ แบบ คือ

- ก. แบบที่ ๑ วิชาเอก ๑ วิชา วิชาโท ๑ วิชา
- ข. แบบที่ ๒ วิชาเอก ๑ วิชา วิชาโท ๒ วิชา
- ค. แบบที่ ๓ วิชาเอก ๒ วิชา
- ง. แบบที่ ๔ วิชาเอกแบบกว้าง หรือ

เอกแบบลึก

๒.๓ โครงสร้างของหลักสูตร แบ่งเป็น ๔ กลุ่มวิชา คือ

ก. วิชาพื้นฐานทั่วไป ประกอบด้วยวิชาภาษามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ และกลุ่มวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัย

ข. วิชาชีพครู ประกอบด้วย วิชาการศึกษา ซึ่งรวมหลักการเทคนิคหรือวิธีการที่จะสร้างเสริมความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานทางวิชาการและการเป็นครูที่ดี

ค. วิชาเฉพาะ (เอก-โท) ได้แก่ คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ พลศึกษา สุขศึกษา เกษตรศาสตร์ คหกรรมศาสตร์ บรรณารักษศาสตร์ ดนตรีศึกษานาฏศิลป์ ศิลปะศึกษา อุตสาหกรรมศิลป์ อนุบาลศึกษา การศึกษาพิเศษ สังคมศึกษา และวิทยาศาสตร์ทั่วไป

ง. วิชาเลือกอื่น ๆ

การจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ๔ ปี ของวิทยาลัยครูสวนสุนันทาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๒๓ จนถึงปัจจุบันเป็นหลักสูตรในสาย ค คือ การมัธยมศึกษา และเปิดในแบบที่ ๑ คือ วิชาเอก ๑ วิชา วิชาโท ๑ วิชา

3. หลักสูตรวิชาเอกเทคนิคการอาชีพ

หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรของสภาการฝึกหัดครู พ.ศ. ๒๕๑๔ เพิ่มเติม ด.ศ. ๒๕๒๕ ระดับ ป.ศ.สูง ที่กำหนดวิชาเอกในสายอาชีพ ซึ่งได้แก่ เทคนิคอาชีพ

ศิลปประดิษฐ์ การอาหาร เสื้อผ้า ออกแบบ เขียนแบบ ก่อสร้าง งานไฟฟ้า งานช่างยนต์ เครื่องปั้นดินเผา งานโลหะ ศิลปกรรม สัตวบาล กสิกรรม วารสารและการประชาสัมพันธ์ อังกฤษบริการ การถ่ายภาพและการโฆษณา การดนตรีสากล การสำนักงานและเทคโนโลยี การยาง โครงสร้างของหลักสูตรได้กำหนดเวลาเรียนอย่างน้อย ๒ ปี โดยให้มีการจัดการเรียนในภาคฤดูร้อนได้ด้วย การรับนักศึกษา รับผู้สำเร็จการศึกษา ม.ศ.๕ หรือ ม.๖ หรือเทียบเท่า จำนวนหน่วยกิตที่เรียนอย่างน้อย ๘๐ หน่วยกิต

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ได้เปิดสอนวิชาเอกเทคนิคการอาชีพในปีการศึกษา ๒๕๒๗ รับนักศึกษาวิชาเอกละ ๓๐ คน และจบหลักสูตรในปีการศึกษา ๒๕๒๘ วิชาที่เปิดได้แก่

๑. เทคนิคการอาชีพการอาหาร (ทอ.กห.)

๒. เทคนิคการอาชีพวารสารและการประชาสัมพันธ์ (ทอ.วป.)

๓. เทคนิคการอาชีพภาษาอังกฤษบริการ (ทอ.ภบ.)

๔. เทคนิคการอาชีพการถ่ายภาพและการโฆษณา (ทอ.ถม.)

ปัจจุบันหลักสูตรวิชาเอกเทคนิคการอาชีพได้เปลี่ยนแปลงมาเป็นหลักสูตรสายวิชาการอื่นของวิทยาลัยครู ซึ่งมี ๒ ระดับ คือ ระดับอนุปริญญา และระดับปริญญา การรับนักศึกษาตามหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงใหม่นี้จะเริ่มรับตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๒๘

ตอนที่ ๔ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ (พ.ศ. ๒๕๒๘-ปัจจุบัน)

ในระยะ ๑๐ ปี ที่ผ่านมามีปัญหาการผลิตครูเกินความต้องการเกิดขึ้น กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายให้ลดจำนวนนักศึกษาครูลง จึงดำเนินการขอแก้ไขพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้วิทยาลัยครูมีบทบาทในการจัดการศึกษาได้กว้างขวางยิ่งขึ้น สามารถจัดการศึกษาในสาขาวิชาการต่าง ๆ ตามความต้องการของท้องถิ่น นอกเหนือจากการผลิตครูจึงได้ตราพระราชบัญญัติวิทยาลัยครูฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๒๗

พร้อมทั้งได้ยกเลิกโครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ (อคป.) เสียและจัดตั้งโครงการอบรมการศึกษาบุคลากรประจำการ (กค.บป.) ขึ้นใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายแห่งพระราชบัญญัติฉบับใหม่นี้ วิทยาลัยครูสวนสุนันทาจึงได้จัดตั้งคณะวิทยาการจัดการเพิ่มขึ้นอีกคณะหนึ่ง และเปิดสอนหลักสูตรอนุปริญญาในสาขาวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นอีกหลายสาขาด้วย

หลักสูตรที่เปิดสอน ประกอบด้วย

๑. ครุศาสตร์บัณฑิต (คบ.) หลักสูตร ๒ ปี และ ๔ ปี
๒. วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) หลักสูตร ๒ ปี และ ๔ ปี
๓. ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) หลักสูตร ๒ ปี และ ๔ ปี

การแบ่งส่วนราชการในวิทยาลัยครูสวนสุนันทา หลักการ

การแบ่งส่วนราชการในวิทยาลัยครู ได้แบ่งส่วนราชการตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการในวิทยาลัยครู ฉบับลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๒๗

ส่วนราชการในวิทยาลัยครูของวิทยาลัยครูสวนสุนันทา ประกอบด้วย

๑. สำนักงานอธิการ มี ๑๑ ฝ่าย ดังนี้
  ๑. ฝ่ายเลขานุการ
  ๒. ฝ่ายธุรการ
  ๓. ฝ่ายการเงิน
  ๔. ฝ่ายพัสดุ
  ๕. ฝ่ายอาคารสถานที่
  ๖. ฝ่ายสวัสดิการ
  ๗. ฝ่ายอนามัยและสุขาภิบาล
  ๘. ฝ่ายยานพาหนะ

๙. ฝ่ายการเจ้าหน้าที่
๑๐. ฝ่ายเอกสารการพิมพ์
๑๑. ฝ่ายประชาสัมพันธ์
๑๒. คณะวิชาครุศาสตร์ มี ๖ ภาควิชา ดังนี้
๑. ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา
  ๒. ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
  ๓. ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา
  ๔. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
  ๕. ภาควิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา
  ๖. ภาควิชาพลศึกษาและนันทนาการ
๑๓. คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มี ๑๑ ภาควิชาดังนี้
๑. ภาควิชาภาษาไทย
  ๒. ภาควิชาภาษาต่างประเทศ
  ๓. ภาควิชาศิลปะ
  ๔. ภาควิชาดนตรี
  ๕. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
  ๖. ภาควิชานาฏศิลป์
  ๗. ภาควิชาปรัชญาและศาสนา
  ๘. ภาควิชาสังคมวิทยา
  ๙. ภาควิชาประวัติศาสตร์
  ๑๐. ภาควิชาภูมิศาสตร์
  ๑๑. ภาควิชารัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
๑๔. คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มี ๘ ภาควิชา ดังนี้
๑. ภาควิชาฟิสิกส์และวิทยาศาสตร์ทั่วไป
  ๒. ภาควิชาเคมี
  ๓. ภาควิชาชีววิทยา
  ๔. ภาควิชาเกษตรศาสตร์
  ๕. ภาควิชาคหกรรมศาสตร์
  ๖. ภาควิชาวิทยาศาสตร์และสุขภาพ
  ๗. ภาควิชาคณิตศาสตร์และสถิติ
  ๘. ภาควิชาหลักสูตรและอุตสาหกรรมศิลป์
๑๕. คณะวิชาวิทยาการจัดการ มี ๖ ภาควิชา ดังนี้
๑. ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
  ๒. ภาควิชาการตลาด
  ๓. ภาควิชาสหกรณ์
  ๔. ภาควิชาบริหารธุรกิจและรัฐกิจ
  ๕. ภาควิชาการเงินและการบัญชี
  ๖. ภาควิชาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์
๑๖. สำนักส่งเสริมวิชาการ มี ๗ ฝ่าย ดังนี้
๑. ฝ่ายเลขานุการ
  ๒. ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา
  ๓. ฝ่ายหอสมุด
  ๔. ฝ่ายหลักสูตรและแผนการเรียน
  ๕. ฝ่ายทะเบียนและวัดผล
  ๖. ฝ่ายเอกสารตำรา
  ๗. ฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
๑๗. สำนักกิจการนักศึกษา มี ๗ ฝ่าย ดังนี้
๑. ฝ่ายเลขานุการ
  ๒. ฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา
  ๓. ฝ่ายแนะแนว
  ๔. ฝ่ายสนทนาและบริการอาชีพ
  ๕. ฝ่ายสวัสดิการนักศึกษา
  ๖. ฝ่ายพัฒนาบุคลิกภาพนักศึกษา
  ๗. ฝ่ายกิจการศิษย์เก่า
๑๘. สำนักวิจัย วางแผนและพัฒนา มี ๕ ฝ่าย ดังนี้
๑. ฝ่ายเลขานุการ
  ๒. ฝ่ายแผนงานและประเมินผล
  ๓. ฝ่ายสถิติและข้อมูล
  ๔. ฝ่ายปฏิบัติการวิจัย
  ๕. ฝ่ายส่งเสริมและเผยแพร่งานวิจัย
๑๙. ศูนย์ฝึกอบรมและบริการวิชาการ มี ๔ ฝ่าย ดังนี้
๑. ฝ่ายเลขานุการ
  ๒. ฝ่ายโครงการพิเศษ
  ๓. ฝ่ายฝึกอบรม
  ๔. ฝ่ายบริการการศึกษา
๑๐. ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม มี ๕ ฝ่าย ดังนี้
๑. ฝ่ายเลขานุการ
  ๒. ฝ่ายศึกษาค้นคว้า และวิจัยวัฒนธรรม
  ๓. ฝ่ายส่งเสริม เผยแพร่ และวัฒนธรรมสัมพันธ์
  ๔. ฝ่ายหอวัฒนธรรม
  ๕. ฝ่ายจริยธรรม

๑๑. โรงเรียนสาธิต มี ๒ ระดับ คือ
๑. โรงเรียนสาธิตประถม
  ๒. โรงเรียนสาธิตมัธยม

๒. อนุปริญญาศิลปศาสตร์ (อ.ศศ.)
  - ๒.๑ วารสารศาสตร์และการประชาสัมพันธ์
  - ๒.๒ ศิลปะการสื่อสารและการโฆษณา
  - ๒.๓ ภาษาอังกฤษธุรกิจ
  - ๒.๔ นาฏศิลป์และศิลปการแสดง

หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ยุคหลักสูตรวิชาการสาขาอื่น

1. หลักสูตรอนุปริญญาวิชาการสาขาอื่น

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา เป็นสถาบันการศึกษาในสาขาวิชาชีพครูมาเป็นระยะเวลายาวนานผลิตนักศึกษาครูทั้งระดับอนุปริญญาและระดับปริญญาตรี แต่ปัจจุบันนี้เป็นสถาบันการศึกษาที่ผลิตทั้งนักศึกษาครูและนักศึกษาวิชาการสาขาอื่น สำหรับหลักสูตรอนุปริญญาวิชาการสาขาอื่นเริ่มเปิดทำการสอนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘ ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ ๒) เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายการลดจำนวนการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาชีพครู จึงได้ขยายการรับนักศึกษาวิชาการสาขาอื่นให้มากขึ้น นอกจากนี้วิทยาลัยยังตระหนักในนโยบายที่จะผลิตบัณฑิตเพื่อให้มีความรู้ความสามารถสูงพอที่จะออกไปประกอบอาชีพอิสระได้

หลักสูตรวิชาการสาขาอื่นระดับอนุปริญญาที่วิทยาลัยเปิดทำการสอนในภาคปกติ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๘-๒๕๓๐ ได้แก่

๑. อนุปริญญาวิทยาศาสตร (อ.วท.)
  - ๑.๑ คอมพิวเตอร์
  - ๑.๒ การอาหาร
  - ๑.๓ ก่อสร้าง
  - ๑.๔ การพิมพ์
  - ๑.๕ เทคโนโลยีการอาหาร

ต่อมาสมาคมการฝึกหัดครูได้อนุมัติหลักสูตรวิทยาลัยครูในระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์และสาขาวิชาศิลปศาสตร์เพิ่มอีก ๗ โปรแกรมวิชาในเดือน ธันวาคม ๒๕๓๐ คือ เทคโนโลยีเซรามิกส์ นาฏศิลป์และการละคร การจัดการทั่วไป นิเทศศาสตร์ วิทยาการคอมพิวเตอร์ ศิลปกรรมและอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสำหรับการเปิดสอนของวิทยาลัยครูในปีการศึกษา ๒๕๓๑

ในการนี้วิทยาลัยครูสวนสุนันทาจึงได้เปิดสอนโปรแกรมวิชาตามที่อนุมัติครั้งนี้เพิ่มอีก ๖ โปรแกรมวิชาในปี ๒๕๓๑ คือ

นาฏศิลป์และการละคร การจัดการทั่วไป
นิเทศศาสตร์ วิทยาการคอมพิวเตอร์ ศิลปกรรม
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ส่วนหลักสูตรวิทยาลัยครูสาขาวิชาการศึกษาก็ได้รับการปรับปรุงใหม่เช่นเดียวกัน และวิทยาลัยครูสวนสุนันทาได้นำหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่นี้มาใช้ในปีการศึกษา ๒๕๓๐

หลักสูตรที่เปิดสอนนักศึกษาภาคปกติใน		ปีการศึกษา ๒๕๓๓-๒๕๓๕								
		๒๕๓๓			๒๕๓๔			๒๕๓๕		
		สาขา/โปรแกรม	อนุฯ	ป.ตรี (๔ ปี)	ป.ตรี (๒ ปี)	อนุฯ	ป.ตรี (๔ ปี)	ป.ตรี (๒ ปี)	อนุฯ	ป.ตรี (๔ ปี)
สาขาวิชาการศึกษา										
๑. ภาษาไทย			●			●				
๒. ภาษาอังกฤษ			●			●			●	
๓. คณิตศาสตร์			●			●			●	
๔. วิทยาศาสตร์ทั่วไป			●			●			●	
๕. สังคมศึกษา			●			●			●	
๖. คหกรรมศาสตร์			●			●			●	●
๗. นาฏศิลป์			●	●		●	●		●	●
๘. ศิลปศึกษา				●		●			●	
๙. ดนตรีศึกษา			●			●			●	
๑๐. เทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา			●			●			●	
๑๑. บรรณารักษศาสตร์			●			●			●	
๑๒. คอมพิวเตอร์ศึกษา			●			●			●	
๑๓. ฟิสิกส์										
สาขาวิชาศิลปศาสตร์										
๑. ออกแบบประยุกต์ศิลป์		●			●			●		
๒. ศิลปการพิมพ์										
๓. นาฏศิลป์และการละคร		●	●			●			●	
๔. ศิลปกรรม			●			●			●	
๕. การบริหารธุรกิจ		●			●			●		
๖. ภาษาอังกฤษธุรกิจ		●			●			●		
๗. นิเทศศาสตร์			●	●		●	●		●	
๘. การจัดการทั่วไป			●	●		●	●		●	
๙. อุตสาหกรรมท่องเที่ยว			●			●			●	
สาขาวิทยาศาสตร์										
๑. เทคโนโลยีการเกษตร		●			●			●		
๒. เคมีปฏิบัติ		●			●			●		
๓. เทคโนโลยีการอาหาร		●			●		●		●	
๔. คอมพิวเตอร์		●			●			●		
๕. การพิมพ์		●			●			●		
๖. คหกรรมศาสตร์ทั่วไป			●			●			●	
๗. สุขศึกษา			●			●			●	
๘. วิทยาการคอมพิวเตอร์			●			●			●	
๙. ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม		●	●			●			●	

โครงการฝึกหัดครูชนบท วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

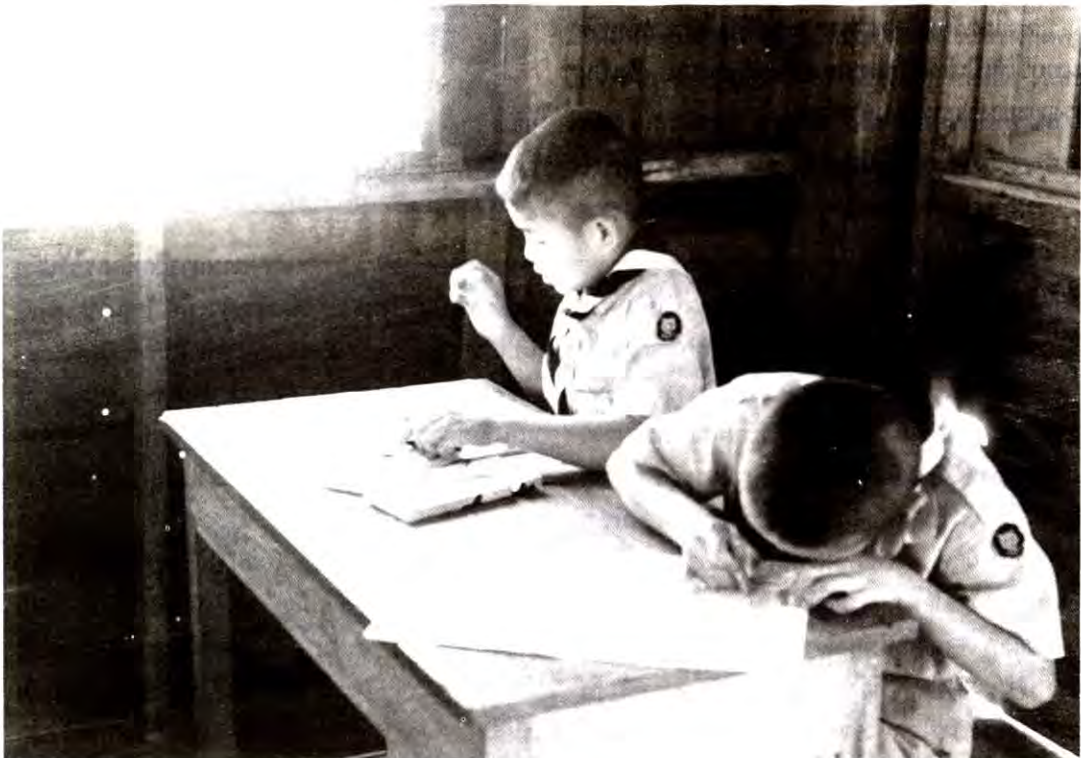
โครงการฝึกหัดครูชนบท (Thailand-Unesco Rural Teach Education Project) หรือชื่อย่อในภาษาอังกฤษว่า TURTEP มีวัตถุประสงค์ที่จะผลิตครูให้มีคุณสมบัติพร้อมที่จะไปทำงานในท้องถิ่นชนบท

โครงการฝึกหัดครูชนบท วิทยาลัยครูสวนสุนันทา เริ่มดำเนินการในปีการศึกษา ๒๕๐๖ ที่โรงเรียนวัดแจ้ง ศิริสัมพันธ์ ต.บางกระสอ อ.เมือง จ.นนทบุรี และโรงเรียนวัดสกลัดเหนือ ต.บ้านใหม่ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี โรงเรียนวัดแจ้งศิริสัมพันธ์ เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนวัดสกลัดเหนือเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก คณะกรรมการดำเนินงานประกอบด้วยคณะกรรมการในระดับจังหวัด คือ ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ปลัดจังหวัดเป็นรองประธาน และมีคณะกรรมการได้แก่ ศึกษาธิการจังหวัด อนามัยจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอนายอำเภอ อนามัยอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอและคณะกรรมการดำเนินงานของวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๑๑ กรมการฝึกหัดครู ได้รับความร่วมมือจากองค์การยูนิเซฟสนับสนุนการเงินและวัสดุจัดตั้งโครงการ “การฝึกหัดครูและบริการการศึกษา” (Teacher Training Cum Education extension Programme) โครงการนี้มีจุดมุ่งหมายให้วิทยาลัยเป็นศูนย์กลางวิชาประจำภูมิภาคและบริการวิชาชีพแก่ครูในท้องถิ่นด้วย

การดำเนินงานได้รับความช่วยเหลือ คือ วิทยุยนต์แลนด์โรเวอร์ ๑ คัน และเครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องทำไฟฟ้า เครื่องพิมพ์ดีด และเครื่องอัดสำเนา ฯลฯ เพื่อใช้ในการสอนและการพัฒนาชนบท และทางโรงเรียนจัดบ้านพักให้นักศึกษาได้อยู่ประจำโรงเรียน

ในการดำเนินงานแต่ละภาคการศึกษา ได้มีการประชุมวางแผนงาน จัดทำโครงการกึ่งระยะสั้นและระยะยาว โดยนักศึกษาฝึกสอนและครูพี่เลี้ยง รวมทั้งคณะกรรมการศึกษาของโรงเรียน เมื่อสิ้นภาคการศึกษาจะมีการประชุมประเมินผลงานอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งมีคณะกรรมการคือทางจังหวัด ทางวิทยาลัย และทางโรงเรียน การดำเนินงานได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือเป็นอันดี โรงเรียนมีการพัฒนาไปตามโครงการที่วางไว้

ในปีการศึกษา ๒๕๐๘ ได้ยุบโครงการที่โรงเรียนวัดแจ้งศิริสัมพันธ์ ไปเปิดใหม่ที่โรงเรียนวัดโพธิทองบน ต.บ้านใหม่ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี ใกล้เคียงกับโรงเรียนวัดสลักเหนือ และเป็นโรงเรียนขนาดเล็กเหมือนกันเพื่อความสะดวกในการนี้เทศ

สำหรับอาจารย์นี้เทศก็เป็นบุคคลสำคัญในการปฏิบัติงาน เพราะต้องไปอยู่ร่วมกับนักศึกษาที่บ้านพักตลอดเวลางานจบสิ้นโครงการ มีทั้งอาจารย์นี้เทศประจำและอาจารย์นี้เทศที่มาจากฝ่ายต่าง ๆ หมุนเวียนกันดำเนินงาน

ผลงานสำคัญในการพัฒนาชนบท ได้แก่

๑. โครงการประปาหมู่บ้าน ทั้งวัด ชุมชนโรงเรียนวัดสลักเหนือ และโรงเรียนวัดโพธิทองบน ได้ใช้น้ำประปาทั้ง ๒ หมู่บ้าน

๒. ความก้าวหน้าของโรงเรียนทั้งทางวิชาการ อาหารกลางวัน และกิจกรรมอื่น ๆ ทำให้ประชาชนสนใจส่งบุตรหลานมาเรียนทั้ง ๒ โรงเรียนกลายเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนประมาณ ๑,๘๐๐ คน และมีครูเพิ่มขึ้นถึง ๕๐ คน เมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

๓. โรงเรียนวัดโพธิทองบน ได้รับเลือกจากจังหวัดนนทบุรีให้เป็นโรงเรียนชุมชนวัดโพธิทองบน ซึ่งเป็นโครงการของกระทรวงมหาดไทย

๔. โครงการทั้งหลายประสบความสำเร็จเพราะความร่วมมืออย่างดีจากคณะครู กรรมการศึกษาเจ้าอาวาสและประชาชนในท้องถิ่น

ในปีการศึกษา ๒๕๑๕ เป็นปีสุดท้ายในการดำเนินงานโครงการฝึกหัดครูชนบทยุคแรก ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๒๐-๒๕๒๔ พักการดำเนินงาน ต่อมาปีการศึกษา ๒๕๒๔ ได้มีการประชุมคณะกรรมการและอาจารย์ทุกวิทยาลัยครูที่วิทยาลัยครูเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี และเปลี่ยนชื่อโครงการจากฝึกหัดครูชนบทเป็นโครงการฝึกหัดครูเพื่อพัฒนาชนบทและวิทยาลัยครูสวนสุนันทาได้ดำเนินการส่งนักศึกษาออกฝึกสอนตามโครงการฝึกหัดครูเพื่อพัฒนาชนบทอีกครั้งหนึ่ง ในปีการศึกษา ๒๕๒๕ ที่อำเภอนครชัยศรี จ.นครปฐม ได้แก่ ๑. โรงเรียนวัดห้วยพลู ๒. โรงเรียนวัดบางพระ ๓. โรงเรียนวัดทุ่งน้อย

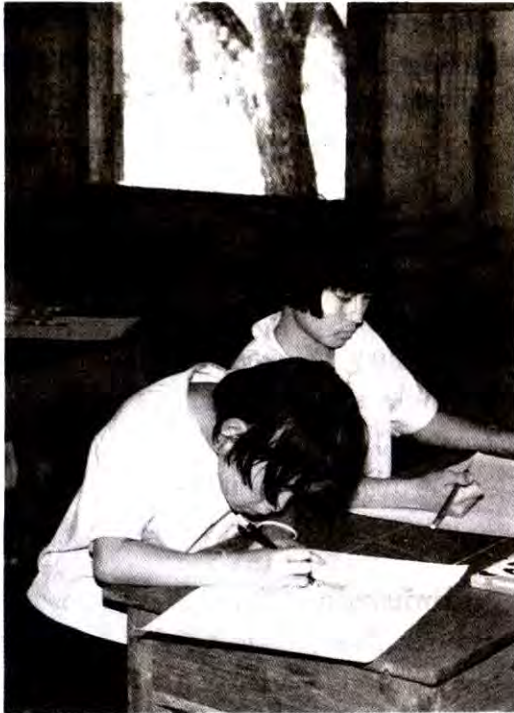

ทางโรงเรียนได้จัดบ้านพักให้นักศึกษาอยู่ประจำและปฏิบัติงานตามโครงการที่วางไว้ เช่น พัฒนาห้องสมุดและจัดกิจกรรมวิชาการอื่น ๆ ได้ปฏิบัติงานที่นี้เป็นเวลา ๕ ปี

ต่อมาในปี ๒๕๒๔ กรมการฝึกหัดครูได้ปรับโครงการเป็น “โครงการฝึกหัดครูเพื่อพัฒนาชนบท” ใช้ชื่อว่า Teacher Education for Rural Development Project หรือ TERD Project สนับสนุนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๔-๒๕๒๘) เพื่อให้วิทยาลัยมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท

วิทยาลัยครูสวนสุนันทาได้ร่วมทำโครงการในกลุ่มนครหลวง โดยร่วมมือกับเจ้าหน้าที่สี่กระทรวงหลักคือ มหาดไทย เกษตรและสหกรณ์ สาธารณสุขและศึกษาธิการ ปฏิบัติงานที่โรงเรียนบางหัวเสือ (บุญแจ่มนิยมนิล) และโรงเรียนวัดบางหัวเสือ ตำบลบางหัวเสือ อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ ต่อมาได้ขยายหน่วยงาน

โรงเรียนฝึกสอน เพิ่มขึ้น ณ โรงเรียนราษฎรนิยมและโรงเรียนชุมชนวัดราษฎร์นิยม ต.ราษฎร์นิยม อ.ไทรน้อย จ.นนทบุรี โดยมีโครงการสำคัญ คือ งานผลิตผู้นำท้องถิ่น พัฒนาด้านวิชาการและอนุรักษ์วัฒนธรรม การปฏิบัติงาน มีทั้งการฝึกอบรม ฝึกสอน และทำโครงการได้รับผลสำเร็จ ในด้านพัฒนาคุณภาพชีวิตและอนุรักษ์วัฒนธรรมตามเป้าหมาย และสิ้นสุดโครงการในปี พ.ศ. ๒๕๒๙

๓. การฝึกอบรมและส่งเสริมวิทยฐานะบุคลากร

วิทยาลัยครูสวนสุนันทานอกจากจะดำเนินการสอนในภาคปกติตามหลักสูตรระดับต่าง ๆ ดังได้กล่าวมาแล้ว วิทยาลัยครูสวนสุนันทายังได้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีต่อบุคคลในวงการต่าง ๆ ที่ไม่มีวุฒิทางด้านการศึกษาเพียงพอ จึงได้จัดการฝึกอบรมและส่งเสริมวิทยฐานะบุคลากรในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

๑. โครงการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ (อ.ค.ป.)
๒. การจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.)
๓. หลักสูตรระยะสั้น

๑ โครงการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ (อ.ค.ป.)

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ วิทยาลัยครูได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นสถาบันอุดมศึกษา มีหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘ ว่า “ให้วิทยาลัยครูเป็นสถาบันการศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษาวิชาการและผลิตครูถึงระดับปริญญาตรี วิจัย ส่งเสริมวิชาชีพ และวิทยฐานะของครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ ผู้บริหารการศึกษา ทำนุบำรุงวัฒนธรรม และให้บริการทางวิชาการแก่สังคม”

โดยภาระหน้าที่ตามนัยแห่งพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๔) ซึ่งระบุไว้ว่า “เร่งอบรมครูประจำการและบุคลากรหลักให้ทำหน้าที่ใหม่ได้ตามแนวทางพัฒนาการศึกษา และให้ลดการผลิตครูภาคค่ำและการสอบวิชาชุดลงตามขั้นตอนที่เหมาะสมและอาจเลิกไปในที่สุด เปลี่ยนเป็นอบรมครูประจำการ เพื่อให้ครูได้ปรับปรุงตนให้ดีขึ้น”

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา เปิดรับนักศึกษา อ.ค.ป. รุ่น ๑ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๑ และรับมาจนถึงรุ่นที่ ๔ เป็นรุ่นสุดท้าย ซึ่งจะจบการศึกษาในภาคเรียนที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๓๐ การรับนักศึกษา อ.ค.ป. ได้ยกเลิกไปตั้งแต่ภาคฤดูร้อน พ.ศ. ๒๕๒๘ แล้วเปลี่ยนมารับนักศึกษา กศ.บป. แทน สำหรับการเรียนการสอนของนักศึกษา อ.ค.ป. นั้น คงใช้หลักสูตรระดับปริญญาตรีที่มีกำหนดเวลาเรียน ๒ ปี เช่นเดียวกับนักศึกษาภาคปกติ

๒. การจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.)

ตามระเบียบสภาการฝึกหัดครูว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ พ.ศ. ๒๕๒๘ ซึ่งประกาศ ณ วันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ กล่าวว่า “วิทยาลัยครูได้ดำเนินการให้การศึกษากับอบรมครูเพื่อส่งเสริมวิทยฐานะของครูอาจารย์และเจ้าหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้ผลดีตลอดมา บัดนี้สถานการณ์ต่างๆ ได้เปลี่ยนแปลงไป จึงจำเป็นที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงวิธีดำเนินการเสียใหม่ และเพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๗ โดยวิทยาลัยครูจะต้องมีภาระในการให้การศึกษาวชิการสาขาต่างๆ แก่บุคคลทั่วไปตามความต้องการของท้องถิ่นอีกด้วย”

ในปีการศึกษา ๒๕๒๘-๒๕๒๙ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ เปิดรับนักศึกษา กศ.บป. ใน ๒ ระดับหลักสูตรคือ

๒.๑ ระดับอนุปริญญาสาขาวิชาการอื่น

ได้เปิดรับนักศึกษารุ่นแรกในภาคฤดูร้อนปีการศึกษา ๒๕๒๘ โดยเปิดรับ ๓ วิชาเอก คือ คอมพิวเตอร์ การก่อสร้าง และการจัดการทั่วไป การจัดการเรียนการสอนของนักศึกษา กศ.บป. ทั้ง ๓ วิชาเอกนั้นยังคงใช้หลักสูตรเช่นเดียวกับนักศึกษาภาคปกติ

๒.๒ ระดับปริญญาสาขาวิชาชีพครูและสาขาวิชาการอื่น

ได้เปิดรับนักศึกษาทั้งประเภทหลักสูตร ๒ ปี และ ๔ ปี รับนักศึกษารุ่นแรกในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๒๙ ในรายวิชาเอกต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
รายวิชาเอกที่เปิดสอนสำหรับนักศึกษา กศ.บป.

ในระดัปริญญาตรี หลักสูตร ๒ ปี	
ภาษาไทย	จิตวิทยาและการแนะแนว
ภาษาอังกฤษ	เทคโนโลยีทางการศึกษา
สังคมศึกษา	คหกรรมศาสตร์
ศิลปศึกษา	พลศึกษา
บริหารการศึกษา	สุขศึกษา
หลักสูตร ๔ ปี	
ภาษาไทย	สังคมศึกษา
เกษตรศาสตร์	อุตสาหกรรมศิลป์

สำหรับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกเหล่านี้ ยังคงใช้หลักสูตรเดียวกับนักศึกษาภาคปกติทั้งหลักสูตร ๒ ปี และหลักสูตร ๔ ปี

นักศึกษาภาคนอกเวลาที่เริ่มมาเรียนตอนค่ำ นับเป็นพวกที่สองของนักศึกษานอกเวลา เพราะวิทยาลัยครูสวนสุนันทาเคยเปิดรับนักศึกษานอกเวลาที่เรียนตอนบ่ายมาก่อนแล้ว เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ สำหรับนักศึกษา ปกต.งตรรับในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ส่วน ปกต.สูง งตรรับในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ ตลอดระยะเวลาในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๔ ถือว่าเป็นเวลาพัฒนาคุณภาพทั้งภาคปกติและภาคนอกเวลา จึงเปิดรับแต่ระดับปริญญาตรี อย่างไรก็ตามในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ รับนักศึกษา ปกต.สูง ภาคนอกเวลาอีก เรียกว่า ภาคต่อเนื่อง ด้วยสาเหตุทางการเมืองมีจำนวนทั้งสิ้น ๑๐๓๗ คน และรับสมัครอีกในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ รวม ๒ ครั้ง จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๒๗ จึงพัฒนาเรียกชื่อเช่นเดียวกับปริญญาตรี คือ อ.ค.ป.รุ่น ๑๓ ทั้งนี้เพราะเปิด ปกต.สูง มาแล้ว ๑๒ รุ่น ถือต่อจาก ปกต.สูงดังกล่าว และเปิดรับรุ่น ๑๔ อีกรุ่นในปี พ.ศ. ๒๕๒๘

๓. หลักสูตรระยะสั้น

เป็นการจัดการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งให้กับกลุ่มบุคคลภายนอกที่มีความสนใจเฉพาะเรื่องโดยภาควิชาต่าง ๆ ได้จัดเป็นโครงการระยะสั้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๓.๑ โครงการอบรมวิชาคอมพิวเตอร์

โครงการอบรมวิชาการคอมพิวเตอร์จัดโดยภาควิชาคอมพิวเตอร์และศูนย์คอมพิวเตอร์ คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยจัดเป็นหลักสูตรระยะสั้นรวม ๑๐ หลักสูตร ใช้เวลาหลักสูตรละ ๕ วัน โครงการดังกล่าวเป็นการบริการทางวิชาการแก่ชุมชน โดยจัดให้มีการอบรมอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกภาคเรียนเป็นโครงการหนึ่งที่ได้รับ ความสนใจอย่างมาก ดำเนินการไปแล้วถึง ๒๔ รุ่น

๓.๒ โครงการอบรมการถ่ายภาพ

ภาควิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการทางการศึกษา ได้จัดให้มีโครงการถ่ายภาพเพื่อบริการทางการศึกษา การแก่สังคม โดยจัดให้มีชั้น ๒ หลักสูตร คือ หลักสูตรการถ่ายภาพเบื้องต้น ดำเนินการไปแล้ว ๑๖ รุ่น และหลักสูตรการถ่ายภาพสี ดำเนินการไปแล้ว ๗ รุ่น

๓.๓ โครงการอบรมนาฏศิลป์

ภาควิชานาฏศิลป์ ได้จัดให้มีโครงการอบรมนาฏศิลป์แก่บุคคลภายนอกโดยจัดดำเนินการรวม ๓ หลักสูตร คือ หลักสูตรชั้นพื้นฐาน หลักสูตรชั้นกลาง และหลักสูตรชั้นสูง ทุกหลักสูตรใช้เวลาในการอบรม ๓๐ ชั่วโมง ดำเนินการไปแล้วรวม ๒๕ รุ่น นอกจากนี้ยังได้เปิดหลักสูตรบัลเล่ต์ ดำเนินการไปแล้ว ๕ รุ่น

๓.๔ โครงการจัดสอนภาษาต่างประเทศ

ภาควิชาภาษาต่างประเทศ ได้จัดให้มีหลักสูตรภาษาต่างประเทศเพื่อบริการทางการศึกษาแก่ชุมชนระดับต่าง ๆ รวม ๖ หลักสูตร คือ หลักสูตรสนทนาภาษาอังกฤษ ระดับ ๑-๒-๓ หลักสูตรสนทนาภาษาอังกฤษ ระดับสูง, หลักสูตรภาษาจีน ระดับ ๑-๒-๓, หลักสูตรภาษาญี่ปุ่น ระดับ ๑-๒-๓, หลักสูตร

การแปลเชิงธุรกิจ ระดับ ๑-๒-๓, และหลักสูตรโทเฟล ขณะนี้ดำเนินการไปแล้ว ๒๓ รุ่น มีผู้เข้ารับการอบรมด้านเทคนิควิธีสอนและภาษาอังกฤษธุรกิจ ตามความต้องการของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนอีกด้วย

๔. การร่วมมือกับสถาบันและองค์กรอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน

วิทยาลัยครูสวนสุนันทาได้ร่วมมือกับสถาบันและองค์กรอื่นในด้านต่าง ๆ คือ

๑. ด้านการเรียนการสอน ทั้งระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี

๒. ด้านการแลกเปลี่ยนบุคลากร ทูต ความช่วยเหลือ

การร่วมมือกับสถาบันและองค์กรอื่นในการเรียนการสอน

วิทยาลัยครูสวนสุนันทาร่วมมือกับสถาบันและองค์กรอื่นทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการเรียนการสอนดังนี้

๑. เปิดหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นตามความต้องการของหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ โครงการอบรม TOEFL ให้แก่ข้าราชการกรมการฝึกหัดครู (พ.ศ. ๒๕๒๙)

๑.๒ โครงการอบรมข้าราชการ สปช. เพื่อเตรียมตัวไปดูงาน ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา (พ.ศ. ๒๕๒๙)

๑.๓ โครงการอบรมภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานให้แก่พนักงานธนาคารแห่งประเทศไทย ปีงบประมาณ ๒๕๓๐ จำนวน ๔ หลักสูตร

๒. เปิดหลักสูตรฝึกอบรมระยะยาวโดยร่วมมือกับองค์กรอื่นดังนี้

๒.๑ โครงการฝึกอบรมวิชาการโรงแรมหลักสูตร ๕๒ สัปดาห์ เป็นโครงการร่วมมือระหว่างกรมการฝึกหัดครูและบริษัทดุสิตธานี จำกัด เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางด้านธุรกิจโรงแรม ข้อตกลงความร่วมมือนี้ได้ทำขึ้นเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๓๓ วิทยาลัยครูสวนสุนันทาเป็นวิทยาลัยครูแห่งหนึ่งที่ได้รับเลือกให้อบรมนักศึกษาโครงการนี้ด้วย ได้เปิดอบรมครั้งแรกในเดือน มกราคม ๒๕๓๔ และมีโครงการที่จะเปิดอบรมต่อไปอีกหลายรุ่น

๒.๒ โครงการพัฒนาและฝึกอบรมครูผู้สอนในสังกัดกรมสามัญศึกษา เพื่อให้มีอุดมการณ์ของความเป็นครู มีความรู้และทักษะการสอน ตลอดจนจนสามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม โครงการนี้จะเริ่มอบรมในปีงบประมาณ ๒๕๓๕ ใช้เวลาในการอบรม ๕ ปี ให้แก่ครูจำนวนประมาณ ๙๐,๐๐๐ คน โครงการนี้เป็นนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่มอบหมายให้กองส่งเสริมวิทยฐานะครู กรมการฝึกหัดครูเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ มีอาจารย์จากวิทยาลัยครูสวนสุนันทาร่วมดำเนินโครงการนี้ด้วย โดยเฉพาะอธิการวิทยาลัยครูสวนสุนันทา (นายพล คำบังสุ) ได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานดำเนินการ

๓. รับโอนนักศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูด้วยกัน และนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยอื่นที่ต้องการโอนมาเรียนในวิทยาลัยครูสวนสุนันทา หรืออนุญาตให้นักศึกษาจากสถาบันอื่นเข้าเรียนบางรายวิชาตามความจำเป็นแต่ละราย

๔. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ แต่งตั้งบุคลากรจากวิทยาลัยครูสวนสุนันทาเขียนหลักสูตรและคู่มือครู พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่ใช้ในระดับประถมและมัธยม

(ตัวอย่างเช่น อาจารย์แจ่มจันทร์ ทองเสริม เป็นหัวหน้าคณะเขียนหลักสูตรผู้บำเพ็ญประโยชน์ ซึ่งเป็นหลักสูตรวิชาบังคับเลือกในระดับประถมและมัธยม)

๕. กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เชิญบุคลากรจากวิทยาลัยครูสวนสุนันทาเป็นวิทยากรแนะนำการใช้หลักสูตรผู้บำเพ็ญประโยชน์แก่ศึกษาธิการเขตศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาพิเศษ กรมพลศึกษาและ สปช. พ.ศ. ๒๕๓๓-๒๕๓๔

๖. สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ส่ง Mrs. Lhama Tshewang จากประเทศภูฏานมาฝึกอบรมครูงานสาขา Education Programme ในประเทศไทยมีกำหนด ๑๒ เดือน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ ๒๕๓๔ เป็นต้นไป กองการสัมพันธ์ต่างประเทศ ขอความร่วมมือกรมการฝึกหัดครูให้จัดอบรมครู และมอบประกาศนียบัตรหลังจากจบรายการฝึกอบรม ดังกล่าวด้วยกรมการฝึกหัดครูได้ส่งหนังสือที่ ศธ.๐๓๐๕/๗๑๗๗ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๓๔ ขอความอนุเคราะห์ให้วิทยาลัยครูสวนสุนันทาจัดฝึกอบรมและดูงานให้ Mrs. Tshewang เป็นเวลา ๖ เดือน ระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๔

การร่วมมือกับสถาบันและองค์กรอื่นในด้าน การแลกเปลี่ยนบุคลากร ทุน ความช่วยเหลือ

วิทยาลัยครูสวนสุนันทาร่วมมือกับสถาบันและองค์กรอื่นทั้งภาครัฐและเอกชนในด้านการแลกเปลี่ยนบุคลากร ทุน ความช่วยเหลือ ดังนี้

๑. กรมการฝึกหัดครูได้รับความร่วมมือจากโครงการ World Teach แห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด สหรัฐอเมริกาในการจัดสรรครูสอนภาษาอังกฤษมาปฏิบัติงานในวิทยาลัยครู โดยยินดีรับเงินอัตราปริญญาตรีของข้าราชการไทย เป็นระยะเวลา ๑ ปี

วิทยาลัยครูสวนสุนันทาขอรับครูชาวต่างประเทศของโครงการ World Teach เข้ามาสอนในภาควิชาภาษาต่างประเทศเมื่อเดือน ตุลาคม ๒๕๓๒ เป็นครั้งแรก และยังคงรับรุ่นต่อ ๆ มา

๒. กรมการฝึกหัดครูได้รับความช่วยเหลือด้านอาสาสมัครจากองค์การ Konica ประเทศสาธารณรัฐเกาหลีประจำปี ๒๕๓๔ เป็นจำนวน ๗ คน และกรมการฝึกหัดครูได้ส่งอาสาสมัครมาสอนภาษาเกาหลีในวิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๑ คน เป็นเวลา ๒ ปี โดยสังกัดภาควิชาภาษาต่างประเทศ

๓. กรมการฝึกหัดครูได้รับความสนับสนุนจาก Japan Foundation ให้ผู้บริหารกรมการฝึกหัดครูไปศึกษาดูงานที่ประเทศญี่ปุ่น ทุนศึกษาดูงานครั้งแรกเริ่มใน พ.ศ. ๒๕๓๔ มีผู้ได้รับทุน ๑๐ คน นายถายกระจายวงศ์ ผู้บริหารวิทยาลัยครูสวนสุนันทาเป็นผู้หนึ่งที่ได้รับทุนนี้

๔. องค์การ UNESCO จัดให้ประเทศสมาชิกของ APIED (Asia Pacific International Education Development) ได้ไปร่วมประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยมีอินโดนีเซียเป็นเจ้าภาพนักศึกษาวิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒ คน คือ นายประภทร์ บันบัวงาม และ น.ส.กนกวรรณ แก้วโอบาส ได้รับคัดเลือกให้ไปร่วมประชุมเกี่ยวกับกิจกรรมของนักศึกษาในวิทยาลัยครู ณ ประเทศอินโดนีเซีย ระหว่างวันที่ ๘-๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๔

๕. วิทยาลัยครูสวนสุนันทาร่วมมือทางวิชาการกับสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ซึ่งประกอบด้วยวิทยาลัยครู ๖ แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ในบริเวณวิทยาลัยครูสวนสุนันทา (อาคาร ๒๒) เพื่อเป็นศูนย์ประสานงานร่วมกันใน ๖ วิทยาลัยครูที่อยู่ในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ มีการประชุมคณะกรรมการสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์เดือนละ ๑ ครั้ง เพื่อร่วมกันปรึกษาหารือ วางแผน และดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ งานที่ทำร่วมกันคือการรับนักศึกษาใหม่ร่วมกัน ใช้วิทยาลัยครูสวนสุนันทาเป็นศูนย์สำหรับการรับสมัคร การสอบ และการประกาศผลสอบ นอกจากนี้ยังมีโครงการร่วมมือทางวิชาการในแต่ละปีการศึกษา ปีละไม่ต่ำกว่า ๑๐ โครงการ

๖. สมาคมศิษย์เก่าสวนสุนันทาในพระบรมราชินูปถัมภ์ สมาคมครูผู้ปกครองโรงเรียนประถมสาธิต-มัธยมสาธิต เป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อ

การพัฒนาวิทยาลัยครูสวนสุนันทา ได้ช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงานต่าง ๆ ของวิทยาลัย และโรงเรียนสาธิตของวิทยาลัยครูสวนสุนันทาทั้งในด้านบุคลากร ทุนการศึกษา งบประมาณ ครุภัณฑ์ และสื่อการสอน

๗. สมาคมผู้บำเพ็ญประโยชน์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ขอความร่วมมือจากวิทยาลัยครูสวนสุนันทา ส่งบุคคลของวิทยาลัยครูสวนสุนันทาไปประชุมต่างประเทศในนามของสมาคมผู้บำเพ็ญประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๒๔ ประชุมที่ประเทศฝรั่งเศส พ.ศ. ๒๕๓๐ ประชุมที่ประเทศเคนยา พ.ศ. ๒๕๓๓ ประชุมที่ประเทศสิงคโปร์ นอกจากนี้ยังขอตัวบุคลากรของวิทยาลัยครูสวนสุนันทาไปเป็นวิทยากรในนามของสมาคมผู้บำเพ็ญประโยชน์อีกหลายครั้ง

๘. กอรมน. ให้เงินชุมนุมอาสาพัฒนาวิทยาลัยครูสวนสุนันทา เพื่อให้นักศึกษาไปพัฒนาชนบท พ.ศ. ๒๕๒๗-๒๕๓๒

๙. สำนักหอสมุดของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานอื่น ๆ ร่วมมือกับวิทยาลัยครูสวนสุนันทาโดยบางแห่งส่งนักศึกษามาฝึกงานในห้องสมุดวิทยาลัยครูสวนสุนันทา และบางแห่งวิทยาลัยครูสวนสุนันทาก็ส่งนักศึกษาไปฝึกงาน

สถาบันที่ส่งนักศึกษามาฝึกหัดงานได้แก่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาลัยครูเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ระดับปริญญาโท) วิทยาลัยครูเทพสตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางแสน

หน่วยงานอื่นที่วิทยาลัยครูสวนสุนันทาส่งนักศึกษาวิชาเอกบรรณารักษ์ไปฝึกงาน (พ.ศ. ๒๕๒๗-ปัจจุบัน) ได้แก่ ห้องสมุดรัฐสภา ห้องสมุดธนาคารศรีนคร หอสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง ห้องสมุดคณะวิศวกรรมเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลเทเวศร์ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากรวังท่าพระ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากรพระราชวังสนามจันทร์ หอสมุดกลางสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ห้องสมุด

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการทหาร ห้องสมุดคณะกรรมการข้าราชการครู (กค.) หอสมุดและศูนย์สนเทศมหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต ห้องสมุดสถาบันธุรกิจพาณิชย์นาวี ห้องสมุดกรรมการศึกษานอกโรงเรียน ศูนย์ข้อมูลฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์สีช่อง ๗

๑๐. ภาควิชานาฏศิลป์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา จัดแสดงละครตามฤดูกาลร่วมกับมูลนิธิหอสมุดวชิราวุธานุสรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๒๖-๒๕๓๔

๕. บริการวิชาการและบริการชุมชน

๕.๑ โครงการอบรมทางวิชาการพิมพ์

การพิมพ์เป็นวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขั้นสูง มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศในปัจจุบันจำนวนนักเทคโนโลยีการพิมพ์ของไทยนับว่ามีน้อยมากในปัจจุบันเมื่อเทียบกับอาชีพแขนงอื่น จึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานรัฐบาลที่จะต้องเร่งรีบในการผลิตบุคลากรด้านการพิมพ์ให้มีคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอกับอุตสาหกรรมที่เจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว และมีการพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง

วิทยาลัยครูสวนสุนันทาได้ผลิตบัณฑิตทางการพิมพ์ออกปรีบใช้อุตสาหกรรมพิมพ์ นอกจากผลิตบัณฑิตทางการพิมพ์แล้ว ยังเปิดบริการชุมชนโดยมีโครงการอบรมทางวิชาการพิมพ์แก่ประชาชนในภาคเรียนฤดูร้อนและในภาคค่ำในวันปกติ ประชาชนที่ผ่านการอบรมวิชาการพิมพ์จะสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในด้านการพัฒนาการพิมพ์ในหน่วยงานของตน และสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้อีกด้วย

นอกจากการบริการชุมชนโดยการอบรมเกี่ยวกับวิชาการพิมพ์แล้ว วิทยาลัยครูสวนสุนันทาได้บริการรับพิมพ์งานทุกชนิด จากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งสิ่งพิมพ์ของทางราชการและเอกชน รวมทั้งภาควิชาต่าง ๆ ที่อยู่ในวิทยาลัยครูด้วยกัน เพื่อเป็นการฝึกงานของนักศึกษาที่เรียนวิชาเอกการพิมพ์ไปด้วยหน่วยงานใดที่สนใจจะใช้บริการของวิทยาลัยครูสวนสุนันทาสามารถติดต่อได้

๕.๒ โครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือ

กิจการลูกเสือ เป็นกิจการที่มีความสำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมการสร้างระเบียบวินัยและสอดคล้อง

กับหลักสูตรนักเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาและมัธยมศึกษา ซึ่งมีการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ดังนั้นวิทยาลัยครูสวนสุนันทา กลุ่มลูกเสือ เนตรนารีสวนสุนันทา จึงได้จัดทำโครงการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้เบื้องต้นให้แก่นักศึกษาของวิทยาลัยที่ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์ และบุคคลทั่วไปที่สนใจ เพื่อที่จะได้นำความรู้ ประสบการณ์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อกิจการลูกเสือต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับคือนักศึกษาที่เรียนทางด้านครุศาสตร์จะมีความรู้ทางลูกเสือและเมื่อสำเร็จการศึกษาไปเป็นครูจะได้นำความรู้เหล่านั้นไปใช้ในการประกอบอาชีพ และบุคคลทั่วไปที่สนใจเมื่อมาฝึกแล้วสามารถจะไปประกอบอาชีพทางการเป็นผู้กำกับลูกเสือ หรือเป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ด้วย

๕.๓ โครงการจัดงานชุมนุมลูกเสือ-เนตรนารี

วิทยาลัยครูสวนสุนันทาได้จัดงานชุมนุมลูกเสือ-เนตรนารีในบริเวณวิทยาลัย ได้เชิญลูกเสือ-เนตรนารีจากโรงเรียนต่าง ๆ ที่อยู่ในกรุงเทพมหานครเข้าร่วมในกิจกรรม

การจัดการชุมนุมลูกเสือ-เนตรนารี มีจุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อเป็นการให้บริการแก่สังคมที่เป็นโรงเรียนต่าง ๆ ได้เข้ามาประชุมพร้อมเพรียงกัน

๒. เพื่อให้ลูกเสือ-เนตรนารีมีความเข้มแข็ง อดทน เสียสละ รับผิดชอบต่อหน้าที่มีระเบียบวินัย

๓. เพื่อปลูกฝังเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความสามัคคี อันจะนำไปสู่ความมั่นคงของชาติสืบไป

๔. เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ-เนตรนารี ตลอดจนลูกเสือ-เนตรนารีได้ทำกิจกรรมร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทักยะ ได้มีการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ ศิลธรรม และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

๕.๔ โครงการพัฒนาครูผู้สอนในกรุงเทพมหานคร

งานบริการวิชาการแก่ชุมชนเป็นภาระกิจหลักของวิทยาลัยครู นอกเหนือจากการจัดการศึกษา การวิจัย และการบำรุงศิลปวัฒนธรรม วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร จึงมีภาระกิจหลักในการบริการวิชาการแก่หน่วยงานต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร

หน่วยงานต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานครหลายหน่วยงานต้องการให้วิทยาลัยครูสวนสุนันทาช่วยในการอบรมครู อาจารย์ ทางด้านการจัดการเรียนการสอน หลักสูตร การสร้างสื่อการสอน ฯลฯ การสนองความต้องการของสังคมด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังกล่าวจะทำให้ครู อาจารย์ ในกรุงเทพมหานครได้รับการพัฒนา อันจะนำไปสู่คุณภาพและประสิทธิภาพของนักเรียนในกรุงเทพมหานครในที่สุด

ในการดำเนินงานบริการชุมชนในด้านนี้ จะเริ่มดังนี้

๑. สำรวจความต้องการของบุคลากรและหน่วยงานต่าง ๆ
๒. สร้างหลักสูตรในการอบรมตามความต้องการ
๓. เตรียมเอกสารและสื่อประกอบการสอน
๔. จัดดำเนินการให้การอบรม
๕. ประเมินผลการอบรม

วิทยาลัยครูสวนสุนันทาได้อบรมครู อาจารย์ผู้สอนในกรุงเทพมหานครมาแล้วหลายรุ่น และจากการประเมินผลผู้ที่ผ่านการอบรมไปแล้ว ให้คำตอบตรงกันว่าประสิทธิภาพในการสอนดีขึ้นกว่าเดิมมาก

๕.๕ โครงการจัดแสดงนิทรรศการและผลงานของภาควิชาในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

เพื่อให้ภาควิชาต่าง ๆ ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ทั้ง ๑๑ ภาควิชา ได้แสดงผลงานทางด้านวิชาการ และมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และให้นักศึกษาได้แสดงออกทางวิชาการต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาทั้งทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และให้นักศึกษาได้พัฒนาตนเอง และพัฒนาวิชาชีพที่จะทำให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม เป็นการฝึกหัดนักศึกษาให้รู้จักทำงานร่วมกัน

นอกจากนี้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ยังได้จัดสัปดาห์ญี่ปุ่น เป็นเรื่องที่ให้ความรู้เกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่น โดยร่วมกับมูลนิธิญี่ปุ่นและสถานทูตญี่ปุ่นในประเทศไทย

๕.๖ โครงการบริการส่งเสริมการอ่าน

การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก ๆ เป็นสิ่งที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง ยังมีเด็กอีกมากมายที่ขาดโอกาสจะได้รับการปลูกฝังนิสัยนี้ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์เห็นความสำคัญของการส่งเสริมการอ่าน จึงได้มีบริการด้านนี้ขึ้น โดยถือเป็นการบริการแก่สังคม

เป้าหมายของบริการนี้จะมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็กในห้องสมุด หรือหน่วยงานอื่นนอกวิทยาลัย รวมทั้งการให้บริการแก่นักเรียนประถมสาธิต นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานอื่น ๆ ขอความร่วมมือมา เพื่อบริการนัดหมายเวลาในการจัดกิจกรรมทางวิทยาลัยจะส่งนักศึกษาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ไปดำเนินการ โดยอยู่ภายใต้การควบคุม ดูแล และประเมินผลจากอาจารย์บรรณารักษ์

ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นก็คือ นักเรียนและเด็กได้รับความรู้ ความเพลิดเพลิน และมีนิสัยรักการอ่านและนักศึกษาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและเห็นความสำคัญในการบริการสังคม

๕.๗ โครงการบริการการศึกษาภาคฤดูร้อน สวนสุนันทาซัมเมอร์คอร์ส

โครงการนี้จัดขึ้นโดยโรงเรียนประถมสาธิต วิทยาลัยครูสวนสุนันทา โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

๑. เพื่อให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
๒. เพื่อฝึกทักษะและวางแนวทางการศึกษาวิชาการในภาคเรียนต่อไป
๓. เพื่อส่งเสริมกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ให้ต่อเนื่องจากภาคเรียนปกติ
๔. เพื่อฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมด้านต่าง ๆ
๕. เพื่อพัฒนาความสามารถเฉพาะบุคคล
๖. เพื่อบรรเทาภาระการดูแลบุตรหลานของผู้ปกครองช่วงปิดภาคเรียน

๕.๘ โครงการฝึกวิปัสสนากรรมฐาน

การฝึกวิปัสสนากรรมฐานเป็นบริการชุมชนที่วิทยาลัยครูสวนสุนันทาให้บริการแก่ประชาชนทั่วไป โดยใช้สถานที่อาคารประถมสาธิตวิทยาลัยครูสวนสุนันทา

ในการฝึกวิปัสสนากรรมฐานนี้ ทางวิทยาลัยได้รับเกียรติจาก คุณแม่ ดร.สิริ กรินชัย ที่ได้เสียสละเวลามาเป็นวิทยากรทุกครั้ง การฝึกวิปัสสนาจะใช้เวลา ๗ วัน

๕.๙ โครงการเยี่ยมเด็กบ้านราชวิถีหรือเด็กในสถานสงเคราะห์อื่น ๆ

เป็นงานบริการชุมชนอีกงานหนึ่งของวิทยาลัยครูสวนสุนันทา ภาควิชาที่จัดกิจกรรมนี้ได้แก่ ภาควิชาสังคมวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับคนอื่น วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมร่วมกัน และทำงานร่วมกับคนอื่นในสังคม
๒. เป็นการช่วยบริการความรู้ ความบันเทิง นันทนาการแก่เด็กบ้านราชวิถี หรือเด็กในสถานสงเคราะห์ต่าง ๆ
๓. ฝึกการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม และช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส

๕.๑๐ ชมรมอาสาพัฒนา

ชมรมอาสาพัฒนาได้ตั้งขึ้นมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๒ แต่ในระยะนั้นไม่ได้ชื่อว่าชมรมอาสาสมัครแต่เรียกว่ากลุ่มอาสาพัฒนา ดำเนินการเกี่ยวกับการออกไปพัฒนาชุมชนในชนบทที่ห่างไกลความเจริญ

กิจกรรมของชมรมอาสาพัฒนาได้แก่การออกไปสร้างอาคารเรียน ห้องสมุด อบรมชาวบ้านทางด้านการใช้ยาสามัญประจำบ้านอย่างง่าย ๆ การสอนหนังสือนักเรียน ศึกษาหมู่บ้าน และในปัจจุบันก็มีการปลูกสวนป่า โดยขอความอนุเคราะห์จากกรมป่าไม้และป่าไม้จังหวัดขอนแก่น นำไปปลูกร่วมกับชาวบ้าน

เงินทุนที่ใช้ในการออกค่ายอาสาพัฒนา ได้มาจากเงินบริจาคจากหน่วยงานของทางรัฐบาลและเอกชน เช่น บริษัทปูนซีเมนต์ไทย ธนาคารกรุงเทพ กลุ่ม

เจริญโภคภัณฑ์ และเงินที่นักศึกษาได้ขอรับบริจาคจากทำน้ำข้ามฟาก เช่น ทำพระอาทิตย์ ทำพระจันทร์ ทำพรานนก ฯลฯ และรับบริจาคสิ่งของ เสื้อผ้าเพื่อนำไปแจกแก่ชาวบ้าน

ชมรมอาสาพัฒนาได้ร่วมบริการชุมชนมาเป็นค่ายที่ ๒๖ และจะดำเนินการต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง

๖. ผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการ

อาจารย์ของวิทยาลัยครูสวนสุนันทาได้ผลิตผลงานทางการวิจัยและผลงานทางวิชาการเพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาเป็นจำนวนมาก ทั้งที่เป็นผลงานของอาจารย์เป็นรายบุคคล เป็นคณะผู้ทำงานและจัดทำในนามของภาควิชา คณะวิชา ศูนย์และสำนัก ตลอดจนวิทยาลัย ดังจะยกมาเป็นตัวอย่างเพียงบางส่วน

๖.๑ ผลงานวิจัย

เดือนใจ ทองสำริด การทดลองใช้วิธีการกิจกรรมทางกายในการสร้างมนทัศน์พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กก่อนประถมศึกษา ๒๕๓๑

ทัศนีย์ ไพฑูรย์พงษ์ ประเมินผลหลักสูตรภาษาอังกฤษในคณะวิชาวิทยาการจัดการ

เทพพรณี เสตสุบรรณ ความต้องการและปัจจัยในการศึกษาของนักศึกษาครูในวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวงปี ๒๕๒๕ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๒๖

ธีรศักดิ์ วงศ์คำแน่น เทคนิควิทยาพื้นบ้านภาคเหนือลำปาง ตอนที่ ๑ การเพาะปลูกจับสัตว์ ๒๕๓๐

ธีรศักดิ์ วงศ์คำแน่น เทคนิควิทยาพื้นบ้านภาคเหนือจังหวัดลำปาง ตอนที่ ๒ การก่อสร้าง ๒๕๓๔

ลดาวัลย์ มัลลยวงศ์ การศึกษาวัฒนธรรมของชุมชนบ้านญวน สามเสน กรุงเทพฯ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูสวนสุนันทา

วารี เกิดคำ การเลือกปัญหาสำหรับการวิจัยและการเขียนเค้าโครงการวิจัย วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๓๐

วารี ว่องพินยรัตน์ การสร้างข้อทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๓๐

สมจิต ธนสุกาญจน์ รายงานการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบ
มโนภาพของการฝึกสอนระหว่างอาจารย์ใหญ่
โรงเรียนฝึกสอน อาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์ในเทศก์
ของหน่วยงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิทยาลัยครู
สวนสุนันทา ๒๕๒๒

สมถวิล วิเศษสมบัติ การศึกษาแบบเรียนภาษาไทย
(ประถม-มัธยม) วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๓๔
สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู รายงานการวิจัยการเตรียม
ครูสำหรับโครงการนวัตกรรมการศึกษาใน
ระดับประถมศึกษา ๒๕๒๖

สุกัญญา บุรณเดชาชัย ประสิทธิภาพการสอนในเทศ-
ศาสตร์ของอาจารย์วิทยาลัยครู กำลังอยู่ในระหว่าง
การจัดทำ

สุนทรี่ ศาสตร์สาระ รายงานการวิจัยเรื่องการทดลอง
สอนเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
ผู้เรียนโดยวิธีมอบและอธิบายจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
และไม่บอกจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม วิทยาลัย
ครูสวนสุนันทา ม.ป.ป.

อัญชลี แจ่มเจริญ การศึกษาเด็กในโรงเรียนสาธิตประถม
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา คณะครุศาสตร์ วิทยาลัย
ครูสวนสุนันทา ๒๕๑๙

อารี โสทธิพันธุ์ การติดตามผลการสอนของนักศึกษา
ปกศ.สูง วิทยาลัยครูสวนสุนันทาที่ผ่านหลักสูตร
สภาการฝึกหัดครู วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ม.ป.ป.

๖.๒ เอกสารตำรา

แบ่งตามคณะวิชา ศูนย์ และสำนัก

คณะวิชาครุศาสตร์

จินตนา สุขมาก หลักการสอน. เอกสารประกอบการเรียน
การสอนวิชาการศึกษา ๒๑๔๓๒๐๕ คณะ
ครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา (๒๕๓๒)

จุฑา บุรีภักดี กระบวนการกลุ่ม (ศึกษา ๓๒๕) วิทยาลัย-
ครูสวนสุนันทา ๒๕๒๕

จุฑา บุรีภักดี แนวทางการศึกษาต่อและการเลือกอาชีพ
สำหรับมัธยมศึกษาตอนต้น ตอนปลาย อาชีวศึกษา
ปริญญาตรี ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ม.ป.ป.

จุฑา บุรีภักดี หลักการแนะแนว วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
๒๕๒๕

ฉวีวรรณ วิชัยดิษฐ์ การศึกษา ๒๘๑ การศึกษา
การพัฒนาชุมชน วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๒๑
ฉวีวรรณ วิชัยดิษฐ์ คู่มือการสอนการศึกษา
กับการพัฒนา
ชุมชน วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ม.ป.ป.

ฐิติพงษ์ ธรรมานุสรณ์ และสงวน สุทธิเลิศอรุณ ความรู้
เบื้องต้นทางการศึกษา (ศึกษา ๑๑๑) อักษร-
บัณฑิต ๒๕๒๖

สงวน สุทธิเลิศอรุณ การจัดบริการสหเทศการอาชีพ
และการศึกษา (แนะแนว ๒๒๑) วิทยาลัยครู
สวนสุนันทา ๒๕๒๔

สงวน สุทธิเลิศอรุณ จิตวิทยาการศึกษา วิทยาลัยครู
สวนสุนันทา ๒๕๒๖

สงวน สุทธิเลิศอรุณ จิตวิทยาสังคม วิทยาลัยครูสวน-
สุนันทา ๒๕๒๓

สงวน สุทธิเลิศอรุณ ธุรกิจการศึกษา (ศึกษา ๔๗๖)
อักษรบัณฑิต ๒๕๒๕

สงวน สุทธิเลิศอรุณ ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับครู
(ศึกษา ๓๑๒) พิมพ์ครั้งที่ ๒ วิทยาลัยครู
สวนสุนันทา ๒๕๒๔

สมจิต ธนสุกาญจน์ จิตวิทยากับการศึกษา วิทยาลัยครู
สวนสุนันทา ๒๕๒๒

สมจิต ธนสุกาญจน์ จิตวิทยาแนะแนว (ศึกษา ๓๒๑)
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๒๒

สมจิต ธนสุกาญจน์ จิตวิทยาการศึกษา กรมการฝึกหัดครู
๒๕๑๘

สมจิต ธนสุกาญจน์ จิตวิทยาแนะแนว วิทยาลัยครู
สวนสุนันทา ๒๕๑๙

สมจิต ธนสุกาญจน์ ประมวลศัพท์บัญญัติวิชาการศึกษา
กรมวิชาการ ๒๕๒๑

สุภัททา ปิ่นทะแพทย์ จิตวิทยาพัฒนาการ พิมพ์ครั้งที่ ๓
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๒๗

สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู คณะครุศาสตร์ ความรู้
เบื้องต้นทางการศึกษาและการศึกษาไทย พิมพ์
ครั้งที่ ๕ ๒๕๒๙

สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู ภาควิชาเทคโนโลยีและ
นวัตกรรมการศึกษา เทคโนโลยีการศึกษา
๒๕๓๒

สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู หลักการสอน ๒-วิชาการ
ศึกษา ๑๔ หมวดการศึกษา วิทยาลัยครูสวน
สุนันทา ๒๕๑๖

อัญชลี แจ่มเจริญ บทความทางการศึกษา คณะครุศาสตร์
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๒๑

อัญชลี แจ่มเจริญ ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
คณะครุศาสตร์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๒๑

อัญชลี แจ่มเจริญ, ผู้แปล ลักษณะที่ดีสำหรับกุลบุตร
กุลธิดา คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
๒๕๑๙

อัญชลี แจ่มเจริญ วิธีสอนทักษะคณิตศาสตร์ศึกษา ๒๓๑
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๒๖

อัญชลี แจ่มเจริญ วิธีสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย วิทยาลัย
ครูสวนสุนันทา ๒๕๒๖

อัญชลี แจ่มเจริญ หลักการสอนและเตรียมประสบการณ์
ภาคปฏิบัติ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๒๐

จิตพิงษ์ ธรรมนุสรณ์ จำรัส ดั่งสุวรรณ และสงวน
สุทธิเลิศอรุณ พื้นฐานการศึกษา อักษรเจริญทัศน์
๒๕๒๒

เดือนใจ ทองสำริด คู่มือครูสื่อและกิจกรรมวิทยาศาสตร์
สำหรับเด็กเริ่มเรียน กรุงเทพฯ ห้างหุ้นส่วนจำกัด
เทคนิค ๑๙ ๒๕๓๙

ประดับ นิลพั่งงา การศึกษา ๑๑๑ พื้นฐานการศึกษา
(ฉบับปรับปรุงใหม่) วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
๒๕๒๕

ประดับ นิลพั่งงา ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับ
ปริญญาของวิทยาลัยครูสวนสุนันทาเกี่ยวกับกิจ-
กรรมนักศึกษาในวิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยา-
ลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๒๓

ปรีชา อนุกุลวรรธกะ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทาง
การศึกษา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๒๖

วิมลศรี อุปรมัย และคนอื่นๆ การศึกษากับการพัฒนา
ชุมชน วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ม.ป.ป.

วิไลวรรณ วิทย์วิโรจน์ ศิริวรรณ ทองมิตร และ
เชิดฉันทศิริ บัวประเสริฐ โครงการสุขภาพใน
โรงเรียน วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ม.ป.ป.

วิมลศรี อุปรมัย สื่อความหมายสำหรับครู กรุงเทพฯ
ห้างหุ้นส่วนจำกัดวัฒนชัยการพิมพ์ ๒๕๒๙

วิมลศรี อุปรมัย และคณะ การศึกษากับพัฒนาชุมชน
กรุงเทพฯ โรงพิมพ์เจริญผล ๒๕๓๓

คณะอาจารย์ภาคพื้นฐาน วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
การศึกษาไทย กรุงเทพฯ โรงพิมพ์เจริญผล ๒๕๓๔

วิไลวรรณ วิทย์วิโรจน์ และคณะ โครงการสุขภาพใน
โรงเรียน โรงพิมพ์เจริญผล ๒๕๓๔

วิษชุดา หุ่นวิไล การศึกษานอกระบบ กรุงเทพฯ
โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัดวัฒนชัยการพิมพ์ ๒๕๓๒

ประดับ นิลพั่งงา กิจกรรมเสริมหลักสูตร กรุงเทพฯ
โรงพิมพ์ดวงกมล ๒๕๒๕

สงวน สุทธิเลิศอรุณ กฎหมายการศึกษาและระเบียบ
สำหรับข้าราชการครู แพร์พิทยา ๒๕๒๕

สงวน สุทธิเลิศอรุณ กระบวนการกลุ่ม (ศึกษา ๓๒๕)
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๒๑.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ การบริหารการศึกษา วิทยาลัยครู
สวนสุนันทา ๒๕๒๓

อัญชลี แจ่มเจริญ ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
คณะครุศาสตร์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๒๑

อัญชลี แจ่มเจริญ ผู้แปล ลักษณะที่ดีสำหรับกุลบุตร
กุลธิดา คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
๒๕๑๙

อัญชลี แจ่มเจริญ วิธีสอนทักษะคณิตศาสตร์ศึกษา ๒๓๑
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๒๖

อัญชลี แจ่มเจริญ หลักการสอนและการเตรียมประส-
บการณ์ภาคปฏิบัติ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๒๐

อัญชลี แจ่มเจริญ วิธีสอนวิชากลุ่มทักษะ วิทยาลัยครู
สวนสุนันทา ๒๕๒๖

อัญชลี แจ่มเจริญ เอกสารประกอบการฉายสไลด์เรื่อง
เครื่องดนตรีไทย คณะครุศาสตร์วิทยาลัยครู
สวนสุนันทา ๒๕๑๙

อัญชลี แจ่มเจริญ, ผู้แปล การสอนอย่างไม่เป็นทางการ
ในชั้นเรียนแบบเสรี วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
ม.ป.ป.

คณะวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู ในหลวงของเรา โรงพิมพ์
อมรินทร์พริ้นติ้ง ๒๕๓๐

ทองหล่อ วงษ์ธรรมมา *ปรัชญาเบื้องต้น พระนครศรีอยุธยา*
เทียนวัฒนา ๒๕๓๑

ทองหล่อ วงษ์ธรรมมา *ปรัชญาตะวันออก* กรุงเทพฯ ฝ่าย
เอกสารและตำรา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๓๓

ปราณี วิรุทธวนิชย์ *จริยธรรมกับชีวิต* กรุงเทพฯ วิทยาลัย-
ครูสวนสุนันทา คณะมนุษยศาสตร์และสังคม-
ศาสตร์ ภาควิชาปรัชญาและศาสนา ๒๕๓๔

ปราณี วิรุทธวนิชย์ *เอกสารประกอบการสอนวิชา*
พุทธศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๓๔

เสวก เกิดศรี *ภูมิศาสตร์ภูมิภาค เอเชียตะวันออก*
เฉียงใต้ กรุงเทพฯ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๓๒

เสวก เกิดศรี *ภูมิศาสตร์เอเชีย* กรุงเทพฯ วิทยาลัยครู
สวนสุนันทา ๒๕๓๑

เทพพรณี เสตสุบรรณ *มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม* กรุงเทพฯ
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๓๔

รำไพ ดาวเรือง *ภูมิศาสตร์ประเทศไทย* กรุงเทพฯ
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๓๔

แจ่มจันทร์ ทองเสริม *ประวัติศาสตร์เอเชียอาคเนย์ ๑*
ม.ป.ป.

ลดาวัลย์ มัลยะวงศ์ *ประวัติศาสตร์สาธารณรัฐประชาชน*
จีน ม.ป.ป.

แนนน้อย ติตติรานนท์ *ระบบไฟร์, ผลกระทบทาง*
การเมืองการปกครองของไทย

แนนน้อย ติตติรานนท์ *อารยธรรม*

จินตนา สุนทรวิภาต *ประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา*

สมนึก สุธาธรรม *ประวัติศาสตร์อารยธรรม คณะวิชา*
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์วิทยาลัยครูสวน
สุนันทา ม.ป.ป.

สุนภา พรหมศรี *ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เอกสาร*
ประกอบการสอน ๒๕๒๔

สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู *ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า*
(รหัสวิชา ๒๒๓๑๑๐๑) พิมพ์ครั้งที่ ๒ กรุงเทพฯ
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ ๒๕๓๓

ทัศนีย์ รัตนมณีฉัตร *บริการสารนิเทศ* กรุงเทพฯ ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ ๒๕๓๑ (โรเนียว)

ทัศนีย์ รัตนมณีฉัตร *ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษ-*
ศาสตร์ กรุงเทพฯ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ๒๕๓๕

เพ็ญประไพ หนูหนักดี *บัตรรายการ ๑* กรุงเทพฯ
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๑๑
(โรเนียว)

เพ็ญประไพ หนูหนักดี *การวิเคราะห์เลขหมู่ ๑* กรุงเทพฯ
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๒๑
(โรเนียว)

เพ็ญประภา ไวยาาคม *การจัดการห้องสมุด* กรุงเทพฯ
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะวิชามนุษย-
ศาสตร์ ๒๕๓๕

สวนช ศรีสง่า *คู่มือการฝึกงานห้องสมุด* วิทยาลัยครู
สวนสุนันทา ม.ป.ป. (ภาพนิ่ง)

ดุขฎี นิลวรรณ *พัฒนาการแบบเรียนภาษาไทย (ท.๓๕๑)*
ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคม-
ศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๒๖

พิศมัย ศรีอนุพันธ์ *การอ่าน* วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
ม.ป.ป.

พิศมัย ศรีอนุพันธ์ *ภาษาไทย ๓๔๑ วรรณกรรมปัจจุบัน*
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๒๔

พิศมัย ศรีอนุพันธ์ *หลักการอ่านและการเขียนคำไทย,*
ลักษณะคำประพันธ์ไทย (ท ๐๔๑, ท ๒๑๒,
ท ๒๔๑) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ม.ป.ป.

สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู *หมวดภาษาไทย คำสอน*
วิชาภาษาไทย ๖ การฟัง การพูด การอ่าน
การเขียน ตามหลักสูตร ป.กศ.ชั้นสูง ๒๕๑๔

สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู *ภาษาไทย ๗ หมวดวิชา*
ภาษาไทย วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๑๕

เรวดี อินทรกำเนิด *Business English II* กรุงเทพฯ
๒๕๓๔

- เรวดี อินทรกำเนิด *Sociological and Cultural Background* กรุงเทพฯ ๒๕๓๔
- ทัศนีย์ ไพฑูรย์พงษ์ *Reading for General Purposes*
จงจิต ปลั่งประยูร *English for Tourism*
- วรรณุช พันธุ์พงศ์ *English for Communication I*
วรรณุช พันธุ์พงศ์ *Communication English I*
- จรัสศรี ศรีภิรมย์ *Newspaper Reading*
- มาลี บันทัดทอง *วิธีสอนภาษาอังกฤษ* วิทยาลัยครู
สวนสุนันทา ๒๕๒๓
- ผดุง พรหมมูล *ศิลปพื้นบ้าน* วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
ม.ป.ป.
- สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู *สุนทรียภาพ, เอกสารประกอบการ
ศึกษาศิลปะ ๑๑๒* โครงการตำรา ภาควิชา
ศิลปศึกษา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา-วิทยาลัยครู
สวนดุสิต (๒๕๒๐)
- สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู ภาควิชาศิลปศึกษา *ความ
เข้าใจในศิลปะ* ม.ป.ป.
- วิมลศรี อุปรมัย *ดนตรีไทยในระบบการเรียนการสอน*
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ม.ป.ป.
- วิมลศรี อุปรมัย *นาฏกรรมและการละครหลักการบริหาร
และจัดการแสดง* วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๒๔
- คณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**
- กฤษฎี เกียรติชนก *นิวศวิทยา* วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
กรุงเทพฯ ๒๕๒๔
- จำเริญ แม่นธนู *เอกสารคำสอนคอมพิวเตอร์เบื้องต้น
ภาษาฟอร์แทรน ๔ (คณิต ๔๓๓)* วิทยาลัยครู
สวนสุนันทา ม.ป.ป.
- ทัศนีย์ จิยะจันทร์ *จักรและเทคโนโลยีและการตัดเย็บ*
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา กรุงเทพฯ ๒๕๒๑
- ทัศนีย์ จิยะจันทร์ *วิธีสร้างกระโปรงและเสื้อมาตรฐาน
แบบต่าง ๆ* กรุงเทพฯ เสริมวิทยุบรรณาการ
๒๕๒๖
- ทัศนีย์ จิยะจันทร์ *วิธีสร้างและตัดเย็บเสื้อสูท ชุดไทย
ราตรี* กรุงเทพฯ เสริมวิทยุบรรณาการ ๒๕๒๗
- ทัศนีย์ จิยะจันทร์ *วิธีสร้างแบบเสื้อวัยรุ่น* กรุงเทพฯ
เสริมวิทยุบรรณาการ ๒๕๒๗
- ทัศนีย์ จิยะจันทร์ *วิธีสร้างและตัดเย็บเสื้อเด็ก* กรุงเทพฯ
เสริมวิทยุบรรณาการ ๒๕๓๐
- ทัศนีย์ จิยะจันทร์ *ความรู้เรื่องเส้นใยและผ้า* กรุงเทพฯ
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๓๒ (อิตสำเนา)
- ทัศนีย์ จิยะจันทร์ *คู่มือตัดเย็บเสื้อผ้า* กรุงเทพฯ เสริมวิทยุ
บรรณาการ ๒๕๓๔
- เบญจวรรณ บุตรขุนทอง *หลักการส่งเสริมการเกษตร
ภาควิชาเกษตรศาสตร์* ๒๕๓๑
- มนัส สุขจรณี *เครื่องจักรกลงานไม้ (เอกสารประกอบ
การสอน)* ๒๕๒๕ อิตสำเนา
- มนัส สุขจรณี *งานไม้. เอกสารประกอบการสอนอุตสาหกรรม
๒๒๑ (๔๑๓๒๓๐๒)* ภาควิชาอุตสาหกรรมศิลป์
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ม.ป.ป.
- ยุพดี วิยคุณา *วิทยุ ๑๑๑ (เคมีกับชีวิต) คณะวิทยาศาสตร์
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา* ๒๕๒๕
- ลาวัลย์ เบญจศิลป์ *เกษตรกรรมในชีวิตประจำวัน* วิทยาลัย
ครูสวนสุนันทา ๒๕๒๓
- ลาวัลย์ เบญจศิลป์ *ปฐพีวิทยาเบื้องต้น* วิทยาลัยครู
สวนสุนันทา ๒๕๒๖
- อาภรณ์ นิตยศักดิ์ *โภชนาการ ภาควิชาคหกรรมศาสตร์
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี* วิทยาลัยครู
สวนสุนันทา ม.ป.ป.
- อาภรณ์ เจียมไชยศรี *อินทรีย์เคมีเล่ม ๑* วิทยาลัยครู
สวนสุนันทา ๒๕๒๕
- อาภรณ์ เจียมไชยศรี *เอกสารประกอบการเรียนวิชาเคมี
๓๔๑ (ฟิสิกส์ เคมี ๑)* วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
๒๕๒๔
- อาภา จงจิตต์ *การแกะสลักไม้และผลไม้พร้อมวิธี
การจัดผักและผลไม้แกะสลัก* กรุงเทพฯ โรงพิมพ์
ทิพย์วิสุทธิ์ ๒๕๓๔
- คณะวิชาวิทยาการจัดการ**
- สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู **คณะวิทยาการจัดการ**
ธุรกิจเบื้องต้น โรงพิมพ์วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
๒๕๓๒
- สุกัญญา บุรณเดชาชัย *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อมวลชน*
๒๕๓๑ อิตสำเนา
- สุกัญญา บุรณเดชาชัย *สื่อมวลชนกับสังคม* ๒๕๓๐
อิตสำเนา
- สุกัญญา บุรณเดชาชัย *การสื่อข่าวและรายงานข่าว*
๒๕๓๒ อิตสำเนา

สุกัญญา บุรณเดชาชัย *ความรู้เบื้องต้นสื่อสิ่งพิมพ์*
๒๕๓๒ อัดสำเนา

อัญชลี แจ่มเจริญ *จิตวิทยากรุกิจ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา*
๒๕๒๖

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
จรรยา ศรีระวานิช *ไหว้ครูโขน-ละครอน ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม*
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ๒๕๓๒
สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู *อารังไทย* ๒๕๒๔
สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู *ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม หนังสือ*
ที่ระลึกฉบับครบเสด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี ๒๕๓๒
สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู *ศูนย์วัฒนธรรม ภาพเขียนสีหน้า*
ผีมือข้าหลวงในพระวิมาดาเธอกรมพระสุทธาสินี-
นาฏ โรงพิมพ์อรุณอมรินทร์ ๒๕๓๐
สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู *ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ดนตรีไทย*
ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
ม.ป.ป.
สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู *ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สวน*
สุนันทาในอดีต โรงพิมพ์พิเศษรัฐ ๒๕๒๓
สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู *อารังไทย ๕* วิทยาลัยครู
สวนสุนันทา ๒๕๒๔

๗. ศิลปวัฒนธรรม

การฝึกหัดครูเป็นการศึกษาในระบบอุดมศึกษา ซึ่งมีวิทยาลัยครูดำเนินการตามบทบาทและภารกิจสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ สร้างสรรค์จรรยาบรรณความก้าวหน้า และความเป็นเลิศทางวิชาการ ใช้ความรู้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม ส่งเสริมงานวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้ใหม่ ให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน รวมทั้งมีหน้าที่ในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติด้วย ซึ่งในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาตินั้น กรมการฝึกหัดครูได้มีนโยบายในทางปฏิบัติที่ชัดเจนคือได้มีการจัดตั้งหน่วยงานในวิทยาลัยครูเทียบเท่าคณะวิชานี้ เรียกว่า ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมทำหน้าที่บริหารงานประสานงานและดำเนินงานทางด้านวัฒนธรรมโดยตรง

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูสวนสุนันทา ได้จัดตั้งขึ้นเป็นการภายในอย่างไม่เป็นทางการและดำเนินงานกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมสาขาต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย เป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับของบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ มาช้านาน ในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ ได้ใช้อาคารสายสุธานพดล (ตึก ๒๗) ชั้นบนเป็นที่ตั้งของศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเรื่อยมา จนกระทั่งวันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้มีกฎหมายรองรับและได้รับสถาปนาเป็นหน่วยราชการเทียบเท่าคณะวิชาอย่างเป็นทางการ และยังคงตั้งอยู่ที่อาคารสายสุธานพดล (ตึก ๒๗) ซึ่งอาคารหลังนี้เคยเป็นที่ประทับของพระวิมาดาเธอพระองค์เจ้าสายสวลีภิรมย์ กรมพระสุทธาสินีนาฏ ปิยมหาราชปดิวรัดา พระอัครชายาเอในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้านิภานพดล กรมขุนอุทองเขตรชัตติยานารีพระราชธิดา สร้างขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทั้งนี้ได้ใช้อาคารสายสุธานพดล (ตึก ๒๗) ทั้งอาคาร เป็นอาคารศูนย์ศิลปวัฒนธรรม วิทยาลัยครูสวนสุนันทา และได้กราบทูลเชิญสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จมาเปิดศูนย์ศิลปวัฒนธรรม เมื่อวันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๓

ภารกิจของศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูสวนสุนันทา คือ การดูแลรับผิดชอบงานศิลปวัฒนธรรม

ในชั้นพื้นฐานโดยทั่วไปในทุกแขนงวิชา แต่จุดเน้นของ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมแห่งนี้คือ งานทางด้านนาฏศิลป์ และดนตรี โดยมีการแบ่งสายการปฏิบัติงานออกเป็น ฝ่ายต่าง ๆ ได้แก่ ฝ่ายส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรม สัมพันธ์ ฝ่ายส่งเสริมจริยธรรม ฝ่ายหอวัฒนธรรม ฝ่ายศึกษาค้นคว้าและวิจัยวัฒนธรรม เป็นต้น ซึ่งแต่ละฝ่าย มีโครงการ ผลงานและกิจกรรมที่สำคัญ ๆ หลายประการ ล้วนแต่เป็นคุณประโยชน์ต่อมวลชนและประเทศชาติ

๑. ด้านการรักษา ฟื้นฟูและเผยแพร่วัฒนธรรมไทย

๑.๑ โครงการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ด้านการ แสดงละครร้อง ได้จัดแสดงละครเรื่อง รุ่งเรืองให้ใจหาย ออกเผยแพร่ ๓ ครั้ง ในปี พ.ศ. ๒๕๒๙ ในภาคเหนือ ๕ จังหวัด

การเผยแพร่การแสดงละครเรื่องที่ ๒ คือ เรื่องขอบรั้วริมวัง ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมได้จัดแสดงเมื่อ ต้นปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ณ หอประชุมสุนันทานุสรณ์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

การเผยแพร่การแสดงละครเรื่องที่ ๓ คือ เรื่องโรสิตา ร่วมกับภาควิชานาฏศิลป์ วิทยาลัยครู สวนสุนันทา โดยให้นักศึกษาวิชาเอกนาฏศิลป์จัดแสดง เป็นวิทยานิพนธ์

การเผยแพร่การแสดงละครเรื่องที่ ๔ คือ เรื่อง จันทน์เจ้าชา ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมได้ร่วมกับภาควิชานาฏศิลป์ แสดง ณ จังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑.๒ โครงการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ฉลอง ครบรอบ ๒๐๐ ปี กวีเอกของโลก “สุนทรภู่” โดย แสดงละครพันทางเรื่อง พระอภัยมณีตอนเผด็จศึกลังกา และเรื่อง สิงห์ไกรภพ ตอน กำเนิดสิงห์ไกรภพ จัดแสดง ณ หอประชุมสุนันทานุสรณ์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา หอประชุมครูสภา และศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า ลาดพร้าว

๑.๓ โครงการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมร่วมกับ โครงการจริยธรรม ได้จัดการแสดงละครพันทาง เรื่อง

นางนพมาศ ตอน สถาปนาางนพมาศเป็น ท้าวศรีจุฬาลักษณ์ เพื่อเป็นพหูบุชาในวันวิสาขบูชา ณ พุทธมณฑล

๑.๔ โครงการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมสัมพันธ์ โดยจัดการแสดงรำสดุดีจักรีวงศ์ รำถวายพระพรสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ

๑.๕ โครงการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมด้านการ แสดงละครนอก ได้จัดแสดงละครนอก ณ ศูนย์สังคีตศิลป์ ธานีคารกรุงเทพจำกัด

๑.๖ โครงการอนุรักษ์ผลงานปรมาจารย์ด้านละคร โขน เพลงไทย โดยรวบรวมประวัติและผลงานของ ครูจวงจันทร์ จันท์คณา (พรานบุรพ์) ครูพิม พวงนาค ครูอาคม สายาคม ครูท้วม ประสิทธิ์กุล ครูเหนี่ยว ดุริยพันธ์ ครูสุดจิต ดุริยประณีต ครูทัศนีย์ ชุนทอง ครูดวงเนตร ดุริยพันธ์

๑.๗ โครงการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ด้านการ แสดงละครในศูนย์ศิลปวัฒนธรรมได้จัดแสดงละครในเรื่อง อีเหนา ตอนไหว้พระ ในงานบวงสรวงสมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ ณ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

๑.๘ โครงการจัดนิทรรศการหัวโขน สำหรับพิธีไหว้ครูโขนละคร

๑.๙ โครงการบันทึกภาพการแสดงละครแบบต่าง ๆ ลงในวีดิทัศน์ เพื่อเป็นการอนุรักษ์และใช้เป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

๑.๑๐ โครงการบันทึกเสียงประกอบการแสดงละคร

๑.๑๑ โครงการเรียบเรียงและรวบรวมบทละคร

๑.๑๒ โครงการวิจัยละครไทย เป็นโครงการศึกษา และรวบรวมเรียบเรียงความเป็นมาของละครไทยตั้งแต่อดีตจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

๑.๑๓ โครงการสร้างอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับการละคร ทั้งในด้านการแต่งกาย อุปกรณ์การแสดงและฉากละคร

๑.๑๔ โครงการค้นคว้ารวบรวมเพลงพื้นบ้าน เป็นการรวบรวมเพลงพื้นบ้านทุกภาค บันทึกลงแถบบันทึกเสียง

๑.๑๕ โครงการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมภาคกลาง ด้วยการจัดการแสดงพื้นบ้าน ๓ ชุด ในงานมหกรรม

วัฒนธรรมพื้นบ้านนานาชาติ ครั้งที่ ๑ ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

๒. จัดการอบรมและพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับงานศิลปวัฒนธรรม ส่งเสริมศิลปินและผู้ทศตนเพื่องานศิลปวัฒนธรรม

๒.๑ โครงการฝึกอบรมการใช้หลักธรรมพัฒนาบุคลากร โครงการนี้เป็นการจัดการฝึกอบรมอาจารย์ในสำนักกิจการนักศึกษา ฝ่ายแนะแนวการศึกษา ภาควิชาปรัชญาและศาสนาและศูนย์ศิลปวัฒนธรรม จากมหาวิทยาลัยครุรัตนโกสินทร์ รวม ๖๐ คน เข้าร่วมกิจกรรมฝึกปฏิบัติและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

๒.๒ โครงการธรรมพัฒนาบุคลากร โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรของวิทยาลัยได้มีความรู้ ความเข้าใจในการที่จะนำเอาธรรมะเข้ามาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ประจำวัน

๒.๓ โครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนนักศึกษา เป็นโครงการที่ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม วิทยาลัยครูสวนสุนันทา จัดขึ้นเพื่อเสริมสร้างวินัยและคุณธรรมให้แก่นักเรียนและนักศึกษา

๒.๔ โครงการอบรมจริยธรรมให้กับเยาวชน ได้จัดดำเนินการทุกปี โครงการนี้มุ่งให้นักศึกษาซึ่งเป็นพุทธศาสนิกชนที่สอบคัดเลือกเข้าเรียนในวิทยาลัยครูสวนสุนันทา จำนวนประมาณปีละ ๘๐๐ คน ได้รับการอบรมกรรมฐาน รู้จักปฏิบัติบูชา ได้รับการกล่อมเกลาจิตให้เป็นผู้มีสติ จิตใจสงบ มีพลังในการศึกษา และมีคุณธรรม

การดำเนินงานที่สร้างความปิติยินดีและภาคภูมิใจให้กับศูนย์วัฒนธรรมแห่งนี้ก็คือ

การได้มีส่วนเสนอชื่อบุคคลผู้มีผลงานทางวัฒนธรรม ยอดเยี่ยมและได้รับการประกาศเกียรติคุณ ประจำปี ๒๕๓๓ จำนวน ๒ ท่าน และในปี ๒๕๓๔ อีก ๔ ท่าน คือ

๑. นางมหาเทพกษัตริสมุท (บรรเลง สาศริก) ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรมศิลปะ การช่างศิลปะและการช่างฝีมือ

๒. นางสาวกรีนชัย ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม สาขาการพัฒนาคุณภาพชีวิต

๓. นายประเสริฐ ณ นคร ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม สาขามนุษยศาสตร์

๔. คุณหญิงทองก้อน จันทวิมล ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ เป็นผู้ที่มีผลงานดีเด่นทางสาขาศิลปะ การช่างศิลปะและการช่างฝีมือ

๕. นายประดิษฐ์ กัลย์จาฤก ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ เป็นผู้ที่มีผลงานดีเด่นทางสาขาศิลปะ การช่างศิลปะและการช่างฝีมือ

๖. คุณชวนชม จันทระเปารยะ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ เป็นผู้ที่มีผลงานดีเด่นทางสาขาคหกรรมศาสตร์

๗. นายสมเกียรติ อ่อนนิมล ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ เป็นผู้ที่มีผลงานดีเด่นทางสาขาการพัฒนาคุณภาพชีวิต

๓. ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสถานศึกษาทุกระดับในท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทางด้านวัฒนธรรม

๓.๑ โครงการจัดประกวดมารยาท เป็นโครงการที่ฝ่ายส่งเสริมจริยธรรมร่วมมือกับภาควิชาพื้นฐานการศึกษาและฝ่ายวัฒนธรรมสโมสรนักศึกษา จัดประกวดมารยาทนักเรียนและนักศึกษาชั้น

๓.๒ โครงการงานเทศน์มหาชาติ โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะดำรงไว้ซึ่งประเพณีอันดีงามในพระพุทธศาสนา นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมและให้ความรู้ในงานเทศน์มหาชาติ

๓.๓ งานจัดทำระบบข้อมูลและจัดเก็บข้อมูลสำคัญเป็นงานจัดทำข้อมูลให้เป็นระบบสากลตามที่ตกลงกันระหว่างศูนย์วัฒนธรรมทั่วประเทศ เพื่อให้เป็นแนวทางเดียวกัน

๓.๔ โครงการจัดนิทรรศการ ภาพเขียนสีหน้าผาฝีมือข้าหลวงในพระวิมาดาเธอ กรมพระสุทธาสินีนาถ ที่เขียนขึ้นประมาณ พ.ศ. ๒๔๖๓ โดยได้ทำการสงวนรักษาภาพและขึ้นทะเบียนไว้ทั้งหมด ๑๗๗ ภาพ จัดใส่กรอบไม้สักและจัดเป็นนิทรรศการเคลื่อนที่ โดยเริ่มจัดที่หอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๐ โดยทูลเชิญพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลีพระวรราชธิดาตามาตุ เสด็จเป็นองค์ประธาน

๓.๕ โครงการจัดนิทรรศการพระประวัติและพระนิพนธ์สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรสและเทศน์มหาชาติ เนื่องในวโรกาสฉลอง ๒๐๐ ปี สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนรส

๓.๖ โครงการจัดนิทรรศการแสดงภาพขณะการประกวดศิลปะเด็กในวันแม่แห่งชาติ โดยโรงเรียนประถมสาธิตวิทยาลัยครูสวนสุนันทา ร่วมกับศูนย์วัฒนธรรมจัดงานนี้ขึ้นเพื่อระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

๔. การปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์ให้กับเยาวชนและประชาชนไทย โดยเฉพาะในด้านการประหยัด รู้จักประมาณตน การใช้ชีวิตที่เรียบง่าย การทำงานเพื่อทำงานและเพื่อความดี การทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ การพึ่งตนเอง การเคารพตนเอง ความขยันหมั่นเพียร และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ โครงการที่ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูสวนสุนันทาดำเนินการไปแล้วทางด้านนี้พอสรุปได้ดังนี้

๔.๑ โครงการเยาวชนวัฒนธรรมสัมพันธ์ โครงการนี้ได้ดำเนินการไปเมื่อวันที่ ๒๓-๒๔ กรกฎาคม ๒๕๓๐ โดยได้เชิญวิทยากรบรรยายบนหอประชุมสุนันทานุสรณ์ในหัวข้อเรื่องสมาชิกกับการเรียนและการประกอบอาชีพ บรรยายโดย นายอนันต์ สายศิริวิทย์

๔.๒ โครงการพัฒนาจริยธรรม โครงการนี้จัดขึ้นในวันพุธที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑ ณ หอประชุมสุนันทานุสรณ์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา โดยจัดการบรรยายเรื่อง “ชีวิตกับการทำงาน” วิทยากรบรรยายคือ พลตรีจำลอง ศรีเมือง

จากบทบาทและผลงานกิจกรรมของศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูสวนสุนันทาที่กล่าวมาพอสังเขปนี้ แสดงให้เห็นถึงการดำเนินงานของวิทยาลัยครูสวนสุนันทา ในฐานะเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีบทบาทสำคัญต่อการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ นอกเหนือไปจากการสอน การศึกษาค้นคว้าวิจัยการบริการชุมชนและสังคม ซึ่งผลงานดังกล่าวจะนำไปสู่ความรักและหวงแหนศิลปวัฒนธรรมไทย การดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันด้วยสันติสุข ความสำนึกในการป้องกันกิจกรรมอันทำลายวัฒนธรรมและขัดต่อศีลธรรมจรรยา ชื่อเสียง เกียรติคุณของคนไทย ป้องกันการทำลายศาสนา ตลอดจนการมีส่วนปลูกฝังให้ประชาชนรู้จักเลือกสรรวัฒนธรรมของชาติอื่นที่เผยแพร่เข้ามาในประเทศไทย นำมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ของคนไทย

๘. ศิษย์เก่าดีเด่นของวิทยาลัยครูสวนสุนันทา

ในอดีตวิทยาลัยครูสวนสุนันทา ได้เปิดสอนสายสามัญและสายฝึกหัดครู แต่ในปัจจุบันวิทยาลัยได้ผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาอื่น ๆ ด้วย พร้อมทั้งเปลี่ยนฐานะโรงเรียนสายสามัญเป็นโรงเรียนสาธิตของฝ่ายครุศาสตร์ ดังนั้นศิษย์เก่าดีเด่นก็จะมีทั้งผู้ที่สำเร็จการศึกษาสายสามัญ และผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสายวิชาชีพครูและสาขาวิชาอื่น

ศิษย์เก่าดีเด่นในหนังสือเล่มนี้ คือ ผู้ที่ได้รับการยกย่องจากสถาบันอื่น เท่าที่สมาคมศิษย์เก่าสวนสุนันทาทำได้มีจำนวน ๖๒ ท่าน ทั้งนี้อาจจะมีศิษย์เก่าดีเด่นมากกว่านี้แต่ยังไม่ได้ออกมาจึงต้องขอยกย่องไว้ ณ ที่นี้ด้วย อนึ่งข้อมูลการศึกษานั้นจะจงเฉพาะระดับที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครูสวนสุนันทาเท่านั้น การนำเสนอได้เรียงตามลำดับอักษรชื่อศิษย์เก่า

รายนามและประวัติย่อของศิษย์เก่าดีเด่น

๑. รศ.ก่องกัญจน์ ภัทรากาญจน์ (กฤษกร ณ อยุธยา)

เกิด ๒๘ กันยายน ๒๔๗๔

สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๔๙๑

การทำงาน

รองศาสตราจารย์ ภาควิชาฟิสิกส์ มหาวิทยาลัยเกษตราศาสตร์

ผลงานดีเด่น

ครูวิทยาศาสตร์ดีเด่นประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๙
สมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย มีผลงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์หลายเรื่อง

๒. นางกัลยา ชื่นกลิ่น (บริสุทธิ์)

เกิด ๑๗ กันยายน ๒๔๗๗

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ป.

โรงเรียนฝึกหัดครูสวนสุนันทาวิทยาลัย

การทำงาน

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย

ผลงานดีเด่น

ผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่น พ.ศ. ๒๕๒๗ และ พ.ศ. ๒๕๒๘

๓. นางกัลยาณี พิเศษวานิช (อรัญญกานนท์)

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.สูง

จากวิทยาลัยครูสวนสุนันทา พ.ศ. ๒๕๐๘

การทำงาน

อาจารย์โรงเรียนวัดปากบ่อ เขตประเวศ กทม.

ผลงานดีเด่น

ได้รับโล่จากกรุงเทพมหานครในฐานะครูที่ทำประโยชน์ให้สังคม

๔. นางสาวคณิง ไทยประสิทธิ์

เกิด ๘ พฤษภาคม ๒๔๗๘

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ป.

โรงเรียนฝึกหัดครูสวนสุนันทาวิทยาลัย

การทำงาน

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีนนทบุรี

ผลงานดีเด่น

ผู้บริหารดีเด่นของจังหวัดนนทบุรี ประจำปี ๒๕๓๓
ผู้บริหารดีเด่นของสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทยประจำปี ๒๕๓๔
ผู้บริหารยุวกาชาดดีเด่นของประเทศประจำปี ๒๕๓๔

๕. นางจรรยา เกษโพหนอง

เกิด ๒๕ มีนาคม ๒๔๗๖

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ป.

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา พ.ศ. ๒๔๙๕

การทำงาน

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

ผลงานดีเด่น

ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ได้รับรางวัลดีเด่น พ.ศ. ๒๕๒๖ และ พ.ศ. ๒๕๒๘

๖. นางจรรยาพร อิศรางกูร ณ อยุธยา (สามะบุตร)

เกิด ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ป.

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย

การทำงาน

พยาบาลโรงพยาบาลหญิงของ U.S.C. Medical Center ลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา

ผลงานดีเด่น:

ได้รับเกียรติบัตรในฐานะบุคคลดีเด่นช่วยสังคมไทยปี พ.ศ. ๒๕๒๘ และ พ.ศ. ๒๕๓๐

๗. คุณหญิงจันทน์ สันตะบุตร

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ป.

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย

การทำงาน

ผู้พิพากษาสมทบศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง

ประธานสมัชชาแห่งชาติ สมาชิกสภานิติบัญญัติสมาชิกวุฒิสภา

ประธานสภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์ นายกสมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมายแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์

กรรมการอำนวยการสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย

นายกสมาคมศิษย์เก่าสวนสุนันทาในพระบรมราชินูปถัมภ์

ประธานมูลนิธิ “เด็กอ่อนในสลัม” ประธานมูลนิธิ “สร้างสรรค์เด็ก”

กรรมการมูลนิธิ “เพื่อการพัฒนาเด็ก” ฯลฯ

ผลงานดีเด่น

ศิษย์เก่าดีเด่น สมาคมนักเรียนเก่าราชินีในพระบรมราชินูปถัมภ์

ศิษย์เก่าดีเด่น สมาคมธรรมศาสตร์ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ศิษย์เก่าดีเด่นสมาคมศิษย์เก่าสวนสุนันทาในพระบรมราชินูปถัมภ์ และรางวัลเกียรติยศ รางวัลชีวิตและงานแห่งปี ๒๕๓๓

๘. นางสาวจริยาพร สิมทอง

เกิด ๑๓ เมษายน ๒๕๐๐

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.สูง

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา พ.ศ. ๒๕๒๑

การทำงาน

อาจารย์ภาควิชาภาษาไทยโรงเรียนกัลยาณวัตร

ผลงานดีเด่น

รับเข็มและโล่รางวัลครูภาษาไทยดีเด่นประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๙ และ พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้ผลิตสื่อการสอนและเอกสารการสอนวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

๙. นางจินตนา หัตถา (เขี้ยวลงยา)

เกิด ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๙๖

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.สูง

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

การทำงาน

ปัจจุบันรับราชการครูสังกัดกรมพลศึกษา

ผลงานดีเด่น

๑. ด้านกีฬา เป็นตัวแทนทีมชาติไทย ๔ ครั้ง เข้าแข่งขันเอเซียเนเกมส์และซีเกมส์ แข่งข้ามรั้ว ๑๐๐ เมตรได้รางวัลที่ ๒ หนึ่งครั้งและรางวัลที่ ๓ สามครั้ง

๒. ด้านการสอน เป็นครูภาษาไทยดีเด่นระดับอุดมศึกษา ประจำจังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ. ๒๕๒๙

๑๐. นางจิรภา สุนทรสิต (สุวรรณพิทักษ์)

เกิด ๖ พฤษภาคม ๒๕๔๘

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.สูง

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา พ.ศ. ๒๕๑๗

การทำงาน

วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดชุมพร

ผลงานดีเด่น

ได้รับการคัดเลือกเป็นครูภาษาไทยดีเด่น ระดับอุดมศึกษาปี ๒๕๒๘ และได้รับการคัดเลือกเป็นข้าราชการครูตัวอย่างปี ๒๕๒๙

๑๑. นางฉลาด ศิริภาพ

สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมปีที่ ๘

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย

การทำงาน

เจ้าของและครูโรงเรียนสตรีโพธิสาร อ.เมือง
จ.นครสวรรค์

เทศมนตรีหญิงคนแรกของจังหวัดนครสวรรค์
รองประธานสภาเทศบาลเมืองนครสวรรค์
เทศมนตรีฝ่ายการศึกษาของเทศบาลเมือง
เริ่มก่อตั้งสหกรณ์ร้านค้าเป็นแห่งแรกของจังหวัด
เริ่มก่อตั้งมูลนิธิการศึกษาโรงเรียนเทศบาล
เริ่มก่อตั้งสมาคมพัฒนากิจสงเคราะห์ลูกเสือชาว-
บ้าน ฯลฯ

ผลงานดีเด่น

ครูดีเด่นของประเทศประเภทโรงเรียนราษฎร์
เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒

ได้รับรางวัลประเภทสหกรณ์ร้านค้าดีเด่น พ.ศ.
๒๕๒๖

แม่ดีเด่น พ.ศ. ๒๕๒๗

๑๒. นางสาวชลิตา พรหมสาขา ณ สกลนคร
สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา

โรงเรียนประถมสาธิต วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
กำลังศึกษาต่อ ณ สหรัฐอเมริกา

ผลงานดีเด่น

นักกีฬายอดเยี่ยมเยาวชนหญิงแห่งประเทศไทย
ตั้งแต่อายุ ๑๐ ขวบ ได้รับโล่และเกียรติบัตรตลอดจน
รางวัลจำนวนมาก และได้รับพระราชทานเครื่องราช-
อิสริยาภรณ์ เหรียญเงินช้างเผือก (ร.ง.ช.) เมื่ออายุได้
๑๕ ปี

๑๓. นายชิตละนะ กลิ่นเกล้า

เกิด ๒ พฤษภาคม ๒๔๙๐

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ก.ศ.

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

การทำงาน

ทำธุรกิจเกี่ยวกับการเกษตร การศึกษา อุตสาห-
กรรมขนาดย่อม ฯลฯ

ผลงานดีเด่น

นักเรียนครูที่ประสบความสำเร็จในด้านธุรกิจ
อุตสาหกรรมขนาดย่อมและผลิตสื่อการสอน

๑๔. นายชูเกียรติ ชัยชนะดารา

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ก.ศ.สูง

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา พ.ศ. ๒๕๑๙

การทำงาน

อาจารย์โรงเรียนวัดประสาธ

ผลงานดีเด่น

ครูวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา ผู้มีผลงาน
ประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์ดีเด่น ได้รับรางวัลชนะเลิศ
พ.ศ. ๒๕๒๗ พ.ศ. ๒๕๒๘ และ พ.ศ. ๒๕๓๐ และได้รับ
รางวัลที่ ๒ ที่ ๓ และรางวัลชมเชยอีกมากกว่า ๒๐
รางวัล

๑๕. ศจ.รุचेปะนีย์ นาคทรพร ณ ถลาง

เกิด ๒๙ พฤษภาคม ๒๔๖๔

สำเร็จการศึกษาระดับ ม.๖

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๔๘๒

การทำงาน

ศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย

ผลงานดีเด่น

๑. ได้รับรางวัลในการเขียนหนังสือและเป็นนักกลอน
๒. ได้รับรางวัลในฐานะผู้ทำคุณแก่พุทธศาสนา
๓. โล่เกียรตินิยมศึกษานิเทศก์ดีเด่น
๔. พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้รับพระเกี้ยวทองคำจาก
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๕. พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิต-
กิตติมศักดิ์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

๑๖. นางธัญญลักษณ์ จ้อยจำรูญ (ศิริพันธ์)

เกิด ๕ ธันวาคม ๒๔๗๑

การทำงาน

ผู้อำนวยการโรงเรียน “นารีรัตน์”

ผลงานดีเด่น

ครูตัวอย่างได้รับรางวัลชมเชย พ.ศ. ๒๕๒๗

๑๗. นางฉันทนา เทือกสุบรรณ

เกิด ๖ พฤศจิกายน ๒๔๗๒

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ป.

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย

การงาน

ผู้จัดการโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

ผลงานดีเด่น

ได้รับคัดเลือกเป็นครูดีเด่น (ระดับผู้บริหาร) ใน พ.ศ. ๒๕๓๐ และได้รับเกียรติบัตรในฐานะ “ผู้มีผลงานดีเด่น” ของ กองการศึกษาสภาคริสตจักรในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๐ ปีการศึกษา ๒๕๒๒ และปีการศึกษา ๒๕๒๕ โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ได้รับพระราชทานเป็น โรงเรียนดีเด่น ของกระทรวงศึกษาธิการ

๑๘. ศาสตราจารย์ ดร.ฉวีลักษณ์ บุณยะกาญจน์

เกิด ๑๗ พฤศจิกายน ๒๔๗๘

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ป.

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๔๙๖

การงาน

ศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ-มหาสารคาม

ผลงานดีเด่น

งานแต่ง เรียบเรียง แปลหนังสือและเขียนบทความ เขียนหนังสือเด็ก งานวิจัยและบทความหลายเรื่อง และเป็นศาสตราจารย์ทางบรรณารักษศาสตร์คนแรกของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๙. นางฉวีวรรณ ควรแสง

เกิด ๑๖ กรกฎาคม ๒๔๗๕

สำเร็จการศึกษาระดับ ค.บ.

วิชาเอกภาษาอังกฤษ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

การงาน

ผู้จัดการโรงเรียนอำนวยการวิทย

ผลงานดีเด่น

ผู้บริหารดีเด่นของสมาคมครูโรงเรียนราษฎร์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๑ มีความสามารถพิเศษทาง แต่งคำประพันธ์และงานนาฏศิลป์

๒๐. นางดารา ริงศาสตร์

เกิด ๑๘ สิงหาคม ๒๔๗๕

สำเร็จการศึกษาระดับมัธยม

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๔๙๘

การงาน

ผู้อำนวยการโรงเรียนระยองวิทยาคม จ.ระยอง

ผลงานดีเด่น

ได้รับรางวัลในฐานะผู้ช่วยเหลือสังคมดีเด่น ได้รับโล่เกียรติยศจากอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน โล่เกียรติยศเหรียญนายก ๑๐๐ เปอร์เซนต์ จากสโมสรไลออนส์สากล และได้รับถ้วยเกียรติยศยอดนักพูดรุ่นที่ ๑

๒๑. นางถนัด มุกดาลอย (นิ่มอนงค์)

เกิด ๑๙ เมษายน ๒๔๗๘

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ป.

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย

การงาน

อาจารย์โรงเรียนสตรีชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

ผลงานดีเด่น

ผู้บริหารดีเด่น ประจำปี ๒๕๓๒ จากมูลนิธิและสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก

๒๒. นายทรงชัย ศรีพล

เกิด ๘ เมษายน ๒๔๙๗

สำเร็จการศึกษาระดับ ค.บ. (นาฏศิลป์)

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา พ.ศ. ๒๕๒๔

การงาน

อาจารย์ โรงเรียนสตรีชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

ผลงานดีเด่น

ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ เป็นผู้มีผลงานดีเด่น ทางด้านวัฒนธรรม สาขาศิลปะ การช่างศิลปะและการช่างฝีมือ พ.ศ. ๒๕๓๔

๒๓. นางทัศนีย์ อ่ำสำอางค์

เกิด ๒๕ มกราคม ๒๔๘๑

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.

(รุ่นแรก) วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

การงาน

ผู้อำนวยการองค์การเอเอฟเอสระหว่างชาติ ประจำประเทศไทย

ผลงานดีเด่น

ได้รับยกย่องให้เป็นผู้อำนวยการ เอเอฟเอส ดีเด่นของ ๖๘ ประเทศ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๗

๒๔. นางนันทวัน สุวรรณปิยะศิริ (เมฆใหญ่)

เกิด ๑๐ กันยายน ๒๔๘๘

สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย

การงาน

พิธีการ ผู้ประกาศ แลบบทภาพยนตร์ ภาพยนตร์ ภาพยนตร์ แสดงนาฏศิลป์ เป็นตัวแทนศิลปินไทยชุดแรก เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนศิลปินทางวิทยุและโทรทัศน์ในกลุ่มประเทศ

ผลงานดีเด่น

รับรางวัลดาราโทรทัศน์หญิงดีเด่นคนแรกในงานประกาศผลรางวัลเมขลา พ.ศ. ๒๕๒๔ จากละครเรื่องสี่แผ่นดิน

๒๕. นางสาวนิภา ปัทมสิงห์ ณ อยุธยา**สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา**

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย

การงาน

ครูโรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวาย

ผลงานดีเด่น

ได้รับคัดเลือกจากคุรุสภา ในฐานะผู้อุทิศตนเพื่อคุณธรรมและมาตรฐานแห่งวิชาชีพครู พ.ศ. ๒๕๒๘

๒๖. นางสาวบังอร อิมโอชา

เกิด ๔ มีนาคม ๒๔๖๘

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ป.

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย

การงาน

เลขาธิการรัฐสภา (ระดับ ๑๑)

ผลงานดีเด่น

เลขาธิการรัฐสภาหญิงคนแรกแห่งประเทศไทย

๒๗. รองศาสตราจารย์บุญนำ ทานสัมฤทธิ์ (รูปเจริญ)

เกิด ๒๓ สิงหาคม ๒๔๗๘

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ป.

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย

การงาน

รองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร ฝ่ายการศึกษา

ผลงานดีเด่น

ครูจริยธรรมดีเด่น ของสมาคมศาสนสัมพันธ์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๕ และครูวิทยาศาสตร์ดีเด่นระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๐

๒๘. นางบุญรัตน์ โรจนศักดิ์ (ฮั่นเกียรติพงษ์)

เกิด ๑๗ สิงหาคม ๒๔๗๕

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ป.

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย

การงาน

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่

ผลงานดีเด่น

รับโล่จากกรมการศาสนา ในฐานะมีนักเรียนประพฤติดีและบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมมากที่สุด

ได้รับโล่จากกระทรวงศึกษาธิการและสมาคมส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติในฐานะโรงเรียนกิจกรรมทางธรรมดีเด่น

มีความสามารถพิเศษทางร้องเพลงเล่นละคร

๒๙. นางบุษยา สาครวาสี (บูรณะดิษ)**สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ป.**

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย

การงาน

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีวิทยา

ผลงานดีเด่น

ผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่น พ.ศ. ๒๕๒๘

๓๐. นางประเสริฐสุข เขียวสังข์

เกิด ๓ มิถุนายน ๒๕๐๒

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.สูง

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

การงาน

อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต กรมอาชีวศึกษา

ผลงานดีเด่น

บรรณารักษ์ดีเด่นประเภทอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๙
ข้าราชการพลเรือนดีเด่นของจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. ๒๕๓๒

๓๑. นางสาวปราจิณ อัมคุนย์

เกิด ๔ สิงหาคม ๒๕๗๔

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.สูง

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

การงาน

อาจารย์ โรงเรียนอนุตรดิตต์

ผลงานดีเด่น

ข้าราชการดีเด่นของจังหวัดอุตรดิตถ์ พ.ศ. ๒๕๒๘

๓๒. นางปรีดาวรรณ อินทวิมลศรี**สำเร็จการศึกษาระดับ ค.บ.**

(เกียรตินิยมอันดับ ๒) วิชาเอกนาฏศิลป์ วิทยาลัย

ครูสวนสุนันทา

การงาน

ครูโรงเรียนประชาณีเวศน์ กทม.

ผลงานดีเด่น

ครูมาตรฐานดีเด่นของ กทม. สายปฏิบัติการสอน
นาฏศิลป์ ๓ ปีติดต่อกัน ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๑-๒๕๓๔

๓๓. นายพลาดิชัย สิทธิธัญกิจ

เกิด ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๗

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

การงาน

ครู องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี-ศูนย์
การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดอุทัยธานี

ผลงานดีเด่น

ได้รับโล่เชิดชูเกียรติคุณ เป็นผู้ที่มีผลงานทางด้าน
วัฒนธรรมและอุทิศตนเพื่อการอนุรักษ์และสร้างสรรค์งาน
วัฒนธรรมเป็นอย่างดีเยี่ยมจากคณะกรรมการวัฒนธรรม
แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔

๓๔. นางพิสิษฐศรี จันทร์ประยูร (รักษมณี)

เกิด ๑๐ กันยายน ๒๕๔๑

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย

การงาน

อาจารย์โรงเรียนกัลยาณวัตร จังหวัดขอนแก่น

ผลงานดีเด่น

ครูผู้สอนดีเด่น (ระดับมัธยมศึกษา) ของคุรุสภา
ปีการศึกษา ๒๕๒๘

๓๕. ม.ล.พูนแสง สุตตะบุตร (สดาวลัย)**สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา**

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๖

การงาน

ที่ปรึกษาสำนักงานแถลงข่าวสารอเมริกัน ประจำ
ประเทศไทย

ผลงานดีเด่น

ศิษย์เก่าดีเด่นของมหาวิทยาลัยนอร์ทเทิร์นโคโล-
ราโด ค.ศ. ๑๙๗๙ ได้รับ Mertorions Honour
Award จาก The International Communication
Agency Washington D.C. ได้รับ Meritorions
Honour Award จาก United States Information
Agence Washington D.C. และศิษย์เก่าดีเด่น
หนึ่งในร้อยคนจากผู้สำเร็จการศึกษา ๘๒,๐๐๐ คน
ในปี ค.ศ. ๑๙๘๘

๓๖. รศ.ดร.เพ็ญแข วัจนะสุนทร (วงศ์สง่า)

เกิด ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๓

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.สูง

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

การงาน

คณบดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
จ.ชลบุรี

ผลงานดีเด่น

งานเขียนตำรา งานวิจัยและนวนิยายเรื่องยาว
ได้รับปริญญาเอกกิตติมศักดิ์ทางภาษาและวรรณคดี และ
เป็นผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม สาขามนุษยศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๓๔

๓๗. นางฟองจันทร์ สุขยิ่ง (ฤทธิจิตเพียร)

เกิด ๖ กรกฎาคม ๒๔๘๔

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา พ.ศ. ๒๕๐๔
การทำงาน

อาจารย์โรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์)
บางเขน กทม.

ผลงานดีเด่น

ได้รับเลือกเป็นที่ปรึกษาอุรุกวัยกรติเด่นแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้รับเลือกเป็นครูภาษาไทยดีเด่นของ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณจากสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนสีกัน ในฐานะผู้สร้างชื่อเสียงแก่โรงเรียน พ.ศ. ๒๕๓๔ และมีผลงานการเขียนเรียงความได้รับรางวัลที่ ๑ และอื่น ๆ

๓๘. นางภิญญาพร วัฒนเจริญ (คมคาย วัฒนธรรม)

เกิด ๘ มกราคม ๒๔๗๗

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ป.

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย
การทำงาน

ผู้อำนวยการโรงเรียนสายปัญญา

ผลงานดีเด่น

ผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลดีเด่น พ.ศ. ๒๕๒๘ และ พ.ศ. ๒๕๒๙

๓๙. ดร.มลิวลัย ธรรมแสง

เกิด ๒๒ ตุลาคม ๒๔๘๕

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.สูง

(ภาษาอังกฤษ) วิทยาลัยครูสวนสุนันทา พ.ศ. ๒๕๐๖

การทำงาน

ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดชลบุรี

ผลงานดีเด่น

มีผลงานด้านวิชาการระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการด้านการศึกษาพิเศษทำประโยชน์เป็นเอกประการต่อคนพิการในประเทศไทยเฉพาะคนหูหนวก

๔๐. ศาสตราจารย์แพทย์หญิง คุณมานา บุญคั่นผล
สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๔๘๒
การทำงาน

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเซนต์หลุยส์
ผลงานดีเด่น

นายกสมาคมศิษย์เก่าสวนสุนันทาในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ผู้บริหารโรงพยาบาลเอกชนดีเด่น

๔๑. นางสาวระวีวรรณ ชุ่มศิริ

เกิด ๙ มกราคม ๒๔๙๗

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.สูง

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
การทำงาน

อาจารย์โรงเรียนบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

ผลงานดีเด่น

ครูภาษาไทยดีเด่นระดับมัธยมศึกษา ปี พ.ศ. ๒๕๒๗ ของกองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร

๔๒. นางสาวรัชณี เผือกวิไล

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.สูง

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
การทำงาน

นายกสถานีวิทยุกระจายเสียงหญิงคนแรกและข้าราชการดีเด่น พ.ศ. ๒๕๒๗

๔๓. นางเรณู โชติติติก

เกิด ๒๐ กันยายน ๒๔๖๔

สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย
การทำงาน

ตำแหน่งสุดท้ายก่อนเกษียณอายุราชการ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

ผลงานดีเด่น

บุคคลดีเด่นแห่งชาติประจำปี ๒๕๒๙ สาขาพัฒนาสังคมจากคณะกรรมการเอกลักษณ์ไทย สำนักนายกรัฐมนตรี

๔๔. นางสาวลัดดาวัลย์ กัณห์สุวรรณ

เกิด ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๗๔

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ป.

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย

การงาน

อาจารย์วิทยาลัยครูพระนคร

ผลงานดีเด่น

ครูวิทยาศาสตร์ดีเด่นประจำปี ๒๕๒๗ และได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณจากกรมการฝึกหัดครู มีผลงานดีเด่นเป็นพิเศษในการประดิษฐ์เกมและของเล่นทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็ก และมีผลงานด้านนิเวศวิทยา

๔๕. ศาสตราจารย์ลิ้นจี่ หะวานนท์ (แสงศิลป์)

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ป.

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย

การงาน

ศาสตราจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลงานดีเด่น

ศาสตราจารย์กิตติคุณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีผลงานวิจัยและการเขียนตำรากฎหมายการศึกษา และกฎหมายครอบครัว

๔๖. เรืออากาศเอกหญิงวรรณิภา มีประชา (แสงสว่าง)

เกิด ๒๐ มีนาคม ๒๕๙๙

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

การงาน

ครูฝึกพลศึกษาโรงเรียนจ่าอากาศ ยศเรืออากาศเอกหญิง

ผลงานดีเด่น

นักกีฬาทีมชาติไทยประเภทฟุตบอล บาสเกตบอล ฮอกกี้และกรีฑา ได้รับโล่แก่นักกีฬายอดเยี่ยม ของกองทัพ-อากาศ รับเลื้อสามารถ และเข็มเชิดชูเกียรติจากกองทัพอากาศ โส่นักกีฬายอดเยี่ยมของสมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาแห่งประเทศไทย ๓ ปี

๔๗. นางวราภรณ์ เขียนสุวรรณ

เกิด ๕ กรกฎาคม ๒๕๗๒

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ป.

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย

การงาน

อาจารย์โรงเรียนเขมาภิรตาราม

ผลงานดีเด่น

ครูดีเด่นโรงเรียนเขมาภิรตาราม พ.ศ. ๒๕๒๕

๔๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คุณหญิงวนิดา ฐปะเตมีย์

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ป.

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย

การงาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์และคณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง

๔๙. นางวิไลวรรณ อรุณเวช (ไพฑิกล)

เกิด ๗ กรกฎาคม ๒๕๗๗

สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย

การงาน

อาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขต อุเทนถวาย

ผลงานดีเด่น

ข้าราชการตัวอย่างของกระทรวงศึกษาธิการ

๕๐. นางสาวศิวทิพย์ เหล่าสัมฤทธิ์

เกิด ๑๐ มกราคม ๒๕๕๒

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.สูง

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา พ.ศ. ๒๕๐๗

การงาน

อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนวัดคัมภาง (เพิ่มพิทยาการ) อ.เมือง จ.จันทบุรี

๕๑. นางสมจิตต์ บุตรดีมี

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.สูง

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

การงาน

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีราชินูทิศ

ผลงานดีเด่น

ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาดีเด่นของคุรุสภา

๔๒. นางสมประสงค์ ปิ่นจินดา (สถาปิตานนท์)

เกิด ๒๒ ธันวาคม ๒๔๗๗

สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย

การทำงาน

อาจารย์วิทยาลัยครูสวนดุสิต และผู้อำนวยการศูนย์
ศิลปวัฒนธรรม

ผลงานดีเด่น

ได้รับรางวัลดีเด่น ได้แก่นักการประถมศึกษาดีเด่น
พ.ศ. ๒๕๒๗

ศิษย์เก่าดีเด่นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
บางแสน พ.ศ. ๒๕๒๘ “ผู้ปกครองดีเด่น” ของสภา
ผู้ปกครองและครูแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๙
“แม่ดีเด่นเป็นตัวอย่าง” ของสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๑ และโล่เชิดชูเกียรติโครงการ
วัฒนธรรมดีเด่นปี ๒๕๓๐ จาก สวช.

๔๓. นางสาวหมาย เอสมสมบัติ (วีพิทักษ์)

เกิด ๑๓ ธันวาคม ๒๔๗๘

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ป.

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย

การทำงาน

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีวิทยา

ผลงานดีเด่น

ผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่น พ.ศ. ๒๕๒๘ จาก
มูลนิธิรางวัลคุรุสภาและโรงเรียนได้รับคัดเลือกให้ได้รับ
รางวัลโรงเรียนดีเด่นติดต่อกันอีก ๔ ครั้ง ในพ.ศ.
๒๕๓๐-๒๕๓๓

๔๔. นางสาวกร พริกบุญจันทร์ (เกกานนท์)

เกิด ๒๐ มกราคม ๒๔๗๖

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ป.

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย

การทำงาน

ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนมัธยม-
สาธิต วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

ผลงานดีเด่น

ครูภาษาไทยดีเด่น พ.ศ. ๒๕๒๙

๔๕. นายสุพจน์ แก้วชุกุล

เกิด ๒๑ ตุลาคม ๒๔๙๖

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.สูง

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

การทำงาน

อาจารย์โรงเรียนกระทุ่มแบน

ผลงานดีเด่น

ครูภาษาไทยดีเด่น พ.ศ. ๒๕๒๙ และรับรางวัล
ที่ ๑ ในการประกวดคำขวัญเรื่องการตรงต่อเวลาของ
คณะกรรมการข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๓๑

๔๖. นางสาวสุวิทย์ ก้อนบาง

เกิด ๕ ธันวาคม ๒๔๗๓

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ป.

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย

การทำงาน

ผู้อำนวยการโรงเรียนอุตรดิตถ์ตรูณี

ผลงานดีเด่น

รับโล่ครูจรรยาวิชาดีเด่นของกระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. ๒๕๒๖ รับโล่บุคคลดีเด่นของสโมสรโรตารีอุตรดิตถ์
สาขาวิชาซีพครู พ.ศ. ๒๕๒๗-๒๕๒๘ โรงเรียนได้รับ
โล่กิจกรรมจรรยาวิชาดีเด่น และโรงเรียนได้รับรางวัล
พระราชทาน ระดับมัธยมศึกษาปี ๒๕๒๗

๔๗. นายอภิรักษ์ อนุมาน

เกิด ๑๗ มิถุนายน ๒๕๐๐

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.สูง

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

การทำงาน

อาจารย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

ผลงานดีเด่น

วิทยากรสาธิตการอ่านทำนองเสนาะ และร้องเพลง
ไทยเดิม

๔๘. คุณหญิงอรรณ พุตระกูล

สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย

การงาน

เจ้าของและผู้อำนวยการโรงเรียนอรัญวิทยา
 Supervisor บริษัทดูเม็กซ์จำกัด
 ประธานบริษัท อ.สินพัฒนา จำกัด
 ประธานสภาสตรีแห่งชาติ
 นายกสมาคมศิษย์เก่าสวนสุนันทา
 นายกสมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย

นายกสมาคมส่งเสริมและคุ้มครองผู้บริโภค
 ประธาน ก.อ.ร.ม.น. รุ่น ๓๖ ฯลฯ

การงาน

เป็นนักวิชาการและนักธุรกิจดีเด่น

๕๙. นางอารี ชุ่มเมืองปัก

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.สูง

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

การงาน

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง

ผลงานดีเด่น

ผู้บริหารโรงเรียนดีเด่น ระดับอำเภอ จังหวัดสมุทรปราการ

๖๐. นายอำนวย ด้วงแก้ว

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.สูง

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา พ.ศ. ๒๕๐๖

การงาน

ครูใหญ่โรงเรียนคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กทม.

ผลงานดีเด่น

ผู้บริหารที่สามารถของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

๖๑. นางอุไรวรรณ เนาวรุจิ

เกิด ๓ มีนาคม ๒๕๔๒

การงาน

หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย

ผลงานดีเด่น

ครูภาษาไทยดีเด่นระดับมัธยมศึกษากระทรวง

ศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้รางวัลรองชนะเลิศ บท
 ชัยร้องถวายพระพรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระ
 พระเจ้าอยู่หัวครบ ๕ รอบ และได้รับรางวัลชนะเลิศ
 บทชัยร้องถวายพระพรในวโรกาส “รัชมิ่งคลาภิเษก”

๖๒. นางอุษา เอี่ยมอรุณ

เกิด ๓๑ ตุลาคม ๒๕๗๖

สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ป.

โรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย

การงาน

อาจารย์โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม จังหวัดเชียงราย

ผลงานดีเด่น

ได้รับคัดเลือกเป็นแม่ดีเด่นปี ๒๕๓๔ ประเภท
 แม่ผู้บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม

๔. บัณฑิตกิตติมศักดิ์

หน้าที่สำคัญของสถาบันการศึกษาอย่างหนึ่ง คือ การสร้างประชากรที่มีคุณภาพให้แก่ประเทศชาติทั้งนี้ เพื่อจรรโลงสังคมให้ดีที่สุดและสืบทอดวัฒนธรรมประเพณีอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติให้คงอยู่ต่อไป วิทยาลัยครูสวนสุนันทาซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษา จึงได้ตระหนักถึงบุคคลที่ก่อปรด้วยคุณความดี อบรมถ่ายทอดความรู้ด้านต่าง ๆ แก่เยาวชนอีกทั้งมีศรัทธามุ่งมั่นในการสร้างประโยชน์ให้เกิดขึ้นแก่สังคมส่วนรวมโดยสุจริตใจและยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลเหล่านั้นให้ได้รับปริญญากิตติมศักดิ์ในสาขาต่าง ๆ อันเป็นเกียรติประวัติและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลอื่น บุคคลซึ่งได้รับปริญญากิตติมศักดิ์ นับตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๓๐ จนถึงปีการศึกษา ๒๕๓๔ มี ๔ ท่าน คือ

๑. นางจรรยาศรี วีระวานิช บัณฑิตกิตติมศักดิ์

สาขาวิชาการศึกษา สายมัธยมศึกษา โปรแกรมวิชานาฏศิลป์ การศึกษา ๒๕๓๐

๒. นายปรีชา ทรัพย์โสภาก บัณฑิตกิตติมศักดิ์

สาขาวิชาศิลปศาสตร์ สายนิเทศศาสตร์โปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์แขนงวิชาการประชาสัมพันธ์ ปีการศึกษา ๒๕๓๓

๓. นางสาวประทีน พวงสำลี บัณฑิตกิตติม-

ศักดิ์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ สายดนตรีและศิลปะการแสดง โปรแกรมวิชานาฏศิลป์และการละคร ปีการศึกษา ๒๕๓๓

๔. นายศิริ นักดนตรี บัณฑิตกิตติมศักดิ์

สาขาวิชาการศึกษา สายมัธยมศึกษา โปรแกรมวิชาดนตรีศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๓๔

นางจรรยาศรี วีระวานิช

บัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการศึกษา สายมัธยมศึกษา โปรแกรมวิชานาฏศิลป์ ปีการศึกษา ๒๕๓๐

ประวัติและผลงาน

นางจรรยาศรี วีระวานิช (เดมีย์จิตร) ได้รับการศึกษาทางด้านวิชาการนาฏศิลป์และคีตศิลป์จากโรงเรียนนาฏดุริยางค์ (วิทยาลัยนาฏศิลป์ปัจจุบัน) มีประสบการณ์มากมายในการขับร้องควบคู่ไปกับการแสดงนาฏศิลป์และละครไทย ท่านเป็นผู้สอนวิชาทางด้านนาฏศิลป์ และได้บุกเบิกงานละครและกิจกรรมการละครของวิทยาลัยครูสวนสุนันทาให้มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว

นางจรรยาศรี วีระวานิช ได้ถ่ายทอดความรู้คีตศิลป์และวรรณกรรมการละครให้แก่ศิษย์ในหลายสถาบัน มีผลงานริเริ่มสร้างสรรค์เช่นค้นคว้าเกี่ยวกับการแสดงละครร้องที่ชบเขาไปนานแล้วให้คงอยู่ไม่ถูกลืมไป อีกทั้งริเริ่มการสอนนาฏศิลป์ให้สัมพันธ์กับวิชาการต่าง ๆ เช่น นาฏศิลป์ให้สัมพันธ์กับวรรณคดีไทยสามารถประพันธ์คำร้องโดยนำเอาความเป็นมาและประวัติต่าง ๆ

มาเรียบเรียงเป็นเพลงเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนได้อย่างดี ความสามารถเช่นนี้ทำให้ได้รับการคัดเลือกให้เป็นคนหนึ่งที่ได้อัดเพลงอัดแผ่นเสียงในเพลงไทยของหลักสูตรระดับประถมศึกษาและอัดแผ่นเสียงเพลงไทยสากลในละครต่าง ๆ มากมาย

นอกจากนี้ นางจรรยา วีระวานิช ยังได้ร่วมมือกับคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นหัวหน้าคณะจัดวัฒนธรรมสัญจรโดยการเผยแพร่ศิลปะการแสดง ณ สถานที่ต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศส่วนงานในด้านวิชาการสาขานาฏศิลป์ได้แก่งานพัฒนาหลักสูตรงานฝึกอบรม ทำคู่มือครูนาฏศิลป์ อีกทั้งเป็นประธานกรรมการร่างแผนการสอนวิชานาฏศิลป์ไทยร่วมกับวิทยาลัยครูทุกแห่ง เป็นกรรมการร่างหลักสูตรวิชานาฏศิลป์

และศิลปะการแสดงของกรมการฝึกหัดครู กรมสามัญศึกษาและทบวงมหาวิทยาลัย

ด้วยเหตุที่นางจรรยา วีระวานิช เป็นบุคคลที่อุทิศเวลาเพื่อสังคมตลอดเวลา สภาการฝึกหัดครูเขตชูเกียรติให้ได้รับปริญญาเกียรตินิยมสาขาศิลปะการศึกษาศายมัธยมศึกษา โปรแกรมวิชานาฏศิลป์ในปีการศึกษา ๒๕๓๐ อันเป็นเกียรติประวัติและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลอื่นในสังคมไทยสืบไป

นายปรีชา ทรัพย์โสกา

บัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ สายนิเทศศาสตร์ โปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ แขนงวิชาการประชาสัมพันธ์ ปีการศึกษา ๒๕๓๓

ประวัติและผลงาน

นายปรีชา ทรัพย์โสกา เกิดเมื่อ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๖ เคยศึกษาในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งพนักงานกระจายเสียงของสถานีวิทยุกระจายเสียงของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

นายปรีชา ทรัพย์โสกา มีความรู้ความสามารถและประสบความสำเร็จในอาชีพ ได้สนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่สังคมอีกทั้งทำงานร่วมกับภาครัฐและภาคเอกชนหลายประการ ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ

ประชาสัมพันธ์ให้กับโครงการระดับชาติหลายโครงการ เช่น โครงการอีสานเขียว โครงการฮาร์ปบันบาร์ นอกจากนี้ยังได้ร่วมทำงานกับภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สนับสนุนกิจกรรมของหมู่บ้านอาสาพัฒนาป้องกันตนเองทุกแห่งทั่วประเทศ

ความสำเร็จนอกจากการเป็นนักประชาสัมพันธ์และการอ่านข่าวแล้ว ยังได้จัดทำรายการให้ความรู้อันเป็นคุณประโยชน์แก่ประชาชนทั่วไป เช่น รายการเพื่อปากท้องประชาชน ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อให้ประชาชนระมัดระวังในการบริโภคและรักษาสุขภาพอนามัย สำหรับรายการข่าวที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายทั้งในประเทศและรวมไปถึงประเทศใกล้เคียงก็คือรายการข่าว ๖ โมงเช้า ซึ่งเป็นข่าวเชิงสร้างสรรค์ อีกทั้งเผยแพร่ผลงานทางราชการรวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อรัฐบาลด้วยรายการนี้มีคุณค่าประชาชนให้ความร่วมมือต่อรัฐบาลเป็นอย่างดี นับเป็นความสำเร็จในการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างราชการกับประชาชน

การทำงานอย่างจริงจัง อุทิศเวลาเพื่อสังคมตลอดมาเช่นนี้ท่านจึงเป็นผู้หนึ่งที่ได้รับการแต่งตั้งจากวิทยาลัยครูสวนสุนันทาให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อร่วมร่างหลักสูตรและเป็นอาจารย์พิเศษด้านการประชาสัมพันธ์และด้านวิทยุกระจายเสียงให้กับวิทยาลัยครูสวนสุนันทาและวิทยาลัยครูทั่วประเทศ ท่านจึงเป็นบุคลากรที่สภาการฝึกหัดครูเขตชูเกียรติให้ได้รับปริญญาเกียรตินิยมสาขาศิลปะการศึกษาศายมัธยมศึกษาสายนิเทศศาสตร์แขนงวิชาการประชาสัมพันธ์

นางสาวประทีน พวงสำลี

บัณฑิตกิตติมศักดิ์สาขาวิชาศิลปศาสตร์ สายดนตรี และศิลปะการแสดง โปรแกรมวิชานาฏศิลป์และการละคร ปีการศึกษา ๒๕๓๓

ประวัติและผลงาน

นางสาวประทีน พวงสำลี เกิดเมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๐ ได้รับการศึกษาจากโรงเรียนนาฏดุริยางค์ (วิทยาลัยนาฏศิลป์) ในเบื้องต้นและจบปริญญาการศึกษาบัณฑิตจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตรในสาขาประถมศึกษา ปัจจุบันเป็นอดีตรักษาการกรมการฝึกหัดครู และเป็นอาจารย์สอนพิเศษวิชานาฏศิลป์ในสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชน

นางสาวประทีน พวงสำลี เป็นนักวิชาการที่มีความรอบรู้ในศิลปวัฒนธรรมไทย มีทักษะและความชำนาญในภาคปฏิบัติอย่างสูง อีกทั้งมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นผู้สร้างผลงานทั้งบทละครวิทยุ บทละครแสดงในภาพยนตร์โทรทัศน์ ละครรำ ละครพูด เป็นคนแรกที่เขียนตำรานาฏศิลป์ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เป็นคนแรกที่เขียนบทليอังกฤษเรื่องจันทโครพ ผลงานที่ปรากฏเหล่านั้นได้รับการยอมรับว่าเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคมยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ยังเขียนเอกสารประกอบการเรียนวิชาวิทยุโทรทัศน์และประพันธ์บทร้องรำพร้อมกับประดิษฐ์ท่ารำเดินที่ใช้ในการแสดงทั้งชุดรำไทย ชุดสากลและการแสดงประยุกต์ต่าง ๆ อีกด้วย

ตลอดชีวิตการทำงานของนางสาวประทีน พวงสำลี ท่านเป็นนักวิชาการที่ชำนาญในสาขาวิชานาฏศิลป์ เป็นผู้ทิศเวลาทำงานเพื่อทำนุบำรุงรักษาและถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมไทยจนเป็นที่ยอมรับว่าเป็นบุคคลสำคัญหนึ่งในวงการนาฏศิลป์ยุคปัจจุบัน งานเกียรติยศของท่านคือได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจผลงานวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขานาฏศิลป์ของกรมการฝึกหัดครู อีกทั้งเป็นที่ปรึกษาด้านนาฏศิลป์ของภาควิชานาฏศิลป์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ด้วยเหตุนี้สภาการฝึกหัดครูจึงได้ยกย่องเชิดชูเกียรติให้ได้รับปริญญากิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการศึกษา สายมัธยมศึกษา โปรแกรมวิชาดนตรีศึกษา ในปีการศึกษา ๒๕๓๓ อันเป็นเกียรติประวัติและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลอื่นในสังคมไทยสืบไป

นายศิริ นักดนตรี

บัณฑิตกิตติมศักดิ์ ปีการศึกษา ๒๕๓๔ สาขา
วิชาการศึกษาศาสตร์ สาขามัธยมศึกษา โปรแกรมมิชชันนารีศึกษา

ประวัติและผลงาน

นายศิริ นักดนตรี เกิดวันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ.
๒๔๗๒ เป็นผู้สืบทอดสายเลือดศิลปินจากตระกูล
“นักดนตรี” ซึ่งเป็นที่ทราบกันว่าบุคคลในตระกูลนี้
จะต้องได้รับการสั่งสอนอบรมและฝึกทักษะทางด้านดนตรี
มาแต่กำเนิด ท่านจึงมีความเชี่ยวชาญทางด้านดนตรีดีเยี่ยม

นายศิริ นักดนตรี ได้เรียนดนตรีกับหลวงประดิษฐ
ไพเราะ ทำให้นอกจากมีฝีมือในการตีระนาดเอกเป็น
เยี่ยมแล้ว ท่านยังได้เรียนวิชาดนตรีจากบิดาและบรมครู
ทางดนตรีไทยอีกหลายท่านจนสามารถเล่นเครื่องดนตรี
อื่น ๆ ได้รอบวง รวมทั้งการขับร้องด้วยซึ่งหาได้ยากนัก
ที่จะมีผู้ใดมีความสามารถทางดนตรีได้รอบตัวเช่นนี้ ยิ่ง
ไปกว่านั้นท่านยังสามารถเป็นนักประพันธ์เพลงและ
สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้กับวงดนตรีไทย มีการใช้
เทคโนโลยีใหม่ ๆ มาพัฒนาเครื่องดนตรีไทยให้มีคุณภาพ
ยิ่งขึ้น เช่น ซิมพลีกเกลียว ชลุ่มจากท่อพลาสติก และ
การทำระนาดเอกเหล็ก และระนาดทับเหล็กที่มีคุณภาพ
เป็นที่ยอมรับในวงการดนตรีไทย ความสามารถรอบรู้
และผลงานสำคัญได้ทำให้ท่านรับราชการอยู่แผนกดนตรี
ไทย กรมประชาสัมพันธ์จนถึงเกษียณอายุราชการและใน
ปัจจุบันท่านก็เป็นอาจารย์พิเศษสอนดนตรีไทยให้กับ
นักศึกษาวิทยาลัยครูสวนสุนันทาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๖

ท่านเป็นผู้อุทิศตนเพื่อประโยชน์แก่สังคมตลอด
มาโดยเฉพาะในสาขาวิชาดนตรีไทยนั้นได้มีวิญญูณ
ของความเป็นครู มีความเสียสละในการอบรมสั่งสอน

ถ่ายทอดความรู้แก่ศิษย์ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ รวมทั้ง
เผยแพร่ดนตรีไทยอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมล้ำค่า
ของชาติไทยให้ปรากฏแก่สายตาชาวต่างประเทศทั้งใน
ทวีปยุโรปและอเมริกา นอกจากนี้ท่านยังได้รับเชิญเป็น
พิธีกรไหว้ครูดนตรีไทยตามสถาบันการศึกษาต่าง ๆ
ทั่วประเทศ ท่านจึงเป็นปูชนียบุคคลและเป็นทรัพยากร
บุคคลที่สูงค่าในสังคมไทยปัจจุบัน

ด้วยคุณลักษณะอันโดดเด่นและการมีบทบาท
สำคัญต่อมรดกวัฒนธรรมอันล้ำค่าของชาติดังกล่าวสภา
การฝึกหัดครูจึงได้ยกย่องเชิดชูเกียรติให้ได้รับปริญญา
กิตติมศักดิ์ในปีการศึกษา ๒๕๓๔ ในสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์
สาขามัธยมศึกษา โปรแกรมมิชชันนารีศึกษา อันเป็น
เกียรติประวัติและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลอื่น ๆ ใน
สังคมไทยสืบไป

บรรณานุกรม

- การฝึกหัดครู, กรม คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา (กศ.บ.ป.) ศูนย์
ประสานงานอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาลัยครูเพชรบุรี-
วิทยาลัยการณ ๒๕๓๐
- การฝึกหัดครู, กรม ๒๙ กันยายน ๒๕๒๒ ครบรอบ ๒๕ ปี การ
สถาปนากรมการฝึกหัดครู ๒๕๒๒
- วิทยาลัยน และแสงระวี “เปิดใจ...อธิการวิทยาลัยครูสวนสุนันทา”
วารสารวิทยาการจัดการ (เมษายน ๒๕๓๕) ๗-๙
- สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู การจัดการศึกษาในรอบ ๕๐ ปี
(พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๒๔) หนังสือที่ระลึกเนื่องในโอกาส
จัดงานฉลองวันสถาปนาวิทยาลัยครูสวนสุนันทา สห-
วิทยาลัยรัตนโกสินทร์ พุทธศักราช ๒๕๔๐-๒๕๒๔
- สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู คู่มือนักศึกษา กศ.บ.ป. ๒๕๓๓-๒๕๓๔
๒๕๓๔
- สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู “ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม” แก้วเจ้าจอม
(พฤศจิกายน ๒๕๓๓-มีนาคม ๒๕๓๔) ๖-๑๐
- สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู สวนสุนันทาในอดีต หนังสือที่ระลึก
เนื่องในโอกาสจัดงานฉลองวันสถาปนาวิทยาลัยครูสวน
สุนันทา สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ พุทธศักราช ๒๕๔๐-
๒๕๒๔
- สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ศูนย์ศิลป-
วัฒนธรรม : วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ม.ป.ป.
- สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู สำนักวางแผนและพัฒนา แผนงาน
และโครงการของคณะวิชาและภาควิชาประจำปีการศึกษา ๒๕๓๔
๒๕๓๔

(ชื่อจริง นามสกุล)

กานวิเทศนศึกษาและพัฒนศึกษา

คำสั่งวิทยาลัยครูสวนสุนันทา
ที่ ๐๙๓/๒๕๓๕
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำต้นฉบับหนังสือชุด “บทบาทการฝึกหัดครูไทย
กับการรับใช้มวลชนในรอบ ๑๐๐ ปี”

อนุสนธิคำสั่งกรมการฝึกหัดครูที่ ๙๐๖/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๕ เรื่องแต่งตั้ง
คณะอนุกรรมการจัดพิมพ์หนังสือชุด “บทบาทการฝึกหัดครูไทยกับการรับใช้มวลชนในรอบ ๑๐๐ ปี”
และวิทยาลัยครูสวนสุนันทาได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำต้นฉบับ ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงาน
เป็นไปตามวัตถุประสงค์ จึงแต่งตั้งบุคคลดังต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการจัดทำต้นฉบับหนังสือชุด “บทบาทการ
ฝึกหัดครูไทยกับการรับใช้มวลชนในรอบ ๑๐๐ ปี” คือ

๑. นางสาวสุชาดา	สิตบุตร	ประธานกรรมการ
๒. นางแจ่มจันทร์	ทองเสริม	รองประธานกรรมการ
๓. นางจินตนา	สุนทรวิภาต	กรรมการ
๔. นางสาวลิณี	บุรินทร์วัฒนา	กรรมการ
๕. นางเรวดี	อินทรกำเนิด	กรรมการ
๖. นางสาวรำไพ	ดาวเรือง	กรรมการ
๗. นายชูชาติ	นพพลกรัง	กรรมการ
๘. นางสาวลี	วณิชวโรตม์	กรรมการ
๙. นางชมนาค	กิจจันทร์	กรรมการ
๑๐. นางศันสนีย์	จะสุวรรณ	กรรมการ
๑๑. นางสาวเน่งน้อย	ติดติรานนท์	กรรมการ
๑๒. นางสาวสุนัช	ศรีสง่า	กรรมการและเลขานุการ
๑๓. นางทัศนีย์	รัตนมณีฉัตร	ผู้ช่วยเลขานุการและเลขานุการ
- ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการดำเนินการจัดทำต้นฉบับให้แล้วเสร็จภายในเดือนเมษายน ๒๕๓๕

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๕

(นายพล คำปิงส์)

อธิการวิทยาลัยครูสวนสุนันทา

๑๒๐๔๓

๓๖ กรมการฝึกหัดครู.
๐๔ บทบาทการฝึกหัดครูไทย กับการรับใช้
๘/๒๕๓๕ มวลชนในรอบ ๑๐๐ ปี อันดับที่ ๘ :
มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์.

บทบาทการฝึกหัดครูไทย
กับการรับใช้มวลชนในรอบ ๑๐๐ ปี